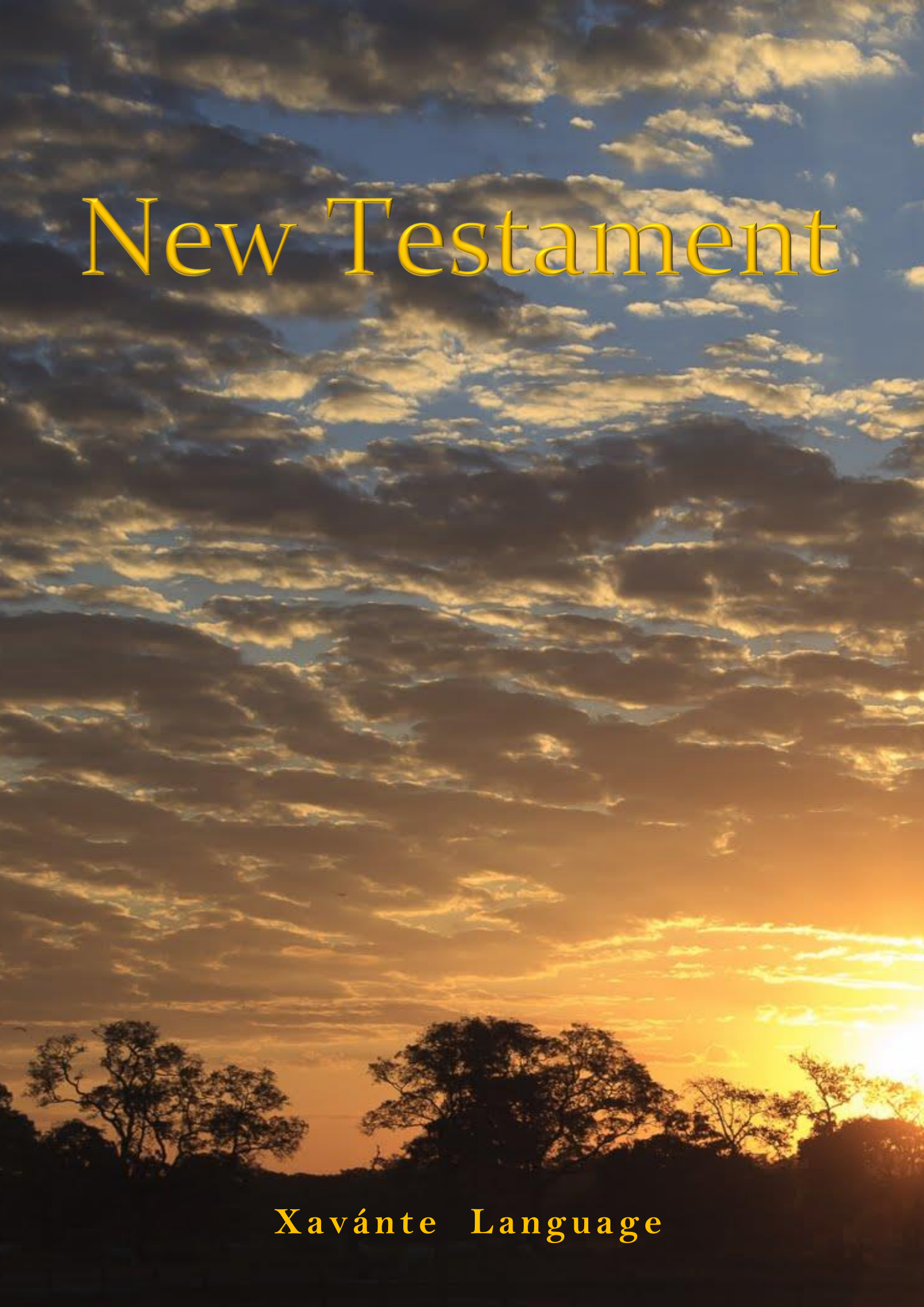
New Testament
Xavánte Language

Xavánte - Bible - New Testament

Mateu	3
Marcu	170
Luca	256
Zuwã	404
Atu	513
Roma	655
1 Corĩtu	739
2 Corĩtu	828
Galata	879
Éfézu	905
Filipu	929
Colosu	949
1 Tesalonita	968
2 Tesalonita	984
1 Timotiu	992
2 Timotiu	1.011
Titu	1.024
Filemo	1.032
Hebreu	1.036
Tiagu	1.099
1 Pedru	1.117
2 Pedru	1.137
1 Zuwã	1.147
2 Zuwã	1.167
3 Zuwã	1.170
Zuda	1.173
Apocalipsi	1.180

'Re Ihâimana U'âsi Mono Zadawa Wasu'u
© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte - Bible - New Testament

Mateu

Mateu 1

Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé
Luca 3.23-38

1Ã hã rob'ui'éré hã Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé. Ta hã Dawihi nhihudu, duré Abra'ãhã nhihudu.

2Abra'ã hã Izaquihi mama. Izaqui hã Zacoho mama. Zaco hã Zuda norĩ mama, isisãnawã norĩ me.

3Zuda hã Peresihi mama, duré Zeraha mama. Ina zahuré hã Tama na isisi hã. Duré Peresi hã Esrõhõ mama. Duré Esrõ hã Arãhã mama.

4Arã hã Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hã Nasõhõ mama. Duré Nasõ hã Salmohõ mama.

5Salmo hã Buazihi mama. Buazihi na hã Ra'abi na isisi. Duré Buazi hã Obedihi mama. Obedihi na nhisi hã, Ruti na isisi. Duré Obedi hã Zéséhé mama.

6Zésé hã apito Dawihi mama. Dawi hã Salomahã mama. Uriasi idâ'â mro wa, ipodo, Saloma hã.

7Saloma hã Robuãhã mama. Duré Robuã hã Abiasihi mama. Duré Abiasi hã Azaha mama.

8Aza hã Zozafaha mama. Duré Zozafa hã Zurãhã mama. Zurã hã Uziasihi hi'rada.

9Uziasi hã Zotãhã mama. Duré Zotã hã Acasihi mama. Duré Acasi hã Ezequiaha mama.

10Ezequia hã Manaséhé mama. Duré Manasé hã Amosihi mama. Amosi hã Zoziaha mama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Zozia hã Zeconia norĩ mama, isisãnawã norĩ me. Babilonia u Izaraéu nhihudu norĩ, da te séme da, da te simroi mono siwaprã, ma tô ta norĩ hã tipoto za'ra.

12Tawamhã Izaraéu nhihudu norĩ, Babilonia u da te simroi mono za'u si, ma tô Zeconia hã poto, Sarati'é hã. Sarati'é hã Zorobabéhé mama.

13Zorobabé hã Abiudihi mama. Duré Abiudi hã Eriaquĩhĩ mama. Duré Eriaquĩ hã Azoho mama.

14Azo hã Sadoquihi mama. Duré Sadoqui hã Aquĩhĩ mama. Duré Aquĩ hã Eriudihi mama.

15Duré Eriudi hã Eri'azaha mama. Duré Eriaza hã Matãhã mama. Duré Matã hã Zacoho mama.

16Zaco hã Zuzéhé mama. Zuzé hã Mariaha mro. Ta hawi Zezusi hã ipodo, Cristu na da te 're isisi za'ra mono.

17Ãne 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã, Abra'ãhã hawimhã, õ Dawihi u hã. Duré 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã Dawihi hawimhã, Izaraéu nhihudu norĩ, da te isimroi mono zéb u hã, Babilonia u. Duré 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã Izaraéu nhihudu norĩ, da te isimroi mono zém hawimhã, õ Cristu ipotozéb u hã.

Zezu Cristuhu waptã'ãzé wasu'u

Luca 2.1-7

18Tawamhã ãne Zezu Cristuhu potozé hã: Maria hã Zezusi, ãma ina da hã ma tô sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nherẽ, sina mro zahuré õ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na tiwasã Maria hã, te te sa'rese õ nherẽ.

19Tawamhã aibâ hã Mariaha ãma imro da hã 're morĩ wẽ di, Zuzé na isisi hã. Ta hã marĩ iwẽ si te te 're 'manharĩ u'âsi. Tahawa, ma tô sima rosa'rata, za ãma imro da na ropisudu pi'uriwi te te siwi ipari na hã, duré danho'a iwasété na te te ãma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tawamhã ãne na te te sima rosa'rata wamhã, ma tô hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã tãma sihâi'ré, sõtõ 'rowim na. Ãne te taha wamhã tãma tinha: — Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihâtâ'â tõ, Mariaha ãma aimro tõ da hã. Ta hã ma tô tiwasã, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na.

21I'ra hã 'watébrémi na te za tãma podo. Tawamhã Zezusi na te za isisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, isisi hã. Taha si te za tinhib'a'uwẽ hã te te 're anho'reptu, iwasété hawi, duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're idahâ za'ra mono zém hawi.

22-23Ãne da hã ma tô pisutu, Zezusihi ma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Izaiaha ma, te te iwaihu'uzém na te te ãma uwaimrami da. Ãne ma tô tãma waihu'u, duréihã: “Pi'õi ubuni hã te za tiwasã. Duré i'ra hã te za tãma waptãrã, aibâ na. Taha nhisi hã za, Emanuwé na.” ('Re ihâimana u'âsi mono, wasiré 're imorĩ u'â, te wasu'u, isisi hã.) Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono te te ãma irowaihu'u siromo zé hã duréihã.

24Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa te te tãma iwaihu'uzéb zarina, ma tô ãma timro oto, Mariaha ãma, awa'awi.

25Tane nherẽ, Zuzé hã te te ãma sima rosa'rata upai õ di, a'â ãma panomro da hã Mariaha ãma, i'ra hã tãma waptã'ã õ ré. Taré te iré pibui wẽ. Tawamhã i'ra tãma waptã'ã wamhã, Zuzé hã ma tô sisi, Zezusi na.

Mateu 2

Bâtâ pusizém hawi, aibâ norĩ isi'aba'rézé wasu'u, Zezusihi u

1Tawamhã Zezusi hã ma tô podo, Belẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Apito Erodi hã, Izaraéu nhihudu norĩ te te 're 'madâ'â za'ra mono ré, ma waptãrã. Waptã'ã parip si, ma tô wasi na romnhoré'wa norĩ hã aihutu Zeruzalẽ u, bâtâ pusizém hawi, rowaihu'u pese 'wa norĩ hã.

2Tawamhã ta norĩ hã te sô anharĩ za'ra, ãne Zezusihi zô hã: — E mahãta 'watébrémi, zudeu norĩ nhib'apito da, ipodo hã. Wasi, wa norĩ hã wa tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'madâ'â za'ra ni, bâtâ pusizém niwĩmhã, zudeu norĩ nhib'apito da, ipotozé te te iwasu'u hã. Tahawa, wa tô we ai'aba'ré ni, ãma wawata za'ra da.

3Tawamhã apito Erodi ãne te te wapari wamhã, hâtâ'â uptabi di. Duré uburé Zeruzalẽ ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ zama isu hâtâ'â za'ra di.

4Tawamhã apito Erodi hã ma tô sima 'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, duré isimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te te sadanharĩ za'ra da ãne: — E mame te za waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã, Danho'reptui'wa da.

5Tawamhã ma te ãma sada'âbâ za'ra ãne: — Belẽ ãma te za waptãrã, Zudéa ãma. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na:

6“A norĩ wa'wa hã Belẽ ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ Zudaha nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã dama aiwapu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za oto dama asisi za'ẽtẽ na dama 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Tame danhib'apito da hã za poto wa, ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madâ'â pese mono da, Izaraéu nhihudu norĩ hã.”

7Tawamhã Erodi ma tô sô tihârâ za'ra, bâtâ pusizém hawi isihutu norĩ zô, pi'uriwi te te sadanharĩ za'ra da, ta norĩ hã ãne: — E mahãna ma tô wasi hã watobro.

8Te te sadanharĩ za'ra pari, ma tô tãma rob'ru za'ra, Belẽ u si'aba'ré da. Ãne te duré tãma rob'ru za'ra: — Mo oto ai'aba'réi wa'aba, 'watébrémi zô asinharĩ pese za'ra wa'aba da. Sõpẽtẽ za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé apâ we asiwi ĩpo're pu'u aba za, te waihu'u da, wa hã duré itẽmemhã ĩmorĩ da, ãma ĩwata da, ĩzama. — Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, apito Erodi hã.

9Tawamhã apito mreme te te wapari za'ra parimhã, te oto robzabui'wa norĩ hã ai'aba'ré, Belẽ u. Tawamhã bâdâdi na si'aba'réi ré, ma tô wasi hã 'madâ'â za'ra, tô õ tirob ãma ré te te i'madâ'â za'ra hã. Ta hã te isõwab za'ra hã mo. Tawamhã 'watébrémi isãmrazém nho'õmoi baba ma tô oto wasi hã mazazâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã aibâ norĩ hã wasi te te 'madâ'â za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Tahawa, te duré tipẽ'ẽ 'remhã 're to za'ra.

11Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Sisisi wamhã, ma tô sabu za'ra 'watébrémi hã, ina iré sãmra ré tipa, Maria hã. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô asimro, ãma wata za'ra da. Taha pari, ma tô 'ridawa za'ra, tinhimiro'wapézé te te i'wasari zô, te te ãma sawi za'ra da. Tawamhã taha na ma tô ãma sawi za'ra, tinhoprub za'ra zém na; ẽtẽ waipo pré oru hã, duré wedewati isadaze hã, duré wedewati isadaze si'u'ẽne hã. Taha na ma tô tãma tinhoprub za'ra.

12Tawamhã rosawẽrẽ na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u za'ra, bâtâ pusizém hawi isihutu norĩ ma, apâ si'aba'ré tõ da, Erodihi u. Tahawa, te bâdâdi amo na apâ hã ai'aba'ré, tirob u.

Zuzé norĩ Ezitu u inebzé wasu'u

13Tawamhã aibâ norĩ si'aba'ré za'u si, ma tô hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihâi'ré, sõtõ 'rowi. Taha wamhã, te ãne tãma rowasu'u: — Apito Erodi hã ma tô dama rob'ru, ai'uté zô danhopré mono da, isadawa para da te wĩrĩ da. Tahawa, te za oto ai'u. Ai'uté hã, ma'ãpé duré sa'ra na. Ina hã iré saprõni da Ezitu u, tame a'â iré aimasisi aba da, dawi. Tawamhã apâ we i'ane wa'aba zéb da hã, wa hã te aima iwaihu'uzéb zô si, te za a'â duré asina asimipa za. — Ãne ma tãma waihu'u, hâiwa ãma romhuri'wa hã.

14Tawamhã Zuzé ma tô udu. Utu wamhã, awa'awi ma tô ai'utére hã sa'ra. Ina hã ma tô iré saprõ bara na, Ezitu u.

15Tawamhã tame te oto iré aimasisi zahuré, apito Erodi hã idâ'âzéb u. Ãne ma tô tiromhâiba, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, tizadawa 'mahârâ'wai ma, te te iwaihu'uzém na te te sina uwaimrami da. Ãne ma tô tãma waihu'u siro: “Wa hã ĩ'ra, wa satõ, Ezitu hawi morĩ da.” Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme, ti'ra ãma hã.

Ai'uté, da te 're isimroi mono zé wasu'u

16Tawamhã apito Erodi aibâ norĩ, bâtâ pusizém hawi we isi'aba'ré norĩ pi'uriwi tiwi isi'aba'ré na te te ãma rowaihu'u za'ra wa, ma tô ab'rui pese.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sib'rui wa, tãma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô satõrĩ za'ra Belẽ u, 'watébrémi zô si'aba'ré da, uburé te te dawi uprosi mono da, maparane ãma iwahu mono õ hã, Belẽ ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ 'ra hã, duré Belẽ 'rata 're idahâimana za'ra mono norĩ 'ra zama. Aibâ norĩ hã wasi te te i'madâ'â za'ra zém na te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tô apito Erodi hã ãne 'manha.

17Ãne ma tô tiromhâiba, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa te te irowasu'uzéb zarina, Zeremia hã. Ma tô ãne ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na:

18“Rama na romnhisi ãma hã dawawa hã ma tô wapari za'ra ni, dazadari 'rãihâ hã. Raqueu hã te aiwa'õ, ti'ra norĩ ãma. Pẽ'ẽzé uptabi wa, te te sima wẽ õ di, da te ipẽ'ẽtété da hã, i'ra norĩ hã uburé tiwi si'utõrĩ wa.”

Ezitu hawi, Zuzé norĩ hã apâ te te sina isiri zahuré zé wasu'u

19Tawamhã apito Erodi dâ'â parimhã, ma tô hâiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihâi'ré, sõtõ 'rowi, Ezitu ãma sãmra ré.

20Ãne te tãma tinha: — Oto ai'utu, 'watébrémi hã subzari aba da. Ina hã iré saprõni, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai u. Aibâ norĩ hã 'watébrémi te te aré siwi wĩrĩ da, sô isi'aba'ré norĩ hã ma tô tidâ'â za'ra.

21Tawamhã Zuzé utu wamhã, ma tô apâ saprõni zahuré 'watébrémi hã, ina me, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai u.

22Tane nherẽ, ma tô wapa Aterazu, apito Erodihi 'ra wasu'u hã, timama nhowa're're isébré na hã Zudéa ãma te te 're ida'ab'madâ'â mono da hã. Tahawa, pahi di, tame iré 're ihâimana zahuré mono da hã. Tawamhã sõtõ 'rowi ma tô tãma waihu'u na sahu, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, Zuzéhé ma, Zudéa u neb zahuré tõ da, Galiléa na danhipti'a nho'õmo nhisi u si neb da. Tahawa, ma tô tamomop si tineb zahuré, Zuzé norĩ hã.

23Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi ãma. Ãne iromhâimanazé hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te te ãma uwaimrami da. Ãne duréihã iwasu'u na rob'ui'éré 'rada hã: “Ta hã Nazaré ãma 're isãmra mono na te za oto da te 're sisi za'ra.” Ãne ma tô waihu'u siromo za'ra, za da te dasima 're iwasu'u za'ra mono zéb da na hã.

Mateu 3

Zuwã Batista te te dama 're irowahutu mono zé wasu'u

Marcu 1.1-8; Luca 3.1-9,15-17; Zuwã 1.19-28

1Tawamhã wahub ahâ na ãma wahu pari, ma tô Zuwã Batista hã mo a'ubuni u, Zudéa ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama ãma sãna'rata da.

2Taha wamhã, te ãne dama rowasu'u: — Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã romhuture di oto. — Ãne te dama rowahutu, Zuwã Batista hã.

3Duréihã Izaia hã ma tô Zuwã Batistaha ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã. Ãne isimi'ui'éré hã: “Ni'wa te te dama 're rob'mahârâ, ãne a'ubuni wi: Bâdâdi hã ma'ãpé asiwi pese aba mono, Wanhib'apito zô. Imana 'rãmi duré ma'ãpé awa'awi bâdâdi sô sa'ra wa'aba mono.”

4Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhâ 'manharĩ hâiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te duré 're sa. Rom na ropĩni na zama hã te duré 're sai mono.

5Tawamhã Zeruzalẽ ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã, duré Zudéa ãma daza'rui mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã, duré Zodã na pa nhisi 'rata 're idahâimana za'ra mono norĩ zama, ma tô itẽme hã 're dasito daro mono bâ, isimirowasu'u, da te 're wapari za'ra mono da.

6Tahawa, dawasété na sõ'awimhã ma tô 're dasiwẽ'õ za'ra 'râwi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Dawasété na 're dasiwẽ'õ za'ra mono sidâpâsi, ma tô Zuwã Batista â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zodã pa ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Tawamhã Zuwã, farizeu norĩ, saduseu norĩ me ahâ uptabi na hã ma tô 'madâ'â za'ra, itẽme isi'aba'ré, â dawabzuri te te dame 'manharĩ za'ra da. Tawamhã Zuwã, te te 'madâ'â za'ra wamhã, te ta norĩ ma nharĩ za'ra ãne: — A norĩ wa'wa hã wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ĩtẽme ai'aba'réi wa'wa bété, â dawabzuri si i'manharĩ za'ra wa'aba zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da hã, aiwasédé rẽme za'ra wa'aba õ nherẽ.

8Sena na aiwasédé hã irẽme za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo.

9Duré Abra'ãhã nhihudu wẽ te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aihâ za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ã ẽtẽ norĩ ma, te te nharĩ da, tãma si'a'uwẽ za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're hâimana za'ra mono da, ẽne hã.

10Hâtâra hã te za oto ni'wa hã sarõtõ, wedepa nhihârizéb da hã. Uburé wede hã 're i'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te ãma 're anhihâri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra. — Ãne te dama ãma simiré'é Zuwã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzém na hã.

11Te duré dama tinha: — Wa hã wa tô â uptabi na si, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ 'wa, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zém na, da te oto ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ĩza'u si te za ĩma ipire uptabi hã wei wi. Taha si te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na te te duré 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, unhama ne na zama, â na te aima 're i'ab'manharĩ aba mono ne hã. Ta hã ĩma pire uptabi wa, ipara'uza hã te tãma mrami waihu'u õ di za, tãma ĩwapure wa, wa hã.

12Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Amnho trigu, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, isa'warizéb 're. Tawamhã itomhâ na te za da te ãma 're ro'o za'ra. Iro hã sa'ẽtẽ nherẽ, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane ĩma ipire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, trigu upõrĩ za'wari ne, duré itomhâ za'wari ne.

Zezusi, â dawabzuri te te i'manharĩzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu 1.9-11; Luca 3.21-22

13Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Galiléa hawi, Zodã pa u, tame Zuwã Batista, â dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ da.

14Tane nherẽ, Zuwã Batista, isimirosa'rada te te ãma tiwi saprĩ da, ma tô aré pibu, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ tõ da. Tahawa te ãne tãma tinha: — E marĩ da, te ĩma aipire uptabi nherẽ, ĩma asi'ru, â dawabzuri te aima 'manharĩ da. A hã te aré ĩma i'manha.

15Tawamhã Zezusi ma te asa ãne ãma tãma wa'rã: — Wẽ nherẽ, tane hã tô aré. Tane nherẽ, te za tô a hã ĩma i'manha, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzéb zarina, wa te wasina uwaimrami da. Tahawa, Zuwã hã ma tô ãma saze. Duré te te ãma sazei wa, ma tô â dawabzuri hã Zezusihi ma 'manha.

16Tawamhã â dawabzuri te te tãma 'manharĩ pari, ma tô Zezusi â hawi oto watobro. Watobro wi, ma tô hâiwa hã tãma si'ridawa. Tawamhã Zezusi hã ma tô tisã, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani we itẽme imorĩ hã hâiwa hawi, utu'u ne hã. Tawamhã ma tô ãma za.

17Tawamhã hâiwa hawi te we tinha ãne: — Ã hã ĩ'ra. Ĩma sawi uptabi di. Tãma ĩto za'ẽtẽ uptabi di. — Ãne te we tinha, Imama hã.

Mateu 4

Zezusi hã, Wa'uburé te te ipibuzé wasu'u

Marcu 1.12-13; Luca 4.1-13

1Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ma tô Zezusi hã saprõ a'ubuni u, tame Wa'uburé hã te te nasi pibu da.

2Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, ma tô bâdâ hã 40 na duré 40 mara na hã ãma ai'utõ, sai ãna sãmra ré hã. Tahawa tãma hã mrab uptabi di.

3Tawamhã Wa'uburé ma tô itẽme wi. Itẽme wisi wamhã, te tãma tinha ãne: — Sena a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé ẽtẽ ma nharĩ, i'u'ẽtẽ wapu na aima si'manharĩ za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'awaihu'u mono zém na zama, te za duré 're danhiptete za'ra.”

5Taha pari, Wa'uburé hã ma tô Zezusi saprõ Zeruzalẽ u, 'ri nho'u iwẽ uptabi u, te te duré pibu da. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, te saprõ, 'ri nhisi u, sab da hâimo, 'ri 'rãihâ uptabi nhisi.

6Tawamhã ãne te tãma tinha, Wa'uburé hã: — Sena a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé atobro, ti'ai u. 'Re ihâimana u'âsi mono, te za, u, hâiwa hawi we atẽme satõrĩ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ hã, te te ai'madâ'â za'ra da. Tinhib'rata na te za, u duré siwi asapa, ẽne hã te te ai'u'a õ'umnhasite, aipara wi. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa nhimi'ui'éré hã, duréihã, ibaihâ na hã.

7Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha: — Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zô.” Ãne duré imreme na rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

8Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hã saprõ, ẽtẽ 'rãihâ u, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ te te rob'madâ'â mono da, ro iwẽ uptabi uburé te te ab'madâ'â mono da.

9Tawamhã Wa'uburé te ãne tãma ropisutu, Zezusihi ma: — Asib'apito na ĩ'ãma aiwata da, te za aihi'rãtitõ ĩma asã. Tawamhã ã hã uburé wa za aima tisõ, ate da.

10Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha ãne: — Satanasi, mo oto ĩnhiti aimorĩ. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, ma tô ãne rob'ui'éré: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si te za 're iromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” Ãne imreme na rob'ui'éré, ibaihâ na hã. — Ãne te rob'ui'éré 'rada hã tãma 'rãzarõtõ Zezusi hã, Satanasihi ma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tawamhã Wa'uburé ma tô ihawi oto mo. Morĩ wamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô we itẽmemhã oto aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hã.

Zezusi hã, romhuri na te te isãna'ratazé wasu'u
Marcu 1.14-15; Luca 4.14-15

12Tawamhã Zezusi hã Zuwã da te isẽrẽzé wasu'u te te wapari wa, ma tô mo, Galiléa u.

13Tawamhã Nazaré ãma 're isãmra mono da hã, te te sima rowẽ õ di oto. Tahawa, Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u si ma tô mo, tame oto 're sãmra mono da, Galiléa ãma isõ'u zapodo 're ihâimana mono 'rata, Zébulõhõ nhihudu norĩ nhipti'a niwĩmhã, duré Naftalihi nhihudu norĩ nhipti'a niwĩmhã.

14Ãne ma tô Zezusi hã 'manha, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa Izaia te te ãma irob'ui'érézé te te sina uwaimrami da. Ãne isimi'ui'éré hã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã:

15“Zébulõhõ nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, duré Naftalihi nhihudu norĩ nhipti'ai ãma zama, isõ'u tẽme bâdâdi wa, 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, Zodã na pa nhisi zara niwĩ 're idahâimana za'ra mono hã, Galiléa ãma zudeu'õ norĩ dawazari 're ihâimana za'ra mono norĩ hã,

16te uburé robra na 're dahâimana za'ra. Tane nherẽ, te za oto taha 'remhã rowa'a za'ẽne hã da te 're 'madâ'â za'ra. Te za oto duré dama rowa'a, dapẽ'ẽ 're robra na 're idanomro mono norĩ ma hã.”

17Tawamhã ta hawim haré ma oto romhuri na sãna'rata Zezusi hã, Timama zadawa wasu'u na. Ãne ma tinhimirowasu'u na dama ãma sãna'rata: — Aiwasété wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. Ãhã na bâdâ hã ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb da hã.

Zezusi hã, maparane si'uiwa na tepe na romhuri'wa norĩ zô ihârâzé wasu'u
Marcu 1.16-20; Luca 5.1-11

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tawamhã Zezusi hã Galiléa na isõ'u nhisi zaihâi baba 're morĩ wamhã, ma tô aibâ norĩ hã sãmri zahuré, tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã, tisisãnawãi me: Sima na isisi hã, Pedru na isisi amo hã. Duré ino hã Ãdré na isisi hã. Isõ'ui wa, te nasi ta norĩ hã abazipara hã wabzuri zahuré, tepe zô.

19Tawamhã Zezusi hã te sô tihârâ zahuré ãne: — We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ĩsisanho wa'aba da, ĩma 're ida'awaibui wa'aba mono zéb da na.

20Tahawa, ma te awa'awi tãma marẽme zahuré abazipara ma, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

21Tawamhã suru na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Tiagu norĩ Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarĩ hã te te apâ ãma a'rã'õtõ zahuré, uba're wa. Tawamhã te duré sô tihârâ zahuré ta norĩ zô hã.

22Sô hârâ zahuré wamhã, awa'awi ma tô tinhimiromhuri ma hã marẽme zahuré. Taha wamhã, timama zama hã ma duré oto rẽme zahuré, Zezusihi siré si 're neb zahuré da oto.

Zezusi hã da'ahâ na te te ida'apesezé wasu'u

Luca 6.17-19

23Tawamhã daza'rui mono bâ te 're mo Zezusi hã, Galiléa ãma hã. zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ma tô te te dama 're rowahutu. 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u, iwasu'uwẽ na. Duré dahâzé da te 're isépata za'ra mono bâ hã ma da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uware na 're inomro mono norĩ zama ma duré apese, Zezusi hã.

24Tawamhã Zezusi te te ida'apesezém na, ma tô rowasu'u hã te te ropé, Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Tahawa, ma tô itẽme da te 're 'wasari dahâzé mono bâ, uburé aimawi hã dahâzé da te 're isépata za'ra mono norĩ hã, wa'uburé te te 're iwamnarĩ za'ra mono norĩ hã, duré da'rã siwamnarĩ wa, 're idahâiba popo'o za'ra mono norĩ hã, duré imorĩ'õ norĩ hã. Uburé ma tô taha wamhã da'apese, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Tahawa, ma tô da'ahâ uptabi na isarina dasi'ré, Galiléa hawimhã, duré Decapori hawimhã, duré Zeruzalẽ hawimhã, duré Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã. Duré Zodã pa zara niwĩ 're idasi'ubumroi mono norĩ zama ma tô itẽme hã dasito.

Mateu 5

Zezusi hã, ẽtẽ 'rãihâ ãma te te dama irowahutuzé wasu'u

Luca 6.20-23

1Tawamhã Zezusi hã da'ahâ uptabi na te te da'madâ'â wamhã, ẽtẽ 'rãihâ na ma tô sai'u, tame a'â sãmra da. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô 'râwi itẽme ubumro.

2Taha wamhã, tame ma tô Zezusi hã tinhimirowahutu na tãma ãma sãna'rata za'ra, ãne:

3— Ni'wam norĩ hã 'râwi 're isipawapto waihu'u za'ra mono õ na 're siwaihu'u za'ra mono wamhã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono si za ta norĩ hã i'upana te te 're ipawapto wẽ za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hâimana za'ra, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa.

4— Duré, ni'wam norĩ hã ti'ab ré dawasété u'âsi 're danomro mono wa, da'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si tãma 're rowẽ za'ẽtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're pisutu za'ra, toi u'âsi ãma 're ihâimana za'ra mono zéb da hã.

5— Duré, ni'wam norĩ hã tiwaihu'u pese na 'râwi 're isi'madâ'â ze za'ra mono õ norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sima 're i'madâ'â za'ra mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ẽtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã te te tãma 're anhomri, te te tãma 're iropisutu za'ra mono zéb zarina.

6— Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marĩ iwẽ hã te te tãma 're i'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ẽtẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono di za. Ta norĩ ma si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma ãma 're a'uwaimrami, rowẽ te te tãma 're i'apisutu mono zém na hã.

7— Duré, ni'wam norĩ hã da'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra mono zéb zarina, da'ãma 're isina mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ẽtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ãma si te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma tipẽ'ẽzé za'ra, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã.

8— Duré, ni'wam norĩ hã marĩ wasété zô 're sipizari za'ra mono ãna 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, tãma 're isihâiba nhomri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ẽtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ si te za titõmo na 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, 'râwi.

9— Duré, rowẽ na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, ni'wam norĩ hã tinhimiroti wẽ na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ẽtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

10— Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, uburé marĩ iwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wẽ za'ra mono wa, da te tãma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma si, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. — Ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma.

11Tawamhã ãne te duré tãma rowahutu za'ra: — Ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, duré dazadawa nhipese na taré da te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

12Tahawa, ma'ãpé atoi u'âsi, ãma 're anomro aba mono za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za marĩ iwẽ hã sa'ẽtẽ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, hâiwa ãma asô 're isimi'wara aba mono hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ ma, ma tô da te tãma 're rob'manharĩ u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra, da te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono ne. — Ãne na ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siromo za'ra romhâ ré, te te waihu'u zara da.

Dasai warĩrĩzé wasu'u, rob'uiwẽzé wasu'u me
Marcu 9.50; Luca 14.34-35

13Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma: — Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã sa ne, te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherẽ, oto 're sé si'utõrĩ mono wamhã, niha apâ hã da te 'manharĩ waihu'u õ di, isé na ihâimana da hã, dasa da te ãma 're iwarĩrĩ za'ra mono zéb da hã. Marĩ dai õ di oto, dama hã. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marĩ dai õ wa oto. Tahawa, te za oto taré ti'ai wa 're simi'wara mono wa, isisiwimhã 're danomro, dapara na. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ĩzadawa wasu'u na dama 're romhuri wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, oto romhuri hã 're sahâri za'ra wa'aba mono wamhã, marĩ dai õ di oto, 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã za, ĩma hã.

14— Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã rob'uiwẽzém ne, te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tõ da, da te dasima 're irob'uiwẽ za'ra mono ne, te za 're idanhimroi wẽ wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono u. 'Rinho'u hã sa'a nhisiwi, da te 're i'ri za'ra mono hã dawi 're sima'uri waihu'u za'ra mono õ di. 'Madâ'â pese di, dama hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã dawi 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Sõ'awi te za dama 're ĩwasu'u wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

15Duré, rob'uiwẽzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. Isima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, 'ri paramhã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono da, 'ri 're, 're idasi'ubumroi mono norĩ ma.

16Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za sõ'awi dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rob'uiwẽzé hã sõ'awi te te dama 're irob'uiwẽ za'ra mono ne. Uburé marĩ hã te za dama 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, dama 're i'manharĩ wẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono zé hã da te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, Aimama za'ra wa'aba ãma 're dawata za'ra mono da, hâiwa ãma 're isãmra mono ãma.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma irob'ui'érézé wasu'u

17— Duré, ĩ'ãma rosa'rata upa za'ra wa'aba õ di za, asima rosa'rata za'ra wa'aba na hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'érézé, duré isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimiroti na zama te te irob'ui'érézé te dawi sawi da, we ĩmorĩ na hã ti'ai u. Ta norĩ nhimirowasu'u 'rada hã te dawi sawi da, we ĩmorĩ õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te ĩsina i'uwaimrami da si, wa tô wei mo.

18Tô sena, wa za ãne aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Hâiwa norĩ hã ti'ai me 're sa'wari zahuré mono ré hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã pire na te za tô dama 're hâimana u'âsi. Nima hã dawi 'masi'utõrĩ waihu'u õ di za, iwaptẽrẽ mono bâ hã i'ui'éré misi hã, duré i'ui'éré 'rãzazazé hã. Za niha dama 're iromhâimana mono zéb da hã, ibaihâ na duréihã isadawa wasu'u'wa norĩ te te ãma irob'ui'éré siromo za'ra zéb zarina, rob'rãsutuzéb u za niha dama 're romhâimana uptabi za'ra mono õ ré, si'utõrĩ za'ra õ di za, isimiroti na rob'ui'éré 'rata norĩ hã.

19Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã nima hã roti hã taré dama 're 'maihâimana mono newa, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhã, duré isine da te 're 'madâ'â tõ za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama wapu na 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré isine da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama pire na 're hâimana za'ra, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

20Ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Farizeu norĩ hâimanazém nhipai u, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hâimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're i'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã.

Dasisada 're idanhiti'rui wairébé mono zé wasu'u

21— Ãne hã ma tô duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizé hã: "'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã te te 're danhimroi mono wamhã, te za dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u da te 're simro, ta norĩ hã iwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, da te dasiwi 're simroi mono da." Ãne duréihã aihi'rata norĩ wa'aba ma, ma tô roti.

22Ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi na aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne na roti na hã. Ni'wam norĩ hã tisiré 're ihâimana za'ra mono norĩ da, 're siti'ru za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ, iwasété na te te 're i'awaihu'u mono zéb zarina. Duré ãté ni'wa hã te za tisiré ma tinha, ãne: "A hã, marĩ da, 're aihâimana mono õ." Ãne ni'wam norĩ hã te te dama 're nharĩ za'ra mono wamhã, te za da te 're simro, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ u, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ tẽme, ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono da, iwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ni'wa hã ãté ãne te za tisiré ma tinha: "E niha asimiza'rese'õ a hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na hã." Ãne ni'wam norĩ hã tisiré ma, te te 're nharĩ za'ra mono wamhã, ãté ta norĩ hã te za ropipa u 're sisisi, unhama ro'o u'âsi u.

23Ãté a norĩ wa'wa hã te za 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, marĩ hã tãma asõprubzéb da hã, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tãma danhoprubzé nomrizé nhisiwi. Tawapsi ãté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã asiré ma, 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

24Ãhã wamhã, te za a'â asisô 're isa'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, asõprubzé hã wedeza ne nho're, asiré u a'â asitẽme 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apâ duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apâ 're anomro aba mo, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, tãma asõprubzé hã oto tãma 're sõmri za'ra wa'aba mono da.

25— Ãté ni'wa hã te za sima ãma ai'ãma 'mairosa'rata 'wa, da'ãma rowairébé'wai u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi i'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Ãne wamhã, te te ai'mazaprõni aba õ ré, te za tãma ai'masiwasu'u wa'wa, te te ãma ai'mazazei wa'aba wa, da'ãma rowairébé'wa norĩ u, te te ai'mazaprõni aba tõ da, damrami'wai ma, te te duré ai'mai'rui wa'aba tõ da, dazazéb 're, da te ai'manherẽ aba tõ da hã.

26Dazazéb 're, da te ai'manherẽ aba wamhã, marĩ hã dawi i'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmi, dama asi'maiwa'âbâ 'rãsutu pese aba õ nherẽ, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba õ di za. Tô sena, wa ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhimisaihurizé wasu'u

27— Ãne hã ma tô duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizém na hã: “Aimro na asiwi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.”

28Ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima roti za'ra wa'wa, tô õhõ rotizém na hã. Ni'wam norĩ hã pi'õ, titõmo na te te 're 'madâ'â ze za'ra mono wa, te te 're waibui mono da, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, taha na zama te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, tinhimirosa'rata na si nherẽ.

29Duré marĩ hã atõmo nhimire niwĩm na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã atõmo nhimire niwĩ asiwi 're sani za'ra wa'aba mono wa, romhâ na asisiti oto 're isãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Ato hã sahuré aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihâiba wahuré ré, duré atõmo zahuré ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ropipa u, te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Duré, asib'rata nhimire niwĩm na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wa, asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mono wam ne, romhâ na oto asisiti 're isãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Asib'rada hã sahuré aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihâiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ di za.

Damro, da te 're irẽme za'ra mono zé wasu'u

Mateu 19.1-9; Marcu 10.1-12; Luca 16.18

31— Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te duré dama irotizé hã, ãne: "Aibâ norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hã te te tãma 're sõmri za'ra, za te te irẽmezém na. Taha parip si, te za oto timro hã te te 're rẽme za'ra, pibui pese na." Ãne duréihã Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã, ãne na hã.

32Ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ rotizém na hã. Pi'õ norĩ hã aibâ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono õ nherẽ, imro te te 're rẽme za'ra mono wamhã, tiwasédé hã te za te te 're 'manharĩ za'ra, aibâ norĩ hã. E marĩ wa. Pi'õ norĩ hã imro te te 're rẽme za'ra mono nherẽ, aibâ aimawi na duré apâ 're mro zahu za'ra mono wamhã, tawapsi te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, pi'õ norĩ hã. Tahawa, aibâ norĩ hã tiwasédé te te tãma 're i'manharĩ za'ra mono zém hawi wa, te za duré õ norĩ zama aibâ aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Duré aibâ norĩ hã, pi'õ, da te 're irẽme za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhã, tawapsi, te za duré ta norĩ zama tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, aibâ norĩ hã.

Marĩ na da te dasima 're iropisutu za'ra mono zé wasu'u

33— Ãne hã ma tô duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizém na Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã: "'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô dama ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo." Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizém na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34-35Ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ rotizém na hã. Marĩ pire na taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za oto, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Mare di. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Hâiwa hã tô sena wahuré 're isa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” Ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Hâiwa hã taré hã 're ihâimana mono õ wa, tame 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're sãmra u'âsi mono wa, ta hawi te te we duré 're da'ab'madâ'â mono wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Ti'a hã tô sena wahuré 're isa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” Ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ti'a zama pire wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te si wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Zeruzalẽ na 'ri nho'õmo nhisi hã tô sena 're isa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” Ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé Danhib'apito uptabi te si wa.

36Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Ĩ'rã hã tô sena ĩma 're ihâimana mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” Ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ai'rã za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te si wa. Asi'uihâ na aséré hã asima 're 'rãdâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Duré asi'uihâ na 're asiséré'a waihu'u za'ra wa'aba mono õ di.

37Marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ãne si te za dama 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “Ĩhe. Wa za tô 'manha.” Duré marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, ãne si te za duré dama 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “Mare di. Wa hã te 'manharĩ õ di za.” Ãne si te za dama 're inharĩ za'ra wa'aba mo. Ãne si dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Marĩ na da te dasima 're iwa'rãmi za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Luca 6.29-30

38— Ãne hã ma tô duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizém na hã: “Ni'wam norĩ hã te te 're datõmo wamnarĩ za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tõmo wamnarĩ za'ra iwa'rãmi, aiwab da. Duré ni'wam norĩ hã da'wa te te dawi 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa iwa'rãmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da.” Ãne na duréihã roti hã.

39Tane nherẽ, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Atob'rata nhimire niwĩ da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwĩ, da te duré 're aihâ za'ra wa'aba mono da.

40Ãté ni'wa hã te za ai'ãma wa'aba sima rosa'rata, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi i'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã ãté te za tãma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norĩ hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u iwa'âbâ surure hã iwa'rãmi tãma 'manhomri aba da, tiwi i'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmimhã. Ãne wamhã, te te aiwi 'mai'âri aba wamhã, asi'ubuzéb zama te za tãma hã i'mai'manhomri 'wa, wa'âbâ za'ẽtẽ nherẽ, te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba õ nherẽ.

41Duré, ni'wam norĩ hã bâdâdi na marĩ hã misi ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihâ na te za asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da a'â.

42Duré marĩ hã da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're isõmri za'ra wa'aba mo. Duré marĩ hã asibro hã taré a'â da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, dawi 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asimarĩ 'wa hã. Te za tô taré dama 're isõmri za'ra wa'aba mo, a'â.

Da'ruiwapari'wa norĩ, da te 're isawi pese za'ra mono zé wasu'u
Luca 6.27-28,32-36

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43— Ãne hã ma tô duré 're iwapari za'ra wa'aba mo: “Asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ si te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Ai'ruiwapari'wa norĩ si te za asa asiwi 're iwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo.”

44Tane nherẽ, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Ai'ruiwapari'wa norĩ hã te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ãma, te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ si te te tãma 're apisutu mono da, ta norĩ ma.

45Ãne te za dama 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hâiwa ãma 're isãmra mono 'ra na. E marĩ wa, te za ai'ruiwapari'wa norĩ hã 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Ni'wai ma, isawi hã te te 're ba'a mono õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Uburé te te 're da'azawi pese, te te 're isawi pese za'ra mono norĩ hã, duré te te 're isawi õ za'ra mono norĩ zama. Aiwapsi te bâdâ hã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra, 're inomro wẽ mono norĩ ma, duré 're inomro wasété mono norĩ ma zama, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapsi te duré tã hã dama 're ta'a za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ ma, duré te te 're iwapari za'ra mono õ norĩ ma zama, isimipisutuzéb zarina.

46Rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã bété. Ta norĩ hã dawi 're simisaihuri u'âsi za'ra mono wa, te 're nomro wasété. Ta norĩ hã te tizawi pese 'wa norĩ si te te 're sawi za'ra. Tawamhã asawi pese 'wa norĩ si, 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, e te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Mare di. Iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

47Duré 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, te tisiwadi norĩ ma, marĩ iwẽ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra, siré 're ihâimana za'ra mono norĩ ma hã. A norĩ wa'wa hã bété, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma si, marĩ iwẽ hã tãma 're 'manharĩ za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono wamhã, aiwapsi te aiwasété na dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ siré.

48Tahawa, te za a norĩ wa'wa hã uburé 're idazawi pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te da'ãma 're a'upai mono ãna, uburé te te 're ida'azawi pese mono ne.

Mateu 6

Dasisõ'a, marĩ hã da te dasima 're i'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

1— 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã dama 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, danho'a hã, ãne na taré da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'aba mono zô. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Ãne hã danho'a 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're ihâimana mono hã tinhoprubzé iwẽ uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ iwẽ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã.

2— Tahawa, isibrob'õ norĩ ma, marĩ hã tãma 're isõmri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne hã te ni'wam norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, rowahutuzéb 're, duré 'ri nhi'riti na 're idahâimana za'ra mono norĩ ma zama. 'Re hâimana wẽ za'ra mono newa, te ta norĩ hã ãma 're dawata za'ra mono zô, ãne hã te te dama 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô ãma 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã nimahã bâtâ na hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di za. Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa.

3-4Tahawa, ni'wai wi, marĩ zô 're rowaptâ'â mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sõ'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, marĩ na 're ipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're irob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Aimama aba si te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'wa. Tahawa, te za taha si iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, iwa'rãmi.

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zé wasu'u

Luca 11.2-4

5— Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Hâiwi 're simasa mono sina, te 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zéb ãma, 're mreme zusi, 're hâimana wẽ za'ra mono newa, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da. 'Ri nhi'riti wa, bâdâdi sitob ãma, te duré ãne 're mreme zusi, da'ahâ norĩ nho'a. Tawamhã da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô ãma 're hâimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tãma 're ihâimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norĩ ma hã. Tô sena wa ãne na aima waihu'u siromo za'ra wa'wa.

6Duré, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u 're asisisi aba mo, asõrõwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're i'ridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bâtâ na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ ma hã. Ãne wamhã, aihâiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za taha si iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, iwa'rãmi.

7— Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahâ za'ra wa'aba mono õ di za apâre, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ newa. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ si te timreme na te te tãma 're sahu u'âsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa.

8Tahawa, ta norĩ ne 're aimreme zusi aba mono õ di za. E marĩ wa. Aimama aba wi, marĩ hã tiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ ré, marĩ zô aiwi 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te te 're awaihu'u siromo mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ãhã zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma: “Wamama, hâiwa ãma 're asãmra mono hã, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa da'ãma aima 're ĩmreme.

10Uburé da'ãma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'ãma 're ĩmreme. Hâiwa ãma aima romhuri'wa norĩ hã, asima 're iwẽ mono zéb zarina si, te te 're i'aiwapari pese za'ra mono ne, ti'ai ãma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da hã, wa da'ãma 're ĩmreme.

11Ã bâtâ na, wei wama 're anhomri mono, wasa hã ãma 're iwasaihuri mono zéb da hã.

12Dawasédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're i'madâ'â za'ra mono õ ne, a hã duré wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã.

13Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tõ mono da. Ma'ãpé, 're wa'anho'reptui u'âsi mono, iwasété uptabi wi.”

14-15Tawamhã ãne te duré tãma roti za'ra: — Dawasédé hã da te ai'ãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã te za duré uburé aiwasédé 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te te ai'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, aiwasété 'wa hã te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za Aimama 'wa, hâiwa ãma 're isãmra mono hã.

Dasai ãna a'â 're idahâimana za'ra mono zé wasu'u

16— 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai ãna a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, ai'ubu zei õre na hã 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ si te za ubu toi ãna sai ãna 're mreme zusi, 're nomro wẽ mono newa, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da. Tawamhã da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha si te za tô tãma 're hâimana za'ra. Nimahã na 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di za, ta norĩ ma hã. Tô sena wa ãne na hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa.

17-18Tahawa, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai ãna a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za taré â na 're asi'ubu upsõ za'ra wa'aba mo, tô 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarĩrĩ za'ra wa'aba mo, a'â asai ãna 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, Aimama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datõmo na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ si. Ãne wamhã, aihâiba pisutu, asai ãna a'â tãma 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, iwa'rãmi.

Hâiwa ãma, marĩ hã wẽ uptabi na 're ihâimana za'ra mono wasu'u

Luca 12.33-34

19— Marĩ iwa'âbâ za'ẽne hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'a 're anomro aba mono ré. Ti'ai ãma marĩ na 're idanhimarĩ za'ra mono hã si'utõrĩ pese di, dawi 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahâi hâzapu'u'wa hã te te dawi 're hâiwasété za'ra mono wa. Isipsaihuri norĩ hã te za duré dawi sô 're sisisi, dawi ãma 're simisaihuri za'ra mono da, danhimarĩ na.

20Hâiwa ãma asimarĩ za'ra wa'wa hã isi'utõrĩ'õ zô si te za asima 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ uptabi hã te te asô 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zô si. Tame marĩ hã dawi 're u're waihu'u za'ra mono õ di. Zazahâi hâzapu'u'wa hã te te duré dawi 're hâiwasété waihu'u za'ra mono õ di. Duré isimisaihuri norĩ hã, tame oto dawi hã 're simisaihuri waihu'u za'ra mono õ di.

21Ti'ai ãma asimarĩ ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipẽ'ẽ 're, asima 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa ãma iwẽ hã isi'utõrĩ'õ upana. Duré hâiwa ãma iwẽ uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're irosa'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ te te asô 're i'apisutu aba mono zô si.

Dahâiba na rob'uiwẽzé wasu'u

Luca 11.34-36

22-23— Rob'uiwẽzé hã te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madâ'â pibu pese da. Tane duré, dato hã aiwa rob'uiwẽzém ne, te dahâiba ma hã 're hâimana. Datõmo wẽ wamhã, dama hã rob'madâ'â pese uptabi di. Duré datob'a wamhã, dama hã rob'madâ'â waihu'u õ di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za rowa'a na ne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, te za robra na ne 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

Rob'uiprazéb zô si da te dasima 're irob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

Luca 16.13; 12.22-31

24— Dama romhuri'wa isib'apito maparane tãma 'maihâimana wamhã, aiwa te te tãma 're 'mairomhuri wẽ mono õ di za, tinhib'apito zahuré ma hã. Isib'apito maparane wamhã, sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. Ihâiba amo si te za te te siwi 're wẽ'õ. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. Ihâiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'uiprazéb zô si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're romhuri wẽ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

Marĩ na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna 're idanomro mono zé wasu'u

25— Tahawa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, asazé wa'aba na, duré 're i'âhuri wa'aba mono õ na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E taré wasa zô si wa za 're wahâimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hã. E taré 're iwasi'uza za'ra mono zép si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Mare di. Marĩ iwẽ uptabi da, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Sire norĩ hã bété. Ta norĩ hã te te sima 're robzuri za'ra mono õ di. Duré te te sima 're rob'rãihâri za'ra mono õ di. Robza'razéb ãma te te duré sisa hã 're robza'wari za'ra mono õ di, ãma 're isaihuri mono zéb da hã. Tane nherẽ, te Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã isa hã te te tãma 're anhomri u'âsi. E tawamhã sire si te te 're azawi pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di.

27Sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Tahawa, sire te te 're i'ab'madâ'â mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Aimama 'wa hã, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mono õ di za.

28— E marĩ wa, te bété ai'uza za'ra wa'aba zém na asina hã 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'ãpé, romnhirãrã 're ihâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba, rom na 're isimasa mono na hã. Ta norĩ hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di.

29Tane nherẽ, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saloma hã sibro pese wa, uza wẽ uptabi na 're si'uza mono nherẽ, taha nhipai u, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirãrã hã.

30Romnhirãrã hã hâiwi 're simnhatã mono ré, te za du hã iré da te 're wazâri za'ra, unhama da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Tahawa, 're simasam hâ mono dai õ nherẽ, ma tô wẽ uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za bété. Te za tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, du hâimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a norĩ wa'aba si. E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, taha si ai'uzazé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono nherẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31-32Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're isãmra mono ma hã, tãma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di, marĩ zô aiwi 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Tahawa, marĩ na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Ãté asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za ãne asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãne asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “E ma hawi te za mra hã wama 're wairébé, duré wa te 're i'âhuri mono zéb da hã, duré wa'uzazéb da hã.” Ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã, taha zô si te sima 're sõpré, sina 're hâtâ'â za'ra mono na 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã.

33'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're isib'a'uwẽ za'ra mono norĩ ma, iwẽ uptabi hã te te tãma 're isõmri za'ra mono zéb zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wẽ wa'aba mono da, te za asima 're iwẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã ãhã zô si 're asõpré wa'aba mono wamhã, marĩ zô aiwi 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã.

34Awẽ sidâpâsi te marĩ hã asada 're hâimana za'ra wa'wa. Tane nherẽ, oto ai'ãma 're awẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za asina 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, marĩ hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Tahawa, za duré ai'ãma 're i'awẽ za'ra wa'aba mono zé bâtâ na hã 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono si te za awẽ sidâpâsi bâdâ hã te te ai'ãma 're ab'madâ'â 'wa.

Mateu 7

Dawasédé hã da te dasi'ãma 're isa'ra mono zé wasu'u

Luca 6.37-38,41-42

1— Dawasédé hã da'ãma 're isa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Asi'uihâ na asiwi 're dawẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, iwa'rãmi. Asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, te te duré siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã aiwa.

3-5Ãne, wa za duré ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ãté wede nhipru te atõmo 'remhã nomro, aima i'madâ'â waihu'u õ hã. E niha te za bété sô itõmo 'madâ, wede nhiprubre wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã. E ãne hã i'uwaibaba. Mare di. Wede nhipru atõmo 're inomro hã 'madâ'â õ nherẽ, e niha te za tãma inha: “Ropru hã a'â te aima wazere, atõmo hawimhã.” Mare di. Wede nhipru hã te za a'â atõmo hawimhã iwaze. Tawamhã te za sô airĩtĩ wẽ, wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã, wede nhiprubre hã.

6— Duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma, iwasu'uwẽ na tãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, te te ãma 're iwasété za'ra mono norĩ ma hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã wapsã ma, marĩ ise hã da te tãma 're a za'ra mono nherẽ, dazô 're sipizari za'ra mono wa, te te 're idahâzu mono ne, te za ta norĩ hã asada 're hâimana wasété za'ra wa'wa. Uhâbâ norĩ hã marĩ wẽ zô, sima 're sõpré waihu'u mono õ di. Marĩ iwẽ hã wa'âbâ za'ẽtẽ nherẽ, uhâbâi ma, da te 're sãmra mono wa, taré te te 're iwati'i za'ra mono ne, te za ta norĩ hã taré te te 're wapari za'ra, iwasu'uwẽ hã. Tahawa, ta norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma hã.

'Re ihâimana u'âsi mono wi, da te 're irowaptẽrẽ za'ra mono zé wasu'u

Luca 11.9-13

7-8— 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te za iwẽ hã 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. Iwẽ zô si te za duré asima 're asõpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, 'râwi aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zô te te 're i'ridawa ta'a mono ne, te za iwẽ hã tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma i'ridawa ne, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono iwẽ hã te te aima 're anhomri 'wa, si'uihâ na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ai'ra hã i'u'ẽtẽ wapu te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e ẽne te aré tãma i'manhomri 'wa, te te iwaptẽrẽzéb upana. Mare di. I'u'ẽtẽ wapu si te aré tô tãma i'manhomri 'wa, te te 'rẽne da, ai'ra wa'wa hã.

10Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e wahi te aré tãma i'manhomri 'wa, te te iwaptẽrẽzéb upana. Mare di. Tepe si te aré tô tãma i'manhomri 'wa, te te 'rẽne da.

11Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ uptabi aba mono õ nherẽ, te marĩ iwẽ si tô ai'ra norĩ ma, 're isõmri za'ra wa'aba mo. E tawamhã Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã wẽ uptabi na 're hâimana mono nherẽ, e ai'ra norĩ ma 're asõprub za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za bété, tinhoprubzé iwẽ hã. Te za tô isipai u te te aima 're sõmri za'ra wa'wa iwẽ hã, tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

12— Marĩ iwẽ si da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're idawẽ za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ iwẽ si dama 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, iwa'rãmi. Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã te wama wasu'u za'ra, duréihã isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimi'ui'éré zama.

Bâdâdi nhitobzé wasu'u

Luca 13.24

13-14— Duré, ropipa u 're idanhisisi mono zé hã bâdâdi hã sa'ẽtẽ uptabi di. Duré isitobzé hã, sa'ẽtẽ uptabi di. Tahawa, dama wapure di, ãma 're idanomro mono zéb da hã, bâdâdi hã sa'ẽtẽ uptabi wa. Tahawa, te da'ahâ uptabi na ãma 're danomro, ropipa u, tamomo 're danhisisi mono wa, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zéb u, 're idanhisisi mono zéb da hã, bâdâdi nhitobzé hã surure di. Tamomo bâdâdi hã suru uptabire di duré, ãma 're idanomro mono zéb da hã. Dama pire di, ãma 're idanomro mono zéb da hã. Tahawa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Tahawa,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma'ãpé, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bâdâdi nhitobzé isurure na si 're asisisi aba mono da, rowẽ uptabi u.

Rob'rãi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me
Luca 6.43-44

15— Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã tô sena dasiré 're hâimana wẽ za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norĩ hã te abaze zahi ne 're hâimana u'âsi za'ra, isazei'wa norĩ zada hã.

16Ta norĩ hã uburé marĩ hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zém na te za ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai hâimana õ zém na. E 'wabzéré hã te za rob'rã na 're 'rã za'ra, uwa 'ru 'rã na. Mare di. Uwa 'ru 'rã na 're 'rãi waihu'u za'ra mono õ di, 'wabzéré hã. Duré, e apto hã rob'rã ise na te za 're 'rã za'ra. Mare di. Ãma 're 'rãi waihu'u za'ra mono õ di, apto hã.

17-18Duré rowede hã wẽ wamhã, 're 'rãi wasété za'ra mono õ di za. Te za 're 'rãi wẽ u'âsi za'ra. Wasété wapsi, te za 're 'rãi wasété u'âsi za'ra. Ta norĩ hã 're 'rãi wẽ waihu'u za'ra mono õ di za.

19Rowede hã 're 'rã za'ra mono õ wa, te za da te 're sãna'rata nhihâri za'ra, unhama u da te 're sãmra mono da.

20Tane, aibâ norĩ hã roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na, te za ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai hâimana õ zém na.

'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u, 're idanhisisi mono zé wasu'u
Luca 13.25-27

21— Ãté ni'wam norĩ hã te za dama 're siwasu'u za'ra, ãne: “Zezusi hã ta hã Ĩnhib'apito. Wa hã tãma romhuri'wa na, wa tô 're ĩhâimana u'âsi.” Ãne ni'wam norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, uburé 're sisisi mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã. Ni'wam norĩ si te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're hâimana za'ra, Ĩmama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã te te sima 're i'awẽ mono zéb zarina, marĩ iwẽ si te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ si hã.

22Nimahã bâtâ na ropsi'utõrĩzéb ãma, Ĩmama za oto da'ãma isipo'ozéb ãma hã te za da'ahâ na ĩma nharĩ za'ra ni, ãne: “Wanhib'apito, Wanhib'apito, wa norĩ hã asadawa para, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Asadawa para, wa tô duré wa'uburé hã wa te dama 're sãmra za'ra. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wa tô duré wa te dama 're 'manharĩ za'ra, asadawa para.” Ãne na hã da'ahâ na te za ĩma tasiwasu'u za'ra ni, ĩnhib'a'uwẽ uptabi na hã 're danomro mono newa.

23Tane nherẽ, wa za wa hã ĩsi'uihâ na tãma nharĩ za'ra, ãne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ĩzazei'wa na. Marĩ iwasété si ma tô 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'réi wa'aba, ĩnhiti.” Ãne wa za ta norĩ ma hã nharĩ za'ra, misi haré.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Luca 6.46-49

24-25— Ãne, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hã tãma ãma rosa'rata waihu'u pese wa, ma tô ẽtẽ nhisiwi 'ri hã 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhã tã hã pĩni za'ẽtẽ na 're ta'a mono wamhã, ma tô 're âpré. Duré 're âpré mono wamhã, ma tô 'ri u â hã 're praba. Rowa'u'u za'ẽne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te aré ime da hã. Tane nherẽ, 'ri hã simei õ di, ẽtẽ nhisiwi te te sima 'ri wa, aibâ hã. Tane duré, ã hã te irotizé, ni'wam norĩ te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ratamhã.

26-27— 'Ri'wa hâiba amo na, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, tãma ãma irosa'rata waihu'u õ na. Ta hã supara nhisiwip si ma tô sima 'ri, siptete na tãma 're sab u'âsi mono da newa. Tawamhã tã hã pĩni za'ẽtẽ na 're ta'a mono wamhã, ma tô 're âpré. 'Re âpré mono wamhã, ma tô 'ri u â hã 're praba. Rowa'u'u za'ẽne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhã 'ri hã ma tô 'marõwĩ, awa'awi. Tane duré, ã hã te irotizé ni'wam norĩ tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ta norĩ si te za si'uihâ na 're sisimini za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata za 're idahâimana u'âsi za'ra mono zém na hã.

28Tawamhã Zezusi hã ãne na te te dama rowasu'u parimhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, te te dama irowahutuzém na hã.

29'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ, simirowasu'u wapure na te te dama 're irowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono õ di, Zezusi hã. Simirowahutu pire uptabi na ma tô te te dama 're rowasu'u. Tahawa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, dama iwaihu'u'õ hã te te dama wasu'u wa.

Mateu 8

Aibâ i'wa're ré Zezusi te te ipesezé wasu'u

Marcu 1.40-45; Luca 5.12-16

1Tawamhã Zezusi hã ma tô ẽtẽ 'rãihâ hawi si'ra. Te te si'rai wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô isarina ai'aba'ré ni.

2Taha wamhã, aibâ i'wa're ré hã ma tô itẽme wi. Itẽme wisi wamhã, ma tô hi'rãtitõ, ipaparamhã nhamra. Ãhã wamhã, te ãne tãma tinha: — Apito, ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Tahawa, asima ĩwẽ wamhã, te za ĩpe.

3Tawamhã Zezusi ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te ãne tãma tinha: — Tane tô. Wa tô ĩsima aiwẽ tô, te aipese da hã. Tahawa tâibâ oto aihâzé hã. Taha wamhã, awa'awi ma tô i'wa're hã tãma ai'utõ.

4Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Ĩwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ĩwasu'u õ di za, te i'aipesezém na hã. Sasedoti u si hã te za aimo, aihâiba wẽ zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, te za duré tãma asõpru 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — Ãne te Zezusi hã tãma roti, aibâ te te ipese ma hã.

Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Luca 7.1-10

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tawamhã Zezusi hã Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô wi. Wisi wamhã, ma tô aibâ sõpẽtẽ, romanu hã. Ta hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tawamhã te te sõpẽtẽ wamhã, ma tô aibâ hã tãma ti'ru Zezusihi ma, tãma iromhuri'wa hã te te tãma pese da.

6Ãne te taha wamhã tãma tinha: — Apito, ĩma romhuri'wa hã ĩnhorõwa ãma te nomro. Hâzé uptabi di. Hâzé uptabi wa, sirési waihu'u õ di.

7Tawamhã Zezusi te asa hã tãma tinha ãne: — Wa za ãma mo, te pese da.

8Tawamhã romanu hã te duré tãma tinha ãne, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã: — Tô'ã, apito. Wa hã aima ĩwapure di, ĩnhorõwa u asébré da hã. Tahawa ma'ãpé, taré ã hawi aimreme na si hã pese, séptâ'â da. Taha wamhã, te za tãma tirowẽ za, ĩma romhuri'wai ma hã.

9Wa hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zapari romhuri'wa. Ĩzapari te duré 're hâimana za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Nimomo te 'mazatõrĩ wamhã, te za 'maimo. Duré sô ĩ'maihârâ wamhã, te za we ĩtẽme hã 'maimo. Duré ĩma romhuri'wai ma, marĩ hã te 'rui wamhã, te za 'manha awa'awi, ĩzadawa para.

10Tawamhã Zezusi ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, isiwasu'uzém na. Tahawa, isarina idasi'aba'ré norĩ ma, ma tô tãma nharĩ za'ra ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ã hã te te sina ĩ'umnhasi hã niwa te i'madâ'â õ, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai ãma hã. Ta norĩ hã te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ĩ'umnhasizém na hã.

11Ãne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahâ uptabi na te za 're dasihutu, bâtâ pusizém hawi, duré bâtâ zasizém hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono u, isiré 're dasaihuri mono da, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma. Abra'ãhã siré te za 're dasi'ubumro, duré Izaquihi siré, duré Zacoho siré.

12Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da nherẽ, isiré 're si'ubumroi mono da nherẽ, te za sãmra sisiti, robra si 're isa'wari mono u. Tame te za sina 're 'ru'ru. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tawamhã te duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma tinha ãne: — Mo oto aimorĩ apâ, asõrõwa u. Asina ĩ'umnhasizéb zarina, wa za aipawapto tô. Tawamhã ãne te te tãma nharĩ wi, ma tô tipese, romanuhu ma, romhuri'wa hã.

Da'ahâ uptabi na, Zezusi te te ida'apesezé wasu'u

Marcu 1.29-34; Luca 4.38-41

14Tawamhã Zezusi hã Pedruhu nhorõwa u ma tô mo. Morĩ wamhã, imaprewa hã ma tô sabu, wa'ro na waptâ wa hâzé ré, inomro hã.

15Tawamhã ma tô sib'rata upi, Zezusi hã. Te te sib'rata upi wamhã, ma tô tiwahâ. Taha wamhã, pi'õ hã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô isa hã tãma tisõ Zezusihi ma, sa da.

16Tawamhã bâdâ sébrézéb u, ma tô wa'uburé ré 're idanomro mono hã da te simro, Zezusihi u, ahâ uptabi na. Tawamhã misi si te nasi dama azatõ wa'uburé hã, misi haré timreme na. Uburé ihâzé ré norĩ zama te duré apese.

17Ãne ma tô Zezusi hã te te 're da'apawapto, Izaia hã duréihã te te ãma irob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da. Ãne Izaiaha nhimi'ui'éré hã ãma: “Wahâzé mono bâ, ma tô te te wawi 're awaibu.”

Aibâ norĩ hã Zezusihi siré ineb zahuré zé wasu'u

Luca 9.57-62

18Tawamhã Zezusi hã da'ahâ uptabi na da te dasiwi i'uirĩ za'ra norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra. Te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô tisiré 're inomro mono norĩ ma rob'ru za'ra, isõ'u na te te saprĩ za'ra da, zara u.

19Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hã ma tô itẽme wi, Zezusihi u. Ãne te tãma tinha: — Rowahutu'wa, ãhã na wa ĩsima aiwẽ, asiré 're ĩmorĩ da oto, daro mono bâ.

20Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha ãne: — Wapsã wawẽre ma, te ab're na isõrõwa hã tãma 're hâimana zara. Duré si norĩ te tizasi hã te te sima 're 'manharĩ za'ra, isõrõwa na tãma 're hâimana za'ra mono da. Tazahã, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã sõrõwa õ di, ãma 're iwa'utu mono zéb da hã. Hâiwi si te datẽmemhã 're morĩ u'â.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã Zezusi ma tô duré aibâ hâiba amo 'mahâ, isarina 're imorĩ hã, isiré 're morĩ u'âsi da oto. Tawamhã aibâ hã te asa tãma tinha ãne: — Apito, a'â apâ ĩmorĩ, ĩmama hã ĩwi dâ'â wa, ĩsisa'u te ãma ti'a da. — Ãne te sina 'mahâ.

22Tane nherẽ, te Zezusi asa hã tãma tinha, ãne: — Õne haré te za ĩsiré 're aimo oto. Idâ'â norĩ hã te za tisiré idâ'â norĩ ãma hã te te 're ti'a za'ra.

Zezusi hã rowa'u'u za'ẽtẽ ma, te te inharĩzé wasu'u

Marcu 4.35-41; Luca 8.22-25

23Tawamhã Zezusi hã ma tô ãzé, uba're 're. Isiré 're inomro mono norĩ zama ma isiré asisi, isiré si'aba'ré da.

24Tawamhã uba're na si'aba'réi ré, ma tô rowa'u'u za'ẽne hã tiwi tiwatobro za'ra. Â sisasi hã te te iré wabzuri za'ra mono, uba're hã. Tane nherẽ, te Zezusi hã nhono.

25Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô itẽme sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Taha wamhã, te ãne siwi 'mahâ: — Wanhib'apito, ma'ãpé wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utõrĩ ni.

26Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra ãne: — E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ĩ'umnhasi za'ra wa'aba ãna. Tawamhã ma tô wahudu, Zezusi hã. Wahutu wamhã, ma tô rowa'u'u ma, duré â sisasisi ma zama hã tinha, te te sazâri da hã. Taha wamhã, ma tô sazâ, rowa'u hã. Ma tô duré oto ti'âtu.

27Tawamhã ma tô ãma titob'uzu za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã. Ãne te tawamhã sima nharĩ za'ra: — Pra, e niha iwaihu'u pe, õ hã. Isadawa hawi ma rowa'u hã, duré â sisasisi zama sazâ.

Zezusi hã aibâ norĩ, wa'uburé ré 're ineb zahuré te te ipese zahuré zé wasu'u

Marcu 5.1-20; Luca 8.26-39

28Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Dadara na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Galiléa na isõ'u nhisi zara u. Tame ma tô aibâ norĩ hã sõpẽtẽ zahuré, wa'uburé ré 're ineb zahuré hã. Adâ'â 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, ẽtẽ zahâpâ ab're siromo 're, 're isimasisi u'âsi zahuré mono zém hawi. Ta norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã isipãrĩ su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Tahawa, 're ihâimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono õ di.

29Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô sa'ẽtẽ 'mahârâ zahuré Zezusi hã, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, e marĩ wa'ãma 'manharĩ da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utõrĩzé wana wa'ahâri da, te we aimo, wa te oto robzépata mono da.

30Tawamhã romhâ prã na te uhâbâ tisa hã te te 're huri, ahâ na.

31Tawamhã wa'uburé norĩ hã aibâ norĩ pẽ'ẽ 're, 're ihâimana za'ra mono hã te sa'ẽtẽ sina 'mahârâ za'ra ãne: — Nimomo wazatõrĩ za'ra da wamhã, ma'ãpé uhâbâ norĩ u wazatõrĩ za'ra na, õ norĩ hâiba 'rep si, 're wahâimana za'ra mono da.

32Tawamhã Zezusi hã ma tô õne haré tãma rob'ru za'ra ãne: — Mo oto ai'aba'réi wa'aba. Tawamhã uhâbâ hâiba 're ma tô sisisi, wa'uburé norĩ hã. Tahawa, te sa'ẽtẽ sisa're, uhâbâ norĩ hã, i'rãsipra u. Âi ba ma tô rere. Ãhã wamhã, ma tô uburé ai'utõ, â na.

33Tawamhã uhâbâ 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô isiti sisa're. 'Ri nho'õmo u ma tô sisa're. Tame ma tô uburé dama rowasu'u za'ra, aibâ norĩ ma, niha iromhâimana zahuré zém na hã, wa'uburé ré 're ineb zahuré ma.

34Tawamhã 'ri nho'õmo ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô aihĩni tawairébé ni, Zezusi hã da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhã ma tô sãmri za'ra ni. Da te dasiwi sãmri wamhã, ma tô tãma rob'ru za'ra ni: — Ma'ãpé, warom nhiti aimorĩ, nimomo. — Ãne te dasiwi satõrĩ ni, Zezusi hã.

Mateu 9

Imorĩ'õ, Zezusi te te iwahutuzé wasu'u

Marcu 2.1-12; Luca 5.17-26

1Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're 're ãzé, zara u te te saprĩ da. Te te saprĩ wamhã, ma tô 'ri nho'õmo u hã wi, tirob u.

2Tamomo ma tô ni'wam norĩ hã we siwi ti'â, imorĩ'õ hã isimiwaptâ ré. Imorĩ'õ za te te ipesezém na hã ma tô ãma siwi umnhasi, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã Zezusi hã taha na ma tô sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibâ norĩ hã. Tahawa, te imorĩ'õ ma tinha ãne: — Ĩsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Aiwasédé hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.

3Tawamhã ni'wam norĩ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô 'râwi sima rowasu'u za'ra, ãne: — Õ hã te 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wasété.

4Tane nherẽ, ma tô Zezusi hã sina waihu'u, isimirosa'rata za'ra hã. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — E marĩ da, ma tô ãne ĩ'ãma irosa'rata wasété za'ra wa'wa.

5Wa hã dawasédé hã te dama 're i'apari waihu'u pese mono zém na hã, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã, e niha te za iwaihu'u za'ra wa'wa. Aibâ ma hã, wa tô tinha ãne: “Aiwasédé hã 're i'ab'manharĩ mono zé hã te ai'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.” Ãne si ĩmreme na wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di. Ã hã imorĩ'õ hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za.

6Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã waihu'u pese di, dawasédé te te dama 're i'apari mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. Ãne na asiwi waihu'u za'ra wa'aba da, wa za ihi'ré ma tinha, wahutu da. Tawamhã imorĩ'õ ma, te tinha Zezusi hã oto ãne: — Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

7Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibâ hã, tinhorõwa u morĩ da.

8Tawamhã ãne hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni, dama sa'rese õ wa. Ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

Mateuhu zô Zezusi, sisarina ihârâzé wasu'u

Marcu 2.13-17; Luca 5.27-32

9Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morĩ ré, ma tô tisã, danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa hã, Mateu na isisi hã. Tinhimiromhurizéb

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma te nhamra, rob'uiprazé te te dawi 're i'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te 'mahâ ãne: — We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto. Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, isiré 're morĩ da oto.

10Tawamhã bara na ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã Zezusihi me tisaihu. Mateuhu nhorõwa ãma te taha wamhã tisaihu. Saihuri ré, ma tô rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã itẽme asisi 'ri para u, ahâ na, isiré saihuri da. Ni'wam norĩ hã zudeu nherẽ, farizeu norĩ nhimiroti zarina 're ihâimana za'ra mono õ norĩ zama ma tô duré itẽmemhã aihutu, Zezusihi u hã.

11Tawamhã farizeu norĩ hã ãne hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã sadanharĩ za'ra, ãne: — E niha bâ, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasété na 're idahâimana za'ra mono norĩ siré zama.

12Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne: — Hâzé ãna 're inomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da hã. Ihâzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

13Duréihã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ãne na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Asimizama hã ĩma 're izata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ĩnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina, da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa oto.” Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã sô sabu za'ra wa'aba ibaihâ hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawẽ na 're idanomro mono norĩ zô ĩsitẽme sô 're ĩhârâ za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di. Dawasété na 're idanomro mono norĩ zô si ĩsitẽme sô 're ĩhârâ za'ra mono da si, wa tô wei mo.

Dasai ãna bâtâ na a'â 're idahâimana za'ra mono zé wasu'u

Marcu 2.18-22; Luca 5.33-39

14Tawamhã Zuwã Batistaha siré 're inomro mono norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'ré. Taha wamhã, te ãne siwi sadanha: — Wa norĩ hã, farizeu norĩ me hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai ãna

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa a'â 're wahâimana za'ra, bâtâ na hã. E marĩ wa, bété a'â sai ãna asiré 're inomro mono norĩ hã wasine 're hâimana za'ra mono õ di.

15Tawamhã te Zezusi asa hã tãma nharĩ za'ra ãne: — Aibâ hã imrozéb u, sô ihârâ za'ra norĩ sihutu wamhã, e aibâ imro da hã isiré sãmra za'ra ré, te za robzei'õ na hã tihâimana za'ra, ta norĩ hã. Mare di. Ãne hâimana za'ra õ di za. Niwapsi te za bâdâ hã iwa waptãrã, aibâ imro da hã isiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi i'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna hã, duré tãma za'ra robzei'õ na hã 're si'ubumro za.

16— Duré da'uza hâ'ratare wamhã, te za hâihata. E tawamhã ihâté hânhihâri na te za ãma hâiwa'aba ni. Mare di. Ihâté hânhihâri na da te hâiwa'aba wa, duré oto da te iré hâ'upsõi wamhã, te za tihâzahutu za, ihâiwa'aba zébre hã. Taha wamhã, te za oto duré hâsisinarĩ pese, da'uza hâ'rada hã.

17Tane duré uwa 'rãi wa'u isé hã 're wa'ui ware mono õ ré, da te 're séme waihu'u mono õ di, romhâ 'manharĩ 'ratare 'remhã. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono nherẽ, oto wa'ui ware wamhã, te za romhâ 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãi wa'u isé hã te za asa'wa. Romhâ 'manharĩ zama hã te za oto duré sina hâiwamna. Itép si'uiwa wap si, te za da te 're sé, dawi 're sisa'wari za'ra mono tõ da, rob'rãi wa'u ité hã. Tawapsi, romhâ 'manharĩ hã dawi 're hâsiwamnarĩ za'ra mono õ di za duré. — Ãne ma tô Zezusi hã ãma romnhimiré'é, uwa 'rãi wa'u isé, da te 're iséme mono zém na hã.

Zezusi hã pi'õ norĩ te te ipese zahuré zé wasu'u, azarutu me

Marcu 5.21-43; Luca 8.40-56

18Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tô aibâ hã itẽme wi, dama roti'wa hã. Itẽme wisi wamhã, ma tô hi'rãtitõ ipaparamhã nhamra. Tawamhã te ãne tãma tinha: — Ĩ'ra hã azarudu hã ma tô ĩwi dârâ, ãhã na si. Tane nherẽ, ma'ãpé ãma ĩme aimorĩ, asib'rada hã ãma hiri da, hâiwa'utu da, duré ĩma 're morĩ da apâ a'â.

19Tawamhã Zezusi hã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô isiré mo. Isiré 're inomro mono norĩ zama, te duré taha wamhã isiré ai'aba'ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tawamhã morĩ ré, te we pi'õ hã isarina mo, ibabarãi hawi. Pi'õ hã ihâzé te te isazâri'õ, 12 na ma tô ãma tiwahu, ihâzé te te 're 'manharĩ mono ré hã. We isarina morĩ wamhã, ma tô i'uza hânhisudu hã tiwi upi.

21Ta hã ma tô ãne sima rosa'rata: “I'uza si te tiwi upi nherẽ, wa za séptârâ.” Ãne te sima rosa'rata, pi'õ hã.

22Tawamhã pi'õ, i'uza te te upi wamhã, ma tô Zezusi hã sô aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô pi'õ hã 'madâ. Ãne te tãma tinha: — Ĩsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Za te i'aipesezém na, ĩ'umnhasi wa, ma tô aihâzé hã aima apa. Tawamhã awa'awi ma tô pi'õ hã séptârâ.

23Taha pari, te mo Zezusi hã, dama roti'wa nhorõwa u. Morĩ wamhã, rowamreme'wa norĩ hã ma tô sõpẽtẽ za'ra, adâ'â ãma simnhihãsi ré. Da'ahâ na ma tô da'anhopẽtẽ, ãma ida'ru'ru norĩ hã.

24Tawamhã ãne te dama tinha: — Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hã dâ'â õ di. Taré te nhono. Tawamhã ma tô ãma tato za'ra ni, dâ'â uptabi nherẽ, taré isõtõ na te te waihu'u wa, Zezusi hã.

25Tawamhã rob u ma tô tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tô Zezusi hã ãzé 'ri 're wa'wa u, azarudu inomrozéb u. Tawamhã awa'awi ma tô pa'â. Te te pa'âri wamhã, ma tô awa'awi wahudu, azarudu hã.

26Tawamhã iwasu'u hã ma tô te te ropé daro mono bâ, Galiléa 'remhã.

Itob'a norĩ, Zezusi te te ipese zahuré zé wasu'u

27Tawamhã 'ri para hawi watobro wamhã, morĩ ré, ma tô aibâ norĩ hã isarina tineb zahuré, itob'a zahuré hã. Tawamhã te 'mahârâ zahuré, ãne: — Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipẽ'ẽzé na.

28Tawamhã 'ri para u ma tô ãzé, Zezusi hã. Sébré wi, ma tô itob'a norĩ hã itẽme aimasisi zahuré. Tawamhã Zezusi hã te sadanharĩ zahuré ãne: — E te asina ĩ'umnhasi 'wa, te ato pese aba da hã. Tawamhã asa ma te ãma tãma wa'rãmi zahuré ãne: — Ĩhe, wa tô wasina ai'umnhasi ni, apito.

29Tawamhã Zezusi hã ma tô tõmo upi zahuré. Te duré tãma nharĩ zahuré ãne: — Asina ĩ'umnhasi aba zéb zarina, wa za tô ato pese 'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Tawamhã ma tô oto tito pese zahuré, aibâ norĩ hã. Ma tô duré sadawa uwati zahuré, ãne: — Te aima i'manharĩ wẽ wa'aba zém na, dama ĩwasu'u wa'aba õ di za. Tô'ã. — Ãne te sina sadawa uwati zahuré.

31Tane nherẽ, oto neb zahuré wamhã, ma tô tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropâ, Zezusi te te ipese zahuré zém na hã.

Imreme'õ, Zezusi te te ipesezé wasu'u

32Tawamhã Zezusi te te ito pese zahuré neb za'u si, ma tô aibâ hã we itẽme dasiwi saprõni ni Zezusihi u, wa'uburé ré wa, mreme'õ u'âsi 're ihâimana mono hã.

33Tawamhã Zezusi hã ma tô wa'uburé ma rob'ru, ihawi watobro da, isiti. Te te tãma rob'rui wi, ma tô aibâ hã mreme watobro. Tahawa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Niwa, wa te i'madâ'â za'ra õ, ãne hã, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai 'remhã.

34Tane nherẽ, ma tô farizeu norĩ hã taré iwasédé hã ãma hiri za'ra, ãne: — Wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para, te õ hã wa'uburé hã te te dama 're anhamra, Satanasihi zadawa para.

Zezusi hã da'ãma isiwamrizé wasu'u

35Tawamhã Zezusi hã ma tô datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ, te te dama 're rowahutu mono da, zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, iwasu'uwẽ na hã. Dahâzé mono bâ hã ma tô duré te te da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uware na 're inomro mono norĩ zama hã te te duré apese, Zezusi hã.

36Tawamhã da'ahâ uptabi na te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô Zezusi hã da'ãma aiwamri tipẽ'ẽ na, pone'ẽrebâ 'madâ'â ãna 're inomro mono ne, robzei ãna 're dahâimana za'ra mono wa, iwẽ na hã 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ zarina.

37Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ ma, te tinha, ãne: — Amnho hã sa'ẽtẽ uptabi di, da te 're i'ubumroi mono da hã. Tane nherẽ, sada hã da'umrore di, i'ubumroi'wa da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Tahawa, ma'ãpé tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hã we te te da'azatõrĩ da da'ahâ na, rob're hã te te 're ubumro za'ra mono da.

Mateu 10

Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ te te isatõrĩ za'ra zé wasu'u, daro mono bâ

Marcu 3.13-19; Luca 6.12-16

1Tawamhã Zezusi hã ma tô sitẽme sô tihârâ za'ra, 12 na ihâiba na isiré 're inomro mono norĩ zô. Sô hârâ za'ra wamhã, ma tô tãma pisutu za'ra, iwaihu'u pese zarina isadawa para, wa'uburé norĩ te te 're idawamnarĩ za'ra mono hã te te dama 're sãmra za'ra mono da. Duré ihâzé ré norĩ hã dahâzé mono bâ isadawa para, te te 're dapese za'ra mono da, duré hâzé u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, 're isib'uwa pese za'ra mono norĩ zama te te 're dapese za'ra mono da hã, ma tô duré tãma pisutu za'ra.

2Isisi za'ra hã, ãne: Sima, isisi amo hã Pedru na. Duré ino nhisi hã Ãdré na. Duré Tiagu, duré isisãnawã, Zuwã. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré.

3-4Duré Filipi, duré Batolomeu, duré Tome, duré Mateu. Ta hã rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa aré. Duré Tiagu, Afeuhu 'ra. Duré Tadeu, duré Sima ihâiba amo. Ta hã ma tô aré dame 're hâimana, romanu norĩ zada, tirom hawi apâ te te 're satõrĩ za'ra mono da. Duré Zuda Icarioti, Zezusi te te dama ihâiba nhomri'wa da hã.

5Tawamhã Zezusi hã te te satõrĩ za'ra da, ma tô ãne tãma roti za'ra, 12 na ihâiba norĩ ma hã: — Zudeu'õ norĩ nhipti'ai u 're anomro aba mono õ di za. Duré samaritanu norĩ nhipti'ai u 'ri nho'õmo mono bâ, 're asisisi aba mono õ di za.

6Izaraéu nhihudu norĩ u si te za 're anomro aba mo, pone'ẽrebâ 'madâ'â ãna, siwa'ru 're inomro mono ne, 're ihâimana za'ra mono norĩ u si.

7Ãne te za dama 're irowahutu za'ra wa'aba mo: “'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã romhuture di oto.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ihâzé ré norĩ hã te za duré 're ipese za'ra wa'aba mo. 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, te za duré 're idahâiwa'utu za'ra wa'aba mo. I'wa're ré norĩ zama te za duré 're ipese za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hã te za dama 're isãmra za'ra wa'aba mo. Wa'âbâ ãna wa tô ĩwaihu'u pe hã aima sõmri za'ra wa'wa. Tahawa, wa'âbâ ãna te za duré ãne uburé dama ãma 're i'uwaimrami wẽ za'ra wa'aba mo.

9Rob'uiprazé isapotore hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, duré ẽtẽ waipo pré oru hã duré ẽtẽ waipo prã prata zama.

10Dama romhuri'wai ma, te za dasa hã da te tãma 're sõmri za'ra, tiwi sô robaba wa. Tahawa, nimomo 're anomro aba mono wamhã, romramizé hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za. Ai'uza misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Aipara'uza misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hã asiwazusizé hã misire te za duré asiré 're i'wasari aba mo.

11— Nimomo daza'rui u 're anomro aba mono wamhã, asô 're itob'uzu za'ra wa'aba mono norĩ u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhã tame te za isiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're i'anomro aba mono zéb u.

12Danhorõwa u 're asisisi aba mono wamhã, ãne te za 're idazawi za'ra wa'aba mo: “Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.” Ãne te za 're idazawi za'ra wa'aba mo.

13Tawamhã danhorõwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, 're isawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowẽ na 're hâimana za'ra, 'ri tede'wa norĩ hã. Duré da te 're ai'mazasi wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, rowẽ na 're hâimana za'ra mono õ di za, 'ri tede'wa norĩ hã.

14Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wa, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ zarina, da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta hawi te za 're aiwairébé aba mo. Duré oto 're anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hã 're itata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisãmri za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma isipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma duré Gomora ãma 're idahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za asô 're itob'uzu za'ra wa'aba mono õ norĩ ma hã te te tãma 're arob'manharĩ za'ẽtẽ.

Zezusi te te isatõrĩ za'ra ma, za da te tãma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono zé wasu'u

Marcu 13.9-13; Luca 21.12-19

16— Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Pone'ẽrebâire, robzahi wa'wa u 're isisisi mono ne, wa za datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa. Tahawa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, marĩ iwasédé hã te te 're i'manharĩ za'ra mono õ ne, te za 're anomro wẽ wa'aba mo.

17Tahawa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawi. Ãté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, te te 're aiwaibui wa'aba mono da, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré isimirowahutuzéb ãma da te 're ai'maipré'é 'wa, romhâ nhorõ na.

18Duré ĩ'ãma si 're anomro aba mono wa, te za dama ipire norĩ u da te 're asimroi wa'wa, zudeu'õ norĩ nhib'apito norĩ u, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono da. Taha ré, isõ're 're aimasa aba mono ré, te za õ norĩ ma hã ĩwasu'uwẽ na, duré isib'a'uwẽ norĩ ma zama hã tãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo za.

19Tawamhã dama ipire norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisõwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da na hã. Da te aima 're iropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, niha tãma 're i'asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

20Tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihâ na asimirosa'rata na tãma 're aimreme zusi aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tipẽ'ẽzani na te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norĩ ma hã.

21— Da te 're ĩzaze za'ra mono 'ru te, te za dasisãnawãi uptabi nherẽ, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, 'râwim nherẽ. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherẽ, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ina me.

22Uburé te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherẽ, asiptete sina õne u'â ĩ'ãma si 're anomro aba mono wamhã, te za asina 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

23Tawamhã nima hã 'ri nho'õmo ãma da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'õmo amoi u 're anomro aba mono da hã. Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai 're, 'ri wa'õtõ mono bâ asimiromhuri 'rãsutu za'ra wa'aba õ ré, te za we dama sihâi'ré apâ, Dasiré Ipodo hã.

24-25— Romnhoré'wa norĩ hã te te 're romnhoré za'ra mono ré hã, pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tãma iromnhoré'wa norĩ ma hã. Tane nherẽ, romnhoré hã te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tãma iromnhoré'wa norĩ ne oto 're hâimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're iromhuri za'ra mono norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono ré hã, hâimana pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tinhib'apito norĩ nhipai u hã. Tane nherẽ, tipire zô te te duré sima 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tinhib'apito ne pire na 're hâimana za'ra oto. Ĩ'ruiwapari'wa norĩ hã te Bezebu na te te 're ĩnhisi za'ra, wa'uburé norĩ nhib'apito nhisi na. Ãne te ta norĩ hã te te ĩ'ãma 're wasété za'ra. Tahawa, taha nhipai u te za duré te te ai'ãma 're wasété uptabi za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono wa.

'Re ihâimana u'âsi mono si, da te dasima 're ipipa za'ra mono zé wasu'u
Luca 12.2-7

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26— Tahawa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Uburé marĩ hã upsibi na 're ihâimana za'ra mono hã zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marĩ hã pi'uriwi 're ihâimana za'ra mono hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni.

27Uburé pi'uriwi te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono hã te za oto sõ'awi dama ãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo.

28Dahâiba te te dawi 're isimroi mono norĩ ma hã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dapẽ'ẽzani hã te te dawi 're simroi waihu'u mono dai õ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono si te za asima 're ipipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihu'u pese di, dahâiba hã duré dapẽ'ẽzani zama, te te dawi 're i'a'uprosi mono zéb da hã.

29Sire wa'â hã wa'âbâ surure nherẽ, uburé Damama zadawa para õ nherẽ, 're si'utõrĩ mono da hã, mare di, sire norĩ hã.

30Tane duré, aséré za'rata aba zama, tãma waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Simi'madâ'â pese uptabi di.

31Sire hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tahawa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

Zezusihi zazei'wa na 're idasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, duré isazei'õ'wa na zama

Luca 12.8-9

32— Ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré Ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'wa na, hâiwa ãma 're isãmra mono nho'a.

33Tazahã, duré ni'wam norĩ hã ĩzazei'õ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré Ĩmama nho'a hã te 're awasu'u, ĩzazei'õ'wa na, hâiwa ãma 're isãmra mono nho'a. — Ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusihi ãma dasina 're idasipo'o za'ra mono zé wasu'u

Luca 12.51-53; 14.26-27

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34— E ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. Ãne hã ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Ti'ai u we ĩmorĩ wa, rowẽ na si 're dahâimana za'ra mono õ di za. Te za ĩ'ãma hã dasima ãma 're dasiwanhizari. Te za duré ĩ'ãma hã 're dasi'wapé za'ra.

35Ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za da'ra si'aibâ norĩ hã timama ãma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'õ norĩ hã te za duré tina ãma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norĩ hã te za timaprebaba sipi'õi ãma hã 're sitob'ru za'ra.

36Ãne te za dasisãnawãi uptabi nherẽ, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, 'râwi dasiré 're dahâimana za'ra mono nherẽ.

37— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za. Duré ni'wam norĩ hã ĩzawi nhipai u ti'ra norĩ te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za duré.

38Wedepo'o nhonhi'rãmi hã, daza'ozéb da, da te dasisada 're i'wasari mono ne, ni'wam norĩ hã da te 're simroi mono da nherẽ, sisawi ãna ĩzarina 're nomro mono wapsi, te za ĩ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra. Duré ãne na 're hâimana za'ra mono õ wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za.

39Ni'wam norĩ hã 'râwi tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Duré ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, 're sihâiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

'Re ihâimana u'âsi mono, za te te dama 're i'awa'âbâ mono zé wasu'u

Marcu 9.41

40— Ni'wam norĩ hã te te 're aiwaibui wẽ wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã ai'u'âbâ wa'aba te za te te siwi 're ĩmrami wẽ. Ta norĩ hã te te siwi 're ĩmrami wẽ mono wa, we ĩzatõrĩ'wa zama hã te za duré ĩsiré te te siwi 're mrami wẽ.

41Ãté ni'wa hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã âri wẽ, isadawa wasu'u'wa na te te waihu'u wa. Ãne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, za te te 're i'awa'âbâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbâ, damrami wẽ 'wa norĩ ma hã aiwa. Ãté ni'wa hã te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're imorĩ wẽ uptabi hã âri wẽ, 're imorĩ wẽ uptabi na te te waihu'u wa. Ãne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tinhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ ma, za te te 're i'awa'âbâ mono ne, te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbâ aiwa.

42— Ãté ni'wa hã te za ĩzazei'wai ma, â wahâ hã tãma õ, te te hâ'rẽne da, isiré ĩzazei'wa norĩ ma wapu na, 're imorĩ na hã te te waihu'u wa. Ãne hã ĩzazei'wa norĩ hã marĩ 'rare na nherẽ, ni'wam norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te tãma 're i'awa'âbâ mono zé hã te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

Mateu 11

Zuwã Batista hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te isatõrĩ za'ra zé wasu'u

Luca 7.18-35

1Tawamhã 12 na isiré 're inomro mono norĩ ma, ãne na te te tãma roti za'ra pari, ma tô Zezusi hã mo, dama isãmrazém hawimhã, 'ri nho'õmo mono bâ te te dama rowahutu mono da hã.

2Tawamhã Zuwã Batista, dazazéb 're sãmra ré, ma tô Cristuhu wasu'u hã wapa, marĩ te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zém na hã. Te te wapari wamhã, ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi 'mazadanharĩ da.

3Ãne ma tô taha wamhã siwi sadanha: — E a hã Zuwã Batista te te dama 're i'aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu wa za aimawi zô hã, a'â 're wanhimipari za'ra.

4Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mo oto apâ ai'aba'réi wa'aba Zuwãhã u, marĩ hã iwapari za'ra wa'aba zém na tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, duré marĩ hã i'madâ'â za'ra wa'aba zém na zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Itob'a norĩ hã to pese za'ra wa, ma tô apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. Imorĩ'õ norĩ hã te duré oto para na 're nomro. Duré i'wa're ré norĩ hã ma tô 're pese za'ra. Tahawa te oto duré hâiba wẽ na hã 're nomro. Duré ipo'reptõ norĩ hã te oto po're 'repu'u wa 're simipari za'ra. Duré 're idâ'â za'ra mono norĩ hã ma tô duré apâ 're hâiwa'utu za'ra. Ĩwasu'uwẽ hã ma tô duré isibrob'õ norĩ hã te te 're wapari za'ra. Ãne na te za tãma irowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

6Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para we ĩmorĩ na, 'râwi ĩ'ãma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

7Tawamhã Zuwã Batistaha siré 're inomro mono norĩ hã apâ si'aba'réi wamhã, ma tô Zezusi hã dama rowasu'u, Zuwã Batistaha hâimanazém na. Da'ahâ na idasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra: — Zuwã hã a'ubuni wi 're sãmra mono ré, ma tô itẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhã du teihi 'rãihâ hã uware wa, rowa'u te te 're ihâpâ za'ra mono ne, Zuwã Batista hã roti da, sib'uware na 're hâimana mono wa, ma tô itẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na hã ma tô 're hâimana.

8E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô itẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're inomro mono norĩ si hã, te danhib'apito nhorõwa ãma 're si'ubumro, 'ri 'rãihâ ãmap si.

9Ma'ãpé, ĩma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te itẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. Õ hã uburé iwana 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ nhipai u te pire na 're hâimana, Zuwã hã.

10Duréihã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ãne ãma rob'ui'éré, Zuwãhã ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Ĩzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asô ropese mono da.” Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé iwana 're inomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã Batista hã, isimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'azawi mono zéb zarina te te 're ida'apawapto mono zé hã, hâiba ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã Batista hã. Ni'wam norĩ si, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, i'uirĩ na. Tahawa, ta norĩ hã te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwã Batistaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwã Batistaha nhipai u, ta norĩ si i'uirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'apawapto mono zé hã.

12Zuwã Batista hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're isadawa wasu'u mono zém na te te dama ãma isãna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norĩ hã sib'ru na 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're sib'a'uwẽ mono tõ da. Da te dasima 're wẽ za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã te te dawi 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono tõ da.

13Zuwãhã wana ré hã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã te te ãma 're rob'ui'éré za'ra Mozésihi zama, 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã.

14Tawamhã isimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za duré ãne 're isaze za'ra wa'aba mo, Eliasi ti'ai u za we imorĩ na Zuwã te te iwasu'uzém na hã.

15Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba.

16-17— E 'wai ãma, wa za oto romnhimiré'é, ãhã na 're idahâimana za'ra mono norĩ ãma hã. Ai'uté norĩ ãma, wa za simiré'é. 'Ri nhi'riti wa, rowedezéb ãma si'ubumroi ré, te za ãne si'mahârâ za'ra, ai'uté norĩ hã: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherẽ, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na wa tô aré duré aima rowamreme za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni. Tane nherẽ, duré wame ai'ru'ru wa'aba õ di.” Ãne te za si'mahârâ za'ra. Ãne wa tô ai'uté norĩ ãma simiré'é, ãhã na 're idahâimana za'ra mono norĩ na hã.

18Duré Zuwã Batista te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono 'madâ'â sina ma tô sai ãna te te 're romhuri, misi bâtâ na. Duré uwa 'rãi wa'u hã te te dame 're hâsi mono õ di. Tahawa, ma tô da te tãma 're nharĩ wasété za'ra. Ãne ma tô da te tãma 're nharĩ za'ra: “Õ hã te wa'uburé hã te te 're pibui u'âsi.”

19Duré ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te to sina dasiré 're sa, mram na. Uwa 'rãi wa'u isé hã te duré dame te te 're hâsi. Tahawa, ma tô ãne na da te tãma 're nharĩ wasété za'ra: “Ma'ãpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Õhõta te aibâ hã sa za'ẽtẽ na 're sai u'âsi. Ta hã uwa 'rãi wa'u zei'wa duré. Rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ siwadi ta hã, uburé siwa'ru 're idanomro mono norĩ siwadi.” Ãne ma tô da te tãma 're nharĩ wasété za'ra. Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhã, te za marĩ iwẽ si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra. Ãne wa, te za iwaihu'u pese za'ra wa'wa, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti iwẽ uptabi na hã.

20Tawamhã nima niwĩmhã 'ri wa'õtõ mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ wa, ma tô Zezusi hã siwi dawẽ'õ, tiwaihu'u pese na marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã tamep si te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi mono nherẽ.

21Ãne te 'ri wa'õtõ ãma ma tinha Zezusi hã, 'ri wa'õtõ 're, 're idahâimana za'ra mono norĩ ma: — Corazĩ na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, duré Besada na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru ãma 'ri nho'õmo ãma, duré Sidõ ãma 'ri nho'õmo ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're isipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'ru'a hã ti'rã nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ihâiro na 're si'uza za'ra.

22Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma isipo'ozéb ãma hã Tiru ãma duré Sidõ ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihâ za'ra za'ẽtẽ 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

23Duré Cafanau ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi na 're idahâimana za'ra mono zéb u. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, duréihã Sodoma ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ te ãma 're pawaptob za'ra mono 'wa'âhã, aré ta norĩ hã si'utõrĩ õ di. Rowẽ na te aré 're hâimana u'âsi za'ra.

24Niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma isipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihâ za'ra za'ẽtẽ 'wa, tô sena. — Ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, Cafanau ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ma hã.

25Tawamhã Zezusi hã te duré ãne Timama ma hã mre: — Ĩmama, a hã Danhib'apito uptabi, hâiwa ãma hã, duré ti'ai ãma zama. A hã ma tô rowaihu'u pese 'wa norĩ wi roti iwẽ hã 're i'anhito mo, te te 're waihu'u za'ra mono tõ da hã. Rowaihu'u prãi 'wa na 're ihâimana za'ra mono norĩ ma si, ma tô marĩ iwẽ hã 're i'awaihu'u mo. Tahawa, wa ai'ãma ĩwata, asõpru wa.

26Tane tô, Ĩmama. Asima 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, ma tô õ norĩ ma si 're i'awaihu'u mo.

27— Ĩmama ma tô ĩma waihu'u, uburé za 're ihâimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihâ na te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di, 're ĩhâimana mono zém na hã. Ĩmama si ma tô ti'ra na ĩwaihu'u pese, 're ĩhâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihâ na Ĩmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Ĩwétési wa tô Ĩmama hã waihu'u pese, 're ihâimana mono zém na hã. Te ĩsima 're i'awẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma si te 're awaihu'u, ta norĩ zama Ĩmama hã te te 're waihu'u za'ra mono da, 're ihâimana mono zém na hã.

28— Marĩ ipire, da te 're 'wasari mono wamhã, te za 're dazadâ'â wairébé. Tane te duré a norĩ wa'wa hã 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nherẽ, asina 're uwaimrami waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne hã uburé 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma'ãpé we ĩzô 're asõpré u'âsi aba mono. We ĩzô 're asõpré u'âsi aba mono wamhã, wa za te 're aipẽ'ẽ nomri za'ra wa'wa za, 're asiwasutu zahu za'ra wa'aba mono tõ da hã oto.

29Wa hã ĩpẽ'ẽ na ĩnhimizawi pese uptabi di. Atãma duré ĩhâimanazé hã. Tahawa, ma'ãpé ĩ'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono, ĩ'ãma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipẽ i're aima 're simi'wara 'wa.

30Marĩ iwapure, da te 're 'wasari mono wa, 're idazadâ'â wairébé mono õ ne, te za aipẽ'ẽ wapu na oto 're anomro aba mo, ĩnhimiroti zarina si.

Mateu 12

Zudeu norĩ wa'utuzé wasu'u

Marcu 2.23-28; Luca 6.1-5

1Tawamhã suru na ronomro pari, sabadu na ma tô Zezusi hã ro'razâ, buru nho wa'wai baba, zudeu norĩ te, romhuri zahârizém na. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã mrap te, ma tô amnho trigu, da te 're izuri mono hã te te sima 'rãnhinarĩ za'ra trigu 'rã hã, te te huri mono da.

2Tawamhã farizeu norĩ hã te te ãma 'madâ'â za'ra wamhã, Zezusihi ma, te nharĩ za'ra, ãne: — E 'madâ'â za'ra ãna, asiré 're inomro mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô trigu hã te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, sabadu na 're iwawa'utu za'ra mono zém na nherẽ. Tahawa, wahi'rata nhimiroti hã ma tô ãma upa za'ra, dawa'utuzé bâtâ na romhuri, wa te dawi 're isawi za'ra mono zém na roti hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te irob'manharĩzém na hã tisiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

4'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, ma tô ãzé, apito Dawi hã. Sébré wamhã, ma tô 'mai'rẽ, i'u'ẽne hã. Isiré norĩ zama ma tô tihu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aré da te isa'ra hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô pisutu aré, da'ãma romhuri'wa norĩ si i'u'ẽne hã te te 're huri mono da, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'mai'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã. Te te 'mai'rẽne za'ra nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi wẽ'õ za'ra õ di, ta norĩ hã.

5E sasedoti norĩ wasu'u zama, 're sõré za'ra wa'aba mono õ di duré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré na hã. Ta hã ma tô 're isõré za'ra wa'aba mo, tô. Tahawa, te za oto ãma iwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duréihã ta norĩ hã ma tô te te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã romhuri zahârizém na romhuri hã te te dawi sawi nherẽ, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, iwasédé hã te te ãma 're sa'ra mono õ di ta norĩ ãma hã, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherẽ.

6Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ĩnhimiroti hã pire uptabi di, duréi roti ma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma da'ãma romhuri'wa norĩ hâimanazém na, danhimiroti ma hã.

7Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na rob'ui'éré ibaihâ na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Asimizama hã ĩma 're izata za'ra wa'aba mono zô, 're ĩnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa oto.” Ãne hã ãma waihu'u za'ra wa'aba wamhã, aré iwasédé hã ãma sa'ra wa'aba õ di, ĩsiré 're inomro mono norĩ ãma hã, marĩ iwasédé hã te te 'manharĩ za'ra õ wa, ã bâtâ na ta norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu, dasiré ĩpoto da, ti'ai ãma. Tahawa, dama ĩpire di, romhuri zahârizém na roti hã te dama 're i'apisutu mono zéb da hã.

Aibâ isimizu'rã're hã Zezusi te te ipesezé wasu'u
Marcu 3.1-6; Luca 6.6-11

9Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hawi oto morĩ wamhã, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u hã ma tô ãzé.

10Tame te aibâ hã nhamra, isimizu'rã're isib'rata résí waihu'u'õ hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré na hã sabadu na romhuri zahârizém na roti hã, te te ãma upai wa, Zezusihi ãma iwasédé te te ãma hiri za'ra da. Tahawa ma tô ãne Zezusi hã ãma siwi sadanha: — Dawa'utuzém na idapesezé romhuri zahârizém na hã, e Mozésihi nhimi'ui'éré zarina.

11Tawamhã asa te ãne Zezusi hã tãma nharĩ za'ra: — Pone'ẽrebâ aima i'maihâimana za'ra wa'wa, ab're 'rehâ wa, aiwi i'maiwaptã'ã 'wa hã, e aré asiwi 'maiwazere aba õ di, 'manho'reptui aba da hã. Te aré tô asiwi i'maiwazere 'wa, romhuri zahârizém na 'maiwaptã'ã nherẽ.

12Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã pone'ẽrebâ te te 're azawi pese mono nherẽ, pone'ẽrebâ zawi nhipai u, tãma hã dazawi uptabi di. Tahawa, sabadu na romhuri zahârizém na ni'wam norĩ marĩ te te dama 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, duréi 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada ihâimana zarina hã, te za tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, te te ãma 're upa za'ra mono ãna, ta norĩ hã.

13Tawamhã isimizu'rã're ma, te duré tinha, Zezusi hã ãne: — Ma'ãpé, asimizu wahutu. Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibâ hã. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô tinhimizu pese apâ. Isimizu amo ne, wẽ di oto.

14Tawamhã te te pese pari, ma tô farizeu norĩ hã wairé, te te sima ãma roti za'ra da, Zezusihi ãma, da te dasiwi wĩrĩ da, isadawa parab za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma romhuri'wa da, Zezusi te te ipisutuzé wasu'u

15Tawamhã Zezusi hã ma tô sina waihu'u, farizeu norĩ te te sima ãma iroti za'ra zé hã te te siwi wĩrĩ da. Tahawa, ma tô ihawi timorĩ za'ra. Ihawi morĩ za'ra wamhã, da'ahâ na ma tô isarina ai'aba'ré ni. Tawamhã daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô uburé dahâzé ré idahâimana za'ra hã da'apese, Zezusi hã.

16Te te da'apese parimhã, ma tô duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tõ da.

17Ãne ma tô Zezusi hã sina da'azadawa uwati, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, Izaia hã isadawa 'mahârâ'wa te te ãma irob'ui'érézé hã te te ãma uwaimrami da. Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã:

18“Ãhãta te ipisudu ĩma romhuri'wa da, te 're isawi pese mono hã. Taha ãma si wa ãma 're ĩpẽ'ẽ toi u'âsi. Taha ma, wa za ĩpẽ'ẽzani hã tãma tisõ. Tawamhã daro mono bâ te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te te dama 're rowasu'u, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

19Ta hã awa'awi te te dama 're anharĩ mono õ di za. Ãma 're idawata za'ra mono zéb da na hã, duré mreme 'rãihâ na te te dama 're rowasu'u mono õ di za, sõ'awimhã.

20Duré, buru teihi hã sihâpâ na 're simasa mono wamhã, e te za da te 're si'ẽ. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apâ 're simasa mono da. Tane duré, sib'uware na ĩ'ãma 're inomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za, ta hã. Duré iro'ore hã ro'o nhib'uware nherẽ, da te 're isimroi mono õ ne, sib'uware na ĩ'ãma 're inomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za duré. Ta norĩ ãma te za 're siwamri u'âsi za'ra. Tawamhã nimahã na si te za oto isimipawapto wẽ zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bâ, te 're ida'anho'reptui mono zém na hã, isitob'ru norĩ hã te te dawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra mono nherẽ, da te 're waihu'u za'ra mono tõ da, te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã daro mono bâ te za tô sena sô 're danhimipari za'ra, te te 're ida'anho'reptui mono zéb zô.”

Bezebuhu wasu'u
Marcu 3.20-30; Luca 11.14-23

22Tawamhã Zezusihi tẽme, ma tô aibâ hã dasiwi saprõni ni, wa'uburé te te 're pibui u'âsi mono wa, itob'a na duré imreme'õ 're ihâimana mono hã. Tawamhã Zezusi hã ma tô pese. Te te pese parip si, ma oto apâ mreme watobro. Duré te te oto rob'madâ'â wẽ di, aibâ hã.

23Tawamhã da'ahâ na ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Tahawa, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Ãté õ hã apito Dawihi nhihudu, sô 're iwanhimipari za'ra mono.

24Tawamhã ãne na farizeu norĩ te te dawapari za'ra wamhã, ma tô sima nharĩ za'ra, ãne, ta norĩ hã: — Õ hã Bezebuhu zadawa para, ma tô wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã tiwaihu'u pe hã te te tãma 're sõmri mono õ 'wa'âhã, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono õ di, wa'uburé hã.

25Tawamhã te te ãma irosa'rata wasété za'ra na, ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Tahawa, te ãne tãma ãma romnhimiré'é za'ra: — Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'râwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'õmo ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hã sisada 're hâimana za'ra mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherẽ, 'râwi dasisada 're dahâimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'râwim nherẽ.

26Tane duré, wa'uburé norĩ hã Satanasihi nhib'a'uwẽ, simisutu 're hâimana za'ra mono nherẽ, dapẽ'ẽ hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhã, te aré sisada 'râwimhã 're hâimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré waptu na 're si'utõrĩ, Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã. Ãne, ĩma inharĩ za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'âhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'râwim nherẽ, te aré tô sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tô ta norĩ hã duré 're si'uprosi.

27Ma tô ĩma inharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para wa'uburé te dama 're i'anhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra za'ra. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. Duré e Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're isãmra za'ra mono na, ma tô dama 're iwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. Ãne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, ma tô ãma i'upa za'ra wa'wa, ĩma inharĩ za'ra wa'aba zém na hã, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're i'anhamra mono na.

28'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa parap si, wa tô te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto iwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono, ai'ãma 're isib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma isãna'ratazém na hã.

29— Ni'wa hã aibâ isiptete nhorõwa u sébré wamhã, te te sima pawasisi õ ré, isimarĩ hã te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, aibâ isiptete wi hã. Te te sima pawasisi wapsi, te za isimarĩ hã tiwi ubumro oto, 'ri 're tãma iromnhimi'wara mono hã.

30— Ni'wam norĩ hã ĩwẽ'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ĩzada 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono u, te 're ida'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono õ wamhã, ta norĩ hã te 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, te te 're dazatõrĩ za'ra.

31Tahawa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma da te 're wasété za'ra mono nherẽ, dawasété na oto tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, tãma waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're i'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ãma, da te 're wasété za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za. Te za te te da'ãma 're ab'madâ'â u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Duré ni'wam norĩ hã dasiré ĩpoto ãma te te ĩ'ãma 're wasété za'ra mono wa, oto tiwasété na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhã, tãma waihu'u pese di, ãne hã iwasédé hã te te tãma 're i'apari mono zéb da hã, te te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tõ da. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ãma te te 're wasété za'ra mono wamhã, te za taha na iwasédé hã te te ãma 're a'madâ'â u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Rowede iwẽ wasu'u, rowede iwasété wasu'u me

Luca 6.43-45

33— Rowede hã wẽ wamhã, te za 're 'rãi wẽ u'âsi za'ra. Rowede hã wasété wamhã, te za duré 're 'rãi wasété u'âsi za'ra. Rowede, 're i'rã za'ra mono zéb zarina te za ãma waihu'u za'ra ni, rowede iwẽ na, duré rowede iwasété na.

34A norĩ wa'wa hã te wahi ne 're anomro aba mo. Dapẽ'ẽ 're, da te 're irosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Tahawa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, marĩ iwẽ na 're aimreme zusi waihu'u aba mono õ di. Aipẽ'ẽ 're, 're irosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te a norĩ wa'wa hã marĩ iwasété na si hã 're aimreme zusi aba mo.

35Ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're tinhimirosa'rata wẽ hawim na te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na te za duré 're mreme wasété u'âsi.

36— Tô sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã dahâiba mono bâ te za tãma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata ãna marĩ iwasété na da te dama 're inharĩ za'ra mono zém na hã.

37Tahawa, ti'ab ré uburé marĩ na 're i'aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã. Ti'ab ré, marĩ iwẽ na 're i'aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Duré, marĩ iwasété na 're i'aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwẽ'õ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono hã. — Ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siromo za'ra, farizeu norĩ ma.

Zonahã wasu'u, apito Salomahã wasu'u me
Marcu 8.11-12; Luca 11.29-32

38Tawamhã farizeu norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ me, ma tô Zezusihi ma, nharĩ za'ra, ãne: — Rowahutu'wa, wa wasima wẽ za'ra ni, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã aiwaihu'u pese na wanho'a za'ra 'manharĩ da, wa te wasiwi 'madâ'â da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para dama 're i'ab'manharĩ mono na, sena na hã wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

39-40Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Nimosi aipoto té wa'aba mono hã, i'aihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, ma tô ĩwi iwaptẽrẽ za'ra wa'wa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te dama 're i'ab'manharĩ mono na sena na hã ãma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, ãhã na hã marĩ hã te 'manharĩ õ di za. Ãne si wa za a'â aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zona hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã si'ubdatõ ma tô bâdâ hã ãma ai'utõ, tebe isa'ẽtẽ di'i 're, hâimana ré hã. Taha parimhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõ'reptu. Â zada'ré u ma tô tebe hã, Zonahã ré rob u iré 'rãiwatobro. Tane duré, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã si'ubdatõ bâdâ hã te za ãma ai'utõ, dâ'â wa, ab're 're nomro ré hã. Taha parip si, te za duré hâiwa'udu, apâ. Ãne wapsi, te za oto iwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi sena na we imorĩ na hã.

41Niwamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tô te te 're wapari za'ra. Tahawa, ma tô ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, isipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ wa'wa hã ĩzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina we atẽme ĩmorĩ aba zém na hã. Tahawa, te za tô i'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã.

42Niwa apto'o ré 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma isipo'ozéb ãma, duréihã danhib'apito sipi'õ Saba na romnhisi ãma te te 're ida'ab'madâ'â mono hã te za duré asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhâ uptabi nherẽ, ma tô wi, apito Salomahã u, isimiroti hã te te wapari da, isimiroti hã dahâimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherẽ, isipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Tahawa, te za tô i'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

Wa'uburé norĩ, da'ãma 're isõrõwa za'ra mono zé wasu'u

Luca 11.24-26

43-44— Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ãté wa'uburé hã te za aibâ hawi 'maiwatobro. Watobro wamhã, a'ubuni wi te za 're mo, rob'ré na. Tawamhã dazô 're rĩtĩ baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha ãne: “Ĩnhorõwa 'rata u, wa za apâ mo, ãma 're ĩnhorõwa u'âsi mono da oto, ipẽ'ẽ 'remhã.” Ãne te za sima tinha. Tawamhã apâ te za tô oto, aibâ u hã mo, ipẽ'ẽ 're apâ sébré da. Tawamhã ihawi watobro haré, te aré hâiba baba na 're hâimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're isimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'âsi 're iromnhimi'wara mono ne. Taha wab zama, wa'uburé ma hã wẽ di, aibâ ãma apâ 're isõrõwa mono da hã.

45Tawamhã tisiré norĩ zô te za mo wa'uburé hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da. Tawamhã te za itẽme ãwisi za'ra, 7 na ihâiba za'ra hã isipai u iwasété uptabi za'ra hã. Tawamhã siré te za tô ãma 're sõrõwa za'ra, aibâ ãma. Duré wa'uburé misi ãma 're sõrõwa mono ré hã, aré aibâ ma hã, tãma rowẽ prã ti, ipẽ'ẽ 'remhã. Ahâ na oto iwa 're hâimana za'ra mono wa, tãma hã rowẽ õ uptabi di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ prã za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono di aré. Tane nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu ĩzazei ãna 're aihâimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowẽ õ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto.

Zezusihi na wasu'u, ino norĩ wasu'u me

Marcu 3.31-35; Luca 8.19-21

46Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tô ino norĩ hã itẽme aihutu, tina norĩ me. Tawamhã rowi simasa wa, ma tô siwi da'maipo're pu'u, Zezusihi ma, da te 'mairowasu'u da, rob u itẽme hã watobro za'ra da.

47Tawamhã Zezusihi ma, ma tô 'mairowasu'u ni, ãne: — Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana ré. Te sima wẽ za'ra, marĩ na te te aima rowasu'u za'ra da hã.

48Tawamhã Zezusi hã te ãne ãma da'mazadanha: — E 'wa hã ĩna. Duré e 'wam norĩ hã ĩno norĩ.

49Tawamhã tinhiptõmo na tisiré 're inomro mono norĩ hã te te wasu'u za'ra sina, te duré dama tinha, ãne: — Ãhãta, ĩna. Duré ãhãta ĩsisãnawã norĩ.

50Ni'wam norĩ hã Ĩmama, hâiwa ãma 're isãmra mono te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, te te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono norĩ si, te za ĩsisãnawã na hã, duré ĩna na hã 're hâimana za'ra.

Mateu 13

Amnho potozé wasu'u

Marcu 4.1-9; Luca 8.4-8

1Tawamhã tô taha bâtâ na ma tô Zezusi hã watobro 'ri hawi, isõ'ui u morĩ da. Taha wamhã, tame ma tô nhamra, isõ'u zaihâ na, te te dama rowahutu da.

2Tawamhã da'ahâ uptabi na ma tô itẽme dasito, da te wapari za'ra da. Duré da'ahâ uptabi na da te dasiwi uirĩ wa, ma tô uba're wa dawi ãzé, Zezusi hã. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhã isõ'u zaihâ na te hâiwi dapara na i'ratamhã aimasam ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tahawa, te Zezusi hã tinhimiromnhimiré'é na dama rowahutu, ãne: — Aibâ hã ma tô buru u mo, ti'ai hâibâdâ wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

4Tawamhã amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bâdâdi zababa ma tô rere'e. Tawamhã ta norĩ, sire hã ma tô uburé te te uprosi, poto mono õ ré.

5Ẽtẽ nhisiwi ma tô duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihâire nherẽ, ẽtẽ nhisiwimhã. Ti'ai baihâire wa, ma tô tawamhã ti'wanhipré su'u za'ra, amnho hã.

6Tawamhã bâdâ hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma tô ro'wanhipré hã ti'wanhipré 'ré za'ra, isari hã te te sina rowa'ré za'ra mono õ wa.

7Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã ta norĩ hã ma tô siré 'wanhipré. Duré siré 'wanhipré mono wa, ma tô wab'ru hã te te ubu. Tahawa, 'rãi mono õ di, duré ta norĩ hã.

8Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã oto 'wanhipré 'rãihâ mono wamhã, ma tô ti'rã za'ra. Duré 'rãi mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãi ahâ prãi mono di, amnho hã. Duré nima niwĩp si hã 'rãi ahâ mono di. Duré nima niwĩmhã 'rãi pese uptabi mono di.

9Tawamhã ãne na ma tô duré dama ãma 'rãsutu, tinhimiroti na hã: — Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na waihu'u za'ra wa'aba da.

Romnhimiré'é na si, Zezusi te te dama 're irowahutu mono zé wasu'u

Marcu 4.10-12; Luca 8.9-10

10Tawamhã isiré 're inomro mono, ma tô Zezusihi u hã ubumro. Taha wamhã, ma oto ãne siwi sadanha: — E marĩ wa, te romnhimiré'é na si dama 're irowahutu mo.

11Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô dama iwaihu'u'õ hã aima waihu'u za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'wa, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã, sõ'awimhã te te dama hâi'ré õ nherẽ.

12Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã sa'ẽtẽ na ãma tãma 're sõprub za'ra oto, te te aré ãma 're irowaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da hã oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã isimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za duré tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherẽ, te te tiwi 're awaibu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te te aré ãma 're iwaihu'u za'ra mono zé hã.

13Ĩnhimiromhuri hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono nherẽ, te taré da te 're 'madâ'â za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Duré ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, te taré da te 're wapari za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Tahawa, wa romnhimiré'é na si te dama 're rowasu'u.

14Duréihã Izaia hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô da'ãma rob'ui'éré, za dama 're iromhâimana mono zém na hã. Tahawa, ãhã na hã ma tô da'ãma uwaimra oto. Ãne duréihã isimi'ui'éré hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã: “Ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari u'âsi za'ra mono nherẽ, taré te za da te 're wapari za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Duré ĩnhimiromhuri hã datõmo na da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono nherẽ, taré te za duré da te 're 'madâ'â za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna.

15E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, da te 're irosa'rata za'ra mono zé hã sitom haré te za iré 're dahâimana u'âsi za'ra, da te ĩ'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ wa. Dapo're nhitom haré, te za duré 're dahâimana za'ra, ĩnhimiroti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré datõmo nhitom haré te za 're dahâimana za'ra, ĩnhimiromhuri hã dama 'madâ'â zei õ wa. Ãnei õ 'wa'âhã, te aré ĩnhimiromhuri hã da te 're 'madâ'â ze za'ra, datõmo na. Te aré duré dapo're na da te 're wapari ze za'ra, ĩnhimiroti hã. Te aré duré da te 're ĩwaihu'u pese

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra, dapẽ'ẽ 're, da te ĩ'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ĩtẽme 're dasipizari za'ra, dawasété wi hã. Tawamhã dahâzé wa, da te 're idapese za'ra mono ne, wa aré dawasédé hã te dama 're apari, te da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da hã oto.”

16-17Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ ma, te oto tinha ãne, Zezusi hã: — A norĩ wa'wa hã ĩnhimiromhuri, atõmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, ma tô ĩ'ãma iwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ma tô duré ĩ'ãma iwaihu'u pese za'ra wa'wa. Tahawa, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di, a norĩ wa'aba ma si. Tô sena wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã duré isimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã te aré te te sima 're wẽ uptabi za'ra, ĩnhimiromhuri na 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Ma tô duré aré te te sima 're wẽ za'ra, ĩnhimiroti na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono da. Tahawa, a norĩ wa'aba ma si, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

Amnho potozém na isimiré'ézé, Zezusi hã sõ'awi te te dama iwaihu'uzé wasu'u

Marcu 4.13-20; Luca 8.11-15

18— Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ãhã na wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te ãma isimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da.

19Amnho hã aibâ te te i'anhamra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u, tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, te te ãma sima 're rosa'rata ze za'ra mono õ wamhã, te te ãma iwaihu'u pese za'ra da hã mare di za. Ta norĩ hã amnho bâdâdi zababa irere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Amnho hã sire te te i'uprosi mono ne, te za iwasété uptabi hã itẽme 're simasisi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na taré te te 're iwapari za'ra mono hã te te tiwi 're awaibui mono da, Wa'uburé hã.

20Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho ẽtẽ nhisiwi, ti'ai baihâire wa irere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te 're wapari za'ra mono wamhã, amnho ti'ai baihâire wa irere'e mono ipoto su'u mono ne, te ta norĩ hã waptu na taré pese sima to sina hã imreme na te te ãma 're saze za'ra.

21Tane nherẽ, isadawa wasu'u te te 're saze za'ra mono wa, da te tãma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono para, te te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za sazei utõrĩ za'ra. Amnho hã ti'ai baihâire wa, irere'e mono hã sari õ wa, i'wanhipré 'ré mono ne, te za te te 're isaze za'ra mono zém na ãma hâimana hutu za'ra ré, awa'awi ta norĩ hã te te 're sazei utõrĩ za'ra.

22Duré ni'wam norĩ hã amnho wab'ru wazari irere'e mono ne, te aiwa 're hâimana za'ra. Wab'ru hã ro'wanhipré siré i'wanhipré mono, te te oto ubu mono wa, i'rã za'ra õ ne, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, iwẽ hã te te 're i'manharĩ za'ra mono da, mare di za, ta norĩ hã. Tihâimanazém na si te za sina 're hâtâ'â u'âsi za'ra. Duré danhibro pe hã wẽ uptabi newa te za taha zô si sima te te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tahawa, amnho 'wanhipré hã i'rã za'ra õ ne, 're nomro wẽ mono õ di za, ta norĩ hã.

23Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho ti'ai wẽ wa irere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhã rowede i'rãi pese uptabi ne, te za ta norĩ hã wẽ u'âsi 're hâimana za'ra.

Wab'ru hã rob're iwẽ wazari, ipoto mono zé wasu'u

24Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hã ma tô tiburu na amnho iwẽ hã te te a're, tãma 'rã da.

25Tawamhã nimahã na bara na danhotõ mono ré, ma tô isitob'ru hã iburu u mo. Taha wamhã, ta hã ma tô amnho trigu iwẽ wazari wab'ru hã te te a're. Duré te te a're mono parimhã, ma tô apâ mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tawamhã rob're ma tô prédu. Duré prédu mono wamhã, ma tô ro'wa wede hã, duré wab'ru norĩ zama iwazarimhã tipoto za'ra. Ãhã wa 'rãi mono wamhã, dama mono hã 'madâ'â waihu'u pese di, wab'ru norĩ iwazari ipoto zahuré na hã, 'ro 'wa wede me.

27Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ hã ma tô itẽme aihutu. Itẽme sihutu wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra: “Apito, oro amnho hã iwẽ si aiburu na a're mono za, ma tô wab'ru hã nima hawimhã isiré 'wanhipré.” Ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hã.

28— Tawamhã buru tede'wa hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Ni'wa ĩ'ruiwapari'wa, ma tô ãne hã ĩma 'manha.” Tahawa tãma iromhuri'wa norĩ te ãne ãma siwi sadanha: “E ãne hã aima wẽ di za, wab'ru norĩ hã uburé wa te tãma sano za'ra mono da hã, tãma ropese da.”

29— Tawamhã asa te ãma tãma nharĩ za'ra, ãne: “Tô'ã, ãté mare di za. E marĩ wa. Sano za'ra wa'aba mono wamhã, rob're trigu i'rãi mono da hã isu sano za'ra wa'aba mono tõ da. Tahawa, a'â isano za'ra wa'aba mono da hã mare di za, wab'ru hã.

30A'â simisutu siré prédu mono, roptehâri na da te 're isãna'rata mono zéb u. Tawapsi wa za oto roptehâri na romhuri'wa norĩ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehẽne te te siwi sanoi mono da, te te duré wasisi mono da, unhama u te te siwi sãmra da, si'unhama da. Taha parip si, te za oto trigu hã tehâri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ĩma.”

Mostada nhamare wasu'u

Marcu 4.30-32; Luca 13.18-19

31Tawamhã romnhimiré'é na ma tô duré tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, mostada nhamare, aibâ tiburu na te te i'a're na hã.

32Mostada nhamare hã uburé romnhamare norĩ ma surure nherẽ, oto prédu wamhã, uburé romnhamare, da te 're izuri mono hã te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ẽtẽ wa, isu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

I'u'ẽtẽ wapu duptobzé wasu'u

Luca 13.20-21

33Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na tãma ãma romnhimiré'é za'ra, isiré 're inomro mono norĩ ma: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hã te za i'u'ẽtẽ wapu duptobzé hã suru na sa'wa, trigu 'rã zu pese wazari, trigu zub'a si, sa'ẽtẽ uptabi wa. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, i'u'ẽne hã. Duré te te mapu wamhã, te za oto tiza'ẽtẽ. Ãhã sine duré, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã.

34Marĩ na te te dama ãma 're romnhimiré'é mono nherẽ, te te dama ãma 're arowasu'u mono õ di, Zezusi hã. Romnhimiré'é na si ma tô te te dama ãma 're rowasu'u.

35Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa te te ãma irob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô romnhimiré'é na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã. Ãne duréihã ãma irob'ui'éré siro hã: “Te dama 're rowasu'u mono wamhã, wa za te dama ãma 're aromnhimiré'é. Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhã dama iwaihu'u'õ hã.”

Wab'ru na isimiré'ézé, Zezusi hã sõ'awi te te dama iwaihu'uzé wasu'u

36Tawamhã Zezusi hã ma tô dawi mo. Dawi morĩ wamhã, ma tô 'ri para u ãzé. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô 'râwi itẽme ubumro, te te siwi sadanharĩ da, ãne: — Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na. E marĩ na ma tô wab'ru na hã ãma iromnhimiré. E marĩ te wasu'u.

37Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aibâ hã tiburu na amnho iwẽ te te i'a're mono hã, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã, te wasu'u.

38Duré aibâ buru hã, daro mono bâ ti'ai wa, 're idahâimana za'ra mono te dawasu'u. Duré amnho iwẽ hã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono, ãma 're isib'a'uwẽ za'ra mono norĩ, te wasu'u. Duré wab'ru hã Iwasété uptabi nhib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u, Wa'uburé nhib'a'uwẽ na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Duré buru tede'wa nhitob'ru hã wab'ru iburu na te te tiwi i'azuri mono wa'uburé norĩ nhib'apito te wasu'u, tô õ hã. Duré da te 're iroptehâri za'ra mono zé hã rob'rãsutuzéb ãma za da'ãma isipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norĩ hã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ, te wasu'u.

40Wab'ru hã da te 're sano za'ra mono wa, unhama u da te 're isãmra mono ne, te za dama tiromhâiba, rob'rãsutuzéb ãma hã.

41Dasiré Ipodo hã hâiwa ãma tãma romhuri'wa norĩ hã te za we satõrĩ za'ra ti'ai u, marĩ iwasédé hã da te 're i'manharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã simisutu aimawi te te ubumro za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ nhiti. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te dama 're iroti za'ra mono norĩ zama te za ubumro za'ra, hâiwa ãma ĩma romhuri'wa norĩ hã. Wab'ru hã da te 're isano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra za, õne haré.

42Taha parimhã te za unhama ro'o za'ẽtẽ u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ru'ru u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra za, da te oto 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa.

43Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ si, te za pire na dama 're hâimana za'ra. Bâdâ hã daro mono bâ te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono wa, uburé da te 're irob'madâ'â za'ra mono ne, te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na za oto dama 're ihâimana za'ra mono na, Wamama hã za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimiroti na hã.

Ẽtẽ'ubuzi wasu'u

44Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hã daburu na te te romhuri ré, ma tô ẽtẽ'ubuzi iwa'âbâ za'ẽtẽ uptabi hã 'masã, ti'ai 'rowi ni'wa te te aré dawi isuwa hã. Te te sãmri wamhã, ma tô duré apâ dawi suwa inomrozéb ãma, da te sãmri tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã toi uptabi wa, ma tô uburé tinhibro hã dama wede, buru tô õ hã te te dawi uipra da, ẽtẽ'ubuzi, iwa inomro hã te te sima âri da.

Ẽtẽwaipo wasu'u

45— Ãne duré, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã. Aibâ hã ma tô sima wẽ, dasima danhipesezé ẽtẽwaipo iwa'âbâ za'ẽne hã te te dawi 'manhopẽtẽ wa, te te sima uipra da, dama i'madâ'â ze hã.

46Tawamhã ẽtẽwaipo iwa'âbâ za'ẽtẽ uptabi hã te te 'masãmri wamhã, uburé tinhibro hã ma tô dama wede, ẽtẽwaipo hã te te sima uipra da. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono, duré da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã.

Tepe mramizé wasu'u

47-48— Ãne hã duré, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã. Tepe mrami'wa norĩ hã ma tô abazipara hã sô siwi time, isõ'ui wa. Te te siwi mei wamhã, ahâ na ma tô siwi ãma 'mai'âri za'ra, ipoto mono bâ, tebe hã. Tawamhã tebe hã ahâ uptabi wamhã, ma tô abazipara hã siwi tisa, â zada'ré u. Tame ma tô oto tebe hã iwẽ si siwi waibu, si'õtõ 're, te te siwi séme da. Tebe siwamnarĩ norĩ da te 're ihuri mono õ hã ma tô duré taré siwi sãmra.

49Tane te za dama tiromhâiba, rob'rãsutuzéb ãma hã. Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te za we dazô ai'aba'ré ti'ai u, dawasété na 're idahâimana u'âsi mono norĩ si te te da'ubumro za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ hawi te te dazani za'ra da hã oto, isiti za'ra 're dahâimana za'ra mono da.

50Tawamhã unhama ro'o za'ẽtẽ u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ru'ru u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa.

Marĩ ité hã da te dasima 're isõmri za'ra mono zé wasu'u

51Tawamhã Zezusi hã ma tô sadanharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, ãne: — E ma tô asiwi iwaihu'u 'wa, uburé te aima ãma iromnhimiré'é za'ra wa'aba zé hã. Tawamhã asa ma te ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Ĩhe. Wa tô waihu'u za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã: — Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Ãté 'ri tede'wa te za marĩ iwẽ hã te te 're azani, 'ri 're wa'wa ãma 're iromnhimi'wara mono zém hawi, te te dama 're anhomri mono da. E tawamhã marĩ i'ratare si te za te te dama 're azani. Mare di. Marĩ itéb zama te za duré te te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norĩ hã da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhã, ta norĩ hã te za isimiroti itéb zama te te dama 're waihu'u za'ra, isimiroti 'rata me.

Zezusi hã, iprédubzéb ãma da te dasiwi iwẽ'õzé wasu'u

Marcu 6.1-6; Luca 4.16-30

53-56Tawamhã Zezusi hã marĩ nhimiré'é na te te dama arowasu'u pari, ma tô mo, aré 're ihâimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhã, te oto dama rowahutu, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã isimiroti hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Õ hã wede'é'wa na romhuri'wai 'ra. Ina nhisi hã, Maria na. Duré ino norĩ nhisi hã Tiagu na, duré Zuzé na, duré Sima na, duré Zuda na. Ihidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hâimana za'ra. E niha ma te bété õhõ si uburé marĩ hã awaihu'u, tiwaihu'u pese na te te dama 're irowasu'u mono zéb da hã, duré marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã.

57Ãne para, ma tô Zezusi hã dasiwi wẽ'õ ni. Tahawa, te Zezusi hã ãne dama tinha: — 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ daro mono bâ datẽme 're nomro mono wamhã, isimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. Isipti'ai 're, 're idahâimana za'ra mono norĩ si hã sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za, isipti'ai 're wa, ta norĩ hã. Duré isisãnawã norĩ zama, isõrõwa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã te te duré siwi 're hâiba wazé mono õ di za.

58Tawamhã isimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ wa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ahâ na te te dama 'manharĩ õ di, tamemhã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mateu 14

Zuwã Batista, idâ'âzé wasu'u

Marcu 6.14-29; Luca 9.7-9

1Tawamhã apito Erodi Galiléa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te te 're da'madâ'â mono ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa.

2Iwasu'u te te wapari wamhã, ma tô te te tãma 're iromhuri za'ra mono norĩ ma hã rowasu'u za'ra, ãne, Zezusihi hâiba na hã: — Zuwã Batista te dama 'rui wa, da te ĩwĩrĩ, apâ ihâiwa'udu, ta hã. Tahawa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're arob'manharĩ, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ na hã.

3-4Ãne ma tô apito Erodi hã Zezusihi wasu'u na tãma rowasu'u za'ra. Ta hã ma tô aré tinoi mro zô rowasutu, Erodiza na pi'õ nhisi zô. Ino nhisi hã Filipi na isisi. Zuwã Batista hã ma tô aré te te tãma 're roti u'âsi, ãne: "'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te ãma roti õ di, asisãnawãi mro na aimro da hã. Tãma wẽ õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã." — Ãne ma tô te te tãma 're roti u'âsi, Erodihi ma. Tane nherẽ, ma tô apito Erodi hã tinoi mro na tiwi ãma ai're. Tahawa, ma tô dama ti'ru, Zuwã Batista hã da te âri da, da te pawasisi da, duré da te sẽrẽ da, dazazéb 're.

5Apito Erodi hã ma tô sima wẽ aré, te te dama 'ru da, Zuwã Batista da te wĩrĩ da. Tane nherẽ, pahi di zudeu norĩ ma hã, Zuwã Batista hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na da te waihu'u za'ra wa.

6Tawamhã Erodihi waptã'ãzém na ma tô dato hã dasiwi 'manharĩ ni. Tawamhã Erodizaha 'ra hã ma tô danho'a apese azarudu hã, apito Erodihi nho'a zama. Tahawa, ma tô 'madâ'â ze, apito Erodi hã.

7Taha zarina, ma tô azarutu ma ropisutu, ãne: — Tô sena, wa za uburé marĩ hã aima tisõ, asima iwẽzéb uwaibaba, ĩwi iwaptẽrẽzé hã.

8Tawamhã ina hã te te tãma irotizéb zarina, ma tô tiwi rowaptẽ, ãne: — Zuwã Batistaha 'rã si, wa ĩsima wẽ, piza'a 'renho'a wa, ĩma hiri da, ãhã na awa'awi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ãne wa, ma tô apito Erodihi wi hã tirobzei'õ. Tane nherẽ, sô ihârâ norĩ nho'a azarutu ma, te te ropisutu wa, ma tô ãma tãma uwaimra, te te tiwi iwaptẽrẽzém na hã.

10Taha wamhã, ma tô oto dama ti'ru, Zuwã Batistaha zô dazazéb u da'maimorĩ da hã, da te dasiwi butu nhizâri da.

11Duré da te dasiwi butu nhizâri wamhã oto, ma tô i'rã hã azarutu ma, piza'a 'renho'a wamhã dasiwi âri ni. Tawamhã ma tô duré oto tina ma zama hã ti'â, azarudu hã.

12Tawamhã Zuwãhã siré 're inomro mono norĩ hã ma tô ihâiba zô hã sô ai'aba'ré, te te siwi âri da, duré te te siwi sẽrẽ da, ab're 're. Taha pari, ma tô duré oto ai'aba'ré Zezusihi u, te te tãma rowasu'u za'ra da hã.

Zezusi hã dasa te te dama i'manharĩzé wasu'u

Marcu 6.30-44; Luca 9.10-17; Zuwã 6.1-14

13Tawamhã Zezusi hã Zuwãhã wasu'u te te wapari wamhã, ma tô danhiti uba're na siwaprosi hã mo, romnhiwasi sãmra da. Tane nherẽ, nimomo romnhiwasi siwaprosi isãmra na iwasu'u da te wapari za'ra wamhã, ma tô darom hawimhã tawairébé ni da'ahâ na, isarina dasi'aba'ré da isõ'rãmi, ti'ai baba.

14Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô da'ab'madâ. Te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô da'ãma tipẽ'ẽzé, Zezusi hã. Tahawa, ihâzé ré norĩ tame isi'ubumro norĩ hã ma tô apese.

15Tawamhã hâiwahâ pesere, ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã itẽme ubumro, Zezusihi u. Ãne ma tô taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Ma tô tihâiwahâ. Duré ãme a'ubuni wi, wa wahâimana za'ra ni, 'ri nhiti. Tahawa, ma'ãpé dama rob'ru na, 'ri wa'õtõ u dasi'aba'ré da, dasa hã da te dasima uipra za'ra da.

16Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Dasi'aba'réi õ di za. A norĩ wa'wa hã te za dasa hã dama i'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra ãne, Zezusihi ma: — I'u'ẽtẽ wapu hã te 5 na wama tihâimana za'rare. Duré pe'a hã te maparanere wama tihâimana za'rare. Ã norĩ sire, dama hã umrore di.

18Tane nherẽ, te Zezusi hã tãma 'ru za'ra oto ãne: — Ma'ãpé we ĩma waibui wa'aba, i'u'ẽtẽ wapu norĩ hã, pe'a me.

19Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô i'u'ẽtẽ wapu 5 na ihâiba hã oto waibu. Duré pe'a maparane ihâimana zahuré hã ma tô timra. Tawamhã hâiwa u te iré rob'madâ, Timama ãma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tô i'u'ẽtẽ wapu hã te te si'ẽ. Duré ãhã wamhã, tisiré 're inomro mono norĩ ma hã, ma tô tãma sõmri za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da.

20Tawamhã aihĩni pese ma tô dasa hã huri ni. Duré ãhã wamhã, ma tô dasa hã da te 'mahâpãrĩ. Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô apâ danho'rata mono hã si'õtõ 're, te te sé i'u'ẽtẽ wẽ'ẽ norĩ hã, pe'a wẽ'ẽi me. Ãhã wamhã, 12 na si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã, duré 'masisi mono di.

21Aibâ norĩ hã 5 miu na ihâiba za'ra hã isaihuri norĩ hã, Pi'õ norĩ, dame isa'rata za'ra õ na hã, duré ai'uté norĩ hã.

Zezusi hã â nhisi baba imorĩzé wasu'u

Marcu 6.45-52; Zuwã 6.15-21

22Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma 'ru za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, uba're wa, sisisi da, iwana zara u isõ'u na te te saprĩ za'ra da, isa'u za'ra te te dama rob'rui pibui pese da, darob u apâ da te ropéi mono da.

23Te te dama rob'rui pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Taha wamhã, tame siwaprosi sãmra ré, ma tô ãma timara.

24Taha ré, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô â wa'wa u tihâimana za'ra, uba're na hã. Tame ma tô â sisasi hã te te iré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u'u za'ẽne hã isõ'õmoi baba te te rowapõrĩ wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Ãhã wamhã, zahadu mara hâ ré, te Zezusi hã itẽme timorĩ za'ra, â nhisi baba.

26Tawamhã te te siwi 'madâ'â wamhã, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra, adâ hã itẽme morĩ za'ra newa. Ãne, te tawamhã sima 'mahârâ za'ra: — Õhõta adâ'â hâiba warõ, te wei watẽmemhã timorĩ za'ra. Tawamhã tãma pahi za'ra wa, ma tô tãma tizadari za'ra.

27Ãhã wamhã, awa'awi ma tô Zezusi hã tãma si'mahârâ za'ra, ãne: — Wa hã wa we atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa. Ĩma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

28Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne: — Wanhib'apito, tô sena a hã wamhã, ma'ãpé ãma ĩzô aihârâ, â nhisi baba ãma atẽme ĩmorĩ da, asabzéb u.

29Tawamhã asa ma te ãma sada'â ãne, Pedru hã: — We aimorĩ pé, ĩtẽme. Tahawa, ma tô uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba morĩ da, Zezusihi u.

30Tawamhã â nhisi baba itẽme morĩ wamhã, ma tô rowa'u'u za'ẽtẽ ma hã tipahi, Pedru hã. Tahawa, ma tô tizadari. Taha wamhã, ma tô aré ãzé, â 'rowi. Tahawa, te sina 'mahâ, ãne: — Wanhib'apito, ma'ãpé ĩnho'reptu na, ĩdâ'â tõ da.

31Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã pa'â, tinhib'rata na. Ãne te tãma tinha, Pedruhu ma: — E niha aima ĩzaze surure di. E marĩ da, ma tô 'râwi ĩ'ãma asiwawã, za te i'aipawaptobzém na hã.

32Tawamhã uba're 're ma tô tizasi zahuré, Zezusi norĩ hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tô rowa'u hã tiwa'u'utu.

33Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô ãma tiwata za'ra, Zezusihi ãma. Ãne te ãma tiwata za'ra: — Wanhib'apito, a hã tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, te 're aimo.

Zezusi hã te te ida'apesezé wasu'u

Marcu 6.53-56

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô saprĩ za'ra, Zezusihi me, isõ'u na hã. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tô aihutu oto, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

35Taha wamhã, tamemhã ma tô dasiwi waihu'u ni, Zezusi hã. Tahawa, ma tô Zezusihi wasu'u na ãma dasima da te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ, ti'ai 're dasi'rata 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã da'ahâ na ma tô ihâzé ré norĩ hã itẽme 'wasari ni.

36Tawamhã ma tô ihâzé ré norĩ hã tiwi waptẽrẽ za'ra, i'uza nhisutu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhã i'uza nhisutu si te te nasi upi za'ra nherẽ, ma tô uburé ihâzé ré norĩ hã, awa'awi tizéptâ'â za'ra.

Mateu 15

Zudeu norĩ hi'rata hâimanazé wasu'u

Marcu 7.1-13

1Tawamhã farizeu norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô ai'aba'ré Zeruzalẽ hawi, Zezusi hã te te siwi ãma sadanharĩ da, zudeu norĩ hi'rata nhimiroti na. Ãne te taha wamhã ãma siwi sadanha:

2— E niha asiré 're inomro mono norĩ hã te te 'madâ'â za'ra õ di, duréi wahi'rata norĩ nhimiroti hã. Ta norĩ hã 're saihuri mono õ ré, 're simisõi pese za'ra mono õ di. Ãne wa, te ta norĩ hã, 're iwahâimana za'ra mono zém na hã te te ãma wawi 're upa za'ra.

3Tawamhã asa te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha bâ bété, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, te bété asimiroti na si 'râwimhã 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo.

4Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne dama roti: “Aimama norĩ hã, te za ana me hã 're iwazéb za'ra wa'aba mo.” Ãne isimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama nherẽ, duré tina nherẽ, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” Ãne isimiroti hã duréihã te 're hâimana.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5-6Tane nherẽ, te aimawi nasi dama 're iroti za'ra wa'aba mo, ãne: “Ãté ni'wa hã te za sima rosa'rata, marĩ hã timama norĩ ma, te te sõmri da, te te ãma pawaptob zahuré da. Tane nherẽ, te za tipẽ'ẽ na sima tinha, ãne: ‘Ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono te hã.’ Ãne wamhã, timama norĩ ma, te te sõmri õ di za, te te ãma pawaptob zahuré da hã.” Ãne te dama 're iroti wasété za'ra wa'aba mo. 'Râwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

7A norĩ wa'wa hã aihâimana si'ahâ za'ra wa'aba di. Duréihã Izaia hã ma tô i'uwaibaba na ai'ãma rob'ui'éré siromo za'ra wa'wa, za 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'éré siromo za'ra wa'wa:

8“Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ĩ'ãma 're wata za'ra. Tane nherẽ, te tipẽ'ẽ 're aimawi zô si sima te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ĩ'upana.

9Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ĩnhimiroti zarina newa. Tahawa, senai õ di, ta norĩ hã ĩ'ãma 're iwata za'ra mono zé hã.”

Dasa hã da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcu 7.14-23

10Tawamhã Zezusi ma tô sima dazô hâ, isimirowasu'u hã da te wapari za'ra da. Ãne te taha wamhã dama tinha: — Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã ãma asiwi waihu'u aba da hã.

11Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wa, dapẽ'ẽ 're, 're isisisi mono na 'râwi dapẽ'ẽ 'remhã 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Dapẽ'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 'râwi dapẽ'ẽ 'remhã 're dasiwasété za'ra.

12Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ, ma tô Zezusihi u hã itẽme ubumro, te te ãma siwi sadanharĩ da, ãne: — E ma tô asina iwaihu'u za'ra. Farizeu norĩ hã ma tô siwi aimreme wẽ'õ pese.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tawamhã Zezusi hã, ãne ma te asa ãma sada'âbâ za'ra, farizeu norĩ ãma te te iromnhimiré'ézém na hã: — Ĩmama hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã rob're te te i'a're'õ si hã te za uburé te te 're aza'o'o.

14Farizeu norĩ ãma 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tô si'uihâ na 're hâimana za'ra mono. Ni'wa hã tob'a na 're ihâimana mono hã te za tisiré itob'a hã saprõ. Te te saprõni wamhã, te za ab're 're siré tiwaptã'ã zahuré. Tane te farizeu norĩ hã itob'a ne hã te te 're danhimro.

15Tawamhã Pedru te ãma 'mahâ ãne, Zezusi hã: — Ma'ãpé taha na ãma wama rowasu'u za'ra na, ãma iromnhimiré'ézé wa te waihu'u za'ra da.

16Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha a norĩ wa'aba zama hã, waihu'u za'ra wa'aba õ di.

17Dasa hã da te 're huri mono wamhã, te za taré danomo 'remhã 're sisisi. Taha pari, te za duré apâ 're wairébé, dahâiba hawimhã rob u.

18Tazahã oto, dapẽ'ẽ hawi da te 're isani za'ra mono na si hã, te za 'râwi ãma 're dasiwasété za'ra.

19Dapẽ'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hã uburé da te ãma 're 'manharĩ za'ra, dasipãrĩ na hã, duré dasina danhimisaihuri na hã, duré marĩ na danhimisaihuri na hã, duré dazadawa nhipese na hã, duré da te da'ãma 're iwasété za'ra mono na hã.

20Ãne uburé dapẽ'ẽ 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Tanei õ di, danhimisõi ãna 're dasaihuri mono nherẽ, ãma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

Pi'õ zudeu'õ 'ra, Zezusi hã te te ipesezé wasu'u

Marcu 7.24-30

21Tawamhã Zezusi hã ma tô mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, duré Sidõ na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ.

22Tame sãmra ré, ma tô pi'õ zudeu'õ hã itẽme wi, cananeu norĩ siré, ta niwĩ 're isãmra mono hã. Itẽme wisi wamhã, ma tô 'mahâ, ãne: — Apito, Dawihi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na. Ĩ'ra sipi'õ, wa'uburé ré 're hâimana u'âsi mono wa, ma tô te te 're robzépata za'ẽtẽ u'âsi.

23Tawamhã ãne na pi'õ te te 'mahârâ nherẽ, te te sada'âbâ õ di asa, Zezusi hã. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô Zezusihi u itẽme ai'ré za'ra. Taha wamhã, ma tô ãne tãma 'ru za'ra: — Ma'ãpé pi'õ satõrĩ apâ, wahawib za'ra morĩ da. Wazarina te we 're mo. Te we te te duré wa'ab'mahârâ, mreme 'rãihâ na.

24Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne asa: — Pone'ẽrebâ 're isimani za'ra mono norĩ zô si, ma tô we Ĩmama hã ĩzatõ, Izaraéu nhihudu norĩ zô si.

25Tawamhã ãne na Zezusi te te rowasu'u wamhã, ma tô pi'õ hã itẽme mo. Duré hi'rãtitõ ma tô ipaparamhã nhamra. Taha wamhã, te ãne tãma tinha: — Apito, ma'ãpé ĩ'ãma aime na.

26Tawamhã Zezusi ma te ãma tãma wa'rã ãne: — E i'u'ẽtẽ wapu da'ra norĩ te te 're huri mono ré, te za da'ra wi hã da te 're waibu, wapsã ma, da te 're sãmra mono da hã. Mare di. Ãne hã i'uwaibaba õ di. — Ãne te Zezusi hã pi'õi ma ãma tãma romnhimiré'é za'ra, zudeu'õ norĩ ãma, sõ'awim nai õ nherẽ.

27Tawamhã pi'õ hã te duré asa tãma tinha, ãne: — Apito, tô ibâre ma te tane hã ĩma iwaihu. Tane nherẽ, te za tô wapsã titede'wa sai'a'a wedeza zahâpâ irere'e mono hã te te 're huri.

28Tawamhã pi'õi mreme te te wapari wamhã, te tãma tinha ãne, Zezusi hã: — Pi'õ, wa tô aiwaihu'u, aima ĩ'umnhasi za'ẽtẽ wa, ĩwi iwaptẽrẽzéb zarina te aima i'manharĩ da hã. Tahawa, wa za aima ãma uwaimra, tô. Tawamhã ãne te te tãma nharĩ wi, ma tô wa'uburé hã i'ra sipi'õi hawi watobro. Ãhã wamhã, i'ra hã ma tô tipese oto.

Zezusi hã da'ahâ uptabi na te te ida'apesezé wasu'u

29Tawamhã ta hawi te oto mo Zezusi hã, Galiléa na isõ'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisi ãma sãmra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Tame sãmra ré, ma tô da'ahâ uptabi na duré itẽmemhã aihutu ni. Ihâzé ré norĩ hã ma tô itẽme da te simro, imorĩ'õ norĩ hã, duré itob'a norĩ hã, duré i'rãtẽire norĩ hã, duré imreme'õ norĩ hã. Uburé siwa'ru ma tô ihâzé ré norĩ ãma dasito, ipapara da te sõré da. Tawamhã uburé ma tô da'apese, Zezusi hã.

31Tawamhã imreme'õ norĩ hã ma tô mreme wairé. Duré i'rãtẽire norĩ hã ma tô timorĩ wẽ za'ra. Imorĩ'õ norĩ hã te duré oto para na 're nomro. Itob'a norĩ hã te te duré rob'madâ'â wẽ za'ra di oto. Tawamhã ãne hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, ma tô duré ãma tawata za'ra ni, Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito ãmamhã.

Zezusi hã dasa te te dama i'manharĩ hâiba amo zé wasu'u

Marcu 8.1-10

32Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're inomro mono norĩ zô sima sô tihârâ za'ra. Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãhã na ĩ'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawi ai'utõ, si'ubdatõ bâdâ hã da'ãma si'utõrĩ wa. Tahawa, da'ãma hã ĩpẽ'ẽzé di, wa hã. Mram na dahâimana za'ra nherẽ, te dama rob'rui waihu'u õ di, apâ da te ropéi mono da hã. E marĩ wa. Bâdâdi wa, danhib'uwa za'ra wa, da te ãma ãpusi pese za'ra õ'umnhasite.

33Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô siwi sadanha, ãne Zezusi hã: — E niha wa za i'u'ẽtẽ wapu hã wasiwi 'masãmri ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nherẽ, dahâiba mono bâ wa te dama i'a za'ra da hã. Da'ahâ uptabi di.

34Tawamhã te asa sadanharĩ za'ra, ãne Zezusi hã: — E niha, te i'u'ẽtẽ wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa. — 7 na te wama tihâimana za'ra. Duré pe'a te umrore na wama tihâimana za'rare. — Ãne ma asa hã ãma sada'âbâ za'ra.

35Tawamhã Zezusi te dama rob'ru, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da.

36Taha pari, ma tô duré 7 na i'u'ẽtẽ wapu hã waibu. Duré pe'a zama ma tô timra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata da, sõpru wa. Tawamhã ãma wata pari, ma tô i'u'ẽtẽ wapu norĩ hã, pe'a me hã te te si'ẽ. Duré tisiré 're inomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri, te te dama sõmri za'ra mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Tawamhã uburé ma tô tasaihuri ni. Ma da te 'mahâpãrĩ. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô danho'rada hã apâ te te ubumro za'ra, 7 na si'õno hã isi'atarẽme ré hã.

38Aibâ norĩ hã tisa te te ihuri norĩ hã 4 miu na ihâiba za'ra hã. Ãhã wamhã, pi'õ norĩ hã ai'uté norĩ me hã sa'rata za'ra õ di.

39Tawamhã Zezusi hã te oto dama rob'ru, apâ dasi'aba'ré da, darob u. Taha pari, ma tô uba're 're ãzé, Madadã na danhipti'a nho'õmo nhisi u te te saprĩ da hã.

Mateu 16

Zezusi hã marĩ iwaihu'u'õ te te 'manharĩ da, da te tãma i'ruzé wasu'u

Marcu 8.11-13; Luca 12.54-56

1Tawamhã farizeu norĩ hã duré saduseu norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'ré, te te tãma 'ru za'ra da, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, isõ'a za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para di pâ, marĩ hã sena hã te te tô 'manharĩ zô. Ãne ma tô tãma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, Zezusi hã.

2Tawamhã Zezusi te asa hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Hâiwahâ pesere wamhã, te za ãne asima inharĩ za'ra wa'wa: “Awẽmhã hâiwa wẽ di za oto. E marĩ wa. Hâiwa pré wẽ na ma te tihâiwahâ, bâdâ isébrézéb u hã.”

3Duré nimahã bâtâ na awẽm na hã te za ãne asima inharĩ za'ra wa'wa: “Ãhã na hã tã te za we tita'a. E marĩ wa. Hâiwa 'rãdâ'â pré mono di.” Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, hâiwa u 're asimizawẽrẽ za'ra wa'aba mono wa, tã 're ita'a mono zéb da hã duré 're ihâiwa pese mono zéb da hã. Tane nherẽ, ãhã na uburé 're iromhâimana mono zé 'madâ'â za'ra wa'aba nherẽ, za 're iromhâimana mono zéb da hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di.

4Nimosi aipoto té wa'aba mono hã i'aihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, te ĩma i'ru za'ra wa'wa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te 'manharĩ õ di za. Duréihã Zonahã ma iromhâimanazém na si te za ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma i'manharĩzém na. Tawamhã Zezusi hã te oto tiwi timorĩ za'ra, nimomo morĩ da.

I'u'ẽtẽ wapuzém na Zezusi te te ãma isimiré'é za'ra zé wasu'u, farizeu norĩ ãma
Marcu 8.14-21

5Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô saprĩ za'ra, Zezusihi me, isõ'u na. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tô i'u'ẽtẽ wapu na po're ha'âri za'ra. Tahawa, te ubana ai'aba'ré.

6Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ma'ãpé 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, i'u'ẽtẽ wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, farizeu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, duré saduseu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti.

7Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô sima nharĩ za'ra, ãne: — Ãté õ hã i'u'ẽtẽ wapu hã wa te wei wasiré 'mai'âri za'ra õ wa, ma tô ãne wama nharĩ za'ra.

8Tawamhã Zezusi hã isimirosa'rata za'ra hã te te sina waihu'u wa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — E niha te i'u'ẽtẽ wapu hã aima ihâimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ĩ'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

9E zahadu bété asiwi ĩzadaihu'u za'ra wa'aba õ di. E ma tô ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 5 miu na aibâ norĩ ma, i'u'ẽtẽ wapu hã 5 na te iwẽ'ẽi mono zém na hã. E niha si'õno hã i'masisi za'ra wa'wa hã, i'u'ẽtẽ wapu wẽ'ẽi ré hã. E ma tô duré ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

10Duré 4 miu na aibâ norĩ ma, i'u'ẽtẽ wapu hã 7 na te wẽ'ẽi mono wamhã, e niha si'õno hã ãma i'masisi aba mono hã. E ma tô duré ãne na hã ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

11E niha bâ bété waihu'u za'ra wa'aba õ di, i'u'ẽtẽ wapu 'manharĩzém na te ãma inharĩ uptabi õ zé hã. Ma'ãpé 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, i'u'ẽtẽ wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, farizeu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, saduseu norĩ nhimi'manharĩzé me.

12Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusihi mreme hã, i'u'ẽtẽ wapu 'manharĩzém na te te tãma inharĩ uptabi õ za'ra na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã, farizeu norĩ nhimiroti wasété na te te ãma isimiré'ézém na si, saduseu norĩ nhimi'manharĩzé me.

Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, Pedru te te iwasu'uzé wasu'u

Marcu 8.27-30; Luca 9.18-21

13Tawamhã Zezusi hã te oto mo darob amoi u, apito Filipihi te, Sézaréa na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ. Tame ma tô sadanharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, ãne: — E niha ma tô dasima wasu'u za'ra ni, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã. E 'wa hã, ta hã te 're mo.

14Tawamhã ãne ma te asa ãma sada'âbâ za'ra: — Aiwasu'u hã, ahâ di. A hã, u, Zuwã Batista, apâ aihâiwa'udu. Duré a hã, u, Eliasi apâ we i'aimorĩ. Duré a hã, u, Zeremia. Duré a hã, u, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa ihâiba amo, apâ aihâiwa'udu.

15Tawamhã Zezusi hã te duré ãne sadanharĩ za'ra: — A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo.

16Tawamhã Sima Pedru ma te ãne asa ãma sada'â: — A hã Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra.

17Tawamhã Zezusi, te Pedru oto 'mahâ: — Sima, Zuwãhã 'ra, aima 're rowẽ mono di za. Ma tô ãma i'uwaimra. A hã danhimirowasu'u hawi, ãne na ĩwaihu'u õ di. Ĩmama, hâiwa ãma 're isãmra mono si ma tô ãne na aima ĩwaihu'u.

18Pedru, ãne wa za aima waihu'u. Ẽtẽ na, wa ai'ãma simiré'é. Ni'wa hã ẽtẽ nhisiwi te za 'ri na'rada hã 'manha, 'ri hã siptete na tãma 're sa mono da. Õne na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, ma tô a hã ĩwaihu'u na'ra. Tahawa, ni'wa hã ẽtẽ nhisiwi te te i'ri ne, te za oto ĩwaihu'u na'rata zém hawim na ĩwaihu'u za'ra ni, za da te 're ĩzaze za'ra mono norĩ hã. 'Re idadâ'â za'ra mono zé hã dama siptete nherẽ, duré dama pire nherẽ, ĩzazei'wa norĩ ãma hã te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Danhib'apito, 'ri za'ẽtẽ 're, 're isãmra mono hã te za 'ridawazé hã te te tãma 're iromhuri mono ma hã tãma tisõ, te te dama ãma 're 'ridawa mono wa, ãma 're danhisisi mono da. Tane, wa za aima tisõ 'ridawazé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u, dama ãma 're a'ridawa mono wa, ãma 're danhisisi mono da. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tõ za'ra mono da, dawi 're i'azawi mono hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ãma 're asaze, hâiwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawi 're i'azawi mono õ hã te za duré te te ãma 're ai'uzei pese.

20Tahawa, Zezusi hã ma tô sina sadawa uwati za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, te te dama wasu'u tõ za'ra da a'â, Danho'reptui'wa na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na hã.

Zezusi hã za idâ'âzém na isiwasu'uzé, za duré ihâiwa'utuzém na zama

Marcu 8.31–9.1; Luca 9.22-27

21Tawamhã ta hawim haré te oto Zezusi hã tidâ'âzém na, duré tihâiwa'utuzém na zama tãma 're siwasu'u u'âsi za'ra sõ'awi, tisiré 're inomro mono norĩ ma. Ãne ma tô tãma 're siwasu'u za'ra: — Ĩmama te te ĩma ipisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzalẽ u. Tamemhã zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, duré isimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te za ĩma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'ẽtẽ. Te za duré dasiwi ĩwĩrĩ ni. Taha wamhã, maparane bâdâ ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za duré apâ hã hâiwa'udu.

22Tawamhã Pedru ma tô Zezusi hã sima saprõ tisiré norĩ nhiti, romnhiwasi, tãma isiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da. Ãne te taha wamhã tãma tinha: — Wanhib'apito, ãne hã ai'ãma iromhâimana da hã mare di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima iba'a da si, wa tô ĩsima wẽ, da te aima rob'manharĩ tõ da.

23Tawamhã Zezusi hã ma tô aipi'ra, Pedruhu u. Ãne te tãma tinha: — Satanasi, mo oto aimorĩ, ĩnhiti. Marĩ hã bâdâdi wa, 're isimi'wara mono, te te 're ida'marõpãrĩ za'ra mono ne, te ĩwasutu u'âsi mo, Ĩmama te te ĩma ipisutuzéb zarina te ĩsina dama uwaimrami tõ da. 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hã. Ti'ai ãma danhimirosa'rata zarina si te a hã ĩ'ãma irosa'ra.

24Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, tihâimanazém na hã te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're inomro mono ne, te za ĩsiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherẽ hã.

25Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

26Ãté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré, sibrob ahâ nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za. Ti'ai ãma, simarĩ ahâ uptabi nherẽ, tãma hã waihu'u õ di za, tinhimarĩ na rowẽ ãma 're ihâimana mono zé te te ãma sima iwa'âbâzéb da hã.

27Ti'ai ãma Dasiré Ipodo, niwapsi te za wei mo apâ, Timama zadawa para, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ siré. Tamep si uburé marĩ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za dama hã arowairébé, iwẽ norĩ ma, duré iwasété norĩ ma.

28Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ni'wam norĩ si ai'matâ'â aba õ ré, te za i'madâ'â za'ra wa'wa ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã, uburé Danhib'apito uptabi na apâ we morĩ wamhã.

Mateu 17

Ẽtẽ 'rãihâ ãma, Zezusihi hâiba na rowa'a za'ẽtẽ wasu'u

Marcu 9.2-13; Luca 9.28-36

1Tawamhã 6 na bâdâ ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ, Tiagu, duré Zuwã isisãnawã norĩ me hã te te siré simro, ẽtẽ 'rãihâ u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Tawamhã tame si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã isõ'a za'ra aimawi tihâiba na hã saprĩ. Ma tô ti'uburã pese, bâtâ ro'o ne. Duré i'uza hã hâ zarob'a uptabi di, bâtâ ro te te 're irowa'a pese mono ne.

3Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô siwi 'madâ, Mozési norĩ hã Eliasihi me, Zezusihi me, te te sima irobzanhamri za'ra hã.

4Tahawa Pedru te Zezusihi ma tinha, ãne: — Wanhib'apito, ãme wama rowẽ za'ra di. Aima wẽ wamhã, si'ubdatõ uridi hã wa za aima sõré wa'wa, aima hã, duré Mozésihi ma hã, duré Eliasihi ma hã.

5Tawamhã ãne Pedru te te tãma nharĩ ré, ma tô hâiwa nhirõno hã we hâiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Tawamhã hâiwa nhirõtõ zarob'a hawi, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã mre, ãne: — Ã hã ĩ'ra, te 're isawi pese mono. Tãma 're ĩto za'ẽtẽ mono di. Ma'ãpé isimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

6Tawamhã Pedru norĩ, Zezusihi siré isi'aba'ré norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi pese za'ra. Tãma pahi pese za'ra wa, ma tô ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tô duré ti'ai u hã roptob za'ra.

7Tawamhã Zezusi hã ma tô itẽme ai'ré za'ra. Simi'wara ré, ma tô tinhib'rata na hã upi za'ra. Te te upi za'ra wamhã, te ãne tãma nharĩ za'ra: — Ma'ãpé aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tõ.

8Tawamhã ma tô ti'rãiwahutu za'ra oto, te te rob'madâ'â za'ra da. Te te rob'madâ'â za'ra wamhã, Zezusihi si ma tô duré oto 'madâ'â za'ra.

9Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ hawi, ma tô si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'réi ré, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ hã sadawa uwati za'ra, ãne: — Ẽtẽ 'rãihâ ãma i'madâ'â za'ra wa'wa hã dama wasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã ab're hawi, Imama te te hâiwa'utu parip si, te za dama ãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo.

10Tawamhã Pedru norĩ hã te oto ãma siwi sadanha, ãne: — E marĩ wa, te dama rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Cristu,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu wana, za Eliasi we imorĩ na hã.

11Tawamhã Zezusi hã ma te ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô i'uwaibaba na hã ãma rob'ui'éré, Eliasi za we apâ imorĩzém na hã te te ropese mono da.

12Tane nherẽ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eliasi hã ma tô wei morĩ pa. Tane nherẽ, ta hã da te dasiwi waihu'u õ wa, ma tô tãma rob'manharĩ wasété ni, da te dasima iwẽ za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te ĩma 're rob'manharĩ wasété za'ra, ti'ai ãma dasiré ĩpoto ma.

13Tawamhã Pedru norĩ ma tô siwi sadaihu'u, Eliasihi upana Zuwã Batista te te iwasu'u na, Zezusi te te tãma irowasu'u za'ra zém na hã.

Zezusi hã ai'reputu ma, wa'uburé te te imezé wasu'u

Marcu 9.14-29; Luca 9.37-43

14Tawamhã ma tô apâ ai'aba'ré, Zezusihi me, da'ahâ uptabi na sô idahâimana za'ra u. Tawamhã aibâ hã ma tô Zezusihi u wi. Wisi wamhã, ma tô ipapara nhamra, hi'rãtitõ.

15Tawamhã te Zezusihi ma hã tãma tinha ãne: — Apito, ma'ãpé ĩ'ra ãma aipẽ'ẽzé na. Te 're sitete u'âsi. 'Re sitete u'âsi mono wa, te unhama u hã 're waptã'ã. Duré â u zama hã te 're waptã'ã.

16Asiré 're inomro mono norĩ u, wa tô aré saprõ. Tane nherẽ, te te siwi pese waihu'u õ di, ta norĩ hã.

17Tawamhã Zezusi ma tô tinha, ãne: — E niha ai'rata 're ĩnhamra u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da na hã. Nimosi aipoto té wa'aba mono hã i'aihâimana wasété za'ra wa'wa. E ĩpẽ'ẽzé u'âsi, wa za asiré wa'aba hã 're morĩ u'â, 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ãpé we ĩtẽme asiwi saprõni aba, ai'repudu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tawamhã wa'uburé ma, ma tô Zezusi hã rob'ru, ai'repudu te te 're ipibui u'âsi mono nhiti, morĩ da oto. Te te tãma rob'rui wi, ma tô awa'awi watobro, ai'reputu hawimhã. Tawamhã awa'awi ma tãma tirowẽ, ai'reputu ma hã.

19Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô hâiba pisutu itẽme ai'ré za'ra Zezusihi u, romnhiwasi te te siwi sadanharĩ da. Ãne, ma tô tawamhã siwi sadanha: — E niha bâ bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi imei waihu'u õ, tãma hã.

20-21Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã suru na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tãma hã mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Mostada nhamare hã surure nherẽ, da te 're wa, oto poto wamhã, wede za'ẽtẽ uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã surure na 'Re ihâimana u'âsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, surure na nherẽ, uburé marĩ hã te aré 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, asi'uihâ na aima waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ. Ã ẽtẽ 'rãihâ ma, te aré inharĩ za'ra wa'wa, si'uihâ na si'ré da, isabzém nhiti. Tawamhã te aré tô ai'ré.

Zezusi hã za idâ'âzém na isiwasu'uzé hâiba amo, duré ihâiwa'utuzém na zama

Marcu 9.30-32; Luca 9.43-45

22Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô isiré asimro, Galiléa ãma. Isiré si'ubumroi wamhã, ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za dasima hâiba nhomri za'ra ni.

23Te za duré dasiwi hã wĩrĩ ni. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za Imama hã apâ hâiwa'utu. Tawamhã te te wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ pese za'ra, isiré 're inomro mono norĩ wi hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'âzéb da, rob'uiprazé da te tãma 're i'arĩ za'ra mono zé wasu'u

24Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô ai'aba'ré, Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u. Sihutu wamhã, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã ma tô Pedru siwi sadanha, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã. Ãne ma tô siwi sadanha: — E asib'apito

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'wa hã rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te te dame hã 're wa'âbâ mono õ di.

25— Te te 're wa'âbâ. — Ãne ma tô sada'â, Pedru hã. Tawamhã Pedru ma tô ãzé 'ri para u, Zezusihi zarina, te te ãma sadanharĩ da. Sébré wamhã, ma tô Zezusi hã timreme na sõzâ, Pedru hã: — Sima, e niha ma asimirosa'rada iwaihu. Daro mono bâ danhib'apito norĩ ma, e 'wam norĩ hã te rob'uiprazé hã te te tãma 're arĩ za'ra. E isib'a'uwẽ norĩ hã, e darob zô te te da'ãma 're i'ai'uté za'ra mono norĩ si te za te te tãma 're po'o za'ra.

26Tawamhã Pedru te asa tãma tinha: — Darob zô te te da'ãma 're i'ai'uté za'ra mono norĩ si, te za te te 're wa'âbâ za'ra. Tawamhã Zezusi hã te duré tãma tinha, ãne: — Tane tô. Daro mono bâ danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ, tinhib'apito ma, te te 're iwa'âbâ za'ra mono da hã mare di. (Tane, wa hã Ĩmama nhib'a'uwẽ wa, rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te dame 're wa'âbâ mono õ nherẽ, te ãma dame 're upai mono õ di za.)

27Tane nherẽ, wawasédé, da te wa'ãma 're sa'ra mono õ'umnhasite, wa za wa'âbâ za'ra ni, ãhã na hã. Ma'ãpé ai'maimorĩ aba isõ'ui u, tepe zô 'maimei wa'aba da. Tawamhã imorĩ'rada 'mai'âri aba wamhã, te za asiwi i'maiwazere waré wa'wa, rob u. Tawamhã isadai'ré 're, te za i'manhopẽtẽ 'wa, rob'uiprazé isapotore hã. Ta hã iwabre za, rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te ãma iwa'âbâzéb da hã, duré ãma iwa'âbâ za'ra wa'aba zéb da hã. Tahawa, rob'uiprazé isapotore hã 'mai'âri aba wamhã, te za asiwi i'mai'âri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ u, ãma wa'âbâ za'ra wa'aba da.

Mateu 18

Danhipai u dama ipire na Zezusi hã te te irowasu'uzé wasu'u

Marcu 9.33-37; Luca 9.46-48

1Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô itẽme ubumro, te te siwi sadanharĩ da, ãne: — E 'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, siré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã danhipai u dama ipire.

2Tawamhã Zezusi hã ma tô ai'uté hã 'mahâ, isiré 're inomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã te tãma nharĩ za'ra oto, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihâimanazém na saprĩ za'ra wa'aba õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Dama iwapu na ai'uté hâimanazém ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'wa.

4Ni'wam norĩ hã ã ai'uté ne tipire na 'râwi 're si'madâ'â za'ra mono õ wapsi, te za pire na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

5Duré ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ĩzô hã 're tob'uzu za'ra.

Dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcu 9.42-48; Luca 17.1-2

6— Ãhãta ai'uté norĩ te asimro. Ãté ni'wa hã te za tinhimiroti wasété na ãma ropé, ai'uté norĩ ãma, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ ãma. Tawamhã isimiroti wasété hawi, ai'uté te te ĩ'mairẽme wamhã, tãma ropipa uptabi di za, tãma iroti wasété 'wai ma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te azâri wa. Ibutu na ẽtẽ tõmo wawẽ, da te ãma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei 'wa'âhã, tãma ropipa di aré. Tane nherẽ, isimiroti wasété zarina ai'uté te te ĩrẽme wamhã, tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

7Danhimiroti wasété hawi 're dasi'marõpãrĩ u'âsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono bâ. Te za tô da te 're ĩrẽme za'ra. Tane nherẽ, tinhimiroti wasété hawi te te 're ida'marõpãrĩ za'ra mono norĩ ma si, danhipai u tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

8— Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, duré aipara na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, te za asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Asib'rada asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mono wam ne, duré aipara hã asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mono wam ne, te za oto misire ré si ne, hâiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'âsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhama u'âsi u 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima hã 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

9Duré atõmo na marĩ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ato hã te za asiwi 're isani za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Tawamhã ato hã asiwi 're isani za'ra wa'aba mono wam ne, te za atõmo misire ré si ne, 're asisisi aba mo, hâiwa u, 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da, tame. Tawapsi aima hã 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, atõmo zahuré ré ropipa u unhama u'âsi u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

Pone'ẽrebâire isimanizé wasu'u

Luca 15.3-7

10-11— Ãhãta ai'uté norĩ hã te asimro. Ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ, dama iwapu newa. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te ai'uté mono bâ te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi si, tite mono bâ. Ta norĩ hã te Ĩmama nho'a te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâiwa ãma 're isãmra mono nho'a.

12— Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Aibâ hã pone'ẽrebâ 100 na isimizama hâiba hã misi tiwi 'masimani wamhã, e sô rĩtĩ mono õ di za bété. Te za tô sô 're rĩtĩ. Pone'ẽrebâire hã te za a'â rẽme za'ra 99 na ihâiba hã. Isa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sô rĩtĩ, tiwi isimani zô hã.

13Tawamhã te te sãmri wẽ te, te za 're to, pone'ẽrebâ tede'wa hã. Pone'ẽrebâ hã isimani'õ norĩ hã rowẽ u'âsi tãma 're hâimana za'ra mono wa, tãma 're irowẽ mono zém nhipai u, te za 're to za'ẽtẽ.

14Tane, ã ai'uté norĩ hã Aimama aba wi, 're isimani za'ra mono da hã sô 're simipari mono õ di, tãma wẽ õ wa.

Dasiré isazei'wa nherẽ, dasiwi 're idawasété za'ra mono zé wasu'u

15— Asisãnawã, asiré isazei'wa nherẽ, asada 're wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihâiba pisutu itẽmemhã 're anomro aba mo, asada 're iwasété za'ra wa'aba mono zém na tãma asina 're rowaihu'u za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za apâ asina 're asisãnawã za'ra wa'aba mo.

16Tane nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto asiré isazei'wa hã misi, niha wamhã duré maparane asiré 're isimroi wa'aba mo, asada 're iwasété za'ra wa'aba mono u, isõ'a zahuré oto tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za ãne asima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Ãne isimiroti na rob'ui'éré hã: “Ni'wam norĩ zada 're dawasété za'ra mono wamhã, te za dahâiba maparane nho'a dama 're siwaihu'u za'ra, iwapari'wa norĩ hã danho'a te te ãma 're mreme waptob za'ra mono da.” Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã, ibaihâ na hã.

17Tawamhã asiré isazei'wa norĩ nho'a tãma 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto uburé asiré isazei'wa norĩ ma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're iwasété za'ra wa'aba mono zém na hã. Tawamhã uburé asiré isazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, isazei'õ'wa hâimanazém ne ihâimana na hã, te za oto ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, ta hã tiwasété na 're siwaihu'u za'ra mono õ wa oto.

18— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tõ za'ra mono da, dawi 're isawi za'ra wa'aba mono na hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ãma 're asaze za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawi 're isawi za'ra wa'aba mono õ na, te za duré te te ãma 're ai'uzei pese za'ra wa'wa.

19— Ãne wa za duré tô sena aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã maparane na aihâiba nherẽ, marĩ na ti'ai ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhã, Ĩmama wi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, hâiwa ãma 're isãmra mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Ni'wam norĩ hã maparane ihâiba na, niha wamhã si'ubdatõ na ihâiba na, ĩzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhã, wa hã wa za duré tamemhã isiré 're ĩhâimana za'ra.

21Tawamhã Pedru hã ma tô Zezusihi u ai'ré, te te sadanharĩ da. Ãne te taha wamhã sadanha: — Wanhib'apito, wasiré isazei'wa nherẽ, ĩzada 're iwasété u'âsi mono zé hã e mame isa'ratazém nhitõ ãma wa za ĩsina hã 'madâ'â zazâ, iwasédé te ĩsina i'madâ'â'õzém na hã za oto. E 7 ãma.

22Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha: — Mare di. 7 ãma asina 'madâ'â zazâri õ di za. Ãté 77 ãma si te za asina i'madâ'â zazâ za, iwasédé hã asina i'madâ'â'õzé hã.

23Ãne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã. Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito hã ma tô rosa'rata, tite rob'uiprazé te te sa'rata da, isapari tãma rob'madâ'â'wa norĩ hã rob'uiprazé te te tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra mono hã wahuré isõwa're're te te tãma 're sõmri za'ra mono zô.

24Tawamhã te te ãma sãna'rata wi, ma tô itẽme saprõni ni aibâ hã, isapari rob'madâ'â'wa hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé hã tinhib'apito wi te te 're awaptẽrẽ, sa'ẽtẽ uptabi na. Sa'ẽtẽ uptabi wa, niwa isõwa're're te te tãma isõmri da hã waihu'u õ di.

25Tawamhã te te tãma sõmri waihu'u õ wa, ma tô isib'apito hã dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, imro zama, duré i'ra norĩ zama, pawa'âbâ ãna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé isibro hã da te dama wede za'ra da hã, ma tô duré dama ti'ru, rob'uiprazé te te tiwi 're i'awaptẽrẽ mono hã te te ãma wa'âbâ da.

26Tawamhã õ hã tô tãma rob'madâ'â'wa hã aré, ma tô hi'rãtitõ tãma aime ipapara, tinhib'apito ma. Tawamhã te tiwi waptẽ, ãne: “Apito, a'â asimi'ẽ na ĩzapari ze na. Zahadu wa za wa hã uburé aima wa'â.” Ãne ma tô tãma siwaihu'u, aibâ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27— Tawamhã isib'apito hã ma tô ãma aiwamri, imreme na. Tahawa, ma tô tãma sisisi apâ, õne haré nomro da, te te tãma sõmri tõ da. Tahawa, te õne haré duré satõ oto, apâ morĩ da hã.

28Tawamhã ta hã aibâ te oto mo. Morĩ wamhã, ma tô tisiré romhuri'wa hã sõpẽtẽ. Taha wi, ma tô duréihã rob'uiprazé misi bâtâ na dapawa'âbâzé hã waptẽ suru na, apito hawi imorĩ wi. Tawamhã isõwa're're te te tãma sõmri õ wa, ma tô ti'â, ibutu na awa'awi. Ibutu na te te tété sina, ma tô tiwi waptẽ, ãne: “Ma'ãpé ãhã na ĩma sõmri, zahadu ĩma iwa'âbâ õ hã.” Ãne te tiwi waptẽ.

29— Tawamhã isiré romhuri'wa ma tô hi'rãtitõ nhamra ipapara, te te tiwi rowaptẽrẽ da, ãne: “Ma'ãpé, a'â ĩzapari ze na suru na. Wa za tô aima tisõ uburé, isõwa're'remhã.”

30— Tawamhã ãne te te tiwi waptẽrẽ nherẽ, te te ãma sazei õ di. Te te ãma sazei õ wa, ma tô dama ti'ru, da te sẽrẽ da, dazazéb 're. Rob'uiprazé hã te te tãma sõmri wapsi, te za dama ti'ru, apâ da te wazere da, dazazém hawimhã.

31Tawamhã isiré rob'madâ'â'wa norĩ hã ma tô iwasu'u hã wapari za'ra, te te dama i'ru na hã da te sẽrẽ da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tihâimana za'ra. Ma tô duré ai'aba'ré, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da hã.

32Tawamhã te te tãma wasu'u za'ra parimhã, ma tô isib'apito hã sô hâ, dazazéb 're danherẽ'wa zô. Sô hârâ wamhã, te ãne tãma tinha: “A hã romhuri'wa i'aiwasédé, ĩwi iwaptẽrẽzéb zarina hã wa tô po'reha'âri pese, rob'uiprazé ĩwi 're i'awaptẽrẽ mono zém na hã apâ ĩma sõmri õ nherẽ. Ã hã, wa hã te 'ruiwapari õ di.

33E niha bâ bété, ãma aipẽ'ẽzé õ di asiré romhuri'wai ãma hã, wa hã ai'ãma ĩpẽ'ẽzé ne.” Ãne te tãma tinha isib'apito hã, te te tãma 're irob'madâ'â mono ma hã.

34— Tawamhã isib'apito hã ma tô ab'rui pese. Sib'rui wa, ma tô dama ti'ru, dazazéb 're da te sẽrẽ da, da te tãma 're irob'manharĩ u'âsi za'ra mono zém

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiprazé te te tiwi 're i'awaptẽrẽ mono nhowa're're tinhib'apito ma hã, te te tãma sõmri wapsi, te za apâ dasiwi wazere ni za.

35Tawamhã ãne ma tô timreme hã tãma 'rãsutu za'ra, Zezusi hã: — Ãne hã asiré isazei'wa hã asada 're iwasété za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madâ'â zahâri za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za Ĩmama hã te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa aihâiba mono bâ wa'aba, hâiwa ãma 're isãmra mono hã.

Mateu 19

Zezusi hã damro, da te 're irẽme za'ra mono zém na te te irowasu'uzé wasu'u

Mateu 5.31-32; Marcu 10.1-12; Luca 16.18

1Tawamhã ãne na Zezusi te te rowasu'u parimhã, ma tô Galiléa hawi mo, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, Zodã pa, pa zara u hã.

2Taha wamhã, da'ahâ uptabi na te isarina hã ai'aba'ré ni. Tawamhã Zudéa u wisi wamhã, ma tô tame ihâzé ré norĩ hã apese.

3Tawamhã farizeu norĩ ni'wam norĩ hã ma tô itẽme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wẽ'õ da. Ãne ma tô taha wamhã siwi sadanha: — E aibâ hã te za timro marĩ ipire te te tiwi 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, te te 're rẽme za'ra. E wahi'rata norĩ nhimiroti zarina hã, ãne hã.

4Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra: — E ibaihâ na ãne hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bâ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Ãne na rob'ui'éré hã: “Ropoto na'rata hawimhã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã a'uwẽ na aibâ hã 'manha. Pi'õ zama ma tô duré 'manha.” Ãne na duréihã ibaihâ na rob'ui'éré hã.

5Ãne ma tô duré roti 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ibaihâ na hã: “Tahawa, aibâ hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rẽme za'ra, timro me si siré 're simasisi zahuré mono da oto. Sina 're hâiba sitob zahuré mono wa, maparane na ihâiba nherẽ, misi ihâiba ne, te za siré 're simasisi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi zahuré oto.” Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã.

6Ãne wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nherẽ, te za oto dahâiba misi ne dasiré 're dasi'ubumro. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahâiba to mono nherẽ, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di.

7Tawamhã farizeu norĩ hã ma tô duré siwi sadanha, ãne Zezusi hã: — Oro zapre te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibâ hã timro te te 're rẽme za'ra mono da wamhã, timro te te 're irẽme za'ra mono zém na rob'ui'éré te te tãma 're sõmri za'ra mono da, te te duré iré 're satõrĩ za'ra mono da, isiti oto sina 're pahâ za'ra mono da.

8Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ta hã Mozési hã aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ropoto na'rata hawimhã, ãne na 're iromhâimana mono zé hã hâimana õ di.

9Tahawa, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibâ, imro aibâ na sipsaihuri õ nherẽ, timro te te mei wa, duré oto pi'õ aimawi na ta hã mro wamhã, te za tiwasédé aibâ hã 'manha.

10Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tane ze te bâ, damro ãna 're idanomro mono da si, iwẽ hã.

11Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã hã te ãma irowasu'uzé hã aihĩni da te 're iwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iwaihu'u za'ra mono norĩ si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ãne hã.

12Aibâ ni'wam norĩ hã 're ipoto za'ra mono zém hawim haré, 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za ta norĩ si mro ãna hã 're nomro, õne haré. Duré aibâ ni'wam norĩ hã da te 're sihâri za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za duré ta norĩ si hã mro ãna 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã te za tihâiba hã te te 're sawi pese za'ra 'râwi, 're mro za'ra mono tõ da, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si 're nomro mono da. Ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tô ãma 're sõpré u'âsi.

Zezusi hã, ai'uté te te i'azawizé wasu'u
Marcu 10.13-16; Luca 18.15-17

13Tawamhã ma tô Zezusihi u, ai'uté hã da te simro, tinhib'rada i'rã nhisiwi, te te nasi ãma aza'ra sina, Timama ma, ãma mreme za'ra da. Tane nherẽ, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô dama nharĩ za'ra, ai'uté norĩ hã da te itẽme simro tõ mono da.

14Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tõ. A'â we ĩtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Ã norĩ ai'uté hã õne haré simizazei pese na 're ihâimana za'ra mono ne, ni'wam norĩ tane 're hâimana za'ra mono wapsi, te za ta norĩ 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra.

15Tawamhã tinhib'rada, i'rã nhisiwi te te nasi ãma aza'ra sina te hâiwa u nasi ãma timreme za'ra. Taha pari ma tô duré oto mo.

Aibâ isibro pese wasu'u
Marcu 10.17-31; Luca 18.18-30

16Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô aibâ hã mo, Zezusihi u, te te sadanharĩ da. Ãne te taha wamhã sadanha: — Rowahutu'wa, e marĩ iwẽ hã wa za 'manha, 're idanomro u'âsi mono zé hã te ĩsina i'uwaimramizéb da hã.

17Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — E marĩ da, te ãne ĩzadanha, marĩ iwẽ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hã. Misire 're imorĩ wẽ uptabi hã te 're hâimana. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã 're 'madâ'â pese mono wapsi, te za asina i'uwaimra, dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã.

18Tawamhã aibâ te duré sadanha, Zezusi hã: — E ma hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wa za te 're 'madâ'â pese. Tawamhã Zezusi asa hã, te duré tãma tinha, ãne: — “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dawasu'u wasété na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za.

19Duré aimama norĩ hã, ana me te za 're iwazé pese za'ra wa'aba mo. Te za duré uburé 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ iwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama hã sô 're asõpré wa'aba mo, iwẽ zô.”

20Tawamhã iprédupté hã ma duré ãma sada'â apâ, tô õ hã: — Tô õhõ si, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te 're 'madâ'â pese, uburé. E marĩ, wa za duré 'manha, ãhã nhipai u hã bété.

21Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Rowẽ na 're aihâimana mono zéb zô, 're rosa'rata mono wamhã, mo oto aimorĩ, uburé asibro hã dama wede mono da, da te aiwi i'uipra za'ra zé rob'uiprazé hã isibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hâiwa ãma. Taha parip si te za we apâ ĩtẽme hã aimo, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

22Tawamhã ãne hã aibâ iprédupté te te wapari wamhã, ma tô robzei ãna hã mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa.

23Tawamhã isa'u ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Isibro pese norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u 're isisisi mono da hã, pire di. Tãma hã pire uptabi za'ra di za.

24E niha te za awaru ba'õmore hã isi'uwazi para'õtõ zapu'u 'remhã ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, isibro pese norĩ hã si'uihâ na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã.

25Tawamhã ãne imreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã. Tawamhã te sisadanharĩ za'ra ãma, ãne: — Isibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tawamhã Zezusi hã te 'madâ'â pese za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã. Tawamhã te te 'madâ'â pese za'ra wamhã, te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama hã waihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marĩ te te 're i'ab'manharĩ mono zéb da hã.

27Tawamhã Pedru te tãma siwasu'u, ãne: — Wa norĩ hã wa tô wanhibro hã uburé rẽme pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. Ãne wamhã, e marĩ te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, te te wama 're i'anhomri mono da hã.

28Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãne, sena na wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za ro itéb ãma danhib'apito simasisizém na 're sãmra. Isimasisizé iwẽ uptabi ãma hã te za 're sãmra, te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto. Tame te za duré a norĩ wa'wa hã isiré 're anomro aba mono norĩ hã 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izaraéu 'ra nhihudu mono bâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da.

29Ãté ni'wam norĩ hã te za tinhorõwa hã te te 're rẽme pese za'ra, duré ãté tisisãnawã norĩ hã, duré ãté timama norĩ hã, duré ãté ti'ra norĩ hã, duré ãté tinhipti'a hã. Ãté ĩsiré 're nomro mono da, te za uburé marĩ hã te te 're rẽme pese za'ra. Ta norĩ ma, te za uburé marĩ te te 're irẽme za'ra mono zém nhipai u pese, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma hã 're sõmri za'ra. Ta norĩ ma si te za duré dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã te te tãma 're apisutu.

30Ni'wam norĩ hã dama ipire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu da'ahâ na, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da.

Mateu 20

Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na tãma rowasu'u za'ra, tisiré
're inomro mono norĩ ma, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're
isib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa,
ãne. Aibâ hã buru tede'wa hã bâdâ 'rãiwatobro wi, ma tô mo, tãma
iromhuri'wa norĩ da hã, te te da'a'maipisutu da, te te ãma tãma iromhuri
za'ra da hã, uwa 'ru na.

2Tawamhã te te anhopẽtẽ wamhã, ma tô tãma pisutu za'ra, misi bâtâ na
dapawa'âbâzéb uwaibaba te te ãma pawa'âbâ za'ra mono da. Taha wamhã,
ma tô ãma saze za'ra, tãma iromhuri za'ra 'wa da hã. Tawamhã ma tô tãma
rob'ru za'ra, misi bâtâ na te te romhuri za'ra da, rob're na, uwa 'ru na hã.

3Tawamhã mararé ma tô duré mo, bâtâ si'ré na, 'ri nhi'riti wa, da te dasima
're irowede za'ra mono zéb u. Tame ma tô duré aibâ norĩ hã sõpẽtẽ za'ra,
romhuri ãna taré da'rata isi'ubumro hã.

4Tawamhã ãne ma tô tãma nharĩ za'ra: “A norĩ wa'wa hã te za oto ai'aba'réi
wa'wa ĩburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhã
dapawa'âbâzéb uwaibaba, wa za duré aipawa'âbâ za'ra wa'wa.” Ãne ma tô
duré buru tede'wa hã tãma pisutu za'ra.

5— Tawamhã iburu u te oto ai'aba'ré, te te tãma romhuri za'ra da. Tawamhã
abzuma ma tô duré aibâ norĩ hã sõpẽtẽ za'ra, buru tede'wa hã. Tahawa, te
duré satõrĩ za'ra, iburu na te te dame romhuri za'ra da. Bâdâ sipra wi, ma
duré sõpẽtẽ za'ra aibâ norĩ hã, aimawi hã. Tawamhã tô õhõ si romhuri hã
ma duré tãma pisutu za'ra. Taha wamhã, ta norĩ hã te duré oto dazarina
ai'aba'ré.

6Tawamhã hâiwahâ pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhi'riti wa, da te
dasima 're irowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibâ norĩ hã ma duré sõpẽtẽ
za'ra aimawi hã, romhuri ãna taré da'rata isi'ubumro hã. Te te sõpẽtẽ za'ra
wamhã, ãne te sadanharĩ za'ra: “E marĩ wa, te taré asimroi wa'wa, bâtâ bâ,
marĩ hã dame 'manharĩ za'ra wa'aba ãna.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7— Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: “Ni'wa hã marĩ hã te te wama pisutu za'ra õ di, wa te tãma i'manharĩ za'ra zéb da hã. Tahawa, marĩ na hã wa te dame romhuri za'ra õ di, ã bâtâ na hã.” — Tawamhã buru tede'wa te duré tãma rob'ru za'ra: “Mo oto a norĩ wa'aba zama dazarina ai'aba'réi wa'aba, ĩburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na.” Ãne ma tô buru tede'wa hã satõrĩ za'ra.

8— Tawamhã mara simei wamhã, tãma iromhuri'wa norĩ 'madâ'â'wai ma, te tinha ãne, buru tede'wa hã: “Ma'ãpé, uburé ĩma romhuri'wa norĩ zô aihârâ za'ra na, pawa'âbâ za'ra da oto. Tawamhã daza'u romhuri na te te isãna'rata za'ra norĩ, uimrehẽne te za ipawa'âbâ na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na isãna'rata'wa norĩ hã ipawa'âbâ za'ra.” Ãne ma tô tãma waihu'u, buru tede'wa hã.

9— Tawamhã hâiwahâ pesere, romhuri na te te isãna'rata za'ra hã ma tô rob'uiprazé hã waibu hâiba mono bâ, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba, bâtâ bâ te te romhuri za'ra õ nherẽ.

10-11Tawamhã dawana romhuri na te te isãna'rata za'ra norĩ hã ma tô duré hâiba mono bâ waibu rob'uiprazé hã, aiwapsi. Tane nherẽ, te te waibui wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, buru tede'wai ma, isa'u romhuri na te te isãna'rata za'ra norĩ pawa'âbâ nhipai u, te te waibui õ wa.

12Ãne te mreme nhiti'ru na tãma nharĩ za'ra: “Õ norĩ hã hâiwahâ si romhuri na te te isãna'rata za'ra hã misi bâtâ za'ratazé hã ma tô sina uprosi za'ra. Wa norĩ hã bété. Bâtâ bâ, wa te iromhuri za'ra hã, rowa'ro uptabi nherẽ. E niha bâ, ma bété õ norĩ zama tipawa'â hã waibu, aiwa wapawa'â, wa te iwaibu za'ra ne.”

13Tawamhã aibâ norĩ siré ma, te misi tinha, buru tede'wa hã: “Ĩsiwaihu, ĩwapari pese. Wa hã te aima 'manharĩ wasété õ di, ãne hã. Oro ãma ĩzaze za, bâtâ bâre ĩma romhuri da, tô misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te aipawa'âbâ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ma tô dame asima i'âri pa. Tahawa, te za oto aimo. Wa tô ĩsima wẽ, aiwa aipawa'âbâ za'ra wa'aba ne te pawa'âbâ za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te isãna'rata za'ra norĩ hã.

15Te ĩsima iwẽzéb zarina, ĩte rob'uiprazém na te da'apawa'âbâ wamhã, e ĩwasédé wa tô 'manha. Mare di. Ĩwasédé hã te 'manharĩ õ di. Ãté taré dama ĩnhopru wa, ma tô ĩzada asahi, bâtâ bâ te te ĩma romhuri za'ra õ nherẽ, bâtâ na dapawa'âbâzém na te pawa'âbâ za'ra 'ru te.” Ãne ma tô buru tede'wa hã tãma siwaihu'u, tãma iromhuri'wai ma.

16Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã timreme na tãma 'rãsutu za'ra: — Ni'wam norĩ hã dama pire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za te te tãma 're pisutu za'ra, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hâimana za'ra mono da.

Zezusi hã, si'ubdatõ ãma za idâ'âzém na isiwasu'uzé, ihâiwa'utuzé me

Marcu 10.32-34; Luca 18.31-34

17Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã te oto Zeruzalẽ u isiré ai'aba'ré. Si'aba'réi ré, ma tô hâiba pisutu, tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, 12 na ihâiba za'ra ma. Ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

18— Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ãhã na, wa Zeruzalẽ u ai'aba'ré ni. Tame te za Dasiré Ipodo hã dasima hâiba nhomri ni, sasedoti ipire norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã iwasédé te te ãma isa'ra za'ra zéb zarina, te za dama 'ru za'ra, da te iwĩrĩ da, dasiwi.

19Taha zarina te za oto zudeu'õ norĩ ma siwi hâiba nho. Tawamhã te za ãma tiwa'ẽ za'ra, zudeu'õ norĩ hã. Te za ãma wasété za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're pré'é. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'rãmi na dasiwi sasõmri ni hâiwi, dâ'â da. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za apâ hâiwa'udu.

Zebedehe mro, Zezusihi wi, te te irowaptẽrẽzé wasu'u, ti'ra norĩ ma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu 10.35-45

20Tawamhã Zebedehe mro hã ma tô Zezusihi u mo, ti'ra si'aibâ norĩ siré. Itẽme morĩ wamhã, tãma pire wa, ma tô tãma aiwẽ'ẽ, ti'ra norĩ ma, te te tiwi rowaptẽrẽ da.

21Tawamhã Zezusi hã te pi'õ sadanha, ãne: — E marĩ ma tô asima ĩwẽ, te aima ãma i'uwaimrami da hã. Tawamhã pi'õ te asa tãma tinha: — Ma'ãpé, ĩ'ra norĩ ma, ropisutu siromo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwĩ duré asimi'e niwĩ dama pire na 're simasisi u'âsi zahuré mono da, za 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma isib'a'uwẽzéb ãma hã.

22Tawamhã Zezusi hã te i'ra norĩ ma oto rowasu'u zahuré, ãne: — E marĩ da, te rosa'rata ãna asina ĩzadanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ẽtẽ, dawi ĩsisawi ãna. E tawamhã sada asiptete aba di, za te irobzépata za'ẽtẽ ne, irobzépata aba da hã. Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré, Zebedehe 'ra norĩ hã: — Ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te irobzépata da hã.

23Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u zahuré, ãne: — Te za tô ĩsine irobzépata za'ẽtẽ 'wa. Tane nherẽ, ĩsi'uihâ na te aipisutu waihu'u aba õ di za, dama aipire wa'aba na 're aihâimana aba mono zéb da hã, ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩmhã. Ĩmama te te ipisutu za'ra norĩ si te za dama pire na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã te pisutu za'ra õ di za, wa hã.

24Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã 10 na ihâiba za'ra hã, Zebedehe 'ra norĩ mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tinhiti'ru za'ra.

25Tahawa, Zezusi hã te sima sô tihârâ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ zô. Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra: — Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'ẽtẽ te duré te te 're dawada'uri za'ra, isimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

26Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're i'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Duré 'râwi asima aipire uptabi na 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwẽ uptabi aba wamhã, pawa'âbâ ãna romhuri'wa ne, te za asima 're i'mairomhuri wẽ wa'aba mo.

28Tane duré, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã da te tãma 're romhuri za'ra mono da, we morĩ õ di, ti'ai u. Te te 're da'apawapto mono da si, te we datẽme mo, sihâiba zawi ãna dazada dâ'â da, da'upana te te da'awa'âbâ da.

Zezusi hã, itob'a norĩ te te ipese zahuré zé wasu'u

Marcu 10.46-52; Luca 18.35-43

29Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô isiré ai'aba'ré, Zerico hawi. Si'aba'réi wamhã, da'ahâ na ma tô isarina za'ra ai'aba'ré ni.

30Tawamhã aibâ itob'a norĩ hã bâdâdi waptoma isimasisi zahuré hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari zahuré, bâdâdi na isababa za te te iro'razâri zahuré na hã. Ãne hã te te wapari zahuré wamhã, te nasi sina 'mahârâ zahuré, ãne: — Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipẽ'ẽzé na.

31Tawamhã da'ahâ na Zezusihi zarina idasi'aba'ré norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ari'iwi simasisi zahuré da. Tane nherẽ, sa'ẽtẽ te nasi sina 'mahârâ zahuré, ãne: — Apito, Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipẽ'ẽzé na.

32Tawamhã ma Zezusi hã i'rata mazazâri zahuré, bâdâdi wa. Tahawa, te 'mahârâ zahuré, itob'a norĩ hã: — E marĩ te asima iwẽ wa'wa, te aima i'manharĩ aba da hã.

33— Apito, wato pese da, wa wasima wẽ ni. — Ãne ma tizadawa na tãma wa'rãmi zahuré, itob'a norĩ hã.

34Tawamhã Zezusi hã ma tô ãma tipẽ'ẽzé zahuré, itob'a norĩ ãma. Tahawa, ma tô tõmo upi zahuré, apâ tõmo wẽ zahuré da. Te te tõmo upi zahuré wi, awa'awi ma tô tito pese zahuré. Te te rob'madâ'â wẽ zahuré di oto. Tawamhã Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

Mateu 21

Zezusi hã, Zeruzalẽ u datẽme iwisizé wasu'u

Marcu 11.1-11; Luca 19.28-40; Zuwã 12.12-19

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô oto isiré ai'aba'ré, Zeruzalẽ u. Si'aba'réi wamhã, ma tô oto rob'umhutu za'ra, Befazé na 'ri wa'õtõ nhisi u hã. Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma te 'ri wa'õno hã 're hâimana. Te te oto rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ hã maparane ihâiba na sisõwamhã satõrĩ zahuré, 'ri wa'õtõ u.

[2]Ãne ma tô tawamhã tãma nharĩ zahuré, te te isatõrĩ zahuré ma hã: — Õwa te za ane wa'wa, asõ're uwaibaba wa'aba, 'ri wa'õno hã ihâimana u. Tawamhã aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hã isãmri 'wa, da te ãma wasisi haré, 'rãi wazi na isa hã. Tame te duré i'ra hã isiré isababa za. Tawamhã ta norĩ hã te za iwasihu zahuré wa'wa za, sahuré we ĩma saprõni aba da ãwamhã.

[3]Tawamhã ni'wa hã awaru po'repore, sahuré we ĩma isaprõni aba na te te asadanharĩ aba wamhã, ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa za, asa: “Wanhib'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa we sô wanem ni, wa te tãma saprõni zahuré da.” Ãne na hã tãma waihu'u aba wi, te za awa'awi ãma asazei wa'wa za, awaru po'repore norĩ hã sahuré we ĩma isaprõni aba da na hã.

[4]Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa te te ãma irob'ui'éré siromo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô Zezusi hã ãne tãma pisutu zahuré, awaru po'repore te te itẽme saprõni zahuré da. Ãne duréihã ãma irob'ui'éré siro hã:

[5]“Ma'ãpé, tãma rowasu'u za'ra wa'aba, Siã na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ ma, ãne: 'Õhõta te we oto atẽme timorĩ 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hã. Ta hã dazada 're ihâimana mono õ isimizawi pe te we ãma mo, awaru po'repore na, ipréduptém na hã.’ ”

[6]Tawamhã Zezusi te te tãma ipisutu zahuré zéb zarina, ma tô awaru po'repore norĩ zô hã ne.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Tawamhã te te sãmri zahuré wamhã, ma tô apâ saprõni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hã i'ra ré. Tawamhã tisi'ubuzém na ma tô tãma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tô ãma darõno Zezusi hã, ãma morĩ da.

8Tawamhã da'ahâ uptabi na ma tô dasi'ubuzém na tãma waptâ za'ra ni bâdâdi na, isisiwi za ãma imorĩ da na, dama pire wa, sô 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tãma waptâ za'ra ni.

9Tawamhã Zezusihi nhowa idasi'aba'ré norĩ hã duré isarina idasi'aba'ré norĩ zama te nasi dasima 'mahârâ za'ra ni, ãne: — Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhib'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono neza. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hâiwa ãma 're isãmra mono ãma, wei watẽme te te satõrĩ wẽ te.

10Tawamhã Zeruzalẽ u ma oto wi, Zezusi hã. Wisi wamhã, iwa 're idasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô da'ahâ uptabi na 're dasiwairõtõ, da te dasima 'mahârâ za'ra sina. Tahawa, te nasi tasisadanharĩ za'ra ni, ãne: — E 'wa hã, õ hã bété.

11Tawamhã Zezusihi zarina idasi'aba'ré norĩ hã ma tô dama nharĩ za'ra, Zeruzalẽ ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ ma, ãne: — Ã hã Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi we imorĩ, Galiléa hawi.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hawi, Zezusi te te idazate mono zé wasu'u

Marcu 11.15-19; Luca 19.45-48; Zuwã 2.13-22

12Tawamhã Zezusi hã ma tô oto ãzé, 'ri 'rãihâ u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u. Tame te dama rowede'wa norĩ hã 're si'ubumro, duré dawi marĩ uipra'wa norĩ zama hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã Zezusi hã ta norĩ te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô te te sate, rob u. Wedeza hã rob'uiprazém na te te dawi ãma 're isaprĩ za'ra mono norĩ te hã, duré utu'u te te dama 're iwede za'ra mono norĩ simasisizéb zama hã, ma tô te te tiwi anhamra.

13Tawamhã Zezusi hã ãne te tãma nharĩ za'ra, rowede'wa norĩ ma hã: — Duréihã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mreme na: “Ĩnhorõwa hã iwa ĩma 're idamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Ãne te tinha. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô iwa asima ãma 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Tahawa, danhibrom na dawi 're isipsaihuri za'ra mono norĩ, 're isi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. Ãne duréihã ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa hã, ibaihâ na hã.

14Tawamhã Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sãmra ré, ma tô da'ahâ na itẽme dasito, itob'a norĩ hã, duré imorĩ waihu'u'õ norĩ zama. Itẽme dasito mono wamhã, ma tô da'apese, uburé ihâzé ré norĩ hã.

15Tawamhã ai'uté norĩ hã ma tô nasi sima 'mahârâ za'ra, ãne: “Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono.” Ãne te nasi sima 'mahârâ za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sãmra ré. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ipire norĩ hã tisiré ma, duré isimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, ai'uté norĩ te te nasi sima i'mahârâ za'ra zé hã te te wapari za'ra wamhã, duré tinhimiromhõsi na Zezusi te te 're ida'apawapto mono zé te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada.

16Tawamhã ta norĩ hã te Zezusi hã siwi sadanha, ãne: — E wapari õ di, ai'uté norĩ mreme hã. E asina sadawa uwati za'ra ãna. Tawamhã Zezusi hã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa tô wapari za'ra. A norĩ wa'wa hã bété. E sõré za'ra wa'aba õ di, wahi'rata nhimi'ui'éré hã: “Ai'uté norĩ ma, wa tô waihu'u siromo za'ra, duré ai'utépré norĩ ma zama, iwẽ na si ai'ãma 're wata za'ra mono da.” Ãne ma tô wahi'rada hã ĩ'ãma rob'ui'éré siro, ibaihâ na hã.

17Tawamhã Zezusi hã te oto ihawi timorĩ za'ra, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u, tame a'â sõtõ da.

Figuera wede ma, Zezusi te te inharĩzé wasu'u

Marcu 11.12-14,20-25

18Tawamhã mararé ma tô Zezusi hã apâ mo Zeruzalẽ u. Morĩ ré, ma tô mra hã azâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã figuera wede hã ma tisã, bâdâdi zada'ré isa hã. Figuera na wede
nhisi hã. Te te sãmri wamhã, ma tô itẽme apa, te te sabu da, i'rã zô. Tane
nherẽ, 'rãi ãna te za, isui ré si. Tahawa, te figuera wede ma, tinha ãne: —
Niwa i'ai'rã da hã, mare di za oto. Ai'rã'õ u'âsi, te za oto 're asa mo. Tawamhã
awa'awi ma tô oto wede hã tiwede'ré.

20Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ãne hã te te 'madâ'â za'ra
wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tahawa, ma tô Zezusi hã siwi sadanha,
ãne: — E niha ma awa'awi tiwede'ré, figuera wede hã.

21Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u
za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're wawã za'ra wa'aba mono ãna,
õhõ si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za marĩ hã aima waihu'u
pese za'ra wa'aba õ nherẽ, 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo isadawa para, wa
hã figuera wede ma, te inharĩ ne, ãne hã za tô aiwa niwa ĩnhimi'manharĩ
sine 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã. Õhõta ẽtẽ 'rãihâ te za. 'Re
ihâimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ẽtẽ
'rãihâ ma inharĩ za'ra wa'wa, 'râwi sisa'o'o wa, âi ba hã waptã'ã da. Tawamhã
asadawa para wa'aba, te za tô âi ba waptãrã, ẽtẽ 'rãihâ hã. Ãne 'Re ihâimana
u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô isadawa para,
marĩ iwẽ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba
õ nherẽ, ãne hã.

22'Re ihâimana u'âsi mono hã 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marĩ na
tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za te te aima ãma
're a'uwaimrami 'wa.

Zezusi hã, ni'wa sadawa para uburé marĩ hã te te dama 're i'ab'manharĩ mono zéb zô, da te dasiwi isadanharĩzé wasu'u

Marcu 11.27-33; Luca 20.1-8

23Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri
u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã sasedoti ipire
norĩ hã ma tô itẽme aimasa, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Tawamhã
Zezusi hã te siwi sadanha, ãne: — E 'wa sadawa para, te bété ãne hã marĩ
hã dama 're i'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã wa za a'â asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. Tawamhã i'uwaibaba, ĩma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're i'ab'manharĩ mono na hã.

25Ãne wa za asadanharĩ za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ bété. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa para. Tawamhã 'râwi te sima nharĩ za'ra, ãne dama rowahutu'wa norĩ hã: — E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batistaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.”

26Tane nherẽ, taré dazadawa parap si â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, wa za wasina hã wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite. E marĩ wa. Zuwã Batista hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa 're imorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa.

27Tawamhã Zezusihi ma, te oto asa nharĩ za'ra, ãne: — Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ni'wa sadawa para, Zuwã Batista hã â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono zé hã. Tawamhã Zezusi hã asa ma tizadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Tane tô. A norĩ wa'wa hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para marĩ hã te dama 're i'ab'manharĩ mono na hã.

Aibâ hã, i'ra poto'rada hã te te sina isadawa zamarĩzé wasu'u

28Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ãne: — Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibâ hã te 're sãmra. Maparane i'ra hã. Tawamhã ti'ra poto 'rata ma, ma tô rob'ru, ãne: “Ĩ'ra, mo oto aimorĩ buru u, romhuri da, ã bâtâ na.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29— Tawamhã asa te tãma tinha, i'ra poto'rada hã, ãne: “Te ĩsima rowẽ õ di, ĩmorĩ da hã. Wa za nhamra u'â.” Ãne ma tô timama ma waihu'u asa. Tane nherẽ, te te inharĩzém na ãma ronomro wapsi, ma tô tinhimirosa'rata na ãma saprĩ. Tahawa, ma tô oto mo buru u, te te romhuri da.

30— Tawamhã ti'ra hâiba amoi ma, te duré rob'ru, idub'rata ma, te te irob'ruzém ne, buru u morĩ da, te te romhuri da. Tawamhã i'ra hã te asa tãma tinha, timama ma, ãne: “Wẽ di tô, ĩmama. Wa za tô mo, te romhuri da.” Tane nherẽ, ta hã timama mreme hã awa'awi te te saze nherẽ, morĩ õ di, buru u hã.

31— E 'wa hã tawamhã, timama te te sina isaze hã te te tãma irob'ruzéb uwaibaba, imorĩ da hã. E idub'rada. E ino. — Ãne ma tô Zezusi hã ãma sadanharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré zudeu norĩ ma rowahutu'wa norĩ hã. Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Dama ipoto'rada ma tô timama mreme hã sina saze. Tawamhã Zezusi te duré ãne tãma rowasu'u za'ra: — Tane tô. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã duré pi'õ hã aibâ zô si siwa'ru 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã aré 're hâimana wasété za'ra mono nherẽ, ãté te za 're sisisi, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã, ta norĩ si tô sena na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ãté dame 're asisisi aba mono õ di za. Tô sena, wa ãne na hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa.

32Zuwã Batista hã ma tô aré atẽme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're i'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wẽ wa'aba mono zéb da hã, te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, isimirowasu'u na hã ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ si ma tô ãma saze za'ra isimirowasu'u na hã, pi'õ hã aibâ zô si siwa'ru 're ihâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ta norĩ hã atõmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono nherẽ, a norĩ wa'aba zama asimirosa'rata na 're saprĩ za'ra wa'aba mono õ di, isimirowasu'u na ãma 're isaze za'ra wa'aba mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Buru na romhuri wasété'wa norĩ wasu'u

Marcu 12.1-12; Luca 20.9-19

33Tawamhã Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra: — Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Aibâ hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô duré buru 'wawi wa'ra hã 'manha. Ma tô duré ẽtẽ nhisiwi sada ab're, iwa uwa'ru 'rãi watizéb da hã, iwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihâ hã ma duré buru wa'wa 'manha, isipsaihuri norĩ zô, dasipapara rob'madâ'âzéb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, iburu hã te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rã prédub za'ra mono wapsi, te za te te tãma ãma 're amo za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â sãmra da.

34Tawamhã oto 'rãi prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma iromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ãma i'amo za'ra zô.

35Tawamhã buru u sihutu wamhã, ma tô buru tede'wa te te isatõrĩ za'ra hã siwi waibu, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ ma, ma tô rob'manharĩ wasété za'ra. Tahawa, ma tô misi siwi azâ. Ihâiba amo ma duré siwi tiwĩ. Ihâiba amo ma duré ẽtẽ na siwi u'a za'ẽtẽ, dâ'â da.

36Tawamhã buru tede'wa hã te duré sô satõrĩ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ hã, ahâ na. Tawamhã ta norĩ hã buru u sihutu wamhã, ma duré tãma rob'manharĩ wasété za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

37Tawamhã 'râwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hã: “Ĩ'ra si'aibâ hã te itẽme satõrĩ za'ra wamhã, ãté te za siwi hâiba wazé.” Ãne te sima rosa'rata, buru tede'wa hã. Tawamhã uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hã satõ, tãma iburu 'madâ'â'wa norĩ u.

38Tawamhã wisi wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã te te duré sima sãmri za'ra wamhã, te ãne sima 'mahârâ za'ra: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.” Ãne ma tô sima 'mahârâ za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

39— Tawamhã wisi wi, ma tô siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hã. Buru nhiti ma tô siwi waze. Tame ma tô oto siwi tiwĩ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

40Tawamhã Zezusi hã te oto sadanharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, ãne: — Buru tede'wa hã tiburu u apâ wisi wamhã, e marĩ te za tãma 'manharĩ za'ra, tãma iburu 'madâ'â'wa norĩ ma hã.

41Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: — Buru tede'wa hã ãma pẽ'ẽzé za'ra ãna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibâ iwasété uptabi norĩ hã. Tawamhã te za duré da'apisutu, dama i'umnha hã tãma iburu 'madâ'â'wa da hã. Ta norĩ hã te za i'uwaibaba si te te tãma ãma 're amo za'ra, uwa 'ru 'rã hã, 're 'rã prédub za'ra mono wamhã.

42Tawamhã Zezusi hã te oto sina ãma simiré'é ẽtẽ na, ãne: — Oro 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Ãne ibaihâ na rob'ui'éré hã: “Ẽtẽ tomhâpâ wẽ 'ri na'ratazéb da, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te siwi iwẽ'õ hã te oto tô taré nherẽ pire na hã, 're sa'wari u'âsi. Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're isa'wari mono da hã. Tahawa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã.”

43— Ẽtẽ tomhâpâ wẽ hã da te dasiwi iwẽ'õ ne, a norĩ wa'wa hã asiwi 're ĩwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're sib'a'uwẽ, isimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ ãma. Tô sena, wa ãne na aima waihu'u za'ra wa'wa.

44Duré, ẽtẽ tomhâpâ nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're isipru pese za'ra mono ne, te za ĩwẽ'õ'wa norĩ hã hâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré ẽtẽ tomhâbâ hã zé'a 'manharĩ nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're ipru pese za'ra mono ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ si hâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. — Ãne ma tô Zezusi hã sina ãma simiré'é, ẽtẽ wasu'u na hã.

45Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã, duré farizeu norĩ hã, Zezusi te te ãma iromnhimiré'ézé hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, tô õ norĩ udâna te te ãma iromnhimiré'é mono na hã.

46Tahawa, ma tô aré sima hâiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sẽrẽ da, Zezusi hã. Tane nherẽ, ma tô dama tipahi za'ra aibâ norĩ hã, Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, oto 're imorĩ na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahâ na.

Mateu 22

Dasina damrozém na dasai ahâ wasu'u

Luca 14.15-24

1Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na tãma rowasu'u za'ra, farizeu norĩ ma, ãne:

2— 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Apito 'ra si'aibâ hã tãma mro wẽ te, tãma irowẽzéb zarina ma tô sima roti, dasa hã te te dama 'manharĩ da, sa'ẽtẽ na, ti'ra mrozém na hã.

3Tawamhã ma tô isiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tô tãma iromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra, te te dapo're pu'u za'ra mono da, itẽme dasihutu da, isiré hã dasaihuri da. Tane nherẽ, te te ipo're pu'u 'rata za'ra norĩ hã te te sima rowẽ za'ra õ di, itẽme si'aba'ré da hã, isiré saihuri da.

4Tahawa, te duré apito, tãma iromhuri'wa norĩ hâiba amo hã satõrĩ za'ra, ãne: “Mo oto ai'aba'réi wa'aba, aré sô ĩhârâ 'rata za'ra norĩ zô. Tawamhã ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa: ‘Powawẽ norĩ hã, duré powawẽ zapu da te dasima ihâipese za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marĩ hã dasiwi 'rã'õtõ ni, dasa da te ihurizéb da hã. Tahawa, te za we ĩtẽme ai'aba'réi wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ĩ'ra ĩma imrozém na.’ Ãne te za ta

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ ma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa.” — Tawamhã apito hã te te sô satõrĩ za'ra wa, te oto sô ai'aba'ré.

5— Tane nherẽ, sô ihârâ 'rata za'ra norĩ hã sô simipari za'ra õ di, itẽme si'aba'ré da, isiré saihuri da hã. Tahawa, sô simipari za'ra ãna ma tô ni'wam norĩ hã tiburu u ai'aba'ré, duré tinhimiromhurizéb u hã.

6Ni'wam norĩ hã ma tô apito ma romhuri'wa norĩ hã siwi waibu. Duré te te siwi waibui parimhã, ma tô niha tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha pari, ma tô duré uburé siwi uprosi.

7Tawamhã apito hã tãma iromhuri'wa norĩ, da te i'uprosi wasu'u te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese. Tahawa, tãma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô itẽme satõrĩ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ, da te tiwi i'uprosi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi uprosi, ta norĩ hã. Ma tô duré ta norĩ nhorõwa hã te te siwi 'ri su, 'ri nho'õmo wa, aré tãma 're isimasa mono hã.

8Taha pari, ma tô duré sô hâ, tãma iromhuri'wa norĩ zô, aimawi norĩ zô. Tawamhã ãne te ta norĩ ma hã tãma nharĩ za'ra: “Dasazéb da hã tâibâ ma tô api pari za'ra ni, ĩ'ra imrozém na dasa da te ihurizéb da hã. Tane nherẽ, sô ĩhârâ 'rata za'ra norĩ hã we si'aba'réi õ di. Ibâre ma tô ta norĩ zô rowasédé hã tiwatobro za'ra, sô ĩhârâ za'ra nherẽ, te te ĩwapari za'ra õ wa.

9Tahawa, te za oto dazô iropéi wa'aba mo 'ri nhi'riti mono bâ, dasai u we danhimroi wa'aba mono da, danhopẽtẽ za'ra wa'aba mono sidâpâsi.”

10— Tawamhã te oto ai'aba'ré, 'ri nhi'riti mono bâ, dazô sõpré mono da. Tawamhã te te danhopẽtẽ za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dazatõrĩ za'ra da'ahâ na, 're idanomro wẽ mono hã, 're idanomro wasété mono norĩ zama. Tawamhã da'ahâ uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa nho'u hã dasiwi sitom ni, apito 'ra imrozém na dasai u, dasi'rã'õtõ wa.

11Tawamhã apito hã ma tô datẽme ãzé, dasi'rã'õtõzéb u, te te da'ab'madâ'â da. Datẽme sébré wamhã, ma tô aibâ hã 'madâ'â pese, dasina damro wa, da'uzazé hã te te dame sima 'manherẽ õ wa, ihâi wẽ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã ãne te sadanha, apito hã: “Ĩsiwaihu, e niha bâ ma we tane ré asé, dasina damro wa, da'uzazé hã we dame asima sẽrẽ ãna.” — Tawamhã aibâ hã te ari'iwi za, niha te te tãma nharĩ waihu'u õ wa asa hã, te te duré tãma ãma upai wa.

13Tawamhã apito hã ma tô ãne tãma iromhuri'wa norĩ ma nharĩ za'ra: “Ma'ãpé, ã hã aibâ hã asiwi âri aba, asiwi pawasisi aba da, duré asiwi hiwasisi aba da, rob u asiwi mei wa'aba da, robra u. Tawamhã tame te za oto sina tiwawa, sina pẽ'ẽzé wa. Te za duré 'wasitete, te te oto robzépata za'ẽtẽ wa.” Ãne ma tô apito hã tãma waihu'u za'ra.

14Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne na timreme na 'rãsutu: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ahâ uptabi na dazô 're hârâ mono nherẽ, da'umro na si te za da'ãma 're sib'a'uwẽ.

Rob'uiprazé, danhib'apito ma, da te 're i'arĩ za'ra mono zé wasu'u

Marcu 12.13-17; Luca 20.20-26

15Tawamhã farizeu norĩ hã ma tô ai'aba'ré Zezusihi nhiti, si'rã'õtõ da, a'â. Si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi hã te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te tãma ãma upa za'ra wa, da te dasiwi wẽ'õ da, duré da te dasiwi âri da.

16Tawamhã Zezusihi u ma tô 'mazatõrĩ za'ra, tizadawa zapari'wa norĩ hã, duré apito Erodihi nhimiroti wẽ 'wa norĩ zama hã, ma tô siwi 'mazatõrĩ za'ra. Tawamhã Zezusihi u sihutu wamhã, ãne te siwi sadanha: — Rowahutu'wa, asadawa nhipese õ na 're aihâimana mono zém na hã wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Tô sena na te iwẽ na si dama 're irowasu'u u'âsi mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hã da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te tô õhõ na si dama 're i'aroti u'âsi mo. Duré ni'wam norĩ hã dama pire na 're hâimana za'ra mono nherẽ, aimawi hã aima 're hâimana mono õ di. Aiwapsi te 're dahâimana za'ra, aima hã.

17Tahawa, wa za oto wa norĩ hã wasiwi asadanharĩ za'ra ni, ãne. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're arĩ za'ra, isimiwada'uri zarina. E 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ di, ãne hã. E tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wẽ õ di. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hã, wa te waihu'u za'ra da.

18Tawamhã tinhimirosa'rata wasété zarina te te sima ãma iroti za'ra zé hã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tahawa, ma ãne tizadawa na ãma tãma wa'rãmi za'ra: — A norĩ wa'wa hã te asadawa nhipese na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da, te ãne na asiwi ĩzadanharĩ 'wa, ĩmreme na te ãma aima upa za'ra wa'aba wa, asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba da.

19Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé isapotore hã we ĩma 'mai'âri aba, te 'madâ'â da, romanu norĩ nhib'apito ma, da te tãma 're i'arĩ za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé isapotore 're ihâimana mono hã. Tawamhã ãne wa, ma te nima hawi rob'uiprazé isapotore hã tãma 'mai'ãwisi ni.

20Tawamhã Zezusi hã te te 'madâ'â wamhã, te oto sadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wai hâibarĩ, rob'uiprazé isapotore na hã. E 'wa sisi ui'éré duré, ãma hã.

21Tawamhã asa ma te ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Ã hã, Roma ãma danhib'apito hâibarĩ, duré taha nhisi ui'éré, ãhã. Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — Tahawa, Roma ãma danhib'apito ma, te za isimiwada'uri zarina, marĩ hã tãma 're ipo'o za'ra wa'aba mo apâ, ite wa. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã isimiwada'uri zarina si tãma 're isõmri za'ra wa'aba mo apâ, ite wa, marĩ mono hã.

22Tawamhã farizeu norĩ zadawa zapari'wa norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã Zezusihi ãma, marĩ te te 'manharĩ za'ra ãna, ma tô ihawi apâ hã ai'aba'ré.

Dahâiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi isadanharĩzé wasu'u

Marcu 12.18-27; Luca 20.27-40

23Tawamhã saduseu norĩ hã ma duré itẽme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadanharĩ da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô. Ta norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're iroti za'ra mono.

24Tawamhã Zezusihi u simasa wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Rowahutu'wa, duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama rob'ui'éré, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono nhimiroti na: “Aibâ hã 'ra õ ré, 're dâ'â za'ra mono wamhã, te za ino hã ãma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, iwasu'u hã si'utõrĩ tõ da, isédé'aba wasu'u hã.” Ãne na Mozésihi nhimi'ui'éré hã, wahi'rata norĩ ma hã.

25Tawamhã Zezusihi ma, te duré rowasu'u za'ra, ãne: — Ni'wam norĩ sisãnawã si 're ihâimana za'ra mono norĩ wasu'u hã wa za oto aima wasu'u za'ra ni. Ta norĩ wasu'u hã wa te waihu'u za'ra da, wa za ãma wasiwi asadanharĩ ni za. Ni'wam norĩ sisãnawã si hã ma tô aré wasiré 're si'ubumro, wasiré zudeu norĩ hã 7 na ihâiba za'ra, aibâ norĩ hã. Tawamhã ipoto'rada hã ma tô timro. Mro nherẽ, ti'ra hã sisõ'a ré te te 'maipoto õ ré, ma tô dârâ. Tahawa, i'uirĩ na hã ma tô duré isõsi hã ãma timro tizédé'aba mro na, Mozésihi nhimi'ui'éré zarina.

26Tane nherẽ tawamhã isõsibi zama hã ma tô dârâ, 'ra õ ré. Tahawa, ma tô duré taha nhosi hã ãma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhã taha zama hã ma tô duré dârâ, ti'ra hã sisa'u te te 'maipoto õ ré. Ãne zarina ma tô aré sidâpâsi sisõwa're'remhã nasi ãma timro za'ra pi'õi ãma hã. Tane nherẽ ma te uburé sisarina za'ra hã ai'utõ iwa 'masipoto õ ré.

27Tawamhã pi'õ zama ma tô duré oto dârâ, timro norĩ zarina hã.

28Aibâ norĩ hã 7 na ihâiba za'ra na ma tô pi'õi ãma hã siparabâsi nasi ãma timro za'ra. Ãne ma tô ta norĩ ma hã tãma tiromhâimana za'ra. Tawamhã e 'wai mro uptabi za bété pi'õ hã, ab're hawi 're dahâiwa'utu za'ra mono wamhã.

29Tawamhã Zezusi hã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ab're hawi apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima iwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tô ãma i'upa za'ra wa'wa, asimirosa'rata aba na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ida'ahâiwa'utu mono zé wasu'u na zama, aima iwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tô asimirosa'rata na ãma i'upa za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30'Re ihâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro zahu za'ra mono ãna.

31'Re ihâimana u'âsi mono hã ab're hawi te te 're ida'ahâiwa'utu mono zém na, a norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di. E 're sõré za'ra wa'aba mono õ di bété, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã, wahi'rada Mozésihi ma, isiwasu'uzé hã, ãne na hã:

32“Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ĩhâimana u'âsi, duré Izaquihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ, Mozésihi ma, siwaihu'u. Wahi'rata norĩ hã dawi 're dâ'â za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono õ di. Tahawa, ma tô Isib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, Isib'apito za'ra na aré siwasu'u õ di.

33Tawamhã ãne hã da'ahâ uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, isimirowasu'u na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ipire uptabi wasu'u

Marcu 12.28-34; Luca 10.25-28

34Ãne na Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ari'iwi te oto aimasa, saduseu norĩ hã, niha te te ãma sada'âbâ waihu'u za'ra õ wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hã. Tawamhã farizeu norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô sitẽme ubumro a'â, Zezusihi u siré si'aba'ré da.

35Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hã tô farizeu norĩ siré hã ma tô Zezusi hã sadanha, te te tãma ãma upa zô, te te pibu da, ãne:

36— Rowahutu'wa, e ma hã bété, danhipai u ipire uptabi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã, ibaihâ na hã.

37Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ipire uptabi hã, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're isawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za isimiroti na ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're iromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.”

38Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ipire uptabi wasu'u hã.

39Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti amo hã, aiwa ipire uptabi hã, ãne: “Te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ iwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, iwẽ zô.” Ãne isimiroti amo hã ipire uptabi hã, Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã.

40Ã norĩ si, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ma, pire uptabi zahuré di. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma i'arob'ui'éré mono hã duré isadawa 'mahârâ'wa norĩ zama te te ãma 're irob'ui'éré za'ra mono zé hã, e marĩ te ãma wasu'u za'ra, ã norĩ hã. Tô õ norĩ na si te ãma rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasiwi 're isawi pese za'ra mono zéb da hã, duré 're idasisawi pese za'ra mono zéb da hã.

Danho'reptui'wa na Zezusi te te ida'azadanharĩzé wasu'u

Marcu 12.35-37; Luca 20.41-44

41Tawamhã farizeu norĩ hã zahadu siré hâimana za'ra ré, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, ãne:

42— E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, we datẽme imorĩ na hã. E 'wa sihudu na ma bété a norĩ wa'wa hã asiwi iwaihu'u za 'wa. Tawamhã asa ma te ãne ãma sada'âbâ za'ra, farizeu norĩ hã: — Apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo.

43Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tane wamhã, ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, ãne na hã. Duréihã apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, ma tô tinhib'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hã, ãne hã nomro za:

44“'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Ĩnhib'apito ma tinha, ãne: 'Ĩ'rata te za 're asãmra mo ĩnhimire niwĩ, dama aipire na ĩsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.' Ãne ma tô tãma waihu'u."

45Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za isihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da.

46Tawamhã ni'wa ãne na hã te te ãma sada'âbâ waihu'u õ di, Zezusihi zada, 're isiwamnhasi za'ra mono norĩ hã. Tahawa, Zezusi hã timreme na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te siwi sadanharĩ waihu'u õ di oto, te te sina hã mreme wazéb za'ra wa.

Mateu 23

Farizeu norĩ hâimanazé wasu'u

Marcu 12.38-39; Luca 11.43,46; 20.45-46

1Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rowasu'u, duré tisiré 're inomro mono norĩ ma zama, ãne:

2— 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã duré farizeu norĩ hã dama pire za'ra di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina Mozési te te ãma irob'ui'érézém na te te dama 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã.

3Tahawa, farizeu norĩ nhimiroti hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, isine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Te te dama 're iroti za'ra mono zém na si 're sõpré mono õ wa, ta norĩ hã.

4Da te danhoihi waptob za'ra mono ãna, marĩ ipire uptabi da te 're 'wasari mono da, da te dama 're iromnhibu za'ra mono ne, te ta norĩ hã tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherẽ, da te dasina 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, ãma 're idanomro wẽ mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Taré da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da, te marĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra, danho'a. Powawẽ hâ 'manharĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ui'éré na ibaihâ nhemezébre hã isa'ẽtẽ uptabi na si te ãma 're si'uihâ wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wẽ mono newa, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uza hâpa za'ru pa ré na 're si'uza za'ra.

6Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama ipire norĩ simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidâpâsi, duré rowahutuzé mono bâ, 'ri hã 're isimasa mono zéb 'remhã.

7Te duré te te sima 're wẽ za'ra, dama ipire norĩ hã damreme ipire na da te 're isawi za'ra mono ne, dahâimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahâ na 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're irowede za'ra mono zéb ãma hã. Te duré te te sima 're wẽ za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhã, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're idapire za'ra mono norĩ 'mahârâzém na. Ãne te ta norĩ hã uburé marĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, dama ipire zarina, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da.

8Tane nherẽ, te a norĩ wa'wa hã simisutu asisãnawã 're anomro aba mo, asiré isazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hã. Tahawa, “rowahutu'wa” na dama aiwaptẽrẽ pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã.

9Dawaptẽrẽ pire zém na, aimama za'ra wa'aba na hã 're danhisi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hã 're hâimana hâiwa ãma, siwaprosi.

10Wa hã misire Asib'apito za'ra wa'wa hã wa 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono, ĩwétési te te ĩpisutu wa, Danho'reptui'wa da. Tahawa, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za, danhib'apito na da te 're i'awaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb da na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Asiré norĩ ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairob'ruiwapari aba wamhã, te za 're i'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

12Ni'wam norĩ hã pire na 'râwi sina 're sõpré mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam norĩ hã pire na 'râwi 're si'madâ'â za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hâimana za'ra mono da.

Zezusi hã farizeu norĩ ma, te te inharĩ za'ra zé wasu'u

Marcu 12.40; Luca 11.39-42,52; 20.47

13-14— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Ridawa hã 're danhisisi tõ mono da, da te dawi 're isitob za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã dawi 're isawi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u 're danomro tõ mono da hã. A norĩ wa'aba zama te 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're asihâiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono tõ da.

15— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô datẽme 're iropéi wa'aba mo daro mono bâ, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã asiniwĩ 're isipizari za'ra mono hã, 're anomro wasété aba mono zéb zarina, ma tô 're hâimana wasété uptabi za'ra, asimiroti wasété aba zarina. Tahawa, ropipa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're ahâ za'ra za'ẽtẽ za, ta norĩ hã.

16— A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hã tob'a nherẽ, te za dazaprõni wẽ. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'õ na dama 're iroti wasété za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Ãne te dama 're iroti wasété za'ra wa'aba mo: “Ãté ni'wam norĩ hã te za marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhã ãté tô sena te te dama 're iropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhisi hã te te ãma dama 're waptob za'ra, tinhimiropisutu me. Ãne na te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're hâ za'ra mono õ di za. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 're, 're isimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherẽ, te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, te za te te 're hâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.” Ãne te ai'rã ahâ na dama 're iroti za'ra wa'aba mo, tô senai'õ na.

17E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're idanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Oru 'manharĩ hã 'ri 're wa'wa 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma 're simasa mono wa, tãma hã sawi di. Oru 'manharĩ hã isõrõwa ãma 're simasa mono õ 'wa'âhã, aré tãma sawi õ di. Tahawa, 'ri hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã oru 'manharĩ, iwa 're isimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tãma, 'ri hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono õ di za. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bété a norĩ wa'wa hã.

18Ãne na te duré dama 're iroti wasété za'ra wa'aba mo: “Ni'wa hã marĩ na te te dama 're ropisutu mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, tãma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama ãma 're waptob za'ra mono wamhã, duré te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te azâri õ di za. Tane nherẽ, ni'wa hã tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te ihiri nhisi na dama ãma 're siwapto mono wamhã, duré te te dama ãma 're uwaimrami mono õ wamhã, tawapsi te za azâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.” Ãne te duré a norĩ wa'wa siwa'ru dama 're iroti za'ra wa'aba mo, tô senai'õ na.

19E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're idanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hã tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tãma 're isa'ra mono zé hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono ma, sawi di. Tane nherẽ, tãma 're idanhoprub za'ra mono zé hã isõrõwa ãma tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono õ 'wa'âhã, aré tãma sawi prã ti, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tahawa, tãma danhoprubzé nomrizé hã tãma 're idanhoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tãma sawi uptabi di. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

20Tahawa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré uburé isisiwi danhoprubzém nhisi na zama dama ãma 're siwaptob za'ra.

21Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré iwa 're isãmra mono nhisi na 're siwaptob za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhisi na hã.

22Duré ni'wam norĩ hã hâiwa nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re ihâimana u'âsi mono, pire na te te 're ida'ab'madâ'â mono zém nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra, iwa 're isãmra mono nhisi na zama, tô õhõ nhisi na.

23— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tãma ipire prã si te 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wesuirã isu zadazei mono hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, isimiroti 'rata zarina, tãma 're ipo'o za'ra wa'aba mo, suru na otelã na wesuirã zadaze wamri hã, duré ewa-doce na wesuirã nhisi hã, duré cominhu na dasai warĩrĩzé nhisi hã. Tane nherẽ, isimiroti pire na Mozési te te ãma i'arob'ui'éré mono hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, isarina si dama 're irob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna 're anomro aba mono zéb da hã. Ãne hã isimiroti ipire prã norĩ zu, 're 'madâ'â za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono 'wa'âhã, te aré tô sena aihâimanazém na asina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

24E itob'a hã simizaprõni wẽ bâ. Ta hã simizaprõni wẽ õ di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'õ na dama 're iroti wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ wa. Isimiroti pire norĩ hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te isimiroti ipire prã norĩ si, 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb da si, 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo.

25— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ãne na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Hâsizé hã duré pratu dasazé hã imana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, iwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'aba mono da, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ipire prã norĩ si 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu iré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're ida'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

26Farizeu norĩ, datob'a ne 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé aihâimana wasété za'ra wa'aba zé hã rẽme pese za'ra wa'aba, danhimihâsizé 're wa'wamhã upto wa, da te 're i'upsõ za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're i'anomro wẽ wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

27-28— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ãne na wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da: Adâ'â 'ru hã imana wawimhã te za a ni, i'madâ'â ze zéb da hã. Tane nherẽ, 're idadâ'â za'ra mono norĩ hi hã te iwa 're simi'wara u'âsi ab're 'remhã, 're idahâiba hâi ware za'ra mono zama. Iwasété si te iwa 're simi'wara, ab're 'remhã. — Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're aihâimana wẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa, sõ'awim na hã. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã aiwasété uptabi na te iré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ za'ra zéb zarina si, te duré dama 're anomro aba mo.

29— Farizeu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norĩ wa'wa hã duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã aima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tô ta norĩ 'ru na hã marĩ ãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, wẽ na 're simi'wara mono da 'madâ'â ze na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ 'ru hã.

30Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wahi'rata norĩ siré 're wahâimana za'ra mono 'wa'âhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã wa te aré 're simroi mono õ di, isiré za'ra.” Ãne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

31E marĩ te bété ãhã na hã aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata pãrĩ'wa norĩ nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Tô õhõ isine marĩ iwasété si 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé, te tô aima wasu'u za'ra wa'wa.

32Tahawa, aihi'rata norĩ te te 're irob'manharĩ na'rata wasété za'ra mono zéb zarina si, tô 're anomro aba mono, asima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, aima wẽ za'ra wa'aba ze te bâ.

33Farizeu norĩ, a norĩ wa'wa hã wahi nhipãrĩ pese ne, te tô 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono wa isimihâzé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bâ.

34Ni'wam norĩ hã wa za oto te 're satõrĩ za'ra, atẽme 're nomro aba mono da, Ĩmama 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, isimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da oto. Tane nherẽ, ĩzadawa para õ nherẽ, te za 're isimroi wa'aba mo ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'mahârâ'wa norĩ hã. Te za duré dama 're i'ru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'rãmi na hâiwi da te 're sasõmri za'ra mono da, 're dâ'â za'ra mono da, hâiwi sa'o ré. Rowahutuzéb 're, te za duré 're ihâ za'ra wa'aba mo, powawẽ hâiwaré na. 'Ri wa'õtõ mono bâ te za duré sô 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ zô, tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da hã, ta norĩ ma zama.

35Duréihã aihi'rata 'wa hã ma tô Abéu hã tiwĩ, marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherẽ. Ta hawim haré, ma tô aihi'rata norĩ wa'wa hã te te 're danhimro da'ahâ na, 're danomro wasété mono õ nherẽ. Daza'u si ma duré Zacaria hã siwi tiwĩ. Ta hã Baraquiaha 'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, tãma danhoprubzé nomrizéb 'rata te te tãma romhuri ré, ma tô wĩrĩ ni, wedeza ne 'rata. Ãne ma tô aihi'rata norĩ wa'wa hã da'ahâ na te te 're danhimro, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã. Ta norĩ ne, te duré a norĩ wa'wa hã dama 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Tahawa, wa hã wa za aiwasédé hã te ai'ãma 're sa'ra wa'wa, uburé aihi'rata norĩ te te 're idanhimroi mono zéb zarina. Tahawa, te za te te 're ai'ahâ za'ra za'ẽtẽ 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

36Ãne hã wa tô sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za tô te te 're ai'ahâ za'ra za'ẽtẽ 'wa, nimosi i'aipoto té wa'aba mono hã i'aihâimana za'ra wa'wa hã, ãne na dama 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihi'rata norĩ nhipãrĩ zarina.

Zezusi hã, Zeruzalẽ ãma 're idahâimana za'ra mono ãma ipẽ'ẽzézé wasu'u

Luca 13.34-35

37Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne: — Zeruzalẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ĩpẽ'ẽzé za'ra wa'aba di. Aihi'rata norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi. Datẽme te te 're isatõrĩ za'ra mono norĩ zama, te duré te te 're simroi u'âsi, ẽtẽ na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ipapo za'ra mono ne, wa aré te ĩsima 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, ĩsitẽme te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherẽ, asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono õ di asa hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Tahawa, tinhorõwa hã te za oto tirẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Baba na te za oto duré 're sa, 'ri 'rãihâ hã. Ma'ãpé ãne na ĩzadaihu'u za'ra wa'aba.

39Duré a norĩ wa'wa hã ĩhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba õ di za, a'â. Niwapsi te za duré ĩhâiba 'madâ'â za'ra wa'wa, ãne na ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi: “Zezusi hã, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para we imorĩ ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Tahawa, iwẽ si te te tãma 're anhomri u'âsi, Imama hã.” Ãne na aipẽ'ẽ 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ĩhâiba 'madâ'â na duré isahu za'ra wa'wa.

Mateu 24

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri, romhutu'õ za isi'utõrĩzé wasu'u

Marcu 13.1-2; Luca 21.5-6

1Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô wairé, 'ri 'rãihâ hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hawi. Aré oto morĩ da, ma te rob u watobro, Zezusi hã. Tane nherẽ, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô 'râwi itẽme aimasa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã te te tãma wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're isimasa mono hã.

2Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã 'ri hã wẽ na 're simasa mono ré, te tô i'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherẽ, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, ẽtẽ na 'ri hã. Tawamhã 're na misi si te za oto simi'wara, ẽne hã. Duré sisisiwimhã 'manomro waihu'u õ di za oto. Tâibâ za oto duré. Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa.

Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me

Marcu 13.3-13; Luca 21.7-19

3Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma. Sahâ na sãmra wamhã, ma tô oto 'râwi itẽme ubumro Zezusihi u, isiré 're inomro mono norĩ hã, hâiba pisutu te te siwi sadanharĩ da, ãne: — E niwa te za ãne hã ãma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hã. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, marĩ iwatobrozé hã, isõwa wa te ãma waihu'u siromo za'ra da. Duré e marĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te za watobro, apâ za we i'aimorĩzéb da hã, wa te ãma iwaihu'u siromo za'ra zéb da hã, duré rob'rãsutuzéb u hã bâdâ, iwa iwaptã'ãzéb u da hã.

4-5Tawamhã Zezusi hã te ãne na asa tãma rowasu'u za'ra: — Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datẽme 're nomro, ahâ na. Wa hã newa, te za taré ĩnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahâ na te za ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra, tô sena newa, dama 're isiwasu'u za'ra mono zém na hã. Tahawa, te za a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina, datẽme 're inomro mono norĩ ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

6'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're iropupu'u za'ra mono zé hã te za 're iwapari za'ra wa'aba mo, romhâ na 're idasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama. Ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'wapéi ma hã. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nherẽ, ta hã rob'rãsutu õ di. Mare di.

7Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã danho õ wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa surure wa. Nima niwĩm norĩ ré hã te za duré ti'a hã iré 're popo'o za'ra.

8Ãne na dama 're romhâimana mono wamhã, za daré irob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi ãma iwasã hã 're isépu'u na'rata za'ra mono ne. Ãhã haré dazô 're wairébé mono õ di za.

9— Tawamhã ãne na oto daré 're romhâimana mono wamhã, te za da te 're aiwaibui wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. Ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, daro mono bâ.

10Ãne na daré 're romhâimana mono ré, te za ĩzazei'wa norĩ hã te te 're ĩzazei utõrĩ za'ra, ahâ na. 'Râwim nherẽ, te za duré dama 're sihâiba nhomri za'ra, da te 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ĩzazei'wai wa, tisisãnawã na sima 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za oto duré 're si'ruiwapari za'ra, 'râwim nherẽ.

11'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ hã te za datẽme 're nomro, sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhã isimiroti hã te za tô da te 're saze za'ra, tô sena newa, ta norĩ hã sadawa nhipese na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ.

12Duré dawasété uptabi na si da'ahâ uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're idasisawi za'ra mono zé hã dawi 're si'utõrĩ za'ra.

13Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã rob'rãsutu u siptete sina ĩ'ãma 're nomro u'âsi mono wamhã, duré ĩwi 're sipizari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si te za ropipa hawi tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra.

14'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã iwẽ uptabi hã, ĩzazei'wa norĩ hã te za daro mono bâ te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bâ da te oto 're wapari za'ra mono da, da te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã. Tame te za oto tirob'rãsutu.

Robzépata za'ẽtẽ uptabi wasu'u

Marcu 13.14-23; Luca 21.20-24

15-16Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na tãma rowaihu'u siromo za'ra: — Zahadu wapsi, te za asiwi i'madâ'â za'ra wa'wa, marĩ iwasété uptabi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma te za tihâiba, te te siwi iwẽ'õ pe hã. Taha ãma ma tô Daniéu hã rob'ui'éré siro duréihã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã. (Ãhã wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã ãne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Tahawa, Zudéa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za 're sisa're, ẽtẽ 'rãihâ u tiwi simani za'ra da, duré tiwi sisõ'reptu za'ra da.

17Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hâpâ ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u hã. Õne haré te za dame sisa're, ẽtẽ 'rãihâ u, ta norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Duré ni'wam norĩ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tẽme sisa'rei mono õ di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Õne haré te za duré ta norĩ hã ẽtẽ 'rãihâ u dame sisa're.

19Ãne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, iwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, duré i'ra pré ré norĩ ma zama hã.

20Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mo, rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahârizém na bâdâ hã te te pisutu tõ da, ẽtẽ 'rãihâ u i'asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasété wi aimani za'ra wa'aba da.

21Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto da te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na hã da te 're robzépata za'ẽtẽ uptabi za'ra mono õ di. Duré tane nherẽ niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

22'Re ihâimana u'âsi mono hã bâdâ ma tô sima pisutu, za da te 're irobzépata za'ra mono zé, te te dama wãtari da, rowasété ré da'ãma romhâimana pahâ tõ da. Ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utõrĩ pese, za daré irob'rãsutuzém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're i'apisutu mono norĩ zawi te, te za ãne hã tô 'manha.

23— Za da te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono ré, ãté ni'wam norĩ hã te za te te aima 're da'mahârâ za'ra wa'wa, ãne: “Ãhãta, Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, Danho'reptui'wa da.” Ãté aimawi norĩ hã te za duré ãne te te aima 're da'mahârâ za'ra wa'wa: “Õhõta, Cristu.” Ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

24E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te za datẽme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese sina. Ta norĩ hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te za duré te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa param newa, da te ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sasõmri za'ra mono da. Isazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherẽ, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu siromo mono wa, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da hã.

25Ãne hã wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, zahadu romhâimana õ ré. Tahawa, ma'ãpé ãma 're asõpré u'âsi aba mono za, ãne na hã.

26— Ãté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã ma tô wei mo, apâ. Õhõta te nhamra, a'ubuni wi.” Ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono õ di za, ĩzô 're asõpré wa'aba mono da. Ãté te za duré ãne da te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa: “Ãhãta ma dawi aima'u.” Ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apâ ĩmorĩ õ na dâ'âsina.

27Tã 're si'ubuzi za'ra mono wamhã, dama hã rob'madâ'â pibu pese di, hâiwa mono bâ hã. Tane duré, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã apâ we morĩ wamhã, aihĩni te za 'madâ'â za'ra ni.

28— Sipahudu hã marĩ dâ'â u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese za'ra di, marĩ hã 're dâ'â za'ra mono wa, 're isimasa mono zé hã. Tane, wa hã apâ we ĩmorĩzé hã uburé dama pibui pese za'ra di za.

Ti'ai ãma dasiré ipodo hã za we apâ imorĩzé wasu'u

Marcu 13.24-27; Luca 21.25-28

29Ãne na ma duré tãma waihu'u siromo za'ra: — Tawamhã da te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono parip si, awa'awi te za bâtâ na tirobra. A'amo zama te te rob'uiwẽ õ di za oto. Wasi norĩ hã te za duré rere, hâiwa hawi. Uburé hâiwa na 're isimasa mono hã te za duré 're sisa're.

30Ãne hã daré romhâimana pari, marĩ hã te za watobro hâiwa na, dama ipibu pese zéb da hã, ti'ai ãma Dasiré ipodo, apâ we imorĩzém na da te ãma waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bâ dasiwi 'madâ'â ni, hâiwa'a na we morĩ ré. Tiwaihu'u pese na te za wei mo apâ, duré ihâiba na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã rowa'a za'ẽtẽ ré. Da te dasiwi 'madâ'â za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra mono õ wa.

31Tawamhã hâiwa ãma tãma romhuri'wa hã tinhimnhihârâzém na te za oto amnhihâ, hârâ 'rãihâ uptabi na, daro mono bâ da te iwapari za'ra da hã. Simnhihârâ wi, hâiwa hawi tãma romhuri'wa norĩ hã te za we dazô satõrĩ za'ra, ti'ai u. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're i'apisutu mono norĩ hã te za we daro mono bâ te te simro, itẽme.

Figuera wede wasu'u

Marcu 13.28-31; Luca 21.29-33

32Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra: — Figuera wede na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Figuera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré isu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma iwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ita'a mono zéb u 're irob'umhutu mono zém na hã.

33Tane duré, marĩ hã 're iromhâimana mono zéb da, te aima iwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsutuzé hã za oto iwatobro na hã.

34Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Ã hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za isõ'a za'ra ti'rãsutu, romhâimanazé hã.

35Nimahã na te za hâiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimirowasu'u hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi.

Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apâ imorĩzé wasu'u

Marcu 13.32-37; Luca 17.20-37

36Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na tãma waihu'u siromo za'ra: — Ãne hã uburé za daré 're iromhâimana mono zéb da hã, ni'wa bâdâ hã te te waihu'u õ di. Duré Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, bâdâ hã te te siwi waihu'u õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra nherẽ, te te duré bâdâ hã waihu'u õ di. Imama ma si hã, waihu'u pese di bâdâ hã.

37Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, te za wei mo apâ Dasiré ti'ai ãma Ipodo hã, duréihã Nowé 're hâimana mono ré, danhimiza'rese ãna 're idahâimana za'ra mono wam ne ré.

38Ta norĩ hã daro mono bâ daré âpusi mono õ ré hã, ma tô 're saihuri, tisa na. Te duré te te 're âhuri, rowẽ na 're rosa'wari u'âsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Ãne ma tô danhimiza'rese ãna 're dahâimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharĩ 're sébré õ ré, 'ri ne 'manharĩ 'remhã.

39Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô daré âpusi. Tawamhã oto daré âpusi mono wamhã, ma tô uburé pese dasi'utõrĩ, â na hã. Tane duré, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, te za wei mo, apâ.

40— Ãté aibâ norĩ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, te za we apâ mo, dazô. Tawamhã ãté ihâiba amo hã te za tiwi ti'â hâiwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã wamhã ãté ihâiba amo si hã te za tirẽ za.

41Ãté pi'õ norĩ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za duré tiwi ti'â, ihâiba amo hã. Tawamhã ihâiba amo si ãté te za duré tirẽ za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

42Tahawa, te za asimiza'rese, sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'wa hã apâ we imorĩzé hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

43Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã isõrõwa u isipsaihuri iwisizé hã, bâdâ te te waihu'u siromo wamhã, bara na te za sô rob'madâ'â u'âsi, sõtõ ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi hã simisaihuri õ'umnhasite.

44Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asimiza'rese sô 're asõpré u'âsi aba mo. E marĩ wa. Dasiré Ipodo hã nimahã bâtâ na sô asimipari za'ra wa'aba õ zém na za we apâ morĩ na dâ'âsina.

Romhuri'wa i'umnhasi wasu'u, romhuri'wa i'umnhasi'õ wasu'u me
Luca 12.41-48

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45Tawamhã Zezusi te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Dama romhuri'wa i'umnha hã duré isimiroti wẽ hã, e niha 're ihâimana mono zé hã. Ãne hã 're hâimana mono wamhã, te za isib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma iromhuri'wa norĩ hã isa'u nherẽ, te te sô 'madâ'â pese za'ra da. Te za duré tãma roti, bâtâ pisutu zéb zarina isa za'ra zé hã te te ãma tãma uwaimrami za'ra da, tãma iromhuri'wa norĩ ma.

46Tawamhã apâ we imorĩzéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowẽ di za, romhuri'wai ma hã.

47Taha ma, tãma rowẽ uptabi di za tô. E marĩ wa. Isib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé isimarĩ hã te te tãma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tãma i'umnhasi uptabi zarina.

48Tazahã, tinhib'apito za're'ra, isimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami õ wamhã, tãma rowẽ õ di za. Ãté apito za're'ra wẽ te, te za ãne 'râwi sima tinha: “Ĩnhib'apito hã simahudu õ di.”

49Tawamhã sô rowaptâ'â wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahâ za'ra. Âzé hã te za duré te te 're hâsi, âzézei'wa norĩ siré. Siwa'ru te za oto duré 're hâimana.

50Tawamhã simisa'rese ãna hâimana ré, te za isib'apito hã itẽme wi apâ, sô isimipari õ zém na siwa'ru, bâtâ na.

51Tawamhã sa'ẽtẽ te za azâ, tãma iromhuri'wa hã. Tane ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, te za tãma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasiré, isimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono newa, taré ãma 're dawata za'ra mono da, 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ zu. Tame te za oto 're 'ru'ru. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa.

Mateu 25

Pi'õi hâiba tém norĩ hã dasina damro u, isi'aba'rézé wasu'u

1Tawamhã Zezusi hã ma tô tinhimiromnhimiré'é na tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Nimahã na 'Re ihâimana u'âsi mono,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

oto da'ãma 're sib'a'uwẽ mono da, apâ we dazô ĩmorĩ wamhã, ni'wam norĩ si te za, ĩzô 're simipari za'ra mono sina, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra. Ã norĩ wasu'u zarina, wa za ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ ipréduptém norĩ hã bara na ma tô ai'aba'ré, dasina damro u, 10 na ihâiba za'ra na, imro'õ norĩ hã. Aibâ hã za azarutu na imro zô simipari za'ra da, ma tô itẽme ai'aba'ré, pi'õ nhorõwa u. Âro'ore hã te siré 'wasa hâiba bâ, aibâ hã za pi'õ na imro u wisi wa, te te tãma ãma rob'uiwẽ za'ra da, zudeu norĩ hâimanazéb zarina.

2-4Tane nherẽ, pi'õ ipréduptém norĩ hã 5 na si ma tô hâiba mono bâ rob'rãi wa'u to hã siré 'wasa, simhi ne ẽtẽ 'manharĩ 're, âro'ore da hã, ta norĩ si hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono wa. Duré tawamhã ihâiba amo norĩ hã 5 na ihâiba za'ra hã te te siré 'mai'âri za'ra õ di, rob'rãi wa'u tob ré hã simhi ne ẽtẽ 'manharĩ 'remhã, hâimana nhimiza'rese ta norĩ hã 're hâimana za'ra mono õ wa.

5Taha wamhã aibâ zô te tirowaptâ'â hâ, za pi'õ na imro zô hã. Tawamhã sô rowaptâ'â wa, ma tô aptâ hã simro. Tahawa, ma tô nasi titomhâima'ã za'ra. Duré tahawa, te oto tinhotõ za'ra, iwana.

6— Tawamhã mara wa'wa ma tô ni'wa hã oto 'mahâ, ãne: “Õhõta te we oto aibâ hã mo. We aiwairébé su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hâ.” Ãne te ni'wa aibâ hã dama rob'mahâ.

7— Tawamhã pi'õ ipréduptém norĩ hã sô isimipari za'ra hã ma tô ti'utu za'ra wara sina. Utu za'ra wamhã, âro'ore na wedenhorõ hã ma tô sõrõ nhihâri za'ra, ro'o wẽ da.

8Tawamhã hâimana nhimiza'rese ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ma tô tiwi rowaptẽrẽ za'ra, tihâiba amo norĩ wi, hâimana nhimiza'rese sina 're ihâimana za'ra mono norĩ wi: “Ma'ãpé suru na wama sa'wari za'ra wa'aba, âro'ore na rob'rãi wa'u to hã. Âro'ore hã wate za'ra hã te za oto wawi tidâ'â za'ra.” Ãne te pi'õ ipréduptém norĩ hã tisiré norĩ wi rowaptẽrẽ za'ra.

9— Tawamhã asa ma te ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: “Rob'rãi wa'u to hã wa te aima sõmri za'ra wa'aba õ di za. Mara wab õ di za, wa te aima a za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba wamhã. Te za wawi ai'utõrĩ za'ra. Ma'ãpé tiha, da te 're i'uipra za'ra mono zéb u, sô ai'aba'ré wa'aba waptu na, tamemhã asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da.” Ãne te satõrĩ za'ra, tisiré norĩ hã.

10— Tawamhã pi'õ ipréduptém norĩ hã hâimana nhimiza'rese ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ma tô ai'aba'ré, rob'rãi wa'u tob zô, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ta norĩ za'u si ma tô oto aibâ hã wi, timro zô. Wisi wamhã, pi'õ ipréduptém norĩ hã 5 na ihâiba hã hâimana nhimiza'rese 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ma tô isiré asisi 'ri para u, isiré saihuri da, sina imro zahuré zém na. Sisisi wamhã, ma tô oto iré 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

11— Tawamhã ãma ronomro za'ra parip si, ma tô isiré norĩ hã apâ aihutu, pi'õ ipréduptém norĩ hã, aibâ pi'õi ãma imrozéb u hã. Sihutu wamhã, ãne te nasi 'mahârâ za'ra, rowi hawi: “Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, ãma atẽme wanhisisi da.”

12— Tawamhã aibâ pi'õ na imro hã ma te asa sada'âbâ za'ra, ãne: “Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba õ di za, ĩma aiwaihu'u za'ra wa'aba õ wa.”

13— Tahawa, a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese sina te za ĩzô 're asõpré u'âsi aba mo, bâdâ hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, apâ za we ĩmorĩzé hã.

Romhuri'wa norĩ hã, tinhib'apito zô rob'uiprazé te te 're i'madâ'â za'ra mono norĩ wasu'u

Luca 19.11-27

14-15Tawamhã Zezusi hã ma duré tinhimiromnhimiré'é na marĩ hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hã ma tô sima rowẽ, darob amoi u morĩ da. Tawamhã morĩ õ ré, ma tô sô tihârâ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ zô, tite rob'uiprazé hã te te tãma sõmri za'ra da, isa'u te te sô 'madâ'â za'ra da, duré te te sina tãma hâimo da, õhõ u'âsi simi'wara tõ da, tãma sina hâ'â ãna. Isimiromhuri wẽ na tãma i'umnhasi za'ra zarina, ma tô tãma sõmri za'ra. Imorĩ'rata ma hã ma tô 5 miu na tãma tisõ rob'uiprazé isapotore hã, ẽtẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waipo pré oru 'manharĩ hã. Duré isãna're ma hã 2 miu na ma tô tãma tisõ. Duré da'rãsutu'wai ma hã, miu na ma tô tãma tisõ. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hã.

16Tawamhã tãma iromhuri'wa hã, 5 miu na rob'uiprazé isapotore te te i'âri ma hã õne haré ma tô tãma sina hâ, te te ãma iromhuri wẽ zéb zarina. Tawamhã 5 miu na nherẽ, ma tô duré 5 miu na tãma ihâimana amo na oto ãma ato, isib'apito te te tãma isõmri na. Uburé hã oto tawamhã 10 miu na, rob'uiprazé isapotore hâiba hã, ãma sito wamhã.

17Tane duré tãma iromhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé isapotore te te i'âri ma hã ma tô duré tãma sina hâ. Tawamhã 2 miu na nherẽ, ma tô duré 2 miu na tãma ihâimana amo na ãma ato. Uburé hã oto tawamhã duré 4 miu na ihâiba hã oto.

18Tane nherẽ, tãma iromhuri'wa hã miu na rob'uiprazé isapotore te te i'âri hã tinhib'apito nhimiroti te te 'madâ'â õ di. Taré ma tô sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uiprazé hã te te sẽrẽ da ti'ai 'rowi.

19— Tawamhã ãma ronomro hâ parip si, ma tô oto isib'apito za'ra hã apâ itẽme sina siri za'ra, darob amoi hawi. Wisi wi, te sô tihârâ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ zô, rob'uiprazé isapotore hã niha si te te tãma hâimana za'ra mono zô, duré te te tãma wasu'u za'ra da niha te te ihâimana za'ra zé hã.

20Tawamhã romhuri'wa hã 5 miu na rob'uiprazé te te aré i'âri hã ma tô itẽme ãzé imorĩ'rata na, tinhib'apito u. Ãne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé isapotore hã 5 miu na ma tô ĩma isõ, asa'u aima sina hâ'â da, duré tawapsi, aima ãma ĩsitob da, sina hâ'â ãna taré aiwi isimi'wara na. Ãhãta ma tô oto aima sina hâ, 5 miu na, te ãma aima iromhuri wẽ zéb zarina. Uburé hã 10 miu na oto ihâiba hã, rob'uiprazé isapotore hã. Ãhãta te asô nomro.” Ãne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma wasu'u, tinhimiromhuri hã.

21— Tawamhã isib'apito te asa tãma tinha, ãne: “Wẽ di tô. A hã ĩma romhuri wẽ 'wai uptabi. Ĩma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã surure na hâimana nherẽ, ma tô ãma iromhuri wẽ, ĩzô. Tahawa, ãhã nhipai u wa za oto aima pisutu,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

marĩ ahâ uptabi na ĩma 're ab'madâ'â u'âsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihâimana mo, wasiré ãma 're watoi u'âsi mono da.” Ãne ma tô tãma ropisutu siro, tãma iromhuri wẽ 'wai ma.

22— Tawamhã romhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé te te aré i'âri hã ma tô duré itẽme ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã ãne te duré ta hã tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé isapotore hã 2 miu na ma tô ĩma isõ, asa'u aima sina hâ'â da, tawapsi, aima ãma ĩsitob da, taré aima sina hâ'â ãna aiwi simi'wara hã. Ãhãta ma tô aima sina hâ oto, 2 miu na, te ãma iromhuri wẽ zéb zarina, aima. Uburé hã oto tawamhã 4 miu na ihâiba hã rob'uiprazé isapotore hã. Ãhãta te asô nomro.” Ãne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma siwasu'u, tinhimiromhurizém na.

23— Tawamhã isib'apito asa te tãma tinha, ãne: “Wẽ di tô. A hã ĩma romhuri wẽ 'wa. Ĩma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã surure nherẽ, ma tô ãma ĩzô iromhuri wẽ. Tahawa, ãhã nhipai u wa za duré aima pisutu, marĩ ahâ uptabi na ĩma 're ab'madâ'â u'âsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihâimana mo, wasiré ãma 're watoi u'âsi mono da.” Ãne ma tô duré tãma ropisutu siro, tãma iromhuri wẽ 'wai ma hã.

24— Tawamhã romhuri'wa hã miu na rob'uiprazé te te aré i'âri hã ma tô duré itẽme ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã ãne te tãma tinha, ta hã senai õ na hã: “Apito, ĩma aiwaihu'u pese di. A hã da'ãma 're aipẽ'ẽzé mono õ. Ni'wa hã te te dame 're rob're mono õ nherẽ, danho hã tite da, te te dawi sima 're i'a'rãihâri mono ne, te danhimarĩ hã dawi asima 're i'awaibui mo, ate da.

25Ãne na te aiwaihu'u wa, wa tô aima ĩpahi. Tahawa, te aiwi simini wa, niha ĩma rob'manharĩ õ'umnhasite, wa tô rob'uiprazé isapotore hã simi'u ti'ai 'rowi, wẽ na asô 're sa'wari mono da. Ãhãta te wẽ na asô nomro, uburé ate rob'uiprazé hã te asô 're 'madâ'â mono da, ĩma isõmri hã.” Ãne te romhuri'wa hã tãma siwasu'u, tinhib'apito ma.

26— Tawamhã isib'apito, te ãne asa tãma tinha: “A hã ĩma romhuri wasété 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tô ĩ'ãma irosa'ra, marĩ hã date nherẽ, te dawi ĩsima 're i'awaibui mono na, ĩte da. Ãne ma tô ĩ'ãma asima, irosa'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Ãne na 're ĩhâimana mono wamhã, e marĩ wa bété, rob'uiprazé hã ĩzô sẽrẽ õ di, wedehâpâ 're. Tawamhã apâ we ĩwisi wapsi, te aima isõmri nhipai u, wa aré ĩsima waze uburé, ĩzô hã sina hâ'â wa oto.” Ãne ma tô tãma waihu'u, tãma iromhuri wasété 'wai ma.

28-29Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra, uburé i'rata isimasam norĩ ma, ãne: “Ni'wam norĩ hã marĩ ahâ nherẽ, simi'ẽ na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tãma 're dasito, marĩ na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã marĩ suru nherẽ simi'ẽ na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za surure nherẽ, apâ tiwi sani za'ra ni. Tahawa, te za tiwi i'âri 'wa, rob'uiprazé isapotore hã, ĩma romhuri wasété 'wai wi, 10 miu na te te ĩzô ihâiba ma, sõmri aba da.

30Taha pari, te za asiwi imei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto 'râwi sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te oto robzépata za'ẽtẽ wa.” Ãne isib'apito hã ma tô dama hâiba 'ru.

Zezusi hã, za da'ãma isipo'ozé wasu'u

31Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romhâ ré tãma rowaihu'u siromo za'ra, ãne: — Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã niwapsi te za wei mo apâ, Timama zadawa para, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ siré. Tawapsi te za danhib'apito simasisizém na hã 're sãmra, pire na te te ãma 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

32Tame te za aihĩni pese isõ're aimasam ni, daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, dapoto mono bâ. Tawamhã tame te za oto da'ãma aipo'o. Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa hã te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'ẽrebâ zéré mapu na, duré pone'ẽrebâ zéré uzé na zama. Tane te za duré da'ãma aipo'o, iwẽ na, duré iwasété na zama.

33'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã isimire niwĩ te za sõré, ta norĩ si te te 're awẽsãmri mono wa. 'Re idanomro wasété mono norĩ hã isimi'e niwĩ te za duré sõré, ta norĩ si te te siwi 're awẽ'õ pese mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Tawamhã Uburé Danhib'apito te za ãne ta norĩ ma hã nharĩ za'ra, isimire niwĩm norĩ ma: “Ĩmama, iwẽ si te te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono norĩ hã te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duréihã te te aropoto mono wamhã, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono da. Tahawa, te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ai'ãma 're sib'a'uwẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da oto.

35Ti'ab ré, mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ma tô mra hã ĩma 're isõmri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tô â hã ĩma 're i'õb za'ra wa'aba mo. Duré asiré za'ra wa'aba õ nherẽ, ma tô ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asõrõwa u atẽme 're ĩzasi aba mono da hã.

36Duré ĩ'uza õ ré, ma tô asiwi 're ĩ'uza za'ra wa'aba mo. Duré ĩhâzé wa, ma tô asiwi 're ĩpibui wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ma tô duré asiwi 're ĩzabu za'ra wa'aba mo. Ãne na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa, hâiwa ãma te za oto ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo, Ĩmama hã ai'ãma 're isib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb ãma hã.” Ãne na te za nimahã na hã tãma siwasu'u za'ra, isimire niwĩ isimasam norĩ ma.

37— Tawamhã õ norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã te za sina sadanharĩ za'ra, ãne: “Wanhib'apito, e niwa wa tô mra hã wa te aima 're sõmri za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã. E niwa duré 'rubu na 're aihâimana mono ré, wa tô â hã wa te aima 're õb za'ra.

38E niwa wa tô aiwaihu'u õ nherẽ, asô 're watob'uzu za'ra, wanhorõwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tô duré ai'uzazéb da hã wa te aima 're sõmri za'ra, ai'uza õ wa.

39E niwa wa tô duré wa te wasiwi 're aipibu, aihâzé ré 're aihâimana mono ré hã. E niwa wa tô duré atẽme 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hã.” Ãne te za ta norĩ hã sina amrami za'ra, tãma.

40— Tawamhã Uburé Danhib'apito hã te za ta norĩ ma ãne tãma rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ĩsisãnawã norĩ hã ti'ab ré ãne

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na te te 're robzépata za'ra mono wamhã, dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, marĩ iwẽ hã tô õhõ na hã tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hâiba u'âbâ ma tô ĩma 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo.” Ãne na te za ta norĩ ma waihu'u za'ra.

41— Tawamhã isimi'e niwĩ isimasam norĩ ma, te za oto nharĩ za'ra, ãne: “A norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa. Mo oto ĩnhiti ai'aba'réi wa'aba, unhama ro'o u'âsi u, wa'uburé norĩ zô 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutuzéb u, duré ta norĩ nhib'apito zô zama.

42Ti'ab ré mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ĩsa hã ĩma 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'rubu ré, â hã ĩma 're õb za'ra wa'aba mono õ di.

43Wa hã aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, duré ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di, asõrõwa u 're ĩzasi aba mono da hã. Duré ĩ'uza õ ré, asiwi 're ĩ'uza za'ra wa'aba mono õ di. Duré ĩhâzé ré ĩhâimana ré, asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mono õ di. Duré dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ĩtẽme 're anomro aba mono õ di, 're ĩzabu za'ra wa'aba mono da hã.” Ãne te za ta norĩ ma nharĩ za'ra, isimi'e niwĩ isimasam norĩ ma hã.

44— Tawamhã ta norĩ hã te za asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Apito, e niwa wa tô taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã, duré 'rubu 're sépata mono ré hã, duré wama aiwaihu'u õ nherẽ, nima hawi watẽme 're aimasisi mono na hã, duré ai'uza ãna 're aimorĩ ré hã, duré aihâzé na 're aihâimana mono ré hã, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hã. E niwa wa tô ãne na hã taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono ãna.” Ãne te za duré ta norĩ hã isadanharĩ na tãma ãma wa'rãmi za'ra, isimi'e niwĩ isimasam norĩ hã.

45— Tawamhã ta norĩ ma, te za duré ãne rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, ã norĩ hã dama wapu na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ãne na te te 're robzépata za'ra mono ré hã, marĩ iwẽ na 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta norĩ hâiba u'âbâ, asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono õ di

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duré.” Ãne te za ta norĩ ma, tãma waihu'u na wa'rãmi za'ra, isimi'e niwĩ isimasam norĩ ma hã.

46— Tawamhã ta norĩ hã te za oto ai'aba'ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, isimihâzém na za te te 're irobzépata u'âsi za'ra mono zéb u. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ si, te za i'rata 're hâimana u'âsi za'ra, rowẽ u'âsi ãma.

Mateu 26

Zezusihi ãma da te irosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da

Marcu 14.1-2; Luca 22.1-2; Zuwã 11.45-57

1Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na uburé ãne na te te dama rowahutu parimhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne:

2— Romhuture di oto, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te idawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi na hã. Awẽ amo na te za iwa waptãrã, bâdâ hã. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ĩhâiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã, da te dasiwi ĩzasõmri da hâiwi, wedepo'o nhonhi'rãmi na.

3Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, Caifasihi nhorõwa u, 'ri za'ẽtẽ u. Ta hã tisiré norĩ nhipai u sasedoti ipire uptabi 're ihâimana mono, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa.

4Tawamhã sitẽme si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma rosa'rata za'ra. Tahawa, te roti hã pi'uriwi siwi ãma 'manha, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi âri da, da te oto dasiwi wĩrĩ da hã.

5Ãne te sima ãma roti za'ra: — Dasa hã da te 'manharĩ za'ra ré, wa te wasiwi âri õ di za, wazada dazahi za'ra õ'umnhasite, duré wazada dahâimana za'ra tõ da.

Pi'õ nhoprubzé wasu'u, Zezusihi ma

Marcu 14.3-9; Zuwã 12.1-8

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Betãnha u. Tame te oto nhamra, Simahã nhorõwa ãma, i'wa're ré nhorõwa ãma.

7Tawamhã sai ma sãmra ré, ma tô pi'õ hã itẽme wi, Zezusihi u. Wedewa'u zadaze hã ma siré sada ãwisi, ẽtẽ 'manharĩ 'remhã, simhi ne 'remhã idup surure wamhã. Wa'âbâ za'ẽtẽ di ta hã, wedewa'u zadaze hã. Wa'âbâ za'ẽtẽ nherẽ, ma tô Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa pi'õ hã, tãma sawi wa.

8-9Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ãne hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sada ab'ru za'ra, pi'õ da. Tahawa, ma tô sima ãma nharĩ za'ra, ãne: — Oro õ hã wa'âbâ za'ẽtẽ za, ma taré i'rã nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hã. Te te dama wede 'wa'âhã, aré iwa'âbâ za'ẽne. Tawamhã iwa'â hã te aré isibrob'õ norĩ ma, te te sõmri.

10Tawamhã Zezusi hã te te sima ãma inharĩ za'ra zé hã te te tiwi waihu'u za'ra wamhã, te ãne na ãma sadanharĩ za'ra: — E marĩ da, te pi'õi ma inharĩ za'ra wa'wa. Tãma nharĩ za'ra wa'aba tõ. Tô'ã. I'uwaibaba ma tô ãne na hã ãma ĩzawi wẽ.

11Isibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa, 're ipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto.

12Pi'õ hã wedewa'u zadaze hã ĩ'rã nhisiwi te te sa'wari wamhã, za ĩdâ'â wa, da te dasiwi ĩnherẽzéb u te te ãma ĩhâiba u'ré da, ma tô ãne hã ĩma 'manha, zudeu norĩ hâimanazéb zarina.

13Daro mono bâ te za ĩwasu'u wẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ĩma i'manharĩ wẽ zém na zama, te za tô duré da te dasima 're wasu'u wẽ u'âsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Zuda hã, Zezusi te te dama hâiba nhomri da, te te sima irosa'ratazé wasu'u

Marcu 14.10-11; Luca 22.3-6

14Tawamhã 12 na Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã misi ma tô 'maimo, Zuda Icarioti na isisi hã sasedoti ipire norĩ u, te te sadanharĩ za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tawamhã ãne te sadanharĩ za'ra: — Zezusi hã ma tô asima iwẽ za'ra wa'wa, asiwi âri aba da. E ãne hã aima wẽ za'ra wa'aba di za, te aima ihâiba nhomri za'ra wa'aba da hã. Aima wẽ za'ra wa'aba wamhã, e niha te za ĩma iwa'âbâ za'ra wa'wa. Tawamhã ãne na ãma sisaze za'ra wamhã, ma tô rob'uiprazé isapotore hã tãma sa'rata za'ra, 30 na ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ hã. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, Zudaha ma.

16Tawamhã ta hawim haré te oto Zuda hã sima ãma rosa'rata u'âsi, nimahã bâtâ na Zezusi te te oto dama ihâiba nhomrizéb da hã, danhimiza'rese ãna dahâimana za'ra ré.

Zezusi norĩ hã Pascowa na siré isaihurizé wasu'u

Marcu 14.12-21; Luca 22.7-23; Zuwã 13.21-30

17Tawamhã bâdâ ma tô iwa waptãrã, i'u'ẽtẽ duptoi'õ, da te 're ihuri mono zé hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha ré, ma tô Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã sina tété za'ra, te te siwi sadanharĩ da, ãne: — E momo ma tô asima irowẽ, asô iwanhipi za'ra zéb da hã, Pascowa na dato nhisi na iwasaihurizéb da hã.

18Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Ri ahâ u te za oto ai'aba'réi wa'wa, aibâ hã asiwi sõpẽtẽ aba da. Tawamhã ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa: “Wama rowahutu'wa hã wa za aima sadawa wasu'u za'ra ni, ãne: ‘Ĩnhibâdâ hã romhuture di oto, Ĩmama te te ipisutuzé hã, ĩ'ãma. Asõrõwa ãma wa za wasa hã huri ni, ĩsiré 're inomro mono norĩ me, Pascowa na dato nhisi na 're idasaihuri mono zém na hã.’ ” Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibâ ma.

19Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô ãma uwaimrami za'ra, te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina. Tinhipi ma tô 'manharĩ za'ra, Pascowa na dato nhisizém na dasazé hã.

20Tawamhã mara wamhã, ma tô oto asimro, siré saihuri da, 12 na ihâiba za'ra hã, Zezusihi me.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã saihuri ré, ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siromo za'ra, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa.

22Ãne, te te sina mreme wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ pese za'ra, isiré 're inomro mono norĩ wi hã. Ãhã wamhã, misi si ma tô nasi ãma siwi sadanha, ãne: — Wanhib'apito, e wa hã te dama aihâiba nhomri da bâ, te ãne wama inharĩ za'ra.

23Tawamhã asa te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Za dama ĩhâiba nhomri'wa hã, te za tô i'u'ẽne piza'a 're ĩsiré ti'rẽ za.

24Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã duréihã ma tô idâ'âzém na rob'ui'éré siromo za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã te te ãma irob'ui'éré za'ra zéb zarina te za ãma mo tô, tidâ'âzéb u. Tane nherẽ, aibâ ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ihâiba nhomri'wa da ma hã. 'Re ihâimana u'âsi mono za te te azâri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ĩpoto õ 'wa'âhã, aré wẽ di. E marĩ wa. Ãne na te 're robzépata mono õ wa aré.” Ãne te za 'râwi si'ãma rosa'rata, za dama ihâiba nhomri'wa hã.

25Tawamhã Zuda hã dama isõmri'wa da hã te Zezusi hã sina sadanha, ãne: — Rowahutu'wa, e wa hã za te dama i'aihâiba nhomri na, ma tô asina ĩwaihu. Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha: — Tane tô. Asi'uihâ na ma tô ãne na hã asiwaihu.

26Tawamhã saihuri ré, ma tô i'u'ẽne hã ti'â, Zezusi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te iré ãma tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽne hã. Te te wẽ'ẽi mono parimhã, ma tô te te tãma sõmri, tisiré 're inomro mono norĩ ma. Ãne te oto tãma nharĩ za'ra: — Ã, i'u'ẽne hã huri aba. Ã hã ĩhâiba te wasu'u.

27Taha pari, hâsizé hã ma duré ti'â, uwa 'rãi wa'u isé ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô iré te te tãma sõmri, uwa 'rãi wa'u isé ré hã. Ãne te duré tãma nharĩ za'ra: — Ã, rob'rãi wa'u hã âhuri aba, aihĩni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Ã hã ĩwapru, te wasu'u. Rob'rãi wa'u za'wari ne, te za ĩwapru hã ĩwi asa'wa, da'ahâ zada ĩdâ'â wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto 're ab'madâ'â tõ mono da, da'ãma. Ã hã ĩwapru, ĩwi sisa'wari wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma iropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're i'uwaimrami mono zé, te wasu'u.

29Tô sena, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Ãne hã rob'rãi wa'u te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. Niwapsi Ĩmama hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, wa za duré te 're hâsi, asiré wa'aba.

30Tawamhã tinho're na ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Sõ're za'ra parimhã, ma tô duré oto wairé, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u si'aba'ré da.

Pedru hã te te dawi i'udâzém na, Zezusi te te tãma iwaihu'u siromo zé wasu'u

Marcu 14.27-31; Luca 22.31-34; Zuwã 13.36-38

31Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're inomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã ã bara na, niha ĩma romhâimana wamhã, te za aihĩni asiwi ĩrẽme 'wa. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ĩ'ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã: “Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'ẽrebâ hã te za ropé.” Ãne na duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

32Tane nherẽ, asiwi ĩrẽme aba nherẽ, ab're hawi apâ ĩhâiwa'utu parip si, wa za aiwana za'ra wa'aba ĩmorĩ 'wa za, Galiléa u, tamomo ĩnhopẽtẽ za'ra wa'aba da.

33Tawamhã Pedru, te Zezusihi ma tinha, ãne: — Asiré 're iwanomro mono norĩ hã aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te dame i'airẽme da hã mare di za.

34Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, Pedruhu ma, ãne: — Tô sena wa za ãhã na hã aima rowasu'u. Ãma aipo're pu'u za duré ĩmreme na hã. Ã bara na si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na hã.

35Tawamhã Pedru te duré tãma tinha, Zezusihi ma, ãne: — Wa hã asiré ĩdâ'â da nherẽ, te dawi ai'udâ õ di za, te i'aiwaihu'u õ na hã. Tawamhã õhõ na si,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã tãma siwasu'u za'ra, za te te dawi i'udâ za'ra õ zém na hã.

Zezusi norĩ hã Zésemani ãma isi'ubumrozé wasu'u

Marcu 14.32-42; Luca 22.39-46

36Tawamhã Zezusihi me, ma tô ai'aba'ré oto, Zésemani na rob're nhisi u. Duré tamomo oto sihutu wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ãme ĩzô asimroi wa'aba. Õwa wa za a'â mo asiti za'ra wa'aba, romnhiwasi Ĩmama ma, ĩmreme da.

37Tawamhã Pedru hã te siré saprõ, Zebedehe 'ra norĩ me. Ãhã wamhã ma tô Zezusihi wi, tiwi tirobzei'õ pese. Za te te irobzépatazé hã ma tô sima simimnhasi.

38Tawamhã Pedru norĩ ma, te rowasu'u, Zezusi hã, ãne: — Ĩpẽ'ẽzé hã sa'ẽtẽ na te ĩma tihâiba. Ĩpẽ'ẽzé uptabi wa, wa aré dârâ. Ãme a'â asimroi wa'aba ĩ'rata, asõtõ ãna. Asõpré u'âsi aba.

39Tawamhã romhâ prã na ma tô isiti timorĩ za'ra, Zezusi hã. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mreme da. Ãne te tãma mre: — Ĩmama, asima wẽ wamhã, ĩma ba'a, ĩdâ'âzé hã te sépata tõ da. Tane nherẽ, te ĩsima iwẽzéb uwaibaba, ĩma pisutu õ di za. Asima iwẽzéb uwaibaba si, te 'manharĩ da hã, ĩma wẽ di, wa hã.

40-41Tawamhã Timama ma mreme pari, ma tô apâ mo, Pedru norĩ u. Tane nherẽ sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te tinha, Zezusi hã, ãne: — E niha asimiza'rese suru na ĩme asãmra da hã, aima waihu'u õ. Satanasihi zada, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, asi'uihâ na hã sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhã na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, asima rowaptẽrẽ za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wasété wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da.

42Tawamhã te duré romhâ prã na isiti timorĩ za'ra, Timama ma mreme da. Ãne te tãma mre: — Ĩmama, ĩdâ'âzé hã te sépata da, asima wẽ wamhã, ĩma wẽ di duré, asima iwẽzéb uwaibaba, ĩma pisutu da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Timama ma mreme pari, te duré apâ mo, Pedru norĩ u. Sõtõ za'ra ré, ma duré tawamhã siza za'ra. Aptâ'â si te huri u'âsi, sõpré waihu'u ãna.

44Tawamhã apâ te duré isiti timorĩ za'ra Zezusi hã, Timama ma mreme da. Si'ubdatõ ma oto sina siri. Tô õhõ na si te tawamhã tãma mre, tãma imreme 'rata zém na.

45Tawamhã apâ te duré mo, Pedru norĩ u. Ãne te duré tãma nharĩ za'ra: — E niha bâ te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Ma'ãpé, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuture di oto bâdâ hã, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za aibâ hã tãma hâiba nhomri za'ra oto, aibâ iwasété norĩ ma.

46Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasi'aba'réi hâ. Õhõta te we oto mo, dama ihâiba nhomri'wa da hã.

Zezusi hã da te dasiwi i'ârizé wasu'u

Marcu 14.43-52; Luca 22.47-53; Zuwã 18.3-12

47Tawamhã Zezusi hã zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zuda hã sô wi, aré Zezusihi siré 're inomro mono norĩ me 're imorĩ, 12 na ihâiba za'ra siré hã. Da'ahâ na te duré we isiré ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wa pa ré, duré uibroi ré zama. Sasedoti ipire norĩ zadawa para te we ai'aba'ré, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ zadawa para zama.

48Ãne ma tô Zuda hã tãma waihu'u za'ra, te te siwi i'âri wana ré hã: “Aibâ za te itob'rata hârâ hã, te za asiwi i'âri 'wa.” Ãne ma tô dama waihu'u, te te ãma irosa'ratazém na, Zuda hã.

49Tawamhã wisi wi, ma tô itẽme mo õne haré, Zezusihi u, awa'awi. Ãne te sawi, timreme na: — Rowahutu'wa, rowẽ na 're aihâimana mono. Tawamhã tob'rata hârâ na ma tô sawi, Zezusi hã.

50Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Ĩsiwadi, te we tô ĩzô aimo, marĩ hã ĩ'ãma 'manharĩ da. Ma'ãpé, niha tô ĩma rob'manharĩ su'u. Tawamhã ma tô sô ai'ré za'ra oto, Zezusihi zô, te te siwi âri da. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi pawasisi õne haré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

51Tawamhã Zezusihi siré 're imorĩ hã i'rata isa hã ma tô sib'ézé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizâ, sasedoti ipire uptabi ma, romhuri'wa hã.

52Tawamhã Zezusi te tãma tinha, i'u'a'wai ma, ãne: — Ma'ãpé, sib'ézé 'wapa hã apâ sẽrẽ. Ni'wam norĩ hã sib'ézé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhã, asa te za sib'ézé 'wapa na hã da te 're simro, tô te te ãma 're idanhimroi mono zéb zarina.

53Te ĩsima wẽ 'wa'âhã, wa aré Ĩmama wi waptẽ, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã ahâ uptabi na te te we ĩtẽme satõrĩ za'ra da, ãhã na ĩ'ãma sisaprĩ za'ra da, dawi. E ãne na ĩ'ãma rosa'rada hã waihu'u ã bâ bété.

54Ĩ'ãma dawi sisaprĩ za'ra wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩ'ãma uwaimrami õ di aré, duréihã isadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩ'ãma irob'ui'éré za'ra zéb zém na hã, za niha ĩ'ãma iromhâimanazém na. Tahawa, te tiwi waptẽrẽ õ di za, Ĩmama wi.

55Tawamhã Zezusi hã te oto dama rowasu'u, ãne: — E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma te bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, duré uibroi ré zama. Bâtâ sidâpâsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba 're ĩsimasisi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Oro zapre bété, tameb ré asiwi ĩ'âri aba õ di.

56Tane tô. Marĩ õre di. Ãne na hã ma te tô ĩ'ãma tiromhâiba ãhã na hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te te ĩ'ãma uwaimrami da. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô oto rẽme za'ra dama. Wara sina te ãhã wamhã dawi sisa're.

Dama roti'wa norĩ hã isi'rã'õtõzé wasu'u, Zezusihi zada

Marcu 14.53-65; Luca 22.54-55,63-71; Zuwã 18.12-14,19-24

57Tawamhã Zezusi, da te oto dasiwi âri wamhã, ma tô dasiwi saprõni ni, Caifasihi nhorõwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire uptabi nhorõwa u, sasedoti ipire uptabi u. Tame ma tô sô si'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

58Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhâ na te te pibu. Sasedoti ipire uptabi nhorõwa u, te isarina hã mo. Wisi wamhã, 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô ãzé. Sébré wamhã, tame te dame nhamra rowi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ me. Zezusi hã te te 'madâ'â da, te nhamra, niha na da te tãma rob'manharĩ õ'umnhasite.

59Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã, duré uburé zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré, Zezusi hã marĩ te te 're i'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipese na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da.

60Tawamhã da'ahâ na ma tô taré Zezusihi ãma iwasédé hã sa'ra ni, dama roti'wa norĩ nho'a. Tane nherẽ, ãma dasisaze za'ra õ di, iwasédé hã dasisõ'a da te ãma isa'ra za'ra zém na hã, taha zarina si, da te oto dasiwi iwẽ'õ da. Taré te nasi iwasédé hã ãma sa'ra ni, dazadawa nhipese na. Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô sipisutu zahuré, dama ipire norĩ nho'a, iwasédé hã te te ãma ihiri zahuré zéb da hã.

61Ãne te oto wasu'u zahuré Zezusi hã, isõ'a za'ra: — Ã hã aibâ hã ma tô ãne dama siwasu'u, sadawa nhipese na: “Wa hã ĩma waihu'u pese di, ã hã 'ri hã te isãmra da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã, duré apâ te 'ri su'u da, si'ubdatõ bâdâ hã ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, te 'ri pari da.” Ãne ma tô dama siwasu'u.

62Tawamhã sasedoti ipire uptabi hã ma tô hâiwi za, dawa'wa. Ãne te ta hã sadanha, Zezusi hã: — E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi i'aiwasu'u wasété na hã. E tô isarina ma tô aiwasédé hã õ norĩ ai'ãma hiri zahuré. E taré.

63Tane nherẽ, te Zezusi hã ari'iwi za. Tawamhã sasedoti ipire uptabi hã te duré sadanha, ãne: — E a hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aipisudu. E a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Ma'ãpé sena na wama asiwasu'u na. Duré wawi ai'udâ tõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a hã.

64Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Tahata ma te tô tane hã ãma iwaihu. Ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ti'a ãma Dasiré Ipodo hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te za asiwi 'madâ'â za'ra wa'wa za, iwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ 're isãmra mono na, dama pire na. Duré hâiwa'a na apâ we morĩ wamhã, te za ãne na i'madâ'â za'ra wa'wa.

65Tawamhã sasedoti ipire uptabi hã, Zezusihi mreme te te ãne wapari wamhã, ma tô ti'uza hã hâiwazu, te te wẽ'õ wa, duré tipẽ'ẽ na hã sada sahi wa. Tawamhã isi'rã'õtõ norĩ ma, te oto tinha, ãne: — Tâibâ oto. Aibâ aimawi norĩ zô, ai'maihârâ aba õ di za, Zezusi te te wama iwasu'u za'ra da hã, iwasété na. 'Re ihâimana u'âsi mono newa, si'uihâ na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hâimana mono nherẽ. Si'uihâ na ma tô timreme wasété. Imreme ma tô iwapari za'ra wa'wa.

66E marĩ tawamhã, ma tô ãma ipisutu za'ra wa'wa. Tawamhã ãne, ma te asa ãma tãma wa'rãmi za'ra: — Tiwasédé hã ma tô 'manha. Te za tô dârâ za.

67Tawamhã te te oto siwi wẽ'õ pese za'ra wa, ma tô tizadaipro na hã nasi siwi ubu upto. Tinhib'rata hi'rãti na, ãhã wamhã te duré nasi siwi ahâ. Tinhib'rata na te duré nasi i'ubu wi siwi ahâ.

68Tawamhã te te nasi siwi ahâri sina, te nasi 'mahârâ za'ra, ãne: — A hã danho'reptui'wai wamhã, ma'ãpé ai'azâri'wa norĩ hã wama wasu'u za'ra na.

Pedru hã, Zezusi te te dawi i'udâzé wasu'u

Marcu 14.66-72; Luca 22.56-62; Zuwã 18.15-18,25-27

69Tawamhã Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sãmra ré, ma tô pi'õ hã oto 'râwi itẽme za. Sasedoti ipire uptabi ma romhuri'wa, pi'õ hã. Ãne te ta hã tãma tinha, Pedruhu ma: — A zama te Zezusihi siré 're aimo, Galiléa ãma aré 're isãmra mono siré.

70Tawamhã Pedru te tiwi ai'udâ, uburé danho'a, ãne: — Te waihu'u õ di, we ĩma ãma inharĩ hã.

71Tawamhã te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa u. Tame sãmra ré, ma tô duré pi'õ ihâiba amo hã tisã Pedru hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito ma romhuri'wa hã. Te te duré ta hã sãmri wamhã, i'rata isimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra, ãne: — Õ hã Zezusihi siré 're imorĩ, Nazaré ãma aré 're isãmra mono siré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

72Tawamhã Pedru te duré dawi ai'udâ, ãne: — Tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Ta hã ĩma sa'rese õ di, aibâ hã.

73Tawamhã suru na ãma ronomro wi, ma duré i'rata isimasam norĩ hã 'râwi itẽme aimasa Pedruhu u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne: — Galiléa ãma 're idamreme zusi mono ne, aimreme hã. Tahawa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, Galiléa ãma aré 're i'asãmra mono na. Tahawa, tô sena wa tô duré wasiwi aiwaihu'u ni, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ siré 're i'aimorĩ na.

74Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Tane na ĩwaihu'u nherẽ, õ hã ĩma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udâ za'ra wa'aba di pâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ĩ'azâri pé. Tawamhã ãne na dama siwasu'u wi, ma tô si'a hã hârâ watobro, awa'awi.

75Tawamhã Zezusi te te tãma iwaihu'uzém na ma sina po're puru, Pedru hã. Ãne Zezusi te te tãma iwaihu'u siromo zé hã, isõwa: “Si'a hã hârâ õ ré, si'ubdatõ te za dawi ĩ'udâ, ĩzadawa para õ nherẽ.” Tawamhã ãne na oto imreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Tahawa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ẽzé uptabi wa.

Mateu 27

Zezusi hã, apito Pilatuhu u, da te dasiwi isaprõnizé wasu'u

Marcu 15.1; Luca 23.1-2; Zuwã 18.28-32

1Tawamhã mararé ma uburé sasedoti ipire norĩ hã, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, te te sima ãma roti za'ra da, Zezusihi ãma, te te dama sõmri za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Taha da, te roti hã sima 'manharĩ za'ra, Zezusihi hâiba na.

2Tawamhã sasedoti ipire norĩ zadawa para, ma tô Zezusi hã dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi saprõni da, Pilatuhu u. Ta hã Zudéa ãma da'madâ'â'wa, romanu norĩ nhib'apito uptabi nhimipisudu. Tawamhã itẽme da te dasiwi ãwisi wamhã, ma tô tãma hâiba nhomri ni, Zezusi hã, Pilatuhu ma.

Zudaha dâ'âzé wasu'u

Atu 1.18-19

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã Zuda, dama ihâiba nhomri'wa hã, Zezusi dâ'â da, da te dasiwi ipisutu na siwaihu'u wamhã, ma tô si'ruiwapa. Tahawa, 30 na rob'uiprazé isapotore hã ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ hã ma tô apâ tãma sõmri za'ra, sasedoti ipire norĩ ma, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama.

4Tawamhã ãne ma tô tãma siwaihu'u za'ra: — Ĩwasédé hã wa tô 'manha, ãhã na hã. Marĩ hã te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, wa tô aima hâiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wĩrĩ aba da. Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ, wa te wasiwi ãma 'manharĩ da bâ. E wate za'ra bâ oto. Ta hã ate hã. Asiwaprosi ma aiwasédé hã ãma i'manha.

5Tawamhã Zuda hã rob'uiprazé isapotore ma tô sãmra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri para. Te te sãmra pari, ma tô watobro rob u. Tawamhã siwĩrĩ da, ma tô 'râwi sisõ'reti, wedenhorõ na.

6Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ipire za'ra hã ma tô rob'uiprazé isapotore hã siwi waibu, sasedoti ipire norĩ hã. Te te siwi waibui wamhã, ma tô sima ãma roti za'ra, ãne: — Ã hã rob'uiprazé hã dawaprui wa'âbâzé. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'érézéb zarinai õ wa, rob'uiprazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sẽrẽ waihu'u õ di za, wedehâpâ 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri te, danhoprubzé wazari nomro tõ da.

7Tahawa, ãma sisaze za'ra parimhã, tô õhõ na rob'uiprazém na ti'a hã ma tô siwi uipra, zé na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã. Darob amoi hawi, Zeruzalẽ u 're idasihutu mono norĩ hã tame 're dadâ'â za'ra mono wa, adâ da te 're iséme mono zéb da hã, ma siwi uipra, ãma.

8Tahawa, ti'a hã Dawaprui wa'âbâ na da te dasiwi i'uipra na te oto da te 're sisi za'ra.

9-10Ãne ma tô tiromhâiba, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã te te ãma irowaihu'u siromo zéb zarina, Zeremia na isisi hã. Ãne na ma tô ãma rob'ui'éré siro, duréihã: “Tawamhã 30 na rob'uiprazé isapotore hã ma tô ubuni na siwi ti'â, zé'a na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã te te siwi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma uipra da. Tahawa, ma tô Izaraéu nhihudu norĩ hã siwi pisutu, 30 na te te tãma iwa'âbâ za'ra zéb da hã. Ãne ma tô 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma i'ruzéb zarina, te tãma 'ru za'ra da.”

Apito Pilatu, Zezusi te te isadanharĩzé wasu'u

Marcu 15.2-5; Luca 23.1-5; Zuwã 18.33-38

11Tawamhã Zezusi hã Zudéa ãma da'madâ'â'wa nho're, te oto za, Pilatuhu nho're. Tawamhã Pilatu te sadanha, ãne: — E a hã, zudeu norĩ nhib'apito. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Tahata ma tô tane hã tô ĩ'ãma iwaihu.

12Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã ma tô siwi wasu'u wasété za'ra Zezusi hã, Pilatuhu ma. Tane nherẽ, Zezusi hã tizadawa na te te tãma ãma wa'rãmi za'ra õ di, asa.

13Tawamhã Pilatu te oto duré sadanha, ãne: — E asina dazadawa 'rui õ di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasété za'ra zém na hã. E asi'uihâ na asadawa na wa'rãmi ãna, dama.

14Tawamhã dama ipire norĩ hã te te nasi siwi wasu'u wasété za'ra nherẽ, tizadawa na te te ãma wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Te te ãma wa'rãmi õ uptabi di. Ãne wa, ma tô apito Pilatu hã ãma titob'uzu, Zezusihi ãma.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, Pilatu te te dama ihâiba nhomrizé wasu'u

Marcu 15.6-15; Luca 23.13-25; Zuwã 18.38–19.16

15Pascowa na dasai 'manharĩzép sidâpâsi, ma tô apito Pilatu hã misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra mono zéb zarina.

16Aibâ hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na isisi hã, ihâimana wasété na dama iwaihu'u pe hã.

17-18Zezusi hã iwẽ na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tô zudeu norĩ ma ipire za'ra norĩ hã te te siwi 're 'ruiwapari, õ norĩ upana Zezusihi ãma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. Ãne zarina ma tô siwi hâiba nho tãma, apito Pilatuhu ma. Ãne na da te dasiwi 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te tãma ihâiba nhomri na ma tô apito Pilatu hã ãma da'awaihu'u. Tahawa, te ãne ãma da'azadanha, da'ahâ na, itẽme dasi'rã'õtõ wa: — E 'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã te tawamhã asima iwẽ za'ra wa'wa, te tãma irob'ru da hã. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na da te 're isisi za'ra mono.

19Tawamhã Pilatu hã te te 're ida'awaihu'u mono zéb da, roti ma, 're isimasisi mono zéb ãma sãmra ré, ma tô imro hã timreme hã tãma tisõ. Ãne ma te ihâiba na hã tãma waihu'u: — Ma'ãpé ãma rosazâri, aibâ ãma. Ta hã tiha te te 're ab'manharĩ mono õ di. Bara na hã ĩnhotõ 'rowi te isawẽrẽzém na hã wa tô ãma robzépata za'ẽtẽ, taha na hã. Ãma ĩpẽ'ẽzé uptabi di. Tahawa, te za ãma irosazâ.

20Ãne ré, ma tô sasedoti ipire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã da'ahâ norĩ ma 're sadawa si'aba'ré za'ra, Barabasihi si Pilatuhu wi, da te waptẽrẽ za'ra da, dazazém hawi te te tãma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hâiba nhomri da, taha si da te dasiwi wĩrĩ da, isadawa para.

21Tawamhã apito Pilatu hã ma tô duré da'mahârâ na sahu, ãne: — E 'wa hã te tawamhã asima iwẽ za'ra wa'wa, te aima tãma irob'ru za'ra wa'aba da hã, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da. Tawamhã asa ma te ãma tãma wa'rãmi za'ra ni, ãne: — Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

22Tawamhã Pilatu te duré ãma da'azadanharĩ zahu, ãne: — E marĩ, wa za tawamhã aima ãma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi ãma hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na da te 're isisi za'ra mono ãma hã. Tawamhã aihĩni ma tô ãne ãma 'mahârâ za'ra ni: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

23Tawamhã Pilatu te duré asa dama tinha, ãne: — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. Tane nherẽ, ãne na hã da te wapari õ di. Dahârâ 'rãihâ na te oto nasi 'mahârâ za'ra ni: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'âre da.

24Tawamhã Pilatu, niha na hã marĩ te te oto ãma waihu'u õ di, da te ãma dasiwi irosazârizéb da hã. Aihĩni te oto Zezusihi da si tahâimana za'ra ni, dazahi uptabi na. Ãne na te te sina waihu'u wamhã, ma tô piza'a zô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'mazatõ, ãma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhã Zezusihi ãma marĩ iwasédé hã te te i'manharĩ õ na aihĩni da te iwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tô danho'a sisimisõ. Ãne te duré taha wamhã dama tinha: — Zezusi hã da te wĩrĩ da, te dama 'rui wamhã, ĩwasédé hã te i'manharĩ da hã mare di za, wa hã. Ate za'ra wa'aba si, ta hã.

25Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Wẽ di tô. Wa te wasiwi iwaptẽrẽzéb zarina, da te dasiwi wĩrĩ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tô pé wahâ za'rare, wa'ra norĩ zama, duré wanhihudu norĩ zama hã pé tô te te hâ za'ra, wawasédé hã wa te ãma 'manharĩ za'ra di pâ.

26Tawamhã da te tiwi ihâiba waptẽrẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tô Pilatu hã da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tô duré tãma 'ru za'ra, Zezusi hã powawẽ hâiwaré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da oto.

Zezusihi ãma, da'wapéi'wa norĩ hã nasi iwa'ẽ za'ra zé wasu'u

Marcu 15.16-20; Zuwã 19.2-3

27Tawamhã Pilatuhu ma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi 'mazé isõrõwa u, 'ri 'rãihâ u. Te te siwi 'mazébré wamhã, tame da'wapéi'wa norĩ hã ma tô aihĩni ãma si'rã'õtõ.

28Tawamhã i'uza hã ma tô siwi waze. Taha pari tisi'ubuzém na ma iwa'rãmi siwi ãma hâiba ubu, ti'uza hâpa ihâ pré na, danhib'apito ãma 're isi'uza za'ra mono zém ne na.

29'Wabzéré panhipti hã ma duré sada 'ma'manharĩ za'ra, i'wa ahâ hã. Taha pari, ma duré i'rã nhisiwi tãma hiri za'ra, te te ãma siwi sõpre da, danhib'apito hã ãma 're isisõpre za'ra mono ne. Wedehu ma duré isib'rata tãma hiri za'ra, isib'rata nhimire niwĩ, danhib'apito hã tinhiwedehu ré, 're isimasisi mono ne. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nasi isõ're tãma asimro, ãma wa'ẽ za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, ãne: — Zudeu norĩ nhib'apito, rowẽ na 're aihâimana mono.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Tizadaipro na te duré nasi siwi upto. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, i'rãi wi, te te nasi siwi ãma ahâri da.

31Tawamhã nasi ãma wa'ẽ za'ra parimhã, zazahâ hâpa ihâpré hã ma tô apâ tiwi wazere za'ra. Apâ ma duré siwi ãma uza, 're isi'uza mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprõ, te te siwi sasõmri da oto, wedepo'o nhonhi'rãmi ré.

Zezusi hã da te isasõmrizé wasu'u, wedepo'o nhonhi'rãmi na

Marcu 15.21-32; Luca 23.26-43; Zuwã 19.17-27

32'Ri nho'õmo nhiti Zezusi hã te te oto siwi wazere wamhã, aibâ hã ma tô siwi tisã, Sima na isisi hã. Sireni na isa'ru nhisi hã. Te te siwi sãmri wamhã, ma tô tãma 'ru za'ra da'wapéi'wa norĩ hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã tinhisé te te tãma âri da, Zezusi te te sisada i'âri hã.

33Tawamhã ma tô oto siwi ãwisi, Gogota na sa'a nhisi u, tame da te 're idanhimroi mono zéb u. Gogota hã wasimremezém na Da'rãihi na sa'a nhisi, te wasu'u.

34Tamomo te te siwi ãwisi wamhã, uwa 'rãi wa'u isé hã ma tô aré tãma sõmri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u isé na iwazari ré hã, te te hâ'rẽne da. Tane nherẽ, te te téiwai wamhã, te te sima wẽ õ di, te te hâ'rẽne da, Zezusi hã.

35Tawamhã ma tô oto siwi sasõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Te te siwi sasõmri pari, ma tô ẽtẽ zapotore i'ui'éré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, Zezusihi uzazéb zô. Taha zarina, ma tô sima ãma aipé.

36Taha pari, te oto duré i'ratamhã asimro, Zezusi hã te te dawi 'madâ'â za'ra da, hâiwi sa'o ré.

37Tawamhã Zezusihi 'rã nho'õmoi baba ma tô siwi sasõ, wedepo'o na rob'ui'éré hã, iwasédé hã da te ãma ihirizéb ui'éré ré hã. Ãne ãma irob'ui'éré hã: “Ã hã Zezusi, zudeu norĩ nhib'apito.”

38Zezusihi me ma tô aibâ norĩ hã dasiwi sasõmri zahuré ni, isiré dâ'â zahuré da. Danhibrob zô dapãrĩ'wa, aibâ norĩ hã. Te ãma aiwa'aba zahuré isimire niwĩ, duré isimi'e niwĩmhã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Iwa'wai baba, da te nasi iro'rahâri za'ra norĩ hã te nasi ãma tawa'ẽ za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rãsiwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni.

40Ãma dawa'ẽ sina, te duré nasi ãne tãma nharĩ za'ra ni: — Oro a hã asima roti za, 'ri hã sãmra da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã, duré apâ 'ri da, si'ubdatõ bâdâ hã ai'ãma si'utõrĩ õ ré. A hã tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Duré ma'ãpé wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we si'ra na, atâ'â tõ da.

41Sasedoti ipire norĩ zama te duré nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ zama hã te nasi ãma tiwa'ẽ za'ra. Ãne te nasi ta norĩ hã ãma tiwa'ẽ za'ra:

42— Oro õ hã Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito za. E niha hã bété, tinhimiromhõsi na te te 're da'anho'reptui mono nherẽ, 'râwi sisõ'reptu waihu'u õ di bété oto. Ãhã na wedepo'o nhonhi'rãmi hawimhã, we pé te te si'ra, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb da hã wa te ãma waihu'u za'ra da.

43Õ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi, isiré 'râwi 're imorĩ u'âsi na. Ma tô duré dama 're siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na. Ma'ãpé ãhã na 'Re ihâimana u'âsi mono te te sõ'reptu oto, wanho'a.

44Tawamhã danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã ma tô duré nasi dasiré ãma tiwa'ẽ zahuré, isiré dâ'â zahuré da, da te dasiwi isasõmri zahuré hã.

Zezusihi dâ'âzé wasu'u

Marcu 15.33-41; Luca 23.44-49; Zuwã 19.28-30

45Tawamhã ma tô oto ti'abzuma. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

46Tawamhã bâdâ sipra wi, te Zezusi hã Timama hã sa'ẽtẽ sina 'mahâ: — Eri, Eri, rema sabatani. Ãne wamremezém na hã: “Ĩnhib'apito, Ĩnhib'apito, e marĩ da, ma tô oto ĩsiwaprosi ĩrẽ.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Tawamhã ni'wam norĩ hã i'rata isimasam norĩ hã Zezusihi hârâ te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne: — Õhõta Eliasihi zô te hâ, te te we pawaptob da.

48Tawamhã ni'wa hã i'rata isimasam norĩ siré hã si'aba'ré na ma tô piza 're upsõzém ne hã 'mai'â, uwa 'rãi wa'u isé na te te tãma ãma di'i da, Zezusihi ma, iwa'âbâ suru na. Tawamhã wedeware 'rãsutu na ma tô ãma sapu'u, Zezusihi ma, te te wẽ da, te te upsõmri da.

49Tane nherẽ, isiré isimasam norĩ hã ma tô ãma sipa'uwati za'ra, ãne: — A'â pé, wanhimipari za'ra wa'aba, Eliasi we itẽme morĩ õ'umnhasite, te te sõ'reptu da, dâ'â tõ da.

50Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tihârâ 'rãihâ na ãma sahu, irẽme ma. Taha pari ma tô oto pẽ'ẽ hai'utõ.

51Dâ'â wi, zazahâ ihâpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma hã. Ti'a hã te duré sãsã'ã. Sãsã'ã wamhã, ẽtẽ tõmo wawẽ hã ti'a 're isimi'wara mono zama ma tõmo sipo'o.

52-53Tahawa, ma tô duré adâ'â 'ru hã si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã aré 're idâ'â za'ra mono hã ma tô apâ ahâiwa'utu ahâ uptabi na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ta norĩ hã, Zezusi hã ab're hawi za hâiwa'utu parimhã, te za ab're hawi wairé. Tawamhã Zeruzalẽ u te za asisi, 'ri nho'u iwẽ uptabi u, dama sihâi'ré za'ra da. Tawamhã da'ahâ uptabi na te za ãma tanhopré ni, tamemhã.

54Tawamhã Zezusi te te dawi i'madâ'â za'ra norĩ hã da'wapéi'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai me, ti'a isãsã iwatobro hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, duré uburé ropipa iwairébé mono te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tipẽ'ẽwara pese za'ra. Tawamhã ãne te sima nharĩ za'ra: — Nare õ hã, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55Tawamhã pi'õ norĩ hã ahâ na te 'madâ'â za'ra romhâ na, Zezusi hã hâiwi sa'o ré. Ta norĩ hã ma tô isiré 're nomro Galiléa hawi, Zeruzalẽ u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da.

56Ta norĩ me, te Maria Madaréna hã za. Mariaha hâiba amo zama te duré isiré za'ra hã za. Taha 'ra hã Tiagu, duré Zuzé. Zebedehe mro zama te duré pi'õ norĩ me hã za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi isẽrẽzé wasu'u

Marcu 15.42-47; Luca 23.50-56; Zuwã 19.38-42

57Tawamhã ma tô bâdâ hã aipra pese oto. Tahawa, aibâ isibro pe hã ma tô mo Pilatuhu u, Zuzé na isisi hã. Ta hã Arimatéa na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're isãmra mono. Ta hã Zezusihi nhimiroti si te te 're i'madâ'â pese mono.

58Tawamhã Pilatuhu u oto morĩ wamhã, ma tô Zezusihi hâiba hã tiwi waptẽ, ab're 're, te te sẽrẽ da. Tawamhã apito Pilatu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hâiba hã da te tãma 'ru da.

59Tawamhã Zuzé hã Zezusihi hâiba, ma tô ti'â. Taha pari ma tô ubu, zazahâ ihâirã na.

60Te te hâiba ubu pari, ma oto tite ab're siromo wa tisẽ Zuzé hã, sa'a zahâpâ da te aré tãma i'ab're siromo wa. Taha pari ma tô ẽtẽ tõmo zapodo hã te te pizari, ab're te te ãma iré sitob da. Tawamhã te te iré sito pari, ma tô oto mo, õne haré.

61Zuzé hã Zezusihi hâiba te te sẽrẽ ré, te pi'õ norĩ hã ab're nho'õmoi baba aimasisi zahuré, Maria Madaréna norĩ hã, Maria na isisi hâiba amoi me. 'Râwi te te ãma 'madâ'â zahuré da, te i'rata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norĩ hã, ab're nhitobzé te te siwi i'madâ'â za'ra zé wasu'u

62Tawamhã oto ãma awẽ wamhã, sasedoti ipire norĩ hã, duré farizeu norĩ hã ma tô Pilatuhu nhorõwa u si'rã'õtõ, sabadu na romhuri zahârizém na.

63Itẽme si'rã'õtõ wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra: — Apito, õ hã isadawa nhipe hã zahadu 're morĩ ré, dama 're isiwasu'u mono zém na wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, ãhã na hã. Ãne te dama 're siwasu'u: “Bâdâ si'ubdatõ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apâ hâiwa'udu.” Ãne dama 're isiwasu'u mono zé hã.

64Tahawa, ãté isiré 're inomro mono norĩ hã te za apâ siwi waze ihâiba hã, pi'uriwi. Tawamhã ãté sadawa nhipese na te za duré dama wasu'u za'ra, apâ ab're hawi ihâiwa'utu na hã. Zezusi hã 're morĩ ré, sadawa nhipese na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherẽ, isiré 're inomro mono norĩ hã ãne na te te dama wasu'u za'ra wamhã, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapese za'ra. Tahawa, te za dama i'ru, sa'a zahâpâ ab're nhitobzé hã da te iré dasiwi 'madâ'â pese da, si'ubdatõ bâdâ hã, ãma isi'utõrĩzéb u, ihâiba hã te te siwi wazere za'ra õ'umnhasite, pi'uriwi.

65Tawamhã Pilatu te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tane tô. Da'wapéi'wa norĩ hã wa za tô pisutu za'ra, asiré si'aba'réi wa'aba da, ab're u. Mo oto itẽme ai'aba'réi wa'aba pé, da'wapéi'wa norĩ ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hã te te siwi 'madâ'â pese za'ra da, dawi.

66Tawamhã ab're u te oto ai'aba'ré, da'wapéi'wa norĩ siré. Tawamhã ẽtẽ tõmo zapodo hã, ab're nhitobzé hã marĩ na ma tô siwi upto, sitop tete na iré sab da, da te dasiwi sa'ré tõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô duré roti za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madâ'â u'âsi za'ra da, sõtõ za'ra ãna.

Mateu 28

Zezusi ihâiwa'utuzé wasu'u

Marcu 16.1-8; Luca 24.1-12; Zuwã 20.1-10

1Tawamhã sabadu hawi i'awẽ na rowa'a wi, dumigu na ma tô Maria Madaréna norĩ hã sisaprõni zahuré Mariaha me, sa'a zahâpâ ab're u, Zezusi da te isẽrẽzéb u.

2Tawamhã simiza'rese õ ré, ma tô ti'a hã iré 're tiwara zahuré, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã itẽme wisi zahuré wamhã. Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ab're nhitobzé hã sa'ré, ẽtẽ tõmo wawẽ hã. Te te sa'réi wamhã, ma tô duré isisiwi nhamra.

3Tã si'ubuzi ne ihâiba hã. I'uza hã duré rã uptabi di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tô duré tirẽrẽ'ẽ za'ra. Tawamhã ti'ai u ma tô tãma ana. Dadâ'â wa, darési ãna 're idanhimi'wara mono ne, ma tô résí ãna daba'wara.

5Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tãma nharĩ zahuré, pi'õ norĩ ma, ãne: — Ĩma aipahi wa'aba tõ. Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi isasõmri zô robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hã wa tô aiwaihu'u 'wa, we sô irobzabui wa'aba mono na hã.

6Tane nherẽ, ãme hâimana õ di. Te te sina irotizéb zarina ma tô hâiwa'udu. We ane wa'aba pé, inomrozé hã sabui wa'aba da.

7Taha parip si, te za sa'ẽtẽ ane wa'wa za, isiré 're inomro mono norĩ ma, wasu'u wa'aba da. Ãne te za tãma iwasu'u za'ra wa'wa za: “Ma tô hâiwa'udu. Galiléa u ma tô duré asõwab za'ra wa'aba hã mo. Tamep si te za asiwi i'madâ'â 'wa za.” Ãne na ĩmreme na hã ãma aipo're simrami aba tõ za. Tô'ã!

8Tahawa, te sa'ẽtẽ oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherẽ, tãma rowẽ zahuré di, pi'õ norĩ ma hã. Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré.

9Tawamhã sisamroi ré, ma tô Zezusi hã sõpẽtẽ zahuré, pi'õ norĩ hã. Duré simiza're se ãna sisamroi ré, ma sõpẽtẽ zahuré. Tawamhã Zezusi hã ma tô sawi zahuré, ãne: — Rowẽ na 're aihâimana aba mono. Tawamhã pi'õ norĩ hã ma tô oto 'râwi itẽme aima'wara zahuré. Tinhib'rata na te te para zawi zahuré sina, ma tô ãma tiwata zahuré, tãma pire zahuré wa.

10Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ zahuré, ãne: — Aipahi wa'aba tõ. Mo oto ane wa'aba, ĩsisãnawã norĩ ma, ĩwasu'u wa'aba da, Galiléa u ĩzarina ãma si'aba'ré da. Tamep si te za siwi ĩ'madâ za.

Ab're 'madâ'â'wa norĩ, Zezusihi zô ab're baba wa, 'ri tẽme oto isi'aba'rézé wasu'u

11Tawamhã Maria Madaréna norĩ hã zahadu neb zahuré ré, ma tô ab're 'madâ'â'wa norĩ ni'wam norĩ hã ai'aba'ré, Zeruzalẽ u. Zahadu te duré taha wamhã ni'wam norĩ hã asimro, ab're 'rata. Tawamhã Zeruzalẽ u isi'aba'ré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã, sasedoti ipire norĩ ma, ma tô rowasu'u za'ra, uburé iromhâimana mono zém na hã.

12Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã ma tô duré si'rã'õtõ, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ me, te te sima ãma roti za'ra da. Tawamhã ma tô rob'uiprazé hã sa'ẽtẽ na tãma sõmri za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, ab're 'madâ'â'wa norĩ ma, dama sadawa nhipese za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na.

13Te te tãma sõmri za'ra sina, te ãne nasi tãma nharĩ za'ra: — Ãne te za dama irowasu'u za'ra wa'wa, Zezusihi hâiba na hã: “Isiré 're inomro mono norĩ hã bara na ma tô we sô aihutu. Tahawa, wanhotõ ré za'ra ma tô siwi waze.” Ãne te za dama irowasu'u za'ra wa'aba mo za.

14Tawamhã Zudéa ãma danhib'apito hã ãne hã te te wapari wamhã, wa za tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tõ da, duré marĩ na i'upa za'ra wa'aba õ zarina, niha na te te aima rob'manharĩ za'ra wa'aba tõ da.

15Tawamhã ab're 'madâ'â'wa da'wapéi'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé hã waibu. Te te waibui wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito, te te tãma iroti za'ra zéb zarina, ma tô 'manharĩ za'ra, imreme hã. Ãne ma tô Zezusihi hâiba na rowasu'u zadawa nhipe hã te te ropé, zudeu norĩ nhipti'ai 'remhã. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hã 're hâimana, Zezusihi hâiba na hã.

Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ ma, isihâi'rézé wasu'u

Marcu 16.14-18; Luca 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atu 1.6-8

16Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô ai'aba'ré Galiléa u, 11 na ihâiba za'ra hã. Ẽtẽ 'rãihâ u te ai'aba'ré, Zezusi te te tãma ipisutu za'ra zéb u.

17Tawamhã Zezusi hã te te siwi sãmri wamhã, ma tô ãma tiwata za'ra. Tane nherẽ, nima norĩ hã ma tô wawã za'ra, õ hãi õ newa.

18Tawamhã Zezusi hã ma tô 'râwi itẽme timorĩ za'ra oto. Taha wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩmama hã ma tô ĩma pisutu, isadawa para dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, ti'ai ãma, duré hâiwa ãma zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tahawa, te za 're iropéi wa'aba mo a'uwẽ mono bâ, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, duré a'uwẽ mono bâ da te 're ĩzaze za'ra mono da, taha zarina ĩnhimiroti 'madâ'â'wa 're dahâimana za'ra mono da oto. Da te 're ĩzaze za'ra mono sidâpâsi, te za â dawabzuri hã dama 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, Ĩmama nhisi na, duré ĩnhisi na, duré Ĩmama pẽ'ẽzani nhisi na, ta norĩ zadawa para wa.

20Te za duré dama 're iroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ĩnhimiroti si da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za asiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra wa'wa, ro isi'utõrĩzéb u. Ãne na aipo're si'âri za'ra wa'aba õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu

Marcu 1

Zuwã Batistaha wasu'u

Mateu 3.1-12; Luca 3.1-20; Zuwã 1.19-28

1-3Ãhã na isãna'rata hawi, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wasu'u na. Romhâ ré, ma tô ãma rob'ui'éré siro, Izaia hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ti'ra ma, te te iwaihu'uzém na ma tô ãma rob'ui'éré, ãne: “Wa hã wa za satõ ĩzadawa wasu'u'wa hã, aiwana, te te asô ropese mono da. Ãne te za te te dama 're rob'mahârâ, mreme 'rãihâ sina, a'ubuni wi: Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi: Bâdâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô. Imana 'rãmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba mono, awa'awi si da.”

4Tawamhã Izaia te te dama irob'ui'éré zarina, te oto Zuwã Batista hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, a'ubuni wi. Ãne te tawamhã te te oto dama 're roti: — Ma'ãpé, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono, marĩ 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé te te aima 're apari aba mono da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharĩ 'wa. — Ãne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batista hã.

5Da'ahâ uptabi na te itẽme 're dasito, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Zeruzalẽ na 'ri nho'õmo nhisi hawib zama, te itẽme 're dasito. Tawamhã dasisõ'a dawasété na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ Zuwã hã, Zodã pa na â nhisi ãma.

6Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhâ 'manharĩ hâiwaré na te ãma 're si'usisi. 'Riti na si, te duré 're sa. Ropĩni na zama te duré 're sa.

7Ãne te te oto dama 're rowasu'u: — Ĩza'u si te za ĩma ipire uptabi hã wei wi. Ĩma pire uptabi wa, ipara'uza wasisizé, te duré tãma wasihu waihu'u õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Wa hã wa tô â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã. Tanei õ di za oto. Ĩma ipire hã wei wisi wapsi, te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, iré 're anomro u'âsi aba mono da. Wẽ uptabi di, taha pẽ'ẽzani hã.

Zezusi hã â dawabzuri te te i'manharĩzé wasu'u

Mateu 3.13-17; Luca 3.21-22

9Tawamhã ãne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tô Zezusi hã itẽme wi, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi. Galiléa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã. Itẽme wisi wamhã, ma â dawabzuri hã Zezusihi ma 'manha, Zodã pa na â nhisi ãma.

10Tawamhã â hawi watobro wi, ma hâiwa hã si'ridawa. Hâiwa hawi, ma we 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã itẽme si'ra, utu'u ne. Taha wamhã, ma tô sina 'madâ, Zezusi hã.

11Tawamhã hâiwa hawi, te we 'Re ihâimana u'âsi mono hã Zezusihi ma tinha ãne: — A hã ĩ'ra. Ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'ẽtẽ uptabi di.

Wa'uburé hã Zezusi te te iwada'urizé wasu'u

Mateu 4.1-11; Luca 4.1-13

12Tawamhã Zezusi hã â dawabzuri te te 'manharĩ pari, te oto 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã satõ, a'ubuni u sãmra da. Tahawa, te oto mo.

13Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, bâdâ hã ahâ na ma ãma si'utõrĩ, 40 na. Tame sãmra ré, Satanasi hã te aré nasi wada'u, isimiroti na te te saze da. A'ubuni ãma abaze zahi hã te 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, te taha wamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã hâiwa hawimhã we siwi 'madâ'â pese.

Zezusi hã romhuri na te te isãna'ratazé wasu'u

Mateu 4.12-22; Luca 4.14-15; 5.1-11

14Tawamhã Zezusi hã te mo, Galiléa u. Zuwã Batista hã dazazéb 're, da te dasiwi sẽrẽ pari, te Zezusi hã mo. Tawamhã rowasu'u wẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma isõmri na, te Zezusi hã te te dama 're rowasu'u oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ãne ma tô te te dama 're rowasu'u: — Ãhã na bâdâ hã ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb da hã. Ma'ãpé aiwasété wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩp si oto iwasu'uwẽ hã 're saze za'ra wa'aba mono da.

16Tawamhã â zaihâ u ma tô wi, Zezusi hã, Galiléa na isõ'u nhisi u hã. Wisi wamhã, â zababa 're morĩ ré, ma tô tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã sõpẽtẽ zahuré. Sima Pedru norĩ, isisãnawã Ãdréhé me. Ta norĩ hã tepe zô, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré.

17Tawamhã ãne te Zezusi hã 'mahârâ zahuré: — We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na ãma aima ĩsisanho wa'aba da, za ĩma 're ida'awaibui wa'aba mono zéb da na hã.

18Tawamhã õne haré ma tãma marẽme zahuré, abazipara ma. Taha wamhã, Zezusihi siré te oto tineb zahuré.

19Tawamhã suru na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Tiagu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarĩ hã te apâ te te ãma a'rã'õtõ zahuré, uba're 're.

20Tawamhã Zezusi te duré ta norĩ zô hã tihârâ zahuré, isiré neb zahuré da. Ãhã wamhã, õne haré ma tô timama zahuré hã, duré tite zahuré romhuri'wa norĩ hã sisa'u rẽme za'ra, uba're 're isi'ubumro norĩ hã, Zezusihi siré si oto 're neb zahuré da.

Zezusi hã aibâ ma, wa'uburé te te isãmrazé wasu'u

Luca 4.31-37

21Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã sabadu na wa, ma awa'awi ãzé Zezusi hã, zudeu norĩ te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tô romhuri zahârizém na wa.

22'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u nei õ di, Zezusi te te dama 're irowahutu mono zé hã. Simirowahutu pire na te dama hã rowahutu. Simirowasu'u wẽ wa, ma tô duré ãma tatob'uzu za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Tawamhã te te dama rowasu'u ré, ma we aibâ hã ãzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're imorĩ hã. Sébré wi, te sa'ẽtẽ 'mahâ ãne:

24— Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã ĩma aiwaihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono, we te te i'asatõrĩ na hã. Duré aiwẽ uptabi di, a hã.

25Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha ãne, wa'uburé ma: — Tô'ã, we ĩma nharĩ tõ. Mo oto aibâ hawi aiwatobro.

26Tawamhã sisa'u te sa'ẽtẽ hâiba wasutu, wa'uburé hã. Taha pari sadari sina, ma aibâ hawi watobro.

27Tawamhã ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Râwi te ãma dasima rowasu'u za'ra ni, ãne: — Õ hã, e niha. Wama isa'rese õ na, te wama rowahutu za'ra. Wa'uburé norĩ ma, te te rob'rui wamhã, ma tô duré wapari za'ra, imreme hã.

28Tahawa, Zezusihi wasu'u hã ma tô waptu na hã ropé, Galiléa na danhipti'ai 're, daro mono bâ.

Sima Pedruhu maprewa, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 8.14-15; Luca 4.38-39

29Taha pari, ma tô Zezusi norĩ hã rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norĩ nhorõwa u si'aba're da. Tisiséme me, Ãdréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norĩ hã. Ta norĩ hã, Tiagu norĩ me, Zuwã norĩ me hã, ma asisi 'ri para u, Zezusihi siré.

30Tame te Simahã maprewa hã hâzé ré nomro, wa'ro za'ẽtẽ na. Tawamhã sisisi wi, te Zezusihi ma 'mahârâ za'ra, hâzé na inomro na.

31Tahawa, te oto itẽme mo, inomrozéb u. Tawamhã ma pa'â, wahutu da. Tahawa, ma awa'awi tiwahâ. Tawamhã ma tô tãma api za'ra ni Zezusi norĩ ma, saihuri da.

Zezusi hã Galiléa ãma te te 're ida'apawapto mono zém na rowasu'u

Mateu 8.16-17; Luca 4.40-41

32Tawamhã bâdâ sébrézéb u, ma tô itẽmemhã tasi'ãwisi za'ra ni, Zezusihi u, dahâzé mono bâ. Wa'uburé ré 're idanomro mono norĩ zama, ma itẽme ãwisi za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Uburé 'ri ahâ 're, 're idasi'ubumroi mono norĩ hã ma itẽme tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho'rem nho'õmob u.

34Tawamhã dahâzé mono bâ, ma da'apese, da'ahâ na. Duré timreme na ma wa'uburé hã dama anhamra, ahâ na. Wa'uburé norĩ hã ma tô waihu'u za'ra Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na. Tahawa, Zezusi ma tô wa'uburé norĩ hã sina sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tõ da hã.

35Tawamhã robza'rã ré, ma wahudu Zezusi hã, 'ri nhiti morĩ da, a'ubuni u. Taha wamhã, te tame a'â tihâiba, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme da.

36Tawamhã Sima Pedru norĩ hã te Zezusihi zô ropâ sô sõpré, tisiré norĩ me, te te siwi sõpẽtẽ da.

37Tawamhã te te siwi sõpẽtẽ wamhã, te tãma rowasu'u za'ra ãne: — Aihĩni te asô hã tanhopré ni.

38Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra ãne: — Oto wasi'aba'réi wa'aba, 'râwi 'ri wa'õtõ 're, 're idahâimana za'ra mono u, tamomo zama te iwasu'uwẽ na hã da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo, wa hã.

39Tawamhã daro mono bâ te 're mo, Galiléa ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ ma, iwasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u mono da, zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Wa'uburé hã te te duré dama 're anhamra.

Aibâ i'wa're ré hã, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 8.1-4; Luca 5.12-16

40Tawamhã aibâ hã ma itẽme wi, i'wa're ré hã. Hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara, te te tãma nharĩ da, ãne: — Ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Tahawa, asima ĩwẽ wamhã, te za ĩpe. — Ãne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

41Tawamhã Zezusi hã ãma pẽ'ẽzé wa, ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, ãne te tãma tinha: — Tane tô. Wa tô ĩsima aiwẽ, te aipese da. Tâibâ oto aihâzé hã.

42Tawamhã awa'awi ma i'wa're hã tãma apa. Ma tô tihâiba wẽ pese oto duré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43-44Tawamhã Zezusi hã ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tõ da. Ãne te tãma tinha: — Ĩwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ĩwasu'u õ di za, te i'aipesezém na hã. Sasedoti u si te za aimo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u si, aihâiba wẽ zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za asõpru, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na hã.

45Tazahã aibâ hã rowasu'u wẽ na ma tô ãma ropé. Tahawa, sõ'awi 'ri ahâ u hã datẽme 're ne waihu'u mono õ di, Zezusi hã. Tahawa, a'ubuni wi te a'â 're hâimana, danhiti. Tame 're hâimana mono ré, te itẽme 're dasihutu, daro mono bâ, da te 're sabu za'ra mono da.

Marcu 2

Zezusi hã aibâ ihi'ré te te ipesezé wasu'u

Mateu 9.1-8; Luca 5.17-26

1Suru na ãma ronomro parip si, ma Zezusi norĩ hã apâ aihutu, Cafanau na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã awa'awi ma iwasu'u hã ropé, 'ri para ãma oto ihâimana na, Zezusi hã.

2Tawamhã da'ahâ na ma itẽme dasito. Da'ahâ na itẽme dasito mono wamhã, 'ri 're wa'wa ãma hã, duré 'ridawa ãmab zama hã da'masisi di.

3Tawamhã Zezusi hã rowasu'u wẽ na te te dama rowasu'u ré, aibâ norĩ, ma tô ihi'ré hã itẽme siwi ãwisi, isimiwaptâ wa. Aibâ norĩ hã maparane si'uiwa na ihâiba za'ra hã.

4Tazahã da'ahâ wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di, Zezusihi u hã. Tahawa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tô siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhã ma tô ãma siwi si'ra, isa'warizéb ré, ihi'ré hã.

5Taha wamhã, aibâ norĩ, ma tô Zezusi hã siwi ãma umnhasi, isiwadi za te te tãma ipese za'ra zém na hã. Ãhã wamhã, Zezusi isimirosa'rata za'ra ma tô tiwi sina waihu'u za'ra. Tahawa, te ihi'ré ma tinha ãne: — Ĩsiwadi, aiwasédé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé, te ai'ãma hã 're ab'madâ'â mono õ di za oto.

6Tame aibâ norĩ hã te dame asimro, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã.

7Ta norĩ hã te 'râwi sima ãma rosa'rata za'ra, ãne: — E niha te aibâ ma tinha bété, õ hã, imorĩ'õ ma. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, aibâ ma, te te inharĩzé hã. Dawasédé hã da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're i'apari mono zé hã.

8Tawamhã 'râwi te te ãma irosa'rata za'ra zém na, ma tô Zezusi hã sina waihu'u za'ra. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, te ãne ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa.

9Wa hã dawasédé hã te dama 're i'apari waihu'u pese mono na, e niha te za iwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Ihi'ré ma, wa tô tinha: “Aiwasédé hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé, te ai'ãma hã 're ab'madâ'â mono õ di za oto.” Ãne hã ĩmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. Ã hã imorĩ'õ hã wahutu da, duré tiza'warizé hã te te sima âri da, oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za tô oto.

10Ti'ai ãma Dasiré Ipoto ma hã tãma waihu'u pese di, dawasédé te te dama 're i'apari mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. Ãne na asiwi waihu'u za'ra wa'aba da, wa za ihi'ré ma tinha, wahutu da. Tawamhã ihi'ré ma, te tinha oto ãne:

11— Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé âri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

12Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, aibâ hã. Tiza'warizé, ma tô ti'â. Rob u, ma tô oto iré watobro, danho'a. Tahawa, uburé, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, te duré ãma tawata za'ra ni. Ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni: — Ãne hã niwa wa te i'madâ'â za'ra õ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Levihi wasu'u
Mateu 9.9-13; Luca 5.27-32

13Tawamhã Galiléa ãma isõ'u zapoto u, te apâ mo Zezusi hã. Da'ahâ na ma
tô itẽme 're danomro. Tawamhã dasihutu sidâpâsi te nasi dama rowahutu,
rowasu'u wẽ na.

14Tawamhã morĩ ré, ma tô aibâ tisã, danhib'apito ma, dawi rob'uiprazé arĩ
ubumroi'wa hã, Levi na isisi hã, Afeuhu 'ra hã. Tinhimiromhurizéb ãma te
nhamra, rob'uiprazé te te dawi 're i'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã
Zezusi hã te 'mahâ, ãne: — We aiwahutu, ĩsiré 're aimorĩ da oto. Tawamhã
awa'awi ma wahudu Levi hã, isiré oto 're morĩ da.

15Tawamhã suru na ãma ronomro wamhã, Zezusi hã te tisa, Levihi nhorõwa
ãma. Isiré 're inomro mono norĩ zama, te isiré tisaihu. Da'ahâ na duré isarina
idasi'aba'ré hã te duré isiré tasaihuri ni. Ta norĩ hã rob'uiprazé arĩ
ubumroi'wa, duré farizeu norĩ nhimiroti zarina 're ihâimana za'ra mono õ.

16Tawamhã ta norĩ me sai ma, sãmra ré, ma tô Zezusi hã 'madâ'â za'ra, dama
rowahutu'wa norĩ hã, farizeu norĩ hã. Ta norĩ hã Zezusihi siré 're inomro
mono norĩ ma, te nharĩ za'ra, ãne: — E niha bâ, te bété rob'uiprazé arĩ
ubumroi'wa norĩ siré, duré dawasété na 're idahâimana za'ra mono norĩ siré
zama hã dame tisa.

17Tawamhã Zezusi hã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tãma nharĩ
za'ra, ãne: — Hâzé ãna 're inomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu
za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ihâzé ré norĩ zô si te za 're
siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane duré wa hã. Dawẽ na 're
idanomro mono norĩ zô, ĩsitẽme 're ĩhârâ mono da, we ĩmorĩ õ di. Dawasété
na 're idanomro mono norĩ zô si, 're ĩhârâ mono da, wa tô wei mo.

Bâtâ na dasai ãna, idahâimana za'ra zé wasu'u
Mateu 9.14-17; Luca 5.33-39

18Tawamhã Zuwã Batistaha siré 're inomro mono norĩ hã, duré farizeu norĩ
hã, ã bâtâ na te saihuri ãna tihâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma,
mreme zusi da. Tahawa, ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma, nharĩ za'ra, ãne: —
Zuwãhã siré 're inomro mono norĩ hã, duré farizeu norĩ hã, ã bâtâ na saihuri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãna te tihâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. E marĩ wa, asiré 're inomro mono norĩ hã, saihuri ãna ã bâtâ na hâimana za'ra õ di bété, tãma mreme zusi da.

19Tawamhã Zezusi, ma tô asa tãma waihu'u za'ra: — Aibâ hã imrozéb u, sô ihârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e saihuri ãna, te za tihâimana za'ra. Mare di. Saihuri ãna hâimana za'ra õ di za. Aibâ imro da hã i'rata sãmra za'ra ré, te za tô isiré tisa hã tihu, to sina.

20Niwapsi te za bâdâ hã iwa waptãrã, aibâ imro da hã isiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi i'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na.

21Da'uza hâ 'ratare hã, e te za ihâi wẽ na ãma hâiwa'aba ni, ihâ nhihâri tém na. Mare di. Ãne wamhã, te za dawi 're hâzahutu za'ra. Tawamhã ihâ'rada hã te za sina hâta. Te za oto duré dawi hâihatari za'ẽtẽ.

22Tane duré uwa 'rãi wa'u isé hã 're wa'ui ware mono õ ré, da te 're séme waihu'u mono õ di, romhâ 'manharĩ 'ratare 'remhã. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono nherẽ, oto wa'ui ware wamhã, te za romhâ 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãi wa'u isé hã te za asa'wa. Romhâ 'manharĩ hã te za duré hâihaiwamna. Itép si'uiwa 'rep si, te za da te 're sé, rob'rãi wa'u té hã.

Romhuri zahârizém na roti wasu'u

Mateu 12.1-8; Luca 6.1-5

23Tawamhã romhuri zahârizém na, ma tô buru nho wa'wai baba ro'rahâri za'ra Zezusi norĩ hã, sabadu na. Isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, te te huri mono da.

24Tawamhã farizeu norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne: — E niha, romhuri zahârizém na nherẽ, te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, asiré 're inomro mono norĩ hã, wahi'rata norĩ hã romhuri zahârizém na te te dawi 're sawi za'ra mono nherẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Tawamhã Zezusi ma asa tãma waihu'u za'ra: — E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te irob'manharĩzém na, isiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

26'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, ma tô ãzé, apito Dawi hã. Abiata hã 're hâimana mono ré, ma tô ãzé. 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire uptabi, Abiata hã, ta hã tisiré norĩ nhipai u sasedoti ipire uptabi. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'mai'rẽ i'u'ẽne hã, Dawi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aré da te isa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tãma a za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, i'u'ẽne hã te te 're ihuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'mai'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã.

27-28Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã tãma 'rãsutu za'ra, timreme na: — Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu, dasiré ĩpoto da, ti'ai ãma. Tahawa, dama ĩpire di, sabadu na roti hã te dama 're i'apisutu mono zéb da hã.

Marcu 3

Aibâ isimizu prã hã, romhuri zahârizém na Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 12.9-14; Luca 6.6-11

1Tawamhã zudeu norĩ te, rowahutuzéb u, ma duré ãzé Zezusi hã. Tame te aibâ hã dame nhamra, isimizu'rã're hã.

2Tame te ni'wam norĩ hã Zezusi hã siwi 'madâ, zudeu norĩ te, romhuri zahârizém na, aibâ hã te te pese zô. E marĩ wa. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wẽ'õ da, romhuri zahârizém na roti, te te i'madâ'â õ para.

3Tawamhã Zezusi hã te aibâ 'mahâ, ãne: — We aimorĩ ãwa.

4Te duré da'ab'mahâ, ãne: — E niha romhuri zahârizém na roti hã. E marĩ, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra, romhuri zahârizém na, sabadu na hã. E iwẽ na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E iwasété si, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra. E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're danho'reptu za'ra. E bâtâ na, wa te 're danho'reptu za'ra mono ãna, wa za taré wa te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'madâ'â za'ra. Tawamhã ni'wa hã asa te te ãma sada'âbâ õ di, Zezusi te te ãma isadanharĩ za'ra zém na hã.

5Tawamhã Zezusi te da'ab'madâ. Te te ãma irosa'rata norĩ ãma hã, toi õ di. Simirosa'rata wasété nhiptete za'ra wa, ta norĩ ãma pẽ'ẽzé za'ra di. Tawamhã isimizu'rã're ma, te tãma tinha, ãne: — Ma'ãpé, asimizu wahutu. Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibâ hã. Tahawa, ma tô tinhimizu pese.

6Te te pese pari, ma awa'awi wairé, farizeu norĩ hã. Tawamhã Erodihi niwĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ me, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi te te sima hâiba za'ré za'ra da hã.

Zezusi hã te te ida'apesezé wasu'u

7-8Tawamhã Zezusi norĩ hã te ai'aba'ré, Galiléa na isõ'u nhisi u. Da'ahâ uptabi na te isarina hã ai'aba'ré ni, Galiléa hawimhã, duré Zudéa hawib zama, duré Zeruzalẽ hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodã pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sidõ hawimhã. Zezusihi wasu'u hã ma tô wapari za'ra ni aré, te te 're ida'apawapto mono zé wasu'u na hã. Tahawa, ma tô itẽme dasito, daro mono bâ.

9-10Uburé ihâzé ré norĩ hã te itẽme 're sisãmra, te te siwi upi da, tinhib'rata na. Tahawa, tisiré 're inomro mono norĩ ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'âri za'ra da dawi, iwap sébré da, da te dasiwi hâiba wati tõ da, dasina hã.

11Wa'uburé te te 're ida'awamnarĩ mono norĩ hã, Zezusi te te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, hi'rãtitõ te ipapara tãma 're sina. Te duré siwi te te 're 'mahârâ, ãne sa'ẽtẽ: — A hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra.

12Tahawa, wa'uburé norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na te te dama sisi tõ za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

Aibâ 12 na ihâiba za'ra hã, Zezusi te te ipisutu za'ra zé wasu'u

Mateu 10.1-4; Luca 6.12-16

13Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ na, ma tô sai'u Zezusi hã. Tame te te sima iwẽzéb uwaibaba, te sitẽme sô tihârâ za'ra, aibâ norĩ zô. Sitẽme sô hârâ za'ra wa, ma tô itẽme aihutu 'râwi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã 12 na ihâiba za'ra hã ma tô pisutu za'ra, isiré a'â 're hâimana za'ra mono da, nimahã na te te datẽme satõrĩ za'ra da, za te te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u na, isõwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, isadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tô ãhã wamhã oto sisi za'ra.

15Ma tô duré pisutu za'ra, iwaihu'u pese zarina, wa'uburé norĩ te te dama 're sãmra za'ra mono da hã.

16-17Aibâ norĩ hã, 12 na ihâiba hã ãne isisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tô sisi té, Zezusi hã. Isiré norĩ hã ãne isisi za'ra hã: Tiagu, Zuwãhã me, Zebedehe 'ra norĩ hã. Bu'anezi na, ma tô sisi téb zahuré, Tiagu norĩ hã Zezusi hã. Bu'anezi na, isisi hã, tãirãrã te wasu'u, isisi té hã.

18-19Duré isiré norĩ hã ãne isisi za'ra hã: Ãdré, duré Filipi, duré Batolomeu, duré Mateu, duré Tome, duré Tiagu, Afeuhu 'ra hã, duré Tadeu, duré Sima, Zeroti norĩ niwĩ aré 're ihâimana mono hã, duré Zuda Icarioti, si'uihâ na Zezusihi hâiba nhomri'wa da hã dama. Ãne isisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateu 12.22-32; Luca 11.14-23; 12.10

20Tawamhã Zezusi hã 'ri tẽme oto morĩ wamhã, da'ahâ na ma duré itẽme dasito. Itẽme dasito mono wa, Zezusi norĩ hã saihuri waihu'u õ di.

21Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tô sô ai'aba'ré, 'ri 're, siré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã. Ma tô ni'wam norĩ hã i'rã siwamnarĩ na Zezusihi ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba'ré, Zezusihi zô, ta norĩ hã.

22'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, Zeruzalẽ hawi datẽme isihutu norĩ hã, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hâiba na: — Õ hã Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã romhõsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da.

23-26Tawamhã Zezusi te sima sô tihârâ za'ra, rowahutu'wa norĩ zô, marĩ hã te te tãma waihu'u za'ra da, romnhimiré'é na. Tawamhã itẽme simasa wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra: — E niha te za Satanasi hã tinhib'a'uwẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã te te dama 're sãmra. Te te dama 're isãmra mono da hã, mare di. Ãne wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'râwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherẽ, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'râwim nherẽ. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã 'râwi sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Tâibâ aré isib'a'uwẽ norĩ hã. Tahawa, Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're isãmra mono da hã, mare di.

27— Ãne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hã aibâ isiptete nhorõwa u, sébré wamhã, isibro hã te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, te te sima pawasisi õ ré hã. Te za a'â sima pawasisi. Taha parip si, te za isibro hã tiwi ubumro, 'ri para sa 're iromnhimi'wara mono hã. — Ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

28— Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, da te ãma 're wasété za'ra mono nherẽ, dawasété na tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, dawasédé hã tãma waihu'u pese di, te te dama 're i'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da.

29-30Tane nherẽ, Ipẽ'ẽzani hã wẽ nherẽ, isimiromhuri na da te 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za. Te za te te da'ãma 're ab'madâ'â u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma, taré te te sima rowasu'u za'ra wa, wa'uburé zadawa para, 're imorĩ na. Ãne wẽ'õ te, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da hã.

Zezusihi na wasu'u, isisãnawã norĩ wasu'u me

Mateu 12.46-50; Luca 8.19-21

31Tawamhã Zezusihi no norĩ hã ma tô itẽme aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi zô da'maihârâ da, itẽme watobro za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Da'ahâ na te i'rata asimro ni. Tawamhã ni'wam norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tihârâ za'ra.

33Tawamhã tãma irowasu'u'wa norĩ ma, ma tô waihu'u za'ra, ãne: — E 'wa hã ĩna. E 'wam norĩ hã ĩno norĩ.

34Tawamhã siwi i'uirĩ'wa norĩ 'madâ'â sina, te ãne tinha: — Ãhãta ĩna. Ãhãta ĩno norĩ. Ãhãta ĩhidiba norĩ.

35Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, te te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã ĩno, duré ta norĩ hã ĩhidiba, duré ta norĩ hã ĩna.

Marcu 4

Aibâ hã amnho te te i'anhamra mono zé wasu'u

Mateu 13.1-23; Luca 8.4-15

1Tawamhã Zezusi hã te duré dama rowahutu, Galiléa ãma, isõ'u zapoto 'rata. Da'ahâ uptabi na itẽme dasito mono wa, ma uba're wa ãzé, â zada'ré prã na.

2Tawamhã sa'ẽtẽ na ma tô dama rowaihu'u marĩ na, tinhimirowasu'u na te te iromnhimiré'é na. Ãne te dama tinha:

3— Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Amnho poto wasu'uzém na hã, wa za ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibâ hã te buru u mo, ti'ai hâibâdâ wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

4Tawamhã ta hã amnho te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bâdâdi zababamhã ma tô rere'e. Tawamhã ta hã sire ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

5Ẽtẽ nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã duré ta hã ti'ai baihâire wa, ma tô romnhamare hã 'wanhipré su'u.

6Tawamhã bâdâ hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma tô ti'wanhipré 're za'ra, isari hã te te rowa'réi mono õ wa sina hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô duré ta hã 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma tô te te ubu, wab'ru hã. Tahawa, 'rãi mono õ di, duré ta norĩ hã.

8Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã oto 'wanhipré 'rãihâ mono wamhã, ma tô duré oto ta norĩ hã ti'rã za'ra. 'Rãi mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãi pese mono prã ti, rob're hã. Duré nima niwĩp si hã 'rãi pese uptabi mono di.

9Tawamhã ãne ma tô ãma dama 'rãsutu, timreme na: — Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da.

10Tawamhã dazahutu parip si, ni'wam norĩ dame isimasa hã ma tô itẽme sina rotété za'ra dawa'rãmi, aibâ 12 na ihâiba norĩ me. Tawamhã ãne te siwi 'mahâ: — E niha amnho potozém na ãma irowasu'uzé hã.

11-12Tahawa, Zezusi asa ma tô ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama iwaihu'u'õ hã, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã, sõ'awi te te dama waihu'u õ nherẽ. Ĩzazei'õ'wa norĩ ma, wa za ĩnhimiromnhimiré'é na si te tãma ãma 're rowasu'u za'ra. Tawamhã ta norĩ hã titõmo na te te 're rob'madâ'â za'ra mono nherẽ, taré te za te te 're rob'madâ'â za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherẽ, taré te za duré 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ãna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhã, te aré tiwasété wi 're sipizari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ, iwasédé hã te te ãma 're ab'madâ'â tõ mono da.

13Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã waihu'u za'ra wa'aba õ wamhã, amnho potozém na te irowasu'u hã, e niha te za tawamhã ĩnhimirowasu'u amo hã iwaihu'u za'ra wa'wa.

14Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra: — Amnho hã aibâ te te i'anhamra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, tipo're na te te 're iwapari za'ra mono hã, aiwa amnho hã bâdâdi zababa irere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Awa'awi waptu na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te wapari za'ra wamhã, Satanasi hã te za itẽme tiwisi za'ra, te te apâ tiwi wazere za'ra da, ipo're hawimhã.

16Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ẽtẽ nhisiwi irere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina.

17Tane nherẽ, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhã ãté robzépada hã duré rowasédé hã te za isazei'õ'wa norĩ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aré te te 're isaze za'ra mono zé hã, te za te te 're sazei utõrĩ za'ra za.

18Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari irere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te za te te 're wapari za'ra, taré.

19Ãté marĩ na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Ãté danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, iwẽ uptabi newa. Ãté marĩ hã te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra. Tawamhã rob're i'rãi õ ne, tãma 're hâimana wẽ za'ra mono õ di za, duré ta norĩ hã.

20Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa irere'e mono ne, te za duré 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ pese za'ra. Tawamhã rob're i'rãi pese uptabi ne, te za hâimana wẽ uptabi na duré ta norĩ hã 're hâimana za'ra.

Rob'uiwẽzé wasu'u

Luca 8.16-18

21Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Rob'uiwẽzé hã 'ri 're wa'wa u, da te âri wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za duré sãrĩ ni. Mare di. Isima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22-23Tahawa, marĩ hã a'â dama iwaihu'u za'ra õ hã, niwapsi dama waihu'u pese za'ra di za. Aipo're na ma tô ĩnhimiroti hã iwapari za'ra wa'wa. Tahawa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

24-25— Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã isimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã sa'ẽtẽ na tãma ãma 're sõprub za'ra, te te aré 're iwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã isimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherẽ, te te tiwi 're awaibu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te te aré ãma 're iwaihu'u za'ra mono zé hã.

Amnho potozé wasu'u

26Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hã ti'ai wa, te za amnho hã te te anhamra, poto mono da.

27Tawamhã aibâ hã rĩtĩ ré nherẽ, duré sõtõ ré nherẽ, si'uihâ na te za ti'wanhipré za'ra, amnho hã. Te za duré ti'rãihâ za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za duré ti'rãihâ za'ra. Aibâ hã te te waihu'u õ di.

28Ti'ai 'rowim nherẽ, te za si'uihâ na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rã za'ra mono da. Te za a'â ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za duré oto 're 'rã za'ra.

29'Rãi 'ré wapsi, te za oto 'rãihâ, ro'wa na aibâ hã, bâdâ hã oto iwa waptã'ã wa, te te itehârizéb da hã.

Mostada nhama 'rare wasu'u

Mateu 13.31-32; Luca 13.18-19

30Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã, e marĩ na, wa za ãma romnhimiré'é.

31Mostada nhamare na, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã. Mostada nhamare hã suru uptabire di, aimawi norĩ ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Tazahã da te 're zuri mono wa, 're 'wanhipré za'ra mono wamhã, te za ti'rãihâ za'ra. Uburé aimawi rob're nhipai'u. Papo za'ẽtẽ wamhã, isu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. Ãne wa aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa.

33Ãne ma tô Zezusi hã tinhimirowasu'u ahâ na te te ãma 're romnhimiré'é, marĩ hã da te ãma 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

34Tinhimiromnhimiré'é na si, ma tô te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're inomro mono norĩ ma si, ma tô hâiba pisutu za'ra, te te tãma 're awaihu'u pese, sõ'awi.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te inharĩzé wasu'u

Mateu 8.23-27; Luca 8.22-25

35Tawamhã Zezusi hã bara na ma tô satõrĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã: — Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba.

36Tawamhã te a'â dazatõrĩ za'ra, apâ dasi'aba'ré da. Taha pari, Zezusi hã uba're 're isébrézéb 're, ma asisi isarina, zara u te te saprĩ za'ra da. Ni'wam norĩ hã te duré siré sari za'ra uba're hã, Zezusihi zarina.

37Tawamhã rowa'u hã ma tô watobro, sa'ẽtẽ na. Tawamhã âsisasi hã sa'ẽtẽ wamhã, ma tô nasi asisi, uba're wa. Â hã te te i'masisizéb u hã romhuture di oto.

38Tane nherẽ, te Zezusi hã nhono, uba're na're ãma. Da'rã zaparizém na te 'rã zapa. Tahawa, ma tô siwi utu. Ãne te oto siwi 'mahâ: — Rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. E wa'ãma aipẽ'ẽzé za'ra õ di za.

39Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, rowa'u'u ma, te tinha, wa'u'utu da. Duré âsisasisi ma zama, te tinha, ãne: — Ma'ãpé ai'âtu na. Tawamhã ma tô sazâ, rowa'u hã. Ma tô duré ti'âtu oto.

40Tawamhã Zezusi hã te ãne tãma nharĩ za'ra: — E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asiwi 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Tawamhã te sima rowasu'u za'ra, ãne: — Pra, e niha õ hã iwaihu'u pe. Isadawa hawi ma rowa'u hã, duré âsisasisi zama hã sazâ. Õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipahi pese za'ra.

Marcu 5

Aibâ hã wa'uburé ré 're imorĩ hã, Zezusi te te ipawaptobzé wasu'u

Mateu 8.28-34; Luca 8.26-39

1Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô zara u aihutu, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Galiléa ãma isõ'u zapoto zara niwĩ, Zeraza hã.

2Tawamhã uba're hawi watobro wamhã, ma tô aibâ hã wa'uburé ré 're imorĩ hã sina uzusi.

3-4Aibâ hã adâ'â 'ru hawi, ma tô itẽme watobro. Adâ'â 'ru ãma, te ta hã 're sãmra. Te aré da te 're pawasisi, isi'uwazi nhorõ rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahã ma tô te te sina 're anhinarĩ. Ni'wa hã sada 're siptete waihu'u mono õ di.

5Bâtâ sidâpâsi, duré mara sidâpâsi te adâ'â 'ru ãma, duré ẽtẽ 'rãihâ ãma zama hã 're hâimana, sadari sina. Ẽtẽ na te duré 're sisihâri u'âsi.

6Romhâ na, ma tô aibâ hã tisã, Zezusi hã. Te te sãmri wa, te itẽme wara, Zezusihi u. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô ipapara aime.

7Sa'ẽtẽ te 'mahâ, ãne: — Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono, danhipai u 're isãmra mono 'ra, e marĩ ĩ'ãma 'manharĩ da, te we aimo. Ĩ'azâri õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, wa ĩsina aipa'uwati.

8Ãne te Zezusihi ma tinha wa'uburé hã, te te tãma rob'rui wa, aibâ hâiba hawi watobro da.

9Tawamhã Zezusi te isisi zô sadanha: — E niha asisi hã. — Ahâ di, ĩnhisi hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã wa'ahâ wa. — Ãne te Zezusihi ma sisisi.

10Tawamhã Zezusihi wi, te nasi tiwi rowaptẽ, wa'uburé norĩ ma, te te rob'ru tõ da, darob amoi u, si'aba'ré tõ da.

11Tawamhã romhutu na te uhâbâ hã tisa te te 're huri, ahâ na, sa'a ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã wa'uburé norĩ te Zezusihi wi sina rowaptẽrẽ za'ra, ãne uhâbâi u si te te tãma rob'ru za'ra da: — Ma'ãpé uhâbâi u wazatõrĩ za'ra na, ihâiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

13Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, aibâ hâiba hawi wairébé da, uhâbâ hâiba 'rep si, sisisi da. Tawamhã uhâbâ hâiba 're sisisi wi, ma tô uhâbâ hã sisa're, wara sina, i'rã sipra u. Âi ba ma te ãhã wamhã rere. Âi ba rere'e wa, ma uburé ai'utõ, uhâbâ hã. 2 miu na ma tidâ'â za'ra taha wamhã.

14Si'utõrĩ wi, te uhâbâ 'madâ'â'wa norĩ hã isiti sisa're wara sina, 'ri ahâ u, te te dama rowasu'u za'ra da, duré rom na 'ri wa'õtõ ãma zama. Tawamhã da'ahâ na ma tô itẽme ai'aba'ré ni, da te 'madâ'â za'ra da hã.

15Tawamhã Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibâ hã 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé norĩ ré aré 're imorĩ hã. Uza ré, te oto nhamra, rowẽ na. Tawamhã ma tô tãma tapahi za'ra ni, õne hã dama sa'rese za'ra õ wa.

16Tawamhã ãma i'madâ'â za'ra 'wa norĩ hã, te aibâ wasu'u hã dama wasu'u za'ra, isihutu norĩ ma. Aibâ hã Zezusi te te ipawaptobzém na, duré uhâbâi ma, te te irob'manharĩzém na zama, te dama rowasu'u za'ra.

17Tawamhã te siwi satõ, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hã.

18Tahawa, Zezusi ma oto ãzé uba're wa, danhiti morĩ da. Uba're wa, sébré wi, te aibâ hã ãne sina 'mahâ, wa'uburé ré aré 're imorĩ hã: — Ma'ãpé ĩma pisutu, asiré 're ĩmorĩ da.

19Tane nherẽ, Zezusi te te ãma sazei õ di. Tahawa, ma te aibâ ma waihu'u, ãne: — Apâ te za aimo, asõrõwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ na te te aipawaptobzém na asisãnawã norĩ ma, asiwasu'u da.

20Tawamhã te oto mo, aibâ hã. Zezusi, iwẽ na te te ipawaptobzém na, ma tô te te dama 're rowasu'u, Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi 're. Tawamhã isimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhã, ma tô ãma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'õi wasu'u me
Mateu 9.18-26; Luca 8.40-56

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ saprĩ, zara u. Da'ahâ na, ma itẽme tasi'rã'õtõ ni, â zaihâ u hã.

22Tawamhã aibâ hã ma itẽme wi, Zairu na isisi hã zudeu norĩ te, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã. Itẽme wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime, Zezusihi papara.

23Ãne te tãma tinha: — Ĩ'ra hã hâzé ahâ di, azaruture hã. Te za ĩwi dârâ. Tahawa, te za ãma ĩsiré aimo, asib'rada hã ãma nomri da, ĩma pese da, dâ'â tõ da.

24Tawamhã Zezusi te ime mo. Da'ahâ na isiré dasi'aba'réi wamhã, ma dasiwi hâiba wati ni.

25Tawamhã morĩ ré, ma pi'õ hã itẽme wi, ihâzé te te 're i'manharĩ mono hã. Wahub ahâ na te hâzé ré 're hâimana, 12 na ãma iwahum na.

26Dawede'wa norĩ hã ma tô ahâ na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhib'rata 're hâimana mono ré, ma tô te te 're robzépata za'ẽtẽ, pi'õ hã. Uburé tinhibro hã ma tiwede'wa norĩ ma uprosi, tiwede wa'âbâzém na. Tahawa, 're séptâ'â mono õ wa, ma tô ihâzé hã te te tiwi 're wasété u'âsi, ihâiba hã.

27-29Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari wamhã, dawa'wa u ma tô ãzé, ibabarãi hawi. Ãne isimirosa'rada hã: “Zezusihi uza si te tiwi upi nherẽ, wa za ĩpese.” Ãne te sima rosa'rata, pi'õ hã. Tahawa, te itẽme mo. I'uza si ma duré ãhã wamhã tiwi upi. Tawamhã i'uza te te tiwi upi wi, awa'awi ma tô séptârâ. Marĩ hã tãma isipari na, ma tô 'râwi sihâiba waihu'u.

30Awa'awi ma tô duré sina waihu'u, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ida'maipesezém na. Tahawa, ma aipi'ra, da'ahâ wa'wa. Ãne te tawamhã da'a'mahâ: — E 'wa hã ma ĩ'uza hã ĩwi upi.

31Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã te asa ãne tãma nharĩ za'ra: — Oro aihĩni ai'ãma wasi'uirĩ mono za, te iwa'azadanha.

32Tane nherẽ, Zezusi hã te i'upi'wa zô hã te te 're rob'madâ'â.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Tahawa, te itẽme mo, pi'õ hã. Ma tô sihâiba waihu'u, ihâzé te te tãma ipari na. Tahawa, pahi nherẽ, te itẽme mo, rẽrẽ'ẽ sina. Hi'rãtitõ ma aime Zezusihi papara, tãma siwasu'u da. Ma tô tãma siwasu'u pese, pi'õ hã.

34Tawamhã Zezusi ma tô tãma waihu'u, ãne: — Ĩhidiba, za te aipesezém na, asina ĩ'umnhasi wa, ma tô aihâzé hã aima apa. Rowẽ na si aimorĩ. Ma tô aipe.

35Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô aihutu, Zairuhu nhorõwa hawimhã tãma iromhuri'wa norĩ hã. Ãne te tãma rowasu'u za'ra: — Ai'ra azaruture hã ma tô aiwi dârâ. Simiromhuri ré nherẽ, rowahutu'wai wi, ro'wa'ré õ'umnhasite, te za ãma irosazâ.

36-37Tazahã isimirowasu'u za'ra hã te te 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Tahawa, te Zairuhu ma tinha, ãne: — Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõ. Ĩwétési ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. Ni'wa hã isiré morĩ tõ da, ma tô pisutu za'ra, Pedru norĩ hã Tiagu, Zuwã norĩ me si, isiré si'aba'réi da, Zairuhu 'ra u. Tiagu, duré Zuwã, ta norĩ hã tisisãnawã zahuré.

38Tawamhã Zairuhu nhorõwa u sihutu wamhã, ma tô da'ab'madâ, Zezusi hã. Azarutu ãma te ta'ru'ru ni, dawawai 'rãihâ sina. Tahawa, ro'wa'rutu di 'ri paramhã.

39Tawamhã te dama tinha, ãne: — E marĩ wa, te ai'ahâ na aiwa'õ za'ra wa'wa. Azaruture hã dâ'â õ di. Taré te nhono.

40Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Oro taré sõtõ za. Pẽ'ẽzani õ di. Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rob'ru, rob u dawairébé da, uburé. Si'ubdatõ isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô isiré asisi, 'ri 're wa'wa u, inomrozéb u hã. Ina norĩ si, ma tô isiré tizasi zahuré.

41Tawamhã ma tô pa'â, Zezusi hã. Ãne te tãma tinha: — Tarita tumi. Ãne ãma isaprĩzé hã: “Azaruture ai'utu.”

42Tô awa'awi azaruture hã ma udu, 12 na ãma iwahu hã. Para na te oto 're mo. Tawamhã uburé 'ri para isimasam norĩ hã ma ãma titob'uzu za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Tawamhã Zezusi te ina norĩ ma nharĩ zahuré, rowasu'u na te te dama ãma ropé zahuré tõ da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da hã.

Marcu 6

Zezusi hã Nazaré u imorĩzé wasu'u

Mateu 13.53-58; Luca 4.16-30

1Tawamhã Zezusi norĩ hã Nazaré u, ma tô apâ ai'aba'ré, Zezusi hã aré 're ihâimana mono zéb u.

2-4Tawamhã datẽme sihutu wamhã, zudeu norĩ te, romhuri zahârizém na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb ãma. Da'ahâ na da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, isimirowasu'u na hã. Ãne te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni: — Pra. E ma hawimhã, ma uburé marĩ hã awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're irowasu'u mono da hã. E niha bété õhõ ma si waihu'u pese di, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. Õ hã wede'é na romhuri'wa, Mariaha 'ra. Ino norĩ hã Tiagu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. Ihidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hâimana za'ra. Ãne wa, Zezusihi zô datob'uzu za'ra õ di, dama waihu'u pese wa, ãne na hã. Tahawa, ma ãne dama waihu'u, Zezusi hã: — 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã daro mono bâ datẽme 're nomro mono wamhã, isimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. Isipti'ai ãma si sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za, isipti'ai ãma wa. Isisãnawã norĩ zama, sô 're tob'uzu za'ra mono õ di za, isõrõwa ãma isiré 're idahâimana za'ra mono norĩ zama.

5Tahawa, Nazaré ãma sô datob'uzu za'ra õ wa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ahâ na te te dama 'manharĩ õ di, tiwaihu'u pese na hã. Ni'wam norĩ si, ma tô upi za'ra, tinhib'rata na te te pese za'ra da, da'umro na.

6Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na da te dasiwi saze za'ra õ wa, te taré da'ãma rosa'rata, da te dasiwi isaze za'ra õ zém na hã. Tawamhã Nazaré 'rata 're idahâimana za'ra mono norĩ ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hã, 'ri wa'õtõ mono bâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ hã te te datẽme isatõrĩ za'ra zé wasu'u
Mateu 10.5-15; Luca 9.1-6

7Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ zô, te tihârâ za'ra, aibâ 12 na ihâiba norĩ zô. Taha pari, ma tô maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba'ré da, datẽme. Si'aba'réi õ ré, ma tô duré tãma pisutu za'ra, isimiromhõsi zarina, wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra mono da.

8Ma duré tãma waihu'u za'ra, marĩ hã te te siré 'wasari tõ da, bâdâdi na da hã. Tisiwazusizéb ré si si'aba'ré da, ma tô tãma waihu'u za'ra. Mra hã duré romramizé hã duré rob'uiprazé hã te te 'wasari tõ da, ma tô duré tãma waihu'u za'ra.

9Tipara'uza ré si si'aba'ré da, ma tô tãma waihu'u za'ra. Duré da'uza ihâpa isõ'utu'u hã te te 'wasari tõ da, tihâiba na ré si si'aba'ré da, ma tô duré tãma waihu'u za'ra.

10Ãne ma tô duré tãma waihu'u za'ra: — Darob u, 're aihutu aba mono wamhã, te te 're i'aiwaibui wẽ wa'aba mono norĩ nhorõwa ãma si, te za a'â 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébé aba mono õ ré.

11Da te 're aiwaibui wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za dahawi 're aiwairébé su'u aba mo. Tawamhã dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za asisa'u aipara zapru hã 're itata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisãmri za'ra mono da.

12Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã te oto datẽme ai'aba'ré, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ.

13Wa'uburé hã te te oto dama 're sãmra za'ra. Duré azeitona 'rãi wa'u wam na, te te 're da'rãi u'ré za'ra mono pari, ma tô da'ahâ na te te 're dapese za'ra, dahâzé u'âsi 're idahâimana za'ra mono hã.

Zuwã Batistaha dâ'âzé wasu'u
Mateu 14.1-12; Luca 9.7-9

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã apito Erodi hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, iwasu'uwẽ hã daro mono bâ waptã'ã mono wa. Ãne te ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra: — Õ hã, Zuwã Batista apâ ihâiwa'udu. Tahawa, te marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, tiwaihu'u pese na.

15Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne: — Õ hã Eliasi, duréihã dâ'â nherẽ, apâ ihâiwa'udu. Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne: — Õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, duréihã 're inomro mono norĩ ne hã. — Ãne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima ãma 're romnomri za'ra.

16Tawamhã apito Erodi, ma tô Zezusihi wasu'u na hã danhimirowasu'u hã wapa. Tawamhã ãne te tinha: — Tô õ hã, Zuwã Batista. Te 'rui wa, da te butu nhizâri nherẽ, apâ ihâiwa'udu te 're mo.

17-18Erodi hã ma tô aré dama ti'ru, Zuwã Batista da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sẽrẽ da, dazazéb 're, 're sa mono da. Ãne ma tô Erodi hã Zuwãhã ma, rob'manharĩ wasété. E marĩ da. Imro ma, tãma rowẽ da, Erodizaha ma. Tinoi wi, ãma isi'ré na, ma timro, Filipihi mro na, Erodi hã. Ãma mro wa, Zuwã ma tô Erodihi ma tinha: "'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã ãne: 'Asisãnawãi mro na hã tiwi ãma 're ai'ré za'ra wa'aba mono õ di za.' " — Ãne ma tô Erodihi ma waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

19-20Tahawa, Erodiza hã te te sina 're mreme 'ruiwapari, Zuwã hã. Te te wĩrĩ neza. Tane nherẽ, te te wĩrĩ waihu'u õ di. E marĩ wa. Erodi hã te te tiwi 're 'madâ'â pese, Zuwã Batista hã. Zuwã hã wẽ uptabi na, te dama 're hâimana. Ãne na ma tô ihâimanazém na waihu'u, Erodi hã. Tahawa, sina 're pahi mono wa, ma tô dawi te te 're 'madâ'â pese, Zuwã hã. Zuwãhã nhimirowasu'u hã te nasi wapa, Erodi hã. Tawamhã wapari ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada hã te te sima ãma hiri wẽ õ di Erodi hã, Zuwã Batistaha hâiba na hã.

21Tawamhã ma tô bâdâ hã pisutu Erodi hã, iwa iwaptã'ãzém na dasipo're pu'u za'ra wa, isiré dasa hã da te huri da. Tahawa, ma tô dama ipire norĩ hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isiré tisa tihu, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré Galiléa ãma dama ipire 're ihâimana za'ra mono hã. Tawamhã aihĩni dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wẽ di, Zuwã Batista idâ'âzéb da hã.

22Tahawa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'õ hã ãzé 'ri para u, dama sipese da. Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô ãma uze za'ra, tãma sipese za'ra wẽ te. Tahawa, te apito hã azarutu ma tinha, ãne: — Marĩ ĩwi waptẽrẽ, asima iwẽzéb uwaibaba. Tawamhã wa za aima tisõ.

23Tô sena marĩ ĩwi waptẽrẽ wamhã, wa za aima ãma uwaimra za. Ĩnhipti'a ĩwi waptẽrẽ wamhã, aiwa wa za ãma aipo'o za ate da hã, duré ĩte da hã.

24Tahawa, te tina u a'â mo, marĩ hã apito wi te te iwaptẽrẽ da na, te te sadawa pibu da, tina hã. Tawamhã ina hã ãne te asa tãma tinha: — Ma'ãpé, Zuwã Batistaha 'rã si tiwi waptẽrẽ, taha si te te aima sõmri da.

25Tahawa, si'aba'ré na ma apâ ãzé apito u, azarudu hã. Tawamhã ãne te apito ma tinha: — Zuwã Batistaha 'rã si, wa ĩsima wẽ, piza'a 're nho'a wa, ĩma hiri da, ãhã na awa'awi.

26Tawamhã ma tô tiwi tirobzei'õ, apito Erodihi wi. Tane nherẽ, uburé sô idahârâ norĩ nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô tãma ãma uwaimra, te te tiwi iwaptẽrẽzéb uwaibaba.

27Tawamhã ma tô ti'ru, awa'awi i'rã te te we âri da, da'wapéi'wa hã. Tawamhã awa'awi te sô mo, dazazéb u. Tame awa'awi ma tô butu nhizâ, Zuwã Batista hã.

28Tahawa, te awa'awi ti'â, piza'a 'renho'a wa, azarutu ma, te te sõmri da. Te te tãma sõmri parip si, ma tina ma oto tisõ, Zuwã Batistaha 'rã hã.

29Tawamhã Zuwã Batistaha zawi'wa norĩ hã iwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô sô ai'aba'ré, ihâiba zô, te te siwi sẽrẽ da, ab're 're.

Zezusi hã dasa na te te idapawaptobzém na rowasu'u

Mateu 14.13-21; Luca 9.10-17; Zuwã 6.1-14

30Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã darob amoi hawi apâ sihutu wamhã, Zezusihi ma, ma tô siwasu'u za'ra, iwẽ na te te idapawaptob za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zém na hã. Duré te te dama irowasu'u za'ra mono zém na zama ma tô tãma siwasu'u za'ra.

31Tawamhã da'ahâ uptabi na itẽme dasisamarĩ pese wa, saihuri waihu'u õ di, Zezusi norĩ hã. Tahawa, ma tô ãne satõrĩ za'ra, Zezusi hã: — Oto wasi'aba'réi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'â, danhiti.

32Tawamhã hâiba pisutu te oto ai'aba'ré, uba're u. Uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, danhiti hâimana za'ra da a'â, zara niwĩ.

33Tane nherẽ, da'ahâ na ma tô waihu'u za'ra ni, zara u te te isaprĩ za'ra zém na hã. Tahawa, ma tô isõ'rãmib za'ra dasisa're, â zada'réi baba, Zezusi norĩ nho'rãmi, daza'rui mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã Zezusi norĩ wana, ma tô aihutu ni.

34Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wi, ma tô da'ahâ uptabi na da'ab'madâ. Tahawa, ma tô da'ãma tipẽ'ẽzé, pone'ẽrebâ 'madâ'â ãna 're inomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhã tame ma tô tinhimirowasu'u iwẽ na ahâ uptabi na hã da'apawapto, Zezusi hã.

35Tame tiwi hâiwahâ pesere wa, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã ma tô itẽme ubumro. Ãne te taha wamhã Zezusihi ma nharĩ za'ra: — A'ubuni wi wahâimana za'ra ré, ma wawi tihâiwahâ za'ra.

36E dama rob'rui õ di za, dasi'aba'ré da, marĩ hã dasazéb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri isimasa mono u, niha wamhã duré 'ri wa'õtõ u zama.

37Tawamhã Zezusi, ma tô asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama i'a za'ra wa'wa, dasaihuri da hã. Tawamhã asa ma duré ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne Zezusihi ma: — E niha wa za dasa hã dama uipra za'ra ni, da'ahâ uptabi nherẽ. Rob'uiprazé hã ahâ uptabi na, wama hâimana za'ra 'wa'âhã, 200 na wa aré dasa hã dama uipra za'ra ni, i'u'ẽtẽ wapu hã.

38Tawamhã Zezusi te sô sadanharĩ za'ra, ãne: — E niha te bété i'u'ẽtẽ wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa. Ma'ãpé sô sabu za'ra wa'aba. Tawamhã isiré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're inomro mono norĩ te te sabu za'ra wamhã, te Zezusihi ma, wasu'u za'ra, ãne: — 5 na ihâiba hã i'u'ẽtẽ wapu hã, duré maparane pe'a hã.

39Tawamhã Zezusi hã ma tô dama waihu'u, dui wa, dawa'õtõ mono bâ dasi'ubumroi mono da, uburé.

40Tahawa, dui wa, te oto dasi'ubumro, nima norĩ hã 100 na dahâiba hã, duré nima norĩ hã 50 na dahâiba na.

41Tawamhã ma tô oto i'u'ẽtẽ wapu hã waibu, 5 na ihâiba hã. Pe'a zama ma duré timra. Tawamhã hâiwa u te iré rob'madâ. Timama ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽtẽ wapu hã. Te te wẽ'ẽi mono pari, ma tô tisiré 're inomro mono norĩ ma sõmri za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tô te te wẽ'ẽ zahuré, te te duré dama sõmri za'ra mono da hã.

42Tawamhã i'u'ẽtẽ wapu hã umrore nherẽ, wẽ'ẽi ahâ di. Duré pe'a hã maparane nherẽ, wẽ'ẽi ahâ di. Tahawa, ma tô aihĩni dasa hã ãma huri ni. Ma tô duré da te 'mahâpãrĩ. Da'ahâ uptabi nherẽ, da'ãma si'utõrĩ waihu'u õ di.

43Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô apâ si'õtõ 're te te sé, danho'rada hã, i'u'ẽtẽ wapu wẽ'ẽ hã, pe'a wẽ'ẽ zama. 12 na iré hã si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã 'masisi mono di.

44 5 miu na aibâ norĩ hâiba hã, i'u'ẽtẽ wapu na isaihuri hã.

Zezusi hã â nhisi baba imorĩzé wasu'u

Mateu 14.22-33; Zuwã 6.15-21

45Taha pari, ma tô Zezusi hã tãma rob'ru za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, uba're wa sisisi da, iwana te te saprĩ za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi u, si'aba'ré da, iwana. Tawamhã Zezusi hã te a'â isa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorõwa u, da te ropéi mono da.

46Te te dama rob'rui pari, te ẽtẽ 'rãihâ u mo, Timama ma, mreme da.

47Tawamhã oto tiwi mara za'ra wamhã, uba're hã â wa'wa u, ma tô iré tihâimana za'ra. Taha ré, Zezusi hã siwaprosi te a'â tihâiba, ẽtẽ 'rãihâ ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ hawi, ma tô 'madâ'â za'ra tisiré 're inomro mono norĩ hã, uba're sari na si'u'ẽtẽ za'ra mono ré, rowa'u'u za'ẽne apâ te te tiwi wabzuri za'ra mono wa. E marĩ wa. Rowa'u hã isõ'õmoi baba te te rowapõrĩ za'ra wa. Taha ré, ma tô Zezusi hã itẽme timorĩ za'ra â nhisi baba, mara hâ ré. Tawamhã isõ'rãmi te aré timorĩ za'ra, Zezusi hã.

49-50Â nhisi baba itẽme morĩ za'ra wamhã, te ãma rosa'rata za'ra, adâ'â hâiba warõ newa. Tahawa, tãma pahi za'ra wa, te tãma 're sadari za'ra. Tahawa, te Zezusi hã awa'awi tãma si'mahârâ za'ra, ãne: — Wa hã wa we atẽme ĩmorĩ 'wa. Ĩma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

51-52Tawamhã awa'awi uba're wa, ma tô itẽme tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hã sazâ. Tahawa, rowa'u te te isazârizém na, ma ãma titob'uzu za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã. E marĩ wa. Zezusi hã i'u'ẽtẽ wapu te te dama wẽ'ẽi mono wamhã, ahâ uptabi di. Tane nherẽ, te te siwi ãma waihu'u su'u õ di, iwaihu'u pese uptabi na hã.

Zezusi hã, Zenezaré ãma te te ida'apesezé wasu'u

Mateu 14.34-36

53Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô saprĩ za'ra, isõ'u na zara u. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tô aihutu, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tame ma tô â zada'ré ãma, uba're na ãma wasisi za'ra.

54Tawamhã uba're hawi wairébé wamhã, awa'awi ma tô dasiwi waihu'u za'ra ni, Zezusi hã.

55Tawamhã daza'rui mono bâ, ma tô ihâzé ré norĩ hã itẽme 'wasari ni, Zezusihi hâimanazéb u, isimiwaptâ ré.

56Daro mono bâ te Zezusi hã datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ u zama, duré 'ri nho'õmo u zama, duré re na 'ri isimasa mono u zama. Darob u datẽme 're simasisi mono wi, ma tô ihâzé ré norĩ hã da te tãma 're sa'ra za'ra, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã ma tô tiwi rowaptẽrẽ za'ra ni, i'uza nhisutu si ihâzé ré norĩ hã te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhã i'uza nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nherẽ, ma tô 're séptâ'â za'ra, uburé ihâzé ré norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu 7

Zudeu norĩ hi'rata hâimanazém na, farizeu norĩ ma, Zezusi te te iwaihu'uzé wasu'u

Mateu 15.1-9

1Tawamhã aibâ norĩ hã Zeruzalẽ hawi isihudu hã ma tô Zezusihi u si'rã'õtõ, zudeu norĩ hã. Ta norĩ hã farizeu, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ.

2Ta norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã, farizeu norĩ nhimiroti hã te te 'madâ'â za'ra ãna, saihuri wa, simisõi pese ãna.

3-4Zudeu norĩ hã tihi'rata norĩ nhimiroti zarina si, te 're hâimana za'ra. Tisiré zudeu norĩ nhipai u, te taha si te te 're 'madâ'â pese za'ra, farizeu norĩ hã. Tahawa, 're simisõi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marĩ hã dasai wedezém hawi 'ri tẽme te te 're i'ãwisi za'ra mono hã, te za te te 're upsõi pese za'ra, ãma 're saihuri mono õ ré. Duré te za hâsizé hã te te 're upsõi pese za'ra, duré piza'a hã duré piza'a isi'uwazi 'manharĩ hã, tihi'rata norĩ nhimiroti zarina.

5Tahawa, farizeu norĩ hã Zezusihi u si'rã'õtõ wamhã, ma tô Zezusi hã siwi 'mahâ, rowahutu'wa norĩ me: — E marĩ wa, te bété asiré 're inomro mono norĩ hã simisõi ãna 're saihuri, wahi'rata norĩ nhimiroti na te te 're rosa'rata za'ra mono ãna.

6-7Tahawa, ma tô Zezusi hã asa ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Tô senai õ di, 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Duréihã Izaia hã ma tô i'uwaibaba ai'ãma rob'ui'éré siromo za'ra wa'wa, aihâimanazéb za'ra wa'aba na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'éré siromo za'ra wa'wa: “Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ĩ'ãma 're wata za'ra. Tane nherẽ, te tipẽ'ẽ 're aimawi zô si te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ĩ'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ĩnhimiroti zarina newa. Tahawa, senai õ di, ta norĩ hã ĩ'ãma 're iwata za'ra mono zé hã.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8A norĩ wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di. Ti'ai ãma danhimiroti na si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

9Ãne ma tô duré tãma waihu'u za'ra: — A norĩ wa'wa hã aihâimana nhipese sina te 're irẽme za'ra wa'aba mo 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, 'râwi asimirosa'rata na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

10Duréihã Mozési hã ma tô dama roti, ãne: “Aimama hã te za 're iwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” Ãne isimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama ãma nherẽ, duré tina ãma nherẽ, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” Ãne isimiroti hã duréihã.

11-12Tane nherẽ, te ãhã na hã asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahâimana za'ra, damama norĩ hã, duré dana norĩ zama hã da te 're pawaptob za'ra mono ãna. Ãté ni'wai ma, te za isibro hã 're hâimana, timama norĩ, tina me, te te ãma ipawaptob zahuré zéb da hã. Taha wamhã, wẽ nherẽ, ãté te za ãne timama ma hã, duré tina ma zama hã waihu'u za: “Marĩ na te aipawapto wa'aba da hã, te ĩsima wẽ nherẽ, tane nherẽ, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãma ropisutu, te tãma sõmri da, ãma ĩwata zéb da hã.” Ãté ãne te za timama ma waihu'u, duré tina ma zama hã. Ãne wamhã, te za tãma 're iwaihu'u wasété za'ra wa'aba mo, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô iropisutu pa. Tahawa, te za tãma ãma i'uwaimra, aimama norĩ, ãma pawaptob zahuré õ nherẽ, ana me.” Ãne ma tô dama 're iroti wasété za'ra wa'aba mo.

13Ãne wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aima wapu za'ra wa'aba di, isimiroti upana aihi'rata norĩ nhimiroti na si, dama 're roti u'âsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're iroti za'ra wa'aba mono zé hã, tô sena ahâ uptabi di.

'Râwi 're idasiwasété za'ra mono zém na rowasu'u
Mateu 15.10-20

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã Zezusi te duré sima dazô hâ, te te dama roti da, ãne: — Ma'ãpé, ĩnhimirowasu'u hã wapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da ãma.

15-16Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Dapẽ'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'râwi.

17Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba'ré, 'ri tẽme, tisiré 're inomro mono norĩ me. Tawamhã 'ri tẽme sihutu wapsi, te oto siwi sadanha, isiré 're inomro mono norĩ hã, marĩ na te te dama irowasu'uzém na hã te te tãma waihu'u za'ra da, 'râwi 're idasiwasété za'ra mono zém na hã.

18Tawamhã ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha a norĩ wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'râwi.

19E marĩ wa. Dapẽ'ẽ na, da te 're irosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono õ wa za, dasa hã. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hã. Taha pari, te za 're wairébé apâ, rob u. — Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te ãma waihu'u za'ra da, dasai mono bâ iwẽ na 're idasaihuri mono zéb da na hã.

20-22Ãne ma duré tãma waihu'u za'ra: — Dapẽ'ẽ hawi, da te 're isani za'ra mono na si, te za 'râwi 're dasiwasété za'ra. Dapẽ'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, marĩ na danhipsaihuri hã, duré dasipãrĩ hã, duré dasina danhipsaihuri hã, duré danhibrom na da'ruiwapari hã, duré dawasété 'manharĩ hã, duré dazadawa nhipe hã, duré marĩ na danhiminho'ru hã, duré danhisi wasédé hã, duré marĩ na 'râwi dasina dawada hã, duré 'râwi dawasété na 're idasisãmri za'ra mono õ zém na hã.

23Dasi'uihâ na te za 'râwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra. Taha pari, te za uburé marĩ hã iwasétére hã da te 're 'manharĩ za'ra. Ãne wapsi, te za 'râwi 're dasiwasété za'ra.

Pi'õ zudeu'õ 'ra hã, Zezusi te te wa'uburé hã ihawi isatõrĩzé wasu'u
Mateu 15.21-28

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, darob amoi u, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, daro ihâimana tẽme. Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Tame isãmrazém na da te dasiwi iwaihu'uzéb da hã, te te sima wẽ õ di, Zezusi hã. Tane nherẽ, a'â da te sa'rese ãna, sãmra waihu'u õ di.

25-26Tawamhã pi'õ ma tô duré isãmrazém na danhimirowasu'u hã wapa. Zezusihi wasu'u te te wapari wi, te awa'awi itẽme mo. I'ra hã ba'õtõre hã, wa'uburé hã te te 're wamnarĩ mono wa, te itẽme mo, te te tãma wasu'u da. Tawamhã itẽme wisi wi, ma tô Zezusihi papara aime, hi'rãtitõ. Pi'õ hã gregu na ipodo, zudeu'õ, Siru Penisiza nhihudu. Tane nherẽ, ma tô Zezusihi wi rowaptẽ, wa'uburé ma, te te rob'ru da, i'ra ma watobro da, i'ra hã rowẽ na si, tãma 're hâimana mono da oto.

27Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha pi'õi ma, ãne: — Imorĩ'rata na te za da'ra ma, isa hã da te tãma 're sõmri za'ra, tisa hã te te 're 'mahâpãrĩ za'ra mono da, a'â. Da'ra sa hã imorĩ'rata na wapsã ma, da te 're sãmra mono wamhã, i'uwaibaba õ di.

28Tawamhã pi'õ hã ma asa ãma sada'â: — Tô i'uwaibaba, ma tane hã ĩma iwaihu. Tane nherẽ, te za da'ra saipru hã, da'ra norĩ wi 're rere'e mono wamhã, wapsã hã te te 're huri, wedezai 'rowi.

29Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u: — Tane tô. Asa ãma ĩma uwaimrami wẽ wa, te za oto apâ aimo, 'ri tẽme. Ai'ra ma, ma tô wa'uburé hã watobro.

30Tawamhã pi'õ hã te apâ mo, tinhorõwa u. Wisi wamhã, rowẽ na ma tô ti'ra hã sabu, waptâ nomro ré. Iwana ma tô tãma watobro, wa'uburé hã. Tahawa, tãma hã rowẽ di oto.

Zezusi hã aibâ ipo'reptõ duré imreme waihu'u'õ, te te ipesezé wasu'u

31Tawamhã Zezusi norĩ hã Tiru 'rata, hâimana za'ra pari, ma tô ai'aba'ré. Sidõ na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahâri za'ra. Duré Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahâri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhã Galiléa ãma â zaihâ u, ma tô aihutu, isõ'ui u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Tawamhã isõ'u zaihâ u sihutu wamhã, aibâ ipo'reptõ hã ma tô itẽme dasiwi saprõni ni, imreme waihu'u'õ hã. Tawamhã Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi isaprõni'wa norĩ hã tinhib'rada hã te te ãma hiri da, te te pese da.

33Tawamhã Zezusi hã ma tô aibâ hã danhiti sima saprõ. Tawamhã tinhipto hã ma tô ipo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipro na tinhipto hã sada di'i, te te ãma soto u'ré da.

34Taha pari, te hâiwa u rob'madâ. Hâiwa u te te rob'madâ'â sina, aibâ ãma pẽ'ẽzé wa, tipẽ'ẽ 're te ãi'ã. Tawamhã tisimremezém na te tãma tinha, ãne: — Epata. — Ãne ãma isaprĩzé hã, wamreme na: “Aipo're 'repu'u.”

35Tawamhã awa'awi ma tô po're 'repuru oto. Duré ma tô tinhoto wairo. Tawamhã mreme wẽ di oto, aibâ imreme waihu'u'õ hã.

36Tawamhã Zezusi hã te sina dazadawa uwati pese, iwasu'u na da te dasima ãma ropé tõ da. Tane nherẽ, i'madâ'â'wa norĩ hã te nasi dama rowasu'u za'ra, aibâ te te ipesezém na.

37Tawamhã isimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Ãne te Zezusi hã dasima wasu'u za'ra ni: — Tô sena, te uburé marĩ iwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ. Ipo'reptõ mreme waihu'u'õ na 're ihâimana mono hã ma tô pese.

Marcu 8

Zezusi hã, 4 miu na dahâiba hã te te isaihurizé wasu'u

Mateu 15.32-39

1Tawamhã suru na ãma ronomro parip si, ma tô duré apâ itẽme tasi'rã'õtõ ni, Zezusihi u hã. Tawamhã da te ihuri da hã, mra hâimana õ wa, te Zezusi hã sima sô tihârâ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ zô.

2Ãne te tãma siwasu'u za'ra: — Ãhã na ĩ'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawi ai'utõ, bâdâ si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Tahawa, da'ãma ĩpẽ'ẽzé di, wa hã.

3Mram nherẽ, te dama rob'rui wamhã, te za dasi'marõpãrĩ za'ra bâdâdi na, danhib'uware mono wa, romhâ hawi we idasihutu norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha wa za dasa hã dama 'mai'uipra za'ra ni, wa te dama sõmri za'ra mono da. Ãme wa tô a'ubuni wimhã asimro ni.

5Tawamhã Zezusi te asa sadanharĩ za'ra, ãne: — E niha te i'u'ẽtẽ wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa. — 7 na te wama tihâimana za'ra. — Ãne ma tô asa hã ãma sada'âbâ za'ra.

6Tahawa, ma tô Zezusi hã dama tinha, ti'ai wamhã, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô duré 7 na i'u'ẽtẽ wapu hã waibu, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata da, sõpru wa. Ãma wata pari, ma tô duré oto te te wẽ'ẽ, i'u'ẽtẽ wapu hã. Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri, te te dama sõmri za'ra mono da hã.

7Pe'a isurure hã te duré tãma ti'maihâiba, isebre siro hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, pe'a isurure na zama, sõpru wa. Taha pari, te duré tãma 'ru za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da hã.

8Tawamhã aihĩni te oto dasa hã huri ni. Dasa hã ma da te 'mahâpãrĩ, aihĩni. Taha pari, dasa isi'azazâri hã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô apâ duré te te sé. Si'õno hã 7 na ihâiba wa, ma tô ãma te te 'masisi.

9Idasaihuri za'ra norĩ hâiba za'ratazé hã, 4 miu u, ma watobro, ãté. Taha pari, te oto Zezusi hã dama rob'ru, apâ darob u, da te ropéi mono da.

10Tawamhã te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi norĩ hã, zara u te te saprĩ za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba'ré da.

Farizeu norĩ hã, Zezusihi wi, te te irowaptẽrẽ za'ra zé wasu'u

Mateu 12.38-42; 16.1-4; Luca 11.29-32

11Tawamhã farizeu norĩ hã ma Zezusihi u aihutu, isimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa, imreme wa'rãmi te te nasi tãma nharĩ za'ra da. Tawamhã Zezusihi wi, te oto rowaptẽrẽ za'ra, tiwaihu'u pese na marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da. E marĩ da. Tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, dama iwaihu'u'õ hã te te 're i'ab'manharĩ mono zô, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wẽ'õ da, te ãne tiwi rowaptẽrẽ za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã Zezusi ãma pẽ'ẽzé za'ra wa, ma sa'ẽtẽ pẽ'ẽwaze. Tawamhã te sima tinha, ãne: — E niha ma tô nimosi dapoto tém norĩ hã siwi ĩwada'u, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã isõ'a te tãma 'manharĩ za'ra da. Mare di za. Ãne hã te tãma 'manharĩ za'ra õ di za.

13Taha pari, te tiwi timorĩ za'ra. Uba're wa, ma oto ãzé, zara u te te saprĩ da apâ.

Farizeu norĩ te, duré Erodihi te, i'u'ẽtẽ wapuzé wasu'u

Mateu 16.5-12

14Tawamhã zara u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. I'u'ẽtẽ wapu hã siré te te 'ma'âri za'ra da nherẽ, ma tô ãma po're ha'âri za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã. Misire te nomro, uba're 'remhã.

15Tawamhã Zezusi ma ãne tãma waihu'u za'ra: — Ma'ãpé, 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, i'u'ẽtẽ wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, farizeu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, apito Erodihi me.

16Tawamhã te sima nharĩ za'ra, ãne: — I'u'ẽtẽ wapu hã ãté wama hâimana za'ra õ wa, ma ãne wama waihu'u za'ra.

17Tawamhã Zezusi ma sina wapari za'ra. Tahawa, te sadanharĩ za'ra, ãne: — E niha te i'u'ẽtẽ wapu hã aima ihâimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ĩzadaihu'u za'ra wa'aba õ di bété, i'u'ẽtẽ wapuzém na te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba õ di.

18-19E niha atõmo na marĩ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. E niha aipo're na marĩ 're wapari za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. 5 na i'u'ẽtẽ wapu hâiba hã te dama iwẽ'ẽi mono zém na hã, duré 5 miu na dahâiba nherẽ, aihĩni idasaihurizém na hã, e ma ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa. E niha si'õtõ hâiba hã danho'rada ré isi'azazâri, apâ iwa iséme aba mono hã. Tawamhã asa ma Zezusi hã ãma siwi sada'â, ãne: — Si'õno hã 12 na ihâiba hã danho'rata ré hã.

20Tawamhã Zezusi hã isadanharĩ na, ma duré tãma ãma sahu za'ra: — Duré, 7 na i'u'ẽtẽ wapu hã hâimana nherẽ, te dama iwẽ'ẽi mono zém na hã, duré 4 miu na dahâiba nherẽ, da te 'mahâpãrĩ mono wamhã, e niha si'õtõ hâiba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã danho'rata ré hã. — Si'õno hã, 7 na ihâiba danho'rata ré hã. — Ãne ma asa ãma sada'âbâ za'ra duré.

21Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha bété zahadu ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ĩwaihu'u pese na hã.

Zezusi hã itob'a te te ipesezé wasu'u

22Taha pari, te oto ai'aba'ré Zezusi norĩ hã, Besada u. Tawamhã datẽme sihutu wamhã, aibâ itob'a hã ma tô itẽme dasiwi saprõni ni, Zezusihi u. Tinhib'rata na te te upi da, te te to pese da, te duré tãma 'ru za'ra, siwi isaprõni'wa norĩ hã.

23Tawamhã Zezusi hã ma itob'a hã pa'â, danhiti te te sima saprõni da. Tawamhã tizadaipro na ma sada sisiptõmo di'i, te te ãma tob'u'ré da, aibâ hã. Taha pari, ma duré tinhib'rada hã ãma tihi. Taha parimhã, te sadanha, ãne: — E zahadu marĩ hã 'madâ'â õ di. E ma tô marĩ hã i'madâ.

24Tawamhã aibâ te te rob'madâ'â wamhã, Zezusihi ma, te asa tinha, ãne: — Zahadu te rob'madâ'â pese õ di. Aibâ norĩ hã te ai'aba'ré, wede sine hã.

25Tahawa, tinhib'rada hã ma tô duré ãma tino, itomhâ ãma, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tito pese oto, aibâ hã. Te rob'madâ'â wẽ di oto.

26Tawamhã Zezusi hã te aibâ ma rob'ru, tinhorõwa u morĩ waré da oto, apâ morĩ tõ da, 'ri wa'õtõ u hã.

Zezusi hã Danho'reptui'wa na, Pedru hã asa te te tãma iwaihu'uzé wasu'u

Mateu 16.13-20; Luca 9.18-31

27Taha pari, Zezusi norĩ hã te oto 're nomro, 'ri wa'õtõ mono bâ. Apito Filipihi te, Sézaréa na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, 'ri wa'õtõ u. Tawamhã bâdâdi na si'aba'ré sina, te sina sadanharĩ za'ra, ãne Zezusi hã: — E niha ma tô da te dasima 're ĩwasu'u za'ra. E 'wa hã, wa hã.

28Tawamhã asa ma te ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Aiwasu'u hã, ahâ di. A hã, u, Zuwã Batista, apâ aihâiwa'udu. A hã, u, Eliasi apâ we i'aimorĩ. A hã, u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hâiba amo, duréi pese atâ'â nherẽ, apâ aihâiwa'udu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Tawamhã Zezusi te duré sina sadanharĩ za'ra: — A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã Pedruhu si, ma asa ãma sada'â, ãne: — A hã Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

30Tawamhã Zezusi te sina sadawa uwati za'ra, ãne Danho'reptui'wa na, te te a'â dama wasu'u za'ra tõ da.

Zezusi hã, za idâ'âzém na, duré za apâ ihâiwa'utuzém na isiwasu'uzém na rowasu'u

Mateu 16.21-28; Luca 9.22-27

31Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma: — Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb zarina, te za robzépata za'ẽtẽ. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi wẽ'õ za'ra, ihi norĩ hã. Sasedoti ipire norĩ zama, duré dama rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi wẽ'õ za'ra. Tawapsi te za dasiwi wĩrĩ ni. Tawamhã bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za hâiwa'udu apâ.

32Ãne sõ'awi ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tãma irob'rãsutuzém na hã te te ãma waihu'u siromo za'ra da. Tawamhã Pedru hã ãne tãma isiwasu'u za'ra zé te te tiwi sawi da, te sima saprõ Zezusi hã, tisiré norĩ nhiti.

33Tawamhã te te sina wapari wamhã, tisiré 're inomro mono norĩ u, ma aipi'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te ãne tinha: — Satanasi, mo oto aimorĩ, ĩnhiti. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata õ di, a hã. Danhimirosa'rata zarina si, te ĩ'ãma irosa'ra, a hã.

34Taha pari, Zezusi te duré sima dazô hâ, uburé itẽme dasi'rã'õtõ mono da. Tisiré 're inomro mono norĩ zô zama, te duré tihârâ za'ra sima. Tawamhã ãne ma si'ãma dama rowaihu'u: — Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're inomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherẽ, te za ĩsiré 're nomro.

35Ni'wam norĩ hã si'uihâ na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, duré ĩzadawa wasu'u'wa 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nomro mono wa, 're sihâiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

36-37Ãté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami mono õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za. Ti'ai ãma simarĩ ahâ uptabi nherẽ, tãma waihu'u õ di za, marĩ na isiwa'âbâzéb da hã, rowẽ ãma 're ihâimana mono zéb da hã.

38Ãhã na da'ahâ na 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô rẽme za'ra ni. Dawaséte na si te oto 're danomro, ã nimosi dapoto té mono hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na, duré ĩmreme wapari pese 'wa na, ãté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Ãté te za dawi 're si'udâ za'ra, ĩzazei'õ'wa ne. Taha wamhã, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã nimahã na za we apâ morĩ wamhã, Timama te ré rowa'a za'ẽtẽ ré, te za wei mo, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ siré. Tawamhã apâ we morĩ wapsi, i'udâ'wa norĩ hã isazei'wa na te te waihu'u za'ra õ di za.

Marcu 9

1Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne: — Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherẽ, ai'matâ'â aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã ãma i'madâ'â za'ra wa'wa.

Zezusihi hâiba isisaprĩzé wasu'u

Mateu 17.1-13; Luca 9.28-36

2Tawamhã bâdâ 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Tiagu norĩ me, duré Zuwã. Ẽtẽ 'rãihâ u ma tô ai'aba'ré. Tame ma tô Zezusi hã tihâiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a.

3I'uza hã ma tô tihâirã uptabi. Rowa'a za'ẽtẽ ne, ma ai'ubuzi, rã uptabi na. Da'uza hã da te 're hâ upsõi pese za'ra mono nherẽ, hâirã prã ti, Zezusihi uza ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tawamhã dahi'rata norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra, Eliasi norĩ hã Mozésihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra.

5Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, e niha irowẽ, ãme iwahâimana za'ra zém na hã. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihâiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eliasihi te da hã.

6Ãne te Pedru hã tãma tinha, atãma na te te rosa'rata ãna a'â. Ãhã wamhã, te te 'madâ'â za'ra wa, ma tãma tipahi za'ra, Pedru norĩ hã.

7Tawamhã hâiwa nhirõtõ'a zarob'a hã ma ubu za'ra, Zezusi norĩ hã. Tahawa, hâiwa nhirõtõ'a hawi, te we tãma nharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Pedru norĩ ma: — Ã hã ĩ'ra, te 're isawi pese mono. Ma'ãpé isimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

8Taha wamhã, taré te titõmo na hã sô rowaimrami za'ra. Ãhã wamhã, Zezusihi si ma tô siwi 'madâ, ime za'ra siwaprosi isam na hã.

9Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'ré sina, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ẽtẽ 'rãihâ ãma i'madâ'â za'ra wa'aba zém na hã, dama rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã ab're hawi hâiwa'utu parip si, te za dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo.

10Tawamhã imreme ma tô wapari za'ra, Pedru norĩ hã. Tahawa, te 'râwi sima rowasu'u za'ra, ãne: — E niha isiwasu'uzé hã ab're hawi, za te te ihâiwa'utu na. Wa norĩ hã wama waihu'u za'ra õ di.

11Tawamhã te oto siwi sadanha, Zezusi hã, ãne: — E marĩ wa, te rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra bété, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu wana, Eliasi za we imorĩ na hã.

12-13Tawamhã Zezusi ma tô asa tãma waihu'u za'ra: — Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô i'uwaibaba ãma rob'ui'éré ibaihâ na, Eliasi za we apâ imorĩzém na te te ropese da. Tane nherẽ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eliasi hã ma tô wei morĩ pa. Da te dasima iwẽ za'ra zéb zarina, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra ni, iwana da te duré ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irob'ui'érézéb zarina. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã ma tô ãma rob'ui'éré siromo za'ra, ti'ai ãma Dasiré Ipoto ãma hã, sa'ẽtẽ na za te te irobzépatazém na hã, duré za da te dasiwi iwẽ'õzém na hã. E marĩ wa, ma tô ãne ãma rob'ui'éré siromo za'ra.

Ai'repudu ipesezé wasu'u

Mateu 17.14-20; Luca 9.37-43

14Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto apâ ai'aba'ré, tisiré norĩ u. Iwana za'ra ma tô da'ahâ na tasi'rã'õtõ ni. Tame 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ui'éré na rowahutu'wa norĩ hã te nasi imreme wa'rãmi tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma, isimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa.

15Zezusi hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Tahawa, ma tô itẽme dasisa're, da te sawi za'ra da.

16Tawamhã Zezusi te dama tinha, ãne: — E marĩ na, te asima irowasu'u za'ra wa'wa.

17Tawamhã aibâ hã dawa'wa hawi te 'mahâ, ãne: — Rowahutu'wa, ĩ'ra wa we atẽme saprõ, ĩma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme õ u'âsi te 're sãmra.

18Wa'uburé hã te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhã isadaipro hã te tiwi 're pusi. Te duré 're 'wahãihãsi. Te duré 're sitete. Te duré 're sib'uwa. Wa tô aré waptẽrẽ za'ra, asiré 're inomro mono norĩ hã wa'uburé te te siwi me da, tãma. Tane nherẽ, tãma waihu'u za'ra õ di, ĩ'ra ma, te te siwi ime da hã.

19Tawamhã aibâ mreme te te wapari wamhã, ma tô tisiré 're inomro mono norĩ ma tinha, ãne: — E niha bété ai'rata za'ra wa'aba 're ĩnhamra u'âsi mono nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bété, te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ĩpẽ'ẽzé u'âsi, wa za asiré za'ra wa'aba hã 're mo, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ãpé, ai'repudu hã we ĩtẽme asiwi saprõni aba.

20Tawamhã ma tô itẽme siwi saprõ, ai'repudu hã. Itẽme te te siwi ãwisi wi, te wa'uburé Zezusi hã 'madâ. Tahawa, te sisa'u ai'repudu hã wasutu. Sa'ẽtẽ te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproi waze.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã Zezusi hã te imama hã ãma sadanha, ãne: — E niha ma tô ãma tiwahu, ai'ra iré 're hâimana mono ré hã. — Ĩ'ra hã sapore ré, ma tô 're siwamnarĩ.

22Unhama u te te 're wabzuri wa'uburé hã, unhama na te te wĩrĩ da. Âi ba zama te te 're wabzuri, â na te te wĩrĩ da duré. Tô sena aiwaihu'u pese wamhã, ma'ãpé ãma wapawapto na. Duré ma'ãpé, wa'ãma aipẽ'ẽzé na.

23Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma tinha: — E niha te ãne ĩma inha, tô sena ĩwaihu'u pese wamhã, te aipawapto wa'aba da hã, ai'ra na wa'aba. Ĩwaihu'u pese na, da te 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, uburé dama waihu'u pese di za, marĩ na da te 're idapawaptob za'ra mono zéb da na hã.

24Tawamhã awa'awi te aibâ hã Zezusihi ma tinha: — Asimipawaptobzém na, wa tô ai'umnhasi. Ma'ãpé, 're ĩpawaptob u'âsi mono, asimipawaptobzém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aima ĩsiwasu'u.

25Tawamhã Zezusi hã itẽme idasi'rã'õtõ norĩ hã da'ahâ na te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô wa'uburé ma rob'ru, ãne: — Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'âsi mono wa, te mreme'õ u'âsi 're hâimana. Te duré po'reptõ u'âsi 're sãmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apâ asébré tõ, ai'reputu 'remhã.

26Tawamhã wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hã. Tawamhã ihawi ma tô watobro. Ai'repudu hã résí ãna te oto nomro, dâ'â newa. Tahawa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hã idâ'â na.

27Tane nherẽ, ma tô Zezusi hã ai'repudu hã pa'â. Ma tô hâiwi wahutu, para na sab da.

28Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norĩ hã. Tame hâiba pisutu ma tô si'ãma sadanharĩ za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã: — E niha bâ bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi imei waihu'u õ, tãma.

29Tawamhã asa ma Zezusi hã ãne tãma waihu'u za'ra: — 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za a'â 're damreme zusi ãma. Taha parip si, dama waihu'u pese di za, wa'uburé hã dama 're iwairébé mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã za idâ'âzém na duré za apâ ihâiwa'utuzém na isiwasu'uzém na rowasu'u

Mateu 17.22-23; Luca 9.43-45

30-31Tawamhã Zezusi norĩ hã ta hawi te oto ai'aba'ré. Galiléa na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahâri za'ra. Zezusi hã ma tô sima wẽ, ihâimanazém na a'â da te sa'rese za'ra tõ da, tisiré 're inomro mono norĩ ma, a'â hâiba pisutu tãma siwasu'u za'ra da. Tawamhã ma tô tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Dasiré Ipodo hã te za dasima hâiba nhomri ni. Te za duré dasiwi wĩrĩ ni. Da te dasiwi wĩrĩ wamhã, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za apâ hâiwa'udu ab're hawi, dâ'â uptabi nherẽ.

32Tawamhã te te siwi sadaihu'u za'ra õ di, tãma isiwasu'u za'ra zém na hã. Tane nherẽ, tãma pahi za'ra wa, te te siwi ãma sadanharĩ õ di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipai u dama ipire na, Zezusi te te irowasu'uzém na rowasu'u

Mateu 18.1-5; Luca 9.46-48

33Tawamhã Cafanau na 'ri nhisi u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. Tame 'ri para u sisisi wamhã, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, ãne: — Bâdâdi na we wasi'aba'réi ré hã e marĩ na, te we asima irowasu'u za'ra wa'aba mo.

34Tazahã te ari'iwi tihâimana za'ra oto, bâdâdi na si'aba'ré sina, sipibu za'ra wa aré, 'râwi sima i'maipire zô.

35Tawamhã Zezusi hã ma tô nhamra oto. Tisiré 're inomro mono norĩ zô, te duré ãhã wamhã sitẽme sô tihârâ za'ra. Ãne te taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Ni'wam norĩ hã dama pire da, 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, dama iwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

36-37Taha pari, ma ai'uté hã pa'â, tisiré 're inomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da, tipa. Tawamhã tipa te te sãrĩ sina, ma ãne tãma waihu'u za'ra: — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã e ĩzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zô zama te duré sô 're tob'uzu za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi norĩ wẽ 'wa norĩ wasu'u na rowasu'u
Luca 9.49-50

38Tawamhã Zuwã hã te Zezusihi ma siwasu'u, ãne: — Rowahutu'wa, aibâ wa tô 'madâ'â za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're irob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Tawamhã ma tô dama 're wairébé. Õ hã wasiré 're morĩ õ di. Tahawa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, wasiré õ hã 're morĩ õ wa, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tõ mono da.

39-40Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tãma waihu'u za'ra, Zuwã norĩ ma, ãne: — Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, te te 're ida'apawapto mono zé hã. Ãté ni'wam norĩ hã ĩwaihu'u pese zarina, te za iwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. E taha pari, te za ta norĩ hã awa'awi na ĩnhisi wasété za'ra. Mare di. Te te 're ĩnhisi wasété za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã wazada 're hâimana za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã wahâiba niwĩ te za 're hâimana za'ra. Tahawa, aibâ hã wahâiba niwĩ 're hâimana mono nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, te te 're ida'apawapto mono zé hã.

41Tawamhã ma tô duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba asina. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, â hã ni'wam norĩ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te tãma 're i'awa'âbâ mono zé hã tiwi 're simani za'ra mono õ di za. Te za te te sina 're uwaimrami za'ra.

Dawasété na romnhimimnhasi wasu'u
Mateu 18.6-9; Luca 17.1-2

42Tawamhã Zezusi hã roti na ma duré tãma ãma uzusi za'ra, ãne: — Ãté ã norĩ hã, ai'uté dama iwapu ne, te za 're nomro, ĩzazei'wa norĩ hã. Tawamhã ãté duré ni'wa simiroti zarina hã, te za siwi ĩ'mairẽ. Tawamhã tãma iroti wasété'wai ma hã, tãma rowẽ õ uptabi di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te azâri wa. Ibutu na ẽtẽ tõmo wawẽ, da te ãma wasisi pari, âi ba da te mei 'wa'âhã, uihâ na dâ'â da, tãma rowẽ õ di aré. Tane nherẽ, isimiroti wasétézéb zarina, ĩzazei'wa te te ĩrẽme wamhã, tãma rowẽ õ uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Tahawa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asib'rada asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mono ne, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Asib'rada misire ré si rowẽ uptabi u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, hâiwa ãma hã. Asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, unhama u'âsi u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

44-45Duré nimomo 're aiwairébé aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, aipara asiwi 're isihâri za'ra wa'aba mono ne, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Aipara misire ré si, rowẽ uptabi u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, hâiwa ãma hã. Aipara zahuré ré ropipa u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

46-47Duré marĩ hã atõmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã ato asiwi 're isani za'ra wa'aba mono ne, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Atõmo misire ré si, 'Re ihâimana u'âsi mono u, 're asisisi aba mono wamhã, Asib'apito wa'aba u, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Atõmo zahuré ré ropipa u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

48Ropipa ãma ubu hã te te 're idahâiba uprosi za'ra mono hã, si'utõrĩ õ di. Duré uzâ hã si'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'â te 're hâimana u'âsi.

49— Marĩ na da te 're irobzépata za'ra mono zém na, te za te te 're da'apibu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tô sena ĩzazei'wa 're danomro mono zô.

50Wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherẽ, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apâ se da, dasa da te ãma 're iwarĩrĩ za'ra mono da hã. Sa na, wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Ni'wam norĩ hâimanazéb zarina, te za dasi'u suru na sa na 're dasaihuri, dasisawi te. Tane asisawi te, te za rowẽ na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu 10

Dasiwi 're idasiwanhizari za'ra mono zém na rowasu'u

Mateu 5.31-32; 19.1-12; Luca 16.18

1Tawamhã Zezusi hã Cafanau hawi te oto mo, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi u, morĩ da. Tawamhã Zodã pa zara u, ma tô saprĩ. Te te saprĩ wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô duré itẽme dasito. Tahawa, te duré dama rowahutu, te te dama 're irowahutu u'âsi mono zém na, Zezusi hã.

2Tawamhã ni'wam norĩ farizeu hã, timreme na te te tãma ãma upa za'ra wa, te te siwi mreme wẽ'õ da, te ãne siwi sadanha: — Aibâ norĩ hã timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhã, e wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, te za timro hã time, aibâ hã.

3Tawamhã asa ma Zezusi hã ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — E niha ma tô Mozési hã bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're idasiwanhizari za'ra mono zém na hã.

4Tawamhã asa ma duré ãma sada'âbâ za'ra: — Mozési hã ãne ma tô dama roti: Aibâ norĩ hã timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hã timro ma te te 're sõmri za'ra pi'õi ma, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, te te imezém na hã. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

5Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra: — Ta hã Mozési hã aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa.

6Ropoto na'rata hawimhã, ãnei õ di. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aibâ hã poto, a'uwẽ na. Pi'õ zama ma tô duré poto.

7Tahawa, aibâ hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rẽme za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto.

8Sina hâiba sitob zahuré wamhã, maparane ihâiba nherẽ, misi ihâiba ne, te za siré 're hâimana u'âsi zahuré oto.

9Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahâiba to mono nherẽ, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Taha pari, 'ri tẽme sihutu wamhã, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô ãma siwi sadanha.

11Tawamhã Zezusi asa ma tô tãma waihu'u za'ra: — Ni'wa hã aibâ timro te te mei wa, duré oto pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibâ hã.

12Duré ni'wa hã pi'õ, timro te te mei wa, duré oto aibâ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, pi'õ hã.

Zezusi hã, ai'uté te te i'azawizém na rowasu'u

Mateu 19.13-15; Luca 18.15-17

13Taha pari, ma tô da'ra hã ãwisi za'ra ni Zezusihi u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'âsi mono da, iwẽ na. Tane nherẽ, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô dawẽ'õ za'ra, da'ra hã da te itẽme 'wasari tõ da, Zezusihi u.

14Ãne te te idawẽ'õ za'ra zém na hã, te te wapari ze za'ra õ di, Zezusi hã. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tõ. A'â we ĩtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Ã norĩ hã ai'uté hã õne haré simizazei pese na 're ihâimana za'ra mono ne, ni'wam norĩ 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra.

15Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté dama iwapu ne, 're hâimana za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u, 're sisisi mono õ di za.

16Tawamhã awa'awi ma tô nasi ai'uté hã dawi azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, ma tô ãma arowaptẽ, iwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da.

Aibâ isibro pese na rowasu'u

Mateu 19.16-30; Luca 18.18-30

17Zezusi norĩ hã sina pahâ za'ra õ ré, te aibâ hã isarina tiwara za'ra. Ãma wisi za'ra wamhã, Zezusihi papara ma aime hi'rãtitõ. Tawamhã ãne te sina sadanha: — Rowahutu'wa, aiwẽ di a hã. E marĩ iwẽ hã wa za 'manha, 're idanomro u'âsi mono zé hã te ĩsina i'uwaimrami da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha, ãne: — E niha te ĩ'ãma aiwa, ĩwẽ na. 'Re ihâimana u'âsi mono si iwẽ uptabi hã. Ni'wa isine hã hâimana õ di.

19A hã aima waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ãne dama isimiroti hã: "'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahâiba wasu'u na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're iwazé pese mo, ana zama." Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

20Tawamhã asa te Zezusihi ma siwasu'u: — Rowahutu'wa, ĩprédu wi, wa tô te 're 'madâ'â pese, isimiroti hã.

21Tawamhã Zezusi hã te aibâ 'madâ, isawi hã tãma hâimana sina. Ãne te tãma tinha: — Zahadu te misi aiwi sô rowaptâ, tãma ãma i'uwaimrami'õ hã. Mo oto aimorĩ apâ, asibro hã uburé dama wede mono da, iwa'âbâ zô, isibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. Ãne wamhã, duré asibro pese di za, hâiwa ãma. Taha parip si, te za we apâ aimo ĩtẽme, ĩsiré 're aimorĩ da hã oto.

22Aibâ hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ. E marĩ wa. Sibrob ahâ uptabi wa. Tahawa, te oto mo apâ, robzei ãna.

23Tawamhã aibâ za'u, te Zezusi hã 'madâ'â za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã. Tahawa, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra: — Isibro pese norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u 're isisisi mono da hã, pire di. Tãma hã pire uptabi za'ra di za.

24Tawamhã te ãma rosa'rata za'ra, te te tãma iwaihu'u za'ra zém na hã. Ãne ma duré tãma waihu'u za'ra: — Ĩsiwadi norĩ, e niha te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, 're sib'apito za'ra, itẽme 're isisisi mono zéb da hã. Tãma pire uptabi za'ra di.

25E niha te za awaru ba'õmore hã isi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, isibro pese norĩ hã si'uihâ na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Ãne imreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã te ãma sisadanharĩ za'ra, ãne: — Isibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã. Ãté ni'wai õ di.

27Tawamhã Zezusi hã te 'madâ'â za'ra. Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra: — Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marĩ hã 'manharĩ waihu'u pese uptabi di.

28Tawamhã Pedru hã te asa tãma siwasu'u: — Wa norĩ hã uburé wa tô wanhibro hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da hã oto.

29Tawamhã Zezusi hã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra: — Tane tô. Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ãté ni'wa hã te te 're ĩzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorõwa hã a'â tirẽ, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono da. Ãté tisisãnawã norĩ, duré tihidiba norĩ te za a'â rẽme za'ra. Ãté tina, timama, duré ti'ra norĩ hã te za a'â rẽme za'ra. Ãté tinhipti'a zama, te za a'â tirẽ.

30Ãne wamhã, ti'ai ãma 're morĩ ré, te za marĩ iwẽ uptabi hã ahâ na tãma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'ratamhã, isõrõwa za'ra hã, isisãnawã norĩ hã, ihidiba norĩ hã, i'ra norĩ hã, duré isipti'a hã. Marĩ iwẽ hã tãma 're ihâimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hã tãma 're hâimana za'ra, taré da te 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tãma pisutu, dâ'â ãna 're morĩ u'âsi da, rowẽ uptabi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

31Ni'wam norĩ hã ahâ uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ahâ uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da.

Zezusi hã za tidâ'âzém na, duré za tihâiwa'utuzém na zama isiwasu'u zahu zé
Mateu 20.17-19; Luca 18.31-34

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Tawamhã Zezusi norĩ hã ma oto bâdâdi na hã sõ'a na sai'uri za'ra, Zeruzalẽ u. Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ nhowa, ma tô mo. Sina hâtâ'â ãna, morĩ wa, te ãma rosa'rata za'ra. Tahawa, ma tô isiré 're inomro mono norĩ me isi'aba'ré norĩ hã sina tipahi za'ra. Tawamhã danhiti te sima satõrĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, te te tãma rowasu'u siromo za'ra da, za tãma iromhâimanazém na.

33-34Tawamhã ãne te tãma rowasu'u za'ra: — Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ãhã na Zeruzalẽ u, wa ai'aba'ré ni. Tame ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za dasima hâiba nhomri ni, sasedoti ipire norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã iwasédé te te ãma isa'ra za'ra zéb zarina, te za dama 'ru za'ra, da te wĩrĩ da, dasiwi. Tawamhã zudeu'õ norĩ ma, te za siwi hâiba nho. Ta norĩ hã te za ãma tiwa'ẽ za'ra, zudeu'õ norĩ hã. Tizadaipro na te za duré nasi siwi upto. Te za duré te te siwi 're pré'é. Tawamhã te za oto siwi tiwĩ. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za apâ hâiwa'udu.

Tiagu norĩ hã Zuwãhã me, te te sina irowaptẽrẽ zahuré zé wasu'u

Mateu 20.20-28

35Taha pari, Tiagu hã Zuwãhã me, Zebedehe 'ra zahuré hã, ma tô Zezusihi u sina rotété zahuré, te te tãma nharĩ zahuré da, ãne: — Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptẽrẽ ni. Ma'ãpé, ãma wama uwaimrami, wa te wasima iwẽ hã.

36Tawamhã Zezusi ma ãma sada'âbâ zahuré: — E marĩ ma tô asima ĩwẽ wa'wa, te aima ãma i'uwaimrami aba da hã, asima iwẽ wa'aba zé hã.

37Tawamhã asa te duré tãma nharĩ zahuré, Zezusihi ma: — Niwamhã danhib'apito simasisizém na te za 're asãmra mo, dama aipire uptabi na 're aihâimana mono da. Ãhã wa, ma'ãpé wama pisutu, nima hã asimire niwĩ 're sãmra mono da, duré nima hã asimi'e niwĩ 're sãmra mono da, asine dama wapire na 're wahâimana mono da.

38Tawamhã te duré asa tãma nharĩ zahuré, ãne: — Rosa'rata ãna te ãne asina ĩzadanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ẽtẽ, dawi ĩsisawi ãna. E tawamhã sada asiptete aba di za, za te irobzépata za'ẽtẽ ne, irobzépata aba da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Tawamhã asa te duré Zezusihi ma siwaihu'u zahuré: — Ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te irobzépata da hã. Tawamhã Zezusi ma duré asa ãma tãma wa'rãmi zahuré, ãne: — Te za tô ĩsine irobzépata za'ẽtẽ 'wa.

40Tane nherẽ, ĩsi'uihâ na te aipisutu waihu'u aba õ di, dama aipire wa'aba na 're aihâimana aba mono zéb da hã ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩ. 'Re ihâimana u'âsi mono si te za te te dama 're apisutu, te te sima 're ida'awẽ mono zéb uwaibaba, dama pire na ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da.

41Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã 10 na ihâiba za'ra hã, Tiagu norĩ mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tinhiti'ru za'ra.

42Tahawa, Zezusi te sô tihârâ za'ra, 'râwi itẽme si'rã'õtõ da. Tawamhã ãne ma tô tãma waihu'u za'ra: — Ti'ai ãma danhib'apito na da te 're iwamri za'ra mono norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'ẽtẽ te duré te te 're dawada'uri za'ra, isimiroti hã da te 're 'madâ'â za'ra mono da.

43Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're i'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

44Duré 'râwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwẽ uptabi aba wamhã, pawa'âbâ ãna romhuri'wa ne, te za asima 're i'mairomhuri wẽ wa'aba mo.

45Tane duré, ti'ai Dasiré Ipodo hã da te tãma 're romhuri za'ra mono da, we morĩ õ di, ti'ai u hã. Te te 're da'apawapto mono da si, te we datẽme mo, sihâiba zawi ãna dazada dâ'â da, da'upana te te da'awa'âbâ da.

Zezusi hã Batimeu te te ito pesezé wasu'u

Mateu 20.29-34; Luca 18.35-43

46Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô oto aihutu, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'réi wamhã, da'ahâ uptabi na te isiré ai'aba'ré ni. Si'aba'réi ré, ma tô aibâ hã sõpẽtẽ za'ra itob'a hã, bâdâdi zababa isãmra hã. Itob'a hã Batimeu na isisi hã, Timezuhu 'ra. Rob'uiprazém na te nasi da'awa, da te tãma a za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Tawamhã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, Nazaré nhihudu hã isababa te te iro'razâri na hã. Tahawa, te te sina 'mahârâ, sa'ẽtẽ, itob'a hã, ãne: — Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na.

48Tawamhã da'ahâ na te tãma nharĩ za'ra ni, ari'iwi sãmra da. Tane nherẽ, te nasi sa'ẽtẽ sina 'mahâ: — Dawihi nhihudu, ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na.

49Tawamhã ma tô mazazâ, Zezusi hã. Ãne te dama ti'ru: — Sô aihârâ za'ra wa'aba, we ĩtẽme morĩ da. Tahawa, te dasiwi 'mahârâ ni, itob'a hã: — Aiwahutu. Zezusi hã te asô hâ, itẽme aimorĩ da. Aima rowẽ di za oto.

50Tawamhã Batimeu hã tisi'ubuzé ma tô time, si'aba'ré na wahutu da, Zezusihi u morĩ da.

51Itẽme wisi wamhã, Zezusi te ãne sadanha: — E marĩ te asima iwẽ, te ãma aima i'uwaimrami da hã. — Rowahutu'wa, ĩto pese da, wa ĩsima wẽ, apâ te 're rob'madâ'â mono da. — Ãne te asa tãma si'ru.

52Tawamhã Zezusi te ãne tãma tinha: — Te za oto aimo. Asina ĩ'umnhasi wa, ma tô ato pe. Tawamhã awa'awi ma tô rob'madâ'â wẽ, aibâ hã. Tawamhã Zezusihi zarina te oto mo, bâdâdi na.

Marcu 11

Zezusi hã Zeruzalẽ u, isébrézé wasu'u

Mateu 21.1-11; Luca 19.28-40; Zuwã 12.12-19

1-2Tawamhã Zezusi norĩ hã Zeruzalẽ u si'aba'réi wamhã, ma tô a'â aihutu, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u. Ẽtẽ 'rãihâ 'rata, te 'ri wa'õno hã 're hâimana zahuré, Befazé na iwamri norĩ hã, Betãnha hã me. Tawamhã Zezusi hã sisõwa ma tô tisiré 're inomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré maparane. Ãne te tãma rob'ru zahuré: — Õwa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Ãma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hã isõpẽtẽ 'wa, iprédupté hã, zahadu ni'wa hã nimomo ãma imorĩ'õ hã. Da te ãma wasisi haré, te za. Tawamhã da te ãma iwasisizé hã te za iwasihui wa'wa, we ĩma saprõni aba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Ni'wa hã ãne te te asadanharĩ aba wamhã: “E marĩ da, ma iwasihui wa'wa, ãma iwasisizé hã,” tawamhã asa te za ãne tãma iwaihu'u 'wa: “Wanhib'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni. Te za we aima ãma siri su'u apâ.” Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa, itede'wai ma.

4Tawamhã te oto sô tineb zahuré, awaru po'repore zô. Simasisi wi, awaru po'repore ma tô sõpẽtẽ zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za.

5Te te wasihu zahuré wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã ãma 'mahârâ za'ra, i'rata isimasam norĩ hã: — E marĩ te a norĩ wa'wa hã i'manharĩ 'wa. E marĩ da, te asapa'abâ iwasihui wa'wa, awaru po'repore hã.

6Tawamhã asa ma tô dazada'âbâ zahuré, Zezusi hã te te tãma iwaihu'u zahuré zém na. Tahawa, ma tô tãma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hã te te saprõni zahuré da, Zezusihi ma.

7Tawamhã te te ãwisi zahuré wamhã, awa'awi ma tô tãma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tô ãma darõno, Zezusi hã.

8Ãma sarõtõ wamhã, da'ahâ na ma tô bâdâdi hã tãma waptâ za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norĩ hã rom na isupo sui wawẽ te te i'manhizâri za'ra na, ma duré tãma waptâ za'ra.

9Tawamhã Zezusihi nhowa isi'aba'ré norĩ hã isarina isi'aba'ré norĩ zama, mreme 'rãihâ na te sima 'mahârâ za'ra: — 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. Isadawa para we imorĩ ma, iwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono neza. Apito Dawihi ma, te te iropisutuzéb zarina, te we oto mo, watẽmeb za'ra, Wanhib'apito na 're hâimana mono da.

10'Re ihâimana u'âsi mono hã tô sena sõprub di.

11Tawamhã Zeruzalẽ u oto wisi wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, ma ãzé Zezusi hã, te te robzabu da. Tame tiwi hâiwahâ wa, te oto mo, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u, tisiré norĩ me, aibâ 12 na ihâiba za'ra norĩ me.

Figuera wede ma, Zezusi te te inharĩzé wasu'u
Mateu 21.18-19

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã bâtâ amo na Betãnha hawi te apâ ai'aba'ré, Zeruzalẽ u. Morĩ ré, ma tô mra hã tiwĩ, Zezusi hã.

13Tawamhã si'aba'réi ré, romhâ ré, ma wede hã tisã, figuera wede hã. Sui hâza'õtõ wa, te sô mo, 'rãi õ'umnhasite. Tawamhã 'râwi isu si ma tô 'madâ. I'rã hã robaba di. Zahadu a'amo hã watobro õ di, i'rã uptabi zéb da hã.

14Tawamhã Zezusi te wede ma tinha, ãne: — Ai'rã hã da te 're huri mono õ di za oto. Ai'rã'õ u'âsi, te za oto 're asa mo. Tawamhã ma tô mreme wapari za'ra, wede ma, te te inharĩzém na hã, isiré 're inomro mono norĩ hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hawi, Zezusi te te idazate mono zé wasu'u

Mateu 21.12-17; Luca 19.45-48; Zuwã 2.13-22

15Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô Zeruzalẽ u apâ aihutu. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, ma tô asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norĩ hã te duré te te dawi 're rob'uipra za'ra. Tawamhã dama rowede'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã te te sate, rob u. Te te dawi 're irob'uipra za'ra mono norĩ zama, te te duré sate. Duré rob'uiprazém na te te dawi ãma 're isaprĩ za'ra mono norĩ wi, ma wedeza hã te te tiwi anhamra, duré utu'u wede'wa norĩ simasisizéb zama.

16Te duré dawi rosawi, 'ri nho're wa'wai baba, da te ro'wasari tõ da.

17Te duré dama rowasu'u, da te ãma irob'ui'érézéb zarina, ãne: — Duréihã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré ibaihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Ĩnhorõwa hã iwa ĩma 're idamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Ãne te tinha. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô iwa asima ãma 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Tahawa, danhibrom na dawi 're isipsaihuri za'ra mono norĩ, 're isi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na.

18Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô iwasu'u hã wapari za'ra, sasedoti ipire norĩ hã, rowahutu'wa norĩ zama. Ãne hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ta norĩ hã sima ãma rosa'rata za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Tane nherẽ, Zezusihi nhimiroti na, da'ahâ na ãma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wĩrĩ õ di a'â.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã bâdâ sébré wi, te Zezusi norĩ hã Zeruzalẽ hawi apâ ai'aba'ré, Betãnha na daza'ru nhisi u.

Figuera wede wasu'u
Mateu 21.20-22

20Awẽm na mararé si'aba'réi wamhã, ma tô Zezusi norĩ hã 'madâ'â za'ra, figuera wede hã, uburé iwede 'ré na.

21Tawamhã Pedru hã ma tô ãma po're puru, Zezusi hã wede ma, te te inharĩzém na hã. Tawamhã ãne te Zezusihi ma tinha: — Rowahutu'wa, 'madâ'â. Õhõta figuera wede. Ahâmhâ tãma inharĩ hã ma tô tiwede'ré.

22-23Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te za asiwi 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ã ẽtẽ 'rãihâ ma, nharĩ za'ra wa'aba wamhã, uihâ na sisa'o'o da, âi ba sime da, te za ãma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Râwi asiwawã za'ra wa'aba õ di za, za te te aima ãma i'uwaimrami za'ra wa'aba zém na hã. Tãma inharĩ za'ra wa'aba zéb uwaibaba, za te te ãma aima i'uwaimrami aba na, te za ãma isaze za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

24Tahawa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, duré marĩ na tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, za te te ãma aima 're i'a'uwaimrami aba mono zém na, te za ãma 're isaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami u'âsi 'wa.

25-26'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhã, te za a'â aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasédé hã da'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawamhã Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã te te duré ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã.

Zezusi hã ipisutu'wai ãma, da te dasiwi isadanharĩzé wasu'u
Mateu 21.23-27; Luca 20.1-8

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tawamhã ma tô apâ aihutu Zeruzalẽ u, Zezusi norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hã. Tame 're morĩ ré, ma tô aibâ norĩ hã itẽme aihutu, sasedoti ipire norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã.

28Tawamhã ãne te siwi sadanha: — E 'wa sadawa para, te bété ãne hã marĩ hã dama 're i'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa pâ.

29Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã wa za duré asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. We ĩma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za duré wa hã aima wasu'u za'ra wa'wa za, ĩpisutu'wa hã.

30Ma'ãpé, we ĩma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwã Batista hã â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. E taré dazadawa parap si.

31Tawamhã 'râwi te sima nharĩ za'ra, ãne: — E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batistaha nhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di.”

32Tazahã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazada tazahi za'ra ni za. Ãne te 'râwi sima nharĩ za'ra, dapipa te, Zuwã Batista hã tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa 're imorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa.

33Tahawa, sada dazahi za'ra õ'umnhasite, sina pahi za'ra wa, ma tô duré Zezusihi ma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ãne: — Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ipisutu'wa hã. Tawamhã Zezusi ma asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, marĩ hã te dama 're i'ab'manharĩ mono na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Marcu 12

Buru na romhuri wasété 'wa norĩ wasu'u

Mateu 21.33-46; Luca 20.9-19

1Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô duré tãma ãma sãna'rata za'ra, ãne: —
Aibâ hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa
'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré ẽtẽ nhisiwi sada
ab're, uwa 'rãi watizéb da hã, iwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihâ hã ma duré buru
wa'wa 'manha, isipsaihuri norĩ zô, dasipapara rob'madâ'âzéb da hã.
Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, iburu hã te te sô 're
'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãi prédub za'ra mono wapsi, te za
te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru
tede'wa hã darob amoi u, tame a'â sãmra da.

2Tawamhã oto 'rãi prédu mono wa, ma tô buru tede'wa tãma iromhuri'wa
hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ipo'o
za'ra zô.

3Tane nherẽ, itẽme wisi za'ra wi, ma tô siwi ti'â, te te siwi azâri da. Tawamhã
ubana ma tô siwi satõ apâ.

4Taha pari, te duré iwa'rãmi sô 'mazatõ, tãma iromhuri'wa hã. Tane nherẽ,
buru u itẽme wisi za'ra wamhã, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. I'rãi
wi, ma tô siwi azâ.

5Taha pari, te duré 'mazatõ, iwa'rãmi. Tane nherẽ, ma tô siwi tiwĩ, buru na
romhuri'wa norĩ hã. Siwa'rãmi sihutu sidâpâsi, ma tô nasi hâ za'ra. Ma tô
duré nasi simro.

6Tawamhã buru tede'wai 'ra si te oto i'rata 're hâimana, danhowa're're te te
isatõrĩ da hã, iburu na romhuri'wa norĩ u. I'ra hã tãma sawi pese uptabi di.
Tãma sawi nherẽ, ma tô satõ, buru na romhuri'wa norĩ u, morĩ da. Ãne te
imama hã sima rosa'rata: “Ĩ'ra si'aibâ hã te itẽme satõrĩ za'ra wamhã, ãté te
za siwi hâiba wazé.”

7Tane nherẽ, buru na romhuri'wa norĩ u wisi wamhã, te ãne sima 'mahârâ
za'ra: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na 're ihâimana mono da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.”
Ãne ma tô sima 'mahârâ za'ra, buru na romhuri'wa norĩ hã.

8— Tawamhã ma tô siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hã, te te siwi wĩrĩ da. Te te
siwi wĩrĩ pari, ma tô ihâiba hã siwi time, buru nhiti.

9— Buru na romhuri'wa norĩ ma hã e niha te za buru tede'wa hã tãma
rob'manharĩ za'ra. Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da, buru na
romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu
'madâ'â'wa da.

10— Oro 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré
za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Ãne ibaihâ na
rob'ui'éré hã: “Ẽtẽ tomhâpâ wẽ 'ri na'ratazéb da, wẽ uptabi nherẽ, wasété
newa, 'ri'wa norĩ te te siwi iwẽ'õ hã te oto tô taré nherẽ pire na hã, 're sa'wari
u'âsi.

11Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na
're isa'wari mono da hã. Tahawa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono
wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã.”

12Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã te te dama wasu'u wamhã, tisiré zudeu
norĩ ma, pire na 're ihâimana za'ra mono norĩ, te wasu'u, Zezusi hã, 'Re
ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, duré dama
rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã. Ãne na ma tô sina waihu'u
za'ra. Taha 'ru te, te aré siwi ti'â. Tane nherẽ, da'ahâ nhimimnhasi te, te õne
haré ai'aba'ré, isiti.

Zezusi hã, rob'uiprazé arĩ na da te isadanharĩzé wasu'u

Mateu 22.15-22; Luca 20.20-26

13Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô
farizeu norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi u si'aba'ré da. Erodihi niwĩ 're
ihâimana za'ra mono norĩ zama, ma tô itẽme 'mazatõrĩ za'ra, tinhimiroti na
te te upai wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da.

14Tawamhã itẽme sihutu wamhã, te siwi sadanha, ãne: — Rowahutu'wa, tô
sena na wa tô aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na nare a hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're aihâimana mono õ di. Duré dapire na 're dahâimana za'ra mono nherẽ, aima hã aiwapsi dahâimanazé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te uburé marĩ hã dama 're i'awaihu'u mo, sena na. Tahawa, te za asimirosa'rada hã wama iwaihu'u za'ra, wa te aiwapari za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te 're arĩ za'ra, isimiwada'uri zarina. E 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ di. E tãma wẽ õ di.

15Tô sena te te siwi ãma waihu'u za'ra da newa, ma tô siwi sadanha. Ãne na hã senai õ na, ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — E marĩ da, te ãne na asiwi ĩzadanharĩ 'wa, ĩmreme na te ãma aima upa za'ra wa'aba wa, asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba da. Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé isapotore hã we ĩma 'mai'âri aba asiwi, te 'madâ'â da.

16Tawamhã ma tô ni'wa hã tãma tisõ, Zezusihi ma. Te ãma dazadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wai hâibarĩ, rob'uiprazé isapotore na hã. E 'wa sisi ui'éré duré, ãma hã. Tawamhã asa ma tô ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Ã hã, Roma ãma danhib'apito hâibarĩ. Duré taha nhisi ui'éré te ãma tihâiba.

17Tawamhã Zezusi asa te duré ãma tãma nharĩ za'ra, ãne: — Roma ãma danhib'apito ma, te za isimiwada'uri zarina, marĩ tãma 're i'arĩ za'ra wa'aba mo apâ, ite wa. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã isimiwada'uri zarina, tãma 're isõmri za'ra wa'aba mo apâ, ite wa marĩ hã. Tawamhã ma tô ãma titob'uzu za'ra, te te tãma iwaihu'u za'ra zém na asa, Zezusi hã.

Zezusi hã, dahâiwa'utuzém na da te isadanharĩzé wasu'u

Mateu 22.23-33; Luca 20.27-40

18-19Taha pari, ni'wam norĩ hã ma itẽme aihutu, Zezusihi u, saduseu norĩ hã. Ta norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're iroti za'ra mono. Ta norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma, ãne: — Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama roti: “Aibâ imro ré hã 'ra õ ré, dâ'â wamhã, tizédé'aba mro na te za timro ino hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, iwamhã isédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.” Ãne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisãnawã si 're ihâimana za'ra mono norĩ wasu'u na. Aibâ hã sisãnawã si, te 're hâimana za'ra, 7 na ihâiba za'ra hã. Tawamhã ipoto'rada hã ma tô timro oto. Tawamhã 'ra õ ré, ma dârâ, aibâ hã.

21Tawamhã isõsi hã ma tô duré ãma timro pi'õi ãma hã, isõwa're're. Ta hã 'ra õ ré, ma duré dârâ. Taha nhosi, ãma mro wamhã, 'ra õ ré, ma duré dârâ.

22Aibâ norĩ hã ma tô nasi sisõwa're're ãma timro za'ra, pi'õi ãma, 7 na ihâiba za'ra hã aibâ norĩ hã. Tane nherẽ, 'ra õ ré, ma tô sisarina ai'utõ. Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô duré pi'õ hã, timro norĩ zarina, dârâ.

23Aibâ norĩ hã 7 na ihâiba za'ra hã, misi pi'õ nherẽ, ma tô nasi sisõwa're're ãma timro za'ra. Tawamhã 're idadâ'â za'ra mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, ab're hawi za apâ oto te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, e 'wai me te za oto 're simasisi zahuré.

24Tawamhã Zezusi te asa tãma rowasu'u za'ra: — A norĩ wa'wa hã ma tô rosa'rata na ãma i'upa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono õ na hã. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apâ te te 're ida'ahâiwa'utu mono zé hã, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

25'Re ihâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

26Marĩ, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadâ'â za'ra mono pari, apâ 're idanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore iro'o na ma tô ãma rob'ui'éré, Mozési hã. E niha 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Ãne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: “Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ĩhâimana u'âsi, duré Izaquihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Ãne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Wahi'rata norĩ hã dawi 're dâ'â za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono õ di. Tahawa, ma tô Isib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, Isib'apito na aré siwasu'u õ di. Ãne wa, ma tô rosa'rata na ãma i'upa za'ra wa'wa, ab're hawi apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono õ na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã danhipai u ipire uptabi wasu'u

Mateu 22.34-40; Luca 10.25-37

28Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa hã ma tô ãma mreme wapa, da'rata isa hã. Zezusi hã saduseu norĩ ma, te te rowasu'u wẽ wa, te ãne sadanha: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã e ma hã te tihâiba, uburé dama ipire uptabi hã.

29Tawamhã Zezusi hã ma tô ãma sada'â asa: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ipire uptabi hã ãne: “Izaraéu nhihudu norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã, misire danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

30Tahawa, Asib'apito 're hâimana aba mono wa, te za asiwi 're isawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za isimiroti na ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're iromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.” Ãne isimiroti hã danhipai u ipire uptabi hã.

31Ãne duré isimiroti hâiba amo hã aiwa ipire uptabi hã: “Uburé te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ iwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, iwẽ zô.” Ã norĩ si isimiroti hã, ipire uptabi zahuré hã. Isipai u hã roti hã 'maihâimana õ di, ipire uptabi hã.

32Tawamhã rowahutu'wa hã te asa tãma tinha, ãne: — Tane tô rowahutu'wa. Tô sena uptabi, asimirowasu'u hã. Misire danhib'apito uptabi te 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã 're hâimana mono õ di, isipai u hã.

33Tahawa, wa za tô wa te 're sawi pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha zarina, wa za isimiroti na wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanhimi'ẽ na wa te tãma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dazawi pese za'ra. Marĩ iwẽ zô wasima 're iwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhopré, iwẽ zô. Wa norĩ hã wa za wanhimizama hã duré wanhimarĩ hã wa te tãma 're sõmri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te tãma 're zata za'ra mono da, izatazém na. Ãne wamhã, tãma wẽ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Tane nherẽ, maparane isimiroti hã ipire uptabi hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tãma wẽ uptabi di za.

34Tawamhã rowahutu'wa hã te te tãma ãma uwaimrami wẽ wa, ma duré Zezusi hã tãma waihu'u: — Tane tô. A hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém nhiti, romhâ na aihâimana õ di, ãhã na hã. Taha parimhã, ni'wa hã te te sadanharĩ na sahu õ di oto, Zezusi hã tinhimiroti na te te ãma upai õ wa.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ida'azadanharĩzém na rowasu'u

Mateu 22.41-46; Luca 20.41-44

35Tawamhã bâtâ na te Zezusi hã dama rowahutu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'wawi, wa'ra 're. Tawamhã te te dama rowahutu ré, te da'mahâ: — E niha rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nhihudu 're imorĩ na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na hã Danho'reptui'wa da.

36Duréihã apito Dawi hã ma tô danho'reptui'wa na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani na te te tãma iwaihu'uzéb zarina. Ãne ãma irob'ui'éré hã: “'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Ĩnhib'apito ma tinha, ãne: ‘Ĩ'rata te za 're asãmra mo, ĩnhimire niwĩ dama aipire na ĩsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.’ ”

37— Danho'reptui'wa da hã tinhib'apito na ma tô sisi, Dawi hã. Isib'apito 're morĩ nherẽ, e niha te za isa'u si poto nherẽ, Danho'reptui'wa da hã isihudu na 're hâimana. Tawamhã Zezusihi nhimiroti hã wẽ wa, ma da'ahâ na wapari ze za'ra ni.

Dama rowahutu'wa norĩ hâimanazém na rowasu'u

Mateu 23.1-36; Luca 20.45-47

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38-39Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne: — Ma'ãpé rowahutu'wa norĩ hâimanazé hã waihu'u za'ra wa'aba. Ta norĩ hã uza pa ré, 're inomro mono da si, tãma iwẽ za'ra hã. Duré dama pire na 're hâimana za'ra mono wa, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma, da te 're iwazéb za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. Duré dama ipire norĩ simasisizém na 're si'ubumroi mono da si, tãma iwẽ za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're idasaihuri mono zéb ãma hã.

40Dama rowahutu'wa zahã, te sadawa nhipese na pi'õi mrotõ norĩ wi, isimarĩ na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherẽ, te ta norĩ hã danho'a 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're mreme zusi hâ, 're hâimana wẽ uptabi za'ra mono newa. Tahawa, te te dama 're irob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ẽtẽ za'ra.

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u

Luca 21.1-4

41Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, rob'uiprazé da te 're iséme mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'uiprazé, da te nasi séme za'ra ré, te da'ab'madâ. Isibro pese norĩ hã, ahâ na te nasi séme za'ra, rob'uiprazé hã sa'ẽtẽ na.

42Taha ré, ma tô wi pi'õi mrotõ hã, isibrob'õ hã. Tawamhã rob'uiprazé isapotore hã ma tô tiza, surure nherẽ.

43-44Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ zô, te sima sô tihârâ za'ra, Zezusi hã. Ãne te tãma rowasu'u za'ra: — Tô sena ã pi'õi mrotõ hã sibrob'õ nherẽ, ma tô tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. Isiré iséme'wa norĩ hã rob'uiprazé, nasi tãma isi'atarẽme za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherẽ, tihâimanazéb da, te te aré itédé hã ma tô ibâre tãma tisõ, wahuré. Ãne wamhã, ma tô tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa.

Marcu 13

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri, za isi'utõrĩzé wasu'u

Mateu 24.1-2; Luca 21.5-6

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã Zezusi norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'wawi wa'ra hawi, oto wairébé wi, misi te isiré hã 'mai'mahâ, ãne: — Rowahutu'wa, 'ri hã 'madâ'â za'ra na. Ẽne hã e itõmo wasétére. E i'ri wasétére duré.

2Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Ã hã 'ri i'madâ'â za'ra wa'wa hã, nimahã na si te za dasiwi pru pese ni, ẽtẽ na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ẽne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ẽne hã. Tâibâ za oto.

Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u

Mateu 24.3-14; Luca 21.7-19

3Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma, tisiré 're inomro mono norĩ me. Sisõ're u, te 'ri 'madâ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã. Te te 'madâ'â ré, te siwi sadanha, hâiba pisutu Pedru norĩ hã, Tiagu, Zuwã, Ãdré:

4— E niwa te za ãne hã ãma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hã. E marĩ te za watobro, da te iwaihu'uzéb da hã. Ma'ãpé, wama waihu'u za'ra na, isõwa wa te ãma iwaihu'u siromo za'ra da hã.

5-6Tawamhã Zezusi ma tô asa tãma waihu'u za'ra, ãne: — Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datẽme 're nomro, ahâ na. Wa hã newa, te za taré ĩnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahâ na te za ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra, tô sena newa, dama 're isiwasu'u za'ra mono zé hã. Tahawa, te za a norĩ wa'wa hã asimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datẽme 're inomro mono norĩ ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

7'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're iropupu'u za'ra mono zé hã, duré romhâ na 're idasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nherẽ, da'ãma rob'rãsutu uptabi õ di za a'â.

8Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. Duré dasa surure wa, te za da te 're robzépata za'ra, daro mono bâ. Ãne hã rowasédé, dazô 're wairébé mono wamhã, za daré irob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi ãma iwasã hã 're isépu'u na'rata za'ra mono ne. Ãhã haré dazô 're wairébé mono õ di za.

9— Ma'ãpé, aihâimana nhimiza're se, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norĩ wa'wa hã da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ zadawa para, te za rowahutuzéb ãma da te 're aihâ za'ra wa'wa, romhâ nhorõ 'manharĩ na. Ĩzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama ipire norĩ u, duré danhib'apito norĩ u zama. Ãne wamhã, te za tãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, ĩzazei'wa 're anomro aba mono na.

10Rob'rãsutu õ ré, te za ĩwasu'u wẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ, ĩzazei'wa norĩ hã.

11Tawamhã dama ipire norĩ u da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisõwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Misi bâtâ na, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Asimirosa'rata na, asi'uihâ na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hã, mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

12Niwamhã te za dasisãnawãi uptabi nherẽ, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tãma 're 'manharĩ wasété za'ra, 'râwim nherẽ. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherẽ, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ina me.

13Ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nherẽ, õne haré ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono wamhã, te za asõ'reptuzé hã asina 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Robzépata za'ẽtẽ wasu'u

Mateu 24.15-28; Luca 21.20-24

14Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra: — Nimahã na te za asiwi i'madâ'â za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi iwẽ'õ pe hã, te te dawi irosawizéb ãma isa hã. (Ãhã wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã ãne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Tahawa, Zudéa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za sisa're, ẽtẽ 'rãihâ u ta norĩ hã tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

15Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hâpâ ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u. Õne haré te za dame sisa're, ẽtẽ 'rãihâ u, ta norĩ hã.

16Duré ni'wam norĩ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tẽme sisa'rei mono õ di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã ẽtẽ 'rãihâ u dame sisa're.

17Ãne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, iwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, i'ra pré ré norĩ ma zama.

18Tahawa, rowa'u'u wahâ 'rowi, marĩ hã dazô watobro tõ da, te za 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo.

19E marĩ wa. Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'ẽtẽ za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na da te irobzépata za'ẽtẽ uptabi za'ra õ. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

20'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdâ hã za da te 're irobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wãtari da, rowasété ré da'ãma romhâimana pahâ tõ da. Ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utõrĩ pese, za da'ãma irob'rãsutuzém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're i'apisutu mono norĩ zawi te, te za ãne hã 'manha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21— Marĩ hã wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ãté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ãhãta danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã te nhamra. Õhõta te nhamra.” Ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

22E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te za datẽme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norĩ hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te za te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. Isazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherẽ, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu siromo mono wa, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.

23Ãne hã wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, romhâ ré, pibui pese sina, ãma sô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono da.

Ti'ai ãma dasiré ipodo hã, za we apâ imorĩzé wasu'u

Mateu 24.29-31; Luca 21.25-28

24Tawamhã Zezusi ma duré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Da te robzépata za'ra pari wamhã, bâdâ hã te za titobra. A'amo zama te te oto duré rob'uiwẽ õ di za.

25Wasi hã te za duré hâiwa hawi rere. Uburé hâiwa na 're isimasa mono hã te za duré 're sisa're.

26Tawamhã ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã, hâiwa'a na te za wei mo apâ, danho'a. Tiwaihu'u pese uptabi na, te za wei mo apâ, duré ihâiba na rowa'a za'ẽtẽ uptabi ré.

27Tawamhã hâiwa ãma tãma romhuri'wa norĩ hã te za we dazô satõrĩ za'ra, Ropoto'wa te te sima 're i'apisutu mono norĩ zô, te te itẽme da'ubumro za'ra mono da, daro mono bâ.

Figuera wede wasu'u

Mateu 24.32-35; Luca 21.29-33

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne tãma waihu'u za'ra: — Figuera wede na wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Figuera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré isu té 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma iwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ita'a mono zéb u 're iro'rutu mono zém na hã oto.

29Tane duré, marĩ hã 're iromhâimana mono zéb da, te aima iwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ãma iwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsudu hã za oto iwatobro na hã.

30Tô sena wa ãne hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Ã hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za isõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

31Nimahã na te za hâiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi.

Zezusi hã, za we apâ timorĩzém na te te iromnhimiré'ézé wasu'u

Mateu 24.36-44

32Tawamhã ãne ma duré tinhimiroti 'rãsudu hã tãma waihu'u siromo za'ra, Zezusi hã: — Ãne hã uburé za daré 're iromhâimana mono zéb da hã, ni'wa hã bâdâ te te waihu'u õ di. Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ zama hã te te duré waihu'u za'ra õ di. Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra nherẽ, te duré bâdâ hã waihu'u õ di. Ĩmama ma si, waihu'u pese di, bâdâ hã.

33A norĩ wa'aba zama, bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ma'ãpé asimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

34Romnhimiré'é na, wa za marĩ hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Ãté aibâ hã te za tinhorõwa hawi watobro, romhâ na 're morĩ da. Tawamhã sisõ'a ré, tãma iromhuri'wa norĩ ma, te za romhuri hã te te tãma pisutu. Duré 'ridawa 'madâ'â'wai ma zama te za roti, te te sô 're rob'madâ'â pese mono da.

35-36'Ri tede'wa hã apâ za iwisizé hã, bâdâ te te waihu'u za'ra õ di, tãma iromhuri'wa norĩ hã. Apâ tinhorõwa u iwisizé hã, ãté hâiwahâ, ãté mara

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'wa, ãté si'a hârâ wi, ãté awẽ wi. Tane bâdâ hã apâ we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, te za asimiza'rese ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'aba zama, 're asõtõ za'ra wa'aba mono ne, asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, apâ we ĩmorĩ õ'umnhasite.

37Ãne hã aima si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di. Uburé ĩzazei'wa norĩ udâna zama, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, asimiza'rese, ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mono da.

Marcu 14

Da te dasima ãma irowa'õtõ za'ra zé wasu'u, Zezusihi wĩrĩzéb da na

Mateu 26.1-5; Luca 22.1-2; Zuwã 11.45-57

1Maparane te oto sô rowaptâ bâtâ zô hã, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te idawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi na hã. Tawapsi dasi'rã'õtõ ré, te za romhuri na i'u'ẽtẽ duptoi'õ hã huri ni. Tawamhã bâdâ iwa waptã'ã õ ré, te sasedoti ipire norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, sima ãma rosa'rata za'ra, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi âri da, da te dasiwi wĩrĩ da.

2Ãne te sima ãma roti za'ra: — Dato hã hâimana ré, wa te wasiwi âri õ di za, wama dazahi za'ra õ'umnhasite, uburé hã wazada hâimana za'ra tõ da.

Betãnha ãma, Zezusihi ma, pi'õ nhoprubzé wasu'u

Mateu 26.6-13; Zuwã 12.1-8

3Tawamhã Zezusi hã Betãnha ãma, te a'â tihâiba, Simahã nhorõwa ãma, i'wa're ré, aré ta hã. Tame sai ma, sãmra ré, ma tô we pi'õ hã ãzé, 'ri para u. Wedewa'u zadaze ẽtẽ 'manharĩ 'remhã, ma siré hã ãwisi. Wedewa'u zadaze hã, nadu na isisi hã, iwa'âbâ za'ẽne. Tawamhã isé hã ma tô sô pru. Taha pari, ma Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa.

4Ni'wam norĩ hã tame ihâimana za'ra hã ma tô ãma wẽ'õ za'ra. Tahawa, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne: — E niha, ma taré ãma si'uba, wedewa'u zadaze na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Te te dama wede 'wa'âhã, aré iwa'â hã isa'ẽtẽ uptabi 300 na te aré tihâiba, rob'uiprazé isapotore hã, isibrob'õ norĩ ma, te te sõmri mono da. Pi'õi ãma, ma tô duré ãhã wamhã wasété za'ra.

6Tawamhã Zezusi hã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô'ã. Pi'õ hã rowẽ na si hâimana. E marĩ da, ma tô sada asahi za'ra wa'wa. Pi'õ hã iwẽ uptabi hã ma tô ĩma 'manha.

7Isibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã bâtâ na, asima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're ipawaptob za'ra wa'aba mo, isimarĩ'õ norĩ hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto.

8Pi'õ hã ma tô i'uwaibaba tô ĩma 'manha, iwẽ hã. Ã hã ĩdâ'â wana ré, ma tô ãma ĩhâiba zadaze, da te iré ĩnherẽzéb u.

9Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bâ te za ĩwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ĩma i'manharĩ wẽ zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'âsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da.

Zuda hã, Zezusi za te te dama ihâiba nhomrizé wasu'u

Mateu 26.14-16; Luca 22.3-6

10Tawamhã Zuda Icarioti hã te mo, sasedoti ipire norĩ u. Aibâ 12 na Zezusihi siré 're inomro mono norĩ siré 're imorĩ, Zuda hã. Zezusihi ãma te te tãma ãma roti za'ra da, te itẽme timorĩ za'ra, te te tãma ãma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tãma ihâiba nhomri za'ra zém na hã.

11Tawamhã Zudaha mreme te te wapari za'ra wamhã, tãma rowẽ uptabi za'ra di. Tahawa, ma tô rob'uiprazém na tãma ropisutu za'ra, te te tãma wa'âbâ za'ra da. Tawamhã Zuda hã te oto sima rosa'rata, nimahã bâtâ na te te dama ihâiba nhomri da hã.

Zezusi norĩ hã, dasai 'manharĩzém na, siré isaihurizém na rowasu'u

Mateu 26.17-30; Luca 22.7-23; Zuwã 13.21-30; 1 Corĩtu 11.23-25

12Tawamhã bâdâ ma tô oto iwa waptãrã, i'u'ẽtẽ duptoi'õ, da te ihurizéb da hã. Ã bâtâ na, imorĩ'rata na zudeu norĩ hã te za pone'ẽrebâ 'ra hã te te sima

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're simro, tisa te te ãma ihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã. Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã, te ãne siwi sadanha: — E momo ma tô asima iwẽ, asô iwa'manhipizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na iwasaihurizéb da hã.

13Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're inomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré. Ãne ma tô tãma rob'ru zahuré: — 'Ri ahâ u, ane wa'aba. Tame te za aibâ hã isõpẽtẽ 'wa, piza'a te te i'âri hã, â ré. Tawamhã isarina te za ane wa'wa, 'ri tẽme.

14Aibâ hã nimomo sébré wamhã, te za 'ri tede'wa hã isadanharĩ 'wa: “Rowahutu'wa hã te tinha: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ĩsiré 're inomro mono norĩ me, iwa iwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

15Tawamhã 'ri tede'wa hã, hâimo 'ri 're wa'wa za'ẽne hã te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé iwa romhaimasa wedeza hã, danhamrazé hã. Tame te za wazô irobza'ra pese 'wa.

16Tawamhã te oto tineb zahuré, 'ri ahâ u. Tamomo simasisi wamhã, Zezusi te te tãma iwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sabu zahuré. Tawamhã tinhipi ma tô 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

17Tawamhã ma'rã wi, ma tô aihutu Zezusi norĩ hã 'ri tẽme, aibâ 12 na ihâiba za'ra norĩ me.

18Tawamhã sai ma, si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siromo za'ra, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ĩsiré asaihuri aba nherẽ, misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa za.

19Tawamhã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra. Tahawa, ma tô sidâpâsi nasi si'mahârâ za'ra, ãne: — E wa hã, merẽ.

20Tawamhã Zezusi asa ma tãma waihu'u za'ra: — Misire te za tô dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa. I'u'ẽne hã ĩsiré piza'a 're te te idi hã, te za dama ĩhâiba nho.

21Ti'ai ãma Dasiré Ipoto na duréihã ma tô idâ'âzém na rob'ui'éré siromo za'ra ibaihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã. Ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irob'ui'érézéb zarina te za tô mo, tidâ'âzéb u. Tane nherẽ, aibâ ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ihâiba nhomri'wai ma hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te azâri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ĩpoto õ 'wa'âhã, aré wẽ di, ãne na hã te aré 're robzépata mono õ wa.” Ãne te za 'râwi si'ãma rosa'rata, za dama ihâiba nhomri'wa hã.

22Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'â, i'u'ẽne hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽne hã. Te te wẽ'ẽi mono parimhã, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri. Ãne ma tãma sina waihu'u za'ra: — Ã, i'u'ẽne hã huri aba. Ã hã ĩhâiba, te wasu'u.

23Taha pari, ma duré ti'â hâsizé hã, uwa 'rãi wa'ui ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, uwa 'rãi wa'ui ré hã. Tawamhã aihĩni ma âhu.

24Ãne ma duré tãma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã: — Ã hã ĩwapru, te wasu'u. Rob'rãi wa'u za'wari ne, te za ĩwapru hã ĩwi asa'wa, da'ahâ zada ĩdâ'â wamhã. Ã hã ĩwapru hã ĩwi sisa'wari wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma iropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're i'uwaimrami mono zé, te wasu'u.

25Tô sena wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Ã hã rob'rãi wa'u hã te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. 'Re ihâimana u'âsi mono hã za uburé da'ãma isib'a'uwẽzéb ãma si, wa za duré te 're hâsi.

26Tawamhã Zezusi norĩ hã tinho're na te oto ãma tiwata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u si'aba'ré da.

Pedru hã za te te dawi i'udâzém na, Zezusi te te tãma iwaihu'u siromo zé wasu'u

Mateu 26.31-35; Luca 22.31-34; Zuwã 13.36-38

27Tawamhã ãne ma Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra: — A norĩ wa'wa hã ĩzadawa para õ nherẽ, te za aihĩni asiwi ĩrẽme 'wa. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ĩ'ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã: “Pone'ẽrebâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'madâ'â'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'ẽrebâ hã te za ropé.” Ãne ĩ'ãma rowasu'u na rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

28Tane nherẽ, ab're hawi apâ ĩhâiwa'utu parip si, wa za aiwana ĩmorĩ 'wa, Galiléa u, tamomo ĩnhopẽtẽ za'ra wa'aba da.

29Tawamhã Pedru hã te Zezusihi ma tinha, ãne: — Aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te airẽme õ di za.

30Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinha, ãne: — Tô sena wa za aima waihu'u. Ã bara na, si'a hã tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na.

31Tawamhã mreme tete sina, te asa tãma tinha, Pedru hã, ãne: — Wa hã asiré ĩdâ'â da nherẽ, te dawi ai'udâ õ di za. Tawamhã uburé isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô õhõ na si tãma siwasu'u za'ra, za te te dawi i'udâ za'ra õ na hã.

Zezusi hã, Zésemani ãma isãmrazém na rowasu'u

Mateu 26.36-46; Luca 22.39-46

32Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Zésemani na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra: — Ãme ĩzô asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'â asiti ĩmorĩ 'wa, romnhiwasi Ĩmama ma, ĩmreme da.

33Tawamhã Pedru norĩ hã te siré te te simro, Tiagu norĩ hã, Zuwãhã me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pẽ'ẽzé uptabi di.

34Tahawa, Pedru norĩ ma, ma ãne sina tãma rowaihu'u za'ra: — Ĩpẽ'ẽzé hã sa'ẽtẽ na te ĩma tihâiba. Ĩpẽ'ẽzé uptabi wa, wa aré dârâ. Ãme a'â asimroi wa'aba ĩ'rata, asõtõ za'ra wa'aba ãna. Asõpré u'âsi aba.

35Tawamhã romhâ prã na te isiti timorĩ za'ra. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra. Sãmra wamhã, ma tô aiwẽ'ẽ, ti'ai u. Tawamhã Timama wi, te rowaptẽ, robzépada hã te te tãma ba'a da.

36Ãne ma tô Timama wi rowaptẽ: — Ĩmama, uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. Tahawa, ma'ãpé robzépada hã ĩma ba'a za, te robzépata za'ẽtẽ tõ da. Tane nherẽ, ãne aima ĩsiwasu'uzéb uwaibaba, te ĩsina uwaimrami da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa hã te ĩsima iwẽzém na ĩma pisutu õ di za. A hã ĩma iwẽzéb uwaibaba si, te ĩsina uwaimrami da, te za ĩma ipisu.

37Tawamhã Timama ma, mreme pari, te apâ mo, si'ubdatõ tisiré 're inomro mono norĩ u. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Tahawa, te Pedru 'mahâ, utu da: — Sima, e niha te asõ. E niha asimiza'rese rob'madâ'â waihu'u õ di, suru na.

38Satanasihi zada, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, asi'uihâ na hã sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhã na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, asima rowaptẽrẽ za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da.

39Tawamhã Pedru norĩ nhiti, te duré apâ mo, Timama ma mreme da. Tawamhã õhõ na si, te duré Timama wi rowaptẽ.

40Timama ma, mreme pari, te duré apâ itẽme timorĩ za'ra. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tãma aptâ'â uptabi za'ra wa, te tinhotõ pese za'ra, sõpré waihu'u ãna. Tawamhã utu za'ra da, Zezusi te te 'mahârâ za'ra wamhã, asa te te tãma iwaihu'u za'ra da hã, mare di.

41Tawamhã isiti te duré timorĩ za'ra. Taha pari, ma duré apâ sina siri. Si'ubdatõ tinem na, ma tô oto ãma sahu. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô duré apâ siza za'ra. Tahawa, te ãne 'mahârâ za'ra: — E niha bâ te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Te duré zahadu aiwa'utu siroptub za'ra wa'wa. Tô'ã oto. Bâdâ ma tô oto iwa waptãrã. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo, te za oto hâiba nhomri ni, aibâ iwasété norĩ ma.

42Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba'ré da. Õhõta te wei oto mo, dama ihâiba nhomri'wa da hã.

Zezusi hã da te oto dasiwi i'ârizém na rowasu'u

Mateu 26.47-56; Luca 22.47-53; Zuwã 18.3-12

43Zezusi hã te te tãma 'mahârâ za'ra ré, ma Zuda hã itẽme wi, Zezusihi siré aré 're imorĩ hã. Da'ahâ uptabi na ma tô isiré sô aihutu ni, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ipire norĩ zadawa para, duré rowahutu'wa norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zadawa para, duré zudeu norĩ ma, roti'wa norĩ zadawa para zama, ma tô sô aihutu ni.

44Taha wana, ma tô Zuda ãne dama ipire norĩ ma roti za'ra, te te ãma siwi iwaihu'uzéb da hã: — Aibâ te itob'rata hârâ hã, te za asiwi i'âri 'wa. Tawamhã asiptete sina, te za asiwi isaprõni 'wa.

45Tawamhã Zuda hã Zezusihi u oto wisi wamhã, ãne te 'mahâ: — Rowahutu'wa. Tawamhã tob'rata hârâ na, ma tô sawi, Zezusi hã.

46Tawamhã ma tô oto dasiwi âri ni.

47Tawamhã Zezusihi siré isa hã, ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizâ, sasedoti ipire uptabi ma romhuri'wa hã.

48Tawamhã Zezusi hã sô idasihutu norĩ ma, te tinha, ãne: — E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, duré uibroi ré.

49Bâtâ sidâpâsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, ĩnhimirowasu'u na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré, asiwi ĩ'âri aba õ di bété. Tane nherẽ, te za tô asiwi ĩ'âri 'wa, ĩ'ãma rob'ui'érézé hã te ĩsina uwaimrami hâ.

50Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã aihĩni ma siwi tirẽ. Wara sina, ma dama ropé.

51Aibâ hã iprédupté hã, Zezusihi zarina imorĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã siwi ti'â, i'ubuzém na.

52Tane nherẽ, ma tô tãma rẽme za'ra, ti'ubuzé hã. Tawamhã ai'uréiwi te oto dawi wara, iprédupté hã.

Dama roti'wa norĩ hã Zezusihi da, isi'rã'õtõzém na rowasu'u

Mateu 26.57-68; Luca 22.54-55,63-71; Zuwã 18.12-14,19-24

53Tawamhã Zezusi hã te oto dasiwi saprõni ni, sasedoti 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi nhorõwa u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tame iwana ma tô si'rã'õtõ, sasedoti ipire norĩ hã, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré rowahutu'wa norĩ hã.

54Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhâ na te te pibu, sasedoti ipire uptabi nhorõwa u. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma ãzé. Sébré wamhã, ma tô nhamra unhama dawa, hâi'ro da, romhuri'wa norĩ me.

55-56Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã duré uburé zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré za'ra, Zezusi hã marĩ te te 're i'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipese na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã da'ahâ na dazadawa nhipese na, Zezusihi ãma isimiroti wasété na da te ãma sa'ra za'ra nherẽ, ãma dasisaze za'ra õ di.

57Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tiwahutu zahuré hâiwi, Zezusi hã sadawa nhipese newa, isadawa nhipe te te ãma hiri zahuré da, ãne:

58— Wa norĩ hã wa tô wasi'uihâ na isimirowasu'u hã wapari ni. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã te za, u, sãmra, ẽtẽ na da te dasiwi i'ri hã. Tawamhã te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi i'ri da hã, mare di. Te te 'ri ré hã, bâdâ si'ubdatõ te za, u, ãma ne, te te ãma romhuri ré hã. Ãne taré dama siwasu'u ré, wa tô wapari ni, wasi'uihâ na.

59Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã te te siwi sadawa pibu zahuré wamhã, aiwab õ di, te te dama iwasu'u zahuré zé hã.

60Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire uptabi hã dawa'wa ma hâiwi za, Zezusi hã uihâ na te te sadanharĩ da, ãne: — E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi i'aiwasu'u wasété na hã. E tô isarina ma tô aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré.

61Tane nherẽ, te Zezusi hã ari'iwi za, te te ãma wa'rãmi ãna timreme na hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire uptabi hã te duré sadanharĩ na sahu, sasedoti ipire uptabi hã, ãne: — E tô sena a hã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, duré a hã.

62Tawamhã Zezusi hã asa te tãma siwasu'u oto: — Ĩhe. Wa hã, Danho'reptui'wa. Wa hã tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. A norĩ wa'wa hã aihĩni te za i'madâ'â za'ra wa'wa, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ, 're isãmra mono na, iwaihu'u pese 'rata. Hâiwa'a na apâ we morĩ wamhã, te za ãne na i'madâ'â za'ra wa'wa za.

63Tawamhã te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hã hâiwazu, sasedoti ipire uptabi hã. Tawamhã ãne ma tô ãma da'mahâ: — Tâibâ oto za. Aibâ aimawi norĩ zô, ai'maihârâ aba õ di za, Zezusi te te wama iwasu'u za'ra da hã, iwasété na.

64'Re ihâimana u'âsi mono newa, si'uihâ na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hâimana mono nherẽ. Si'uihâ na ma tô timreme wasété. Imreme ma tô iwapari za'ra wa'wa. E marĩ tawamhã, ma tô ãma ipisutu za'ra wa'wa. Tawamhã aihĩni ma tô sima wẽ za'ra, da te dasiwi wĩrĩ da.

65Tawamhã te te siwi wẽ'õ wa, ma tô nasi ni'wam norĩ hã siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahâ na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tô duré nasi siwi ahâ. Ãne ré, te nasi siwi 'mahâ: — E 'wa hã ai'azâri'wa. Ma'ãpé, waihu'u. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ zama, ma tô siwi ti'â, te te nasi siwi ahâri da.

Pedru hã, Zezusi te te dawi i'udâzém na rowasu'u

Mateu 26.69-75; Luca 22.56-62; Zuwã 18.15-18,25-27

66Ãne ré, te zahadu Pedru hã dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahâpâ. Tawamhã tame sãmra ré, ma we pi'õ hã datẽme wi, sasedoti ipire uptabi ma romhuri'wa hã.

67Wisi wi, ma Pedru hã tisã, unhama ãma hâi'ro ré. Tawamhã te te 'madâ'â pese pari, te Pedruhu ma tinha, ãne: — A zama te duré Zezusihi siré 're aimo, Nazaré ãma 're ihâimana mono siré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

68Tawamhã Pedru te asa, ãne tãma tinha: — Tane na ĩwaihu'u nherẽ, õ hã ĩma sa'rese õ di. Tawamhã 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morĩ da, dapusizéb u. Tawamhã si'a hã ma te oto hâ.

69Tawamhã ma tô romhuri'wa sipi'õ hã tisã Pedru hã, 'ri nhi'riti ãma. Tawamhã i'rata isimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra, ãne: — Ã hã Zezusi norĩ siré, 're imorĩ.

70Tawamhã Pedru te duré tiwi ai'udâ. Tawamhã ãma ronomro õ ré, te duré tãma nharĩ za'ra, i'rata isimasam norĩ hã: — Tô sena, a hã Zezusi norĩ siré, te 're aimo. A hã tô, Galiléa ãma 're i'aihâimana mono.

71Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Tane na ĩwaihu'u nherẽ, õ hã ĩma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udâ za'ra wa'aba di pâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩ'azâri pé.

72Tawamhã si'a hã awa'awi ma tihârâ na sahu. Tawamhã Zezusi te te tãma iwaihu'uzém na, ma oto sina po're puru, Pedru hã. Ãne ma tô Zezusi hã aré tãma waihu'u siro: “Si'a hã tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, ĩzadawa para õ nherẽ.” Tawamhã Zezusihi mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'õ, Pedru hã.

Marcu 15

Apito Pilatu, Zezusi te te isadawa pibuzé wasu'u

Mateu 27.1-2,11-26; Luca 23.1-5,13-25; Zuwã 18.28–19.16

1-2Tawamhã awẽm na mararé, ma duré si'rã'õtõ, sasedoti ipire norĩ hã, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã. Zezusihi ãma te te sima roti za'ra da, ma si'rã'õtõ, dama roti'wa ipire norĩ me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hã, Pilatuhu u te te siwi saprõni da. Tawamhã itẽme te te siwi ãwisi wamhã, Pilatu te Zezusi sadanha, ãne: — E a hã, zudeu norĩ nhib'apito. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Tahata ma te tô tane hã isarina ĩ'ãma iwaihu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã te Zezusihi ãma iwasédé hã sa'ra za'ra taré, marĩ iwasétére na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ipire za'ra hã.

4Tahawa, Pilatu te Zezusi 'mahâ, ãne: — Marĩ ahâ na ma tô ai'ãma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra õ di za.

5Tane nherẽ, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Tahawa, ma tô Pilatu hã ãma titob'uzu, tizadawa na te te ãma iwa'rãmi õ zém na.

6-7Wahub sidâpâsi, ma tô apito Pilatu hã misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're idasimasa mono norĩ hã 're dawairébé mono da, misi si. 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te dama iba'azém na dasa da te dasiwi 're i'manharĩ za'ra mono zém na, ma tô te te 're da'azani, da te tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra mono zéb uwaibaba. Aibâ hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na isisi hã. Romanu norĩ da, dasi'wapé watobro wamhã, te te da'mapãrĩ za'ra wa, ma tô séme ni, dazazéb 're.

8Tawamhã ma duré bâtâ na Pilatuhu u tasi'rã'õtõ ni, da te tiwi rowaptẽrẽ za'ra da, te te 're i'manharĩ wẽ mono zéb zarina, misi te te dama 'mairob'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apâ da'maimorĩ da.

9-10Tawamhã Pilatu te da'a'mahâ, ãne: — Zudeu norĩ, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apâ morĩ da. Sasedoti ipire norĩ hã Zezusi te te sõ'ru za'ra wa, ma tô itẽme siwi ãwisi, Pilatuhu u. Ãne na ma tô Pilatu hã ãma da'awaihu'u.

11Pilatu hã Zezusi hã apâ morĩ da, te te nasi ãma da'ab'mahârâ nherẽ, te sasedoti ipire norĩ hã nasi dawada'uri za'ra, Barabasihi si da te waptẽrẽ za'ra da, tiwi, Zezusihi upana te te wazere da.

12Tawamhã Pilatu te duré da'ab'mahârâ na sahu, ãne: — E marĩ, wa za bété aima ãma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're isisi za'ra wa'aba mono ãma hã, te aima ãma i'uwaimrami za'ra wa'aba zéb da hã.

13— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da. — Ãne te nasi sa'ẽtẽ asa ãma 'mahârâ za'ra ni, Pilatu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. — Ãne te ãma da'ab'mahâ,
duré Pilatu hã. Tane nherẽ, dahârâ 'rãihâ na te nasi ãma 'mahârâ za'ra ni,
Pilatu hã: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

15Tawamhã Pilatu hã dama rowẽ za'ra da, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru
za'ra, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da,
apâ 're morĩ da sõ'awi. Taha pari, te Zezusi tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ
ma, powawẽ hâi waré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari, te te duré
siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da oto.

Da'wapéi'wa norĩ hã Zezusihi ãma ito za'ra zé wasu'u

Mateu 27.27-31; Zuwã 19.1-3

16Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi ãwisi, Pilatuhu
nhorõwa u, 'ri 're wa'wa nho'õmo u. Tamemhã te oto sitẽme sisô tihârâ za'ra,
uburé sitẽme si'rã'õtõ da.

17Tawamhã dasi'ubuzém na ma tô Zezusi hã siwi ãma hâiba ubu, ihâ pré na.
'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sõpre.

18Tawamhã sisarina si te duré nasi timreme na sawi za'ra, taré: — Zudeu
norĩ nhib'apito, rowẽ na aihâimana.

19Tawamhã i'rãi wi, ma tô nasi siwi ahâ, wedehu waré na. Te duré nasi siwi
upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'rãtitõ tãma asimro, Zezusihi papara, ãma
wata za'ra da newa.

20Tawamhã nasi ãma wa'ẽ za'ra parimhã, tisi'ubuzém na te te siwi ãma
ihâiba ubu hã ma tô apâ tiwi wazere za'ra. I'uza na ma oto apâ siwi uza.
Taha pari, te oto rob u siwi saprõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na te te siwi
sasõmri da, 'ri nho'õmo nhiti.

Zezusi hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi isasõmrizé wasu'u

Mateu 27.32-56; Luca 23.26-49; Zuwã 19.17-30

21Tawamhã bâdâdi na te te siwi saprõni ré, ma tô aibâ hã siwi sõpẽtẽ, Sima
na isisi hã, tirom hawi we imorĩ hã, 'ri ahâ u. Isa'ru nhisi hã, Sireni na. Sima
hã Alesãdri norĩ mama, Rufuhu me. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã, Simahã
ma, ma tô 'ru za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hã te te tãma âri da, Zezusihi ma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã Gogota na romnhisi u, ma tô siwi saprõ, Zezusi hã. Gogota na romnhisi hã, da'rãihi te wasu'u.

23Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te aré tãma sõmri za'ra, uwa 'rãi wa'u isé hã te te hâ'rẽne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, iwazari ré hã. Tane nherẽ, te te hâ'rẽne õ di, Zezusi hã.

24Taha pari, ma tô oto wedepo'o nhonhi'rãmi na siwi sasõ. Te te siwi sasõmri pari, ma tô ẽtẽ zapotore i'ui'éré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, pibui pese na Zezusihi uza hã te te siwi waibu da.

25Zezusi te te siwi isasõmrizém na hã, bâdâ ma tô oto tinho're za'a.

26Zezusihi 'rãi uwaibaba wedepo'o na rob'ui'éré hã ma siwi tété, da te dasiwi iwẽ'õ za'ra zém na, da te dasiwi ãma waihu'u za'ra da. Ãne ãma irob'ui'éré hã: Ã hã, zudeu norĩ nhib'apito.

27Zezusihi siré, ma tô duré aibâ norĩ hã sasõmri zahuré ni, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Zezusihi ãma te aiwa'aba zahuré isimire niwĩmhã, duré isimi'e niwĩmhã.

28Ãne ãma iromhâimanazé hã ma tô rob'ui'éré zarina, sina uwaimra, Zezusi hã. Ãne duréihã ãma irob'ui'éré hã: “Iwasété norĩ zu, te za taré dasiwi wẽ'õ ni.” Ãne ãma irob'ui'éré hã, ibaihâ na hã.

29-30Tawamhã iwa'wai baba, da te nasi ro'rahâri za'ra sidâpâsi, te nasi ãma tawa'ẽ za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rã siwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni: — Oro a hã asima roti za, 'ri hã sãmra da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã, si'ubdatõ bâdâ hã ai'ãma si'utõrĩ õ ré, duré apâ 'ri da hã. Ma'ãpé, asisõ'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we si'ra na, atâ'â tõ da.

31Duré sasedoti ipire norĩ hã te nasi ãma wa'ẽ sina, ãne sima nharĩ za'ra ãma, rowahutu'wa norĩ me: — Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'râwi sisõ'reptui õ di bété.

32Ma'ãpé, ãne ré, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito hã wa te wasina ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

i'umnhasi za'ra mono zéb da hã. Tawamhã isiré isa'o zahuré zama, te nasi tãma nharĩ wasété zahuré, Zezusihi ma.

33Tawamhã ma tô ti'abzuma. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

34Tawamhã si'ubdatõ bâtâ ãma, te Zezusi hã Timama hã sina 'mahâ, hârâ 'rãihâ na ãne: — Eloi, Eloi, lema sabactani. Ihârâzém na, ãma isaprĩzé hã, ãne: — Ĩnhib'apito, Ĩnhib'apito, e marĩ da, ma tô oto ĩsiwaprosi ĩrẽ ĩhâiba pisutu.

35Tawamhã ni'wam norĩ i'rata isimasam norĩ hã Zezusihi hârâ te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne: — Õhõta wapari aba. Eliasihi zô te hâ, te te we pawaptob da.

36Tawamhã ni'wa hã si'aba'ré na ma tô piza're upsõzém ne hã 'mai'â, uwa 'rãi wa'u isé na te te tãma ãma di'i da, Zezusihi ma, iwa'âbâ suru na. Tawamhã wedeware 'rãsutu na ma tô ãma sapu'u, Zezusihi ma, te te wẽ da, te te upsõmri da. Taha pari, te ãne dama tinha: — A'â pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eliasi we sô morĩ õ'umnhasite, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, te te si'ra da.

37Tawamhã Zezusi hã hârâ 'rãihâ na te hâ, irẽme ma. Taha pari, ma tô oto pẽ'ẽ hai'utõ.

38Zezusi hã dâ'â wi, zazahâ ihâpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma hã.

39Zezusi hã hâiwi sa'o ré, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã isõ're te za, ipapara, romanu hã. Tawamhã Zezusi hã irẽme ma hârâ 'rãihâ na hârâ wamhã, te te wapari wamhã, ma ãma rowaihu'u: — Nare õ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra.

40Pi'õ norĩ zama, romhâ hawi te Zezusi hã 'madâ'â za'ra. Nima norĩ nhisi hã ãne: Maria Madaréna, duré Salomé, duré Maria, Zuzé norĩ na hã Tiaguhu me. Tiagu hã ihâiba té.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Zezusi hã Galiléa ãma 're morĩ ré hã, pi'õ norĩ hã isiré te 're nomro. Ma tô duré marĩ na te te siwi 're pawapto. Ta norĩ siré, te duré pi'õ norĩ hã ahâ na Zeruzalẽ u ai'aba're, Zezusihi siré. Ta norĩ zama te romhâ hawi siwi 'madâ'â za'ra.

Zezusi hã da te isẽrẽzé wasu'u

Mateu 27.57-61; Luca 23.50-56; Zuwã 19.38-42

42-43Sabadu u bâdâ 're ine mono u, te zudeu norĩ hã te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hã te te 're romhuri za'ra mono õ na dâ'âsina. Tawamhã sabadu u oto hâiwahâ wa, romhuri 'rãsutuzéb ãma te Zuzé hã Pilatuhu u mo. Arimatéa ãma te aré 're hâimana, Zuzé hã. Zudeu norĩ ma roti'wa ipire, ta hã. Tahawa, te nasi si'rã'õtõ, siré dama roti'wa ipire za'ra norĩ me. Zuzé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb zô, te 're simipari u'âsi. Tawamhã romhuri zahârizéb u, romhuture wa, ma tô sada aptete Zuzé hã, Pilatuhu u morĩ da, Zezusihi hâiba hã te te tiwi waptẽrẽ da, ab're siromo 're, te te sẽrẽ da.

44Tawamhã Zuzé, Zezusi hã idâ'â na te te tãma rowasu'u wamhã, Pilatu hã ma tô ãma rosa'rata, dâ'â su'u wa. Tawamhã Pilatu hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zô te hâ, idâ'âzém na te te ãma sadanharĩ da, tô sena zô.

45Tawamhã tô sena Zezusi hã idâ'â na te te tãma rowasu'u parimhã, Zuzéhé ma, te oto Pilatu hã tãma ti'ru, Zezusihi hâiba hã ab're siromo 're, te te sẽrẽ da.

46Tawamhã Zuzé hã zazahâ, ma sada uipra, ihâirã hã. Taha pari, Zezusihi hâiba hã ma tô oto si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi. Tawamhã zazahâ ihâirã na ma ubu. Te te ubu pari, ma tô ab're 're tisẽ. Sa'a zahâpâ ẽtẽ wa, ab're siromo 're. Taha pari, te ẽtẽ tõmo wawẽ hã te te pizari, ab're te te ãma iré sitob da hã.

47Ãne Zezusihi hâiba te te sẽrẽ ré, ma tô pi'õ norĩ hã ãma 'madâ'â zahuré, Maria Madaréna hã Mariaha me. Ta hã Zuzéhé na. Tawamhã ma tô sabu zahuré, nimame Zuzé te te isẽrẽzé hã.

Marcu 16

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi apâ ihâiwa'utuzé wasu'u

Mateu 28.1-8; Luca 24.1-12; Zuwã 20.1-10

1Tawamhã bâdâ oto sébré wamhã, tâibâ oto sabadu hã romhuri zahârizé zudeu norĩ te hã. Tawamhã pi'õ norĩ iwa'u zadaze hã, ma tô siwi uipra, te te siwi ãma hâiba u'ré da, Zezusi hã. Pi'õ norĩ nhisi hã Maria Madaréna, duré Salomé, duré Maria, Tiaguhu na hã.

2Tawamhã pi'õ norĩ hã mararé te ai'aba'ré, sa'a zahâpâ ab're u, bâdâ 'rãiwatobro wi, dumigu na.

3Bâdâdi na si'aba'réi ré, ma ãne sima waihu'u za'ra: — E 'wa hã te za ẽne hã wama sa'ré za'ra, ab're nhitobzé hã.

4Ab're nhitobzé hã ẽne hã tõmo wawẽ uptabi wa, ma ãne sima waihu'u za'ra. Tane nherẽ, sihutu wamhã, ẽne da te isa'ré na ma tô 'madâ'â za'ra.

5Tawamhã ab're 're, sisisi wamhã, ma tô aibâ hã siwi sõpẽtẽ iprédupté hã, uza hâirã ré isãmra hã. Inomrozé nhimire niwĩ te nhamra. Tahawa, pi'õ norĩ hã ma tãma tipẽ'ẽwara za'ra.

6Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma: — Ĩma aipahi za'ra wa'aba tõ. Zezusi hã Nazaré ãma aré iprédu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi isasõmri zô robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'réi wa'wa. Ãne na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Ãme hâimana õ di oto. Apâ ma tô hâiwa'udu. Ma'ãpé, inomrozé hã sabu za'ra wa'aba. Robaba di.

7Tahawa, te za oto apâ ai'aba'réi wa'wa, Pedru norĩ ma tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, ãne: “Zezusi hã aiwana te za, u, timorĩ 'wa, Galiléa u. Tame te za, u, isõpẽtẽ za'ra wa'wa, aima isiwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina.”

8Tawamhã ma wairé ab're hawi, wara sina sisa'rei mono da. Tãma pẽ'ẽwara za'ra wa, te tirẽrẽ'ẽ za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'â.

Zezusi hã, Maria Madarénahã ma, isihâi'rézé wasu'u

Mateu 28.9-10; Zuwã 20.11-18

9Zezusi hã dumigu na ma tô apâ hâiwa'udu, mararé. Tawamhã imorĩ'rata na ma tô Maria Madarénahã ma, sihâi'ré. Ti'ai baba 're morĩ ré, ma tô taha ma, wa'uburé hã 7 na sãmra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ u, te mo Maria Madaréna hã, te te tãma rowasu'u za'ra da. Tãma robzei'õ za'ra di. Pẽ'ẽzé uptabi za'ra wa, te aiwa'õ za'ra. Ãne ré, ma tô itẽme tiwisi za'ra, Maria Madaréna hã.

11Tawamhã Zezusi apâ 're imorĩ na, duré itẽme iwisizém na hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di.

Zezusi hã, maparane tizazei'wa norĩ ma, isihâi'rézé wasu'u
Luca 24.13-35

12Taha pari, ma duré Zezusi hã aimawi tihâiba na sihâi'ré, maparane tizazei'wa norĩ ma. Rom na bâdâdi na neb ré, ma tô itẽme tiwisi zahuré.

13Tawamhã apâ te tineb zahuré, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherẽ, te te tãma rowasu'u za'ra nherẽ, te te ãma saze za'ra õ di duré.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, isihâi'rézé wasu'u, 11 na ihâiba norĩ ma
Mateu 28.16-20; Luca 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atu 1.6-8

14Tawamhã Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na ihâiba za'ra u. Tawamhã timreme ma tô tãma pẽtẽ za'ra, siwi isabui'wa norĩ nhimirowasu'u hã te te saze za'ra õ wa, apâ ihâiwa'utuzém na da te iwasu'u na hã.

15Tahawa, te ãne oto tãma nharĩ za'ra: — Daro mono bâ te za oto 're iropéi wa'aba mo, a'uwẽ mono bâ, ĩwasu'uwẽ na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da.

16Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te za te te 're da'awẽ'õ.

17Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, wa za te 're da'apawapto, ĩwaihu'u pese zarina, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, ĩwasu'u na tô sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Ãne te za te te 're dapawaptob za'ra. Ĩnhisi na te za wa'uburé hã te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dama 're sãmra za'ra, ĩzadawa para. Duré 're idasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreme zusi.

18Sa'rese ãna, wahi hã te te 're waibui mono nherẽ, duré dapãrĩzé hã te te 're âhuri mono nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na ihâzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono wamhã, te za 're séptâ'â za'ra, ihâzé ré norĩ hã.

Zezusi hã hâiwa u imorĩzé wasu'u

Luca 24.50-53; Atu 1.9-11

19Wanhib'apito Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tô hâiwa u tiwi âri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ oto 're sãmra mono da, pire uptabi na.

20Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã isadawa para, ma tô te te ropé daro mono bâ, iwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Wanhib'apito hã ma tô te te 're pawaptob za'ra, isimi'manharĩ waihu'u pese zarina, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, isimirowasu'u za'ra na tô sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Luca

Luca 1

1-4Teofilu, asawi di. Ãhã na wa za aima rob'ui'éré, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norĩ hã ma tô Zezusihi wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titõmo na te te ãma 're i'madâ'â za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô iwasu'u na'rata hawi wama rowasu'u za'ra. Tawamhã isimirowasu'u zarina, ma tô iwasu'u na ãma rob'ui'éré za'ra ni, da'ahâ na. Tahawa, wa hã wa duré ĩsima wẽ, te ãma aima rob'ui'éré da. Iwasu'u na'rata hawi, wa tô rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norĩ hã ma tô iwasu'u hã aima wasu'u za'ra. Tahawa, wa tô ĩsima wẽ, upsãtã pese na te aima rowasu'u da, rob'ui'éré na, Zezusihi wasu'u hã sena na waihu'u da.

Zuwã Batistaha potozé wasu'u

5Erodi hã zudeu norĩ nhipti'ai 're, apito na 're hâimana mono ré hã, aibâ hã te 're hâimana, Zacaria na isisi hã. Zacaria hã sasedoti, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa. Abiasihi nhihudu norĩ me, te te tãma 're romhuri za'ra. Imro nhisi hã, Izabé na. Izabéhé hi'rada hã, Arã na isisi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa, Arã hã.

6Zacaria norĩ hã ma tô 're hâimana wẽ zahuré. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese zahuré. Tahawa, tãma wẽ zahuré di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

7Tane nherẽ, 'ra zahuré õ di. Izabé hã 'ra waihu'u õ wa, ma tô 'ra ãna si'ihi zahuré.

8Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô Zacaria hã tinhimiromhuri hã 'manha, sasedoti te te 're i'manharĩ za'ra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'remhã. Taha te hã bâtâ wa, ma tô romhuri 'manha.

9Isiré norĩ hã ma tô tãma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tãma romhuri da. Tahawa, 'ri para u, ma tô oto ãzé Zacaria hã, wedewati isadaze hã wedeza ne na te te tãma zata da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10-11Tawamhã te te tãma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, damreme zusi da. Ãne ré, hâiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihâi'ré. Wedeza nhimire niwĩ te za, isõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati isadaze hã.

12Tawamhã te te sãmri wamhã, ma tãma pẽ'ẽwara, Zacaria hã. Te te rosa'rata waihu'u õ di.

13Tawamhã te tãma tinha, ãne: — Zacaria, aipahi tõ. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aimreme hã wapa, tiwi irowaptẽrẽzém na hã. Aimro te za oto ti'ra. Tawamhã ai'ra aima waptã'ã wamhã, te za isisi, Zuwã na.

14Tawamhã duré iwaptã'ãzé hã te za rowẽ aima sina waze. Te za duré uburé isabâdâ 're dato za'ra.

15-16Prédu wapsi, isimiroti hã pire di za. Tahawa, te za isimiroti pire na waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Uwa 'rãi wa'u isé hã te te 're hâsi mono õ di za, duré âzé hã. Waptã'ã hawim haré, te za 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Tahawa, te za tisiré Izaraéu nhihudu norĩ hã te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da oto.

17'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eliasihi ne, te za 're mo, mreme pire na, duré waihu'u pese na. Tawamhã ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norĩ ti'ra norĩ hã te te 're sawi pese za'ra. Duré danhimipari ãna 're idanomro mono hawimhã, te za 're dasipizari za'ra, 're idanomro wẽ mono zarina, oto 're danomro mono da. Ãne wamhã, te za danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zô.

18Tawamhã Zacaria asa ma tô sadanha, romhuri'wa hã, ãne: — E niha wa za asaze, tane na hã. Wa hã ĩhi uptabi oto. Duré ĩmro zama, ihi uptabi.

19Tawamhã te duré asa tãma tinha, ãne: — Wa hã Gabriéu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Ta hã ma tô we ĩzatõ, rowasu'uwẽ hã te aima wasu'u da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tazahã, ĩnhimirowasu'u na ĩzazei õ di, sena na. Tahawa, te za aima rob'manha 'Re ihâimana u'âsi mono hã, aimreme õ na, ai'ra hã iwaptã'ãzéb u. Ai'ra waptã'ã wapsi, te za apâ aima tisõ, aimreme hã.

21Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, sô irowaptâ'âzém na hã, 'ri para.

22Tawamhã Zacaria hã ma tô oto datẽme watobro, rob u. Watobro wamhã, mreme waihu'u õ di. Tahawa, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Marĩ hã ma tô sõ'awi sabu Zacaria hã, sõtõ 'rowim ne. Tawamhã mreme waihu'u õ wa, ma tô tinhiptõmo na si dama rowasu'u.

23Tawamhã Zacaria, te te romhuri pari, te apâ mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hawi, tinhorõwa u.

24Suru na ãma ronomro wi, ma tô tiwasã, Izabé hã. Tawamhã a'amo imrotõ na ãma isi'utõrĩzém na hã watobro õ di, tinhorõwa hawimhã.

25Tawamhã te sima tinha, ãne: — Ãhã na ma tô Wanhib'apito hã ĩpawapto. Da te oto ĩma 're nharĩ za'ra mono õ di za, ĩ'ra õ na hã.

Zezusi za iwaptã'ãzém na, Gabriéu te te iwaihu'uzé wasu'u, Mariaha ma

26-27Tawamhã a'amo imropâ hã Izabéhé ãma oto si'utõrĩ wamhã, iwasã na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma we duré satõ ti'ai u, Gabriéu hã, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa hã. Nazaré u, ma we satõ, pi'õi ubuni ma, te te duré sadawa wasu'u da. Galiléa ãma, Nazaré hã. Pi'õ nhisi hã, Maria na isisi hã. Ta hã, azarudu. Niwapsi, Zuzéhé me te za sina timro zahuré, apito Dawihi nhihudu me.

28Tawamhã ma tô we itẽme wi, Mariaha u, hâiwa ãma romhuri'wa hã. Itẽme wisi wamhã, te tãma tinha, ãne: — Maria, rowẽ na 're aihâimana mono. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aiwẽsã, Wanhib'apito hã. Tahawa, te za aima tinhopru, iwẽ uptabi na.

29Tane nherẽ, Maria hã te te waihu'u õ di, isimirowasu'u hã. Tahawa, te tipẽ'ẽ na hã, sima tinha, ãne: — E niha bâ, te õne ĩma tinha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Tawamhã te duré tãma tinha, hâiwa ãma romhuri'wa hã: — Maria, aipahi tõ. 'Re aimorĩ wẽ na, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwẽsã.

31Tahawa, te za aiwasã. Ai'ra te za aibâ na aima podo. Ai'ra hã poto wapsi, Zezusi na te za isisi.

32Ai'ra hã prédu wapsi, te za dama pire na hã 're mo. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na isisi hã za, danhipai u ipire uptabi 'ra na. Ta hã uburé Danhib'apito uptabi hã te za ti'ra ma pisutu, tihi'rata ne, si'apito da, Dawihi ne.

33Danhib'apito 're morĩ wa, te za Zacoho nhihudu sidâpâsi, Isib'apito na hã tãma 're hâimana u'âsi za'ra, õne u'â. Te za ãma 're sib'a'uwẽ u'âsi za'ra.

34Tawamhã asa te tãma tinha, Maria hã, ãne: — E niha wa za ĩ'ra, aibâ te sa'rese õ nherẽ.

35Tawamhã asa te duré tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aiwasã da, ai'ra da. Taha da, te za Tipẽ'ẽzani hã we atẽme satõ. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na, te za ai'ra hã da te 're sisi za'ra.

36Te duré tãma tinha, ãne: — Ana wapté hã wa za duré aima wasu'u, Izabé hã. Si'ihi uptabi nherẽ, ma tô tiwasã. 'Ra waihu'u õ na, ma tô aré da te 're wasu'u za'ra. Tazahã, wasã ré sãmra ré hã, 6 na ma tô oto ãma ai'utõ, a'amo hã.

37Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Tahawa, ma tô tiwasã.

38Tawamhã Maria te asa tãma tinha, ãne: — Wa hã, Wanhib'apito ma, romhuri'wa. Ta hã te te ĩma pisutu wa, wa tô ĩsima wẽ, imreme hã. Tawamhã te te tãma rowasu'u pari, ma tô oto mo apâ hâiwa u, romhuri'wa hã.

Maria imorĩzé wasu'u, Izabéhé u

39-40Tawamhã bâdâ umro na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Maria hã sima robza'ra pese, tina waptéb u morĩ da, Izabéhé u. Tawamhã Zudéa na danhipti'a

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nho'õmo nhisi u, te itẽme mo si'aba'ré na, 'ri ahâ sa'a na 're ihâimana mono u. Tawamhã ma tô oto wi, Zacariaha nhorõwa u. 'Ri para u sébré wamhã, ma tô tina wapté hã sawi.

41Tawamhã Izabé hã, Maria te te isawizém na te te wapari wamhã, ma tô ai'uté hã idi'i 'remhã 're sirési. Tawamhã ma tô ti'ra wapté ma rowasu'u, Izabé hã.

42'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma iwaihu'uzéb zarina, rowẽ te, te mreme 'rãihâ na tãma rowasu'u, ãne: — A hã pi'õ norĩ nhipai u, ma tô aima tinhopru, iwẽ uptabi na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, iwẽ uptabi na, ai'uté norĩ nhipai u.

43Duré a hã Wanhib'apito na te za 're aimo. Tahawa, ĩma aipire di. Tane nherẽ, asisawi õ di, we ĩtẽme aimorĩ tõ da. Tahawa, ĩma rowẽ di.

44Aimreme na ĩzawi wi, ma tô ĩ'ra hã 're résí, ĩdi'i 'remhã, rowẽ te.

45A hã aima rowẽ di. E tihai wa. Wanhib'apito hã te te aima inharĩzém na ãma sazei wa, sena na. Tahawa, aima rowẽ di.

Maria, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

46Tawamhã Maria te tinha, ãne:

47-49— Wanhib'apito ãma, wa za 're ĩwata u'âsi. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Ĩnho'reptui'wa, te 're mo. Tãma ĩwapure nherẽ, ma tô ĩ'ãma rosa'rata. Tahawa, ĩpẽ'ẽ na, wa 're ĩto. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwaihu'u pe hã, iwẽ uptabi hã iwẽ na ma tô ĩma 'manha. Tahawa, iwẽ na te te ĩma i'manharĩ wẽ na, te za dasima hã da te 're ĩwasu'u u'âsi.

50Imreme, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da'ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi. Õne u'âsi.

51Tinhib'rata nhiptete na te za 'râwi sina 're iwata za'ra mono norĩ hã te te 're awano'õ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Apito norĩ hã te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're iwata za'ra mono õ norĩ si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

53Mra, da te 're sépata za'ra mono wamhã, sa'ẽtẽ na te za dama 're sõpru. Isibrob ahâ norĩ hã te za sisiti te te 're azatõrĩ, ubana oto 're nomro mono da.

54-55Duréihã wahi'rata norĩ ma, ma tô ropisutu, isihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Tahawa, ma tô wa norĩ hã Izaraéu nhihudu norĩ hã te te 're wa'apawapto, wa te tãma 're iromhuri za'ra mono hã. Simizawi pese wa, ma tô Abra'ãhã ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi. Tiwi simani õ di. Duré isihudu sidâpâsi, ma tô ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi za'ra. Tiwi simani za'ra õ di.

56Tawamhã Izabéhé 'rata sãmra ré, ma tô a'amo hã si'ubdatõ ãma ai'utõ. Taha pari, te apâ mo Maria hã, tinhorõwa u.

Zuwã Batistaha waptã'ãzé wasu'u

57Tawamhã Izabéhé ãma i'ra hã isépu'uzé hã ma tô bâdâ hã oto iwa waptãrã. Tawamhã ma tô tãma podo, 'watébrémi na.

58Poto wamhã, i'rata 're isõrõwa za'ra mono norĩ hã ma tô iwasu'u hã wapari za'ra. Isisãnawã norĩ zama, ma tô iwasu'u hã wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ te te tãma isõmri na hã. Tahawa, te uburé isabâdâ 're to za'ra.

59Tawamhã bâdâ hã iwaptã'ãzém na hã, 7 na ma tô ãma ai'utõ. Tahawa, awẽm na ma oto sihâiwata nhizâri ni. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're morĩ da, ipibui pese zéb da, ma sihâiwata nhizâri ni. Tawamhã imama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté hã, Zacaria na, isisãnawã norĩ hã.

60Tazahã, te ina hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Maze di. Zuwã na, te za tinhisi.

61Tawamhã asa ma te duré ãma tãma hã wa'rãmi ni, ãne: — E mahãta tawamhã imama sisãnawã, ãma isisizéb da hã, isisi na. E Zuwã na hã, ma tô ti'manhisi. Mare di. Imama sisãnawã hã ãma 'manhisi õ di, Zuwã na.

62Tawamhã Zacaria te sadanharĩ za'ra, i'ra nhisi na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

63Tawamhã tinhiptõmo na si, ma tô dama ti'ru, ibaihâ te te tãma âri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré da. Tawamhã wedepo'ore hã ma tô tãma âri ni, isurure hã. Tawamhã ãne ma tô rob'ui'éré: “Zuwã na isisi hã za.” Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra. Tawamhã isisãnawã norĩ hã ma te ãma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi õ wa.

64Tawamhã ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré pari, ma oto mreme watobro apâ, Zacaria hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa.

65Tawamhã 'ri 'rata 're isi'ubumroi mono norĩ hã iwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra, õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa. Tawamhã sa'a ãma, ma tô iwasu'u wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zudéa ãma.

66Tawamhã da te wapari za'ra wamhã, iwasu'u hã wẽ wa, te ãma rosa'rata u'âsi za'ra ni. Te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni, ãne: — Prédu wamhã, e marĩ na te za 're hâimana, 'watébrémi hã. — Ãne te dasima nharĩ za'ra ni, iwẽ na te te sada 'manharĩ wa, Zuwãhã zada, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Zacaria, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

67Tawamhã Zacaria hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptom na, ma tô mre, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, ãne:

68— 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽ di, Wanhib'apito hã. Wẽ wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Wa norĩ hã Izaraéu nhihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri hã wama wapu za'ra da, rowẽ na 're wasi'ubumroi mono da.

69Ma tô we oto watẽme satõ iwaihu'u pe hã, Wanho'reptui'wa da hã, apito Dawihi nhihudu hã. Tãma iromhuri'wa, Dawi hã.

70Ãne duréihã, ma tô romhâ ré rowa'õtõ za'ra dama, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã, te te sima ipisutu za'ra norĩ hã. Wẽ uptabi za'ra di.

71Wazawi'õ'wa norĩ wi, ma tô wama ãma ropisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawẽ'õ'wa norĩ, te te 're wawada'uri tõ za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

72Te za tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, wahi'rata norĩ ma, te te iropisutuzéb uwaibaba. Tô sena te te tãma iropisutuzé hã, te za te te ãma 're a'uwaimrami u'âsi. Tiwi simani õ di za.

73-75Duréihã ma tô Abra'ãhã ma tinha, tô sena isihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawẽ'õ'wa norĩ wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi ãna, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai ãma ré, isõ'a 're wanomro mono da, wawẽ uptabi na.

76'Re ihâimana u'âsi mono hã, danhipai u ipire uptabi. A hã isadawa wasu'u'wa, te za 're aimo. Isadawa wasu'u'wa na, te za aiwaihu'u za'ra ni. Datẽme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zô danhimipari za'ra sina 're danomro wẽ mono da.

77Datẽme 're aimorĩ wamhã, te za 're ida'apo're pu'u mo, ãne: "'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te aima 're apari 'wa, marĩ hã 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Ãne te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa." Ãne te za 're ida'apo're pu'u mo.

78Wahuré te tãma 're hâimana, ipẽ'ẽzézé hã, duré isimizawi pese zé hã. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito hã. Tahawa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowẽ na 're wanomro mono da. Bâdâ 'rãi watobro wamhã, tâibâ oto robra hã. Tawamhã dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hã te te wama 're apari mono wamhã, marĩ, wa te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, tahawa, wama 're rowẽ za'ra mono di za.

79Tawamhã ab're pipa te, robzei'õ u'âsi, 're wanomro mono õ di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wẽ, rowẽ na 're iwanomro mono zém na.

80Tawamhã 'watébrémi hã ma tô tiprédu. Duré ihâiba hã siptete di, prédu wamhã. Tiwasété wi 're siptete mono wa, 're morĩ wẽ di. A'ubuni wi, te ãhã wamhã oto 're sãmra. Bâdâ iwa waptã'ã wapsi, te za datẽme 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izaraéu nhihudu norĩ ma hã.

Luca 2

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusihi waptã'ãzé wasu'u
Mateu 1.18-25

1-2Tawamhã Zuwã hã waptã'ã wamhã, ma tô Roma ãma danhib'apito Agustu hã dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahâiba te te waihu'u da, ma tô dama ti'ru, daza'ratazé hã. Daza'rui mono bâ danhib'apito uptabi, apito Agustu hã. Tawamhã ma tô dahâiba za'rata na sãna'rata za'ra ni, Sireniu hã, isadawa para te te dama 're roti mono ré, Siria na ti'a nhisi ãma.

3Tahawa, dahi'rata za'ru u, ma tô 're danomro daro mono bâ, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

4Tahawa, Zuzé hã te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hã ihi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Belẽ u. Zudéa ãma, Belẽ hã. Nazaré hawi te mo, Belẽ u. Galiléa ãma, Nazaré hã.

5Timro me, te tineb zahuré Mariaha me, isisi na, da te dame rob'ui'éré zahuré da. Wasã ré, te saprõ.

6-7Tawamhã Belẽ u, ma tô aimasisi zahuré. Belẽ ãma simasisi ré, ma tô iwasã hã ãma sépu, te te ãma irosõwada 'rada hã. Tawamhã ma tô tãma waptãrã, 'watébrémi na. Waptã'ã wamhã, zazahâ pa na ma tô ubu, ina hã. Te te ubu pari, ma tô tihi, nomro da, danhimizama hã 're isaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re idanhimi'wara mono zéb ãma hã, 'ri 're baba hã tãma 'maihâimana zahuré õ wa, ma tame tihi.

Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ ma, romhuri'wa te te irowasu'uzé wasu'u

8Tamemhã pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô mara bâre asimro, Belẽ 'rata. Tinhimizama te 'madâ'â za'ra a'ubuni wimhã, rom na.

9Tawamhã tinhimizama te te 'madâ'â za'ra ré, misi, ma tãma sihâi'ré za'ra, hâiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã. Tawamhã aibâ norĩ 'rata, rowa'a ma tô tãma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'ẽtẽ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hawimhã. Tawamhã isisiwi rowa'a za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aipahi za'ra wa'aba tõ. Wa hã wa wei mo, rowasu'uwẽ te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'uwẽ hã da te wapari za'ra wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

11Ã bâtâ na ma tô waptãrã Belẽ ãma, danho'reptui'wa da hã, Dawihi za'rui ãma. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, Danho'reptui'wa da, uburé Danhib'apito da hã.

12Iwaptã'ãzé hã tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'uté hã isabu za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahâ pa na, ubu ré.

13Tawamhã awa'awi ma tô tãma sihâi'ré za'ra romhuri'wa norĩ hã, ahâ uptabi na, hâiwa hawimhã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata za'ra, ãne:

14— 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõprub di, hâiwa ãma 're isãmra mono hã. Ma tô sima dawẽ, iwẽ hã te te dama 're anhomri mono da, rowẽ na 're danomro mono da oto, ti'ai ãma hã.

15Tawamhã romhuri'wa norĩ hã hâiwa u apâ si'aba'réi wamhã, pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô sima nharĩ za'ra: — Oto wasi'aba'réi wa'aba Belẽ u, Wanhib'apito, marĩ te te wama iwaihu'u za'ra hã wa te sabu za'ra da.

16Tawamhã si'aba'ré na te oto ai'aba'ré, Belẽ u. Tame ma tô sabu za'ra Maria hã, Zuzéhé me. Ai'uté zama, ma duré sabu za'ra. Danhimizama sazé wa, wede're wa, te nomro.

17Te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô Zuzé norĩ ma rowasu'u za'ra, hâiwa hawi romhuri'wa norĩ nhimirowasu'u na, ai'uté ãma hã.

18Uburé da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ nhimirowasu'u na.

19Taha wamhã, duré Maria te isimirowasu'u za'ra na tipẽ'ẽ na hã te te 're rosa'rata u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Taha pari, te apâ ai'aba'ré, pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ hã. Morĩ sina, te ãma tiwata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, rowasu'u te te iwapari za'ra zém na, duré te te i'madâ'â za'ra zém na. Hâiwa ãma romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tô sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tô tinho're na ãma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te isisizé wasu'u

21Romhuri misi ãma si'utõrĩ pari, ai'uté iwaptã'ãzém na hã, ma tô oto sihâiwata nhizâri ni. Ma tô duré sisi zahuré ina norĩ hã, Zezusi na. Ã hã isisi hã waptã'ã õ ré, hâiwa ãma romhuri'wa te te tãma iwaihu'uzéb zarina, ma sisi zahuré.

22-24Tawamhã bâdâ ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da, Zuzé norĩ, Mariaha me. Te za ãma uwaimrami zahuré, ti'ra na, duré pi'õ na. Ãne Mozésihi nhimi'ui'éré hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na: “'Watébrémi, waptã'ã wamhã, te te ãma irosõwada 'rada hã te za imama norĩ te te tãma 're sõmri za'ra apâ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.” Ãne isimiroti hã. Isimiroti hâiba amo hã, ãne: “Pi'õ hã 're 'ra za'ra mono wamhã, te za maparane naire hã te te tãma 're sõmri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Naire õ wamhã, te za maparane utu'ure te te tãma 're sõmri za'ra, apâ tãma 're hâiba wẽ za'ra mono da, pi'õ norĩ hã.” Ãne isimiroti hã. Tahawa, isimiroti zarina, te oto Zuzé norĩ hã tineb zahuré ti'ra ré, Zeruzalẽ u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ti'ra te te sõmri zahuré da, duré si te te tãma sõmri zahuré da, da te tãma zata zahuré da.

Simiãhã wasu'u

25Tawamhã aibâ hã te 're sãmra Zeruzalẽ ãma, Simiã na isisi hã. Wẽ na te 're mo, Simiã hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese. Danho'reptui'wa zô, te 're simipari u'âsi, Izaraéu nhihudu norĩ te te sõ'reptu za'ra da.

26'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, te 're mo, Simiã hã. Ipẽ'ẽzani hã ma tô tãma ropisutu, ãne: “Atâ'â õ ré, te za Danho'reptui'wa da hã isabu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã.” Ãne ma tô Simiãhã ma waihu'u siro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tawamhã te te tãma iwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, Simiã hã. Isa'u si, ma tô tizasi zahuré, Zuzé norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da.

28Tawamhã Simiã, ma tô tipa ti'â i'ra hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata da. Ãne te tawamhã ãma tiwata:

29— Ãhã na ma tô ãma ĩma i'uwaimra, aimreme hã. Tahawa, ĩto na, wa za a'ré.

30Wa hã ĩtõmo na, wa tô oto sabu, danho'reptui'wa da hã.

31Uburé da'udâna zama ipisudu hã wa tô sabu.

32Rob'uiwẽzé hã te te bâdâdi uiwẽ wamhã, damorĩ wẽ di. Tane te za zudeu'õ norĩ ma, te te 're awaihu'u asimiroti hã, ãma 're nomro wẽ mono da. Wa norĩ ma, 're rowẽ za'ra mono di za, asib'a'uwẽ norĩ ma, Izaraéu nhihudu norĩ ma, isabâdâ za da te dasima 're wawasu'u wẽ u'âsi za'ra mono wa.

33Tawamhã Simiãhã mreme, 'watébrémi ãma te te wapari zahuré wamhã, ma tô ãma titob'uzu zahuré, imama norĩ hã, ina me.

34-35Tawamhã Simiã hã te tiwi rowaptẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te te 're pawaptob zahuré mono da. Mariaha ma, te duré tinha: — 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ai'ra hã pisutu, watẽme wei morĩ da, Izaraéu na warom nhisi u. Tawamhã watẽme wei morĩ wa, te za da'ahâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'ahâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nherẽ, niwapsi te za ai'ra hã dasiwi wẽ'õ ni, da'ahâ na. Tawamhã da te dasiwi wẽ'õ wamhã, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hã ai'ra ãma hã. Sib'ézé i'wa pese na, da te 're danhihâri za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. Tane ai'ra hã da te dasiwi wẽ'õ wamhã, aipẽ'ẽzé ahâ di za.

Ãna na, pi'õ nhisi wasu'u

36-38Tawamhã pi'õ hã te 're hâimana, Ãna na isisi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa sipi'õ hã. Imama nhisi hã, Fanuéu na isisi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ihi'rata nhisi hã, Asé na. Ma tô oto si'ihi uptabi, Ãna hã. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô ãma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhã imro, ma tô dârâ. Tiwi idâ'âzém na hã ma tô oto ãma tiwahub ahâ, 84 na. Pi'õ hã te 're sãmra u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma, 'ri 'wawi wa'ra ãma. Rowa'a ré zama, duré bara na zama te ãma 're wata. Nimahã bâtâ na si, te sai ãna 're sãmra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme mono da. Tawamhã Simiã hã Mariaha ma, te te rowasu'u ré, ma tô itẽme tiwisi za'ra, Ãna hã. Tawamhã ai'uté te te sabui wẽ te, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Tawamhã ma tô te te dama 're wasu'u, Danho'reptui'wa da hã, ai'uté hã. Danho'reptui'wa zô, 're isimipari za'ra mono norĩ ma, ma tô te te 're rowasu'u za'ra. Ta norĩ hã te sô 're simipari za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzalẽ ãma.

Nazaré u, apâ inebzé wasu'u

39Zuzé norĩ hã zahadu te aimasisi, Zeruzalẽ ãma. Tame simasisi ré, ma tô ãma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tawamhã te oto tineb zahuré apâ, tirob u. Galiléa u, te tineb zahuré apâ, Nazaré u. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré apâ, tinhorõwa u.

40Tawamhã ma tô tiprédu, 'watébrémi hã. Hâiba nhiptete di oto. Isimiroti hã wẽ uptabi di duré. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're pawapto mono wa, wẽ uptabi di, isimiroti hã.

Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri, isãmrazé wasu'u

41Wahup sidâpâsi, te Zezusihi mama norĩ hã dame 're neb zahuré Zeruzalẽ u, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te idawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã.

42Tawamhã 12 na Zezusihi ãma wahu wamhã, te duré ime timorĩ zahuré oto, datoi u hã.

43Tawamhã dasi'rã'õtõ pari, imama norĩ hã ma tô dame tipusi zahuré, tirob u apâ neb zahuré da. Tazahã, Zezusi hã te zahadu nhamra, Zeruzalẽ ãma, timama norĩ za'u. Isa'u isãmra zahuré zém na hã te te waihu'u zahuré õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Dame morĩ newa, te imama norĩ hã dame tineb zahuré apâ, tirob u, te te
ãma rosa'rata zahuré ãna. Bâtâ bâ, te dame tineb zahuré. Tawamhã te sô
da'ab'madâ'â zahuré. Isisãnawã norĩ, te te sô ab'madâ'â zahuré. Isiwadi norĩ
zama, te duré sô ab'madâ'â zahuré. Tane nherẽ, ma tô sô amrami zahuré.

45Tawamhã sô simrami zahuré wamhã, te apâ tineb zahuré, sô rĩtĩ zahuré
da.

46Tawamhã si'ubdatõ bâdâ ãma ne wapsi, ma tô sõpẽtẽ zahuré, 'Re ihâimana
u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma, dame sãmra ré. Zudeu norĩ ma, rowahutu'wa
norĩ me, te dame nhamra. Tame te Zezusi hã da'awapa, roti na. Te duré roti
na da'azadanha, roti hã te te tãma waihu'u pese za'ra da.

47Zezusi hã roti te te waihu'u pese wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni,
isimirowaihu'u na hã.

48Duré imama norĩ hã te te 'madâ'â zahuré wamhã, ma duré ãma titob'uzu
zahuré. Tawamhã ina te tãma tinha, ãne: — Ĩ'ra, e tiha da, ma tô ãne hã
wama i'manha. Taré wa tô asô 're warĩtĩ, aimama me, ai'ãma wapẽ'ẽzé sina.

49Tawamhã te asa tãma nharĩ zahuré, ãne: — E marĩ da, ma tô ĩzô 're airĩtĩ
aba mo. E ĩ'ãma rowaihu'u aba ãna, ĩmama nhorõwa ãma ĩnhamra na hã.

50Tane nherẽ, te te waihu'u zahuré õ di, te te inharĩzém na hã.

51Tawamhã Zezusi te ime timorĩ zahuré apâ, Nazaré u. Tame timama norĩ
mreme, te te 're wapari pese. Ina hã i'ra tãma isiwasu'uzéb zahuré na, te te
're rosa'rata u'âsi, tipẽ'ẽ na.

52Tawamhã ma tô oto tiprédu, Zezusi hã. Isimiroti hã wẽ uptabi di. Wẽ na
're morĩ wa, ma tô wẽsã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isiré zudeu norĩ hã ma
tô duré wẽsãmri za'ra.

Luca 3

Zuwã Batista te te dama irotizé wasu'u

Mateu 3.1-12; Marcu 1.1-8; Zuwã 1.19-28

1Tawamhã 15 na ma tô ãma tiwahu, Tibériuhu ãma, danhib'apito na 're
hâimana mono ré, Roma ãma hã. Isadawa para, te Põsiu Pilatu hã te te dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're roti, Zudéa ãma. Duré Erodi hã te te dama 're roti isadawa para, Galiléa ãma. Duré Erodihi no hã Filipi hã te te dama 're roti, isadawa para, Itureza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Taraconiti na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duré Risãniza hã te te dama 're roti, isadawa para, Abireni na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

2Duré Anasi hã, Caifasihi me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hã. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, pire zahuré di. Ãne wamhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã timreme hã Zuwãhã ma tisõ, a'ubuni u 're sãmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwã hã. Isadawa para te te dama 're roti mono da, ma tô timreme hã tãma tisõ.

3Tahawa, Zuwã hã te oto datẽme 're mo, Zodã pa 'rata, 're isi'ubumroi mono norĩ u. Tawamhã datẽme 're morĩ wamhã, ãne te te dama 're roti: — Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono, marĩ 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharĩ 'wa.

4Ãne wamhã, ma tô sina uwaimra romhâ ré, Izaia te te dama irowasu'uzé hã. Ãne, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa, te te dama irowasu'uzém na rob'ui'éré hã: “Ni'wa te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi, ãne: Ma'ãpé bâdâdi hã asiwi ropese aba mono, Wanhib'apito zô. Duré imana 'rãmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba mono, awa'awi si da.

5Sa'a wa'wa, rob'rehâ hã te za asiwi isito wa'aba mo, aiwap si da. Sa'a zama, te za asiwi ihâpâ aba mo. Duré bâdâdi nhi'oto wamhã, imana 'rãmi te za asiwi isa'ra aba mo, awa'awi si da. Roptâi wamhã, te za duré asiwi iromhâpâ aba mo, aiwap si da.

6Tawamhã watẽme wei wisi wamhã, te za aihĩni sabu za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã, Danho'reptui'wa da. Ãne te za ni'wa hã te te dama 're roti, a'ubuni wimhã.”

7Tawamhã da'ahâ na ma tô Zuwãhã u 're dasihutu, â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ mono da. Tawamhã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ mono õ ré, te ãne te te dama 're anharĩ: — A norĩ wa'wa hã wahi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ne, te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ĩtẽme ai'aba'réi wa'wa bété, taré â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra wa'aba wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da ne, aiwasédé hã rẽme za'ra wa'aba õ nherẽ.

8Sena na aiwasédé hã irẽme za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Duré Abra'ãhã nhihudu wẽ te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aihâ za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ã ẽtẽ norĩ ma, te te nharĩ da, tãma si'a'uwẽ za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're nomro mono da oto, ẽne hã.

9Hâtâra hã ma tô ni'wa hã sarõtõ oto, wede te te ãma sari nhihâri da. Uburé wede hã 're i'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te ãma 're anhihâri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra.

10Tawamhã isimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te sadanharĩ za'ra ni, ãne: — E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, iwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã.

11Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã, ti'uza isõ'utu'u hã maparane wamhã, te za tihâiba amoi ma misi tisõ, uza õ wa. Duré ni'wa hã, tisa hã te za tihâiba amoi ma tisõ, sai õ wa.

12Tawamhã danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma itẽme aihutu, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ za'ra da. Tawamhã itẽme sihutu wamhã, te siwi 'mahâ, ãne: — Rowahutu'wa, wa norĩ hã bété e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni iwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã.

13Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — I'uwaibaba si, te za dawi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na hã. Ãma dawi 're pararé za'ra wa'aba mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te duré siwi 'mahâ, ãne: — Wa norĩ hã bété, e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, iwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, duré ãne: — Asiptete na, rob'uiprazé dawi 're waibu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré asadawa nhipese na, rob'uiprazé hã dawi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipawa'âbâ 'wa hã 're iwaibui aba mono na hã te za asima ãma 're irowẽ za'ra wa'aba mo.

15Tawamhã Zuwã hã ma tô te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we imorĩ na hã. Tawamhã te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Ãté wanho'reptui'wa da hã romhutu na, te za wei mo. Ãté Zuwã hã, wanho'reptui'wa.

16Tazahã, ãne ma tô dama tinha, Zuwã hã: — Wa hã wa tô â na si â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ĩza'u si te za ĩma ipire uptabi hã wei wi. Ĩma pire wa, ipara'uza wasisizé hã, te tãma wasihu waihu'u õ di za. Ĩma ipire hã wei morĩ wapsi, te za Tipẽ'ẽzani hã te te aima 're anhomri 'wa, unhama ro'o ne hã.

17Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Amnho trigu, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, isa'warizéb 're. Tawamhã itomhâ te za da te ãma 're ro'o za'ra. Taha wamhã, iro hã sa'ẽtẽ wa, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane, ĩma ipire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, trigu upõrĩ za'wari ne, duré itomhâ za'wari ne.

18Iwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, Zuwã Batista hã. Tawamhã marĩ na hã isimirowasu'u hã ahâ di, 're danomro wẽ mono da, te te dama 're roti mono ré hã.

19Tawamhã apito Erodihi ma, te duré tinha, wasété na 're morĩ wa. Tinoi mro, ma tô ti'â, Erodi hã. Inoi mro nhisi hã, Erodiza na. Ma tô duré tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ. Tahawa, te tãma tinha, Zuwã hã.

20Tahawa, Erodi hã ma tô Zuwã hã dama ti'ru, dazazéb 're, da te sẽrẽ da. Ãne wamhã, ma tô isipai u tiwasédé hã 'manha, oto Erodi hã.

Zezusi hã, â dawabzuri te te i'manharĩzé wasu'u

Mateu 3.13-17; Marcu 1.9-11

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21-22Tawamhã dazazéb 're, zahadu da te sẽrẽ õ ré, te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zuwã hã. Te te dama ab'manharĩ parimhã, Zezusihi ma zama, ma tô oto duré 'manha. Tawamhã Zezusi hã te mre, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Mreme ré, hâiwa ma we si'ridawa, isisi nho'õmoi baba. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma we itẽme wi, utu'u ne. Hâiwa hawi, te we tãma tinha, ãne: — A hã ĩ'ra. Ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'ẽtẽ uptabi di.

Zezusihi hi'rata norĩ wasu'u

Mateu 1.1-17

23Zezusi hã 30 na ãma iwahub ãma, ma tô romhuri na sãna'rata, Timama zadawa wasu'u na hã. Zuzéhé 'ra newa, ma tô i'ra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Eri na isisi hã.

24Erihi poto'wa nhisi hã, Matati na isisi hã. Matatihi poto'wa nhisi hã, Levi na isisi hã. Levihi poto'wa nhisi hã, Méqui na isisi hã. Méquihi poto'wa nhisi hã, Zana'i na isisi hã. Zana'ihi poto'wa nhisi hã, Zuzé na isisi hã.

25Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Matatia na isisi hã. Matatia poto'wa nhisi hã, Amosi na isisi hã. Amosihi poto'wa nhisi hã, Nau na isisi hã. Nauhu poto'wa nhisi hã, Ezri na isisi hã. Ezrihi poto'wa nhisi hã, Nada'i na isisi hã.

26Nada'ihi poto'wa nhisi hã, Maati na isisi hã. Maatihi poto'wa nhisi hã, Matatia na isisi hã. Matatiaha poto'wa nhisi hã, Seme na isisi hã. Semehẽ poto'wa nhisi hã, Zuzé na isisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zoda na isisi hã.

27Zodaha poto'wa nhisi hã, Zuãna na isisi hã. Zuwãnahã poto'wa nhisi hã, Reza na isisi hã. Rezaha poto'wa nhisi hã, Zorobabé na isisi hã. Zorobabéhé poto'wa nhisi hã, Sarati'é na isisi hã. Sarati'éhé poto'wa nhisi hã, Neri na isisi hã.

28Nerihi poto'wa nhisi hã, Méqui na isisi hã. Méquihi poto'wa nhisi hã, Adi na isisi hã. Adihi poto'wa nhisi hã, Cosã na isisi hã. Cosãhã poto'wa nhisi hã, Eumadã na isisi hã. Eumadãhã poto'wa nhisi hã, Ere na isisi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Erehe poto'wa nhisi hã, Zozué na isisi hã. Zozuéhé poto'wa nhisi hã, Eriézé na isisi hã. Eriézéhé poto'wa nhisi hã, Zorĩ na isisi hã. Zorĩhĩ poto'wa nhisi hã, Matati na isisi hã. Matatihi poto'wa nhisi hã, Levi na isisi hã.

30Levihi poto'wa nhisi hã, Simiã na isisi hã. Simiãhã poto'wa nhisi hã, Zuda na isisi hã. Zudaha poto'wa nhisi hã, Zuzé na isisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zona na isisi hã. Zonahã poto'wa nhisi hã, Eriaquĩ na isisi hã.

31Eriaquĩhĩ poto'wa nhisi hã, Merea na isisi hã. Mereaha poto'wa nhisi hã, Mena na isisi hã. Menahã poto'wa nhisi hã, Matata na isisi hã. Matataha poto'wa nhisi hã, Natã na isisi hã. Natãhã poto'wa nhisi hã, Dawi na isisi hã.

32Dawihi poto'wa nhisi hã, Zésé na isisi hã. Zéséhé poto'wa nhisi hã, Obedi na isisi hã. Obedihi poto'wa nhisi hã, Buazi na isisi hã. Buazihi poto'wa nhisi hã, Sara na isisi hã. Saraha poto'wa nhisi hã, Nasõ na isisi hã.

33Nasõhõ poto'wa nhisi hã, Aminadabe na isisi hã. Aminadabehe poto'wa nhisi hã, Ademi na isisi hã. Ademihĩ poto'wa nhisi hã, Arini na isisi hã. Arinihi poto'wa nhisi hã, Esrõ na isisi hã. Esrõhõ poto'wa nhisi hã, Peresi na isisi hã. Peresihi poto'wa nhisi hã, Zuda na isisi hã.

34Zudaha poto'wa nhisi hã, Zaco na isisi hã. Zacoho poto'wa nhisi hã, Izaqui na isisi hã. Izaquihi poto'wa nhisi hã, Abra'ã na isisi hã. Abra'ãhã poto'wa nhisi hã, Tera na isisi hã. Teraha poto'wa nhisi hã, Nao na isisi hã.

35Naoho poto'wa nhisi hã, Serugui na isisi hã. Seruguihi poto'wa nhisi hã, Rada'u na isisi hã. Rada'uhu poto'wa nhisi hã, Peregui na isisi hã. Pereguihi poto'wa nhisi hã, Ébé na isisi hã. Ébéhé poto'wa nhisi hã, Sera na isisi hã.

36Seraha poto'wa nhisi hã, Ca'ina na isisi hã. Ca'inahã poto'wa nhisi hã, Apasadi na isisi hã. Apasadihi poto'wa nhisi hã, Sẽ na isisi hã. Sẽhẽ poto'wa nhisi hã, Nowé na isisi hã. Nowéhé poto'wa nhisi hã, Rameti na isisi hã.

37Rametihi poto'wa nhisi hã, Matuzarẽ na isisi hã. Matuzarẽhẽ poto'wa nhisi hã, Enoqui na isisi hã. Enoquihi poto'wa nhisi hã, Zaredi na isisi hã. Zaredihi poto'wa nhisi hã, Ma'alaléu na isisi hã. Maalaléuhu poto'wa nhisi hã, Ca'ina na isisi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Ca'inahã poto'wa nhisi hã, Enosi na isisi hã. Enosihi poto'wa nhisi hã, Seti na isisi hã. Setihi poto'wa nhisi hã, Adã na isisi hã. Adãhã poto'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono.

Luca 4

Zezusi hã a'ubuni wi hâimana ré, Wa'uburé te te ipibuzé wasu'u

Mateu 4.1-11; Marcu 1.12-13

1Tawamhã Zodã pa hawi, te oto mo Zezusi hã, tirob u apâ morĩ da. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, te 're mo. Taha si, te te 're wapari pese. Tawamhã Ipẽ'ẽzani hã te saprõ, a'ubuni u.

2A'ubuni wi hâimana ré hã, bâdâ hã ahâ na ma tô ãma ai'utõ, 40 na. Tame hâimana ré, ma tô itẽme wi Wa'uburé hã, te te nasi pibu da, isimiroti na te te saze da. Taha ré hã, sai ãna te tihâiba, Zezusi hã. Tahawa, ma tô mra hã sépata.

3Tawamhã Wa'uburé hã te Zezusihi ma tinha, ãne: — Sena a hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé ẽtẽ ma nharĩ, i'u'ẽtẽ wapu na aima si'manharĩ da.

4Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za.”

5Tawamhã Wa'uburé hã te Zezusi saprõ, sa'a nhisi u. Tawamhã sa'a nhisi sima'wara wamhã, ma tô Zezusihi ma tinha, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ, te te 're rob'madâ'â mono da.

6-7Tawamhã te te rob'madâ'â mono pari, te duré tãma tinha, ãne Zezusihi ma: — Uburé danhipti'a hã ma tô ĩma sõmri ni, ĩte da. Tawamhã te ĩsima iwẽzéb uwaibaba, wa za dama te 're anhomri. Aihi'rãtitõ, te za ĩnho're ĩma aime, asib'apito na ĩ'ãma aiwata da. Tawamhã wa za aima tisõ danhipti'ai mono bâ, ate da. Tawamhã danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahâ uptabi di za.

8Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, ma tô ãne rob'ui'éré, ibaihâ na hã: “Uburé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si, te za 're iromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” Ãne imreme na rob'ui'éré hã.

9-11Tawamhã Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprõ Zeruzalẽ u, te te duré pibu da. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, te saprõ, 'ri nhisi u sab da hâimo, 'ri 'rãihâ uptabi nhisi. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha, ãne: — Sena a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé ã hawi atobro, ti'ai u. 'Re ihâimana u'âsi mono, te za, u, hâiwa hawi we atẽme satõrĩ za'ra, te te ai'madâ'â za'ra da, tãma iromhuri'wa norĩ hã. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ẽne hã te te ai'u'a õ'umnhasite, aipara wi. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa nhimirob'ui'éré, ibaihâ na hã.

12Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zô.” Ãne imreme na rob'ui'éré hã.

13Tawamhã Wa'uburé hã taré te te Zezusi hã pibui mono pari, te oto isiti mo, isimiroti na te te sazei õ wa, a'â sadawa utu da.

Zezusi hã, tinhimiromhuri na te te isãna'ratazé wasu'u, Galiléa ãma

Mateu 4.12-17; Marcu 1.14-15

14Tawamhã apâ te mo Galiléa u, Zezusi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, te 're mo. Iré 're morĩ wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhã ma tô iwasu'u hã wapari za'ra ni, Galiléa ãma daro mono bâ.

15Zezusi hã te te dama 're rowahutu, zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te ãma 're dawata za'ra, isimirowasu'u hã wẽ uptabi wa.

Zezusi iprédubzéb ãma, da te dasiwi iwẽ'õzé wasu'u

Mateu 13.53-58; Marcu 6.1-6

16Tawamhã Nazaré u te mo Zezusi hã, tiprédubzéb u. Sabadu sidâpâsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame ãzé, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u, romhuri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zahârizém na hã. Tawamhã rowahutuzéb ãma sãmra wamhã, ma wahudu. Hâiwi te za, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã te te dama sõré da.

17Tawamhã ma tô tãma sõmri ni, Izaiaha nhimi'ui'éré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa, Izaia hã. Tawamhã ma tô oto sima sõzi, ibaihâ hã. Te te sõzi wamhã, ma tô tisã, da te ãma irob'ui'éré hã, ãne:

18“'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ĩma tisõ, Tipẽ'ẽzani hã. Ta hã ma tô ĩpisutu, iwasu'uwẽ na, isibrob'õ norĩ hã te 're apo're pu'u mono da. Ma tô we ĩzatõ, dama romhuri'wa da, da te iwaibu za'ra norĩ hã te 're apawapto mono da, apâ oto 're nomro mono da, robze u'âsi. Duré itob'a hã te 're ato pese mono da, ma tô we ĩzatõ, datõmo wẽ na apâ oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tô we ĩzatõ, da te tãma 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém hawi, te 're da'awaibui mono da.

19'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iropisutuzé hã ma tô iwa waptãrã, tinhib'a'uwẽ hã te te 're i'anho'reptui mono zéb da hã. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô wẽ ĩzatõ.”

20Tawamhã te te sõré pari, ma tô apâ sito, ibaihâ hã. Tawamhã apâ ma tô tãma tisõ, dapawapto'wai ma. Taha pari ma tô oto nhamra, te te dama rowasu'u da. Taha wamhã, uburé rowahutuzéb ãma isi'ubumro norĩ hã tãma rĩtĩ si'ré za'ra ãna, ma tô Zezusi hã siwi 'madâ'â pese.

21Tahawa, ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa tô aima sõré za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã. Iwasu'u hã ma tô iwapari za'ra wa'wa. Ãhã na ĩwapari za'ra wa'aba ré, ma tô oto we ãma uwaimra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

22Tawamhã isimirowasu'u hã wẽ wa, aihĩni te ãma tawata za'ra ni. Mreme wẽ uptabi wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Tazahã, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — E niha õ hã simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherẽ.

23Tawamhã Zezusi te dama tinha, ãne: — Ãté da te dasima inharĩ za'ra zém na, te za ĩma inharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Wawede'wa, ma'ãpé 'râwi asipese.” Ãté te za duré ĩma inharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé, ãmeb zama 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na, Cafanau ãma 're ida'apawapto mono ne. Aiwasu'u hã wa tô wapari za'ra ni.” Ãté, ãne te za ĩma inharĩ za'ra wa'wa.

24Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ zô hã, 're datob'uzu za'ra mono õ di, isipti'ai ãma wa. Mare di. Sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za.

25-26Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eliasi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, te 're mo. Tawamhã ti'ai ãma 're morĩ ré hã, tãi ãna hã ma tô da'ãma tiwahu, si'ubdatõ. Tãi õ wa, mra hã te da te 're sépata za'ra. Tawamhã imrotõ ahâ nherẽ, Izaraéu na darom nhisi ãma, ma tô darob amoi u satõ, zudeu'õ u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Sidõ na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô pi'õ mrotõ u satõ, Sarepata na 'ri nho'õmo nhisi u.

27Duré wahi'rada Elizeu hã 're morĩ ré hã, da'ahâ na te 're danomro, i'wa're ré hã, Izaraéu 'remhã. Tane nherẽ, aibâ misi, ma tô pese, Na'ama na isisi hã, Siria na 're ihâimana mono hã zudeu'õ hã.

28Tahawa, isimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb ãma idasi'ubumro norĩ hã.

29Tawamhã ma tô sô tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tô te te ãma robâdâ za'ra, 'ri nho'õmo nhiti. Sa'a na, ma tô ãma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, i'rã sipra u te te siwi me da.

30Tazahã, ma tô dawa'wai baba ro'razâ. Taha wamhã, te oto dahawimhã mo.

Zezusi hã aibâ ma, wa'uburé te te isatõrĩzé wasu'u

Marcu 1.21-28

31Tawamhã Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u, te mo Zezusi hã. Galiléa ãma, Cafanau hã te 're hâimana. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma.

32Tawamhã mreme pire na te te dama rowasu'u wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni.

33Tame te aibâ hã dame nhamra, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma, wa'uburé ré 're imorĩ hã. Tawamhã aibâ hã te sa'ẽtẽ 'mahâ, ãne:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34— Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô, te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã ĩma aiwaihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te asatõrĩ na hã. Aiwẽ uptabi di, a hã.

35Tahawa, ma tô Zezusi hã wa'uburé ma tinha, ãne: — Tô'ã, we ĩma nharĩ tõ, tane na hã. Mo oto aiwatobro, aibâ hawi. Tawamhã sisa'u ma tô aibâ hã time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibâ hawi watobro, te te u'a ãna.

36Tawamhã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Tahawa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni: — Õ hã mreme pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba'ré da, te za tãma rob'ru za'ra. Tawamhã te za dahawi ai'aba'ré.

37Tahawa, Zezusihi wasu'u hã wa'uburé te te dama isãmra na, ma tô iwasu'u hã ropé, daro mono bâ.

Zezusi hã, da'ahâ na te te 're ida'apese mono zé wasu'u

Mateu 8.14-17; Marcu 1.29-39

38Tawamhã ma tô watobro rowahutuzém hawi, Zezusi hã. Simahã nhorõwa u, te oto mo. Tame Simahã maprebaba sipi'õ hã, hâzé ré te nomro, wa'ro za'ẽtẽ na. Tahawa, ma tô Zezusihi ma wasu'u za'ra ni.

39Tahawa, isimiwaptâ u hã te itẽme mo. I'rata te za. Tawamhã iwa'ro ma, te tinha, wahâ da. Tahawa, ma tô tiwahâ. Awa'awi ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô tãma api za'ra, saihuri da hã.

40Tawamhã bâdâ sébrézéb u, ma tô we itẽme ãwisi za'ra ni Zezusihi u, isiwadi norĩ hã, ihâzé sipu'u norĩ hã. Tawamhã tinhib'rada, ma tô te te da'ãma aza'ra, misi si. Tahawa, ma tô tazéptâ'â za'ra ni.

41Duré wa'uburé hã ma tô dahawi wairé. Da'ahâ na, iré 're idanomro mono norĩ hawi, ma tô wairé, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã dahawi wairébé sina, te ãne 'mahârâ za'ra: — A hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Zezusi hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tô Zezusi hã imreme hã tiwi sisisi za'ra sa'ẽtẽ, ari'iwi dahawi wairébé da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Tawamhã awẽ ma tô watobro, 'ri nho'õmo hawi, a'ubuni u morĩ da, Zezusi hã. Tahawa, ma tô sô danhopré. Da te sõpẽtẽ za'ra wamhã, ma tô ãma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morĩ tõ da oto.

43Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã danhib'apito uptabi hã, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hã ma tô we ĩzatõ, iwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'rui mono bâ. Tahawa, a norĩ wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono õ di za, iwasu'uwẽ na hã. Uburé wa za iwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u.

44Tahawa, te datẽme 're mo, zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, iwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u mono da hã, daro mono bâ.

Luca 5

Tepe ahâ wasu'u

Mateu 4.18-22; Marcu 1.16-20

1Tawamhã Zezusi hã te nhamra, isõ'u zaihâ na, Zenezaré na isõ'u nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahâ uptabi na ma tô itẽme hã dasito, da te wapari za'ra da hã.

2Tawamhã uba're maparane ma tô sabu zahuré, isõ'u zaihâ na isa'wari hã. Tepe na romhuri'wa norĩ hã ma tô iwana wairé. Abazipara, te oto tawamhã upsõ za'ra.

3Tawamhã Zezusi ma tô ãzé, uba're wa, Simahã te 're. Tawamhã uba're wa, sébré wamhã, te Simahã ma tinha, suru na te te iré sa'ré da, supara'ré nhiti. Tawamhã uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

4Tawamhã te te dama rowasu'u pari wamhã, te Simahã ma tinha, ãne: — Uba're hã asiré sari, â 'rehâ u, abazipara hã asiré norĩ me, tepe zô asiwi sãmra aba da.

5Tahawa, ma tô Sima hã asa tãma siwasu'u, ãne: — Mara bâre, wa tô wei wa te sô sãmra. Tane nherẽ, wa te 'mai'âri za'ra õ di. Tepe õ di. Tane nherẽ, i'ruzéb zarina wa za wasiwi me ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tahawa, abazipara, ma tô â wa'wa u sô siwi time. Tawamhã tebe hã ahâ na ma tô waibu za'ra, abazipara na. Tahawa, te aré te te sina sinarĩ, abazipara hã.

7Tawamhã tisiré tepe mrami'wa norĩ zô ma tô pahamrimi zahuré, uba're ihâiba amo hã te te itẽme sari zahuré da, te te ãma pawaptob za'ra da. Tahawa, te itẽme sari zahuré. Tawamhã uba're wa, ma tô sãmra za'ra, aibâ norĩ hã. Tebe hã uba're si'uiwa na hã 'masisi zahuré di. Tebe hã ahâ uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hã.

8-10Tebe ahâ na te te awaibui wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tiagu norĩ zama, ma tô ãma titob'uzu zahuré, Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Isiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahã siré hã. Tawamhã hi'rãtitõ, ma aime Zezusihi papara, Sima Pedru hã, tebe ahâ na te te 'madâ'â wa. Ãne te Zezusihi ma tinha: — Ĩ'rata asãmra õ di za. Te za oto aimo, ĩnhiti. Wa hã ĩwasétére di. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Asina aipahi õ di za. Tepe na 're iromhuri mono ne, te za oto ĩma 're ida'awaibui wẽ mo.

11Tawamhã uba're, ma tô sani za'ra, rob'ré u. Uburé ma tô marĩ hã rẽme za'ra, tinhimiromhuri za'ra zé hã, Zezusihi siré oto 're nomro mono da.

Aibâ i'wa're ré hã, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 8.1-4; Marcu 1.40-45

12Tawamhã Zezusi hã te nhamra, 'ri nho'õmo ãma. Tame te aibâ hã 're sãmra, i'wa're ré hã. Uburé ihâiba na i'wa're ãma iwairébé mono hã. Tawamhã Zezusi te te sõpẽtẽ wamhã, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Ti'ai u, ma tô duré ti'ubu na ropto. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha, ãne: — Apito, ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Tahawa, te za ĩpe, asima ĩwẽ wamhã.

13Tawamhã tinhib'rada hã ma tô wahutu Zezusi hã, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha, ãne: — Wa tô ĩsima aiwẽ tô, te aipese da. Tâibâ za oto aihâzé hã. Tawamhã awa'awi ma i'wa're hã tãma aimani za'ra.

14Tawamhã Zezusi ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tõ da. Te tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te za aimo, aihâiba wẽ zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, te za tãma asõpru, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hã.

15Tane nherẽ, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra ni, daro mono bâ. Tahawa, ma tô da'ahâ na itẽme 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apese mono da, ma tô itẽme 're dasihutu.

16Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô dawi 're ne, a'ubuni u, 're mreme mono da hã, Timama ma.

Aibâ ihi'ré hã, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 9.1-8; Marcu 2.1-12

17Tawamhã apâ datẽme wisi wamhã, te nimahã bâtâ na dama rowasu'u, Zezusi hã. Te te dama rowasu'u ré, te i'rata ai'ubumro, farizeu norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te i'rata ai'ubumro, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô itẽme sito Galiléa hawi, duré Zudéa hawi, duré Zeruzalẽ hawi. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono tiwaihu'u pe hã, te te tãma isõmri na, ma tô da'apese, Zezusi hã.

18Tawamhã aibâ norĩ hã, ihi'ré hã ma tô siwi ti'â, isimiwaptâ wa. Ma tô sima wẽ za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da.

19Tazahã da'ahâ wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di. Tawamhã 'ri nhisi hawi, ma tô tãma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhã dawa'wa ma tô siwi tihi, Zezusihi nho're, isa'warizéb ré.

20Zezusi hã simiwaihu'u pese wa, ma tô ãma saze za'ra. Tahawa, ma tô siwi ti'â, te te pese da. Zezusi ma tô sina waihu'u siro, te te ãma isaze za'ra zém na. Tahawa, te ihi'ré ma tinha, ãne: — Ĩsiwadi, aiwasédé hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.

21Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã te farizeu norĩ me tãma nharĩ za'ra, tipẽ'ẽ na, ãne: — E niha ma tô bété õ hã tãma tinha, imorĩ'õ ma. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, aibâ ma, te te inharĩzé hã. Dawasédé hã da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're i'apari mono da hã.

22Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, isimirosa'rata za'ra hã. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, te ãne ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa.

23-24Wa hã dawasédé hã te dama 're i'apari waihu'u pese mono na, e niha te za iwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Aibâ ma, wa tô tinha, ãne: “Aiwasédé hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.” Ãne hã ĩmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. Ã hã imorĩ'õ hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai ãma Dasiré Ipoto ma hã waihu'u pese di, dawasédé te te dama 're i'apari mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. Ãne na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ihi'ré ma tinha, wahutu da. Tawamhã ihi'ré ma, te oto tinha, ãne: — Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

25Tawamhã awa'awi ma tô aibâ hã wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tô siré ti'â. Tinhorõwa u, te oto mo. Morĩ sina, te ãma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma.

26Tawamhã uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, te duré ãhã wamhã tawata za'ra ni. Ãne te dasima nharĩ za'ra ni: — Aibâ te te ipesezé hã, wẽ uptabi di. Ãhã na, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni.

Levihi wasu'u

Mateu 9.9-13; Marcu 2.13-17

27Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma aibâ hã 'madâ, danhib'apito ma, dawi rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa hã, Levi na isisi hã. Isimiromhurizéb ãma sãmra ré, ma tô 'madâ. Tame te da te tãma 're sõmri za'ra rob'uiprazé hã, i'ubumrozéb ãma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne 'mahâ: — We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tawamhã ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tô tirẽ, Zezusihi siré 're morĩ da oto.

29Tawamhã Zezusi te te sawi da, ma tô tinhorõwa ãma dasa hã dama 'manha, sa'ẽtẽ na. Zezusihi siré, te za dasa hã huri ni. Tahawa, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã te i'rata ai'ubumro, isiré saihuri da, da'ahâ na. Ni'wam norĩ zama, te isiré tisa tihu.

30Tawamhã saihuri da, si'ubumroi ré, ma tô 'madâ'â za'ra farizeu norĩ hã, rowahutu'wa norĩ me. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma: — E niha bâ, te bété dawazari asaihuri 'wa, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ siré, dawasété na 're idanomro mono norĩ siré zama.

31Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Hâzé ãna 're inomro mono norĩ hã, dawede'wa zô 're sõpré mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ihâzé ré norĩ si te za sô 're sõpré, te te 're pese za'ra mono da.

32Tane duré wa hã, dawẽ na 're idanomro mono norĩ zô, ĩsitẽme 're ĩhârâ mono da, we ĩmorĩ õ di. Dawasété na 're idanomro mono norĩ zô si, 're ĩhârâ mono da, wa wei mo, dawasédé hã da te 're rẽme pese za'ra mono da, 're danomro wẽ mono da oto.

33Tawamhã ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne: — Zuwã Batistaha siré 're inomro mono norĩ hã nimahã bâtâ na si, te sai ãna 're si'ubumro, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, farizeu norĩ zadawa 'madâ'â pese 'wa norĩ zama. Ãnei õ di, asiré 're inomro mono norĩ hã. Te 're saihuri u'âsi, asiré. Te duré asiré te te 're âhuri.

34Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aibâ hã imrozéb u, sô ihârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e te za dasa hã tiwi sawi za'ra ni, saihuri ãna si'ubumro da, ta norĩ hã. Mare di. Aibâ imro da hã, i'rata sãmra za'ra ré, te za tô isiré tisa tihu, to sina.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Niwapsi te za bâdâ hã iwa waptãrã, aibâ imro da hã isiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi i'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei ãna.

36Tawamhã te duré ãma romnhimiré'é, ãne: — Zazahâ ihâiwẽ hã e te za sizâri ni, ihâ'ratare hã da te ãma hâiwa'aba da. Mare di. Ãne wamhã, te za aiwamna, ihâiwẽ hã. Duré ihâtém na da te hâiwa'aba wamhã, aiwab õ di, ihâ hã. Hâi wẽ hâ õ di.

37Tane duré uwa 'rãi wa'u isé hã 're wa'ui ware mono õ ré, da te 're séme waihu'u mono õ di, romhâ 'manharĩ 'ratare 'remhã. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono nherẽ, oto wa'ui ware wamhã, te za romhâ 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãi wa'u isé hã te za asa'wa. Romhâ 'manharĩ hã te za duré hâihaiwamna.

38Itép si'uiwa 'rem na si te za rob'rãi wa'u isé tébre hã da te iwa 're 'masisi za'ra.

39Uwa 'rãi wa'u isé i'ratare hã da te 're âhuri mono pari, e te za da te dasima 're wẽ za'ra, uwa 'rãi wa'u isé ité hã. Mare di. Ãté ité hã da te dasima 're wẽ za'ra mono õ di za. Te za dasima da te 're nharĩ za'ra: “Iwa'u 'ratare si, wẽ uptabi di.” Ãne te za dasima da te 're nharĩ za'ra.

Luca 6

Sabadu na, Zezusihi nhimirotizé wasu'u

Mateu 12.1-8; Marcu 2.23-28

1Tawamhã sabadu na, Zezusi norĩ hã ma tô ro'rahâri za'ra, amnho wa'wai baba, zudeu norĩ te, romhuri zahârizém na. Tawamhã amnho trigu hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ, tinhib'rata na te te sima tomhâiwazu za'ra da, te te huri mono da, isiré 're inomro mono norĩ hã.

2Tawamhã farizeu norĩ hã te tãma nharĩ za'ra: — Wahi'rada Mozési hã ma tô wama roti za'ra, sabadu na hã wa te 're romhuri za'ra mono tõ da. E marĩ da, te bété iromhuri za'ra wa'wa, ãne te te wama roti za'ra õ nherẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te irob'manharĩzém na hã, tisiré norĩ me.

4Mra te te simroi wamhã, ma tô ãzé 'ri para u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'mai'rẽ i'u'ẽne hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aré da te isa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tãma a za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, i'u'ẽne hã te te 're huri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'mai'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã.

5Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu, dasiré ĩpoto da, ti'ai ãma. Tahawa, dama ĩpire di, sabadu na roti hã te dama 're i'apisutu mono zéb da hã.

Aibâ isimizu'rã're hã, Zezusi te te ipesezé wasu'u

Mateu 12.9-14; Marcu 3.1-6

6Tawamhã sabadu ihâiba amo na, ma tô duré ãzé zudeu norĩ te, rowahutuzéb u, Zezusi hã. Tame te duré aibâ hã dame nhamra, isimire niwĩ isimizu'rã're hã.

7Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô siwi 'madâ Zezusi hã, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na. Farizeu norĩ me, te simiza'rese sina 'madâ'â za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madâ'â õ wa, te te siwi wẽ'õ da, te 'madâ'â pese za'ra.

8Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, isimirosa'rata za'ra hã. Tawamhã aibâ ma, te tinha, ãne: — Aiwahutu, dawa'wa asab da. Tawamhã aibâ ma tô wahudu. Hâiwi te za.

9Tawamhã Zezusi ma tô ãma sadanharĩ za'ra, ãne: — Wa za asadanharĩ za'ra wa'wa. E niha 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, sabadu na hã, romhuri zahârizé bâtâ na roti hã. E ma hã iwẽ, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã sabadu na. E ma hã iwẽ'õ. E wa te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ di

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za. E wa te ãma 're danho'reptu za'ra mono õ di za. E niwamhã wa za taré wa te 're da'madâ'â za'ra, 're dadâ'â za'ra mono da.

10Tawamhã Zezusi te ab'madâ, te te siwi i'uirĩ za'ra norĩ hã. Tawamhã isimizu'rã're ma, te tinha: — Ma'ãpé, asimizu wahutu. Tawamhã ma tô tinhimizu wahutu, aibâ hã. Tawamhã awa'awi ma tô tinhimizu pese.

11Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhã te sima rosa'rata za'ra, marĩ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da.

Zezusi hã aibâ 12 na te te ipisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da

Mateu 10.1-4; Marcu 3.13-19

12Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ na ma tô Zezusi hã sai'u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã mara bâre te tãma mre.

13Tahawa, awẽ wi ma tô sô tihârâ za'ra, tizazei'wa norĩ zô. Tawamhã itẽme sihutu wamhã, ma tô pisutu za'ra, 12 na ihâiba za'ra hã isiré 're nomro mono da. Ma tô oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na.

14Ta norĩ nhisi za'ra hã ãne: Sima Pedru, ino Ãdréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hã. Duré Tiagu norĩ hã tisisãnawã Zuwãhã me, duré Filipi norĩ hã, Batolomeuhu me,

15duré Mateu norĩ hã, Tomehẽ me, duré Tiagu, Afeuhu 'ra hã, duré Sima Zeroti,

16duré Zuda Tiaguhu 'ra hã, duré Zuda Icarioti, dama ihâiba nhomri'wa da hã.

Zezusi te te irowasu'uzé, duré te te ida'apesezé wasu'u

Mateu 4.23-25

17Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhã ti'ai haré u sihutu õ ré, te a'â nhamra, sõnhihâpâ ãma, tizazei'wa norĩ me. Isazei'wa norĩ hã ahâ di. Tame duré da'ahâ uptabi na, te sô ai'ubumro ni. Daro mono bâ, ma tô iwana sô tasi'rã'õtõ ni, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, duré Zeruzalẽ hawi, duré Tiru na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Sidõ hawib zama. Â zaihâ na Tiru hã, duré Sidõ, 'ri nho'u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Zezusihi mreme hã da te wapari za'ra da, ma tô itẽme dasito. Duré te te da'apese da zama, ma tô itẽme ai'aba'ré ni, duré wa'uburé te te dama anhamra da. Tawamhã ma tô dama anhamra.

19Simipese waihu'u pese wa, ma tô dasima wẽ za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowẽ na oto 're dasi'ubumroi mono da.

Dama 're irowẽ za'ra mono zé wasu'u, robzei'õ na 're idasi'ubumroi mono zé wasu'u me
Mateu 5.1-12

20Tawamhã Zezusi hã te tisiré 're inomro mono norĩ hã 'madâ'â pese za'ra. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — Ãté asibrob ãna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherẽ, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Danhib'apito uptabi. Tahawa, isib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

21— Ãté mra, te oto 're isépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hã, ahâ di za. — Ãté te oto 're ai'ru'ru wa'aba mo, aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba wa. Tane nherẽ, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowẽ te.

22— A norĩ wa'wa hã ti'ai ãma Dasiré Ipoto zazei'wa, 're anomro aba mono wa, ãté te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Ãté te za da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Ãté te za da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa. Ãté aiwasédé hã te za taré da te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'wa. Ãne wamhã, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

23Rowẽ te, te za 're asarõtõ za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'aba ma si, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ihi'rata za'ra norĩ hã ma tô ãne hã rowasédé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ ma hã te te 're 'manharĩ za'ra. Tahawa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherẽ, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ihâimana u'âsi mono, te za marĩ iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, hâiwa ãma asô 're isimi'wara aba mono hã. Tahawa, aima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rowẽ za'ra wa'aba mono di za. — Ãne romhâ ré ma tô tãma waihu'u siromo za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma hã.

24— Ãté asibrob ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tâibâ za oto asibrob ahâ za'ra wa'wa hã. Tawamhã robzei õ na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

25— Ãté asai ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hã 're isépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za robzei õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — Ãté rowẽ te, te a'â aipẽ'ẽ na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei ãna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za duré 're ai'ru'ru wa'aba mo.

26— Tane duréihã ma tô aibâ norĩ ãma 're dawata za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tô ãma 're wata za'ra, wahi'rata norĩ hã. Tahawa, a'â ai'ãma 're dawata za'ra wa'aba mono nherẽ, niwapsi aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ di za.

Zezusihi nhimiroti wasu'u, da te 're idazawi pese za'ra mono zém na

Mateu 5.38-48

27— Ĩwapari'wa norĩ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne hã: Asawi'õ'wai wa'aba norĩ hã te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwapari'wa norĩ ma, te za marĩ tãma 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo, iwẽ na.

28Duré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za da'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ hã te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da.

29Ai'u'rata wi, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwĩ, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhã, dawi 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asõ'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Marĩ hã da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're isõmri za'ra wa'aba mo. Ãté ni'wa hã te za asibro hã aiwi âri 'wa. Tawamhã sô aihârâ õ di za, apâ te te aima sõmri da.

31Marĩ iwẽ si, da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're idawẽ za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ iwẽ si dama 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, iwa'rãmi.

32— Siwa'ru, te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're idanomro mono hã, tizawi pese 'wa si, te te 're sawi pese za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. Ãne wamhã, iwẽ na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, te za uburé 're idazawi pese za'ra wa'aba mo.

33Duré, uburé te za marĩ hã dama 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're idanomro mono norĩ hã, tizawi pese 'wa norĩ ma si, te za te te tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. Ãne wamhã, e niha te za 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, iwẽ na te te aima ãma 're i'a'uwaimrami aba mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, te za marĩ hã uburé dama 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo.

34Duré, uburé te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo. Ãté marĩ hã te za da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'wa, a'â dama 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za dama 're isõmri za'ra wa'aba mo, iwa'rãmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ãna. Dawasété na 're idanomro mono hã te marĩ hã tisiré norĩ ma si, te te 're sõmri za'ra, te te siwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã. Tawamhã te duré iwa'rãmib zô 're simnhasi za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. Ãne wamhã, iwẽ na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, te za uburé dama 're asõprub za'ra wa'aba mo.

35Dawasété na 're idanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Uburé te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norĩ zama, te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé te za marĩ hã tãma 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Ãté marĩ hã te za da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'wa, suru na a'â dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're sõmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za dama 're isõmri za'ra wa'aba mo. Iwa'rãmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne wamhã, te za iwẽ na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. I'ra te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, danhipai u ipire uptabi 'ra na. Marĩ wẽ na, uburé te dama 're sõpru. Isõprum na ãma 're idawata za'ra mono õ norĩ ma zama, te dama 're sõpru. Dawasété na 're idanomro mono ma zama, te uburé 're sõpru.

36Tahawa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwẽ na.

37— Dawasédé hã da'ãma 're isa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Dawasédé hã da'ãma 're isa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, te te aima 're anharĩ aba mono õ di za. Marĩ, da te aima 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã aiwasété 'wa hã te te 're ab'madâ'â mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

38Asibrom na te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo, isimarĩ'õ norĩ ma. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za marĩ hã iwa'rãmi sa'ẽtẽ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Marĩ na asima 're asõprub za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sõprub za'ẽtẽ za'ra wa'wa. Sa'ẽtẽ na dama 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za sa'ẽtẽ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, iwa'rãmi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Suru na dama 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za suru na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa.

39Tawamhã ãne te tãma ãma romnhimiré'é za'ra: — Ni'wam norĩ hã tob'a zahuré wamhã, nimomo sisaprõni zahuré wamhã, sisaprõni wẽ zahuré õ di za. Te za siré tiwaptã'ã zahuré, ab're u.

40Romnhoré'wa norĩ hã te te 're romnhoré za'ra mono ré hã, pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tãma iromnhoré'wa norĩ ma hã. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'ẽtẽ za'ra, tãma iromnhoré'wa norĩ sine hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41— Ãté wede nhipru atõmo 're, te nomro, aima i'madâ'â waihu'u õ hã. Ãhã nherẽ, e niha te za bété sô itõmo 'madâ, wede nhiprubre wazere da hã, asisãnawã tõmo hawimhã.

42Wede nhipru atõmo 're inomro, 'madâ'â õ nherẽ, e niha te za õhõ ma si hã tãma inha, ãne: “Ropru hã a'â te aima wazere, atõmo hawimhã.” Mare di. Wede nhipru atõmo 're inomro hã te za a'â atõmo hawimhã iwaze. Tawamhã te za sô airĩtĩ wẽ, wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã, wede nhiprubre hã.

43-45— Rowede hã wẽ wamhã, 're 'rãi wasété za'ra mono õ di za, wede wẽ wa. Wasété wamhã, 're 'rãi wẽ za'ra mono õ di za, wede wasété wa. 'Re 'rãi wẽ za'ra mono wamhã, te za ãma waihu'u za'ra ni, rowede iwẽ na. E wab'ru u, te za 're aimo, rob'rã ise zô. Mare di. Wab'ru na 're simnhatã mono õ di, rob'rã ise hã. E aptob u, te za 're aimo, rob'rã ise zô. Mare di. Aptom na 're simnhatã mono õ di, rob'rã ise hã. Ãne ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're, tinhimirosa'rata wẽ hawim na, te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na, te za duré 're mreme wasété u'âsi. Danhimirosa'rata zarina, te za tô õne u'âsi 're damreme zusi.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Mateu 7.24-27

46— E marĩ da, ma tô Asib'apito na asiwi 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo, ĩnhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

47Ãté ni'wam norĩ hã te za we ĩtẽme aihutu, ĩnhimiroti hã te te wapari za'ra da. Tawamhã te te wapari za'ra wamhã, te za oto ĩnhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra.

48Tahawa, wa za ĩnhimiroti 'madâ'â'wai ãma simiré'é, 'ri'wa na. Aibâ hã ma tô ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ẽne hã inomro u. Tawamhã ma tô ãma tipahâ, ab're na. Ab're 'rehâ di oto. Tawamhã ẽtẽ nhisiwi ma tô 'ri, aibâ hã. Tawamhã âpré wamhã, â hã ma tô 're praba, 'ri u. Tete na ma tô 'ri hã 'manha, aibâ hã. Tahawa, résí ãna te 're sa, 'ri hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49Ãté ni'wam norĩ hã te za ĩnhimiroti hã tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherẽ, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za, ĩnhimiroti hã. Tahawa, wa za ĩnhimiroti 'madâ'â'õ'wai ãma simiré'é, 'ri'wa ihâiba amo na. Aibâ hã 'ri na'rata da, te te ab're õ di. Ti'a nhisiwip si, ma tô sima 'ri. Tawamhã 'ri u, â 're praba mono wamhã, â, ma tô 'marõwĩ, 'ri hã. Tâibâ oto. Tahawa, ma tô aipru pese, 'ri hã.

Luca 7

Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hã te te ipesezé wasu'u

Mateu 8.5-13

1Tawamhã te te dama roti parimhã, te oto mo Zezusi hã, Cafanau u. Tawamhã ma tô wi.

2Tame aibâ hã te 're hâimana romanu hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tãma iromhuri'wa hã te te sawi pese di. Hâzé na te oto nomro, tãma iromhuri'wa hã. Hâzé ahâ wa, te za oto dârâ.

3Tawamhã hâzé na nomro ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, romanu hã. Tahawa, ma tô zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi zô, ihâzé ré hã te te pese da.

4Tawamhã te te sô isatõrĩ za'ra hã ma tô itẽme aihutu, Zezusihi u. Itẽme sihutu wamhã, ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Aibâ iwẽ, romanu hã. Wẽ wa, ma'ãpé pawapto na.

5Wasiré õ nherẽ, te te 're wa'azawi pese. Tahawa, ma tô isiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hã. Ta hã ma tô duré pawa'âbâ za'ra, 'ri'wa norĩ hã.

6Tawamhã Zezusi te isiré timorĩ za'ra. Ma tô oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhã, romanu hã ma tô tisiwadi norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhã te te uzusi za'ra wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma: — Wasiwadi hã zudeu'õ nherẽ, ãté asébré õ di za, u, isõrõwa u. A hã, u, aiwẽ di. Õ hã, u, wẽ prã ti. Wẽ prãi wa, ãté isõrõwa u asébré õ di za, u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Wẽ prãi wa, si'uihâ na we atẽme morĩ õ di za, u, tãma iromhuri'wa hã tãma pese da. Romhâ na nherẽ, aimreme pire wa, te za, u, aimreme na tãma ipe, rowẽ na tãma 're sãmra mono da.

8Romanu hã, damreme ipire hã tãma waihu'u pese di, u. Isib'apito norĩ mreme hã tãma pire za'ra di, u. Duré õ hã, u, imreme hã pire di, tinhib'a'uwẽ norĩ ma, da'wapéi'wa norĩ ma. Tawamhã te te 'mazatõrĩ wamhã, te za, u, mo, isadawa para. Sô hârâ wa, te za u, itẽme wi, isadawa para. Duré marĩ hã tãma iromhuri'wai ma, te te 'rui wamhã, te za, u, tãma 'manha, te te tãma i'ruzéb uwaibaba. Tahawa, aimreme hã pire wa, te za, u, tãma ipe, tãma iromhuri'wa hã, rowẽ na tãma 're sãmra mono da.

9Tawamhã Zezusi ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, isimirowasu'u za'ra na, romanuhu ãma hã. Tawamhã ma aipi'ra datẽme, da'ahâ uptabi na isarina isi'aba'ré norĩ u. Ãne te dama tinha: — Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ã hã te te sina ĩ'umnhasizém na hã, niwa te i'madâ'â õ, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai ãma hã. Ta norĩ hã te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ĩ'umnhasizém na hã.

10Tawamhã apâ ma tô ai'aba'ré, romanu siwadi norĩ hã, isõrõwa u. Sihutu wamhã, ma tô ihâzé ré hã sabu za'ra. Rowẽ na te ãhã wamhã oto nhamra, hâzé ãna.

Imrotõ 'ra hã, Zezusi te te ihâiwa'utuzé wasu'u

11Tawamhã ãma ronomro õ ré, te Zezusi hã mo, 'ri wa'õtõ u. Naĩ na 'ri wa'õtõ nhisi u, te mo. Isiré 're inomro mono norĩ hã te isiré ai'aba'ré. Da'ahâ na te duré isiré ai'aba'ré ni.

12Tawamhã 'ri wa'õtõ 'wawi wa'ra u, ma tô rob'uwe za'ra, Zezusi norĩ hã, 'ridawa u. Tawamhã iwab'rere, ma tô dasiwi âri ni, ab're u, imrotõ 'ra idâ hã. Misire aibâ i'ra hã. Da'ahâ na te isiré ai'aba'ré ni, imrotõ siré, ab're u.

13Tawamhã imrotõ te te 'madâ'â wamhã, ma tô ãma tipẽ'ẽzé, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tãma tinha, wawa tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã ma tô oto itẽme wi. Te te âri za'ra ré, ma tinhib'rata na iré upi. Tahawa, ma iré mazahâri za'ra. Tawamhã te oto 'mahâ: — Ai'repudu, wa za aima tinha: Ai'utu.

15Tawamhã ai'repudu hã ma tô udu. Sahâ na te oto nhamra. Tawamhã tãma rowẽ wa, te oto mre. Tahawa, te Zezusi hã ina ma ti'ru, ãne: — Ã ai'ra, ãma saprõni.

16Dâ'â zahã, oto sahâ na sãmra wa, ma tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni. Ãne te dasima nharĩ za'ra ni: — Tinhib'a'uwẽ norĩ hã te za we te te 're wa'apawapto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ma tô we watẽme satõ, tizadawa wasu'u'wa hã. Mreme pire uptabi di.

17Tawamhã iwasu'u hã ma tô wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zezusi te te ihâiwa'utuzé wasu'u hã. Zudeu norĩ rob 'rata, 're idasi'ubumroi mono norĩ zama, ma tô iwasu'u hã wapari za'ra ni.

Zuwã Batista hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te isatõrĩ zahuré zé wasu'u

Mateu 11.2-19

18-19Tawamhã Zezusi te te ihâiwa'utuzé hã ma tô Zuwãhã ma wasu'u za'ra, isadawa 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Tawamhã maparane te sô tihârâ zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharĩ zahuré da. Ãne te Zuwã hã tãma nharĩ zahuré: — Ane wa'aba wamhã, te za isadanharĩ 'wa, ãne: “E a hã Zuwã Batista te te dama 're i'aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.” Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa.

20Tawamhã Zezusihi u, te tineb zahuré. Itẽme simasisi wamhã, ma tô sadanharĩ zahuré, ãne: — E a hã Zuwã Batista te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.

21Tawamhã isõ'a zahuré, te a'â da'apese da'ahâ na, Zezusi hã. Duré wa'uburé ré, 're idanomro mono hã ma tô dama anhamra. Duré itob'a norĩ hã ma tô ato pese, ahâ na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã te te da'apese parimhã, te oto tãma nharĩ zahuré, Zuwã Batistaha mreme 'madâ'â pese 'wa norĩ ma, ãne: — Apâ te za ane wa'wa Zuwãhã u, tãma ĩwasu'u wa'aba da. Itob'a norĩ hã to pese za'ra wa, ma tô apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. Imorĩ'õ norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré i'wa're ré norĩ hã ma tô tipese za'ra. Hâiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ipo'reptõ norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're idâ'â za'ra mono norĩ hã ma tô duré apâ 're hâiwa'utu za'ra. Ĩwasu'uwẽ hã ma tô duré isibrob'õ norĩ hã te te 're wapari za'ra. Ãne na te za tãma irowasu'u wa'wa, Zuwãhã ma.

23Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para we ĩmorĩ na, 'râwi ĩ'ãma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

24Tawamhã apâ te tineb zahuré Zuwã Batistaha u, aibâ norĩ hã. Tawamhã isa'u zahuré si, te Zuwã hã dama wasu'u wẽ, Zezusi hã. Da'ahâ na idasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra: — A'ubuni u, ma tô 're anomro aba mo, Zuwã hã sabu za'ra wa'aba da. E tawamhã du teihi 'rãihâ hã uware wa, rowa'u te te 're ihâpâ za'ra mono ne, Zuwã Batista hã roti da, sib'uware na 're hâimana mono wa, ma tô itẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hâimana.

25E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô itẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're inomro mono norĩ hã, te apito nhorõwa ãma 're si'ubumro. Uburé marĩ hã iwẽ uptabi si, te tãma 're hâimana za'ra, ta norĩ ma.

26Ma'ãpé, ĩma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te itẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. Iwana isadawa wasu'u'wa norĩ hã, ipire na te te siwi ãma wabzu za'ra õ di, Zuwã hã.

27Duréihã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ãne ãma rob'ui'éré, Zuwãhã ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Ĩzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asô ropese mono da.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28— Uburé iwana 're inomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã hã, isimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'azawi mono zéb zarina, te te 're ida'apawapto mono zé hã, hâiba ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã hã. Ni'wam norĩ si, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, i'uirĩ na. Tahawa, ta norĩ hã te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwã Batistaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwã Batistaha nhipai u, ta norĩ si i'uirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'apawapto mono zé hã.

29Tawamhã uburé ma tô isimirowasu'u hã wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ zama, ma tô dame wapari za'ra. Ta norĩ hã ma tô oto wapari pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tahawa, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã tãma 'manharĩ za'ra.

30Tazahã, farizeu norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, ma tô siwi wẽ'õ za'ra 'râwi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ida'awẽzé hã. Tahawa, te te siwi wẽ'õ za'ra wa, â dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ za'ra õ di, Zuwã hã.

31Tawamhã Zezusi te duré dama tinha: — E 'wam norĩ ãma, wa za ãma simiré'é za'ra, ã nimosi dapoto tém norĩ ãma hã.

32Ãté ai'uté norĩ ãma, wa za ãma simiré'é za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma si'ubumroi ré, ãne ai'uté norĩ hã te za si'mahârâ za'ra: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tazahã, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na, wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahã, a norĩ wa'wa hã wazu ai'ru'ru wa'aba õ di.” Ãne te za si'mahârâ za'ra.

33Tane a norĩ wa'wa hã. Zuwã Batista hã te sai ãna nasi aimasisi. Duré uwa 'rãi wa'u isé hã te te 're hâsi mono õ di. Tazahã, ãne 're hâimana mono wa, ma tô tãma 're inharĩ wasété za'ra wa'aba mo, wa'uburé ré 're imorĩ na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te dasazém na 're sa. Uwa 'rãi wa'u isé hã te duré te te dame 're hâsi. Tazahã, sa za'ẽtẽ na 're isai mono na, duré uwa 'rãi wa'u isé zei 'wa na, ma tô tãma 're inharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Duré siwa'ru 're idanomro mono norĩ siwadi na, ma tô tãma 're inharĩ wasété za'ra wa'aba mo.

35Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wẽ di. Tawamhã isimiroti hã da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za iwẽ hã da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, iwẽ hã dasiwi.

Simahã wasu'u

36Tawamhã aibâ farizeu hã ma tô Zezusihi zô hâ, ime sa da. Tahawa, te Zezusi hã isõrõwa u mo. Tawamhã ma tô nhamra tame, sa da.

37Tame 'ri wa'õtõ ãma hã ma tô iwasu'u hã wapa pi'õ hã, siwa'ru 're imorĩ hã. Farizeu nhorõwa ãma sa da, isãmra na ma tô wapa. Tahawa, ma tô simhi ti'â, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze ré hã. Simhi hã, ẽtẽ'a 'manharĩ. Wa'âbâ za'ẽtẽ di, wedewa'u zadaze hã.

38Tawamhã Zezusihi babarã na ma tô nhamra, wawa sina. Wawai wamhã, Zezusihi para nhisiwi, ma tô ti'upĩni a'a. Tahawa, te tizéré na tãma u'õ. Tawamhã da te 're idatob'rata hârâ za'ra mono ne, tizadawa na ma tô para hârâ. Ma tô wedewa'u zadaze hã ipara nhisiwimhã sa'wa, pi'õ hã.

39Tawamhã farizeu te te 'madâ'â wamhã, ma tô tipẽ'ẽ na tãma tinha, Zezusihi ma, ãne: — Tô sena, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai 'wa'âhã, te aré iwasété na ãma waihu'u, pi'õi ãma hã. Tawamhã te aré tiwi sisawi, te te upi tõ da.

40Tawamhã isimirosa'rada hã te te sina waihu'u wa, te aibâ ma tinha, Zezusi hã, ãne: — Sima, marĩ, wa za aima waihu'u, waihu'u da. Tawamhã Sima te asa tãma tinha: — Ma'ãpé, ĩma waihu'u, marĩ hã te waihu'u da.

41Tahawa, te Zezusi hã tãma rowasu'u oto, ãne: — Aibâ norĩ hã ma tô rob'uiprazéb õ wa, taré a'â dawi 'maiwaptẽrẽ zahuré. Imorĩ'rada hã 500 na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma tô dawi waptẽ. Duré ihâiba amo hã, 50 na ma tô dawi waptẽ. Niwapsi te za isõwa're're tãma sõmri zahuré, aibâ ma.

42Tawamhã rob'uiprazéb õ wa, isõwa're're te te tãma sõmri zahuré õ di. Sõpru wa, ma tô tãma waihu'u zahuré aibâ hã, isõwa're're te te tãma sõmri zahuré tõ da. E 'wa hã te za sawi pese, aibâ isõpru hã. E 500 na te te tãma isõmri hã te za sawi pese. E 50 na te te tãma isõmri hã te za sawi pese.

43Tawamhã Sima te asa tãma tinha, ãne: — Ãté 500 na te te tãma isõmri hã te za sawi pese. Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha: — Tane tô. I'uwaibaba ma tô ĩma iwaihu.

44Tawamhã pi'õi u sipi'rai wamhã, te duré tãma tinha, Simahã ma, ãne: — Ãhãta, pi'õ hã. Tãma ĩzawi pese di. A hã we ĩzébré wamhã, â hã dama 'rui õ di, da te ĩpara upsõ da. Pi'õ si ma tô ĩpara upsõ, ti'upĩni na. Ma tô duré tizéré na ĩpara u'õ.

45A hã we ĩwisi wi, ĩzawi õ di, ĩtob'rata hârâ na. Pi'õ si ĩzébré wi, ma tô ĩpara hârâ.

46A hã dama ĩ'rui õ di, azeitona 'rãi wa'ui wam na da te ĩzéré u'ré da, ĩma robze da. Pi'õ hã wedewa'u zadaze pire hã ma tô ĩpara nhisiwi sa'wa.

47Tãma ĩzawi uptabi wa, ma tô ĩma 'manharĩ wẽ. Marĩ hã te te 're i'ab'manharĩ wasété mono zé hã ahâ nherẽ, wa tô tãma tipa. Tahawa, tãma ĩzawi uptabi di, te tãma apari wa. Dawasété ahâ na 're dasisãmri za'ra mono õ wamhã, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasété ahâ na te te dama 're i'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, dama sawi prã ti za. Dawasété ahâ na 're dasisãmri za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasété ahâ na te te dama 're i'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, dama sawi uptabi di za.

48Tawamhã pi'õi ma, te oto tinha, ãne: — Marĩ hã 're i'ab'manharĩ wasété mono zé hã wa tô oto aima tipa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49Tawamhã Zezusihi mreme, ma tô pi'õi ãma wapari za'ra, isiré isaihuri norĩ hã. Tahawa, ma tô tipẽ'ẽ na tãma nharĩ za'ra: — E 'wa hã õ hã, marĩ, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé, te te dama 're i'apari mono hã.

50Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha, ãne: — Ĩzazei wa, wa tô aipawapto, aiwasédé hã rẽme pese da. Rowẽ na te za oto 're aimo.

Luca 8

Pi'õ norĩ hã, Zezusihi siré isi'aba'rézé wasu'u

1Tawamhã ãma ronomro wapsi, te Zezusi hã datẽme 're mo, daro mono bâ. 'Ri nho'õmo mono bâ, te datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ. Tawamhã datẽme 're morĩ wamhã, ma tô iwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Datẽme 're morĩ wamhã, aibâ norĩ hã 12 na ihâiba za'ra hã, te isiré 're nomro.

2Pi'õ norĩ zama, te isiré 're nomro, wa'uburé, te te tãma 're i'anhamra mono norĩ hã. Duré, ihâzé hã te te tãma 're i'apari mono norĩ zama, te isiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Maria Madaréna na isisi hã, wa'uburé hã, 7 na ihâiba za'ra hã te te tãma isãmra za'ra hã.

3Duré, Zuãna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihi ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawi norĩ hã te duré isiré 're nomro, pi'õ norĩ hã, ahâ na. Ta norĩ hã tinhimarĩ na, te Zezusi norĩ hã te te 're pawaptob za'ra.

Aibâ hã amnho poto mono da, te te i'anhamra mono zé wasu'u

Mateu 13.1-23; Marcu 4.1-20

4Tawamhã da'ahâ na ma tô itẽme aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahâ mono bâ, da te sabu za'ra da. Tawamhã itẽme dasi'rã'õtõ wamhã, ma tô dama romnhimiré'é, ãne:

5— Aibâ hã te buru u mo, ti'ai hâibâdâ na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bâdâdi zababa ma rere'e. Tahawa, ma tô dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi irere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ẽtẽ nhisiwi, ma duré nima norĩ hã rere'e amnho hã, ti'a baihâire wa, ẽtẽ nhisiwimhã. Tawamhã 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wa, ma 'wanhipré 'ré.

7Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Tahawa, ma tô te te uprosi.

8Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Ta hã ma tô duré oto 'rã. 'Rãi mono wamhã, 'rãi pese uptabi di, rob're hã. Te duré dama tinha: — Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba ĩnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da.

9Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ si, te siwi sadanha, ãne: — E marĩ na, te ãma isimiré, amnho potozém na hã.

10Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô dawi sawi, a'â da te waihu'u tõ za'ra da, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. A norĩ wa'aba ma si, ma tô oto iwasu'u hã aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama iwaihu'u'õ hã. Tahawa, wa tô ĩnhimiromnhimiré'é na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhã dapo're na, da te 're wapari za'ra mono nherẽ, da te waihu'u za'ra õ di za, ãma isimiré'ézé hã.

11— Ãhã na, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, te ãma isimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme, te wasu'u.

12Amnho hã bâdâdi zababa irere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za isadawa wasu'u hã taré tipo're na te te 're wapari za'ra. Tawamhã te za Wa'uburé hã itẽme 're sihutu ãté, te te tãma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tõ da, te te 're sõ'reptu za'ra mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã wa'rui'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Duré amnho hã ẽtẽ nhisiwi irere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra, tipo're na. Tawamhã te za iwasu'u ma 're to za'ra. Tazahã, õne haré te te 're saze za'ra mono õ di za. Ãté, te za te te 're saze hutu za'ra. Ãté rowasédé hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, te za apâ 're sipizari za'ra.

14Duré amnho hã wab'ru wazari i'a'a mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za taré tipo're na te te 're wapari za'ra, isadawa wasu'u hã. Tazahã, marĩ wamhã, õhõ ãma si 're nomro mono õ di za. Ãté, marĩ na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, ãté rob'uiprazém na si, ãté titozém na si. Tawamhã rob'rã i'rã wẽ prã ne, 're hâimana wẽ uptabi za'ra mono õ di za.

15Amnho hã ti'ai wẽ wa, te te i'anhamra mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za tipo're na te te 're wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Õne haré, te za isimiroti na 're nomro. Tawamhã rob'rã i'rãi wẽ uptabi ne, hâimana wẽ uptabi na, te za oto 're hâimana za'ra. Ãne amnho potozé wasu'u na, wa aima ãma simiré'é za'ra wa'wa.

16Tawamhã rob'uiwẽzém na te duré ãma simiré'é: — Rob'uiwẽzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. Isima'warazém na si, te za sõ'awi da te 're sõré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwẽzé hã.

17Tane, ĩmreme hã a'â te dama iwaihu'u'õ hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tahawa, wa tô rob'uiwẽzém na ãne ãma simiré'é.

18— Tahawa, ma'ãpé ĩmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhã ĩzadawa wasu'u hã te za te te aima 're waihu'u za'ẽtẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ĩmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za apâ te te aiwi 're awaibui wa'wa, ĩzadawa wasu'u hã. Tawamhã ĩmreme waihu'u'wa na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, te za ĩmreme waihu'u'õ'wa ne, oto 're anomro aba mo.

Zezusihi na wasu'u, ino norĩ wasu'u me

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mateu 12.46-50; Marcu 3.31-35

19Tawamhã Zezusihi u, te ina hã mo, ino norĩ me. Te te sabu za'ra da, te itẽme ai'aba'ré. Tazahã, da'ahâ uptabi wamhã, itẽme sisisi waihu'u õ di.

20Tawamhã Zezusihi ma, ma tô ni'wa hã rowasu'u, ãne: — Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana za'ra wa'aba me. Te sima wẽ za'ra, te te asabu za'ra da.

21Tawamhã Zezusi te uburé dama tinha, ãne: — Ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ĩna na, duré ĩno na te za ĩma 're hâimana za'ra.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te inharĩzé wasu'u

Mateu 8.23-27; Marcu 4.35-41

22Tawamhã bâtâ na, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. Tawamhã uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, isõ'u na.

23Tawamhã te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hã nhono, uba're wa. Sõtõ ré, ma tô rowa'u isa'ẽne hã watobro. Tahawa, uba're 're, ma tô â hã ãzé. Uba're 'remhã, â hã 'masisi wa, oto tãma za'ra hã simimnhasi di.

24Tahawa, ma Zezusihi u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te siwi 'mahâ: — Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. Tawamhã Zezusi ma tô udu. Duré ma tô wahudu hâiwi. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazâri da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Tahawa, ma tô sazâ, rowa'u hã. Duré ma tô ti'âtu oto.

25Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ ma, te tinha, ãne: — E niha bâ asiwi ĩ'umnhasi aba õ di. Tahawa, te sima nharĩ za'ra, ãne: — E niha õ hã aibâ, rowa'u'u ma, te te nharĩ wamhã, ma tô rowa'u hã sazâ. Duré, â nhibzaihâ ma hã, te tinha. Tahawa, ma tô ti'âtu. Imreme hã ma tô wapari zahuré. Mreme pire wa, ma ãma titob'uzu za'ra. Õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã.

Zezusi hã, aibâ hawi wa'uburé te te isatõrĩ za'ra zé wasu'u

Mateu 8.28-34; Marcu 5.1-20

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tawamhã Galiléa na hawi, te isõ'u na siré sari za'ra, te te saprĩ za'ra da, zara u, Zezusi norĩ hã. Tawamhã ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi niwĩ.

27Tawamhã uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma tô aibâ hã itẽme wi, wa'uburé ré 're imorĩ hã. 'Re si'uza mono õ di oto, aibâ hã. Ai'uréiwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sãmra mono õ di oto. Adâ'â 'ru ãma si te oto 're sãmra, ẽtẽ wa, ab're siromo ãma. Tame 're hâimana mono ré hã, ma tô ãma tironomro pese.

28-29Aibâ hã da'rata 're sãmra mono ré, ma tô da te 're 'madâ'â za'ra, 're pusi tõ mono da. Ma tô da te dasiwi 're hi wasisi, isi'uwazi nhorõ rutu na. Te duré da te dasiwi 're pa wasisi. Tazahã, tihi wasisizé hã te te sina 're anhinarĩ, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hã te te siwi 're saprõni, a'ubuni u. Tawamhã aibâ hã Zezusi te te 'madâ'â wamhã, ma tô 're sadari. Tahawa, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Tawamhã mreme 'rãihâ na te tãma tinha, ãne: — Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, e marĩ ĩ'ãma 'manharĩ da, te we aimo. Ĩ'azâri õ di za. Ãne, wa ĩsina aipa'uwati.

30Tawamhã Zezusi hã te sadanha, ãne isisi zô: — E niha asisi hã. — Ahâ na, ĩnhisi hã. — Ãne te aibâ hã tãma sisisi, wa'uburé hã ãma ahâ wa.

31-32Tawamhã romhutu na te uhâbâ norĩ hã tisa te te 're huri ahâ na, sa'a zahâpâ para wi. Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi rowaptẽrẽ za'ra sina, rob'rehâ u te te satõrĩ tõ za'ra da. Uhâbâi u, te te satõrĩ za'ra da, te sina tiwi rowaptẽrẽ za'ra, uhâbâ hâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tahawa, ma tô Zezusi hã ãma saze za'ra.

33Tawamhã aibâ hawi ma tô wairé wa'uburé norĩ hã, uhâbâi u si'aba'ré da, ihâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhã itẽme sisisi wamhã, uhâbâ norĩ hã te sisa're, wara sina. Sa'a hawi, te pi'reba sisa're, isõ'ui u. Tawamhã âi ba ma tô rere. Tahawa, ma ai'utõ uburé.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Tawamhã uhâbâ 'madâ'â'wa norĩ hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, te isiti datẽme sisa're, wara sina. 'Ri nho'õmo ãma, ma tô dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'õtõ ãma zama, ma tô dama rowasu'u za'ra.

35Tawamhã isimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te itẽme ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibâ hã 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé ihawi iwairébé hã. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara, rowẽ na. Tawamhã tãma rowẽ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, dama 're irowẽ za'ra mono zé hã tãma sa'rese za'ra õ wa.

36Tawamhã ãma i'madâ'â za'ra 'wa norĩ hã te aibâ wasu'u hã dama wasu'u za'ra, isihutu norĩ ma. Aibâ, Zezusi te te ipawaptobzém na, te tãma rowasu'u za'ra.

37Tawamhã aibâ wasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra. Tahawa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, irom nhiti morĩ za'ra da. Aihĩni te tãma rob'ru za'ra, Zeraza ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã. Tawamhã Zezusi te za oto ãzé, uba're wa, danhiti morĩ da.

38Tawamhã aibâ te sina 'mahâ, Zezusihi siré 're morĩ da, te te tãma pisutu da, wa'uburé ihawi iwairébé hã. Tane nherẽ, te Zezusi hã aibâ ma tinha, ãne:

39— Apâ aimorĩ, asõrõwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ na te te aipawaptobzém na asisãnawã norĩ ma, asiwasu'u da. Tawamhã aibâ te oto mo, tinhorõwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ipawaptobzém na hã.

Zezusi, Zairuhu 'ra te te ihâiwa'utuzé wasu'u, bâdâdi wãi wa, pi'õ hã te te ipesezé wasu'u me

Mateu 9.18-26; Marcu 5.21-43

40Tawamhã ma tô Zezusi norĩ hã apâ saprĩ za'ra, zara u. Zara niwĩ, ma tô da'ahâ na iwana sô ropsãmri za'ra ni. Tawamhã apâ datẽme wisi wẽ te, ma Zezusi hã sawi za'ra ni, dato sina.

41-42Tawamhã ma tô aibâ hã itẽme wi, Zairu na isisi hã, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma dawada'uri'wa hã. Itẽme wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusihi papara, ti'ra ãma te te sadawa pibu da, isõrõwa u morĩ da, i'ra hã hâzé wa, te te tãma pese da. I'ra hã pi'õ pisi, azarudu hã 12 na ãma iwahu. Hâzé ahâ wa, te za oto tiwi dârâ. Tawamhã Zezusi te oto mo, isõrõwa u. Morĩ ré, te da'ahâ na ãma dasi'uirĩ. Ma dasiwi dasina hõti ni.

43-44Tawamhã bâdâdi na morĩ ré, ma tô pi'õ hã wi, Zezusihi u, ihâzé ré hã, marĩ te te 're i'manharĩ mono hã. Hâzé ré, ma tô ãma tiwahub ahâ, 12 na ãma iwahubzé hã. Dawede'wa norĩ ma, ma tô uburé tinhibro hã uprosi, tisiwa'âbâzém na. Tazahã, dawede'wa norĩ hã iwede na hã te te siwi hõsi õ di. Tawamhã pi'õ hã, Zezusihi babarã niwĩ ma tô saprĩ. I'uza 'rãsudu hã ma tô tiwi upi. Tahawa, ma awa'awi séptârâ. Tâibâ oto ihâzé hã.

45Tahawa, ma tô ãne da'mahâ, Zezusi hã: — E 'wa hã ma ĩ'uza hã ĩwi upi. Tane nherẽ, te tãma amrami za'ra ni. Tahawa, te Pedru hã tãma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, oro aihĩni ai'ãma wasi'uirĩ mono za, wa wasina wasiwi aihõti ni.

46Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Ni'wa hã ma tô ĩ'uza hã ĩwi upi. Ĩwaihu'u pese na, wa tô pese. Ãne, wa tô ĩsina waihu'u.

47Tawamhã ma tô pi'õ hã sina wapa, Zezusihi mreme hã. Da te waihu'u ãna, sãmra õ di oto, pi'õ hã. Ãne ma tô sina waihu'u. Tawamhã rẽrẽ'ẽ sina, ma tô Zezusihi papara aime hi'rãtitõ. Danho'a te Zezusihi ma siwasu'u pese, ãne: — Ĩhâzé wa, wa ai'uza aiwi upi, ĩpese da. Tawamhã awa'awi wa tô séptârâ.

48Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Ĩhidiba, za te aipesezém na ĩ'umnhasi wa, ma tô aihâzé hã aima apa. Rowẽ na te za oto 're aimo.

49Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô ãma wi, aibâ hã. Zairuhu u, ma wi. Isõrõwa hawi, ma itẽme wi, rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wai u hã. Tawamhã te Zairuhu ma rowasu'u aibâ hã, ãne: — Ai'ra hã ma tô aiwi dârâ, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa'ré da nherẽ, simiromhuri nherẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50Tawamhã Zezusi ma tô sina wapa. Tahawa, te Zairuhu ma tinha, ãne: —
Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõ. Ĩwétési asina ĩ'umnhasi, te aipawaptob da.
Ĩwétési ĩ'umnhasi wamhã, rowẽ na te za oto aima 're sãmra.

51Tawamhã Zezusi hã Zairuhu nhorõwa u oto wisi wamhã, ma tô pisutu
za'ra, Pedru norĩ si isiré sisisi da, Zuwã, duré Tiagu, azaruture mama norĩ
siré hã.

52Tame da'ahâ na te ãma ta'ru'ru ni, dapẽ'ẽzé wa. Tahawa, te Zezusi hã dama
tinha, ãne: — Ãma ai'ru'ru wa'aba õ di za. Azaruture hã dâ'â õ di. Taré te
nhono.

53Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni: — Oro taré sõtõ za, te pẽ'ẽzani ãna
nomro. Idâ'âzém na, ma tô waihu'u za'ra ni. Tahawa, ma tô ãne tãma nharĩ
za'ra ni.

54Tazahã, te te damreme 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Ma tô pa'â. Mreme 'rãihâ
na, te tãma tinha, ãne: — Azaruture, aiwahutu.

55Tawamhã ma tô apâ pẽ'ẽ waze, awa'awi. Hâiwi te oto za. Tahawa, mram
na te wada'uri zahuré, te te tãma a zahuré da, imama norĩ hã.

56Tahawa, i'ra apâ hâiwa'utu wa, ma tô ãma titob'uzu zahuré, imama norĩ
hã, timro me. Tahawa, tãma rowẽ zahuré di. Tane nherẽ, te i'ra na sadawa
uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tõ da a'â.

Luca 9

Zezusi hã, aibâ norĩ te te datẽme isatõrĩ za'ra zé wasu'u

Mateu 10.5-15; Marcu 6.6-13

1Tawamhã Zezusi hã ma tô sitẽme sô tihârâ za'ra, isiré 're inomro mono norĩ
zô, aibâ norĩ hã 12 na ihâiba za'ra zô. Tawamhã ma tô tãma pisutu za'ra,
waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra
za'ra mono da, duré ihâzé ré norĩ hã te te 're pese za'ra mono da, isadawa
para.

2Tawamhã ma tô duré satõrĩ za'ra, iwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra
mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taha wasu'u na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da hã, ma tô satõrĩ za'ra. Duré te te 're dapese za'ra mono da, ma tô datẽme satõrĩ za'ra.

3Ãne te tãma roti za'ra: — Ai'ubana te za 're anomro aba mo. Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Duré marĩ hã 'wasari aba õ di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé, asõ'utu'u wa'wa hã. Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, ãté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa.

4Tawamhã asô ihârâ 'rata aba nhorõwa ãma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono õ ré.

5Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, ãté asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're itata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma, asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa.

6Tawamhã te oto datẽme ai'aba'ré, 'ri wa'õtõ mono bâ. Daro mono bâ, ma tô iwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã. Ma tô duré te te 're dapese za'ra.

Apito Erodi hã, Zezusihi ãma te te irosa'ratazé wasu'u

Mateu 14.1-12; Marcu 6.14-29

7Tawamhã apito Erodi hã, Galiléa ãma da'madâ'â'wa hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa. Ãne ma tô ni'wam norĩ hã ãma rosa'rata za'ra, Zezusihi ãma hã: — Ãté Zuwã Batista apâ ihâiwa'udu.

8-9Ãté Eliasi apâ we imorĩ. Ãté 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa, duréi pese idâ, apâ ihâiwa'udu. Tawamhã Erodi te tinha, ãne: — Wa hã te waihu'u õ di. Ãté ni'wa hã. Wa hã, Zuwã hã wa tô dama ti'ru, da te 'rã nhizâri da. Ãhã wa, Zuwãhã hâiba hã oto tâibâ. E 'wa hã bété iwasu'u, te iwapari hã. Te sabu neza.

Zezusi, dasa na te te idapawaptobzé wasu'u

Mateu 14.13-21; Marcu 6.30-44; Zuwã 6.1-14

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã isadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô aihutu apâ, Zezusihi u, isadawa para datẽme isi'aba'ré norĩ hã. Sihutu wamhã, ma tô tãma siwasu'u za'ra, te te 're idapawaptob za'ra mono zém na. Zezusi hã te oto te te simro siré, Besada na 'ri nhisi u, hâiba pisutu.

11Tazahã ma tô iwasu'u hã wapari za'ra ni. Tahawa, da'ahâ na te isarina ai'aba'ré ni. Itẽme dasihutu wamhã, uburé ma tô Zezusi hã da'azawi. 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, te dama rowasu'u, Zezusi hã. Duré, ihâzé ré norĩ hã ma tô apese.

12Ãne ré, ma tô tihâiwahâ. Tahawa, ma itẽme ubumro, isiré 're inomro mono norĩ hã, 12 na ihâiba za'ra hã, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne: — Ãmemhã robaba di, 'ri hã. Õhõta õwamhã romhuture di, 'ri wa'õtõ u hã. Duré, re na 'ri isimasa mono u hã, romhuture di. Ma'ãpé tamomo dazatõrĩ za'ra na, dasa hã da te huri da, danhotõ za'ra da zama tame.

13Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama i'a za'ra wa'wa, dasaihuri da. Tahawa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wasa za'ra hã surure di. I'u'ẽtẽ wapu 5 nare, te tihâimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere te tihâimana zahuré. E da'ahâ uptabi nherẽ, wa za tawamhã ai'aba'ré ni, dasa hã wa te dama uipra za'ra da.

14Aibâ norĩ hã 5 miu na ihâiba za'ra hã te aimasa. Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ma'ãpé, dama waihu'u za'ra wa'aba mono, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese mono na.

15Tawamhã te dama nharĩ za'ra oto, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese mono na.

16Tawamhã i'u'ẽtẽ wapu hã ma oto waibu Zezusi hã, 5 na ihâiba hã. Pe'a ma duré timra. Hâiwa u te iré rob'madâ, timama ãma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽtẽ wapu hã. Pe'a zama, ma tô duré te te wẽ'ẽ. Ma tô te te tãma sõmri oto, tisiré 're inomro mono norĩ ma, te te dama sõmri mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã dasa hã aihĩni ma tô huri ni. Ma tô da te 'mahâpãrĩ. Da te
'mahâpãrĩ mono parip si, ma tô si'õtõ wa, te te apâ ubumro za'ra, danho'rada
hã, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã. Si'õno hã ahâ di, danho'rata ré
hã, 12 na ihâiba za'ra na.

Pedru hã Zezusi, Danho'reptui'wa na te te iwasu'uzé wasu'u

Mateu 16.13-28; Marcu 8.27–9.1

18Tawamhã Zezusi hã bâtâ na te nhamra danhiti, mreme da, 'Re ihâimana
u'âsi mono ma. Aibâ norĩ hã te i'rata asimro, isiré 're inomro mono norĩ hã.
Timama ma, mreme pari, te sadanharĩ za'ra tisiré norĩ hã, ãne: — E niha ma
tô dasima ĩwasu'u za'ra ni. E 'wa hã wa hã, wa 're mo.

19Tahawa, ma asa ãne ãma sada'âbâ za'ra: — Aiwasu'u hã, ahâ di. A hã, u,
Zuwã Batista, apâ aihâiwa'udu. A hã, u, duré, Eliasi apâ we i'aimorĩ. A hã,
u, duré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa, duréi pese atâ,
apâ i'aihâiwa'udu. Ãne, wa tô aiwasu'u hã wapari za'ra ni.

20Tawamhã Zezusi te duré ãne sihâiba na sadanharĩ za'ra: — A norĩ wa'wa
hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã ma te
Pedru ãma sada'â, ãne: — A hã Danho'reptui'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te
te i'aipisudu.

21Tawamhã Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'â dama wasu'u tõ za'ra da,
Danho'reptui'wa na.

22Tahawa, te tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za
robzépata za'ẽtẽ. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi wẽ'õ za'ra. Duré 'Re
ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, te za siwi wẽ'õ
za'ra, sasedoti ipire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi wẽ'õ za'ra.
Tahawa, te za dasiwi wĩrĩ ni. Tawamhã bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te
za hâiwa'udu apâ.

23Tawamhã te uburé oto dama tinha, ãne: — Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro
u'âsi mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te
're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awẽ sidâpâsi, tiza'ozéb ré, ĩzarina 're inomro
mono ne, da te dasiwi uprosi da nherẽ, te za ĩsiré 're nomro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

25E mahã marĩ zô bâ te za ni'wa hã tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã dâ'â wamhã, ti'ab ré sibrob ahâ nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za.

26Ni'wam norĩ hã dapipa te, ĩzazei'wa na, duré ĩmreme 'madâ'â pese 'wa na, ãté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Ãté te za dawi 're si'udâ za'ra, ĩzazei'õ'wa newa. Ãne wamhã, nimahã na, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã ihâiba na rowa'a za'ẽtẽ na duré Timama te rowa'a za'ẽtẽ na duré hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ te rowa'a za'ẽtẽ na za we apâ morĩ wamhã, te za i'udâ'wa norĩ hã asa tizazei'õ'wa na sisi za'ra.

27Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherẽ, ai'matâ'â aba õ ré, te za 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã ãma i'madâ'â za'ra wa'wa.

Ẽtẽ 'rãihâ ãma, Zezusihi hâiba na rowa'a za'ẽtẽ wasu'u

Mateu 17.1-13; Marcu 9.2-13

28Romhuri hã misi ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã te te siré simro, Pedru norĩ hã Zuwã norĩ me, Tiagu norĩ me, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme da. Ẽtẽ 'rãihâ na, ma tô sai'uri za'ra.

29Zezusi hã Timama ma, mreme ré hã, aimawi oto i'ubu hã. Duré, ma tô ti'uza hâirã. Hâirã uptabi di, i'uza hã. Ma ai'ubuzi.

30-31Tawamhã aibâ hã maparane, ma tô itẽme sihâi'ré zahuré, Mozési norĩ hã, Eliasihi me. Ihâiba na hã rowa'a sa'ẽtẽ zahuré di. Ta norĩ hã Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb zarina, za idâ'âzém na Zeruzalẽ ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norĩ hã tinhotõ za'ra. Sõtõ pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã 'madâ'â za'ra. Ihâiba na hã rowa'a sa'ẽtẽ di. Aibâ norĩ zama i'rata isima'wara zama ma tô 'madâ'â za'ra.

33Aibâ norĩ hã oto apâ tiwi neb zahuré da wa, te Pedru hã Zezusihi ma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, ãme wama rowẽ za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni, aihâiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eliasihi te da hã. — Ãne te tãma tinha, te te rosa'rata ãna, Pedru hã.

34Tawamhã Zezusihi ma, te te nharĩ ré, ma hâiwa nhirõtõ'a za'ẽne hã we hâiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Tahawa, ma tãma tipahi za'ra.

35Hâiwa nhirõtõ hawi, te we 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã hã ĩ'ra, te ipisudu. Ma'ãpé isimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

36We tãma mreme pari wamhã, siwaprosi te oto za, Zezusi hã. Ari'iwi te a'â tihâimana za'ra, mreme ãna, isiré 're inomro mono norĩ hã. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'â, te te i'madâ'â za'ra zém na hã.

Zezusi hã, ai'reputu ma, wa'uburé te te imezé wasu'u

Mateu 17.14-20; Marcu 9.14-29

37Tawamhã awẽpsi ma tô ẽtẽ 'rãihâ hawi si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Tahawa, da'ahâ na ma tô danhopẽtẽ za'ra, Zezusihi u idasi'aba'ré hã.

38Aibâ hã dawa'wa isa hã ma tô 'mahâ, ãne: — Rowahutu'wa, ĩ'ra ma, wa aiwi rowaptẽ, ĩma pese da. Ĩ'ra misire hã, ai'repudu.

39Wa'uburé hã te za upi. Te te upi wamhã, te za tizadari, ĩ'ra hã. Te za sitete. Te za sadaiproi watobro. Te te 're u'a u'âsi. Te te sazâri õ di. Õne u'â.

40Asiré 're inomro mono norĩ ma, wa tô aré tãma 'ru za'ra, wa'uburé te te tãma me za'ra da. Tazahã, te te tãma mei waihu'u za'ra õ di.

41Tawamhã te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha bété, ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E niha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E ĩpẽ'ẽzé u'âsi, wa za ai'rata 're ĩmorĩ 'wa, 're ĩ'umnhasi za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono õ wa. Tahawa, te aibâ ma tinha, ãne: — We ĩtẽme saprõni pé, ai'ra hã.

42Tawamhã te te itẽme saprõni ré, ma tô wa'uburé hã 'marõwĩ. Te sitete. Tahawa, te Zezusi hã tãma rob'ru, ai'reputu hawi watobro da. Tahawa, ma ihawi watobro. Rowẽ na te oto 're sãmra, ai'repudu hã. Tahawa, te Zezusi hã imama ma tinha, ãne: — Ãhãta ai'ra hã. Tãma rowẽ di oto.

43Tahawa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Zezusi te te 're ida'apese mono zém na, ãma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're inomro mono norĩ ma Zezusi hã tinha, ãne:

44— Wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipo're si'âri za'ra wa'aba õ di za. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za dasima hâiba nhomri ni.

45Tane nherẽ, te te siwi waihu'u za'ra õ di, te te sina irowasu'uzém na hã. Ma tô tiwi sawi za'ra Zezusi hã, te te waihu'u pese za'ra tõ da a'â, te te sina irowasu'uzé hã. Tahawa, te te sina irowasu'uzé ma, pahi za'ra wa, te te siwi sadanharĩ za'ra õ di, ãma. Tahawa, te ari'iwi ai'ubumro.

Dama ipire wasu'u

Mateu 18.1-5; Marcu 9.33-37

46Tawamhã sima i'maipire zô sõpré wa, ãma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'râwi si'wapé za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã.

47Isimirosa'rada hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi hã. Tahawa, ma tô ai'uté hã sisababa tisã.

48Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã e ĩzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zô zama te duré sô 're tob'uzu za'ra. Dama iwapu norĩ hã 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, asima ai'maipire zô asõpré wa'aba ãna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa.

Zezusihi wẽ'wa norĩ wasu'u

Marcu 9.38-41

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49Tawamhã Zuwã hã te tinha, ãne: — Rowahutu'wa, aibâ, wa tô 'madâ'â za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're irob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Tahawa, ma tô dama 're wairébé. Õ hã, wasiré 're morĩ õ di. Tahawa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tõ mono da, wasiré 're morĩ õ wa.

50Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, Zuwã norĩ ma: — Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, isimiromhuri hã. Ãté ni'wa hã te te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane wamhã, aiwẽ wa'aba 'wa na, te za ãma iwaihu'u za'ra wa'wa. Tahawa, aibâ hã aiwẽ wa'aba 'wa, 're morĩ nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, isimiromhuri hã.

Samaritanu norĩ hã, Zezusihi zô itob'uzu za'ra õ zé wasu'u

51Zezusi hã hâiwa u za imorĩzé hã romhuture wa, ma tô sina roti, Zeruzalẽ u morĩ da.

52Tahawa, ma tô aibâ norĩ hã sisõwa satõrĩ za'ra, isãmrazéb da hã, te te sô 'maipisutu za'ra da. Si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu, 'ri wa'õtõ u. Samaritanu norĩ rob ãma, 'ri wa'õno hã.

53Sihutu wamhã, sô tob'uzu za'ra õ di, samaritanu norĩ hã. Zeruzalẽ u, za morĩ wa, te te sima wẽ za'ra õ di, i'rata sãmra za'ra da, Zezusi hã.

54Tawamhã samaritanu norĩ wasu'u, ma tô wapari zahuré, Tiagu norĩ hã, Zuwãhã me. Iwasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, te Zezusi 'mahârâ zahuré, ãne: — E aima wẽ di, unhama zô wahârâ da, hâiwa hawi we te te da'uprosi da.

55Tahawa, ma Zezusi hã itẽme aipi'ra zahuré. Imreme hã ma tô tiwi sisisi zahuré.

56Taha pari, ma tô ai'aba'ré, 'ri wa'õtõ hâiba amoi u.

Zezusi te te dama irotizé wasu'u, sena na isiré 're danomro mono da

Mateu 8.18-22

57Tawamhã bâdâdi na si'aba'réi ré, te aibâ hã Zezusihi ma tinha, ãne: — Nimomo 're aimorĩ wamhã, asiré, wa za 're mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

58Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha: — Wapsã wawẽre hã, ab're 're isõrõwa hã. Si norĩ hã te duré tizasi hã te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tanei õ di ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã. Marĩ tãma hâimana õ di, 're iwa'utu mono zéb da hã. Hâiwi si te datẽme 're morĩ u'â.

59Tawamhã Zezusi te aibâ hâiba amo 'mahâ, isiré morĩ da. Tahawa, te asa tãma tinha: — Apito, a'â apâ ĩmorĩ, nimahã bâtâ na ĩmama hã ĩwi dâ'â wa, ĩsisa'u te ãma ti'a da.

60Tane nherẽ, te aibâ ma tinha asa: — Idâ'â norĩ hã te za tisiré idâ'â norĩ ãma, te te 're ti'a za'ra. A hã te za datẽme 're aimo, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, 're da'apo're pu'u mono da.

61Aibâ hâiba amo hã te duré Zezusi 'mahâ, ãne: — Wa hã wa za asiré 're mo. A'â ĩsiré 'ri 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ, te sawi za'ra, ĩsisa'u.

62Tahawa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é Zezusi hã, ãne: — Ãté ni'wa hã te za romhuri na sãna'rata, ti'a te te hâibâdâ da. Siwa'rãmi te te nasi 'madâ'â wamhã, tinhib'apito ma, romhuri'wa da hã mare di. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na romhuri'wa da hã mare di, misi, da te 're pisutu za'ra mono õ wa.

Luca 10

Aibâ ahâ na, Zezusi te te datẽme isatõrĩ za'ra zé wasu'u

1Taha pari, ma tô Zezusi hã aibâ ahâ na pisutu za'ra, isõwa datẽme 're nomro mono da, 72 na aibâ norĩ hâiba za'ra na. Maparane si, ma tô te te apisutu, 'ri wa'õtõ mono bâ iwana te te datẽme ropéi mono da, za datẽme 're imorĩzé wana, datẽme si'aba'ré da.

2Tahawa, si'aba'réi õ ré, te tãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Amnho hã sa'ẽtẽ na 're simi'wara mono wamhã, duré romhuri'wa norĩ hã umrore wamhã, te za buru tede'wai wi hã da te 're waptẽrẽ za'ra, sada 're dasito mono da. Tane a norĩ wa'wa hã ai'umrore wa'aba wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, isadawa wasu'u'wa da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Te za oto datẽme 're iropéi wa'aba mo. Pone'ẽrebâ 'ra, robzahi wa'wa u 're isisisi mono ne, wa za datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa, datẽme ropéi wa'aba mono da oto.

4Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ro'wapézé hã, duré rob'uiprazé nhemezé hã, duré aipara'uza wa'wa hã. Duré, 're asimizahâri za'ra wa'aba mono õ di za, bâdâdi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da.

5Duré, danhorõwa u 're aihutu aba mono wamhã, te za a'â 're idazawi za'ra wa'aba mo, rowẽ na 're dahâimana za'ra mono da.

6Simizawi pese wamhã, 'ri tede'wa hã rowẽ na te za 're hâimana. Mreme wasété wamhã, rowẽ na 're hâimana mono õ di za.

7Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, 'ri baba 're anomro aba mono õ di za. 'Re aihutu aba mono zéb ãma si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hã da te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're i'âhuri aba mo. Romhuri'wa pawa'â hã tãma 're iwairébé mono ne, te za taré asa hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, wa'âbâ ãna asimirowasu'u wa'rãmi wa'aba.

8— Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, ãté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo.

9Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're idapese za'ra wa'aba mo. Duré te za ãne dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhã na bâdâ hã ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb da hã.” Ãne te za dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo.

10-11Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, da te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za ãté. Tahawa, te za dahawi 're aiwairébé aba mo. Dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, ãne: “Wanhimirowasu'u na, ma tô asiwi iwawẽ'õ za'ra wa'wa. Tahawa, wa za wapara zapru hã wamirĩ za'ra ni, rere'e da, ti'a hã, aiwasété na ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãhã na bâdâ hã ma tô oto iwa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb da hã. Ãne na, te za iwaihu'u za'ra wa'wa.” Ãne te za aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo. — Ãne te tãma roti za'ra, Zezusi hã.

12Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — Niwapsi, aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma hã, 're robze za'ra mono õ di za. Niwapsi bâdâ hã iwa iwaptã'ãzém na, te za dazô nhamra, marĩ, da te 're i'manharĩ za'ra mono zém na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Sodoma ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za tô aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma, te te tãma 're arob'manharĩ za'ẽtẽ.

Zezusihi wẽ'õ'wa norĩ wasu'u

Mateu 11.20-27

13Tinhimiroti na ma tô duré ãne ãma uzusi, Zezusi hã: — Corazĩ na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru ãma 'ri nho'õmo ãma, duré Sidõ ãma 'ri nho'õmo ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're isipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã ãma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ihâiro na 're si'uza za'ra.

14Tane nherẽ, tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. Niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma isipo'ozéb ãma hã, Tiru ãma duré Sidõ ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihâ za'ra za'ẽtẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

15Cafanau ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa.

16Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ni'wam norĩ hã ĩzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, ĩmreme 'madâ'â pese 'wa na, wa za ta norĩ hã te ĩsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norĩ hã ĩzadawa wasu'u na te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩwẽ'õ'wa na, wa za duré ta norĩ hã ĩsina te 're awaihu'u. We ĩzatõrĩ'wai wẽ'õ'wa na zama, wa za ta norĩ hã te ĩsina 're awaihu'u.

Aibâ norĩ, Zezusihi u apâ isihutuzé wasu'u

17Tawamhã datẽme 're nomro mono pari, ma tô apâ aihutu itẽme, aibâ norĩ hã, 72 na ihâiba za'ra hã. Tãma rowẽ za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Tahawa, te ãne siwasu'u za'ra, Zezusihi ma: — Wanhib'apito, asisi na, wa tô wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Tahawa, ma tô te te 're wawapari za'ra, ta norĩ hã.

18Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, ãne: — Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Satanasi hã wa'rui'wa hã hâiwa hawi time. Waptã'ã wamhã, wa tô 'madâ. Wara sina, ma waptãrã, tãiwapsa'a ne.

19Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩzadawa para, wahi norĩ hã duré apa'apa 'wa nhi'oto norĩ hã, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'rui'wa hã dama siptete nherẽ, te za asiptete sina tiwi 're anomro aba mo. Tawamhã te te 're aihõsi za'ra wa'aba mono õ di za, wa'rui'wa hã. Niha te te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

20Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hã dama 're wairébé mono wa, ma tô 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi hã hâiwa ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'éré za'ra wa'wa hã.

21Tame 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma iwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hã. Toi uptabi di oto. Tahawa, te Timama ma tinha, ãne: — Ĩmama, a hã Danhib'apito uptabi, hâiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. Ã norĩ hã marĩ te te waihu'u za'ẽtẽ za'ra õ di. Tane nherẽ, ma tô marĩ iwẽ hã tãma iwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norĩ ma hã, marĩ hã iwẽ tãma waihu'u za'ra õ di. Tane tô, Ĩmama. Asima iwẽzéb uwaibaba, ma tô ã norĩ ma si a'â iwaihu'u za'ra, marĩ iwẽ hã. Tahawa, wa ai'ãma ĩwata, asõpru wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22— Ĩmama ma tô ĩma waihu'u, uburé 're ihâimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihâ na te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di, 're ĩhâimana mono zém na hã. Ĩmama si ma tô ti'ra na ĩwaihu'u pese, 're ĩhâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihâ na Ĩmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Ĩwétési wa tô Ĩmama hã waihu'u pese, 're ihâimana mono zém na hã. Te ĩsima 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma, te 're awaihu'u, ta norĩ zama Ĩmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ihâimana mono zém na.

23-24Taha pari, ma tô aipi'ra, tisiré 're inomro mono norĩ u, siwaprosi te te tãma rowasu'u za'ra da. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra: — A norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di. Atõmo na ma tô 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo, te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zé hã. Aiwana wa'aba, ma tô da'ahâ na 're dasi'ubumro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã, danhib'apito norĩ zama. Ta norĩ hã ma tô aré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're 'madâ'â za'ra mono da, 're i'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã. Ma tô duré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're iwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Tahawa, a norĩ wa'aba ma si, 're rowẽ za'ra wa'aba mono di.

Samaritanu 're imorĩ wẽ wasu'u

25Tame ma tô aibâ hã wahudu hâiwi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã. Zezusi te te iroti na te te pibu da, ma tô ãne 'mahâ: — Rowahutu'wa, e marĩ, wa za te 're ab'manharĩ iwẽ hã, 're ĩhâimana u'âsi mono zéb da hã, te ĩsina uwaimrami da hã, hâiwa ãma.

26Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha: — E niha 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na, iwasu'u na rob'ui'éré hã. E niha asimirosa'rada hã, ãma.

27Tahawa, ma tô aibâ hã ãma sada'â asa, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono Asib'apito 're morĩ wa, te za 're isawi pese mo, uburé aipẽ'ẽ na, duré uburé asiptete na, duré uburé asimirosa'rata na. Te za duré 're idazawi pese mo, uburé. Marĩ iwẽ zô asima 're irob'madâ'â mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're irob'madâ'â mo, iwẽ zô. Ãne isimiroti na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tahawa, te Zezusi hã asa duré tãma tinha: — Tane tô. I'uwaibaba ma tô
ĩma iwaihu. Tawamhã taha zarina 're aihâimana mono wamhã, 'Re ihâimana
u'âsi mono 'rata te za 're aihâimana u'âsi mo, hâiwa ãma.

29Aibâ hã, uburé te te 're da'azawi pese mono õ di. Tahawa, te asa Zezusihi
ma tinha, ãne: — E 'wam norĩ hã wa za wa te 're sawi pese za'ra.

30Tahawa, te Zezusi hã tãma romnhimiré'é, ãne: — Aibâ hã ma tô si'ra
Zeruzalẽ hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô sô wairé,
isipsaihuri norĩ hã. I'uza, ma tô tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'é. Te aré oto
siwi tiwĩ. Te te siwi 're pré'é mono pari, te oto ai'aba'ré.

31Tawamhã isa'u za'ra si te sasedoti hã mo duré, da te i'u'iti wa'wai baba,
'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã. Aibâ hã te te sãmri
wamhã, bâdâdi zada'ré niwĩ, te timorĩ waré, isiti.

32Tawamhã aibâ ihâiba amo hã te duré iwa'wai baba mo, levita hã, sasedoti
norĩ pawapto'wa hã. Aibâ te te 'madâ'â wamhã, te duré bâdâdi zada'ré niwĩ
mo, isiti.

33Tawamhã te duré aibâ hâiba amo hã iwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ
da. Ta hã, samaritanu. Ta hã ma tô 'madâ, aibâ ihâzé ré hã. Te te 'madâ'â
wamhã, ma tô ãma tipẽ'ẽzé.

34Tahawa, ma tô itẽme mo. Ma tô 'wa're upsõ, rob'rãi wa'u isé na. Taha pari,
ma tô 'wa're u'ré, rob'rãi wa'u na, iwab ré na. Te te u'réi parimhã, ma tô
'wa're ubu. Taha pari, ma tô tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're idanhimi'wara
mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madâ, a'â.

35Tawamhã awẽmhã, rob'uiprazé hã ma tô 'ri tede'wai ma tisõ, maparane
isapotore hã, ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ hã. Te tãma tinha, ãne: “Ĩzô
'madâ'â pese. Apâ we ĩmorĩ wapsi, wa za aima wa'âbâ 'rãsutu, iwab õ
wamhã, rob'uiprazé hã.” Ãne ma tô 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu hã.
Ãne samaritanu wasu'u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Tawamhã Zezusi hã te oto aibâ hã ãma sadanha, ãne: — Aibâ si'ubdatõ, ma tô siparabâsi aibâ wa'wai baba ai'aba'ré, da te aré iwĩrĩ wa'wai baba. E 'wa hã isawi pese 'wa, te 're mo.

37Tahawa, ma te ãma sada'â ãne asa hã: — Aibâ pawapto'wa, ta hã isawi pese 'wa. Zezusi te duré asa tãma tinha: — Tane tô. Mo oto aimorĩ, isine 're aimorĩ da.

Zezusi, Marta norĩ, Mariaha me, te te isabu zahuré zé wasu'u

38Tawamhã Zezusi norĩ hã te duré ai'aba'ré, isiré 're inomro mono norĩ me. 'Ri wa'õtõ u, ma tô aihutu. Sihutu wamhã, ma tô pi'õ hã Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Marta na pi'õ nhisi hã.

39'Ri para u sisisi wamhã, ma tô Maria hã Zezusihi 'rata nhamra, ti'a, isimirowasu'u hã te te wapari da. Martaha no, Maria hã.

40Marta hã si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri hã ahâ wa tãma. Tahawa, te Zezusihi u mo, Marta hã. Ãne te tãma tinha: — Ĩno hã, ĩ'ãma sapa'a õ di. Ĩsiwaprosi, wa romhu. Romhuri hã ahâ di. Ĩ'ãma aipẽ'ẽzé wamhã, ma'ãpé we ĩtẽme satõrĩ, te te ĩpawaptob da.

41Tahawa, ma tô Wanhib'apito hã asa tãma tinha, ãne: — Marta, marĩ hã ahâ wamhã, tô asi'wa'rutu di.

42Marĩ hã misi iwẽ hã asima pisutu õ di. Ta hã ma tô Mariaha si sima pisutu. Tahawa, ni'wa hã iwẽ hã te te tiwi âri õ di za, te te iwaparizé hã.

Luca 11

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zéb da na, ãma isisanhozé wasu'u

Mateu 6.5-15; 7.7-11

1Tawamhã nimahã bâtâ na, te Zezusi hã nhamra, Timama ma, mreme da. Tãma mreme pari, ma tô misi isiré 're inomro mono norĩ hã 'mai'mahâ, ãne: — Wanhib'apito, ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're iwamreme zusi mono zéb da hã, wa te waihu'u za'ra da. Zuwã hã tinhimi'ubumro norĩ ma, te te iwaihu'u ne, te za wama iwaihu'u za'ra, wa te wasiwi waihu'u da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãne te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma: “Wamama, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ĩmreme. Uburé da'ãma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'ãma 're ĩmreme.

3Awẽ sidâpâsi, wei wama 're anhomri mono, wasa hã ãma 're iwasaihuri mono zéb da hã.

4Dawasédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're i'madâ'â za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã. Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawaséte u 're warere'e tõ mono da.”

5Taha pari, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ãté, asiwadi te za mara wa'wa atẽme ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã ãté marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hâiba amo nhorõwa u. Ãhã wamhã, rowi te za tãma i'manharĩ 'wa ãne: “Wa we atẽme mo, i'u'ẽtẽ wapu hã ĩma 'manhomri da a'â taré. Tahawa, te za si'ubdatõ ĩma isõ a'â.

6Nimosi ma tô we ĩtẽme wi, ĩsiwadi hã, romhâ hawimhã. Tane nherẽ, marĩ õ di, te tãma isõmri da hã.” Ãté, ãne te za tãma i'manharĩ 'wa, 'ri tede'wai ma.

7-8— Tahawa, te za ãté asa aima 'manharĩ 'wa: “Tane nherẽ, ĩ'utu zei õ di. Tahawa, i'u'ẽtẽ wapu hã te aima sõmri neza. Wa tô 'rinhito. Ĩ'ra norĩ me, wa oto wanhotõ za'ra ni.” Ãté, ãne te za aima 'manharĩ 'wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sô wahudu, i'u'ẽtẽ wapu zô, tiwi iwaptẽrẽzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marĩ wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marĩ õ wa, nasi tiwi waptẽrẽ wa, te za aima 'manho.

9-10Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te za iwẽ hã 're iwaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. Iwẽ zô si te za duré asima 're asõpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, 'râwi aima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hâimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zô, te te 're i'ridawa ta'a mono ne, te za iwẽ hã tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma i'ridawa ne, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, iwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

11Ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maihâimana aba mono wamhã, ãté ai'ra hã pe'a hã te za aiwi waptẽ. E tawamhã, te za wahi hã tãma isõ. Mare di. Pe'a si, te za tô tãma isõ, te te 'rẽne da.

12Duré ai'ra hã, si'a're hã te te aiwi waptẽrẽ wamhã, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hã tãma isõ. Mare di. Si'a're si, te za tô tãma isõ.

13Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ uptabi aba mono õ nherẽ, te za marĩ iwẽ si tô ai'ra norĩ ma 're isõmri za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're ihâimana mono hã, te za asõpru wa'aba zém nhipai u, iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ẽtẽ za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã. Tipẽ'ẽzani hã te za te te aima 're anhomri 'wa.

Bezebu na, wa'uburé norĩ wada'uri'wa nhisi wasu'u

Mateu 12.22-32; Marcu 3.20-30

14Tawamhã Zezusi hã aibâ ma, ma tô wa'uburé hã time. Ipẽ'ẽ 're, sãmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibâ hã. Oto aibâ hawi watobro wamhã, ma tô oto mreme watobro, aibâ hã. Tahawa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

15Tazahã, ni'wam norĩ hã dame isimasam norĩ hã, te Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, ãne: — Bezebuhu zadawa para, ma tô wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa paramhã.

16Ihâiba amo norĩ hã te duré wada'uri za'ra, ãne: — Ma'ãpé wanho'a, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wama 'manharĩ za'ra na, aiwaihu'u pese na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're i'anhamra mono na, wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

17-19Tahawa, ma tô sina waihu'u za'ra, te te ãma irosa'rata wasété za'ra na, Zezusi hã. Tahawa, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'râwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're si'uprosi. Duré, dasisãnawã nherẽ, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré duré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã sisada 're simasa mono wamhã, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u õ di, ta norĩ hâimanazé hã. Ma tô ĩma inharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're i'anhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra za'ra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. Ãne, wasu'u za'ra wa'aba õ di. Tahawa, ma tô ĩwasu'u za'ra wa'wa, i'upa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're i'anhamra mono na.

20Tô sena, wa 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto iwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono, ai'ãma 're isib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma isãna'rata na hã.

21Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Ãté, aibâ isiptede hã te za 're 'manhamra. Tawamhã si'wa'rutu ré, te za tinhorõwa te te dawi 're 'madâ'â pese. Tahawa, te za rowẽ na sa 're romnhimi'wara, isibro hã, da te upi ãna.

22Ãté aibâ isiptete u te za oto wi, isipai u isiptete uptabi hã. Tãma siptete wa, te za 'marõwĩ. Te za tiwi waibu isi'wa'rudu hã, te te i'umnhasizé hã. Uburé isibrob zama te za tiwi waibu. Tawamhã te za oto dama ãma aipé.

23Te duré tinha: — Ni'wam norĩ hã ĩwẽ'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ĩzada 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã te te 're ĩpawaptob za'ra mono õ wamhã, ĩtẽme te 're ida'ubumroi mono na hã ta norĩ hã ĩnhiti dazatõrĩ'wa na te za 're hâimana za'ra.

24Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã, ãne: — Ãté wa'uburé hã te za aibâ hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, â'õ wa'wai baba. Te za dazô 're rĩtĩ. Dazô 're rĩtĩ baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha: “Ĩnhorõwa 'rata u, wa za apâ mo, ãma 're ĩnhorõwa u'âsi mono da, ipẽ'ẽ 'remhã.” Ãne te za sima tinha.

25Tawamhã te za apâ mo aibâ u, ipẽ'ẽ 're, apâ sébré da. Tawamhã ihawi watobro haré, te aré hâiba baba na 're hâimana, 'ri hã baba na 're simasa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're isimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'âsi, 're iromnhimi'wara mono ne. Tahawa, wa'uburé ma, wẽ di, aibâ hã apâ ãma 're isõrõwa mono da hã.

26Tawamhã te za rob u watobro, tisiré norĩ zô morĩ da, wa'uburé hã. Tawamhã te za itẽme ãwisi za'ra, 7 na ihâiba hã isipai u iwasété uptabi za'ra hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da, aibâ ãma. Ãhã wana ré hã tãma rowẽ prã na te aré 're sãmra, wa'uburé misi, ãma 're sõrõwa mono ré hã, ipẽ'ẽ 'remhã. Ahâ na oto ãma 're sõrõwa za'ra mono wa, tãma rowẽ'õ uptabi di oto.

27Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'õ hã Zezusihi ma tinha, dawa'wa isa hã: — Asépata'wai ma, 're rowẽ mono di za, aiprédu'wai ma. A hã isimiprédu wa, tãma 're rowẽ mono di za.

28Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Tane tô. Tãma 're rowẽ mono nherẽ, isipai u ni'wam norĩ ma, 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

Zonahã wasu'u, apito Salomahã wasu'u me

Mateu 12.38-42; 16.1-4; Marcu 8.11-13

29-30Tawamhã Zezusihi tẽme ma oto dasina tahâ'â ni. Tahawa, te dama tinha, ãne: — E niha ã nimosi hã aipoto tém norĩ i'aihâimana wasété za'ra wa'wa. Ma tô ĩma i'ru za'ra wa'wa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, ĩwaihu'u pese na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmri na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Tahawa, taré 'madâ'â za'ra wa'aba da, niha hã marĩ te 'manharĩ õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tiwaihu'u pese na niha Zonahã ma, te te i'manharĩ wẽ ne, te za niwapsi 'manha, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. Duréihã, Zonahã ma, te te 'manharĩ wẽ wamhã, isadawa para datẽme imorĩ na, ma tô waihu'u za'ra, Niniwé ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã. Tane, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpoto ma, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

niha ĩma 'manharĩ wẽ, isadawa para atẽme ĩmorĩ aba na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

31Niwamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi ãma te te 're ida'ab'madâ'â mono hã, te za duré asada tihâimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhâ uptabi nherẽ, iwi, apito Salomahã u, isimiroti hã te te wapari da, isimiroti hã dahâimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherẽ, isipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Tahawa, te za tô i'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

32Niwamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tô te te 're wapari za'ra. Tahawa, ma tô ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, isipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, we atẽme ĩmorĩ aba na hã. Tahawa, te za tô i'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã.

Rob'uiwẽzé wasu'u

Mateu 5.15; 6.22-23

33Tahawa, te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Rob'uiwẽzé hã da te ro'o wamhã, e te za nima niwĩ dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upsibi ni. Mare di. Isima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwẽzé hã.

34Tane duré dato hã, aiwa rob'uiwẽzé me. Datõmo wẽ wamhã, dama rob'madâ'â wẽ di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'â waihu'u õ di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za iwẽ hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asimirosa'rata na 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, iwẽ hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

35Tahawa, 'râwi te za asimirosa'rata na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo.

36Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Rob'uiwẽzé hã te te aima 're rob'uiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, uburé aihâiba ma hã 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwi 're robra za'ra wa'aba mono õ di za. Tane, asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za aiwasédé hã 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, iwẽ si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

37Tawamhã tame te te dama rowasu'u pari, ma tô aibâ hã tãma tinha, isõrõwa u morĩ da, isiré sa da. Aibâ hã, farizeu. Tahawa, ma tô Zezusi hã ãma saze. Tawamhã 'ri para u sébré wamhã, te nhamra, sa da.

38Tane nherẽ, sai õ ré, simisõi õ di Zezusi hã, dahi'rada hã 're isimisõ za'ra mono zéb zarina hã. Tahawa, te farizeu hã tãma tinha, tipẽ'ẽ na, simisõi õ wa.

39Tawamhã ma tô Wanhib'apito hã tãma tinha, Zezusi hã: — Farizeu norĩ, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Hâsizé hã duré pratu hã imana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, iwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'aba mono da, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ipire prã norĩ si 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu iré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're ida'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana nhipese zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

40E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Uburé Dapoto'wa hã e wahâiba na si, ma tô te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tô te te 're wa'awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Tahawa, ma'ãpé isibrob'õ norĩ ma, 're asõprub za'ra wa'aba mono. Ãne dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata wẽ na, te za te te 're ai'awaihu'u 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

42— Farizeu norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô asimiromhuri wa'â hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're ipo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, wesuirã zapore wa'â hã, suru na tãma 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarizé wa'â hã tãma 're po'o nhimini za'ra wa'aba mono õ di. Ta hã, wẽ di. Tazahã, isimarĩ'õ norĩ ma, 're asõprub za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Ma tô tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo. Ibâre aré isimarĩ'õ norĩ ma, 're asõprub za'ra wa'aba mono 'wa'âhã. Tazahã, ma tô 're i'mararé za'ra wa'aba mo. Tahawa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

43— Farizeu norĩ, ai'ãma ĩpẽ'ẽzé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Dama ipire norĩ simasisizém na, 're asimro zei wa'aba mono di, rowahutuzéb ãma. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma asisi pire na, da te 're asawi za'ra wa'aba mono wamhã, asina 're dawapari ze za'ra wa'aba mono di. Tahawa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

44— A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tahawa, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Ãté ni'wa hã adâ'â 'ru uwaibaba te za mo, sisa'rese ãna, ti'ai haré newa. Tahawa, te za siwasété. Tane aiwẽ za'ra wa'aba newa, asirã za'ra wa'aba zarina 're danomro mono wamhã, te za 're dasiwasété za'ra. Tahawa, aiwẽ prã za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

45Tawamhã aibâ hã te Zezusihi ma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, farizeu norĩ, wẽ'õ za'ra wa, ma tô ta norĩ zu, wa norĩ zama hã iwa'awẽ'õ.

46Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Rowahutu'wa norĩ, ai'ãma ĩpẽ'ẽzé za'ra wa'aba di. A norĩ wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Ãté

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

marĩ ipire uptabi hã te za ni'wa hã dama sibu, te te sõihi waptob ãna. Tane a norĩ wa'wa hã. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hã ahâ uptabi na ma tô dama 're ipisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono ãna. Tahawa, te robzei'õ na oto 're danomro. Tahawa, aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

47-49— A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihi'rata aba norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã te te 're simro, isadawa wasu'u na te te 're wẽ'õ za'ra mono wa. A norĩ wa'wa hã isadawa wasu'u na, 're wẽ za'ra wa'aba mono newa, ma tô ẽtẽ tõmo wawẽ hã 're isõré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama ipibu pese zéb da, i'ru hã. Tazahã, aihi'rata aba ne, ma tô isadawa wasu'u hã 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo. E marĩ, te bété wasu'u, ab're 'wawi ẽtẽ tõmo wawẽ, 're isõré za'ra wa'aba mono hã. Aihi'rata 'wa, isadawa 'mahârâ'wa norĩ te te 're isimroi mono zé, ma tô 're isaze za'ra wa'aba mo. Ãne te wasu'u, ab're 'wawi ẽtẽ tõmo wawẽ, 're isõré wa'aba mono hã. Aiwana wa'aba, ma tô romhâ ré dapo're pu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Datẽme, wa za te 're da'azatõrĩ, da te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahã, ĩzadawa para õ nherẽ, te za da te 're simro, ni'wam norĩ hã. Rowasédé hã te za duré da te tãma 're 'manharĩ za'ra, ni'wam norĩ ma. Ãne, tãma waihu'u pese siromo wa, ma tô romhâ ré dapo're pu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

50-51Ropoto na'rata hawi, ma tô ãma dasiwi sãna'rata ni, isadawa 'mahârâ'wai pãrĩ na hã. Imorĩ'rada hã ma tô Abéu hã wĩrĩ 'rata ni. Abéu za'u si, ma tô isadawa wasu'u'wa sidâpâsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wĩrĩ ni, 'ri nho're ãma. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri nho're, ma wĩrĩ ni. Ibabarã na te 'ri hã za, 'ri iwẽ hã. Õ niwĩmhã, tãma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hã. Tame sab ré, ma wĩrĩ ni, Zacaria hã. Tahawa, te za 'ruiwa'âbâ za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norĩ hã, da te 're isimroi mono norĩ hã. Tahawa, ã nimosi dapoto té mono hã i'aihâimana za'ra wa'wa hã, te za aima rob'manharĩ za'ra wa'wa, isadawa wasu'u'wa norĩ, isimirowasu'u na 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono 'ru te.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52— Rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. Wa za ãma romnhimiré'é, ãne: Ãté, aibâ hã te za 'manhamra, 'ridawa tétézéb ré. Ta hã 're zasi mono õ di, 'ri para u hã. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono õ di, te te dawi 're azawi mono wa, 'ridawa tétézé hã. Tane, a norĩ wa'wa hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ma tô duré dawi 're isawi za'ra wa'aba mo, isimiroti mono bâ, da te 're waihu'u za'ra mono tõ da.

53-54Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, te rowahutu'wa norĩ hã tãma nharĩ za'ra, farizeu norĩ me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanharĩ na sima tirẽ, timreme na te te ãma upa zô, te te ãma upai wa, te te siwi wẽ'õ pese za'ra da. Tazahã, timreme na te te ãma upai õ di, Zezusi hã.

Luca 12

Dahâimanazé tô senai õ wasu'u

Mateu 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20

1-3Tawamhã ma tô dasina tahâ'â ni. Tahawa, da'ahâ uptabi di oto. Da'ahâ uptabi wa, ma tô 're dasipara wati'i za'ra. Ãhã wa, te Zezusi hã a'â tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Farizeu norĩ hâimanazé hã, tô senai õ di. Tahawa, te za tiwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, i'u'ẽtẽ wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, farizeu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti. Wa za ãma simiré'é, ãne: Ãté te za marĩ hã da te dawi 're sahâri za'ra, da te 're waihu'u tõ za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hã, danhimi'manharĩzé hã. Tane nherẽ, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane bara na, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã te za rowa'a ré dama asimirowasu'u za'ra wa'aba zém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihâiba pisutu dama asimirowasu'u za'ra wa'aba zé hã, te za sõ'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Tahawa, te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, farizeu norĩ hâimanazéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da, tô senai õ wa, ta norĩ 're ihâimana za'ra mono zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4-5— Ĩsiwadi norĩ, tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprosi aba mono da nherẽ, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono õ di za, da te 're ai'uprosi aba mono pari, niha da te oto aima 're rob'manharĩ waihu'u za'ra wa'aba mono dai õ wa. Aipãrĩ'wa norĩ hã ropipa u, te te 're asãmra waihu'u aba mono õ di za oto. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hã. Tahawa, taha si te za tô 're ipipa za'ra wa'aba mo.

6-7— Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Sire wa'â hã wa'âbâ surure nherẽ, ãma po're si'âri waihu'u õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tane duré, aséré za'rata aba zama, tãma waihu'u pese di. Sire hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tahawa, te za asina aihâtâ'â ãna 're anomro aba mo. — Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're inomro mono norĩ ma.

8Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za duré tizazei'wa na te te 're awasu'u, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

9Tanei õ di za, ni'wam norĩ hã isazei'õ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã. Ãne wamhã, tizazei'õ'wa na te za duré te te 're awasu'u, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

10— Ãté ni'wam norĩ hã Dasiré Ipoto ma, te za tãma nharĩ wasété za'ra. Tane nherẽ, tiwasété na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma 'madâ'â za'ra õ di za oto, iwasédé hã. Tazahã, ni'wam norĩ hã, Ipẽ'ẽzani hã te te 're wẽ'õ u'âsi za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra iwasédé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

11— Ãté isazei'wai wa, te za taré da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Tahawa, ãté te za rowahutuzéb u, da te 're asimroi wa'wa, ĩzazei'wa na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Ãté roti'wa norĩ u, te za da te 're asimroi wa'wa, ãté danhib'apito norĩ u. Tane nherẽ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono õ di za. Ãhã wamhã, tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zô hã, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

12Nimahã bâtâ na, da te aiwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani na aima waihu'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tahawa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

Aibâ isimarĩ ahâ wasu'u

13Tawamhã aibâ hã dawa'wa isa hã te Zezusihi ma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, ĩdub'rada hã ma'ãpé ĩ'ãma wada'uri, te te ĩma po'o da, wamama hã wawi dâ'â õ ré, te te wama ipisudu hã.

14Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Mare di. E 'wa hã ma tô ĩpisutu, te ai'ãma wada'uri da, te te aima po'o da hã. Ni'wa te te ĩpisutu õ di.

15Tawamhã te uburé dama tinha, ãne: — Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. 'Râwi te za 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimarĩ ahâ zô, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tõ da. Danhimarĩ ahâ uptabi nherẽ, robze u'âsi, ãma 're danomro mono õ di za, rowẽzéb õ wa, ta hã.

16-17Te duré ãma romnhimiré'é, ãne: — Aibâ hã te 're hâimana, isimarĩ ahâ hã. Buru nho ahâ wamhã, 'râwi te sima rosa'rata, ãne: “'Ri hã 'ri 're su'ure di, buru nho za'warizéb da hã. E marĩ wa za 'manha.

18Ãté ri wa za sãmra, te 'ri za'ẽtẽ da, buru nho za'warizéb da hã. Tamomo, wa za ubumro buru nho hã, 'ri za'ẽtẽ u. Ĩnhimarĩ zama, wa za sa'ra, buru nho zu hã.

19Taha parip si, wa za ĩsima tinha, ãne: ‘Ãhã na ĩma rowẽ di. Marĩ hã ahâ na, te ĩza daba'wara, iwẽ hã. Ĩwi iropsi'utõrĩ da hã, mare di. Wahub ahâ na, te za ĩ'ãma tiwahu, ĩsa hã ĩma 're hâimana mono ré hã. Wa za oto 're ĩwa'utu u'âsi. Ãté, te 're romhuri mono õ di za oto. Ãté ãhã na si, wa za oto 're ĩsa. Wa za duré te 're zâsi u'âsi. Marĩ na, wa za 're ĩto, ĩtozém na.’ ” Ãne te aibâ hã sima rosa'rata.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tahawa, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma tinha, ãne: “A hã ma tô ãma i'upa za'ẽ, asimirosa'rata na. Ã bara na te za atâ. Atâ'â wamhã, e 'wa te hã za oto asimarĩ hã, asima si 're i'a'ubumroi pese mono hã.”

21— Tane, danhimarĩ hã dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono ãna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarĩ hã.

Marĩ na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna, 're idanomro mono zé wasu'u

Mateu 6.25-34

22Tawamhã Zezusi te tinha, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Tahawa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazéb za'ra wa'aba na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, ai'uza õ na zama asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

23Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hã. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahâiba hã.

24Õhõta, si norĩ hã. Ma'ãpé, 'madâ'â za'ra wa'aba. Si norĩ hã te te sima 're robzuri mono õ di. Te te duré sima 're roptehâri za'ra mono õ di. Duré romnhimi'warazé hã 'ri õ di, isazéb za'ra nhimi'warazéb da hã. Tane nherẽ, te isa hã te te tãma 're anhomri u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E si norĩ si, te te 're azawi pese. Mare di. Si hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, si zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di.

25-26Duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E asibâtâ nhipai u, te za bété 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono õ di za. E marĩ da, te za bété marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo.

27Ma'ãpé, romnhirãrã 're ihâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're isimasa mono na hã. Ta norĩ hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di, zazahâ da hã. Tane nherẽ, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saloma hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uza wẽ uptabi na 're si'uza mono nherẽ, taha nhipai u, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirãrã hã.

28Romnhirãrã hã hâiwi 're simnhatã mono ré, te za du hã iré da te 're wazâri za'ra, unhama da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Tahawa, 're simasam hâ mono dai õ nherẽ, ma tô wẽ uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za bété. Te za tô te te aima 're anhomri 'wa. E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bété, taha si ai'uzazé hã za te te aima 're i'anhomri aba mono na hã.

29-31Tahawa, marĩ na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazéb zô si, duré â zô si, 're asõpré wa'aba mono õ di za. Taha zô si, te za isazei'õ'wa norĩ hã 're sõpré. Aimama 'wa hã ma tô aiwaihu'u za'ra wa'wa, marĩ hã aiwi sô 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi. Tahawa, õhõ si, te za 're ipisutu za'ra wa'aba mo, õhõ ãma si 're anomro aba mono da. Tawamhã marĩ hã aiwi sô 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã.

32Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩsiré norĩ, ai'umrore wa'aba nherẽ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Aimama 'wa hã Danhib'apito uptabi hã, te za aima pisutu za'ra wa'wa, isiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. Ãne ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa.

33-34Tahawa, te za uburé asimarĩ hã dama iwede za'ra wa'wa, iwa'âbâ zô, isimarĩ'õ norĩ ma, sõmri aba mono da. Tawamhã asimarĩ hã isi'utõrĩ'õ hã te za hâiwa ãma asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, wẽ u'âsi na. Tame, isipsaihuri norĩ hã sô 're sisisi waihu'u mono õ di za. Tame duré, da'uza hâzapu'u'wa hã 're hâimana za'ra mono õ di. Ti'ai ãma asimarĩ ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipẽ'ẽ 're, asima 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa ãma iwẽ hã isi'utõrĩ'õ upana. Duré hâiwa ãma iwẽ uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, taha na si te za asima 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã te te asô 're i'apisutu aba mono zô si.

Romhuri'wa norĩ, hâimana nhimiza'rese sina, 're ihâimana za'ra mono wasu'u

35-36Tawamhã Zezusi hã te duré tãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Romhuri'wa norĩ hã hâimana nhimiza'rese sina, te za tinhib'apito zô 're simipari za'ra. Tane, te za aihâimana nhimiza'rese sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãté dasina damrozéb u, te za isib'apito hã tiwi timorĩ za'ra, dame sa da. Tawamhã apâ wisi õ ré, te za si'uza za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ hã, te te tãma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uiwẽzé hã, rowa'a na sébré da, isib'apito za'ra hã. Tawamhã 'ri tẽme wisi wi, te za isib'apito za'ra hã 'ridawa ta'a, te te tãma 'ridawa za'ra da. Tahawa, te za awa'awi tãma 'ridawa za'ra.

37-38Tãma iromhuri'wa norĩ hã sõtõ ãna, sô simipari za'ra wamhã, tãma rowẽ za'ra di za. Tawamhã ãté mara wa'wa, te za apâ wi, isib'apito za'ra hã. Ãté si'a hârâ wi, te za apâ wi. Hâimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apâ wisi wamhã, tãma rowẽ za'ra di za, tãma iromhuri'wa norĩ ma hã. Tawamhã apito nherẽ, sai õ ré, te za a'â ti'uza na ãma saprĩ, isa te te tãma sõmri mono da, tãma iromhuri'wa norĩ ma. Te za duré tãma nharĩ za'ra, tisai ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tãma sõmri za'ra, isa hã.

39— Wa za duré ãma simiré'é, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahâimana nhimiza'rese ãna, 're dahâimana za'ra mono ré, te za isipsaihuri norĩ hã danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hã. Bâdâ hã we isébrézé 'ri tede'wa te te waihu'u wamhã, te za tiwi 'madâ'â pese, sébré tõ da, 'ri para u.

40Tane te za a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese sina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za wei mo apâ, sô asimipari za'ra wa'aba õ zém na, nimahã bâtâ na. Tahawa, te za aihâimana nhimiza'rese sina sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

Romhuri'wa i'umnhasi wasu'u, romhuri'wa i'umnhasi'õ wasu'u me

Mateu 24.45-51

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Tawamhã Pedru te 'mahâ: — Apito, e 'wai udâna, te ãne ãma isimiré. E uburé da'udâna zama, te ãma isimiré.

42Tahawa, te Wanhib'apito hã asa ãma romnhimiré'é, Zezusi hã ãne: — Dama romhuri'wa i'umnha hã duré isimiroti wẽ hã, e niha 're ihâimana mono zé hã. Ãne hã 're hâimana mono wamhã, te za isib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma iromhuri'wa norĩ hã isa'u nherẽ, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tãma pisutu, bâtâ pisutuzém na isazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma iromhuri'wa norĩ ma.

43-44Tawamhã apâ we imorĩzéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowẽ di za, romhuri'wai ma hã. Taha ma, tãma rowẽ uptabi di za tô. E marĩ wa. Isib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé isimarĩ hã te te tãma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa.

45Tazahã, tinhib'apito za're'ra, dama 're hâimana wẽ mono õ wamhã, tãma 're rowẽ mono õ di za. Ãté apito za're'ra, te za 'râwi sima tinha, ãne: “Ĩnhib'apito hã simahudu õ di.” Ãté, ãne te za sima tinha. Tahawa, sô rowaptâ'â wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahâ za'ra aibâ norĩ hã, duré pi'õ norĩ zama hã. Ãté, te za taré tisa zô si 're hâimana. Ãté te za âzé hã te te 're hâsi. Õne u'âsi, te te 're hâsi mono wa, te za 'rãi wasété na 're hâimana.

46Tawamhã rosa'rese ãna hâimana ré, te za isib'apito hã itẽme wi apâ, sô isimipari õ zém na nimahã na siwa'ru bâtâ na. Tahawa, te za sa'ẽtẽ azâ, tãma iromhuri'wa hã. Sib'ézé 'wa pa na, te za te te wa'õtõ. Tahawa, te za dapo're'õ norĩ zu robzei'õ te te sina 're sõ'õtõ, tãma iromhuri'wa hã.

47— Ãté, ni'wa hã te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hã, tãma iromhuri'wa hã. Tane nherẽ, wa'a te, isimiroti hã te te 're uwaimrami mono õ di za. Tahawa, te za sa'ẽtẽ azâri ni, powawẽ hâiwaré na, apito zadawa para.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48Ãté, ni'wai ma, waihu'u pese õ di za, isib'apito nhimiroti hã. Tawamhã marĩ te za upa. Tahawa, te za iwapu na si suru na azâri ni, tãma waihu'u pese õ wa, isib'apito nhimiroti hã. Ãté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te te tãma waihu'u pese wamhã, te za sô 're simipari, danhipai u te te tãma ãma 're uwaimrami mono da, isimiroti hã.

49Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata siromo 'wa'âhã, aré ĩma wẽ di.

50Wa za a'â robzépata za'ẽtẽ. Te robzépata õ ré hã, rosa'rata ahâ di za.

51E datẽme we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. Ãne hã ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Rosa'rata na te za ĩ'ãma dasima aipo'o za'ra ni.

52Ãté, 5 na ihâiba hã te 'ri ãma siré 're si'ubumro. Ta norĩ hã te za rosa'rata na ĩ'ãma sima aipo'o za'ra. Ãté, si'ubdatõ te za ĩwẽ'wa, 're hâimana za'ra. Ãté maparane te za ĩwẽ'õ'wa, 're hâimana zahuré. Ãté, maparane te za ĩwẽ'wa hã 're hâimana zahuré. Ãté duré si'ubdatõ te za ĩwẽ'õ'wa hã 're hâimana za'ra.

53Ãté, damama hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, i'ra si'aibâ hã. Ãté, da'ra norĩ hã te za timama hã siwi wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana mono wa, imama za'ra hã. Ãté, dana hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, i'ra sipi'õ norĩ hã. Ãté, pi'õ norĩ hã te za tina hã siwi wẽ'õ, ĩzazei'wa, 're hâimana mono wa, ina za'ra hã. Ãté, damaprewa hã te za tisani'aba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, isani'aba norĩ hã. Ãté, pi'õ norĩ hã te za timaprebaba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, imaprebaba norĩ hã.

54Uburé te oto dama tinha, ãne: — Ãté, te za hâiwa nhirõno i'madâ'â za'ra wa'wa, bâtâ pusizém niwĩ. Tahawa, te za asima irowasu'u za'ra wa'wa, ãne:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Tã, te za we tita'a.” Ãté, ãne te za asima irowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhã tã hã te za we tita'a tô.

55Ãté, rowa'u hã te za wei watobro, hâiwa nhimi'e hawi. Tahawa, te za ãne asima irowasu'u za'ra wa'wa, “Te za oto tirowa'ro.” Ãne te za asima irowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô oto tirowa'ro.

56Marĩ hã ti'ai ãma hã, duré hâiwa na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã. E niha bété tane aiwa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, marĩ te te iwasu'u hã, te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zé hã, ãma 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono nherẽ.

57-58Uburé ma, te duré dama tinha, ãne: — E marĩ wa, asina 're roti wẽ za'ra wa'aba mono õ di, iwẽ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Wa za ãma simiré'é, ãne: Ãté, ni'wa hã te za asaprõ, da'ãma 're irowairébé mono 'wa, 're isãmra mono zéb u. Marĩ 'manharĩ wa, te za asaprõ, te te tãma aiwasu'u da. Tahawa, te za bâdâdi na ane wa'aba ré, tãma asiwasu'u aiwasété na, rowairébé'wai u te te asaprõni tõ da, damrami'wai ma, te te duré ai'ru tõ da, dazazéb 're, te te asẽrẽ tõ da.

59Te te asẽrẽ wamhã, asiwa'âbâ 'rãsutu pese õ nherẽ, ta hawi aiwatobro waihu'u õ di za. Ãne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wẽ za'ra wa'aba mono da, iwẽ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

Luca 13

Dawasété wi 're idasipizari za'ra mono zé wasu'u

1Tawamhã Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tô ni'wam norĩ hã itẽme aihutu. Tahawa, te tãma rowasu'u za'ra, ãne Zezusihi ma: — A'uwẽ norĩ hã ma tô simro ni, Galiléa tede'wa norĩ hã. Pilatuhu nhimiwada'uri zarina, ma tô dasiwi hã simro ni. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tô uprosi ni. — Ãne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

2Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra: — E Galiléa norĩ hã ma tô danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. E tahawa, ma tô tidâ'â za'ra. E ãne, ma tô ãma irosa'rata za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Mare di. Taha wab õ di. Ta norĩ hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ma tô tidâ'â za'ra. Tane, te za tô a norĩ wa'wa hã isine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã.

4A'uwẽ norĩ hã, Siroé na 'ri sipo'o ãma 're isi'ubumroi mono norĩ nhisiwi, ma tô 'ri 'rãihâ hã waptãrã, da'madâ'âzé hã. Tahawa, ma da'ahâ na ai'utõrĩ ni. 18 na ma 'ri hã da'uprosi. Ta norĩ hã bété, e ma tô danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, Zeruzalẽ ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ upana. E tahawa, ma tô tidâ'â za'ra.

5Mare di. Taha wab õ di. Ta norĩ hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ma tô tidâ'â za'ra. Tane, te za tô a norĩ wa'wa hã isine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã.

Figuera wede i'rãi'õ wasu'u

6Tawamhã te tãma ãma romnhimiré'é za'ra ãne, Zezusi hã: — Aibâ hã te 're 'maihâimana, buru tede'wa hã. Iburu ãma hã, rob'ru hã te 're hâimana za'ra, uwa 'ru hã. Figuera wede hã te duré tame 're sa. Tawamhã bâtâ na te mo, figuera 'rã zô. Tane nherẽ, i'rã hã te te 'masãmri õ di, 'rãi ãna sa wa.

7Tahawa, te buru 'madâ'â'wai ma tinha, ãne: “Si'ubdatõ, ma tô ĩ'ãma tiwahu oto, taré nasi we sô ĩneb ré hã, figuera 'rã zô. Wa tô 'madâ'â wa'a. Te za isizâ. E marĩ da, te za taré 're sab u'âsi, 're 'rãi mono õ nherẽ.” Ãne te romhuri'wai ma tinha.

8Tawamhã romhuri'wa hã te asa tãma tinha, ãne: “Apito, misi ãma wahu a'â. Wa hã wa za a'â ti'a zu, ti'ai wazarizém na te ãma uirĩ da, wẽ na sab da.

9Wahub amo na 'rãi wamhã, wẽ di za. Duré ãne nherẽ 'rãi õ wapsi, te za ĩma i'ru, te sizâri da oto.” Ãne, te romhuri'wa hã tinha, buru tede'wai ma.

Zezusi hã, romhuri zahârizém na pi'õ isihâpâre te te ipesezé wasu'u

10Tawamhã romhuri zahârizém na ma tô dama rowasu'u Zezusi hã, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tame te pi'õ hã ihâzé ré hã dame nhamra. Hâzé ré ma tô ãma tiwahub
ahâ, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'âsi mono wa. Sihâpâ u'âsi, te tahawa 're
mo, wãi wahutu ãna.

12Tawamhã Zezusi te te 'madâ'â wamhã, te 'mahâ, ãne: — Pi'õ, aihâzé hã te
za oto aima apa.

13Taha pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tihi. Tawamhã ma tô awa'awi wãi
wahudu. Wãi wahutu wamhã, te ãma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma,
te te pese wẽ te.

14Tane nherẽ, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã ma tô sada tizahi, Zezusihi zada,
sabadu na nherẽ, te te pese wa. Tahawa, te uburé dama tinha, ãne: — Bâdâ
hã, 6 na ihâiba hã, wa te 're iromhuri za'ra mono zéb da hã. Taha bâtâ na
si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu
na hã mare di, romhuri zahârizém na hã.

15-16Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha, ãne: — Oro sabadu na te dapese
wa, ĩma nharĩ za, te za powawẽ hã awaru po'repore zama, 're iwasihu za'ra
wa'aba mo, âi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're âhuri mono da. Ãhãta
pi'õ hã, Abra'ãhã nhihudu hã. Satanasi hã te te 're pibui mono ré hã, ma tô
18 na ãma tiwahu. Sabadu na nherẽ, wa tô pese, hâzé ãna oto 're hâimana
mono da. E niha bâ bété, aima wẽ za'ra wa'aba õ di, sabadu na te ipesezé hã
rowẽ na pi'õ hã oto 're imorĩ da hã.

17Tawamhã Zezusihi mreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô iwẽ'õ'wa
norĩ hã aséb za'ra, Zezusihi mreme ma. Iwẽ'wa norĩ ma, rowẽ za'ra di. Marĩ
hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono wa, te 're to za'ra, tipẽ'ẽ na.

Mostada nhamare wasu'u, i'u'ẽtẽ wasu'u me

Mateu 13.31-33; Marcu 4.30-32

18-19Tawamhã Zezusi hã te dama tinha, ãne: — Niha marĩ na, wa za ãma
simiré'é, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã.
Mostada nhamare na, wa za ãma simiré'é. Mostada nhamare hã aibâ hã ma
tô a're. Tawamhã ma tô tiwa'ru. Wa'rui wamhã, papo za'ẽtẽ di oto. Tawamhã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

si hã te isu 'rowi, te te sima 're sasi za'ra. Ãne, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã.

20Te duré dama tinha, ãne: — E marĩ na, wa za duré ãma simiré'é, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na hã.

21I'u'ẽtẽ wapuzém na, wa za ãma simiré'é. Pi'õ hã te za i'u'ẽtẽ wapuzé hã suru na sa'wa, trigu 'rã zu pese wazari. Trigu zup si, sa'ẽtẽ uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, i'u'ẽne hã. Sa'ẽtẽ uptabi di za oto. Ãne duré, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã.

'Ridawa, 're surure wasu'u

Mateu 7.13-14,21-23

22Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, Zeruzalẽ u. 'Ri nho'õmo mono bâ, te te dama 're rowasu'u u'âsi Zezusi hã, 'ri wa'õtõ u zama.

23Tawamhã te ni'wa hã sadanha, ãne: — Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. Tahawa, ma tô Zezusi hã asa uburé dama tinha, ãne:

24— Tô sena, te za niwapsi da'ahâ na da te dasima 're wẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, itẽme 're danhisisi mono õ di za. Tahawa, 'ri para u 'ridawa 're su'ure na 're danhisisi mono da, sada 're idanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're asisisi aba mono da.

25Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te siré 'rinhitop tete da. Tawamhã te za i'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za i'mahârâ za'ra wa'wa, ãne: “Apito, ma'ãpé we wazô 'ridawa za'ra na, ãma atẽme wanhisisi da.” Ãne te za 're i'mahârâ za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di. E ma hawimhã, a norĩ wa'wa hã.”

26Tawamhã ãne te za asa tãma asiwasu'u za'ra wa'wa: “Wa norĩ hã, wa tô asiré wasaihuri ni. Asiré, wa tô duré âhuri ni. Warob ãma hã ma tô duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dama 're irowahutu mo, waza'ru ãma hã.” Ãne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa.

27Tahawa, te za asa duré aima nharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ĩzazei'wa na hã. Aiwasédé hã ma tô 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'réi wa'aba, ĩnhiti.” Ãne te za aima rob'ru za'ra wa'wa.

28Tawamhã rowẽ uptabi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're isi'ubumroi mono hã te za i'madâ'â za'ra wa'wa, Abra'ã norĩ hã, duré Izaqui, duré Zaco, duré uburé isadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tazahã, a norĩ wa'wa hã te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Tahawa, te za asina 're ai'ru'ru aba mo. Te za duré 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzépata za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono wa.

29Daro mono bâ, te za itẽme 're dasihutu, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're dasaihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ihâimana mono zéb u. Bâtâ pusizém hawi, te za itẽme 're dasihutu, bâtâ zasizém hawib zama, duré hâiwa nhimire hawib zama, duré hâiwa nhimi'e hawib zama.

30Tawapsi, te za dama iwapu ma nharĩ za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, dama ipire ma, te za nharĩ za'ra, dama wapu na 're hâimana za'ra mono da oto.

Zeruzalẽ ãma Zezusi hã ipẽ'ẽzézé wasu'u

Mateu 23.37-39

31Tawamhã Zezusi hã te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tô itẽme 'maihaihutu, farizeu norĩ hã. Tahawa, ma tô Zezusihi ma rob'ru za'ra, ãne: — Mo oto ã hawi aimorĩ. E marĩ wa. Apito Erodi hã ma tô sima aiwẽ, da te dasiwi aiwĩrĩ da.

32Tawamhã Zezusi hã apâ te tãma rob'ru za'ra: — Mo oto itẽme ai'aba'réi wa'aba apâ, tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsã wawẽ ne 're imorĩ ma. Wa'uburé hã wa tô te dama 're anhamra. Wa duré te 're da'apese, ã bâtâ na duré awẽm na. Awẽ amo na, wa za ĩnhimiromhuri hã uprosi. Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33— Zeruzalẽ ãma, ma tô da te 're simro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa
'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã. Õne u'âsi. Tahawa, wa za ãma mo, ãhã na, awẽb
zama, awẽ amo na zama, tame, da te dasiwi ĩwĩrĩ da, isadawa wasu'u'wa hã.

34— Zeruzalẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ĩpẽ'ẽzé za'ra
wa'aba di. Aihi'rata norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa
'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi, ẽtẽ na. Datẽme te te 're isatõrĩ
za'ra mono norĩ zama, ma tô duré te te 're simroi u'âsi, ẽtẽ na. Si'a hã ti'ra
zawi te, 're ipapo za'ra mono ne, wa aré te ĩsima 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa,
ĩsitẽme te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherẽ, asima 're ĩwẽ za'ra
wa'aba mono õ di asa.

35Tahawa, tinhorõwa hã te za oto tirẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ãma 're
i'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré a norĩ wa'wa hã, ĩhâiba 'madâ'â na
sahu za'ra wa'aba õ di za a'â. Niwapsi duré ĩhâiba 'madâ'â za'ra wa'aba wa,
te za ãne asima ĩwasu'u za'ra wa'wa: "'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para
we imorĩ ma, 're rowẽ za'ẽtẽ mono di za." Ãne te za asima ĩwasu'u za'ra
wa'wa, ĩhâiba 'madâ'â na duré sahu za'ra wa'aba wa. Ãne na aipẽ'ẽ 're asina
ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ĩhâiba 'madâ'â na duré isahu za'ra wa'wa.

Luca 14

Zezusi hã romhuri zahârizém na, aibâ te te ipesezé wasu'u

1Zudeu norĩ te, romhuri zahârizém na ma tô Zezusi hã ãzé, aibâ nhorõwa u,
isiré sa da. Aibâ hã, farizeu. Isiré farizeu norĩ ma, pire di, aibâ hã. Tawamhã
tame 'ri para, isi'ubumro norĩ hã ma tô Zezusi hã 'madâ'â za'ra.

2Tame sãmra ré, ma aibâ ihâzé ré hã itẽme wi, Zezusihi u. Hâzé wa, te dupto
zahuré di. Duré, paihi dupto zahuré di.

3Tahawa, ma tô Zezusi hã rowahutu'wa norĩ hã azadanha, farizeu norĩ me,
ãne: — E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're dapese za'ra, sabadu na hã.
E ma tô wawi sawi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, sabadu na, wa te 're dapese
tõ za'ra mono da. E niha isimiroti na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tane nherẽ, asa te te ãma sada'âbâ za'ra õ di. Tawamhã Zezusi hã ma tô aibâ hã pa'â. Ma tô pese. Taha pari, ma tô tãma rob'ru, morĩ da oto, 'ri tẽme.

5Tawamhã aibâ za'u si, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãté ai'ra hã te za aiwi ti'maiwaptã'ã 'wa, â zô ab're u, ãté powawẽ hã. Tawamhã e â zô ab're hawimhã asiwi wazere aba õ di za, romhuri zahârizém na nherẽ.

6Tazahã taha wamhã asa te te ãma sada'âbâ waihu'u za'ra õ di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

7Tawamhã wedeza na dasi'ubumroi wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã dama ipire norĩ te na ai'ubumro, dame sô idahârâ za'ra norĩ hã. Ãne ma tô ãma da'madâ, Zezusi hã. Tahawa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

8— Ni'wa hã asô hârâ wamhã, dasina damro u dame asa da, aimorĩ wamhã, dama ipire norĩ te na, asãmra õ di za. E marĩ wa. Ãté, aima ipire hã te dame tihâiba, dame sô idahârâ hã.

9Tawamhã te za aima tinha, 'ri tede'wa hã, õ niwĩ asãmra da, asãmrazém na sãmra da, aima ipire hã. Tahawa, te te aima inharĩ ma hã, asiséb di za. Da'rãsutu u, te za tô oto asã.

10Tahawa, ãne tõ da, dame asa da, asô dahârâ wamhã, da'rãsutu u, te za a'â asã. E marĩ da. 'Ri tede'wa hã si'uihâ na si te te aima pisutu da, dama ipire norĩ 'rata asãmra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhã, aima rowẽ uptabi di za.

11Tane, ni'wa hã pire wẽ te, 'râwi sina 're wata mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, te za tãma pisutu, wapu na 're hâimana mono da oto. Duré ni'wa hã, tipire na 'râwi 're si'madâ'â mono õ wamhã, te za tãma pisutu, dama pire na 're hâimana mono da oto.

12Tawamhã dame sa da, sô ihârâ ma, te tinha, Zezusi hã, ãne: — Dasaihurizé, dama 're 'manharĩ mono wamhã, ãté sô aihârâ za'ra õ di za, asiwadi norĩ zô hã duré asisãnawã norĩ zô hã, duré aimama norĩ zô hã duré isibrob ahâ norĩ zô hã, aiwaptoma 're isi'ubumroi mono norĩ zô hã. Ta norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zô aihârâ wamhã, asiré saihuri da, te za asa asô tihârâ za'ra, te te asa aima ãma wa'rãmi za'ra da.

13Tahawa, dasaihurizé hã dama 'manharĩ wamhã, te za isibrob'õ norĩ zô aihârâ za'ra, duré imorĩ'õ norĩ zô, duré i'rãtẽire norĩ zô, duré itob'a norĩ zô.

14Ãne wamhã, aima 're rowẽ mono di za. E marĩ wa. Ta norĩ hã simarĩ õ di, marĩ na te te aima ãma iwa'rãmi za'ra zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te za asõprubzé wa'rãmi aima tisõ. 'Re inomro wẽ mono norĩ te te ahâiwa'utu wapsi, te za aima ãma uwaimra.

Dasaihuri za'ẽtẽ zé wasu'u
Mateu 22.1-14

15Tame ma tô aibâ hã dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhã Zezusi te te dama iwaihu'uzé hã ma tô dame wapa. Tahawa, te Zezusihi ma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ihâimana mono zéb ãma, i'rata 're isaihuri mono norĩ ma, 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

16Tawamhã Zezusi hã te asa aibâ wasu'u hã tãma wasu'u, ãne: — Aibâ hã dasa hã sa'ẽtẽ na te te dama 'manharĩ da, ma tô sina roti. Tawamhã te te dama 'manharĩ õ ré, ma tô da'apo're pu'u siro, da'ahâ na itẽme dasihutu da, isiré dasaihuri da.

17Sipi pari wamhã, tãma iromhuri'wai ma, te tinha, ãne: “Mo oto aimorĩ dazô, we dasi'aba'ré da. Dasa hã te oto dazô aimasa.” Ãne te tãma tinha. Tahawa, romhuri'wa hã ma tô datẽme mo, dazô hârâ da.

18— Tane nherẽ, te nasi aibâ norĩ hã siparabâsi niha tãma nharĩ za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wẽ za'ra õ wa. Sô ihârâ 'rada hã te tãma tinha, ãne: “Ãma ĩmorĩ neza. Tane nherẽ, ti'a hã wa 'mai'uipra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. Ãne asib'apito ma, ĩzadawa wasu'u na za.” Ãne te tãma iromhuri'wai ma tinha.

19— Tawamhã ihâiba amo hã te duré tãma tinha, ãne: “Ãma ĩmorĩ neza. Tane nherẽ, powawẽ hã wa 'mai'uipra, 10 na ihâiba za'ra na. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wẽ za'ra zô. Ãne, asib'apito ma, ĩzadawa wasu'u na za.” Ãne te romhuri'wai ma tinha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20— Ihâiba amo hã te duré tãma siwasu'u: “Nimosi, wa ĩmro. Tahawa, dame ĩsa da, ãma ĩmorĩ waihu'u õ di.” Ãne te romhuri'wai ma tinha.

21— Tahawa, te apâ mo romhuri'wa hã, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese, isib'apito hã. Tahawa, te ãne tãma tinha: “Ai'aba'ré na dazô 're aimorĩ, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, isibrob'õ norĩ hã, duré imorĩ wẽ'õ norĩ hã, duré itob'a norĩ hã, duré i'rãtẽire norĩ hã.” Ãne te tãma rob'ru. Tahawa, te ta norĩ zô si mo, we te te simroi mono da.

22— Tawamhã we te te danhimroi mono pari, te tinhib'apito ma tinha ãne: “Apito, wa tô aimreme hã ãma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi õ di.” Ãne te tãma tinha.

23— Tahawa, te isib'apito hã duré asa tãma tinha, ãne: “Tane wamhã, dazô airĩtĩ mono pé, bâdâdi na. Da'manhopẽtẽ wamhã, ta norĩ hã te za we isimroi mo, ĩnhorõwa hã da te dasiwi 'masisi da.

24Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sô ĩhârâ 'rata norĩ hã, ĩsa na saihuri õ di za.” Ãne te isib'apito hã tãma tinha.

Zezusihi zazei'wa, 're inomro mono zé wasu'u

Mateu 10.37-39

25Tawamhã Zezusi norĩ hã si'aba'réi ré, te da'ahâ na isarina ai'aba'ré ni. Tawamhã ma tô Zezusi hã datẽme aipi'ra. Ãne te dama tinha:

26— Ãté, ni'wam norĩ hã te za we ĩtẽme ai'aba'ré, ĩzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhã te za te te 're ĩzawi pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norĩ zawi nhipai u, duré tisisãnawã norĩ zawi nhipai u, duré tihâimanazém nhipai u.

27Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're inomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherẽ, te za ĩsiré 're nomro. Ãnei õ wamhã, ĩzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono õ di za.

28— 'Ri'wa na, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ãté, a norĩ wa'wa hã te za asima i'mairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madâ'âzéb da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tahawa, te za a'â ãma i'mairowa'õtõ wẽ wa'wa, 'ri wa'âbâzéb da, rob'uiprazé hã iwab zô.

29-30Ãnei õ wamhã, ãté õne haré te za isãna'rata si i'mai'manharĩ 'wa. 'Ri 'rãihâ hã 'mai'uprosi aba õ di za. Da te sabu za'ra wamhã, te za ai'ãma 're dawa'ẽ za'ra wa'wa: “Oro te te 'ri 'ru za, te õne haré za.” Ãne te za ai'ãma 're dawa'ẽ za'ra wa'wa. Ãne, 'ri'wa na te aima ãma isimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

31-33— Duré apito na, wa za aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ãté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. Isib'a'uwẽ norĩ hã dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te ahâ na 're si'ubumro, 10 miu na ihâiba za'ra hã. Tawamhã ma tô apito hâiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hã. Dasi'wapé 'manharĩ'wa hã te we, u, ahâ uptabi na te te simro tinhib'a'uwẽ hã, 20 miu na, u, ihâiba za'ra hã. Tawamhã dazô wairébé õ ré, te za a'â nhamra, isib'a'uwẽ hã, dazada siptete za'ra zô. Dazada isiptete za'ra õ na, te te waihu'u za'ra wamhã, te za tinhitob'ru norĩ u da'mazatõ, te te tãma 'mazadawa wasu'u da, isib'apito za'ra ma. Isitob'ru norĩ hã zahadu romhâ ré, te za itẽme da'mazatõ, we dasihutu tõ da, dasi'wapé za'ra tõ da. Ãne, apito na te aima ãma isimiré'é za'ra wa'aba zé hã. Tane ĩzazei'wa, 're anomro aba mono da, marĩ hã asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, aipẽ'ẽ 're. Marĩ hã aipẽ'ẽ 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

Dasai warĩrĩzé wasu'u

Mateu 5.13; Marcu 9.50

34Te duré dama tinha, Zezusi hã, ãne: — Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherẽ, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 're 'manharĩ waihu'u mono õ di, apâ se da.

35Sei õ wamhã, ti'a hã wẽ da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Duré powawẽ nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marĩ dai õ wa oto. Ãne romnhimiré'ézé hã. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba ãma.

Luca 15

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pone'ẽrebâ isimanizé wasu'u

Mateu 18.10-14

1Tawamhã Zezusihi u ma tô aihutu ni, da'ahâ na, imreme hã da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ hã ma tô duré itẽme aihutu, siwa'ru 're inomro mono norĩ zama.

2Tawamhã farizeu norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ me: — Õ hã ma tô ãma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're inomro mono ãma hã. Ta norĩ siré, te nasi tisa.

3Tahawa, Zezusi hã ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

4— Asimizama hã ahâ wamhã, ãté misi te za aiwi 'maihaimani, 100 na ihâiba za'ra wamhã. E tawamhã, sô airĩtĩ mono õ di za, aiwi i'masimani zô hã. Te za tô sô airĩtĩ mo, apâ âri da. Asimizama zô airĩtĩ mono ré, te za 99 na ihâiba za'ra hã asa'u daba'wara, itehutu wa.

5Tawamhã aiwi isimani hã oto sãmri wamhã, atoi uptabi di za. Tahawa, te za asisé we i'â apâ, sãmri wẽ te.

6'Ri tẽme ãwisi wamhã, te za sô aihârâ za'ra, asiwadi norĩ zô. 'Râwi ai'rata 're isõrõwa za'ra mono norĩ zô zama, te za sô aihârâ za'ra. Tawamhã te za tãma irowasu'u za'ra, ãne: “Ãhã na ĩma rowẽ di. Ĩnhimizama hã wa tô tisã, ĩwi isimani hã. Ĩzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo.” Ãne te za tãma irowasu'u za'ra.

7— Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're imorĩ hã tiwasédé hã te te oto rẽme pese wamhã, hâiwa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã te za tãma 're to za'ra, misi nherẽ. Õhõ ãma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're inomro wẽ mono norĩ nhipai u hã, 99 na ihâiba za'ra nhipai u hã. Ta norĩ hã 're nomro wẽ mono wa, tiwasété na 're isiwẽ'õ za'ra mono da hã, mare di.

Rob'uiprazé isapotore simanizé wasu'u

8Tawamhã Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Pi'õ te, rob'uiprazé hã ahâ wamhã, ãté misi te za tiwi 'maihaimani, 10 na hâimana za'ra wamhã, isapotore hã. E tawamhã sô 're rĩtĩ mono õ di za, tiwi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'masimani wamhã. Te za tô sô 're rĩtĩ. Iro'ore hã te za duré sô ro'o, sô rĩtĩ da. Te za duré sô 'ri 're wamro. Sô 're rĩtĩ pese mono wamhã, te za tô oto tisã.

9Tawamhã te te sãmri wẽ te, tisiwadi norĩ zô te za oto tihârâ za'ra. I'rata isõrõwa za'ra norĩ zô zama, te za tihârâ za'ra. Tawamhã te za oto tãma rowasu'u za'ra, ãne: "Ãhã na, ĩma rowẽ di. Rob'uiprazé isapotore hã wa tô tisã, ĩwi isimani hã. Ĩzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norĩ wa'aba zama." Ãne te za tãma rowasu'u za'ra.

10— Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're imorĩ hã, tiwasédé hã te te oto rẽme pese wamhã, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te za ãma 're to za'ra, tiwasédé hã te te rẽme pese wẽ te, misi nherẽ.

Ai'repudu, timama te te irẽmezé wasu'u

11Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Aibâ 'ra hã maparane.

12Tawamhã te bâtâ na ino hã timama wi waptẽ, tinhibrom na ãma tãma siwanhizari zahuré da. — Tahawa, ma imama hã ãma tãma aipo'o zahuré.

13Ãhã wamhã, ãma ronomro õ ré, te uburé tinhibro hã sima ubumro, darob amo u morĩ da, ino hã. Darob amoi u wisi wamhã, wasété ahâ na te 're mo. Marĩ na si, ma taré tinhibro hã uprosi, imama te te tãma ipo hã.

14— Tawamhã tinhibro hã ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hã. Tawamhã tame darob ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô duré mram na 're dasi'ubumro. Dasai õ di. Tahawa, ma tô ai'repudu hã mra hã dame sépata.

15Tahawa, te aibâ u mo, te te tãma 're romhuri mono da, tame. Ãhã wa, ma tô aibâ hã satõ tiburu u, buru ãma uhâbâ te te tãma 're 'madâ'â mono da.

16Mrap te, ma tô sima wẽ, uhâbâ sa na 're sai mono da. Taha wamhã, mra te te 're sépata mono nherẽ, ai'reputu ma hã, da te 're ai mono õ di.

17Tahawa, ma tô sima tinha ãne: "Ĩmama ma, romhuri'wa norĩ hã ahâ nherẽ, ma tô dasa hã 're si'azahâri. Wa hã wa ãme mra hã te 're sépata za'ẽtẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tahawa, wa za oto mo, ĩmama u apâ. Ĩwisi wamhã, wa za ĩmama ma ĩsiwasu'u, ãne: ‘Ĩmama, ĩwasété na wa tô 're mo. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa tô duré upa.

19Ĩwasété wa, ãté ĩ'ãma 're ai'ra mono õ di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're ĩmorĩ da, te za ĩma ipisu.’ ” Ãne ma tô rosa'rada hã sima 'manha, ai'repudu hã.

20— Tawamhã aré 're isãmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorõwa u. Taha wamhã, zahadu romhâ ré, ma imama hã tisã ti'ra hã. Tahawa, te imama hã itẽme wara, i'ra hã te te sina pẽ'ẽ tari wa. Itẽme wisi wamhã, tinho'utu ma tô ti'â, ti'ra hã. Tob'rata hârâ na, ma duré sawi.

21Tawamhã te timama ma tinha, ai'repudu hã, ãne: “Ĩmama, ĩwasété na, wa tô 're mo. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa tô duré upa. Ĩwasété wa, ãté ĩ'ãma 're ai'ra mono õ di za.” Ãne te timama ma tinha, ai'repudu hã.

22— Wasété na 're morĩ nherẽ, te te wẽ'õ õ di, ti'ra hã, imama hã. Tahawa tite romhuri'wa norĩ te oto sa'ẽtẽ 'mahârâ za'ra, zazahâ ihâiwẽ we te te siwi 'mai'âri da, te te siwi ãma uza da. Duré isiptõmohi wasisizé, te te tãma sẽrẽ za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra. Duré ipara'uza zama te te tãma sẽrẽ za'ra da, ma tô duré 'mahârâ za'ra.

23Tawamhã te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: “Powawẽ zapu zama, we asiwi 'mai'ãwisi aba, wĩrĩ aba da, ihâipe hã.

24E marĩ wa. Ĩ'ra hã dâ'â newa. Tane nherẽ, dâ'â õ di. Ma tô aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherẽ, ma tô we apâ wi. Tahawa, wasa hã wa za oto wasiré huri ni, rowẽ te.” Ãne imama te tãma nharĩ za'ra, te te tãma 're iromhuri za'ra mono norĩ ma. Taha na ma tô dasa hã dama 'manha.

25— Tawamhã ino hã wisi wamhã, idub'rada hã te buru ãma nhamra. 'Ri tẽme te ãhã wamhã oto mo. Te te oto 'ri u rob'umhutu wa, ma tô rowamreme hã wapa, te te irowamreme za'ra hã. Dapara 'rasi zama, ma tô wapa, rowẽ te, da te dasima iromhu'u za'ra zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tahawa, te romhuri'wa hã 'mahâ, ãne: “E marĩ, te 'manharĩ za'ra ni.” Ãne te sadanha.

27— “Ano hã rowẽ na ma tô wei wi. Tahawa, wei wisi wẽ te, ma tô wama ti'ru aimama hã, powawẽ ihâipe hã wa te wasiwi wĩrĩ da, wasaihuri da.” Ãne te idub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hã.

28— Tawamhã ma idub'rada hã tizahi. 'Ri para u sébré da hã, te te sima wẽ õ di. Tawamhã imama, ma itẽme watobro, te te tãma nharĩ da, sébré da. Tane nherẽ, sébré zei õ di.

29Ãhã wa, te timama ma tinha, ãne: “Wa hã wa tô te aima 're romhuri pese. Ĩ'ãma wahub ahâ di, te aima 're iromhuri mono ré hã. Niwa, aimreme hã te simini õ di. Tane nherẽ, marĩ ĩma sõmri õ di, pone'ẽrebâ hã, dasa hã ĩsiwadi norĩ ma, te i'manharĩzéb da hã ãma.

30Ãhã na ai'ra hã ma tô wi. Asibro hã tãma ipo hã ma tô pi'õ na si hã uprosi. Tane nherẽ, ma tô wisi wi, dama i'ru, powawẽ ihâipe hã da te tãma 'maiwĩrĩ da.” Ãne te timama ma tinha, idub'rada hã.

31— Tawamhã imama te asa tãma tinha, ãne: “Ĩ'ra, a hã ĩ'rata, te 're asãmra u'âsi mo. Marĩ hã ĩnhibro hã, uburé ate hã.

32Uburé wama rowẽ za'ra wa, wa tô dasa hã dama 'manha, ĩ'ra hã iwisizém na. Ano hã dâ'â newa. Tane nherẽ, dâ'â õ di. Ma tô aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherẽ, ma tô we apâ wi.” Ãne ma tô ti'ra ma waihu'u.

Luca 16

Aibâ ihâimana nhipese wasu'u

1Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma: — Aibâ hã te 're hâimana, isibrob ahâ hã. Tãma iromhuri'wa hã te duré 're sãmra, tãma rob'madâ'â'wa hã. Tawamhã ma tô tãma 'mairowasu'u ni, ãne: “Rob'uiprazé hã te te aiwi 're anhimini, aima rob'madâ'â'wa hã.” Ãne te tãma 'mairowasu'u ni.

2Tahawa, te sô hâ, tãma irob'madâ'â'wa zô. Taha wamhã, te tãma tinha, ãne: “Aiwasu'u hã wa tô wapa. Ĩma 're irob'madâ'â mono zé hã, tâibâ za oto. Te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za rob'ui'éré hã oto ĩma isõ, uburé ĩnhimarĩ na 're irob'ui'éré mono zé hã.”
Ãne te tãma tinha, tite rob'madâ'â'wai ma.

3— Tawamhã te 'râwi sima tinha, tãma irob'madâ'â'wa hã, ãne: “Ĩnhib'apito,
ma tô ĩma tinha, te tãma 're romhuri mono tõ da oto. E marĩ, wa za oto te
're 'manharĩ. Ĩnhiptete uptabi õ di, buru na te dama 're iromhuri mono zéb
da hã. Duré ĩnhiséb di za, rob'uiprazém na te 're da'awari mono wamhã.

4Hã, wa tô po're puru oto, marĩ te i'manharĩ da hã, ĩ'ãma 're dasiwadi za'ra
mono da. Tawamhã apito te te ĩmei wamhã, ãté ĩsiwadi norĩ hã te za te te
siwi 're ĩmrami, tinhorõwa u, isiré 're ĩsa za'ra mono da.” — Ãne te 'râwi
sima tinha.

5— Tawamhã te sô hã, apito ma, marĩ te te iwa'âbâ za'ra õ norĩ zô. Tawamhã
itẽme iwisi 'rada hã te sadanha, ãne: “E niha tãma iwa'âbâ'õ hã zahadu, marĩ
wa'rãmimhã.”

6— “Piza'a, 100 na ihâiba za'ra hã, azeitona 'rãi wa'ui wab ré hã.” — Ãne te
tãma siwasu'u. — Tahawa, te asa tãma tinha, ãne: “Ãhãta iwa'âbâ'õ na,
rob'ui'éré hã. Asãmra. 50 na ãma rob'ui'éré, rowa'rãmimhã, tãma wa'âbâ da.”
— Ãne te aibâ ma ti'ru, rob'madâ'â'wa hã. Tahawa, te te tãma i'ru zarina,
ma tô ahâ prã na ãma rob'ui'éré.

7— Tawamhã aibâ hâiba amo hã ma duré itẽme wi. Tawamhã te sadanha,
ãne: “A hã bété, e niha tãma iwa'âbâ'õ hã zahadu, rowa'rãmimhã.” — “Sa'u
hã, miu na ihâiba hã, amnho trigu ré hã te tãma iwa'âbâ'õ hã.” — Ãne te
tãma rowasu'u. — Tawamhã te asa tãma tinha, ãne: “Ma'ãpé, 800 na ãma
rob'ui'éré, rowa'rãmimhã tãma isõmri da na.” — Ãne te tãma ti'ru,
rob'madâ'â'wa hã. Tahawa, te te tãma i'ru zarina, ma ahâ prã na ãma
rob'ui'éré.

8— Te te dama i'rui wasu'u, te te wapari wamhã, te tinha, isib'apito hã: “Pra.
E niha rosa'rada tãma iwaihu'u pe.” Ãne te isa'u tãma tinha. — Ãne Zezusi
te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma. Ma tô duré tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waihu'u za'ra, ãne: — Marĩ zô si, da te 're irosa'rata za'ra mono norĩ ma, waihu'u pese di, rosa'rada hã, rowa'a nhib'a'uwẽ norĩ nhipai u.

9Tahawa, ti'ab ré te za asimarĩ na 're idazawi za'ra wa'aba mo, ãma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarĩ hã asipara 're rẽme za'ra wa'aba mono wapsi, hâiwa u, asõrõwa u 're asisisi aba mono wi, te za asô 're tob'uzu za'ra wa'wa, asawi'wa norĩ wa'wa hã. — Ãne Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma.

10Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãté ni'wam norĩ hã te za danhibrob 'rare hã, dazô te te 're 'madâ'â wẽ za'ra. Tawamhã dama umnhasi wa, te za da te tãma 're pisutu za'ra, danhibrob ahâ na, te te dazô 're 'madâ'â za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazô te te 're 'madâ'â wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're waihu'u za'ra, isa'ẽtẽ na zama, za dawi 're isipsaihuri za'ra mono na.

11Ti'ai ãma danhimarĩ hã, dazô 're 'madâ'â wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za marĩ iwẽ uptabi hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, sô 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ di za.

12Marĩ hã date hã, dazô 're 'madâ'â wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za marĩ iwẽ hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

13— Dama romhuri'wa hã isib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono õ di za. Duré sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. Ihâiba amo si te za te te siwi 're wẽ'õ. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. Ihâiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'uiprazéb zô si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa hã za, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwab õ di.

Zezusihi nhimirowasu'u hâiba amo
Mateu 11.12-13; 5.31-32; Marcu 10.11-12

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Tawamhã farizeu norĩ hã ma tô Zezusihi mreme hã wapari za'ra. Tawamhã rob'uiprazé wẽ 'wa, 're nomro mono wa, ma tô Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne.

15Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã aiwẽ newa, te ai'ãma 're dawata za'ra wa'wa. Tazahã asimirosa'rata 'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Ãté, marĩ na te za dasima ãma 're dawata za'ra, iwẽ newa. Tazahã tãma wẽ õ wamhã, te za te te 're awẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

16— Uburé marĩ hã Mozési te te dama 're i'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimiroti hã ma tô dasipara bâ si, da te 're pese za'ra, Zuwã Batista datẽme morĩ õ ré. Tawamhã iwasu'uwẽ hã te oto da te 're wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. Tahawa, marĩ zô dasima iwẽzéb uwaibaba, da te 're irob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, itẽme 're dasihutu mono da.

17— Pire u'âsi, te za dama 're hâimana za'ra, uburé marĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã. Hâiwa hã si'utõrĩ nherẽ, duré ti'a hã si'utõrĩ nherẽ, te za pire u'âsi dama 're hâimana u'âsi.

18— Ni'wa hã aibâ hã timro te te rẽme wamhã, duré pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibâ hã. Duré, pi'õ, da te ime na aibâ mro wamhã, te za duré 'manharĩ wasété, ta hã.

Isibro pese wasu'u, isibrob'õ me

19Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u za'ra, farizeu norĩ ma, ãne: — Aibâ hã te 're mo, isibro pe hã. Zazahâ iwa'âbâ za'ẽtẽ na si, te 're si'uza. Duré dasa iwẽ uptabi na si, te 're sa.

20Tawamhã aibâ ihâiba amo hã te 're sãmra, isibrob'õ hã, i'wa're ré hã, Lazaru na isisi hã. Isiwadi norĩ hã te te siwi 're mrami, isibro pese nhorõwa u, te te siwi 're simizusi mono da, 'ridawa u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Dasai a'a na si, te ta hã 're sa. Wapsã si ma tô i'wa're hã te te siwi 're upsõmri.

22Tawamhã ma tô oto dârâ, isibrob'õ hã. Dâ'â wamhã, hâiwa u ma tô siwi ti'â, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Abra'ãhã 'rata, te oto 're sãmra, dame 're sai mono da. Isibro pe hã ma tô duré dârâ. Dâ'â wamhã, ma tô dasiwi sẽrẽ ni, ab're 're.

23Tawamhã ropipa hã te te oto 're sépata za'ẽtẽ, adâ 're isi'ubumroi mono zéb ãma hã. Ta hawi ma tô rob'madâ, isibro pe hã. Te te rob'madâ'â wamhã, ma tô Abra'ã hã tisã, romhâ na. I'rata te Lazaru hã nhamra, isibrob'õ hã.

24Te te 'madâ'â wamhã, ma tô tãma si'mahâ, ãne: “Wahi'rada Abra'ã, ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na. Ma'ãpé, Lazaru hã we ĩtẽme satõrĩ, â we te te ĩma a'âri da, te te ãma ĩnhoto di'i da, tinhiptõmo na, ĩnhoto wahâ da. Ãme ropipa, wa oto te 're sépata za'ẽtẽ, unhama ãma.”

25— Tahawa, ma tô Abra'ã hã asa tãma tinha, isibro pese ma, ãne: “Ĩnhihudu, aihâiba ré, aima 're rowẽ mono di. Uburé marĩ iwẽ hã ma tô asô 're simi'wara. Lazaru ma hã, marĩ iwasétére si, ma tô da te tãma 're sõmri za'ra. Ãhã na hã rowẽ na te oto 're hâimana. A hã te oto tô ropipa hã 're isépata mo.

26Duré, ab're 'rehâ hã isa'ẽne hã te 're sa'wari, wawa'wa. Tahawa, wa te ãma 're saprĩ waihu'u za'ra mono õ di, wa norĩ hã atẽme wa'aba hã. Duré a norĩ wa'wa hã we 're saprĩ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di, watẽme hã.”

27— Tawamhã isibro pe hã te asa tãma tinha, ãne: “Wahi'rada Abra'ã, tane wamhã, ma'ãpé Lazaru hã satõrĩ, ĩmama nhorõwa u.

28Tame te ĩsisãnawã norĩ hã 're si'ubumro, 5 na ihâiba za'ra hã. Ropipa, wa oto te 're sépata. Tahawa, te za isatõ, itẽme morĩ za'ra da, te te tãma rowasu'u za'ra da, ĩzarina we 're sisisi tõ mono da, ropipa u.”

29— Tahawa, ma tô duré Abra'ã hã asa tãma tinha, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã te nomro, ano norĩ 'ratamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimi'ui'éré zama, te i'rata tinomro za'ra. Ta hã te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai ãma ré."

30— Tawamhã isibro pe te duré asa tãma tinha, ãne: "Tane nherẽ, te te saze za'ra õ di, isimiroti na hã. Ni'wa hã dâ'â nherẽ, hâiwa'utu wa, itẽme morĩ za'ra wapsi, te za isimirowasu'u na saze za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã. Ãne wapsi, te za tiwasédé hã rẽme pese za'ra, rowẽ na oto 're nomro mono da."

31— Tawamhã Abra'ã hã te duré asa tãma tinha, ãne: "Ano norĩ hã Mozésihi nhimiroti hã te te saze za'ra õ di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimiroti zama, te te saze za'ra õ di. Ãne wamhã, ni'wa hã dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wamhã, e te aré bété ãma saze za'ra. Te te ãma saze za'ra õ di aré, isimirowasu'u na hã."

Luca 17

1Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Ãté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norĩ hã 're hâimana wasété za'ra. Tawamhã roti wasété'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za.

2Ãhãta, ai'uté norĩ. Ãté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're 'maihâimana wasété. Tawamhã tãma iroti wasété'wai ma, 're ropipa mono di za. Ibutu na ẽtẽ tõmo wawẽ hã da te ãma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei wamhã, tãma ropipa di, tãma iroti wasété 'wai ma hã. Tane nherẽ, isimiroti wasété zarina, ai'uté te te ĩrẽme wamhã, taha nhipai u hã tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

3Tahawa, te za 'râwi asina 're asõpré wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zéb zô. Ãté asisãnawã hã te za asada 're wasété za'ra wa'wa. Ãne wamhã, aimreme wẽ na, te za tãma 're iroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasété za'ra wa'aba mono tõ da. Tiwasété na aima 're siwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're inharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: "Te ĩsina 'madâ'â õ di, ĩzada aiwasétézé hã." Ãne te za tãma 're inharĩ za'ra wa'aba mo.

4Ãté, ã bâtâ na te za bâtâ bâ asada 're wasété za'ra wa'wa, asisãnawã norĩ hã. Ãté 7 na asada iwasétézé hã za. Tane nherẽ, tiwasété na aima siwẽ'õ da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

apâ nasi atẽme simasisi wamhã, te za nasi tãma inha ãne: “Te ĩsina 'madâ'â õ di, ĩzada aiwasétézé hã.”

Wanhib'apito, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

5Tawamhã isadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô tiwi rowaptẽrẽ za'ra, ãne: — Wanhib'apito, wama 're aza'ẽtẽ u'âsi mono, wa te wasina 're i'ai'umnhasi za'ra mono zé hã.

6Tahawa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Mostada nhamare hã surure nherẽ, da te 're wa, oto poto wamhã, wede za'ẽtẽ uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã, surure na nherẽ, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré figuera wede ma inharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé asi'uihâ na asisa'o'o, â 're, asi'uihâ na asi're da.” Tawamhã te aré asadawa zamarĩ za'ra wa'wa, figuera wede hã.

7Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — Ãté aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, ãté buru na te te aima 're iromhuri mono hã, ãté pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa hã. Tawamhã bâtâ na te za atẽme wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za ãne tãma inha: “We oto asãmra, asa da.” E ãne, te za tãma inha.

8-9Mare di. Ãne si te za tãma inha: “A'â ĩma asipi na. Asipi parip si, te za zazahâi wa'õtõ na asi'usi, ĩsa hã we ĩma iré âri da, duré â hã. Ĩsai parip si, te za asa. Te za duré ihâ'rẽ.” Ãne si te za tãma inha. Tawamhã te za aima ãma uwaimra, tãma i'ru zarina. Asiminhimi'ru hã te te ãma aima uwaimrami wa, e te za sô amnhasi, ãma aiwata zô hã. Mare di. Sô simnhasi õ di za.

10Tane a norĩ wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're inharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Sô 're wanhimnhasi za'ra mono õ di za, wa'ãma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tô wa te ãma aima 're uwaimrami za'ra, asimiwada'urizé hã.” Ãne te za 're inharĩ za'ra wa'aba mo.

Zezusi hã i'wa're ré norĩ hã te te ipese za'ra zé wasu'u

11Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, Zeruzalẽ u. Galiléa hã Samaria me 're isiwaptob zahuré mono wa'wai baba, te ai'aba'ré, bâdâdi na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tô aibâ norĩ me si'uzusi za'ra. Aibâ norĩ hã
i'wa're ré hã, 10 na ihâiba za'ra hã. Romhâ prã na ma tô tãma 'mazahâri
za'ra.

13Taha wamhã, tame ma tô sina 'mahârâ za'ra, ãne: — Zezusi, rowahutu'wa,
wa'ãma aipẽ'ẽzé za'ra na, wapese za'ra da.

14Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Õwa te za ai'aba'réi wa'wa,
sasedoti norĩ u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ u, te
te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, aséptâ'â za'ra wa'aba zém na hã. Tahawa, te
ai'aba'ré, i'wa're ré norĩ hã. Bâdâdi na si'aba'réi ré, ma tô tizéptâ'â za'ra.

15Tawamhã ma tô misi apâ mo Zezusihi u, tihâiba hã te te 'madâ'â wa. Ta
hã samaritanu. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata sina, te apâ mo, mreme
'rãihâ sina.

16Tawamhã Zezusihi u wisi wamhã, isahâpâ ma aime, hi'rãtitõ. Te te
ipesezém na te ãma tiwata, aibâ hã.

17Tahawa, te Zezusi hã tinha, ãne: — Aibâ hã 10 na ihâiba za'ra hã, wa tô
pese za'ra. E mahãta aibâ norĩ hã, 9 na ihâiba za'ra hã.

18Wasiré zudeu'õ nherẽ, e niha te we ãhã si mo apâ siwaprosi. 'Re ihâimana
u'âsi mono ãma wata da, isimipese waihu'u pese na.

19Tawamhã Zezusi hã te aibâ ma tinha, ãne: — Hâiwi asa na, asõrõwa u
aimorĩ da oto. A hã ma tô ĩzaze, te aipesezém na. Tahawa, ma tô aséptâ,
ĩzazei wa.

'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u

Mateu 24.23-28,36-44

20Tawamhã farizeu norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi sadanha, ãne: — E niwa te
za bâdâ hã iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ
mono zéb da hã. Tahawa, Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re
ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, marĩ hã datõmo na
a'â, da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tahawa, ãne da te 're romnhoré za'ra mono õ di za: “Ãhãta, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã. Õhõta, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã.” Ãne, da te 're romnhoré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, 're hâimana mono wa, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã.

22Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Niwapsi te za asima iwẽ za'ra wa'wa, bâdâ iwa waptã'ã da, ti'ai ãma dasiré ipodo hã te te dama 're iroti mono zé hã. Ãté ãne te za asima inharĩ za'ra wa'wa: “Misi bâtâ na nherẽ, Wanhib'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza.” Ãne te za asima inharĩ za'ra wa'wa. Tawamhã a'â asina waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

23Ĩzadawa para õ nherẽ, te za ni'wam norĩ hã te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré: “Ãhãta ti'ai ãma dasiré ipodo hã te nhamra. Õhõta, te nhamra.” Ãne te za te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré. Ãne wamhã, danhimirowasu'u zarina, ĩzô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

24Tã si'ubuzi, te te 're rowa'a mono wamhã, dama rob'madâ'â pibu pese di, hâiwa mono bâ hã. Tane, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã apâ wei morĩ wamhã, aihĩni te za 'madâ'â za'ra ni.

25Tazahã, te za a'â robzépata za'ẽtẽ, ã nimosi dapoto tém norĩ hã te te siwi wẽ'õ za'ra wa.

26Tawamhã sô 're idanhimipari za'ra mono õ zém na, te za wei mo apâ. Apâ we imorĩzéb u hã Nowé 're hâimana mono ré, 're idahâimana za'ra mono ne, te za 're dahâimana za'ra za.

27Ta norĩ hã daré âpusi mono õ ré hã, ma tô simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowẽ na 're nomro u'âsi mono da newa. Simiza'rese ãna te duré te te 're âhuri. Rowẽ na te duré sina 're mro za'ra. Ãne, 're idahâimana za'ra mono zé hã, Nowé hã 'ri ne 'manharĩ 're, sébré õ ré. Sébré parip si, ma tô oto tã hã we tita'a. Ti'ai hawib zama, ma â pu'u. Tahawa, ma uburé â na dasi'utõrĩ.

28Duré, Lo hã 're hâimana mono ré, 're idahâimana za'ra mono zém ne, te za 're dahâimana za'ra, apâ we imorĩzéb u hã. Ta norĩ hã ma tô 're saihuri. Ma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tô duré te te 're âhuri. Marĩ hã ma tô da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tô da te dasima 're rowede za'ra. Daburu ãma, ma tô da te 're robzuri. Ma tô duré da te dasima 're 'ri za'ra. Ãne, 're idahâimana za'ra mono zé hã.

29Tawamhã bâtâ na, Sodoma hawi Loho watobrozém na hã ma tô dasi'utõrĩ. Tã we ita'a ne, ma we uzâ hã asa'wa ti'ai u, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire zama. Tahawa, ma uburé dasi'utõrĩ.

30Tane, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã apâ we imorĩzéb u hã te za 're dahâimana za'ra. Sô 're danhimipari za'ra mono õ di za.

31Apâ we morĩ õ ré, ãté te za ni'wam norĩ hã ai'ubumro, 'ri nhisi hâpâ na. Tawamhã apâ we morĩ wamhã, tinhibrob zô hã te te si'ra waihu'u za'ra õ di za. Awa'awi te za tinhorõwa hawi ai'aba'ré, tinhibrob zô sisisi ãna. Duré tiburu hawi, apâ 'ri tẽme si'aba'réi õ di za. Õne haré te za duré ta norĩ hã õ hawim haré ẽtẽ 'rãihâ u dame sisa're.

32Ma'ãpé Loho mro wasu'u na 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono, isine 're anomro aba mono tõ da.

33Ni'wam norĩ hã si'uihâ na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, 're sihâiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

34Taha bara na te za ni'wam norĩ hã siré tinhotõ zahuré, ãté. Siré sõtõ zahuré ré, ihâiba amo hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'â, hâiwa u. Ihâiba amo si te za tirẽ.

35Ãté, pi'õ norĩ hã te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'â, ihâiba amo hã. Ihâiba amo si te za tirẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

36Ãté, aibâ norĩ hã te za siré romhuri zahuré, buru ãma. Tawamhã ihâiba amo hã te za ti'â hâiwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ihâiba amo si te za duré tirẽ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Tawamhã te sadanharĩ za'ra, ãne: — E mame te za tane na hã tiromhâiba. Tahawa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne: — Sipahudu hã marĩ dâ'â u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese di, marĩ hã 're dâ'â za'ra mono wa, 're isimasa mono zé hã.

Luca 18

Imrotõ wasu'u, da'ãma rowairébé'wai me

1Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma, wa'a ãna 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te te tô 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da hã. Ãne te tawamhã ãma simiré'é:

2— Aibâ hã te 're hâimana, 'ri nho'õmo ãma, da'ãma rowairébé'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'õ'wa ta hã, duré danhimiroti na zama isimiwazéb õ.

3Tame ma tô pi'õi mrotõ hã 're sãmra. Te itẽme 're neb u'âsi, te te tãma 're rowairébé mono da ne. Ãne te te tiwi 're rowaptẽrẽ: “Ĩ'ãma aime na. Ma'ãpé ĩzawi'õ'wai ma roti na, te te ĩma 'manharĩ wasété tõ da.” Ãne te nasi tãma tinha.

4-5— Tane nherẽ, duréi nherẽ, te te pawaptob õ di. Tawamhã itẽme 're neb u'âsi mono wa, te oto 'râwi sima tinha, da'ãma rowairébé'wa hã, ãne: “Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, te 'madâ'â õ nherẽ, duré danhimiroti na ĩnhimiwazéb õ nherẽ, te te sina ĩwa'a wa, wa za oto tãma rowairébé, marĩ te te sima iwẽ na. Te tãma rowairébé õ wamhã, ĩtẽme 're neb u'âsi mono wamhã, te za te te 're ĩwasutu u'âsi, timreme na. Ãne õ'umnhasite, wa za oto pawapto.” Ãne te sima tinha, tipẽ'ẽ na.

6Te duré tãma nharĩ za'ra, Wanhib'apito hã ãne: — Ma'ãpé, ãma rosa'rata za'ra wa'aba, da'ãma rowairébé'wa, te te sina irotizém na hã.

7Wẽ prã zahã, te za, u, imrotõ hã pawapto. E bété tinhib'a'uwẽ hã te te 're pawaptob za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãté rowa'a na,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãté bara na te za sô 're hãsi, te te 're pawaptob za'ra mono da. E bété te te 're pawaptop su'u za'ra mono õ di za.

8Mare di. Te te sima 're iwẽ za'ra mono zarina, te za tô te te 're pawaptob za'ra. Te za te te 're pawaptop su'u za'ra. Te te 're pawaptob za'ra mono nherẽ, e niha za, ti'ai ãma Dasiré Ipodo we apâ morĩ wamhã. E ti'ai ãma te za da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zé hã sina sõpẽtẽ.

Farizeu norĩ wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wai me

9Tawamhã Zezusi hã te za duré dama ãma romnhimiré'é, ni'wam norĩ udâna. Ta norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono newa, ma tô 'râwi sina 're wata za'ra. Tihâiba amo norĩ hã te duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra, wasété za'ra newa. Tahawa, ma tô tãma ãma simiré'é za'ra, ãne:

10— Aibâ norĩ hã ma tô tizasi zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, tãma mreme zahuré da. Aibâ norĩ hã, farizeu, duré danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa.

11Zasi wamhã, hâiwi te oto za, farizeu hã, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa nhiti. Ãne ma tô mre: "'Re ihâimana u'âsi mono, ãhã na, wa za ai'ãma ĩwata. E marĩ wa. Wa hã ĩsiré aibâ norĩ ne, ĩwasété na 're ĩmorĩ õ di. Danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di. Wa hã rob'uiprazém na, dawi 're ĩnhipsaihuri mono õ di. Duré pi'õ na zama, dawi 're ĩnhipsaihuri mono õ di. Tahawa, wa za duré ai'ãma ĩwata, õhõ ne, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa ne, 're ĩmorĩ õ wa.

12Maparane bâtâ na romhuri sidâpâsi, wa ĩsai ãna 're ĩnhamra, te aima 're romhuri mono da, ĩmreme na. Ĩpawa'â hã wa duré te aima 're po'o, suru na." Ãne ma tô farizeu hã tiwẽ hã sina tihi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

13— Tanei õ di, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa hã. Hâiwi te za, romhâ na. Te ti'rã po. 'Râwi siwẽ'õ wa, 'rãi wahutu õ di. Ãne te tãma siwasu'u: "'Re ihâimana u'âsi mono, wa hã ĩwasétére di. Ĩwasété wa, ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na, ĩwasédé hã ĩma pari da."

14Tahawa, ma tô Zezusi hã dama tinha, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa si, rowẽ na te apâ mo tinhorõwa u,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

farizeu upana. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono te te wẽsãmri wa, tãma isiwasu'uzém na, duré wasété nherẽ, marĩ te te 're i'manharĩ wasété mono na, te te 're 'madâ'â mono õ wab zama. Ni'wam norĩ hã danhipai u wẽ newa, tiwẽ na sina 're wata za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, te za tãma pisutu za'ra, pire na dama 're hâimana za'ra mono da.

Zezusihi u, ai'uté, da te i'ãwisi za'ra zé wasu'u

Mateu 19.13-15; Marcu 10.13-16

15Taha pari, ma duré ni'wam norĩ hã ai'uté hã ãwisi za'ra, Zezusihi u, ai'uté ãma mreme da, iwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã te te da'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra.

16Tawamhã ma tô Zezusi hã ai'uté norĩ zô hâ, itẽme si'aba'ré da. Te duré tisiré 're inomro mono norĩ ma tinha, ãne: — Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba õ di za. A'â we ĩtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Ã ai'uté norĩ hã õne haré isimizazei pese zarina siti ãna 're ihâimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra, ta norĩ ãma hã.

17Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté isimizazei pese zarina siti ãna 're ihâimana za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono õ wamhã, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za.

Aibâ isibrob ahâ wasu'u

Mateu 19.16-30; Marcu 10.17-31

18Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, ãne zudeu hã: — Rowahutu'wa, aiwẽ di. E marĩ iwẽ hã wa za 'manha, 're idanomro u'âsi mono zé hã te ĩsina i'uwaimrami da hã.

19Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — E niha te ĩ'ãma aiwa, ĩwẽ na. 'Re ihâimana u'âsi mono si, iwẽ uptabi hã, õhõ si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Aima waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ãne, dama isimiroti hã: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré, danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, dahâiba na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're iwazé pese mo, ana zama.”

21Tawamhã aibâ hã te duré asa tãma tinha, ãne: — Ĩprédu wi, wa tô te 're wapari pese, isimiroti hã. Õne u'âsi. Te 'madâ'â rẽme õ di.

22Isihâimanazéb 'rãzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tãma tinha, ãne Zezusi hã: — Tane nherẽ, misi te zahadu aihâimanazéb zô aiwi rowaptâ. Ma'ãpé, uburé asibro hã dama wede mono, iwa'âbâ zô, isibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hâiwa ãma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apâ we ĩtẽme aimo, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

23Ãne aibâ ma, te te roti wamhã, sibrob ahâ uptabi wa, ma tô tiwi tirobzei'õ, tinhibrob zawi te.

24Tawamhã Zezusi hã tiwi irobzei'õ na ma tô waihu'u. Tahawa, te ãma simiré'é, ãne: — Isibro pese norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u 're isisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

25E niha te za awaru ba'õmore hã isi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, isibro pese norĩ hã si'uihâ na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã.

26Tahawa, te iwapari'wa norĩ hã sadanharĩ za'ra, ãne: — Isibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã. Ãté ni'wai õ di.

27Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tawamhã Pedru hã te tãma tinha, ãne: — Wa norĩ hã wa tô wanhorõwa
hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

29Tahawa, te asa tãma tinha, Zezusi hã, ãne: — Tane tô. Tô sena wa za aima
waihu'u za'ra wa'wa. Ãté, ni'wam norĩ hã te za tinhorõwa hã rẽme za'ra, 'Re
ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé, te te dama 're wasu'u
za'ra mono da. Ãté timro hã te za a'â te te 're rẽme za'ra, ãté, tisisãnawã norĩ
hã, ãté timama hã, ãté tina hã, ãté ti'ra norĩ hã.

30Tawamhã ti'ab ré, te za tô marĩ hã te te tãma 're anhomri za'ẽtẽ,
iwa'rãmimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te za tô duré tãma pisutu za'ra,
niwa, rowẽ hã te te sina 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, hâiwa ãma.

Zezusi hã tidâ'âzém na isiwasu'uzé, tihâiwa'utuzém na zama

Mateu 20.17-19; Marcu 10.32-34

31Tawamhã Zezusi hã hâiba pisutu ma tô sani za'ra, tisiré 're inomro mono
norĩ hã, aibâ 12 na ihâiba za'ra hã. Ãne te tãma nharĩ za'ra: — Ĩwapari pese
za'ra wa'aba. Ãhã na, wa Zeruzalẽ u ai'aba'ré ni. Tame te za marĩ hã ĩzô
watobro. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã, dasiré ĩpoto
ãma, te te ĩ'ãma irob'ui'éré za'ra zéb zarina, te za marĩ hã ĩzô watobro.

32Te za, u, dasiwi ĩ'âri ni, zudeu'õ norĩ ma, da te dasiwi ĩhâiba nhomri da.
Te za, u, ĩ'ãma tawa'ẽ za'ra ni duré, zudeu'õ norĩ hã. Te za, u, ĩ'ãma wasété
za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi ĩ'uptob za'ra.

33Te za, u, da te dasiwi 're ĩpré'é. Taha pari, te za, u, dasiwi ĩwĩrĩ ni. Tane
nherẽ, bâdâ maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za, u, apâ hâiwa'udu.

34Tazahã, tãma pibu prã za'ra di, te te tãma sina irob'rãzarõtõ za'ra zé hã.
Tãma waihu'u za'ra õ di, te te tãma iwaihu'u za'ra zé hã.

Itob'a te te 're ida'awari mono hã, Zezusi te te ito pesezé wasu'u

Mateu 20.29-34; Marcu 10.46-52

35Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'õmo
nhisi u. Tame te aibâ hã itob'a hã nhamra, bâdâdi zababa te te 're ida'awari
mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Aibâ hã ma tô da'awapa, da'ahâ na da te iro'rahâri za'ra na hã. Tahawa, te anha, ãne: — E marĩ hâimana bâ.

37Tahawa, te asa tãma rowasu'u za'ra ni, ãne: — Zezusi, Nazaré hawi we imorĩ, ma ro'razâ.

38Tawamhã te itob'a hã nasi 'mahâ, ãne: — Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na.

39Tawamhã danhowa isi'aba'ré, te tãma nharĩ za'ra, ari'iwi sãmra da. Tazahã, te te wapari za'ra õ di. Tahawa, te nasi 'mahâ, ãne: — Dawihi nhihudu, ĩ'ãma aipẽ'ẽzé na.

40Tahawa, ma tô Zezusi hã mazazâ. Te dama ti'ru, itob'a hã da te dasiwi saprõni da, itẽme. Itẽme da te saprõni wamhã, Zezusi te sadanha, ãne:

41— E marĩ te asima ĩwẽ, te aima 'manharĩ da hã. — Apito, ĩto pese da, wa ĩsima aiwẽ, apâ te 're rob'madâ'â mono da. — Ãne te asa tãma tinha, itob'a hã.

42Tawamhã te Zezusi hã tãma tinha, ãne: — Rob'madâ'â. Asina ĩ'umnhasi wa, ma ato pe.

43Tawamhã awa'awi ma tô rob'madâ'â wẽ, aibâ hã. Zezusihi siré te oto mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wata sina. Uburé, ãma i'madâ'â'wa norĩ zama, te 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tiwata za'ra. Ãne Zezusi, itob'a te te ito pesezé wasu'u hã.

Luca 19

Zezusi norĩ wasu'u, Zaqueuhu me

1Tawamhã Zezusi hã Zerico u, ma tô wi. Wisi wamhã, 'ri nho'õmo wa'wai baba, ma ro'razâ.

2Zerico ãma, te aibâ isibro pe hã 're hâimana, Zaqueu na isisi hã. Danhib'apito ma, rob'uiprazé arĩ ubumroi'wa norĩ 'madâ'â'wa, Zaqueu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Ta hã ma tô sima wẽ, Zezusi hã te te 'madâ'â da, duré te te hâiba pibu da. Tane nherẽ, da'ahâ uptabi wamhã, te te 'madâ'â waihu'u õ di Zezusi hã, sapore wa, Zaqueu hã.

4Tahawa, ma tô danho'a wara, wede u, te te sai'uri da, sipapara te te 'madâ'â da, iwa'wai baba za wei morĩ wa, Zezusi hã.

5Tawamhã Zezusi wede u oto wisi wamhã, hâimo te 'mazawẽ. Ãhã wamhã, ma tô 'mahâ Zaqueu hã, ãne: — Zaqueu, ai'aba'ré na we si'ra na. Ã bâtâ na hã asõrõwa ãma ĩhâimana da hã wa ĩsima wẽ.

6Tahawa, ma si'aba'ré na si'ra. To sina, ma tô tãma tinha, isõrõwa u isiré morĩ da, i'rata a'â sãmra da.

7Tawamhã isõrõwa u sébré wamhã, te dasima nharĩ za'ra ni, Zezusihi za'u, ãne: — Zapre, ma bété isõrõwa u ãzé, aibâ iwasété nhorõwa u.

8Zaqueu hã hâiwi te oto za, Wanhib'apito ma, siwasu'u da. Tawamhã ãne te tãma tinha: — Ãhãta, ĩnhibro hã wa za ãma aipo'o, isibrob'õ norĩ ma, te sõmri mono da. Duré, dawi ĩnhipsaihuri hã wa za, te isimi'uri nhowa're're, dama ãma 'rãnhipa, iwa'rãmi. Rob'uiprazé misi wamhã, wa za maparane si'uiwa na dama ãma 'rãnhipa.

9-10Tahawa, te Zezusi hã dama tinha, ãne: — Ãhã na hã rowẽ di oto, isõrõwa ãma hã. Ã hã aibâ hã ma tô tinho'reptuzé hã sina waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, te za tô oto 're mo. Taha da, ma tô ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã we mo, ipẽ'ẽ 're, simani ne 're inomro mono norĩ te te 're anho'reptui mono da, wẽ na oto 're nomro mono da.

Romhuri'wa norĩ, 10 na ihâiba za'ra wasu'u

Mateu 25.14-30

11Tawamhã ma tô wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hã. Tahawa, te za duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra. E marĩ wa. Zeruzalẽ u, iwisizéb u hã, romhuture di oto. Ãne wa, te dasina rosa'rata za'ra ni: — Ãté, bâdâ te za oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tahawa, te ãma simiré'é Zezusi hã, ãne: — Aibâ hã dama ipire hã darob amoi u ma tô mo, tinhib'apito hã te te sabu da. Isib'apito hã te za pisutu, apito na dama 're hâimana mono da, irob ãma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parip si, te za wei mo apâ, tirob u.

13Tahawa, te morĩ õ ré, sitẽme sô tihârâ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ zô, 10 na ihâiba za'ra norĩ zô. Misi si, ma tô te te tãma sõmri, rob'uiprazé isapotore hã, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ hã. Tawamhã te ãne tãma 'ru za'ra: “Marĩ hã te za 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na ãma atob za'ra wa'aba da, apâ we ĩmorĩ õ ré.” Taha pari, te oto tiwi timorĩ za'ra.

14— Dama si'apito da nherẽ, irob 're, 're idahâimana za'ra mono hã te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tõ da. Tahawa, te isarina siwi da'mazatõ, isib'apito ma, te te ãma dazadawa wasu'u za'ra da.

15— Tane nherẽ, ma tô aibâ hã isib'apito hã pisutu, dama si'apito da. Tahawa, ma tô wi apâ, tirob u. Wisi wi, ma tô sitẽme sô tihârâ za'ra, tãma iromhuri'wa norĩ zô hã, niha ãma isitob za'ra zé, te te waihu'u da.

16Tawamhã itẽme iwisi 'rada hã te tãma tinha, ãne: “Apito, rob'uiprazé isapotore hã ma tô ĩma isõ, misi. 10 na ihâiba za'ra hã, wa tô ãma ato.”

17— Tawamhã isib'apito te asa tãma tinha, ãne: “Wẽ di tô. A hã, romhuri wẽ 'wa. Marĩ hã 'rare nherẽ, ma tô ĩma 're i'manharĩ wẽ u'âsi mo. Ĩma ai'umnhasi di. Tahawa, wa za oto aipisutu, 're da'ab'madâ'â mono da. 'Ri ahâ, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri ihâiba za'ra hã tame 're da'ab'madâ'â mono da.”

18— Tawamhã isãna'remhã, ma we duré itẽme wi. Ta hã te duré tinhib'apito ma tinha, ãne: “Apito, rob'uiprazé isapotore hã ma tô ĩma isõ. Imrotõ na ihâiba za'ra hã, wa tô ãma ato.”

19— Tahawa, te isib'apito hã asa tãma tinha, ãne: “Tane tô. 'Ri ahâ hã imrotõ na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madâ'â mono da.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20— Tawamhã isãna'remhã, ma we duré itẽme wi. Tinhib'apito ma, te tinha duré ãne ta hã: “Apito, ãhãta rob'uiprazé ate hã, ĩma isõmri hã. Zazahâ na, wa tô ubu, te asô 'madâ'â pese da.

21A hã, da'ãma aipẽ'ẽzé õ di. Date hã te dawi asima 're i'apisutu mo, ate da. Duré asimirob're õ nherẽ, te za asima 're irob'rãihâri mo, ate da, danho hã. Ãne na, wa tô aiwaihu'u. Tahawa, aipipa di.”

22— Tawamhã isib'apito te asa tãma tinha, ãne: “A hã ĩma romhuri wasété 'wa, te 're aimo. Aimreme wẽ õ wa, wa za aimreme hã aima sizusi, aimreme zarina te aiwẽ'õ da. Ĩte na, ma tô u, ĩwaihu, da'ãma ĩpẽ'ẽzé õ na. Wa hã wa za date hã te ĩsima 're apisutu, u, ĩte da. Duré wa za, u, te ĩsima te 're a'rãihâri, ĩte da, danho hã. Ãne ma tô ĩma inha.

23Ãne na 're ĩhâimana mono wamhã, e marĩ wa bété rob'uiprazé hã ĩzô sẽrẽ õ di, wedehâpâ 're. Ãne we apâ ĩmorĩ wapsi, te aima isõmri nhipai u, wa aré ĩsima waze, ĩzô sina hâ'â wa.”

24— Tahawa, te i'rata isimasam norĩ ma ti'ru: “Ma'ãpé, tiwi âri aba rob'uiprazé hã, 10 na te te ihâiba ma, sõmri aba da.”

25— Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: “Oro õhõ te hã, 10 na ihâiba za.”

26— Asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: “Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã marĩ ahâ nherẽ, simi'ẽ na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za da te ãma tãma 're sisiwi za'ra, marĩ na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã marĩ na surure nherẽ, simi'ẽ na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za surure nherẽ, tiwi sani za'ra ni.

27Oto ĩ'rui'wa norĩ hã we ĩtẽme ãwisi za'ra wa'aba. Ma tô siwi ĩwẽ'õ za'ra, tãma ĩsi'apito za'ra tõ da. Tahawa, te za ĩnho'a asiwi isimroi wa'wa.”

Zezusi hã Zeruzalẽ u iwisizé wasu'u

Mateu 21.1-11; Marcu 11.1-11; Zuwã 12.12-19

28Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzalẽ u, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29-30'Ri wa'õtõ u, ma tô rob'umhutu oto, Befazé u hã, duré Betãnha u hã. Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi 'rata, 'ri wa'õno hã. Tisiré 're inomro mono norĩ hã ma tô sisõwa satõrĩ zahuré, maparane. Ãne te tãma rob'ru zahuré, Zezusi hã: — Õwa te za datẽme ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Aimasisi aba wi, te za awaru po'repore isãmri 'wa, iprédupté hã, zahadu ni'wa ãma imorĩ'õ hã. Butu wazi na te za, da te ãma wasisi haré. Tawamhã te za iwasihui wa'wa, we saprõni aba da.

31Ni'wa hã ãne te te asadanharĩ aba wamhã: “E marĩ da, te iwasihui wa'wa,” tawamhã, ãne te za asa tãma inharĩ 'wa: “Wanhib'apito hã ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni.” Ãne te za asa tãma inharĩ 'wa.

32Tawamhã te oto tineb zahuré. Zezusi te te tãma iwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sãmri zahuré, awaru po'repore hã.

33Te te wasihu zahuré wamhã, itede'wa norĩ hã te sadanharĩ zahuré, ãne: — E marĩ da, te asapa'abâ iwasihui wa'wa ari'iwi.

34Tahawa, te asa tãma nharĩ zahuré, ãne: — Wanhib'apito, marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni.

35Tawamhã te oto saprõni zahuré, awaru po'repore hã, Zezusihi ma. Te te tãma ãwisi zahuré wamhã, ma tô tisi'ubuzém na tãma ba'ubu zahuré. Tawamhã ma tô Zezusi pawaptob zahuré, ãma sarõtõ da.

36Ãma morĩ ré, ma tô dasi'ubuzém na bâdâdi hã da te waptâ za'ra.

37-38Tawamhã ma tô rob'umhutu, Zeruzalẽ u hã. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzalẽ u wisi da. Tamomo, te da'ahâ na Zezusihi zarina ai'aba'ré ni, isazei'wa norĩ hã. Ma tô te te ãma 're 'madâ'â za'ra aré, Zezusi te te 're ida'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Tahawa, te oto damreme 'rãihâ na dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Uburé Danhib'apito te we oto mo, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. Tãma 're rowẽ za'ẽtẽ mono di za. Rowẽ hã hâiwa ãma 're isa'wari u'âsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Tahawa, farizeu norĩ hã dawa'wa isi'aba'ré hã, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne: — Rowahutu'wa, ma'ãpé asazei'wa norĩ hã sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba'ré da.

40Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'réi 'wa'âhã, te aré tô ẽne hã mreme 'rãihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tiwata za'ra.

Zezusi hã Zeruzalẽ norĩ ãma isiwa'õzé wasu'u

41Tawamhã Zezusi hã ma tô rob'umhutu oto, Zeruzalẽ u hã. 'Ri ahâ hã te te 'madâ'â wamhã, te aiwa'õ, iwa 're idasi'ubumroi mono norĩ ãma hã.

42Tahawa, te ãne tinha: — Ãhã na dama 're irowẽ za'ra mono zé hã dama waihu'u za'ra 'wa'âhã, aré dama 're rowẽ za'ra mono di. Tane nherẽ, dama waihu'u za'ra õ di. Tahawa, da'ãma ĩpẽ'ẽzé di.

43Niwapsi, te za danhitob'ru norĩ hã daré 'ri uirĩ za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uirĩ za'ra, imana wawi, 're dawairébé tõ mono da, nimomo.

44Danhitob'ru norĩ hã te za 'ri hã daré te te 're sãmra za'ra. 'Ri hã, tâibâ za oto. 'Ri tede'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tâibâ wamhã, ẽne hã te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, te aré danho'reptu za'ra. Tane nherẽ, danho'reptui'wa, datẽme iwisi na hã da te waihu'u za'ra õ di.

Zezusi te te dama inharĩzé, rowede'wa norĩ ma
Mateu 21.12-17; Marcu 11.15-19; Zuwã 2.13-22

45Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, ma tô ãzé Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhã, ma tô rowede'wa norĩ hã te te sate, rob u wairébé da.

46Ãne te tãma nharĩ za'ra: — Duréihã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré ibaihâ na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Ĩnhorõwa hã iwa ĩma 're idamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Ãne te tinha. Tane nherẽ, ma tô a norĩ wa'wa hã iwa asima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Tahawa, danhibrom na dawi 're isipsaihuri za'ra mono norĩ, 're isi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Tawamhã bâtâ sidâpâsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra
're. Ni'wam norĩ hã ma tô Zezusi hã sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Ta norĩ
hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, duré
isimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré roti'wa norĩ
hã.

48Tane nherẽ, Zezusi te te siwi wĩrĩ da nherẽ, te te siwi wĩrĩ õ di. E marĩ wa.
Te te 're iwapari za'ra mono norĩ hã ahâ wa, te te siwi wĩrĩ waihu'u õ di.

Luca 20

Zezusihi pisutu'wa zô, da te isadanharĩzé wasu'u

Mateu 21.23-27; Marcu 11.27-33

1Nimahã bâtâ na te Zezusi hã nhamra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri
ãma. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré iwasu'uwẽ
na te te da'apo're pu'u da. Tawamhã aibâ norĩ hã ma itẽme aimasa. Ta norĩ
hã sasedoti ipire norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na
rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ.

2Itẽme simasa wamhã, te siwi sadanha, ãne: — E 'wa sadawa para, te bété
ãne hã dama 're i'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa. Ma'ãpé wama
asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

3Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã wa za duré a'â
asadanharĩ na ãma aima wa'rãmi za'ra wa'wa.

4E 'wa sadawa para, ma tô bété Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're
ab'manharĩ. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa parap si.
Ma'ãpé, Zuwãhã ãma asimirosa'rada hã, a'â ĩma waihu'u za'ra wa'aba.

5Tahawa, te 'râwi sima nharĩ za'ra, ãne: — E niha, wa za tãma waihu'u za'ra
ni, õne wamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te
dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za
wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batistaha
nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.” Ãté ãne, te za wama nharĩ
za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ma tô da te 're saze za'ra Zuwã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa 're imorĩ na. Tawamhã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma nharĩ za'ra wamhã, ãté te za ẽtẽ na dasiwi wa'uprosi ni.

7Tawamhã Zezusihi ma, te oto nharĩ za'ra, ãne: — Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ipisutu'wa hã.

8Tahawa, te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã, ãne: — A norĩ wa'wa hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, te dama 're i'ab'manharĩ mono na hã.

Buru 'madâ'â'wa norĩ wasu'u

Mateu 21.33-46; Marcu 12.1-12

9Tawamhã Zezusi hã te duré dama romnhimiré'é, tinhimirowasu'u na, ãne: — Aibâ hã te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Tahawa, ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, iburu hã te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãi prédub za'ra mono wapsi, te za iwa'rãmi te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â hâimana da. Tame te a'â 're hâimana hâ.

10Tawamhã oto 'rãi prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma iromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ipo'o za'ra zô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma tô romhuri'wa hã siwi azâ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Tahawa, te ubana siwi satõ apâ, isib'apito u.

11Itẽme wisi wamhã, iwa'rãmimhã te duré sô 'mazatõ. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azâ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Tahawa, te duré ubana apâ siwi satõ, isib'apito u.

12Iwa'rãmi ma tô duré sô 'mazatõ, buru tede'wa hã. Si'ubdatõ oto te te isatõrĩ za'ra zé hã. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azâ. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satõ apâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tahawa, te 'râwi sima tinha, buru tede'wa hã, ãne: “E marĩ, wa za 'manha. Ãté ĩ'ra hã wa za oto satõ, buru 'madâ'â'wa norĩ u hã, ĩma sawi pese nherẽ, ĩ'ra hã. Ĩburu u te satõrĩ wamhã, ãté te za siwi hâiba wazé.” Ãne te 'râwi sima tinha, buru tede'wa hã. Tawamhã ti'ra si'aibâ hã te oto satõ, tiburu u.

14— Tawamhã buru u oto morĩ wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô romhâ ré sima sãmri za'ra. Tahawa, te sima 'mahârâ za'ra, ãne: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Oto wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da oto.”

15— Tawamhã buru hawi ma siwi time. Ma tô siwi tiwĩ. — Ãne wamhã, e marĩ te za 'manha, buru tede'wa hã.

16Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da hã. Tawamhã isimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te nharĩ za'ra ni, ãne: — Rowasédé hã watobro õ neza.

17Tawamhã Zezusi te da'ab'madâ'â pese. Tahawa te dama tinha, ãne: — Ẽtẽ wasu'u na rob'ui'éré hã, ãne: “Ẽtẽ tomhâpâ wẽ 'ri na'ratazéb da, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te siwi iwẽ'õ hã te oto tô taré nherẽ pire na hã, 're sa'wari u'âsi.” Ãne, ẽtẽ wasu'u na rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

18Duré, ẽtẽ tomhâpâ nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're isiprub za'ra mono ne, te za ĩwẽ'õ'wa norĩ hã hâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré ẽtẽ tomhâbâ hã zé'a 'manharĩ nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ipru pese za'ra mono ne, te za ĩwẽ'õ'wa norĩ hã hâ za'ra, sa'ẽtẽ uptabi na. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za.

Rob'uiprazé hã Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tãma 're i'arĩ za'ra mono zé wasu'u

Mateu 22.15-22; Marcu 12.13-17

19Buru 'madâ'â'wa norĩ wasu'u te te dama wasu'u wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã. Sasedoti norĩ hã sima ipire za'ra norĩ me, ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré sima wẽ za'ra, te te siwi âri da, Zezusi hã, awa'awi. Tane nherẽ, dama pahi za'ra wa, ma tô siwi ãma rosazâ a'â.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tahawa, ma tô taré a'â ãma 're sõpré. Ãne te aibâ norĩ ma tãma ãma roti za'ra: — Zezusihi u te za ai'aba'réi wa'wa, marĩ na asiwi sadanharĩ za'ra wa'aba da, tô sena, marĩ asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai õ nherẽ, isimirowasu'u na hã. Tawapsi te za asiwi isadanharĩ za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa zô, te te ãma upai wa, wanhib'apito u, wa te wasiwi saprõni da, marĩ te te tãma 'manharĩ wasété da. Tawamhã ma tô rob'uiprazém na tãma wa'âbâ za'ra, Zezusi za te te siwi isadanharĩ'wa norĩ ma.

21Itẽme simasa wamhã, te ãne siwi sadanha, aibâ norĩ hã: — Rowahutu'wa, aimreme hã sena na, wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Asimirowahutu zama wẽ di. Asimiroti na 're da'ab'mairẽme mono õ di. Sena na te dama 're i'aroti mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirotizéb zarina.

22Ãne wa, a hã ma'ãpé, marĩ hã wama waihu'u za'ra na, marĩ hã wa te waihu'u za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're arĩ za'ra, isimiwada'urizéb zarina. E 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ di. E tãma wẽ õ di. Ãne niha na marĩ na isimiroti hã ãma.

23Tazahã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tô ãne siwi sadanharĩ za'ra. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne aibâ norĩ ma:

24— Rob'uiprazé isapotore hã we ĩma 'maiwẽ wa'aba, te 'madâ'â da. E 'wai hâibarĩ, rob'uiprazé isapotore na hã. E 'wa sisi ui'éré duré, ãma hã. Tawamhã ma asa ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Roma ãma danhib'apito hâibarĩ ã hã, duré taha nhisi ui'éré, ã hã.

25Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra: — Roma ãma danhib'apito ma, te za isimiwada'uri zarina rob'uiprazé hã tãma 're i'arĩ za'ra wa'aba mo apâ, ite wa. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã isimiwada'uri zarina tãma 're isõmri za'ra wa'aba mo apâ, ite wa.

26Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tô danho'a siwi sadanha, aibâ norĩ hã. Tazahã, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

õ di, Zezusi hã. Isimirowasu'u hã, wẽ uptabi di. Wẽ uptabi wa, ma ãma titob'uzu za'ra, aibâ norĩ hã. Tahawa, te ari'iwi tihâimana za'ra oto.

Zezusi hã, da te isadanharĩzé wasu'u, dahâiwa'utuzém na

Mateu 22.23-33; Marcu 12.18-27

27-28Tawamhã ma we aibâ norĩ hã itẽme aimasa, Zezusihi u. Aibâ norĩ hã, saduseu. Ta norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono õ na, te te dama 're iroti za'ra mono. Zezusihi u simasa wamhã, ma tô tãma rob'rãzarõtõ za'ra, ãne: — Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama roti: “Aibâ imro ré hã 'ra õ ré, dâ'â wamhã, tizédé'aba mro na, te za timro isisãnawã hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, iwa isédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.”

29— Aibâ hã isisãnawã si hã te 're hâimana za'ra, 7 na ihâiba za'ra hã. Tawamhã ipoto'rada hã ma tô timro oto. Tazahã, 'ra õ ré, ma tô dârâ, aibâ hã.

30Tahawa, ma tô isõsi hã duré ãma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherẽ, ma duré dârâ, 'ra õ ré.

31Tahawa, ma tô duré taha nhosi hã ãma timro. Tane nherẽ, ma duré dârâ, 'ra õ ré. Ãne siparabâsi, ma tô aré sisõwa're're nasi ãma timro za'ra. Tawamhã ma tô oto uburé sisarina ai'utõ, 'ra õ ré.

32Tawamhã pi'õ zama ma tô oto dârâ, timro norĩ zarina.

33Imro 7 na ihâiba za'ra wamhã, e 'wai mro za bété pi'õ hã, ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

34Tahawa, te Zezusi hã asa tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra.

35Hâiwa ãma hã, dasina 're damro za'ra mono õ di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahâiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're i'awẽsãmri mono norĩ hã, hâiwa ãma i'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ne, te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, dâ'â waihu'u ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, te za 're dahâimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahâiwa'utu wamhã.

37-38Mozési hã ma tô dama waihu'u, ab're hawi 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'ahâiwa'utu mono zém na hã. Wede zapore iro'o na, te te dama ãma rob'ui'éré wamhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono dama wasu'u, tihi'rata norĩ nhib'apito na. Abra'ãhã nhib'apito, te, u, 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré Izaquihi nhib'apito, te, u, 're hâimana. Duré Zacoho nhib'apito te, u, 're hâimana. Ãne te dama rowasu'u, Mozési hã. 'Re idahâimana u'âsi za'ra mono nhib'apito, te 're mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Dahâiba hâ nhib'apito, 're morĩ õ di. Aihĩni te isõ'a 're dahâimana za'ra. 'Re idadâ'â za'ra mono norĩ zama, te isõ'a 're hâimana za'ra. Ãne, Mozési te te dama irowasu'uzéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

39Tawamhã te rowahutu'wa norĩ hã Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne: — Asimirowasu'u hã wẽ di, rowahutu'wa.

40Tahawa, ma tô roti wẽ na sõwada za'ra, saduseu norĩ hã. Tahawa, marĩ na te te siwi sadanharĩ waihu'u õ di oto, te te sina mreme wazéb za'ra wa, ta norĩ hã.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ida'azadanharĩzé wasu'u

Mateu 22.41-46; Marcu 12.35-37

41Tawamhã Zezusi hã te da'azadanha, ãne: — Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. E marĩ wa, te isihudu na wasu'u za'ra ni.

42-43Apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na danho'reptui'wa hã sisi, tinho're na. Ãne, Dawihi nho're na rob'ui'éré hã: “'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Ĩnhib'apito ma, tinha: ‘Ĩ'rata te za 're asãmra mo, ĩnhimire niwĩ dama aipire na ĩsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Wa hã wa za te tãma 're nharĩ za'ra, asitob'ru norĩ ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.’ ”

44Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za isihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi te te dama iroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norĩ ne, 're dahâimana za'ra mono tõ da

Mateu 23.1-36; Marcu 12.38-40

45Tawamhã uburé, da te wapari za'ra ré, te Zezusi hã tinha, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne:

46— Ma'ãpé, rowahutu'wa norĩ hã waihu'u za'ra wa'aba, ihâimanazém na hã. Ta norĩ hã uza pa ré, 're nomro mono da si, tãma iwẽ za'ra hã. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma dama pire wa, da te 're wazéb za'ra mono da, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. Duré dama ipire norĩ simasisizém na 're isi'ubumroi mono da si, tãma iwẽ za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're idasaihuri mono zéb ãma hã.

47Rowahutu'wa zahã, te za pi'õi mrotõ norĩ wi, isibro hã te te tiwi 're uprosi za'ra. Tane nherẽ, te ta norĩ hã danho'a 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi hâ, 're hâimana wẽ uptabi za'ra mono newa. Tahawa, te te dama 're i'arob'manharĩ mono zém nhipai u, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ẽtẽ za'ra.

Luca 21

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u

Marcu 12.41-44

1Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma, ma tô da'ab'madâ Zezusi hã, danhoprubzé, da te 're iséme mono zéb 're, isibro pese norĩ hã te te séme ré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ãne na ma tô da'ab'madâ, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hã.

2Pi'õi mrotõ zama ma duré 'madâ, isibrob'õ hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé isapotore hã dame tiza, marĩ te te ãma i'uipra da hã aré, surure nherẽ.

3-4Tahawa, te Zezusi hã tinha, tisiré 're inomro mono norĩ ma, ãne: — Tô sena, ã hã pi'õi mrotõ hã sibrob õ nherẽ, ma tô tinhoprubzém na uburé ãma da'a'rãnhipa. Isiré norĩ hã rob'uiprazé hã nasi tãma isi'atarẽme za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherẽ, tihâimanazéb da, te te aré itédé hã ma tô ibâre tãma tisõ. Ãne wamhã, ma tô tinhoprubzém na uburé ãma da'a'rãnhipa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri wasu'u, za isi'utõrĩzém na

Mateu 24.1-2; Marcu 13.1-2

5Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô 'ri ãma tiwata za'ra, ãne: — Ẽne hã wẽ uptabi di, 'ri 'manharĩzé hã. Duré waipo wẽ di, danhibzari hã. Tahawa, te Zezusi hã tinha, ãne:

6— Niwapsi te za dasiwi prum ni, ẽtẽ na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ẽne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ẽne hã. Tâibâ za oto.

7Tawamhã te siwi sadanha, ãne: — Rowahutu'wa, e niwa te za ãne na hã ãma tiromhâiba. E marĩ te za watobro, isõwa, wa te ãma iwaihu'u siromo za'ra zéb da hã.

8Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datẽme 're nomro, ahâ na. Wa hã newa, te za taré ĩnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, ãne: “Bâdâ te za oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã.” Ãne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Tahawa, te za aihâimana nhimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datẽme 're inomro mono norĩ ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

9'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're iropupu'u za'ra mono zé hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã, da te 're isani za'ra mono zé wasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé hã te za a'â 're wairébé. Danhib'apito hã te za a'â da te 're sani za'ra, tô. Tane nherẽ, rob'rãsutu uptabi õ di za a'â.

10Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne: — Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra a'â, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra.

11Nima niwĩmhã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra, sa'ẽtẽ. Nima niwĩmhã, danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa surure wa. Nima

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

niwĩmhã te za duré dahâzé ipire uptabi hã te te 're daduri. Marĩ ipipa hã te za duré hâiwa nho're na danho'a 're wairébé.

12— Ãne na romhâimana õ ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hã te za duré da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tahawa, te za taré da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Taha pari, te za da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. Ĩzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norĩ u. Roti'wa, si'upana te te ipisutu norĩ u zama, te za da te 're asimroi wa'wa.

13Ãne wamhã, ĩwasu'uwẽ na te za 're idapo're pu'u za'ra wa'aba mo.

14Duré asisõwa, asina aihâtâ'â te, asiwasu'uzéb zô 're rosa'rata hâ za'ra wa'aba mono õ di za.

15Wa hã wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norĩ ma, 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãne wa, aimreme wẽ na te za aiwẽ'õ'wa norĩ hã 're isõwada za'ra wa'aba mo.

16Ni'wam norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Ãté aimama norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, ãté asisãnawã norĩ hã, ãté asiwadi norĩ hã. Ãté asawi'wa norĩ zama te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprosi aba ni za.

17Ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa.

18Tane nherẽ, aihâimanazé hã aiwi 're si'utõrĩ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za.

19Tahawa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono da. Tawapsi, te za asõ'reptuzé hã asina 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

Zeruzalẽ ãma, za iropsisa'wari mono na rowasu'u
Mateu 24.15-28; Marcu 13.14-23

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u siromo za'ra, ãne: — Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharĩ'wa norĩ hã Zeruzalẽ u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uirĩ da. Ta norĩ hã 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za iwaihu'u siromo za'ra wa'wa, za te te daré i'ri nhamra mono zém na hã.

21Zudéa ãma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za ẽtẽ 'rãihâ u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahâ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za aiwairébé su'u 'wa, 'ri ahâ nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, 'ri ahâ u 're asisisi aba mono õ di za.

22'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're arob'manharĩ mono wa, te za rowasété si a'â 're sa'wari. Taha ré, te za marĩ hã uburé dazô pusi, romhâ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã te te ãma irob'ui'éré za'ra zéb zarina.

23Tawamhã ãne hã rowasédé hã daré romhâimana wamhã, iwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, i'ra pré ré norĩ ma zama. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're i'arob'manharĩ pipa mono zé bâtâ na hã, tãma 're ropipa za'ra mono di za, zudeu norĩ ma.

24Sib'ézé 'wapa na hã da'ahâ na te za tadâ'â za'ra ni. Duré, ni'wam norĩ hã daro mono bâ, te za da te simro. Te za da te ãma ropé, daro mono bâ. 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ hã sahi sina te za a'â te te dama 're roti za'ra, Zeruzalẽ ãma, zudeu'õ norĩ hã. Bâdâ hã iwa tãma iwaptã'ã za'ra zéb u, te za da'madâ'â 'rãsutu za'ra.

Ti'ai ãma dasiré ipodo hã apâ za we imorĩzé wasu'u

Mateu 24.29-31; Marcu 13.24-27

25Romhâ ré, ma tô duré ãne na hã tãma waihu'u siromo za'ra, Zezusi hã: — Niwapsi te za marĩ aimawi hã 'madâ'â za'ra ni, bâtâ na hã, a'amo na zama, wasi norĩ na zama. Â poré a'a 'reptã'ã ma, te za tapahi za'ra ni, â poré nhibzaihâ ma zama. Daro mono bâ, dama robzei'õ uptabi za'ra di za.

26Marĩ hã hâiwa na 're isimasa mono hã, tizabzéb ãma 're simasab u'âsi mono õ di za. Tahawa, te za daro mono bâ dawi tirobra za'ra, rowasédé hã dazô iwatobrozém na da te rosa'rata pipa za'ra wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tawamhã ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã hâiwa'a na, te za wei apâ mo, danho'a. Tiwaihu'u pese uptabi na, te za wei mo apâ, duré ihâiba na hã rowa'a sa'ẽtẽ uptabi na.

28Ãne wana ré, marĩ hã pusi mono wamhã, te za asiptete na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rãiwahutu za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Romhutu na te za asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã asina i'uwaimrami za'ra wa'wa.

Figuera wede wasu'u

Mateu 24.32-35; Marcu 13.28-31

29Zezusi hã te duré romnhimiré'é, figuera wede na, ãne: — Ma'ãpé figuera 'rã na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ipoto mono bâ.

30Isu té hã 're wairébé mono wamhã, te za ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, tã 're ita'a mono zéb u, 're irob'umhutu mono zém na hã.

31Tane duré, marĩ hã 're iromhâimana mono zéb da, te aima iwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ãma irowaihu'u za'ra wa'wa, romhuture di oto, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã.

32Tô sena, wa ãne na aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Ã hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za isõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

33Nimahã na te za hâiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi.

34-35Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na ma tô tãma 'rãsutu za'ra, ãne: — Asimiza'rese sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Datoi u hã âsipãrĩ na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Rosa'rese õ ré, bâdâ ipire, iwa waptã'ã õ'umnhasite. Rosa'rese õ ré, te robzari hã itede'wa hã te te 're waibu, wedenhorõ na. Tane, duré rosa'rese õ ré, te za bâdâ ipire hã iwa waptãrã, uburé ti'ai ãma hã.

36Tahawa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Marĩ hã 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wairébé mono wamhã, asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, apâ we ĩmorĩ wa, ĩnho're asisép te, ai'rãipo tõ za'ra wa'aba da, ti'ai ãma dasiré ĩpoto nho're.

37Tawamhã Zezusi hã bâtâ sidâpâsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma. Bara na hã te nasi ne, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u. Tame ma tô nasi ãma ti'awẽ.

38Awẽ wi, te nasi itẽme dasito, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, imreme hã da te nasi wapari za'ra da hã.

Luca 22

Zezusihi ãma, da te irosa'rata za'ra zé wasu'u, da te dasiwi iwĩrĩ da na

Mateu 26.1-5; Marcu 14.1-2; Zuwã 11.45-57

1I'u'ẽtẽ duptoi'õ, da te 're ihuri mono zéb u hã, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hã.

2'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, te rowahutu'wa norĩ me sima ãma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wĩrĩ da, Zezusi hã. Dama pahi za'ra wa, te ãne sima ãma rosa'rata za'ra.

Zezusi te te dama hâiba nhomri da, Zuda hã te te irosa'ratazé wasu'u

Mateu 26.14-16; Marcu 14.10-11

3Tawamhã Satanasi hã ma tô oto Zudaha pẽ'ẽ 're ãzé. Icarioti na, Zudaha nhisi hâiba amo hã. Zezusihi me dame 're imorĩ, Zuda hã, 12 na ihâiba za'ra siré.

4Tawamhã te oto mo, sasedoti ipire norĩ u. Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ u, te mo, ipire norĩ u, Zezusihi ãma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hâiba nhomri da.

5Ãhã wamhã, imreme te te wapari za'ra wamhã, tãma rowẽ za'ra di. Tahawa, te tãma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tãma sõmri za'ra da.

6Tahawa, ma tô Zuda hã ãma saze za'ra, rob'uiprazé te te tãma sõmri za'ra da, sasedoti ipire norĩ hã. Tahawa, te oto rosa'rata, nimahã bâtâ na Zezusi te te dama hâiba nhomri da, danhimiza'rese õ ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Tawamhã bâdâ hã ma tô iwa waptãrã oto, i'u'ẽtẽ duptoi'õ, da te 're ihuri mono zé hã. Zudeu norĩ hã te za pone'ẽrebâ 'ra hã simro, tisaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hã.

8Tahawa, te Zezusi hã Pedru norĩ ma rob'ru zahuré, Zuwãhã me, ãne: — Mo oto ane wa'aba, wazô asipi wa'aba da, Pascowa te bâtâ na iwasaihurizéb da hã.

9Tawamhã te Pedru norĩ hã sadanharĩ zahuré, ãne: — E momo ma tô asima irowẽ, asô iwanhipi za'ra zéb da hã.

10Tahawa, te Zezusi asa tãma nharĩ zahuré, ãne: — Ĩwapari pese aba. 'Ri ahâ u aimasisi aba wamhã, aibâ hã te za isõpẽtẽ 'wa, piza'a â ré, te te i'âri hã. Sõpẽtẽ aba wamhã, pibui wa'aba mono za, 'ri para u isébrézéb u.

11Tame te za 'ri tede'wa hã isadanharĩ 'wa, ãne: “Rowahutu'wa hã te wama tinha, wa te asadanharĩ da: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ĩsiré 're inomro mono norĩ me, iwa iwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

12Tawamhã 'ri tede'wa, te za hâimo 'ri 're wa'wa za'ẽne hã aima pisutu 'wa, marĩ i'ubumro siromo ãma. Tame te za wazô irobza'ra pese 'wa.

13Tawamhã 'ri ahâ u simasisi wamhã, Zezusi te te tãma i'awasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô uburé anhopẽtẽ zahuré. Tame ma tô dasa hã 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

14Tawamhã te za oto tasaihuri ni. Tahawa, te oto Zezusi norĩ hã ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norĩ me.

15Tawamhã te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Wa tô ĩsima wẽ upta, aime ĩsa za'ra wa'aba da, te robzépata õ ré, Pascowa na 're idasaihuri mono zém na.

16Ãne na, ĩsa na 're ĩsai mono õ di za oto. Bâdâ iwa waptã'ã wapsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, wa za duré 're ĩsa. Tawapsi, dasaihurizé hã marĩ te te iwasu'u hã te ĩsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're ĩsa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã ma hâsizé hã ti'â, uwa 'rãi wa'ui ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã, âhuri aba, uburé.

18Ã hã te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. Niwapsi, wa za duré te 're hâsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi.

19I'u'ẽne hã ma duré ti'â. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré iré ãma tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽne hã. Te te wẽ'ẽi mono parimhã, ma tô te te tãma sõmri, tisiré 're inomro mono norĩ ma. Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã, i'u'ẽne hã huri aba. Ã hã ĩhâiba, te wasu'u, za asada ĩsisõmri aba zé. Ã hã te za 're ihuri aba mo, ĩ'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

20Tawamhã saihuri pari, ma duré hâsizé hã ti'â, uwa 'rãi wa'u isé ré hã. Te duré ãhã wamhã tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té, te wasu'u, rob'rãi wa'u hã. Rob'rãi wa'u za'wari ne, asada ĩdâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwi puru, ĩwapru hã. Tô sena, te za te te dama ãma 're a'uwaimrami, te te dama iropisutuzép té hã. Ãne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwi puru, ĩwapru hã.

21Ma'ãpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hã ĩzawi'wa newa, te ĩme nhamra, wedeza na, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã.

22Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za dârâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb zarina. Dâ'â da, te te tãma pisutu nherẽ, aibâ ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ihâiba nhomri'wai ma hã.

23Tahawa, te 'râwi sisadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wa te za dama hâiba za'ré.

24Tawamhã sima i'maipire zô sima isõpré na ãma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'râwi si'wapé za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã.

25Tahawa, te Zezusi tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, isiwaihu'u zarina, te za dama marĩ 'manharĩ wẽ 'wa na, da te 're sisi za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, aipire wa'aba nherẽ, te za tãma 're asi'ai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherẽ, aiwapu na te za dama 're iromhuri za'ra wa'aba mo.

27E 'wa hã, dama ipire. E tisa da, wedeza na isãmra, dama ipire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ipire. Tisa da, wedeza na isãmra hã, tô dama ipire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

28— A norĩ wa'wa hã marĩ te 're sépata mono ré, ma tô ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo.

29Tahawa, roti'wa da, dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, Ĩmama te te ĩma ipisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa na.

30A norĩ wa'wa hã niwapsi, te za ĩsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, duré wasiré wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izaraéu nhihudu norĩ ma, 're roti za'ra wa'aba mono da, wahi'rada Izaraéu hã, 12 na i'ra si'aibâ norĩ ma. Taha nhihudu norĩ hã te za 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo.

Zezusi hã, Pedru te te ipo're pu'uzé wasu'u

Mateu 26.31-35; Marcu 14.27-31; Zuwã 13.36-38

31Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, ãne: — Sima, ĩwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono wi aiwaptẽrẽ za'ra wa'wa, tô sena ĩzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Trigu hã i'rã uptabi zô, da te 're i'upõrĩ za'ra mono ne, te za te te 're aipibu za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa zô.

32Sima, tane nherẽ, Ĩmama wi, wa tô te 're rowaptẽrẽ aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ĩ'ãma 're aimorĩ u'âsi da. Apâ ĩtẽme aipi'rai wapsi, te za asisãnawã norĩ hã 're ipawaptob za'ra mo, hâimana nhiptete na 're nomro mono da.

33Tawamhã Pedru hã te asa tãma tinha, ãne: — Apito, wa tô ĩsima wẽ, asiré da te ĩnherẽ da, duré ĩdâ'â da, aime.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Pedru, ĩwapari pese. Ĩzadawa para õ nherẽ, ã bâtâ na si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na.

Zezusi hã, tisiré 're inomro mono norĩ te te ipo're pu'u za'ra zé wasu'u

35Tawamhã Zezusi te sadanharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ hã, ãne: — Datẽme te asatõrĩ za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marĩ hã asiré 'wasari aba tõ da, rob'uiprazém nhemezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marĩ hã aiwi sô rowaptâ'â aba õ di. — Marĩ zô, wawi rowaptâ'â za'ra õ di. — Ãne te asa tãma nharĩ za'ra.

36Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Rob'uiprazém nhemezé, ate wamhã, te za oto i'â, duré tô ro'wapézé hã, ate wamhã. Duré sib'ézé 'wapa õ wamhã, te za asi'upsibizé dama iwe, iwa'âbâ na sib'ézé 'wapa, asima uipra da.

37E marĩ wa, wa ãne aima 'ru za'ra wa'wa. Ĩwasété newa, te za rowasété 'manharĩ'wa norĩ zu ĩma rob'manharĩ za'ra ni. Ãne, duréihã ma tô romhâ ré ĩ'ãma rob'ui'éré siromo za'ra ibaihâ na, 're ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã. Tahawa, te za ĩ'ãma rob'ui'éré zarina, tô ĩ'ãma uwaimrami za'ra ni.

38Tawamhã ãne te asa tãma nharĩ za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã: — Wanhib'apito, ãhãta sib'ézé 'wapa maparane. — Tô'ã, ãma rob'é'é. — Ãne te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã.

Zezusi norĩ hã, ẽtẽ 'rãihâ ãma isi'ubumrozé wasu'u

Mateu 26.36-46; Marcu 14.32-42

39Tawamhã Zezusi hã ma oto rob u watobro, ẽtẽ 'rãihâ u morĩ da, Oriwera u. Tamomo 're ine mono zéb u te duré mo, Oriwera u. Isiré 're inomro mono norĩ hã te ime ai'aba'ré.

40Tawamhã te te sima iwẽzéb u, ma tô oto aihutu. Tame Zezusi te tãma roti za'ra, ãne: — Ma'ãpé, asima rowaptẽrẽ za'ra wa'aba, 're ihâimana u'âsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Tawamhã isiti za'ra te mo, siwaprosi sãmra da, romhâ prã na. Tame ma hi'rãtitõ nhamra, Timama ma, mreme da.

42Ãne te Timama ma mre: — Ĩmama, asima wẽ wamhã, ĩma ba'a ĩdâ'âzé hã, te robzépata tõ da. Tane nherẽ, te ĩsima iwẽzéb uwaibaba, ĩma pisutu õ di za. Aima iwẽzéb uwaibaba, te 'manharĩ da hã ĩma wẽ di.

43Tawamhã ma itẽme sihâi'ré, hâiwa ãma romhuri'wa hã, te te pawaptob da, siptete na 're morĩ da, Zezusi hã.

44Tiwi robzei'õ uptabi nherẽ, ma tô duré mre, Timama ma, mreme 'rãihâ na. Tahawa, ma tô 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

45Tawamhã Timama ma, mreme pari, ma tô wahudu, tisiré 're inomro mono norĩ u morĩ da apâ. Sõtõ za'ra ré, ma siza za'ra. Pẽ'ẽzé uptabi za'ra wa, te tinhotõ za'ra.

46Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ wa, te asõtõ za'ra wa'wa. Aiwahutu za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono wi, rowaptẽrẽ za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da.

Zezusi hã, da te i'ârizé wasu'u

Mateu 26.47-56; Marcu 14.43-52; Zuwã 18.3-12

47Tawamhã Zezusi te te tãma nharĩ za'ra ré, ma itẽme aihutu ni, da'ahâ na. Zuda hã 12 na Zezusihi siré 're inomro mono norĩ me aré 're imorĩ, ta hã te te sô danhimro, Zezusihi zô. Tawamhã Zezusihi u, ma ai'ré, 'râwi te te sawi da, tob'rata hârâ na.

48Tahawa, te Zezusi hã tãma tinha, ãne: — Zuda, oro ti'ai ãma Dasiré Ipoto zawi pese 'wa za, ma tob'rata hârâ na taré isawi, dama ihâiba za'ré na da te dasiwi waihu'u da.

49Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi i'âri da na hã. Tahawa, te siwi sadanha, ãne: — Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra õ di za, wanhi'wa na, sib'ézé 'wapa na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50Tahawa, Zezusihi siré hã ma te ni'wa hã misi da'mai'u'a, sib'ézé 'wapa na. Ãhã wamhã, sasedoti ipire uptabi ma romhuri'wa hã ma te po're nhizâri pese ni, ipo're nhimire niwĩ.

51Tawamhã ma tô Zezusi hã tãma tinha, ãne: — Tô'ã. Tane hã 'manharĩ tõ. Tawamhã ma tô po're upi, tinhib'rata na. Tahawa, ma tô tipo're wẽ apâ.

52Zezusihi zô isihudu hã ta norĩ hã sasedoti ipire norĩ, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ, ipire norĩ, duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ. Tahawa, ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, duré asiwãi ré zama.

53Bâtâ sidâpâsi, wa tô asõ'a wa'aba nasi aimasisi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma. E niha bâ tameb ré, asiwi ĩ'âri aba õ di bété. Ãhã na ma tô bâdâ hã iwa waptãrã, asiwi ĩ'âri aba zéb da hã, robra tede'wa hã pire na 're imorĩzéb da hã.

Pedru hã, Zezusi te te dawi i'udâzé wasu'u

Mateu 26.69-75; Marcu 14.53-54,66-72; Zuwã 18.15-18,25-27

54Tawamhã ma tô oto siwi ti'â, Zezusi hã. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi saprõ, sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi nhorõwa u. Pedru hã te romhâ na te te dapibu.

55'Ri 'wawi wa'ra 're, da te dasima ipré za'ra u, ma wi, Pedru hã. Tame te nhamra Pedru hã, uzâ, da te dasiwi i'uirĩ norĩ 'rata.

56Unhama ãma sãmra ré, ma tô pi'õ hã 'madâ, romhuri'wa hã. Tahawa, te 'madâ'â pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhã, te oto dama 'mahâ, ãne: — Ãhã zama, te Zezusihi siré 're mo.

57Tane nherẽ, ma tô tiwi ai'udâ, ãne: — Mare di. Ĩma sa'rese õ di, ta hã.

58Tawamhã ãma ronomro pari, te duré aibâ hã Pedru 'madâ, sãmra ré. Tahawa, te duré Pedruhu ma ta hã tinha, ãne: — A zama, te dasiré 're aimo. Tazahã, Pedru te asa tãma tinha, ãne: — Mare di. Wa hã, õ norĩ siré hãi õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

59Tawamhã bâtâ pibuzé hã misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hã tãma tinha, ãne: — A hã te tô isiré 're aimo. A hã, Galiléa hawimhã duré.

60Tahawa, te duré Pedru hã asa tãma tinha, ãne: — Mare di. Tane ĩma inharĩ hã, te waihu'u õ di. Sa'rese õ di. Ãne na timreme hã te te 'rãsutu wi, ma awa'awi si'a hã hâ.

61Tahawa, ma tô Wanhib'apito hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, te Pedru hã 'madâ'â pese. Te te 'madâ'â wamhã, ma Wanhib'apito mreme na po're puru oto, Pedru hã. Romhâ ré, ma tô tãma waihu'u siro, te te dawi i'udâzém na, Zezusi hã. Ãne ma tô tãma tinha: "Ã bâtâ na si'a hã hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, ĩzadawa para õ nherẽ." Ãne ma tô romhâ ré, Pedruhu ma waihu'u siro.

62Ãne na oto imreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Tahawa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ẽzé uptabi wa.

63Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, siwi i'madâ'â'wa norĩ hã. Te duré nasi siwi ahâ.

64Zazahâ na ma duré siwi 'rã ubu. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ma'ãpé wama waihu'u zara na, ni'wa ai'azâri'wa hã. E niha isisi hã. — Ãne te nasi tãma nharĩ za'ra, te te nasi siwi ahâri sina.

65Te duré tãma nharĩ wasété za'ra, iwasété na.

66Tawamhã mararé ma tô zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, duré sasedoti ipire norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã. Si'rã'õtõ wamhã, ma tô dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te we dasiwi saprõni da, itẽmeb za'ra.

67Da te itẽme dasiwi ãwisi wamhã, te siwi sadanha, Zezusi hã, ãne: — E a hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'ãpé, wama asiwasu'u za'ra na. Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Danho'reptui'wa na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wamhã, e te za ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Ãté ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

68Duré, ĩzadanharĩ za'ra wa'aba wa'rãmi, te asadanharĩ za'ra wa'aba wamhã, e marĩ te za ĩma iwaihu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

69Tane nherẽ, ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za oto dama pire na 're sãmra, dama ipire uptabi 'rata. Te za oto isimire niwĩ 're sãmra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

70Tawamhã te duré siwi sadanha, ãne: — E tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na, ma tô 're asi'madâ'â mo. Tahawa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã, ãne: — A norĩ wa'wa hã te inharĩ za'ra wa'wa, tane na hã.

71Tawamhã te sima nharĩ za'ra, ãne: — Tâibâ oto. Da te wama iwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari za'ra õ di za oto. Wasi'uihâ na wa tô isiwasu'uzé hã wapari za'ra ni.

Luca 23

Zezusi hã Pilatuhu uiwada isabzé wasu'u

Mateu 27.1-2,11-14; Marcu 15.1-5; Zuwã 18.28-38

1Taha pari, ma tô aihĩni tiwahutu za'ra, Zezusi hã te te siwi saprõni da, Pilatuhu u.

2Tawamhã te te itẽme siwi ãwisi wamhã, ma tô siwi wasu'u wasété, ãne: — Ã hã ma tô dawi ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na. Roma ãma danhib'apito ma, rob'uiprazé hã da te tãma 're arĩ za'ra mono tõ da, ma tô te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, Danho'reptui'wa da.

3Tawamhã Pilatu te Zezusihi ma tinha, ãne: — E a hã, zudeu norĩ nhib'apito. Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Tahata tô ma tô tane hã ĩ'ãma iwaihu.

4Tawamhã Pilatu te dama tinha, ãne: — Iwasété na te waihu'u õ di, wasété wa, te iwẽ'õzéb da hã. — Ãne te sasedoti ipire norĩ ma nharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ipire norĩ me, uburé dama zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tane nherẽ, te mreme tete na asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tinhimirowasu'u
na, ma tô te te dawi 're ro'wa'rutu, daza'rui mono bâ, Zudéa ãma. Galiléa
ãma, ma tô roti na sãna'rata. Ãhãta ma tô wei wi oto ãwa.

6-7Tawamhã te Pilatu hã da'azadanha, damreme te te wapari wa: — E ã hã,
Galiléa hawi te wei mo. — Ĩhe. Ta hawi te wei mo, tiza'rui hawi. — Ãne te
asa tãma rowasu'u za'ra ni. Apito Erodi te te dama 're iroti mono zé, Galiléa
hã. Tahawa, Pilatu te te wapari wamhã, te tãma 'ru za'ra, Erodihi u te te
siwi saprõni da, tame za a'â sãmra wa, Zeruzalẽ ãma.

8Erodi hã Zezusihi wasu'u hã ma tô te te 're wapari. Tahawa, ma tô te te
sima 're wẽ u'âsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhã itẽme da te dasiwi ãwisi
wamhã, toi uptabi di Erodi hã, titõmo na te te oto 'madâ'â wa. Isõ'a, marĩ
dama i'manharĩ waihu'u'õ hã tiwaihu'u pese na te te 'manharĩ da, ma tô aré
sima wẽ, Erodi hã.

9Tahawa, ma tô Erodi hã marĩ na sadanharĩ ahâ, Zezusi hã. Tazahã, te te
ãma sada'âbâ õ di asa.

10Tahawa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti ipire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ
me, te itẽme aimasa. Mreme tete na, ma taré siwi pisutu zahi za'ra, Zezusi
hã.

11Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô Zezusihi ãma tiwa'ẽ za'ra, taré. Tinhib'a'uwẽ
norĩ me, ma ãma tiwa'ẽ za'ra, da'wapéi'wa norĩ me. Ma tô ãma tito za'ra.
Dasi'ubuzém na ma tô siwi ãma hâiba ubu, iwẽ na. Tawamhã Erodi hã te
oto dama ti'ru, apâ da te dasiwi saprõni da, Pilatuhu u. Tahawa, te apâ siwi
saprõ.

12Pilatu norĩ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. Ãhã na, ma tô oto
sisawi zahuré.

Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da, Pilatu te te idazazezé wasu'u

Mateu 27.15-26; Marcu 15.6-15; Zuwã 18.39–19.16

13Tawamhã Pilatu te sitẽme dazô hâ, sasedoti ipire norĩ zô, 'Re ihâimana
u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ zô. Duré roti'wa norĩ zô, te
tihârâ za'ra, isib'a'uwẽ norĩ me, te te itẽme ubumro da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Itẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — We ĩtẽme asiwi ãwisi aba wi hã, ma tô ãne ĩma iwasu'u za'ra wa'wa: “Ãhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahâimana za'ra.” Ãne ma tô ĩma iwasu'u za'ra wa'wa. Tahawa, wa tô asõ'a za'ra wa'aba, sadanharĩ pese aré, iwasété zô, iwasédé hã ãma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marĩ hã ãma hâimana õ di, iwasédé hã.

15Erodi hã te te duré sadanharĩ wamhã, marĩ hã te te i'manharĩ wasété zé hã te te duré ãma sãmri õ di. Tahawa, ma tô we apâ watẽme satõrĩ za'ra, marĩ hã ãma hâimana õ wa. Marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di.

16Taré wa za da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da. Taha parimhã, wa za satõ, apâ morĩ da.

17Pascowa na dasaihurizép sidâpâsi, ma tô Pilatu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si.

18Tawamhã aihĩni te damreme 'rãihâ na tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Da te dasiwi wĩrĩre. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apâ.

19Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. Isimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro, romanu norĩ zada, Zeruzalẽ ãma. Ma tô duré da'maiwĩ, Barabasi hã. Tahawa, ma tô dasiwi sẽrẽ ni, dazazéb 're, sab da.

20Pilatu hã ma tô sima wẽ, Zezusi hã apâ te te satõrĩ da. Tahawa, te ãne duré dama tinha.

21Tane nherẽ, damreme 'rãihâ na te nasi 'mahârâ za'ra ni, ãne: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

22Tawamhã te Pilatu hã duré dama tinha, ãne: — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. Iwasété zô, te sadanharĩ wamhã, marĩ hã ãma hâimana õ di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'é mono da. Taha parip si, te za mo, ĩzadawa para. — Si'ubdatõ oto imreme hã ihâiba na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Tane nherẽ, te aihĩni norĩ hã ãma sé za'ra, mreme 'rãihâ na, ãne: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o, dâ'â da. Tahawa, Pilatu ma tô oto dawapa.

24Da te tiwi iwaptẽrẽzéb uwaibaba, ma tô pisutu, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o da, Zezusi hã, dâ'â da.

25Da te dasima iwẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tô dama ti'ru, aibâ, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apâ morĩ da. Aibâ nhimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro aré, romanu norĩ zada hã. Ma tô duré da'maiwĩ, aibâ hã. Tahawa, ma tô sẽrẽ ni, dazazéb 're, sab da hã. Tawamhã Pilatu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi âri da da'wapéi'wa norĩ hã, da te dasima iwẽ za'ra zéb uwaibaba, te te tãma 'manharĩ za'ra da, Zezusihi ma.

Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da, da te dasiwi isasõmrizé wasu'u

Mateu 27.32-44; Marcu 15.21-32; Zuwã 19.17-27

26Tawamhã Zezusi hã te oto siwi saprõ, idâ'âzéb u. Te te siwi saprõni ré, ma tô buru hawimhã aibâ hã da'razâ. Aibâ nhisi hã, Sima na. Simahã za'ru nhisi hã, Sireni na. Te te da'razâri wa, ma tô siwi pa'â, da'wapéi'wa norĩ hã. Isisé ma tô tãma hiri za'ra wedepo'o nhonhi'rãmi hã, Zezusihi zarina te te âri da. Tahawa, te isarina ti'â.

27Tawamhã da'ahâ na te Zezusihi zarina ai'aba'ré ni. Pi'õ zama, te dame ai'aba'ré, wawa sina. Zezusihi ãma pẽ'ẽzé uptabi za'ra wa, te 'ru'ru.

28Tahawa, Zezusi hã ma tô itẽme aipi'ra za'ra, pi'õ norĩ u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne: — Pi'õ norĩ, Zeruzalẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã, ĩ'ãma ai'ru'ru wa'aba tõ. Ãté asisô si, te za 're ai'ru'ru wa'aba mo, ai'ra norĩ zô zama.

29Niwa apto'o ré, bâdâ oto wisi wamhã, aihĩni te za nharĩ za'ra ni, ãne: “Pi'õ i'ra'õ norĩ ma si, 're rowẽ za'ra mono di za, niwa ai'uté te te iwapsõmri za'ra õ norĩ ma hã.” Ãne te za nharĩ za'ra ni.

30Duré dama rowasété wapsi, ẽtẽ 'rãihâ ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisiwi waptã'ã da, te te da'uprosi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuwa za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31E marĩ da, wa tô romhâ ré aima rowa'õtõ za'ra wa'wa. Ãhã na, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hã ĩma 'manharĩ za'ra ni. Mi hã 'ré wamhã, e niha za bété. Dama 're rowasété uptabi za'ra mono di za.

32Zezusihi me, te aibâ norĩ hã dasiwi saprõni zahuré ni, isiré dâ'â zahuré da, ta norĩ hã. Rowasété 'manharĩ'wa zahuré, aibâ norĩ hã.

33Tawamhã ma tô oto ãwisi za'ra, Da'rãihi na romnhisi u. Tame ma tô siwi sasõ Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da. Ma duré rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã isiré sasõmri zahuré ni. Te ãma aiwa'aba zahuré, isimire niwĩ, duré isimi'e niwĩmhã.

34Tawamhã Zezusi hã te Timama ma tinha, ãne: — Ĩmama, da'ãma 'madâ'â õ di za, da te ĩma i'manharĩ wasété za'ra zé hã. Da te dasiwi ĩwaihu'u ãna, ma tô ĩma 'manharĩ wasété za'ra ni. Tawamhã ẽtẽ zapotore i'ui'éré ré hã ma tô nasi sima sãmra, Zezusihi uzazéb zô. Taha zarina, ma tô sima ãma aipé.

35Zezusi norĩ hã simnhatã ré, te zudeu norĩ hã i'rata asimro, te te 'madâ'â za'ra da. Tahawa, te roti'wa norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne: — Ma tô te te 're da'anho'reptu aré. Tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te pisutu wamhã, ma'ãpé sisõ'reptu.

36Da'wapéi'wa norĩ zama, ma tô ãma tiwa'ẽ za'ra. Tawamhã ma itẽme ai'ré za'ra, te te tãma wẽ za'ra da, uwa 'rãi wa'u isé hã, iwa'âbâ suru hã.

37Ãne te tãma nharĩ za'ra: — A hã zudeu norĩ nhib'apito wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na.

38Zezusihi 'rãi uwaibaba, te da'o, ãma irob'ui'éré ré hã. “Ã hã, zudeu norĩ nhib'apito.” Ãne ãma irob'ui'éré hã.

39Tawamhã rowasété 'manharĩ'wa hâiba amo hã te tãma tinha, ãne: — A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Wa norĩ zama, wanho'reptu na.

40Tahawa, ma isiré hã tãma pẽtẽ, ãne: — Tô'ã. E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé, asima pipa ã bâ, ma tô tane tãma inha. Wa norĩ hã wa wasiré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharĩ õ di, dasiwi.

41Wa norĩ hã wawasété wa, ma tô wama rob'manharĩ ni. Tazahã, ã hã marĩ hã te te dama 'manharĩ wasété õ di.

42Tahawa, te Zezusihi ma tinha, ãne: — Zezusi, ĩ'ãma aipo're pu'u za, Danhib'apito na apâ we aimorĩ wamhã.

43Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Tô sena wa za aima waihu'u. Ã bâtâ na te za tô ĩ'rata 're asãmra mo, rowẽ uptabi ãma.

Zezusihi dâ'âzé wasu'u

Mateu 27.45-56; Marcu 15.33-41; Zuwã 19.28-30

44Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

45Bâdâ sipra wi, ma tô zazahâ hã hâihaipo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma hã.

46Tahawa, ma tô Zezusi hã Timama ma tinha, mreme 'rãihâ na, ãne: — Ĩmama. Ãhãta, wa za ĩpẽ'ẽzani hã ãma aima tisõ, asib'rata. Tawamhã awa'awi ma pẽ'ẽ hai'utõ oto.

47Tawamhã aibâ hã ma tô tinhowẽ, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, romanu hã. Sõwẽ wamhã, te ãma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Ãne te tinha: — Nare õ hã, aibâ 're imorĩ wẽ tô.

48Tawamhã da'ahâ na ma tô tasi'rã'õtõ ni, da te ãma rob'madâ'â za'ra da. Tawamhã Zezusi hã dâ'â wi, te 'ri tẽme apâ ai'aba'ré ni, dawawa sina. Ãma dapẽ'ẽzé uptabi za'ra di.

49Zezusihi zawi pese'wa norĩ hã, romhâ na ma tô ãma da'madâ'â za'ra. Pi'õ norĩ zama, te romhâ na ãma da'madâ'â za'ra, Galiléa hawi isarina isi'aba'ré norĩ hã.

Zezusi da te isẽrẽzé wasu'u

Mateu 27.57-61; Marcu 15.42-47; Zuwã 19.38-42

50-51Aibâ hã te 're hâimana, Zuzé na isisi hã. Arimatéa na isa'ru nhisi hã, Zudéa ãma. Aibâ hã iwẽ. Ihâimana wẽ uptabi di, dama. 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb zô, te 're simipari u'âsi. Ta hã, roti'wa ipire. Zudeu norĩ ma roti'wa ipire norĩ siré, te 're simasisi. Tazahã, Zezusi te te siwi âri da, te te sima ãma roti za'ra wamhã, te te ãma dazazei õ di.

52Zezusi hã dâ'â wamhã, te oto Pilatuhu u mo Zuzé hã, Zezusihi hâiba hã te te tiwi waptẽrẽ da.

53Tahawa, ma tô ãma saze, Pilatu hã. Tahawa, ma tô si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hâiba ubu, zazahâ ihâirã na. Taha pari, ma tô tisẽ, ab're wa, ẽtẽ zahâpâ ab're siromo wa. Tame ma tô Zezusihi hâiba hã tisẽ, da te iwa ida'manherẽ'õ 're.

54Ãhã romhuri 'rãsutu na ma tisẽ. Romhutu na te za zudeu norĩ hã romhuri zahârizé hã 'madâ'â za'ra.

55Tawamhã Zuzé hã ab're u morĩ wamhã, ma tô pi'õ norĩ hã isarina ai'aba'ré. Zezusihi zarina, Galiléa hawi we isi'aba'ré, pi'õ norĩ hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré Zezusihi hâiba, Zuzé te te isẽrẽzé hã ma tô sabu za'ra.

56Tawamhã 'ri tẽme te apâ ai'aba'ré. Tahawa, ma tô marĩ hã sada wa'u za'ra, wedewa'u isadaze hã, te te siwi ãma hâiba u'ré da. Romhuri zahârizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutuzéb zarina.

Luca 24

Zezusi hã, Imama te te ihâiwa'utuzé wasu'u

Mateu 28.1-10; Marcu 16.1-10; Zuwã 20.1-10

1Dumigu na rowa'a wi, te pi'õ norĩ hã ai'aba'ré, ab're u. Marĩ wa'u te siré âri za'ra, isadaze hã.

2Ab're u sihutu wamhã, ẽne ma tô 'madâ'â za'ra, ab're nhitobzé hã. Ni'wa hã ma tô ab're nhiti sa'ré. Tahawa te 'ridawa sitob õ na 'ridawa haré oto za.

3Tawamhã sisisi wamhã, te te sãmri za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi hâiba hã. Robaba di.

4Te te waihu'u za'ra õ wa, te ãne ãma rosa'rata za'ra: — E niha ab're hã baba di. E mahãta ihâiba. Tawamhã aibâ norĩ hã maparane ma itẽme za'ra aima'wara zahuré. I'uza hã ma hâi ai'ubuzi zahuré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tahawa, ma tô pi'õ norĩ hã tãma tipahi za'ra. Pahi te, ma tô aiwẽ'ẽ za'ra, ti'ai u. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma hã: — E niha da, te ihâiba zô irob'madâ'â za'ra wa'wa, inomrozéb ãmamhã. Apâ ma tô hâiwa'udu.

6-7Ãme nomro õ di oto. Ma tô hâiwa'udu. Galiléa ãma 're sãmra mono ré, ma tô romhâ ré aima siwasu'u siromo za'ra wa'wa aré, ãne: “Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã te za dama hâiba nhomri ni, aibâ iwasété norĩ ma. Wedepo'o nhonhi'rãmi na te za dasiwi sasõmri ni, dâ'â da. Bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za apâ hâiwa'udu.” Ãne ma tô romhâ ré aima siwasu'u siromo za'ra wa'wa.

8Tahawa, ma tô pi'õ norĩ hã ãma tipo're pu'u za'ra, Zezusihi mreme na.

9Taha pari, te ab're hawi apâ ai'aba'ré, isazei'wa norĩ u. Aibâ 11 na ihâiba za'ra norĩ ma, ma tô rowasu'u pese za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma. Isiré isi'ubumro norĩ ma zama, ma tô tãma rowasu'u pese za'ra.

10Pi'õ norĩ nhisi hã, ãne: Maria Madaréna, duré Zuãna, duré Maria, Tiaguhu na. Ta norĩ hã isiré pi'õ norĩ me, ab're u isi'aba'ré hã, te Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma rowasu'u pese za'ra.

11Tane nherẽ, isimirowasu'u na te te saze za'ra õ di, taré newa.

12Tane nherẽ, Pedru hã ma tô wahudu, ab're u wara da, te te sabu da. Ab're u wisi wamhã, ma tô sô aiwẽ'ẽ, te te sô rob'madâ'â da. Sô siwẽ'ẽi wamhã, i'ubuzéb si, ma tô sabu. Tahawa, ma tô apâ mo 'ri tẽme, tob'uzu sina, marĩ ihâimanazém na.

Emausi u, isazei'wa norĩ nebzé wasu'u

Marcu 16.12-13

13Tawamhã tô taha bâtâ na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'õtõ nhisi u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã. Zeruzalẽ hawi te tineb zahuré, 'ri wa'õtõ u. Zeruzalẽ hawimhã, 10 na ti'ai pibuzé hã, Emausi u hã.

14Nep sina, ma tô te te sima rowasu'u zahuré, uburé marĩ hã iwairébé mono na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré ãma sisada'âbâ zahuré mono ré, ma tô Zezusi hã ãma tiwisi zahuré. Taha wamhã, te oto ime timorĩ zahuré.

16Titõmo na ma tô 'madâ'â zahuré. Tane nherẽ, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa.

17Tawamhã Zezusi te sadanharĩ zahuré, ãne: — E marĩ, te asima iwasu'u wa'aba mo, bâdâdi na ane wa'aba sina hã. Tahawa, ma tô mazahâri zahuré. Ãhã wamhã, duré ubu pire zahuré di.

18Tawamhã ma tô ihâiba amo hã sadanha, Cleupasi na isisi hã: — Zeruzalẽ ãma 're asãmra mono nherẽ, e niha merẽ aima si isa'rese õ, ã nimosi marĩ iwairébé mono hã.

19Tahawa, ma tô Zezusi hã asa sadanharĩ zahuré ãne: — E marĩ, hâimana bâ. — Zezusi, Nazaré hawi imorĩ ma, ma tô rob'manharĩ wasété za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tô aré marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ, iwẽ hã. Duré mreme pire na, te 're mo. Ãne na ma tô waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne na hã uburé ma tô waihu'u za'ra ni.

20Tane nherẽ, wa'madâ'â'wa norĩ sasedoti ipire norĩ hã ma tô danhib'apito u siwi saprõ. Roti'wa norĩ dama ipire norĩ me, ma tô itẽme siwi saprõ, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Tahawa, ma tô isimiwada'uri zarina, dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da.

21Izaraéu nhihudu norĩ hã, danhimiwada'uri na oto 're wahâimana za'ra mono tõ da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tô 're wanhimnhasi za'ra aré. Ãhã na bâdâ maparane ma tô ãma ne, da te iwĩrĩzém na hã.

22-23Ni'wam norĩ hã pi'õ norĩ hã ma tô ai'aba'ré ab're u, wasiré isazei'wa norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi sãmri za'ra õ di, ihâiba hã. Ab're hã baba na, ma tô sô sabu za'ra. Apâ sihutu wamhã, ãne te wama rowasu'u za'ra: “'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ si, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni, hâiwa hawi we ine hã. Zezusi hã, u, dâ'â õ di. Te u, oto 're mo. Ãne ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wama rowasu'u zahuré.” Ãne te pi'õ norĩ hã wama rowasu'u za'ra. Tahawa, wa tô ãma watob'uzu za'ra ni, isimirowasu'u za'ra na hã.

24Tahawa, ma tô wasiré norĩ hã 'mane, pi'õi wa'rãmi, ab're u. Ta norĩ te te duré robzabu zahuré wamhã, ab're hã baba na ma tô duré sabu zahuré, pi'õ norĩ nhimirowasu'u zarina. Taha wamhã, te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusihi hâiba hã te te isãmri zahuré õ na.

25-26Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ zahuré, ãne: — E niha bâ bété, waihu'u su'u aba õ di, sazei aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u mono bâ, Danho'reptui'wa na rob'ui'éré hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã te za a'â robzépata, rowasédé, da te tãma 'manharĩ wamhã. Taha parip si, te za rowẽ ãma 're sãmra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb uwaibaba.

27Romhâ ré, ma tô iwana Danho'reptui'wa na rob'ui'éré za'ra ni. Tawamhã Mozési te te ãma irob'ui'éré na, te oto tãma rob'rãzarõtõ zahuré. Taha pari, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ, te te ãma irob'ui'éré za'ra na, te tãma rob'rãzarõtõ zahuré duré.

28Tawamhã ma tô rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'õtõ u hã, Emausi u. Zezusi hã te aré tiwi timorĩ waré zahuré.

29Tahawa, ma tô tãma nharĩ zahuré, tiwi morĩ zahuré tõ da: — Wa'rata asãmra a'â. Ma tô wawi tihâiwahâ. Te za wawi tirobra. Tahawa, ma tô ãzé 'ri para u, i'rata sãmra zahuré da, a'â.

30Tawamhã i'rata te tinhamra zahuré, siré saihuri da. Sãmra wamhã, ma tô i'u'ẽne hã ti'â, Zezusi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽne hã. Ta hã ma tô duré tãma sõmri zahuré.

31Tahawa, ma tô oto waihu'u zahuré, Zezusi na õ hã. Tazahã, ma tô tiwi aimani zahuré.

32Tahawa, te isa'u sima rowasu'u zahuré, ãne: — Bâdâdi na we te te wama rowasu'u mono ré hã, e iwatoi õre bété, wapẽ'ẽ 'remhã. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Tawamhã awa'awi, ma tô tiwahutu zahuré, Zeruzalẽ u neb da apâ. Simasisi wamhã, ma tô Zezusihi siré norĩ hã sabu za'ra, 11 na ihâiba za'ra hã. 'Ri para, te siré ai'ubumro, isazei'wa norĩ me.

34— Tô sena, ma tô Wanhib'apito hã hâiwa'udu. Simahã ma, ma tô sihâi'ré.

35Tawamhã Wanhib'apito, bâdâdi na itẽme iwisi zahuré na, ma tô asa dama rowasu'u zahuré, isazei'wa norĩ ma. Duré, Wanhib'apito te te iwaihu'u zahuré zém na, ma tô siwasu'u zahuré. I'u'ẽne te te tãma iwẽ'ẽ zahuré na, ma tô duré Wanhib'apito hã waihu'u zahuré. Ãne na ma tô siwasu'u zahuré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma.

Zezusi hã, tizazei'wa norĩ ma, isihâi'rézé wasu'u

Mateu 28.16-20; Marcu 16.14-18; Zuwã 20.19-23; Atu 1.6-8

36Tawamhã isazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tô Zezusi hã iwa'wa tizab za'ra. Ãne te tãma nharĩ za'ra: — Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

37Tawamhã dahâiba warõ newa, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra.

38Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, ma tô ĩma aipẽ'ẽwara za'ra wa'wa. E marĩ da, ma tô ĩwawã za'ra wa'wa, ĩhâiwa'utuzém na.

39Ĩnhib'rada, 'madâ'â za'ra wa'aba. Duré ĩpara hã 'madâ'â za'ra wa'aba. Ma'ãpé oto ĩzaze za'ra wa'aba. Wa hã tô, Zezusi. Dahâiba warõ hã nhi õ di, duré hi õ di. Wa hã ĩnhi ré hã, duré ĩhi ré hã. Ma'ãpé asib'rata na ĩ'upi za'ra wa'aba, tô sena na ĩzaze za'ra wa'aba da.

40Tahawa, ma tô tinhib'rada hã tãma sõ'a za'ra, duré tipara hã.

41Imreme te te wapari za'ra wamhã, te 're to za'ra, tipẽ'ẽ na. Tãma rowẽ uptabi za'ra di. Tane nherẽ, Zezusi hã hâiwa'utu õ newa, te te ãma saze za'ra õ di. Tahawa, mrab zô te sadanharĩ za'ra oto, Zezusi hã ãne: — E mra, te aima tihâimana za'ra wa'wa.

42Tawamhã suru na ma tô tãma sõmri za'ra, tepe zebre hã.

43Tawamhã ma ti'â, te te 'rẽne da, isõ'a za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Romhâ ré wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré hã, marĩ hã za ĩzô iwairébé mono na, Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré zarina, duré isõ're na rob'ui'éré zarina.

45-46Tawamhã ma tô ãne tãma waihu'u za'ra, ibaihâ na rob'ui'éré zarina: — Romhâ ré ma tô ãne ĩ'ãma rob'ui'éré za'ra ni: “Danho'reptui'wa te za robzépata za'ẽtẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za hâiwa'udu apâ, ab're hawi.

47Duré, te za iwasu'uwẽ na isadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, ãne: ‘Dawasédé hã te za da te 're rẽme pese za'ra. Tawamhã te za te te dama 're apari dawasédé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.’ Ãne te za iwasu'uwẽ na uburé te te ãma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Zeruzalẽ ãma isãna'rada hã za.” Ãne ma tô duré romhâ ré ãma rob'ui'éré za'ra, ibaihâ na hã.

48A norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'ãma i'madâ'â za'ra wa'wa, ĩdâ'âzé hã. Duré ĩhâiwa'utuzé hã ma tô ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa. Tahawa, te za ĩwasu'u wẽ'wa, 're anomro aba mo.

49Wa hã wa za we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, Ĩmama te te aima iropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tahawa, te za a'â ãme 'ri ahâ ãma sô asimipari za'ra wa'wa, hâiwa hawi te we atẽme isatõrĩ za'ra wa'aba zéb u, ĩwaihu'u pese na 're ĩmorĩ ne, 're anomro aba mono da.

Zezusi hã, hâiwa u imorĩzé wasu'u

Marcu 16.19-20; Atu 1.9-11

50Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're inomro mono norĩ hã te te simro, 'ri ahâ nhiti, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô tinhib'rada hã wahutu, tisi hawimhã, iwẽ hã te te tãma sõmri za'ra da, Zezusi hã.

51Tawamhã taha ré, ma tô tiwi timorĩ za'ra. Imama hã ma tô tiwi âri za'ra, hâiwa u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Tawamhã isa'u, te Zezusihi ãma tiwata za'ra, hi'rãtitõ. To sina, te apâ ai'aba'ré, Zeruzalẽ u.

53Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, te 're si'ubumroi u'âsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, ãma 're wata u'âsi za'ra mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zuwã

Zuwã 1

'Re ihâimana u'âsi mono mreme na isisi hã isihâibazé wasu'u

1Romna'rata ãma te Imreme hã 're hâimana siromo u'âsi. Ta hã te 'Re ihâimana u'âsi mono siré 're hâimana u'âsi. Duré ta hã tô, 'Re ihâimana u'âsi mono.

2Romna'rata ãma, te tô 'Re ihâimana u'âsi mono siré 're hâimana, marĩ õ uptabi ré hã.

3Taha nhimi'manharĩzéb zarina ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé te te ro'apoto. Te te ro'apoto mono õ 'wa'âhã, aré marĩ õ uptabi di.

4Ta hã Imreme hã, rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hâimana. Ã hã rowẽ na 're idahâimana za'ra mono zé hã ma tô rowa'azé te te dama 're a'ãwisi, damorĩ wẽ na ãma 're danomro mono da hã.

5Rob'uiwẽzé te za te te 're rowa'a, robra na. Robra hã te te ãma ai'uté waihu'u õ di, rowa'a na hã.

6Tawamhã aibâ te 're hâimana, Zuwã na isisi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te we isatõrĩ hã

7te te dama 're sadawa wasu'u mono da, da te 're wapari za'ra mono wa, da te 're saze za'ra mono da.

8Zuwã hã rob'uiwẽ'wa ne 're imorĩ hã 're hâimana mono õ di. Rob'uiwẽ'wa ne 're imorĩ wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tô we datẽme wi, Zuwã hã.

9Rob'uiwẽ'wa ne 're imorĩ hã tô sena isimiroti hã. Ta hã ti'ai u ma we datẽme wi, aihĩni isimiroti hã da te waihu'u pese za'ra da.

10-11Ta hã te oto ti'ai ãma 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na isisi hã. Tazahã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherẽ, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra õ di. Tisiré zudeu norĩ rob u, ma tô wei mo. Tane nherẽ, sô 're tob'uzu za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ni'wam norĩ si ma tô sô 're tob'uzu za'ra. Ma tô duré te te ãma 're sasõmri za'ra. Tahawa, ma tô ta norĩ si pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra mono da hã.

13E i'ra siro, ma tô ta norĩ hã 're rere'e, ti'ai ãma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, i'ra siro, 're rere'e mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si ma tô ãma 're 'ra za'ra.

14'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã wa'rata 're sãmra mono da, ma tô sihâiba. Simizawi pese uptabi di. Isimiroti hã wẽ uptabi di. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wa, õhõ si 're morĩ wẽ uptabi di. Misire i'ra hã. Õhõ si, waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã wa tô wasiwi waihu'u za'ra ni, 're imorĩ wẽ uptabi na. Iwaihu'u pese na zama, wa tô duré wasiwi waihu'u ni.

15Ta hã ma tô Zuwã Batista hã te te dama 're wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ãne itẽme wisi wamhã, te dama 'mahâ, Zuwã Batista hã: — Õhõta aibâ hã te wei mo. Iwana, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Õ hã ĩza'u si wei morĩ nherẽ, ĩma pire di. E marĩ wa. Ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa.”

16-17Duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô te te dama 're roti, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iwaihu'uzéb zarina, ma tô te te dama 're roti, ãma 're danomro wẽ mono da. Zezu Cristu hã ma tô õhõ si te te dama 're waihu'u, dawasété nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'azawi pese mono zém na. Simizawi pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'âsi, ãma 're wanomro wẽ mono da, Zezu Cristu hã.

18Ti'ai ãma 're idanomro mono hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Õhõ si, ma tô Timama hã 'madâ, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. I'ra hã misire, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã ma tô te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hã, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Zuwã Batista te te dama 're irowasu'u mono zé wasu'u
Marcu 1.1; Luca 3.2-3

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô aihutu, Zuwã Batistaha u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã. Tipawapto'wa norĩ me, ma tô itẽme aihutu, levita norĩ me. Zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã te te satõrĩ za'ra wa, ma itẽme aihutu, Zeruzalẽ hawi. Tawamhã itẽme sihutu wamhã, te siwi sadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wa hã, a hã.

20Tahawa, te ãne tãma siwasu'u za'ra: — Wa hã Cristu õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã, Danho'reptui'wa da.

21Te duré siwi sadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wa hã bété, a hã. E a hã, Eliasi apâ aihâiwa'udu. Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Ta hãi õ di, wa hã. Tawamhã te duré siwi sadanha, ãne: — E a hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa zô, 're idanhimipari za'ra mono, te 're aimo. Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Wa hã, ta hãi õ di.

22Tawamhã te duré siwi sadanharĩ zahu ãne: — E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatõrĩ'wa norĩ ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

23Tahawa, te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Wa hã a'ubuni wi, dama roti'wa. Ãne, wa tô te dama 're rob'mahârâ: “Wanhib'apito zô, te za bâdâdi hã imana 'rãmi asiwi isa'ra wa'aba mo, awa'awi da.” Ãne ma tô wahi'rada Izaia hã te te dama 're roti aré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã. Tane wa tô duré wa hã te dama 're roti, isimiroti zarina.

24-25Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ma tô wama asiwasu'u za'ra. A hã, Cristu õ di. A hã, Eliasi õ di. A hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa zô, 're idanhimipari za'ra mono õ di. E marĩ da, te bété â dawabzuri hã dama 're i'ab'manharĩ mo, a hãi õ nherẽ.

26-27Tawamhã Zuwã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Â na si, wa tô â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ. Tane nherẽ, ĩza'u si we imorĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tô wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba õ di, a norĩ wa'wa hã. Ta hã ĩma pire wa, ipara'uza wasisizé te tãma wasihu waihu'u õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Ãne romhâimanazé hã Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma Zodã zara niwĩ â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩzéb ãma hã.

'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

Marcu 1.10; Luca 3.22

29Tawamhã awẽ ma tô Zuwã Batista Zezusi hã tisã, itẽme morĩ ré. Te te sãmri wi, te dama 'mahâ, ãne: — Õhõta te we oto mo, Pone'ẽrebâ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã dawasédé te te dama 're apari mono da.

30Ãne wa tô aima wasu'u za'ra wawa iwana: “Ĩza'u we imorĩ hã ĩma pire di. Ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa, ĩma pire di.” Ãne, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa.

31Wa hã te duré waihu'u õ di aré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na hã Danho'reptui'wa da. Tazahã, wa norĩ hã Izaraéu nhihudu hã wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ.

32-33— Ĩsi'uihâ na, wa hã te duré waihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ĩma waihu'u, te te ipisudu hã. Ãne te ĩma wasu'u: “Itẽme wa za satõ Ĩpẽ'ẽzani hã, te ipisutu u. Ihawi watobro õ di za. I'rata te za 're sãmra u'âsi. A hã te za ãma i'madâ. Ãma 'madâ'â wamhã, te za oto iwaihu, õ hã te ipisutu na, Ĩpẽ'ẽzani te te dama 're anhomri mono da.” Ãne ĩzatõrĩ'wa hã te ĩma wasu'u. Tô sena ma tô ĩma rowasu'u. Wa hã wa tô ãma 'madâ. Ma tô we itẽme mo, hâiwa hawi utu'u ne, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ãma isab da hã.

34Wa hã wa tô ãma 'madâ. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Õ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra.

Aibâ norĩ hã, Zezusihi ãma te te isasõmri na'rata zahuré zé wasu'u

35Tawamhã awẽm na te duré Zuwã Batista hã tame tihâiba, isiré maparane 're inep siré.

36Tawamhã Zuwã Batista, Zezusi te te iro'razâri na te te 'madâ'â wamhã, te dama 'mahâ, ãne: — Õhõta Pone'ẽrebâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi we imorĩ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Tawamhã Zuwã Batistaha siré 're ine hã imreme te te wapari zahuré wamhã, ma tô oto tineb zahuré, Zezusihi zarina.

38Tawamhã Zezusi hã ma tô sô aipi'ra zahuré. Taha wamhã, isarina inem na te te 'madâ'â zahuré wa, te tãma nharĩ zahuré, ãne: — E marĩ zô, te we ane wa'wa. Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré, ãne: — Rowahutu'wa, asãmrazé hã wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

39-40Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ zahuré ãne asa: — Oto pé ĩzaprõni aba, ĩnhamrazé hã sabui wa'aba da. Tahawa, wa oto ime wanem ni, isãmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tô bâdâ hã we tinho're za'a. Tawamhã bâtâ na wa i'rata aimasisi ni, Ãdréhé me. Simahã no, Ãdré hã.

41Tawamhã tidub'rata zô te mo, Ãdré hã. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma rowasu'u: — Danho'reptui'wa hã wa tô sõpẽtẽ ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã. Danho'reptui'wa hã ta hã “Cristu”, damreme amo na hã.

42Tawamhã ma tô Zezusihi u we saprõ apâ. We te te itẽme ãwisi wamhã, Zezusi te Sima hã 'madâ. Te tãma tinha, ãne: — A hã Sima, Zuwãhã 'ra. Ãhã na wa za asisi na oto ãma saprĩ. Cefasi na asisi hã za oto. Ãma isaprĩ na hã Pedru na isisi hã.

Zezusi hã, Filipi norĩ te te ipisutu na'rata zahuré zé wasu'u

43Tawamhã awẽm na Galiléa na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, te Zezusi hã sina ropisutu. Ãhã wamhã, wa isiré hã ai'aba'ré ni. Wasi'aba'réi ré, wa tô aibâ hã sõpẽtẽ za'ra ni, Filipi na isisi hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto. Tahawa, te oto isiré mo.

44Filipihi za'ru hã Besada na 'ri wa'õtõ nhisi hã. Tame te duré Ãdré norĩ hã 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

45Tawamhã Filipi te Natãnaéhé zô hã rĩtĩ. Te te oto sõpẽtẽ wamhã, ãne te tãma tinha: — Aibâ hã wa tô wasiwi 'madâ'â ni, wahi'rada Mozési te te ãma irob'ui'éré siro hã romhâ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ zama isa'u te te ãma irob'ui'éré za'ra hã. Ta hã Zezusi, Nazaré hawi we imorĩ, Zuzéhé 'ra hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Tawamhã te Natãnaéu hã asa tãma tinha, ãne: — Oro Nazaré hawi iwẽ hã wei morĩ õm ne. Tawamhã Filipi asa te duré tãma tinha, ãne: — We aimorĩ, wanem hâ, sabu da. Ãhã wamhã, te apâ oto itẽme saprõ.

47Tawamhã te te sãmri wi, te Zezusi hã tãma tinha, Natãnaéhé ma, ãne: — Õhõta te wei mo, Izaraéu nhihudu uptabi hã 're imorĩ wẽ uptabi hã. Sadawa nhipese ãna hã te 're mo.

48Tahawa, te Natãnaéu hã asa tãma tinha, ãne: — E niha ma tô ĩwaihu. Tawamhã te duré Zezusi asa tãma tinha, ãne: — Filipi hã te te ai'mahârâ õ ré, wa tô ai'madâ, figuera wede 'rowi asãmra ré.

49Tawamhã Natãnaéu asa te duré tãma tinha, ãne: — Rowahutu'wa, a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. A hã uburé Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito.

50-51Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, ãne: — Tane tô. Wede 'rowi asãmra ré, te aiwaihu'u wa, ma tô asina ĩwaihu, asina ĩwaparizéb uwaibaba. Ĩwaihu'u pese wa, ma tô ĩ'ãma atob'uzu. Niwapsi te za marĩ hã i'madâ, ĩwaihu'u pese na marĩ hã te aima iwaihu'uzém nhipai u. Asõ'a wa'aba, te za hâiwa hã we 'ridawa, ĩnho'õmoi baba. Tawamhã siwa'rãmi te za nasi we ĩtẽme ai'aba'ré hâiwa hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, dasiré ĩpoto u.

Zuwã 2

Cana ãma dasina damrozé wasu'u

1Tawamhã maparane bâdâ ne pari, ma tô dasaihurizé hã dasiwi 'manharĩ ni, dasina damrozém na hã. Cana na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, Galiléa ãma. Zezusihi na hã te tame dame tihâiba.

2Zezusihi zô zama, te tahârâ ni, isiré 're inomro mono norĩ zô zama, dasina damro u si'aba'ré da. Tahawa, te duré ta norĩ hã dame asimro.

3Tawamhã ma tô uwa 'rãi wa'u isé hã da'ãma ai'utõ, da te 'mahâpãrĩ mono õ ré. Tahawa, te Zezusihi ma ina hã tãma tinha, ãne: — Uwa 'rãi wa'u isé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te 'mahâpãrĩ mono õ ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Ãté a hã ĩma waihu'u õ di za, marĩ te i'manharĩ da hã. Bâdâ zahadu iwa waptã'ã õ di, ãne te i'manharĩ da hã.

5Tahawa, te ina hã romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne: — Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé imreme hã 'manharĩ za'ra wa'aba za.

6Tame te piza hã 're simasa ẽtẽ 'manharĩ hã, â ré hã 6 na ihâiba hã. Nima norĩ hã 80 na â za'ratazé hã, duré nima norĩ hã 120 na â za'ratazé hã. 'Re wasaihuri mono õ ré hã, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, wa 're wanhimisõ za'ra, wa norĩ hã zudeu wa. Taha da, te 're simasa, piza isa'ẽne hã.

7Tawamhã Zezusi te romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne: — Â hã nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. Ma'ãpé asiwi 'masisi aba mono. Tawamhã ma tô siwi te te 'masisi, piza 'remhã â hã.

8Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ma'ãpé, â hã oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

9-10Tawamhã ma tô itẽme 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhã, â si õ di oto. Ma tô sirob'rãi wa'u. Nima hawi uwa 'rãi wa'u isé hã te te waihu'u õ di, danhipi na dawada'uri'wa hã. Romhuri'wa norĩ si ma tô waihu'u za'ra. Tawamhã te te téiwa wamhã, sina imro zahuré zô, te hâ, aibâ zô. Taha wamhã, te ãne tãma tinha: — E niha ma bété isei uptabi si dawi ité, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tõ da. Dasaihuri na'rata hawi, te isei uptabi hã da te dama 're sõmri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'ẽtẽ na da te 're âhuri mono wapsi, te za iwa'u zei prã hã da te dama 're sõmri za'ra. Tanei õ di, a hã. Nimosi ma tô isei uptabi hã dama i'ru, da te âhuri da.

11Ãne hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama i'manharĩzém na ma tô Zezusi hã dapawaptom na sãna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Galiléa 'remhã, Cana hã. Tahawa, waihu'u pese wa, ma tô oto sina umnhasi za'ra, isiré 're inomro mono norĩ hã.

12Tawamhã Cafanau na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo, Zezusi hã. Ina zama te isiré mo. Ino norĩ zama te duré isiré ai'aba'ré. Isiré 're inomro mono norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zama, te duré isiré ai'aba'ré. Tawamhã sihutu wamhã, suru na te tame asimro.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hawi, Zezusi te te idazate mono zé wasu'u
Mateu 21.12-17; Marcu 11.15-19; Luca 19.45-48

13Romhuture di oto, zudeu norĩ te, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te idawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã datoi u romhuture wa, te oto Zezusi hã mo Zeruzalẽ u hã.

14Zeruzalẽ ãma te 'ri za'ẽne hã 're sa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibâ norĩ hã 're si'ubumro. Ta norĩ hã powawẽ te te dama 're wede za'ra, duré pone'ẽrebâ, duré utu'u. Ihâiba amo norĩ hã te duré rob'uiprazém na te te dawi ãma 're saprĩ za'ra.

15Tawamhã Zezusi, aibâ norĩ hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô danhimizama pré'ézé hã wedenhorõ na sada 'ma'manharĩ za'ra, te te ãma sate mono da, rob u. Tawamhã taha na ma tô te te sate, pone'ẽrebâ hã duré powawẽ hã. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprazé hã te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawi ãma 're isaprĩ za'ra mono norĩ wi.

16Te duré tinha, utu'u wede'wa norĩ ma, ãne: — Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. Sahâri za'ra wa'aba, Ĩmama ãma 're idawata za'ra mono zém nherẽ, asima ãma 're irowede za'ra wa'aba mono zé hã, Ĩmama nhorõwa 're. Ãme dama 're rowede za'ra wa'aba mono õ di za oto.

17Tahawa, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô ãma tipo're pu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai mreme ui'éré iwazéb zahi na. Ãne duréihã ma tô wahi'rada hã tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono ma: “Asadawa wasu'uzé 'ri hã ĩma sawi uptabi di, unhama ro'o ne ĩpẽ'ẽ 'rem hã.”

18Tahawa, te dama ipire norĩ hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — E 'wa sadawa para, ma tô idazate mo, rob u. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, sate mono wamhã, e marĩ te za i'manha, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ã hã 'ri hã asiwi sãmra aba wamhã, wa za apâ 'ri. Bâdâ si'ubdatõ na te za ĩ'ãma ne, apâ te 'ri ré hã.

20Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha te za merẽ i'ri su. E niha bâdâ misi te za ai'ãma mo, apâ 'ri ré, a hã. Ã hã da te dasiwi 'ri su'u õ di, 'ri za'ẽtẽ wa. Wahub ahâ na ma tô da'ãma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hã. 46 na ma tô ãma dawi tiwahu.

21'Ri te te wasu'u wamhã, tihâiba te wasu'u, Zezusi hã. Sõ'awi siwasu'u õ wa, imreme hã dama pibu prã za'ra di.

22Ab're hawi hâiwa'utu wapsi, te za isiré 're inomro mono norĩ hã ãma tipo're pu'u za'ra, apâ za te te i'ri wasu'u na hã. Te za sima rowasu'u za'ra, ãne: “Tô sena na ma tô Zezusi hã tihâiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norĩ hã romhâ ré ihâiwa'utuzém na rob'ui'éré siromo za'ra ibaihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã.”

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tãma idawaihu'u pese zé wasu'u

23Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzalẽ ãma hâimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĩ ni. Tame sãmra ré, ma tô duré marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ, tiwaihu'u pese na, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te isatõrĩ na, da te ãma waihu'u za'ra da. Tahawa, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã danho'a te te dama 're ab'manharĩ mono wẽ te, ma tô da'ahâ na saze za'ra ni.

24-25Tane nherẽ, da te dasina i'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã. E marĩ wa. Uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese wa. Ni'wa i'upana te te tãma 're da'awaihu'u mono õ di, Zezusihi ma. Si'uihâ na ma tô te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na hã. Tahawa, tô sena da te dasina umnhasi za'ra õ wa, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã.

Zuwã 3

Zezusi, Nicodemosihi ma, te te inharĩzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Aibâ hã te 're hâimana farizeu, Nicodemosi na isisi hã. Ta hã roti'wa, wasiré zudeu. Farizeu na, wa tô wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norĩ nhimiroti, farizeu norĩ siré te te 're 'madâ'â pese mono wa.

2Ta hã ma tô Zezusihi u wi, bara na. Itẽme wisi wamhã, te ãne tãma tinha: — Rowahutu'wa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, 'Re ihâimana u'âsi mono we watẽme te te i'asatõrĩ na, wama 're rowasu'u mono da. Ni'wa ãne hã te te 'manharĩ waihu'u õ di marĩ isa'rese'õ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, isiré hâimana õ nherẽ. Taha zadawa para, ma tô marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã dama 're i'ab'manharĩ wẽ u'âsi mo, da te ãma aiwaihu'u za'ra da, we te te i'asatõrĩ na.

3Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Tô sena, wa za aima waihu'u. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're danomro mono õ di za.

4Tawamhã Nicodemosi te asa tãma tinha, ãne: — E niha te za aibâ hã si'ihi nherẽ, tipoto té. E niha te za tina dub're apâ ãzé, duré apâ poto téb da hã.

5-6Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hã dama 're poto za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're nomro siromo mono õ di za. Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapẽ'ẽ 're. Tawapsi te za oto isib'a'uwẽ si 're danomro. 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're idanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsõi mono wa, duré Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré isib'a'uwẽ 're danomro. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're danomro mono õ di za.

7'Re idapoto téb za'ra mono na te aima inharĩzé ma hã a'rãmi tõ.

8Rowa'u hã te te 're rowapõrĩ mono wamhã, te te sima iwẽzéb uwaibaba te za te te 're rowapõrĩ. Taha wamhã, ipupu'u si wa za wa te 're wapari za'ra. Nima hawi ipupu'u na'rada hã wama waihu'u za'ra õ di. Duré nimomo 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'u'u 'rãsutu za'ra mono da hã, wama waihu'u pese za'ra õ di. Tane duré dama waihu'u pese õ di, dapẽ'ẽ 're, 're idapoto téb za'ra mono zé hã. Dama waihu'u pese õ nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're anhomri, Tipẽ'ẽzani hã dapẽ'ẽ 're, 're idapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

9Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha, ãne: — E niha te za Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono da hã.

10Ãhã wa, te duré Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — A hã Izaraéu nhihudu norĩ ma, rowahutu'wa. E niha tane nherẽ, ĩnhimirowasu'u hã aima pibui prã ti. E niha waihu'u õ di bété.

11Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wama marĩ hã wama waihu'u pese wa, duré wa te 're 'madâ'â mono wa, wa ãne wa te dama 're wasu'u. Tane nherẽ, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're wazaze za'ra wa'aba mono õ di.

12Ti'ai ãma romhâimanazé hã, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherẽ, ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di. E niha te za tawamhã hâiwa ãma da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Ãté ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di za.

13Ni'wa hã hâiwa u sébré õ di, apâ wei morĩ da, hâiwa ãma romhâimanazé hã te te dama 're wasu'u mono da. Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã siwaprosi, te we hâiwa hawi mo, te te dama 're rowasu'u mono da hã.

14-15— Duréihã Mozési hã ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharĩ hã sasõ, ẽtẽ topsada brõzi 'manharĩ hã, wedewaré na sa'o da. Ta hã wahi te te ihâzub za'ra hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tizéptâ'â za'ra. Dâ'â za'ra õ di. Tane te za duré Dasiré Ipodo hã dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o da. Tawamhã te za dazada dârâ. E marĩ da. Danho'reptui'wa na da te dasina

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're i'umnhasi za'ra mono wa, 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hâiwa ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

16'Re ihâimana u'âsi mono ma, tãma dazawi pese uptabi wa, ma tô ti'ra hã misi nherẽ, we tisõ, dazada dâ'â da. Tawamhã i'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dadâ'â ãna te za hâiwa ãma i'rata 're dasi'ubumroi u'âsi. Ropipa ãma isiti 're dasi'ubumroi mono õ di za.

17'Re ihâimana u'âsi mono ma tô ti'ra hã we satõ ti'ai u, te te 're da'anho'reptui mono da. Te te 're da'ahâ za'ra mono da, we te te satõrĩ õ di.

18-19— Ni'wam norĩ hã i'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, e 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're nharĩ za'ra, ãne: “Aiwẽ'õ za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihâ za'ra wa'wa.” Ãne na hã te te tãma 're anharĩ mono õ di za. Tizazei'õ'wa norĩ ma si te za ãne na te te tãma 're anharĩ, i'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono õ wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za ãne na te te tãma 're anharĩ. 'Re imorĩ wẽ uptabi hã ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a iwẽ hã. Ta hã wẽ nherẽ, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono õ di. Dapo're'õ u'âsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

20Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété u'âsi mono wamhã, te za 're imorĩ wẽ uptabi hã te te 're 'ruiwapari za'ra, rowa'a iwẽ hã. Tawamhã itẽme 're nomro mono õ di za, isimirosa'rata wasété na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite.

21'Re inomro wẽ mono norĩ si te za itẽme 're nomro, rowa'a u. E marĩ da. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're i'madâ'â pese mono na, te te 're awaihu'u mono da.

Zezusi norĩ wasu'u, Zuwã Batistaha wasu'u me

22Tawamhã Zezusi hã te mo, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Isiré 're inomro mono norĩ zama te duré isiré ai'aba'ré. Sihutu wamhã, tame te a'â tihâimana za'ra. Tame te Zezusi â dawabzuri hã a'â dama ab'manha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23-24Zuwã Batista hã te duré te te dama 're ab'manharĩ â dawabzuri hã, wanhiti. Sarĩ na 'ri nhisi 'rata â hã, te isa'ẽne hã 're hâimana. Tahawa, te tame a'â nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwã Batista hã. Tawamhã te nasi itẽme dasito, â dawabzuri hã te te dama ab'manharĩ da. Zahadu Zuwã hã danhib'apito te te 'rui õ di, da te dasiwi sẽrẽ da, dazazéb 're. Tahawa, te zahadu te te dama 're ab'manharĩ.

25Nima norĩ Zuwãhã siré 're inomro mono norĩ hã ma tô siwi sada'â zudeu hã, dahâiba wẽ da, idasihâiba upsõ na hã.

26Tahawa, ma Zuwã Batistaha tẽme aimasa, isiré 're inomro mono norĩ hã. Ãne te tãma wasu'u za'ra: — Rowahutu'wa, Zodã zara niwĩ aihâimana ré, ma tô Zezusi hã we atẽme wi. Wisi wi, ma tô dama iwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété õ hã te te duré dama 're ab'manharĩ, â dawabzuri hã. Zezusihi u si te oto aihĩni 're danomro.

27-28Tawamhã Zuwã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hã, da te tãma 're romhuri za'ra mono da. Wa tô aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ta hã ma tô datẽme ĩzatõ iwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hã, Cristu õ di. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu õ di.” Ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã ma tô aré ĩwapari za'ra wa'wa.

29Dasina 're damro za'ra mono wamhã, aibâ hã oto mro wa, isiwadi hã tãma toi uptabi di. Aibâ hã imro hã tito na siwasu'u wamhã, toi uptabi di, isiwadi hã. Tane duré wa hã, ĩtoi uptabi di. E marĩ wa. Da'ahâ na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u.

30Taha wasu'u hã, wasu'u za'ẽtẽ uptabi di za oto, dama. Wa hã oto ĩwasu'u surure di za. Tane nherẽ, ĩma rowẽ uptabi di.

Hâiwa hawi we imorĩ si, uburé dama ipire uptabi wasu'u

31Hâiwa hawi we imorĩ hã, uburé dama pire uptabi di. Wa norĩ hã ti'ai ãma a'uwẽ wa, marĩ hã ti'ai ãma, wa te 're i'madâ'â za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi we imorĩ si, uburé dama pire uptabi di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Hâiwa ãma uburé te te 're i'ab'madâ'â mono na, duré te te 're i'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Tahawa, te te dama ãma 're arowasu'u mono wamhã, mreme pire uptabi di. Tane nherẽ, aihĩni imreme hã da te 're saze za'ra mono õ di.

33Da te 're saze za'ra mono wamhã, ãne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: “Tô sena, ma tô ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.” Ãne te za isazei'wa norĩ hã te te sima 're rowasu'u za'ra.

34Ti'ra we te te satõrĩ wamhã, ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma tisõ, iré 're morĩ u'âsi da. Tahawa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

35Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã ma tô pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marĩ ma pire da, ma tô ti'ra hã pisutu, hâiwa ãma ti'ai ãma zama.

36I'ra hã Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. 'Re dadâ'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi i'rata, hâiwa ãma. Imreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te za da te dasina 're waihu'u u'âsi za'ra, i'ra mreme hã da te 're wapari za'ra mono õ wa.

Zuwã 4

Zezusi hã pi'õi wi, â te te iwaptẽrẽzé wasu'u

1Tawamhã farizeu norĩ ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra. Ãne ma tô dasima wasu'u za'ra ni: “Da'umro na si te oto 're dahâimana za'ra, Zuwã Batistaha nhimiroti 'madâ'â'wa hã. Da'umro na si te oto duré â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Zezusihi nhimiroti 'madâ'â'wa norĩ si te oto da'ahâ na 're dahâimana za'ra.”

2Ãne, da te dasima rowasu'u za'ra nherẽ, si'uihâ na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, Zezusi hã. Isiré 're inomro mono norĩ si, te isadawa para te te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã Zezusihi ãma danhimirowasu'u hã farizeu norĩ u iwaptã'ã na te te waihu'u za'ra wamhã, te isiti timorĩ za'ra, Zudéa hawi. Apâ te mo, Galiléa u.

4-6Tawamhã Galiléa u morĩ wamhã, ma tô sima wẽ, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razâri da. Tahawa, ma tô samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'razâ, Samaria na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Ãhã wamhã, ma tô oto rob'umhutu, 'ri nho'u Sica na isisi u hã. Tawamhã â zô ab're u, ma tô wi, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai ãma te â zô ab're hã 're hâimana, Zaco hã ti'ra ma, ti'a hã te te isõmri wa. Tame te Zezusi hã nhamra, â zô ab're ãma. Te te ãma wazere wa, te tame a'â nhamra.

7-8Tawamhã 'ri nho'õmo u, ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã ai'aba'ré, tisa te te sisa 'mai'uipra za'ra da. Zezusihi si te isa'u tinhamra za'ra, â zô ab're ãma. Tame sãmra ré, te we pi'õ hã mo, â zô, samaritanu na iwaptẽrẽ hã. Tawamhã â zô ab're u wisi wi, te Zezusi hã 'mahâ, ãne: — Â we ĩma a'âri, te hâ'rẽne da, 'rubu di.

9Tawamhã te pi'õ hã asa tãma tinha, ãne: — E niha te â hã ĩwi iwaptẽ, wasiré samaritanu õ nherẽ. A hã zudeu. — Zudeu norĩ hã, samaritanuhu me siré 're hâimana za'ra mono õ wa, te ãne pi'õ hã tãma tinha.

10Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã waihu'u 'wa'âhã, duré ĩwaihu'u 'wa'âhã, te aré â hã ĩwi iwaptẽ. Tawamhã â u'â hã wa aré aima tisõ.

11Tawamhã te duré pi'õ hã asa tãma tinha, ãne: — Â zô ab're hã, ab're 'rehâ di. A hã ai'ubana te asã. Tiha na â hã a'âri õ di za. E niha te za tawamhã i'a'â, â u'â hã.

12Wahi'rada Zaco hã ma tô dama tisõ, ã â zô ab're hã. Ti'ra norĩ me te te 're i'âhuri mono zé, â hã, duré isimizama norĩ zama te te 're i'âhuri mono zé hã. Wahi'rada hã wama pire za'ra di. E a hã tãma aipire wa, te za bété â u'â hã ĩma isõ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Tane tô. Ã hã da te 're âhuri mono wamhã, apâ dama 're 'rubu za'ra mono di za.

14Ĩnhib'â hã te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhã, 'rubu ãna te za iré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're isidototo u'âsi za'ra mono ne, dawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're âhuri mono wamhã. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa ãma.

15Ãne wa, te pi'õ hã oto tiwi waptẽ, isib'â hã: — Ta hã asib'â hã te za ĩma isõ, te 're 'rubu u'âsi tõ mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tõ mono da duré.

16Tahawa, te Zezusi hã tãma rob'ru, ãne: — Mo oto aimorĩ aimro zô, we ĩtẽme saprõni da.

17Tane nherẽ, ma tô pi'õ hã ãne tãma siwasu'u: — Wa hã ĩmro õ di. Tawamhã te Zezusi hã oto tãma tinha ãne: — Tane tô. Ãhã na hã tô oto aimro õ di.

18A hã 5 na aimro hã aré. Ãhã na hã aimro uptabi õ di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibâ me. Tô sena ma tô ĩma asiwasu'u, aimro õ na hã.

19Pi'õ hã te duré asa tãma tinha, ãne: — Wa tô oto aiwaihu'u. A hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, te 're aimo.

20E mame te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra. E ã ẽtẽ 'rãihâ ãma. E Zeruzalẽ ãma. Ã ẽtẽ 'rãihâ hã ma tô wahi'rata norĩ hã pisutu za'ra, ãme ãma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudeu norĩ hã ma tô duré Zeruzalẽ hã pisutu za'ra, tame ãma 're dawata za'ra mono da.

21Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha, ãne: — Pi'õ, ãne te aima inharĩzém na hã ma'ãpé ãma ĩzaze na: “Nimahã na bâdâ te za wi, ã ẽtẽ 'rãihâ ãma, duré Zeruzalẽ ãma za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono õ na hã.”

22-24Ãhã na te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, isazei uptabi 'wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za duré tãma 're sisõmri u'âsi za'ra, isimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norĩ si ma tô te te sima 're awẽ, ãma 're wata u'âsi za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi di. Hâiba õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nherẽ, te daro mono bâ 're sãmra, Ipẽ'ẽzani hã. Tahawa, te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, isazei uptabi 'wa norĩ hã. Ipẽ'ẽzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za duré tãma 're sisõmri u'âsi za'ra, isimiroti zarina si 're nomro mono da. A norĩ wa'wa hã te ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Tahawa, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã Danho'reptui'wa da, ta hã zudeu. Ãne na hã wama waihu'u pese za'ra di.

25Tawamhã pi'õ te duré tãma tinha, ãne: — Niwapsi te za we datẽme wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã, Cristu na da te 're isisi za'ra mono hã. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. Ãne na hã ĩma waihu'u pese di, iwasu'u hã.

26Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Wa hã wa tô we datẽme wi. Wa hã te aima irowasu'u hã Danho'reptui'wa, wa 're mo.

27Tawamhã pi'õi ma siwasu'u ré, ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã itẽme aihutu. Pi'õi ma nherẽ, siwasu'u wa, ma te ãma titob'uzu za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na si. Tane nherẽ, pi'õ hã te te siwi sadanharĩ õ di, ãne: “E marĩ zô te i'rata asa.” Duré Zezusi hã ãne te te siwi sadanharĩ õ di ãma: “E niha te pi'õi ma nherẽ, asiwasu'u. E marĩ da, te pi'õi ma nherẽ, irowasu'u.” Ãne, te te siwi sadanharĩ za'ra õ di.

28-29Taha pari, te pi'õ hã oto mo, 'ri tẽme. Sisa'u ma piza hã tirẽ. Wisi wamhã, ma tô dazô hâ awa'awi, ãne: — Oto wasi'aba'réi wa'aba, aibâ hã asiwi sabui wa'aba da. Uburé te 're i'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ĩma waihu'u. Ãté õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, Danho'reptui'wa da.

30Tahawa, te we oto awa'awi itẽme hã ai'aba'ré ni, da'ahâ na.

31Taha ré, te isiré 're inomro mono norĩ hã pi'õ morĩ za'u si, ĩsa tãma 'ru za'ra, a'â sa da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩsa hã te ĩma tihâiba, aima iwaihu'u'õ za'ra wa'wa hã.

33Ãne hã te te tãma waihu'u za'ra wa, ma tô sima nharĩ za'ra: — Ãté isa hã ma we tãma 'mai'ãwisi ni, nima hawimhã.

34Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re dasaihuri mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, wa hã. We ĩzatõrĩ'wa te te ĩ'ãma irotizé hã te ĩsina uwaimrami wamhã, ĩma rowẽ di za. Ĩnhimiromhuri hã te tãma uprosi wamhã, ĩma rowẽ di za duré.

35A norĩ wa'wa hã te ãne asima 're irowasu'u za'ra wa'aba mo: “Maparane si'uiwa na a'amo hã ãma 're si'utõrĩ mono parip si, te za oto iwa waptãrã, amnho 'rãihârizé hã.” Tane nherẽ, ãne wa za wa hã aima rowasu'u za'ra wa'wa oto: Ma'ãpé 'madâ'â za'ra wa'aba, buru hã. Rob're hã oto itehâri da si.

36Danho hã dama 're 'rãi'ré za'ra mono wapsi, te za da te 're 'rãihâri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tãma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za duré te te 're da'apawa'âbâ, buru tede'wa hã. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, roptehâri'wa norĩ ma hã. Robzuri'wa norĩ ma zama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane wa hã buru tede'wa ne, wa za te tãma 're wa'âbâ za'ra, ĩzadawa wasu'u'wa norĩ ma. Ta norĩ ma zama tãma 're rowẽ za'ra mono di za. E marĩ wa. Te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ĩzaze za'ra mono wa. Duré dadâ'â ãna hâiwa ãma 're dasi'ubumroi u'âsi mono wa za, tahawa, tãma 're rowẽ za'ra mono di za.

37-38Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhã, te za duré da te 're 'rãihâri za'ra. Tawamhã ni'wa hã te te rob're nherẽ, te te 'rãihâri õ wamhã, te za wasu'u ni, ãne: “Õ hã ma rob're 'rata. Tane nherẽ, te te 'rãihâri õ di, si'uihâ na hã. I'upana sô iromhuri'wa si ma isimiromhuri hã uprosi.” Ãne te za wasu'u ni. Tane ma tô aibâ norĩ hã aiwana te te dama 're ĩwasu'u 'rata za'ra. Tahawa, te za oto da te 're ĩzaze za'ra, a norĩ wa'aba zama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, datẽme te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono wamhã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39-40Tawamhã ahâ na ma tô itẽme aihutu samaritanu norĩ hã, 'ri nho'õmo hawi. Pi'õ nhimirowasu'u hã iwana ré, da te saze siromo za'ra wa, ma tô we itẽme aihutu ni. Ãne pi'õ nhimirowasu'u hã: “Õ hã aibâ hã uburé te 're i'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ĩma waihu'u.” Ãne ma tô iwana ré dama rowasu'u. Tawamhã itẽme dasihutu wamhã, te ãma ropti za'ra ni, a'â da'rata sãmra da. Tahawa, te suru na da'rata nhamra, 'ri nho'õmo ãma. Tame sãmra ré, te bâdâ hã maparane ãma ne.

41Tahawa, da'ahâ na ma tô dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihâ na imreme hã da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tô saze za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na hã.

42Tawamhã te ãne pi'õi ma nharĩ za'ra, pi'õ nhimirowasu'u wapari'wa norĩ hã: — Asimirowasu'u hã wa te wapari za'ra wa, wa tô saze za'ra ni. Ãhã na wasi'uihâ na wa tô imreme hã wapari za'ra ni. Tahawa, wa oto waihu'u za'ra ni, õ hã Danho'reptui'wa te 're mo.

Zezusi hã, dama ipire zadawa zapari'wai 'ra te te ipesezé wasu'u

43Tame sãmra pari, te oto apâ mo Galiléa u, Zezusi hã.

44-45Ta hã ma tô ãne nasi rowasu'u aré: “'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã isipti'ai ãma 're isi'ubumroi mono norĩ si, isimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono õ di.” Ãne Zezusi hã ma tô sina wasu'u aré, iwana ré. Tahawa, te apâ mo, Galiléa u. Apâ morĩ wamhã, ma tô dasima wẽ za'ra ni, da'rata 're sãmra mono da. E marĩ wa. Ta norĩ hã ma tô aihutu Zeruzalẽ u, Pascowa na datoi wa, dame si'rã'õtõ da. Tame ma tô ãma 'madâ'â za'ra, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te idapawaptobzém na. Tahawa, ma tô sô tatob'uzu za'ra ni, Galiléa ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã.

46Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ wi, Cana u. Galiléa ãma, Cana hã. Tame ma tô Zezusi hã â na uwa 'rãi wa'u isé 'manha, te te 're iromhõsi mono na. Cana ãma sãmra ré, ma tô aibâ hã itẽme wi, Cafanau hawi. Ta hã apito zadawa zapari'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Zezusihi wasu'u hã te te wapari siromo wa, ma itẽme wi, i'ra hã hâzé wa. Ãne te dasima wasu'u za'ra ni: “Zudéa hawi ma tô Zezusi hã wi, Galiléa u.” Tawamhã itẽme wisi wamhã, ãne te ti'ra hã tãma wasu'u, wawa sina: “Ĩ'ra hã hâzé ahâ wa, wa we asô mo, ĩma pese da. Te za oto ĩwi dârâ.”

48Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — E niha te za marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're i'ab'manharĩ mono zéb zarina si 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

49Tahawa, te asa tãma tinha, ãne aibâ hã: — Ĩ'ra hã ĩwi dâ'â õ ré, ĩsiré ãma aimorĩ, itẽme.

50— Te za oto apâ aimo, itẽme. Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo. — Ãne te tãma tinha, Zezusi hã. Tawamhã ma aibâ hã Zezusi sina mreme zaze. Tahawa te apâ mo, ti'ra u.

51Tawamhã zahadu 'ri tẽme morĩ ré, ma tô tãma iromhuri'wa norĩ hã sina uzusi za'ra. Ma tô taha wamhã tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Ai'ra hã dâ'â õ di. Hâiba ré te nhamra.

52Tahawa, ma tô imama hã asa ãma sadanharĩ za'ra, ãne: — E mame bâtâ na ma tô séptârâ. Tawamhã te ãne asa tãma rowasu'u za'ra: — Bâdâ sipra wi ma tô tiwahâ.

53Tawamhã imama te tãma rowasu'u za'ra oto, ãne: — Tane tô. Ahâmhâ bâdâ sipra wi, ma tô Zezusi hã ãne ĩma tinha: “Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo.” Tahawa, ma tô Zezusi hã saze oto, aibâ hã. Imro zama ma tô duré oto saze. Aihĩni ma tô saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norĩ me. Tãma iromhuri'wa norĩ zama ma duré saze za'ra.

54Ãne Galiléa ãma ma tô tiwaihu'u pese na marĩ i'manharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudéa hawi wisi wi. Ãne dapawaptom na ma tô ãma sahu, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te isatõrĩ na, da te ãma waihu'u za'ra da hã.

Zuwã 5

Zezusi hã aibâ ihi'ré te te ipesezé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã suru na ãma ronomro pari, ma tô dato isa'ẽne hã tihâiba, zudeu norĩ te hã. Tahawa, ma tô Zeruzalẽ u dame mo Zezusi hã, taha na dame hâimana da.

2-5Tawamhã Zeruzalẽ ãma te aibâ hã 're sãmra, ihâzé ré hã. 38 na ma tô oto ãma tiwahu, tihâzé te te 're sépata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ihâzé ré norĩ me, itob'a norĩ me, duré i'rãtẽire norĩ me, duré ihi'ré norĩ me zama. Pu'u 'rata te ta norĩ hã 're simi'wara, pu'u wawẽ 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'ẽrebâ 'mazasizé hã. Hebreu norĩ mreme na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ihâiba hã. Tame te da'ahâ na 're danhimi'wara uriti wa, ihâzé ré hã. Hâiwa ãma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zô, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te we 're ne hâiwa hawi, â hã te te 're upi mono wa, 're âsisasisi mono da. Tawamhã ni'wa hã â sisasisi ré, te te isi'rai 'rada hã te za séptârâ.

6Tawamhã Zezusi hã ma tô oto datẽme wi, ihâzé ré norĩ u. Wisi wi, ma aibâ hã tisã. Hâzé ré ãma iwahub ahâ na ma tô waihu'u, Zezusi hã. Tahawa, te aibâ ma tinha, ãne: — E aséptâ'â da hã te asima iwẽ.

7Tawamhã aibâ ma te asa ãma sada'â, ãne: — Apito, ni'wa hã hâimana õ di, 're âsisasisi mono ré, ĩ'ãma isi'rai'wa da hã pu'u u. E marĩ wa. Âi ba hã atãma hâire nasi ĩsi'réi mono ré, te nasi ĩwana si'ra za'ra ni.

8Tahawa, ma tô Zezusi hã tãma tinha, ãne: — Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, aimorĩ da oto.

9Ãhã wamhã, ma tô awa'awi tipese, aibâ hã. Pese wamhã, tiza'warizé hã ma tô ti'â. Tawamhã para na te oto 're mo. Ãne na hã sabadu na ma tô tiromhâiba, romhuri zahârizém na.

10Tahawa, ma tô zudeu norĩ nhib'apito hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tõ da, sabadu na hã. A hã isimiroti 'madâ'â ãna te asa'warizé hã 're i'â, romhuri zahârizém na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tahawa, te aibâ hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aibâ hã ĩpese'wa, ma tô ĩza'warizé hã ĩma ti'ru, te âri da, ĩpara na oto 're ĩmorĩ da.

12Tawamhã te sadanharĩ za'ra, ãne: — E 'wa hã ma tô asa'warizé hã aima ti'ru, âri da, aipara na 're aimorĩ da oto.

13Tawamhã ma tô duré aibâ hã asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Me. Te waihu'u õ di, wa hã. — Ãne ma te asa ãma sada'âbâ za'ra. Zezusi hã te te pese pari, ãma sapa'a õ di. Da'ahâ wa, te awa'awi isiti mo. Ãne wa, Zezusihi nhisi hã te te waihu'u õ di tô, aibâ hã.

14Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô aibâ hã sõpẽtẽ Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma. Te te sõpẽtẽ wamhã, ãne te aibâ ma tinha, Zezusi hã: — Ma tô oto aséptâ, ãhã na hã. Tahawa, aiwasédé hã 're 'manharĩ mono õ di za oto, 're 'manharĩ u'âsi mono wa, marĩ iwasété uptabi aima 're hâimana mono õ'umnhasite.

15Tawamhã aibâ te mo, dama ipire norĩ u. Ãne te tãma siwasu'u za'ra oto: — Ĩpese'wa hã, wa tô oto waihu'u. Zezusi hã ma te tô ĩpese.

16Tahawa, dama ipire norĩ hã te oto sada tihâimana za'ra, romhuri zahârizém na te te pese wa, sabadu na.

17Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩmama hã te za te te 're da'apawaptob u'âsi. Ĩzama wa za duré te 're da'apawapto.

18Tahawa, te ãma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahârizé hã isimiroti za'ra zarina, te te 'madâ'â õ wa, duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã Timama na te te wasu'u wa, aiwa iwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ihâimana mono zé wasu'u

19Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ĩsi'uihâ na dama i'manharĩ waihu'u'õ na te 're da'apawapto waihu'u mono õ di. Ĩmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. Ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ida'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Wa hã i'ra wa, te te 're ĩzawi pese. Ta hã ma tô ĩpisutu, dama i'manharĩ waihu'u'õ na te te 're ida'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tô ĩ'ãma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, Ĩmama te za duré ĩma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're ida'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré ĩ'ãma 're datob'uzu za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi wa.

21'Re dadâ'â za'ra mono wa, te Ĩmama hã ab're hawi te te 're da'ahâiwa'utu, apâ 're danomro u'âsi mono da. Ĩzama te ĩsima 're i'awẽ mono norĩ ma, wa za duré te 're anharĩ, apâ 're hâiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'âsi mono da, wa hã i'ra wa. Tawapsi te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi na.

22-23Ĩmama hã 'râwi sipisutu õ di, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tô ti'ra wa, ĩpisutu. E marĩ da. Ãma 're idawata za'ra mono ne, isine ĩwaihu'u pese wa, ĩ'ãma zama 're dawata za'ra mono da. Ĩ'ãma 're dawata za'ra mono õ wamhã, we ĩzatõrĩ'wai ãma zama duré 're dawata za'ra mono õ di za, Ĩmama ãma hã.

24-25— Ĩmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we ĩzatõrĩ'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za dapẽ'ẽ na da te sina 're uwaimrami siromo za'ra, rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Te za dapẽ'ẽ na ãma saprĩ siromo za'ra ni, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi 're idahâimana za'ra mono zém hawi, dapẽ'ẽ 're rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zéb u hã.

26Imama hã dapẽ'ẽ 're, dadâ'â ãna rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. I'ra wa, ma tô duré pisutu, taha zama 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ihâimana mono da hã.

27Ta hã ma tô duré tãma tinha, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina, te te dama 're arowairébé mono da, isadawa para ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã 're hâimana mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28-29— Ĩmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Niwapsi te za 're idadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni. Ihârâ hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're inomro wẽ mono norĩ hã te za apâ hâiwa'utu za'ra, rowẽ u'âsi 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata. 'Re inomro wasété mono norĩ zama, te za duré apâ hâiwa'utu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono da oto.

Zezusi hã, Timama zadawa para datẽme 're imorĩzém na dama isiwasu'uzé

30— Ĩnhimipisutu zarina si, marĩ na te dama 're arowairébé mono õ di za. Ĩmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. Ĩnhimipisutu zarina, marĩ na te dama 're arowairébé mono da, te ĩsima 're da'awẽ mono õ di, wa hã. We ĩzatõrĩ'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa ĩsima te 're da'awẽ u'âsi. Tahawa, te dama 're arowairébé mono wamhã, te dama ãma upa za'ra õ di za. Duré ropipa hã 're inomro wasété mono norĩ ma, te 're apisutu mono wamhã, te tãma ãma 're a'upai mono õ di za.

31— Ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Ni'wa te te ĩzadawa waptob õ wamhã, ãté te za ĩzadawa nhipese na ĩma 're inharĩ za'ra wa'aba mo. Tahawa, ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di.

32Ihâiba amo hã ma tô ĩzadawa wapto. Tô sena ma tô aima sina ĩwasu'u za'ra wa'wa. Ãne na wa tô waihu'u.

33-37— Â ro'ore hã te te dama rob'uiwẽ wamhã, dama rowẽ di. Tane Zuwã Batista hã ma tô simi'ẽ na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré hã, dama 're rowẽ za'ra mono di. A norĩ wa'wa hã ma tô itẽme ida'mazatõrĩ za'ra wa'wa, te te siwi sadanharĩ da hã, isimirowasu'u na. Tô sena isimirowasu'u hã. E marĩ da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwã Batista te te ĩ'ãma irowasu'uzém na hã. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono wa, te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, isimirowasu'u na hã ĩ'ãma. Zuwã Batista hã ma tô mreme pire na te te dama 're ĩwasu'u wẽ. Mreme pire nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti'ai ãma ipodo, õ hã. Ti'ai ãma 're ipoto za'ra mono zô si, 're ĩnhimipari mono õ di, te te dama 're ĩwasu'u wẽ za'ra mono wa, da te 're ĩzaze za'ra mono da. E marĩ wa. Ĩmama hã te te dama 're ĩwasu'u wẽ mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô ĩpisutu, te te 're iromhõsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĩzatõrĩ na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã niwa atõmo na 'madâ'â za'ra wa'aba õ di, Ĩmama hã. Duré niwa aipo're na imreme hã wapari za'ra wa'aba õ di.

38Duré imreme hã aipẽ'ẽ 're, 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, te te we atẽme ĩzatõrĩ za'ra wa'aba nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di.

39-40A norĩ wa'wa hã te ãne asima 're irowasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wa wa te 're sõré u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã. Tahawa, wa za ãma wasina uwaimrami za'ra ni, 're idanomro u'âsi mono zé hã.” Ãne te asima 're irowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hã te ĩwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã. 'Re sõré u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono õ di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, wa aré aima pisutu za'ra wa'wa, 're idanomro u'âsi mono zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

41— Wa hã ĩ'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di.

42E marĩ wa. Te ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata za'ra wa'aba na. 'Re ihâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di.

43Ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Ĩmama zadawa para we atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba nherẽ, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Ãté te za ni'wam norĩ nhimirowasu'u si 're isazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te we datẽme 're satõrĩ za'ra mono õ nherẽ, ta norĩ hã.

44A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di. Ma tô asima 're idawẽ uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma 're idanomro mono si te te 're aiwẽsãmri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhã, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hã i'ra nherẽ, ãté asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di za.

45E Ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na. Mare di. Mozési hã te za tãma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na, aima i'umnhasi za'ra wa'wa hã.

46Duréihã Mozési hã ma tô ĩwana ĩ'ãma rob'ui'éré siro dama. Tane nherẽ, isimi'ui'éré hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

47Ĩ'ãma rob'ui'éré hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ wamhã, e niha te za tawamhã ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Ãté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di za.

Zuwã 6

Zezusi hã da'ahâ uptabi nherẽ, te te ida'asaihurizé wasu'u

Mateu 14.13-21; Marcu 6.30-44; Luca 9.10-17

1Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're na saprĩ, isõ'õmo na. Galiléa ãma, isõ'u te 're hâimana. Tiberiadi na isõ'õmo nhisi hâiba amo nhisi hã.

2Da'ahâ na te isarina ai'aba'ré ni. E marĩ wa. Tiwaihu'u pese na, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama ab'manharĩ wẽ mono wa, danho'a.

3Tawamhã sa'a nhisi u, ma tô hâimo sai'u, Zezusi hã. Tamomo wisi wamhã, te oto nhamra, isiré 're inomro mono norĩ me.

4Romhuture di oto, zudeu norĩ te, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã.

5Tawamhã itẽme dasi'aba'réi wamhã, ma tô da'ab'madâ, Zezusi hã. Da'ahâ uptabi na te itẽme ai'aba'ré ni. Te te da'ab'madâ'â wamhã, te Filipihi ma, tinha, ãne: — E mame dasa hã te 're simi'wara, wa te dama i'uipra za'ra da hã, aihĩni ãma dasaihuri da hã.

6Niha na za marĩ te te dama i'manharĩ da hã, te te waihu'u siromo nherẽ, te ãne taré Filipihi ma tãma tinha, niha na te te ãma sada'âbâ zô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Tahawa, te Filipi hã asa tãma tinha, ãne: — Da'ahâ uptabi wa, wa aré taré dasazém na rob'uiprazé sa'ẽtẽ uptabi nherẽ, uprosi za'ra ni, 200 na ihâiba nherẽ. Tane nherẽ, te aré da'ãma ai'utõ duré, i'u'ẽtẽ wapu hã. Suru na dasa hã aiwapsi da te huri da nherẽ, aré duré aihĩni dasa hã da te huri waihu'u õ di.

8-9Tahawa, Zezusihi siré 're imorĩ hâiba amo hã ma tô duré tãma tinha, Ãdré Sima Pedruhu no hã ãne: — 'Watébrémi te, i'u'ẽtẽ wapu hã te tihâiba, arozum ne u'ẽne hã. 5 na ihâiba hã. Duré pe'a hã maparanere. Ãhã wamhã, aihĩni dasaihuri õ di za.

10Tawamhã ma tô Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Te za dama inharĩ za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. Tamemhã duroire hã sa'ẽtẽ di. Tahawa, ma tô ti'ai wa asimro ni. Da'ahâ uptabi di. Aibâ si, 5 miu na ihâiba za'ra hã.

11Tawamhã Zezusi ma tô waibu, i'u'ẽtẽ wapu hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô tisiré 're inomro mono norĩ ma sõmri za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré tãma sõmri za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da. Tawamhã i'u'ẽtẽ wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ õ di. Pe'a zama maparane nherẽ, duré da'ãma si'utõrĩ õ di. Tahawa, ma tô aihĩni dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahâpãrĩ, da'ãma si'utõrĩ ãna.

12Da te 'mahâpãrĩ mono wamhã, Zezusi hã te tisiré 're inomro mono norĩ ma 'ru za'ra, apâ te te ubumroi mono da, danho'rada isi'azahâri mono hã taré simi'wara tõ mono da.

13Tahawa, ma tô apâ te te ubumro za'ra. Si'õtõ wa, ma tô duré te te sé. Si'õno hã ahâ di, danho'rata ré hã, te te i'ubumro za'ra hã i'u'ẽtẽ wapu wẽ'ẽi ré hã. 12 na si'õno hã.

14I'u'ẽtẽ wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ õ wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hã. Tawamhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wẽ te: — Tô sena õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'mahârâ'wa, we datẽme imorĩ zô 're idanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprõni aba, ãma wanhib'apito za'ra da.

15Tawamhã Zezusi, damreme hã ma tô sina waihu'u. Tahawa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apâ, danhiti.

Zezusi hã â nhisi baba imorĩzé wasu'u

Mateu 14.22-33; Marcu 6.45-52

16-17Tawamhã mara sime na, ma tô isiré 're inomro mono norĩ hã si'ra za'ra âi ba, uba're na te te saprĩ za'ra da, zara u, Cafanau u. Ãhã wamhã, zahadu itẽme wisi za'ra õ di, Zezusi hã.

18Tawamhã ma rowa'u hã tiwi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ẽne hã. Tahawa, âsisasi hã sa'ẽtẽ di.

19Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã 5 quilometru ti'ai pibuzém na, niha wamhã, ãté duré 6 quilometru ti'ai pibuzém na te te siré wasi za'ra mono ré, ma tô Zezusi hã siwi tisã. Â nhisi baba te wei itẽme timorĩ za'ra, uba're u. Romhuture di oto itẽme iwisi za'ra zéb da hã. Tahawa, ma tô tãma tipẽ'ẽwara pese za'ra.

20Ãhã wa, Zezusi ma tô tãma si'mahârâ za'ra, ãne: — Wa hã wa we atẽme ĩmorĩ 'wa. Ĩma aipahi za'ra wa'aba tõ.

21Tawamhã ãne tãma si'mahârâ za'ra wa, tãma pahi za'ra ãna, ma tô sô tihârâ za'ra, uba're u itẽme sébré za'ra da, tãma rowẽ za'ra wa, isabâdâ hã. Itẽme sébré za'ra wi, ma tô uba're hã â zada'ré u sina ropto, te te ãma sima iroti za'ra zéb u.

Zezusihi zô idanhoprézé wasu'u

22Tawamhã da'ahâ na te Zezusihi siré 're inomro mono norĩ za'u asimro ni, isõ'u zaihâ na bâtâ pusizém niwĩ. Tahawa, awẽm na te ãne dasima rowasu'u za'ra ni: — Ahâmhâ hã uba're hã misire te nomro, âmhã. Zezusihi siré 're inomro mono norĩ si ma tô asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hã isiré sébré za'ra õ di. Ãhã wamhã, e momo te bété mo. — Ãne te tasisadanharĩ za'ra ni ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô uba're na datẽme saprĩ za'ra, zara u. Tiberiadi hawi ma tô datẽme saprĩ za'ra, 'ri nho'õmo hawi. Wanhib'apito hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazéb u, ma tô ãma roptob za'ra, dasa hã da te ihurizéb u.

24Tawamhã Zezusi hã sãmra õ wa, duré isiré 're inomro mono norĩ zama si'ubumroi õ wa, ma tô uba're wa, asisi ni, tisa te te ihuri norĩ hã zara u te te saprĩ za'ra da apâ. Tawamhã Zezusihi zô danhopré da, ma tô uba're na saprĩ za'ra ni, Cafanau u.

Zezusi hã dasai uptabi na dama isiwasu'uzé

25Tawamhã Zezusi hã ma tô sãmri za'ra ni, Cafanau ãma isõ'u zara niwĩ. Da te dasiwi sãmri wamhã, ãne te sadanharĩ za'ra ni: — Rowahutu'wa, e niwa ma tô we aiwi, ãwamhã.

26Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, te we ĩzô asõpré wa'aba mo. E marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ĩwaihu'u pese na te aima 'manharĩ za'ra wa'aba wa, ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te ĩzatõrĩ na. E tahawa, te we ĩzô asõpré wa'aba mo. Mare di. Taré i'u'ẽne hã 'mahâpãrĩ za'ra wa'aba mono wẽ te, te we ĩzô asõpré wa'aba mo.

27Dasa hã siwamnarĩ su'u di. Tahawa, taha zô si 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Dasa ne isi'utõrĩ'õ zô si, te za 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wẽ na 're ihâimana u'âsi mono zô si. Ta hã rowẽ u'âsi dadâ'â ãna 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpoto wa, ma tô Ĩmama hã ĩpisutu, isadawa para te dama 're anhomri mono da, rowẽ u'âsi 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

28Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — E marĩ na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima 're da'awẽ, te te sima 're iwẽ mono zéb uwaibaba, wa te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono da hã. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

29Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô we ĩzatõ, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono da. Tawamhã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're iwẽ mono zéb uwaibaba, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono wa.

30-31Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô te te 're huri mana na dasa nhisi hã. Ãne ma tô daza'u ãma rob'ui'éré ibaihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã: “Ma tô te te dama 're anhomri, hâiwa hawi dasazé hã.” A hã bété. E marĩ te za wanho'a duré wama i'manha, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

32Tahawa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mozési hã hâiwa hawi te te dama 're anhomri mono õ di, dasazé hã. Ĩmama si hâiwa hawi dasai uptabi nhomri'wa te 're hâimana.

33Dasa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhibzari hã hâiwa hawi we imorĩ te wasu'u, dadâ'â ãna 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã te te dama 're anhomri mono da.

34Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Wama 're anhomri u'âsi mono, wasai uptabi hã.

35Tawamhã te Zezusi hã oto tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Wa hã dasai uptabi, 're idahâimana u'âsi za'ra mono zém nhomri'wa. Ni'wam norĩ hã we ĩtẽme 're nomro mono wamhã, mrab ãna te za oto 're nomro. Duré te te sina 're ĩzaze za'ra mono wamhã, 'rubu ãna te za oto 're nomro.

36A norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Ãne wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa aré.

37Ĩmama ma tô da'apisutu, ĩnhib'a'uwẽ si 're danomro mono da. Ta norĩ si te za te te 're ĩzaze za'ra, te te ipisutu za'ra norĩ hã. Te te 're ĩzaze za'ra mono nherẽ, e wa za ĩsiwi te 're awẽ'õ. Mare di. Te ĩsiwi 're awẽ'õ mono õ di za.

38Wa hã hâiwa hawi wa wei mo. E marĩ da. E 'râwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da. Mare di. 'Râwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

we ĩmorĩ õ di. We ĩzatõrĩ'wa nhimiroti si te 're 'madâ'â mono da hã, wa tô wei mo.

39E marĩ, ma tô te te sima 're wẽ, Ĩmama hã. Ĩzazei'wa norĩ te 're ab'madâ'â pese u'âsi mono wa, ĩte u'âsi 're nomro mono da, ma tô te te sima 're wẽ, ĩte da, te te ĩma 're apisutu siromo mono wa. Ma tô duré te te sima 're ĩwẽ, ĩzazei'wa norĩ na hã 're dâ'â za'ra mono wa, bâtâ na te ahâiwa'utu da, apâ 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, ti'a isi'utõrĩzéb ãma.

40Ĩmama ma tô duré te te sima 're da'awẽ, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, rowẽ na 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma. Tawamhã 're dâ'â za'ra mono wa, wa za bâtâ na hâiwa'utu za'ra, ti'a isi'utõrĩzéb ãma.

41-42Dasa hã hâiwa hawi we imorĩ na siwasu'u wa, te ãne sima rowasu'u za'ra, dama ipire norĩ hã: — Oro hâiwa hawi wei morĩ za. Õ hã Zezusi, Zuzéhé 'ra. Ina zama wama waihu'u pese za'ra di.

43Tahawa, te Zezusi asa duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô'ã. Tane ĩma nharĩ za'ra wa'aba õ di za.

44Dasi'uihâ na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Ĩmama si te za te te 're da'apisutu we ĩzatõrĩ'wa hã, da te 're ĩzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're ĩzaze za'ra. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bâtâ na ab're hawi da'ahâiwa'utu ti'a isi'utõrĩzéb ãma, apâ 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

45Duréihã ma tô ãne na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã: “Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.” Ãne ma tô ãma rob'ui'éré. Tawamhã Ĩmama, timreme te te dama 're i'awaihu'u mono na, da te ãma 're sazei pese za'ra mono wamhã, ĩmreme na zama te za duré da te 're ĩzazei pese za'ra.

46Ĩmama hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. Ĩwétési wa tô te 're 'madâ'â, ihawi we ĩmorĩ wa.

47— Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, rowẽ u'âsi te za dadâ'â ãna 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono 'rata. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

48Wa hã dasa na, wa ĩsiwasu'u, rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĩmorĩ wa, dama.

49Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô mana hã te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Ma tô tidâ'â za'ra.

50Hâiwa hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za dadâ'â ãna i'rata 're dahâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma.

51Wa hã dasa na wa tô ĩsiwasu'u, hâiwa hawi we ĩmorĩ wa. Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're saihuri u'âsi mono wamhã, te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. Taha da, wa za ĩhâiba hã dama tisõ, dazada ĩdâ'â da.

52Tawamhã te sima rowasu'u za'ra, ãne: — E niha te za õ hã tihâiba hã wama sõmri za'ra, ãma 're wasaihuri u'âsi mono da.

53Tahawa te Zezusi duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ti'ai ãma Dasiré Ipoto hâiba na 're asaihuri aba mono õ wamhã, duré iwapru, 're âhuri aba mono õ wamhã, rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono õ di za.

54Ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bâtâ na ab're hawi da'ahâiwa'utu ti'a isi'utõrĩzéb ãma, apâ 're dahâimana u'âsi za'ra mono da hã.

55Ĩhâiba hã dasai uptabi. Duré ĩwapru hã, â uptabi.

56Ĩhâiba na 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, te za ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra. Wa hã wa za duré dasiré 're ĩmorĩ u'âsi za.

57Ĩmama hã ma tô we ĩzatõ, 're imorĩ u'â hã. Ta hã 're hâimana u'âsi mono wa, wa za duré wa hã 're ĩhâimana u'âsi. Tahawa, ĩ'ãma 're dasaihuri mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, te za ĩsine 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, 're dadâ'â za'ra mono ãna.

58Wa hã dasa na, wa tô ĩsiwasu'u, Ĩmama, hâiwa hawi te te we dama ĩnhomri na. Wahi'rata norĩ hã ma tô duréihã hâiwa hawim na tisa hã te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di. Ma tô tidâ'â za'ra. Ĩ'ãma 're dasaihuri mono wapsi, dadâ'â ãna te za 're dahâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma.

59Ãne Zezusi ma tô tãma siwaihu'u za'ra, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Cafanau ãma.

Zezusi hã tisiré norĩ te te sina isadanharĩ za'ra zé wasu'u, za te te irẽme za'ra zéb da na

60Tawamhã Zezusihi nhimirowasu'u hã ma tô dame wapari za'ra, isazei'wa norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, ãne te ahâ na sima rowasu'u za'ra: — Isimirowasu'u hã wama pire za'ra di, wa te ãma isaze za'ra zéb da hã.

61Ta norĩ hã sima si te te rowasu'u za'ra nherẽ, ma tô imreme hã sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E ĩmreme hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba wa, te za ĩrẽme za'ra wa'wa.

62Ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã apâ hâiwa u morĩ ré, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, e niha te za tawamhã asima irowasu'u za'ra wa'wa.

63'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si te za te te dama 're anhomri, dadâ'â ãna 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. Dasi'uihâ na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Marĩ na te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Ipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, 're idahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

64-65Ãne, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, aihĩni ĩmreme na ĩzaze za'ra wa'aba õ di za, ãté. Dasi'uihâ na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Ĩmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra. Ãne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra. E marĩ wa. Da'ahâ na isiré 're danomro mono nherẽ, aihĩni

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te sazei uptabi za'ra õ wa. Ta norĩ hã tô senai õ na, ma tô Zezusi hã sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ihâiba nhomri da hã ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã. Tahawa, ma tô aré dama rowasu'u, ãne: — Dasi'uihâ na da te 're ĩzaze za'ra mono õ di za. Ĩmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za da te 're ĩzaze za'ra.

66Tawamhã da'ahâ na oto isiré 're danomro mono õ di, isazei'wa norĩ hã. Imreme te te wapari ze za'ra õ wa, ma tô oto rẽme za'ra ni.

67Tahawa, te Zezusi hã tisiré 're inomro mono norĩ hã sadanharĩ za'ra, ãne: — E a norĩ wa'aba zama te za ĩrẽme za'ra wa'wa.

68Tawamhã Sima Pedruhu si te asa tãma tinha, ãne: — Mare di. Wa te airẽme za'ra õ di za. Wa te airẽme za'ra wamhã, e 'wa tẽme, wa za 're wanomro, rowasu'uwẽ hã wa te 're iwapari za'ra mono da hã. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ai'ãma 're danomro. Te za duré hâiwa ãma 're dadâ'â za'ra mono ãna 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

69'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô we asatõ. Wa norĩ hã wa tô asaze za'ra ni. A hã 're aimorĩ wẽ uptabi di. Ãne na wa tô aiwaihu'u za'ra ni.

70Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã 12 na aihâiba za'ra wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, misire Wa'uburé nhib'a'uwẽ te 're mo, asiré wa'aba.

71Wa'uburé nhib'a'uwẽ hã te te tãma wasu'u za'ra wamhã, Zuda te wasu'u, Sima Icariotihi 'ra hã. Ta hã 12 na Zezusihi siré 're inomro mono norĩ siré 're morĩ nherẽ, te za niwapsi dama hâiba nho, Zezusi hã.

Zuwã 7

Zezusi hã isisãnawã norĩ, Zudéa u te te siwi isatõrĩzé wasu'u

1Tawamhã Zezusi hã te datẽme 're mo, Galiléa na danhipti'ai ãma si. Zudéa ãma oto datẽme 're morĩ õ di. E marĩ wa. Te te siwi wĩrĩ da, te te sima ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

roti za'ra wa, dama ipire norĩ hã. Tahawa, te oto isiti si datẽmemhã 're timorĩ za'ra, Galiléa ãmap si.

2Ãhã wamhã, romhuture di oto bâdâ hã dasi'rã'õtõzéb u da hã, ãma idasipo're pu'u za'ra zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te idanhimroi wẽ mono zém na a'ubuni wi, darop téb u hã.

3Tawamhã ino norĩ hã te apâ siwi satõ Zezusi hã, Zudéa u morĩ da. Ãne te tawamhã tãma nharĩ za'ra: — Apâ te za oto aimo, Zudéa u asazei'wa norĩ u, marĩ iwẽ hã dama ab'manharĩ ré, te te ãma ai'madâ'â za'ra da, asazei'wa norĩ hã.

4Ni'wam norĩ hã te te sima 're dawẽ za'ra mono wamhã, dama marĩ 'manharĩ wẽ na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi iwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Sõ'awi te za te te dama 're ab'manharĩ. Tahawa, ma'ãpé sõ'awi dama 're ab'manharĩ u'âsi mono za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra mono da.

5Ta norĩ hã tidub'rada hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono, we te te isatõrĩ na Danho'reptui'wa da.

6Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zahadu bâdâ hã iwa waptã'ã õ di, ãma ĩmorĩzéb da hã. Niwam na ãma ai'aba'réi wa'aba wamhã, aima rowẽ za'ra wa'aba di za.

7Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Ĩwétési te da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari. E marĩ wa. Da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te dama 're awaihu'u mono wa.

8A norĩ wa'aba si te za ai'aba'réi wa'wa, dasi'rã'õtõzéb u hã. Ãhã na ĩmorĩ õ di za. Zahadu bâdâ hã iwa waptã'ã õ di, ãma ĩmorĩzéb da hã.

9Tahawa, te a'â nhamra Galiléa ãma, Zezusi hã.

Zezusi hã dasi'rã'õtõzéb ãma isãmrazé wasu'u

10Tawamhã ino norĩ hã datozéb u si'aba'ré za'u si, te oto Zezusi hã mo pi'uriwi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Dasi'rã'õtõ wamhã, te sô rob'madâ'â za'ra, dama ipire norĩ hã. Te nasi sô anharĩ za'ra, ãne: — E mahãta Zezusi hã.

12Dasi'rã'õtõzéb u idasito mono norĩ hã te duré nasi ãma tasisada 'rãmi za'ra ni, damreme sipu'u pese na. Ni'wam norĩ hã te ãne dama rowasu'u za'ra: — Õ hã te 're timorĩ wẽ, Zezusi hã. Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra, ãne: — Mare di. Sadawa nhipese na te õ hã te te dama 're rowasu'u. Tawamhã iwasu'u na ãma dasisaze za'ra õ di.

13Pi'uriwi te ãne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hã. Sõ'awi da te dasima rowasu'u za'ra õ di, dama ipire norĩ pipa te.

14Tawamhã dasi'rã'õtõ ré, ma tô Zezusi hã wi, 'ri u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

15Tawamhã dama ipire norĩ hã imreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Ãne te sima rowasu'u za'ra: — Õ hã watẽme 're zasi mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, wa te tãma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tô waihu'u pese, te te dama 're irowasu'u mono zéb da hã.

16Tahawa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩsi'uihâ na te dama 're rowasu'u mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô we ĩzatõ, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tô te dama 're rowasu'u.

17E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na si te dama 're irowasu'u mono na hã, niha wamhã, ĩsi'uihâ na ĩnhimiroti na si te dama 're irowasu'u mono õ na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra.

18Dasi'uihâ na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za sô 're simnhasi za'ra, mreme wẽ wa, ãma 're dawata za'ra mono zô. Datẽme dazatõrĩ'wai ãma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, tô sena na si danhimirowasu'u hã, dazadawa nhipese ãna.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Duréihã Mozési hã ma tô aima sõmri za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, aihi'rata norĩ wa'aba ma hã. Tane nherẽ, isimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa, te bété asima iwẽ za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da.

20Tawamhã ãne hã da te wapari za'ra wamhã, te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — E 'wam norĩ hã ma tô sima aiwẽ za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da hã. Wa'uburé te te aima nharĩ wa, te asimiza'rese ãna wama inharĩ za'ra.

21-23Tawamhã te Zezusi hã asa dama tinha, ãne: — Misi dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wẽ nherẽ, te dama 'manharĩ 'ru te, ma tô ĩ'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréihã Mozési hã ma tô dama pisutu danhihâiwata nhihârizé hã, iwana wahi'rata norĩ hã te te dama ipisutuzéb zarina. Tahawa, bâdâ te te ipisutuzém na te za 'watébrémi hã 're isihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Ãne na te za tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ipisutuzé hã. Tawamhã e marĩ da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahârizém na aibâ te pese wa, sabadu na.

24Ma'ãpé atõmo na dahâiba mana wawi, asiwi 're ida'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ, i'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da.

Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na rowasu'u

25Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô Zezusihi mreme hã wapari za'ra, Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã. Tahawa, te ãne ãma sima robzanhamri za'ra: — E õhõi õ di aibâ, da te dasiwi wĩrĩ da, da te dasima iwẽ za'ra hã.

26Ma'ãpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Dabâ sõ'awi te te dama 're rowasu'u mono nherẽ, da te tãma nharĩ waihu'u õ di, rowahutu na te te sazâri da hã. E tawamhã Danho'reptui'wa na ma tô siwi waihu'u, wama ipire norĩ hã. Ãté te te siwi waihu'u õ di.

27Danho'reptui'wa wei morĩ wamhã, isa'ru hã dama waihu'u õ di za. Õhõ za'ru hã wama waihu'u pese za'ra di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tawamhã ma tô sina damreme waihu'u, Zezusi hã. Tahawa, 'ri za'ẽtẽ 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te ãne da'mahâ, mreme 'rãihâ na: — Oro asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro duré ĩza'ru hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. Tô sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩza'ru uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Ĩsi'uihâ na we ĩmorĩ õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tô sena we ĩzatõrĩ'wa nhimiroti hã te 're hâimana. Tane nherẽ, ta hã asiwi waihu'u za'ra wa'aba õ di.

29Wa hã ĩma waihu'u pese di we ĩzatõrĩ'wa hã, ihawi we ĩmorĩ wa.

30Tawamhã ma tô duré sima ãma roti za'ra, te te siwi âri da, dama ipire norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi âri õ di. E marĩ wa. Zahadu bâdâ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ãma ipisutuzé hã, iwa waptã'ã õ wa.

31Tawamhã ta norĩ hã sada hâimana za'ra nherẽ, ma tô da'ahâ na saze za'ra ni, Zezusi hã. Tahawa, te ãne dasima rowasu'u za'ra ni: — Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã oto wei morĩ wamhã, e te za te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã, Zezusi te te dama 're i'ab'manharĩ mono nhipai u hã.

Farizeu norĩ hã, Zezusihi zô te te idazatõrĩ za'ra zé wasu'u

32Tawamhã farizeu norĩ hã ma tô Zezusihi ãma dawapari za'ra. Tahawa, ma tô sô satõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi âri da, 'ri 'madâ'â'wa norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ me, duré sasedoti ipire norĩ me, ma tô sô satõrĩ za'ra.

33Tawamhã itẽme sihutu wamhã, Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Suru na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Taha pari, wa za apâ mo, we ĩzatõrĩ'wai u hã.

34Tawamhã ĩzô rob'madâ'â za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ĩsãmri aba õ di za. Nimomo wa za mo. Ãhã wamhã, nimomo ĩmorĩzéb u hã, ãma ĩtẽme 're anomro waihu'u aba mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Tahawa, te sima nharĩ za'ra, dama ipire norĩ hã, ãne: — E momo te za merẽ mo, wa te wasiwi sãmri tõ da hã. E darob amoi u te za mo, wasiré zudeu norĩ u gregu norĩ 'rata, 're isi'ubumroi mono norĩ u. E tamomo te za oto mo, gregu norĩ rob ãma te te 're rowahutu mono da.

36Ma tô wama sina nharĩ za'ra, wa te sô rob'madâ'â za'ra nherẽ, za wa te wasiwi isãmri waihu'u õ na hã za. Ma tô duré wama nharĩ za'ra, nimomo morĩ wamhã, za itẽme 're iwasihutu waihu'u mono õ na hã. Wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, te te wama inharĩ za'ra zé hã.

Zezusi hã â u'âsi na dama isiwasu'uzé wasu'u

37Tawamhã irẽme ma dasi'rã'õtõ mono wa, ma tô Zezusi hã hâiwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bâdâ ipire uptabi na. Ãne te tawamhã dama tinha: — 'Rubu wamhã, ma'ãpé we ĩtẽme 're anomro aba mono za, â u'â hã te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

38Duréihã ma tô ãne â u'âsi na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã: “Â u'â hã 're sidototo u'âsi mono wamhã, dama 're irowẽ za'ra mono zé hã te za dama 're hâimana u'âsi za'ra, isipti hã. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, taha zarina te za rowẽ nhomri'wa hã dama 're hâimana za'ra.” Ãne ma tô ãma rob'ui'éré, ibaihâ na hã.

39Â u'â te te dama wasu'u wamhã, Tipẽ'ẽzani te wasu'u, Zezusi hã. Niwapsi te za te te tãma 're anhomri, tizazei'wa norĩ ma. Dâ'â wa, hâiwa'utu parip si, te za Tipẽ'ẽzani hã te te tãma 're anhomri.

Zezusihi ãma idasisadanharĩ za'ra zé wasu'u

40Tawamhã Zezusihi mreme, da te wapari za'ra wamhã, te dasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Tô sena õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa zô, 're idanhimipari za'ra mono.

41Ni'wam norĩ hã te duré dama nharĩ za'ra, ãne: — Õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu. Ni'wam norĩ hã te duré dama ãma nharĩ za'ra, ãne: — Oro õ hã Galiléa hawi wei morĩ za. Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã Galiléa hawi wei morĩ õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Danho'reptui'wa da hã apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Belẽ ãma te za, u, podo, tihi'rata za'ru ãma, Dawihi za'ru ãma. Ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã.

43Tahawa, iwasu'u na dasisaze za'ra õ di.

44Ãhã wa, ni'wam norĩ si ma tô sima wẽ za'ra, te te siwi âri da hã. Tane nherẽ, duré ta norĩ hã te te siwi âri waihu'u õ di.

Dama ipire norĩ hã, Zezusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're isaze za'ra mono õ zé wasu'u

45Tawamhã Zezusihi zô isihutu norĩ hã te apâ ai'aba'ré, sasedoti ipire norĩ u, farizeu norĩ u zama. Ubana itẽme sihutu wamhã, te sadanharĩ za'ra, ãne: — E mahã. E marĩ da, we asiwi saprõni aba õ di, watẽmemhã.

46Tawamhã ma te asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Ni'wa te te ãma wabzu õ di, isimiroti wẽ na hã. Tahawa, wa te wasiwi âri õ di, wa te wei wasiwi saprõni da, atẽme za'ra wa'aba hã.

47Tahawa, te farizeu norĩ hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha a norĩ wa'aba zama ma tô imreme hã dame isaze za'ra wa'wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

48E Danho'reptui'wa na hã ma tô dame siwi 'mazaze dama ipire hã, duré farizeu norĩ hã. Mare di. Ni'wa te te ãma sazei õ di.

49Õ norĩ hã ma tô saze za'ra, tãma waihu'u pese za'ra õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã. Tahawa, te za õ norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

50-51Tawamhã farizeu norĩ siré hã ma tô oto rowasu'u, Nicodemosi hã, Zezusihi u aré imorĩ hã bara na. Ãne te tãma rowasu'u za'ra, tisiré farizeu norĩ ma hã: — E imorĩ'rata na wa te wasiwi wapari õ ré, duré marĩ te te i'manharĩzé wa te wasiwi waihu'u õ ré, wa za wasiwi wẽ'õ za'ra ni. Mare di. E ãne wahi'rada Mozési ma tô dama roti, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. Mare di. Ãne te te dama roti õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Tahawa, ma duré asa ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — E a zama Galiléa hawi we aimorĩ wa, te ãne wama iwaihu'u za'ra. Galiléa hawi te te 're da'azatõrĩ mono õ di, te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Imreme ui'éré hã robaba di, ãma. Ma'ãpé sõré na za, ãma irob'ui'éré õ na waihu'u da.

53Taha pari, tinhorõwa u te te ropé da, ma oto wairé.

Zuwã 8

Pi'õ hã aibâ aimawi ré nomro wa, Zezusihi u da te dasiwi isaprõnizé wasu'u

1Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, ẽtẽ 'rãihâ Oriwera u.

2Awẽm na hã mararé, ma tô apâ mo 'ri u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u. Wisi wamhã, 'ri 'wawi wa'ra u, ma tô ãzé. Tamomo da'ahâ na ma tô Zezusihi u ubumro ni. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hã.

3Te te dama rowahutu ré, ma tô we itẽme aihutu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, farizeu norĩ me. Pi'õ hã te we itẽme siwi saprõ. Mro ré nherẽ, aibâ aimawi ré nomro ré, da te 'madâ'â wa, te we itẽme siwi saprõni za'ra, niha isimiroti hã te te ãma waihu'u za'ra da. Tawamhã dawa'wa u ma tô siwi 'mazé pi'õ hã, Zezusihi nho're sab da.

4Tawamhã Zezusi te ãma siwi 'mahâ, ãne: — Rowahutu'wa, ã hã pi'õ hã mro ré nherẽ, aibâ aimawi ré nomro ré, ma tô dasiwi 'madâ'â ni. Tahawa, wa we atẽme wasiwi saprõni ni, asimiroti hã wa te ãma waihu'u za'ra da.

5Damro ré nherẽ, aibâ aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, ẽtẽ na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tô te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hã. A hã bété, e niha asimiroti hã pi'õi ãma hã.

6Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'rui õ wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da, ma tô ãne siwi ãma sadanha. Tane nherẽ, Zezusi hã asa te te ãma sada'âbâ za'ra õ di. Ti'a zô ma tô aiwẽ'ẽ, tinhiptõmo na te te ãma ui'éré da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Imreme zô, te te nasi 'mahârâ za'ra wamhã, ma tô apâ 'rãi wahudu. Ãne te taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Ni'wa hã wasété ãna 're morĩ wamhã, te za pé dama simrimi 'rata, ẽtẽ na.

8Ãhã pari ma tô duré aiwẽ'ẽ, ti'a zô te te ui'éré da.

9Tawamhã imreme te te wapari za'ra wamhã, dawana ihâiba prédub'rada, ma tô nasi uimrehẽne misi si wairé. Taha wamhã, Zezusi hã siwaprosi te oto za. Pi'õ si te oto za, Zezusihi nho're.

10Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ 'rãi wahudu. Pi'õ siwaprosi sa wa, te oto sadanha, ãne: — E mahãta aiwasu'u'wa norĩ hã. E 'mazab õ di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwĩrĩ da, aiwasédé hã te te ai'ãma isa'ra za'ra norĩ hã.

11Tawamhã te pi'õ hã asa tãma tinha, ãne: — Maze di. Ni'wa hã sab õ di, te te dama ĩ'ru da, da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã. Tahawa, Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Tane tô. Wa hã te duré dama ai'rui õ di za, da te dasiwi aiwĩrĩ da hã. Mo oto aimorĩ. Aiwasédé hã 're 'manharĩ zahu mono õ di za.

Zezusi hã dama rob'uiwẽ'wa na dama isiwasu'uzé wasu'u

12Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne: — Wa hã uburé dama rob'uiwẽ'wa na wa ĩsiwasu'u. Ĩnhimiroti zarina 're danomro mono wamhã, dawasété na 're danomro mono õ di za, robra na. Rowa'a na si te za ĩ'ãma 're danomro u'âsi, rowẽ na.

13Tawamhã farizeu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Asiwaprosi wama asiwasu'u za'ra wamhã, tô sena wama asiwasu'u za'ra õ di.

14Tahawa, te Zezusi hã asa duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tane nherẽ, ĩsiwaprosi aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩwétési, wa tô ĩsina waihu'u. Za nimomo ĩmorĩzé hã duré waihu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩwétési wa tô ĩsina waihu'u siro. Tahawa, tô sena te ĩsina waihu'u pese wa, te za ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Danhimirosa'rata zarina si, te 're idawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawẽ na dawasété na zama. Tanei õ di, wa hã.

16Tô sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawẽ na dawasété na zama. Ĩsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono õ di za. We ĩzatõrĩ'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawẽ na dawasété na zama.

17Duréihã ma tô Mozési hã ãne na te te dama 're roti, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para: “Ni'wa hã siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhã, 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, isimirowasu'u na. Siwaprosi wamhã, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're ine wẽ hã ãma 're sisaze zahuré mono wamhã, te za isimirowasu'u zahuré na 're isaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhã, mreme pire zahuré di.” Ãne Mozésihi nhimiroti na rob'ui'éré hã.

18Wa hã wa ĩsiwasu'u. We ĩzatõrĩ'wa hã te duré ĩwasu'u, Ĩmama hã. Tahawa, ĩsiwaprosi ĩsiwasu'u õ wa, te za wamreme hã tô sena na 're isaze za'ra wa'aba mo.

19Tawamhã farizeu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E mahãta tawamhã, aimama. Tahawa, ma tô duré Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, Ĩmama zama te aré duré iwaihu'u za'ra wa'wa.

20Ãne te tãma rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'uiprazé, da te 're iséme mono zéb 'rata sab ré, te ãne tãma rowasu'u za'ra. Tahawa, te te siwi âri ze za'ra nherẽ, te te siwi âri õ di, dama ipire norĩ hã. E marĩ wa. Zahadu bâdâ hã iwa waptã'ã õ wa, te te sima ãma irotizé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

“E 'wa hã a hã,” Ãne Zezusi da te dasiwi isadanharĩ za'ra zé wasu'u

21Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra, farizeu norĩ ma, ãne: — Aihawi wa za ĩmorĩ za'ra wa'wa. Tawamhã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono ãna. Aiwasété ré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, nimomo ĩmorĩzéb u hã, ãma ĩzarina 're anomro waihu'u aba mono õ di za.

22Tahawa, ma tô ãne sima rowasu'u za'ra: — Õ hã ma tô wama nharĩ za'ra, nimomo za imorĩzém na, isarina 're wanomro waihu'u mono õ na hã. E 'râwi siwĩrĩ da bâ, te ãne wama nharĩ za'ra.

23Tawamhã ma tô Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã ti'ai ãma si te 're anomro aba mo. Wa hã hâiwa hawi, wa wei mo. A norĩ wa'wa hã ti'ai ãma a'uwẽ te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã.

24A norĩ wa'wa hã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Ãne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhã wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're ĩhâimana mono na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô aiwasété ré 're atâ'â za'ra wa'aba mo.

25Tawamhã ma tô siwi sadanha, ãne: — E 'wa hã bété, a hã. Tawamhã ma duré ãma sada'âbâ za'ra asa, ãne: — Rowahutu na te dama ãma 're isãna'rata mono hawi, wa tô aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhâimana mono zém na hã.

26Zahadu uburé marĩ hã te aima waihu'u za'ra wa'aba õ di, 're anomro wasété aba mono zém na hã. We ĩzatõrĩ'wa hã tô sena ma tô te te ĩma 're da'awaihu'u. Tahawa, duré wa hã te te ĩma 're ida'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, isine.

27We tizatõrĩ'wa hã te te tãma wasu'u za'ra wamhã, Timama te wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Sõ'awi te te tãma rowasu'u za'ra õ wamhã, imreme tãma pibu prã za'ra di, dama ipire norĩ ma hã.

28Tahawa, te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Dasiré Ipodo hã niwapsi te za asiwi isasõmri za'ra wa'wa za, hâiwi sa'o da. Tawapsi te za iwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're isiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ihâimana mono zém na hã. Te za duré iwaihu'u za'ra wa'wa, ĩsi'uihâ na te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dama 're irowasu'u mono õ na hã, Ĩmama te te ĩma iwaihu'uzéb zarina si, te dama 're irowasu'u mono na hã.

29We ĩzatõrĩ'wa hã te te ĩma 're iroti mono zéb zarina si, wa tô te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi. Tahawa, ĩ'rata te 're sãmra u'âsi. Te te 're ĩrẽme mono õ di.

30Tawamhã imreme hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô da'ahâ na Danho'reptui'wa na hã saze za'ra ni.

Isazei uptabi 'wa, za 're idanomro mono zé wasu'u

31Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, isazei'wa norĩ ma, ãne: — Ĩmreme 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzazei uptabi 'wa, te za tô sena na 're anomro aba mo.

32Tawap si te za iwaihu'u pese za'ra wa'wa, sena na rowaihu iwẽ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Taha zarina te za tô sena na rowaihu iwẽ hã te te 're asani za'ra wa'wa, asima iwẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb u.

33Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusihi ma, ãne: — Wa norĩ hã Abra'ãhã nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahâimana za'ra mono õ di. E niha wa za tawamhã wanho'reptuzé hã wasina wa te 're waihu'u za'ra.

34Tawamhã Zezusi asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na si 're idanomro u'âsi mono norĩ hã, tiwasété wi 're wairébé waihu'u mono õ di, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa da, da te dasima 're i'uipra za'ra mono norĩ, ti'madâ'â'wai hawi 're iwairébé waihu'u mono õ ne.

35Apito ma, romhuri'wa norĩ hã, apito 're me, aiwab õ di. Apito 're, te za timama nhorõwa ãma 're sãmra u'âsi, i'ra wa. Tane nherẽ, tãma iromhuri'wa norĩ si hã isõrõwa ãma 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Wa hã wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na. Aiwasété hawi te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za rowẽ na ĩ'ãma 're anomro aba mo.

37A norĩ wa'wa hã Abra'ãhã nhihudu te 're anomro aba mo. Ãne na ĩma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, isihudu nherẽ, ma tô asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da hã. E marĩ wa. Ĩnhimiroti hã taré asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa.

38Wa hã Ĩmama, te te ĩma 're iwaihu'u mono zéb zarina si, wa tô aima te 're waihu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aimama te te 're i'aiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te duré 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

39Tawamhã Zezusihi ma, te duré asa nharĩ za'ra, ãne: — Wa norĩ hã, Abra'ãhã nhihudu. Tawamhã Zezusi hã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Abra'ãhã nhihudu uptabi 'wa'âhã, te aré 're anomro wẽ wa'aba mo, isine.

40'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi. Taha si, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ĩma 're i'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherẽ, ma tô ĩ'ãma asima iroti za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. Ãne dama 're hâimana mono õ di, Abra'ã hã. A norĩ wa'wa hã aimama ne, te 're anomro aba mo.

41Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Misire Wamama hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã i'ra uptabi, wa 're wahâimana za'ra.

42Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Aimama za'ra wa'aba 'wa'âhã, te aré asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Ihawi we ĩmorĩ wa, atẽme za'ra wa'aba. Ĩsi'uihâ na we ĩmorĩ õ di. Ta hã ma tô we ĩzatõ.

43E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, ĩnhimirowasu'u hã. Wẽ nherẽ, aima wapari ze za'ra wa'aba õ wa, aima pibu prã za'ra wa'aba di.

44-45Aimama za'ra wa'wa hã, Wa'uburé. A norĩ wa'wa hã i'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're iwẽ mono zém na si, te asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hã dapoto na'rata hawi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dapãrĩ'wa te 're mo. Sadawa nhipese u'âsi wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono õ di. Tizadawa nhipese na ma tô sãna'rata. Simirosa'rata wasété u'âsi wa, sadawa nhipese u'âsi di. Tahawa, i'ra 're anomro aba mono wa, ĩnhimirowasu'u hã tô sena nherẽ, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di.

46-47Tô sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, ĩnhimirowasu'u na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te 're wapari pese za'ra, isimiroti hã. A norĩ wa'wa hã isib'a'uwẽ 're anomro aba mono õ di. Tahawa, isimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ di.

Zezusihi wasu'u, Abra'ãhã wasu'u me

48Tawamhã dama ipire norĩ hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — A hã, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorĩ wa, te asimiza'rese ãna ãne na hã wama asiwasu'u za'ra. Tô sena, wa tô nasi ãne na aima nharĩ za'ra ni.

49Tawamhã Zezusi asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Wa'uburé ré, 're ĩmorĩ õ di. Wa hã ĩmreme wazép sina, wa Ĩmama hã te aima 're wasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tazahã a norĩ wa'wa hã asiséb ãna te ãne na hã ĩma inharĩ wasété za'ra wa'wa.

50Ĩ'ãma 're dawata za'ra mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di, wa hã. Misire ma tô te te sima 're da'awẽ, ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da. Tô i'uwaibaba te te sima 're ida'awẽ mono zé hã, ĩma da.

51Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono ãna te za 're dahâimana u'âsi za'ra.

52Sõ'awi te te tãma rowasu'u za'ra õ wa, imreme hã tãma pibu prã za'ra di. Tahawa, asa te duré Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne: — Wa'uburé ré, 're aimorĩ na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ã hã ma tô dârâ. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ zama ma tô duré tidâ'â za'ra. Tane nherẽ, ma tô inha, da te 're asaze za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono ãna, za 're idahâimana u'âsi za'ra mono na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

53E Abra'ãhã nhipai u aipire bâ, te ãne wama inharĩ za'ra. Ma tô dârâ, ta hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ zama ma tô duré 're dâ'â za'ra. E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé asi'ãma asimirosa'rada hã wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

54Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã, ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono õ di. Ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono 'wa'âhã, aré dama ĩwapure di. Ĩmama si te ĩpire na te te dama 're ĩwasu'u. Ta hã Asib'apito na te 're isisi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

55Tane nherẽ, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tahawa, te taré Asib'apito na 're isisi za'ra wa'aba mo. Wa hã wa tô waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Aima sô 're ĩnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, aré ĩzadawa nhipese di wa hã, asine za'ra wa'aba. Tô sena wa tô waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isimiroti hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese.

56Aihi'rata 'wa, Abra'ã hã ma tô ĩwaihu'u siro, we datẽme ĩmorĩzém na hã ti'ai u. Tahawa, Abra'ãhã ma, rowẽ di. Te 're to.

57Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, dama ipire norĩ hã: — E niha ma tô Abra'ã hã iwaihu, duréi pese dawi dâ'â nherẽ. Ai'ãma wahub ahâ uptabi 'wa'âhã, te aré tô tane na hã wama iwasu'u za'ra. Zahadu a hã, ai'ãma wahub ahâ õ di. 50 na zahadu ai'ãma wahub õ di.

58— Tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ã hã poto õ ré, wa 're ĩhâimana u'âsi. — Ãne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra, dama ipire norĩ ma.

59Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ẽne hã pa pâ sada waibu za'ra, te te siwi ãma wĩrĩ da. Tane nherẽ, te te siwi wĩrĩ õ di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawimhã.

Zuwã 9

Zezusi hã aibâ ipotozém hawi itob'a te te ipesezé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã morĩ ré, ma tô aibâ hã tisã Zezusi hã, iwaptã'ãzém hawi itob'a hã.

2Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô ãne siwi sadanha: — E marĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E tiwasédé te te 'manharĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E imama norĩ hã timro me tiwasédé te te 'manharĩ zahuré wa, ma i'ra hã tob'a na tãma tipoto zahuré.

3Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Tiwasédé te te 'manharĩ wab õ di. Imama norĩ zama, duré tiwasédé hã te te 'manharĩ zahuré wab õ di. Rowẽ na 're morĩ wa za, ma tob'a na podo, iwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

4Ta hã ma tô we ĩzatõ, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra, 're mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono dai õ wa za. Tahawa rowẽ ré, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra.

5Tawamhã ti'ai ãma 're ĩnhamra mono ré, dama rob'uiwẽ'wa ne, wa hã dama rowẽ nhomri'wa, wa dama 're ĩhâimana.

6-7Tawamhã Zezusi hã ma tô tizadaipro hã time ti'ai u, ti'a te te ãma warutu da, ãhã pari te te duré ãma tomhâ u'ré da oto. Tawamhã tinhiptõmo na ma tô sada a'â. Tawamhã duré oto te te ãma tomhâ u'réi pari wamhã, te tãma tinha, ãne: — Mo oto aimorĩ pu'u u, asitõmo upsõ da, Siroé na pu'u nhisi u. Siroé na pu'u nhisi hã dazatõrĩzé, te wasu'u. Tahawa, te mo, sitõmo upsõ da. Sitõmo upsõi wamhã, tõmo wẽ di oto aibâ hã. Taha pari te wei mo oto apâ.

8Tawamhã da te 'madâ'â za'ra wamhã, te ãne dasima wasu'u za'ra ni, aibâ hã: — E õ hã rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're isãmra mono. — Ãne te dasima wasu'u za'ra ni, isõrõwa 'rata 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Tob'a ré, te te siwi 're i'madâ'â za'ra mono norĩ me, te ãne sima wasu'u za'ra.

9Tawamhã ni'wam norĩ hã te sima wasu'u za'ra, ãne: — Tô õ hã, aré tob'a na 're isãmra mono. Ni'wam norĩ hã te duré sima rowasu'u za'ra, ãne: — Mare di. Ta hãi õ di. Taré itob'a ne, aré 're ihâimana mono, õ hã. Tawamhã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã, ãne: — Wa hã ĩtob'a di aré tô.

10Tahawa te sadanharĩ za'ra, ãne: — E niha ma tô atõmo wẽ, bété.

11Tawamhã te asa tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Aibâ hã ma tô tizadaipro na waza ti'a hã, te te ãma ĩtomhâ u'ré da, Zezusi na isisi hã. Taha pari pu'u u ĩmorĩ da, te ĩma rob'ru, ĩsitõmo upsõ da. Tahawa, wa tô mo. Ĩsitõmo upsõi wamhã, duré oto ĩtõmo wẽ di.

12Tawamhã ma tô sô sadanharĩ za'ra, ãne: — E mahãta tawamhã, Zezusi hã. Tawamhã ma te asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Me. Wa hã te waihu'u õ di.

Farizeu norĩ hã aibâ itob'a, Zezusi te te ipe, te te siwi isadanharĩzé wasu'u

13Tawamhã farizeu norĩ u te siwi saprõ, aré tob'a na 're isãmra mono hã.

14Romhuri zahârizém na te itẽme siwi saprõni za'ra, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te iwazarizém na, duré te te ito pesezém na, sabadu na.

15Tawamhã te te itẽme siwi ãwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, farizeu norĩ hã, niha te te ito pesezéb zô. Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra: — Tizadaipro na ti'a hã te te iwai'o na, ma tô ĩtõmo u'ré. Taha pari, wa tô ĩsitõmo upsõ. Ãhã na hã wa oto rob'madâ'â wẽ.

16Tawamhã ni'wam norĩ si, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, farizeu norĩ hã: — Õ hã sabadu na te te pese nherẽ, te te 'madâ'â pese õ di, romhuri zahârizém na roti hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã we te te satõrĩ õ di. We te te satõrĩ 'wa'âhã, te aré te te 're 'madâ'â pese, isimiroti hã. Tawamhã ihâiba amo norĩ hã te rowasu'u za'ra duré: — 'Re morĩ wasété 'wa'âhã, aré waihu'u pese õ di, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 'manharĩ da hã. — Ãne Zezusihi ãma ma tô tasisada 'rãmi za'ra ni.

17Tahawa, te duré siwi sadanha, farizeu norĩ hã: — Õ hã te te ato pese nherẽ, e niha asimirosa'rada hã ãma hã. Tawamhã ma tô duré asa tãma nharĩ za'ra: — Õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, te 're mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tawamhã tõmo wẽ u'âsi, 're morĩ newamhã, te te ito pesezém na ma tô wawã za'ra, dama ipire norĩ hã. Tahawa, ma tô aibâ mama zô tihârâ za'ra, te te ãma sadanharĩ za'ra da. Ina zô zama te tihârâ za'ra.

19-21Tawamhã itẽme simasisi zahuré wamhã, te ãma siwi sadanharĩ za'ra: — E õ hã ai'ra. Ma tô dama iwasu'u wa'wa, tob'a na iwaptã'ã na. E niha ma ãhã na titõmo wẽ, tob'a nherẽ. Rob'madâ'â wẽ di oto. Tawamhã imama te asa tãma nharĩ za'ra: — Ta hã tô wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tô waptãrã. Ãne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te irob'madâ'â wẽ na wa te waihu'u õ di. Duré ito pese'wa hã wa te waihu'u õ di. A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ra hã asiwi isadanharĩ 'wa, ito pese'wa zô te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ta hã hâiba prédub di oto. Tahawa te za si'uihâ na taha si aima siwasu'u za'ra wa'wa.

22Ãne ma tô imama hã ina me tãma nharĩ za'ra. E marĩ wa. Dama ipire norĩ mreme pipa te. Ãne ma tô da'ãma sima hã te te 're roti za'ra: “Ni'wam norĩ hã Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na te te saze za'ra wamhã, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tõ mono da.” Ãne na ma tô te te sima 're roti za'ra.

23Tahawa, te te tãma wasu'u za'ra õ di, ti'ra to pese'wa hã. I'ra si te te siwi sadanharĩ za'ra da, i'ra hã oto prédu wa, te ti'ra si tãma 'ru za'ra.

24Tawamhã farizeu norĩ hã te sô tihârâ za'ra, te te ito pese zô, apâ itẽme sébré za'ra da. Itẽme sébré za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zezusi hã 're morĩ wasété di. Ãne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Ma'ãpé 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

25Tawamhã ma tô duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãté tô sena 're morĩ wasété di, Zezusi hã. Ãté 're morĩ wẽ di. Wa hã te waihu'u õ di. Ĩtõmo wẽ zép si, wa tô ĩsina waihu'u. Ĩtob'a u'âsi, wa aré 're ĩnhamra. Ãhã na oto ĩtõmo wẽ di.

26Tawamhã asa te te ito pese ma, te duré nharĩ za'ra, ãne: — E niha ma tô ato pese bété.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tahawa, te aibâ hã asa duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherẽ, ãma ĩwapari ze za'ra wa'aba õ di. E marĩ da, wa za bété aima ĩsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hã saze za'ra wa'aba da bâ, wa za ĩsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa.

28Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — A hã isazei'wa, te oto 're aimo. Wa norĩ hã Mozésihi zazei'wa, wa 're wanomro.

29'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Mozésihi ma pisutu, isadawa para datẽme 're morĩ da. Ãne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Zezusi hã bété e ma hawi we imorĩ. Wa norĩ hã ãne na hã wa te waihu'u za'ra õ di.

30Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niha bété, Zezusi te te ĩto pese nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di, we isatõrĩ'wa hã.

31Ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, imreme te te 're wapari mono õ di za, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã isimiroti te te 're 'madâ'â pese mono wamhã, te za imreme hã te te 're wapari u'âsi, te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi mono da. Ãne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã.

32Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hã te te 're da'ato pese mono õ di. Iwasu'u hã baba di aré.

33Õ hã aibâ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hawi wei morĩ õ 'wa'âhã, aré ĩto pese õ di. Duré aré tãma waihu'u õ di, te te ĩtopesezé hã.

34Tawamhã farizeu norĩ, te duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aiwasété ré, ma tô ana dub're asa'ẽ. Tahawa, ma tô atob'a na aipo. E niha te bété wama irowasu'u za'ra, aiwasété nherẽ. Mo oto aimorĩ. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono õ di za oto.

Sõ'awib õ nherẽ, Zezusi hã datob'a na tizazei'õ'wa norĩ ãma te te isimiré'ézé wasu'u

35Tawamhã te te ito pese wi, te te tiwi irosawi za'ra zé hã ma tô wapa, Zezusi hã. Tahawa, te sô rob'madâ, tinhimito pese zô. Te te sãmri wamhã, te tãma tinha, ãne: — E ti'ai ãma Dasiré Ipodo hã ma tô isaze.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Tawamhã asa te Zezusihi ma tinha, ãne: — E 'wa hã Dasiré Ipodo. Ma'ãpé
ĩma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

37Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, ãne: — Tahata te tô i'madâ. Ta
hã te ãhã na hã aima robzanha.

38Tawamhã ma tô aibâ hã Zezusihi ma tinha, ãne: — Apito, wa za oto asaze.
Tahawa, hi'rãtitõ ma tô tãma nhamra, Zezusihi ãma wata da.

39Tawamhã Zezusi te dama tinha, ãne oto: — Ti'ai u, wa we datẽme mo, te
da'ãma 're arowairébé mono da. E marĩ da. Tipẽ'ẽ 're, tob'a na 're isiwaihu'u
za'ra mono norĩ hã tob'a ãna oto 're nomro mono da, duré tipẽ'ẽ 're, tob'a õ
na taré 're isi'madâ'â za'ra mono norĩ hã tob'a u'âsi 're nomro mono da oto.

40Tawamhã farizeu norĩ i'rata isimasa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa norĩ
hã bété. E wapẽ'ẽ 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norĩ hã te iwawasu'u
za'ra.

41Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aipẽ'ẽ 're, atob'a na 're
asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ
di aré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã aipẽ'ẽ 're, atob'a õ na 'râwi 're
asi'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa.

Zuwã 10

Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa na, Zezusi hã te te sina isimiré'ézé wasu'u

1Tawamhã Zezusi te duré pone'ẽrebâ tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. Ãne
te dama wasu'u: — Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ẽrebâ
tede'wai wasu'u na. Pone'ẽrebâ hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã,
isimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono õ di. Wa'ra na si te za sô 're
sarõtõ za'ra.

2Itede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

3Taha si 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, te za te te tãma 're 'ridawa,
'ridawa 'madâ'â'wa hã. Sô 're simasisi mono wamhã, imreme te za waihu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra, pone'ẽrebâ hã. Isisi mono bâ, te za sitẽme sô 're hârâ, rob u te te 're sani za'ra mono da hã.

4Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, isõwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za isarina 're nomro, isimizama hã.

5Pone'ẽrebâ tede'wai upana nherẽ, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono õ di za, dazarina hã. Te za tiwi 're sisa're, imreme te te 're waihu'u za'ra mono õ wa.

6Tane nherẽ, marĩ te te iwasu'uzém na hã da te waihu'u za'ra õ di.

Zezusi hã 'ridawa na te te sina isimiré'ézé wasu'u

7Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne: — Tô sena wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ĩsina simiré'é, pone'ẽrebâ da te 're i'mazasi za'ra mono zém na wa'ra u hã.

8Pone'ẽrebâ hã, titede'wai upana mreme hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, isipsaihuri norĩ mreme hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ mreme hã. Tane 'Re ihâimana u'âsi mono zazei uptabi 'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, aimawi te te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ mreme hã, ĩwana datẽme 're inomro mono norĩ mreme hã.

9Wa hã, 'ridawa na wa ĩsiwasu'u, ĩsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. Taha na ni'wam norĩ ĩ'ãma 're sisisi mono wamhã, te za tinho'reptuzé te te sina 're uwaimrami za'ra. Pone'ẽrebâ hã wa'ra u sima iwẽ na 're isisisi mono ne, duré sima iwẽ na apâ 're iwairébé mono ne, te za duré ta norĩ hã sima iwẽ na 're hâimana za'ra. Duré pone'ẽrebâ tisa te te 're isõpẽtẽ wẽ za'ra mono ne, te za ĩzazei'wa norĩ hã rowẽ te te 're sõpẽtẽ za'ra.

10E marĩ da, te isimisaihuri norĩ hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ẽrebâ zô te 're nomro, te te dawi 're waibui mono wa, te te dawi 're simroi mono da. Tanei õ di, wa hã. Wa hã wa tô we datẽme mo, robzei u'âsi ĩ'ãma 're danomro mono da, duré 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hâiwa ãma.

Zezusi hã pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa na te te sina isimiré'ézé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11— Wa hã pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa iwẽ na, wa ĩsiwasu'u. Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa iwẽ, i'u'âbâ za'ra dâ'â da nherẽ, tihâiba te te 're sawi mono õ di.

12Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa hã. Tãma iromhuri'wa hã tite õ wa, te te 're azawi pese mono õ di. Taré rob'uiprazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sô morĩ wamhã, te za tiwi wara. Pone'ẽrebâ, te za rẽme za'ra. Tahawa, te za 'mai'â, robzahi hã. Te te 'mai'âri wamhã, te za ãma ropé.

13E marĩ wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hã. Itede'wai õ wa, duré te te 're azawi pese mono õ wa.

14-15Wa hã pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa, isimizawi pese na, wa tô ĩsina simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te 're azawi pese mono wa. Ĩmama hã ma tô ĩwaihu'u, ti'ra na. Wa hã wa duré õ hã waihu'u, Ĩmama na. Tane duré ĩzazei'wa norĩ hã wa tô te 're awaihu'u u'âsi, ĩnhib'a'uwẽ na. Ĩzazei'wa norĩ hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra, tinhib'apito na. Ta norĩ zada, wa za ĩsisawi ãna hã dârâ, te 're anho'reptui mono da.

16Ni'wam norĩ hã te duré 're nomro, ĩnhib'a'uwẽ 're hâimana za'ra mono da hã. Ta norĩ ãma, wa za pone'ẽrebâ na simiré'é za'ra, ĩnhimiwa'ra 're, 're isi'ubumroi mono õ na hã. Ta norĩ zama wa za ĩsitẽme ubumro. Tawamhã te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ẽrebâ norĩ hã maparane danhimi'ubumro hã siré oto 're isi'ubumroi mono ne, te za simisutu ĩnhib'a'uwẽ 're nomro, misi i'madâ'â'wa, tãma 're ĩhâimana za'ra mono wa za.

17— Tahawa, Ĩmama te te 're ĩzawi pese, ĩsisawi ãna, sada ĩdâ'â za'ra wa za, apâ ĩhâiwa'utu pari, 're ĩmorĩ u'âsi da.

18Dasi'uihâ na da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã mare di. Ĩsi'uihâ na, wa za dârâ, dazada. Wa za duré hâiwa'udu, ĩsi'uihâ na. Ãne wa za 'manha, Ĩmama te te ĩma ipisutuzéb zarina.

19-21Tawamhã imreme, te te wapari za'ra wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã dama nharĩ za'ra, ãne: — Wa'uburé ré, 're morĩ wa, te ãne simiza'rese ãna

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wama siwasu'u za'ra. E marĩ da, te za bété imreme hã iwapari za'ra wa'wa. Tawamhã ni'wam norĩ hã te duré dama nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Wa'uburé ré, 're morĩ 'wa'âhã, aré mreme wẽ õ di. Mreme wẽ di, õ hã. E wa'uburé, ma tô pawapto, itob'a te te ito pese da hã. Mare di. Ta hã waihu'u pese õ di.

Zudeu norĩ hã, Zezusi te te siwi iwẽ'õ za'ra zé wasu'u

22-23Tawamhã zudeu norĩ hã daro mono bâ ma tô duré si'rã'õtõ, Zeruzalẽ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma dawata za'ra da. E marĩ wa. Apâ 'ri za'ẽne hã te te tãma pisutu za'ra wẽ te, ãma 're idawata za'ra mono zéb da hã ma tô tasi'rã'õtõ ni, bâdâ dama ipire na, ãma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahâ, 're sa'wari mono ré. Tawamhã Zezusi hã te 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa te, 'ri 'wawi wa'ra wa'wai baba 're mo, Apito Salomahã nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

24Tamomo ma tô itẽme si'rã'õtõ, dama ipire norĩ hã, Zezusihi u. Taha wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zô hã, wanhimipari wa'a za'ra di. A hã, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé sõ'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

25Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa tô aima ĩsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Ĩmama zadawa para, wa tô marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ab'manharĩ wẽ, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da hã.

26Tane nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, ĩnhib'a'uwẽ 're anomro aba mono õ wa.

27Ĩnhib'a'uwẽ si te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Duré pone'ẽrebâ tede'wa, tinhimizama te te 're i'awaihu'u mono ne, wa tô ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã waihu'u za'ra. Ta norĩ si te za ĩnhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Ta norĩ ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono ãna, 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata. Ni'wa hã te te ĩwi 're waibui mono õ di za, ĩzazei'wa norĩ hã.

29Ĩmama, ma tô ĩma pisutu za'ra, ĩnhib'a'uwẽ si 're nomro mono da. Ta hã danhipai u, uburé dama pire di, Ĩmama hã. Uburé marĩ ma, pire di, hâiwa ãma ti'ai ãma zama. Tahawa, ni'wa hã te te tiwi 're waibui waihu'u mono õ di za.

30Wa norĩ hã aiwa wawaihu'u pese di, Ĩmama me.

31Tawamhã ta norĩ hã ma duré ẽne hã sada waibu, te te ãma siwi wĩrĩ da.

32Tahawa, te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa hã Ĩmama te te ĩma ipisutuzéb zarina, wa tô marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ na te 're da'apawaptob u'âsi. E nima hã ĩnhimipawaptobzé aima wẽ za'ra wa'aba õ wa, te za asiwi ĩwĩrĩ 'wa, ẽtẽ na. Ma'ãpé, ĩma wasu'u za'ra wa'aba.

33Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwĩrĩ õ di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni. Ti'ai ãma aipoto nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni, aimreme wasétére wa.

34-36Tawamhã Zezusi asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — E i'ra na ĩsiwasu'u wa, ma tô ĩmreme hã asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u, da te dasima ãma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tô roti'wa norĩ hã te te 're sisi za'ra. Ãne ma tô ibaihâ na ãma rob'ui'éré, isadawa wasu'u'wa hã. Tô sena, imreme ui'éré hã. Roti'wa norĩ hã, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhã, e wa hã ĩmreme wẽ'õre di, i'ra na ĩsiwasu'u wamhã, ti'ai u we te te ĩzatõrĩ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

37-38Ĩmama hã tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. Ĩzama, wa tô isine te 're da'apawapto. Tahawa, te za i'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Isine, te 're da'apawapto mono õ wamhã, i'ra na hã 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di za. I'ra na wa tô aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherẽ, ĩmreme na 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, Ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ida'apawapto mono ne, wa hã te 're da'apawapto mono wa, te za i'ra na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za iwaihu'u za'ra wa'wa, ĩ'ãma 're ihâimana mono na, Ĩmama hã. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, Ĩmama ãma 're ĩhâimana mono na.

39Tawamhã ma tô duré sima wẽ za'ra, te te siwi âri da, dama ipire norĩ hã. Tane nherẽ, tiwi simani za'ra wa, te te siwi âri õ di.

40Tawamhã apâ ma tô mo, Zodã pa u Zezusi hã. Tawamhã wisi wi, ma tô saprĩ, zara u. Zuwã Batista hã â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ 'rata mono zéb u, ma saprĩ. Tame te a'â nhamra, Zezusi hã.

41Tame sãmra ré, te da'ahâ na nasi itẽme aihutu ni. Nasi itẽme dasihutu wamhã, ãne te dasima rowasu'u za'ra ni: — Zuwã Batista hã, imreme na da te 're saze za'ra mono da, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ mono õ di. Tane nherẽ, tô sena ma tô Zezusi hã te te dama 're wasu'u.

42Tahawa, tame sãmra ré, ma tô da'ahâ na Zezusi hã saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na hã.

Zuwã 11

Lazaru idâ'âzé wasu'u

1-3Tawamhã aibâ hã te 're hâimana, Lazaru na isisi hã, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma. Tame te duré ihidiba norĩ hã 're simasisi zahuré Maria norĩ hã, Martaha me. Maria hã niwapsi te za Zezusihi hã para u'ré, wedewa'u zadaze na, tãma rowẽ da. Taha parip si te za duré para u'õ, tizéré na hã. Tawamhã ma tô tihâzé, Lazaru hã. Hâzé wa, ma tô ihidiba norĩ hã da'mazatõrĩ zahuré, Zezusihi zô da'maimorĩ da, ihitébré zahuré hã te te tãma 'maiwasu'u da. Itẽme wisi wamhã, ãne te Zezusihi ma wasu'u: — Apito, aibâ 're isawi pese mono hã ma tô tihâzé.

4Tawamhã Zezusi, ãne hã te te wapari wamhã, te tinha, ãne: — Tane tô. Dâ'â u'âsi nomro õ di za. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dawata za'ra, waihu'u pese wa. Ĩ'ãma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hã i'ra wa, te za duré ĩ'ãma 're dawata za'ra.

5Marta norĩ hã Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Lazaru norĩ me.

6Tane nherẽ, iwasu'u te te wapari wamhã, awa'awi itẽme morĩ õ di. Maparane ma tô ãma timara, tame sãmra ré a'â.

7Taha pari, te oto tisiré 're inomro mono norĩ ma nharĩ za'ra: — Oto apâ Zudéa u wasi'aba'réi wa'aba.

8Tahawa, ma tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Rowahutu'wa, e niha te za apâ aimo. Nimosi dama ipire norĩ hã te aré siwi aiwĩ, ẽtẽ na.

9Tawamhã ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã: — Bâtâ pusizém hawimhã bâdâ sébrézéb u hã rowa'a di. Tawamhã ni'wa hã rowa'a na morĩ wamhã, simei õ di za. E marĩ wa. Rowa'a na hã rob'madâ'â pibui pese wa.

10Robra na morĩ wapsi hã, te za duré aime.

11Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wasiwadi te nhono, Lazaru hã. Wa za itẽme mo, te utu da.

12Tahawa ma tô duré asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, te za itẽme aimo. Séptâ'â wa, te oto tinhotõ wẽ.

13Zezusihi si ma tô idâ'â uptabi na waihu'u. Isõtõ na te te tãma wasu'u za'ra wamhã, idâ'âzé te wasu'u. Taré sõtõ newa, te te waihu'u za'ra õ di, idâ'âzé hã.

14Te te waihu'u za'ra õ wa, sõ'awi te oto tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Lazaru hã ma tô dârâ.

15Hâzé ré i'rata ĩnhamra õ nherẽ, ĩma rowẽ di. E marĩ wa. Romhâimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowẽ di. Oto itẽme wasi'aba'réi wa'aba.

16Tahawa, Tome hã isi'ubza na da te 're isisi za'ra mono hã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Oto ime wasi'aba'réi wa'aba, isu da te wa'uprosi da nherẽ. Didimo na isisi hã dasi'ubza, te wasu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã apâ dahâiwa'utu'wa na isiwasu'uzé wasu'u

17-19Tawamhã Zezusi hã Betãnha u wisi wamhã, ma tô ni'wa hã tãma rowasu'u, ãne: — Lazaru hã ma tô dârâ. Ma tô duré dasiwi sẽrẽ ni. Maparane si'uiwa na ma tô ãma timara oto, da te dasiwi isẽrẽzém na hã. Tawamhã Betãnha u hã romhuture wa, ma tô da'ahâ na iwana aihutu ni, Zeruzalẽ hawimhã. Si'ubdatõ ti'ai pibuzé hã Betãnha u da hã. Marta norĩ hã da te dasina pẽ'ẽtété zahuré da, ma itẽme hã aihutu ni, ihitébré hã tiwi dâ'â zahuré wa.

20Tawamhã Marta, Zezusi iwisizé te te waihu'u wamhã, ma tô itẽme watobro, te te sõpẽtẽ da. Taha wamhã, Mariaha si te isa'u nhamra, 'ri para.

21Tawamhã Marta hã Zezusi te te sina uzusi wamhã, ãne ma tô tãma tinha: — Wanhib'apito, wahitébré hã hâzé ré wa'rata asãmra 'wa'âhã, aré wawi dâ'â õ di.

22Dâ'â nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aimreme wamhã, te za aima ãma uwaimra.

23Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Tane tô. Dâ'â nherẽ, te za hâiwa'udu, aihitébré 'wa hã.

24Marta te duré asa tãma tinha, ãne: — Tane tô. Bâdâ ma tô sima pisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, adâ hã te te i'ahâiwa'utuzéb da hã. Tawapsi te za wahitébré hã dazu hâiwa'utu.

25-26Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Wa hã, 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, te 're da'ahâiwa'utu mono pari, 're idanomro u'âsi mono zé te dama 're i'apisutu mono. Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. 'Re dâ'â za'ra mono wamhã, dâ'â ãna te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. E tô sena ma ĩmreme hã isaze.

27Tawamhã Marta ma asa ãma tãma wa'rã ãne: — Ĩhe. Tô sena, wa aimreme hã saze. A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'aipisudu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

A hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Wahi'rata norĩ hã asô 're isimipari za'ra mono, a hã, ti'ai u we aimorĩ da hã.

Zezusi isiwa'õzé wasu'u

28Tawamhã apâ te mo Marta hã, 'ri tẽme. Ti'awi pesere ma tô tinoi ma rowasu'u, ãne Mariaha ma: — Rowahutu'wa te we asô hâ, itẽme aimorĩ da.

29-30Tahawa, ma si'aba'ré na wahudu, Zezusihi u wei morĩ da, Maria hã. Ãhã wamhã, zahadu 'ri tẽmemhã, wisi õ di, Zezusi hã. Marta te te i'uzusizéb ãma, te zahadu tihâiba.

31Tawamhã Maria hã watobro wamhã, ma isarina wairé rob u, isõrõwa ãma te te sina ipẽ'ẽtété za'ra norĩ hã, tihitébré 'ru u morĩ newa, ãma wawa da. Tane nherẽ, tihitébré 'ru u morĩ õ di, Maria hã. Zezusihi u te wei mo.

32Maria hã we itẽme wisi wamhã, hi'rãtitõ ma ipapara nhamra, Zezusihi ma hã wapure wa. Tawamhã ãne te tãma tinha: — Wanhib'apito, wahitébré hã hâzé ré, wa'rata asãmra 'wa'âhã, aré wawi dâ'â õ di.

33Tawamhã Maria hã pẽ'ẽzé te, siwa'õ wa, duré we isarina isihutu zama 'ru'ru wa, pẽ'ẽzé di, Zezusi hã. Duré ãhã wamhã pẽ'ẽzé ahâ di.

34Tahawa, ãne ma tô sadanharĩ za'ra: — E mame ma tô asiwi isẽrẽ 'wa. Tawamhã asa te tãma wasu'u za'ra, ãne: — We aimorĩ wasiré, sabu da.

35Tawamhã pẽ'ẽzé ahâ wa, te aiwa'õ, Zezusi hã.

36Ãne wa, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Õ hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

37Tawamhã da'umro na te tãma nharĩ za'ra ni, ãne: — Õ hã aibâ itob'a, ma tô to pese. E niha bété hâzé ré te te pese õ di, dâ'â tõ da, Lazaru hã.

Zezusi hã Lazaru te te ihâiwa'utuzé wasu'u

38Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ ipẽ'ẽzé uptabi hã iwab ãzé. Tahawa te mo, ab're u, sa'a zahâpâ ab're ihâimana u. Tawamhã ab're u wisi wamhã, da te dasiwi ãma sitom haré, te ẽne hã za, itõmo za'ẽne hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Tawamhã ma tô Zezusi hã ẽne hã dama ti'ru, isitobzé hã da te dasiwi sa'ré da. Tahawa, ma tô Marta hã Zezusihi ma tinha, ãne: — Wanhib'apito, da te dasiwi isẽrẽzém na hã, maparane si'uiwa na ma tô ãma timara. Tahawa, ma tô ti'ro. E 'ro nherẽ, te za isitobzé hã dasiwi sa'ré ni.

40Tawamhã Zezusi ma te asa ãma tãma wa'rã ãne: — Tane nherẽ, te za dasiwi sa'ré ni. Ãma ĩzazei wamhã, dama iwaihu'u'õ te za i'madâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'manharĩzé hã. E ãne na hã te aima rowasu'u õ di bété aré. Wa tô aima rowasu'u.

41-42Tawamhã isitobzé ma tô dasiwi sa'ré ni. Ãhã wamhã, te hâimo oto rob'madâ, Timama ma mreme da, Zezusi hã. Ãne te tawamhã tãma tinha: — Ĩmama, da'ãma aima 're ĩmreme mono wamhã, ĩmreme te ĩma ãma 're i'a'uwaimrami u'âsi mo. Ãhã na te za duré ĩmreme hã iwapa. Ãne wa, ĩma rowẽ di. Tahawa, wa duré danho'a, ãne aima rowasu'u, aima ĩmreme ré, da te ĩwapari za'ra da. E marĩ da. Aibâ ãma aima ĩmremezé hã ãma ĩma uwaimrami wamhã, a hã we ĩzatõrĩ'wa na dama 're ĩsiwasu'u mono zém na, da te 're ĩzaze za'ra mono da.

43Timama ma mreme pari, te oto Lazaruhu zô hâ, mreme 'rãihâ na, ãne: — Lazaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

44Tawamhã sô hârâ pari, ma tô watobro, dâ'â nherẽ, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'rã ubu ré. Tawamhã ma tô Zezusi hã dama ti'ru, ãne: — I'ubuzé hã asiwi wasihui wa'aba, morĩ da. Tahawa, ma tô siwi wasihu, i'ubuzé hã.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, dama ipire norĩ te te ãma irosa'rata za'ra zé wasu'u

Mateu 26.1-5; Marcu 14.1-2; Luca 22.1-2

45Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Mariaha u isihutu norĩ hã. Lazaru hã danho'a te te hâiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te isatõrĩ na.

46Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô apâ ai'aba'ré, Zeruzalẽ u farizeu norĩ u, Lazaru te te ihâiwa'utuzém na te te tãma rowasu'u za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Tawamhã isimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tisiré norĩ zô te sitẽme tihârâ za'ra, dama ipire norĩ zô. Tahawa, ma sitẽme si'rã'õtõ, sasedoti ipire norĩ hã, duré farizeu norĩ hã duré uburé zudeu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Sitẽme si'rã'õtõ wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra: — E marĩ, wa za bété wa norĩ hã wasiwi 'manharĩ ni. Õ hã te marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ u'âsi, tiwaihu'u pese na.

48Marĩ, wa te tãma 'manharĩ za'ra õ wamhã, aihĩni te za da te 're saze za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhã romanu norĩ hã te za wei wazô aihutu. Taha wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hã te za duré wawi sãmra za'ra. Te za duré siwi wa'uprosi za, uburé wasiré zudeu norĩ zu.

49-50Ã wahum na hã te Caifasi hã 're hâimana, sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi na hã. Tawamhã ta hã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, rosa'rada hã waihu'u aba õ di bété. Aibâ misire wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, aré wama 're rowẽ za'ra mono di. Aré aihĩni wasi'utõrĩ õ di.

51Ãne te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ã wahum na sasedoti ipire uptabi na 're ihâimana mono zéb zarina, si'uihâ nai õ nherẽ, te tãma rowaihu'u siromo za'ra, Zezusi hã dazada idâ'âzém na hã.

52Zudeu norĩ zada si, dâ'â õ di za, Zezusi hã. Daro mono bâ 'Re ihâimana u'âsi mono, ti'ra da, uburé te te 're i'apisutu mono norĩ zada, te za dârâ, simisutu i'ra si 're danomro mono da oto.

53Tawamhã Caifasihi nhimiroti hawi te te sima ãma sé za'ra oto, te te siwi wĩrĩ da, dama ipire norĩ hã.

54Tahawa, irob ãma 're morĩ õ di oto, Zudéa ãma, Zezusi hã. Darob amoi u te mo, Efraĩ na 'ri nho'õmo nhisi u. Rop si 're irosa'wari u'âsi mono 'rata, Efraĩ hã te 're hâimana. Tame te tisiré 're inomro mono norĩ me nhamra, Zezusi hã.

55Romhuture di oto, dato hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã. Tahawa, da'ahâ na te Zeruzalẽ u 're danomro daro

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono bâ, zudeu norĩ hã. Dato hã sãna'rata õ ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dawẽ na datoi u danhisisi da. Taha da, ma tô Zeruzalẽ u aihutu ni, bâdâ hã romhuture wa oto, datoi u hã.

56Dasihutu wamhã, Zezusihi zô te tanhopré ni. Ãne te taha wamhã dasima rowasu'u za'ra ni: — E datoi u te za wei mo, 're idasi'rã'õtõ mono zéb u hã. Ãté wei morĩ õ di za.

57E marĩ wa. Zezusihi ãma te dama roti za'ra aré, dama ipire norĩ hã: — Ma'ãpé nimame isãmra na 'mai'madâ'â aba wamhã, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. Te te siwi âri da, ma tô ãne dama ãma nharĩ za'ra.

Zuwã 12

Maria hã Zezusi te te ipara upsõzé wasu'u

Mateu 26.6-13; Marcu 14.3-9

1Romhuri misi da'ãma si'utõrĩ parip si, te za dato hã dasiwi 'manharĩ ni, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã Zezusi hã te apâ mo, Betãnha u. Tame Lazaru hã te 're sãmra, ab're hawi Zezusi te te ihâiwa'udu hã.

2Tawamhã wisi wamhã, ma tô tãma api za'ra ni, sa da, Zezusi hã sawi te. Taha wamhã, Marta hã ma tô ĩsa tãma a'â. Lazaru hã te taha wamhã isiré dame nhamra.

3Tawamhã Maria hã ma tô we ti'â, wedewa'u isadaze hã. Nadu na wedewa'u nhisi hã. Ta hã iwa'âbâ wawẽ. Zezusihi zô te we ti'â, te te ãma para u'ré wa, tãma rowẽ da. Tawamhã te te ãma para u'ré pari wamhã, ma tô para u'õ, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tô 'ri 're zadaze sina.

4-5Tawamhã Zuda Icarioti hã tãma toi õ di, Mariaha ma hã. Zezusihi siré 're imorĩ Zuda hã, Zezusi te te dama ihâiba nhomri da hã. Tahawa, te Mariaha ma tinha, Zuda hã, ãne: — E marĩ da bété, te te dama wede õ di wedewa'u zadaze hã, rob'uiprazéb zô isibrob'õ norĩ ma, ãma sipé da, iwa'âbâzé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6E marĩ wa. E isibrob'õ norĩ hã te te pawaptob zei wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab õ di. Ta hã sipsaihuri di. Rob'uiprazé hã te te wama 're i'madâ'â mono hã, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

7-8Tahawa Zezusi hã ma tô Zudaha ma tinha, ãne: — Tô'ã. Tane hã tãma nharĩ õ di za. Ĩdâ'â wapsi, da te dasiwi ĩnherẽ õ ré, te te ãma ĩhâiba u'ré da, te aré ĩzada tété. Isibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã aima wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za 're ipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto. Tahawa, ai'rata ĩnhamra aba ré, te te ĩma 'manharĩ wẽ wa, ĩma rowẽ di.

Sasedoti ipire norĩ hã, Lazaru te te siwi wĩrĩ da, te te ãma irosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

9Tawamhã da'ahâ na ma tô waihu'u za'ra ni, Zezusi Betãnha ãma isãmra na hã. Tahawa, da'ahâ na ma tô we itẽme ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u si, we dasi'aba'réi õ di. Lazaruhu u zama te we ai'aba'ré ni, ab're hawi te te ihâiwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

10-11Tawamhã Lazaru hã da te sabu za'ra wamhã, da'ahâ na ma tô Zezusi hã Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norĩ ma, oto wapu za'ra di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ mreme hã, sasedoti ipire norĩ mreme hã. Tahawa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima ãma roti za'ra Lazaruhu ãma, taha zama da te siwi wĩrĩ da.

Zezusi hã Zeruzalẽ u iwisizé wasu'u

Mateu 21.1-11; Marcu 11.1-11; Luca 19.28-40

12-18Tawamhã awẽm na Zezusi hã ma tô mo, Zeruzalẽ u. Zezusi hã Lazaru ab're hawi te te hâiwa'utu wamhã, ma tô ãma 'madâ'â za'ra ni aré. Tawamhã ãma i'madâ'â'wa norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono norĩ ma. Zeruzalẽ u dasi'rã'õtõ wamhã, daro mono bâ ma tô Lazaruhu wasu'u hã wapari za'ra ni, idasi'rã'õtõ mono hã. Zezusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzalẽ u imorĩ na hã. Tahawa, te itẽme ai'aba'ré ni, Zeruzalẽ u idasi'rã'õtõ mono hã bâdâdi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowẽ wa, Zezusi da te ãma sawi za'ra da. Tawamhã Zezusi hã da te uzusi za'ra wamhã, te dasima 'mahârâ za'ra ni, ãne: — 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. Õhõta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni, Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito ma hã. Tawamhã ma tô awaru po'repore hã tisã Zezusi hã, iprédupté hã. Tawamhã ma tô ãma darõno, ãma morĩ da. Ãne wamhã, ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'éré hã. Duréihã ma tô ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã. Ãne ma tô ãma rob'ui'éré, Zeruzalẽ ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ ma: “Siã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aipahi za'ra wa'aba õ di za. Õhõta te we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hã awaru po'repore iprédupté na.” Ãma rob'ui'éré te te sina uwaimrami nherẽ, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ ma, waihu'u pese za'ra õ di, ãma rob'ui'éré hã. Zezusi hã ab're hawi hâiwa'utu wa, hâiwa u rowẽ uptabi u apâ morĩ parip si, te za ãma sipo're pu'u za'ra, rob'ui'éré na. Tawapsi te za sima rowasu'u za'ra, ãne: “Tô sena ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'éré hã. Ãma dawata za'ra ré, ma tô datẽme mo, awaru po'repore na iprédupté na.” Ãne te za sima rowasu'u za'ra.

19Tawamhã da'ahâ na da te uzusi za'ra da, itẽme dasi'aba'réi wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra, farizeu norĩ hã: — Marĩ hã wa te 'manharĩ waihu'u za'ra õ di. Ma'ãpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Õhõta te nemo isiré dasi'ré. Taré, wa nasi ãma wasima roti u'âsi za'ra ni.

Gregu norĩ, Zezusi te te 'madâ'â za'ra da, Filipihi wi te te iwaptẽrẽ za'ra zé wasu'u

20Tawamhã gregu norĩ zama ma tô aihutu, Zeruzalẽ u, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma dame wata za'ra da, zudeu'õ norĩ hã.

21Tawamhã tame si'ubumroi ré, te ai'aba'ré, Filipihi u. Galiléa hawimhã Filipi hã. Besada na isa'ru nhisi hã. Filipihi u sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa wasima wẽ za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tahawa, te Filipi hã mo Ãdréhé u, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da. Ãhã wamhã, Zezusihi u hã te duré sisaprõni zahuré, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da.

23Tawamhã imreme te te wapari wamhã, ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u zahuré: — Romhuture di oto bâdâ hã, za Dasiré Ipoto ãma 're idawata za'ra mono zéb da hã.

24Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hã. E niha te za amnho trigu hã ti'rã ahâ. Ai'uréiwi nomro wamhã, poto õ di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, itomhâ, 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, duré 'rãi ahâ di za. Duré misire nherẽ, 're poto za'ra mono wap si, nhama wamhã, zâb ahâ di za.

25— Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za rowẽ hã te te sina 're uwaimrami za'ra.

26Duré ni'wam norĩ hã te te ĩma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, 're ĩmorĩzém na si te za 're nomro, ĩnhirã zarina si. Tawamhã ĩ'rata te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. Te te ĩma 're romhuri pese za'ra mono wa, te za Ĩmama hã ãma 're wata za'ra. Te za duré te te tãma 're wa'âbâ za'ra, isimiromhuri hã.

Zezusi hã za tidâ'âzém na isiwasu'uzé wasu'u

27— Ãhã na te ĩsina rosa'rata ahâ di. E Ĩmama ma, wa za ĩsi'ru, te te dawi ĩnho'reptu da, ĩdâ'â õ ré, te robzépata tõ da. Mare di. Tãma ĩsi'rui õ di za, te te dawi ĩnho'reptu da hã. Dazada ĩdâ'â da si, wa wei mo.

28Ĩmama, ma'ãpé we ĩpawapto na, ĩ'ãma irotizém na te ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata za'ra mono hâ. Tawamhã hâiwa hawi ma tô tãma tinha, ãne: — Wa tô te 're aipawaptob u'âsi, ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Tawamhã ma tô sima rowasu'u za'ra, i'rata isimasa hã, ãne: — Õhõta te wei rãrã, tã hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama ãma romnomri za'ra, ãne: — Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tãma mre, hâiwa hawi.

30Tahawa, te Zezusi hã dama tinha, ãne: — Ĩma si wei mreme õ di. Ai'udâna za'ra wa'aba, te we ĩma mre, wapari za'ra wa'aba da.

31'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ãma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bâdâ hã te te ãma irotizém na, te te ãma i'uwaimramizéb da hã. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tõ mono da.

32Hâiwi ĩza'o da, da te dasiwi ĩzasõmri wapsi, wa za ĩsitẽme te 're da'a'ubumro, ĩnhib'a'uwẽ 're dahâimana za'ra mono da, daro mono bâ.

33E marĩ da. Wedepo'o nhonhi'rãmi na idâ'âzém na da te waihu'u siromo za'ra da.

34Tawamhã te ãne asa tãma nharĩ za'ra ni: — Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã dâ'â õ di za. Te za 're morĩ u'â. Ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'éré za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã. E niha te bété inha ãne, hâiwi da te dasiwi isasõmri na, ti'ai ãma dasiré ipodo hã. E 'wa hã tawamhã dasiré ipodo niha na isisi hã.

35Tawamhã Zezusi hã sõ'awib õ nherẽ, te rowa'a na siwasu'u, ãne: — Rowa'a hã te za suru na aima 're hâimana za'ra wa'wa oto. Tawamhã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono õ ré hã. Robra na damorĩ wamhã, nimomo damorĩ da hã dama waihu'u õ di.

36Ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩ'ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono da.

Zudeu norĩ hã, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're isazei õ za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tõ da, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, Zezusi hã, tiwaihu'u pese na. Tane nherẽ, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, da te ãma saze za'ra õ di.

38Da te isaze za'ra õ zarina, ma tô dasina uwaimrami za'ra ni, Izaiaha mreme hã. Duréihã ma tô ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma dawasu'u, isadawa 'mahârâ'wa hã. Ãne ma tô tãma dawasu'u: “Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tô ai'ãma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'ãma, da te 're wazaze za'ra mono õ di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhã, e ma tô aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono õ di.”

39-40Tawamhã da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono õ wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono õ di oto. Ãne ma tô duré rowasu'u Izaia hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ ãma: “'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô oto dama tinha, isimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono ãna oto 're danomro mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono tõ da, duré te te 're da'anho'reptui mono tõ da.”

41Duréihã Izaia hã sõtõ 'rowi te te irosawẽrẽ ne, ma tô Wanhib'apito 'madâ, Zezusi hã. Ihâiba na hã rowa'a za'ẽtẽ di. Te te 'madâ'â wa, te ãne na rowasu'u siro.

42Tawamhã da'ahâ na Zezusi, da te saze za'ra õ nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã saze za'ra, dama ipire norĩ hã, ahâ na. Tane nherẽ, te te saze za'ra nherẽ, isazei'wa na sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra mono õ di, farizeu norĩ mreme pipa te. Zudeu norĩ te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tõ mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ'umnhasite, te ari'iwi 're si'ubumroi u'âsi.

43Farizeu norĩ si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di. Tahawa, te ari'iwi 're si'ubumroi u'âsi, 're siwasu'u za'ra mono ãna, isazei'wa na.

Timreme wẽ'õ'wa norĩ ãma, Zezusi te te ãma irowasu'uzé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Tawamhã Zezusi te da'ab'mahâ: — Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, ĩzazei'wa si 're nomro mono õ di za. Ĩ'u'âbâ te za we ĩzatõrĩ'wa zazei'wa duré 're nomro.

45Duré ni'wam norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩ'u'âbâ te za we ĩzatõrĩ'wa zama hã duré 'madâ'â za'ra.

46Wa hã wa tô we datẽme mo, dama rob'uiwẽ'wa ne 're ĩmorĩ da. E marĩ da. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété na si oto 're danomro tõ mono da.

47Ãté ni'wam norĩ hã te za taré ĩmreme hã te te 're wapari za'ra. E tawamhã wa za ta norĩ hã awa'awi te 're ahâ za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahâ za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

48Ni'wam norĩ hã te te 're ĩwẽ'õ za'ra mono wamhã, duré ĩmreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasété na. Ti'a isi'utõrĩzéb ãma ĩmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bâtâ na siwaihu'u za'ra, tiwasété na hã.

49-50— Ĩmama hã ma tô ĩzazei'wa norĩ ma pisutu siromo za'ra, robzei u'âsi ĩ'ãma 're nomro mono da. Duré i'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 're dâ'â za'ra mono tõ da, ma tô duré tãma pisutu siromo za'ra. Ãne si ma tô Ĩmama hã ĩma waihu'u, te dama 're awaihu'u mono da. Wa hã ĩsi'uihâ na ĩnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono õ di. We ĩzatõrĩ'wa, te te ĩma iwaihu'uzéb zarina si, wa tô te dama 're awaihu'u.

Zuwã 13

Zezusi hã, tisiré 're inomro mono norĩ te te ipara upsõ za'ra zé wasu'u

1Awẽ te za oto dato hã dasiwi 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hã. Zezusi hã ma tô sina waihu'u, romhuture wa oto apâ imorĩzé hã, Timama u. Õne u'âsi te Zezusi hã tinhib'a'uwẽ te te 're azawi pese, ti'ai ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, õ tihâimanazéb 'rãsutu u.

2Tawamhã tisa, te te huri da hã, ma tô asimro bara na, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã. Tisa hã te te huri õ ré, ma tô Zuda Icarioti hã rosa'rata,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusihi zô te te danhimroi mono da, te te dama hâiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te ãne sima ãma rosa'rata. Simahã 'ra, Zuda hã.

3Zezusi hã ma tô Imama hã pisutu, dama pire da. Uburé marĩ ma, pire da, ma tô pisutu, ti'ai ãma hâiwa ãma zama. 'Re ihâimana u'âsi mono hawi, ma tô wei mo. Apâ te za oto itẽme mo. Ãne ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã.

4Tawamhã tisa hã te te huri õ ré, ma tô Zezusi hã wahudu. Ti'uza, ma tô sani. Tisi'u'õzém na ma tô si'awasisi.

5Tawamhã â, ma tô sa'wa, piza'a 're nho'a wa, isiré 're inomro mono norĩ hã te te ãma apara upsõ da. Te te i'apara upsõ na ma tô oto ãma sãna'rata. Te te apara upsõi pari, te duré apara u'õ, tisi'u'õzém na.

6Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne: — Wanhib'apito, e te za ĩpara upsõ. Mare di. Ĩpara upsõi õ di za.

7Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Te aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã, marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u õ di, a hã. Zahadu wapsi te za iwaihu.

8Tawamhã Pedru te duré tãma nharĩ zahu, ãne: — Ĩpara upsõi õ di za. Ãhã wamhã, Zezusi te duré asa tãma tinha, ãne: — Te aipara upsõi õ wamhã, ĩnhib'a'uwẽ õ di za, a hã.

9Tawamhã Sima Pedru te duré tãma tinha, ãne: — Wanhib'apito, tane wamhã ĩpara si upsõi õ di za. Ĩnhib'rata zama te za i'upsõ, duré ĩ'rã zama.

10Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Mare di. 'Re dasisõi mono wapsi, uburé dahâiba hã rã di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apâ da te 're upsõ za'ra. A norĩ wa'wa hã aiwẽ za'ra wa'aba di, ĩma. Misire ĩma iwẽ õ hã.

11Aibâ hã ma tô sina waihu'u siro, te te dama ihâiba nhomri'wa da hã. Tahawa, ma tãma waihu'u za'ra, misire tãma iwẽ'õ na hã.

12Tawamhã tisiré 're inomro mono norĩ para, te te a'upsõi pari, ma tô apâ si'uza. Ti'a ma tô nhamra. Taha wamhã, sãmra sina, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

— E marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa, te i'aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã. E ma tô asina iwaihu'u za'ra wa'wa.

13-15A norĩ wa'wa hã rowahutu'wa na te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Asib'apito na zama te duré 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wa hã rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono zé hã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asib'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono zé hã, duré tô ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã, Asib'apito uptabi za'ra wa'aba wa. Wa hã Asib'apito wa'aba nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da hã. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da hã. Tahawa, te za ĩsine ĩnhirã zarina 're asipara upsõ za'ra wa'aba mo, ĩnhirã zarina 're anomro aba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

16Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norĩ hã 're sisawi za'ra mono ãna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, tãma iromhuri'wa norĩ zama, te za isine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono ãna. Duré te te 're isatõrĩ za'ra mono hã 're sisawi za'ra mono ãna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, isadawa wasu'u'wa norĩ zama te za isine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono ãna.

17-18— Ãne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Ĩnhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ nherẽ. Asimirosa'rata na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Ĩsiré 're anomro aba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hã, misire ma tô ĩ'maiwẽ'õ wa'wa. Ta hã wa tô pisutu, ĩsiré 're morĩ da, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré te te sina uwaimrami da. Ãne ma tô wahi'rada hã tinha, aré: “Wasiré 're iwasai mono, ma tô ĩwẽ'õ.” Ãne ma tô duré ĩwẽ'õ'wa na rob'ui'éré siro, poto õ ré, wahi'rada hã. Tahawa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwẽ'õ'wa hã.

19Taha õ ré, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina iwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĩzazei'wa norĩ hã datẽme te 're satõrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhã imreme za'ra hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te za duré ĩzama hã da te dasiwi 're ĩzawi pese. Da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré we ĩzatõrĩ'wa hã da te dasiwi 're sawi pese.

Zezusi hã Zuda te te iwasu'uzé wasu'u, za te te dama ihâiba nhomri da hã

Mateu 26.17-25; Marcu 14.17-21; Luca 22.7-13,21-23

21Tawamhã pẽ'ẽzé uptabi di, Zezusi hã. Tahawa, te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Tô sena, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa.

22Tawamhã aibâ te te sina iwaihu'uzém na, isiré 're inomro mono norĩ hã te te waihu'u za'ra õ wa, ma tô taré pese 'râwi si'madâ'â pese za'ra.

23Isati te 'manhamra, isiré 're inomro mono norĩ siré hã, Zezusi te te 're isawi pese mono hã.

24Tawamhã Sima Pedru te õ hã Zezusihi ãma wada'u, te te sadanharĩ da, sadawa 'rasi sina, ãne: — Ma'ãpé sadanharĩ. E 'wai hâiba na te apito tinha, te te dama ihâiba nhomri da hã.

25Tawamhã tô õ hã Zezusihi siré 're imorĩ hã itẽme we pari, ma tô oto sadanha Zezusi hã, ãne: — Wanhib'apito, e 'wa hã te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hã.

26Tahawa, te ãne asa tãma tinha: — I'u'ẽtẽ wẽ'ẽ, wa za di'i, te tãma sõmri da. Taha na te za iwaihu, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã. Tawamhã ma tô di'i, te te tãma sõmri da, Zudaha ma. Sima Icariotihi 'ra, Zuda hã.

27Te te tãma sõmri pari, ma oto Satanasihi nhimiroti hã wapari pese Zuda hã, ipẽ'ẽ 're, oto sébré wa. Tahawa, te Zezusi hã Zudaha ma tinha, ãne: — Marĩ hã 'manharĩ su'u pé.

28Tane nherẽ, saihuri da, isiré isi'ubumro norĩ, ni'wa hã te te waihu'u õ di, Zezusi niha na ãne na te te inharĩzé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Zuda, rob'uiprazé 'madâ'â'wa. Tahawa te ni'wam norĩ hã ãma rosa'rata za'ra, ãne: “Rob'uiprazé hã te te 're 'madâ'â mono wa, ãté marĩ hã wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te ãne tãma tinha.” Ihâiba amo norĩ hã te duré ãma rosa'rata za'ra, ãne: “Ãté isibrob'õ norĩ ma, suru na te te sõmri mono da, te tãma tinha.”

30Tawamhã i'u'ẽtẽ wapu te te 'rẽne pari, rob u ma tô watobro Zuda hã, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

31Tawamhã rob u watobro za'u si, te ãne tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã: — Romhuture di oto bâdâ hã, Dasiré Ipoto ãma 're idawata za'ra mono zéb u hã. Ãma 're dawata za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te za duré 're dawata za'ra, isiré.

32Isiré ãma 're dawata za'ra mono wamhã, te za duré ãma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã na awa'awi te za ãma tiwata su'u.

33Ĩno norĩ, suru na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono da, te za asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, wa za mo. Nimomo ĩmorĩ wamhã, ãma ĩtẽme 're anomro waihu'u aba mono õ di za a'â. Ãne na hã wa tô dama waihu'u aré.

34Ĩnhimiroti tém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Wa hã te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hã, Zezusi za te te dawi i'udâzém na te te ipo're pu'uzé wasu'u

Mateu 26.31-35; Marcu 14.27-31; Luca 22.31-34

35-36Tawamhã Sima Pedru te sadanha, ãne: — Wanhib'apito, e momo te za aimo. Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Nimomo wa za mo. Ãma ĩzarina, aimorĩ waihu'u õ di za a'â. Zahadu wapsi te za ĩzarina ãma aimo za.

37Tawamhã Sima Pedru te duré asa tãma tinha, ãne: — E marĩ wa bété, ãhã na asarina ãma ĩmorĩ waihu'u õ di. Te asõ'reptu da, asada ĩdâ'â da hã ĩma wẽ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Tawamhã Zezusi, ma tô duré asa hã tãma tinha, ãne: — E tô sena asiwasu'uzé hã. Tô sena wa aima rowasu'u. Ĩzadawa para õ nherẽ, si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na hã.

Zuwã 14

Zezusi hã, Timama u bâdâdi na te te dama sina isimiré'ézé wasu'u

1Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Aihâtâ'â za'ra wa'aba õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te za asina i'umnhasi za'ra wa'wa. Ĩzama te za duré asina ĩ'umnhasi za'ra wa'wa, Danho'reptui'wa na hã.

2-3Ĩmama nhorõwa ãma hã rob're za'ẽtẽ di, 're idasi'ubumroi mono zéb da hã. Tame 're idasi'ubumroi mono zéb õ 'wa'âhã, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hã, te asô pisutu za'ra wa'aba da. Te asô pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apâ, te ãma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

4Nimomo aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba zé hã ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa. Bâdâdi hã ma tô duré iwaihu'u za'ra wa'wa.

5Tawamhã Tome te tãma tinha, ãne: — Wanhib'apito, nimomo wawi aimorĩzé hã wa te waihu'u za'ra õ di. E niha wa za tawamhã bâdâdi hã waihu'u za'ra ni, ãma 're iwanomro mono zéb da hã.

6Tawamhã Zezusi ma te asa ãma tãma wa'rã ãne: — Wa hã bâdâdi uptabi na, wa ĩsiwasu'u, duré tô sena na rowaihu'u wẽ nhomri'wa na, duré 're idanomro u'âsi mono zé nhomri'wa na. Tahawa, ni'wa hã ĩ'ãma 're morĩ õ nherẽ, Ĩmama u hã wisi waihu'u õ di za.

7A norĩ wa'wa hã oto asiwi ĩwaihu'u aba wa, te za duré Ĩmama zama oto 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo. Tahawa, ã hawim haré te za tô Ĩmama hã 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Ma tô duré asiwi 're i'madâ'â aba mo, atõmo na wa'aba.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Tawamhã Filipi te duré tãma tinha, ãne: — Wanhib'apito, ma'ãpé Aimama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhã, marĩ zô wawi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za, wama 're irowẽ za'ra mono zéb zô hã.

9Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne: — Filipi, e zahadu ĩwaihu'u õ di, ai'rata 're ĩnhamra hâ za'ra wa'aba mono nherẽ. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za Ĩmama hã te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bété a hã ĩma inha, Ĩmama zô ĩhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

10E ãma asiwi ĩzaze za'ra wa'aba õ di bété, Ĩmama ãma 'râwi 're ĩhâimana mono na, duré Ĩmama, 'râwi ĩ'ãma 're ihâimana mono na. E te ĩsina aima iwasu'u za'ra wa'aba na, ãma ĩzazei õ di. Ĩsi'uihâ na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩmama hã ĩ'ãma 're ihâimana mono hawi, te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Ãne isimiromhuri hã.

11Ĩmama siré, wa 'râwi 're ĩhâimana. Ĩsiré te duré 're hâimana, Ĩmama hã. Te ĩsina aima 're iwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za ãma 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima iwasu'u za'ra wa'aba na si, ãma 're ĩzazei waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za ĩ'ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, taha zarina te ĩsina aima 're iwasu'u za'ra wa'aba mono na, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da.

12Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ĩwaihu'u pese zarina 're idapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã 're idapawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, ĩnhimipawaptobzé ma, sa'ẽtẽ di za. E marĩ wa. Wa hã Ĩmama u za oto apâ ĩmorĩ wa.

13-14Tahawa, uburé marĩ hã te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, Ĩmama wi, ĩzadawa para. Tawamhã wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. Ĩwi zama ĩzadawa para, ĩwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. E marĩ da. Ĩmama ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hã i'ra te aima ãma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, Timama pẽ'ẽzani na te te tãma iropisutu za'ra zé wasu'u

15Tawamhã Zezusi te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne: — 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhimiroti si te za 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

16-17Tawamhã Ĩmama wi, wa za waptẽ, Tipẽ'ẽzani hã te te aima sõmri za'ra wa'aba da, ĩsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za ĩnhimiroti hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa, Ipẽ'ẽzani hã. Ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te waihu'u za'ra õ di, Ĩmama pẽ'ẽzani hã. Tahawa, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di, i'rata 're sãmra u'âsi za'ra mono da. A norĩ wa'aba si ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa, Ipẽ'ẽzani hã ai'rata 're sãmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa.

18— Te airẽme za'ra wa'aba õ di za, aimama za'ra wa'aba õ ne. Wa za we apâ atẽme ĩmorĩ 'wa.

19Suru na, wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa, irẽme ma. Taha ré hã te za duré a'â dasiwi ĩ'madâ'â ni. Taha parip si, da te dasiwi ĩzabu na sahu õ di za oto. A norĩ wa'aba si, te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. Ĩdâ'â nherẽ, ab're hawi ĩhâiwa'utu wa, wa za oto ĩdâ'â ãna 're morĩ u'â. Tahawa, te za duré a norĩ wa'wa hã atâ'â ãna 're asimroi u'âsi aba mo, hâiwa ãma.

20Apâ we atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, Ĩmama ãma 're ĩhâimana mono na. Ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hã ai'ãma wa'aba 're ĩhâimana mono na te za duré asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo.

21— Ni'wam norĩ hã ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si ĩzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za duré Ĩmama zama asa hã te te 're sawi pese za'ra. Wa hã wa za duré te 're sawi pese za'ra, ĩzawi pese 'wa norĩ hã. Ta norĩ ma si, wa za 're ĩhâimana mono zém na tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã Zuda te duré tãma tinha, ãne: — E marĩ da, te za bété wa norĩ ma si 're asiwaihu'u mo. E marĩ wa, asazei'õ'wa norĩ ma zama, 're asiwaihu'u za'ra mono õ di bété. Zuda aimawi hã. Icarioti õ di.

23Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, ãne: — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã Ĩmama, te za duré asa hã te te 're sawi pese za'ra. Wa norĩ hã wa za itẽme 're wasihutu, i'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

24Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono õ wamhã, ĩnhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za. Ãne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Ĩsi'uihâ na ĩmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Ĩmama mreme na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we ĩzatõrĩ'wai mreme na.

25— Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa.

26Zahadu wapsi Ĩmama wi, te waptẽrẽ wa, te za Tipẽ'ẽzani hã we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Wẽ uptabi di Ipẽ'ẽzani hã. Ta hã te za uburé marĩ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa.

27— Rowẽ na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono tõ da, duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba õ di. Ĩzazei'õ'wa norĩ nhimipisutuzém nei õ di, ĩnhimipisutuzé hã.

28Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa. Niwapsi wa za duré we apâ atẽme ĩmorĩ 'wa. Ãne ma tô te ĩsina irotizé hã iwapari za'ra wa'wa. Ĩmama u wa za oto apâ mo, ĩma ipire u. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré 're ato za'ra wa'aba mo ĩzabâdâ, Ĩmama u za oto ĩmorĩ wa, wa hã.

29Apâ itẽme ĩmorĩ õ ré, wa aima ĩsiwasu'u siromo za'ra wa'wa. E marĩ da. Te ĩsina irotizé hã te ĩsina uwaimrami wapsi, ãma ĩzaze za'ra wa'aba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30-31Aima ĩmreme suru aba di za oto. E marĩ wa. Ĩzazei'õ'wa norĩ wada'uri'wa, we ĩzô morĩ wa, Wa'uburé hã. Ta hã ĩma pire õre di. Ĩma pire õ nherẽ, itẽme wasi'aba'réi wa'aba, Ĩmama te te ĩ'ãma irotizé hã te ĩsina uwaimrami da. Tawamhã te ĩsina uwaimrami wapsi, Ĩmama te 're isawi pese mono na te za da te 're ĩwaihu'u za'ra.

Zuwã 15

Zezusi hã uwa 'ru uptabi na te te sina isimiré'ézé wasu'u

1Tawamhã Zezusi te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Rob'ru na, wa ĩsina simiré'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai ãma, wa za duré Ĩmama ãma simiré'é.

2Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hã wẽ õ di, 're i'rã za'ra mono õ hã. Tahawa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hã te za ipanhipti hã te te 're anhihâri i'rãi'õ hã, te te 're anhamra mono da. Tane te za Ĩmama hã ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te 're azatõrĩ, ĩnhiti 're hâimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã wẽ di, 're 'rã za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tahawa, wa za 're i'rã za'ra mono na simiré'é, ĩzazei'wa norĩ ãma 're nomro wẽ mono wa. I'wanhipré te te 're i'anhihâri mono hã, wa za ãma simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na. 'Re i'rã za'ra mono hã ipanhipti wãi wa, i'wanhipré ahâ wamhã, te za misi si te te 're anhihâri i'madâ'â'wa hã, 're 'rãi pese za'ra mono da. Tane te za Ĩmama hã ĩzazei'wa norĩ wi iwasédé hã te te 're anhihâri, 're nomro wẽ uptabi mono da oto.

3A norĩ wa'wa hã te oto 're anomro wẽ wa'aba mo, ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wa.

4Ma'ãpé ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhã wa za 'râwi ai'rata 're ĩhâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã 're sab u'âsi mono õ wamhã, 're 'rãi mono õ di za, ta hã. Tane a norĩ wa'wa hã ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ wamhã, 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5— Uwa 'ru na wa za ĩsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, 're anomro wẽ uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

6Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono õ wamhã, 're nomro wẽ mono õ di za. Ta norĩ ãma, wa za uwa 'ru panhipti nhihâri hã ãma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhihâri hã te te 're i'anhamra mono hã, te za 're 'ré za'ra. 'Re 'ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra i'madâ'â'wa hã, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

7A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono da. Tawamhã Ĩmama hã te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa, tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zém na hã. Tawamhã tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

8'Re anomro wẽ uptabi aba mono wamhã, ĩzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã Ĩmama ãma te za 're dawata za'ra. E marĩ wa. 'Re anomro wẽ wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa.

9Ĩmama, te te 're ĩzawi pese mono ne, wa tô te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'ãpé ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono, te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're ĩwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

10Wa hã Ĩmama nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â pese. Tahawa, Ĩmama te te 're ĩzawi pese mono zém na wa tô ĩsina te 're waihu'u u'âsi. Tane duré a norĩ wa'wa hã ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're iwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

11— Ãne wa tô aima roti za'ra wa'wa, ĩsine robzei u'âsi 're anomro aba mono da, duré ĩsine aipẽ'ẽ 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Wa hã te 're i'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Ãne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

13Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â za'ra mono da nherẽ, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono ãna.

14Ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

15Danhib'apito norĩ hã uburé tinhimiroti hã te te tãma 're waihu'u za'ra mono õ di, tãma iromhuri'wa norĩ ma hã, tãma iromhuri'wa norĩ si 're hâimana za'ra mono wa. Tanei õ di, wa hã. Uburé, wa tô Ĩmama nhimiroti hã te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Tahawa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

16A norĩ wa'wa hã asima ĩwẽ na'rata za'ra wa'aba õ di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hã wa tô ĩsima aiwẽ na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tô duré aipisutu za'ra wa'wa, datẽme 're anomro aba mono da, da'ãma asimiromhuri 'wa hã ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhã asimiromhuri za'ra wa'aba na hã robaba õ di za. Ãne wamhã, Ĩmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhã uburé marĩ hã te te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

17Ãne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zezusihi siré 're inomro mono norĩ, da te 're i'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

18— Ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, asõwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari 'rata mono na, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro u'âsi aba mono 'wa'âhã, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro aba mono õ di oto. Wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwĩp si 're anomro aba mono da. Tahawa, te za tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, isiniwĩ 're anomro u'âsi aba mono õ wa.

20Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba, ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩmreme na. Danhib'apito norĩ ma, da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za duré tãma iromhuri'wa norĩ ma, da te 're 'manharĩ za'ra. Wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã da te ĩma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono ne, te za duré aima za'ra wa'aba, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Duré ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, asimiroti za'ra wa'aba zama te za duré da te 're 'madâ'â pese za'ra.

21We ĩzatõrĩ'wa na da te 're waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

22Tawamhã wa hã we datẽme ĩmorĩ wa, te za oto te te siwi 're da'awẽ'õ 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da te 're ĩzaze za'ra mono õ wa. Tawamhã ari'iwi te za 're dasi'ubumro, da te 're ĩzaze za'ra mono õ na, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono õ wa za.

23Wa hã da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré Ĩmama hã da te dasiwi 're 'ruiwapari.

24Wa hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wa tô te dama 're ab'manharĩ wẽ aré, danho'a, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono we te te ĩzatõrĩ na. Ni'wa ĩsine hã te te 're da'apawapto mono õ di aré. Tane nherẽ, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di, we te te ĩzatõrĩ na. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã, te dama 're ab'manharĩ mono õ 'wa'âhã, te te aré 're da'awẽ'õ mono õ di, da te 're ĩzaze za'ra mono õ zém na hã. Tane nherẽ, danho'a te dama 're ab'manharĩ wẽ mono nherẽ, ma tô Ĩmama me hã da te dasiwi 're wa'ruiwapari.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25“Marĩ hã te dama 're ab'manharĩ wasété mono õ nherẽ, ma tô taré da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari.” Ãne duréihã ma tô wahi'rada hã ĩ'ãma rob'ui'éré siro, romhâ ré. Ĩzazei'õ'wa norĩ hã ma tô oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĩ'ruiwapari mono zém na hã.

26— Zahadu wapsi wa za we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, Ĩmama pẽ'ẽzani hã, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Tô sena uptabi isimirowasu'u hã. Ĩmama hawi te za we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

27A norĩ wa'wa hã ma tô ĩsiré 're anomro aba mo, Ĩmama nhimiroti na te dama ãma isãna'ratazém hawi. Tahawa, te za a norĩ wa'aba zama ĩnhimiroti na 're idapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

Zuwã 16

1Ãne te duré tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã: — Ĩnhimiroti hã 're rẽme za'ra wa'aba mono tõ da, wa tô ãne na aima roti za'ra wa'wa.

2Dama ipire norĩ hã te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tõ da. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni.

3'Re ihâimana u'âsi mono hã da te dasiwi 're waihu'u mono õ di, Ĩmama na. Ĩzama we te te ĩzatõrĩ na, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di. Tahawa, ĩzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherẽ, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

4Ãne, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĩmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zô asipibu ma, 're asõpré wa'aba mono tõ da.

Zezusi hã, Timama pẽ'ẽzani na te te dama iropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhã ãne ma tô duré tãma waihu'u za'ra: — Ãne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di aré tô, zahadu ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5-6Apâ wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, we ĩzatõrĩ'wai u. Tahawa, ãhã na si wa tô uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u siromo za'ra wa'aba da. Ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipẽ'ẽzé ahâ za'ra wa'aba di, we ĩzatõrĩ'wai u za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba wa. “E momo te za aimo,” ãne asiwi ĩzadanharĩ na sahu za'ra wa'aba õ di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

7Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã te we atẽme satõrĩ za'ra wa'aba hâ, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba õ wamhã, we atẽme morĩ za'ra wa'aba õ di za, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'rãmi wa za we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa.

8-11We atẽme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hã te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da hã. Ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra mono õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dawẽ õ na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re ĩmorĩ wẽ u'âsi na zama te za duré te te dama 're ĩwasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da. 'Re ĩmorĩ wẽ u'âsi wa, wa za apâ mo, Ĩmama u. Apâ ĩmorĩ wamhã, asiwi 're ĩzabui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima ãma roti siro, ti'ai ãma dawada'uri wasété 'wa te te azâri da, Wa'uburé hã. Ãne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã.

12— Uburé marĩ hã ĩnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherẽ, te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. E marĩ wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba õ wa.

13Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã, te za we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã. Tô sena uptabi, isimiroti hã. We atẽme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tô sena uptabi hã te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihâ na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Ĩnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhâ ré te za duré za iromhâimanazé hã te te aima 're waihu'u siromo za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ĩnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Ĩnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhisi za'ẽtẽ di za, ĩzazei'wa norĩ ma.

15Aiwa wanhimiroti hã, Ĩmama me. Tahawa, te za ĩnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, Ĩmama pẽ'ẽzani hã.

Zezusihi siré norĩ hã za tiwi irobzei'õ za'ra zé wasu'u, duré apâ za tãma irowẽ za'ra zé wasu'u me

16— Romhutu na a'â asiwi ĩ'madâ'â aba õ di za. Tane nherẽ, taha pari romhutu na te za apâ asiwi ĩ'madâ'â zahu za'ra wa'wa. — Ãne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra.

17-18Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã te sima rowasu'u za'ra, ti'a wi, ãne: — Wa'rata te za nhamra. Suru na wa'rata sãmra parip si, wa te sabu za'ra õ di za ãté a'â, Timama u za oto apâ morĩ wa. Taha parip si, wa za duré wasiwi sabu ni za. E niha, surure na imreme. Ãne wamhã, wama pibu prã za'ra di.

19Zezusihi mreme hã te te siwi waihu'u õ wa, te te siwi sadanharĩ ze ti oto. Ãne ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Suru na wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Taha parip si, a'â duré asiwi ĩ'madâ'â aba õ di za. Taha pari nimahã na si te za duré oto asiwi ĩ'madâ'â na isahu za'ra wa'wa.” Ãne wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. E ĩmreme hã aima pibu prã za'ra wa'aba di. E aima pibu prã za'ra wa'aba wa, te ãne asima irowasu'u za'ra wa'wa.

20Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. A norĩ wa'wa hã aiwawa ahâ za'ra wa'aba di za. Ĩzazei'õ'wa norĩ si te za 're to za'ra. Aipẽ'ẽzé ahâ za'ra wa'aba nherẽ, aipẽ'ẽzé u'âsi 're anomro aba mono õ di za. Zahadu wapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

21Pi'õi ãma te za iwasã hã 're sépu'u za'ra, tãma 're irere'e mono zéb u hã, romhuture wa oto. Tãma 're rere'e mono parip si, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, ina ma. Tahawa, tihâzé na hã te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tane duré a norĩ wa'wa hã, te za aipẽ'ẽzé hã a'â isépata za'ra wa'wa. Apâ atẽme ĩwisi aba wapsi, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

23— Niwapsi, Ĩmama hã te za we Tipẽ'ẽzani hã atẽme satõrĩ za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're ĩzadanharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za Ĩmama wi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Tawamhã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

24Zahadu marĩ hã te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ĩmama wi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di. Te za oto tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

Zezusi hã sisa'u za te te idarẽme na, duré Timama u za imorĩzém na isiwasu'uzé wasu'u

25— Ãhã na sõ'awi, Ĩmama hã te aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. Romnhimiré'é na si wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sõ'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é ãna.

26-27Tawapsi te za marĩ hã te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ĩmama wi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Wa hã Ĩmama wi, marĩ hã te aima 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Asi'uihâ na te za tô oto tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã Ĩmama si te za si'uihâ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ta hã te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marĩ wa, ma tô Ĩmama hã te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ma tô 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. Ĩmama hawi we ĩmorĩ na ma tô duré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Tahawa, ma tô te te 're asawi pese za'ra wa'wa, Ĩmama hã.

28Ĩmama hawi wa we datẽme mo. Apâ wa za duré dahawi itẽme mo, Ĩmama u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29-30Tahawa, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Sõ'awi ma tô oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré'é ãna. Wanhimirosa'rata za'ra hã ma tô asina iwaihu'u siro. Tahawa, wa te wasiwi asadanharĩ da, asina wazô asimipari õ di. Ãne wama waihu'u pese za'ra di oto. Tahawa, wa tô asaze za'ra ni, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono hawi we aimorĩ na.

31-32Tahawa, ma tô Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E tô sena ma tô oto ĩzaze za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ na hã. Ãté tô sena ĩzaze za'ra wa'aba õ di. Romhuture di oto bâdâ hã, ĩhawi iropéi wa'aba mono zéb u hã, asõrõwa wa'aba u. Tane nherẽ, asiwi ĩrẽme za'ra wa'aba nherẽ, ĩsiwaprosi ĩhâimana õ di za. Ĩmama, te ĩsiré 're hâimana u'âsi.

33Ãne na wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ĩzazei'õ'wa norĩ hã te za tô te te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tahawa, te za 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te za asiptete sina ĩ'ãma 're anomro aba mo. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ ma, ĩnhiptete uptabi wa, wa tô ãma ai'uté za'ra.

Zuwã 17

Zezusi hã Timama ma imremezé wasu'u

1Tawamhã tãma siwasu'u za'ra pari, Timama ma mreme da, te hâimo rob'madâ, Zezusi hã. Ãne te Timama ma tinha: — Ĩmama, bâdâ ĩma ipisutuzé hã ma tô iwa waptãrã. Ma'ãpé, we ĩpawapto na, ĩ'ãma irotizé hã te dama ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

2A hã ma tô ĩma 're ida'apisutu mo, ĩzazei'wa 're danomro mono da. Wa hã ma tô duré ĩpisu, uburé dama ĩpire uptabi da. E marĩ da. Ĩzazei'wa norĩ ma, te 're apisutu mono da, robzei u'âsi ĩ'ãma 're nomro u'âsi mono da, duré 're dâ'â za'ra mono ãna, ai'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma.

3A hã misire Danhib'apito uptabi. Wa hã Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ĩpisudu, we datẽme ĩzatõrĩ. Ãne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te 're wazazei pese za'ra mono wamhã, robzei u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. 'Re dadâ'â za'ra mono ãna, te za duré 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa ãma.

4Romhuri hã ĩma ipisudu hã wa tô oto ĩsina uwaimra. Te ĩsina uwaimrami wa, te za oto ai'ãma 're dawata u'âsi za'ra.

5Ti'a õ ré hã, wa tô aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'âsi, marĩ õ uptabi ré hã. Tahawa, rowẽ uptabi di, wama. Ma'ãpé, we ĩma nharĩ, aiwa wasiré 're wasimasisi u'âsi mono da duré apâ.

6— Ã norĩ hã te asib'a'uwẽ 're nomro. Asib'a'uwẽ si 're nomro mono wa, ma tô oto ĩma ipisutu za'ra, ĩnhib'a'uwẽ 're nomro mono da. Wa tô te tãma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're aihâimana mono zém na. Asimiroti hã ma tô te te 're 'madâ'â pese za'ra.

7-8Marĩ hã ĩma 're i'awaihu'u mono zém na si, wa tô te tãma 're waihu'u za'ra. Ãne na ma tô ã norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra. Ã norĩ ma, asimiroti hã wẽ za'ra di. Tô sena aihawi we ĩmorĩ na ma tô ĩzaze za'ra. A hã we ĩzatõrĩ'wa na ma tô duré ĩzaze za'ra.

9— Ãhã na wa aima ãma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'âsi za'ra mono da. Ĩzazei'õ'wa norĩ hã te aima ãma wasu'u za'ra õ di. We ĩma ipisutu za'ra norĩ si, wa ãma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwẽ 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'âsi za'ra mono da.

10Ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã uburé asib'a'uwẽ te 're nomro. Asib'a'uwẽ norĩ hã uburé ĩnhib'a'uwẽ te duré 're nomro. Tawamhã ĩ'ãma 're inomro wẽ mono zéb zarina, te za ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra.

11Ãhã na ãme 're ĩnhamra u'âsi mono õ di za oto. Atẽme wa za oto ãma mo. Ã norĩ si te za ĩza'u 're si'ubumro, ĩzazei'õ'wa norĩ 'rata. Ĩmama, a hã aiwẽ uptabi na te 're asãmra mo. Ma'ãpé, we ĩma ipisutu za'ra hã we 're apawaptob u'âsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da.

12I'rata 're ĩnhamra za'ra mono ré, wa tô uburé te 're 'madâ'â pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĩwi 're si'utõrĩ za'ra mono tõ da, duré ĩnhib'a'uwẽ u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're nomro mono da. Misire ma tô simini. Ĩnhib'a'uwẽ uptabi hã 're morĩ õ wa, ma tô asimiroti hã tirẽ. Duréihã poto õ ré, ma tô õhõ ãma ibaihâ na rob'ui'éré siro, wahi'rada hã. Ãhã na ma tô oto sina uwaimra, õ hã.

13Ãhã na bâdâ hã romhuture di oto, ãma atẽme ĩmorĩzéb da hã. Ãme ĩnhamra ré, wa ãne aima mre, te te ĩwapari za'ra wa, ĩsine robzei u'âsi 're nomro mono da.

14Ĩsiré 're nomro mono ré, wa tô te tãma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're ĩmorĩ õ di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ, 're nomro mono õ di duré. Tahawa, ma tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã ĩsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

15Ãne na hã te ãma aima wasu'u za'ra õ di, ĩzazei'õ'wa norĩ wi, ãma asitẽme waibu da. Wa'uburé wi, iwasété uptabi wi, ãma 're asisaprĩ u'âsi za'ra mono da, wa ãne ãma aima wasu'u za'ra.

16Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ, 're ĩmorĩ õ di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're nomro mono õ di duré.

17Asimiroti hã tô sena uptabi. Tawamhã te za asimiroti na 're ipawaptob u'âsi za'ra mo, ai'ãma si 're nomro wẽ uptabi mono da.

18A hã we datẽme ĩzatõrĩ ne, wa za oto datẽme satõrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da.

19Wa hã wa tô ĩsina asaze, ĩ'ãma irotizé hã te ĩsina uwaimrami da. E marĩ da. Ã norĩ zama ãma 're iroti za'ra mono zé hã te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te duré ãma 're uwaimrami za'ra mono da.

20-21— Ĩmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tô wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'âsi. Ma'ãpé, uburé ĩzazei'wa norĩ hã 're apawaptob u'âsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ã norĩ si 're pawaptob za'ra mono õ di za. Ã norĩ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĩzaze za'ra mono norĩ zama te za 're i'apawaptob u'âsi mo. Tawamhã wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Ãne wamhã, tô sena datẽme we ĩzatõrĩ na, te za da te 're ĩzaze za'ra.

22A hã 're ĩzawi u'âsi mono wa, ĩma 're rowẽ u'âsi mono di. A hã 're ĩzawi pese mono ne, wa za ĩzazei'wa norĩ hã õne u'â te 're azawi pese. E marĩ da. Wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da, ta norĩ ma zama 're rowẽ u'âsi za'ra mono da.

23Ĩsiré 're aimorĩ ne, wa za duré wa hã isiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra. Tawamhã wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'âsi za'ra. Ãne wamhã, te za da te 're ĩzaze za'ra, tô sena datẽme we ĩzatõrĩ na. Duré 're ĩzawi pese mono ne, ĩzazei'wa norĩ hã 're i'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

24— Ti'ai õ ré te 're ĩzawi pese mo, marĩ õ uptabi ré. 'Re ĩzawi pese mono wa, ma tô ĩma ipisu, ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da, duré ĩhâiba na rowa'a za'ẽtẽ ré, 're ĩhâimana u'âsi mono da. Ĩmama, ãne na hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hã, wa tô ĩsima wẽ za'ra, za 're ĩhâimana mono zéb ãma, ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da, ĩma ipisutu za'ra norĩ hã.

25Ĩmama, a hã aiwẽ uptabi na te 're asãmra mo. A hã we datẽme ĩzatõrĩ na te te 're asaze za'ra mono õ di, ĩzazei'õ'wa norĩ hã. Tazahã, ĩma aiwaihu'u pese di, we ĩzatõrĩ'wa na hã. Ãne na hã ĩzazei'wa norĩ ma zama, tãma aiwaihu'u pese za'ra di.

26Tahawa, wa tô te tãma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're ida'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za duré te tãma 're aiwasu'u za'ra, 're ĩzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da.

Zuwã 18

Zezusi hã da te dasiwi i'ârizé wasu'u

Mateu 26.47-56; Marcu 14.43-50; Luca 22.47-54

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã Timama ma mreme pari, ma tô Zezusi hã watobro rob u, isiré 're inomro mono norĩ me. Taha wamhã, Cedrõ na ẽtẽ siwa'aba nhisi romharé na ma tô ro'rahâri za'ra, oriwera wede 're isimasa mono zéb u.

2Tamomo Zezusi norĩ hã nasi si'rã'õtõ wa, Zudaha ma hã, waihu'u pese di, ta hã.

3Tahawa te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sô te te simro, ahâ na. Zeruzalẽ ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ zama te sô te te simro, sasedoti ipire norĩ zadawa para, duré farizeu norĩ zadawa para. Tawamhã rob'uiwẽzéb ré, te sô ai'aba'ré ni, duré 'rãsitõ ré zama. Danhiwãi ré zama te duré sô ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

4We oto sô dasihutu wamhã, Zudaha zama ma we dame wi. Romhâ ré ma tô uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tãma i'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datẽme watobro. Ãne te taha wamhã dama tinha: — E 'wa sô, te airĩtĩ za'ra wa'aba mo.

5Tawamhã asa te ãne tãma nharĩ za'ra: — Zezusi Nazaré hawib zô, wa we warĩtĩ za'ra. Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto, ãne: — Ãhãta wa hã Zezusi, wa za.

6Tawamhã imreme ma, ma tô ai'marõpãrĩ za'ra ni.

7Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne: — E 'wa sô, te asõpré wa'wa. Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we imorĩ zô.

8Tahawa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u, ãne: — Wa hã Zezusi. Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Ĩzô si asõpré wa'aba wamhã, ma'ãpé ã norĩ hã satõrĩ za'ra wa'aba, si'aba'ré da.

9Ãne Zezusi hã ma tô Timama ma siwasu'u, aré: “Ĩma ipisutu za'ra norĩ hã wa tô te 're 'madâ'â pese za'ra, ĩwi si'utõrĩ tõ da.” Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi waibui õ wa, timreme, Timama ma, ma tô ãma uwaimrami za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma tô romhuri'wa hã ãma po're nhizâ, ipo're nhimire niwĩ. Sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na isisi hã.

11Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, ãne: — Sib'ézé 'wapa hã apâ sẽrẽ. E wa za dawi ĩsisawi, Ĩmama te te ĩ'ãma irotizé hã te ĩsina uwaimrami tõ da. Mare di. Te robzépata da nherẽ, wa za oto ĩsina uwaimra.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi isaprõnizé wasu'u

12Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi ti'â, tinhib'apito me. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ me zama ma tô siwi ti'â. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

13Tawamhã Anasihi u te oto siwi saprõni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caifasihi maprewa. Sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi, Caifasi hã.

14Ta hã ma tô ãne tisiré norĩ ma roti za'ra aré, dama ipire norĩ ma: “Misire, wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, wama rowẽ za'ra di. Wama pire za'ra õ di.”

Pedru hã Zezusi te te dawi i'udâzé wasu'u

Mateu 26.69-70; Marcu 14.66-68; Luca 22.54-57

15-17Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprõni wamhã, Pedru hã te Zezusihi zarina mo. Ãhã wamhã, Zezusihi siré 're imorĩ hâiba amo zama te duré isarina mo, sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi nhorõwa u. Taha wamhã, õhõ si, ma te isarina ãzé 'ri 'wawi wa'ra u hã, tãma waihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Tane nherẽ, Pedruhu si hã te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa te pi'õ hã 'madâ. Tawamhã isiré 're imorĩ hâiba amo hã ma tô mo, 'ridawa u. Taha wamhã, pi'õi ma, te tinha, Pedruhu wi te te rosawi tõ da. Tahawa, te te tãma wẽ wa, ma tô 'mazé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Tahawa, te pi'õ hã Pedru sadanha, ãne: — E a hã, Zezusihi siré te 're aimo. Tawamhã Pedru asa te tãma tinha, ãne: — Mare di. Wa hã isiré 're ĩmorĩ õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Tame romhuri'wa norĩ hã te sima ro'o za'ra, hâ te, hâi'ro za'ra da. 'Ri za'ẽtẽ 'madâ'â'wa norĩ me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te taha wamhã dame tihâi'ro.

Sasedoti ipire uptabi hã, Zezusi te te isadanharĩzé wasu'u

Mateu 26.57-68; Marcu 14.53-65; Luca 22.54,66-71

19Tawamhã sasedoti dama ipire uptabi hã te Zezusi sadanha, isiré 're inomro mono norĩ na. Isimiroti na zama te sadanha.

20-21Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Sõ'awi wa tô te dama 're rowahutu u'âsi, rowahutuzé mono bâ. Ãme dasi'rã'õtõzéb ãma zama, wa tô nasi dama rowahutu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marĩ da, te ĩzadanha. Ĩwapari'wa norĩ hã te za isadanharĩ za'ra wa'wa, te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norĩ ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hã.

22Tawamhã Zezusihi 'rata aibâ isa, ma tinhib'rata na 'rãime. Tahawa te tãma tinha, ãne: — E niha te ãne tãma inha, sasedoti dama ipire uptabi ma nherẽ.

23-24Tahawa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne: — Ĩmreme na te ãma upai wamhã, ma'ãpé we ĩma waihu'u. E marĩ da, ma ĩ'rãime, ĩmreme wẽ nherẽ. Tawamhã Anasi hã ma tô Zezusi hã dama ti'ru, Caifasihi u da te dasiwi saprõni da. Tawamhã pawasisi ré, ma tô itẽme dasiwi saprõni ni, sasedoti ipire uptabi u.

Pedru hã Zezusi te te duré dawi i'udâ na isahuzé wasu'u

Mateu 26.71-75; Marcu 14.69-72; Luca 22.58-62

25Tawamhã Sima Pedru te zahadu za, unhama ãma hâi'ro da. Tahawa, te ãne sadanharĩ za'ra: — E a hã te Zezusihi siré 're aimo. Tawamhã Pedru hã ma tô duré dawi ai'udâ. Tahawa te tãma nharĩ za'ra, ãne asa: — Mare di. Wa hã isiré 're ĩmorĩ õ di.

26Tawamhã aibâ te duré sadanha Pedru hã, sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi ma, romhuri'wa hã. Taha sisãnawã, ma tô Pedru po're nhizâ. Ãne te taha wamhã duré Pedru sadanha: — E a hã oriwera wede, 're isimasa mono ãma, te ai'madâ'â õre di bété.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tahawa, ma tô duré Pedru hã tiwi ai'udâ. Tiwi si'udâ parip si, ma tô si'a hã awa'awi hâ.

Zezusi hã Pilatuhu u da te isaprõnizé wasu'u

Mateu 27.1-2,11-14; Marcu 15.1-5; Luca 23.1-5

28Tawamhã Caifasihi nhorõwa hawi ma tô Zezusi hã siwi saprõni, zudeu norĩ hã, romanu nhorõwa u robza'rã ré. Roti'wa dama ipire uptabi romanu hã, Pilatu na isisi hã. Te te itẽme siwi ãwisi wamhã, 'ri para u te te siwi 'mazébré õ di, Pilatuhu u. Rowi te iré aimasa. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai wa, Pilatu hã. Tawamhã Pascowa na dato nhisi bâtâ na, dasi'rã'õtõ ré, sisisi õ di za, siwasété za'ra tõ da. Siwasété za'ra 'wa'âhã, aré dame saihuri waihu'u õ di.

29Tawamhã Pilatu hã ma tô datẽme watobro. Ãne te dama tinha: — E marĩ wa, te we bété asiwi isaprõni 'wa. E marĩ, ma 'manha.

30Tawamhã te asa tãma wasu'u za'ra, ãne: — Tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi mono õ 'wa'âhã, aré wa te aima hâiba nhomri za'ra õ di.

31Tawamhã Pilatu ma te asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã te za asiwi isaprõni 'wa, asi'uihâ na aihi'rata norĩ nhimi'manharĩzéb zarina, marĩ hã tãma 'manharĩ za'ra wa'aba da, tiwasédé hã asõ'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharĩ u'âsi mono wamhã. Tahawa, ma tô asa tãma nharĩ za'ra, Pilatuhu ma, ãne: — Mare di, wa te wasiwi saprõni õ di za. Asib'apito, ma tô wawi sawi za'ra, ni'wa hã tiwasédé te te 'manharĩ wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ tõ da.

32Romhâ ré ma tô Zezusi hã siwasu'u tidâ'âzém na, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi isasõmrizém na. Tawamhã Pilatu te te dama 'rui wapsi, te za 're isiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasõmri ni.

33Tawamhã Pilatu, ma tô 'ri para u apâ ãzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusihi zô hâ, 'ri para u itẽme sébré da, te te sadanharĩ da, Pilatu hã. Tawamhã ãne te sadanha: — E a hã, zudeu norĩ nhib'apito.

34Tawamhã Zezusi asa ma te ãma tãma wa'rã, ãne: — E apito na da te aima ĩwasu'u za'ra wa, te ĩzadanha. E asi'uihâ na te ĩzadanha, wa hã apito zô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Tawamhã Pilatu hã te duré asa tãma tinha, ãne: — E wa hã zudeu na 're
ĩhâimana mono bâ, ĩsi'uihâ na te asadanharĩ da hã. Asiré zudeu norĩ hã ma
tô siwi ĩma aihâiba nho, sasedoti ipire norĩ me. E marĩ, ma bété i'manha.

36Tawamhã ma tô Zezusi hã asa tãma siwasu'u, ãne: — Wa hã ti'ai ãma
danhib'apito na 're ĩhâimana mono õ di. Danhib'apito na 're ĩhâimana mono
'wa'âhã, wa aré ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da
te dasiwi ĩhâiba nhomri tõ da, dama ipire norĩ u. Wa hã ti'ai ãma
danhib'apito na 're ĩhâimana mono õ di.

37Tahawa, ma tô Pilatu hã asa duré sadanha, ãne: — E a hã danhib'apito.
Zezusi te duré tãma tinha, ãne: — Tahata ma tô tane hã ĩ'ãma iwaihu. Taha
da, wa tô ti'ai ãma podo. Taha da, wa tô we ti'ai u datẽme mo, roti tô sena
uptabi hã te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norĩ hã roti tô sena uptabi
hã te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're ĩwapari ze
za'ra.

38Pilatu te duré asa tãma tinha, ãne: — E ma hã, roti tô sena uptabi hã.

Pilatu hã Zezusi da te dasiwi wĩrĩ da, te te dama ihâiba nhomrizé wasu'u

Mateu 27.15-31; Marcu 15.6-20; Luca 23.13-25

Tawamhã Pilatu hã apâ ma datẽme watobro, rob u. Ãne te dama tinha: —
Wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété
mono õ di.

39Ãme ma tô asi'rã'õtõ 'wa, Pascowa na datozé nhibâtâ na. Ma tô asima 're
iwẽ za'ra wa'aba mo, 're asi'rã'õtõ aba mono ré, misi si dazazém hawi te
dama 're arob'rui mono da, apâ 're dawairébé mono da. Zudeu norĩ, e
tawamhã wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apâ morĩ da.

40Tawamhã hârâ 'rãihâ na te 'mahârâ za'ra ni, ãne: — Mare di. Taha ma,
rob'ru õ di za, morĩ da. Barabasihi ma si te za irob'ru, taha si morĩ da apâ.
Ta hã rowasété 'manharĩ'wa, Barabasi hã.

Zuwã 19

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tawamhã Pilatu ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, powawẽ hâi waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hã.

2Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tô 'wabzéré na siwi ãma sõpre. Tisi'ubuzém na ma duré siwi ãma hâiba ubu, ihâ pré na.

3Siwa'rãmi te nasi itẽme ai'ré za'ra, tô sena te te nasi sawi za'ra da newa. Tahawa te ãne nasi tãma nharĩ za'ra, ãma wa'ẽ za'ra sina: — Zudeu norĩ nhib'apito, rowẽ na aihâimana. Tawamhã te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rãi wabzu, sisa'u.

4-5Tawamhã Pilatu, ma apâ datẽme watobro. Ãne te dama tinha: — Ãhãta wa we atẽme saprõni za'ra wa'wa. Wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di. Ãne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô we atẽme saprõni za'ra wa'wa. Tawamhã Zezusi ma itẽme watobro, 'wabzéré na sõpre ré. Zazahâ pré na ubu ré zama ma itẽme watobro. Tahawa, te Pilatu hã dama 'mahâ, ãne: — Õhõta aibâ hã. 'Madâ'â za'ra wa'aba.

6Tawamhã te 'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã, sasedoti ipire norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ zama te 'madâ'â za'ra. Te te 'madâ'â za'ra wamhã, hârâ 'rãihâ na te nasi 'mahârâ za'ra, ãne: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmrire, dâ'â da. Tawamhã te Pilatu asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Asi'uihâ na te za asiwi isaprõni za'ra wa'wa, asiwi sasõmri za'ra wa'aba da. Wa hã wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

7Tahawa, te asa tãma nharĩ za'ra, dama ipire norĩ hã, ãne: — Ti'ai ãma poto nherẽ, ma tô dama 're siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na. Mreme wẽ'õre di. Wahi'rata norĩ hã ma tô dama roti za'ra, ãne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ da.

8-9Tawamhã Zezusi dama 're isiwasu'u mono zém na ma tô Pilatu hã damreme wapa. Tahawa, ma tô pẽ'ẽwara. Tawamhã 'ri para u ma duré ãzé. Zezusi hã taha wamhã ma duré isarina ãzé. Tahawa, Pilatu ma tô duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã sadanha, ãne: — E ma hawi te we aimo bété. Tane nherẽ, Zezusi tizadawa na hã te te ãma tãma wa'rãmi õ di. Ari'iwi te mreme ãna za.

10Tawamhã Pilatu te tãma tinha, ãne: — E niha bâ, ĩma asiwasu'u õ di. E dama ĩnhimiroti pire na ĩwaihu'u õ di bété, te asatõrĩ da, aimorĩ da oto, duré niha wamhã, te dama ai'ru da, da te dasiwi asasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na.

11Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aipisutu, ĩma aipire da. Ĩma aipire da, te te aipisutu õ 'wa'âhã, aré ĩma aipire õ di. Tawamhã ĩma aipire da, te te aipisutu nherẽ, ĩ'ãma asimiroti wasété wamhã, tãma aiwẽ õ di za, aiwasédé hã ĩ'ãma 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aibâ hã si'uihâ na te te aima ĩhâiba nhomri hã aiwasété nhipai u wasété uptabi di, ta hã.

12Tawamhã Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tô sima wẽ, Zezusi te te satõrĩ da, apâ dawi morĩ da. Tane nherẽ, hârâ 'rãihâ na te nasi imreme wa'rãmi 'mahârâ za'ra, dama ipire norĩ hã, ãne: — Õ hã danhib'apito na ma tô 're siwasu'u. Ni'wa hã danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhã, apito Séza hã danhib'apito na te te da'ãma waihu'u õ di za. Apâ morĩ da, tãma rob'rui wamhã, apito Séza hã aima toi õ di za.

13-14Tawamhã damreme te te sina wapari wa, ma tô Zezusihi zô ãzé, te te tãma nharĩ da, rob u isarina watobro da. Tahawa, ma tô isarina watobro, rob u. Tawamhã ẽtẽ 'manharĩ nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Pilatu hã. Hebreu norĩ mreme na ẽtẽ 'manharĩ nhisi hã, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'âsi, dawasété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawẽ na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sãmra ré, ma tô abzumazéb u za bâdâ hã, sabadu õ ré hã, duré Pascowa na dato nhisi õ ré hã. Tawamhã Zezusi hã rob u isarina watobro wamhã, Pilatu te tinha, wasiré zudeu norĩ ma, ãne: — Õhõta asib'apito za'ra wa'wa.

15Tawamhã dahârâ 'rãihâ na te nasi 'mahârâ za'ra ni asa, ãne: — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da. Tawamhã Pilatu asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri da hã, dâ'â da. Tawamhã sasedoti ipire norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne, Pilatuhu ma: — Roma ãma apito Sézaha si, wanhib'apito za'ra hã.

16Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, te oto ti'ru Pilatu hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na te te siwi sasõmri da, dâ'â da, Zezusi hã.

Zezusi hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi isasõmrizé wasu'u

Mateu 27.32-44; Marcu 15.21-32; Luca 23.26-43

17-18Tawamhã 'ri nhiti te oto siwi saprõ, Zezusi hã. Wedepo'o nhonhi'rãmi hã te sisada ti'â, Da'rãihi na romnhisi u. Hebreu norĩ mreme na Gogota na romnhisi hã. Tamomo te te siwi ãwisi za'ra wamhã, wedepo'o nhonhi'rãmi na ma tô oto siwi sasõ, da'wapéi'wa norĩ hã. Aibâ norĩ wa'wa, ma tô siwi sasõ. Aibâ maparane te ãma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi isasõmri zahuré hã.

19Tawamhã Pilatu, ma tô ãne ãma rob'ui'éré: “Ã hã Zezusi, Nazaré hawi we imorĩ, zudeu norĩ nhib'apito.” Ãne ma tô ãma rob'ui'éré. Tawamhã te te ãma rob'ui'éré pari, te dama ti'ru, i'rãi uwaibaba te te siwi 'mazasõmri da, rob'ui'éré hã. Si'ubdatõ damreme na rob'ui'éré hã. Hebreu norĩ mremezém na, duré romanu norĩ mremezém na, duré gregu norĩ mremezém na.

20Isa'ozém hawimhã 'ri nho'õmo u hã, romhuture di. Tahawa, wasiré zudeu norĩ hã te ahâ na te te 're sõré za'ra, ãma rob'ui'éré hã.

21-22Tawamhã Pilatuhu ma, te nharĩ za'ra, sasedoti ipire norĩ hã, ãne: — Rob'ui'éré na ãma saprĩ na. “Ã hã zudeu norĩ nhib'apito,” ãne tõ da. Ãne ãma saprĩ na. “Ãne te ã hã 're siwasu'u: Wa hã zudeu norĩ nhib'apito.” Tawamhã Pilatu asa te tãma nharĩ za'ra, duré ãne: — Mare di. Te ãma saprĩ õ di za. Õhõ u'â za.

23Tawamhã te te siwi sasõmri pari, ma i'uzazém na sima ãma aipé, misi si da'wapéi'wa norĩ hã. Maparane si'uiwa na ihâiba hã. Misire ihâpa hã, te tihâiba, ihâ're'õ hã. Õne haré i'manharĩ hã.

24Tahawa, te ãne sima nharĩ za'ra: — Wasima ãma wasipé na, wa te wasima hânhihâri mono tõ da. Ẽtẽre hã misi, wanhisi ui'éré ré hã wa te wasiwi mei

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba, itede'wa hã wa te wasiwi ãma waihu'u za'ra da. Tawamhã ma tô sima me za'ra. Duréihã wahi'rada, ma tô ãne ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã: “Ĩ'uzazé hã ma tô sima ãma aipé. Ẽtẽre, ma duré siwa'wa sima me za'ra, itede'wa hã te te siwi ãma waihu'u za'ra da.” Tawamhã rob'ui'éré zarina, ma tô 'manharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

25Tame te pi'õ norĩ hã aimasa, Zezusihi za'ozéb 'rata ina norĩ hã, duré ina wapté, duré Maria, Coropasihi mro, duré Maria Madaréna.

26-27Tawamhã Zezusi te tina hã 'madâ. Isiré 're imorĩ te te 're isawi pese mono zama te duré 'madâ, ipapara sa wa. Tawamhã ãne te tina ma tinha: — Ãhãta ai'ra. Te za oto ãma 're ai'ra mo. Tawamhã te te 're isawi pese mono ma, te duré tinha, ãne: — Ãhãta ana. Te za oto duré a zama ãma 're ana mo. Tawamhã te te tãma irotizéb zarina, ma tô Zezusihi na tinhorõwa u saprõ, i'rata 're sãmra u'âsi mono da oto.

Zezusihi dâ'âzé wasu'u

Mateu 27.45-56; Marcu 15.33-41; Luca 23.44-49

28Tawamhã Zezusi hã sa'o ré, ma tô sina uwaimra, Imama te te ãma irotizé hã. Ãne na ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tawamhã ãma irob'ui'éré 'rata zéb zarina, te tinha, ãne: — 'Rubu di.

29Piza'a 're nho'a hã te ipapara za, uwa 'rãi wa'u isé ré hã. Tawamhã ma tô marĩ hã wedehu na siwi ãma 'rã'ubu da'wapéi'wa norĩ hã, uwa 'rãi wa'u isé na te te ãma siwi di'i da, iwa'âbâ suru na, Zezusihi ma, te te siwi wẽ da, isadawa u. Ta hã te upsõ Zezusi hã, tizoto na.

30Te te upsõmri parip si, te tinha, ãne: — Tâibâ oto. Wa tô oto ĩsina uwaimra. Taha pari, ma tô oto 'rãi waptãrã. Tawamhã si'uihâ na ma pẽ'ẽ hai'utõ.

Da'wapéi'wa hã Zezusi i'a're wi te te iwa'rézé wasu'u

31Tawamhã dama ipire norĩ hã te Pilatuhu u ai'aba'ré, isõrõwa u. Itẽme sihutu wamhã, te ãma sadanharĩ za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na isimnhana hã te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ẽ za'ra da. E marĩ da. Dâ'â su'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra da, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi da te dasiwi wamirĩ hâ. Ãne te ãma sadanharĩ za'ra. E marĩ wa. Romhuri zahârizém na simnhatã u'âsi wamhã, dama wẽ prã ti. Hâiwahâ pesere si te za bâdâ hã iwa waptãrã, romhuri zahârizé hã. Tawamhã romhuri zahârizéb u simnhatã ré, ãma hâiwahâ pese tõ za'ra da, te ãne ãma sadanharĩ za'ra, bâdâ hã dama pire uptabi wa, romhuri zahârizé hã.

32Tawamhã Pilatu hã te tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, te te siwi hi'ẽ za'ra da. Te te tãma 'ru za'ra wa, ma tô aibâ norĩ hã siwi hi'ẽ zahuré, Zezusihi siré isa'o zahuré hã.

33Taha pari, ma tô Zezusihi zô ai'ré za'ra. Ãhã wamhã, iwana zahuré dâ'â wa, te te siwi hi'ẽi õ di.

34Iwana dâ'â zahuré nherẽ, ma tô i'a're wi wa'ré da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'réi wi, ma iwapru hã puru. Â zama ma te tawamhã isu asa'wa.

35Ãne na ãhã 'madâ'â'wa hã ma tô aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Sena na te te iwasu'uzém na hã õhõ ma, tãma waihu'u pese di.

36Duréihã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ãma rob'ui'éré siro, da te dasiwi ihi'ẽi õ na hã. Tawamhã ãma irob'ui'éré zarina, te te siwi hi'ẽi õ di, da'wapéi'wa norĩ hã.

37Ma tô duré ãne ãma rob'ui'éré siro, isadawa wasu'u'wa hã: “Da te iwa'rézé hã te za 'madâ'â za'ra ni.” Tawamhã ãma irob'ui'éré zarina, iwa'rézé hã ma tô 'madâ'â za'ra ni.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi isẽrẽzé wasu'u

Mateu 27.57-61; Marcu 15.42-47; Luca 23.50-56

38-39Tawamhã Zuzé hã ma tô Pilatuhu u mo, Zezusihi hâiba na te te tãma rowairébé wa, te te âri da, ab're 're, te te sẽrẽ da. Arimatéa na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zezusihi zazei'wa, 're morĩ nherẽ, isazei'wa na siwasu'u õ di, dama ipire norĩ mreme pipa te. Tawamhã Zezusihi hâiba na ma tô ãma saze, Pilatu hã. Tawamhã te oto sô mo, Zuzé hã. Nicodemosihi me, ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

âri zahuré, te te hâiba u'ré zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tô Nicodemosi hã we sada ãwisi isadaze hã ahâ na, 35 na ipire pibuzé hã. Wede nhinihãi hâ zum ne hã, 'rém nhana'ré ne hã, iwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zezusihi u bara na imorĩ, isimiroti te te wapari da.

40Tawamhã zazahâ ihâ pa na ma tô hâiba ubu zahuré. Zazahâ hã te nasi ãma hâzub zahuré, isadaze na te te ãma hâiba ubu zahuré ré. Õne u'â wasiré zudeu norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danherẽ õ ré.

41Zezusihi za'ozéb ãma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahâpâ, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, i'ubuni hã, ni'wa iwa da te isẽrẽ õ hã.

42Tawamhã romhuri zahârizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã isa'ozéb 'rata hâimana wa, ma tô iwa sẽrẽ zahuré, Zuzé norĩ hã.

Zuwã 20

Zezusi hã ab're hawi apâ ihâiwa'utuzé wasu'u

Mateu 28.1-8; Marcu 16.1-8; Luca 24.1-12

1Tawamhã pi'õ Maria Madaréna te robza'rã ré dumigu na ab're u hã mo. Tawamhã ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzé ẽne hã, baba di. Ni'wa ma tô iwana isiti hã sa'ré.

2Tahawa, te apâ Sima Pedruhu u hã wara, duré isiré 're imorĩ Zezusi te te 're isawi pese mono u zama. Ãne te taha wamhã tãma rowasu'u zahuré: — Wanhib'apito hã ma tô dasiwi wazere ni, ab're hawi. Nimame da te dasiwi ihirizé hã wa te duré waihu'u za'ra õ di.

3Tawamhã te te tãma rowasu'u zahuré pari, ma tô awa'awi tineb zahuré, ab're u Pedru norĩ hã.

4Ãhã wamhã, ma tô oto duré asamro. Tane nherẽ, Zezusihi siré 're imorĩ hâiba amo, Pedruhu ãma sisa'u wa, ma tô iwana hã wi, ab're u.

5Wisi wi, ma tô ab're u sô aiwẽ'ẽ, te te sô rob'madâ'â da. Ãhã wamhã, sébré õ di. I'ubuzéb si ma tô 'madâ'â za'ra, ihâirã hã. I'ubuzéb si te duré daba'wara.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tawamhã Sima Pedru hã ma tô oto isarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u ãzé. Sébré wamhã, ma duré i'ubuzéb si 'madâ'â za'ra.

7Romhâ na te i'ubuzém nhiti i'rã ubuzé hã nomro, hâ nhinhai haré.

8Tawamhã ab're u iwisi 'rada hã ma tô duré oto isarina ãzé. I'ubuzé hã ma tô duré 'madâ'â za'ra. I'rã ubuzé hã isiti inomro hã te duré 'madâ, hâ nhinhai haré. Te te 'madâ'â wamhã, ma tô Zezusi hã saze, ihâiwa'utuzém na.

9(Ta norĩ ma, zahadu tãma waihu'u za'ra õ di, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré siro hã, Zezusi za ihâiwa'utuzéb da na ipisutu siromo na.)

10Tawamhã ab're, te te sabu zahuré pari, ma tô oto apâ tineb zahuré, tinhorõwa u hã.

Zezusi hã Maria Madarénahã u isihâi'rézé wasu'u

Mateu 28.9-10; Marcu 16.9-11

11Tawamhã Maria Madarénahã si te isa'u zahuré za, ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwẽ'ẽ, te te duré sô rob'madâ'â da.

12Siwẽ'ẽi wa, ma tô aibâ hã 'madâ'â zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, hâiwa hawi we ine hã. Zazahâ ihâirã ré te aimasisi zahuré, siwanhizari. Zezusihi 'rã nomrozéb ãma te ihâiba amo hã nhamra. Ihâiba amo hã ite nomrozéb ãma te duré nhamra.

13Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa norĩ hã te Maria Madaréna sadanharĩ zahuré, ãne: — Pi'õ. E marĩ wa, te aiwawa. — Wanhib'apito, da te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ihirizé hã te waihu'u õ wa, wa ĩwawa.

14Tawamhã te te tãma nharĩ zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tô aibâ hã tisã, Maria Madaréna hã. Tane nherẽ, Zezusihi na hã te te waihu'u õ di, ni'wa newa.

15Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Pi'õ, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sô, te irob'madâ. Tawamhã Maria te asa tãma tinha, ãne: — A hã wazere wamhã, ma'ãpé ihirizé hã ĩma wasu'u na te waihu'u da, nimomo ihirizéb u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sô ĩmorĩ da, apâ te we âri da. Rob'rere wede 'madâ'â'wa newa, te te waihu'u õ di, Zezusi na hã.

16Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Maria. Tawamhã tinhisi te te wapari wamhã, ma itẽme aipi'ra, Maria hã. Tawamhã hebreu norĩ mreme na te tãma tinha, ãne: — Raboni. (Ã hã damreme hã ãma isaprĩ na hã "Rowahutu'wa.")

17Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Ĩtété õ di za. Zahadu apâ ĩmorĩ õ di, Ĩmama u hã. Mo oto aimorĩ, ĩsisãnawã norĩ u tãma ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ĩmama u, wa za oto mo apâ hâiwa u, Aimama aba u. Ĩnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. Ãne tãma ĩzadawa wasu'u za'ra na za.

18Tawamhã Maria Madaréna te oto itẽme timorĩ za'ra, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ u, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da. Itẽme wisi za'ra wamhã, te tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Wanhib'apito, wa tô 'madâ. Timama u te za, u, oto mo, hâiwa u Wamama za'ra u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito za'ra u.

Zezusi hã tisiré norĩ u isihâi'rézé wasu'u

Mateu 28.16-20; Marcu 16.14-18; Luca 24.36-49

19Tawamhã tô taha bâtâ na dumigu na bâdâ sébré wi, ma tô si'rã'õtõ, Zezusihi siré 're inomro mono norĩ si. Dama ipire norĩ pipa te, ma tô siré 'rinhitop tete za'ra. Tame si'rã'õtõ ré, ma tô Zezusi hã tãma sihâi'ré za'ra. Taha wamhã, te iwa'wab za'ra za. Tawamhã te ãne tãma nharĩ za'ra: — Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

20Tawamhã tinhib'rada, ma tô tãma wẽ za'ra, te te 'madâ'â za'ra da. Ti'a're ãma ti'wa're hã ma duré tãma urĩrĩ za'ra. Tawamhã Wanhib'apito te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô 're to za'ra, rowẽ te.

21Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra: — Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Ĩmama we te te datẽme ĩzatõrĩ ne, wa za duré datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa isine.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã tizadawa wa'u'u na ma tô sa'uri za'ra. Ãne te tawamhã tãma nharĩ za'ra: — Wa za oto Ĩpẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa. Wẽ uptabi di, ta hã.

23Taha zarina te za ĩzadawa para dama 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zém na hã. Tawamhã dama 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédé hã. Ãne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Tome hã Zezusi te te iwawãzé wasu'u

24-25Tawamhã Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã si'rã'õtõ wamhã, Tome hã ime sãmra za'ra õ di, isi'ubza na da te 're isisi mono hã. Tahawa, ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Wanhib'apito, wa tô 'madâ'â za'ra ni. Tawamhã Tome ma te ãma sada'âbâ za'ra, ãne asa: — Wa hã isib'rata zapu'uzé, te 'madâ'â õ wamhã, duré isib'rata zapu'uzéb 're, ĩnhipto te sẽrẽ õ wamhã, duré i'a're ãma iwa're 're, ĩnhib'rada te sẽrẽ õ wamhã, ihâiwa'utuzém na wa hã, te sazei õ di za.

26Tawamhã romhuri misi ãma si'utõrĩ za'ra pari, ma tô duré Zezusihi siré 're inomro mono norĩ hã si'rã'õtõ, tô dumigu na. Tome hã te oto ime tinhamra za'ra. Tawamhã 'ri nhitop tete nherẽ, ma tô duré wei itẽme tizébré za'ra, Zezusi hã. Iwa'wab za'ra, te duré ãhã wamhã za. Ãne te tawamhã duré sawi za'ra: — Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

27Tawamhã Zezusi te Tomehẽ ma tinha, ãne: — We ĩtẽme aimorĩ, ĩnhib'rada 'madâ'â da. Ĩnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hã sẽrẽ. Duré ĩ'a're wi ĩwa'rézéb 're, asib'rada hã sẽrẽ. Ĩhâiwa'utuzém na ĩwasu'u na, ĩwawã tõ. Te za oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na hã.

28Tawamhã Tome te asa tãma tinha, ãne: — A hã, Ĩnhib'apito uptabi. A hã, 'Re ihâimana u'âsi mono. Ai'ãma si, wa za 're ĩwata u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Tawamhã Zezusi te asa duré tãma tinha, ãne: — Ĩ'madâ'â wapsi, ma tô oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono õ nherẽ, te te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za.

Rowasu'u 'rãsutuzém na rowasu'u

30Zezusi hã dâ'â õ ré, ma tô tiwaihu'u pese na marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, isiré 're inomro mono norĩ nho'a. Isimipawaptobzé hã ahâ di, ã ibaihâ na ãma irob'ui'éré mono õ hã.

31Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da, ma tô rob'ui'éré'wa hã ãne na ãma romnhihâtâ. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata, hâiwa ãma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo.

Zuwã 21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ihâiba za'ra norĩ u, isihâi'rézé wasu'u

1Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tãma sihâi'ré za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ u. Isõ'u zaihâ u ma tô itẽme sihâi'ré za'ra. Tiberiadi na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, isõ'u hã te 're hâimana. Ãne duré itẽme isihâi'ré za'ra zé wasu'u hã.

2Tawamhã Zezusi siré 're inomro mono norĩ nima norĩ hã te siré asimro, Sima Pedru, duré Tome isi'ubza na da te 're isisi mono hã, duré Natãnaéu hã, duré Zebedehe 'ra zahuré hã, duré aibâ maparane isiré 're ine zahuré hâiba amo norĩ hã. Cana na 'ri nhisi ãma 're ihâimana mono, Natãnaéu hã. Galiléa ãma, Cana hã.

3Tawamhã Sima Pedru te tisiré ihâiba amo norĩ ma tinha, ãne: — Tepe zô, wa za mo, wa hã. Tawamhã ma tô duré isiré norĩ, tãma nharĩ za'ra, ãne: — Asiré, wa za ãma ai'aba'ré ni, tepe zô. Tawamhã ma tô oto wairé rob u, tepe zô si'aba'ré da. Ãhã wa, âi ba sihutu wamhã, uba're wa, ma tô asisi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

abazipara hã te te nasi siwi wabzuri da, tepe zô. Tane nherẽ, ãhã wamhã te te siwi 'mai'âri õ di, taha bara na hã.

4Tawamhã awẽ wi te Zezusi hã za, pu'u zaihâ na. Ãhã wamhã, ta norĩ hã te te siwi 'madâ'â wamhã, te te siwi waihu'u za'ra õ di, tô Zezusihi nherẽ hã.

5Tawamhã ma tô 'mahârâ za'ra, ãne: — Ĩsisãnawã norĩ, e ma tô i'mai'âri za'ra wa'wa, tebe hã. Tawamhã asa ma tô ãma sada'âbâ za'ra, ãne: — Mare di. Wa te 'mai'âri za'ra õ di. Â baba di.

6Tawamhã te tãma 'ru za'ra, ãne: — Ma'ãpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwi mei wa'aba, tebe hã 'mai'âri za'ra wa'aba da. Tahawa, ma tô oto abazipara hã tinhimire niwĩ siwi time, âi ba. Te te wasiwi mei wamhã, â hawi te te siwi wazere waihu'u õ di, uba're u hã, tebe hã ahâ uptabi wa, i'remhã.

7Tahawa, te Zezusihi siré 're imorĩ te te 're isawi pese mono hã Pedruhu ma tinha, ãne: — Õ hã, Wanhib'apito. Tawamhã imreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uza, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma tô aré ti'uza hã sani. Tawamhã si'uza pari, ma tô uba're hawi tobro, âi ba, Zezusihi u morĩ da.

8Zezusihi siré 're inomro mono hâiba amo norĩ hã te uba're na abazipara hã siwi tisa. Romhuture di oto, â zada'ré u hã.

9Â zada'ré u, te te siwi ãma ropto wamhã, ma tô oto wairé, rob u. Tawamhã uzâ, ma tô siwi tisã. Pré'a nhisiwi, te tebe hã daba'wara. I'u'ẽtẽ wapu zama te isu daba'wara.

10Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra: — Tebe hã asiwi i'mai'âri za'ra wa'wa hã we asiwi 'mai'âri aba.

11Tawamhã Sima Pedru uba're wa, ma tô ãzé abazipara zô, â zada'ré u te te sari da, tepe ré hã. Tebe hã 'masisi uptabi di. 153 na ihâiba hã, isa'ẽtẽ si hã. Tebe hã ahâ uptabi nherẽ, abazipara hã te te sina tari õ di.

12Tawamhã Zezusi te sô tihârâ za'ra, ãne: — We ai'aba'réi wa'aba, asaihuri aba da. Tawamhã ãne isiré 're inomro mono norĩ te te siwi sadanharĩ õ di:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“E 'wa hã a hã.” Tinhib'apito za'ra na, te te siwi waihu'u siromo wa, te te siwi sadanharĩ õ di, duré sina hâtâ'â za'ra wa.

13Tawamhã Zezusi hã ma tô i'u'ẽtẽ wapu hã tãma sõmri za'ra. Tepe zama, ma duré tãma sõmri za'ra, te te ihuri da hã.

14Ab're hawi hâiwa'utu pari, te nasi itẽme sihâi'ré za'ra, Zezusi hã, tisiré 're inomro mono norĩ ma. Ãhã na itẽme iwisi za'ra zém na hã, si'ubdatõ oto itẽme isihâi'ré za'ra zé hã, isiré 're inomro mono norĩ u hã.

Zezusi hã Pedru te te sina isadanharĩzé wasu'u

15Tawamhã saihuri pari, Zezusi hã te Sima Pedruhu ma tinha, ãne: — Sima, Zuwãhã 'ra, ma'ãpé, ĩma waihu'u. Ã norĩ ma, ĩzawi pese za'ra di. A hã bété, e ta norĩ nhipai u aima ĩzawi pese uptabi di. Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne: — Ĩhe. Ma tô asina ĩwaihu'u siro, te 're i'asawi pese mono zém na hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha: — Pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa, tinhimizama te te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne, ma'ãpé ĩzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za.

16Tawamhã te duré sina sadanha, ãne: — Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ĩzawi pese uptabi di. Ãhã wamhã, Pedru, ma duré asa ãma tãma wa'rã ãne: — Ĩhe. Ma tô asina ĩwaihu'u siro, te 're i'asawi pese mono zém na hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha, duré ãne: — Ma'ãpé ĩzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ẽrebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne.

17Te duré sadanharĩ na sahu, ãne: — Sima, Zuwãhã 'ra, e tô aima ĩzawi pese uptabi di. — Ãne te duré Pedru hã sina sadanha, si'ubdatõ ãma. Tawamhã si'ubdatõ te te sadanharĩ wa, pẽ'ẽzé di oto, Pedru hã. Tawamhã Zezusihi ma, te duré tinha, ãne: — Uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. A hã ma tô asina ĩwaihu'u siro, te 're i'asawi pese mono zém na. Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ãne: — Ma'ãpé, ĩzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ẽrebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne.

18Te duré tawamhã tãma tinha, ãne: — Tô sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tô 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irowẽ mono zéb uwaibaba. Tane nherẽ, asi'ihi wapsi, te za aipaihi hã iwẽ zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowẽ õ nherẽ, da te asaprõni da.

19Ãne sõ'awib õ nherẽ, ma tô tãma waihu'u siro, idâ'âzém na hã, za tãma iromhâimanazém na hã. Sihâiba zawi ãna, za dâ'â wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra. Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha, ãne: — 'Re ĩmorĩzém na te za 're aimo, ĩzarina.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te irotizé wasu'u, Zuwãhã ãma

20-21Tawamhã nimomo simisutu si'aba'réi ré, ma tô Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô 'madâ, Zezusihi siré 're imorĩ te te 're isawi pese mono hã. Bara na si'ubumroi ré saihuri da, ma tô isõ're ãma nhamra. Duré ãhã wamhã ma tô sadanha ãne: “Wanhib'apito, e 'wa hã te za asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da.” Ãne ma tô tawamhã sadanha. Tawamhã Pedru te te 'madâ'â wamhã, te Zezusi ãma sadanha, ãne: — Wanhib'apito. Ã hã bété, e niha za tãma iromhâimanazé hã.

22Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne: — Apâ we ĩmorĩ õ ré, idâ'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madâ'â mono õ di za, 're aimorĩ da, ĩzarina. Asi'ãma si te za 're irosa'rata mo, 're ĩmorĩzém na si 're aimorĩ da.

23Tawamhã Zezusi te te 're isawi pese mono, dâ'â ãna 're ihâimana u'âsi mono na rowasu'u hã ma tô te te ropé, Zezusihi zazei'wa norĩ u. Tane nherẽ, Zezusi hã te te tãma pisutu õ di, idâ'â'õzé hã. Taré ma tô Pedruhu ma waihu'u: “Apâ we ĩmorĩ õ ré, idâ'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madâ'â mono õ di za.” Ãne si ma tô ãma hã tãma tinha.

24Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're imorĩ. Ta hã duré ãma rob'ui'éré'wa. Zezusihi wasu'u na isimirowasu'u hã sena uptabi na wa tô wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwã te te irob'ui'éré 'rãsutu zé
Zuwã 20.30-31

25Zezusi hã te te dama 're i'arob'manharĩ wẽ mono zé hã ahâ uptabi di, da te ãma irob'ui'éré za'ra õ hã. Da te ãma rob'ui'éré za'ra 'wa'âhã, aré tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rob're su'ure di ibaihâ ma hã, duré ti'ai ãma hã. Nimame aré duré 're isimi'wara mono zéb da hã mare di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Atu

Atu 1

1-2Teofilu, wa hã Luca, ĩnhimi'ui'éré 'rata na wa tô aima rob'ui'éré pa, Zezusi
're imorĩzém na. Ti'ai ãma 're morĩ ré hã ma tô te te 're da'apawapto. Ma tô
duré te te dama 're arowahutu. Isãna'rata hawimhã, i'rãsutu u wa tô aima
ãma rob'ui'éré. Hâiwa u imorĩzé wasu'u na wa tô duré ãma aima rob'ui'éré
pa. Tawamhã hâiwa u morĩ õ ré, ma tô tizadawa wasu'u'wa norĩ ma rob'ru
za'ra, te te sima iwẽ za'ra zéb uwaibaba, sô ihârâ za'ra norĩ ma. 'Re ihâimana
u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, 're morĩ wa, ma tô isadawa para tãma rob'ru za'ra,
te te duré ãma 're dapawaptob za'ra mono da, duré iwasu'uwẽ te te dama 're
wasu'u za'ra mono da, isine. Ãhã na wa za duré aima rob'ui'éré, hâiwa u
morĩ za'u si, te te 're ipawaptob za'ra mono zé wasu'u na hã.

Zezusi hã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, nasi isihâi'rézé wasu'u

3Zezusi hã dâ'â nherẽ, hâiwa'utu wamhã, tihâiba na u'âsi te tô nasi tãma
sihâi'ré za'ra, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma hã. Nasi itẽme isihâi'ré za'ra zém
na hã, 40 na ma tô bâdâ hã ãma ne. Tô sena, Zezusi hã hâiba ré za oto apâ
're imorĩ na te te ãma waihu'u za'ra da, te nasi itẽme sihâi'ré za'ra, taré newa,
te te nasi ãma siwi wawã tõ da. 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're
isib'a'uwẽ mono zém na ma tô duré tãma rowasu'u za'ra.

4Tawamhã nimahã bâtâ na i'rata sãmra za'ra ré, te tãma roti za'ra, Zeruzalẽ
ãma simipari sina a'â hâimana za'ra da. Ãne te tãma roti za'ra, Zezusi hã: —
Ĩmama, te te aima iropisutu za'ra wa'aba zéb zô asimipari za'ra wa'aba za
a'â. Te te iropisutuzé hã wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa.

5Zuwã Batista hã ma tô â na si, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ. Ãnei
õ di za oto, a norĩ wa'wa hã. Ai'ãma 're ronomro za'ra wa'aba mono õ ré, te
za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani na si te te 're aihâiba ubu za'ra
wa'wa, iré 're anomro u'âsi aba mono da.

6Tawamhã siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, isadawa wasu'u'wa norĩ hã:
— Wanhib'apito, e tawamhã, ãhã na te za wama asi'apito za'ra, Izaraéu
nhihudu norĩ ma hã warob 're duré wama 're roti mono da, wahi'rada Dawi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã te te dama 're iroti mono ne hã, romanu norĩ te te 're wawada'uri za'ra mono tõ da.

7Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ĩmama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tô bâdâ hã sima pisutu pese, te te dama ãma i'uwaimramizéb da hã. A norĩ wa'wa hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba da, Ĩmama te te aima pisutu za'ra wa'aba õ di, te te dama ãma i'uwaimramizéb da hã.

8Tane nherẽ, te za Tipẽ'ẽzani hã we aima sõmri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Te za tô dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzalẽ ãma. Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za duré dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samaria na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhâ na zama te za oto dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo.

Zezusi hã hâiwa u imorĩzé wasu'u

9-10Tawamhã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, te te tãma roti za'ra pari, ma tô Imama hã tiwi âri za'ra, isõ'a za'ra, hâiwa u morĩ da oto, Zezusi hã. Morĩ ré, te te siwi sawẽrẽ. Tawamhã hâiwa'a 'rowi ma tô tiwi tizébré za'ra oto. Tahawa te te siwi 'madâ'â waihu'u õ di oto. Tawamhã hâimo te te siwi sawẽrẽ mono ré, aibâ norĩ hã ma tô sa'rese ãna aima'wara zahuré, isababab za'ra, uza hâirã ré.

11Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra: — Galiléa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, e marĩ da, te aimasap sina, hâimo ãma isawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono, hâiwa u te te aiwi i'âri za'ra wa'wa hã, ta hã te za we apâ mo. Hâiwa u ãma morĩ ré, ma tô isawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Hâiwa u ãma aiwi imorĩ aba ne, te za we apâ mo.

Zeruzalẽ ãma Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, nasi isi'rã'õtõzé wasu'u

12Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te oto apâ ai'aba'ré, Oriwera na ẽtẽ 'rãihâ nhisi hawi, Zeruzalẽ u. Ta hawimhã, Zeruzalẽ u hã misi na ti'ai pibuzé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ãhã wamhã, ma tô oto aihutu, Zeruzalẽ u. Sihutu wamhã, 're idanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba'ré. Hâimo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. Isadawa wasu'u'wa norĩ hã ãne isisi za'ra hã: Pedru, duré Zuwã, duré Tiagu, duré Ãdré, duré Filipi, duré Tome, duré Batolomeu, duré Mateu, duré Afeuhu 'ra Tiagu na isisi, duré Sima zeroti norĩ me aré 're imorĩ, duré Zuda Tiaguhu 'ra. Ta norĩ hã ma tô hâimo sai'uri za'ra.

14Tawamhã awẽ sidâpâsi te nasi si'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezusihi no norĩ me, duré ina Maria na isisi hã aimawi pi'õ norĩ me.

Mati'asi hã Zudaha nhowa're're, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutuzé wasu'u

15Tawamhã bâdâ hã siwaptom na ãma ne pari, ma tô isazei'wa norĩ hã si'rã'õtõ, 120 na ihâiba za'ra hã. Tawamhã Pedru hã ma tô wahudu hâiwi, te te tãma rowasu'u za'ra da. Ãne te tãma rowasu'u za'ra:

16-20— Wasiré Zezusihi zazei'wa norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Zudaha wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô Zuda hã waihu'u siro, romhâ ré. Tahawa, Dawihi ma, ma tô tinha, dama roti'wai ma, te te iwaihu'u siromo zém na te te ãma rob'ui'éré da. Tawamhã Dawi hã ma tô Zudaha ãma rob'ui'éré siro, poto õ ré. Ãne ibaihâ na ãma irob'ui'éré hã: “Isõrõwa ãma hã 'ri baba di za oto. 'Ri baba na te za oto 're sa. Ni'wa hã iwa 're sãmra mono õ di za oto.” Ãne Zudaha dâ'âzé wasu'u na hã ma tô wama rob'ui'éré za'ra. — Rob'ui'éré na iwasu'u hã ma tô sina uwaimra Zuda hã, tidâ'âzé wasu'u hã te te sina waihu'u ãna. Siwi iwẽ'õ'wa norĩ hã ma tô te te sô simro, Zezusihi zô. Isiré 're wanomro mono nherẽ, wasiré romhuri, Zezusi te te tãma pisutu nherẽ, ma tô te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da. Te te dama hâiba nhomri parip si, ma tô sima uipra ti'a hã, Zezusi te te dama isõmrizé wa'âbâ na. Tawamhã tame ma tô dârâ, tinhipti'ai 're, Zuda hã. Ma tô waptãrã, ti'ai wa. Waptã'ã wamhã, ma tô nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhã, uburé isãna ma tiwi asa'wa. Ãne ma tô Zuda hã sina uwaimra, za idâ'âzé wasu'u na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

— Tawamhã iwasu'u hã 'ri baba, ma tô te te ropé, Zeruzalẽ ãma. Tahawa, Asédama na ma tô isipti'a hã da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na ãma isaprĩzé hã, dawapru za'warizém na darom nhisi na. — Duré ãne 'Re ihâimana u'âsi mono, te te iwaihu'u siromo zéb zarina ma tô rob'ui'éré siro, Dawi hã Zudaha wasu'u na: “Romhuri hã, itei õ di oto. Ni'wa te hã za oto, isõwa're'remhã.” Ãne ma tô ãma rob'ui'éré siro, Dawi hã.

21-22— Tahawa, wa norĩ hã wa za aibâ hã wasiwi 'maipisutu ni, Zezusi apâ ihâiwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudaha nhowa're're. Zuwã Batista, â dawabzuri hã te te dama 're i'ab'manharĩ mono zém hawi, ti'ai ãma 're morĩ ré, Wanhib'apito Zezusihi siré 're iwanomro mono norĩ zô, wa za wanhopré ni, duré hâiwa u morĩ ré, wasiré wa te i'madâ'â za'ra norĩ zô. — Ãne te dama rowasu'u, Pedru hã.

23Tawamhã aibâ maparane ma tô isisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zustu na isisi hã, duré ihâiba amo hã, Mati'asi na isisi hã. Zuzé Zustu hã, Basaba na isisi amo hã.

24-25Taha pari, te oto tiwi rowaptẽrẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, ãne: — Wanhib'apito, a hã aima dawaihu'u pese di. Tahawa, ma'ãpé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibâ hã te asima iwẽ, ipisutu da hã, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da. Zezusihi ma, te te 're iromhuri mono zéb da hã Zuda hã ma tô tirẽ. Tahawa, a hã tãma ipisutuzéb u, ma tô mo. E 'wa hã te za ipisu, Zudaha nhowa're're, wasiré isadawa wasu'u'wa da hã.

26Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ipisudu hã te te waihu'u za'ra da, ma tô marĩ hã sima me za'ra, te te siwi ãma uwaimrami da. Tawamhã ma tô siwi ãma uwaimra oto. Mati'asi hã ma tô oto siwi waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, Zudaha nhowa're'reb da. Tawamhã Mati'asi hã aibâ 11 na isadawa wasu'u'wa da hã, Zezusi te te ipisutu za'ra norĩ me, te za oto 're mo. Tahawa, 12 na ihâiba za'ra hã oto apâ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

Atu 2

'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani we te te dama isõmrizé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1-5Tawamhã zudeu norĩ hã ma tô 're sihutu Zeruzalẽ u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa norĩ hã, tisiré norĩ u. Daro mono bâ ma tô 're dasihutu, Pẽtecosti na bâtâ nhisi u, 're danho ahâ za'ra mono wẽ te, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Tawamhã Pẽtécosti na bâtâ nhisi na Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tô marĩ hã wapari za'ra, hâiwa hawimhã. Rowa'u'u wawẽ pupu'u ne hã 'ri 're wa'wa mono bâ ma tô marĩ hã wapari za'ra, aihĩni. Unhama ro'o ne hã ma tô marĩ hã sina sãmri za'ra. Ihâiba mono bâ ma tô te te ropé, itẽme, unhama ro'o ne hã. Tawamhã i'rãi mono bâ, ma tô simasa. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô itẽme tiwisi za'ra, isazei'wa norĩ u. Ihâiba mono bâ, ma tô ipẽ'ẽ 're sisisi, Ipẽ'ẽzani hã. Taha na si ma tô oto damreme mono bâ dama rowasu'u za'ra, timreme nai õ nherẽ, Ipẽ'ẽzani te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina.

6Tawamhã Zeruzalẽ u 're idasi'rã'õtõ mono norĩ hã ropupu hã da te wapari za'ra wamhã, da'ahâ na ma tô itẽme dasito, Pedru norĩ u. Idasito mono hã, damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, imreme za'ra na hã.

7-8Tawamhã ãne te dasima rowasu'u za'ra ni: — Pra. E niha, wa bété wamreme mono bâ wapari za'ra ni, õ norĩ hã, Galiléa ãma 're hâimana za'ra mono nherẽ. E niha, ma tô bété õ norĩ hã wamreme hã waihu'u za'ra.

9Wa norĩ hã darob amoi hawimhã wa we aihutu ni, Patia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mediza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Elã na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mezopotãmia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudéa hawimhã, duré Capadosia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã,

10-11duré Prizia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Pãfilia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Ezitu na romnhisi hawimhã, duré Libia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'rui hawimhã. Nima norĩ hã Roma hawimhã ma tô we duré aihutu. Duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nima norĩ hã Cereta na romnhisi hawi ma tô we duré aihutu. Duré nima norĩ hã Arabia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, ma tô we aihutu. Nima norĩ hã duré zudeu norĩ hã. Duré nima norĩ hã zudeu'õ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono norĩ hã. E niha bété, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aibâ norĩ hã te te wama irowasu'u za'ra na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ uptabi mono wasu'u na hã.

12Tawamhã damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Da te ãma rosa'rata waihu'u za'ra õ di. Tahawa, te ãne ãma tasisadanharĩ za'ra ni: — E niha te te wama irowasu'u za'ra zém na wa za wasina rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra õ di, wa te iwaihu'u za'ra zéb da hã.

13Tawamhã ni'wam norĩ si ma tô Pedru norĩ ãma tiwa'ẽ za'ra. Tahawa, te ãne sima rowasu'u za'ra: — Oro õ norĩ hã wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'rãi wa'u isé na si'uihâ idi'iti za'ra.

Pedru te te dama irowasu'uzé wasu'u

14Tawamhã Pedru hã ma tô hâiwi za. Isiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré isiré hâiwi aimasa, 11 na ihâiba za'ra hã. Tawamhã mreme 'rãihâ na te dama rowasu'u Pedru hã, da te wapari za'ra da. Ãne te taha wamhã dama tinha: — Wasiré zudeu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburé Zeruzalẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ zama, ĩnhimirowasu'u hã waihu'u za'ra wa'aba da.

15A norĩ wa'wa hã te ĩsiré isimasam norĩ ãma irosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rãi wa'u isé na wasi'uihâ idi'iti za'ra newa, te wa'ãma irosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. Rob'rãi wa'u isé na wa'uihâ idi'iti za'ra õ di. Zahadu bâdâ we sõ're za'a õ di. Ãne ré, da te 're âhuri mono õ di, rob'rãi wa'u isé hã.

16Ãhã na isadawa 'mahârâ'wai mreme hã ma tô wama ãma uwaimra oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Zuéu mreme hã ma tô wama ãma uwaimra, isadawa 'mahârâ'wai mreme hã. Tahawa, te ãne wa'ãma asõpré wa'wa. Tahawa, te duré ãne iwawapari za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono mreme hã ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u, Zuéu hã. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã:

17“Ãne wa za 'manha: Rob'rãsutu u ti'a si'utõrĩ õ ré, wa za Ĩpẽ'ẽzani hã te dama 're anhomri, daro mono bâ. Tawamhã asihudu za'ra wa'wa, aibâ norĩ hã, duré pi'õ norĩ hã te za te te 're ĩzadawa wasu'u za'ra. Ihi norĩ ma, sõtõ 'rowi te te 're irosawẽrẽ za'ra mono na wa za tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na hã. Duré, ipréduptém norĩ ma zama sõtõ 'rowim ne, wa za tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na.

18Ĩma romhuri'wa norĩ ma, wa za Ĩpẽ'ẽzani hã te tãma ãma 're aropé, aibâ norĩ ma, duré pi'õ norĩ ma zama. Tawamhã te za te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra.

19Hâiwa na wa za marĩ dama iwaihu'u'õ hã 'manha, ãma idatob'uzu za'ra zéb da hã. Ti'ai ãma zama wa za duré marĩ hã dama iwaihu'u'õ hã 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzâ te za ãro. Tawamhã isizé sa'ẽtẽ na watobro wamhã, te za rob'utõ.

20Bâdâ te te duré rob'uiwẽ õ di za. Te za tirobra. A'amo zama hã te za titõmo wapru. Ãne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhibâdâ hã iwa waptã'ã õ ré, ipire uptabi hã.

21Tawamhã te dapawaptob da, da te ĩwi waptẽrẽ za'ra wapsi, wa za tô sena da'anho'reptu.”

22Tawamhã Pedru hã ma tô duré ãma uzusi, tinhimirowasu'u na, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're isãmra mono hã, ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, ma tô te te 're da'apawapto, danho'a. Marĩ iwẽ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Tô sena, õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te te dama 're i'ab'manharĩ mono zém na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Timama waihu'u pese zarina marĩ iwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ. Ai'rata 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ãne na hã ãma asiwi i'madâ'â waihu'u 'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhâ ré, Zezusihi dâ'âzé hã. Te te iwaihu'u siromo zéb uwaibaba, duré te te sima iwẽzéb uwaibaba, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hã dama 'ru za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wa norĩ ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wĩrĩ da. Tahawa, ma tô siwi sasõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Taha na ma siwi tiwĩ.

24Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô hâiwa'utu, ab're hawi watobro da, dâ'â uptabi nherẽ. Ma tô duré pawapto, dâ'â u'âsi nomro tõ da. Idâ'âzé tãma wapure wa, dâ'â u'âsi nomro waihu'u õ di, Zezusi hã.

25Tahawa, wahi'rada Dawi hã ma tô Zezusi wasu'u duréihã, ãne: “Wanhib'apito, te ĩnho're 're hâimana u'âsi. Ta hã ĩnhimire niwĩ 're hâimana u'âsi mono wa, marĩ mono ipipa ma hã 're ĩpahi mono õ di za.

26Tahawa, ĩto sina, wa 're ĩhâimana, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Duré ĩmreme toi u'âsi na, wa 're ĩmreme. Ĩhâiba ré 're ĩmorĩ u'âsi dai õ nherẽ, ĩpahi ãna wa za asô ĩsina 're ĩnhimipari u'âsi.

27Ĩdâ'â nherẽ, ĩrẽme õ di za, adâ 're ihâimana za'ra mono zéb ãma hã. Wa hã te aima 're romhuri wẽ u'âsi mono wa, ĩdâ'â wamhã, ĩhâiba 'roi õ di za. Tahawa, ĩdâ'âzé, wa hã te ĩsima pipa õ di za.

28'Re ĩmorĩ wẽ u'âsi da, ma tô ĩma iwaihu. Tahawa, ĩto sina wa za 're mo, asõ'a 're ĩmorĩ wa.”

29Taha pari, te duré dama tinha, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sõ'awi. Tô sena, ma tô dârâ, ta hã. Dâ'â wamhã, ẽtẽ zahâpâ wa, ab're 're, ma tô dasiwi sẽrẽ ni. Da te isẽrẽzé hã wama waihu'u pese za'ra di, ãhã na hã.

30Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa, te 're hâimana. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tãma ropisutu, isihudu hã isine dama si'apito da, zahadu wapsi, i'uirĩ na te te dama 're aroti mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31-32Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iwaihu'uzéb zarina, ma tô wasu'u siro Dawi hã, Danho'reptui'wa da, te te ipisudu hã apâ za ihâiwa'utuzém na hã, ãne: “Dâ'â nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te rẽme õ di za. Ihâiba hã 'roi õ di za.” Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma rowasu'u za'ra, apâ za ihâiwa'utuzém na. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã hâiwa'utu. Apâ te te hâiwa'utu wamhã, wa norĩ hã wa tô 'madâ'â za'ra ni. Tahawa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ihâiwa'utuzém na hã.

33'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sitẽme ti'â apâ, isimire niwĩ oto 're sãmra u'âsi mono da. Tawamhã Tipẽ'ẽzani hã ma tô ti'ra ma tisõ, te te tãma ãma iropisutu siro hã, te te sima 're ida'awẽ mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. Ãhã na, Zezusi hã ma tô wama sõmri za'ra, Tipẽ'ẽzani hã. Tahawa, ma tô ãne wa'ãma asõpré wa'wa. Ma tô duré ãne iwawapari za'ra wa'wa, aimreme mono bâ wa'aba.

34Dawi hã dâ'â wamhã, hâiba wahuré morĩ õ di, hâiwa u hã. Cristuhu si ma tô hâiba wahuré mo, hâiwa u apâ. Tahawa, ãne ma tô duré wahi'rata norĩ ma Cristu wasu'u wẽ, Dawi hã: “'Re ihâimana u'âsi mono te roti, Ĩnhib'apito ma: ‘We aimorĩ, ĩ'rata 're asãmra mono da, ĩnhimire niwĩ.

35Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwẽ'õ'wa norĩ ma, asiptete di za. Tahawa, a hã tô sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'rã po za'ra. Asisiti te za duré 're i'azatõrĩ mo.’ ”

36Tahawa, wa hã wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da oto, duré uburé wasiré Izaraéu nhihudu norĩ te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hã da te dasiwi sasõmri da, dama i'ru za'ra wa'wa hã, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, uburé Danhib'apito da hã, duré uburé Danho'reptui'wa da hã. Ma'ãpé ãhã wasu'u hã tô sena na waihu'u pese za'ra wa'aba.

37Tawamhã Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapẽ'ẽwara za'ra ni. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra ni, Pedru norĩ ma, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma hã: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, e niha za, tawamhã. E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Tawamhã Pedru te duré asa dama tinha, ãne: — Aiwasété wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rẽme pese za'ra wa'aba da, Zezusihi nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hã i'manharĩ za'ra wa'wa. Aihâiba mono bâ te za ãne i'manharĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã Tipẽ'ẽzani te za aima sõmri za'ra wa'wa.

39Ãne ma tô aima ropisutu siromo za'ra wa'wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, asihudu norĩ ma zama. Wasiré'õ norĩ ma zama ma tô tãma ropisutu siromo za'ra. Wanhib'apito, 'Re ihâimana u'âsi mono, za sitẽme sô 're ihârâ za'ra mono norĩ ma, ma tô ropisutu siromo za'ra, Tipẽ'ẽzani na hã.

40— Tahawa, wasiré Izaraéu nhihudu norĩ 're ihâimana wasété za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ãhã na tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're idanomro wẽ mono zém niwĩ oto 're anomro aba mono da, asisõ'reptu za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dasiré aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba tõ da.

41Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Pedru te te dama isadawa wasu'uzém na hã. Tahawa, ma oto â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni, 3 miu na dahâiba hã. Tawamhã Zezusihi zazei na'rata 'wa norĩ me, ma tô oto sitẽme atob za'ra. Taha wamhã, ahâ uptabi di oto, isazei'wa norĩ hã.

Isaze na'rata 'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

42Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã isadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari pese za'ra. Te te rẽme za'ra õ di. Ma tô 're sisawi pese za'ra. Ma tô duré 're si'rã'õtõ, tisa da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da.

43Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ iwẽ hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. Tahawa, ma tô ãma 're datob'uzu za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Tawamhã isazei'wa norĩ hã te oto siré 're hâimana za'ra, aihĩni. Tinhibrom na tite da si, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di oto.

45Ni'wam norĩ hã ma tô tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, duré tinhibrob zama, iwa'âbâ zô. Tawamhã iwa'â hã ma tô te te sima 're po'o za'ra, marĩ zô tiwi 're iro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina.

46Awẽ sidâpâsi ma tô duré 're si'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tãma. Tinhorõwa mono bâ, ma tô duré 're si'rã'õtõ, i'u'ẽtẽ wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sõprub za'ra mono wa, ma tô to sina tisa na hã siré 're saihuri.

47'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré siré ãma 're wata za'ra, uburé isõprubzém na hã. Tawamhã aihĩni, ma tô isazei'wa norĩ hã wẽsãmri za'ra ni. Tawamhã awẽ sidâpâsi, ma tô isazeté'wa dasina hã tahâ'â ni, 'Re ihâimana u'âsi mono hã rowasété hawi te te 're i'anho'reptui mono norĩ hã.

Atu 3

Pedru hã ihi'ré te te ipesezé wasu'u

1Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô Pedru norĩ hã dame tineb zahuré, Zuwãhã me, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u hã. Bâdâ sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zé bâtâ na.

2Tame te aibâ hã nhamra, hi'ré siromo ipodo hã. “I'madâ'â ze” na 'ridawa nhisi u te ta hã nasi dasiwi mrami ni, rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisisi mono sidâpâsi.

3Tawamhã Pedru norĩ hã 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré õ ré, ihi'ré hã ma tô sãmri zahuré. Te te sãmri zahuré wamhã, te nasi 'mahârâ zahuré, marĩ te te tãma sõmri zahuré da.

4Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô 'madâ'â pese zahuré, Zuwãhã me. Taha wamhã, te Pedru hã tãma tinha, ãne: — Wei wa'madâ'â.

5Tawamhã ma tô 'madâ'â zahuré, marĩ te te tãma sõmri zahuré da newa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ãhã wamhã, te Pedru duré tãma tinha, ãne: — Wa hã ĩnhimarĩ õ di. Rob'uiprazé hã duré ĩma hâimana õ di, ĩte hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma isõmri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré ãma aré 're isãmra mono zadawa para, wa za aima tinha: Aiwahutu, aipara na 're aimorĩ da oto.

7Taha pari, Pedru hã ma tô pa'â isimire niwĩ, ihi'ré hã te te wahutu da. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô parahaptete. Ma tô duré tipara'õtõ nhiptete.

8Tawamhã ma tô sime, hâimo para na sab da oto. Ãhã wamhã, hâiwi te oto za, para na. Tame ma te oto timorĩ na hã sãna'rata. Tawamhã Pedru norĩ me, ma tô siré asisi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhã morĩ sina te sarõtõ, rowẽ te. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata.

9Tawamhã aihĩni ma tô 'madâ'â za'ra ni, aibâ hã sarõtõ mono ré hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata ré hã.

10Morĩ wẽ wa, ma tô duré ãma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhã ãne te dasima nharĩ za'ra ni, ãne: — Oro õ hã ihi'ré hã sãmra sina, rob'uiprazém na te te nasi da'awari za, morĩ wẽ di oto. I'madâ'â ze na 'ridawa nhisi ãma 're isãmra mono aré.

'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma, Pedru te te dama irowasu'uzé wasu'u

11Tawamhã aibâ hã ma tô Pedru norĩ te te 're patété zahuré, Zuwãhã me, Salomahã nhisi na 'ri zahâpâ nhisi ãma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madâ'â za'ra wa, ma tô aihĩni itẽme dasisa're. Tawamhã ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

12Tawamhã Pedru te te da'madâ'â wamhã, te dama tinha, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, e marĩ wa, ma wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasi'uihâ na ihi'ré hã wa te ipese õ nherẽ, morĩ wẽ da hã, te we wa'ãma asõpré wa'wa. Wasi'uihâ na wa te pese õ di, wa norĩ hã. 'Re wane wẽ wa, wa te pese newa, te wei iwa'madâ'â za'ra wa'wa. Mare di. Ãne wab õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13'Re ihâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izaquihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito. Ta hã ma tô Zezusi hã wẽsã, tãma iromhuri wẽ 'wa hã. Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa. Ma tô asiwi isõmri 'wa, Pilatuhu ma. Taha nho'a, ma tô asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa, te te sima wẽ nherẽ Pilatu hã, morĩ da apâ, dazazém hawi.

14Zezusi hã 're morĩ wẽ uptabi nherẽ, ma tô asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa. Rob'manharĩ wasété'wa si ma tô asima iwẽ za'ra wa'wa, dazazém hawi da te dasiwi wazere da, Zezusihi upana.

15Dahâimana wẽ zéb da, dapẽ'ẽ wẽ hã za te te dama 're i'anhomri mono 'wa hã, aima za'ra wa'aba, da te dasiwi wĩrĩ da, ma tô dama i'ru za'ra wa'wa. Tazahã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô apâ hâiwa'utu, dâ'â uptabi nherẽ. Wa norĩ hã Zezusi apâ hâiwa'utu wa, wa te isabu za'ra hã wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra.

16Zezusi hã tiwaihu'u pese na ma tô ihi'ré hã pese, imreme te te sazei wa. Tahawa, ma tô aptete oto. Tahawa ma tô duré ta hã i'madâ'â za'ra wa'wa. Ma tô duré oto ta hã iwaihu'u za'ra wa'wa. Tô sena ta hã te te sazei wa, morĩ wẽ di oto wanho'a hã.

17— Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Asiwi waihu'u aba ãna, ma tô dama i'ru za'ra wa'wa, Zezusi hã. Aima ipire za'ra wa'aba norĩ zama te te siwi waihu'u ãna, ma tô ta norĩ zama dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

18Taha zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã timreme hã ãma uwaimra, duréihã isadawa 'mahârâ'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ãma 're i'awaihu'u siromo mono zéb zarina, Cristu hã za te te irobzépatazém na hã, Danho'reptui'wa da, te te ipisudu hã.

19-20Tahawa, te za aiwasédé hã 're irẽme za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're, asiptete u'âsi ãma 're anomro aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da. Zezusi hã te za we apâ satõ, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima ipisutu za'ra wa'wa hã.

21Tane nherẽ, te za hâiwa ãma 're hâimana a'â, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te a'â ropese da, duréihã isadawa 'mahârâ'wa norĩ, wahi'rata norĩ ma, te te 're i'awaihu'u mono zéb zarina.

22Duréihã, Mozési ma tô wahi'rata norĩ ma rowasu'u siro, ãne: “Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hã. Ãne ni'wa hã asiré wa'wa hã te za ĩza'u si aima pisutu za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ĩsine te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za isimirowasu'u na 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

23Ni'wa hã imreme te te wapari õ wamhã, te za dasiwi wẽ'õ ni. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ nhiti, te za satõrĩ ni. 'Re ihâimana u'âsi mono zama te za siwi wẽ'õ pese.” Ãne Mozési ma tô tinhib'a'uwẽ ma hã sadawa wasu'u za'ra.

24Duréihã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã ma tô ãne na te te tãma 're i'apisutu mono zéb uwaibaba, te te dama ãma 're rowasu'u za'ra. Samuéu hã uimrehẽne ma tô isadawa wasu'u na ãma sãna'rata, wahi'rata norĩ ma. Taha za'u si ma tô duré isadawa wasu'u'wa sidâpâsi te te dama ãma 're rowasu'u siromo za'ra. Uburé ma tô duré ã nimosi iromhâimanazém na zama, te te dama 're rowasu'u siromo za'ra.

25A norĩ wa'wa hã, wasiré wahi'rata norĩ nhihudu te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, wahi'rata norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'apisutu mono zé hã te duré wama 're hâimana za'ra. Abra'ãhã ma, uimrehẽne ma tô tãma ropisutu 'rata. Ãne ma tô tãma ropisutu: “Romhutu'õpsi te za ni'wa hã asihudu hã te te 're da'apawapto, daro mono bâ rowẽ na 're danomro mono da.” Ãne ma tô taha ma ropisutu na'rata siro.

26— Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã ãma uwaimra. Ti'ra hã ma tô we atẽme uimrehẽne satõrĩ za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Te te tãma 're iromhuri mono da hã te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pisutu wamhã, ma tô we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zé hã 're rẽme za'ra wa'aba mono da, rowẽ na ãma 're anomro aba mono da oto.

Atu 4

Pedru norĩ hã Zuwãhã me dama roti'wa norĩ nho're isima'warazé wasu'u

1Tawamhã Pedru norĩ hã Zuwãhã me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tô sasedoti norĩ hã aihutu. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ nhib'apito me, saduseu norĩ zama ma tô duré ãhã wamhã aihutu. Saduseu norĩ ta hã apâ dahâiwa'utuzé wasu'u wẽ'õ'wa norĩ.

2Ta norĩ hã ma tô sada ab'ru za'ra, Pedru norĩ zada, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. Ãne ma tô dama rowasu'u zahuré: “Dadâ'â nherẽ, te za apâ te te 're da'ahâiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Zezusi te te ihâiwa'utu ne.” Ãne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tô sada tizahi za'ra.

3Tawamhã ma tô dasiwi mrami zahuré ni. Ãhã wamhã, hâiwahâ pesere wa, ma a'â taré dasiwi za ni, dazazéb 're, awẽpsi da te dasiwi sani zahuré da apâ, iwasété na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, da te tãma nharĩ zahuré da.

4Tane nherẽ, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwẽ hã da te iwapari za'ra norĩ hã. Isazei'wa norĩ hã ahâ uptabi di. Aibâ norĩ za'rata si hã 5 miu na ihâiba za'ra na.

5Tawamhã ma tô da'ãma ti'awẽ za'ra. Da'ãma awẽ za'ra wamhã, ma tô si'rã'õtõ, Zeruzalẽ ãma sasedoti ipire norĩ hã. Zudeu norĩ ma, roti'wa norĩ hã ma tô ime si'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ me zama.

6Anasi norĩ hã ma tô duré datẽme aimasisi zahuré, Caifasihi me. Anasi hã sasedoti 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa, tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi. Duré ni'wam norĩ ma tô dame aimasisi zahuré, Zuwã isisi hã Alesãdrihi me. Anasihi sisãnawã zahuré, ta norĩ hã. Duré Anasihi sisãnawã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hâiba amo norĩ hã ma tô isiré ubumro, Zeruzalẽ ãma dama ipire za'ra norĩ hã.

7Tawamhã dama ipire norĩ hã ma tô dama 'ru za'ra, Pedru norĩ hã da te sani zahuré da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, isõ'reb za'ra da te dasiwi simizusi da. Ãhã wamhã, ma tô sadanharĩ zahuré ni, ãne: — E niha ma tô bété ãne i'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a norĩ wa'wa ihi'ré hã ipese 'wa.

8-9Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ma tô Pedru hã aptete, dama pahi tõ da, duré te te tô dama rowasu'u da. Tahawa, te ãne tãma rowasu'u za'ra, dama ipire norĩ ma hã: — Dama ipire norĩ, ãne te iwazadanharĩ za'ra wa'wa: “E niha, ma tô bété ãne hã i'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma tô bété a norĩ wa'wa hã ihi'ré hã ipese 'wa.” Ãne ma tô iwazadanharĩ za'ra wa'wa. Tahawa, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa.

10Tawamhã a norĩ wa'wa hã te za iwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba. Uburé wasiré Izaraéu nhihudu norĩ zama te za duré waihu'u pese za'ra za. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tô pese ni, ihi'ré hã. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're isãmra mono hã asiwi wĩrĩ aba da, ma tô dama i'ru za'ra wa'wa. Taha paramhã ma tô dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Ãhã wa, ma tô duré dârâ. Dâ'â nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô apâ hâiwa'utu. Taha zadawa para, te aibâ ihi'ré hã ãme za, rowẽ na. Ma tô tipese oto.

11Duréihã ma tô Zezusihi wasu'u na ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã. Ẽtẽ na ma tô ãma simiré'é, ãne: “Ẽne hã wẽ nherẽ, ma tô 'ri'wa norĩ hã siwi wẽ'õ za'ra, taré nomro da. Tane nherẽ, te te siwi wẽ'õ nherẽ, taré nomro õ di, ẽne hã. Ni'wa hã ma tô ti'â, 'ri uparizéb da hã, wẽ uptabi wa.” — A norĩ wa'wa hã ẽtẽ wẽ'õ'wa norĩ ne, te aihâimana za'ra wa'wa. Zezusi hã duré ẽtẽ ne, te tihâiba.

12Danho'reptuzé hã, Zezusihi ãma si te za da te 're sõpẽtẽ za'ra. Ni'wa hã, aimawi hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama pisutu õ di, ti'ai ãma te te 're ida'anho'reptui mono da hã. Tahawa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Pedru norĩ hã mreme pahi zahuré õ di. Te te duré datõmo pipa zahuré õ di. Tahawa, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono õ nherẽ, mreme pahi zahuré õ di. Tawamhã ma tô ãma tipo're pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're ineb zahuré na, ti'ai ãma 're morĩ ré hã.

14Aibâ ihi'ré hã, Pedru norĩ te te ipese zahuré hã te isiré tizab zahuré, danho're. Tahawa, dama ipire za'ra norĩ hã asa te te tãma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto.

15Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, dasi'rã'õtõzém hawi pusi da. Pusi za'u si, ma tô ãma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa norĩ hã.

16Ãne te ãma sisadanharĩ za'ra: — E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, aibâ norĩ ma hã. Tô sena, marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô 'manharĩ zahuré, danho'a. Ihi'ré hã ma tô pese zahuré. Aihĩni Zeruzalẽ ãma 're idahâimana za'ra mono hã ma tô wapari za'ra ni, ihi'ré wasu'u hã. Tahawa, wa norĩ hã iwasu'u, wa te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di za.

17Tane nherẽ, iwasu'u hã daza'rui mono bâ te te ropé tõ da, wa za tãma amhâzépa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da oto, Zezusi 're imorĩzém na hã.

18Tawamhã ma tô sô tihârâ za'ra, apâ itẽmeb za'ra te te sina siri zahuré da. Itẽmeb za'ra zasi wamhã, ma tô sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hâimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da, duré isadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tõ da.

19-20Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Zuwãhã me: — E ma hã bété, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ. E imreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa hã, wa za duré bété wapari ni. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'ãpé, asima ãma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã wa za wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra, uburé wa te 're i'madâ'â za'ra mono zém na hã, wa te 're iwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21-22Aibâ ihi'ré hã pese õ ré hã, 40 na ma tô ãma tiwahu. Tahawa, aihĩni 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tawata za'ra ni, aibâ ihi'ré hã morĩ wẽ wa oto. Tahawa, da te dasiwi ahâri da, te te dama 'ru waihu'u za'ra õ di, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã. Tahawa, te taré duré tãma amhâzépa zahuré ni, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me, te te dama rowasu'u zahuré tõ da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhã, ma tô duré oto tãma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da.

Zezusihi zazei'wa norĩ hã imreme zusizé wasu'u

23Tawamhã Pedru norĩ hã zudeu norĩ ma, ipire za'ra norĩ hawi pusi wamhã, ma tô tineb zahuré, tisiré isazei'wa norĩ u, Zuwãhã me. Tawamhã ma tô tãma rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ mreme na, duré dama ipire za'ra norĩ mreme na zama.

24Ãne hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô dasiré ãma tawata za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Te oto tiwi rowaptẽrẽ za'ra ni, tawamhã ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, a hã Wanhib'apito uptabi. A hã Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tô marĩ hã i'apoto mo, hâiwa hã, duré ti'a hã, duré âporé hã. Uburé iwa 're idanomro mono da hã ma tô duré ipo.

25A hã ma tô Aipẽ'ẽzani na wahi'rada aima romhuri'wa Dawihi zadawa zarina inha, ãne: “E marĩ wa, zudeu'õ norĩ hã ma tô sada tizahi pese za'ra, daro mono bâ 're ihâimana za'ra mono hã. E marĩ wa, ma tô iprãire na si te te sima 're rowa'õtõ za'ra.

26Roti'wa norĩ hã te sada aimasa. Isadawa para da'uwati'wa norĩ me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te ipisutu zada.”

27— Ãhã na, tô sena Zeruzalẽ ãma ma tô tasi'rã'õtõ ni, aima romhuri wẽ 'wa zada, Zezusihi zada, Danho'reptui'wa da ipisutu zada. Erodi norĩ hã ma tô sitẽme ubumro, Põsiu Pilatuhu me. Ta norĩ hã zudeu'õ norĩ me duré Izaraéu nhihudu norĩ me, ma tô sada si'rã'õtõ, te te siwi wĩrĩ da.

28A hã romhâ ré, ãma iropisutuzéb zarina ma tô si'uihâ na ãma siwi uwaimra tô, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, Erodi norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Ãhã na dama ipire za'ra norĩ hã te duré wama amhâzépa za'ra. Wa norĩ hã aima romhuri'wa norĩ. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi ãna.

30Zezusihi zadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hã aima romhuri wẽ 'wa, taha zadawa para, marĩ iwẽ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na.

31Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme zusi pari, 'ri ma tô iré tisãsã'ã za'ra. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ma tô aptete za'ra, ipẽ'ẽ mono bâ. Pahi ãna, ma tô dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Isazei'wa norĩ hã, sõprum na 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

32Tawamhã isazei'wa norĩ hã uburé, ma tô sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hã. Ni'wam norĩ hã tinhibro te te sima 're sawi za'ra mono õ di, tite da si. Uburé, ma tô isibrob'õ norĩ udâna te te 're po'o za'ra.

33Mreme prédup sina, ma tô Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apâ ihâiwa'utuzé wasu'u na. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ ma 're sõprub za'ra, iwẽ na si.

34-35Tawamhã 'ri tede'wa norĩ hã duré ti'a tede'wa norĩ hã ma tô tinhorõwa hã duré tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, iwa'âbâ zô. Tawamhã iwa'â hã ma tô te te 're sõmri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma. Tawamhã isazei'wai mono bâ marĩ zô tiwi 're iro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina, ma tô te te tãma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tahawa, ni'wa hã simarĩ ãna 're hâimana mono õ di oto.

36-37Tawamhã aibâ hã Zuzé na isisi hã ma tô tinhipti'a hã dama wede, iwa'âbâ zô. Roti wẽ 'wa, ta hã. Tahawa, Banabé na ma tô siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. (Banabéhé nhisi hã dama rowẽ zani'wa, te wasu'u, isisi hã.) Levihi nhihudu, ta hã. Sipri na rob'ré za'iti nhisi ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ipotozé hã. Tinhipti'a hã te te dama wede wamhã, iwa'â, ma tô uburé ti'â, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u.

Atu 5

Anania norĩ wasu'u, Sapiraha me

1Aibâ hã Anania na isisi tinhipti'a ma tô timro Sapiraha me hã iwa'âbâ zô dama wede zahuré.

2Tawamhã ti'ai wa'â hã ma tô sima po'o zahuré, pi'uriwi. Ãhã wamhã, i'rãsutu si ma tô Anania hã ti'â uburé õ nherẽ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u.

3Taha wamhã, te Pedru tãma tinha, ãne: — Anania, e marĩ da, ma tô Satanasihi nhimiwada'uri zarina i'manha. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ma, asadawa nhipe. Asipti'ai wa'â hã pi'uriwi ma tô asima ipo'o 'wa, aimro me.

4Asipti'a, da te aiwi uipra õ ré hã, ate hã. Duré, da te aiwi uipra wamhã, iwa'âbâ zama ate hã. E marĩ da, ma tô bété wama asadawa nhipe. E wama si ma tô asadawa nhipe. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma zama ma tô asadawa nhipe.

5-6Tawamhã Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tô waptãrã ti'ai wa, Anania hã. Waptã'ã wamhã, ma tô dârâ. Tawamhã ipréduptém norĩ hã ma tô sô tiwahutu za'ra, te te siwi ubu da hã. Taha pari, ma tô duré oto siwi ti'â, te te siwi sẽrẽ da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni pese ma tô tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni.

7Tawamhã isa'u si, te duré imro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dâ'âzé te te waihu'u ãna, ãhã wamhã ma te ãzé, 'ri para u hã.

8Sébré wamhã, Pedru te 'mahâ, ãne: — We ĩma wasu'u na. E niha ma tô asipti'ai wa'wa hã dama iwede 'wa. E tô õhõ na si iwede aba wa'â hã. Tawamhã asa te tãma wasu'u, ãne: — Ĩhe, tô õhõ na si iwa'â hã.

9Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne: — Te asima irosa'rata wasété 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tô sena iwaihu'u pese zô pibui wa'aba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

E marĩ da, ma bété ãne hã i'manharĩ 'wa. Ma'ãpé, wapari. Aimro nherẽ'wa norĩ hã te we para'rasi za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'â.

10Tawamhã awa'awi ma tô duré waptãrã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ãhã wamhã, awa'awi ma tô duré dârâ. Ãhã wi, ipréduptém norĩ hã ma tô duré apâ asisi. Taha wamhã, ma tô duré siwi 'madâ, pi'õ idâ hã. Ta hã ma tô duré siwi tisẽ, ab're 're imro zu.

11Tawamhã uburé pese, ma tô tapẽ'ẽwara za'ra ni oto, isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã. Duré iwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama iwaihu'u'õ te te dama 're i'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

12Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ iwẽ hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré isazei'wa norĩ hã ma tô 're si'rã'õtõ u'âsi aihĩni, Salomahã nhisi na 'ri zahâbâ, da te 're isisi za'ra mono ãma.

13Tawamhã isazei'õ'wa norĩ hã, isazei'wa norĩ me 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherẽ, pahi za'ra di oto. Tazahã te oto isazei'wa norĩ hã da te 're wẽsãmri za'ra, 're hâimana wẽ za'ra mono wa.

14Tahawa, ma tô da'ahâ uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ 're danomro mono da oto. Aibâ hã ahâ uptabi na ma tô saze za'ra, pi'õ zama. Tahawa, isazei'wa norĩ hã ma tô sina hâ.

15Ãne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô ihâzé ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhi'riti wa, 're simi'wara mono da, isa'warizé wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã iwa'wai baba za'ra te te ro'razâri wa, i'awã hã te te hâiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da.

16Zeruzalẽ 'rata 'ri wa'õtõ mono hawi, ma tô da'ahâ na dasito, Zeruzalẽ u. Ihâzé ré norĩ hã ma tô dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, ma tô 'wasari ni, dasiré. Tawamhã aihĩni ma tô tapese za'ra ni oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ipire za'ra norĩ nho're isimasabzé wasu'u

17Tawamhã sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã, duré uburé saduseu norĩ me, ma tô ta Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãma sõ'ru za'ra. Tawamhã ma tô sima ãma roti za'ra, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra da.

18Tahawa, ma tô dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã dazazéb 're, ma tô dasiwi séme ni.

19Tawamhã bara na hã Wanhib'apito ma, hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô itẽme si'ra za'ra, te te tãma 'ridawa za'ra da. Ta hã te te tãma 'ridawa za'ra wamhã, ma tô sani za'ra, rob u. Ãne te ãhã wamhã tãma nharĩ za'ra:

20— Mo oto ai'aba'réi wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, 're idanomro mono zép tém na, dama rowasu'u za'ra wa'aba da.

21Tawamhã ãne hã te te wapari za'ra wamhã, bâdâ 'rãiwatobro wi, ma tô asisi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma. 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tô rowahutu na dama ãma sãna'rata za'ra. Tawamhã sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã, isiré 're inomro mono norĩ zama ma tô zudeu norĩ ma ipire za'ra norĩ zô da'mazatõ, Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono norĩ zô. Tawamhã ma tô itẽme ubumro uburé. Tawamhã dazazéb u ma tô Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô tihârâ za'ra, da te itẽme simroi mono da.

22Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré, dazazéb u. Sô sisisi wamhã, 'ri 're baba di. Tahawa, te apâ ai'aba'ré ubana, dama roti'wa norĩ u.

23Itẽme sihutu wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra: — Pra. E niha bâ. Dazazé hã, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherẽ, duré dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã 'ridawa ãma simasam nherẽ, wa te 'ridawa za'ra wamhã, 'ri 're baba uptabi di. Ni'wai õ di. Robaba na wa sô rob'madâ'â za'ra ni.

24Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ nhib'apito hã, duré sasedoti ipire norĩ ãne hã te te wapari za'ra wamhã, niha hã te te waihu'u za'ra õ di oto. Tahawa, ma tô sô amrami za'ra, tinhimirosa'rata na, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Taha ré, ni'wa hã te wei mo, aibâ hã. Ta hã ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Aibâ norĩ hã dazazéb 're, iséme 'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra.

26Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré tinhib'apito norĩ me, apâ te te simroi mono da. Isimroi mono 'wa norĩ hã ẽtẽ na da te hâ za'ra mono õ'umnhasite, ma tô pawasisi ãna te te simro.

27Te te simroi mono wamhã, te tãma nharĩ za'ra, dama roti'wa norĩ nho're simasab da. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa, tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã te tãma nharĩ za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma, ãne:

28— Wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusihi nhimiroti na dama 're rowahutu tõ za'ra wa'aba mono da. Tazahã dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, iwasu'u hã ma tô te te ropé 'ri pâ, ãme Zeruzalẽ ãma hã. Tahawa, ma tô da te dasima 're wawasu'u za'ra. Wa norĩ hã, u, Zezusihi wĩrĩ'wa.

29Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, tisiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me: — 'Re ihâimana u'âsi mono mreme si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Aimawi mreme hã wa te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za.

30'Re ihâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô hâiwa'utu Zezusi hã, asadawa para wa'aba, da te dasiwi iwĩrĩ hã. Wedepo'o nhonhi'rãmi na asiwi isasõmri 'wa hã ma tô hâiwa'utu.

31Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'â apâ, isimire niwĩ 're sãmra u'âsi mono da oto, dama pire na 're hâimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptui mono da. Tahawa, te za te te 're wapawaptob za'ra, wasiré Izaraéu nhihudu mono bâ, wawasédé hã wa te 're rẽme za'ra mono wa, te te wama 're apari mono da.

32Wa norĩ hã wa tô ãne na hã watõmo na 'madâ'â za'ra ni. Tahawa, wa za wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã da te 're wapari

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono wamhã, te za Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré ãne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusihi wasu'uwẽ hã.

33Tawamhã dama roti'wa norĩ hã ãne te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra. Tahawa, ma tô sima ãma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da.

34Tane nherẽ, aibâ iwẽ hã Gamaliéu na isisi hã ma tô hâiwi za. Ta hã farizeu norĩ niwĩ te 're mo, dama iwazé pe hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hâimana. Tawamhã ta hã ma tô oto dama 'ru za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã da te sani za'ra da, dama ipire norĩ nhiti si'ubumro da, suru na.

35Taha pari, ma tô dama roti'wa norĩ ma tinha, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba, ãma asõpré wa'aba da, aibâ norĩ ãma. E marĩ te za tãma i'manharĩ za'ra wa'wa. Ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba.

36Aibâ hã Teudasi na isisi hã duréihã, waihu'u pese newa, ma tô dama ipire na dama siwasu'u. Tawamhã aibâ ahâ na ma tô isiré 're nomro, 400 na ihâiba hã. Tane nherẽ, da te wĩrĩ wamhã, isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô te te ropé. Ta hã 're hâimana mono õ di oto.

37Teudasihi uirĩ na si ma tô duré Zuda hã datẽme wi, Galiléa ãma aré 're isãmra mono hã. Romanu norĩ nhib'apito hã dahâiba za'rada hã te te waihu'u da, danhisi mono bâ da te tãma ubumro za'ra ré, ma tô Zuda hã datẽme wi. Tawamhã da'ahâ na ma tô duré isiré 're danomro, Teudasihi ne. Isine, ma tô duré wĩrĩ ni, Zuda hã. Tawamhã isiré 're inomro mono norĩ hã ma tô duré te te ropé.

38-39Tahawa, ãhã na hã wa te hâiba upi za'ra wa'aba tõ, Pedru norĩ hã. Tô'ã. Ta norĩ hã si'uihâ na te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, isimirowahutu za'ra hã te za isarina 're si'utõrĩ za'ra. Tazahã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, isimirowahutu za'ra hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'wapé za'ra wa'aba õ'umnhasite, te za aibâ norĩ ma iwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba'ré da. Tawamhã isimiroti na hã ma tô ãma siwi saze.

40Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô ma tô sitẽme tihârâ za'ra apâ. Ma tô dama hâiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hâ za'ra da. Taha pari, ma tô duré sadawa uwati za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tõ za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na hã. Taha parip si, ma tô tãma rob'ru za'ra, apâ si'aba'ré da.

41Tawamhã ma tô dawi wairé, dama roti'wa norĩ hawi. Da te hâ za'ra nherẽ, to za'ra di, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Isazei'wai wa, Zezusihi ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tãma ipisutu za'ra zém na hã ma tô sina waihu'u za'ra. Tahawa, tãma rowẽ za'ra di.

42Tawamhã awẽ sidâpâsi ma tô te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ na. Zezusi hã tô sena, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutu na ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

Atu 6

Aibâ norĩ hã 7 na ihâiba za'ra hã dapawapto'wa da, da te dasiwi ipisutu za'ra zé wasu'u

1Tawamhã ahâ uptabi na ma tô zudeu norĩ hã saze za'ra, gregu norĩ mreme na 're imreme zusi mono norĩ hã, duré hebreu norĩ mreme na 're imreme zusi mono norĩ zama. Tawamhã gregu norĩ mreme na 're imreme zusi mono norĩ hã ma tô aiwapsari za'ra, dazari'wa norĩ hã gregu norĩ imrotõ norĩ ãma 're po're simrami u'âsi za'ra mono wa. Awẽ sidâpâsi, isazei'wa norĩ hã ro te te sima 're waibui mono wamhã, te ãma 're po're simrami u'âsi za'ra. Tahawa, ma tô dama nharĩ za'ra, aibâ norĩ hã gregu norĩ mreme na 're imreme zusi mono norĩ hã.

2Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, 12 na ihâiba za'ra hã ma tô sô tihârâ za'ra, tisiré isazei'wa norĩ zô. Hâiba mono bâ itẽme si'aba'ré da, te sô tihârâ za'ra. Itẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — I'uwaibaba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono ãna, 're iwahâimana za'ra mono da hã, taha upana rob'uiprazé 'madâ'â na si wa te 're iromhuri za'ra mono da hã.

3Tahawa, ma'ãpé sô asõpré wa'aba mono, aibâ 7 na ihâiba norĩ zô. Aibâ norĩ hã da te iwẽsãmri za'ra zô, te za sô asõpré wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na si 're inomro mono norĩ zô, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're ihâimana za'ra mono norĩ zô. Ta norĩ ma, wa za romhuri hã pisutu za'ra ni, awẽ sidâpâsi te te 're dazari za'ra mono da.

4Tawamhã wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'âsi. Imreme na wa za wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra.

5Tawamhã isimiroti za'ra hã aihĩni ma tô saze za'ra, isazei'wa norĩ hã. Tahawa, ma tô aibâ norĩ zô rob'madâ'â za'ra. Tawamhã ma tô sãmri za'ra, Estewã hã. Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te te isasõmri. Ipẽ'ẽzani na si te 're hâimana. Tawamhã ma tô duré sãmri za'ra Filipi hã, duré Procoru hã, duré Nicano hã, duré Timo hã, duré Pamenasi hã, duré Nicola hã. Ãtioquia ãma 're isãmra mono, Nicola hã. Zudeu'õ aré, ma tô sizudeu, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma oto dame 're wata mono da.

6Tawamhã ã norĩ hã ma tô oto te te simro, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, tinhib'rada te te ãma sa'ra za'ra da, i'rã nhisiwi, ãma mreme zusi da. Ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô romhuri hã tãma pisutu za'ra.

7Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô duré te te ropé, 'ri baba. Zezusihi nhirã zarina 're inomro mono norĩ hã ma tô sina hâ, Zeruzalẽ ãma hã. Sasedoti norĩ hã ahâ na ma tô duré Zezusi hã saze za'ra oto.

Estewã, da te dasiwi i'ârizé wasu'u

8'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Estewã hã te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Tahawa, iwaihu'u pese na si te 're hâimana, Estewã hã. Taha zarina ma tô marĩ iwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã, danho'a.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hã ma tô sada 're hâimana za'ra, imreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wa. Ta norĩ hã darob amoi hawi, Zeruzalẽ u 're isihutu mono aré, Sireni na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Alesãdria na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Sirisia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, duré Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Ta norĩ hã ma tô 're si'rã'õtõ u'âsi, rowahutuzéb u dasi'uihâ na 're idahâimana za'ra mono zém na rowahutuzém nhisi u hã. Tawamhã ta norĩ hã, Estewãhã mreme te te siwi wẽ'õ za'ra wa, te nasi aimawi na tãma nharĩ za'ra.

10Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tite hã rowaihu'u pese zé hã tãma tisõ, Estewãhã ma, mreme waihu'u pese da. Tahawa, aibâ norĩ ma, te te asa tãma ãma wa'rãmi za'ra wamhã, ma tô nasi mreme nhihâri za'ra.

11Tahawa, ta norĩ ma tô ni'wam norĩ hã sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Estewã te te siwi wasu'u wasété za'ra da, dama. Rob'uiprazé ma tô tãma sõmri za'ra, sada simasab da. Ãne te taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Ãne te za Estewã hã dama iwasu'u za'ra wa'wa: “Estewã hã wa tô wapari za'ra ni. Mozési hã te te dama 're wasu'u wasété. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, te te duré 're wasété.” Ãne te za dama iwasu'u wasété za'ra wa'wa, Estewã hã.

12Tahawa, ma tô ãne hã dama wasu'u wasété za'ra, Estewã hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ ma zama, duré dama roti'wa norĩ ma zama, ma tô ãne wasu'u wasété za'ra. Aihĩni sada danhiti'rui wairébé da, ma tô ãne dama wasu'u wasété za'ra. Tawamhã ma tô oto sô ai'aba'ré, Estewãhã zô. Tahawa, ma tô siwi ti'â. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi saprõ, zudeu norĩ ma, ipire za'ra norĩ u.

13Tawamhã Estewãhã mreme te te siwi iwẽ'õ za'ra norĩ zô, ma tô sô tihârâ za'ra, taré te te siwi iwasu'u wasété 'wa norĩ zô, Estewã te te tãma wasu'u wasété za'ra da. Ãne te dama ipire za'ra norĩ ma, Estewã hã taré wasu'u za'ra: — Õ hã aibâ hã, rowasu'u wasédé hã te te sazâri õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri na hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wa'rãmi, ma tô te te dama 're rowasu'u wasété u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Wa norĩ hã wa tô wapari za'ra ni, imreme hã. Zezusi hã Nazaré ãma aré
're isãmra mono hã te za, u, 'ri hã uprosi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa
hã. Duré, roti hã Mozési te te aré wama isõmri hã 're iwahâimana za'ra mono
zéb da hã te za, u, wawi ãma saprĩ.

15Tawamhã zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré aihĩni isi'ubumrozéb ãma
ihâimana za'ra norĩ hã te ãma tinhopré, Estewãhã ubu ãma hã. 'Re ihâimana
u'âsi mono ma, hâiwa ãma romhuri'wai ubu ne, Estewãhã ubu hã.

Atu 7

Dama ipire norĩ nho're, Estewã dama isiwasu'uzé wasu'u

1Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa tisiré norĩ
nhipai u ipire uptabi hã te tãma tinha, Estewãhã ma, ãne: — E tô sena
aiwasu'u hã.

2-3Tawamhã Estewã ma tô tãma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na
hã, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, duré wamama norĩ zama hã,
ĩwapari za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowa'a na 're isãmra mono
hã duréihã ma tô Abra'ãhã ma sihâi'ré, wahi'rata ma. Mezopotãmia na
danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're sãmra mono ré, ma tô itẽme wi, zahadu
Harã na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ õ ré. Ãne te tãma tinha: “Ma'ãpé airom
nhiti aiwatobro, asisãnawã norĩ nhiti aimorĩ da. Airop téb u wa za asaprõ,
tame 're aihâimana mono da oto.” Ãne ma tô tãma roti.

4Tahawa, tisiré Cadeza norĩ nhipti'ai hawi ma tô watobro. Ãhã wa, Harã
ãma te oto 're sãmra, Abra'ã hã. Tame, imama hã ma tô tiwi dârâ. Tiwi dâ'â
parip si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã saprõ, iroptéb u, Abra'ã hã.
Tahawa, te oto a norĩ wa'wa hã iwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isipti'ai
ãma.

5Tane nherẽ, we te te saprõni nherẽ, te te tãma sõmri uptabi õ di, ti'a hã ite
da. Tahawa, te ãne hã tãma tinha: “Tô sena, ti'a, wa za aima tisõ, ate da,
asihudu sidâpâsi, asihudu norĩ te da.” Ãne ma tô tãma ropisutu, Abra'ãhã
ma, 'ra õ ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Te duré tãma tinha, ãne: “Apto'oré hã asihudu norĩ te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi ãma tinhipti'ai ãmai õ nherẽ, tisiré'õ norĩ siré. Tawamhã ti'a tede'wa norĩ nhimiwada'uri zarina si te za 're hâimana za'ra, te te tãma 're romhuri pese za'ra mono da taré, wa'âbâ ãna. Duré tahawa si'uihâ na si'ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Da te 're ihâ za'ra mono zé hã te za duré te te 're sépata za'ra. Ãne te te 're robzépata za'ra mono ré hã, te za ãma tiwahub ahâ za'ra, 400 na.

7Tawamhã wa za te 're 'ruiwa'âbâ za'ra. Marĩ, wa za asa te 're ab'manharĩ, daza'ru tede'wa norĩ ma hã asihudu norĩ wi, 're robzei'õ za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norĩ hã te za wei wairé apâ. Tawamhã ãme te za ĩ'ãma 're dawata za'ra oto.” Ãne te tãma ropisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

8— Te duré tãma roti, ãne: “Te za 're asisihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo, ĩzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hã.” Ãne ma tô tãma roti. Tahawa, Izaqui hã waptã'ã wamhã, ma tô sihâiwata nhizâ, imama hã, Abra'ã hã. 8 na ãma mara wapsi, ma tô sihâiwata nhizâ. Izaqui hã ma duré ti'ra hã sihâiwata nhizâ, Zaco hã. Zaco hã isarina ma duré ti'ra hã te te 're anhihâiwata nhihâri, poto sidâpâsi, 12 na ihâiba norĩ hã. Ta norĩ hã Zacoho 'ra norĩ hã, wahi'rata na'rata uptabi.

9Tawamhã Estewã hã ma tô duré tinhimirob'rãzarõtõ na tãma ãma uzusi za'ra, ãne: — Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô tino hã dama wede za'ra, Zuzé na isisi hã. Ihâimanazém na te te siwi 're 'ruiwapari za'ra mono wa, ma tô dama wede za'ra. Tahawa, i'uipra'wa norĩ hã ma tô siwi saprõ, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawa'âbâ ãna. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô isiré 're hâimana u'âsi.

10Tahawa, te te irobzépata mono zéb sidâpâsi ma tô nasi pawapto, tiwi robzei'õ tõ da. Tawamhã apito Fara'oho nho're nasi hâimana wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô tiwaihu'u pe hã tãma tisõ, ihâimana wẽ zéb da hã. Tahawa, apito Fara'o hã ma tô wẽsã, Zuzé hã. Taha zarina ma tô tãma pisutu, Ezitu ãma roti'wa da oto, isadawa para. Isibro hã duré isõrõwa zama te te tãma 're 'madâ'â mono da zama, ma tô duré pisutu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tawamhã nimahã wahum na hã dasa hã poto õ di, Ezitu ãma hã duré wahi'rada 're ihâimana za'ra mono zéb ãma hã, Cana'ã na romnhisi ãma hã. Taha zarina, ma tô oto mra hã da te 're sépata za'ra. Marĩ õ di, te te 're ihuri mono da hã, wahi'rata norĩ hã.

12Tawamhã wahi'rada Zaco hã ma tô dasai wasu'u hã wapa, Ezitu ãma buru nho wasu'u hã, tamep si da te 're isa'wari mono na hã. Tahawa, ma tô ti'ra norĩ wahi'rata norĩ hã satõrĩ za'ra, Ezitu u si'aba'ré da, mra hã te te dawi 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã imorĩ'rata na si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu apâ, timama u. Mra hã ma tô te te ãwisi.

13Taha pari, mrab zô hã ma tô duré tisi'aba'ré na sô sahu za'ra Ezitu u hã. Taha wamhã, Zuzé hã ma tô oto tãma siwasu'u za'ra, tidub'rata norĩ ma. Tawamhã apito Fara'o hã ma tô wapa, Zuzéhé sisãnawã norĩ wasu'u hã. Tahawa, ma tô oto waihu'u za'ra, isisãnawã za'ra na hã.

14Tahawa, ma tô Zuzé hã timama zô hâ, Zacoho zô, aihĩni pese itẽme si'aba'ré da, imro norĩ hã i'ra norĩ zama, duré uburé isiré 're idahâimana za'ra mono norĩ zama. Ãhã wamhã, ã norĩ ãne ihâiba za'ra hã, 75 na.

15-16Tawamhã Zaco norĩ hã te oto zâmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hã dârâ. Tame ma tô duré i'ra norĩ hã 're dâ'â za'ra. Tawamhã imama hã tiwi dâ'â za'ra wamhã, ihi hã ma tô siwi ti'â apâ, irob u, Siquẽ na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tame te te siwi séme da. Ti'a hã Abra'ã hã dâ'â õ ré, Hamohõ nhihudu norĩ wi, te te sisada i'uipra siromo ãma, ma siwi sé, ihi hã. 'Re dâ'â za'ra mono sidâpâsi, ma tô wahi'rata norĩ hi zama apâ da te 're 'wasari tamomo, Zacoho 'ra norĩ hi hã, tame da te 're séme mono da, ẽtẽ zahâpâ wa, ab're 're.

17— Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te iropisutuzé hã te te tãma ãma i'uwaimramizéb u hã, romhuture di oto. Isihudu wahi'rata norĩ hã ma tô oto sina hâ, Ezitu ãma. Da'ahâ uptabi di oto.

18Tawamhã roti'wa aimawi hã ma tô oto ãzé, si'apito da, Ezitu ãma, Zuzéhé waihu'u'õ'wa hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã tizadawa nhipese na si ma tô wahi'rata norĩ ma 're hâimana ta hã. Ma tô te te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Ma tô damama norĩ ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hã, 're dâ'â za'ra mono da.

20Taha ré, ma tô Mozési hã podo, ai'utépré iwẽ uptabi hã. A'amo si'ubdatõ ma tô ãma ai'utõ, imama norĩ te te i'madâ'â zahuré zém na hã, 'ri para.

21Tawamhã 'ri nhiti ma tô ina hã tihi. Tahawa, apito Fara'oho 'ra sipi'õ hã ma tô ãma ti'ra, Mozésihi ãma. Ti'ra uptabi newa, ma tô prédu.

22Tahawa, ezipsiu norĩ nhimirowaihu hã ma tô uburé dawi waihu'u, Mozési hã. Oto prédu wamhã, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manharĩ wẽ di. Isimiroti hã wẽ wa, dama mreme pire di.

23Ãne te duré tãma rob'rãzarõtõ za'ra: — Tawamhã Mozési hã 40 na ãma wahu wamhã, ma tô sima rosa'rata, tisiré norĩ hã te te waimrami mono da, Izaraéu nhihudu norĩ hã.

24Tawamhã te te ab'madâ'â mono wamhã, ma tô 'maihâiba pibu tisiré hã, ezipsiu norĩ siré hã te te 're pré'é mono ré. Tahawa, ma tô itẽme mo, ãma sisaprĩ da. Tawamhã te te 're pré'é mono 'ru te, ma tô tiwĩ, i'azâri'wa hã, tisiré hã te te 'ruiwa'âbâ da.

25Mozési hã ma tô tisiré norĩ ãma rosa'rata, ãne: “Ĩsiré norĩ hã ãté te za siwi ĩwaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawi ubumroi mono da.” Ãne te tisiré norĩ ãma rosa'rata. Tane nherẽ, te te siwi waihu'u õ di, isiré norĩ hã.

26Tawamhã awẽm na hã ma tô duré mo, tisiré norĩ u. Morĩ wamhã, te duré isiré norĩ hã isõ'a si'wapé zahuré, maparane. Tahawa, ma timreme hã tãma 'morõwĩrĩ zahuré, ãne: “Tô'ã. Asi'wapéi wa'aba tõ. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa.”

27— Tawamhã ãma isãna'rata'wa hã ma tô Mozésihi mreme hã wẽ'õ. Tahawa, ma tô mreme sina sa'ré, ãne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wa'ãma 're arowairébé mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28E te asima iwẽ, ĩwĩrĩ da, ezipsiu iwĩrĩ ne, ahâmhâ.”

29Tawamhã imreme hã te te wapari wamhã, ma tô Ezitu hawi aimani Mozési hã, Midiã na romnhisi u, tame 're hâimana mono da oto. Tame ma timro. I'ra maparane oto, aibâ norĩ hã.

30— Midiã ãma 're sãmra mono ré hã, ma tô ãma tiwahu, 40 na. Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã itẽme sihâi'ré, hâiwa hawimhã. Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi 'rata, ma tô itẽme sihâi'ré, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa.

31Tawamhã Mozési ma tô ãma titob'uzu, te te sãmri wa. Tahawa, ma tô 'râwi itẽme ai'ré, te te 'madâ'â wẽ da. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ma tô wapa. Ãne te tãma tinha:

32“Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono, aihi'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izaquihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Tawamhã Mozési hã imreme te te wapari wamhã, te tãma rẽrẽ, pipa te. Tãma pahi wa, te te 'madâ'â waihu'u õ di.

33Tawamhã Wanhib'apito te duré tãma tinha: “Sani na aipara'uza hã, ã iwa i'asa ti'a hã iwazéb zahi na dâ'âsina.

34Wa hã wa tô ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te 're 'madâ'â za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarĩ mono wa, te robzei'õ u'âsi 're hâimana za'ra, Ezitu ãma hã. Tahawa, ma tô romhuri pire te, 're 'wab'ẽtẽ u'âsi za'ra. I'wab'ẽtẽ za'ra hã wa tô te 're wapari u'âsi za'ra. Tahawa, wa we oto itẽme si'ra za'ra, te sõ'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hã wa za oto asatõ, Ezitu u apâ aimorĩ da.”

35— Ãhã wa, te oto apâ mo, Mozési hã Ezitu u, tisiré norĩ te te sõ'reptu za'ra da. Tane nherẽ, Izaraéu nhihudu norĩ hã ma tô aré siwi watawa, ãne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wa'ãma 're arowairébé mono da.” Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô apâ itẽme satõrĩ za'ra, Mozési hã. Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, wedezapore ro'o wa'wa sô isãmra hã ma tô Mozési hã pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apâ, danhipti'ai u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Tahawa, ma tô Mozési hã te te danhimro tô, Ezitu hawi. Duré Ezitu ãma zahadu 're sãmra mono ré, ma tô marĩ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ. Â pré na â poré nhisi ãma, ma duré dama rob'manha, iwaihu'u'õ na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, 40 na da'ãma wahub za'ra ré.

37Ta hã ma tô tisiré Izaraéu nhihudu norĩ ma rowasu'u, ãne: "'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ni'wa hã asiré wa'wa hã we aima pisutu za'ra wa'wa, ĩsine, te te aima 're isadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hã."

38— Izaraéu nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô Mozési hã dasiré 're mo, wahi'rata norĩ siré. Nimahã bâtâ na siré si'rã'õtõ wamhã, ma tô hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã tãma rowasu'u, Mozésihi ma, Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'âsi i'rata 're idanomro u'âsi mono zé wasu'u hã ma tô tãma tisõ, Mozésihi ma, ta hã te te wama 're anhomri mono da, isipai u.

39Tazahã wahi'rata norĩ hã te te wapari ze za'ra õ di, Mozésihi mreme hã. Ezitu u apâ isi'aba'ré da si, ma tô tinhimirosa'rata na sisaze za'ra.

40Tahawa, te Arãhã ma nharĩ za'ra, ãne: "Ma'ãpé, marĩ hã romhâiba hã wama 'ma'manharĩ za'ra na, 'Re ihâimana u'âsi mono ne iwaihu'upe hã, te te iwanhimroi mono da hã." Ãne ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, romhâiba hã te te 'manharĩ za'ra da. Te duré ãne tãma nharĩ za'ra: "Mozési hã ma wawi aimani za'ra, Ezitu hawi we iwanhimroi mono 'wa hã. Wa te sa'rese za'ra õ di oto." Ãne te wahi'rata norĩ hã tãma nharĩ za'ra, Arãhã ma.

41Tahawa, tame ma tô powawẽ zapu hâiba ne hã tãma 'manharĩ za'ra, ãma 're iwata za'ra mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono upana. Ãhã wamhã, ma te tinhimizama hã duré oto siwi simro, tinhimirob'manharĩ ãma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharĩ za'ra wẽ te, ma tô duré dasa hã siwi 'manha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tiwi aipi'ra za'ra, aimawi na si si'uihâ na za 're wata za'ra mono da, i'upana. Bâtâ ãma i'upana 're wata za'ra mono da, ma tô duré tiwi aipi'ra za'ra, duré a'amoi ãma, duré wasi ãma zama. Taha na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã ãma rob'ui'éré, duréihã imreme na, ãne: “Izaraéu nhihudu norĩ, e ĩ'ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ĩnhimipodo hã asiwi 're isimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hã. Mare di. Ĩ'upana aimawi ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Ãne 're anomro aba mono ré, ma tô 40 na ai'ãma tiwahub za'ra wa'wa.

43Ĩ'upana ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô romhâiba hã asima i'manharĩ za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti ihâiba'õ na romhâiba 'manharĩ nhisi ãma. Duré Rẽpã na wasi nhisi ãma ma tô 're aiwata za'ra wa'aba mo, waihu'u pese newa ihâiba'õ ãma hã. Ta hã ma tô asiwi 're imrami aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi. Tahawa, wa za oto airom nhiti asatõrĩ za'ra wa'wa, Babilonia nhipai u ai'aba'réi wa'aba da.”

44-45— 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norĩ hã te te siwi i'ri mono zéb da hã, a'ubuni wi. Tawamhã Mozésihi ma, te te ipisutuzéb zarina ma tô da te dasiwi simizusi romhâ 'manharĩ na 'ri hã, dasiré iwa simasisi mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, ma tô 'rizé hã te te siwi 'wapé siré, danhimizahâri mono sidâpâsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhã ta norĩ uirĩ na si ma tô wahi'rata norĩ hã siwi ãwisi, tirop téb u sihutu wamhã, Zozuéhé siré. Sihutu wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô wahi'rata norĩ hã pawaptob za'ra, dasi'wapé na. Ma tô duré te te tãma dazate za'ra, tame 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã wahi'rata norĩ hã ma tô asisi oto, tirop téb u hã. Sisisi wamhã, ma tô siwi tisã 'ri hã, 'Re ihâimana u'âsi mono iwa 're isãmra mono zéb da hã. Tame te oto tawamhã 're sab u'âsi, Dawi za ipotozéb u.

46-47Tawamhã Dawi hã ma tô tiprédu. Prédu wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô wẽsã. Tahawa, Dawi hã ma tô tiwi waptẽ, 'ri ité hã te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tãma sãrĩ da, iwa 're isãmra mono zéb da hã. Ãne te tiwi waptẽ: “E te za ĩma i'ru, 'ri ité, te aima sãrĩ da hã. A hã 'Re ihâimana u'âsi mono, Zacoho nhib'apito. Tahawa, wa ĩsima wẽ, 'ri hã te aima sãrĩ da.” Ãne ma tô tiwi waptẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi. Tane nherẽ, Dawi hã te te tãma 'ri õ di. I'ra si, ma tô tãma 'ri, Saloma hã tipoto'wa uirĩ na si.

48— E tawamhã 'ri hã da te dasiwi isãrĩ 'rep si te 're sãmra u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. 'Ri 'rep si 're sãmra mono õ di. Ãne ma tô duréihã ãma rob'ui'éré, isadawa 'mahârâ'wa hã: “Wanhib'apito, ma tô ãne ĩma siwaihu'u:

49-50Wa hã hâiwa nhipai ãma, Apito. Ti'ai ãma zama, Apito. Ĩwaihu'u pese wa, wa hã uburé Apito. Ĩwétési uburé marĩ hã te 'manharĩ waihu'u pese di. E niha te za tawamhã ĩnhorõwa hã ĩma i'ri za'ra wa'wa, iwa 're ĩnhamra u'âsi mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩnhamra u'âsi mono zéb da hã ĩma 'ri za'ra wa'aba õ di za.”

Estewãhã dâ'âzé wasu'u

51Tawamhã Estewã hã te duré tãma nharĩ za'ra, dama ipire za'ra norĩ ma, ãne: — A norĩ wa'wa hã aipo're za'ra wa'aba õ di. Aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba di. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aipo'reptõ newa, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. Aihi'rata norĩ wa'wa hã 're ihâimana za'ra mono zém ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te asiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, aihi'rata norĩ wa'aba ne hã.

52Aihi'rata norĩ wa'wa hã ma tô sada 're sib'ru za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ zada. 'Re imorĩ wẽ uptabi hã za we iwisi wana, ma tô aré te te dama 're wasu'u za'ra, isadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nherẽ, ma tô aihi'rata norĩ wa'wa hã te te 're simro, ta norĩ hã. Aihi'rata norĩ wa'wa hã ãne te te 're i'manharĩ za'ra mono ne, ma tô duré a norĩ wa'aba zama dama isa'ré za'ra wa'wa, 're imorĩ wẽ uptabi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

53'Re ihâimana u'âsi mono ma, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ, isimiroti hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono nherẽ, isimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

54Tawamhã zudeu norĩ ma roti'wa norĩ hã Estewãhã mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sadawa 'ru za'ra. Tahawa, te 'wasitete za'ra, Estewãhã ãma.

55Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ma tô aptete, Estewã hã. Tahawa, hâimo ma tô 'mazawẽ. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hâiba na rowa'a za'ẽne hã ma tô 'madâ. Zezusi hã ma duré 'madâ. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ te za.

56Tawamhã Estewã te dama 'mahâ, ãne: — Ma'ãpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Õhõta hâiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai ãma dasiré ipodo hã wa tô 'madâ. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ te za.

57Tahawa, tinhib'rata na ma tô tiwi sipo're nhidâ za'ra, dama roti'wa norĩ hã. Asa tãma 're sipari za'ra mono sina, ma tô sô sisãmra, te te siwi âri da.

58Sa'ẽtẽ te siwi 'mapra, 'ri nho'õmo babarãi u, ẽtẽ na te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã ti'uza isisiwimhã, ma tô sada sani za'ra, Estewãhã 'ruiwapari'wa norĩ hã te te nasi siwi ahâri pibui pese da. Saulu na aibâ iprédupté̃m nhisi 'rata, ma tô ti'uza hã sada sa'ra za'ra, ta hã te te sa 'madâ'â za'ra da.

59Tawamhã ẽtẽ na te te nasi siwi ahâri ré, ma tô Estewã hã mre, Zezusihi ma. Ãne ma tô sina 'mahâ: — Wanhib'apito Zezusi, ĩpẽ'ẽzani te za ĩwi i'â, ãma atẽme ĩmorĩ da.

60Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra, Estewã hã. Mreme 'rãihâ na ma tô duré tãma mre, ãne: — Wanhib'apito, tiwasédé te te ĩ'ãma 'manharĩ za'ra nherẽ, tãma pisutu za'ra õ di za, rowasédé hã. Tawamhã ãne na mreme pari, ma tô oto dârâ, Estewã hã.

Atu 8

Saulu hã isazei'wa norĩ ãma te te irowasutu na'rata zé wasu'u

1-3Estewã da te iwĩrĩzém na hã ma tô Saulu tawamhã dapa'uze. Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô Estewã siwi tisẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Te te siwi sẽrẽ wamhã, te ãma ti'ru'ru, wawai 'rãihâ na. Tawamhã Estewã dâ'â parimhã, bâtâ na ma tô awa'awi sada tazahi za'ra ni,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isazei'wa norĩ zada. Tahawa, isazei'wa norĩ hã Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono zô, ma tô rowasédé hã sô tiwatobro na'rata za'ra, sada danhiti'ru za'ra wa. Saulu hã Zezusihi zazei'wa norĩ ãma ma tô rowasutu, isazei'wa hâimanazé hã si'utõrĩ da. 'Ri baba te nasi zasi, isazei'wa norĩ zô. Tawamhã rob u te te nasi da'anhamra, aibâ hã duré pi'õ norĩ hã. Taha pari, te nasi te te da'ãma arobâdâ, te te nasi da'a'maza da, dazazéb 're. Tahawa, isazei'wa norĩ hã ma tô te te siwi ropé, Zeruzalẽ hawi. Ta hawimhã Zudéa u ma tô te te ropé, duré Samaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u zama, daza'rui mono bâ. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ si te zahadu 're si'ubumro, Zeruzalẽ ãma hã.

Samaria ãma, Filipi hã iwasu'uwẽ na te te dama irowasu'u za'ra zé wasu'u

4Tawamhã daro mono bâ, isazei'wa norĩ te te iropéi mono hã ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na hã.

5Tawamhã Filipi hã Samaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô mo. Tame ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã, Danho'reptui'wa da.

6Marĩ iwẽ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Filipihi mreme hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô imreme na 're danhopré, marĩ iwẽ hã te te 're i'ab'manharĩ mono hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa.

7Wa'uburé ré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ahâ na ma tô te te 're apese. Sadari sina te nasi wairé, wa'uburé hã. Imorĩ waihu'u'õ hã ahâ na ma duré pese za'ra, Filipi hã. Ihi'ré zama ma tô ahâ na apese.

8Tahawa, datoi uptabi za'ra di, 'ri nho'õmo ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hã.

9Tame te aibâ hã 're sãmra, Sima na isisi hã. Romhõsi pese 'wa, ta hã. Taha ãma ma tô aré 're tob'uzu za'ra, samaritanu norĩ hã. Sima hã iwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'âsi, dama ipire na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Aihĩni ma tô Simahã mreme na 're danhopré aré. Ãne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono newa: — “Õhõ aibâ ma hã, iwaihu'upe te tãma tihâiba. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pe hã sa'ẽtẽ na te tãma tihâiba.”

11Wahub ahâ na ma tô ãma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're i'aromhõsi mono zém na hã. Tahawa, te ãma 're danhopré u'âsi.

12Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na, duré Zezu Cristuhu wasu'u na, Filipi hã te te dama rowasu'u wamhã, ma tô saze za'ra ni. Isimirowasu'u hã da te saze za'ra wamhã, â dawabzuri ma tô 'manharĩ za'ra ni, aibâ norĩ hã, duré pi'õ norĩ zama.

13Simahã zama ma tô saze. Â dawabzuri ma duré dame 'manha. Te te 'manharĩ parimhã, te oto Filipihi siré 're mo. Tawamhã te nasi ãma titob'uzu, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te nasi dama ab'manharĩ wa, Filipi hã.

14Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã zahadu Zeruzalẽ ãma hâimana za'ra ré, ma tô samaritanu norĩ wasu'u hã wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, da te isaze za'ra zém na rowasu'u hã. Tahawa, ma tô Pedru norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Zuwãhã me. Samaria u datẽme neb zahuré da, ma tô satõrĩ zahuré ni.

15Tawamhã ma tô datẽme aimasisi. Simasisi wi, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, da'ãma, Tipẽ'ẽzani hã te te dama sõmri da.

16'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã zahadu datẽme wisi õ di, tamomomhã. Wanhib'apito Zezusihi nhisi na si ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

17Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô tinhib'rata na da'a'rã upi zahuré. Te te ãma da'a'rã upi zahuré mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Tipẽ'ẽzani hã dama tisõ.

18Tawamhã Sima hã ma tô 'madâ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, da'rã nhisiwi tinhib'rada hã te te nomri zahuré mono ré hã, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono, Tipẽ'ẽzani te te dama i'anhomri mono zé hã. Tahawa, ma tô sima wẽ, rob'uiprazé hã te te tãma sõmri zahuré da.

19Ãne te tãma nharĩ zahuré: — Ã. Rob'uiprazé, wa za aima sõmri 'wa, asine wa'aba, ĩnhib'rada hã da'rã nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaihu'u pese 'wa hã we ĩma sõmri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rã upi mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani te te dama 're anhomri mono da.

20Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne: — E niha ma tô irosa'rata wasé, rob'uiprazém na asima uipra da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pe te te wama isõmri hã. Mo oto aimorĩ ropipa u, ate rob'uiprazéb ré.

21'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aiwaihu'u, asima asimirosa'rata wasété na. Tahawa, a hã wanhimiromhuri zarina, romhuri waihu'u õ di za, ta hã atei õ wa.

22Aiwasété wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tãma asiwasu'u na asimirosa'rata wasédé hã te te aima pari da.

23Marĩ na asiminho'ru te sa'ẽtẽ na aima tihâiba. Zahadu te Satanasi hã atété, aiwasété hawi aiwatobro tõ da.

24Tawamhã Sima te asa tãma tinha, ãne: — A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ãma aimreme 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ropipa hã uburé ĩma irowasu'u na te te ĩma ãma uwaimrami tõ da.

25Tawamhã Pedru norĩ hã Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tô apâ tineb zahuré, Zeruzalẽ u. Neb zahuré wamhã, te sipa zahuré, daza'rui mono bâ, Samaria ãma, Zezusihi wasu'uwẽ na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Filipi hã aibâ te te isõpẽtẽzé wasu'u, Etiopiaha nhihudu hã

26-28Tawamhã aibâ hã ma tô mo, Zeruzalẽ u. Etiopia na darom nhisi ãma Cãdasi na pi'õ siroti'wa nhisi ma, rob'madâ'â'wa hã. Etiopia ãma dama pire di, ta hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata da, ma tô mo. Ãma wata pari, te oto mo apâ tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morĩ sina te te romnhoré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa nhimi'ui'éré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, Izaiaha nhimi'ui'éré na. Tawamhã hâiwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã ma tô Filipihi ma rob'ru, ãne: — Aiwahutu, pi'reba aimorĩ da, Gaza na 'ri nho'õmo nhisi u bâdâdi tum na aimorĩ da, Zeruzalẽ hawi. Tahawa, te Samaria hawi oto mo Filipi hã, Gaza u bâdâdi na morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô tisã aibâ hã, Zeruzalẽ hawi apâ imorĩ hã.

29Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tãma tinha Filipihi ma, itẽme si'ré da, isababa morĩ da, awaru na wedewara zapore zababa.

30Tawamhã ma tô itẽme sina rotété, Filipi hã. Tawamhã ma tô te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibâ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa nhimi'ui'éré hã te te sõré, Izaiaha nhimi'ui'éré hã. Tawamhã Filipi te ãma 'mahâ, aibâ hã, ãne: — E iwasu'u hã ma tô iwaihu, i'ui'éré, isõré mono hã.

31Tawamhã asa te tãma tinha, ãne: — E 'wa te te ĩma waihu'u bâ, wa za waihu'u. Tawamhã ma tô 'mahâ, itẽme sarõtõ da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da.

32Rob'ui'éré te te isõré mono hã ãne: “Pone'ẽrebâ, da te wĩrĩ da, da te dasiwi isaprõni ne, ma tô dasiwi saprõni ni, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dawi sisawi ãna ma tô dama mo. Duré pone'ẽrebâ 'ra hã da te séré nhihâri wamhã, isadari õ ne, ari'iwi ma tô tihâiba.

33Wẽ nherẽ, ma tô dasiwi wĩrĩ ni, wasété newa. Ni'wa hã te te dawi sawi õ di, da te dasiwi wĩrĩ tõ da. Ti'ai ãma 're morĩ õ di oto. 'Ra ãna ma tô dârâ. Sihudu õ di. Sihudu õ wamhã, da te wasu'u waihu'u õ di, isihudu wasu'u hã.”

34Tawamhã aibâ te oto sadanha, Filipi hã, ãne: — Isadawa 'mahârâ'wa hã e 'wa hã te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hã te wasu'u. Ma'ãpé, ĩma wasu'u na.

35Tawamhã Filipi, rob'ui'éré te te isõré mono zém na ma tô tãma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwẽ hã ma tô tãma waihu'u, aibâ ma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Tawamhã bâdâdi na neb zahuré ré, ma tô â u aimasisi zahuré. Tawamhã aibâ hã ma tô â hã tãma 'mahâ, Filipihi ma: — Ãhãta â. E wanhimizahâri õ di za a'â, â dawabzuri hã ĩma 'manharĩ da.

37Tahawa, te Filipi hã asa sadanharĩ pese: — E tô sena, ma tô isazei pe. Sazei pese wamhã, â dawabzuri te za tô i'manha. Tawamhã aibâ, te duré tãma tinha, ãne: — Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã.

38Tahawa, aibâ hã ma tô tãma iromhuri'wai ma tinha, awaru na wedewara zapore hã a'â simizazâri da. Tahawa, ma tô iré mazazâri za'ra. Âi ba, ma tô oto si'ra zahuré. Tawamhã â dawabzuri, ma tô Filipi hã tãma 'manha, aibâ ma. Tawamhã apâ ma tô pu.

39Â hawi pusi wamhã, Wanhib'apito pẽ'ẽzani hã awa'awi ma tô Filipihi ãma aimani. Te te sãmri õ di oto, aibâ hã. Tane nherẽ, ma tô rowẽ na tirob u hã wara apâ, to sina.

40Tawamhã Filipi hã sisa'rese ãna ma tô wi, Azotu na 'ri nho'õmo nhisi u hã. Siwaihu'u õ di. Tawamhã ta hawi te oto mo, Sézaréa na 'ri nho'õmo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hã te te anhopẽtẽ mono sidâpâsi ma tô sipa, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te dama wasu'u mono da. Tawamhã ma tô oto wi, Sézaréa u.

Atu 9

Saulu hã tihâimanazém na te te isaprĩzé wasu'u

Atu 22.6-16; 26.12-18

1Taha ré, te zahadu Saulu hã te te tãma 're amhâzépa za'ra, Zezusi zazei'wa norĩ ma. Wanhib'apito Zezusihi nhirã zarina 're nomro mono 'ru te, te te tãma 're amhâzépa za'ra, te te uprosi da. Tawamhã nimahã bâtâ na sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi u ma tô mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u, rob'ui'éré hã te te tiwi waptẽrẽ da.

2Ta hã rob'ui'éré Damascu na 'ri nho'õmo nhisi u te te âri da, ma tô tiwi waptẽ, tame zudeu norĩ te, rowahutu'wa norĩ ma, te te sõmri za'ra da, sasedoti ipire zadawa para itẽme imorĩ za'ra na rob'ui'éré hã. Tawamhã Wanhib'apito 're ihâimana mono zém na 're inomro mono norĩ hã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rob'ui'éré'wa zadawa para te za Saulu hã we te te simro, Zeruzalẽ u pawasisi ré, aibâ norĩ hã, pi'õ norĩ zama.

3Tawamhã Damascu u te te rosahutu wamhã, waptu na ma tô hâiwa hawi rowa'a za'ẽne hã tãma ai'ubuzi, Sauluhu ma. Ihâiba nho'õmo, ma ãhã wamhã rob'uiwẽ.

4Tahawa, ma tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã ma tô duré wapa. Ãne te ãhã wamhã 'mahâ: — Saulu. Saulu. E marĩ wa, te ĩwi 're irowasutu u'âsi mo.

5Tawamhã Saulu hã te asa 'mahâ: — Apito, e 'wa hã, a hã. Asa te duré ãhã wamhã tãma tinha: — Wa hã Zezusi, wa ai'mahâ, ĩwi 're iro'wa'rutu u'âsi mono.

6Ma'ãpé ãhã na aiwahutu, 'ri nho'õmo u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima tinha za, marĩ 'manharĩ da hã.

7Tawamhã aibâ isiré isi'aba'ré norĩ hã õne haré ma mazahâri za'ra. Ari'iwi te aimasa. Sadaihu'u ãna ma tô ni'wa hã ãma mreme wapari za'ra. Tane nherẽ, ni'wa hã te te ãma sãmri za'ra õ di, ta norĩ hã.

8Tawamhã Saulu, ma tô oto wahudu. Wahutu wamhã, ma tô oto duré toporo. Tane nherẽ, te te rob'madâ'â waihu'u õ di, tob a wa. Tahawa, isiré isi'aba'ré norĩ hã ma tô te te siwi patété, te te siwi saprõni da, Damascu u.

9Tame bâdâ hã si'ubdatõ te ãma ne, te te rob'madâ'â waihu'u ãna hâimana ré hã. Marĩ na si'upari õ di. Sai ãna te nasi duré da'wa. Te te hâ'rẽne õ di duré.

10Tawamhã Damascu ãma aibâ hã te 're sãmra, Zezusihi nhirã zarina 're imorĩ hã, Anania na aibâ nhisi hã. Tawamhã sõtõ 'rowim ne, ma tô Wanhib'apito hã tãma sihâi'ré. Ãne te taha wamhã 'mahâ: — Anania. Tawamhã asa ma sada'â, ãne: — E marĩ, Ĩnhib'apito. Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha, duré ãne:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11— Aiwahutu, Zudaha nhorõwa u aimorĩ da, “Awa'awi” 'ri nho'õmo nhi'riti nhisi ãma isõrõwa u. Tame te za aibâ zô asinha, Saulu na aibâ nhisi zô, Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ipoto zô. Ãhã na te we ĩma mre.

12Sõtõ 'rowim ne, ma tô aiwaihu'u, itẽme aiwisi õ ré. Te te rob'madâ'â hâ. Asib'rada i'rãi ãma hiri da, tõmo wẽ da, itẽme i'aimorĩzém na hã ma tô waihu'u siro.

13Tawamhã Anania te asa tãma tinha, ãne: — Ĩnhib'apito, da'ahâ na ma tô ĩma wasu'u za'ra ni. Õ hã, u, Zeruzalẽ ãma ma tô iwasédé hã te te ãma 're ab'manharĩ, asazei'wa norĩ ãma.

14Ãme te za oto, u, sasedoti ipire norĩ zadawa para dapawasisi za'ra, ai'ãma 're idawata za'ra mono norĩ hã apâ te te simroi mono da.

15Tawamhã Wanhib'apito te asa tãma tinha, ãne: — Mo oto itẽme aimorĩ. Õ hã, Saulu hã wa tô ĩsima pisutu, ĩzadawa wasu'u'wa da. Zudeu'õ norĩ ma, te za te te 're ĩzadawa wasu'u, duré dama roti'wa norĩ ma, duré Izaraéu nhihudu norĩ ma zama.

16Tawamhã te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono wamhã, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're irobzépata mono zém na wa za tãma awaihu'u siro, Sauluhu ma.

17Taha pari, ma tô mo Anania hã, Zudaha nhorõwa u. Tawamhã ma tô 'ri para u ãzé. Sébré wamhã, ma tô tinhib'rada hã tino, i'rã nhisiwi, Saruhu 'rãi ãma. Ãne te tãma tinha: — Ĩsisãnawã Saulu, Wanhib'apito hã ma tô we atẽme ĩzatõ, tô õ hã Zezusi hã, Damascu u we aimorĩ ré, bâdâdi wa, aima isihâi'ré hã. Ta hã ma tô we atẽme ĩzatõ, atõmo wẽ da, apâ rob'madâ'â hâ, duré Ipẽ'ẽzani ré si 're aihâimana mono da, aipẽ'ẽ wẽ na si.

18Tawamhã awa'awi pe'a hâ ne hã ma tô tizarõtõ zahuré, itõmo hawi. Ãhã wamhã, ma tô apâ tãma tiromnho'a. Tõmo wẽ di oto. Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, â dawabzuri ma tô tãma 'manharĩ ni awa'awi.

19Â dawabzuri te te 'manharĩ parip si, ma tô ai'upa. Tahawa, apâ ma tô aptete oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Saulu hã Damascu ãma isãmrazé wasu'u

Tawamhã bâdâ umro na ma tô ãma ne, Damascu ãma isazei'wa norĩ 'rata sãmra ré, Saulu hã.

20Tawamhã awa'awi ma tô iwasu'uwẽ na dama ãma sãna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're ihâimana mono na hã.

21Da te wapari za'ra wamhã, aihĩni, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Tahawa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni: — Oro õ hã Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapãrĩ mono za, Zeruzalẽ ãma hã. Oro we wisi za duré ãwa, Zezusihi zazei'wa norĩ zô, pawasisi ré apâ te te simroi mono da, sasedoti ipire norĩ u.

22Saulu hã te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhã tinhimirowasu'u pire na ma tô te te ãma rosa'ré. Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu wasu'u na ma tô mreme pire na tãma rowasu'u za'ra, zudeu norĩ ma. Tawamhã te te rowasu'u pire wa, zudeu norĩ hã te te sada'âbâ waihu'u za'ra õ di.

23-24Tawamhã Damascu ãma hâimana ré, bâdâ ahâ na ãma ne pari, ma tô zudeu norĩ hã sada si'rã'õtõ, Sauluhu da. Tawamhã ma tô dama ãma rowairébé za'ra, te te siwi dama hâiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Tahawa, bâtâ bâre ma tô sô tinhopré, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa ãma, te te siwi wĩrĩ da. Bara na zama, te duré sô rob'madâ'â za'ra. Tawamhã da te dasima i'ru za'ra zé wasu'u hã ma tô sina wapa, Saulu hã.

25Tahawa, nimahã mara na Sauluhu siré 're inomro mono norĩ hã ma tô Saulu hã si'õtõ 're siwi ãma si'ra zanela 'ri zadazâri hawi, 'ri nho'õmo uirĩzém na'rata ãma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawi.

Saulu hã Zeruzalẽ ãma isãmrazé wasu'u

26Tawamhã Zeruzalẽ u te oto mo, Saulu hã. Tamomo oto wisi wamhã, Zezusihi nhirã zarina 're inomro mono norĩ siré 're hâimana mono da hã nherẽ, ta norĩ hã te te pipa za'ra di. Saulu hã isazei uptabi 'wa na tãma siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di, isiwasu'uzém na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Tawamhã Banabé hã ma tô Sauluhu ãma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u ma tô saprõ, te te tãma wasu'u za'ra da, bâdâdi wa Wanhib'apito te te i'madâ'âzém na hã. Duré Sauluhu ma, Wanhib'apito te te irowasu'uzém na ma tô tãma wasu'u za'ra. Damascu ãma pahi ãna Zezusi te te dama iwasu'uzém na, te duré tãma rowasu'u za'ra.

28Taha parip si, ma tô dasiré 're mo oto Saulu hã, Zeruzalẽ ãma isazei'wa norĩ siré. Pahi ãna, ma tô Wanhib'apito hã te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzalẽ 're, 'ri wa'õno 're ihâimana za'ra mono 'remhã.

29Zudeu norĩ, gregu norĩ mreme na 're imreme zusi mono norĩ ma, ma tô duré te te 're rowasu'u. Ta norĩ hã ma tô nasi asa tãma nharĩ za'ra, isimirowasu'u wa'rãmi. Tawamhã ta norĩ hã te sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da.

30Tawamhã isazei'wa norĩ hã da te dasima i'ru za'ra zé hã te te waihu'u za'ra wamhã, ma tô Saulu hã siwi saprõ, Sézaréa u. Ta hawi ma tô duré siwi satõ, Tasu u hã morĩ da.

31Tawamhã isazei'wa norĩ ma, rowẽ di oto, Zudéa ãma, duré Galiléa ãma, duré Samaria ãma zama. Uburé tãma rowẽ za'ra di oto, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma hã daro mono bâ. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na ma tô isazei'wa norĩ hã 're hâimana nhiptete za'ra. Taha zarina, ma tô duré isazei'wa norĩ za'rada hã sina hâimo. Ta norĩ hã ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hã Rida ãma ihi'ré te te ipesezé wasu'u

32Tawamhã Pedru hã ma tô 're mo, daza'rui mono bâ. 'Re morĩ wamhã, nimahã bâtâ na ma tô wi, Rida na 'ri nho'õmo nhisi u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, tame 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te te awaimrami mono da.

33Tame ma tô aibâ hã sõpẽtẽ imorĩ'õ hã, Enéia na isisi hã. 8 na ma tô ãma tiwahu, waptâp si 're sa'wari mono ré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne: — Enéia, Zezu Cristu ma tô aipese. Aiwahutu. Asa'warizé hã sa'ra pese. Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, Enéia hã.

35Tawamhã uburé Rida ãma 're idahâimana za'ra mono hã, duré Sarõ na romhâpâ nhisi ãma 're idahâimana za'ra mono hã te 'madâ'â za'ra ni, ihi'ré pesezé hã. Tahawa, ma tô aipizari za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ oto 're danomro mono da.

Pedru hã Zopi ãma pi'õ te te ihâiwa'utuzé wasu'u

36Tawamhã pi'õ hã Zezusihi nhirã zarina 're imorĩ hã te 're hâimana, Zopi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Tabita na pi'õ nhisi hã. Gregu norĩ nhiminhisizém na Docasi na isisi amo hã. Isibrob'õ norĩ ãma te 're siwãrĩ u'âsi, Docasi hã. Marĩ iwẽ si te te dama 're ab'manharĩ u'âsi.

37Tawamhã Rida ãma Pedru hã zahadu sãmra ré, ma tô tihâzé, Docasi hã. Hâzé pire wa, ma tô dârâ. Tahawa, ma tô dasiwi hâiba upsõ ni. Da te dasiwi hâiba upsõi pari, ma tô dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hâimo.

38Tawamhã Pedru hã Rida ãma zahadu ihâimana na ma tô iwasu'u hã wapari za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're inomro mono norĩ hã. Rida u hã, romhuture di, Zopi hawimhã. Tahawa, iwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô aibâ norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré ni sô, te te tãma dazadawa wasu'u za'ra da, ãne: — Ma'ãpé, we aimorĩ su'u watẽme, asô rowaptâ'â ãna!

39Tawamhã Pedru te sima wẽ, ime morĩ zahuré da. Tawamhã tamomo wisi wi, ma tô siwi saprõ hâimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'õi mrotõ norĩ hã ma tô siwi uirĩ Pedru hã, siwa'õ za'ra sina. 'Ru'ru sina, te nasi zazahâ hã tãma wẽ za'ra, te te 'madâ'â za'ra da, hâiba ré Docasi te te dama 're i'ab'manharĩ mono hã.

40Tahawa, ma tô Pedru hã tãma rob'ru za'ra, aihĩni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tô hi'rãtitõ nhamra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã ma tô aipi'ra, pi'õ idâ'â u. Te tãma tinha, ãne: — Tabita, ai'utu. Tawamhã pi'õ hã ma tô toporo. Pedru te te 'madâ'â wamhã, ma tô udu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Tahawa, Pedru hã ma tô pa'â, te te iwahutu na hã ãma sime da, hâiwi para na sab da. Tawamhã wahutu wamhã, Pedru ma tô dazô hâ, uburé Zezusihi zazei'wa norĩ zô, duré imrotõ norĩ zô zama, ihâiwa'udu hã te te siwi 'madâ'â da. Tahawa, ma tô oto siwi 'madâ ihâiwa'udu hã, tihâibazém na apâ hâimana wa.

42Tawamhã 'ri pâ ma tô pi'õi wasu'u hã te te ropé, Zopi ãma hã. Iwasu'u da te wapari za'ra wamhã, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, Wanhib'apito hã.

43Tawamhã Pedru hã bâtâ ahâ na ma tô tame tihâiba a'â, Zopi ãma. Sima na romhâ su'u'wa nhisi nhorõwa ãma te nhamra.

Atu 10

Conerizu hã, Pedruhu zô ihârâzé wasu'u

1Sézaréa na 'ri nho'õmo nhisi ãma te aibâ hã 're sãmra, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, Coneliu na isisi hã. Ta hã romanu. Da'wapéi'wa norĩ hã, isimi'ubumro norĩ hã Italianu na iwaptẽrẽ zara hã. Ta norĩ zama hã duré romanu.

2'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa te 're hâimana Coneliu hã. Duré isõrõwa ãma isiré 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, te isarina imreme 'madâ'â pese 'wa na hã 're hâimana za'ra. Zudeu norĩ, isibrob'õ norĩ ãma ma tô 're siwãrĩ u'âsi ta hã, zudeu õ nherẽ. Te duré 're mreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

3Tawamhã nimahã bâtâ na bâdâ sipra wi, ma tô marĩ hã 'madâ, sõtõ 'rowim ne. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã ma tô 'madâ. Ma tô we itẽme sina rotété. Taha wamhã, te 'mahâ oto ãne: — Coneliu.

4Tawamhã tãma pẽ'ẽwara nherẽ, te te 'madâ'â pese sina, ma sada'â, ãne asa: — E marĩ na te we ĩ'mahâ. Tawamhã asa te tãma tinha, hâiwa ãma romhuri'wa hã: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aiwapari ze, tiwi 're irowaptẽrẽ mono zém na hã. Duré da'ãma 're aiwãrĩ pese mono na zama ma tô aiwaihu'u. Tahawa, te ai'ãma 're po're pu'u u'âsi.

5Tahawa, te za ida'mazatõ, Zopi u Sima Pedru na aibâ nhisi zô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tinhipsara 'rata te a'â nhamra, romhâ su'u 'wai 'rata. Isõrõwa hã âporé zaihâ na te 're sa, 'ri hã.

7Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u pari, ma tô apâ mo ihawi, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã. Tahawa, te Coneliu hã sitẽme sô tihârâ zahuré, isõrõwa 're, tãma iromhuri'wa norĩ zô. Tizadawa zapari'wa zô zama te hâ, da'wapéi'wa zô. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa, da'wapéi'wa hã.

8Marĩ te te i'madâ'âzém na te tãma rowasu'u za'ra. Taha parimhã, ma tô satõrĩ za'ra, Zopi u si'aba'ré da.

9Tawamhã si'aba'réi ré, ma tô tiwi ti'awẽ za'ra. Awẽ bâtâ na te duré ai'aba'ré, Zopi u. Tawamhã tamomo ma tô oto rosahutu za'ra. Tawamhã ta norĩ hã, Coneliu te te isatõrĩ za'ra norĩ hã itẽme sihutu õ ré, abzuma ma tô Pedru hã sai'u 'ri nhisi hâpâ u hâimo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme da.

10Tawamhã mra hã ma tô tiwĩ. Ãhã wamhã, sa neza. Tawamhã sô danhipi ré, ma tô duré marĩ hã 'madâ, sõtõ 'rowim ne.

11Hâiwa 'ridawa haré hã ma tô 'madâ, marĩ we te te isi'ra ti'ai u, zazahâ hâi wa'õtõ waré wawẽ hã. Ihâ nhipti mono bâ maparane si'uiwa na i'rã'õtõ na, da te ãma isi'ra hã.

12Taha 'remhã, te abaze hã i're daba'wara, inhize hã, duré inhi zei'õ hã siwazari, ti'ai baba di'i na 're inomro mono norĩ zama. Si zama te siwazari duré daba'wara.

13Tawamhã Pedru, ma tô wapa, ni'wai mreme hã. Ãne te ta hã 'mahâ: — Pedru, aiwahutu, asima 'maiwĩrĩ da, asai hâ.

14Tawamhã asa te tãma tinha, ãne: — Ĩnhib'apito, mare uptabi di. Marĩ iwasétére hã te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hã te te wawi isawi zahi za'ra hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tawamhã tãma irowasu'u'wa te duré tãma tinha, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono, te te aima wasu'u nherẽ, ta hã wasété õ nherẽ, iwasété na hã waptẽrẽ õ di za.

16Tô õhõ na si te ãma tãma sahu si'ubdatõ, timreme na hã. Taha pari, ma tô ti'â apâ, hâiwa u zazahâ hâi wa'õtõ waré wawẽ hã.

17Tawamhã Pedru te zahadu ãma rosa'rata, te te i'madâ'âzém na hã marĩ te te tãma iwasu'u hã te te waihu'u õ wa. Te te ãma rosa'rata ré, Coneliu te te isatõrĩ za'ra norĩ hã ma tô aihutu, 'ri nho'õmo u. Tawamhã Simahã nhorõwa zô ma tô dazadanharĩ za'ra. Ãhã wa, te 'ridawa aimasa oto.

18Tawamhã te sô da'mahârâ za'ra, ãne: — E Sima Pedru hã te nhamra.

19Zahadu te Pedru hã ãma rosa'rata, te te i'madâ'âzém na. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani na tãma waihu'u, ãne: — Õhõta, aibâ norĩ hã te we asô sinharĩ za'ra, si'ubdatõ ihâiba norĩ hã.

20Tahawa, ma'ãpé aiwahutu, itẽme si'ra za'ra da. Ta norĩ hã zudeu'õ na 're hâimana za'ra mono nherẽ, tiwi aiwairĩ za'ra õ di za, wa hã te we atẽme isatõrĩ za'ra na dâ'âsina.

21Tawamhã Pedru, ma tô si'ra oto, aibâ norĩ u. Te tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Wa hã Sima Pedru na ĩnhisi. E marĩ da, te ĩzô asinharĩ za'ra wa'wa.

22Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô wei wazatõrĩ za'ra atẽme, Coneliu na isisi hã. Ta hã aibâ iwẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata u'âsi mono. Duré zudeu norĩ te te 're i'awẽsãmri mono. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tô po're pu'u Coneliu hã, asô hârâ da, asimirowasu'u hã te te wapari da.

23Tawamhã Pedru te tãma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sõtõ za'ra da a'â. Tawamhã ma tô ãma ti'awẽ za'ra. Awẽpsi, te ime timorĩ za'ra, aibâ norĩ me. Zezusihi zazei'wa norĩ zama te duré umro na isiré ai'aba'ré, Zopi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã.

24Awẽpsi te za aihutu, Sézaréa u hã. Tame Coneliu hã te zahadu sô mapa. Sô ihârâ za'ra norĩ hã te duré isiré sô mapari za'ra, isisãnawã norĩ hã, duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isiwadi norĩ zama. Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô aihutu. Sihutu wi, Pedru hã te 'ri tẽme mo.

25'Ri para u sébré õ ré, ma tô sina uzusi 'ridawa u, Coneliu hã. Tawamhã Coneliu hã 'rã po sina, ma tô aime ipapara hi'rãtitõ, Pedruhu papara, tãma wapu wa, ãma wata da.

26Tane nherẽ, Pedru hã ma tô wahutu. Ãne te tãma tinha: — Aiwahutu. Wa hã asine hã a'uwẽ.

27Tawamhã te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tô oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahâ na ma tô sô tasi'rã'õtõ ni.

28Tawamhã Pedru hã te te da'madâ'â wamhã, te dama tinha, ãne: — A norĩ wa'wa hã ma tô iwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're iwahâimana za'ra mono zém na hã. Wa norĩ hã zudeu norĩ hã, zudeu'õ norĩ nhorõwa u 're wanhisisi waihu'u mono õ di. Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudeu'õ norĩ wi. Ãne 're iwahâimana za'ra mono zé hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩma waihu'u pese oto, ni'wa, iwẽ na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma wasu'u wamhã, zudeu'õ nherẽ, te ĩsiwi wẽ'õ tõ da. Ãne ma tô ĩma waihu'u.

29Tahawa, ãma ĩzô aihârâ za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tô we atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa, ĩsiwairĩ ãna. Ma'ãpé, ĩma rowasu'u za'ra wa'aba. E marĩ da, te ãma ĩzô ida'mazatõrĩ za'ra wa'wa, we ĩmorĩ da, atẽme za'ra wa'aba.

30Tawamhã Coneliu te asa tãma rowasu'u oto, ãne: — Bâdâ si'ubdatõ ma tô ĩ'ãma ai'utõ, aibâ ĩtẽme iwisizém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩmreme ré, ma tô ĩtẽme wi, bâdâ sipra wi. Ti'uza hâirã na ma tô rob'uiwẽ, rowa'a nherẽ.

31Tawamhã te ĩma tinha, ãne: “Coneliu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tô te te 're aiwapari ze. Duré da'ãma 're aiwãrĩ pese mono na ma tô aiwaihu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Ma'ãpé da'mazatõrĩ, Zopi u. Sima Pedruhu zô aihârâ. Sima na romhâ su'u'wa nhisi nhorõwa ãma te nasi da'wa. Â poré zaihâ na te isõrõwa hã 're sa, 'ri hã.” Ãne te ĩma tinha.

33Tahawa, wa tô ĩsi'aba'ré na ãma asô da'mazatõ, we aimorĩ da. Ãhã zarina, ma tô we oto watẽme aiwi. Rowẽ di oto ãhã na ĩma hã. Ãhã na wa tô ãme wasi'rã'õtõ ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, Wanhib'apito te te aima ipisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, isimiroti hã.

Pedru hã Conerizu norĩ ma, te te irowasu'uzé

34-35Tawamhã Pedru hã timreme na ma oto ãma tãma sãna'rata za'ra, ãne: — Tô ta, ãhã na wa tô waihu'u. Tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô si'ãma ropisutu, dawi 're sisawi tõ mono da, zudeu nherẽ, duré zudeu'õ nherẽ. Daro mono bâ, iwẽ si da te 're 'manharĩ za'ra mono da, imreme, da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za tô te te sima 're da'awẽ mono, aiwapsi. Misi, ma tô te te da'ãma sima 're rosa'rata, dawi 're sisawi tõ mono da.

36'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hã ma tô wama waihu'u za'ra, wasiré Izaraéu nhihudu norĩ ma. Zezu Cristu hã ma tô watẽme satõrĩ za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma rowẽ na 're idanomro mono zém na hã. Zezu Cristu hã, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa.

37Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're ihâimana mono zém na hã ma tô duré iwaihu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hã. Zuwã Batista hã ma tô dama rowasu'u, â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai mono bâ, ma tô 're mo, Zezu Cristu hã. Galiléa ãma 're imorĩzém na ma tô sãna'rata.

38'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma tisõ, Zezusihi ma, Nazaré ãma aré 're isãmra mono ma. Tiwaihu'u pese zama ma tô tãma tisõ. Tahawa, wasiré Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai wa'wai baba, ma tô 're mo, marĩ iwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhiptete zarina 're ihâimana siwamnarĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono norĩ hã ma tô te te 're apese. Ãne ma tô iwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, Imama hã isiré 're morĩ u'âsi wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne Zezu Cristu 're ihâimana mono zém na ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa.

39-40Wa norĩ hã Zeruzalẽ ãma duré daza'rui mono bâ, Izaraéu nhihudu norĩ nhipti'ai ãma uburé Zezusi te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono na watõmo na wa te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra. Te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Ta hã, Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi isasõmrizém na ma tô dasiwi wĩrĩ ni. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô apâ hâiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha pari, ma tô tãma pisutu Zezusihi ma, wama sihâi'ré za'ra da.

41Aihĩni, da te sabu za'ra õ di. Wa norĩ si wa tô wahâiba pisutu sabu za'ra ni. Romhâ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima wawẽ za'ra, Zezusihi hâiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Tahawa, watẽmep si ma tô satõ, Zezusi hã hâiwa'utu parimhã. Wa tô isiré wasaihuri ni. Wa tô duré isiré âhuri ni, apâ hâiwa'utu parimhã.

42Tahawa, ma tô wama pisutu za'ra, iwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tô duré wapisutu za'ra, Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na, wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra mono da, da'ãma rowairébé'wa da hã. Tawamhã dahâiba ré 're idahâimana za'ra mono norĩ ma, te za te te dama 're arowairébé, duré 're idadâ'â za'ra mono norĩ ma zama.

43Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa sidâpâsi, ma tô Zezusi za te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zém na wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u siromo za'ra, ãne: “Õ hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé hã te za te te dama 're apari, te te da'ãma 're ab'madâ'â mono tõ da oto.” Ãne ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u za'ra, isadawa wasu'u'wa norĩ hã.

'Re ihâimana u'âsi mono hã zudeu'õ norĩ ma, Tipẽ'ẽzani te te tãma isõmri za'ra zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Tawamhã Pedru hã zahadu te te tãma rowasu'u za'ra ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, Pedruhu mreme wapari'wa norĩ ma hã. Tahawa, ipẽ'ẽ mono bâ ma tô sisisi, hâiwa hawimhã.

45-46Tawamhã zudeu norĩ, Zezusihi zazei'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, Pedruhu siré, Zopi hawi isi'aba'ré norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra, zudeu'õ norĩ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani ta norĩ ma zama, te te oto sõmri za'ra wa. Tahawa, te zudeu'õ norĩ hã damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai õ nherẽ. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, te duré tiwata za'ra, iwaihu'u pese na. Ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te zudeu norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne: — Oro õ norĩ hã zudeu'õ za, ma 'Re ihâimana u'âsi mono Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra. Tahawa, te Pedru hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

47— 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, te te wama isõmri za'ra ne hã. E 'wa hã te za tawamhã â hã tiwi sawi za'ra, â dawabzuri te te 'manharĩ tõ za'ra da, iwa. Mare di. Te za tô 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã.

48Tawamhã ma tô tãma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, isadawa para â dawabzuri hã te te 'manharĩ za'ra da, zudeu'õ norĩ hã. Tawamhã Pedru te siwi waptẽ, i'rata sãmra za'ra da a'â.

Atu 11

Pedru hã zudeu'õ norĩ u timorĩzém na isiwasu'uzé

1Tawamhã isazei'wa norĩ hã, Zudéa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, ma tô wapari za'ra, ãne: “Zudeu'õ norĩ zama ma tô, u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã saze za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ hã.” Ãne ma tô isazei'wa norĩ hã rowasu'u hã wapari za'ra, daza'rui mono bâ.

2Tawamhã Pedru hã ma tô apâ mo, Zeruzalẽ u. Wisi wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra. Zudeu'õ norĩ ãma te ãne sima rosa'rata za'ra, ta

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã: “Zezusi hã da te saze za'ra nherẽ, danhihâiwata nhihâri õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono õ di za.”

3Tahawa, ma tô tãma nharĩ za'ra, Pedruhu ma, ãne: — Zudeu'õ norĩ ãma te nasi asõ, isihâiwata nhihâri'õ norĩ nhorõwa ãma. Ma tô duré nasi isiré asa za'ra.

4Tawamhã Pedru hã ma tô tãma siwasu'u za'ra, isãna'rata hawi uburé ãma iromhâimana mono zém na hã. Ãne te tãma siwasu'u za'ra:

5— Zopi ãma ĩnhamra ré, wa tô marĩ hã 'madâ, ĩnhotõ 'rowim ne. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩmreme ré, wa tô 'madâ. Zazahâ hâi wa'õtõ waré wawẽ hã ma tô we ĩtẽme si'ra, hâiwa hawi. Ihâ nhipti wahuré na ma tô we ãma wasisi. Tawamhã ĩnho're ma tô nomro.

6I'remhã te 'madâ'â wa, wa tô ropodo hã ab'madâ, ipoto mono bâ. Abaze hã siwazari, wa tô ab'madâ, isahi zama. Ti'ai baba di'i na 're inomro mono norĩ zama, duré hâiwi 're isisa'rei mono zama, si hã wa tô ab'madâ, siwazari.

7Ni'wai mreme hã wa tô duré wapa. Te ĩma tinha, ãne: “Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwĩrĩ da, asai hâ.” Ãne ma tô ĩma tinha.

8Tawamhã wa asa duré tãma tinha, ãne: “Ĩnhib'apito, mare di. Marĩ hã iwasétére hã te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hã te te wawi isawi hã.” Ãne wa tô asa tãma tinha.

9Tawamhã hâiwa hawi te we duré ĩma tinha, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono, marĩ hã iwẽ na te te aima wasu'u wamhã, wasété õ nherẽ, asiwi wẽ'õ õ di za.”

10Tô õhõ na si si'ubdatõ ma tô ĩma tinha. Tawamhã apâ ma tô ti'â, hâiwa u.

11Apâ te te âri parip si, aibâ norĩ hã si'ubdatõ ma tô ĩzô 'maihaihutu, ĩza'warizéb u hã. Sézaréa hawi da te ãma ĩtẽme isatõrĩ za'ra hã ma tô ĩzô aihutu.

12Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ĩma waihu'u, awa'awi ime ĩmorĩ za'ra da. Tahawa, wa tô ime ĩmorĩ za'ra. Isazei'wa norĩ hã, Zopi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hawi ĩsiré we isi'aba'ré norĩ hã 6 na ihâiba hã, ta norĩ hã ma tô duré ĩsiré ai'aba'ré, Sézaréa u. Wasihutu wamhã, aibâ hã ĩzô ihârâ nhorõwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Coneliuhu nhorõwa u.

13Ta hã ma tô wama rowasu'u za'ra, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u itẽme isihâi'ré na. Itẽme wisi wamhã, ma tô ãne tãma rowasu'u: “Ma'ãpé, da'mazatõrĩ, Zopi u da'maimorĩ da, Sima Pedruhu zô.

14Ta hã te za Zezusihi wasu'uwẽ na aima rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba da, aihĩni asõrõwa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ zama.”

15— Tawamhã wa hã wa tô tãma rowasu'u na sãna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, isãna'rata hawi te te wama isõmri za'ra ne hã.

16Tawamhã Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, iwana te te wama irowasu'u za'ra hã, ãne: “Zuwã Batista hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Tanei õ di za oto. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto Tipẽ'ẽzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, iré 're anomro u'âsi aba mono da.” Ãne ma tô wama rowasu'u.

17Wanhib'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã wama sõmri za'ra. Misire õhõ si we te te wama isõmri za'ra ne, ma tô tãma sõmri za'ra, ta norĩ ma. E marĩ, wa za tawamhã wa hã 'manha. E 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'manharĩ, wa za ĩsiwi wẽ'õ. E wa za ĩsiwi da'awẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono, te te sima dawẽ nherẽ. Mare di. Te da'awẽ'õ õ di za.

18Ãne hã te te wapari za'ra wamhã, asa te te tãma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto. Tahawa, ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Tawamhã te oto sima rowasu'u za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô zudeu'õ norĩ zama pisutu za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono siré, rowẽ na 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

Ãtioquia ãma Zezusihi zazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã Estewã da te dasiwi iwĩrĩzéb zarina, isazei'wa norĩ ãma da te rowaséte za'ra wa, ma tô da te ropé, isazei'wa norĩ hã Zeruzalẽ hawi. Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi u, duré Ãtioquia na 'ri nho'õmo nhisi u zama. Si'aba'réi ré, zudeu norĩ ma si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ na. Zudeu'õ norĩ ma, zahadu te te ãma rowasu'u za'ra õ di.

20Tane nherẽ, ihâiba amo norĩ hã, Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma aré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, duré Sireni ãma danhipti'a nho'õmo amoi ãma aré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ma tô ai'aba'ré, Ãtioquia u. Ta norĩ hã zudeu norĩ ma si, te te rowasu'u za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi wasu'uwẽ na hã. Zudeu'õ norĩ ma zama, ma tô ãma rowasu'u za'ra.

21Tawamhã Wanhib'apito hã ma tô õ norĩ hã pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Tahawa, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni oto, Wanhib'apito niwĩ 're dahâimana za'ra mono da oto.

22Tawamhã taha wasu'u hã ma tô isazei'wa norĩ hã wapari za'ra, Zeruzalẽ ãma siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, Banabé hã ma tô satõrĩ za'ra, Ãtioquia u morĩ da.

23Tamomo wisi wamhã, ma tô waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ na dama 're isõpru mono zém na hã tame. Tahawa, toi uptabi di, Banabé hã. Tawamhã ma tô dama roti, ãne: — Aihĩni, aipẽ'ẽ na sada 're asimi'ẽ za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito niwĩp si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

24Banabé hã, aibâ iwẽ. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na si 're imorĩ u'â ta hã. Wanhib'apito te te sina 're i'umnhasi u'âsi mono. Tahawa, ma tô Wanhib'apito zazei'wa hã dasina tahâ'â ni, Banabéhé nhimirowasu'u zarina.

25Banabé hã te oto mo Tasu u, Sauluhu zô te te robzabu da.

26Tawamhã tamomo wisi wamhã, ma tô sõpẽtẽ. Ta hawi, ma tô apâ saprõ, Ãtioquia u. Tame te aimasisi zahuré oto. Isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono norĩ 'rata te 're simasisi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tô ãma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hã. Tame ma tô Cristuhu nhib'a'uwẽ na da te 're sisi na'rata za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're inomro mono norĩ hã, Ãtioquia ãma hã.

27Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ, ni'wam norĩ hã te ai'aba'ré, Zeruzalẽ hawi, Ãtioquia u.

28Agabu na aibâ nhisi hã te ime timorĩ za'ra, tisiré isadawa wasu'u'wa norĩ me. Tawamhã Ãtioquia u sihutu wamhã, Agabu hã ma tô hâiwi za. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma iwaihu'uzéb zarina, ma tô dama waihu'u siro romhâ ré, amnho hã daro mono bâ za dawi isi'utõrĩ mono na hã. (Roma ãma danhib'apito Claudiu hã te te dama 're roti mono ré, ma tô ãne hã tô da'ãma tiromhâiba, amnho õ na hã.)

29Tahawa, Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô sima roti za'ra, isibro hã ihâiba mono bâ tãma 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudéa ãma isazei'wa norĩ ma, te te tãma sõmri za'ra da.

30Tawamhã ma tô te te tãma po'o. Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô iré satõrĩ zahuré ni Zeruzalẽ u, Sauluhu me, tame da'madâ'â'wa norĩ ma, te te sõmri zahuré da, isibzari za'ra hã.

Atu 12

Pedru hã dazazém hawi 'Re ihâimana u'âsi mono te te isõ'reptuzé wasu'u

1Tawamhã apito Erodihi zadawa para ma tô isazei'wa norĩ ma, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra.

2Tahawa ma tô Zuwãhã dub'rada Tiagu hã dasiwi wĩrĩ ni, isi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihi zadawa para.

3Tawamhã zudeu norĩ ma, ma tô tãma rowẽ za'ra, Tiagu da te dasiwi iwĩrĩzé hã. Tahawa, Erodi hã ma tô Pedruhu zama dama ti'ru, da te dasiwi âri da, dazazéb 're, da te sẽrẽ da. I'u'ẽtẽ duptoi'õ na dasa, da te 're ihuri mono zé bâtâ na ma tô siwi ti'â.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi tisẽ, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hã si'utõrĩ parip si, da'ãma rowairébé'wa norĩ nho're sab da, ma tô a'â siwi tisẽ, dazazéb 're, da'ãma rowairébé'wa norĩ hã da te iwĩrĩzéb da hã, te te siwi ãma rowairébé da. Tahawa, da'wapéi'wa norĩ hã te nasi 'madâ'â za'ra siwa'rãmi. Maparane si'uiwa na si hã te nasi mararé itẽme ai'aba'ré. Abzuma zama te nasi siwa'rãmi ai'aba'ré, bara na zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madâ'â za'ra da. Uburé hã 16 na ihâiba za'ra hã, da'wapéi'wa norĩ hã.

5Pedru hã dazazéb 're, sãmra ré, te isazei'wa norĩ hã sa'ẽtẽ ãma mreme zusi u'â, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã.

6Pedru hã Erodi te te dama i'ruzé hã romhuture di oto, da'ãma rowairébé'wa nho're sab da hã. Taha wamhã, awẽpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi ãma rowairébé da, niha wamhã, duré da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã te Pedru hã oto nhono, bara na. Ãhã wamhã, da'wapéi'wa norĩ wa'wa, maparane isi'uwazi nhorõ rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa i'madâ'â'wa norĩ hã te duré ãhã wamhã aima'wara zahuré.

7Tawamhã hâiwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã awa'awi ma tô itẽme wi, mara wa'wa. Ãhã wamhã, mara wa'wam nherẽ, dazazéb 'remhã ma tô tirowa'a pese, 'ri 're wa'wa ãma hã. Hâiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedru hã résí isisé ãma, utu da. Tawamhã te tãma tinha, ãne: — Ai'aba'ré na aiwahutu. Tahawa, ipawasisizé hã si'uihâ na ma tô tãma asisina, isi'uwazi nhorõ rudu hã.

8Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa hã te duré tãma tinha, ãne: — Ai'uza hã ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. Tawamhã Pedru, ma tô ãma saze, te te 'manharĩ da. Te duré tãma tinha: — Ai'ubuzé ihâpa ré, we ĩzarina aimorĩ.

9Tawamhã sõtõ 'rowim ne, ma tô isarina watobro Pedru hã, te te irosawẽrẽ ne hã. Te te waihu'u õ di, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, itẽme iwisi na hã, hâiwa hawi.

10Tawamhã 'ridawa 'madâ'â'wa imorĩ'rada hã ma tô sa're zahuré. Taha nhana're isa hã ma duré sa're zahuré, Pedru norĩ hã. Tawamhã ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi tete 'manharĩ na 'ridawa nhito pese u. Tawamhã uihâ na ma tô 'ridawa nhitobzé hã tãma aiwãnhizari zahuré. Õne haré ma tô oto tipusi zahuré. Bâdâdi na ma tô tineb zahuré. Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô Pedruhu wi aimani, awa'awi.

11Tahawa, Pedru hã ma tô 'râwi sina rosa'rata, ãne: — E niha. Te rosawẽrẽ newa. Tane nherẽ, tô sena ma tô Wanhib'apito hã we ĩtẽme satõ, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa hã Erodihi wi, te te ĩnho'reptu da, zudeu norĩ te te sima iwẽ za'ra zéb zarina, ĩdâ'â tõ da.

12Tawamhã ãma iromhâimanazém na tô sena te te oto sina waihu'u wamhã, Mariaha nhorõwa u ma tô mo, Pedru hã. Zuwã Marcuhu na, Maria hã. Tame da'ahâ na ma tô tasi'rã'õtõ ni, ãma damreme zusi da. Taha wamhã, tamomo te oto mo, Pedru hã.

13Wisi wi, ma tô 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzé hã ta'a. Tawamhã dama romhuri'wa hã ma tô itẽme wahudu pi'õ hã, Rodi na isisi hã 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da.

14Tawamhã Pedruhu mreme te te waihu'u wamhã, ma tô sima rowẽ. Rowẽ te, si'aba'ré na apâ sipi'rai wa, ma tô 'ridawa na po're ha'â. Te te tãma 'ridawa ãna, te tisiré norĩ ma te te wasu'u da, wara. Ãne ma tô tãma wasu'u za'ra: — Pedru hã te za, 'ridawa.

15Tahawa, te pi'õi ma nharĩ za'ra, ãne: — Mare di. Ma ai'rãsiwamna. Ãhã wamhã, ma duré asa ãma tãma wa'rãmi za'ra, ãne: — Tô sena te za, Pedru hã. Tawamhã te oto nharĩ za'ra, ãne: — Ãté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã.

16Ãne ré, te Pedru hã nasi 'ridawa ta'a. Tahawa, ma tô oto tãma 'ridawa za'ra. Ãhã wamhã, õ hã na tô te te siwi 'madâ'â wamhã, ma tô oto ãma titob'uzu za'ra, sena na.

17Tawamhã Pedru hã ma tô tinhib'rada hã tãma wẽ za'ra hâimo, ari'iwi si'ubumro da. Taha pari, ma tô tãma siwasu'u za'ra, Wanhib'apito hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dazazém hawi, te te iwazere na. Te duré tãma nharĩ za'ra: — Tiaguhu ma, te za ĩwasu'u za'ra wa'wa, duré isiré isazei'wa norĩ ma zama. Taha pari, ma tô tiwi timorĩ za'ra nimomo.

18Tawamhã ãma awẽ wamhã, awẽ wi, da'wapéi'wa norĩ hã Pedru te te siwi sa'rese za'ra õ wa, ma tô tiwi tirowaihu'u'õ za'ra.

19Ãhã wamhã, Pedruhu zô sõpré pese da, ma tô Erodi hã tãma nharĩ za'ra. Tane nherẽ, sô sõpré pese mono nherẽ, te te siwi sãmri õ di. Tahawa, Erodi hã ma tô i'madâ'â'wa norĩ hã sadanharĩ pese za'ra, Pedruhu ãma. Taha pari, ma tô dama 'ru za'ra, da te siwi simro da, dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã.

Apito Erodihi dâ'âzé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Sézaréa u, tame sãmra da a'â, niha bâtâ na.

20Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'âsi dazada hâimana, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ zada, duré Sidõ na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ da zama. Tahawa, Tiru hawi ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã ai'aba'ré, apito Erodihi u, Sidõ hawib zama. Erodi hã te te siwi sadaihu'u da, ma itẽme hã sito. Tawamhã Blastu na Erodihi nhibrob 'madâ'â'wa nhisi u uimrehẽne, ma tô aihutu. Tawamhã te ãne tãma siwasu'u za'ra, Blastuhu ma hã: — Ma'ãpé, wa'ãma aime za'ra na, Erodihi me apâ wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hã wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, isib'a'uwẽ norĩ wi apâ. Tawamhã Blastu hã ma tô ãma saze za'ra, ãma sime za'ra da. Taha pari, ma tô Erodihi u aihutu, te te duré ta hã sadawa pibu za'ra da, tisazé te te apâ 're i'uipra za'ra mono zéb da hã.

21Tahawa, Erodi hã bâdâ te te sima ipisutuzém na ma tô ti'uza wẽ ihâpa hã sima tisẽ. Taha wamhã, Danhib'apito 're isimasisi mono zéb ãma ma tô nhamra, tinhimirotizéb ãma, te te dama roti da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã te te dama roti pari, ma tô ãne ãma tawata za'ra ni, damreme
'rãihâ na: — Õhõ mreme hã, aibâ mreme õ di. Ihâiba'õi mreme, duré
iwaihu'upese mreme.

23Tawamhã awa'awi ma tô hâiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azâ,
ihâzé pire na, Erodi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're idawata za'ra
mono zé hã te te sima sawi wa, ma tô azâ. Marĩ hã isãna wai'u ne hã ãma
sépu'u wa, ma tô oto dârâ, Erodi hã.

24Ãhã wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ropé, 'ri pâ.
Sadawa wasu'u za'ẽtẽ di oto ropâ.

Banabé norĩ hã Saruhu me, Ãtioquia u apâ inebzé wasu'u

25Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô apâ tineb zahuré, Sauluhu me, Ãtioquia
u. Isazei'wa norĩ nhibzari te te i'wapé zahuré hã te te dama sõmri zahuré
pari, ma tô apâ tineb zahuré, Zeruzalẽ hawi. Taha wamhã, te Zuwã Marcu
hã isiré timorĩ zahuré.

Atu 13

Banabé norĩ hã tinhimiromhuri na te te isãna'rata zahuré zé wasu'u

1Tawamhã Ãtioquia ãma 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ
hã duré dama rowahutu'wa norĩ hã te 're si'ubumro, isazei'wa norĩ wazari.
Ãne isisi norĩ hã: Banabé, duré Simiã, isisi amo na isisi hã Ihâimana 'rã na;
duré Luciu, Sireni ãma aré 're isãmra mono hã; duré Saulu, duré Manaé,
apito Erodihi siwadi aré, Manaé hã, Erodihi nhorõwa ãma siré prédub
zahuré wa.

2Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô ta norĩ hã saihuri ãna asimro a'â,
Wanhib'apito ãma wata za'ra da. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono
pẽ'ẽzani hã ãne tãma waihu'u za'ra: — Banabé norĩ ma, wa tô romhuri hã
pisutu zahuré, Sauluhu me. Te te ĩma 're romhuri zahuré mono da, wa tô
ĩsima pisutu zahuré, ta norĩ hã. Tahawa, te ipisutu zahuré zéb zarina, te za
oto tãma ipisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te duré mreme zu, saihuri ãna. Tinhib'rada ma tô i'rãi ãma sa'ra za'ra, Banabé norĩ 'rã nhisiwimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tãma pisutu za'ra da, romhuri hã. Taha parip si, ma tô siwi satõrĩ zahuré, neb zahuré da oto.

Sipri ãma Banabé norĩ te te iromhuri zahuré zé wasu'u

4Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô tineb zahuré, Sauluhu me. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, ma tô tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sipri na rob'ré za'iti nhisi u. Ãhã wamhã, rowa'u'u na uba'renem na ma tô saprĩ zahuré, dame.

5Tawamhã ma tô aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô tinhimiromhuri na sãna'rata zahuré. Zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ma tô tame 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama sadawa wasu'u zahuré. Taha wamhã, Zuwã Marcu hã ma tô ime timorĩ zahuré, romhuri na te te pawaptob zahuré da.

6-8Sipri na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu, Pafusi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame abzé tede'wa hã ma tô sõpẽtẽ za'ra, zudeu norĩ siré hã, Bazezusi na isisi hã. Gregu norĩ nhiminhisi na hã Erima na isisi amo hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazezusi hã. Sérgiu Paulu na danhib'apito nhisi hã. Ta hã, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhã ma tô sô tihârâ zahuré, Banabé norĩ zô Sauluhu me, te te wapari pese da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã Erima hã abzé tede'wa hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tiwi wẽ'õ zahuré, danhib'apito hã Zezusihi wasu'uwẽ te te saze tõ da.

9Tawamhã Saulu, Paulu na isisi amo hã, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani tãma ihâimana za'ẽtẽ zarina, ma tô abzé tede'wa te te 'madâ'â sina,

10tãma tinha, ãne: — Wa'uburé 'ra, a hã. Uburé iwẽ nhitob'ru, a hã. Aihâimana nhipese di. Iwasété si, te asima 're i'azawi pese mo. 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono nhimiroti hã wẽ nherẽ, te dawi ãma 're i'azaprĩ u'âsi mo, iwasétére na.

11Ãhã na 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ai'azâ. Tawamhã te za a'â atob'a. Bâtâ nhimirowa'a hã 'madâ'â õ di za a'â. Tawamhã awa'awi, ma tô titõmozazu, Erima hã. Ma tô duré tiwi tirobra, tob'a wa. Tahawa, ma tô te te nasi rob'upi dazô, ni'wa hã te te saprõni da.

12Tawamhã danhib'apito hã aibâ itob'a na te te 'madâ'â wamhã, ma tô saze, sena na Zezusihi wasu'uwẽ hã. Wanhib'apito nhimiroti na ma tô duré titob'uzu.

Ãtioquia amoi ãma Paulu norĩ te te iromhuri zahuré zé wasu'u

13Tawamhã Paulu norĩ hã te ai'aba'ré, Pafusi hawi, Pãfilia na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba'ré, dame. Tane nherẽ, taha wamhã Zuwã Marcu, ime morĩ zahuré õ di. Ma rẽme zahuré, tame Zeruzalẽ u morĩ da apâ. Pãfilia u sihutu wamhã, Peregui na 'ri nho'õmo nhisi u te ai'aba'ré, Paulu norĩ hã.

14Ta hawi, te duré ai'aba'ré, Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô aihutu, Ãtioquia u. Sihutu wamhã, sabadu na ma tô asisi, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u hã. Tame te taha wamhã asimro ni.

15Tawamhã ma tô ni'wa hã dama sõré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'érézém na hã. Isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te duré dama sõré. Te te sõré za'ra parimhã, rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô Paulu norĩ hã ãne 'mahârâ za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, asima wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za wama irowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da.

16Tahawa, Paulu hã hâiwi ma tô za. Tinhib'rada, ma tô dama wẽ, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã te dama tinha, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Duré zudeu'õ norĩ, a norĩ wa'aba zama wasiré õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ hã, ĩwapari za'ra wa'aba.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17'Re ihâimana u'âsi mono hã Izaraéu nhihudu norĩ nhib'apito hã ma tô wahi'rata norĩ hã sima pisutu za'ra, ãma sib'a'uwẽ za'ra da. Isihudu sidâpâsi, ma tô te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu ãma tisiré'õ norĩ 'rata 're si'ubumroi mono ré hã. Ta hawi, ma tô sani za'ra, tiwaihu'u pese na.

18A'ubuni wi, 're dahâimana za'ra mono ré, ma tô te te 're da'ab'madâ'â pese da'ãma wa'a ãna simi'ẽ na, tãma 're damreme wasété hâ za'ra mono nherẽ. 40 na ma tô da'ãma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madâ'â mono ré hã.

19Cana'ã na romnhisi ãma ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'uprosi. 7 na dapoto wamri mono bâ ma da'uprosi, a'uwẽ norĩ hã iwa 're idasi'ubumroi mono hã. Tawamhã tinhib'a'uwẽ ma, ma tô sõmri za'ra ti'a hã, Izaraéu nhihudu norĩ ma.

20Iwa dawi 're rob za'ra mono ré hã, 450 na ma tô ãma tiwahub za'ra. — Tawamhã dama imreme pire norĩ hã misi sidâpâsi ma tô dama pisutu za'ra, isadawa para da'ãma rowairébé'wa 're hâimana za'ra mono da, Samuéu hã ipotozéb u. Tawamhã ma tô podo, Samuéu hã. Prédu wamhã, ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hã isadawa 'mahârâ'wa.

21Tawamhã Izaraéu nhihudu norĩ hã ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, ni'wa hã danhib'apito ne, te te 're ida'uwati mono da hã, te te pisutu da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tãma hâiba nhomri za'ra, Saulu hã da'uwati'wa da. Sauhu mama hã, Quisi na isisi hã. Bẽzamihĩ nhihudu ta hã, Quisi hã. Saulu hã te te 're da'uwati mono ré hã 40 na ma tô ãma tiwahu.

22Tawamhã te te oto 're da'uwati mono tõ da, ma tô waze, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isa'u hã ma tô Dawi hã dama hâiba nho, da'uwati'wa da oto. Ta hã ma tô duré wẽsã oto. Ãne te te iwẽsãmrizé hã: “Dawi hã Zéséhé 'ra ĩma wẽ di. Ĩnhimiroti te te ãma uwaimrami da, te za te te 're ĩwapari u'âsi.” Ãne ma tô Dawi hã wẽsã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Dawihi nhihudu uwaibaba, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu Zezusi hã, Izaraéu nhihudu norĩ nho'reptui'wa da hã. Wahi'rata norĩ ma, te te iropisutuzéb zarina, ma tô pisutu.

24Zezusi hã tinhimiromhuri na te te dama sãna'rata õ ré, ma tô Zuwã Batista hã te te dama 're rowahutu, wasiré Izaraéu nhihudu norĩ ma, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, duré â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da.

25Tawamhã tinhimiromhuri te te isazârizéb u ro'rutu wapsi, te dama siwasu'u, ãne: “Cristuhu zô te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhã te ĩ'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu newa. Tazahã, ta hãi õ di, wa hã. Ĩza'u si ĩma ipire hã te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa hã tãma ĩwapure di za. Tãma ĩwapure wa, ipara'uza wasisizé, te apâ tiwi wasihu waihu'u õ di za, ĩnhisé wa.” Ãne te dama siwasu'u, Zuwã Batista hã.

26Te duré dama tinha, ãne: — Wasiré Abra'ãhã nhihudu norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba, duré zudeu'õ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ zama. Uburé wa'udâna ma tô iwasu'uwẽ hã wei watẽme satõrĩ za'ra, wahâiba mono bâ, danho'reptuzé wasu'u hã.

27Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono hã, duré tame dama ipire norĩ zama, Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra õ di. Sabadu sidâpâsi, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã da te dasima 're sõré za'ra mono nherẽ, iwasu'u hã te te waihu'u za'ra õ di, ta norĩ hã. Tahawa, Zezusi hã dâ'â da, te te siwi ãma roti wamhã, te te waihu'u za'ra ãna, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã siwi ãma uwaimra, si'uihâ na.

28Zezusi hã marĩ iwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, ma tô õ norĩ hã siwi waptẽ, Pilatuhu wi, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, wasété ré ne.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Tawamhã Zezusihi ãma uburé 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré 'rada hã te te siwi ãma uwaimrami parip si, ma tô siwi si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi. Ãhã wamhã, ma tô duré siwi tisẽ, ẽtẽ zahâpâ wa, ab're 're.

30Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô apâ hâiwa'utu, dâ'â uptabi nherẽ.

31Tawamhã apâ hâiwa'utu pari, ma tô nasi dama sihâi'ré, bâtâ ahâ na, Zezusi hã. Galiléa hawi, Zeruzalẽ u aré isiré isi'aba'ré norĩ ma, ma tô nasi tãma sihâi'ré za'ra. Ta norĩ hã te oto te te dama 're wasu'u wẽ za'ra Zezusi hã, Izaraéu nhihudu norĩ ma.

32— Wa norĩ zama iwasu'uwẽ hã wa te aima sõmri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni.

33'Re ihâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te iropisudu hã ma tô wama ãma uwaimrami za'ra oto, wasiré isihudu norĩ ma. Zezusi hã ma tô apâ hâiwa'udu. Apâ ihâiwa'utuzé wasu'u na 'Re ihâimana u'âsi mono ãma danho're na rob'ui'éré, isãna'remhã, te wama wasu'u, ãne: “A hã ĩ'ra. Ã bâtâ na aihâiwa'utuzém na wa za Aimama na aima 're ĩhâimana.”

34— Duré ãma rob'ui'éré 'rata hâiba amo hã te duré wama wasu'u 'Re ihâimana u'âsi mono, Zezusi dâ'â uptabi nherẽ, apâ za te te ihâiwa'utuzém na, dâ'â u'âsi nomro tõ da. 'Re ihâimana u'âsi mono te tinha, ãne: “Dawihi ma, tô sena marĩ iwẽ na te tãma iropisutuzém na wa za taha u'âbâ aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa.”

35Ihâiba amo na rob'ui'éré isãna'remhã, te duré wama wasu'u za'ra, ãne: “Te te aima 're iromhuri wẽ u'âsi mono hã dâ'â wamhã, rẽme õ di za, hâiba 'ro tõ da.”

36Te duré dama rowasu'u, ãne: — Dawi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma sina uwaimra, te te tãma ipisutuzéb zarina. Te te sina tãma uwaimrami pari, ma tô dârâ, Dawi hã. Ihi'rata norĩ 'ru ãma ẽtẽ zahâpâ wa ab're wa, ma dasiwi sẽrẽ ni. Da te dasiwi sẽrẽ wamhã, ihâiba hã ma ti'ro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono apâ te te ihâiwa'udu hã, 'roi õ di. Hâiba wẽ na ma tô apâ hâiwa'utu.

38-39Wasiré norĩ, ma'ãpé aihĩni ĩwapari pese za'ra wa'aba, tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hã, dawasété pari'wa. Duréihã, Mozési hã ma tô wahi'rata norĩ ma ãma rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na. Isimiroti zarina 're dahâimana za'ra mono nherẽ, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, ãma. Tane nherẽ, ãhã na Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te za oto te te 're da'awẽsãmri.

40-41Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, ãne: “'Re aihâimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, ipipa na. Tawamhã za te dama irob'manharĩzém na te za ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mo, ni'wa hã te te ãma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherẽ. 'Madâ'â za'ra wa'aba. A norĩ wa'wa hã ĩ'ãma aiwa'ẽ za'ra wa'aba norĩ hã, te za tãma 're a'rãmi za'ra wa'aba mo, ĩnhimirob'manharĩ pipa ma. Tawamhã ĩzadawa para te za ai'utõrĩ 'wa.”

42Tawamhã Paulu norĩ hã zudeu norĩ te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wi, ma tô waptẽrẽ zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da.

43Tawamhã rowahutuzém hawi dawairébé wamhã, da'ahâ na te Paulu norĩ siré ai'aba'ré ni, Banabéhé me, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ hã, duré zudeu norĩ hâimanazéb zarina 're ihâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ma tô tãma roti za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

44Tawamhã sabadu amo na aihĩni ma tô tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho'õmo ãma 're idasi'ubumroi mono hã, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te iwapari za'ra õ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45Tane nherẽ, da'ahâ na idasi'rã'õno hã zudeu norĩ hã te te da'madâ'â za'ra wamhã, ma tô da'ruiwapari za'ra. Tawamhã Pauluhu mreme hã ma tô dawi wẽ'õ za'ra, zudeu norĩ hã. Tahawa, timreme na ma tô nasi ãma tãma wa'rãmi za'ra, Pauluhu mreme wa'rãmi. Ma tô duré ãma tiwa'ẽ za'ra.

46Tane nherẽ, pahi ãna ma tô Paulu norĩ hã tãma nharĩ za'ra, zudeu norĩ ma, ãne: — A norĩ wa'aba ma, uimrehẽne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tane hã tô, wẽ di. Tane nherẽ, taré newa, ma tô asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa, iwasu'uwẽ hã. Tahawa, ibâi õ di, hâiwa ãma rowẽ ãma 're i'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata. Tahawa, wa za airẽme za'ra wa'aba ni, zudeu'õ norĩ ma, wa te tãma 're rowasu'u za'ra mono da oto.

47Wanhib'apito hã ma tô ãne na wama roti za'ra oto: “A norĩ wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, zudeu'õ norĩ ma, 're rob'uiwẽ za'ra wa'aba mono da, iwẽ na, taha zarina te 're ida'anho'reptui mono zém na daro mono bâ ãma 're ropéi wa'aba mono da, dama.”

48Tawamhã zudeu'õ norĩ hã Pauluhu mreme te te wapari za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Wanhib'apito zadawa wasu'u na ma tô tiwata za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowẽ na i'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima ipisutu za'ra norĩ hã ma tô saze za'ra, Zezusi hã.

49Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u hã ma tô ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'õmo ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ u.

50Tane nherẽ, zudeu norĩ hã ma tô tame dama ipire norĩ hã wada'uri wasété za'ra, Paulu norĩ zada hâimana za'ra da. Pi'õ norĩ hã imreme pire norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata za'ra mono norĩ, zudeu'õ norĩ, ta norĩ zama ma tô wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da. Tawamhã ma tô ãma rowasété zahuré ni, Paulu norĩ ãma, Banabéhé me. Ma tô tãma rob'ru zahuré ni, ta hawi danhipti'a nho'õmo hawi neb zahuré da, danhiti.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

51Tawamhã Paulu norĩ hã ma tô tipara zapru hã wamirĩ zahuré, da'ãma dâ'â zahuré tõ da oto. Tahawa, õne haré ma tô tineb zahuré, Iconizu na 'ri nho'õmo nhisi u.

52Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã Ãtioquia ãma 're isi'ubumroi mono hã te 're to za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ma tô aptete za'ra, ipẽ'ẽ mono bâ.

Atu 14

Paulu norĩ hã Iconizu ãma te te iromhuri zahuré zé wasu'u

1Tawamhã Iconizu u ma tô aimasisi zahuré, Paulu norĩ hã, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhã, Ãtioquia ãma sada iromhâimana zahuré ne, ma tô duré sada tiromhâimana zahuré. Ãhã wamhã, Zudeu norĩ te, rowahutuzéb u ma tô tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhã simirowasu'u wẽ wa, mreme wapari ze zahuré di, dama hã. Tahawa, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, zudeu norĩ hã, zudeu'õ norĩ me.

2Tane nherẽ, zudeu norĩ te te 're isaze za'ra mono õ hã ma tô zudeu'õ norĩ hã wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da, Paulu norĩ zada, uburé siré isazei'wa norĩ zada zama.

3Tane nherẽ, Paulu norĩ hã te Iconizu ãma aimasisi hâ zahuré. Pahi ãna ma tô Wanhib'apito hã dama wasu'u wẽ zahuré. Tawamhã iwasu'uwẽ hã tô sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhib'apito hã ma tô Paulu norĩ pawaptob zahuré, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marĩ iwẽ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ zahuré mono da tame.

4Tane nherẽ, õhõ na si misi da te dasima ãma rosa'rata za'ra õ di, 'ri nho'õmo ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã. Ma tô dasima aipo'o ni. Ni'wam norĩ hã ma tô zudeu norĩ niwĩ 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ hã te duré Paulu norĩ niwĩ 're hâimana za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ niwĩ.

5Tawamhã ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hã zudeu'õ norĩ me, ma tinhib'apito norĩ me ãma sisaze za'ra, Paulu norĩ ãma te te rowasété za'ra da, duré ẽtẽ na te te siwi pãrĩ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tawamhã damreme te te sina wapari zahuré wamhã, ma tô dawi aimani zahuré, wara sina, Paulu norĩ hã. Tahawa Rica'oniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tô tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risitira na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aimasisi zahuré, duré Débi na 'ri nho'õmo nhisi amoi u.

7Tame te duré dama rowahutu zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ na.

Paulu norĩ hã Risitira ãma duré Débi ãma te te iromhuri zahuré zé wasu'u

8Tawamhã Risitira ãma te aibâ hã 're sãmra, ipotozém hawi imorĩ'õ hã para uwa zahuré wa.

9Paulu hã te te dama rowasu'u ré, ma tô ihi'ré hã mreme wapa. Tawamhã Paulu, ma tô itẽme rob'madâ. Te te 'madâ'â wamhã, ma tô sina waihu'u, tô sena Wanhib'apito te te isaze na hã, duré te te pese da, te te sina i'umnhasi na hã.

10Tahawa, te mreme 'rãihâ na tãma tinha: — Aiwahutu. Hâiwi asa na, aipara na. Tawamhã ihi'ré, si'aba'ré na ma tô hâiwi za. Ma tô duré oto timorĩ wẽ.

11Tahawa, Paulu te te iwahudu hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô dasima 'mahârâ za'ra ni, dasimremezém na ãne: — Ihâiba'õ norĩ, iwaihu'upese norĩ hã ma tô wei watẽme 'manhi'ra zahuré. Ma tô si'aibâ zahuré, ãma 're iwawata za'ra mono norĩ hã.

12Tawamhã Paulu norĩ hã ma tô sisi zahuré ni, Banabéhé me, ihâiba'õ norĩ hã waihu'u pese newa da te dasima 're isisi za'ra mono zém na. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paulu hã Mecuriu na ma tô duré dasiwi sisi ni, rowahutu'wai wa.

13Zupitéhé ãma 're idawata za'ra mono zé hã 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Tahawa, aibâ hã Zupitéhé ma da'ãma 're imreme mono hã ma tô powawẽ hã saprõni zahuré, ãma 're idawata za'ra mono zéb u, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirãrã na ma tô sõ'rebzu zahuré, tãma 'madâ'â ze zahuré da. We isaprõni zahuré 'wa hã ma tô dasine sima

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wẽ, powawẽ hã te te pãrĩ zahuré da, ãma dawata za'ra da, Paulu norĩ ãma, waihu'u pese zahuré newa.

14Tawamhã te te i'manharĩ wasu'u Paulu norĩ hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawa'wa u tizasi waré zahuré. Taha wamhã, ti'uza hã ma tô hâiwazu zahuré, tinho'utu nho'õmoi baba, rob'ru te. Te te hâiwazu zahuré sina, ma tô hârâ 'rãihâ na da'mahârâ zahuré, ãne:

15— Aibâ norĩ, e marĩ da, te za tane i'manharĩ za'ra wa'wa. Tô'ã. 'Manharĩ za'ra wa'aba tõ. Wa norĩ hã aibâ, asine za'ra wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwẽ na wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô we wanem ni, atẽme za'ra wa'aba. Wa tô duré aima roti za'ra wa'aba ni, taré romhâiba na ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, iwaihu'upese newa ãma 're aiwata tõ za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hâiwa nhirõtõ 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré âporé 'manharĩ'wa. Uburé ti'ai ãma 're idanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hâiwa nhirõtõ ãma 're idahâimana za'ra mono da zama, duré â 'râwi 're inomro mono da zama.

16Duréihã, dahi'rata sidâpâsi da te dasima iwẽzéb uwaibaba te 're danomro. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra su'u mono õ di.

17Tane nherẽ, ma tô dama 're siwaihu'u u'âsi, tinhoprubzém na sena 're ihâimana mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tã hã ma tô pisutu, we aima 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aima 're robdi'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hã te duré te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 're i'rã za'ra mono da hã, te te ipisutu zarina, ãma 're asaihuri aba mono da hã, aima ãma 're irobzei u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

18Ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dawi sawi zahuré nherẽ, da te ãma rosahâri waihu'u za'ra õ di aré. Powawẽ hã te aré tô dasiwi pãrĩ ni, Paulu norĩ ãma idawata za'ra zéb da hã. Tane nherẽ, dama mreme pire zahuré wa, ma tô ãma rosahâri za'ra ni oto, da te dasiwi pãrĩ tõ da, iwaihu'upese zahuré newa, ãma dawata tõ zahuré da, Paulu norĩ ãma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã zudeu norĩ hã Ãtioquia hawi te ai'aba'ré, Paulu norĩ zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhã, ma tô ãma dawada'uri wasété za'ra, aihĩni sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhã ma tô ãma tasisaze za'ra ni. Tahawa, ẽtẽ na ma tô dasiwi hâ ni, Paulu hã da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dâ'â newa, ma tô ãma rosa'rata za'ra ni. Tahawa, ma tô da te ãma robâdâ, 'ri ahâ nhiti.

20Tawamhã isiré isazei'wa norĩ hã ma tô siwi uirĩ. I'rata simasab ré, ma tô udu, Paulu hã. Tawamhã 'ri nho'õmo u te apâ mo. Tame awẽm na te oto ne Paulu norĩ hã, Banabéhé me. Débi u te tineb zahuré.

21Tame ma tô dama rowahutu zahuré, iwasu'uwẽ na. Tawamhã da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi nhirã zarina 're danomro mono da oto. Taha pari, te oto apâ tineb zahuré dahawi, siwa'rãmi.

Paulu norĩ hã Ãtioquia u, siwa'rãmi ineb zahuré zé wasu'u

Tawamhã Paulu norĩ hã Risitira wa'wai baba te apâ tineb zahuré siwa'rãmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré Ãtioquia wa'wai baba zama.

22'Ri nho'õmo wa'wai baba neb zahuré wamhã, ma tô isazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra, hâimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te te 're sasõmri u'âsi za'ra mono da. Ãne te duré tãma nharĩ za'ra: — A norĩ wa'wa hã Zezusihi zazei'wai wa, marĩ iwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne na hã te za tô 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hâiwa ãma i'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na. — Ãne te tãma nharĩ za'ra.

23Tawamhã 'ri nho'õmo mono bâ isazei'wa norĩ hã siré 're isi'rã'õtõ mono sidâpâsi ma tô da'madâ'â'wa da hã te te 're apisutu zahuré, Paulu norĩ hã. Sai ãna, te duré ta norĩ hã timreme zahuré, Wanhib'apito ma, te te sina 're i'umnhasi za'ra mono ma, iwasété wi da'wawi 're isimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da, da'madâ'â'wa norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paulu norĩ hã, Pãfilia na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

25Tame, ma tô Zezusihi wasu'uwẽ na dama rowahutu zahuré, Peregui na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha pari, ma tô duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahârizém nhisi u.

26Ta hawi te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhã apâ ma tô aimasisi zahuré Ãtioquia u, Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma timorĩ na te te isãna'rata zahuré zéb u. Ta hawi neb zahuré õ ré, ma tô Paulu norĩ ãma tamreme zusi ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono da, te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, ma tô ãma tamreme zusi ni, Ãtioquia hawi neb zahuré õ ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhã, ma tô apâ aimasisi zahuré.

27Ãtioquia u apâ simasisi zahuré wamhã, ma tô isazei'wa norĩ zô tihârâ zahuré, te te itẽme ubumro da. Tahawa, ma tô dama siwasu'u zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na. Ãne te tãma rowasu'u za'ra: — 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô wapawapto, marĩ iwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ mono da, iwasu'uwẽ hã wa te dama ãwisi da, zudeu'õ norĩ ma zama. Tawamhã ta norĩ zama ma tô te te 're sazei pese za'ra.

28Ãtioquia ãma te oto aimasisi hâ zahuré, Zezusihi nhirã zarina 're inomro mono norĩ 'rata, Paulu norĩ hã.

Atu 15

Zeruzalẽ ãma idasi'rã'õtõzé wasu'u

1Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô aihutu Ãtioquia u, Zudéa hawi. Taha wamhã, te isazei'wa norĩ ma, roti za'ra, ãne: — Zudeu'õ norĩ hã, Mozési wahi'rata norĩ ma, te te ipisutu zarina, 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za.

2Tawamhã Paulu norĩ hã Banabéhé me, te te ãma dazaze zahuré õ di, isimirowasu'u za'ra na hã. Tahawa, te simreme wa'rãmi nasi sa'ẽtẽ ãma sima nharĩ za'ra. Ãne wa, isazei'wa norĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã pisutu za'ra,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Paulu norĩ siré si'aba'ré da, Zeruzalẽ u, tame da'madâ'â'wa norĩ me duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da.

3Tawamhã isazei'wa norĩ hã siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã ma tô ãma ana, isi'aba'rézém na hã. Ma tô si'mazatõrĩ za'ra, ime 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhã Paulu norĩ hã Zeruzalẽ u si'aba'réi ré, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba'ré, duré Samaria na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Taha wa'wai baba, si'aba'réi ré, ma tô isazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u za'ra, zudeu'õ norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono u, 're isipizari za'ra mono na hã. Tawamhã aihĩni ma tô dama ãma rowẽ zani za'ra, tame isazei'wa norĩ ma.

4Tawamhã Zeruzalẽ u ma tô oto aihutu. Sihutu wamhã, isazei'wa norĩ hã, duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, duré da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siwi waibui wẽ, Paulu norĩ hã. Tawamhã Paulu norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aihĩni, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina uburé isadawa para te te dama 're i'ab'manharĩ zahuré mono zém na hã.

5Tawamhã ni'wam norĩ hã ma hâiwi aimasa, farizeu norĩ hã te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhã te dama nharĩ za'ra, ãne: — Isazei'wa norĩ ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudeu'õ norĩ hã, dame 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono da, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're nomro mono da.

6Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, da'madâ'â'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da, niha na hã.

7Tawamhã te te sima ãma romnhoré hâ za'ra pari, ma tô Pedru hã hâiwi za. Ãne te taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Wasisãnawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Duréi 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima ĩpisutu, ĩhâiba pisutu zudeu'õ norĩ ma, Zezusihi wasu'uwẽ na te tãma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. Ãne na ma tô ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa.

8'Re ihâimana u'âsi mono ma, dapẽ'ẽ 'remhã danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di. Zudeu'õ norĩ hã te te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb zarina, ma tô Tipẽ'ẽzani hã ta norĩ ma zama te te 're anhomri, isãna'rata hawi te te wama 're i'anhomri mono ne.

9Ta norĩ hã Zezusi te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô iwasédé hã te te tãma 're apari, wa norĩ hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasédé hã te te wama 're i'apari mono ne. Aimawi hã te te tãma 're apisutu mono õ di, zudeu'õ wa.

10-11E marĩ da, ma tô bété asima iwẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima irob'manharĩ za'ra wa'aba õ zéb zô. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, taha zarina 're iwasisõ'reptu za'ra mono da hã. Wahi'rata norĩ zama te te duré tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di. Tahawa, e marĩ da, wa za bété wasiré isazei'wa norĩ ma, wa te 're roti za'ra, Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're nomro mono da, zudeu'õ nherẽ. Ni'wa hã marĩ ipire uptabi hã te te danhoihi waptob ãna, te te dama isibu 'rãihâ ne, ma tô a norĩ wa'wa hã ipire uptabi hã tãma ipisutu za'ra wa'wa, zudeu'õ isazei'wa norĩ ma hã. Tane nherẽ, tinhoprubzém na si ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu. Õhõ na si te duré ta norĩ zama te te 're anho'reptu, zudeu'õ norĩ hã.

12Tame isi'ubumro norĩ hã te ari'iwi asimro, Banabé norĩ mreme hã te te wapari za'ra da, Pauluhu me. Uburé zudeu'õ norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te 're i'ab'manharĩ zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

13Ta norĩ hã te te dama rowasu'u zahuré parimhã, te duré Tiagu hã dama rowasu'u, ãne: — Wasisãnawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba.

14Sima Pedru, ma tô wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhoprum na zudeu'õ norĩ ãma isime na'rata zém na. Tinhib'a'uwẽ da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're awaibu, zudeu'õ norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ãne na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã ãma rob'ui'éré, tô isarina. Ãne duréihã rob'ui'éré hã, uburé Danhib'apito mreme na hã:

16“Zahadu wa za apâ ĩsina siri, Dawi na aihi'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hã isihudu uwaibaba hã siroti'wa da. 'Ri siprum nherẽ, ti'ai u'ẽne hã te za ubumro ni, da te dasiwi ãma 'ri téb da apâ. Tane duré, Dawi hã duréihã pire na te te 're ida'ab'madâ'â mono zé hã si'utõrĩ nherẽ, wa za isihudu hã pisutu, apâ Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairoti mono da.

17Tawamhã zudeu'õ norĩ zama te za ĩzô 're sõpré, ĩnhib'a'uwẽ da, te ĩsima ipisutu za'ra norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono da.

18Wa hã uburé Danhib'apito, wa tô ãne hã isãna'rata hawimhã dama waihu'u pa.”

19Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Ãhã na ĩnhimirosa'rada hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudeu'õ norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're isipizari za'ra mono norĩ wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono õ di za.

20Ãne si wa za 'manharĩ za'ra ni. Wa za tãma rob'ui'éré za'ra ni, marĩ iwasété uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhã, taha nhi hã te te 're huri tõ mono da, duré siwa'ru tihâimanazé iwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, pi'õ na aibâ na zama, duré danhimizama hã da te 're isõ'reti za'ra mono nhi hã waprui ré te te 're huri tõ mono da, duré danhimizama wapru hã te te duré 're âhuri tõ mono da. Ãne si wa za dawi sawi za'ra ni.

21Rowahutuzé mono bâ, sabadu sidâpâsi Mozésihi nhimi'ui'éré hã da te 're sõré za'ra mono ré hã, ma ãma tiwahub ahâ. Te duré da te dasima ãma 're rowahutu u'âsi za'ra, 'ri nho'õmo mono bâ. Tahawa, Mozésihi nhimi'ui'éré hã dama waihu'u pese za'ra wa, te za ã norĩ hã roti hã te te wama 're 'madâ'â za'ra, zudeu'õ norĩ hã, rowẽ na wasiré 're wahâimana za'ra mono da.

Zudeu'õ na, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, da te irob'ui'éré za'ra zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, da'madâ'â'wa norĩ me, ma tô aihĩni ãma sisaze za'ra, isiré isazei'wa norĩ me, Ãtioquia u tisiré norĩ hã te te siwi 'mazatõrĩ zahuré da, Paulu norĩ siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhã Zuda hã ma tô siwi pisutu, Basaba na isisi amo hã, isiré neb zahuré da, Silaha me. Ta norĩ hã simiroti prédub zahuré di, isazei'wa norĩ ma hã.

23Tawamhã isiré neb zahuré wamhã, rob'ui'éré, ma tô siré âri zahuré. Ãne rob'ui'éré hã: “Wasiré isazei'wa norĩ, zudeu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mono hã, wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, Ãtioquia ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Sirisia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré ãme da'madâ'â'wa norĩ zama wa tô wasisãnawã na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa.

24Wa norĩ hã wa tô romreme hã wapari za'ra ni. Aibâ norĩ hã, aré wasiré 're isi'ubumroi mono hã ma tô, u, ãma ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba, wazadawa para õ nherẽ. Si'uihâ na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hã aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa.

25Tahawa, aihĩni wa tô ãma wasisaze za'ra ni, aibâ norĩ hã maparane wasi'upana wa te wasiwi ãma satõrĩ zahuré da, atẽme za'ra wa'aba. Aibâ norĩ hã Banabé norĩ siré te za ãma tineb zahuré. Banabé norĩ hã Pauluhu me, wama isawi pese zahuré.

26Ta norĩ hã Wanhib'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wẽ zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tô da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pãrĩ da. Tane nherẽ, ma tô Zezusi hã te te dama 're sadawa wasu'u u'âsi zahuré.

27Ãhã na, wa Paulu norĩ me wasiwi ãma satõrĩ zahuré ni Zuda norĩ hã, Silaha me. Wanhimi'ui'éré zarina te za 'râwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa.

28'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô wanhimirosa'rata waihu'u pe hã wama sõmri za'ra, isimirosa'rada hã wa te waihu'u za'ra da. Tawamhã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa tô ãma saze za'ra ni, wanhimiroti ahâ na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tõ da. Ãne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni:

29‘Danhimizama hã romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're isimroi mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré iwapru hã 're âhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're isõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré siwa'ru aihâimanazé iwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, pi'õ na aibâ na zama.’ Ãne na si wanhimiroti za'ra hã, aima za'ra wa'aba hã. Ãne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, irẽme ma.”

30Tawamhã Zeruzalẽ hawi, dasi'upana da te isatõrĩ zahuré hã ma tô tineb zahuré, Ãtioquia u. Paulu norĩ me te tineb zahuré. Sihutu wamhã, isazei'wa norĩ zô hârâ za'ra wa, ma tô ubumro. Rob'ui'éré, ma tô tãma sõmri za'ra.

31Tahawa, ma tô sõré za'ra. Te te sõré za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di, roti hã wẽ wa.

32Zuda norĩ hã Silaha me, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa zahuré. Tawamhã ta norĩ hã ma tô isazei'wa norĩ ma roti zahuré. Simiroti hâ zahuré di, ta norĩ hã. Tahawa, ma tô isazei'wa norĩ hã ãma aptete za'ra, isimiroti zahuré na. Marĩ iwẽ hã te te 'manharĩ ze za'ra di.

33-34Tahawa, ma tô bâdâ hã nasi ãma si'utõrĩ zahuré, Sila norĩ ãma Ãtioquia ãma simasisi zahuré ré hã. Tawamhã isazei'wa norĩ hã ma tô apâ siwi satõrĩ za'ra, rowẽ na apâ neb zahuré da, te te siwi isatõrĩ za'ra norĩ u.

35Paulu norĩ hã te a'â aimasisi zahuré, Ãtioquia ãma, Banabéhé me. Tame ni'wam norĩ me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhib'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tô a'â aimasisi zahuré.

Paulu norĩ hã siwi isiwanhizarizé wasu'u

36Tawamhã ãma ronomro pese zahuré pari, te Paulu hã Banabéhé ma tinha, ãne: — Oto wane na apâ, 're iwanebzé na'rata niwĩ. 'Ri nho'õmo u datẽme

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're iwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhib'apito, wa te dama isadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, isazei'wa norĩ hã wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowẽ na 're hâimana za'ra mono zô.

37Tawamhã Banabé hã ma tô sima wẽ, Zuwã Marcu hã isiré morĩ zahuré da.

38Tane nherẽ, Paulu hã ma tô wẽ'õ, isiré morĩ zahuré tõ da, iwana wamhã, Zeruzalẽ u Pãfilia hawi apâ morĩ siromo da, te te rẽme zahuré wa, Zuwã Marcu hã. Timorĩ hã te te ime 'rãsutu zahuré õ wa, ma tô siwi wẽ'õ.

39Tawamhã te sima ãma nharĩ zahuré, Zuwã Marcu hâiba na. Tane nherẽ taha wamhã siwapari zahuré õ di. Tahawa, ma tô siwi aiwãnhizari zahuré, ãma sisaze zahuré õ wa. Tawamhã Banabé hã ma tô Zuwã Marcu hã siré saprõ. Taha wamhã, rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob'ré za'iti nhisi u.

40Tawamhã Paulu hã ma tô Sila hã pisutu, isiré morĩ da. Taha wamhã, isazei'wa norĩ hã ma tô ãma mreme zu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ta hã te te pawaptob zahuré da, ineb zahuré zém na hã.

41Taha pari, ma tô oto tineb zahuré Paulu norĩ hã, Siria wa'wai baba, duré Sirisia wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tô te te 're da'apawapto, isazei'wa hâimanazém na danhiptete na 're dahâimana za'ra mono da, dasiré 're idasi'rã'õtõ mono bâ hã.

Atu 16

Timotiu hã ime morĩ zahuré da, Paulu te te sima iwẽzé wasu'u

1Tawamhã Débi u ma tô aimasisi zahuré, Paulu norĩ hã. Taha pari, ma tô duré aimasisi zahuré, Risitira u. Tame te aibâ hã 're sãmra, Zezusihi zazei'wa hã, Timotiu na isisi hã. Ina hã zudeu, Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherẽ, imama hã zudeu õ di, gregu norĩ siré hã, ta hã.

2Isazei'wa norĩ hã uburé ma tô Timotiu hã wẽsãmri za'ra, Risitira ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã, duré Iconizu ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã.

3Tawamhã Paulu hã ma tô sima wẽ, Timotiu hã isiré morĩ da. Tane nherẽ, zudeu norĩ hã uburé tãma waihu'u pese za'ra di, Timotiuhu mama hã gregu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ siré na hã. Tahawa, Paulu hã ma tô Timotiu sihâiwata nhizâ, sizudeu da oto, te te duré ãma siwi wẽ'õ tõ da, zudeu norĩ hã.

4Tawamhã Paulu norĩ hã daza'rui mono bâ ma tô te te dawaimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré Zeruzalẽ ãma da'madâ'â'wa norĩ nhimirosa'rata na zama. Ma tô duré dama roti za'ra, ta norĩ nhimirosa'rada hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, isazei'wa norĩ hã.

5Taha zarina, ma tô Wanhib'apito te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, isazei'wa norĩ hã daza'rui mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono hã. Awẽ sidâpâsi ma tô dasina dahâ'â, isazei'wa hã.

Paulu hã Trowadi ãma marĩ hã sõtõ 'rowim ne te te i'madâ'âzé wasu'u

6Tawamhã Paulu norĩ hã ma tô ai'aba'ré, Prizia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Galasia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô sadawa uwati za'ra, Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma iwasu'uwẽ na te te dama rowasu'u za'ra tõ da a'â.

7Tawamhã ma tô aihutu, ti'a nhizârizéb u, Mizia na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Taha wamhã, Bitinia na danhipti'a nho'õmo nhisi u hã duré sisisi neza. Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô Tipẽ'ẽzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba'ré tõ da.

8Tahawa, Mizia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahâri waré za'ra. Tawamhã Trowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aihutu, uba're za'ẽtẽ nhimizahârizéb u.

9Tawamhã sõtõ 'rowim ne, ma tô marĩ hã 'madâ Paulu hã, bara na. Aibâ hã Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're isãmra mono hã te i'rata za, sa'ẽtẽ te te waptẽrẽ da, ãne: — Wei watẽme aimorĩ, Masédonia u wa'ãma aime za'ra da.

10Tawamhã ãne hã Paulu sõtõ 'rowim ne te te 'madâ'â wamhã, wa tô wasima ro'ubumro za'ra ni, Masédonia u wasi'aba'ré da. E marĩ wa. Zezusihi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasu'uwẽ na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwapisutu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paulu norĩ hã Filipu ãma te te iromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

11Tawamhã Trowadi hawi, wa tô ai'aba'ré ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotarasiza na rob'ré za'iti nhisi u, ma tô waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhã awẽm na si wa tô saprĩ za'ra ni zara u, Neapuri na 'ri nho'õmo nhisi u hã.

12Tawamhã Neapuri hawi, wa tô aihutu ni, Filipu na 'ri nho'õmo nhisi u, Masédonia ãma 'ri nho'õmo u hã. Tame te romanu norĩ hã 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tô bâdâ hã umro na wa'ãma ai'utõrĩ za'ra.

13Tawamhã sabadu na wa tô wawairébé ni, 'ri nho'õmo hawi, pazaihâ u 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudeu norĩ hã tãma 're imreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba'ré ni. Tame ma tô pi'õ norĩ hã ubumro, âdawa. Tawamhã wa norĩ hã wa tô i'rata asimro ni, pi'õ norĩ 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da.

14Tame te pi'õ hã nhamra, Lidia na isisi hã. Tiatira na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're isãmra mono aré ta hã, Lidia hã. Zazahâ iwẽ hã te te dama 're i'awede mono, ihâpré pe hã. Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata mono duré. Tawamhã Pauluhu nhimirowasu'u te te wapari wamhã, Wanhib'apito hã ma tô pawapto, te te ãma saze da.

15Tahawa, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, Lidia norĩ hã isiré isõrõwa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ me. Taha pari, te duré wazô tihârâ za'ra, i'rata wasi'ubumro da a'â. Ãne te wazô tihârâ za'ra: — Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa na sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, ĩnhorõwa ãma te za asimroi wa'wa a'â. Ãne wama siwaihu'u za'ra zawi te, wa tô itẽme ai'aba'ré ni, i'rata wasi'ubumro da a'â.

Paulu norĩ hã dazazéb 're, da te isitob zahuré zé wasu'u

16Tawamhã nimahã bâtâ na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zéb u wasi'aba'réi ré, azarudu hã ma tô wawa'rãmi mo, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa hã. Wa'uburé ré 're hâimana mono wa, te marĩ hã romhâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ré te te dama 're awaihu'u siro, ta hã. Tawamhã azarutu wada'uri'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé hã ahâ na i'upana te te sima 're waibu, marĩ hã romhâ ré te te dama 're i'awaihu'u mono zé wa'â hã.

17Tawamhã azarudu hã ma tô Pauluhu zarina, duré wazarina zama hã mo. Mreme 'rãihâ na te nasi te te wa'mahârâ za'ra, ãne: — Õ hã aibâ norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ, iwaihu'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisõ'reptu za'ra wa'aba zéb da na hã.

18Awẽ sidâpâsi te nasi ãne te te wa'ab'mahârâ. Te te nasi wa'ab'mahârâ u'âsi mono wa, wapari a te, nimahã bâtâ na ma tô Paulu hã sô aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharĩ da. Ãne te taha wamhã tãma tinha: — Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorĩ, azarutu nhiti. Tawamhã awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tô isiti hã mo oto.

19Tahawa, azarudu hã marĩ hã romhâ ré te te oto dama 're awaihu'u mono õ di. Tahawa, iwada'uri'wa norĩ hã ma tô Paulu norĩ zada tinhiti'ru za'ra, iwa'â te te sima 're waibui mono õ wa oto. Tahawa, ta norĩ hã ma tô siwi pamra, Paulu norĩ hã. Taha pari, ma tô siwi tisa, dama ipire norĩ tẽme 'ri nho're u.

20Tawamhã apito siromanu norĩ nho're te te siwi simizusi wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra: — Ã aibâ norĩ hã, zudeu norĩ siré 're iwanomro mono zém na ma tô wawi ãma ro'wa'ré zahuré, ãme waza'rui 'remhã.

21'Re idanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're iwahâimana za'ra mono zéb upana. Wa norĩ hã, romanu. Tahawa, isarina ãma 're iwanomro mono da hã, wa te waihu'u za'ra õ di.

22Tawamhã õhõ na si ma tô da'ahâ na ãma tasisaze za'ra ni, Paulu norĩ ma, rowasédé hã da te dasiwi 'manharĩ za'ra da. Tawamhã apito norĩ hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Paulu norĩ uza hã te te tiwi hâiwazu za'ra da, Silaha me. Tahawa, ma tô sa'ẽtẽ tiwi hâiwazu zahuré ni, i'uza hã. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Da te 're pré'é zahuré mono parimhã, ma tô 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madâ'â'wai ma, ma tô 'ru zahuré ni, hâiba si'uiwa na te te siwi 'madâ'â pese da, pusi õ'umnhasite.

24Tahawa, ãne, da te tãma 'ru za'ra wa, ma tô 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tô ipara hã za zahuré ni, da te para'õtõ tété zahuré da.

Paulu norĩ hã dazazéb 're isima'wara zahuré zé wasu'u

25Tawamhã mara wa'wa, ma tô Paulu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, Silaha me. Tinho're na te duré ãma tiwata zahuré. Tawamhã 'ri 're wa'wa amo niwĩ isimasam norĩ hã te wapari za'ra, isõ're zahuré zé hã.

26Tawamhã te awa'awi ti'a hã 're wara. Ti'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézé hã te sãsã'ã, dazazéb 'ri hã. Tawamhã awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hã si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hã duré daparatétézé hã ma tô sisinarĩ, dazazéb 're isimasam norĩ ma, isi'uwazi nhorõ rudu hã.

27Tahawa, dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô udu. Utu wamhã, ma tô 'ridawa hã 'madâ. 'Ridawa haré te za, dazazé hã. Tahawa, ma tô tinhi'wa hã sisada waze, ãma siwĩrĩ da aré, isimasam norĩ hã wairébé newa.

28Tahawa, te Paulu hã hârâ 'rãihâ na 'mahâ, ãne: — Tô'ã. Asiwĩrĩ tõ. Ãhãta wa aihĩni aimasam ni.

29Tawamhã ma tô dazazé 'madâ'â'wa hã rob'uiwẽzéb zô hâ. Wara sina, ma tô itẽme tizébré zahuré, Paulu norĩ u. Ipapara, ma tô aime zahuré hi'rãtitõ, rẽrẽ'ẽ sina.

30Taha pari, ma tô sani zahuré, rob u. Te tãma nharĩ zahuré, ãne: — Aibâ norĩ, e marĩ wa za 'manha, danho'reptuzé hã te ĩsina uwaimrami da.

31Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u zahuré, ãne: — Wanhib'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhã ta hã te za asõ'reptu, asõrõwa ãma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ me.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u na te duré tãma rowasu'u za'ra, dazazé 'madâ'â'wai ma, duré isiré 're isi'ubumroi mono norĩ ma zama.

33Mara wa'wam nherẽ, dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô a'â Paulu norĩ hã hâiba upsõ zahuré, da te dasiwi 're ipré'é zahuré mono zém na da te ihânhinarĩ zahuré mono zé hã. Te te upsõ zahuré parip si, ma tô â dawabzuri hã 'manha, dazazé 'madâ'â'wa hã. Ãhã wamhã, isiré 're isi'ubumroi mono norĩ zama ma tô duré 'manharĩ za'ra.

34Taha pari, tinhorõwa u te oto saprõni zahuré. Isa ma tô tãma sõmri zahuré, sa zahuré da. Tawamhã dazazé 'madâ'â'wa hã, toi uptabi di oto. Isõrõwa ãma isiré 're isi'ubumroi mono norĩ zama toi uptabi za'ra di, 'Re ihâimana u'âsi mono te te saze za'ra wa, duré ta norĩ hã.

Paulu norĩ hã dazazém hawi ipusizé wasu'u

35Tawamhã awẽ mararé romanu na danhib'apito norĩ hã ma tô damrami'wa norĩ hã sô 'mazatõrĩ za'ra, Paulu norĩ hã da te dasiwi sani da, Silaha me. Ãne te tãma 'ru za'ra: — Aibâ norĩ hã sani wa'aba, neb zahuré da oto.

36Tawamhã dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô Paulu norĩ ma rowasu'u, ãne: — Danhib'apito norĩ hã ma tô ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto. Rowẽ na ane wa'aba za.

37Tawamhã te Paulu hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne damrami'wa norĩ ma: — Marĩ hã wa te 'manharĩ wasété õ nherẽ, ma tô dama wa'ru, danho'a da te 're wapré'é mono da, wa norĩ hã romanu norĩ siré nherẽ. Ma tô wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhã e pi'uriwi te za wazatõrĩ za'ra. Mare di. Apito norĩ hã te za wei wazô ai'aba'ré, si'uihâ na danho'a te te siwi wazani da, waneb da.

38Tawamhã damrami'wa norĩ ma tô Paulu norĩ hã tãma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norĩ ma. Romanu norĩ siré na siwasu'u zahuré wa, ma tô tipẽ'ẽwara za'ra.

39Tahawa, ma tô itẽme ai'aba'ré, tãma siwasu'u za'ra da, Paulu norĩ ma, ta norĩ hã te te sina 'ruiwapari za'ra tõ da. Taha pari, ma tô siwi sani zahuré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, 'ri nho'õmo hawi neb zahuré da oto.

40Tawamhã dazazém hawi da te sani zahuré wamhã, ma tô tineb zahuré, Lidiaha nhorõwa u. Tame ma tô isazei'wa norĩ me sisõpẽtẽ za'ra. Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô tãma rowẽ zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Filipu hawi.

Atu 17

Paulu norĩ hã Tesalonita ãma te te iromhuri za'ra zé wasu'u

1Tawamhã Paulu norĩ hã te oto ai'aba'ré, Ãfipuri na 'ri nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tawamhã ma tô oto aihutu, Tesalonita na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te rowahutuzé hã 're sa, zudeu norĩ te hã.

2Paulu hã nimomo 're simasisi mono sidâpâsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're ihâimana mono zéb zarina. Tahawa, Tesalonita u wisi wamhã, ma tô duré ãzé, rowahutuzéb u. Tawamhã si'ubdatõ romhuri 'rãsutu na ma tô dama rowasu'u sabadu na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré 'rata na, tame 're isi'ubumroi mono norĩ ma.

3Ãne ma tô dama rob'rãzarõtõ: — “Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisudu hã te za robzépata. Te za duré dârâ. Dâ'â uptabi nherẽ, te za apâ hâiwa'udu.” Ãne te wama ãma rowasu'u, irob'ui'éré 'rata na hã. Zezusi hã te aima iwasu'u za'ra wa'wa hã wa tô waihu'u pese za'ra ni, tô õ hã Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisudu, Danho'reptui'wa da.

4Tawamhã ni'wam norĩ zudeu norĩ hã ma tô saze za'ra, Paulu norĩ te te tãma irowasu'u za'ra zéb zarina. Tahawa, ma tô isiré tihâimana za'ra, Paulu norĩ siré, Silaha me. Duré gregu norĩ zudeu'õ norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata za'ra mono norĩ hã, ahâ na ma tô duré saze za'ra. Pi'õ norĩ zama ma tô saze za'ra, dama mreme pire na 're ihâimana za'ra mono hã. Ta norĩ zama ma tô oto isiré tihâimana za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tane nherẽ, zudeu norĩ, isazei'õ'wa norĩ hã ma tô ãma 'madâ'â wẽ'õ za'ra, Paulu norĩ hã. Tahawa, ma tô 'ri nhi'riti na aibâ iwasété norĩ ma si'upana 'ru za'ra, iwa'a norĩ ma. Tawamhã ta norĩ hã ma tô sitẽme sito, Paulu norĩ zada hâimana za'ra da. Ãhã wamhã, ta norĩ ma tô ãma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'õmo ãma. Aibâ nhorõwa hã ma tô duré siwi uirĩ, Zasãhã nhorõwa hã. Paulu norĩ zô sisisi da, ma iré hã siwi uirĩ. Taha pari, ma tô oto sô asisi, te te siwi sani da, danho're u.

6Tane nherẽ, oto sô sisisi wamhã, robaba zahuré di, Paulu norĩ hã. Te te sa'rese za'ra õ di. Tahawa, Zasã norĩ hã ma tô Paulu norĩ upana dasiwi waibu ni, isiré isazei'wa norĩ me. Tawamhã dama ipire norĩ nho're u ma tô te te simro. Tawamhã mreme 'rãihâ na te 'mahârâ za'ra, isaprõni'wa norĩ hã, ãne: — Õ hã, aibâ norĩ hã daro mono bâ, 're idahâimana za'ra mono zém na ma tô ãma dawi saprĩ za'ra. Ma tô dawi ro'wa'rutu za'ra. Ãhã na ma tô duré we aimasisi, waza'ru u.

7Zasã hã ma tô tinhorõwa u 'mazasi zahuré, i'rata simasisi zahuré da a'â. Roma ãma danhib'apito nhimiroti wa'rãmi, te 're hâimana za'ra. Ãne te wama nharĩ za'ra: “Zezusi hã, taha si danhib'apito uptabi hã.”

8Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô dazahi sina nharĩ za'ra ni. Dama ipire norĩ zama ma tô duré sada tizahi za'ra.

9Tahawa, dama ipire norĩ ma, ma tô Zasã norĩ hã rob'uiprazé hã sõmri za'ra, isisani za'ra zéb da hã. Taha pari, ma tô satõrĩ za'ra, tinhorõwa u si'aba'ré da apâ.

10Tawamhã mara simei wi, ma tô isazei'wa norĩ Paulu norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Silaha me, Beréa na 'ri nho'õmo nhisi u neb zahuré da.

Paulu norĩ hã Beréa ãma te te iromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhã Beréa u sihutu wamhã, ma tô Paulu norĩ hã ai'aba'ré, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u.

11Beréa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rada hã, wẽ di. Tesalonita ãma 're isi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rata nei õ di. Zezusihi wasu'uwẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã ma tô wapari pese za'ra. Awẽ sidâpâsi, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré 'rada hã da te 're sõré za'ra, Paulu norĩ nhimirowasu'u hã tô sena zô da te ãma 're rosa'rata pese za'ra mono da.

12Tahawa, zudeu norĩ hã ahâ na ma tô saze za'ra. Gregu norĩ si'aibâ norĩ hã ma tô duré saze za'ra, ahâ na. Gregu norĩ sipi'õ norĩ zama ma duré ahâ na saze za'ra, isibro pese norĩ hã.

13Tawamhã taha wasu'u hã ma tô waptãrã apâ Tesalonita u, ãne: “Beréa ãma te duré u, dama rowahutu Paulu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã.” Ãne hã zudeu norĩ hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô Paulu norĩ zarina ai'aba'ré, Beréa u siti'ru sina. Tame ma tô duré timreme wasété na dawi ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da.

14Tawamhã isazei'wa norĩ hã awa'awi ma tô oto Paulu hã satõrĩ za'ra, âporé zaihâ u morĩ da. Sila norĩ si Timotiuhu me te isa'u aimasisi zahuré, Beréa ãma.

15Paulu hâiba wapto'wa da hã ma tô duré si'mazatõrĩ za'ra, isazei'wa norĩ hã isiré 'masi'aba'ré da, Atena na 'ri nho'õmo nhisi u te te siwi saprõni za'ra da. Taha pari, ma tô apâ ai'aba'ré, Beréa u. Pauluhu mreme hã te apâ siwi ti'â, Sila norĩ ma, Timotiuhu me, itẽme nep su'u zahuré da, Atena u hã.

Paulu hã Atena ãma te te iromhurizé wasu'u

16Atena ãma, Paulu hã te oto sô mapari zahuré, Sila norĩ zô Timotiuhu me. Tame romhâiba 'manharĩ hã ahâ na te 're simasa, ãma 're idawata za'ra mono zéb da hã. Tahawa, da'ãma pẽ'ẽzé uptabi di, Paulu hã.

17Tahawa, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma ma tô awẽ sidâpâsi marĩ wasu'u na te te azada'âbâ, zudeu norĩ hã duré zudeu'õ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata za'ra mono norĩ zama. 'Ri nhi'riti nho'õmo na da te 're i'ubumroi mono zéb u te te da'anhopẽtẽ mono sidâpâsi, ma tô duré marĩ wasu'u na te te da'azada'âbâ, Paulu hã.

18Zezusihi wasu'uwẽ na ma tô dama rowasu'u. Dâ'â nherẽ, apâ ihâiwa'utuzém na ma tô duré dama rowasu'u. Tahawa, Epiturezuhu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimirowahutu zarina, duré etozitu norĩ nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô duré ãma sada'âbâ za'ra, Paulu hã. Tawamhã nima norĩ hã ma tô ãne sisadanharĩ za'ra ãma: — E marĩ na te wama rowasu'u za'ra. Simiza'rese bâ. Nima norĩ hã te duré ãne sima nharĩ za'ra: — Ãté ihâiba'õ norĩ wasu'u na te wama rowasu'u, iwaihu'upese hâiba amoi wasu'u na, wa te ãma 're saze za'ra mono da.

19Tawamhã Paulu hã ma tô siwi saprõ, Are'opadu na rosa'rata'wa norĩ si'rã'õtõzém nhisi u. Tame ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne: — E te za wama iwaihu, asimirowahutuzép té hã. E marĩ, te wama iwasu'u za'ra.

20Iwasu'u hã wa te waihu'u za'ra õ di. Duré wama ãma sahu za'ra na pé, wa te waihu'u za'ra da.

21Atena ãma 're isi'ubumroi u'âsi mono norĩ hã, duré darob amoi hawi itẽme 're isihutu mono norĩ hã marĩ hã rowasu'u té hã te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima ãma 're rowasu'u ze za'ra mono di duré. Tahawa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Pauluhu ma.

22Tahawa, Paulu hã hâiwi ma tô za, danho're te te tãma rowasu'u za'ra da, Are'opadu ãma. Ãne te taha wamhã tãma nharĩ za'ra: — Aibâ norĩ, ãme Atena ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã wa tô waihu'u. Romhâiba hã ahâ na te 're simasa, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono zéb da hã.

23'Ri baba 're ĩmorĩ wa, wa tô te azabu, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Nimame, wa tô wedeza ne hã sabu, romhâiba 'manharĩ ma, marĩ hã isisiwimhã da te 're isa'ra za'ra mono zé hã. Taha ãma rob'ui'éré hã wa tô duré sabu. Ãne rob'ui'éré hã: “Iwaihu'upe hã wa te waihu'u za'ra õ nherẽ, ãma 're iwawata za'ra mono zé, ã hã.” Waihu'u õ nherẽ, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa sõ'awi.

24— 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ti'a hã 'manha, duré uburé marĩ hã iwa 're ihâimana za'ra mono da hã. Ta hã Danhib'apito uptabi, hâiwa ãma,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti'ai ãma zama. Tahawa, ãma 're idawata za'ra mono zéb da, 'ri hã danhib'rata na da te 're i'manharĩ za'ra mono ãma hã, 're sãmra mono õ di.

25Õhõ si ma tô dapẽ'ẽzanizé hã te te dama 're anhomri. Taha zarina si te duré 're dapẽ'ẽzani za'ra. Taha si, ma tô uburé marĩ hã te te dama 're anhomri, ãma 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. Tahawa, da te 're ipawaptob za'ra mono zéb zô, 're simipari mono õ di.

26Isãna'rata hawimhã, aibâ misire nherẽ, ma tô ta hawimhã atébré dapoto mono bâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, dapoto mono bâ ma tô dasitébré. Ma tô duré da'ãma ropé, ropâ 're dasi'ubumroi mono da. 'Re idahâimana za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dama 're apisutu, ti'a hã, iwa 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. Niha wahum na iwa 're idahâimana za'ra mono zéb da hã, ma tô duré te te dama 're apisutu.

27Ãne ma tô te te dama 're ab'manharĩ, sô 're danhopré mono da, niha wamhã, ãté te te 're sõpẽtẽ za'ra mono da. Romhâ na wanhiti 're hâimana mono õ di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

28Ta hã 're morĩ u'âsi õ 'wa'âhã, ãne aré 're wahâimana za'ra mono õ di. Duré waihu'u pese õ 'wa'âhã, ãne aré, duré 're wanomro mono õ di. Asõ're za'ra wa'aba na te rosawẽrẽ'wa norĩ hã ãne wama rowasu'u za'ra: “Wa norĩ hã isimipodo, i'ra.”

29Tahawa, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, e marĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã. E ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. E ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ na, e ẽtẽ 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. Mare di. Ãne, wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Danhipese na da te 're irob'manharĩ za'ra mono nei õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

30'Re ihâimana u'âsi mono hã dama waihu'u ãna 're danomro mono ré, te te 're dahâ za'ra siromo mono õ di. Tane nherẽ, ãhã na ropâ 're idasi'ubumroi mono hã te za te te 're da'awada'uri, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, isiniwĩ 're danomro mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Bâdâ hã ma tô sima pisutu siro, romhâ ré, danho'a te te dama i'arowairébézéb da hã. Tahawa, te ãne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hã ma tô pisutu, sena na da'ãma rowairébé'wa da hã. Dâ'â uptabi nherẽ, apâ te te ihâiwa'udu, ma tô pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Apâ te te ihâiwa'utuzéb zarina, ma tô ãne hã dama waihu'u za'ra, õ hã da'ãma rowairébé'wa na hã.

32Tawamhã dadâ'â nherẽ, apâ dahâiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma dasima rowẽ za'ra ni. Tane nherẽ, ihâiba amo norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra: — Nimahã bâtâ na wa za duré aiwapari za'ra ni, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na.

33Tawamhã Paulu ma tô tiwi timorĩ za'ra.

34Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô Pauluhu ãma sasõmri za'ra. Zezusi hã ma tô saze za'ra. Aibâ hã, Dionizi'u na isisi hã ma tô saze, da'ãma rowairébé'wa norĩ siré Atena ãma, dama ipire uptabi hã. Pi'õ Damarisi na isisi hã ma tô duré saze. Duré ni'wam norĩ hã tamemhã umro na ma tô siré saze za'ra.

Atu 18

Paulu hã Corĩtu ãma te te iromhurizé wasu'u

1Tawamhã Paulu hã ma tô watobro, Atena hawi. Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi u te ãhã wamhã oto mo.

2Tawamhã Corĩtu u wisi wamhã, ma tô zudeu norĩ siré hã aibâ hã sõpẽtẽ, mro ré. Aquira na aibâ nhisi hã. Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma iwaptã'ãzé, ta hã. Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi ma tô iwana aimasisi zahuré, timro me, Italia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Pi'õ nhisi hã Prisila na. Claudiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tô zudeu norĩ hã satõrĩ za'ra, Roma hawi, isiti si'aba'ré da. Tahawa, ma tô Corĩtu u aimasisi zahuré, Aquira norĩ hã. Ta norĩ hã te te sabu zahuré da, ma tô itẽme timorĩ zahuré, Paulu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tawamhã tame te oto i'rata tinhamra zahuré, isimiromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhâ 'manharĩ na 'ri'wa, ta norĩ hã. Tahawa, ma tô siré tihâimana za'ra a'â, siré te te romhuri za'ra da.

4Tawamhã sabadu sidâpâsi, ma tô nasi dama rowahutu, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudeu norĩ hã, gregu norĩ me.

5Tawamhã tamomo ma tô Sila norĩ hã itẽme aimasisi zahuré, Masédonia hawi, Timotiuhu me. Itẽme simasisi wamhã, Paulu hã ma tô Zezusihi wasu'uwẽ na si romhuri u'âsi oto. Zudeu norĩ ma, te Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na hã.

6Tane nherẽ, iwasu'u hã ma tô tiwi wẽ'õ za'ra. Timreme wasété na ma tô siwi azâ, Paulu hã. Tahawa, Paulu hã ma tô ti'uza zapru wami, damreme wasété na ãma dâ'â tõ da. Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E ĩnhimirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihâ na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudeu'õ norĩ u si wa za oto 're ĩne, ta norĩ ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, iwasu'uwẽ na hã.

7Tawamhã zudeu norĩ te, rowahutuzém hawi, ma tô oto watobro. Ãhã wamhã, aibâ nhorõwa u ma tô ãzé, Tisiu Zustuhu nhorõwa u. Ta hã zudeu'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata mono. Zudeu norĩ te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisiuhu nhorõwa hã.

8Tawamhã rowahutuzéb ãma 're ida'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô saze Wanhib'apito hã, Crispu na isisi hã. Duré, uburé isõrõwa ãma isiré 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma duré saze za'ra. Corĩtu ãma 're idasi'ubumroi mono zama ma tô da'ahâ na saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwẽ hã da te wapari za'ra wa. Tahawa, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

9Tawamhã nimahã mara na, Paulu hã ma tô Wanhib'apito hã 'madâ, sõtõ 'rowim ne. Taha wamhã, te tãma tinha, ãne: — Aipahi tõ. Dama 're rowasu'u u'âsi mono. Sazâri tõ duré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Wa hã wa asiré 're ĩhâimana u'âsi. Ãmemhã, ĩnhib'a'uwẽ hã ahâ di. Tahawa, ni'wa hã rowasédé te te ai'ãma 'manharĩ waihu'u õ di za.

11Tahawa, te Paulu hã tame a'â nhamra, te te dama 're rowahutu mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tame sãmra ré, ma tô ãma tiwahu, misi wahum na, õ wahu hâiba amoi wãiwab u.

12Tawamhã Galiu hã ma tô si'apito, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Romanu norĩ ma, roti'wa zadawa para, ma tô si'apito, tame te te dama 're roti mono da. Tawamhã zudeu norĩ hã ma tô Pauluhu zada si'rã'õtõ. Tahawa, ma tô siwi ti'â, da'ãma rowairébé'wai u.

13Tawamhã zudeu norĩ hã ma tô Paulu hã tãma wasu'u za'ra, Galiuhu ma. Ãne te taha wamhã tãma rowasu'u za'ra: — Ã hã aibâ hã te sima wẽ, rosa'rata na te te dama ãma azaprĩ mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zém na hã. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata tõ za'ra mono da, te za da'ãma azaprĩ, aibâ hã.

14Tawamhã Paulu hã te aré timreme hã waze, tãma siwasu'u za'ra da. Tane nherẽ, mreme õ ré, ma tô danhib'apito Galiu hã ãma sõzâ, zudeu norĩ ma, te te rowasu'u da. Ãne te tãma nharĩ za'ra: — Zudeu norĩ, marĩ ipire hã te te 'manharĩ wasété 'wa'âhã, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa.

15Tane nherẽ, mare di. Taré imreme zô te pibu da, ma tô we ĩtẽme asiwi isaprõni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina imreme zô te ipibu da si, ma tô we ĩtẽme asiwi isaprõni 'wa. Tahawa, te ãma rowairébé õ di za. A norĩ wa'wa hã asi'uihâ na te za ãma irowairébé za'ra wa'wa.

16Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô 'ru za'ra, rob u te te sate mono da, zudeu norĩ hã.

17Tawamhã ma tô aibâ hã siwi ti'â, rowahutuzéb ãma 're ida'anhimi'rui mono 'wa hã, Sotẽni na aibâ nhisi hã. Tawamhã ma tô siwi azâ, dama rowairébézé nho're ãma. Te te siwi azâri nherẽ, te te ãma rosa'rata õ di, apito Galiu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Paulu hã Ãtioquia u apâ imorĩzé wasu'u

18Tawamhã Paulu hã bâtâ ahâ na ma tô nhamra, Corĩtu ãma. Tawamhã ma tô oto isazei'wa norĩ ma siwasu'u za'ra, morĩ da oto, Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Prisila norĩ hã ma tô ime tineb zahuré, Aquiraha me, Sẽcréia na 'ri nho'õmo nhisi u. Sẽcréia ãma sãmra ré, ma tame 'rã pari ni Paulu hã, marĩ na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te iropisutuzém na te te sina tãma ãma i'uwaimrami na, ãma iwaihu'uzéb da hã. Ta hawi rowa'u'u na uba'renem na ma tô dame ai'aba'ré, Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

19Tamomo si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu, Éfézu na 'ri nho'õmo nhisi u. Prisila norĩ hã te za oto isa'u aimasisi zahuré tame, Aquiraha me. Tawamhã tame sãmra ré, ma tô Paulu hã ãzé, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame ma tô zudeu norĩ me marĩ wasu'u na sima ãma rowasu'u za'ra.

20Tawamhã ma tô siwi ãma ropti, a'â hâimana da, i'ratab za'ra. Tane nherẽ, te te sina saze za'ra õ di, Paulu hã.

21Tahawa, ma tô tãma nharĩ za'ra asa, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma waihu'u wapsi, wa za we atẽme ĩmorĩ 'wa apâ. Tawamhã rowa'u'u na uba'renem na ma tô oto mo, Éfézu hawi.

22Sézaréa u, ma tô oto wi. Ta hawi, te duré mo, Zeruzalẽ u awa'awi. Tame, ma tô si'aba'ré na sawi za'ra, isazei'wa norĩ hã. Tawamhã ta hawi, ma tô duré mo, Ãtioquia u, Siria 're, 'ri nho'õmo u. Tame te a'â duré nhamra oto.

23Tawamhã Ãtioquia ãma sãmra parimhã, ma tô duré mo Paulu hã, Galasia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Prizia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Daza'rui wa'wai baba 're morĩ ré, ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã te te 're apawapto, hâimana nhiptete na si 're nomro mono da.

Apolu hã Éfézu ãma duré Corĩtu ãma te te iromhurizé wasu'u

24Tawamhã aibâ hã, zudeu norĩ siré hã ma tô wi, Éfézu u, Apolu na isisi hã. Alesãdria na 'ri nho'õmo nhisi ãma ipodo, ta hã. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na ibaihâ na da te ãma 're irob'ui'éré za'ra mono hã tãma waihu'u pese di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Wanhib'apito 're imorĩ wẽ zém na ma tô da te tãma 're romnhoré za'ra. Tahawa, mreme nhiptete na ma tô i'uwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihi wasu'u na hã. Tane nherẽ, uburé Zezusihi wasu'u hã zahadu te te waihu'u õ di. Dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwã, â dawabzuri te te dama 're iwasu'u mono si ma tô waihu'u, Apolu hã.

26Tawamhã pahi ãna ma tô dama rowahutu na sãna'rata, zudeu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã Prisila norĩ hã Aquiraha me isimirowasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, tinhorõwa u ma tô saprõni zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te tãma waihu'u pese zahuré da, 're idanomro mono zép tém na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na.

27Tawamhã Apolu hã ma tô sima rowẽ, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Tahawa, Éfézu ãma isazei'wa norĩ hã ma tô ãma ana, Apoluhu ãma. Rob'ui'éré hã ma tô tãma sõmri za'ra, Ataza u te te siré âri da. Isazei'wa norĩ hã te te siwi âri wẽ da, ma tô ãma wada'uri za'ra. Tawamhã Apolu hã Ataza u wisi wamhã, ma tô isazei'wa norĩ hã pawapto pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina te te 're isaze za'ra mono norĩ hã.

28Tawamhã mreme nhiptete na te nasi zudeu norĩ ma tãma ãma wa'rãmi za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, ma tô nasi tãma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudeu norĩ hã te te ãma wa'rãmi za'ra neza, Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherẽ, Apolu hã ma tô aiwétési ãma ai'uté za'ra, zudeu norĩ ãmamhã, tinhimirowasu'u na.

Atu 19

Paulu hã, Éfézu ãma romhuri na te te isãna'ratazé wasu'u

1Apolu hã Corĩtu ãma sãmra ré, ma tô Paulu hã ro'razâ, Éfézu u sa'a nhisi baba. Tame ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã sõpẽtẽ za'ra.

2Tahawa, ma tô sadanharĩ za'ra, ãne: — E saze za'ra wa'aba wamhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono Tipẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa. Tawamhã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asa te tãma siwasu'u za'ra: — Mare di, zahadu wa te wapari za'ra õ di, Ipẽ'ẽzani 're ihâimana mono zé wasu'u hã.

3Tahawa, ma tô duré sadanharĩ za'ra, Paulu hã: — E 'wa simirowahutu zarina ma tô â dawabzuri hã i'manharĩ za'ra wa'wa bété. Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zuwãhã nhimirowahutu zarina wa tô 'manharĩ za'ra ni.

4Tawamhã ma tô duré Paulu hã tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zuwã hã dawasété wi 're idasipizari za'ra mono norĩ ma si, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Izaraéu nhihudu norĩ ma, ma tô te te 're roti, isa'u datẽme iwi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tô Zezusi hã.

5Tawamhã Pauluhu nhimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tô sena Wanhib'apito Zezusihi zazei uptabi 'wa na isiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã.

6Tahawa, Paulu hã ma tô tinhib'rata na 'rã upi za'ra. Te te 'rã upi za'ra wamhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani tãma sõmri za'ra. Tahawa, te oto damreme tãma iwaihu'u za'ra õ na dama rowasu'u za'ra, hâiba mono bâ. Timreme nai õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mreme zu. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra.

7Ta norĩ hã, ãté 12 na ihâiba za'ra hã.

8Tawamhã Paulu hã te nasi ãza, zudeu norĩ te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatõ, ma tô ãma ai'utõ, tame te te dama 're rowahutu mono ré hã. Da te tãma 're nharĩ za'ra mono nherẽ, pahi ãna ma tô te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono, za da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tô te te dama 're roti. Tahawa, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra.

9Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te te saze za'ra õ di, pẽ'ẽ tete za'ra wa. Wanhib'apito 're imorĩzéb zarina 're idanomro mono zép té wasu'u hã ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiwi wẽ'õ za'ra, danho'a, mreme wasété na. Tahawa, Paulu hã ma tô tiwi timorĩ za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô te te simro, Tiranuhu na aibâ nhisi te, romnhorézéb u. Awẽ sidâpâsi, ma tô tame te te tãma 're rowahutu za'ra oto.

10Tame te te dama 're rowahutu mono ré hã, maparane ma tô ãma tiwahu. Tahawa, aihĩni Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're isi'ubumroi mono hã, ma tô Wanhib'apito nhimiroti hã wapari za'ra, zudeu norĩ hã, zudeu'õ norĩ me.

Sewaha 'ra norĩ wasu'u

11'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Paulu hã pawapto, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ te te dama 're ab'manharĩ mono da, iwẽ hã.

12Romhurizéb da, i'uza wẽ nhisiwi, te te sima 're i'mazai mono hã ma tô da te 're waibu, ihâzé ré norĩ ma, te te 're 'wasari mono da. Dasi'u'õzéb zama ma tô duré da te 're waibu, ihâzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhã, ma tô 're séptâ'â za'ra. Wa'uburé norĩ hã ma tô duré dahawi 're wairébé.

13Tawamhã ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hã wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da, 're inomro mono norĩ hã ma tô si'ãma rosa'rata za'ra, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para, wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da oto, Pauluhu ne. Ta norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa nherẽ, Zezusihi zadawa para newa, te oto tãma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, ãne: — Zezusi hã Paulu te te dama iwasu'u hã taha zadawa para, wa aima rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébé aba da.

14Aibâ norĩ hã 7 na ihâiba hã ma tô ãne hã 'manharĩ za'ra. Sewa na imama nhisi za'ra hã. Sasedoti ipire aré, imama hã.

15Tawamhã nimahã bâtâ na Sewaha 'ra norĩ hã te te tãma rob'ru za'ra wamhã, wa'uburé te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Zezusi hã wa tô waihu'u. Pauluhu zama wa tô duré waihu'u. E 'wam norĩ hã bété, a norĩ wa'wa hã. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Tawamhã wa'uburé ré 're imorĩ hã zahadu wa'uburé te te rẽme õ wa, sa'ẽtẽ, ma tô sô sime za'ra, Sewaha 'ra norĩ zô. I'uza hã ma tô tiwi hâiwazu za'ra. Ma tô duré te te hâiba hâpré za'ra. Tahawa, Sewaha 'ra norĩ hã ai'uréiwi ma tô sisa're, wa'uburé ré 're imorĩ wi hã.

17Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapahi za'ra ni, Zezusihi zadawa para newa, marĩ hã duré da te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Aihĩni, ma tô iwasu'u hã wapari za'ra ni, Éfézu ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ hã. Tawamhã da te sazei uptabi za'ra õ nherẽ, ma tô aihĩni ãma tawata za'ra ni, Wanhib'apito Zezusihi ãma.

18Ni'wam norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ ré, abzé te te 're i'manharĩ za'ra mono zém na ma tô siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zém hawi isipizari za'ra na hã.

19Duré ahâ na abzé 'manharĩ'wa norĩ hã ma tô ibaihâi mono bâ siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharĩ na rob'ui'éré ré hã. Tawamhã ma tô ãma ro'o za'ra, danho'a. Wa'âbâ za'ẽtẽ nherẽ, ma tô ãma ro'o za'ra. 50 miu na ẽtẽ waipo prã prata zapotore na iwa'â hã, simisutu hã.

20Wanhib'apito mreme hã dama pire di oto. Daro mono bâ ma tô da te ãma ropé. Tahawa, da'ahâ na ma tô da te 're wapari za'ra oto.

Éfézu ãma ro'wa'rutuzé wasu'u

21Tawamhã ãne na romhâimana pari, ma tô Paulu hã 'râwi sima waihu'u, Zeruzalẽ u morĩ da, Masédonia wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Tahawa, te sima tinha, ãne: “Zeruzalẽ u ĩmorĩ parip si, Roma u ĩmorĩ da, wa duré ĩsima wẽ, te dazabu da.”

22Tawamhã tipawapto'wa norĩ hã ma tô satõrĩ zahuré, Timotiu norĩ hã, Erastuhu me, iwana neb zahuré da, Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Neb zahuré za'u hã Paulu hã te a'â nhamra, Azia ãma.

23Tame sãmra ré, Wanhib'apito 're imorĩzéb zarina 're idanomro mono zép té wasu'u hã da te wapari za'ra wa, ma tô ro'wa'rudu hã dawi watobro, Éfézu ãma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Aibâ hã Dimetriu na isisi hã ẽtẽ waipo prã prata na rob'manharĩ'wa hã ma tô ro'wa'rutu na sãna'rata. Rob'manharĩ isurure te te 're ab'manharĩ, Dimetriu hã. Diãna na romhâiba nhisi 're isimasa mono zém ne hã 'ri isurure te te 're ab'manharĩ, ẽtẽ waipo prã prata na. Tãma iromhuri'wa norĩ hã pawa'âbâ za'ẽtẽ di, rob'manharĩ isurure wa'âbâ zarina.

25Tawamhã Dimetriu hã ma tô tãma iromhuri'wa norĩ zô tihârâ za'ra. Siré i'manharĩ'wa norĩ zô zama te duré sô tihârâ za'ra. Itẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — A norĩ wa'wa hã te za ĩwapari pese za'ra wa'wa. Wanhimiromhuri wa'âbâ na wa tô aré wanhibro pese za'ra ni.

26Ãhã na, asi'uihâ na ma tô Pauluhu nhimiroti hã iwapari za'ra wa'wa. Isimiromhuri hã ma tô duré i'madâ'â za'ra wa'wa, ãme Éfézu ãma hã duré uburé Azia 'remhã. Ta hã ma tô te te dama 're anharĩ, 're iwahâimana za'ra mono zém hawi, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, isimirowahutu na hã. Marĩ hã danhib'rata na da te 're i'manharĩ za'ra mono hã tô sena iwaihu'u pese õ di, u, ãma 're idawata za'ra mono da hã. Ãne te te dama 're rowahutu, ta hã.

27Tahawa, romnhimimnhasi di, wanhimiromhuri za'ra hã da te dasiwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite. Tawamhã e wanhimiromhuri si te za dasiwi wẽ'õ za'ra ni. Mare di. Diãna iwaihu'u pese te, 'ri wamri hã te za duré dasiwi wẽ'õ za'ra ni. Azia ãma uburé 're idasi'ubumroi mono hã, ãma 're idawata za'ra mono zé hã te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bâ ãma 're idawata za'ra mono zé hã, tô õ hã Diãna na iwaihu'u pese wamri hã. Ta hã dama tarére wa, te za tô da te dasiwi 're wẽ'õ pese.

28Ãne hã imreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ab'ru za'ra ni. Ma tô 're hãsi, hârâ 'rãihâ na, ãne: — Diãna hã, ta hã iwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. Ãme, Éfézu ãma 're iwasi'ubumroi mono hã ãma 're iwawata za'ra mono hã, wẽ uptabi di.

29Tawamhã 'ri nho'õmo ãma ma tô idazahi za'ra zé hã te te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ. Ãhã wa uburé ro'wa'rutu di oto. 'Ri nho'õmo ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã te nasi tihârâ na ai'rahâri za'ra. Tawamhã Paulu norĩ siré 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ineb zahuré hã ma tô dasiwi pamrami ni, Gaiu norĩ hã, Aristacuhu me. Masédonia ãma 're isimasisi zahuré mono aré, ta norĩ hã. Tawamhã dasi'aba'ré na ma tô ipano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rã'õtõzéb u, da'ahâ uptabi na.

30Paulu hã datẽme morĩ neza, te te dama nharĩ da. Tane nherẽ, Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô siwi ãma ropti, morĩ tõ da.

31Duré isiwadi norĩ hã tame danhib'apito norĩ hã ma tô duré itẽme da'mazatõrĩ za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rã'õtõzéb u morĩ tõ da, dazahi za'ra na dâ'âsina.

32Marĩ u newa, sisatõrĩ wa, ma tô tamomo ubumro ni. Tawamhã dasi'rã'õtõzéb ãma ma tô 're dahãsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab õ di. Siwa'ru te nasi ãma ai'rahâri za'ra ni, dahârâ na hã.

33Tawamhã zudeu norĩ hã ma tô aibâ ma rob'ru za'ra, Alesãdri na isisi ma, danho're sab da. Ma tô siwi wada'u aré Alesãdri hã, timreme na te te dawi robzâri da. Tahawa, ma tô tinhib'rada hã hâiwi dama wẽ, ari'iwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da a'â.

34Tane nherẽ, zudeu na 're ihâimana mono na da te waihu'u za'ra wamhã, ma tô sa'ẽtẽ tihârâ 'rãihâ na 'mahârâ za'ra. Ãne te õhõ si 'mahârâ za'ra: — Diãna, ta hã iwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, ãma 're iwawata za'ra mono hã, ãme Éfézu ãma hã. Dahârâ hã da te sahâri su'u za'ra õ di. Maparane bâtâ pibuzé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te nasi 'mahârâ za'ra ré hã.

35Tawamhã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito pazapari'wa hã ma tô dazadawa uwati, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã dawarõtâ'â wapsi, te oto dama roti, ãne: — Éfézu ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa norĩ hã ãme Éfézu ãma 're iwasi'ubumroi mono hã Diãna hã iwaihu'upe 're isa mono zé hã wa wa te 're 'madâ'â pese za'ra, 'ri hã. Diãnahã hâiba ne ẽtẽ 'manharĩ iwazéb zahi hã hâiwa hawi watẽme we iwaptã hã taha zama, wa wa te 're 'madâ'â za'ra, ãme.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Tawamhã ãne hã ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra õ di za. Tahawa, te za aiwaimri aihâimana za'ra wa'wa, marĩ na wa te rosa'rata pese za'ra ãna, wa te 'manharĩ za'ra tõ da.

37Aibâ norĩ hã we asiwi isaprõni 'wa hã, Diãna isabzém hawi, marĩ na sipsaihuri zahuré õ di. Pi'õ hã ãma 're iwawata za'ra mono hã te te wasu'u wasété zahuré õ di duré.

38Ãne wamhã, Dimetriu hã, duré tãma iromhuri'wa norĩ zama marĩ iwasété na te te tãma nharĩ za'ra da, ãwa wei wama siwasu'u za'ra õ di za. Dama rowairébé'wa norĩ u si te za siwasu'u za'ra. Tamep si dawasété na dama inharĩzé hã.

39Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazô aihârâ ze za'ra wa'aba wamhã, wa za ãme wasi'rã'õtõ waré ni, rowẽ na 're iwahâimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na.

40Ã bâtâ na wasi'rã'õtõ waré õ wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te i'madâ'â za'ra õ zarina, wazada sahi õ'umnhasite. Marĩ hã hâimana õ nherẽ, ma ro'wa'rudu hã watobro. Wasi'rã'õtõzém na ni'wa te te wazadanharĩ za'ra wamhã, e niha wa za asa tãma rowasu'u za'ra ni za. Asa wa te tãma rowasu'u waihu'u za'ra õ di za.

41Ãne na te te dama roti parimhã, ma tô dama rob'ru, dawairébé da oto.

Atu 20

1Tawamhã damreme na ro'wa'rudu hã ma tô sahâri za'ra ni. Rowẽ di oto. Rob u'âsi nomro wamhã, Paulu hã ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ zô tihârâ za'ra. Tahawa, ma tô tãma roti za'ra, siptete sina 're hâimana za'ra mono da. Tawamhã ma tô oto tãma siwasu'u za'ra, za oto imorĩ na hã. Taha pari, te oto mo, Masédonia u.

Paulu hã Zeruzalẽ u apâ imorĩzé wasu'u, Masédonia wa'wai baba

2Tawamhã Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'razâ, Paulu hã. Daza'rui mono bâ 're morĩ ré, ma tô isazei'wa norĩ hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pawaptob za'ra isimiroti na, siptete sina 're hâimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tô mo, Deresiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

3Tame sãmra ré, ma tô a'amo si'ubdatõ ãma ai'utõ. Tawamhã ma tô sima rosa'rata, Siria u morĩ da. Tane nherẽ, rowa'u'u na uba'renem na sébré õ ré, ma tô wapa, zudeu norĩ te te sima ihâiba za'ré za'ra zé wasu'u hã. Tahawa, ma tô sima ãma saprĩ, ti'ai babap si apâ hã morĩ da oto, Masédonia wa'wai baba.

4Morĩ wamhã, aibâ norĩ hã ma tô isiré ai'aba'ré. Ta norĩ nhisi za'ra hã, ãne: Sopatru hã Pirõhõ 'ra hã, Beréa ãma 're isãmra mono, duré Aristacu norĩ, Seduduhu me, Tesalonita ãma 're isimasisi zahuré mono hã, duré Gaiu, Débi ãma 're isãmra mono hã, duré Tiquicu hã Trufimuhu me, Azia ãma 're isimasisi zahuré mono hã, duré Timotiu hã.

5Ta norĩ hã ma tô wawana ai'aba'ré, Trowadi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô wazô mapari za'ra.

6Tawamhã i'u'ẽtẽ duptoi'õ na dasa da te huri parip si, Filipu hawi wa tô wanem ni, Trowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bâdâ 5 na ma tô wa'ãma ai'utõ, tamomo wasi'aba'réi ré. Tame, wa tô wasi'ãma aihutu ni apâ, aibâ norĩ wawana isi'aba'ré norĩ me. Romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paulu hã Trowadi ãma te te iromhurizé wasu'u

7Tawamhã sabadu mara na wa tô wasi'rã'õtõ ni, tame isazei'wa norĩ 're isi'ubumroi mono norĩ me, i'u'ẽtẽ wapu hã wa te huri da. Tawamhã Paulu hã sisa'u ma tô wama roti za'ra, awẽ za oto morĩ na dâ'âsina. Simiroti za'ẽtẽ na te mara wa'wam nherẽ, zahadu wama roti za'ra.

8Tamemhã rob'uiwẽzé hã ahâ di, hâimo iwasi'ubumrozéb ãma hã, si'ubdatõ 'ri 're wa'wa si'uzusi ãma hã.

9Tawamhã 'ritéi'wa hã, Euticu na isisi hã ma tô zanela 'ri zadazâri ãma nhamra, Paulu hã te te wama roti za'ra ré. Wama simiroti za'ẽtẽ za'ra wa, tãma aptâ'â di, 'ritéi'wai ma. Tahawa tãma aptâ'â uptabi wa, ma tô nhono.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sõtõ pese ré, ma tô waptãrã ti'ai u, hâimo zanela 'ri zadazâri hawi. Tawamhã dâ'â siromo, ma tô siwi ti'â.

10Tahawa, Paulu hã ma tô itẽme si'ra. Te te itẽme si'rai wamhã, ma tô sô aiwẽ'ẽ. Tawamhã ma tô iré pahato, te te sa'ra da. Tawamhã ãne ma tô dama tinha: — Aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba tõ. Hâiba ré, te nomro.

11Taha pari, ma tô apâ sai'u. I'u'ẽtẽ wapu hã ma tô te te wẽ'ẽ oto. Taha pari, ma tô te te tãma sõmri, isiré isi'ubumro norĩ ma. Tawamhã te ime tisa za'ra. Taha pari, te duré tãma roti za'ra. Te te tãma roti za'ra ré, ma tô tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhã, ma tô oto tiwi timorĩ za'ra.

12Tawamhã 'ritéi'wa hã hâiba ré ma tô siwi saprõ, isõrõwa u. Ta hã ma tô tãma rowẽ wazere za'ra, isazei'wa norĩ ma hã.

Paulu hã Trowadi hawi Miletu u imorĩzé wasu'u

13Tawamhã wa norĩ hã wa tô asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tô ai'aba'ré ni, Asôsi na 'ri nho'õmo nhisi u, Pauluhu zô tame wanhimipari za'ra da. Paulu hã ma tô sima pisutu aré, ti'ai baba ãma morĩ da. Tahawa, tamomo te za wa'ãma tiwisi za'ra.

14Tawamhã Asôsi u wisi wi, ma tô watẽme tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na.

15Tawamhã taha na wa oto ai'aba'ré ni, Mitireni na 'ri nho'õmo nhisi u. Taha wamhã, awẽm na si ma tô duré uba'rene hã waré tiwara za'ra, Ti'osi na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhã awẽ amo na ma tô wi, Samo na rob'ré za'iti nhisi u hã. Tawamhã awẽm na si wa tô oto aihutu ni, Miletu na 'ri nho'õmo nhisi u hã, uba're nhimizahârizéb u.

16Paulu hã ma tô aré sima rosa'rata, Éfézu u hã sipa tõ da, Zeruzalẽ u wisi su'u da. Tahawa, Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma sãmra zei õ di oto. Pẽtécosti na bâtâ wana, Zeruzalẽ u iwisi su'u da si, ma tô sima wẽ pese, Paulu hã.

Paulu hã Éfézu ãma da'madâ'â'wa norĩ ma, te te irotizé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã Paulu hã Miletu ãma sãmra ré, ma tô da'mazatõ, Éfézu u, isazei'wai 'madâ'â'wa norĩ zô itẽme si'aba'ré da.

18Itẽme sihutu wamhã oto, ma tô ãne tãma rowasu'u za'ra, Paulu hã: — A norĩ wa'wa hã ma tô ĩnhimiromhuri na iwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Azia u ãma ĩwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ĩmorĩzéb u hã ma tô ãne na hã ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa.

19-21Ĩsina 're ĩwata mono ãna, wa tô Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'âsi. Zudeu norĩ hã nasi ĩzada siwada'uri za'ra wa, ĩma ropire uptabi di. Tahawa, ĩwawa sina, wa tô te tãma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherẽ, iwasu'uwẽ hã te aiwi wasu'u zazâri za'ra wa'aba õ di. Ãne na ma tô ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tô te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudeu norĩ ma, duré zudeu'õ norĩ ma zama, wa tô te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da, Wanhib'apito Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da.

22Ãhã na Zeruzalẽ u wa za mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ĩma iwaihu'uzéb zarina. Tame za marĩ hã ĩzô iwatobro hã te waihu'u õ nherẽ, wa za mo. Tane nherẽ, wa za tô mo.

23'Ri nho'õmo mono bâ 're ĩmorĩ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te te ĩma 're awaihu'u, ãne: Tame, te za dazazéb 're ĩnherẽ ni. Ropire hã wa za tô te 're sépata.

24Tane nherẽ, ĩhâiba ré 're ĩmorĩ siroptu da hã, ĩhâiba te ĩsima sawi õ di, tarére wa, ĩma hã. Wanhib'apito Zezusi hã ma tô ĩnhimiromhuri hã ĩma tisõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Ĩnhimiromhuri hã te tãma ãma uwaimrami da, wa tô ĩsima wẽ pese, taha si.

25-27— Airo mono bâ, te 're aiwaimrami za'ra wa'aba mono ré hã, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zé wasu'u na hã. Niwamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te aiwi wasu'u zazâri za'ra wa'aba õ di. Mare di. Ãhã na, wa hã Paulu, wa ĩsina waihu'u, za niwa ĩzabu na isahu za'ra wa'aba õ zé hã. E tawamhã ĩnhimiromhuri na te ai'ãma upa za'ra wa'aba bâ, te za asõ'reptuzé hã asiwi i'manhimini wa'wa. Mare di. Asi'uihâ na te za asisimini za'ra wa'wa 'râwi. Ãne na hã tô sena wa tô waihu'u.

28Tahawa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono da. Duré isazei'wa norĩ hã te za 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, isazei'wa norĩ hã tãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tô isazei'wa norĩ hã wa'â, tite da. Tahawa, pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ ne, te za 're ida'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã.

29Aihawi ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ni'wam norĩ hã te za we asô ai'aba'réi wa'wa. Abaze zahi, pone'ẽrebâ da, 're isahi za'ra mono ne, te za asada tizahi za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasété na te za asada tihâimana za'ra wa'wa. Ai'ãma pẽ'ẽzé za'ra wa'aba õ di za. Ãne wa tô ai'ãma waihu'u siromo za'ra wa'wa.

30Duré ni'wam norĩ hã asiré wa'aba nherẽ, te za aima sadawa hapese za'ra wa'wa, isiniwĩ 're anomro aba mono da, isazei'wa norĩ hã uburé isiniwĩ 're nomro mono da.

31Tahawa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ta norĩ wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hã, ma tô si'ubdatõ ĩ'ãma tiwahu. Rowa'a na wa tô aihâiba mono bâ te aima 're roti za'ra wa'wa, bara na zama, ĩwawa sina. Roti hã niwa te aiwi sazâri za'ra wa'aba õ di. Tahawa, ma'ãpé ĩnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za.

32— Ãhã na hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa za oto airẽme za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da oto. Isimizawi pese zé wasu'u na te za 're asõpré u'âsi aba mo. Ta hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, isaze za'ra wa'aba zém na aiprédup sina 're aihâimana za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono da. Uburé marĩ iwẽ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're i'anhomri mono hã te za duré aima sõmri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto.

33Wa hã danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di, rob'uiprazéb zô duré da'uzazéb zô.

34Duré ĩhâimanazéb da, wa tô ĩnhib'rata na te 're romhuri, ĩsiré norĩ hâimanazéb da zama. Ãne na ma tô a norĩ wa'wa hã asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

35Ĩnhimiromhuri pese na wa tô aima ãma asanho za'ra wa'wa, sib'uware na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã wanhimiromhuri na wa te ãma 're pawaptob za'ra mono da. Wanhib'apito Zezusihi mreme na te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne ma tô wama waihu'u za'ra: “Dama marĩ nhomri'wai ma, rowẽ uptabi di, dawi marĩ âri'wai ma, irowẽ nhipai u.”

36Tawamhã Paulu hã mreme parimhã, ma tô da'madâ'â'wa norĩ me hi'rãtitõ asimro, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da.

37Mreme zusi pari, wawa sina ma tô Paulu hã nasi tinho'utu awaibu, te te sawi za'ra da, ãma pẽ'ẽzé za'ra wa. Ma tô duré nasi tob'rata hârâ za'ra.

38Za niwamhã te te ihâiba pibui za'ra õ na tãma siwasu'u za'ra wa, ãma pẽ'ẽzé uptabi za'ra di. Tawamhã ma tô ime ai'aba'ré, rowa'u'u na uba'reneb u hã.

Atu 21

Paulu hã Zeruzalẽ u imorĩzé wasu'u 'rãsudu

1Tame wa tô oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tô wasima wapâ za'ra ni. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô oto waré tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob'ré za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhã, awẽm na si, wa tô duré ai'aba'ré ni, Rodisi na rob'ré za'iti nhisi u, uba're nhimizahârizéb u hã. Tawamhã ta hawi, wa tô ai'aba'ré ni, Patara na 'ri nho'õmo nhisi u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Tame, wa tô wasiwi sõpẽtẽ ni, rowa'u'u na uba'rene hã, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u iwara da hã. Tawamhã taha na wasi'aba'ré da, wa tô oto asisi ni.

3Uba'rene hã waré wara ré, wa tô Sipri na rob'ré za'iti nhisi hã 'madâ'â za'ra ni, wanhimi'e niwĩ. Õne haré ma tô waré wara, Siria na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tahawa, wa tô Tiru na 'ri nho'õmo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te iro'wasari hã da te sa'ra za'ra da. Tame wa tô oto wawairébé ni, uba're hawimhã.

4Tame wa tô duré oto Zezusihi zazei'wa norĩ hã sõpẽtẽ za'ra ni. Wasisõpẽtẽ za'ra wamhã, romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, wasiré wasi'ubumroi ré hã. Tawamhã isazei'wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tô Pauluhu wi tiwi rosawi za'ra, Zeruzalẽ u hã morĩ tõ da.

5Tawamhã bâdâ hã wasi'aba'rézéb da hã iwa waptã'ã wamhã, isazei'wa norĩ hã ma tô wasiré ai'aba'ré, â zaihâ u, 'ri nho'õmo nhiti. Aihĩni ma tô wasiré ai'aba'ré, aibâ norĩ hã timro norĩ me, duré ti'ra norĩ me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tô wahi'rãtitõ asimro ni, supara 'ré wa, wamreme zusi da.

6Ãhã wamhã, wasisawi za'ra pari, wa tô oto asisi ni apâ uba're wawẽ neb 're, wasi'aba'ré da. Ta norĩ hã tawamhã 'ri tẽme ma tô apâ hã ai'aba'ré.

7Tawamhã Tiru hawi, wa tô ai'aba'ré ni. Wasi'aba'réi wamhã, Patorema'ida na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Tame isazei'wa norĩ hã wa tô sawi za'ra ni. Taha wamhã, duré tame ma tô bâdâ hã misi wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, i'rata wasi'ubumroi ré hã.

8Tawamhã awẽm na si, wa tô ai'aba'ré ni, Sézaréa u. Tame wa tô asimro ni, Filipihi nhorõwa ãma. Filipi hã Zezusihi wasu'uwẽ na isazei'õ'wa norĩ ma rowasu'u'wa. 7 na isazei'wa norĩ pawapto'wa da, da te ipisutu za'ra norĩ me, aré 're ihâimana mono, Zeruzalẽ ãma.

9I'ra norĩ sipi'õ hã imro'õ za'ra maparane si'uiwa na ihâiba hã, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tame tawamhã ma tô bâdâ hã nasi wa'ãma si'utõrĩ za'ra. Tawamhã aibâ hã ma tô watẽme tiwisi za'ra, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Aibâ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, Agabu na isisi hã.

11Watẽme wisi wi, ma tô Pauluhu usisizé hã tiwi waze. Taha wamhã, ma tô ãma sipara'õtõ wasisi. Ma tô duré ãma sipawasisi. Taha pari, ma tô wama rowasu'u za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ãne ma tô ĩma waihu'u: “Ã da'usisizép tede'wai ma, te za zudeu norĩ hã ãne 'manharĩ za'ra, Zeruzalẽ ãma 're isi'ubumroi mono hã. Zudeu'õ norĩ ma, te za hâiba nhomri za'ra.”

12Tawamhã imreme wa te wapari za'ra wamhã, tame isazei'wa norĩ 're isi'ubumroi mono norĩ me, wa tô Pauluhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzalẽ u morĩ tõ da.

13Tawamhã asa te wama nharĩ za'ra, ãne: — E niha da, te aiwa'õ za'ra wa'wa. Ma tô ãma ĩwi irobzei'õ za'ra wa'wa. Zeruzalẽ u hã ĩmorĩ da si, wa tô ĩsima rowẽ upta. Zezusi hã, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, ãté te za dasiwi ĩnherẽ ni, dazazéb 're. Ãté, wa za dârâ. Tane nherẽ, ĩma hã wẽ di tô, tamomo ĩmorĩ da hã.

14Tahawa, Zeruzalẽ u morĩ tõ da, wa te oto tiwi rosawi waihu'u za'ra õ di. Tahawa, wa tô tãma nharĩ za'ra ni oto, ãne: — Wẽ di tô. Mo oto tô aimorĩ. Wanhib'apito te te aima iwẽzéb uwaibaba, te za tô i'manha.

15Tame wahâimana za'ra ré, suru na ma wa'ãma tironomro za'ra. Tawamhã wanhibro hã wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzalẽ u wasi'aba'ré da. Taha pari, wa tô wawairébé ni oto.

16Sézaréa ãma isazei'wa norĩ hã ma tô wame si'mazatõrĩ za'ra, umro na wame 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhã Menasõhõ nhorõwa u ma tô wame ai'aba'ré, tame wasi'ubumro da a'â. Duréihã isazei'wa, Menasõ hã. Ipotozé hã Sipri na rob'ré za'iti nhisi hã.

Paulu hã Zeruzalẽ ãma 're isãmra mono zé wasu'u na'rada

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã Zeruzalẽ u wasihutu wi, ma tô isazei'wa norĩ hã to sina wazawi za'ra.

18Tawamhã awẽm na si ma tô Paulu hã wame timorĩ za'ra, Tiaguhu u hã. Tame, ma tô uburé pese ubumro, isazei'wa 'madâ'â'wa norĩ hã.

19Tawamhã Paulu hã ma tô uburé sawi za'ra, timreme na. Te te sawi za'ra pari, ma tô tinhimiromhurizém na hã oto tãma siwasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, zudeu'õ norĩ ma, uburé te te 're i'ab'manharĩ mono zém na.

20Pauluhu mreme te te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Tahawa, te asa tãma rowasu'u za'ra, Pauluhu ma, ãne: — Wasisãnawã, ãhã na wa za aima wasiwasu'u za'ra ni. Zudeu norĩ, wasiré hã ahâ uptabi na ma tô Zezusi hã te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihĩni, te simi'ẽ na 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré zarina.

21Ta norĩ hã ma tô aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudeu norĩ ma, asimirowahutu wasété newa. Mozésihi nhimi'ui'érézé hã, te wasiré zudeu norĩ wi isawi za'ra, u, daro mono bâ 're ihâimana za'ra mono wi, ãma 're hâimana za'ra mono tõ da. Duré Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, ti'ra norĩ te te 're sihâiwata nhihâri za'ra mono tõ da, ma tô, u, wasiré zudeu norĩ wi isawi. Ãne ma tô aiwasu'u hã wapari za'ra, ta norĩ hã.

22Ãhã na aihĩni, te za aiwaihu'u za'ra ni, we aiwisizém na hã. E marĩ, wa za tawamhã 'manharĩ za'ra ni, ãne na aiwasu'u hã tô senai õ na da te waihu'u za'ra da.

23Tawamhã ãne wa za aima roti za'ra ni, marĩ 'manharĩ da, 're aihâimana wẽ mono zé hã da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibâ maparane si'uiwa na ihâiba hã marĩ na ma tô tãma ropisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

24Tawamhã te za asiré isimroi mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, marĩ hã Mozésihi nhimi'ui'éré zarina asiré 'manharĩ za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aihâiba wasété ãna aihâimana za'ra wa'aba da, tãma. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, pone'ẽrebâ te te siwi isimro

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã te za tãma iwa'âbâ za'ra. Tawamhã te za oto si'rãpari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te iropisutu za'ra zéb zarina, te te tãma ãma i'uwaimrami za'ra na da te iwaihu'u za'ra zéb da hã. Ãne hã 'manharĩ wamhã, aihĩni te za aiwaihu'u za'ra ni oto, aiwasu'u hã tô senai õ na hã. Te za duré aiwaihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're i'aihâimana mono zém na hã. Ãne hã 'manharĩ da, wa aima waihu'u za'ra ni, wasiré isazei'wa zudeu norĩ, te te aiwaihu'u za'ra da.

25E niha tawamhã zudeu'õ nherẽ, isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb da hã. Ãne wa tô tãma roti pari za'ra ni: “Danhimizama hã romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're isimroi mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré iwapru hã 're âhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're isõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.” Ãne wa tô tãma rob'ui'éré za'ra ni.

26Tawamhã Paulu hã ma tô ãma saze za'ra, aibâ norĩ siré morĩ da. Tawamhã awẽm na si, ma tô Paulu hã te te simro, aibâ norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u. Marĩ hã ma tô isiré 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, hâiba wasété ãna tãma hâimana za'ra da. Taha pari, ma tô ãzé, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u. Sébré wamhã, ma tô dama pisutu bâdâ hã, marĩ te te siwi i'manharĩ 'rãsutu zéb da hã. Te te siwi 'manharĩ parimhã, te za marĩ hã ihâiba mono bâ tãma sõmri za'ra, sasedoti norĩ ma, si'udâna za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te i'manharĩ 'rãsutu za'ra zém na hã.

Zudeu norĩ hã, Pauluhu zada isiti'ru za'ra zé wasu'u

27Tawamhã zahadu bâdâ 7 na ãma si'utõrĩ za'ra õ di, Paulu norĩ, te te siwi i'manharĩ 'rãsutu zéb u hã. Romhuture di oto. Tawamhã zudeu norĩ hã Azia hawi isihudu ma tô Paulu hã sima sãmri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma. Izaraéu nhihudu norĩ te, 'ri 'wawi wa'ra ãma sãmra ré, ma tô siwi 'madâ. Tahawa, ma tô sada dawada'uri wasété za'ra, Pauluhu da. Tawamhã ma tô oto siwi pa'â, Paulu hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Tahawa, te si'mahârâ za'ra zudeu norĩ hã, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, wei wa'ãma ana wa'aba. Ã hã aibâ hã ma tô daro mono bâ te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawẽ'õ za'ra da, duré Mozésihi nhimiroti hã da te dasiwi wẽ'õ za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri zama, da te dasiwi wẽ'õ za'ra da. Ma tô duré zudeu'õ norĩ hã we te te simro, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u. Isõrõwa hã wẽ nherẽ, ma tô wawi wasété za'ra.

29Ta norĩ hã ma tô aibâ hã 'madâ'â za'ra aré, Trufimu na isisi hã, Éfézu ãma 're isãmra mono hã. 'Ri nho'õmo nhi'riti na Pauluhu siré morĩ ré, ma tô 'madâ'â za'ra. Tahawa, ma tô ãma romnomri za'ra, zudeu'õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, Paulu te te saprõni 'ru te. Tahawa, te ãne da'mahârâ za'ra, zudeu norĩ hã.

30Tahawa, Zeruzalẽ 'remhã 'ri wa'õtõ mono bâ ma tô ro'wa'rudu hã te te ropé. Tawamhã Pauluhu zô ma tô dasitẽme dasisa're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u. Ma tô dasiwi pa'âri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tô oto tiwi 'ri nhitom ni.

31Tawamhã te aré dasiwi wĩrĩ ni. Ãhã wamhã, da te aré dasiwi iwĩrĩzé wasu'u hã ma tô wapa, Roma hawi da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã, Zeruzalẽ ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ isib'ru za'ra zé wasu'u hã.

32Tawamhã awa'awi ma tô tinhib'a'uwẽ norĩ zô hârâhai'aba'ré za'ra, tiwada'uri'wa norĩ me siré sisa'rei mono da, datẽme. Itẽme isisa'rei mono hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô ãma rosahâri za'ra ni, Pauluhu ãma hã.

33Tawamhã apito hã ma tô Pauluhu u ai'ré 'râwi. Taha wamhã, ma tô pa'â. Taha pari, ma tô duré da'wapéi'wa norĩ ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane isi'uwazi nhorõ rutu na. Taha pari, ma tô ãma da'azadanha, ãne: — E 'wa hã ã hã aibâ. E marĩ ma tô 'manha.

34Tawamhã dasiwa'rãmi te nasi tãma 'mahârâ za'ra ni, dasimana'rãmi hawi. Da te tãma wasu'u waré za'ra õ di. Dahârâ si'rahâri ahâ wamhã, iwasu'u uptabi hã te te waihu'u õ di, apito hã. Tahawa, da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô ti'ru, Paulu te te siwi saprõni da, tinhorõwa u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Tawamhã hâimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ hã ma tô te te siwi upari, Paulu hã, zudeu norĩ hã sahi sina, isarina si'aba'réi wa.

36Tahawa, ma tô nasi tãma 'ru za'ra, ãne: — Wĩrĩ aba. Wĩrĩ aba.

37Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã apito nhorõwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paulu hã ma tô apito ma tinha, ãne: — E aima wẽ õ di, aima ĩsiwasu'u da hã. Tawamhã apito hã te asa tãma tinha, ãne: — E nare aima waihu'u pese di, gregu norĩ mreme hã.

38Wa tô aré ai'ãma romno, a hã ezipsiu newa. Nimosi ni'wa hã ezipsiu norĩ siré ãma ma tô aibâ norĩ na aiwãnhizari za'ra. Ta hã 4 miu na ma tô te te simro, rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã a'ubuni u. Roma ãma apito wi sipizari za'ra da, dapãrĩzéb ré, ma tô te te simro. 'Wazé, a hã simroi mono õ di.

39Tawamhã Paulu hã te asa tãma tinha, ãne: — Wa hã zudeu. Tasu na 'ri nho'u isa'ẽtẽ nhisi ãma ĩpotozé hã, Sirisia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. 'Wazé za ĩma iwẽ, te dama irowasu'u da hã.

40Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô tãma wẽ tô, te te dama rowasu'u da.

Paulu hã si'uihâ na dama isiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhã te te dama rowasu'u da, apito te te tãma wẽ wa, ma tô Paulu hã sai'u hâimo, 'ri para u sai'urizém na hã. Tame ma tô tinhib'rada hã dama wẽ hâimo, ari'iwi dasi'ubumro da. Tahawa, ma tô tawarõtâ'â za'ra ni. Dawarõtâ'â za'ra wamhã, Paulu hã ma tô timreme na dama rowasu'u, hebreu norĩ mreme na.

Atu 22

1Ãne te Paulu hã dama siwasu'u: — Ĩsiré norĩ, duré wamama norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa za oto aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhâimana mono zém na hã ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Tawamhã hebreu norĩ mreme na te te dama irowasu'u za'ra zé hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tawarõtâ'â pese za'ra ni oto. Tawamhã te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne:

3— Wa hã, zudeu. Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩpotozé hã, Sirisia 'remhã. Ãme Zeruzalẽ ãma wa tô ĩprédu. Gamaliéu hã ma tô te te ĩma 're rowahutu, wahi'rata norĩ nhimiroti na hã. Ĩnhimi'ẽ na wa tô te 're romhuri pese, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. A norĩ wa'wa hã asimi'ẽ na tãma 're iromhuri za'ra wa'aba mono ne, wa tô õhõ ma si 're ĩsisõmri u'âsi, ĩnhimi'ẽ na te tãma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba.

4Wa tô te da'ãma 're rowasété aré, 're idanomro mono zép tém na 're idanomro mono norĩ ãma hã. Ĩzadawa para ma tô aibâ norĩ hã da te 're pawasisi za'ra, pi'õ norĩ zama. Ĩzadawa para, ma tô duré da te 're simro, dazazéb u hã. 'Re dâ'â za'ra mono da, wa tô ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã.

5'Re ihâimana u'âsi mono ma, sasedoti da'ãma romhuri'wa tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã ma tô ãne na hã ĩwaihu'u, duré uburé zudeu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Ta norĩ hã ĩ'ãma sadanharĩ za'ra wa'aba wamhã, te za ãne na hã aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, sena na. Ta norĩ hã ma tô tinhimi'ui'éré hã ĩma sõmri za'ra, Damascu u te âri da, isiré dama ipire norĩ ma. Taha zarina, wa tô mo, Damascu u te we simroi mono da, isazei'wa norĩ hã. Isi'uwazi nhorõ rutu na pawasisi ré, Zeruzalẽ u we te simroi mono da, wa tô sô ĩmorĩ za'ra, ãme da te hâ za'ra da.

6— Tawamhã Damascu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tô hâiwa hawi rowa'a za'ẽne hã ĩma ai'ubuzi, waptu na ĩhâiba nho'õmoi baba.

7Tahawa, wa tô waptãrã, ti'ai u. Ni'wai mreme hã ãhã wamhã wa tô duré wapa. Ãne te ĩ'mahâ: “Saulu. Saulu. E marĩ wa, te ĩwi 're irowasutu u'âsi mo.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8— Tawamhã wa tô wa hã asa sada'â, ãne: “Apito, e 'wa hã, a hã.” — Tawamhã te duré asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, Nazaré ãma aré 're ĩnhamra mono. Te ĩwi 're irowasutu u'âsi mo.”

9— Rowa'a za'ẽne hã ĩma si'ubuzi wamhã, ĩsiré aibâ norĩ isi'aba'ré norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra, rowa'a hã. Tane nherẽ, ta norĩ imreme hã te te wapari waihu'u za'ra õ di, ĩma inharĩ'wai mreme hã.

10Tawamhã wa tô duré 'mahâ, ãne: “Apito, e marĩ, wa za 'manha.” — Tawamhã Wanhib'apito te ĩma tinha, ãne: “Aiwahutu, Damascu u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima ipisutuzé hã 'manharĩ da.”

11— Tawamhã rowa'a za'ẽne hã ma tô ĩtob'a. Tahawa, ĩsiré isi'aba'ré norĩ hã ma tô ĩpano na siwi ĩzaprõ. Taré ta norĩ hã te te siwi ĩzaprõni na wa tô wi, Damascu u.

12Tame aibâ hã te 're hâimana, Anania na isisi hã. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wapari pese 'wa. Zudeu norĩ hã tame 're isi'ubumroi mono hã ma tô Anania hã te te 're wẽsãmri za'ra.

13Ta hã ma tô we ĩzô rĩtĩ. Tawamhã ĩtẽme wisi wamhã, ma tô ĩma tinha, ãne: “Ĩsisãnawã Saulu, apâ rob'madâ'â.” — Tawamhã awa'awi, wa tô duré apâ rob'madâ. Tahawa, Anania hã wa oto 'madâ.

14Tawamhã ta hã te duré ĩma tinha, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono hã wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô sima aipisutu, te te ai'ãma sima 're iroti mono zé hã waihu'u da. Ma tô duré aima pisutu, Wanhib'apito Zezusi hã iwẽ uptabi 'manharĩ'wa hã bâdâdi wa, 'madâ'â da, duré imreme hã wapari da.

15A hã te za dama 're isadawa wasu'u mo, dahâiba mono bâ. Ta hã atõmo na i'madâ hã, duré aipo're na imreme iwapari hã te za dama 're iwasu'u mo.

16E marĩ zô te bété asimipa, ãhã na hã. Ma'ãpé aiwahutu, â dawabzuri hã da te aima 'manharĩ da, duré Wanhib'apito wi rowaptẽrẽ da, te te asõ'reptu da. Tawamhã aiwasédé hã te za aima tipa.”

'Re ihâimana u'âsi mono hã Pauluhu ma, romhuri te te ipisutuzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã Paulu hã dama siwasu'u 'rãsutu da, ma tô ãne dama rowasu'u:

17-18— Tawamhã Zeruzalẽ u apâ ĩwisi wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, wa tô mo, tãma ĩmreme da. Tawamhã tãma ĩmreme sina, ĩnhotõ 'rowim ne, wa tô Wanhib'apito hã 'madâ. Imreme hã wa tô duré wapa. Te ĩma tinha, ãne: “Ai'aba'ré na aiwatobro Zeruzalẽ hawi, ãmemhã da te aiwapari za'ra õ wa za, ĩwasu'u na hã.”

19— Tawamhã wa tô asa tãma ĩsiwasu'u, ãne: “Ãme 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma tô ĩhâimanazém na siwi ĩwaihu'u. Rowahutuzé mono bâ wa tô asazei'wa norĩ zô 're ĩzasi, dazazéb 're te 're 'mazai mono da, duré te 're ahâ za'ra mono da.

20Duré Estewã, dama aiwasu'u'wa hã da te dasiwi wĩrĩ wamhã, wa tô dasiré ĩhâiba. Wa hã wa tô ãma da'ab'madâ. Taha wamhã, ĩma wẽ di, idâ'âzé hã. Iwĩrĩ'wa norĩ uza, isisiwimhã i'ubuzé hã, wa tô sa 'madâ'â za'ra.”

21— Ãne na Wanhib'apito ma, ĩsiwasu'u wamhã, ma tô ĩma rob'ru, ãne: “Mo oto aimorĩ. Zudeu'õ norĩ tẽme, wa za asatõ, romhâ na.”

22Tawamhã Paulu hã zudeu'õ norĩ hã te te sisi wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, zudeu norĩ hã zudeu'õ norĩ te te sisi õ ré hã te te aré wapari ze za'ra nherẽ. Tahawa, te sa'ẽtẽ sima 'mahârâ za'ra, zudeu norĩ hã, ãne: — Wĩrĩ aba. Õ hã wasétére di. Dâ'âre hâ.

23Ãne ma tô zudeu norĩ hã ãma si'mahârâ za'ra, hârâ 'rãihâ na, isisiwimhã ti'ubuzé hâimo te te 're wanarĩ za'ra mono sina. Ropru te duré hâimo sãmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paulu hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, isiwasu'uzé

24Tawamhã romanu da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Paulu hã. Te duré taha wamhã tãma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da, siwasu'u da, zudeu norĩ te te sima i'ruzém na te te waihu'u da.

25Tawamhã ma tô siwi hiwasisi, isi'uwazi nhorõ rutu na te te siwi 're pré'é mono da hã. Ãhã wamhã, Paulu hã ma tô da'wapéi'wa norĩ nhib'apito

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zadawa para dawada'uri'wai ma tinha, ãne: — E ĩwasété na asiwi ĩwaihu'u aba wa, ma tô asiwi 're ĩpré'é aba mo. E tô i'uwaibaba ãne hã, wa hã romanu na ĩwamri nherẽ.

26Tawamhã Pauluhu mreme te te wapari wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô tinhib'apito ma wasu'u, ãne: — E marĩ ãma 'manharĩ da bâ. Ni'ã. Õ hã romanu.

27Tahawa, apito hã ma tô mo Pauluhu u, te te sadanharĩ da. Tawamhã ãne te sadanha: — Ĩma asiwasu'u na, te waihu'u da. E nare a hã romanu. — Ĩhe. Wa hã, romanu.

28Tawamhã apito hã te duré tãma siwasu'u, ãne: — Wa hã duré, romanu. Ĩpoto'wa hã romanu õ nherẽ, wa'âbâ za'ẽtẽ uptabi na wa tô ĩsiwa'â romanu norĩ ma, ĩsiromanu da hã. Tawamhã Paulu te asa duré tãma tinha, ãne: — Tazahã ĩpoto'wa hã romanu wa, wa hã duré romanu u'â.

29Tawamhã Paulu hã romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tô da'wapéi'wa norĩ hã tãma ai'ré za'ra, te te siwi sadanharĩ za'ra ãna. Duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ãne na te te waihu'u wamhã, ma tô pẽ'ẽwara, isimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paulu hã dama roti'wa norĩ nho're isiwasu'uzé

30Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô sima wẽ, zudeu norĩ hã Pauluhu ãma iwasédé hã te te siwi ãma ihirizé hã sena na te te waihu'u da. Tahawa, awẽm na si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ ma 'ru za'ra, uburé zudeu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama, Pauluhu zada si'rã'õtõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô duré 'ru za'ra, Pauluhu pawasisizé hã te te tãma wasihu za'ra da, dama ipire norĩ nho're sab da.

Atu 23

1Tawamhã zudeu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme, te rob'madâ'â pese, Paulu hã. Tahawa te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, wa hã wa tô 're ĩsi'madâ'â u'âsi, 're ĩmorĩ wẽ u'âsi da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Tahawa, ĩpẽ'ẽ wapu na wa 'râwi ĩsi'remhã 're ĩsi'madâ'â u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Tawamhã Anania hã sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã ma tô ti'ru, i'rata isimasam norĩ ma, te te siwi sadawa pré'é da, Paulu hã.

3Tahawa, te Paulu hã asa tãma tinha, ãne: — Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã ĩ'ãma i'manha. A hã ãme te asã, ĩpibu da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina 're ĩmorĩzéb zô. Tane nherẽ, isimiroti hã ma tô i'upa. Da te ĩzadawa pré'é da, ma tô dama ĩ'ru. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarinai õ di. Tahawa, te za ai'azâ za.

4Tawamhã i'rata isimasam norĩ hã te tãma nharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, ma tô sasedoti ipire uptabi ãma iwasé.

5Tawamhã Paulu te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — E nare ta hã sasedoti dama ipire. Te waihu'u õ di. Te waihu'u 'wa'âhã, te tãma nharĩ õ di aré. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'éré 'rata na wa tô ãne hã waihu'u za'ra ni: “Ni'wa hã dama pire wamhã, tãma 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono õ di za.” Ãne ma tô wama waihu'u za'ra.

6Tawamhã Paulu hã ma tô waihu'u, dama roti'wa norĩ, sina isipo'o za'ra zé hã. Ni'wam norĩ hã saduseu, duré ni'wam norĩ hã farizeu. Tawamhã ma tô dama si'mahâ, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Wa hã farizeu. Ĩmama norĩ zama farizeu. Dadâ'â nherẽ, apâ dahâiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asõ're ĩzab za'ra wa'wa, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, taha zô si 're ĩnhimipari u'âsi mono wa.

7Tawamhã mreme pari, tame isi'rã'õtõ norĩ hã ma tô sina isipo'ozéb zarina sima nharĩ za'ra, farizeu norĩ hã, saduseu norĩ me.

8-9Farizeu norĩ nhimizazezé hã, ãne: 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono na, duré hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã tô sena na 're ihâimana za'ra mono na, duré dapẽ'ẽzani hã dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're idanomro mono na. Ãne farizeu norĩ nhimizazezé hã. Tane nherẽ, saduseu norĩ hã ãne na simizaze za'ra õ di. 'Re idahâiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã, mare di, u. Duré dapẽ'ẽzani, dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're danomro mono õ di

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za, u. Ãne saduseu norĩ nhimizazezé hã. Tahawa, ma tô 're sisadawa 'rui u'âsi za'ra, farizeu norĩ hã, saduseu norĩ me. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, farizeu na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã hâiwi ma tô aimasa, Paulu, da te dasiwi i'ârizé hã te te siwi wẽ'õ wa. Ãne te mreme 'rãihâ na nasi ãma si'mahârâ za'ra: — Aibâ hã, õ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te âri õ di. Ãté hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ma tô tãma rowasu'u. Ãté ni'wai pẽ'ẽzani, ma tô nima hawi tãma rowasu'u.

10Tawamhã damreme tete na dasi'wapé za'ra wa, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô ãma hâtârâ, Pauluhu ãma, da te dasiwi hâiba'ẽi mono õ'umnhasite. Tahawa, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra: — Sô ai'aba'réi wa'aba, asiwi wazere aba da, dawa'wa hawi. Tawamhã wanhorõwa u te za we asiwi isaprõni 'wa apâ.

11Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tô tãma sihâi'ré, Pauluhu ma. Te tãma tinha, ãne: — Aipahi tõ. Ãme Zeruzalẽ ãma ma tô dama ĩwasu'u pa. Roma ãma te za duré õhõ na si dama ĩwasu'u, niwamhã.

Zudeu norĩ hã Paulu te te sima i'ru za'ra zé wasu'u

12Tawamhã awẽm na rowa'a wi, zudeu norĩ hã ma tô pi'uriwi si'rã'õtõ. Te sima 'ru za'ra, Paulu hã te te siwi wĩrĩ da. Ãne te tawamhã sima ãma roti za'ra: — Paulu hã wa te wasiwi wĩrĩ aba. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩrĩ õ wamhã, te te wa'uprosi da, wa te wasima i'ruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ wamhã. Wa te wasima i'ruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ ré, wasaihuri õ di za. Duré wa te âhuri õ di za.

13Aibâ hã 40 nhipai u ihâiba hã ma tô ãne sima 'ru za'ra.

14Tawamhã zudeu norĩ hã ma tô ai'aba'ré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ u, dama ipire norĩ u zama. Te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Paulu hã wa tô wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩrĩ da. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa tô duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprosi da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Paulu hã wa te wasiwi wĩrĩ õ wamhã. Tawamhã wa te wasiwi wĩrĩ õ ré hã, wasaihuri õ di za.

15Ãhã na, ma'ãpé da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rã'õtõ aba zém na. Dama roti'wa norĩ me, uburé asi'rã'õtõ aba zém na tãma waihu'u za'ra wa'aba, Paulu te te i'manharĩzé hã waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paulu hã te te we atẽme saprõni za'ra wa'aba da. Tawamhã wa norĩ hã bâdâdi wãi wa, wa za sô asimro ni, atẽme wisi za'ra wa'aba õ ré, wa te wasiwi wĩrĩ da.

16Tawamhã 'ritéi'wa hã ma tô wapari za'ra, sô idanhimipari za'ra na hã. 'Ritéi'wa hã Pauluhu 'ra wapté, ihidiba 'ra. Tahawa, te Pauluhu u mo, da'wapéi'wa norĩ nhorõwa u te te po're pu'u da.

17Tawamhã Paulu hã ma tô sô hâ, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zô. Taha wamhã, te tãma tinha, ãne: — Ã hã 'ritéi'wa hã ãma saprõni, asib'apito u te te tãma rowasu'u da. Marĩ hã te te iwaihu'uzém na te za tãma rowasu'u.

18Tawamhã iwada'uri'wa hã ma tô saprõ, apito u. Te tãma tinha, ãne apito ma: — Paulu hã da'wapéi'wa norĩ te te 'madâ'â za'ra da, wanhorõwa ãma isa hã ma tô ĩzô hâ. Ta hã ma tô ĩma tinha, 'ritéi'wa hã te we atẽme saprõni da. Ta hã, marĩ hã te te iwaihu'uzém na te te aima rowasu'u da, ma tô ĩma tinha, te we atẽme saprõni da.

19Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô 'ritéi'wa hã pa'â. Danhiti ma tô saprõ, te te tãma rowasu'u da, ãne: — E marĩ te za bété ĩma iwasu'u.

20Tawamhã ma tô tãma rowasu'u, ãne: — Zudeu norĩ hã ma tô sima 'ru za'ra, Paulu hã awẽpsi te te aiwi waptẽrẽ za'ra da, dama roti'wa norĩ nho're sab da, itẽme satõrĩ za'ra da. Paulu te te i'manharĩzé hã te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptẽrẽ za'ra.

21Tawamhã itẽme satõrĩ za'ra da, saze za'ra õ di za. Tô'ã. Aibâ norĩ hã 40 nhipai u ihâiba hã ma tô sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ õ ré hã, saihuri õ di za, u. Duré â hã te te âhuri õ di za, u. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô duré si'ru za'ra, te te uprosi da, te te sima i'ru za'ra zé hã te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te ãma uwaimrami za'ra õ wamhã. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tãma irowaihu'u za'ra zéb zô si, te ãhã na hã mapari za'ra.

22Tawamhã apito hã te sadawa uwati, 'ritéi'wa hã, ãne: — Ni'wai ma, ĩma irowasu'uzém na hã rowasu'u tõ za. Taha pari, te tãma rob'ru, morĩ da.

Apito Peresihi u, Paulu da te isaprõnizé wasu'u

23Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã te oto sô tihârâ zahuré, tizapari da'wapéi'wa wada'uri'wa norĩ zô. Ãne te tãma rob'ru zahuré: — Ma'ãpé sô aihârâ aba, da'wapéi'wa norĩ zô, para na 're inomro mono hã 200 na ihâiba norĩ zô, duré awaru na 're inomro mono hã 70 na ihâiba norĩ zô, duré isi'uwazi'wa na dapãrĩ'wa norĩ hã 200 na ihâiba norĩ zô. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézaréa u ai'aba'réi wa'aba da.

24Awaru hã te za i'ubumroi wa'wa, Paulu hã ãma imorĩzéb da. Awaru na te za asiwi isaprõni waré wa'wa, Peresi na danhib'apito nhisi u, asiwi ãwisi wẽ wa'aba da.

25Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã Zeruzalẽ ãma 're isãmra mono hã ma tô Peresihi ma rob'ui'éré. Ãne isimi'ui'éré hã:

26“Peresi, wanhib'apito, uburé na da'madâ'â'wa, wa ãma asawi. “Wa hã, Claudiu Risia.

27“Ã hã aibâ hã ma tô zudeu norĩ hã siwi ti'â. Te aré siwi tiwĩ. Tawamhã wa hã wa tô itẽme wi, da'wapéi'wa norĩ me. Wa tô dawi ãma wasisaprĩ za'ra ni, romanu na 're ihâimana mono na te waihu'u wa oto.

28Wa tô ĩsima wẽ, iwasédé hã da te ãma isa'razé hã te waihu'u da. Tahawa, wa tô saprõ, zudeu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme.

29Tahawa, wa tô waihu'u oto. Marĩ iwasédé hã te ãma waihu'u õ di, da te iwĩrĩzéb da hã, duré dazazéb 're, da te dasiwi isẽrẽzéb da hã. Mare di. Zudeu norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wa'rãmi, 're ihâimana mono zém na si ma tô iwasédé hã siwi ãma sa'ra.

30Zudeu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, te te sima i'ru za'ra zé hã ma tô duré ĩma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tô ãma atẽme satõ, sa'ẽtẽ. Iwasété na tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

inharĩ'wa norĩ ma, wa tô duré ãma rob'ru za'ra, ãma atẽme si'aba'ré da, asõ'a te te iwasédé hã ãma sa'ra da. Ãne si, wa ãma aima rob'ui'éré.”

31Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te te tãma i'ru za'ra zém na ma tô ãma uwaimrami za'ra. Paulu hã ma tô siwi saprõ. Tawamhã tô ã mara na ma tô aihutu, Ãtipatiridi na 'ri nho'õmo nhisi u.

32Tawamhã awẽm na si, da'wapéi'wa norĩ, para na isi'aba'ré norĩ hã ma tô apâ ai'aba'ré, tinhorõwa u. Paulu hã ma tô rẽme za'ra, awaru na 're inomro mono norĩ si te te siwi saprõni da oto.

33Tawamhã ta norĩ hã ma tô siwi saprõ, Sézaréa u. Tamomo sihutu wi, ma tô awa'awi siwi saprõ Paulu hã, apito u. Tawamhã ma tô apito ma rob'ui'éré hã sõmri za'ra.

34Ta hã Apito, ma tô sõré, rob'ui'éré hã. Te te sõré parip si, ma tô Paulu sadanha oto ãne: — E niha asipti'a nhisi hã. Tawamhã te asa tãma siwasu'u ãne: — Sirisia na ĩnhipti'a nhisi hã.

35Tawamhã te te waihu'u wamhã, apito hã te tãma tinha, duré ãne: — Aiwasédé hã te te ai'ãma isa'ra norĩ hã we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta norĩ siré. Tawamhã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma Paulu hã 'ru za'ra, Erodihi nhorõwa ãma te te siwi sẽrẽ da. Te te duré siwi 'madâ'â pese da zama, te tãma 'ru za'ra.

Atu 24

Zudeu norĩ hã Pauluhu ãma iwasédé te te siwi ãma ihirizé wasu'u

1Tawamhã bâdâ hã 5 na ma tô ãma ne, Erodihi nhorõwa ãma hâimana ré, Paulu hã. Tawamhã Anania hã, sasedoti 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa, tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã ma tô Sézaréa u wi. Ni'wam norĩ hã, da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siré te te simro. Danhimirob'manharĩzém na dawasu'u'wa zama te siré saprõni za'ra, Téturu na isisi hã. Ta norĩ hã apito Peresihi ma, ma tô iwasédé hã siwi ãma tihi, Pauluhu ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2-3Tawamhã apito Peresi hã ma tô Pauluhu zô hâ, danho're sab da. Taha pari, Téturu hã ma tô oto Pauluhu ãma iwasédé hã ãma tihi. Apito ma, te rowasu'u, ãne: — Roti'wa, a hã aiwẽ uptabi di. A hã wama 're roti wẽ u'âsi mono wa, wa rowẽ na si 're wahâimana za'ra ãhã na hã. Wa'madâ'â'wa norĩ ma, ma tô 're iroti wẽ u'âsi mo, daro mono bâ te te 're wa'madâ'â wẽ za'ra mono da, marĩ iwasédé hã te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhã waro mono bâ, asimipawaptobzém na wama 're asõpru mono wa, wa wa te 're aiwẽsãmri u'âsi za'ra.

4Tane nherẽ, ĩwapari wa'a õ'umnhasite, ĩmreme suru na wa za aima rowasu'u. Asõpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhã, ãté aima wẽ di za, ĩwapari da hã.

5Õ hã aibâ hã wa tô waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hã. Duré daro mono bâ zudeu norĩ hã te te iropéi mono tẽme 're morĩ wamhã, ma tô te te da'ãma 're aro'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwĩ, 're inomro mono ma hã pire di, õ hã.

6'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hã te aré wawi wasété, 'ri hã. Tazahã wa tô wasiwi âri ni.

7Tane nherẽ, apito Risia hã ma tô watẽme wi. Ta hã sa'ẽtẽ siptete si na ma tô wawi âri za'ra, Paulu hã.

8Ta hã ma tô iwasété na tãma inharĩ'wa norĩ ma 'ru za'ra, asõ'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Tahawa, ã hã aibâ hã sadawa pibui wamhã, tô sena na te za iwaihu, iwasédé hã wa te wasiwi ãma isa'razém na hã.

9Tawamhã zudeu norĩ, tame isimasam norĩ hã te duré sadawa waptob za'ra, iwasu'u hã tô sena na.

Paulu hã, Peresihi uiwada isiwasu'uzé

10Tawamhã apito hã ma tô Pauluhu ma tinhib'rada sarõtõ, timreme hã te te oto wazere da. Tahawa, Paulu hã timreme hã ma oto waze, ãne: — Ma tô ai'ãma tiwahub ahâ, ãme da'ãma rowairébé'wa na 're aihâimana mono ré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. Ãne hã ĩma waihu'u pese di. Tahawa, asõ'a ĩsi'uihâ na aima ĩsiwasu'u da hã, ĩma wẽ di.

11Ĩmreme hã sena na te za iwaihu. Nimosi, wa tô wi, Zeruzalẽ u hã. Bâdâ 12 na ma tô ĩ'ãma ne, tame ĩnhamra ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma ĩwata da hã, wa tô wi. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré, ĩsiré zudeu norĩ hã ma tô siwi ĩsã.

12Tane nherẽ, ĩmreme na te idamreme 'razâri na hã te te ĩwapari za'ra õ di. Zudeu norĩ te, rowahutuzé mono bâ ĩmreme na te dazada'rãmi õ di. Duré 'ri babab zama te da'azada'rãmi mono õ di.

13Tahawa, ĩwasété na, tô sena na te te siwi ĩ'ãma sa'ra waihu'u õ di. Mare di.

14-15Ãne wa za aima ĩsiwasu'u. 'Re idanomro mono zép téb zarina, wa tô te 're romhuri, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. 'Re idanomro mono zép té wasu'u hã te zudeu norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, senai õ newa. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wahi'rata norĩ nhib'apito nhimiroti hã wa tô uburé saze, Mozési te te ãma irob'ui'éré hã. Isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimi'ui'éré hã wa tô duré saze. Ĩwasédé hã te te siwi ĩ'ãma isa'ra norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te te isasõmri za'ra ne, wa duré wa hã ãma sasõ. Dadâ'â nherẽ, aihĩni apâ te te 're ida'ahâiwa'utu mono zém na wa tô ãma sasõ, iwẽ hã duré iwasédé hã apâ te te 're ida'ahâiwa'utu mono zém na hã.

16Tahawa, iwẽ hã te 'manharĩ tõ da hã, ĩwa'a õ di, ĩpẽ'ẽ wapu na 're ĩsi'madâ'â u'âsi mono da si, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, duré danho'a zama.

17Te duré tãma siwasu'u, ãne: — Zeruzalẽ nhiti 're ĩmorĩ ré, ma tô ĩ'ãma tiwahub ahâ. Tawamhã tamomo wa oto apâ mo, danhibzari hã te âri da, ĩsiré norĩ ma, te sõmri da. Duré danhimizama hã da te isimro hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te sõmri da, ãma ĩwata da, wa tô apâ mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18-19Ãne te 'manharĩ da, wa tô ĩsipese, wasiré zudeu norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ĩwẽsãmri da. Tawamhã zudeu norĩ hã Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi isihudu hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩ'rata dasi'rã'õtõ õ di. Da te ĩmreme 'razâri õ di. Rowẽ si. Ta norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra norĩ hã marĩ iwasédé hã te te ĩ'ãma waihu'u za'ra wamhã, we si'aba'réi 'wa'âhã, aré wẽ di, asõ'a ĩwasédé hã te te ĩ'ãma sa'ra da.

20Ta norĩ hã we si'aba'réi õ wamhã, ãté asõ'a isimasam norĩ si te za aima ĩwasu'u za'ra. Dama roti'wa norĩ nho're ĩzab ré, marĩ iwasédé hã te te ĩ'ãma iwaihu'u za'ra zém na, te za ĩwasu'u za'ra, ãme ĩzab ré.

21Wa hã wa za aima ĩsiwasu'u, te i'mahârâzém na, dama ipire norĩ nho're ĩzab ré, ãne: “Ã bâtâ na wa asõ'a ĩzab za'ra wa'wa, ĩpibui pese za'ra wa'aba da. Dadâ'â nherẽ, apâ dahâiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ĩmorĩzéb zô te za ĩpibu za'ra wa'wa.” Ãne si wa tô ĩsi'mahâ, dama ipire norĩ nho'a ĩzab ré. Ãté ãne ĩmreme wamhã, te ĩ'ãma rosa'rata za'ra, ĩwasété na.

22Tawamhã apito Peresi te tãma tinha, ãne asa hã: — Zahadu, apito Risia wei wisi wapsi, wa za niha hã aima rowairébé. Apito Peresi hã ma tô waihu'u pese, 're idanomro mono zép té hã. Tane nherẽ, te te ãma wapari 'rãsutu õ di.

23Tawamhã apito Peresi hã ma tô da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma waihu'u, ãne: — 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, ã hã aibâ hã aiwi simani za'ra wa'aba tõ da. Tazahã, marĩ hã te te 'manharĩ da, te te sima wẽ wamhã, suru na te za tãma irowairébé 'wa. Duré, isiré norĩ hã ihâimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we itẽme sisisi wamhã, wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, tiwi.

Paulu hã Apito Peresihi nho're isabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

24Bâdâ hã siwaptom na ãma ne pari, ma tô apito Peresi hã Pauluhu zô hâ, timro me, Durusiraha me. Durusira hã, zudeu. Tawamhã Cristu Zezusi hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na ma tô Paulu hã tãma rowasu'u zahuré. Apito Peresi hã ma tô isimirowasu'u hã wapari pese.

25Iwẽ na si 're idanomro mono zém na ma tô tãma rowasu'u, marĩ hã iwasédé hã da te dasiwi iwẽ'õzém na zama. 'Re danomro wasété mono wa, rob'rãsutu u 'Re ihâimana u'âsi mono, za niha te te dama irob'manharĩ pipa zém na ma tô duré tãma rowasu'u. Ãne hã te te tãma awasu'u wa, ma tô apito Peresi hã tipahi. Tahawa, te tãma tinha, ãne Pauluhu ma: — Ãhã na te za aimo a'â. Niwa te ĩsima wẽ wapsi, wa za duré ãma asô hâ apâ, te aiwapari da.

26Tawamhã Pauluhu ãma te rosa'rata, rob'uiprazém na tãma siwa'âbâ da newa, dazazém hawi watobro da. Tahawa, te nasi sô hâ, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paulu hã Festuhu ma, isiwasu'uzé wasu'u

27Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Sezariza ãma sãmra ré, dazazéb 're, Paulu hã. Tawamhã Posiu Festu hã te za oto si'apito, Peresihi nhowa're're. Tahawa, apito Peresi hã sisa'u ma tô tizadawa ãma tirẽ, dazazéb 're, hâimana u'âsi da Paulu hã, isa'u. Zudeu norĩ ma, rowẽzéb da, ma tô ãne hã tizadawa hã ãma tirẽ.

Atu 25

1Tawamhã Festu hã tame si'apito wamhã, bâdâ si'ubdatõ ãma ne pari, te oto mo Zeruzalẽ u, Sézaréa hawi.

2Zeruzalẽ u wisi wamhã, sasedoti ipire norĩ hã duré zudeu norĩ ma, roti'wa norĩ zama ma tô tãma wasu'u za'ra Paulu hã, wasété ré ne.

3Ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Paulu hã te te tãma satõrĩ za'ra da, Zeruzalẽ u. Ta norĩ hã bâdâdi wãi wa, te te siwi wĩrĩ da, aré ãma siwada'uri za'ra na dâ'âsina, ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Zeruzalẽ u te te satõrĩ da.

4Tawamhã apito Festu hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: — Paulu hã Sézaréa ãma te nhamra dazazéb 're, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi 'madâ'â pese za'ra da tame. Tamomomhã wa za apâ morĩ su.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tahawa, dama imreme pire norĩ hã asiwa'wa hawi, asiwi satõrĩ za'ra wa'aba za, ĩme si'aba'ré da. Iwasédé hã te te ãma hiri ze za'ra wamhã, tamep si te za tãma nharĩ za'ra, ĩnho'a.

6Tawamhã bâdâ hã 8 na ãté niwamhã 10 na ma tô ãma ne, Zeruzalẽ ãma sãmra ré hã, apito Festu hã. Taha pari, ma tô mo apâ, Sézaréa u. Wisi wamhã, awẽ te oto nhamra, dapa'uwati'wa simasisizém na. Tawamhã Pauluhu zô ma tô da'mazatõ, te te itẽme siwi saprõni da.

7Tawamhã Paulu hã oto itẽme wisi wamhã, zudeu norĩ hã Zeruzalẽ hawi isi'aba'ré norĩ hã ma tô siwi uirĩ. Tahawa, apito ma, ma tô wasu'u wasété uptabi za'ra, Paulu hã. Tane nherẽ, tô sena na iwasédé hã te te siwi ãma sa'ra waihu'u õ di, zudeu norĩ hã.

8Tawamhã Paulu hã ma tô apito ma siwasu'u, ãne: — Zudeu norĩ te, roti wa'rãmi, ĩwasédé hã te 'manharĩ õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma duré ĩwasédé hã te 'manharĩ õ di. Duré Roma ãma apito Sézaha ma, marĩ hã te 'manharĩ õ di, danhipai u danhib'apito ma hã.

9Tawamhã apito Festu hã ãne te sadanha, zudeu norĩ ma, imreme te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma irowẽ za'ra zéb da: — E Zeruzalẽ u aimorĩ da hã, aima wẽ di, tame da te dasiwi asadanharĩ za'ra da, ĩnho'a.

10Tahawa ma tô Paulu asa tãma tinha, ãne: — Mare di. Ĩmorĩ da hã, te ĩsima rowẽ õ di. Roma ãma apito Sézaha zadawa para, te ãme 're ida'apa'uwati mo. Tahawa, ãmep si te za siwi ĩzadanha, ĩhâimanazém na. Marĩ iwasédé hã te 'manharĩ õ di, zudeu norĩ ma hã. Ãne na hã aima ĩwaihu'u pese di, a hã.

11Marĩ iwasédé hã te 'manharĩ 'wa'âhã, da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã, aré ĩsisawi õ di. Tane nherẽ, ĩwasédé hã te te siwi ĩ'ãma isa'ra hã tô senai õ wamhã, ni'wa hã te te tãma ĩza'réi waihu'u za'ra õ di. Tahawa, Roma u si te za ĩzatõ, apito Sézaha nho're ĩzab da, taha ma si ĩsiwasu'u da, tame.

12Tawamhã Pauluhu mreme hã te te wapari wamhã, apito Festu hã isimiroti na ãma isime za'ra norĩ me, ma tô sima ãma roti za'ra. Taha parip si, ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asa Pauluhu ma tinha, ãne: — Ma tô ĩma asi'ru, Roma ãma apito Sézaha u te asatõrĩ da. Tane tô. Te za tô itẽme aimo.

Paulu hã Apito Agripaha nho're isabzé wasu'u, Berenisihi nho're me

13Tawamhã suru na ãma ronomro pari, apito Agripa norĩ hã ma tô tihidiba me aimasisi zahuré, Sézaréa u. Berenisi na ihidiba nhisi hã. Apito Festu hã te te sabu zahuré da, ma tô itẽme aimasisi.

14-15Tawamhã tame simasisi ré, bâdâ hã umro na ãma ne pari, ma tô apito Festu hã apito Agripaha ma wasu'u, Paulu hã. Te tãma tinha, ãne: — Ãme aibâ hã te za, dazazéb 're, apito Peresi hã sisa'u te te dama i'ru hã, dazazéb 're, hâimana u'âsi da, isa'u. Tawamhã Zeruzalẽ u ĩmorĩ wamhã, sasedoti ipire norĩ hã duré zudeu norĩ ma roti'wa norĩ me, ma tô ĩma wasu'u za'ra, Paulu hã wasété ré ne. Te dama hâiba 'ru da, ma tô iwasédé hã siwi ãma tihi.

16Tane nherẽ, wa tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Mare di. Wa norĩ hã, romanu norĩ hã ãne wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono õ ré, wa te 're dahâiba za'réi waihu'u za'ra mono õ di. Te te dama 're inharĩ za'ra mono norĩ nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'â 're dasiwasu'u za'ra, sena zô.” Ãne wa tô asa tãma nharĩ za'ra, sasedoti norĩ ma.

17Tawamhã ta norĩ hã ma tô we ĩsiré ai'aba'ré. Tawamhã awẽm na hã awa'awi wa tô sô nhamra, dapa'uwatizéb ãma. Wa tô dama ti'ru, da te we ĩtẽme saprõni da, aibâ hã.

18Tawamhã tãma inharĩ'wa norĩ hã ma tô sada aimasa. Tane nherẽ, marĩ na te te wasu'u wasété za'ra õ di. Iwasété uptabi newa, wa tô aré ãma rosa'rata. Tane nherẽ, ãnei õ di oto, ĩnhimirosa'rada hã.

19Zudeu norĩ nhimizazezém na sisada'âbâ za'ra wa, marĩ hã iwasété na te te ãma hiri za'ra neza. Aibâ hã Zezusi na isisi hã dâ'â nherẽ, apâ ihâiwa'utu na te te dama 're wasu'u u'âsi mono wa, ma tô iwasété na tãma nharĩ za'ra.

20Tahawa, wa hã isimi'manharĩzéb zô te pibui waihu'u õ di, ãmemhã. Tahawa, wa tô sadawa pibu aré, Zeruzalẽ u morĩ da, te te sima rowẽ zô, tame da te dasiwi sadanharĩ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tane nherẽ, ma tô ĩwi rowaptẽ, Roma ãma apito Sézaha u si te satõrĩ da, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'rata sãmra da a'â, tamomo te satõrĩ õ ré. Tahawa, wa tô dama ti'ru, da te dasiwi ãma ropti da, ãme sãmra da a'â Paulu hã, apito Sézaha u te satõrĩ õ ré.

22Tawamhã mreme parip si, Agripa te tãma tinha, Festuhu ma, ãne: — Aibâ mreme hã te wapari hâ, wa ĩsima wẽ. Tawamhã Festu te asa tãma tinha, ãne: — Tane tô, awẽpsi te za iwapa.

23Tawamhã awẽm na si apito Agripa norĩ hã Berenisihi me, ma tô tizasi zahuré, apito te, dasi'rã'õtõzéb u. Uza wẽ ré, duré sima sipese na, ma tizasi zahuré, dama pire wẽ te, ãma datob'uzu za'ra da. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ me ma tô asisi, 'ri nho'õmo ãma dama ipire norĩ me zama. Tawamhã apito Festu hã ma tô Paulu hã dama ti'ru, te te itẽme siwi saprõni da.

24Te te itẽme siwi saprõni wamhã, Festu hã ma tô dama tinha, ãne: — Apito Agripa, duré ãme 're asimroi wa'aba mono norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Ãhãta te za, aibâ hã. Zeruzalẽ ãma ĩnhamra ré zudeu norĩ hã aihĩni ma tô siwi ãma ĩwasutu. Ãmeb zama te siwi ãma ĩwasutu, dâ'â da. Ã hã hâiba ré 're morĩ u'âsi wamhã, te za, u, te te da'ãma 're rowasété.

25Tane nherẽ, marĩ na wa hã te upsibi mei waihu'u õ di, da te dasiwi iwĩrĩzéb da hã. Tawamhã õ hã si'uihâ na ma tô ĩwi rowaptẽ, Roma ãma apito Sézaha u te satõrĩ da. Tahawa, wa tô ãma saze tô, te itẽme satõrĩ da.

26E niha, wa za tawamhã bété iwasété na tãma rob'ui'éré, Roma ãma wanhib'apito ma. Marĩ na sena na iwasédé hã da te ãma isa'razém na hã te waihu'u õ di, wa hã. Baba di. Tahawa, wa tô sô hâ, asõ're sab za'ra wa'aba da, apito Agripaha nho'reb zama. Marĩ zô te za asiwi i'madâ'â 'wa pé, marĩ na pé te ãma rob'ui'éré da, wanhib'apito ma.

27Iwasédé hã da te ãma isa'razém na te tãma rob'ui'éré waihu'u õ di. E niha da, wa za bété taré itẽme satõ, aibâ hã da'wapéi'wa norĩ me morĩ da, Sézaha

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nho're sab da, si'uihâ na tãma siwasu'u da. Marĩ iwasédé hã da te ãma isa'razé hã hâimana õ nherẽ, te itẽme satõrĩ waihu'u õ di.

Atu 26

Paulu hã apito Agripaha nho're, dama isiwasu'uzé wasu'u

1Tawamhã apito Agripa ma tô Pauluhu ma tinha, ãne: — Ãhã na, asi'uihâ na te za wama asiwasu'u, aihâimanazém na. Ãne wa, Paulu hã ma tô tinhib'rada hã dama wẽ, apito Agripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te ãne tãma siwasu'u oto danho'a:

2— Apito Agripa, ĩto ti ãhã na hã, asõ'a za oto aima ĩsiwasu'u wa. Zudeu norĩ hã ĩwasédé hã te te ĩ'ãma ihiri za'ra zém na wa za ĩsiwasu'u na wa'rã.

3Zudeu norĩ hã 're inomro mono zé hã aima waihu'u pese di. Isisada'rãmi za'ra zé hã, aima waihu'u pese di duré. Tahawa, wa aiwi rowaptẽ, asimi'ẽ na ĩwapari da.

4— Ĩprédu wi, 're ĩhâimana mono zém na tãma ĩwaihu'u pese za'ra di, zudeu norĩ ma hã. Duré ĩrob ãma 're ĩhâimana mono ré, ma tô siwi ĩwaihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã. Duré Zeruzalẽ ãmab zama hã ma tô duré siwi ĩwaihu'u, tame 're ĩhâimana mono ré.

5Farizeu norĩ siré, wa tô 're ĩhâimana. Wasiré zudeu norĩ hã Mozésihi nhimi'ui'éré zarina sipai ãna 're ihâimana za'ra mono zém nhipai u 're iwahâimana za'ra mono zé hã, wasiré farizeu norĩ hã. Ãne isãna'rata hawimhã, 're ĩhâimana mono zé hã. Zudeu norĩ hã sena na te te aima ĩwasu'u ze za'ra 'wa'âhã, ãne na hã te aré aima ĩwasu'u wẽ za'ra.

6Dadâ'â nherẽ, apâ te te 're ida'ahâiwa'utu mono zéb zô, wa 're ĩnhimipari u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te iropisutu zô. Taha zarina, ma tô zudeu norĩ hã ã bâtâ na ĩwasédé hã ĩ'ãma hiri za'ra.

7-8Wahi'rata norĩ, 12 na ihâiba norĩ nhihudu mono bâ, wa wanhimi'ẽ na ãma 're wawata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã. Rowa'a na wa ãma 're wawata za'ra, duré bara na zama. 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama iropisutu zô, wa wanhimipari sina ãma 're wawata u'âsi za'ra. Õhõ zô 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ĩnhimipari mono wa, te zudeu norĩ hã ĩwasédé hã ĩ'ãma sa'ra za'ra. Ĩwapari'wa norĩ, e marĩ wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're irosa'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ida'ahâiwa'utu mono zéb da hã, tãma iwaihu'u õ newa.

9— Wa tô aré ĩsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norĩ ãma te 're rowasutu u'âsi mono da, Nazaré ãma aré 're isãmra mono zazei'wa norĩ ãma.

10Tawamhã Zeruzalẽ ãma ma, wa tô ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra. Sasedoti ipire norĩ zadawa para, wa tô te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hâiba za'ré za'ra mono wamhã, wa tô duré ãma te 're dazaze za'ra.

11Tahawa, wa tô te ãma 're arowasété, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono da, isazei'wa norĩ hã. Ta norĩ zada ĩzahi uptabi wa, wa tô 'ri nho'õmo mono bâ te ãma 're rowasété za'ra, duré darob amoi ãma zama.

12— Taha da, nimahã bâtâ na wa tô duré mo Damascu u, isazei'wa norĩ zô, ãne hã te tãma 'manharĩ za'ra da. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire norĩ hã ma tô ĩzatõrĩ za'ra. Rob'ui'éré ma tô ĩma sõmri za'ra, isazei'wa norĩ ãma te 're rowasété za'ra mono da, isadawa parab za'ra.

13Apito, tane nherẽ, ma tô aimawi ĩma tiromhâiba. Damascu u ĩmorĩ ré, abzuma wa'wa ma tô rowa'a za'ẽtẽ uptabi hã ĩma ai'ubuzi, hâiwa hawi. Bâtâ nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'ẽtẽ uptabi na. Ĩsiré isi'aba'ré norĩ uwaibaba zama ma tô ai'ubuzi.

14Tawamhã aihĩni wa tô warere'e ni, ti'ai wa. Wa hã ni'wai mreme hã wa tô wapa. Ãne te ãhã wamhã ĩma tinha, hebreu norĩ mreme na: “Saulu, Saulu, e marĩ wa, te ĩwi 're irowasutu u'âsi mo. Aipẽ'ẽ 'remhã ma tô 're asi'u'a u'âsi mo, powawẽ hã wedehu 'rã'wa na da te zusi wa, te te sina ime hã, isi'u'a ne.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15— Taha wamhã, wa tô asa 'mahâ, ãne: “Apito, e 'wa hã a hã.” — Tawamhã Wanhib'apito, ma asa ĩzada'â ãne: “Wa hã Zezusi, te ĩwi 're irowasutu u'âsi mo.

16Ma'ãpé aiwahutu, hâiwi asab da. Wa we aima ĩsihâi'ré, te ĩsima aipisutu da, ĩma romhuri'wa da. Ã bâtâ na ĩ'madâ'âzém na te za dama 're ĩwasu'u u'âsi mo. Duré zahadu wapsi te aima iwaihu'uzém na zama, te za dama 're ĩzadawa wasu'u u'âsi mo.

17Wa hã wa za te 're ai'madâ'â, asiré zudeu norĩ, isahi norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da, duré zudeu'õ norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da zama. Zudeu'õ norĩ tẽme, wa za oto asatõ.

18Datob'a ne 're danomro mono wa, da te 're idato pese za'ra mono ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ipo're pu'u za'ra mo, zudeu'õ norĩ hã. Robra na 're inomro mono hã te za 're i'awaibui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norĩ hã. Satanasihi nhiptetezém hawi te za 're i'apizari mo, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da oto, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwasédé hã te te tãma 're apari mono da, duré ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da oto dame.”

Paulu hã tinhimiromhuri na isiwasu'uzé

Tawamhã Paulu te duré siwasu'u, ãne:

19— Apito Agripa, tahawa, ĩnhotõ 'rowim ne, hâiwa hawi te i'madâ hã te rẽme õ di.

20Damascu ãma uimrehẽne wa tô Zezusihi zadawa wasu'u na hã dama ãma sãna'rata. Taha parip si, Zeruzalẽ ãma wa tô duré dama ãma rowasu'u. Taha parip si, wa tô duré Zudéa ãma dama sadawa wasu'u, zudeu norĩ ma, zudeu'õ norĩ ma zama. Ta norĩ hã tiwasédé hã te te 're rẽme za'ra mono da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro wẽ mono da, wa tô te tãma ãma 're rowasu'u za'ra, tô sena tiwasété wi 're isipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Taha 'ru te, ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hã ma tô siwi ĩ'â, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré. Ãhã wamhã, ma aré siwi ĩwĩ.

22Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're ĩpawaptob u'âsi. Tahawa, ã bâtâ na ĩhâiba ré, wa zahadu 're ĩhâimana. Tahawa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama iwapu norĩ ma, duré dama ipire norĩ ma zama. Uburé Mozésihi nhimirowasu'u zarina, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u zarina, wa tô te dama 're sadawa wasu'u. Ĩnhimizadawa wasu'uzém na ãma ĩsipai õ di. Romhâ ré ma tô ta norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ãne:

23“Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã te za robzépata za'ẽtẽ. Te za dasiwi wĩrĩ ni. Dadâ'â nherẽ, apâ te te 're idahâiwa'utu mono zéb da na te za sãna'rata. Tawamhã te za dama waihu'u, rowa'a na 're idanomro wẽ mono zé hã. Apâ ihâiwa'utuzéb za'u si, te za ãne hã zudeu norĩ ma waihu'u za'ra, zudeu'õ norĩ ma zama.” Ãne ma tô romhâ ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tô duré wa hã dama rowasu'u.

24Ãne siwasu'u ré, ma tô apito Festu hã sadawa 'razâ. Mreme 'rãihâ na te tãma tinha, ãne: — Paulu, ma tô aiwamna, ai'rãzadâ'â wa. Asimirosa'rata ahâ wa, ma tô ai'rãsiwamna.

25Tawamhã Paulu ma te asa ãma tãma wa'rã, ãne: — Ĩnhib'apito, mare di. Ĩsiwamnarĩ õ di. Sena na wa tinha ĩmreme na hã. Tahawa ĩmreme hã tô õhõ u'â ĩmreme wẽ di.

26Tawamhã apito Agripaha ma, te duré tinha, ãne: — Apito Agripa, Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré hã uburé marĩ hã tãma 're iromhâimana mono zém na hã aima waihu'u pese di, idâ'âzém na hã duré ihâiwa'utuzém na zama. Da'ahâ na ma tô ãma 're danhopré. Tahawa, apito Agripa, a zama ma tô iwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hã te aima iwasu'u hã. Tahawa, sena na, wa aima ĩsiwasu'u ĩpahi ãna, waihu'u da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Apito Agripa, e 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã sena na ma tô isaze. Ãté ma tô isaze tô. Ãne na wa tô ĩsina aiwaihu'u.

28Tawamhã apito Agripa, ma tô mreme to na Pauluhu ma tinha, ãne: — E tane na duréi ĩma rowasu'u bâ, wa za bété ãma asaze, Cristu hã te saze da.

29Tawamhã Paulu te asa duré tãma tinha, ãne: — Ĩmreme 'rutu na niha wamhã, ĩmreme pa na te aima rowasu'u wamhã, tô marĩ õ di. Ãhã si ipire hã, ĩsine 're isazei pese mono da hã. Taha da, wa 'Re ihâimana u'âsi mono ma ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, uburé ã bâtâ na ĩwapari'wa norĩ ãma zama, te ĩsima wẽ õ nherẽ, Cristu hã saze za'ra wa'aba 'ru te, ĩsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hã.

30Tawamhã apito Agripa hã duré apito Festu hã duré Berenisi hã, duré uburé isiré isi'ubumro norĩ zama ma tô tiwahutu za'ra aihĩni.

31Tahawa te oto tiwi ai'aba'ré uburé. Tiwi si'aba'ré za'u si, ma tô sima ãma nharĩ za'ra, ãne: — Õ hã aibâ hã marĩ iwasédé hã te te 'manharĩ õ di, da te dasiwi iwĩrĩzéb da hã, niha wamhã, dazazéb 're, da te dasiwi isẽrẽ da hã.

32Tawamhã Agripa te tãma tinha, ãne Festuhu ma: — Õ hã, aibâ hã Roma ãma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptẽrẽ õ 'wa'âhã, wa aré tãma rowairébé za'ra ni, apâ 're morĩ da. Tane nherẽ, waihu'u õ di oto.

Atu 27

Paulu hã Roma u morĩ da, timorĩzém na te te isãna'ratazé wasu'u

1Tawamhã apito Festu hã ma tô oto tãma ropibu, Pauluhu ma, Italia na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, rowa'u'u na uba'renem na hã. Tawamhã wa hã, Luca hã wa tô ime mo. Zuliu na da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa nhisi hã ma tô duré wame satõ, Pauluhu 'madâ'â'wa da hã, duré pawasisi ré isiré isi'aba'ré norĩ 'madâ'â'wa da hã. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norĩ hã Danhipai u, Apito te na iwaptẽrẽ hã.

2Tawamhã rowa'u'u na uba'reneb 're, wa tô oto asisi ni, Adramitiu hawi we isimizazâri na, wasi'aba'ré da. Azia u â zada'réi baba wara ré, uba'rene

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimizahârizé mono bâ te za simizahâri. Aibâ hã Aristacu na isisi hã te wame mo, Tesalonita ãma 're isãmra mono hã, Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Tawamhã ma tô oto waré tiwara za'ra.

3Tawamhã awẽm na, wa tô aihutu ni, Sidõ u. Tame, Zuliu hã Pauluhu ma, ma tô tãma 'manharĩ wẽ, te te tãma iwaprosi wẽ zém na hã, tame isazei'wa norĩ u morĩ da a'â, ta norĩ hã Pauluhu ãma sime za'ra da, ihâimanazéb da na hã.

4-5Tawamhã Sidõ hawi ma tô oto waré wara, uba'rene hã. Wasi'aba'réi wamhã, rowa'u hã te we wawa'rãmi rowapõrĩ za'ra, sa'ẽtẽ. Tahawa, Sipri na rob'ré za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u suru niwĩ, te waré wara, â poré wa'wai baba, Sirisia uwaibaba. Pãfilia na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba ma tô duré oto wara. Tawamhã wa tô aihutu ni, Miha na 'ri nho'õmo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za, Miha hã.

6Tame da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô rowa'u'u na uba'reneb amo hã tisã, Alesãdria hawi iwara hã, Italia na danhipti'a nho'õmo nhisi u iwara da hã. Tawamhã ma tô wama 'ru za'ra, i're wanhisisi da.

7Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô si'ãsi, waré za'ra, wara pire wa. Bâdâ ahâ na te ãma ne, si'ãsi mono ré hã. Tawamhã Sinidu na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ma tô waré mazazâri za'ra a'â. Tawamhã rowa'u hã te zahadu wei wawa'rãmi rowapõrĩ za'ra. Tahawa, uba'rene hã Cereta na rob'ré za'iti nhisi u ma tô waré tiwara za'ra. Tawamhã Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u suru niwĩ ma tô waré uirĩ za'ra.

8Â zada'réi baba te wara u'â, wara pire wa. Wara pire nherẽ, wa tô aihutu ni, Uba're nhimizahâri wẽ zém na 'ri nho'õmo nhisi u, Raséa na 'ri nho'õmo nhisi 'ratab u.

9Tamemhã wa tô asimroi hâ ni. Dawasété parizém na 're idasipo're pu'u za'ra mono zé bâtâ za'u si, te rowa'u'u wawẽ hã 're pusi, wahup sidâpâsi. Tahawa, â wa'wai baba, 're danomro mono õ di oto, rowa'u'u wawẽ nhimimnhasi te. Tahawa, Paulu hã ma tô dapo're pu'u za'ra, ãne:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10— Aibâ norĩ, ãne wa tô waihu'u siro, za ã hawi iwasi'aba'rézé hã. Ĩma hã wasi'aba'réi waré õ di za, simimnhasi wa. Uba'rene hã te za waré aiprub za'ra. Tahawa, i're iromnhimi'wara hã te za rere za, âi ba. Duré wa norĩ hã ãté wa za ai'utõrĩ ni. Ãne wa tô waihu'u.

11Tane nherẽ, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã Pauluhu nhimirowasu'u hã te te saze za'ra õ di. Uba'rene tede'wa norĩ mreme si ma tô siwi saze. Duré i'mapraba'wai mreme si hã ma tô siwi saze.

12Tame uba'rene nhimizahârizéb ãma, rowa'u'u wawẽ hã 're pusi mono ré, rowa'u'u na uba'rene hã nomro wẽ waihu'u õ di. Tahawa, da'ahâ na ma tô dasima wẽ za'ra ni, õ hawi dasi'aba'ré da, Cereta ãma Penisi na uba're nhimizahârizém nhisi u sihutu hâ, tame uba'rene hã nomro wẽ da, rowa'u'u wawẽ hã tamemhã te te 're rowapõrĩ mono õ wa.

Â poré ãma rowa'u isa'ẽne hã te te irowapõrĩzé wasu'u

13Tawamhã rowa'u isurure hã hâiwa nhimi'e hawi ma tô watobro. Suru na ma tô rowapõ. Tahawa, ma tô ãma rosa'rata za'ra, te te sima iwẽ za'ra zéb uwaibaba si'aba'ré da, sihutu waré da newa. Uba're tétézé hã ma tô wazere za'ra, â 'rowi isimi'wara hã. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô waré wara, â zada'réi baba, Cereta na rob'ré za'iti nhisi zababa.

14Tane nherẽ, zahadu wasina wapahâ za'ra õ ré, ma tô rowa'u'u za'ẽne hã waptu na awa'awi wei watẽme rowapõrĩ za'ra, rob'ré za'iti hawi. Rowa'u'u za'ẽne hã, Nordesti na da te 're isisi za'ra mono, bâtâ pusizém nhimire hawimhã 're pusi u'âsi mono wa.

15Tawamhã â zada'réi baba awa'awi wara da, wa aré wa te si'oto pibu za'ra. Tane nherẽ, te wawi tiwara u'âsi za'ra. Tahawa, wa tô oto tãma 'marẽme za'ra ni, si'uihâ na wara da, rowa'u'u zarina.

16-17Tawamhã Cazuda na rob'ré za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tô wara, rowa'u'u suru niwĩ. Tamomo wara ré, uba're 'rare hã ina're na wa te wasiwi isi'u hã wa tô wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tõ da. Pire uptabi nherẽ, ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã siwi sarõtõ, uba're isa'ẽtẽ 're, te te siwi sẽrẽ da. Uba're za'ẽne hã ma tô duré te te siwi wasisi, wedenhorõ rutu na sipo'o

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tõ da. Libia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma â zaihâ uwaibaba supara uwa niwĩ, wara õ'umnhasite, ma tô ãma tihâtâ'â za'ra. Tahawa, ma tô zazahâi wawẽ hã i'maprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tõ da. Tawamhã rowa'u'u wawẽ zababa ma tô uba'reneb za'ẽne hã wara.

18-19Rowa'u'u za'ẽne hã pupu'u za'ẽtẽ di. Ãhã wamhã, duré ropupu'u za'ẽtẽ uptabi di. Tawamhã wa'ãma awẽ wamhã, te te dama wede za'ra da, ãma isihâiba waptob za'ra hã ma tô siwi sãmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hã wapu na waré wara za'ra da oto. Ma duré ãma ti'awẽ, rowa'u'u za'ẽtẽ na hã. Tawamhã i'mapraba'wa norĩ hã ma tô ipru hã uba're na romhurizé hã suru na siwi sãmra, âi ba.

20Awẽ sidâpâsi te ãhã wamhã hâiwarutu u'âsi. Tahawa, bâdâ hã te te urĩrĩ õ di. Wasi zama te te duré urĩrĩ za'ra õ di. Rowa'u'u wawẽ si te zahadu nomro. Tã hã pĩni za'ẽtẽ di duré. Tawamhã wasisõ'reptu za'ra zéb zô, wa te rosa'rata za'ra õ di oto. Duré niha wama iromhâimana za'ra zéb zô, wanhimipari za'ra õ di oto.

21Tawamhã wasaihuri ãna wahâimana za'ra ré, wa'ãma ropsi'utõrĩ za'ra wamhã, ma tô Paulu hã hâiwi za, iwa'wab za'ra. Ãne te tãma rowasu'u za'ra: — Aibâ norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. E marĩ da, ĩmreme hã saze za'ra wa'aba õ di bété. Ĩmreme hã saze za'ra wa'aba 'wa'âhã, aré Cereta hawimhã wawairébé õ di. Taha 'wa'âhã, aré duré wama rowẽ za'ra di, ãhã na hã. Aré duré marĩ na ãma wasi'uba za'ra õ di.

22Tane nherẽ, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hã dâ'â õ di za. Uba'renep si te za wawi aiprub za'ra.

23Wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, te tãma 're iromhuri u'âsi mono hã. Bara na, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa hã ma tô we ĩtẽme wi.

24Te ĩma tinha, ãne: “Paulu, aipahi tõ. Tô sena Roma ãma apito Sézaha nho're te za asa, asi'uihâ na tãma asiwasu'u da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã aima isõprubzéb zarina ma tô pisutu, aihĩni asiré isi'aba'ré norĩ hã aiwi dâ'â za'ra tõ da.” Ãne ma tô ĩma tinha.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Tahawa, ãhã na aipahi za'ra wa'aba õ di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ĩma umnhasi uptabi di. Uburé te te ĩma iwaihu'u zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra.

26Tazahã nimomo, rob'ré za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u hã.

27Tawamhã 14 na ma tô wa'ãma timara za'ra, rowa'u'u za'ẽne hã wawi nomro za'ra ré hã. Tahawa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'ãsi za'ra siwa'ru, Mediterãniu na âporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã waihu'u za'ra, â zada'ré u iropsi'utõrĩ na hã.

28Tahawa, wedenhorõ na ẽtẽ nhi'õmore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptõ zô te te siwi ãma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehâ pibuzém na hã. Tawamhã suru na ãma ronomro pari, ma duré siwi pibu. Ãhã wamhã, 27 na â 'rehâ pibuzé hã oto.

29Tawamhã uba'rene hã ẽtẽ wa'wai baba wara õ'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, ẽne hã te te prub õ'umnhasite. Tahawa, ma tô ina're hawi itétézé hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara wa, uba're hã tiwara na te te uzusi tõ da. Tawamhã rowa'a zô ma tô oto duré te te rob'madâ'â za'ra.

30Tawamhã uba're na romhuri'wa norĩ hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébé da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tétézé hã iwata ãma zama te te siwi wabzuri da newa.

31Tane nherẽ, Paulu hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma ãne hã waihu'u, iwada'uri'wa norĩ ma zama: — Õ norĩ hã wa'rata si'ubumroi õ wamhã, asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

32Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô wedenhorõ hã siwi sizâ, uba're 'rare nhi'õmozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

33Tawamhã hâiwaza wi, ma tô Paulu hã tãma waihu'u za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra da. Ãne te tãma waihu'u za'ra: — Bâdâ hã 14 na ma tô ai'ãma ai'utõrĩ za'ra wa'wa, asaihuri aba ãna hã, rowa'u te te isazârizéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Ãhã na wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihâimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dâ'â õ uptabi di za. Aihĩni te za aihâiba ré aiwairébé 'wa.

35Tawamhã mreme pari, ma tô ti'â, i'u'ẽne hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô mre danho'a, isõprum na ãma wata da. Taha pari, ma tô i'u'ẽne hã sima wẽ'ẽ, te te 'rẽne da.

36Tawamhã aihĩni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Tahawa, ma tô tisa hã tihu oto.

37276 na wahâiba za'ra hã uba'reneb 'remhã.

38Tawamhã wasaihuri pari, uburé amnho trigu hã uba'reneb 're isimi'wara hã ma tô oto siwi sa'wa âi ba, uba'rene hã wapu na waré wara za'ra da oto.

Rob u aihĩni dahâiba ré idawairébézé wasu'u

39Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra õ di, uba're na romhuri'wa norĩ hã. Taré ma tô supara hã siwi tisã, ẽtẽ 'rãihâ papara inomro hã, â zaihâ na. Tawamhã ma tô ãma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da.

40Tawamhã uba're tétézé hã â 'rowi isimi'wara hã ma tô siwi sihâri za'ra, isa'u 're simi'wara mono da oto, â 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Taha wamhã, uba're wata ãma ma tô zazahâi wa'õno hã siwi sasõ, rowa'u hã te te ãma saprõni da, supara u. Tawamhã â zaihâ u te oto waré tiwara za'ra, uba'rene hã.

41Tazahã sitẽme â wara sitob u ma tô uba're hã ãzé, supara â 'rowi 're inomro mono u. Tahawa, supara hã ma tô iwada hã ti'â. Résí waihu'u õ di oto, uba'rene hã. Tawamhã â sisasisi za'ẽtẽ wamhã, te te nasi iwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

42Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te ãma siwada'uri za'ra, ipawasisi ré norĩ ãma, te te siwi simro da, tiwi zâribi za'ra wa, tiwi simani za'ra õ'umnhasite.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Tane nherẽ, iwada'uri'wa hã te ãma pa'uwati za'ra, Paulu te te sõ'reptu da, te te sima wẽ wa. Tawamhã te tãma rob'ru za'ra, izâribi waihu'u pese norĩ hã âi ba rere'e da, zâribi za'ra da uimrehẽne, rob u,

44duré ni'wam norĩ hã, izâribi waihu'u'õ norĩ hã wede hâpâ na duré uba're isiprum na te te tété za'ra mono sina isarina zâribi za'ra da. Tawamhã aihĩni ma tô rob u wairé. Ni'wa hã dâ'â õ di. Ni'wa hã u'a õ di duré. Rowẽ na ma te uburé wairé.

Atu 28

Mauta ãma Paulu norĩ isi'ubumrozé wasu'u

1Tawamhã rob u wawairébé wẽ wamhã, wa tô rowaihu'u za'ra ni oto. Mauta na rob'ré za'iti nhisi u wa tô wawairébé ni, rowẽ na.

2Tame 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma tô wawaibui wẽ za'ra. Tã hã wawi ta'a za'ra wa, duré rowahâ zé wa, ma tô uzâ hã wama ro'o za'ra, wahâi'ro za'ra da. Tahawa, ma tô wama tirowẽ za'ra oto.

3Tawamhã Paulu hã ma tô mi hã waibu, unhama nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhã, wahi hã ma tô mimi hawi watobro. Watobro wamhã, ma isib'rata wi tisa, unhama wa'ro zé te. Isib'rata na te ãma 're sipra.

4Tawamhã tame 're isi'ubumroi mono norĩ hã, Pauluhu nhib'rata na wahi hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, te sima rowasu'u za'ra, ãne: — Õhõta aibâ hã wahi ma te tisa, isib'rata wi. Te za oto dârâ. Ãté tô dapãrĩ'wa. Tahawa, â hawi sisõ'reptu nherẽ, ãté te za oto tô dârâ.

5Tane nherẽ, Paulu hã ma tô wahi ré 're sib'ratai wẽrẽ. 'Re sib'ratai wẽrẽ mono wamhã, unhama wa'wa ma waptãrã, wahi hã. Taha wamhã, ãma sépu'u õ di.

6Te ãma rosa'rata wasété za'ra, sib'rata dupto da newa, duré dâ'â siromo da newa, õne haré. Tane nherẽ, te te siwi 'madâ'â hâ nherẽ, marĩ hã ãma hâimana õ di. Rowẽ na te tihâiba, Paulu hã. Tawamhã Pauluhu ãma dapãrĩ'wa na ãma isimirosa'rata za'ra zé hã ma tô ãma saprĩ za'ra. Tahawa, te ãne sima wasu'u za'ra oto: — Ta hã ihâiba'õ, iwaihu'upe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Taha 'rata te Pubriu na 're hâimana, rob'ré za'iti ãma danhib'apito hã. Isipti'a hã romhuture di. Ta hã ma tô wawaibui wẽ, i'rata wasi'ubumro da a'â, isõrõwa ãma. Tawamhã bâdâ si'ubdatõ ma tô wa'ãma ne, tame wasi'ubumroi ré hã.

8Imama hã hâzé ré te nomro, waptâ. Wa'ro za'ẽtẽ di, duré isãnapru hã te ãma tihâiba. Tawamhã Paulu hã ma tô itẽme ãzé, te te sabu da. Ãhã wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô ãma mre. Ãma mreme pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tino. Tahawa, ma tô séptârâ.

9Taha parimhã, uburé ihâzé ré norĩ hã ma tô Pauluhu tẽme we si'ré. Tawamhã ma tô uburé apese.

10Ãne hã Paulu te te apese pari, ma tô wama tinhoprub za'ra, marĩ hã ahâ na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatõ ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, rob'ré za'iti ãma hã. Tawamhã wasi'aba'ré da wamhã, ma tô wasazéb da hã te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u iwasihutuzé wasu'u

11Tawamhã tame a'amo si'ubdatõ wa'ãma si'utõrĩ za'ra pari, wa tô uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi ãma wasi'aba'ré da. Ihâiba'õ si'ubza na uba're nhisi hã. Alesãdria hawi ma tô wei mazazâ, rob'ré za'iti u, tame nomro da a'â, rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono ré.

12Tawamhã Siracusa na 'ri nho'õmo nhisi u wa tô aihutu ni uimrehẽne. Tame wasi'ubumroi ré, bâdâ si'ubdatõ ma te wa'ãma tineb za'ra.

13Ta hawi, ma tô waré si'ãsi rowa'u'u na uba'rene hã, rowa'u'u wa'rãmi. Tawamhã Reziu na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Awẽm na si, rowa'u ma tô we rowapõ, hâiwa nhimi'e hawi, wasi'aba'rézéb zarina. Tawamhã bâdâ maparane wa'ãma ne parip si, wa tô duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame uba'rene hã wa tô rẽme za'ra ni.

14Tame wa tô duré tawamhã sõpẽtẽ za'ra ni, isazei'wa norĩ hã. Ma tô wahâiba waptẽrẽ za'ra, misi romhuri na i'rata wahâimana za'ra da a'â. Taha parip si, wa tô Roma u ai'aba'ré ni, wapara na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tawamhã isazei'wa norĩ hã, Roma ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma tô wawasu'u hã wapari za'ra. Tahawa, Apiu ãma rowedezém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, Roma hawi isazei'wa norĩ me wa tô wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatõ Daza'warizém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, isazei'wa hâiba amo norĩ hã ma tô duré isa'u hã wa'uzusi za'ra, Roma hawi. Tawamhã Paulu hã te te dazabui wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, isõprum na. Ma tô duré ãhã wamhã tãma rowẽ watobro.

Paulu hã, Roma ãma oto 're isãmra mono zé wasu'u

16Tawamhã Roma u wasihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô Pauluhu ma pisutu, hâiba pisutu 're hâimana mono da, danhorõwa ãma. Da'wapéi'wa si te za i'rata 're hâimana, te te 're 'madâ'â mono da.

17Tawamhã bâdâ si'ubdatõ ãma ne pari, ma tô dazô hâ Paulu hã, zudeu norĩ ma ipire norĩ zô, itẽme si'rã'õtõ da. Itẽme si'rã'õtõ wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne: — Wasiré Izaraéu nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norĩ ma, ĩwasédé hã te 'manharĩ õ nherẽ, duré wahi'rata norĩ nhimiroti zarina 're iwahâimana za'ra mono zéb ãma ĩsipai õ nherẽ, ma tô Zeruzalẽ ãma siwi ĩ'â, wasiré norĩ hã. Romanu norĩ ma, ma tô ĩnhomri za'ra.

18Tawamhã romanu norĩ hã ĩwasété zô ma tô siwi ĩzadanha. Tane nherẽ, ĩwasédé hã te te ĩ'ãma sãmri za'ra õ di, da te dasiwi ĩwĩrĩzéb da hã. Tahawa, dazazém hawi te te ĩwazere za'ra da, te sima ĩ'ru za'ra.

19Tane nherẽ, zudeu norĩ hã ĩwatobro tõ da, ma tô siwi ĩ'ãma sawi dazazé hã. Tahawa, wa tô rowaptẽ, we ĩmorĩ da, apito Sézaha nho're ĩzab da, tãma ĩsiwasu'u da. Tane nherẽ, apito Sézaha ma, ĩsiré norĩ wasété na te inharĩ da hã, we ĩmorĩ õ di.

20Tahawa, wa tô asô ĩhârâ za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da. Izaraéu nhihudu norĩ hã sô isimipari za'ra ãma te sasõmri wa, wa ĩpawasisi ré 're ĩnhamra.

21Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, Pauluhu ma, ãne: — Zudéa hawi rob'ui'éré na aiwasu'u hã da te wei watẽme 'mai'ãwisi za'ra õ di. Duré wasiré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã we watẽme nasi sihutu nherẽ, aiwasu'u wasédé hã we te te siwi 'mai'ãwisi õ di.

22Tane nherẽ, wa tô wasima aiwẽ za'ra ni, asimirosa'rada hã wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hã dasima idasipo'ozép tém niwĩ, te 're aihâimana mo. Ta niwĩ 're idahâimana za'ra mono hã, te iwasété na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bâ. Ãne hã wa te waihu'u za'ra wa, wa tô wasima aiwẽ za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da.

23Tawamhã ma tô sima pisutu za'ra, nimahã bâtâ na itẽme dasi'rã'õtõ da. Tahawa, ma tô da'ahâ na itẽme tasi'rã'õtõ ni, Paulu hã isãmrazéb u. Bâtâ bâ ma tô dama romhu, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimi'ui'éré 'rata zarina, ma tô tãma ãma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na da te saze za'ra da.

24Tawamhã imreme da te wapari za'ra wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra. Aimawi norĩ hã te te ãma saze za'ra õ di.

25Tawamhã tiwi si'aba'réi õ ré, ma tô Paulu hã duré tãma nharĩ za'ra, ãne: — Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Izaiaha ma, aihi'rata norĩ ma, te te sadawa wasu'u za'ra da.

26Ãne ma tô Izaiaha ma waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: “Aimorĩ oto, asiré norĩ tẽme, tãma ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra: ‘Ĩnhimiroti hã aipo're na 're wapari u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, taré te za 're iwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Duré ĩnhimiromhuri hã atõmo na 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, taré te za 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo, ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna.’ Ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra.

27E marĩ wa, te za ãne hã tãma ĩzadawa wasu'u za'ra. Ta norĩ hã tipẽ'ẽ 're, te te 're irosa'rata za'ra mono zé hã te sitom haré iré 're hâimana u'âsi za'ra, te te ĩ'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ wa. Po're nhitom haré, te duré 're hâimana za'ra, ĩnhimiroti hã te te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré tõmo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sitom haré te 're hâimana za'ra, ĩnhimiromhuri hã tãma 'madâ'â ze za'ra õ wa. Ãnei õ 'wa'âhã, te aré ĩnhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â ze za'ra, titõmo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, ĩnhimiroti hã. Te aré duré te te 're ĩwaihu'u pese za'ra, tipẽ'ẽ 're, te te ĩ'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ĩtẽme 're sipizari za'ra, tiwasété wi hã. Tawamhã dahâzé wa, da te 're idapese za'ra mono ne, wa aré iwasédé hã te tãma 're apari, te ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto.”

28Tawamhã Paulu te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne: — Tahawa, ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto zudeu'õ norĩ ma waihu'u, tinhiminho'reptuzé wasu'u hã. Ta norĩ hã te za oto te te 're wapari za'ra.

29Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u za'ra pari, zudeu norĩ hã ma wairé, si'aba'ré da oto. Tawamhã si'aba'ré sina, ma tô Pauluhu mreme na sa'ẽtẽ sisada'rãmi za'ra.

30Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Pauluhu ãma, danhorõwa hã taré te te sima iwa'âbâ mono zéb 'remhã. Tame, da'ahâ na ma tô itẽme 're dasihutu. Dasihutu sidâpâsi, ma tô te te 're da'awaibui wẽ, itẽme 're danhisisi mono da.

31Pahi ãna, duré da te tiwi 're sadawa uwati za'ra mono ãna, ma tô te te dama 're rowasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Roma

Roma 1

Paulu te te idazawizé wasu'u

1Wa hã Paulu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, isadawa wasu'u na te tãma 're romhuri mono da, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te wama 're i'awaihu'u mono hã te dama 're wasu'u u'âsi mono da, isadawa para.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô duréihã dama ropisutu siro, iwasu'uwẽ na hã. Duréihã isadawa 'mahârâ'wa norĩ hã, ma tô ãne na ãma rob'ui'éré siromo za'ra, ibaihâ na hã.

3E 'wai wasu'uwẽ, ã hã. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'uwẽ. Ta hã Zezusi hã ti'ai ãma dahâiba na dasine 're ihâimana mono na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nhihudu 're morĩ wa.

4Duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dâ'â uptabi nherẽ, Imama hã tiwaihu'u pese na te te hâiwa'utu wa. Duré Timama hawi we imorĩ na hã wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're imorĩ wẽ na zama, wama waihu'u pese za'ra di.

5'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina ma tô Cristuhu ma ĩpisutu siro, ĩpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wẽ mono da, ma tô ĩpisutu, ĩnhimiromhurizéb zarina dapoto mono bâ, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, isimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

6A norĩ wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tô ĩpisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, wasiré Zezu Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono da, te te 're i'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma hã.

7'Re ihâimana u'âsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tô aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, tãma. Tahawa, wa ãhã na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paulu hã datẽme isisatõrĩzé wasu'u

8Ãhã na, wa za Ĩnhib'apito ãma uimrehẽne ĩwata, ĩmreme na, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hã daro mono bâ da te 're wapari za'ra mono wa.

9-10Wa hã 're ĩsihâiba zawi mono ãna, wa 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te 're romhuri u'âsi, i'ra wasu'uwẽ hã te dama 're iwasu'u mono zém na hã. Wa ai'ãma 're ĩsipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Tô sena, wa ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãne hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ĩsima rowaptẽrẽ u'âsi ãhã na hã, te te sima iwẽzéb uwaibaba te te ĩma ãma uwaimrami da, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba da hã.

11Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tô ĩsima rowẽ si'aba'ré, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te dama 're i'apisutu mono zém na, te ãma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da.

12Atẽme ãma ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, wa za aihĩni wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're isazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na ãma 're wanomro mono da.

13Ĩsisãnawã norĩ, ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima wẽ, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tô te ĩsima 're rosa'rata u'âsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, atẽme ãma ĩmorĩ su'u aba da nherẽ, te marĩ hã ĩma 're hâimana u'âsi, õne u'âsi. Zudeu'õ norĩ hã daro mono bâ 're isi'ubumroi mono hã, iwasu'uwẽ hã te tãma 're iwasu'u za'ra mono zém na, te te 're saze za'ra mono wa, wa tô te 're awaibu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Tane da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa tô duré te ĩsima 're rowẽ, airo wa'aba ãma asiré zudeu'õ norĩ hã te duré tãma 're awaibui mono da, tame.

14E marĩ wa, wa tô ĩsima wẽ, ãne na te aipawaptob za'ra wa'aba da. Wa hã uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu. Tahawa, wa za tô te 're da'apawaptob u'âsi, 'ri nho'õmo mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, duré marã 'rowi 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, duré rowaihu'u pese 'wa norĩ hã, duré rowaihu'u'õ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã wa za uburé te 're apawaptob u'âsi, dawaptẽrẽ mono bâ.

15Tahawa, wa ĩsima wẽ zahi, Roma ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, iwasu'uwẽ na tame te duré aima rowasu'u za'ra wa'aba da.

Zezusihi wasu'uwẽ nhiptede

16'Re ĩnhisé mono õ di, Zezusihi wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u tõ mono da. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã siptete uptabi wa, iwasu'uwẽ na te te ãma 're da'anho'reptui mono da, Zezusi te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Zudeu norĩ si ma tô isãna'rata hawimhã te te 're sõ'reptu za'ra aré. Tane nherẽ, te oto ãhã na hã zudeu'õ norĩ zama te te 're anho'reptu.

17Zezusihi wasu'uwẽ na hã e marĩ, wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ida'awẽsãmri mono zé, taha wasu'u. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, ibaihâ na: “Ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're saze za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're awẽsãmri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, iwasédé hã te te oto ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're hâ za'ra mono tõ da. Ta norĩ si te za duré rowẽ u'âsi, ãma 're hâimana za'ra.”

Dapo're ãna 're idanomro mono na rowasu'u

18'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne hã wama waihu'u siromo za'ra, dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ hã za te te 're ida'ahâ za'ra mono zém na. Ta norĩ hã te tipẽ'ẽ na te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Hâimana wasété uptabi na, te duré dama 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã tiwasété

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

si te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hã te te dawi 're 'wa'rutu za'ra, ãne na roti iwẽ hã da te 're waihu'u za'ra mono tõ da.

19'Re ihâimana u'âsi mono 're ihâimana mono zé hã, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã, dama waihu'u pese di. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawi 're si'udâ mono õ wa. Uburé marĩ hã te te i'apoto mono hã sõ'awi da te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te da te 're waihu'u za'ra, 're ihâimana mono zé hã. Tahawa, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã dama waihu'u pese nherẽ, dapo're ãna 're danomro mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra.

20Duréihã isãna'rata hawimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te isimiwaihu'u pese zém na, duré tô sena 're ihâimana mono na, da te ãma 're waihu'u pese za'ra, ihâiba hã da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherẽ. E marĩ zarina tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, 're ihâimana mono na te za tô sena na da te ãma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé marĩ hã te te i'apoto mono hã da te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te oto da te ãma 're waihu'u za'ra, iwaihu'u pese na, duré tô sena õne u'âsi 're ihâimana mono na. Tahawa, tô sena 're hâimana mono nherẽ, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

21Ta hã tô sena 're ihâimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherẽ, tô sena da te dasiwi 're ihâimana wazé mono na, da te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Duré sõprub uptabi nherẽ, ãma 're dawata za'ra mono õ di. Taha upana, te marĩ na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasété za'ra. Dapẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're dahâimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra.

22Dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherẽ, te ta norĩ hã simiza'rese ãna 're nomro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23'Re ihâimana u'âsi mono upana, te ta norĩ hã rob'manharĩ ãma si 're wata za'ra, a'uwẽ na dahâiba 'manharĩ ãma, duré si hâiba ne 'manharĩ ãma, duré abaze hâiba ne 'manharĩ ãma, duré di'i na 're inomro mono norĩ hâiba ne 'manharĩ ãma.

24Ta norĩ hã simiza'rese'õ uptabi na 're hâimana u'âsi za'ra mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ãne: “Ta norĩ hã po're za'ra õ wa, wa za oto rẽme za'ra. Te tãma 're roti za'ra mono õ di za oto. Si'uihâ na te za oto 're hâimana za'ra.” Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ta norĩ ãma hã. Tahawa, te oto marĩ iwasété si te te sima 're iwẽ u'âsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ta norĩ hã. Tihâiba na zama te duré 're siwasété uptabi za'ra oto, si'uihâ na.

25'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena nherẽ, te imreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tô senai'õ hã. Ropoto'wai upana, te isimipoto ãma si 're wata za'ra, ta norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za, õhõ si, tô sena wa.

26Tawamhã dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ hã, Ropoto'wa nhimipoto ãma si 're dawata za'ra mono wa, ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'arẽme, dawasété si da te dasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, dahâiba na 're dasiwasété za'ra mono da, dasi'uihâ na. Ãne da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're apisutu mono õ nherẽ, te dasi'uihâ na pi'õ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra.

27Tane aibâ norĩ hã pi'õ na dasina 're idamro za'ra mono zéb upana, te aibâ si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasété uptabi za'ra, pi'õi upana, aibâ si'uiwa 're isi'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uihâ na te aibâ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra, dapo're'õ si, da te dasi'ãma 're i'manharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

28Dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're arẽme, si'uihâ na te te sima 're irosa'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasété za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da.

29Ta norĩ hã wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Marĩ zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Marĩ na te te duré 're da'ruiwapari u'âsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norĩ hã dazô 're nomro, te te dama 're nharĩ za'ra mono da. Sadawa nhipese uptabi na, te 're hâimana za'ra. Niha te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, te da'ãma te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Taré te te duré sima 're dabâsi wasété u'âsi za'ra.

30Daza're'ra nherẽ, te duré ta norĩ hã te te sima 're dabâsi wasété za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharĩ wasété u'âsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hâimana za'ra mono newa, te 'râwi tipẽ'ẽ na sina 're wata za'ra. Tahawa, te sõ'awi timreme na dama 're siwasu'u za'ra, marĩ tãma iwaihu'u pese za'ra na. Marĩ te te 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharĩ za'ra, marĩ iwasétére hã. Timama norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di duré.

31Marĩ iwasété zô si, te ta norĩ hã sima 're sõpré. Simiroti na saprĩ ahâ na te 're hâimana za'ra. Da'ãma 're pẽ'ẽzé za'ra mono õ di. Duré da'ãma 're siwamri za'ra mono õ di.

32'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne na da'ãma sima roti siro, dapo're'õ na 're danomro mono wa, isiré i'rata za 're idahâimana u'âsi za'ra mono õ na hã. Dapo're'õ norĩ ma hã, ãne hã tãma waihu'u pese za'ra di. Tane nherẽ, te tihâimana wasété si te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra, te te 're rẽme za'ra mono ãna. Tane nherẽ, uburé tiwasédé hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te duré marĩ iwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã isine 're hâimana wasété za'ra mono wa, te ta norĩ si te te 're wẽsãmri za'ra.

Roma 2

Ipo're'õ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're i'awẽ'õ mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1A norĩ wa'wa hã, dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ ãma, iwasédé hã ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dasine aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Tahawa, dasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, dawasédé hã da'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa dasiré. Tahawa, aiwasété ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ hã te te 're i'awaihu'u mono zéb zarina, te tô te te 're awẽ'õ pese, i'uwaibaba si. Ãne hã, uburé wama waihu'u pese za'ra di.

3Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã dawasédé hã da'ãma 're isa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, 'râwi 're asisõ'reptu za'ra wa'aba mono da bâ, te ãne 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

4Ãté te za ãne asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: "'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Dasi'uihâ na dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherẽ, da'ãma 're wa'a su'u mono õ di. Tahawa, ĩwasédé te 're 'manharĩ mono nherẽ, te te 're ĩ'ahâri su'u mono õ di." Ãne hã asi'uihâ na asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ẽ na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

5A norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ tete u'âsi, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ropsi'utõrĩzéb u hã nimahã na bâdâ hã iwa iwaptã'ãzéb ãma, dazu aihâ za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te ida'awẽ'õzéb ãma hã. Tame te za oto tinhimihâzé hã dama ãma uwaimra, i'uwaibaba si.

6Marĩ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're awa'âbâ, iwẽ na hã duré iwasété na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ni'wam norĩ si te marĩ hã simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ u'âsi za'ra, iwẽ hã. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, te sina 're simipari za'ra, duré i'rata 're isi'ubumroi u'âsi mono zé, te te tãma 're apisutu mono da. Ta norĩ ma si, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, 're isi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, i'rata.

8Duré ni'wam norĩ hã sima si te marĩ na te te 're rosa'rata za'ra, hâiba pisutu ãma 're hâimana za'ra mono da. Ta norĩ hã uburé marĩ iwẽ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, marĩ iwasété na si 're hâimana za'ra mono da. Ta norĩ si te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã sa'ẽtẽ te te 're ahâ za'ra, po're õ wa.

9Uburé dawasété si, da te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã te za te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ zama.

10-11E ni'wam norĩ hã taré zudeu na 're hâimana za'ra mono wa, te za tinhimihâzé hã te te tãma 're ba'a za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha zarina, tinhimihâzé hã te te tãma 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré e ni'wam norĩ hã taré zudeu na 're hâimana za'ra mono wa, te za iwẽ hã te te tãma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburé aiwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, dapoto mono bâ. Tane nherẽ, uburé iwẽ si te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ ma si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã te te tãma 're anhomri, zudeu norĩ ma, duré zudeu'õ norĩ ma zama. Rowẽ uptabi si, te za ta norĩ ma si te te 're apisutu. Ta norĩ si te za te te 're awẽsãmri.

12'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na, duréihã Mozési te te irob'ui'érézé hã zudeu'õ norĩ ma, tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, tiwasété na si 're hâimana za'ra mono wamhã, e 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're isi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã zudeu norĩ ma si, te 're hâimana za'ra. Tahawa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiroti na rob'ui'éré zarina, te te tãma 're arowairébé, iwasété na te te 're i'awaihu'u mono zéb uwaibaba.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri. Mare di. Isimiroti zarina 're dahâimana wẽ za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awẽsãmri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

14'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'érézé hã zudeu'õ norĩ ma, tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, si'uihâ na isimiroti zarina 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na ibaihâ hã.

15Ta norĩ hã si'uihâ na 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã ipẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré iwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'râwi te za tipẽ'ẽ na 're sisaze za'ra. Duré marĩ iwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'râwi te za tiwasété na 're sisãmri za'ra. Tahawa, tipẽ'ẽ na 'râwi 're sisaze za'ra mono wamhã, duré 'râwi tiwasété na 're sisãmri za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, ipẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u.

16Ãne hã iwasu'uwẽ na te dama 're irowasu'u mono zéb zarina, te za tô nimahã na tiromhâiba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hã da'ãma isipo'ozéb da hã. 'Râwi dasima si da te 're irosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébé oto, Cristu hã.

Mozési hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na te te irob'ui'érézém na rowasu'u

17Zudeu norĩ, ãhã na wa za ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã, danhipai u 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, isib'a'uwẽ 're anomro aba mono wẽ te. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'érézé hã, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're i'ab'madâ'â za'ra wa'aba mono õ zarina.

18'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're i'apisutu aba mono zéb zarina 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã ma tô 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

19Ãne na te duré asi'ãma si 're irosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ si datob'a ne 're idanomro mono norĩ hã, wa wa te 're simro, tô sena. Robra u'âsi 're idanomro mono norĩ ma, wa wa te 're rowa'a za'ra.

20Duré 're idahâimana wẽ za'ra mono zéb da hã, da te 're iwaihu'u za'ra mono õ norĩ ma hã, wa wa te 're roti za'ra iwẽ na, duré ai'uté ne hâimana nhimiza'rese ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama.” Ãne na te asi'ãma 're irosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te duré ãne na asi'ãma 're irosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ ma si, wama waihu'u pese za'ra di, uburé roti iwẽ hã tô sena uptabi hã.” Ãne na te duré asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

21E marĩ wa, a norĩ wa'wa hã dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, 'râwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na dawi 're danhipsaihuri za'ra mono tõ da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te a norĩ wa'aba zama marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

22Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tõ da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te duré a norĩ wa'wa hã aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburé romhâiba 'manharĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono upana, ãma 're idawata za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te 'ri para 're isimasa mono zéb u 're asisisi aba mo, marĩ, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da.

23A norĩ wa'wa hã zudeu na da te 're aiwaptẽrẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima wa'aba si 're hâimana mono wẽ te, te dama asina 're iwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, isimiroti si 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Duré asiwi 're wazéb za'ra wa'aba mono õ di. Taha zarina, zudeu'õ norĩ ma hã tãma wẽ za'ra õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

24Ãne ma tô duréihã ai'ãma rob'ui'éré siromo za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã: “A norĩ wa'wa hã zudeu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wa, te zudeu'õ norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te te 're wasété za'ra.”

25'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, i'uwaibaba te za 're asisihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, isimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, sihâiwata nhihâri ãna 're inomro mono norĩ ne, te za tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã aiwa.

26Zudeu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ãna 're nomro mono nherẽ, isimiroti 'rata na si 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, isib'a'uwẽ ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, zudeu norĩ ne.

27A norĩ wa'wa hã zudeu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di, ibaihâ na rob'ui'éré hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, duré asihâiwata nhihâri ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudeu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Taha zarina te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, te te 're aihâ za'ra wa'aba mono da, zudeu'õ norĩ si isimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba.

28-29A norĩ wa'wa hã, e asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburé marĩ hã zudeu hâimanazéb zarina si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

anomro aba mo. Mare di. Ãne hã i'uwaibaba nherẽ, i'uwaibaba õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. 'Râwi aipẽ'ẽ 're, isimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za isib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptob zarina si. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã danho'a 're iwapari za'ra wa'aba mono zém na, tawamhã, isib'a'uwẽ uptabi na 're anomro aba mono õ di za. 'Râwi aipẽ'ẽ 're, isimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za isib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Isib'a'uwẽ uptabi na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ti'ai ãma ré, da te 're wẽsãmri za'ra mono dai õ nherẽ, te 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sima 're wasu'u wẽ za'ra.

Roma 3

'Re ihâimana u'âsi mono hã, tô sena na te te dama 're i'aropisutu mono zém na rowasu'u

1Tawamhã zudeu na 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé, e taré, te bété asihâiwata nhihâri ré hã 're anomro aba mo. E taré, te duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã 're hâimana.

2Mare di. Tô sena tãma hã, zudeu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Tãma wẽ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. E niha, wa za tawamhã ãne hã waihu'u za'ra ni, zudeu norĩ 're ihâimana za'ra mono zé hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô zudeu norĩ si te te sima 're awẽ, isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã uburé da'udâna te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, dawi simani tõ da.

3Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're inomro mono na hã te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. E tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã asa te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, uburé marĩ na te te tãma ãma 're iropisutu za'ra mono zéb zarina.

4Te za tô te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra, te te tãma 're i'aropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai ãma dazadawa nhipese na dasima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono si, sadawa nhipese õ di, tô sena hã. Duréihã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré Dawi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã: “A hã marĩ na dama 're roti mono wamhã, tô sena asadawa nhipese õ na te za da te 're aiwaihu'u za'ra, tô sena asimiroti na hã. Duré ni'wam norĩ hã asadawa nhipe te te ai'ãma 're sa'ra mono wamhã, ta norĩ si isadawa nhipese na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana.”

5Ni'wam norĩ hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wahâimana wasété na si, wa za oto 're wahâimana za'ra, 're iwanomro wasété uptabi mono na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono si wasété ãna 're imorĩ wẽ uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhã wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, e te za te te 're wa'ahâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Te te 're wa'ahâ za'ra mono õ di za.” Ãne te ni'wam norĩ hã te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra.

6E tawamhã i'uwaibaba te ta norĩ hã ãne na hã te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. I'uwaibaba õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te tô i'uwaibaba si te te 're da'ahâ za'ra. I'uwaibaba na si te marĩ na te te dama 're arowairébé. Ãne zarina te te dama 're arowairébé mono õ 'wa'âhã, aré te te da'awẽ'õ waihu'u õ di, za da'ãma isipo'ozéb ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

7Ãté ni'wam norĩ hã te za duré ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wawasédé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ãté te za ãne na da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra: ‘Õ norĩ hã wasété uptabi na te 're nomro. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te wẽ uptabi na 're hâimana, õhõ si siwaprosi.’ Ãne na te za 'Re ihâimana u'âsi mono si 're imorĩ wẽ uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're i'manharĩ za'ra mono na, da te 're iwawaihu'u za'ra mono zém na hã. E tawamhã i'uwaibaba, 'Re ihâimana u'âsi mono, wawasédé te te wa'ãma 're i'aza'ra mono zéb da hã. Mare di. I'uwaibaba õ di.” Ãne na te duré ni'wam norĩ hã te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Taha zarina te duré te te sima 're nharĩ za'ra: “Wawasété si, wa za tô wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono si iwẽ uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da.” Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ĩnhimiroti wasédé hã ĩ'ãma sa'ra, ĩsi'uihâ na ãne hã te ãma waihu'u za'ra newa. Ma tô ĩ'ãma wasété za'ra. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ si siwi wẽ'õ pese za'ra, i'uwaibaba.

Dahâimana wasété na 're idahâimana za'ra mono na rowasu'u

9Tawamhã wa norĩ hã zudeu norĩ hã e taré zudeu na 're wahâimana za'ra mono wa, te za, zudeu'õ norĩ hâimanazém nhipai u, te te 're wa'awẽsãmri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Uburé aiwapsi tãma 're idahâimana za'ra mono zé hã. Uburé dahâimana wasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono na si te 're dahâimana za'ra, zudeu norĩ hã duré zudeu'õ norĩ zama. Dawasété hawi, dasi'uihâ na 're dawairébé waihu'u mono õ di, dama siptete wa, dawasédé hã. Ãne, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa.

10Duréihã ma tô ãne na ni'wam norĩ hã ãma rob'ui'éré za'ra: “Ni'wam norĩ hã si'uihâ na 're inomro wẽ mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, robaba di. Uburé te 're danomro wasété, 're idahâimana za'ra mono hã.

11Duré ni'wam norĩ hã ãne te te waihu'u za'ra õ di, dawẽ na 're idanomro mono zé hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zô 're sõpré mono õ di, ihâimanazém na te te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Ãne hã tãma robaba uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

12A'uwẽ mono bâ ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're dasipizari za'ra, dahâimanazé iwẽ nhiti. Dasi'uihâ na marĩ iwẽ hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Taré ma tô 're danomro. Ni'wam norĩ hã marĩ iwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Mare uptabi di.

13Uburé danhoto hã wasété di. Wasété uptabi di. Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra. Duré wahi hã te te 're dahâzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're idanhimroi mono ne, te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

damreme na da te dasima 're nharĩ wasété za'ra, rowẽ hã da te dasiwi ãma 're uprosi za'ra mono da.

14Damreme iwasété uptabi na si te dasi'ãma da te 're wasété za'ra.

15Dasi'aba'ré na te duré 're dasi'u'a za'ra. Waptui pese na te duré 're dasisimro.

16Daro mono bâ 're danomro mono sidâpâsi, te da te dasiwi 're rowamnarĩ u'âsi za'ra. Tahawa, te dasisa'u hã robzei'õ u'âsi 're dahâimana za'ra.

17Rowẽ na 're idahâimana za'ra mono zéb da hã, dama sa'rese õ di.

18'Re ihâimana u'âsi mono zama, da te dasiwi 're hâimana wazé mono õ di.”

19Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na ma tô Mozési hã rob'ui'éré, zudeu norĩ ma, õhõ na si ãma 're hâimana za'ra mono da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã 're hâimana siromo mono wa, ni'wa hã tiwẽ na 're imorĩ wasété õ na dama 're siwasu'u waihu'u mono õ di. Uburé dawasété na 're dasisãmri za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'éré 'rada hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasété na te te 're ida'awẽ'õ mono zé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

20E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, marĩ hã da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono na, te za te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te oto 're da'awẽsãmri mono da, dapo're'õ nherẽ, te te 're da'ahâ za'ra mono tõ da. Mare di. Taha nai õ di. Uburé marĩ hã da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono na, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'éré 'rada hã.

'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awẽsãmri mono zém na rowasu'u

21Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô oto dama waihu'u, te te 're ida'awẽsãmri mono zém na hã, sõ'awi da te oto 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, uburé marĩ hã da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ida'awẽsãmri mono zéb da hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré'wa norĩ hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awẽsãmri mono zém na hã.

22Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina si te te oto 're da'awẽsãmri mono da, dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te oto 're da'ahâ za'ra mono tõ da. Uburé Zezu Cristu te te 're isaze za'ra mono norĩ si, te te oto 're awẽsãmri. Ãne hã aiwapsi te uburé tãma 're hâimana za'ra, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ zama.

23Uburé te dawasété na a'uwẽ mono bâ 're danomro. Tahawa, te 'Re ihâimana u'âsi mono 're imorĩ wẽ uptabi zém nhiti 're dahâimana za'ra, 'râwi da te dasina 're tété waihu'u za'ra mono ãna.

24Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana za'ra mono nherẽ, Zezusi te te 're isaze za'ra mono norĩ hã te te 're awẽsãmri, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zéb zarina, asa tãma 're idasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna. Cristu Zezusi hã tidâ'âzém na ma tô da'awa'â. Tahawa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaibu. Taha na si te oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina.

25'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã pisutu, dazada idâ'âzém na dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã te te dama 're apari mono da, taha zarina tiwi 'rusimani da, iwa'rãmi da'ãma 're pẽ'ẽzé mono da. Duré taha na si te te 're ida'awẽsãmri mono zé hã, 'râwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô ãne da pisutu, Zezusi hã. Zezusi hã da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã te te dama 're apari. 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're wa'a su'u mono õ wa, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ di aré.

26Tane nherẽ, ãhã na hã dawasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zém na, te te da'ãma 're ab'madâ'â mono ãna 're hâimana mono õ di oto. Te oto te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'ãma 're ab'madâ'â u'âsi, uburé marĩ hã i'uwaibaba si te te 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hã da te 're isazei pese za'ra mono norĩ hã te te 're ida'awẽsãmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

27E tawamhã wasi'uihâ na, wa za wawẽ na wasina 're wawata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'awẽsãmri mono na hã. Mare di. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si, wa te 're i'madâ'â pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ na dâ'âsina, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da. Taré, Zezusi hã wa te 're isazei pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te duré 're wa'awẽsãmri mono da.

28Ãne hã wa tô wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tô sena, Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te oto 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã. Ta hã te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, marĩ hã uburé da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono na, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, taha zarina te te duré 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã. Ãne wasu'u zarina, wa tô wa norĩ hã wasina waihu'u pese za'ra ni oto.

29E zudeu norĩ nhib'apito si, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're hâimana. E zudeu'õ norĩ ma hã, 're hâimana mono õ di bété. Ta norĩ ma zama te duré 're hâimana.

30'Re ihâimana u'âsi mono hã tô sena, misire uburé Danhib'apito uptabi. Zezusi hã te te 're isazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima ãma 're aroti, iwasédé hã te te oto ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina si te te oto 're awẽsãmri mono da, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ hã.

31Zezusi hã da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sima da'ãma 're aroti mono wamhã, e tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, wama za'ra hã taré hã. E wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za bété. Wa za tô taha zama, wa te 're 'madâ'â pese za'ra, tô sena wa.

Roma 4

Abra'ãhã wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isazei pese mono zém na

1E niha wa za tawamhã wa te wasima 're wasu'u 'rãzarõtõ za'ra, Abra'ã wasiré zudeu norĩ hi'rada hã. E niha ihâimanazé hã.

2Ta hã uburé marĩ hã te te 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tõ da, te te sima ãma roti 'wa'âhã, duré taha zarina Abra'ã hã 'râwi tiwẽ na sina 're wata mono 'wa'âhã, te aré tô sena 'râwi sina 're wata. Tane nherẽ, marĩ hã te te 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, 'râwi sina 're wata waihu'u mono õ di Abra'ã hã, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima ãma roti õ wa, iwasédé hã te te oto ãma 're i'madâ'â mono õ zarina, te te iwẽsãmrizéb da hã.

3Duréihã ibaihâ na ma tô ni'wa hã Abra'ãhã wasu'u na ãma rob'ui'éré, ãne na: “Abra'ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma iropisutuzém na hã. Taha ãma si, ma tô sasõ. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, iwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina si te te oto wẽsãmri da. Tahawa, tãma wẽ uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.” Ã hã Abra'ã hã, marĩ hã te te 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, 'râwi sina 're iwata mono õ zé wasu'u.

4Ni'wam norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, da te 're ipawa'âbâ za'ra mono ré, te 're hâimana za'ra. E sõpru wa, te za taré isib'apito hã rob'uiprazé hã te te tãma 're sõmri za'ra. Mare di. Sõpru wa, te te tãma 're sõmri za'ra mono õ di za. Te te tãma 're iromhuri za'ra mono zé wa'rãmip si, te za te te tãma 're sõmri za'ra, ipawa'â hã.

5Tanei õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Marĩ hã da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono na, te 'râwi 're dasi'madâ'â ze za'ra, taha na si 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ na, te te sima da'ãma 're aroti mono newa. Tane nherẽ, te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, taha na dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te oto 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sina 're da'awẽsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa, duré dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te 're da'ahâ za'ra mono tõ da.

6'Re ihâimana u'âsi mono te te sima da'ãma 're aroti mono õ di tô, uburé marĩ hã da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto duré 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã. Da te 're isaze za'ra mono zém na si te oto te te 're da'awẽsãmri tô. Taha zarina, dama 're irowẽ uptabi za'ra mono zém na hã, ma tô Dawi hã ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã:

7"Ni'wam norĩ ãma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono iwasédé te te oto ãma 're i'a'madâ'â mono õ norĩ ma si hã tãma 're rowẽ za'ra mono di za, iwasété za'ra na oto 're sipo're pu'u mono õ wa.

8'Re ihâimana u'âsi mono iwasédé hã te te oto ãma 're sa'rata za'ra mono õ wa, tãma 're rowẽ za'ra mono di."

9Ãne hã, e sihâiwata nhihâri ré 're inomro mono norĩ si, te za rowẽ uptabi na 're nomro. E ã norĩ si, te wasu'u, Dawi hã. Mare di. Sihâiwata nhihâri ãna 're inomro mono norĩ zama, te wasu'u za'ra. Ãne na, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'ãhã wasu'u na rob'ui'éré hã, duréihã: "Abra'ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma iropisutuzém na hã. Taha ãma si ma tô sasõ. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, iwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina si te te oto wẽsãmri da. Tahawa, tãma wẽ uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã."

10E tawamhã Abra'ã hã sihâiwata nhizâri siromo, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, te te wẽsãmri da. Mare di. Sihâiwata nhizâri õ ré, ma tô wẽsã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11'Re ihâimana u'âsi mono hã, Abra'ã hã te te sina i'umnhasi pese zém na si, ma tô wẽsã, sihâiwata nhizâri õ nherẽ. Tahawa, sihâiwata nhizâri õ ré, Abra'ã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwẽsãmrizém na hã, te wama wasu'u za'ra, tô sena na uburé da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tahawa, Abra'ã hã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rada, ta hã. Duré sihâiwata nhihâri õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'awẽsãmri mono norĩ hi'rada.

12Duré, isihâiwata nhihâri ré norĩ hi'rada, zudeu norĩ hi'rada. E tawamhã sihâiwata nhihâri ré 're hâimana za'ra mono wa, te ta norĩ hi'rada hã 're hâimana, Abra'ã hã. Mare di. Abra'ã hã sihâiwata nhizâri õ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te isazei pese ne, isine te te 're isazei pese za'ra mono norĩ hi'rata si, te 're hâimana, Abra'ã hã.

Abra'ãhã ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iropisutuzé wasu'u

13Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, ma tô ropisutu, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're anhomri mono da, isihudu norĩ ma ropibu ma, isihudu sidâpâsi. E isimiroti hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wa, duré nimahã na marĩ na misi isimiroti na te te upai õ wa, ma tô ãne na tãma ropisutu. Mare di. Taha wab õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono te te isazei pese na, te te wẽsãmri wa, ma tô ãne na tãma ropisutu siro.

14'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa norĩ hã zudeu norĩ hã, isimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono, ta norĩ ma, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're i'anhomri mono da hã, te te ropisutu 'wa'âhã, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Marĩ dai õ di aré. Taré te aré 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama ropisutu, daro hã te te dama 're i'anhomri mono zém na hã. Dama hã, aré marĩ õ di.

15'Re idahâimana wẽ za'ra mono zéb da hã, dasi'uihâ na da te dasima 're ipisutu za'ra mono zé hã dama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'érézé hã dama 're hâimana za'ra mono õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'wa'âhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono õ di duré. Tane nherẽ, te tô dama 're hâimana, isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã. Tahawa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherẽ, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'ahâ za'ra mono zé, te wasu'u.

16Tawamhã e marĩ hawi, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma ropisutu, isihudu norĩ ma ropibu ma. Abra'ã hã te te isazei pese zém hawi, ma tô tãma ropisutu. Te te tãma iropisutuzé wa'rãmi, asa tãma isiwa'âbâzéb zô 're isimnhasi mono õ na, da te dasina 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ã te te isazei pese zém hawip si, tãma ropisutu. E Mozésihi nhimi'ui'éré 'madâ'â'wa norĩ ma si, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tãma 're hâimana za'ra, zudeu norĩ te te 're isazei pese za'ra mono norĩ ma si. Mare di. Abra'ã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina i'umnhasi ne, uburé 're idahâimana za'ra mono norĩ ma zama, te tãma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã. E marĩ wa. Abra'ã hã uburé wahi'rata wa, uburé wasiré isazei'wa norĩ hi'rata wa.

17Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, Abra'ãhã ãma hã: “Wa hã wa tô aipisutu, daro mono bâ da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da.” 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã, tô sena. Pire uptabi di. E marĩ wa. Õ hã tô sena, 're hâimana mono wa. Taha si, ma tô Abra'ã hã te te sina 're umnhasi u'âsi. Taha si, 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, dahâiwa'utu'wa hã te 're hâimana. Taha si duré marĩ õ ré, Ropoto mono 'wa hã.

18-19Duréihã Abra'ã hã 100 na ãma iwahubzéb u hã romhutu na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, ãne: “Asihudu sidâpâsi, da'ahâ uptabi di za.” Ãne rob'ui'éré 'rata na iwasu'u hã. Abra'ã hã romhutu na ma tô tidâ'âzé hã sina waihu'u, ihâiba isib'uware na hã oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u õ na, Sara hã. Tane nherẽ, siptete sina ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono si saze, za i'ra te te tãma isõmrizém na hã. Te te 're wawãi mono ãna, te sô 're simipari u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimiropisutuzéb zô hã, marĩ hã tãma hâimana õ nherẽ, sô 're isimipari mono zéb da hã. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu, daro mono bâ da te 're isazei pese za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da.

20'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutuzém na hã te te ãma wawãi õ di. Imreme hã te te isazei pese zéb zarina, ma tô siptete uptabi na 're hâimana. Te duré ãma 're wata u'âsi.

21'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutuzé hã za te te tãma ãma i'uwaimramizéb zô, te te duré 're sazei pese u'âsi. Te te sazei utõrĩ ãna, Abra'ã hã.

22Tahawa, te te isazei pese na ma tô sima ãma roti 'Re ihâimana u'âsi mono hã, iwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tõ da, taha zarina te te wẽsãmri da, duré po're'õ nherẽ, za te te azâri tõ da, dame.

23Duréihã rob'ui'éré 'rata na Abra'ãhã wasu'u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwẽsãmrizém na hã, taha wasu'u si õ di.

24Wa norĩ zama, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za duré te te 're wa'awẽsãmri, Wanhib'apito Zezusihi hâiwa'utu'wa, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

25'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã dama tisõ, da te dasiwi wĩrĩ da, wawasété na 're wanomro mono wa. Ma tô duré hâiwa'utu, taha na te te 're wa'awẽsãmri mono da, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Roma 5

Cristuhu zazei'wa, toi u'âsi 're inomro mono zé wasu'u

1Wanhib'apito Zezu Cristu hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima wa'ãma 're aroti, wa te 're isazei pese za'ra mono na, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awẽsãmri mono da, wawasété na 're wanomro mono nherẽ, te te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'ahâ za'ra mono tõ da. Tahawa, rowẽ u'âsi, wa oto ãma 're wanomro, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã.

2Zezusi hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si te te wama 're ab'madâ'â. Taha na si, wa oto wa norĩ hã 're wahâimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, iwaihu'u pese zarina ihâiba na rowa'a za'ẽtẽ na isiré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na. Tahawa, wato sina, wa sô 're wanhimipari za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

3Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, wa te 're irobzépata za'ra mono zéb zarina, õhõ ãma si wanhiptete sina 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te wasima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra mono wa. Ãne hã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra.

4Ropire nherẽ, danhimi'ẽ na 're idahâimana za'ra mono na, te 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima da'ãma 're arowẽ. Duré te te sima da'ãma 're i'arowẽ mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzéb zô dato sina 're danhimipari za'ra, da te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

5Ãhã zô, taré sô 're wanhimipari baba za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani te te wama 're i'anhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa. Tahawa, taré sô 're wanhimipari za'ra mono õ di za, marĩ iwẽ hã te te wama 're i'apisutu mono zéb zô hã.

6Duréihã 're idahâimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marĩ da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zém na hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te da'ãma sima 're aroti mono õ di, taha zarina dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, duré dapo're'õ nherẽ, te te 're da'ahâ za'ra tõ mono da. Ta hawim haré, dahâimana wẽ zém na 'râwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di, dawasédé hã te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha ré, ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cristu hã dazada dârâ, uburé dawasété na 're idahâimana za'ra mono norĩ zada, 'Re ihâimana u'âsi mono, bâdâ te te ãma ipisutuzé hã iwa iwaptã'ãzém na.

7Ni'wa hã uburé danhimiroti wẽ hã te te 're 'madâ'â pese mono nherẽ, taha upana ida'matâ'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'ãma 're isiwamri mono, 're 'maihâimana mono wamhã, taha upana si ida'matâ'â da hã, ãté te za 're si'madâ'â za'ra.

8Tanei õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawizé hã. Wa norĩ hã wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô Cristu hã pisutu, wazada dâ'â da, wa'upana. Ãne hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're iwa'azawi pese mono zém na hã.

9Zezusi wazada idâ'âzém na, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina. Ãne wa, te za duré Zezusi hã tidâ'âzém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, ro hã za isi'utõrĩzéb ãma hã.

10'Re ihâimana u'âsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherẽ, ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã isiwadi oto 're wahâimana za'ra mono wa, te za tô oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi mono wa za oto.

11Tane nherẽ, taha si õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa duré watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristu dâ'âzém na, wa'ãma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adãhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

12Dawasédé ma tô tizébré na'rata, Adã iwasétézém hawi. Ta hawimhã ma tô duré dawasédé hã te te ropé, uburé dapoto mono bâ. Ta hawim haré, te aihĩni pese oto 're dadâ'â za'ra, dawasété na 're danomro mono wa.

13-15Dawasété ãna 're idahâimana za'ra mono zéb da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasédé hã te te da'ãma 're aza'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duréihã Mozésihi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u õ ré, duré te te rob'ui'éré õ ré, te dawasété na si 're dahâimana u'âsi za'ra. Isimiroti na rob'ui'éré hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô Adãhã wasété na'rata hawim haré 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã dapẽ'ẽ 're, dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa. Mozésihi ma, za oto 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhimiroti te te iwaihu'uzéb u hã, dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tô 're dadâ'â u'âsi za'ra. Adãhã wi, 'Re ihâimana u'âsi mono, rob'rã te te sawi nherẽ, te te sadawa 'madâ'â ãna, ma tô tiwasédé hã 'manha. Ãne hã Adãhã wasété ne, aiwa da te 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, ma tô aihĩni 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizé hã, sõ'awi dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ. Adã hã wasédé sãna'rata wamhã, ma tô ipire uptabi hã 'manha, tiwasédé hã. Taha uirĩ na si, ma tô Zezusi hã marĩ ipire uptabi hã 'manha duré iwẽ hã, ti'ai ãma 're morĩ ré. Tahawa, Zezusihi ne Adã hã, marĩ isine ipire hã te te 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aiwab õ di, isimi'manharĩzé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ te te dama 're i'anhomri mono hã, Adãhã wasété nei õ di. Adã hã tiwasédé te te i'manharĩzém hawi, ma tô oto uburé 're dadâ'â u'âsi za'ra, tô sena. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono iwẽ hã te te dama 're i'ab'manharĩ mono zé hã pire uptabi di, Adã hã tiwasédé te te i'manharĩzém nhipai u. Wẽ uptabi di. E marĩ tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ hã te te dama 're i'ab'manharĩ mono zé hã. Zezusi hã sisawi ãna tihâiba na te te 're ida'azawi pese mono na, ma tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ, tinhoprubzéb zarina.

16 Adã hã tiwasédé te te i'manharĩzém hawim haré, te dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awẽ'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're i'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherẽ, ta hawim haré, dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherẽ, dama isõprubzém na te oto da'ahâ na te te 're da'awẽsãmri 'Re ihâimana u'âsi mono hã, i'ra dazada idâ'âzém na. Ãne wa, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono, dama 're isõpru mono zé hã, pire uptabi di, Adãhã nhimi'manharĩzé ma hã.

17Tô sena aibâ hã misi, tiwasédé te te i'manharĩ na'rata hawi, ma tô oto 're dadâ'â u'âsi za'ra. Tane nherẽ, Zezu Cristu hã aibâ misi nherẽ, isimi'manharĩzé hã pire uptabi di, aibâ tiwasédé te te i'manharĩ na'rata zém nhipai u. Wẽ uptabi di. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ uptabi hã te te tãma 're i'apisutu mono norĩ si, te za hâimana pire na isiré 're hâimana u'âsi za'ra, tinhoprubzé hã te te tãma 're i'anhomri mono norĩ si. Isõprubzé hã te te 're ida'awẽsãmri mono zé, te wasu'u. Cristu idâ'âzém na te za dahâimana pire na isiré 're dahâimana u'âsi za'ra.

18Aibâ hã misi tiwasédé hã te te i'manharĩzém hawi, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé te te 're da'awẽ'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're i'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zezusihi nhimi'manharĩ wẽ zém na, te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi ne 're idanomro mono zém hawi, i'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

19Aibâ hã misi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwapari õ hawimhã, ma tô oto uburé dawasété na si 're dahâimana za'ra. Tane duré, aibâ hã misi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwapari pese zém hawi te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri, Zezu Cristu te te iwapari pese zém hawimhã.

20Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô Mozésihi ma tinhimiroti hã waihu'u, te te ãma rob'ui'éré da, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hã da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherẽ, ma tô dawasédé hã da te dasima 're sa'ẽtẽ u'âsi za'ra. Tane nherẽ, dawasédé da te dasima 're isa'ẽtẽ za'ra mono zém nhipai u, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're arob'manharĩ wẽ, da'ãma 're isiwamri u'âsi mono zéb zarina.

21Ãne na rowasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tô aré dapẽ'ẽ 'remhã, dadâ'â ne 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito Zezu Cristu dâ'âzéb zarina te te sima 're wa'awẽ, taha zarina si rowẽ uptabi na 're wanomro u'âsi mono da oto.

Roma 6

'Re idanomro mono zép té wasu'u, Cristuhu siré

1'Re ihâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Te wa'ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi. Tahawa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, tinhimizawizé hã te te wawi 're azawi mono õ di. Wawasédé, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã, te duré te te wama 're apari. E tawamhã, wawasédé, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono nherẽ, wa za bété wawasédé hã duré apâ wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, apâ te te duré wama 're apari zahu mono da. E taha da, wa za wawasété u'âsi 're wahâimana za'ra.

2Mare di. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're irob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wa norĩ hã wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za. Tahawa, wawasédé hã wa te duré 're 'manharĩ zahu za'ra mono õ di za oto.

3Wa norĩ hã â dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, Cristu Zezusihi siré, 'râwi oto 're iwanomro mono zé, te wasu'u. Isiré oto 're iwanomro mono ne, wa tô duré isiré 're wadâ'â za'ra, ihâiba zu. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

4Tawamhã â dawabzuri hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, â da te 're iwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're iwadâ'â za'ra mono zé, te wa'ãma simiré'é za'ra. Ab're 're, isiré da te 're iwanheme mono zéb zama, te wa'ãma wasu'u za'ra. E marĩ da, wa tô bété Zezusihi siré 're wadâ'â za'ra. Cristu hã dâ'â nherẽ, Imama hã tiwaihu'u pese na te te ihâiwa'utu ne, 're iwanomro mono zép tém na si, oto 're wahâimana za'ra mono da hã, wa tô isiré 're wadâ'â za'ra, wa norĩ hã. Ãne wa'ãma isimiré'é za'ra zé hã te wasu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Wa norĩ hã Cristuhu siré, wa tô 're wadâ'â za'ra, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ wa, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're irob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Ãne hã simisutu ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba na atob za'ra, Cristuhu hâiba tẽme. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, Imama te te ihâiwa'utu ne, te za duré wa norĩ hã te te 're wa'ahâiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu hâiba tẽme wahâiba na hã atob za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

6Wawasété na 're iwanomro 'rata mono zé hã, tâibâ oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na idâ'â siré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wama 're a'uprosi, 're iwanomro 'rata mono zé hã. Marĩ iwasétére si, wa te wasima 're i'ruiwapari u'âsi za'ra mono zém hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tô te te wama 're a'uprosi, 're iwanomro 'rata mono zé hã. Wawasédé hã wa te 're sahâri waihu'u za'ra mono ãna, 're wanomro mono tõ da, ma tô te te wawi 're a'uprosi. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di.

7'Re dadâ'â za'ra mono wamhã, dawasédé hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di oto. Tane, 're idâ'â za'ra mono norĩ ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za oto.

8Tahawa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra tô sena na, za isine 're iwahâiwa'utu za'ra mono zéb da hã, duré isiré za 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zém na hã.

9Ãne na, wa tô duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te hâiwa'utu wa, tahawa, niwamhã tidâ'â na te te sahu õ di za, idâ'âzé hã tãma siptete õ wa oto.

10Dâ'â wamhã, misi haré ma tô dawasété nhiptetezé hã uprosi. Tahawa, oto dâ'â parimhã, Timama ma, te oto 're hâimana u'âsi, Cristu hã.

11Tahawa, te za ãne na asi'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo: “'Re dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're irob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa te oto 're iromhuri za'ra mono da si, wa za oto

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're wahâimana za'ra. Cristu Zezusihi ãma si, wa za oto 're wahâimana za'ra.”
Ãne si te za asima ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo.

12'Râwi marĩ na asima 're irosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã 're
'madâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, te za aiwasété wi asina 're asiptete za'ra
wa'aba mo, aipẽ'ẽ na.

13Duré marĩ iwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, te za aihâiba
hã 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, aihâiba hawim na marĩ 're 'manharĩ
za'ra wa'aba mono tõ da. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi
mono te te 're i'aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihâimana za'ra
wa'aba mo, 're anomro aba mono zép tém na hã. Tahawa, te za 'Re ihâimana
u'âsi mono ma si, 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si,
te za aihâiba hã duré 're isõmri u'âsi za'ra wa'aba mo õne haré, marĩ iwẽ si
ãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

14'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tãma ãma
're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma
're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.
Tinhimizawi pese zém na si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're
pẽ'ẽzé za'ra wa'wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Taha
zarina si, ma tô te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Tahawa, te za aiwasété wi
asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idasisõmri za'ra mono zé wasu'u

15Tawamhã ãté ãne te za asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “'Re ihâimana
u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'érézé hã wa te 're i'madâ'â pese
za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ di, taha zarina
wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te
're wa'awẽsãmri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô te te 're
wa'awẽsãmri, wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa'ãma 're
pẽ'ẽzé za'ra mono wa. Tahawa, wa za wawasédé hã duré apâ wa te 're
'manharĩ u'âsi za'ra õne u'â, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawasété nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

simizawi pese wa.” Ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã.

16A norĩ wa'wa hã dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hã dama 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si, te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hã aiwasété ma, 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ãma 're asiwasété za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atâ'â u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aihâiba hã 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

17Aiwasété na si, ma tô aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Tane nherẽ, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata za'ra.

18'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, aiwasété ãna oto ãma 're anomro aba mono da. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwẽ na si oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

19'Re idahâimana za'ra mono zém na, wa tô aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩnhimirowasu'u na hã asi'uihâ na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Aihâiba hã aiwasété ma, ma tô 're isõmri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasété za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, aihâiba hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're isõmri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wẽ uptabi na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Aiwasédé hã 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré.

21Aiwasété na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marĩ ma tô aima 're hâimana za'ra wa'wa, 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã, ãma aima 're irowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Robaba di. Taha na asimi'manharĩ wasété za'ra wa'aba zém na ãma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. Ãne si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi ne, te za tô 're dahâimana za'ra.

22Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa oto, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Tahawa, ma tô, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, aihâiba hã tãma 're isõmri za'ra wa'aba mo. Taha wa'rãmi te za rowẽ uptabi na i'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're apisutu 'wa oto.

23Dawasété na si 're idanomro mono zé wa'rãmi, te za dadâ'â u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapẽ'ẽ 're, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõpru wa, te te dama 're apisutu, i'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, asa tãma 're idasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna.

Roma 7

Imro'õ norĩ mrozém na rowasu'u na isimiré

1Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tahawa, ãhã na ĩnhimi'ui'éré na te aima irowasu'u za'ra wa'aba zé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai ãma 're hâimana mono ré, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tãma 're hâimana, ti'ab ré 're idanomro mono zém na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

roti hã. Tane nherẽ, dâ'â wamhã oto, tãma 're hâimana mono õ di za oto, isarina 're ihâimana mono zéb da hã. E marĩ wa. Dâ'â wa oto.

2Ãne na wa za aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Pi'õ norĩ hã imro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za. Imro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibâ na, pi'õi wi imro 're dâ'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tõ za'ra mono da, te te ãma roti õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

3Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã imro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ nherẽ, aibâ aimawi ré 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ wa, te za ipo're'õ hã da te ãma 're sa'ra za'ra, pi'õ norĩ ãma hã, tihâiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa. Imro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibâ aimawi na. Tawapsi tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, apâ 're mro za'ra mono wa. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

4Ĩsisãnawã norĩ, tane duré, a norĩ wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na asada dâ'â za'ra wa'aba wa, ma tô isiré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tâibâ oto. 'Re ihâimana u'âsi mono te te ihâiwa'utu nhib'a'uwẽ si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, iwẽ na si. Pi'õi wi, imro tiwi 're dâ'â za'ra mono wamhã, isimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra apâ. Tane hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto, pi'õi wi imro 're dâ'â za'ra mono wa, isimiroti te te oto 're i'madâ'â za'ra mono õ ne. Tâibâ oto. Cristuhu ãma si, te za oto 're anomro aba mo,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pi'õ hã apâ 're imro zahu za'ra mono norĩ, timro tém nhimiroti te te 're iwapari pese za'ra mono ne.

5Wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono ré, wa tô marĩ iwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érézé hã, wawasété ãna 're iwanomro mono zé waihu'uzéb da, wama 're hâimana za'ra mono nherẽ, duré wama waihu'u pese za'ra nherẽ, taha upana si, wa tô marĩ iwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tô õhõ zô si, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawi 're i'azawi mono zô si. Taha zarina wa tô aré wapẽ'ẽ 're, wadâ'â u'âsi ne 're wahâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti.

6Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te wama 're apisutu oto, isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono zéb da, 're wasi'madâ'â za'ra mono tõ da oto. Isimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, te te 're iwa'anho'reptui mono zéb zô, 're wanhopré mono sina, wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono õ di, 're iwahâimana 'rata za'ra mono zém na hã. Ipẽ'ẽzani hã te te wama 're i'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te tãma 're romhuri za'ra, 're iwahâimana za'ra mono zép tém na si.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto 're iwaihu'u za'ra mono zarina, dawasété na 're idasiwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

7Tawamhã e 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wasété di, Mozési te te ãma irob'ui'éré na hã. Mare di. Wasété õ di. Ãhã wasu'u hawi, wa tô wa hã ĩwasété na ĩsiwaihu'u, 'râwi. Ãne, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hã: “Marĩ iwẽ hã dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za.” Ãne hã te waihu'u õ 'wa'âhã, aré ĩwasété na ĩsiwaihu'u õ di, marĩ te ĩsima i'ruiwaparizém na hã.

8Ãhã wasu'u na te oto waihu'u wamhã, marĩ hã te dawi 're i'ruiwapari mono zéb da si, wa tô te ĩsima 're rosa'rata u'âsi, 're ĩhâimana wasété mono zéb zarina. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã dama waihu'u za'ra õ wa, dawasété na 're dasisãmri waihu'u za'ra mono õ di. Wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã bété. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzéb zarina si, wa tô ĩsiwaihu'u, ĩwasété na hã.

9-10Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u hã te waihu'u õ nherẽ, wa tô aré ĩsi'ãma rosa'rata na te 're upa. Ĩwasété na 're ĩsi'madâ'â mono ãna, wa tô 're ĩhâimana. Tane nherẽ, isimiroti 'rata na rob'ui'éré wasu'u hã te oto waihu'u wamhã, ãne na te oto ĩsi'ãma 're rosa'rata mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩwasété na aré 're ĩhâimana mono zém na hã wa tô ĩsi'ãma waihu'u. Ĩdâ'â u'âsi, wa tô aré 're ĩhâimana, ĩpẽ'ẽ 're. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wama sõmri za'ra, wa te wasina tãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, rowẽ uptabi na ãma 're wanomro wẽ mono da. Tane nherẽ, te ĩsina tãma uwaimrami õ di, wa hã. Tahawa, wa tô aré ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti.

11'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata si te 're i'madâ'â pese mono na, ĩwasédé hã te te oto ĩ'ãma 're 'madâ'â tõ mono da, te te sima ĩ'ãma roti da newa, wa tô aré ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhâimana. Taha zarina, wa tô aré ĩpẽ'ẽ 're, ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti hã.

12Ta hã, isimiroti 'rata na Mozési te te irob'ui'éré hã wẽ uptabi di. Isarina si te wama 're hâimana za'ra, iwẽ uptabi si.

13E tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wẽ uptabi nherẽ, e taha zarina, wa tô aré ĩpẽ'ẽ 're, ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana. Mare di. Ĩwasété na 're ĩhâimana 'rata mono zéb zarina si, wa tô aré ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana. Taha zarina, wa tô 're ĩhâimana wasété mono zém na ĩsina waihu'u. Uburé marĩ iwasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã iwasété uptabi na wa tô duré waihu'u.

Paulu hã 'râwi tinhimirosa'rata wasété na isi'wapézé wasu'u

14'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã e ma hawimhã. Ipẽ'ẽzani hawip si. Tane nherẽ, ta hawimhã, wa hã 're ĩhâimana mono õ di. Wa hã a'uwẽ hâiba na 're ĩmorĩ wa, wa ĩhâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhib'uware na 're ĩhâimana, ĩsi'uihâ na ĩsina 're ĩnhiptete waihu'u mono õ na hã. 'Re ĩhâimana wasété mono zé ma si, wa tô ĩhâiba hã te 're sõmri u'âsi.

15'Re ĩsisa'rese mono õ di, marĩ te 're i'ab'manharĩ mono zém na hã. Uburé marĩ iwẽ si te 're ab'madâ'â mono da nherẽ, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tõ mono da, te ĩsiwi 're awẽ'õ mono nherẽ, wa tô te 're ab'manharĩ tô, iwẽ upana.

16Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tõ mono da, te ĩsiwi 're awẽ'õ mono nherẽ, iwẽ upana te 're ab'manharĩ mono wamhã, wa ĩsina te 're waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré, iwẽ si 're ihâimana mono na hã, isarina si.

17Uburé marĩ iwasédé hã te 're ab'manharĩ mono da, te ĩsima 're awẽ mono õ nherẽ, ĩwasédé hã ĩpẽ'ẽ 're, ĩma 're ihâimana mono zéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ u'âsi tô, te ĩsiwi 're awẽ'õ waihu'u mono ãna.

18Marĩ iwẽ hã ĩpẽ'ẽ 'remhã ĩma 're hâimana mono õ di. Ãne hã ĩma waihu'u pese di. Uburé marĩ iwẽ si te 're ab'manharĩ mono da, te ĩsima 're awẽ mono nherẽ, te ĩsina 're uwaimrami waihu'u mono õ di, ĩsi'uihâ na hã.

19Uburé marĩ iwẽ si te 're ab'madâ'â mono da nherẽ, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Taha upana, wa iwasété si te 're ab'manharĩ, ãne hã te 're ab'manharĩ tõ mono da, te ĩsiwi 're awẽ'õ mono nherẽ.

20Uburé marĩ iwasédé hã te ĩsima 're awẽ'õ mono nherẽ, te 're ab'manharĩ mono wamhã, e ĩsi'uihâ na te ĩsima iwẽzéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ. Mare di. Ĩwasédé hã ĩpẽ'ẽ 're, ĩma 're ihâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa tô te 're ab'manharĩ tô.

21Ãne hã wa tô uburé ĩsina waihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã. Marĩ iwẽ si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ĩsima 're wẽ mono nherẽ, wa i'upana marĩ iwasété zô si 're ĩsipizari, te ĩsiwi 're awẽ'õ waihu'u mono ãna.

22Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u na hã 'râwi wa tô te ĩsima 're wẽ u'âsi, ĩpẽ'ẽ 'remhã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Tane nherẽ, aimawi 're ĩhâimana mono zéb da hã, te ĩma 're hâimana u'âsi, ĩpẽ'ẽ 'remhã, ĩnhimirosa'rata wasédé hã. Ĩpẽ'ẽ 'remhã ĩnhimirosa'rata wasédé hã, ĩnhimirosa'rata wẽ me hã te 'râwi nherẽ, 're si'wapé u'âsi zahuré, ĩwasédé hã te 're i'manharĩ mono zéb da hã, duré te ĩsima 're iwẽ mono zéb zarina, iwẽ hã te 're i'manharĩ mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina si 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ hã te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Tane duré, wa hã marĩ iwẽ si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ĩsima 're wẽ mono nherẽ, marĩ iwasédé hã ĩpẽ'ẽ 'remhã ĩma 're ihâimana mono zarina, wa marĩ iwasédé hã te 're ab'manharĩ tô.

24-25Wa hã ĩwasété u'âsi 're ĩhâimana mono zém na, 'râwi 're ĩsipo're pu'u mono wa, wa 're ĩsiwẽ'õ u'âsi. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're ĩhâimana u'âsi mono da, te ĩsima 're rosa'rata wẽ u'âsi mono nherẽ aré, tane nherẽ, ĩpẽ'ẽ 're, ĩwasédé hã ĩma 're ihâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa 're ĩhâimana u'âsi tô. E 'wa hã te za ãne wamhã, ĩnho'reptu, ĩpẽ'ẽ 're, ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana mono zém hawimhã. 'Re ihâimana u'âsi mono si te za ĩnho'reptu, ĩdâ'â u'âsi 're ĩhâimana mono zém hawi, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina hã. Tahawa, wa oto taha ãma si 're ĩwata u'âsi.

Roma 8

'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te dama 're i'awẽ mono zéb zarina si, 're idanomro wẽ mono zé wasu'u

1Cristu Zezusihi ãma 're inomro mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're i'awẽ'õ mono zé hã hâimana õ di oto. Taha zarina, te te duré oto 're ahâ za'ra mono õ di za.

2'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô te te 're wa'apisutu, Cristu Zezusihi ãma si 're wanomro wẽ u'âsi mono da. Taha zarina, ma tô ĩwasété u'âsi 're ĩhâimana mono nherẽ, ĩnho'reptu, ĩpẽ'ẽ 're, ĩdâ'â u'âsi aré 're ĩhâimana mono zém hawi. Tiwaihu'u pese na ma tô ãne hawi duré ĩnho'reptu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te irob'ui'érézé hã wa te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ di za 'Re ihâimana u'âsi mono hã, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te oto 're wa'awẽsãmri mono da. E marĩ wa. Wawasété u'âsi wahâimanazém hawi, wanhib'uware na 're wanomro u'âsi mono wa. Tahawa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Wawasété si, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã ma tô te te siwi 're awẽ'õ pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, ma tô ti'ra hã we satõ ti'ai u, da'upana dazada dâ'â da, dawasété u'âsi 're idahâimana za'ra mono zém hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. Ti'ai ãma dahâiba na ma tô 're mo, Cristu hã. Tane nherẽ, dasine ti'ai ãma hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono õ di, tihâiba na hã.

4Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã 'manha, isimiroti na rob'ui'éré hã wa te wasina 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, Ipẽ'ẽzani, wa te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rata wasété na 're wahâimana za'ra mono õ wamhã.

5Ni'wam norĩ hã 're ihâimana wasété za'ra mono ma si, tihâiba te te 're isõmri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ hã te siwa'ru 'râwi te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiroti zarina si 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si te te sima 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra, Ipẽ'ẽzani te te tãma 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si.

6Ni'wam norĩ hã tihâimana wasété ma si, tihâiba te te 're sõmri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za ipẽ'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're hâimana u'âsi za'ra, robzei u'âsi na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ni'wam norĩ hã siwa'ru 'râwi te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhitob'ru 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. Te te duré 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di.

8Ni'wam norĩ hã tihâimana wasété ma, tihâiba te te 're sõmri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma 're toi waihu'u za'ra mono õ di za.

9Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, aiwasédé hã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, Ipẽ'ẽzani hã sena na aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono wa. Ni'wam norĩ ma, Ipẽ'ẽzani, ipẽ'ẽ 're, tãma 're hâimana za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã Cristuhu nhib'a'uwẽ 're hâimana za'ra mono õ di za.

10A norĩ wa'wa hã Cristu, aipẽ'ẽ 're, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, niwamhã te za aihâiba za'ra wa'wa hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za Ipẽ'ẽzani hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, i'rata 're asimroi u'âsi aba mono da.

11'Re ihâimana u'âsi mono hã Zezusihi hâiwa'utu'wa hã, Ipẽ'ẽzani te aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Tô õ hã Cristu te te ihâiwa'udu hã te za aihâiba hã niwamhã aiwi 're si'utõrĩ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aihâiwa'utu za'ra wa'wa, Ipẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're, 're isãmra za'ra wa'aba mono zéb zarina.

12Ĩsisãnawã norĩ, tahawa, wapẽ'ẽ 'remhã wanhimirosa'rata wasété na 're iwahâimana za'ra mono zé hã, mare di za oto.

13Aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za atâ'â u'âsi ne 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhiti. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasédé 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

14Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani 'madâ'â sina 're ihâimana za'ra mono norĩ si, te 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're nomro, Ipẽ'ẽzani te te 're isimroi wẽ mono norĩ hã.

15E marĩ da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. E isimirob'manharĩzé ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono sina, tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, Tipẽ'ẽzani hã. Taha nhimipawaptobzéb zarina, wa 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te 're 'mahârâ za'ra, ãne: “Wamama, Wamama.” Ãne wa te 're i'mahârâ za'ra mono zé hã.

16Wa norĩ hã 'râwi wapẽ'ẽ 're, wa tô wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra oto 're iwahâimana za'ra mono na. Duré Ipẽ'ẽzani hã te te wama 're i'awaihu'u mono zéb zarina zama, wa tô 'râwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, i'ra oto 're iwahâimana za'ra mono na.

17'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marĩ iwẽ na tinhib'a'uwẽ ma, 're isõpru mono zéb da, te te tãma 're iropisutu za'ra mono zéb ré, wa za 're wahâimana za'ra. Duré uburé marĩ iwẽ na Cristuhu ma, isõprubzéb da, te te tãma iropisutuzéb ré, wa za isiré 're wahâimana za'ra. Zezusihi ne, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, wa za isine rowẽ uptabi na 're wahâimana za'ra.

'Re ihâimana u'âsi mono, tizazei'wa norĩ ma, za iwẽ te te tãma 're i'apisutu mono zé wasu'u

18Ti'ab ré, wa te 're irobzépata za'ra mono zé hã, taré, 'Re ihâimana u'âsi mono, za iwẽ hã te te wama 're i'apisutu mono zé ma hã. Tô sena, wa tô ãne na waihu'u, wa hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé te te i'apoto mono hã, simisutu te umnhasi sina sô 're simipari za'ra, bâdâ iwa iwaptã'ãzéb zô, uburé ti'ra na sõ'awi za te te oto dama iwasu'u hâi'ré za'ra zô.

20-21'Re ihâimana u'âsi mono, marĩ te te i'apoto mono hã te wasété na 're hâimana za'ra, a'â. Tinhimipoto mono bâ, niha tãma 're ihâimana za'ra mono zéb da, te te tãma 're apisutu mono nherẽ, te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Siwa'ru te a'â 're hâimana za'ra, siwamnarĩ na. Tane nherẽ, ãne na si'uihâ na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô tãma pisutu za'ra, siwa'ru a'â 're hâimana za'ra mono da. Niwapsi uburé marĩ te te i'apoto mono hã wasété u'âsi 're ihâimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zô, wa sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, siwamnarĩ ãna oto 're hâimana za'ra mono da. Tawamhã wasine, robzei u'âsi te za oto 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowẽ u'âsi 're iwahâimana za'ra mono ne.

22Pi'õi ãma, iwasã 're sépu'u za'ra mono wamhã, te za 're wab'ẽtẽ za'ra, 're séptâ'â za'ra mono hâ. Tane te za duré uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'apoto mono hã a'â 're wab'ẽtẽ za'ra, ti'ab ré, wasété na 're ihâimana za'ra mono zém hawi 're wairébé mono hâ. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

23Tane nherẽ, uburé ropodo hã ta norĩ si 're wab'ẽtẽ za'ra mono õ di. Wa norĩ zama, wa 're wawab'ẽtẽ u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, imorĩ'rata na Tipẽ'ẽzani, te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ẽ 're, 're isãmra u'âsi mono da hã. 'Râwi wapẽ'ẽ na, wa 're wawab'ẽtẽ u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé ti'ra na sõ'awi za te te oto dama iwawasu'u hâi'ré za'ra zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré. Duré ti'ab ré, wanhib'uware na wahâimana wasété na 're iwahâimana za'ra mono zém hawi, za te te 're iwa'awaibui mono zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré, wa 're wawab'ẽtẽ u'âsi za'ra.

24-25'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ si za te te wama 're i'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono ãna, sô 're iwanhimipari za'ra mono zéb zarina,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab ré, marĩ zô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa te oto 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, e wa za õne u'âsi sô 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tâibâ oto, sô 're iwanhimipari za'ra mono zé hã za. Marĩ zô 're iwanhimipari za'ra mono zé hã, zahadu wa te 're 'madâ'â za'ra mono õ ré si, wa za tô wanhiptete sina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

26Tane duré 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ hã za te te wama 're i'apisutu mono zéb zô, wasina sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhã, Ipẽ'ẽzani si te za te te 're wa'apawapto, sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono tõ da. Duré, wa norĩ hã niha 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasi'ãma 're iwamreme zusi mono zéb da hã, wa te wasina tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherẽ, te za Ipẽ'ẽzani si wa'ãma 're mreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wahâiba mono bâ, wa'ãma 're pẽ'ẽzé uptabi mono sina. Wasi'uihâ na iwẽ hã wa te tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra mono zém na, wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherẽ, te õhõ si wa'ãma 're mreme u'âsi, te te 're wa'apawapto mono da, Ipẽ'ẽzani hã.

27'Re ihâimana u'âsi mono hã dapẽ'ẽ 're, uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di. Tahawa, Ipẽ'ẽzani nhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di duré. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, te Ipẽ'ẽzani hã isib'a'uwẽ norĩ ãma 're mreme u'âsi.

28'Re ihâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ da, marĩ iwasédé hã ahâ na sada 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si te te tãma 're apisutu iwa'rãmi, te te sima 're i'awẽ mono zéb zarina, tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're i'apisutu mono norĩ ma hã. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto wa norĩ hã.

29Duréihã marĩ õ ré hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ãma irotizéb zarina, te te sima 're iwa'apisutu mono norĩ hã, i'ra ne, tô Zezusihi ne, oto 're wahâimana za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apisutu siro. Ta hã uburé isazei'wa norĩ dub'rada, 're hâimana mono da, ma tô ãne te te 're wa'apisutu siro, sima.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwa'apisutu mono norĩ hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, itẽme 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhã itẽme 're wanomro mono wamhã, ma tô duré te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina. Ma tô duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi i'ra Zezusi 're imorĩ wẽ uptabi ne, 're wahâimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hã dawi isi'utõrĩ'õzé wasu'u

31'Re ihâimana u'âsi mono hã ãne hã te te wama 're apisutu mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. Ta hã, wa niwĩ oto 're hâimana za'ra mono wa, e 'wa hã te za wa'ãma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norĩ nhiptetezé hã, tarére 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

32'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ra te te wawi sawi za'ra õ di, wazada dâ'â za'ra tõ da. Wa'udâna ma tô wama sõmri za'ra tô, te te wawi sawi za'ra ãna. E tawamhã uburé marĩ iwẽ hã te te wama 're anhomri mono õ di za. Te te wawi 're azawi mono ãna, te za tô te te wama 're anhomri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

33-34Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're iwa'apisutu mono norĩ si, ma tô te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina. E ni'wam norĩ hã wawasédé te te wa'ãma 're sa'ra mono da bâ bété. Ni'wam norĩ hã, wawasédé te te wa'ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di za oto. Ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi hã ma tô wazada dârâ, wa'upana. Apâ ma tô duré hâiwa'udu. Tahawa, te oto Timama nhimire niwĩ 're sãmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wẽ u'âsi, wazada idâ'âzéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto. Ãne wa, e ni'wam norĩ hã wawasété na te te wama 're nharĩ zahu za'ra mono da bâ oto. Mare di.

35Cristu hã te te 're wa'azawi pese uptabi. E 'wa hã te Cristuhu nhimizawi pese zém nhiti te te 're iwa'azani mono da hã, 're hâimana. Ni'wai õ uptabi di. Tane nherẽ, ãté wa za a'â wa te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra. Ãté marĩ iwasédé hã te za a'â wazô 're wairébé. Ãté isazei'wa 're wanomro mono wa,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te za a'â da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Ãté mra hã wa za a'â wa te 're sépata za'ra. Ãté wanhibrob ãna, wa za a'â 're wahâimana za'ra. Ãté te za duré a'â da te wama 're amhâzépa za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Ãté te za duré da te 're wanhimro. E tawamhã, ãne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're iwa'azawi pese mono zé hã, wawi 're si'utõrĩ za'ra. Mare di. Wawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za.

36Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na wa'ãma rob'ui'éré siromo za'ra, za wa te 're irobzépata za'ra mono zém na hã: “Wamama, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa norĩ hã asib'a'uwẽ 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'âsi na, wa 're wahâimana za'ra, da te 're wanhimroi mono õ'umnhasite. Pone'ẽrebâi ãma 're dapẽ'ẽzé za'ra mono ãna, dasazéb da, da te 're isimroi mono ne, te da te dasima 're wawẽ za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto.”

37E tawamhã, uburé marĩ iwasédé hã wazada 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're iwa'azawi pese mono zé hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. Mare di. Uburé marĩ na da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono da nherẽ, ta hã te te 're iwa'azawi pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norĩ ãma wa te ãma 're ai'uté pese za'ra mono da.

38Uburé marĩ hã wazada 're ihâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zé hã te te wawi 're i'azani mono da hã, mare di. Ãne na sena na, wa tô ĩsina waihu'u, wa hã. Wahâiba ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré oto 're wadâ'â za'ra mono nherẽ, tinhimizawi pese zé te te wawi 're azani mono õ di za. Duré ihâiba'õ norĩ hã isib'apito norĩ zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'azawi pese mono zé hã. Duré, ã bâtâ na marĩ hã wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono õ di za, tinhimizawi pese zé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré niwamhã uburé marĩ hã za wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're i'azani mono da hã, mare di za tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Uburé marĩ hã hâiwa na 're isimasa mono hã duré ti'ai 'rowi 're ihâimana za'ra mono hã te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'apoto mono hã, niwamhã te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di za tô, isimizawi pese zé hã. Robaba uptabi di. Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, õne u'âsi.

Roma 9

Izaraéu nhihudu norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're i'apisutu mono zé wasu'u

1Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ĩmorĩ wa, 're ĩzadawa nhipese mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ĩma iwaihu'uzéb zarina, duré 'râwi ĩpẽ'ẽ na te ĩsi'ãma 're irosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ĩzadawa nhipese mono õ na hã.

2-3Ĩsiré zudeu norĩ ãma hã, ãma 're ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wa. Tahawa, te duré ĩwi 're robzei'õ pese, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ta norĩ ãma 're ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ĩsima 're rosa'rata u'âsi ĩpẽ'ẽ na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩsipisutu da, i'upana za'ra te te 're ĩwẽ'õ mono da, duré Cristuhu nhiti, i'upana 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono da. Ãne hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ĩma 'manharĩ dai õ nherẽ, wa taré ĩsiwaihu'u, ĩsiré zudeu norĩ ãma 're ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra mono zém na. Ãne na, wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzadawa nhipese mono õ na hã.

4Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norĩ ãma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ta norĩ ma si, ma tô rowa'a na aré i'rata 're sãmra za'ra 'râwi, iwaihu'u pese zé hã duré ihâimana wẽ zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marĩ iwẽ hã te te tãma 're apisutu. Isimiroti na Mozési te te irob'ui'érézé hã ma tô duré tãma sõmri za'ra. Ta norĩ ma, ma tô duré 're siwaihu'u za'ra, i'uwaibaba si ãma 're iwata za'ra mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ta norĩ ma, ma tô duré ahâ na te te tãma 're aropisutu, zudeu norĩ ma, za te te tãma ãma 're i'a'uwaimrami mono zém na hã.

5Wahi'rata norĩ nhihudu uptabi, te ta norĩ hã 're hâimana za'ra, dama ipire uptabi za'ra norĩ nhihudu. Cristu hã zudeu hâiba na, ma tô podo, ti'ai ãma. Cristu hã ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé marĩ hã te te 're i'ab'madâ'â mono. Taha ãma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa ãne na aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa.

6E tawamhã, Izaraéu nhihudu norĩ hã Cristu te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono, te te tãma 're iropisutu za'ra mono zém na hã. Ma tô te te tãma ãma 're a'uwaimrami, tô. Izaraéu nhihudu norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisudu hã aihĩni 're hâimana za'ra mono õ di, isib'a'uwẽ uptabi, 're nomro mono da.

7Abra'ãhã nhihudu norĩ hã uburé pese 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na 're hâimana za'ra mono dai õ di. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne na Abra'ãhã ma ropisutu, romhâ ré: “Izaquihi nhihudu norĩ si, te za ĩnhib'a'uwẽ uptabi hã 're hâimana za'ra.” Ãne ma tô tãma waihu'u siro, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

8Tahawa, Abra'ãhã nhihudu mono norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, aihĩni 're inomro mono õ na, te wasu'u ã hã, duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwaihu'uzém na. Abra'ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisudu hã te te ãma isaze ne, tane duré isimiropisutu na, da te 're isaze za'ra mono norĩ si, te za Abra'ãhã nhihudu ne oto 're dahâimana za'ra.

9Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te iropisutuzé hã, ãne isimiroti wasu'u hã: “Wahub amo na, wa za duré we atẽme wi, tô ã a'amo za duré iwa iwaptã'ãzém na. Tawamhã apâ we atẽme ĩwisi õ ré, te za Saraha ma i'ra podo, aibâ na.” Ãne duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iropisutuzé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Tawamhã Saraha 'ra hã ma tô tiprédu oto, Izaqui hã. Ta hã wahi'rada. Prédu wamhã, ma tô timro, Rebecaha ãma. Ta hã ma tô duré ti'ra, i'ra maparane isi'ubza hã, aibâ zahuré hã.

11-12Tane nherẽ, idi'i 're, zahadu hâimana zahuré nherẽ, duré marĩ iwẽ hã te te waihu'u zahuré õ nherẽ, zahadu marĩ iwasédé hã te te duré waihu'u zahuré õ nherẽ, ma tô ãne 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u siro, Rebecaha ma: “Idub'rada hã te za tinoi ma wapu na 're hâimana.” Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ino si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hâimana mono da. E marĩ hã te te 're i'manharĩ wẽ zahuré mono zéb zarina, ma tô ino si sima pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha wab õ di. Si'uihâ na te te sima iwẽzéb uwaibaba, ma tô sima pisutu, ino si.

13Ãne na hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô imreme na rob'ui'éré, ibaihâ na hã: “Zacoho si, ĩma sawi di. Ezauhu si hã te ĩsima wẽ õ di.” Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono, si'uihâ na te te sima iwẽzéb zarina, Zaco te te sima ipisutuzé hã, idub'rata upana.

14Ãté ãne na te za asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mo: “'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iwẽzéb zarina, ino si te te sima ipisutu na hã ma tô ãma upa. I'uwaibaba õ di.” Ãne na hã asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. I'uwaibaba si te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te te dama ãma 're a'upai mono õ di.

15Duréihã Mozésihi ma, ma tô ãne na siwasu'u: “Ni'wam norĩ ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra mono da, te ĩsima 're wẽ za'ra mono wamhã, wa za tô ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra, ãma 're ĩsiwãrĩ za'ra mono da, ta norĩ ãma hã. Duré ni'wam norĩ ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra mono da, te ĩsima 're wẽ za'ra mono õ wamhã, ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra mono õ di za tô, ta norĩ ãma hã, te 're apawapto mono da.” Ãne Mozésihi ma, isiwaihu'uzé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

16Tahawa, da te dasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono õ di, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zém na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré dasi'uihâ na sô 're idasiwasutu za'ra mono na, te te 're da'apisutu mono õ di, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zém na hã. Si'uihâ na te te sima 're ida'awẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zéb zarina si, te za tô da'ãma 're pẽ'ẽzé, da'ãma 're isiwãrĩ mono zéb da hã.

17Duréihã ma tô Mozési hã ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã apito Fara'oho ma te te irowasu'uzém na, ãne: “Wa hã wa tô aipisutu, dama asi'apito da. Wa tô duré nasi ai'rãnhito, asimirosa'rata nhiptete na aihâimana mono da, a'â. Wa tô duré nasi aima rob'manharĩ wasété, ĩnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bâ ĩnhisi na, da te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono da oto.”

18Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ni'wam norĩ ãma 're pẽ'ẽzé za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za tô ãma 're pẽ'ẽzé za'ra, ãma 're siwãrĩ za'ra mono da. Duré te te sima 're ida'awẽ mono zéb uwaibaba, te za te te 're da'a'rãnhito, danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'â 're dahâimana za'ra mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono, te te sima 're ida'awẽ mono zéb zarina si, marĩ hã te te dama 're i'apisutu mono zé wasu'u

19Ãté ni'wam norĩ hã ãne wa'rãmi te za te te ĩma 're nharĩ za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ãté ãne te za ta norĩ hã te te ĩma 're nharĩ za'ra: “'Re ihâimana u'âsi mono hã danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'â 're dahâimana za'ra mono da, te te 're da'a'rãnhito mono wamhã, ãne wamhã, e niha te za te te siwi 're da'awẽ'õ. Te te siwi 're da'awẽ'õ waihu'u mono õ di za. E 'wa hã, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu da, hâimana nhiptete na 're hâimana. Robaba di. Ni'wai õ di.” Ãté, ãne te za ni'wam norĩ hã te te ĩma 're nharĩ za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ.

20E a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aipire za'ra wa'aba bâ, te za ãne na ĩma 're inharĩ za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharĩ hã, e ti'manharĩ'wa te za sina sadanharĩ za'ra, ãne: “E marĩ da, ma tô ãne iwa'ab'manha.” Ãne na te te sina sadanharĩ waihu'u za'ra õ di za.

21I'manharĩ'wa hã te te sima iwẽzéb uwaibaba si, te za zé hã te te 're ab'manharĩ, piza na. Zé hã te te su pese wamhã, misi te za oto sada ub'rã. Tawamhã te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharĩ da, ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã te te i'manharĩ 'rada hã, wẽ uptabi na te za 'manha, i'madâ'â ze da hã. Duré ihâiba amo hã si'aba'ré na te za 'manha, wẽ prã na, marĩ da si 're hâimana mono da, taré.

22Tane te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'manharĩ'wa hã marĩ hã te te wama 're apisutu, zé 'manharĩ'wa ne. Te te sima 're iwẽ mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã te te dama 're apisutu, iwẽ hã duré iwẽ prã hã. Ta hã te te sima 're wẽ u'âsi, tiwaihu'u pese na dapo're'õ norĩ hã te te 're ahâ za'ra mono da, taha zarina isimihâ nhiptetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherẽ, te te siwi 're i'awẽ'õ pese mono norĩ ãma hã, 're wa'a su'u mono õ di, za te te 're ida'uprosi za'ra mono norĩ ãma hã.

23Ãne hã ma tô duré te te sima 're wẽ, pire na 're ihâimana wẽ uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zéb zarina, wa'ãma 're isiwãrĩ za'ra mono norĩ ma, ma tô ãne na wama 're siwaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ma tô oto te te 're wa'apisutu siro, rowẽ uptabi ãma i'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

24Wa norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, isib'a'uwẽ uptabi hã oto 're wanomro mono da. E 'wam norĩ hã tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'apisutu mono norĩ hã. Wa norĩ hã zudeu norĩ hã aihĩni õ nherẽ, duré zudeu'õ norĩ hã aihĩni õ nherẽ, ma tô wasiwazari te te 're wa'apisutu, isib'a'uwẽ oto 're wanomro mono da, wasiré.

25Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô imreme na rob'ui'éré, Ozéia na isisi hã. Zudeu'õ wasu'u na ma tô ãne na rob'ui'éré: “Ĩnhib'a'uwẽ'õ na aré 're inomro mono norĩ hã, wa za oto ĩnhib'a'uwẽ na te 're sisi za'ra. Aré te 're isawi za'ra mono õ norĩ hã, wa za oto ĩma isawi pese na te 're waptẽrẽ za'ra.

26Tirob ãma 're si'ubumroi mono ré, wa tô aré te tãma 're nharĩ za'ra, ãne: A norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwẽ'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, tame 're si'ubumroi mono ré, wa za oto ĩ'ra na te 're sisi za'ra, wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27-28Izaia hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré, Izaraéu nhihudu norĩ ãma hã: “'Re ihâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã te za sa'ẽtẽ da'ahâ za'ra waptu na, daro mono bâ dawasété na te te 're ida'awaihu'u mono zéb zarina. Tahawa, Izaraéu nhihudu norĩ hã â poré zaihâ na supara 're isimi'wara mono ne, ahâ uptabi nherẽ, te za umro na te te 're anho'reptu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.”

29Izaia hã ma tô duré ãne na rob'ui'éré: “Wanhib'apito hã danhipai u isiptete uptabi, te 're hâimana. Õ hã uburé wahi'rata norĩ hã zudeu norĩ hã te te wawi 're a'uprosi mono 'wa'âhã, wa aré wasiré zudeu norĩ hã 're wasi'utõrĩ pese, Sodoma ãma uburé idasi'utõrĩ ne, duré Gomora ãma idasi'utõrĩ ne. Tane nherẽ, ma tô ni'wam norĩ ãma tipẽ'ẽzé za'ra, te te sõ'reptu za'ra da, uburé si'utõrĩ tõ da, wasiré zudeu norĩ hã.”

Zudeu norĩ hã Cristu te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono zé wasu'u

30E marĩ te wama wasu'u za'ra, tawamhã, ã hã. E niha, wa za tawamhã ãma waihu'u za'ra ni, ãhã wasu'u na hã. Ãne, wa za ãma waihu'u za'ra ni. Zudeu'õ norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, iwasédé hã te te ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, te te aré sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te 're awẽsãmri, taré te te 're isaze za'ra mono zém na si nherẽ.

31Tane nherẽ, Izaraéu nhihudu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te irob'ui'éré hã te te 're i'madâ'â pese za'ra mono na, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwasédé te te oto ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina te te 're awẽsãmri mono da, te te sima ãma 're aroti mono newa, ma tô ta norĩ hã taré sô 're si'wapé za'ra, te te 're i'awẽsãmri mono zéb zô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, iwasédé hã te te ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

32E marĩ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isazei pese za'ra mono zém na si, te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, 're si'madâ'â za'ra mono õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na si 're si'madâ'â ze za'ra mono wa. Cristuhu ãma, wa za oto ẽne hã aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ẽtẽ tõmo wawẽ hã bâdâdi wa, 're sa'wari mono wa, te za te te 're da'marõpãrĩ za'ra. Tahawa, te za 're dasirẽme za'ra. Tane duré, zudeu norĩ hã ma tô Cristu te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono zém na si'uihâ na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé hã taré newa, Cristu hã da te 're isaze za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'anho'reptui mono õ newa.

33Duréihã Izaia hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzalẽ u, wa za ni'wa hã satõ, Siã na sa'a nhisi u. Ẽtẽ tõmo wawẽ hã bâdâdi wa, dawi 're isa'wari mono hã, te te 're da'marõpãrĩ za'ra mono wa, 're idasirẽme za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idanomro u'âsi mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, da te dasiwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono Zeruzalẽ u te te isatõrĩ hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, taré te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Iwẽ hã te za tô te te tãma ãma 're a'uwaimrami, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, tãma 're rowẽ u'âsi za'ra mono di za.” Ãne ma tô duréihã Izaia hã ãma rob'ui'éré siro, Cristu za da te dasiwi iwẽ'õzém na hã.

Roma 10

1Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'anho'reptui mono zé hã, uburé ĩsiré zudeu norĩ hã te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tô ĩsima wẽ uptabi za'ra. Taha da, wa ta norĩ ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

2Ta norĩ hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're sisõmri u'âsi za'ra mono da, õhõ ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. Ãne na, wa tô ĩsi'uihâ na ãma waihu'u pese za'ra, tô sena na. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te 're iromhuri pese za'ra mono zé hã te te waihu'u pese za'ra õ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3'Re ihâimana u'âsi mono, dawasédé te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ida'awẽsãmri mono zé hã, tãma waihu'u pese za'ra õ di. Te te 're ida'awẽsãmri mono zéb da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're ipisutu za'ra mono zé hã, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Si'uihâ na te te sima 're ipisutu za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'râwi sô 're si'wapé za'ra, taha na te te 're wẽsãmri za'ra mono da newa.

4'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te irob'ui'éré hã da te 're i'madâ'â pese za'ra mono na, da te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono, te te sima da'ãma 're aroti mono newa, dawasédé te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina te te 're ida'awẽsãmri mono zéb da hã. Tâibâ. Ãne hã ma tô Cristu hã dawi uprosi. Ta hã Danho'reptui'wa na te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're awẽsãmri, iwasédé hã te te oto ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're ahâ za'ra tõ mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u

5Duréihã Mozési hã ma tô ãne na rob'ui'éré: “Ni'wa hã isimiroti na rob'ui'éré hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wapsi, nimahã na marĩ na misi isimiroti na te te upai õ wapsi, tawapsi te za rowẽ na 're hâimana u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.”

6-8Tane nherẽ, ni'wa hã ãne te te 'manharĩ waihu'u õ di, isimiroti zarina uptabi hã. Ni'wa hã isimiroti upai'õ'wa hã 're morĩ õ di. Robaba di. Ãté ãne na te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za hâiwa u mo, Cristu hã apâ we te te saprõni da, wa'upana wazada idâ'â za'ra da hã.” Ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hã wei morĩ õ newa, ti'ai u. Ãté te za duré ãne na 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za mo, adâ 're ihâimana za'ra mono zéb u, Cristu hã te te hâiwa'utu da apâ.” Ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za duré, Cristu hã apâ hâiwa'utu õ newa, ab're hawi. 'Re ihâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te 're ida'awẽsãmri mono zém na, ma tô Mozési hã ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã: “'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô aipẽ'ẽ 're, 're isazei pese za'ra wa'aba mo, 'râwi. Taha na, ma tô duré dama 're asiwasu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, asadawa na.” Taha na, wa tô duré wa norĩ hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awẽsãmri mono zém na, dawasédé te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina.

9Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, duré 'râwi aipẽ'ẽ 're, 'Re ihâimana u'âsi mono, Zezusi te te ihâiwa'utuzém na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

10Zezusi hã wapẽ'ẽ 're, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're iwa'awẽsãmri mono zé hã. Zezusi hã Wanhib'apito na danho'a, wa te dama 're isisi za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'anho'reptui mono zé hã.

11Duréihã Izaia hã ma tô duré ãne na ibaihâ na rob'ui'éré: “'Re ihâimana u'âsi mono hã, Danho'reptui'wa da, te te ipisudu hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, niwamhã te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi.” Ãne Izaia hã te te ãma irob'ui'érézé hã.

12Zudeu norĩ hã zudeu'õ norĩ me, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, tô õhõ si, tãma 're ihâimana za'ra mono zé hã. Siwanhizari, tãma 're hâimana za'ra mono õ di oto ta norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé Danhib'apito uptabi, te dama 're hâimana. Tahawa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, te za tô te te tãma ãma 're a'uwaimrami, dama 're isõpru mono zéb zarina.

13Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô duré ãne na rob'ui'éré: “Ni'wam norĩ hã Danhib'apito uptabi te te 're sõ'reptu za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, te za norĩ hã te te tô 're anho'reptu, ihâiba mono bâ.”

14E niha te za tawamhã da te tiwi 're waptẽrẽ za'ra, te te 're da'apawapto mono da hã, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ nherẽ. Ãne wamhã, dama waihu'u õ di. Duré Zezusihi wasu'uwẽ hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono õ ré hã, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hã. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono õ di. E niha te za duré Zezusihi wasu'uwẽ na, da te 're dapawaptob za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u õ di.

15Duré, e niha te aré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datẽme 're nomro, imreme na te te 're dapawaptob za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te datẽme 're satõrĩ za'ra mono õ nherẽ. Ãne wamhã, te te ãma 're dapawapto waihu'u za'ra mono õ di aré. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô te te datẽme 're satõrĩ za'ra tô. Duréihã Izaia hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “Rowasu'u wẽ hã nima hawi da te dama 're ãwisi za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.”

16Zezusihi wasu'uwẽ hã, uburé da te dasima 're waibui wẽ mono õ di, wẽ nherẽ. Izaia hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te inharĩzém na: “Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tô aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te ãma 're wazaze za'ra mono õ di.”

17Tane nherẽ, Cristuhu wasu'uwẽ na, da te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ nherẽ, da te ãma 're sasõmri waihu'u za'ra mono õ di. Cristuhu wasu'uwẽ hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

18E zudeu norĩ hã zahadu iwasu'uwẽ hã te te 're wapari za'ra mono ã bâ bété. Iwasu'uwẽ hã ma tô te te 're wapari za'ra aré ta norĩ hã, tô sena na. Duréihã Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “Isadawa wasu'u'wa norĩ mreme hã ma tô daro mono bâ te te 're ropé. Ta hã ma tô ropâ dapo're na hã da te 're wapari za'ra.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19E tawamhã, Izaraéu nhihudu norĩ hã iwasu'uwẽ te te 're wapari za'ra mono wamhã, e te te 're waihu'u za'ra mono õ di bété. Ma tô te te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, tipẽ'ẽ na te te sima 're wẽ za'ra mono õ di, te te 're isaze za'ra mono da hã. Zudeu'õ norĩ si, ma tô te te sima 're wẽ za'ra, te te 're saze za'ra mono da. Ãne na, ma tô Mozési hã duréihã ãma rob'ui'éré 'rata, zudeu norĩ ma 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma irowaihu'u za'ra zém na hã: "Ĩnhib'a'uwẽ'õ aré 're inomro mono norĩ hã oto ãma 're ĩnhib'a'uwẽ za'ra mono wa, te za oto ta norĩ hã asiwi 're i'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherẽ. Ta norĩ hã te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono õ nherẽ, wa tô ãma 're ĩnhib'a'uwẽ za'ra aré. Tahawa, te za asib'ru na sada 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherẽ."

20Izaia hã ma tô duré ãne na isa'u ãma rob'ui'éré, zudeu'õ norĩ wasu'u na hã. Zudeu norĩ hã te te siwi 're iwẽ'õ pese za'ra mono zém na, ma tô siptete sina ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: "Ni'wam norĩ hã aré ĩzô 're sõpré u'âsi mono õ nherẽ, ma tô te te siwi 're ĩsãmri za'ra. Ĩzô 're sinharĩ za'ra mono õ nherẽ, wa tô ta norĩ ma 're ĩsiwaihu'u za'ra."

21Ãne na ma tô duré Izaia hã zudeu norĩ ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: "Wa hã wa tô aré Izaraéu nhihudu norĩ zô 're ĩnhimiwẽ u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ĩtẽme we 're sihutu mono da. Ta norĩ hã po're ãna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono nherẽ, wa tô aré sô 're ĩnhimiwẽ u'âsi za'ra, te 're isawi pese za'ra mono zéb zarina."

Roma 11

'Re ihâimana u'âsi mono, Izaraéu nhihudu norĩ ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé wasu'u

1E tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra, Izaraéu nhihudu norĩ hã. Mare di. Te te siwi 're awẽ'õ mono õ di. Mare uptabi di. Wa hã bété, Izaraéu nhihudu, 're ĩmorĩ hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ĩmorĩ hã e te te siwi 're ĩwẽ'õ. Duré Bẽzamihĩ nhihudu norĩ siré 're ĩmorĩ wamhã, e ma tô siwi ĩwẽ'õ, Izaraéu nhihudu, 're ĩmorĩ nherẽ. Mare di. Te te siwi ĩwẽ'õ õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2-3Tinhib'a'uwẽ norĩ hã, tô sena te te siwi 're awẽ'õ mono õ di 'Re ihâimana u'âsi mono hã, duréihã isãna'rata hawimhã, te te sima 're i'apisutu mono norĩ hã. Duréihã Eliasi 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô Izaraéu nhihudu norĩ ãma iwasété na ãma sa'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ãne na te te ãma irob'ui'érézé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ãne ma tô ãma rob'ui'éré: “Wanhib'apito, asadawa 'mahârâ'wa norĩ hã ma tô ta norĩ hã te te 're simro. Duré ẽtẽ za'ra 'manharĩ hã, isisiwi aima danhoprubzéb da, marĩ, da te iwa 're isa'ra za'ra mono zé hã ma tô uburé te te 're prub za'ra, ẽne hã. Ĩsiwaprosi uptabi, wa oto 're ĩhâimana, te 're i'asawi pese mono hã. Taha 'ru te, te duré ĩzada 're hâimana za'ra, ĩzama te te siwi ĩwĩrĩ da.”

4Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã e niha ma tô asa tãma waihu'u, Eliasihi ma. Ãne ma tô tãma waihu'u: “Wa tô ĩsima tété za'ra, aibâ norĩ 7 miu na ihâiba na, tisiré norĩ wazari si'utõrĩ tõ da dame, ihâiba'õ na dame ãma 're iwata za'ra mono õ norĩ hã, Baau na romhâiba nhisi ãma hã. Ta norĩ si, te ĩzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

5Tane te duré ãhã na hã dama 're romhâimana za'ra. Da'ãma 're pẽ'ẽzé mono wa, da'ãma 're isiwãrĩ mono zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Izaraéu nhihudu norĩ hã te te sima 're apisutu, umro na, isib'a'uwẽ uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da.

6E tawamhã, marĩ hã te te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, ma tô te te sima 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, zudeu norĩ hã. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono õ di. Taré ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra mono zéb zarina, ãma 're siwãrĩ ze za'ra mono wa, ma tô si'uihâ na te te sima 're apisutu, õhõ ãma si 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Marĩ hã da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'âhã, ãne zarina 'wa'âhã, aré senai õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zéb zarina si, da'ãma 're isiwãrĩ mono zé hã.

7Tawamhã e niha, wa za ãne na hã ãma waihu'u pese za'ra ni. Ãne, wa za oto ãma waihu'u za'ra ni. Izaraéu nhihudu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwasédé hã te te oto ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, sô 're sõpré u'âsi mono nherẽ, te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, umro na te te sima 're ipisutu za'ra mono norĩ si, ma tô te te sina tãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono zém na hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Izaraéu nhihudu nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã po're nhitob za'ra, imreme hã te te 're waihu'u za'ra mono ãna, a'â 're nomro mono da.

8Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari ãna pẽ'ẽ tete na 're hâimana za'ra mono da a'â. Ta norĩ hã ma tô duré te te 're 'rãiwamnarĩ za'ra, rosa'rata waihu'u ãna, a'â 're nomro mono da. Tahawa, te ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono ãna, siwa'ru 're hâimana za'ra.”

9Dawi hã ma tô duré ãne na ta norĩ ãma rob'ui'éré za'ra, zudeu norĩ ãma hã: “'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma, iwẽ na tãma 're sõprub za'ra mono wẽ te, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra, taha na tãma 're rowẽ za'ra mono da newa. Tahawa, marĩ wasété pire na 're si'marõpãrĩ za'ra mono neza, 'râwi. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te hâ za'ra neza.

10Te te duré 're tõmo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're idanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norĩ hã marĩ pire hã da te 're 'wasari mono wa, iré 're idanhihâpâ za'ra mono ne, te te 're robzépata u'âsi za'ra mono neza.”

11E tawamhã, zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're si'marõpãrĩ za'ra mono nherẽ, apâ itẽme 're wahutu waihu'u za'ra mono õ di za. E tawamhã apâ itẽme 're sipizari waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tô apâ itẽme 're sipizari za'ra. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã zudeu'õ norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ida'anho'reptui mono zé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. Zudeu norĩ hã te te ãma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tô zudeu'õ norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ida'anho'reptui mono zé hã, zudeu norĩ hã apâ itẽme 're sipizari za'ra mono da, te te 're ida'anho'reptui mono zém niwĩ.

12Zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã zudeu'õ norĩ ma, hâiwa hawi marĩ iwẽ na tãma 're sõprub za'ra, daro mono bâ. Tawamhã zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ, ahâ uptabi na apâ za itẽme 're sipizari za'ra mono wamhã, tawapsi, te za oto marĩ iwẽ uptabi hã te te dama 're anhomri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa hawi, uburé tinhib'a'uwẽ norĩ ma hã.

Zudeu'õ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'anho'reptui mono zé wasu'u

13Zudeu'õ norĩ, wa za oto aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa. Wa hã te aima 're iromhuri za'ra wa'aba mono zé hã, taréi hãi õ di. Tahawa, wa za tô ĩnhimi'ẽ na te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa.

14Wa hã te aima 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, ĩsiré zudeu norĩ hã te te ãma 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tô ta norĩ si te ĩsima 're wẽ za'ra, ni'wam norĩ hã apâ 'Re ihâimana u'âsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da.

15Ta norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã asa te te siwi 're awẽ'õ, a'â. Ãne wa, ma tô a'â ai'ãma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudeu'õ norĩ ãma. Tane nherẽ, ta norĩ hã niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono u, apâ 're isipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wẽsãmri za'ra mono wa, te za oto rowẽ uptabi na 're hâimana za'ra, iwasédé hã te te oto ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono wa, dama 're irowẽ za'ra mono ne, te za oto ta norĩ hã rowẽ uptabi na 're hâimana za'ra.

16Ãne na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. I'u'ẽtẽ wapu hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, sebre õ ré, te za suru na da te 're po'o za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te 're sõmri za'ra mono da. Misi i'u'ẽtẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'õno hã da te tãma 're sõmri za'ra mono nherẽ, wahuré da te tãma 're isõmri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ãté ni'wa hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma tinha, ãne: “Ã hã wede 're isa mono zari hã wa aima pisutu, ate da.” Ãne hã wede hã zahadu 're sa mono ré, ni'wa hã wedezari si 'Re ihâimana u'âsi mono te da, te te tãma pisutu nherẽ, ipanhipti zama ite hã za. Ã hã wedezari hã, Izaraéu nhihudu norĩ hi'rata norĩ, te wasu'u. Duré ipanhipti hã ta norĩ nhihudu norĩ, te wasu'u. Izaraéu norĩ hi'rata norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, 're hâimana za'ra mono da, te te 're ipisutu za'ra mono ne, te za duré isihudu norĩ zama tãma 're hâimana za'ra, wedezari si 'Re ihâimana u'âsi mono te da, da te tãma 're pisutu za'ra mono nherẽ, ipanhipti zama ite ne tãma 're hâimana za'ra mono da oto.

17Ãne na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ãté azeitona wede hã te a'ubuni wi 're sa, oriwera na isisi hã 'madâ'â ãna iprédu hã, tede'wai õ nherẽ. Ta hã zudeu'õ norĩ, te wasu'u. Duré azeitona wede hâiba amo hã te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're i'madâ'â pese mono hã. Ta hã zudeu norĩ, te wasu'u. Tawamhã ãté azeitona wede hã danho'a 're isa mono panhipti hã te za nima niwĩp si panhipti nhi'ẽ za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're 'rã za'ra mono õ wa. Ta hã, zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isaze za'ra mono õ norĩ, te wasu'u. Ãté a'ubuni wi azeitona wede 're isa mono panhipti hã te za misi wẽ'ẽ ni, azeitona wede hâiba amo hã dama i'madâ'â pese u iwede wãi wa, da te ãma wasisi da, dasiré oto 're 'rãi mono da. Ta hã, zudeu'õ norĩ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono, oto ãma 're isib'a'uwẽ za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhã azeitona wede, dama i'madâ'â pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, wẽ na, a'ubuni wi azeitona wede 're isa mono panhipti hã rob'rãi wede amoi u, da te ãma iwasi hã. Tane duré, zudeu norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã marĩ wẽ na tãma 're isõprub za'ra mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa oto, zudeu'õ norĩ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ma hã.

18Tahawa, rob'rãi wede, dama i'madâ'â pese panhipti hã 're 'rã za'ra mono õ wa, da te 're isi'ẽ za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono a'â te te siwi 're i'awẽ'õ mono norĩ ma, aipire na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, asina 're sa'ra wa'aba mono õ di za. E iwede panhipti wa'ui hawi, te iwede zari hã 're prédub za'ra. Mare di. Iwede zari hawip si, te iwede panhipti hã 're prédub za'ra. Tane, a norĩ wa'wa hã zudeu norĩ ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, aipire na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

19Zudeu'õ norĩ, ãté ãhã wasu'u zarina, te za ãne asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: "'Re ihâimana u'âsi mono hã rob'rãi wede panhipti, da te 're isi'ẽ za'ra mono ne, e marĩ da, ma tô te te siwi 're awẽ'õ, zudeu norĩ hã. Wa norĩ hã iwa'rãmi 're wahâimana za'ra mono da, ma tô ta norĩ hã te te siwi 're awẽ'õ. Rob'rãi wede amo panhipti hã iwede amo na da te ãma 're iwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã 're wahâimana za'ra, i'upana za'ra."

20Ãne na asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, i'uwaibaba te za tô asima ãma 're irowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norĩ ãma hã. Ta norĩ hã ma tô te te 're awẽ'õ tô siwi, te te 're saze za'ra mono õ wa. A norĩ wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tô ta norĩ wa'rãmi 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono si asiwi 're iwazéb za'ra wa'aba mo.

21E 'Re ihâimana u'âsi mono hã zudeu norĩ ma, tinhimihâzé te te tãma 're ba'a za'ra mono õ nherẽ, te za bété a norĩ wa'aba ma tinhimihâzé hã te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Mare di. Te za tô te te 're aihâ za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono si asiwi 're iwazé pese za'ra wa'aba mo.

22Ãhã wasu'u na, wa za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã ãma waihu'u za'ra ni. Isimihâzé pire na zama, wa za duré ãma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're isi'marõpãrĩ pese za'ra mono norĩ si, te za te te 're ahâ za'ra za'ẽtẽ. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ iwẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zéb da hã, tãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô rowẽ hã te te aima 're pisutu u'âsi za'ra wa'wa, hâiwa hawi, ai'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono zéb zarina. Ãne na tãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, a norĩ wa'aba zama te za tô te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, rob'rãi wede panhipti hã 're 'rã za'ra mono õ wa, da te 're isi'ẽ za'ra mono ne.

23 Duré zudeu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhã, te za oto apâ ãma 're sib'a'uwẽ za'ra, ta norĩ ãma. Ãne hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, zudeu norĩ ma, apâ te te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb da hã.

24 Ãne na, wa za oto rowasu'u na aima 'rãsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na ãma isimiré'ézém na hã. A norĩ wa'wa hã zudeu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwẽ'ẽi wa, azeitona wede dama i'madâ'â pese wede u, da te ãma iwede wasisi ne, te oto simisutu 're aihâimana za'ra wa'aba mo, zudeu norĩ me. Duré zudeu norĩ hã azeitona wede dama i'madâ'â pese panhipti ne, te 're hâimana za'ra. Taha wede panhipti hã da te 're si'ẽi mono wa, da te 're isãmra mono hã i'madâ'â'wai ma, tãma wapure di, tô iwede na apâ te te ãma 're i'ato mono da hã. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã wapure di, zudeu norĩ ãma apâ 're isib'a'uwẽ za'ra mono zéb da hã, ta norĩ hã tiwi 're sipizari za'ra mono nherẽ, aré.

Zudeu norĩ hã, ahâ na 'Re ihâimana u'âsi mono u, za apâ 're isipizari za'ra mono zé wasu'u

25 Ĩsisãnawã norĩ, zudeu'õ na da te 're aiwaptẽrẽ za'ra wa'aba mono norĩ hã, marĩ aré dama iwaihu'u'õ na roti ipire wasu'u na hã wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Zudeu norĩ upana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma wa'aba si 're sib'a'uwẽ mono newa, 'râwi asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da, wa za oto ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Izaraéu nhihudu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wi, pẽ'ẽ tete uptabi na 're hâimana za'ra mono nherẽ, pẽ'ẽ tete u'âsi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiwi 're hâimana za'ra mono õ di za. Duréihã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ipisutu siromo zéb zarina, zudeu'õ norĩ hã da'ahâ uptabi na Cristu za da te 're isaze za'ra mono norĩ za'ratazé hã, oto iwa waptã'ã wapsi, te za oto zudeu norĩ hã ahâ uptabi na itẽme 're sipizari za'ra, õhõ ãma si oto 're nomro mono da.

26Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isõ'reptu za'ra mono zéb da hã, Izaraéu nhihudu norĩ hã. Ãne na ma tô duréihã Izaia hã ãma rob'ui'éré siro, ta norĩ ãma hã: “Danho'reptui'wa da hã, Zeruzalẽ ãma Siã na sa'a nhisi ãma, dasiré za 're ihâimana mono hã, tame. Ta hã Zacoho nhihudu norĩ 're iwasété za'ra mono zé hã te za te te tãma 're apari.

27'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ ãma tinhimirosa'rada hã waihu'u siro, ãne: ‘Ta norĩ ma, te iropisutuzé hã wa za tô tãma ãma uwaimrami za'ra, iwasédé te tãma 're i'apari mono zém na.’ ”

28Zudeu norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ hã ma tô ahâ na te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Tahawa, te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hâimana za'ra. Taha wa'rãmi, ma tô ai'ãma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudeu'õ norĩ ãma hã. Tane nherẽ, isib'a'uwẽ 're nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norĩ hã te te 're azawi pese u'âsi sima, ta norĩ hi'rata ma, te te sina iropisutu za'ra zéb zarina.

29'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherẽ, duré marĩ iwẽ na dama 're sõpru mono nherẽ, e te za tinhimirosa'rata na te te ãma 're saprĩ. Mare di. Misi haré, isimirosa'rada hã te tãma 're hâimana u'âsi.

30Duréihã, aihi'rata norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ãna, ma tô aré 're hâimana za'ra, zudeu'õ norĩ hã. Tane nherẽ, zudeu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono õ wa, ma tô oto ai'ãma 're pẽ'ẽzé za'ra wa'wa, ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono da, zudeu'õ 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ.

31A norĩ wa'wa hã aré asimipari ãna 're anomro aba mono nherẽ, ai'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudeu norĩ ãma zama 're pẽ'ẽzé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono hã, po're ãna duré ta norĩ hã tiwi 're hâimana za'ra mono nherẽ.

32'Re ihâimana u'âsi mono wi, danhimipari ãna 're danomro mono wa, ma tô te te siwi 're da'awẽ'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono hawi. Dazazéb 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihâ na 're idawairébé waihu'u mono õ ne, dawaséte hawi 'râwi 're dasisõ'reptui waihu'u za'ra mono õ di. Taha na, dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô te te siwi 're da'awẽ'õ. Uburé da'ãma 're pẽ'ẽzé mono da, ma tô ãne hã te te dama 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Iwaihu'u pese na 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u

33'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're isiwamri mono zé hã tãma sa'ẽtẽ uptabi di, te te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. Iwaihu'u pe hã tãma sa'ẽtẽ uptabi di duré. E 'wa hã te za marĩ hã te te sima 're i'apisutu mono zé hã tiwi waihu'u. E 'wa hã te za duré tiwi waihu'u, uburé marĩ hã te te 're i'ab'manharĩ mono zé hã.

34Duréihã Izaia hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “E 'wai ma, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã waihu'u pese di. E 'wa hã roti na tãma iwa'rãmi'wa da hã, te 're hâimana. Robaba di.”

35Wahi'rata hâiba amo hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré, Zo na isisi hã: “'Re ihâimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hâimana mono nherẽ, e niha te za ni'wa hã marĩ hã tãma tisõ, iwa'rãmi marĩ na te te tãma iwa'âbâ da hã. Ãne hã robaba uptabi di, tãma hã.”

36'Re ihâimana u'âsi mono si ma tô uburé te te aropoto, sima. Tahawa, te uburé marĩ hã te te 're ab'madâ'â, tiwaihu'u pese na. Ãne wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, aihĩni, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, õne u'âsi. Tane tô.

Roma 12

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idasisõmri za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã e wa'ãma 're pẽ'ẽzé mono õ di, wa'ãma 're isiwãrĩ mono zéb da hã. Wa'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã, tãma sa'ẽtẽ uptabi di. Tahawa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa, ãne na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, te za 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna. Taha ma si, te za aiwẽ uptabi na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'â wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ãhã zarina, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono wamhã, taha si tô sena, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã.

2Ti'ai ãma dahâimana wasété na 're idanomro mono norĩ ãma hã, 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono wi si, te za 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wẽ na si, aipẽ'ẽ 're, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zép tém na si, oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono, te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono hã asina 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mo, marĩ iwẽ si tãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã.

3'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô ĩpisutu, isadawa wasu'u'wa na oto 're ĩhâimana mono da. Tahawa, wa za oto ãne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 'râwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, õhõ ãma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, aihĩni isazei'wa, asiré 're anomro aba mono nherẽ, ni'wam norĩ si te isazei pese 'wa hã 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã isazei prãi 'wa, te 're hâimana za'ra. Isazei prãi 'wa norĩ hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono newa, 'râwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're sazei pese za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

4Dahâiba misi nherẽ, dahâiba na marĩ hã dama 're ihâimana za'ra mono hã ahâ di, tite mono bâ te te 're iromhuri za'ra mono zéb da hã, dapara norĩ hã duré danhib'rada, duré dato, uburé iré 're idahâimana za'ra mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tane hã wa oto wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã Cristuhu ãma, wa'ahâ nherẽ, 're wahâimana za'ra, simisutu. Dahâiba misi nherẽ, dahâiba na marĩ hã ahâ na dama 're ihâimana za'ra mono hã, tite mono bâ te te 're iromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã wanhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dahâiba misi na 're idahâimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahâimana za'ra mono wa oto.

6Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, ãma 're iwasipawaptob za'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na isazei'wa norĩ ma si te te ãma 're irowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhã, taha zarina si, wa za tô ãma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. Isimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré isazei'wa norĩ ma.

7Duré ni'wam norĩ hã isazei'wa norĩ pawapto'wa da, te te sima 're apisutu mono wamhã, ta norĩ zama te za tô taha zarina si te te tãma 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're i'apisutu mono norĩ hã te za tô ta norĩ zama isarina si te te ãma 're dapawaptob za'ra.

8Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima 're apisutu mono wamhã, te za isazei'wa norĩ ma, isimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pẽ'ẽ toi u'âsi, ãma 're hâimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam norĩ hã tinhibrom na dama 're sõprub za'ra mono da, te te sima 're apisutu mono wamhã, te za tô ta norĩ hã dawi 're sõti za'ra mono ãna, dama ãma 're sõprub za'ra, sa'ẽtẽ na. Duré ni'wam norĩ hã isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da, te te 're apisutu mono wamhã, te za tô simi'ẽ na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta norĩ zama. Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're apisutu mono wamhã, ta norĩ zama te za da'ãma 're pẽ'ẽzé za'ra, dahâzé ré norĩ ãma, duré dawi 're irobzei'õ za'ra mono norĩ ãma. To sina, te za ãne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta norĩ hã. Ãne wa za wa te wasima 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rob'ma'wamarĩ, romhuri mono bâ, dahâiba hã misi nherẽ, dahâiba na marĩ hã ahâ na dama 're ihâimana za'ra mono hã tite mono bâ te te sima 're iromhuri za'ra mono ne.

9Taré asimizawizé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da, te za tô sena na asimizawi pese zé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marĩ wasété nhiti, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé iwẽ na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

10Dasisãnawãi uptabi 're idasisawi pese za'ra mono ne, te za a norĩ wa'wa hã 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma asisãnawã oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo.

11Aiwa'a ãna, te za duré 're iromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'ẽi uptabi na 're iromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna.

12Uburé marĩ iwẽ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te wama 're i'apisutu mono zéb zô, wa za wanhimipari nhimi'ẽ na sô 're wahâimana za'ra, wato sina. Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherẽ, te za asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

13Asiré isazei'wa norĩ wi, marĩ zô tiwi 're irowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarĩ na 're ipawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawi atẽme wa'aba 're dasihutu mono wamhã, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa norĩ zô hã, asõrõwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

14'Re rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ hã te te 're apawapto wẽ mono da. Rowẽ hã te te tãma 're i'apisutu mono da si, te za tãma ãma 're aimreme zusi aba mo, ropipa hã te te tãma 're apisutu mono tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ni'wam norĩ hã toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, isine te za 're atoi uptabi za'ra wa'aba mo, isiré. Duré ni'wam norĩ hã pẽ'ẽzé uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, isine te za duré aipẽ'ẽzé uptabi na isarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

16Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa nherẽ, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da. Duré aiwẽ na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama ipire norĩ zapari, marĩ na romhuri wapu na da te dasima 're iromhuri za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré asiré norĩ nhipai u aiwaihu'u pese na 'râwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

17Duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi wasété za'ra wa'aba mono õ di za, aiwab da. Marĩ iwẽ si 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, isazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

18Asada 're dahâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, rowẽ na si dasiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're irosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

19Ĩsisãnawã ĩma asawi pese aba norĩ, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono upana asi'uihâ na 'râwi 're asi'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si, tinhimihâzém na te te 're ai'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono da, te za õhõ si 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tô Wanhib'apito mreme na rob'ui'éré, Mozési hã: “Wa hã ĩsiwaprosi, wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. Ĩwétési, wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

20Duré ãne 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti amo na rob'ui'éré wasu'u hã: “Asitob'ru norĩ hã mra te te 're sépata za'ra mono wamhã, isa na te za 're ipawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tãma 're i'õb za'ra wa'aba mo. Ãne zarina, asitob'ru norĩ ma, 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa.” Ãhã zarina si te za dama 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tahawa, a norĩ wa'wa hã 'râwi asi'uihâ na 're asi'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di za.

21Ãhã wasu'u na, wa za oto ĩnhimirowasu'u na hã aima 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Râwi dasi'uihâ na 're idasi'ruiwa'âbâ za'ra mono zém na hã da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ iwẽ si te za dama 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, taha na dahâimana wasédé hã dawi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tô sena oto ai'ãma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

Roma 13

Ti'ai ãma dama ipire norĩ nhimiroti, da te 're iwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

1Ti'ai ãma dama ipire norĩ hã, roti'wa norĩ hã si'uihâ na 're sipisutu za'ra mono õ di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'apisutu mono zarina si, te dama 're hâimana za'ra uburé. Tahawa, te za uburé aihĩni 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, isimiroti hã.

2Ni'wam norĩ hã dama ipire norĩ nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za. I'u'âbâ te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'apisutu mono zé hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Ãne hã ni'wam norĩ te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, 'râwi te za si'uihâ na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai ãma dama ipire norĩ nhimihâzé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para.

3Ni'wa norĩ, marĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono norĩ si, te za dama ipire norĩ nhimihâzé ma, 're pahi za'ra. Tanei õ di, marĩ te te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono norĩ hã. Dama ipire norĩ ma, 're pahi za'ra mono õ di za. Tahawa, te za iwẽ si 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, dama ipire norĩ ma, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa, ti'ai ãma dama roti'wa norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ta norĩ hã te 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, iwẽ na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowẽ na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherẽ, marĩ iwasété si 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tãma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dama ipire norĩ hã tô sena siptete uptabi wa, te te 're idahâ za'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te isimipari'õ norĩ hã te te 're hâ za'ra.

5Ãne wa, te za uburé ti'ai ãma dama roti'wa norĩ nhimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihâ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono na, aipẽ'ẽ 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za isarina dama ipire norĩ nhimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

6Tahawa, dama ipire norĩ nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'uiprazé hã suru na tãma 're i'arĩ za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma dama ipire norĩ ma. E marĩ wa. Dama ipire norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa.

7Tahawa, te za tô isarina tãma 're i'arĩ za'ra wa'aba mo, aipawa'âbâzé hã duré uburé marĩ uiprazé hã. Te za duré tãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norĩ ma.

'Re idasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

8Marĩ a'â taré dawi 're iwaibui wa'aba mono hã, apâ iwa'rãmi dama 're isõmri za'ra wa'aba mono da na ãma ronomro õ ré, te za dama ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Asimizawizém na si te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te irob'ui'érézém na te za asina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

9Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, Mozésihi ma, te te iwaihu'uzéb zarina te te ãma dama irob'ui'érézé hã, ãne: “Aimro na asiwi 're asimisaihuri za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono õ di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré dawi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ iwẽ hã dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za." Ã norĩ hã, duré aimawi hã isimiroti hã ahâ uptabi nherẽ, simisutu haré te wasu'u isimiroti hã, ãne: "Te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo, aihâimanazé hã 'râwi asima 're isawi pese za'ra wa'aba mono ne."

10Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, marĩ iwasédé hã te te dama 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Tahawa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta hã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, te za 're hâimana za'ra.

11Zezusi hã we apâ wazô imorĩzéb u hã romhuture di oto, te te iwanho'reptu za'ra zé hã te te oto wama i'rãsutu za'ra da hã. Cristu hã duréi, wa te wasina 're i'umnhasi na'rata za'ra mono hawim nherẽ, romhuture di oto, wama hã. Tahawa, te za oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, darési ãna 're idanhotõ za'ra mono ne, asimiza'rese ãna 're aihâimana tõ za'ra wa'aba mono da. Ãne na ti'ai ãma 're iwahâimana hutu za'ra mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ãne wa, te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo.

12Robra isi'utõrĩzéb u hã romhuture di oto, ti'ai ãma ré dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono hã. Tâibâ za oto. Cristu hã we apâ morĩ wapsi, rowa'a si te za oto 're hâimana u'âsi, robra wa'rãmi. Tahawa, robra 'rowi dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono ne, 're wanomro mono õ di za oto. Wawasédé hã wa za oto wa te 're sahâri pese za'ra. Duré Zezusihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, danhimnhi'ãsi na dawi 're idasisõpa za'ra mono ne.

13Wawasété ãna, wa za oto 're wanomro wẽ, rowa'a na 're idanomro mono ne. Âzé wa te dame 're âhuri mono õ di za, dato iwasété u 're dasi'rã'õtõ mono wa, siwa'ru da te 're i'âhuri mono ne, 're wa'rã siwamnarĩ tõ za'ra mono da. Duré siwa'ru wahâimanazé iwasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za, pi'õ na aibâ na zama. Duré marĩ na 're iwasiwẽ'õ za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono hawi, wa te wasima 're nharĩ za'ra mono õ di za. Duré marĩ na 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za.

14Siwa'ru 'râwi asima iwẽzéb zarina, aipẽ'ẽ 're asimirosa'rata wasété aba na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're imorĩzém na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isine.

Roma 14

Isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ wasu'u

1Isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ zô, te za asitẽme sô 're aihãsi aba mo. Isimirosa'rata za'ra hã aimawi nherẽ, aiwab õ nherẽ, tãma 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherẽ, te za tô sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo.

2Ni'wam norĩ hã isazei'wa norĩ uburé te tisazéb zô si hã sima sô 're sõpré, te te sô 're huri za'ra mono da, romnhi zô zama, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tiwi 're isawi za'ra mono õ na, 'râwi 're isisaze za'ra mono zéb zarina. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã isazei'wa nherẽ, te za romnhi hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, te te 're huri mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa.

3Tahawa, ni'wam norĩ hã uburé romnhi te te 're ihuri mono norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, romnhi na dame 're isaihuri mono õ norĩ hã. Duré ni'wam norĩ, romnhi na dame 're isaihuri mono õ norĩ zama, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ihuri mono norĩ hã. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're awẽsãmri õ norĩ hã, romnhi na dame 're isaihuri mono õ norĩ me.

4E a norĩ wa'wa hã isib'apito za'ra wa'aba bâ, te za marĩ tiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, isib'apito upana. Taha si te za te te 're waihu'u za'ra, ihâimana wasété na, duré ihâimana wẽ na zama. Tawamhã isazei'wa norĩ hã te za siptete u'âsi 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Wanhib'apito 're ihâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te 're siptete u'âsi za'ra mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Ni'wam norĩ hã isazei'wa norĩ te 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra, nima hã bâdâ hã romhuri'õzé hã iwa 're irere'e mono sidâpâsi, bâdâ dama 're ipire za'ra mono zém na hã. Duré ni'wam norĩ, isazei'wa norĩ hã te te da'ãma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bâdâ hã uburé dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãma 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. Tahawa, ate wa'aba mono bâ romhuri'õzé bâtâ mono na asimirosa'rata mono bâ te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô õhõ na si.

6Ta norĩ hã nimahã bâdâ hã romhuri'õzé hã dama 're ipire za'ra mono zém na te te si'ãma 're irosa'rata za'ra mono norĩ hã, Wanhib'apito ãma 're wata za'ra mono da, te ãne te te 're 'manharĩ za'ra. Duré ni'wam norĩ hã uburé siwa'ru romnhi te te 're ihuri mono norĩ hã te ãne te te 're 'manharĩ za'ra, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sõpru mono wa. Duré ni'wam norĩ hã romnhi na dame 're isaihuri mono õ norĩ hã, te ãne duré te te 're 'manharĩ za'ra aiwa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, waihu'u pese wa, duré sõprub uptabi wa.

7-8Wasi'uihâ na misi wahâiba na hã 'râwimhã ãma 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina si, wa tãma 're wahâimana za'ra. Duré wasi'uihâ na bâdâ 're iwadâ'â za'ra mono zéb da hã wa te wasima 're pisutu waihu'u za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wa'ãma 're i'apisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadâ'â za'ra, õhõ ma. Tahawa, wahâiba ré 're wahâimana za'ra mono ré, duré oto 're wadâ'â za'ra mono wamhã, isib'a'uwẽ na, wa za tãma 're wahâimana u'âsi za'ra, simisutu.

9Cristu hã dâ'â nherẽ, ma tô apâ hâiwa'udu, hâiba ré 're ihâimana za'ra mono norĩ nhib'apito da hã, duré 're idâ'â za'ra mono norĩ nhib'apito da zama. Uburé isazei'wa norĩ nhib'apito da, ma tô hâiwa'udu apâ. Tahawa, wa isib'a'uwẽ 're wahâimana u'âsi za'ra oto, simisutu.

10Tane nherẽ, e marĩ wa, te bété asisãnawã norĩ hã 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E marĩ wa, te 're i'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asisãnawã nherẽ. Niwapsi wa za uburé 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wẽ na, duré wahâimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awẽ'õ na dâ'âsina, asi'uihâ na 're asiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'ab ré.

11Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, imreme na: “Wa hã uburé Danhib'apito, tô sena 're ĩhâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré tô sena aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tô sena aima ropisutu za'ra wa'wa. Ãne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwẽ mono bâ dahi'rãtitõ ĩnho're ĩma asimro ni, dama ĩpire uptabi wa. Tawamhã tame dapoto mono bâ te za ĩnhisi za'ra ni, ĩnhisi na 'Re ĩhâimana u'âsi mono na.”

12Tamep si, wa za oto wasi'uihâ na tãma wasiwasu'u za'ra ni wahâiba mono bâ, ti'ab ré wahâimanazém na, uburé marĩ hã wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hã.

13Tahawa, wasiré isazei'wa nherẽ, 're iwasiwẽ'õ za'ra mono zé hã wa za oto rẽme pese za'ra ni. Ãne zô si, te za asina 're asõpré wa'aba mo, marĩ iwẽ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zô. Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, asiré isazei'wa norĩ hã te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da, te za marĩ iwẽ si 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

14Wa hã Wanhib'apito Zezusihi ãma 're ĩhâimana mono wa, wa tô ĩsina waihu'u sena na, uburé dasa iwẽ na hã, duré iwasété õ na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te za ãne hã te te ãma 're rosa'rata upa za'ra: “Ã hã romnhi hã, wasétére di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã wẽ õ di, wa te 're ihuri mono da hã.” Ãne hã ni'wam norĩ hã te te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, õ norĩ ma si, romnhi hã wasété di tô. Tane nherẽ, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te 're huri mono wamhã, dawasédé te wasu'u.

15Ãté marĩ dasa hã te za 're ihuri aba mo, asiré isazei'wa norĩ te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono hã. Tawamhã 're huri aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi 're awẽ'õ mono newa, ãté te za ãne na tiwi 're irobzei'õ za'ra wa'aba mo, tô õ norĩ wi hã. Ãne wamhã, asimizawi pese zé hã tãma ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Tãma sawi uptabi za'ra wa, ma tô Cristu hã sada tidâ'â za'ra. Tahawa, romnhi hã asiré isazei'wa norĩ te te 're iwẽ'õ za'ra mono hã, 're huri aba mono õ di za, 're huri aba mono wa, ta norĩ hã asa na tiwi 're irobzei'õ za'ra mono zéb zarina, tiwasété na 're isi'marõpãrĩ za'ra mono na 're si'utõrĩ tõ mono da.

16Ãne hã marĩ hã aima wasété aba õ nherẽ, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, da te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

17E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã isazei'wa norĩ ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã, dasa hã da te 're iwẽ'õ za'ra mono zé, te te wasu'u õ di. Uburé marĩ hã da te 're i'âhuri mono zéb zama te te wasu'u õ di duré. E marĩ te wasu'u tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're idanomro wẽ mono zé, te wasu'u. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na te te 're ida'apawapto mono zéb zarina, rowẽ uptabi na 're idanomro mono zé, te wasu'u, dato sina.

18Ãne na ni'wam norĩ hã Cristuhu ma, te te 're romhuri wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za te te sina 're rowẽ zani za'ra, uburé 're ihâimana wẽ za'ra mono zém na. Tawamhã te za duré da te 're wẽsãmri za'ra, ti'ai ãma ré.

19Tahawa, rowẽ na wasiré 're iwahâimana za'ra mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré. Wanhib'apito ãma wahâimana nhiptete u'âsi 're wanomro mono da, 're iwasipawaptob za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'âsi.

20Tawamhã dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, danhiptete sina ãma 're idanomro mono zéb da, te te da'ãma 're iromhuri wẽ mono zé hã tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tõ da, ãté 're huri aba mono õ di za, siwa'ru dasa na, romnhi hã. Tô sena uburé dasa hã iwẽ si da te 're ihuri mono da hã. Tane nherẽ, dasa hã siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ hã te te 're ai'madâ'â

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marõpãrĩ za'ra mono wamhã, tawamhã, aiwasédé te za tô 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

21Tahawa, romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za, duré uwa 'rãi wa'u isé hã 're âhuri aba mono õ di za, taha zarina asiré isazei'wa norĩ hã tiwasété na apâ 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da. Duré siwa'ru marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norĩ hã tiwasété na apâ 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

22'Re ihâimana u'âsi mono si te te ãma 're awaihu'u mono da, te za 'râwi asima si ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, ãma 're i'upa za'ra wa'aba mono õ zém na hã. Ni'wam norĩ hã uburé siwa'ru, tisa te te sima 're iwẽ uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're ihuri mono na, 're siwẽ'õ za'ra mono õ wamhã, ipẽ'ẽ 're tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norĩ hã siwa'ru dasa hã te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono zéb zarina, te te 're ihuri mono õ na, 're siwẽ'õ za'ra mono õ wamhã, ipẽ'ẽ 're tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za duré, ãne hã aiwa.

23Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherẽ, 'râwi ãma 're siwawã za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te 're wẽ'õ za'ra, tisa na 're isiwawã za'ra mono zéb zarina. Tane hã marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, 'râwi ãma 're wasiwawã za'ra mono wamhã, taha na wa za wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra.

Roma 15

Isazei'wa norĩ, prédup sina 're isipawaptob za'ra mono zé wasu'u

1Wa norĩ hã wanhiptete sina, Wanhib'apito ãma, wa te 're isasõmri u'âsi za'ra mono norĩ hã, marĩ, wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Wasiré isazei'wa nherẽ, hâimana nhib'uware na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, wa za wa te 're pawaptob za'ra, hâimana nhiptete na wasiré ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

2Wasiré isazei'wa norĩ hã marĩ te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, marĩ iwẽ na si, wa te ãma 're pawaptob

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi za'ra mono da, hâimana prédub sina oto ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

3Cristu hã bété, ti'ai ãma 're morĩ ré hã, e sima si ma tô tihâimanazéb da hã 're si'madâ'â. Mare di. 'Râwi tihâimanazém na si, 're si'madâ'â mono õ di. Ãne na duréihã ma tô ni'wa hã iwasu'u na ãma rob'ui'éré siro: “Ĩmama, ni'wam norĩ hã te te ai'ãma 're iwasété za'ra mono norĩ hã ma tô ai'u'âbâ ĩ'ãma zama te te 're wasété za'ra. Tane nherẽ, aimawi 're ĩhâimana mono zéb da hã, te ĩsima pisutu õ di, ĩsi'uihâ na hã.”

4Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, e taré ma tô tinhimiroti hã te te dama 're apisutu, da te ãma 're irob'ui'éré za'ra mono zéb da hã. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono õ di. Isimiroti hã wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô ãne hã te te dama 're apisutu. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wa te 're sõré u'âsi za'ra mono wamhã, wanhiptete sina wa za ãma 're wahâimana u'âsi za'ra, marĩ na uburé wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ. Wa te 're sõré u'âsi za'ra mono wamhã, te za wama 're rowẽ za'ra, wawi 're robzei'õ za'ra mono ãna, 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã. Õhõ umnhasi sina, wa za tô ãhã zarina si 're wahâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zéb zô, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina.

5'Re ihâimana u'âsi mono si dapisutu'wa hã, uburé marĩ na da te 're robzépata za'ra mono nherẽ, danhiptete sina ãma 're idahâimana u'âsi za'ra mono da hã. Taha si te te sina dama 're i'arowẽ zani mono hã, dawi 're robzei'õ za'ra mono ãna, ãma 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. Tahawa, wa tô ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ta hã aihĩni te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiré isazei'wa norĩ hã simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're imorĩ wẽ zéb zarina.

6Asimirosa'rata na 're asisazei u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma simisutu u'âsi, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudeu'õ norĩ hã, Cristuhu wasu'uwẽ te te oto iwaihu'u za'ra zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Cristu hã sitẽme te te 're i'aiwaibui wa'aba mono ne, te za asisô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da, te za ãne asima 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

8Cristu hã ma tô we ti'ai u datẽme mo, zudeu norĩ hã te te 're apawapto mono da, duréihã zudeu norĩ hi'rata ma, dama ipire za'ra norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama ãma 're a'uwaimrami mono da, duré uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono zém na, tô sena na da te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da.

9Duré zudeu'õ norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, ãma 're wata za'ra mono da, ma tô we Cristu hã zudeu norĩ u satõ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duréihã ãne rob'ui'éré na iwasu'u hã: “Wa hã zudeu'õ norĩ siré 're ĩhâimana mono ré, wa za isiré za'ra, ai'ãma 're ĩwata u'âsi. Ĩnho're na zama, wa za duré ai'ãma 're ĩwata u'âsi.”

10Duré rob'ui'éré amo na iwasu'u hã, ãne: “A norĩ wa'wa hã zudeu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé simisutu asiré atoi uptabi na, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ siré.”

11Duré rob'ui'éré amo na iwasu'u hã, ãne: “Zudeu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé Wanhib'apito ãma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.”

12Izaia hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré siro: “Niwapsi te za Zéséhé nhihudu hã we datẽme wi, apito Dawihi mama nhihudu hã. Wei wisi wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, zudeu'õ norĩ nhib'apito, 're hâimana mono da oto, daro mono bâ. Tawamhã ta norĩ hã te za te te siwi 're umnhasi, marĩ iwẽ hã te te tãma 're ipisutu za'ra mono zéb zarina, za te te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zém na hã.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13'Re ihâimana u'âsi mono hã waihu'u pese wa, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi, marĩ iwẽ hã te te wama 're ipisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da. Tahawa, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono paramhã. Ipẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ iwẽ uptabi hã 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi asima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

Paulu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na te te 're ida'apawapto mono zé wasu'u

14Ĩsisãnawã norĩ, wa hã wa tô ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina oto 're i'anomro wẽ wa'aba mono zém na hã. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãne hã wa tô duré ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito nhimiroti na oto asima 're iroti waihu'u pese za'ra wa'aba mono zém na zama.

15-16Tane nherẽ, ãhã na ĩnhimi'ui'éré na, wa tô sõ'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩsina ĩpahi ãna, rowasu'u ahâ na te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udâ waihu'u za'ra wa'aba ãna, wa tô ĩnhimi'ui'éré na hã aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõprum na te te ĩpisutu wa, Cristu Zezusihi ma si te oto 're romhuri mono da, zudeu'õ norĩ hã te tãma 're apawapto mono da. Sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're iromhuri za'ra mono ne, wa duré wa hã zudeu'õ norĩ ãma te 're romhuri u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Zezusihi wasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono wa, te te 're isaze za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're wẽsãmri za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina, ta norĩ hã isib'a'uwẽ oto 're nomro mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono zéb da hã, wa ãne na hã te tãma 're romhuri u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Cristu Zezusihi ãma si oto 're ĩhâimana mono wa, wa 're ĩsi'uze, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, te 're iromhuri mono zém na hã oto.

18Te 're irowasu'u wẽ mono zéb zarina, duré te 're iromhuri wẽ mono zéb zarina ma tô zudeu'õ norĩ hã te te 're wapari pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E tawamhã ĩsi'uihâ na ĩwaihu'u pese na te 're i'ab'manharĩ wẽ mono na, wa za dama ĩsina 're ĩwata. Mare di. Ãne hã i'uwaibaba õ di. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô te tãma 're romhuri u'âsi za'ra, iwasu'uwẽ na hã.

19'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩpawapto mono zém na si, wa tô marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ab'manharĩ, zudeu'õ norĩ hã tô sena te te 're saze za'ra mono da, ta norĩ hã. Zeruzalẽ hawi, Iliriza u 're ĩmorĩ ré, wa tô daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwẽ na hã.

20Wa hã wa tô ãne hã te ĩsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwẽ hã zahadu dapo're na da te 're iwapari za'ra mono õ norĩ u si, 're ĩmorĩ da, daza'rui mono bâ iwasu'uwẽ na te ãma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhib'apito wasu'uwẽ na danhimi'u'ẽi 'rata u 're ĩzasi tõ mono da, wa tô ãne na te ĩsima 're rosa'rata u'âsi.

21Duréihã Izaia hã ma tô ãne na Cristuhu ãma rob'ui'éré: “Niwam norĩ ma, niwa iwasu'uwẽ hã da te tãma 're iwaihu'u za'ra mono õ norĩ hã te za oto 'râwi 'madâ'â za'ra, iwasu'uwẽ hã da te oto tãma 're wasu'u za'ra mono wa. Te te 're wapari za'ra mono ãna, aré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te za oto 'râwi si'ãma te te 're waihu'u pese za'ra, 're ihâimana wẽ za'ra mono zém na hã.”

Paulu hã, timreme te te sisõwa isõmrizé wasu'u, Roma u morĩ da

22-24Wa hã wahub ahâ na, wa tô te ĩsima 're rosa'rata u'âsi, te ĩsima 're irowẽ mono zéb uwaibaba, atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, zahadu ãmemhã ĩma romhuri ahâ di. Tahawa, nimahã na hã ãma atẽme ĩwatobro waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tane nherẽ, ãhã na hã ĩnhimiromhuri hã ãmemhã te oto 'rãsutu wamhã, atẽme ãma ĩmorĩ aba da

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

si, wa tô ĩsima waihu'u. Tahawa, wa tô ĩsima pisutu pese, Espãnha na romnhisi u ĩmorĩ ré, te asabu za'ra wa'aba da. Ãne wa tô duré ĩsima rosa'rata, atẽme ãma ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, niha bâtâ na a'â ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba da, ĩma irowẽ zarina, duré marĩ na asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba da, Espãnha u ĩmorĩzéb da hã. Taha parip si, wa za oto aihawi ĩmorĩ 'wa.

25Tane nherẽ, wa za a'â Zeruzalẽ u si mo, ã awa'awi hã, tame 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're isi'ubumroi mono norĩ hã te duré pawaptob za'ra da a'â.

26Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, zudeu'õ isazei'wa na oto 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, rob'uiprazé hã te te siwi ubumro da, Zeruzalẽ ãma isazei'wa norĩ te te siwi ãma pawaptob za'ra da, simarĩ ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, zudeu norĩ hã. Ta norĩ nhoprub za'ra zé hã, ĩsi'uihâ na te tãma âri za'ra da Zeruzalẽ u, taha da, wa za a'â tamomop si hã mo.

27Ta norĩ hã zudeu'õ isazei'wa norĩ hã si'uihâ na ma tô sima pisutu za'ra, te te siwi ãma ipawaptob za'ra zéb da hã, zudeu norĩ hã. Ãne hã tô i'uwaibaba ma tô siwi ãma pawaptob za'ra. E marĩ wa. Duréihã zudeu norĩ ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tiwasu'uwẽ na tãma siwaihu'u na'rata za'ra, tipẽ'ẽ na robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Taha na ma tô zudeu'õ norĩ hã te te siwi ãma 're pawaptob za'ra iwasu'uwẽ na, aiwapsi oto õhõ ãma si 're hâimana za'ra mono da. Ãne wa'rãmi, te za tô zudeu'õ norĩ hã tinhimarĩ na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudeu norĩ hã, tô isarina si.

28Tawamhã ãme ĩnhimiromhuri te 'rãsutu parimhã, rob'uiprazé, da te dasiwi i'ubumro hã ubuni na isazei'wa norĩ ma, te ãwisi wẽ parip si, wa za oto mo, Espãnha u ĩmorĩ da hã. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba za'ra wa'aba ĩmorĩ pese ré, asabu za'ra wa'wa oto.

29Tawamhã atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, Cristuhu nhoprubzém na, sa'ẽtẽ uptabi na te za aihĩni wama ãma tirowẽ pese za'ra.

30Ĩsisãnawã norĩ, wa za oto aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'wa ĩsi'ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, asiptete sina ĩ'ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wanhib'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahâimana za'ra mono wa, duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa ãne na aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'wa.

31E marĩ da. Zudéa ãma isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, niha te te ĩma rob'manharĩ za'ra tõ da, te za ĩ'ãma tiwi 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzalẽ ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã zudeu na iwamri za'ra wẽ te, zudeu'õ norĩ nhoprubzé hã za te ãma i'âri hã te te siwi wẽ'õ za'ra tõ da, te za duré ta norĩ ãma zama ãma aimreme zusi u'âsi 'wa.

32Ĩtoi uptabi na ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba da, te za duré ĩ'ãma aimreme zusi u'âsi 'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono, ĩmorĩzé hã te te ĩma pisutu wapsi, wa za tô ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'wa. Tawapsi ĩma rowẽ uptabi di za, wasiré isazei'wa norĩ hã 'râwi wasisabu za'ra wẽ te. Duré te ãma wazere wapsi hã, wa za a'â ai'rata ĩwa'utu za'ra wa'wa za.

33'Re ihâimana u'âsi mono hã wama rowẽ nhomri'wa hã 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa. Tane tô.

Roma 16

Paulu, tisiwadi norĩ te te i'azawizé wasu'u

1Ãne, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Febi na isisi hã. Ta hã simizawi pese di. Sẽcréia na 'ri nho'õmo nhisi ãma, te isazei'wa norĩ hã te te 're apawaptob u'âsi.

2Da'ahâ na ma tô te te 're da'apawapto pese. Ĩzama te duré te te 're ĩpawapto. Tahawa, ma'ãpé asiwi âri wẽ wa'aba za, wasiré Wanhib'apito zazei'wai wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're isiwaibui wẽ mono zém na. Marĩ zô tiwi rowaptâ'â wamhã, te za duré marĩ na asiwi ipawaptob za'ra wa'wa.

3Ma'ãpé, duré ĩma sawi za'ra wa'aba za, Prisila norĩ hã Aquiraha me, te ãma isawi zahuré zéb zarina, rob'ui'éré na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ta norĩ hã ĩsiré te te 're iromhuri pese zahuré mono, Cristu Zezusihi wasu'u na. Ta norĩ hã da te pãrĩ da nherẽ, ma tô sisawi ãna te te 're ĩpawaptob u'âsi zahuré, pahi ãna. Tahawa, te te 're ĩpawaptob zahuré mono zém na, wa tô te 're uzei u'âsi zahuré. Tane nherẽ, ĩwétési te ãma 're uze zahuré mono õ di. Uburé zudeu'õ norĩ hã isazei'wa norĩ hã te duré te te ãma 're uzei u'âsi za'ra, daro mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã.

5Ma'ãpé, duré uburé ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisila norĩ nhorõwa u isazei'wa, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã, rowahutu u. Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsiwadi ĩma isawi pe hã, Epenetu na isisi hã. Ta hã ma tô saze na'rata Cristu hã, Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

6Duré Maria hã asiwi ĩma sawi wa'aba. Ta hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ẽi uptabi na.

7Duré asiwi ĩma sawi zahuré wa'aba, Ãdronicu norĩ hã, Zuniasihi me. Ta norĩ hã ĩsiré zudeu norĩ, ma tô ĩsiré tihâimana zahuré, dazazéb 'remhã. Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tãma waihu'u pese za'ra di, isiré romhuri'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã ma tô ĩwana saze na'rata zahuré, Cristu hã.

8Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiwadi uptabi hã, Ãpriatu na isisi hã. Ta hã te Cristu ãma si 're hâimana.

9Duré Urbanuhu zama asiwi ĩma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hã Cristuhu ma. Estaqui hã ĩsiwadi zama te za duré asiwi ĩma isawi wa'wa, ĩma isawi pese uptabi hã.

10Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Aperi hã. Ta hã marĩ na da te 're pibui ahâ mono nherẽ, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u õ di. Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Aristoburuhu nhorõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ hã.

11Duré, Erodiã hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsiré zudeu hã. Duré wasiré isazei'wa norĩ hã Nasizuhu nhorõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba duré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Trifena norĩ hã te za duré asiwi ĩma isawi zahuré wa'wa, Trifozaha me. Ta norĩ hã te Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hã ĩma isawi pe hã asiwi ĩma sawi wa'aba, Pérzidi na isisi hã. Ta hã simi'ẽ na te duré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a ãna.

13Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Rufu hã. Ta hã te duré te te 're romhuri pese, Wanhib'apito ma. Ina zama te za duré asiwi ĩma isawi wa'wa. Ta hã ĩna õ nherẽ, ma tô te te 're ĩpawapto pese, dana hã ti'ra te te 're ipawapto pese za'ra mono ne.

14Asĩcritu norĩ hã te za duré asiwi ĩma isawi za'ra wa'wa, Flegõtihi me, duré Hermesi, duré Patorobasi, duré Hermasi. Duré uburé itẽme 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, isazei'wa norĩ hã.

15Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Filologu norĩ hã, Zuliaha me, duré Nere'u norĩ hã ihidiba me, duré Orĩpasi. Duré ta norĩ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã te za asiwi ĩma isawi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã.

16Uburé asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo. Ãmemhã uburé Cristuhu zazei'wa norĩ hã, i'upsãtã mono bâ sitẽme 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paulu hã, roti na za oto te te i'rãsutuzém na rowasu'u

17Ĩsisãnawã norĩ, wa za oto ĩnhimiroti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te aimawi tinhimirosa'rata prã na te te 're 'wa'rutu za'ra, isazei'wa norĩ wi. Te te tiwi ãma 're 'wa'rutu za'ra mono wa, te isazei'wa norĩ hã imreme hã te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima ãma 're siwanhizari. Ta norĩ nhimirob'manharĩ wasété zéb zarina, te isazei'wa norĩ hã 're si'marõpãrĩ za'ra, tiwasété na. Zezusihi nhimiroti na, da te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Tahawa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Ta norĩ hã Wanhib'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono õ di. Te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, te marĩ iwasétére zô si hã sima 're sõpré. Ta norĩ hã sadawa nhipese nherẽ, te isimiroti hã sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhib'uware na 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Mreme wapari zei wa, duré asa imreme hã da te dasima 're wẽ za'ra mono da, te taré timreme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'ãma 're wata za'ra mono sina. Tawamhã taha zarina, te za awa'awi imreme na da te 're saze za'ra.

19Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. Zezusihi wasu'uwẽ 're iwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tô daro mono bâ isazei'wa norĩ hã aiwasu'u za'ra wa'wa hã te te 're wapari ze za'ra. Tahawa, ma tô ãma asina ĩma 're irowẽ zani za'ra wa'aba mo. Ãne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sina, te za marĩ iwẽ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asõpré wa'aba mo. Marĩ iwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasété wi hã.

20Rowẽ na 're idanomro mono zé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hawimhã. Ta hã te za rowẽzé hã te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hã dapara na da te 're iwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihi nhiptetezé hã romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tô õ hã Satanasi hã asahâpâ 're hâimana za'ra wa'aba mono da oto. Wanhib'apito Zezusihi wi, wa wa te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, tinhimipawaptobzé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

21Timotiu hã, ãme ĩsiré romhuri'wa hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Duré ĩsiré zudeu norĩ te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Luciu norĩ hã, Zasãhã me, duré Sosipatruhu me.

22Wa hã, Téciu hã wa duré ãma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito ãma wasiré 're wahâimana za'ra mono wa. Wa hã Paulu te te ĩma i'awaihu'u mono zéb zarina, wa tô rob'ui'éré, ã ibaihâ na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23-24Wa hã Paulu, ãne wa za duré ãma aima waihu'u za'ra wa'wa. Gaiu hã tinhorõwa u te te ĩ'mazébré hã, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorõwa ãma, te wasiré isazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ u'âsi. Duré Erastu hã ãme 'ri nho'õmo ãma danhib'apito ma, rob'uiprazé za'rata na romhuri'wa hã, te ãma asawi za'ra wa'wa. Wasisãnawã Quartu na isisi zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paulu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

25-26'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra. Taha ma si, tãma waihu'u pese di, te te 're iwa'apawapto mono zéb da hã, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're isaze za'ra mono zé hã wa te 're rẽme za'ra mono ãna, wanhiptete u'âsi ãma 're iwanomro mono zéb da hã. Taha wasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi. Duréihã iwasu'uwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're awaihu'u mono õ di. Iwasu'uwẽ hã dama sa'rese ãna, ma tô aré 're danomro. Tane nherẽ, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwasu'uwẽ hã dama waihu'u oto, isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimi'ui'éré hawimhã. Tahawa, te oto isimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te ãma 're isazei pese za'ra mono zéb da hã, duré da te 're iwapari pese za'ra mono zéb da hã oto.

27'Re ihâimana u'âsi mono hã misire te 're hâimana. Õhõ si siwaprosi uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, taha ma si. Tahawa, taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're i'ab'manharĩ wẽ mono zéb zarina si. Tane tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Corĩtu

1 Corĩtu 1

Paulu te te idazawizé wasu'u

1-2Wa hã Paulu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Sotẽni hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, te te sima iwẽzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩhâimana mono da, isadawa para. A norĩ wa'aba zama, ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tô Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

3Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha paramhã duré rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, iwẽ si te te dama 're i'anhomri mono zé wasu'u

4'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're ĩwata u'âsi, iwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi ãma si oto 're i'anomro aba mono zéb zarina.

5Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, iwasu'uwẽ na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ihâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

6Cristuhu wasu'uwẽ hã ma tô 're isazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

7Tahawa, Wanhib'apito Zezu Cristu apâ we imorĩzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina iwẽ hã te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aima 're isõmri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

8Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Nimahã bâtâ na za we apâ imorĩzéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hã 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tô taha bâtâ na aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra za'ra wa'aba tõ da.

9'Re ihâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're i'aropisutu mono zéb zarina, te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb da hã. Ta hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, i'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Isazei'wa norĩ, siwanhizari 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

10-11Ĩsisãnawã norĩ, Corowihi nhorõwa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ma tô we ĩma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono na hã, asiwanhizari ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima ãma roti pese za'ra wa'wa, simisutu ãma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Misi haré te za oto 're ipisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

12Ãne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Pauluhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, ãne: “Wa norĩ hã Apoluhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, ãne: “Wa norĩ hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te ãne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Ãne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ za'ra wa'aba na.

13Tane nherẽ, Cristuhu zazei'wa norĩ hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di. Baba uptabi di. E wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã Paulu, wa tô asada ĩdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Mare di. Wa hãi õ di. E ĩnhisi na ma tô â dawabzuri hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, Zezusihi nhisi upana. Mare di. Ĩnhisi na hãi õ di.

14-15Ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'ãma 're ĩnhib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono da, te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, ĩnhisi na. Tane nherẽ, ai'ahâ na te aima 're ab'manharĩ aba mono õ di. Crispu norĩ ma si, wa tô â dawabzuri hã tãma 'manharĩ zahuré, Gaiuhu me. Ãne wa, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi. Tahawa, a norĩ wa'wa hã ĩnhisi na â dawabzuri hã te aima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

16Ãne na wa tô duré ĩsina po're puru, Estéfanasihi ma zama, â dawabzuri te i'manharĩzém na hã. Duré isõrõwa ãma isiré 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama, wa tô tãma 'manharĩ za'ra isiré. Ãma ĩpo're pu'u za'ra õ di oto, ni'wam norĩ ãma hã, â dawabzuri te tãma 're i'manharĩ za'ra mono zém na hã. Ta norĩ ma si, wa tô 'manharĩ za'ra.

17Â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ mono da, te te datẽme ĩzatõrĩ õ di, Cristu hã. Iwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u mono da, ma tô datẽme ĩzatõ. Tahawa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u na da te dama 're iroti za'ra mono nei õ di wa hã, te dama 're irowasu'u mono zé hã. Ti'ai ãma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âhã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hâimana. Tane 'wa'âhã, Cristuhu wasu'uwẽ hã marĩ dai õ di aré, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ãma 're ida'anho'reptui mono da hã.

'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

18'Re ihâimana u'âsi mono, za te te i'uprosi za'ra norĩ hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na Cristuhu dâ'âzé wasu'u na te te ãma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norĩ si uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'anho'reptui mono norĩ si, wa tô wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dâ'âzé hã ipire na hã. Taha wasu'u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pe, te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ida'anho'reptui mono da hã, Cristu hã dazada idâ'âzéb zarina.

19Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na isadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hã: “Ni'wam norĩ hã ĩnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono õ nherẽ, tinhimirowaihu'u pese na 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, wa za isimirowaihu'u pese zé hã te tiwi 're a'uprosi, ta norĩ wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're idahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ na 'râwi da te dasina 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto.”

20E niha tawamhã ti'ai ãma rowaihu'u pese 'wa norĩ nhimirowaihu hã. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã tarére. Duré danhimiroti waihu'u nhipese na, 'râwi da te dasima ãma 're iroti za'ra mono zé hã tarére tãma hã. Uburé danhimirowaihu'u nhipese na dahâimanazé hã wapure di tãma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese ma hã. Ãne, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're i'ab'manharĩ mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

21Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima pisutu, dasi'uihâ na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi da te 're waihu'u za'ra mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Zezusi hã dazada idâ'âzé wasu'u hã, wa te dama 're iwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

22Zudeu norĩ hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'ab'manharĩ mono zéb zô si, te 're sõpré. Duré zudeu'õ norĩ hã uburé marĩ te te 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wẽ u'âsi za'ra.

23Tane nherẽ, wa norĩ hã Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherẽ, ma tô taha wasu'uwẽ hã zudeu norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Zudeu'õ norĩ zama ma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tô duré te te sima ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra, taré newa, marĩ da ihâimana õ newa, iwasu'uwẽ hã.

24Ni'wam norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ da, ni'wam norĩ hã zudeu, duré ni'wam norĩ hã zudeu'õ. Ta norĩ si te Cristuhu dâ'âzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã ãne hã, e marĩ te tãma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na idâ'âzé wasu'u hã. Danhipai u 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pe, te tãma wasu'u za'ra. Duré isimiroti wẽ uptabi, te tãma wasu'u za'ra.

25'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si, danhipai u iwẽ uptabi hã tô. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

26Ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ipire norĩ 'ra na 're aihâimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahâ wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

27Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã dama hâimana nhimiza'rese'õ na, isazei'õ'wa norĩ te te ãma 're irosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, isib'a'uwẽ si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tô ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're isi'madâ'â ze za'ra mono norĩ hã, oto sisém na 're hâimana za'ra mono da. Duré isazei'õ'wa norĩ ma iwapu za'ra hã, ma tô duré te te 're pisutu za'ra, isib'a'uwẽ 're nomro mono da. Isazei'õ'wa norĩ ma, ipire za'ra hã oto sisém na 're hâimana za'ra mono da, ma tô dama iwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, isib'a'uwẽ 're nomro mono da.

28Isazei'õ'wa norĩ ma 're ihâimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, isib'a'uwẽ si 're nomro mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da, isazei'õ'wa norĩ te te siwi 're iwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. Isazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ihâimana za'ra mono zé hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tô dama iwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, isib'a'uwẽ si oto 're nomro mono da.

29E marĩ da, ma tô ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi isõ'a, sina 're wata tõ za'ra mono da, ma tô ãne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wẽ te, 'râwi dama sina 're wata tõ za'ra mono da.

30'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro aba mo. Cristuhu ãma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu iwẽ hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Cristuhu dâ'âzém na si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zarina. Taha zarina si, ma tô duré te te 're wa'apisutu, isib'a'uwẽ si oto tãma 're wahâimana wẽ za'ra mono da. Taha zarina si, ma tô duré wawasété hawi wa'anho'reptu, sitẽme te te 're wa'awaibui mono da.

31Tahawa, wa norĩ hã isazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're iwahâimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're iwahâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ipawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ihâimana za'ra mono zém na hã.”

1 Corĩtu 2

Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé ĩ'ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atẽme ãma ĩmorĩ aba wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama iwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ĩmreme wapari ze na, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ĩsi'ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rosa'rata, ĩnhimiroti wẽ wa, ĩ'ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're iroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tane hãi õ di, ĩnhimirowasu'u hã.

2Ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, wa tô ĩsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ipisudu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u si.

3Te ãma asabu za'ra wa'aba wamhã, ĩpẽ'ẽ 'remhã ĩnhib'uware di. Tahawa, wa tô duré ĩpahi te hã, rẽrẽ, ĩnhimiromhuri na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te ãma 're i'uwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'riti mono õ'umnhasite.

4Zezusihi wasu'uwẽ, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're iroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tô sena na 're isazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwẽ hã.

5Tahawa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô ãma 're isazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

6Ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na si, wa tô isazei'wa norĩ ma, te tãma 're rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma hã. Ã hã roti hã ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Daro mono bâ dama roti'wa norĩ nhimiroti nei õ di duré. Ta norĩ nhimiroti nhiptetezé hã daro mono bâ te za tiwi 're si'utõrĩ za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7E 'wa iwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're iwasu'u mono hã bété. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama iwaihu'u'õ si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'âsi, iwaihu'u pese zarina isimiroti wẽ uptabi si. Ta hã ma tô aré dawi udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tõ da a'â, isimiroti wẽ wasu'u hã. Tane nherẽ, te te aropoto mono õ ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, iwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na.

8Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu iwẽ uptabi hã te te waihu'u za'ra õ di, ti'ai ãma dama roti'wa norĩ isazei'õ'wa norĩ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhã, Wanhib'apito, danhipai u iwaihu'u pe hã te te siwi wĩrĩ õ di aré, wedepo'o nhonhi'rãmi na hã.

9Tane nherẽ, ta norĩ hã te te waihu'u za'ra õ di tô. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré siro: “'Re ihâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ ma, iwẽ hã te te tãma 're i'apisutu mono zé hã, te te tãma ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb da hã, dasi'uihâ na datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapẽ'ẽ na dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di, da te dasina ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're i'apisutu mono hã.”

10Wama si, ma tô tinhimiroti hã dama iwaihu'u'õ hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tipẽ'ẽzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're i'awaihu'u mono zéb da hã. E marĩ wa. Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese wa, Ipẽ'ẽzani ma hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're i'aroti mono zé hã dama iwaihu'u'õ hã, tãma waihu'u pese di. Uburé marĩ na 're ihâimana mono zém na zama, tãma waihu'u pese di duré, Ipẽ'ẽzani ma hã.

11Ni'wa hã 'râwi tipẽ'ẽ na tihâimanazéb da, te te sima 're i'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za imana 'rãmi hawim nherẽ, tiwi waihu'u bété. Mare di. I'upana nherẽ, da te tiwi waihu'u õ di za, ihâimanazé hã. Marĩ na 'râwi sima

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irosa'rata'wai ma si, tãma waihu'u pese di, 're ihâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã Ipẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u õ di.

12Isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono õ di, wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hâiwa hawi te te wei watẽme isatõrĩ ré si. Iwẽ hã te te wama 're i'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Tipẽ'ẽzani hã wei watẽme satõrĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

13Tahawa, wa norĩ hã ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're i'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. Ipẽ'ẽ 're, Ipẽ'ẽzani tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma si, wa isimiroti wẽ hã wa te tãma 're wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwẽ na hã.

14'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're i'aroti mono zé hã, te isazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, taré newa, 'râwi si'uihâ na rosa'rada hã te te ãma waihu'u pese za'ra õ wa, ta norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, ipẽ'ẽ 're, tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, te te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di tô. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na si, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

15'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, ipẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tãma 're iroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ihâimana za'ra mono zéb da hã. Tahawa, isazei'õ'wa norĩ hã te te oto 're wawaihu'u za'ra mono õ di, aimawi 're wahâimana za'ra mono wa oto.

16Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãhã wasu'u na ãma rob'ui'éré siro, ãne na hã: “E 'wa hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã te te tiwi iwaihu'u da bâ bété. Duré e 'wa hã te te tãma iroti da bâ bété.” Tane nherẽ, wa tô wa norĩ hã Cristuhu nhimirosa'rada hã waihu'u pese za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, wapẽ'ẽ 're, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, te te wama 're i'awaihu'u mono zém na hã.

1 Corĩtu 3

Paulu hã Apoluhu me, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're iromhuri zahuré mono zé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, ipẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma si, wa Zezusihi wasu'uwẽ wama ipire uptabi si te tãma 're wasu'u za'ra, dama isa'rese'õ hã. Tane nherẽ, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, ãne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. Isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono ne, zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hã marĩ te te 're isa'rese za'ra mono õ ne, Zezusihi wasu'uwẽ hã 're wapari za'ra wa'aba mono nherẽ, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono õ wa.

2Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tina hâiwa'u si te te 're wapsõmri za'ra. Ina hã isai uptabi hã te te tãma 're sõmri waihu'u za'ra mono õ di. Tane, wa tô wa hã roti iwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ na hã, zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãhã na hã bété. Zahadu tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di.

3E marĩ wa. Isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Tahawa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marĩ na. Te duré 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're irẽme waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zém ne hã.

4Ni'wam norĩ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Pauluhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te ãne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Apoluhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Ãne na dama 're asiwasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono wamhã, e marĩ te wasu'u. Tô isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

5Tazahã, ãhã zarina si te za wa'ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wa te 're iromhuri mono, wa 're wahâimana. Iwasu'uwẽ na, wa te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã. Ta hã te te wama ipisutuzéb zarina si, wa wa te tãma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norĩ hã 're wahâimana.

6Wa hã Paulu, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're irobzuri mono ne, wa tô dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're irobdi'i za'ra mono ne, ma tô Apolu hã ĩza'u hã te te aima ãma 're rowasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hã 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, dama 're iro'wanhipré za'ra mono ne, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da.

7Tahawa, robzuri'wa norĩ ne, iwasu'uwẽ na te te dama 're irowasu'u 'rata za'ra mono norĩ hã, pire na 're hâimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norĩ ne, daza'u te te dama ãma 're irowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wẽ mono wa, Zezusihi ne dahâimana prédup sina, oto 're idahâimana za'ra mono zéb da hã.

8-9Robzuri'wa norĩ hã robdi'i'wa norĩ me, tãma 're iro'wanhipré za'ra mono da si, te aiwa misi haré siré te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hã iwasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, duré Apolu hã ĩza'u te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tô wa zahuré, wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, iwasu'uwẽ hã 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Tahawa, wa te tãma 're iromhuri mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã wapawa'â, iwẽ uptabi na. Duré daburu hã, e 'wa te hã. E ãma iromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire te itede'wa na 're hâimana, buru tede'wa hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Duré Apoluhu nhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di, iwasu'uwẽ na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, oto 're anomro aba mono wa.

10'Ri na romhuri'wa norĩ hã 'ri na'rata uimrehẽne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane duré wa hã, ĩnhimiromhuri wẽ na, wa tô sãna'rata, te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono na hã, Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ihâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĩpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hã da te dasiwi 'manharĩ pari, ihâiba amo 'ri'wa norĩ isisiwi te te oto siwi i'ri ne, tane te duré ni'wam norĩ hã te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩza'u hã. 'Ri na'rata 'manharĩ nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marĩ iwẽ na si hã oto. Tane ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, i'uwaibaba si.

11'Ri'wa norĩ hã, 'ri na'rata nhana'rada te te siwi 'manharĩ wamhã, misi haré iwẽ na si te za tô siwi 'manha. Tane duré, misire iwasu'uwẽ hã te 're hâimana, dawana te aima 're iwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tô õ hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã. Iwasu'u aimawi hã 're 'maihâimana mono õ di, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ãma 're ida'anho'reptui mono zéb da hã.

12-13Ni'wam norĩ hã, 'ri na'rata 'manharĩ nhisiwi te te siwi 'ri wamhã, ãté marĩ hã unhama ro'o na 're isi'unhama mono õ na si, te za siwi 'ri, iwa'âbâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ẽtẽ na, ẽtẽ waipo pré oru na, duré ẽtẽ waipo prã prata na, duré ẽtẽ waipo na. Ãté ihâiba amo norĩ hã te za marĩ iwa'âbâ surure na si siwi 'ri, unhama wa iro'o pese na si, wede na hã, duré du na hã, duré amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherẽ, si'unhama õ wamhã, te za waihu'u za'ra ni, marĩ iwẽ na si 'ri'wa norĩ hã te te siwi i'manharĩ na hã. Tazahã si'unhama wamhã, te za marĩ iwẽ prã na si te te siwi i'manharĩ na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na, i'uwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã senai'õ na te te dama ãma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã pibu za'ra, Zezusihi wasu'u na te te dama 're irowasu'u za'ra mono zé hã, pé tô sena zô. Za da'ãma isipo'ozéb ãma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré senai'õ na te te dama ãma 're irowasu'u za'ra mono norĩ zama.

14'Ri'wa norĩ hã marĩ iwẽ na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata õ wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi izata õ na hã, tãma 're isab u'âsi mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa norĩ ma, marĩ iwẽ hã tãma sõmri za'ra, iwa'rãmi. Tane duré, ni'wam norĩ hã iwasu'uwẽ na tô sena na te te dama 're irowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono, te te waihu'u za'ra wamhã, tawapsi te za iwẽ hã tãma sõmri za'ra iwa'rãmi, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã.

15Duré 'ri'wa norĩ hã marĩ iwẽ prã na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa norĩ hã. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hã. Tane duré, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono iwẽ hã te te tãma 're sõmri za'ra mono õ di za iwa'rãmimhã, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã. Ta norĩ hã te za tô simini za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã za te te simini za'ra nherẽ, tane nherẽ, te za tô sõ'reptu za'ra, ropipa hawi. Ãté ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za isõrõwa hã iré ãro. Tawamhã ãté unhama ro'o za'ẽtẽ 'rowim nherẽ, te za watobro rob u, sisõ'reptu da. Tawamhã aré dâ'â da nherẽ, te za 'râwi sisõ'reptu. Tane, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ hã, ropipa u si'aba'ré da nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõ'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hã za te te tãma sõmri za'ra dai õ nherẽ, te za tô ta norĩ hã sõ'reptu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

16Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 're, ma tô õ hã dama 're hâimana, 'ri iwẽ uptabi wa. Tane te oto aipẽ'ẽ 're, ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Ipẽ'ẽzani hã te oto duré aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'râwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

17'Re ihâimana u'âsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma isõrõwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi ãma 're hâimana mono da, wẽ uptabi na. Tane ma tô duré a norĩ wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tahawa, ni'wam norĩ hã apâ te te 're aiwasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za ta norĩ hã te te 're a'uprosi.

18A norĩ wa'wa hã aihâimanazé senai'õ na, taré 'râwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherẽ, te te sima 're i'ruiwapari za'ra mono hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti iwẽ uptabi hã ta norĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, te 'râwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti iwẽ uptabi zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Isazei'õ'wa norĩ hã asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

19Ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ hã tinhimirowaihu te te sima 're i'ruiwapari u'âsi za'ra mono hã, tarére 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma rob'ui'éré siro, ibaihâ na hã: “'Re ihâimana u'âsi mono hã te isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u na 're ihâimana za'ra mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'râwi 're sisimini za'ra mono da.”

20Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré siro, duréihã: “Ĩnhib'apito ma si, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã marĩ da, ihâimana õ na hã. Tarére tãma hã, isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã.”

21-22Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharĩ za'ra, ãne: “Pauluhu nhimiroti si, wa za wa norĩ hã wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa.” Ni'wam norĩ hã te duré ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Wa norĩ hã Apoluhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa, wama za'ra hã.” Ãne na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Paulu, duré Apolu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norĩ zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're isazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ihâimana za'ra mono hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihâiba ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusihi ãma si 're i'anomro aba mono zéb da hã. 'Re i'atâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Ãhã na uburé marĩ hã ai'ãma 're iromhâimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'ãma 're iromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusihi si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. Ãne te uburé marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, isazei'wa norĩ ma hã.

23Duré a norĩ wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isib'a'uwẽ na hã. Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tô wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hã. Tahawa, Cristuhu nhib'a'uwẽ na si, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwẽ na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

1 Corĩtu 4

Paulu hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama isiwasu'uzé wasu'u

1Wa hã Paulu, Apoluhu me, duré ni'wam norĩ me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. Iwasu'uwẽ hã dama iwaihu'u'õ hã, i'uwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tô wapisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha na si, wanhimiromhurizéb za'ra hã. Tahawa, te za ãne na si wa'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo.

2Ni'wa hã isibro, da te tãma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhã, e niha ihâimanazé hã za, tãma irob'madâ'â'wa da hã. Isib'apito ma, tãma umnhasi na, te za te te tãma 're rob'madâ'â wẽ, te te wẽsãmri da hã.

3Wa hã bété. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩ'umnhasi na, wa tô te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩ'umnhasi na iwasu'uwẽ na te dama 're irowasu'u mono na asiwi ĩwaihu'u aba zéb zarina, asiwi ĩwẽsãmri aba zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di. Mare di. Duré ni'wam norĩ hã te te siwi ãma ĩwaihu'u za'ra zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di. Ĩzama, 're ĩsi'umnhasi mono na, iwasu'uwẽ hã te dama 're iwasu'u mono na hã 'râwi ĩsi'uihâ na ĩsiwaihu'u da hã, mare di.

4Ãhã na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te ãma i'upazém na hã marĩ õ di, ĩnhimirosa'rata 'remhã oto. E taha zarina, tãma ĩ'umnhasi sina, iwasu'uwẽ te dama 're iwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za ĩwaihu'u, tãma ĩ'umnhasi na hã, duré tãma ĩ'umnhasi õ na hã.

5Tahawa, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, zahadu bâdâ hã wisi õ nherẽ. Wanhib'apito uburé za te te ida'awaihu'uzé wana, asiwi ĩwaihu'u aba zarina, asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba da, asima ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré hã. Ni'wam norĩ zama asiwi iwaihu'u aba zéb zarina, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, bâtâ na Wanhib'apito za da'ãma isipo'ozé wana.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taha si te za dawi a'upsibi nhamra oto sõ'awi, uburé dapẽ'ẽ 're, 'râwi da te dasima 're irosa'rata za'ra mono zé hã. Marĩ hã bara na, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're i'uiwẽ za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hã sõ'awi oto dawi a'upsibi nhamra, uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, da te dasima 're iwẽ za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hã. Tawapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã wasu'u wẽ za'ra ni'wam norĩ hã, ti'ab ré tihâimana wẽ zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're i'awaihu'u mono zéb zarina.

6Ĩsisãnawã norĩ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa ĩhâimanazém na hã, Apoluhu hâimanazém na zama. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô ãne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norĩ hã tisiré norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi newa, ta norĩ niwĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da duré.

7E asiré norĩ nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété ãne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marĩ te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã. Marĩ iwẽ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di aré. Uburé iwẽ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marĩ wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marĩ iwẽ hã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzéb õ newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

8A norĩ wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hã da te 're huri mono wa, da te 're i'mahâpãrĩ pese za'ra mono ne. E ãne bâ, te 'râwi asi'ãma 're irosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marĩ zô dawi 're irowaptâ'â za'ra mono õ ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ newa. Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, pire na 're ihâimana za'ra mono ne, te asiré isazei'wa norĩ ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã danhib'apito norĩ ne wapire na 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ. E ãne hã i'uwaibaba bâ. Wẽ di tô. Tane hã aima wẽ za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aipire na isazei'wa norĩ ma ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hã 'wa'âhã, wa aré tô wa norĩ zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé isazei'wa norĩ ma hã.

9Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're iwahâimana za'ra mono hã, isazei'wa norĩ ma, wawapure na damana wawi taré 're iwahâimana za'ra mono da si, ma tô te te 're wa'apisutu. Wa hã ãne na wa tô rosa'rata na hã ĩsina waihu'u. Ni'wam norĩ hã marĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima ãma 're roti za'ra, dasisõ'a da te 're simroi mono wa, ãma 're dawa'ẽ za'ra mono da. Tane duré, wa norĩ hã sõ'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawẽ'õ za'ra mono wa, uburé dasisõ'a wa'ãma 're dawa'ẽ za'ra mono da nherẽ, duré hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ nho'a zama.

10Cristuhu wasu'uwẽ na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te isazei'õ'wa norĩ hã wanhimiza'rese'õ na 're iwahâimana za'ra mono na te te wa'ãma 're rosa'rata upa za'ra. E a norĩ wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te ãne hã 'râwi asimirosa'rada hã asi'ãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norĩ hã isazei'õ'wa norĩ ma, wawapure na 're iwahâimana za'ra mono na, te ta norĩ hã te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. E a norĩ wa'aba si, tãma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'râwi ãne na asi'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norĩ hã dama wawapure na 're iwahâimana za'ra mono na, da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono õ di. Ãté a norĩ wa'aba si,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'râwi asi'ãma 're irosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E ãne hã i'uwaibaba. Mare di.

11Wa norĩ hã bété, iwasu'uwẽ na si, wa te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ hã. E niha 're iwahâimana za'ra mono zé hã. Ãhã na zama wa mra hã wa te 're sépata za'ẽtẽ za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hâ'ratare ré si, wa duré 're wanomro. Te duré da te 're wahâ za'ra danhib'rata na, da te 're iwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're iwanhimi'wara mono zéb da, duré da te wama 're pisutu za'ra mono õ di. Hâiwi si, wa 're wanomro u'âsi.

12Wahâimanazéb da hã, wawasutu nherẽ, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'ãma 're wasété za'ra mono nherẽ, wa da'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra mono ãna.

13Duré da te dasima 're wawasu'u wasété za'ra mono nherẽ, wa wamreme wẽ na si, wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hã da te dasiwi 're isa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawẽ'õ pese za'ra. Ãne 're iwahâimana za'ra mono zé hã, ãhã na hã.

14E ãne na te aima iroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. Taré ĩnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩ'ra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

15Ãté da'ahâ na te oto da te aima 're roti u'âsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wẽ na hã, taha na si ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisô 're i'madâ'â pese za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Zezusi hã 're rẽme za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherẽ, ĩsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa. Iwasu'uwẽ na te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're
ĩhâimana, da'ra hã damama siwasutu hawi, dama 're ipoto za'ra mono ne.

16Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirã zarina 're
ĩmorĩ wẽ ne, oto 're anomro wẽ wa'aba mono da, aima ãma 're ĩsisanho za'ra
wa'aba mono zéb zarina.

17Taha da, wa tô Timotiu hã atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, te te ãma 're
aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ĩ'ra ne, oto ĩma 're hâimana mono
wa, ĩma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese,
tiwi sipi'rai ãna. Ta hã atẽme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi ãma si 're
ĩhâimana mono zém na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bâ
isazei'wa norĩ hã 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma, te 're iroti mono zém na zama.

18Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na, ĩnhipai u te te 're
iwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'râwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're
aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Tahawa, ta norĩ ma ĩpahi za'ra newa,
ma tô ĩ'ãma rosa'rata za'ra, atẽme wa'aba, za ãma ĩmorĩ su'u õ na hã. Taha
zarina, ma tô duré 'râwi sina 're wata za'ra.

19-20Tane nherẽ, Wanhib'apito te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô ãma atẽme
ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono
nhib'a'uwẽ 're nomro mono wamhã, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwẽ
na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ di za, da te 're wapari ze za'ra mono
da. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, tiwaihu'u pese na te te 're ipawaptob
za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te ãma 're saze
za'ra mono da. Taha zarina si, te za ãma 're hâimana wẽ u'âsi za'ra, ta norĩ
hã. Tahawa, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ĩsina aiwaihu'u
za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'râwi 're i'asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono
norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, tiwaihu'u pese na te te 're
aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're idapawaptob za'ra
wa'aba mono na, wa za duré ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãma 're
idapawaptob za'ra wa'aba mono õ na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba
mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te waihu'u tõ da, wa za ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'râwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩsi'uihâ na.

21Ãne, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa. Tawamhã e ma hã te za asima iwẽ za'ra wa'wa. Atẽme ãma ĩmorĩ aba wamhã, e da'ra, da te 're ihâ za'ra mono ne, wa za ĩmreme na aihâ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ 'ru te. Ãté wa za tô aihâ za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa. E ĩhâimanazém na atãma na wa za aima ĩhâimana za'ra wa'wa, ĩnhimizawi pese zéb zarina, ĩnhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wẽ te. Ma'ãpé, 'râwi oto asi'uihâ na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hã.

1 Corĩtu 5

Aibâ hã isazei'wa norĩ wazari, 're i'maihâimana wasété mono zé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré aiwasu'u wasété 'wa hã wapa, ni'wa airob za'ra wa'aba ãma asiré wa'aba nherẽ, pi'õ na hâimana wasété na 're ihâimana mono na hã. Ta hã te, u, timama mro tém na 're hâimana. Ãne hã wasété uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Isazei'õ'wa norĩ hã 're hâimana wasété uptabi za'ra mono nherẽ, ta norĩ ma zama, wẽ za'ra õ di, ãne hã. Tane nherẽ, te asiré isazei'wa hã dame 're 'maihâimana wasété, aibâ hã. Ãne hã wasété uptabi di.

2'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã aima iwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e marĩ wa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di bété, asõ'a za'ra wa'aba, aibâ tina waptém na isimisaihuri hã. Aibâ hâimana wasété zarina, aiwi irobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré isazei'wa 're hâimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi irosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. E ãne hã tiwi sizâri za'ra wa'aba õ di bété.

3-5Wa hã ai'rata ĩnhamra aba õ nherẽ, wa tô romhâ hawim nherẽ, te ãma 're rosa'rata u'âsi, aibâ 're ihâimana wasété mono ãma hã. Tane nherẽ, ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Ãne wa tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Tahawa, te za misi bâtâ na asi'rã'õtõ 'wa, aibâ zada. Tawamhã asiré sébré aba wamhã, ĩnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibâ iwasédé hã asiwi isa'réi wa'wa a'â asisiti za'ra wa'aba, Satanasihi ma, ta hã te te tãma 're rob'manharĩ wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hã te te oto rẽme pese da, tihâimana wasété na isiwaihu'uzém na hã. Ãne da, te za asiwi isa'réi wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhib'apito hã nimahã bâtâ na apâ wei morĩ wapsi, te te sõ'reptu da.

6Aiwaihu'u pese na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã, e wẽ di. Wẽ õ di. Ãne, wa za ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa, asina iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. I'u'ẽtẽ wapuzé hã surure na te za ãma da te 're wazari za'ra, iduptobzéb da hã, i'u'ẽne hã. Suru na da te ãma 're wazari za'ra mono nherẽ, sa'ẽtẽ di za oto, i'u'ẽne hã. Tane duré, aibâ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ mono hã misi nherẽ, te za asiré isazei'wa norĩ hã ãma 're hâimana wasété za'ra, te te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, iwasété na hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété.

7-8Ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono, zudeu norĩ hi'rata norĩ hã Ezitu hawi te te isõ'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhã, te za i'u'ẽtẽ wapuzé hã rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bâ, 'ri para 're isimi'wara mono hã. Taha zarina, te za i'u'ẽtẽ duptoi'õ na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za oto aiwasédé hã 're irẽme pese za'ra wa'aba mo, i'u'ẽtẽ wapuzé hã rob u da te dasisiti 're isani za'ra mono ne, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Zudeu norĩ hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, ihi'rata norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te tãma iba'a za'ra zém na, ãma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhã, te za ãma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hã wazada tidâ'â za'ra, wawasédé hã te te wama 're apari mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, zudeu norĩ hã Pascowa na tito te te 're i'manharĩ za'ra mono ne, wa za oto wa norĩ zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si oto 're wanomro mono wa. Zudeu norĩ hã i'u'ẽtẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wapuzém na tisa te te 're huri mono õ di, Pascowa na tito te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. I'u'ẽtẽ duptoi'õ na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã, wa za wahâimanazéb 'rada iwasédé hã wa te 're rẽme pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wa za 're wahâimana wẽ u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

9Ãne wana ré, ĩnhimi'ui'éré na, wa tô aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibâ norĩ, pi'õ na tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da, duré pi'õ norĩ, aibâ na tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ ãma zama 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da.

10Ãne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, isazei'õ'wa norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, dahâiba na dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ ãma hã. 'Re simarĩ ahâ za'ra mono da, danhibrom na te te 're ida'ruiwapari za'ra mono norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, duré danhibrom na dawi 're isipsaihuri za'ra mono norĩ ãma, duré 'Re ihâimana u'âsi mono upana romhâiba 'manharĩ ãma 're iwata za'ra mono norĩ ãma. Ta norĩ nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da, te aima roti za'ra wa'aba õ di, isazei'õ'wa norĩ nhiti. Mare di. Uburé isazei'õ'wa norĩ nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di tô.

11Ãne si, wa tô aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da. Ãté isazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te pi'õi hâiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra, aibâ wamhã. Duré pi'õi wamhã, ãté aibâ hâiba na te tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra. Duré ãté 're simarĩ ahâ za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré ãté 'Re ihâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharĩ ãma si 're wata za'ra. Duré ãté dawasédé hã taré te te da'ãma 're isa'ra mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Ãté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Ãté danhibrom na te duré dawi 're sipsaihuri za'ra. Ãne hã ni'wam norĩ hã zahadu tihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherẽ, asiré isazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ihâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Duré nimahã bâtâ na isiré 're asaihuri aba mono da hã, mare di za.

12-13Wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã, isazei'õ'wa norĩ hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're iwẽ'õ za'ra mono da hã, 'râwi 're wasipisutu za'ra mono õ di za. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, te za Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're i'awẽ'õ mono da hã. E tawamhã, ni'wam norĩ hã rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, marĩ iwasédé hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tô asiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, ibaihâ na hã: “Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tãma 're irob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tõ da.”

1 Corĩtu 6

Isazei'wa norĩ hã sisada 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

1Ni'wa hã asiré isazei'wa nherẽ, marĩ hã te te aiwi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, e isazei'õ'wa norĩ u, te za 're isimroi wa'aba mo, marĩ te te aiwi 're i'manharĩ wasété aba mono zém na, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, da'ãma rowairébé'wa norĩ ma. Mare di. I'uwaibaba õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ u si, te za 're isimroi wa'aba mo, ta norĩ si te te 're waihu'u za'ra mono da, marĩ hã te te aiwi 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém na hã, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

2Apto'oré si, da'ãma isipo'ozéb ãma, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're idahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. Ãne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marĩre hã asiré isazei'wa norĩ wi 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di bété, i'uwaibaba tô sena asima ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marĩ asiwi 're i'mai'manharĩ wasété aba mono zém na hã. Ãne hã tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

3Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã tiwi isipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tãma rowairébé za'ra ni isiré, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. Tahawa, ti'ab ré, marĩ wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apâ wa te wasima ãma 're rowẽ zani za'ra mono da. Ãne wamhã, wa za tô wa te wasima ãma 're uwaimrami za'ra.

4Tahawa, marĩ hã asiré isazei'wai wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, e marĩ wa, te isazei'õ'wa norĩ u 're asisimroi wa'aba mo, ta norĩ si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norĩ hã asiré isazei'wa na 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ hã.

5Ĩnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherẽ, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré isazei'wa, 're 'maihâimana mono ã bâ bété, aiwasété za'ra wa'aba na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

6E ãne hã i'uwaibaba bâ, te asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isazei'õ'wa norĩ u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norĩ si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã i'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

7Ãne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, da'ãma rowairébé'wa norĩ u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, isazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré isazei'wa nherẽ, te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asibrom na aiwi 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, isazei'wai hâimanazém na hã.

8Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asiré isazei'wa nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, 'râwi. Tahawa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'râwi, ãne na hã, asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ.

9-10Tiwasété si te te 're i'manharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Ãne na hã taré 'râwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Dahâiba na dawasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zém na, dame 're hâimana za'ra mono õ di za, duré 'Re ihâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharĩ ãma 're iwata za'ra mono norĩ hã, duré damro na dawi 're isimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré aibâ si'uiwa na si'ãma 're iwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na dawi 're isipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na te te 're ida'ruiwapari za'ra mono norĩ hã, duré âzézei'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, duré te te da'ãma 're iwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

11Ãne na si, ma tô ni'wam norĩ a norĩ wa'wa aré 're aihâimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Zezusihi dâ'âzém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're i'ab'madâ'â aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwẽsãmri za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na hã.

Dahâiba na 're idasiwasété za'ra mono zé wasu'u

12Ni'wam norĩ hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba.” Ãne na te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tô. Ta hã wẽ di. Tane nherẽ, te duré tô marĩ hã 're hâimana za'ra, iwẽ prã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawi 're i'awẽ'õ mono õ hã. Tane nherẽ, taha si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Duré wa hã marĩ hã te 're 'manharĩ mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãté taha zô si, wa za ĩsima te 're rob'ruiwapari u'âsi. Ãne tõ da, taha zarina 're ĩhâimana mono õ di za.

13Ni'wam norĩ hã te duré ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hâimana za'ra. Duré wadu hã wasai ubumrozéb da si, te wama 're hâimana za'ra. Tane, te duré wahâiba hã misi wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, uburé marĩ hã siwa'ru wa te ãma 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã.” Ãne te ni'wam norĩ hã 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata wasété za'ra, tihâiba na hã. Tane nherẽ, dasa hã duré dadu hã niwapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã uprosi zahuré si'uiwa na. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te ãma 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ aihâiba na asiwi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihâiba aimawi hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhib'apito ma, wa te ãma 're iromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Taha si te wahâiba hã te te wama 're ab'madâ'â pese, Wanhib'apito hã.

14Wanhib'apito hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ihâiwa'utu ne, te za tiwaihu'u pese na wa'ahâiwa'utu. Tahawa, te wahâiba hã pire na wama 're hâimana za'ra oto, taré hãi õ wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15A norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E ãne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono ã bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're wanomro mono nherẽ, wa za pi'õ iwa'âbâ zô 're isisõmri mono hâiba me hã, wasina 're wasihâiba tob za'ra. Mare di.

16Duré aibâ hã pi'õ iwa'âbâ zô 're isisõmri mono hâiba hã te te sina hâiba to wamhã, ihâiba hã misi ne oto, maparane ihâiba nherẽ. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, ma tô ãne na imreme na ãma rob'ui'éré, pi'õi wasu'u na hã: “Aibâ hã pi'õi me siré 're simi'wara mono wamhã, ihâiba hã misi ne oto, maparane ihâiba nherẽ. Misi tô oto ihâiba zahuré hã.”

17Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito te te sina 're hâiba tob za'ra mono wamhã, 'râwi te za isiré 're hâimana za'ra, ipẽ'ẽ 're.

18Tahawa, ma'ãpé, dahâiba na dawasédé, da te 're i'manharĩ za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ãma 're dasihâiba wasété za'ra mono õ di. Aibâ norĩ hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za ãma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norĩ hã aibâ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za duré ta norĩ hã ãma 're sihâiba wasété za'ra aiwa.

19'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si, te oto aipẽ'ẽ 're ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Aipẽ'ẽ 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Tahawa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono te si, te oto aihâiba za'ra wa'wa hã 're hâimana za'ra. E ãne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di.

20E marĩ wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, Cristuhu dâ'âzém na. Tahawa, uburé marĩ hã aihâiba na tãma 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Corĩtu 7

Dasina damrozém na rowasu'u

1Rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibâ norĩ hã 're mro za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Ãté mro õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za tô.

2Tane nherẽ, aibâ norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ na tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã, ahâ uptabi di. Duré pi'õ norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibâ na tiwasédé te te duré 're i'manharĩ za'ra mono zé hã, ahâ uptabi di. Tahawa, aibâ norĩ hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Ãne hã wẽ uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Duré pi'õ norĩ hã te za tô 're mro za'ra aibâ na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norĩ zama, aibâ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da.

3Aibâ norĩ hã pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ hã aibâ na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto.

4Pi'õ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ihâiba hã itei õ di oto. Imro te hã za oto, ihâiba hã. Tane duré aibâ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, itei õ di oto, ihâiba hã. Imro te hã oto, ãne hã aiwa.

5Tahawa, aimro ré 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aimro wi aihâiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ãté nimahã bâtâ na si te za ãma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hã a'â 're sõmri za'ra wa'aba mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisõmri za'ra wa'aba mono da, tãma 're aimreme zusi aba mono da. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô aihâiba na apâ asima ãma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihâiba na 'râwi nherẽ, aimro õ ne, asiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono õ wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6A norĩ wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Asi'uihâ na asima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zarina, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te duré aiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di.

7Tane nherẽ, wa hã ĩmro õ na 're ĩhâimana mono zéb zarina, aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, ĩma wẽ di aré. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwa te te dama 're apisutu mono õ di, dahâiba mono bâ, niha 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. Dasisarina si 're idahâimana za'ra mono õ na hã, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahâimana za'ra mono da, duré damro ãna 're idahâimana za'ra mono da hã.

8Aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, duré pi'õi mrotõ norĩ ma zama. Õne haré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da hã, wẽ di, wa hã ĩmro õ na 're ĩhâimana mono ne. Ãne hã ĩma wẽ di.

9Tane nherẽ, dahâiba na dawasété wi 're idanhiptete za'ra mono õ si, wẽ õ di. Tahawa, aihâiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisô 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tõ da.

10Aimro ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa duré. Tane nherẽ, ĩsi'uihâ na ĩnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba õ di za. Wanhib'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, ãne na hã: Pi'õ norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

11Tane nherẽ, ãté pi'õ norĩ hã te za timro hã te te 're rẽme za'ra. Ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, aibâ aimawi na 're mro zahu za'ra mono õ di za. Timro 'rata u si, te za apâ 're sipizari za'ra. Ãne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hâimana u'âsi za'ra. Duré aibâ norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za, ãne na hã tô aiwa.

12A norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã ti'ab ré, ãne na te te dama 're roti mono õ nherẽ, tane nherẽ, wa za aima

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma roti za'ra wa'wa, ãne na: Aibâ norĩ hã isazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, imro hã isazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, aibâ norĩ hã timro hã te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

13Duré pi'õ norĩ hã isazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, imro hã isazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré aibâ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, pi'õ norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za duré.

14Duré aibâ norĩ hã isazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, imro hã isazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã pi'õ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ipisutu za'ra mono zéb u'âbâ, te za tô duré aibâ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, imro hâiba u'âbâ, isazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibâ norĩ hã. Duré pi'õ norĩ hã isazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, imro hã isazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aibâ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ipisutu za'ra mono zéb u'âbâ, te za tô duré pi'õ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, imro hâiba u'âbâ, isazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ norĩ hã. Ãnei õ 'wa'âhã, i'ra norĩ isazei'õ'wa norĩ 'ra ne, te aré tô 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tazahã imama norĩ hâiba u'âbâ, te za tô rowẽ si te te tãma 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

15-16Duré, ni'wam norĩ hã isazei'õ'wa 're hâimana za'ra mono wamhã, timro hã isazei'wa te te 're rẽme za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, imro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ di za, isazei'wa si'uiwa sima 're hâimana za'ra mono õ wa. Si'uihâ na te za tô 're wairébé, isazei'õ'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, aimro hã isazei'õ'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tãma 're iwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

airẽme za'ra wa'aba mono da. Pi'õ norĩ, isazei'wa 're anomro aba mono wamhã, duré aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã, Cristu hã. Ãté te za tô te te 're saze za'ra. Ãté te te 're saze za'ra mono õ di za. Ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Duré aibâ norĩ, isazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã. Ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Tahawa, aimro hã isazei'õ'wa na aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ihâimanazéb zarina, te za tô tãma 're iwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

17Wanhib'apito hã te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, zudeu na, duré zudeu'õ na. Õne haré te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne na si, wa tô wa hã te dama 're aroti u'âsi, daro mono bâ isazei'wa norĩ hã siré 're isi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma hã.

18Ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ hã 're si'madâ'â ze za'ra, tinhihâiwata nhihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apâ sihâiwata nhihâri õ ré, 're inomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. Ãne na hã 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Õhõ haré te za tô 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihâiwata nhihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nhihâri za'ra mono õ di za. Õhõ haré te za tô oto 're nomro, ta norĩ hã.

19Danhihâiwata nhihâri ré si 're idahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhihâiwata nhihâri õ nherẽ, 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

idahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, ãne hã tô aiwa. Ãne si tãma ipire hã, 're idahâimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono sina 're idanomro wẽ mono zép si, tãma ipire hã.

20'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha za tawamhã 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Õne haré te za tô aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

21-22Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbâ ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbâ ãna 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherẽ, ãté nimahã bâtâ na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbâ ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono tõ da hã oto. Ãne zarina si, te za oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihâ na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbâ ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're i'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're i'uipra za'ra mono norĩ, wa'âbâ ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tõ da, da te tãma 're ipisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tõ da, aiwasédé hã oto 're rẽme pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihâ na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto isimiroti hã 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, da te 're i'uipra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Tidâ'âzém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tõ da oto. Tahawa, isazei'õ'wa norĩ ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

24Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré te za aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si.

Mro ãna 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

25Rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré ãma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're ihâimana za'ra mono norĩ na hã. Wanhib'apito hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ãne na te te dama ãma 're roti mono õ nherẽ, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tô te te 're ĩpawapto, dama ĩ'umnhasizéb zarina, isimiroti zarina si, te dama ãma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tô oto aima ãma roti za'ra wa'wa.

26Ãhã na Zezusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Tahawa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro õ nherẽ, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

27Aibâ norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono õ di za, 're irẽme za'ra wa'aba mono zéb da na hã. Duré zahadu aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're i'aimro za'ra wa'aba mono zéb da na hã.

28Tane nherẽ, ãté te za tô asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Mare di. Iwẽ si te za tô 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Duré pi'õi hâiba préduptém norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'manharĩ za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Ãne, wa hã wa tô aré te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tõ da. Ãne tõ da, wa tô aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tõ da hã.

29Ĩsisãnawã norĩ, tô sena, wa za ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, irob'rãsutuzéb u hã. Tahawa, taha õ ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're iromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'râwi wasina 're wanhopré u'âsi. Tahawa, aibâ norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, aimro zawi na si 'râwi asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

30Duré asisô 're aiwa'õ za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aima 're irowẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asima.

31Ti'ai ãma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherẽ, taha si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai ãma, da te 're i'madâ'â za'ra mono hã te za dawi 're si'utõrĩ u'âsi za'ra. Tahawa, hâiwa ãma uburé marĩ iwẽ si 're ihâimana za'ra mono zô si, te za sô 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

32Wa hã wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ai ãma marĩ zô si asima 're asõpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtâ'â tõ za'ra wa'aba mono da. Aibâ norĩ hã mro ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're iromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sõpré u'âsi, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â ze za'ra mono da.

33Tane nherẽ, aibâ norĩ hã mro ré 're hâimana za'ra mono wẽ te, te za ti'ai ãma marĩ zô zama sima 're sõpré u'âsi, timro udâna, rowẽ na tãma 're ihâimana za'ra mono zéb da hã.

34Tahawa, maparane isimiromhuri te tãma 're hâimana za'ra, aibâ norĩ ma hã, te te sima sô 're irob'ruiwapari za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

timro ma. Duré, pi'õi hâiba prédum norĩ, mro ãna 're ihâimana za'ra mono hã, duré pi'õ préduptém norĩ, mro ãna 're ihâimana za'ra mono hã ta norĩ hã te za simi'ẽ na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'a ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihâiba nhomri u'âsi za'ra mono da, te za tô sena na te te sima 're wẽ za'ra, mro ãna 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ, mro ré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, te za ti'ai ãma marĩ zô si sima 're sõpré u'âsi, timro udâna, robze na ãma 're hâimana za'ra mono da.

35Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wa, aihâiba zei õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba õ di. Taré iwẽ na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, iwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'ẽ za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihâiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

36Ãté ni'wam norĩ hã te za sina aiwẽ zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré õ ré, ãté aibâ hã te za pi'õi hâiba na si te te sima ãma 're rosa'rata u'âsi, za ãma imro hâiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Ãté te za duré te te sô 're rowasutu u'âsi. Ãne na siwaihu'u wamhã, te za tô ãma timro su'u, te te sima iwẽzéb zarina. Ãma mro su'u da hã tô. Tawamhã oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharĩ õ di za. Mare di.

37Duré aibâ hã ãté si'uihâ na te za sima pisutu, mro ãna a'â 're hâimana mono da. Ãne wamhã, ãté te za pi'õi wi, tihâiba na sina 're siptete u'âsi. Ãhã wamhã, te te sima iwẽzéb zarina, mro ãna a'â 're hâimana mono wamhã, wẽ di za tô. Ãne hã iwasété õ di.

38Tahawa, aibâ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, iwẽ si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra. Duré 're mro za'ra mono õ wamhã, iwẽ uptabi si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra.

39Pi'õ norĩ hã imro tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, te te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za. Tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na te te 're sahu za'ra, aibâ aimawi na. Tane nherẽ, aibâ isazei'õ'wa na 're mro za'ra mono õ di za. Aiwa isazei'wa si'uiwa na te za tô sina 're mro za'ra apâ.

40Tane nherẽ, pi'õi mrotõ norĩ hã 're mro zahu za'ra mono õ wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã. Ãne ta norĩ ãma ĩnhimirosa'rada hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ĩma iwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

1 Corĩtu 8

Romhâiba 'manharĩ ma, dasazé da te tãma 're isõmri za'ra mono zé wasu'u

1Rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're isõmri za'ra mono zém na, romhâiba 'manharĩ ma hã. Ãne ma tô we ĩma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hã: “Wa norĩ hã isazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marĩ hã dasiré, wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina.” Ãne na ma tô we ĩma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wa norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wẽ te, te za 're dasi'madâ'â ze za'ra, 'râwi. Tane nherẽ, isazei'wa norĩ hã 're isisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

2Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

3Ni'wam norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono, tãma isawi za'ra si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ na te te sina 're awaihu'u.

4Duré, waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tãma 're isõmri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'wa. E romhâiba 'manharĩ ma, dasa, da te tãma 're isõmri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame ãma 're asaihuri aba mo, isazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E dame ãma 're asaihuri aba mono õ di za. Ãne, wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa. Romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nei õ di. Iwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tãma hâimana õ di. Robaba uptabi di. Tarére ta hã rob'manharĩ. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ihâimana u'âsi mono si 're hâimana, waihu'u pese uptabi na. Isine hã marĩ hã isipai u iwaihu'upe hã 're 'maihâimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

5Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nei õ nherẽ, waihu'u pese uptabi na 're hâimana za'ra mono newa, hâiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ihâiba'õ norĩ hã. Isib'apito za'ra hã ahâ uptabi na tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te ãma 're saze za'ra.

6Tane nherẽ, te siwaprosi wama 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wasiré wa te 're isaze za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahâimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hâimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

7Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã isazei'wa na oto 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhib'uware na si 're hâimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhâiba 'manharĩ ãma, aré dame ãma 're wata u'âsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra, romhâiba 'manharĩ ãma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa. Tahawa, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te ãma 're upai u'âsi za'ra, ãne: “Ã hã dasa hã romhâiba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharĩ za'ra." Ãne te za ta norĩ hã 're siwẽ'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'uware na 're hâimana za'ra mono wa. Romhâiba 'manharĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tãma 're isõmri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwẽ'õ za'ra, ta norĩ hã.

8Tazahã, dasa hã wa te 're ihuri mono zéb zarina, duré wa te 're ihuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awẽsãmri mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ipisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awẽ'õ mono õ di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ipisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awẽsãmri mono õ di za.

9Ãté te za tô asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina. Tane nherẽ, te za 're asi'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ hã apâ tiwasété u 're rere'e mono tõ da.

10Ãté dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tãma 're isõmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zéb ãma hã, 'ri paramhã. Ãté 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina, te za tô asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, dasiré ãma 're asaihuri aba mo. Tawamhã ãté asiré isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ hã te za te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, dame ãma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tãma 're isõmri za'ra mono hã te te 're huri mono tõ da, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, e te za te te sima 're wẽ za'ra, dame ãma 're saihuri mono da, asine za'ra wa'aba. Te za tô te te sima 're wẽ za'ra. E marĩ wa. Dame ãma 're asaihuri aba mono ré, te te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tawamhã taha zarina, oto ãma 're saihuri mono wamhã, te za 'râwi 're siwẽ'õ za'ra, asiré isazei'wa nherẽ, sib'uware na 're inomro mono norĩ hã, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto dame 're huri mono wa. Tahawa, te za Cristu te te 're isaze za'ra mono zém na si'uihâ na 're sisimini za'ra, ta hã sada dâ'â za'ra nherẽ.

12Ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asiré isazei'wa norĩ wi, te za aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norĩ hã marĩ hã te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 're siwẽ'õ pese za'ra. Ãne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hâiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

13Ãté ĩsisãnawã norĩ hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na, dasiré ãma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono na hã. Ãne wamhã, taha na wa hã dame 're ĩsa zahu mono õ di za oto, ĩsisãnawã norĩ hã tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tõ da, apâ.

1 Corĩtu 9

Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, Paulu hã dama isiwasu'uzé wasu'u

1-2Ni'wam norĩ hã ma tô te te ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhâimana mono õ na hã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa, sena na isadawa wasu'u'wa na 're ĩhâimana mono zém na hã. Wa hã danhimiroti zarina, 're ĩhâimana mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô ĩpisutu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩhâimana mono zéb da hã, isadawa para. Wanhib'apito Zezusi hã wa tô duré 'madâ, ĩtõmo na. A norĩ wa'wa hã bété. E 'wa simiroti zarina, ma tô 're isaze za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma, te ai'ãma 're iromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 're isaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã e marĩ te wasu'u, ã hã, Zezusi hã te aima 're iwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're isaze za'ra wa'aba mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhimipisutuzéb zarina, wa hã tô sena dama Zezusihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

3Ni'wam norĩ hã, senai õ na te te dama 're ĩwasu'u wasété za'ra mono wamhã, wa ãne ĩmreme na 're ĩsimapa:

4Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, e wasai ãna, duré wa te 're hâsi mono ãna, wa za bété wa te 're romhuri. Tô i'uwaibaba, wa za wa'âbâ ãna ãne hã wa te dawi 're awaibu.

5Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhib'apito no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedruhu zama te za duré timro hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. Ĩmro ré, 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, duré isazei'wa si'uiwa 're wahâimana mono wamhã, e i'uwaibaba 're ĩhâimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e i'uwaibaba õ di bété aré. I'uwaibaba tô aré, wahâimanazé hã.

6Wa hã Paulu, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahâimana mono nherẽ, e wa norĩ si, wa za wanhib'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, ãma 're iwahâimana mono zéb da hã. E ãne hã i'uwaibaba bâ bété. I'uwaibaba õ di.

7Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihâ na 're siwa'âbâ za'ra, tihâimanazéb da hã. Mare di. Si'uihâ na 're siwa'âbâ za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rãi prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhâri za'ra mono õ di za bété, te te 're huri mono da hã. Te za tô misi si te te sima 're suhâri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madâ'â za'ra mono ré, ihâiwa'u hã te te 're âhuri mono õ di za bété. Te za tô te te sima 're hâiwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ãne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'érézéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Ĩsi'uihâ na hã, mare di.

9-10Ãne duréihã Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã: “Amnho trigu hã, powawẽ tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.” E tawamhã, powawẽ si te 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawi nhipai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Tahawa, duréihã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u nhipai u, ma tô duré wa'ãma zama romnhimiré'é. Buru da, ti'a te te 're ihâibâdâ za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãi'ré za'ra mono wa, te te 're i'rãihâri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ipo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za bété. Te za tô sô 're simnhasi za'ra. Ãne hã aiwa, te wasu'u.

11Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're irobzuri za'ra mono ne, wa tô Cristuhu wasu'uwẽ na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ibâi õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhimipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zô aiwi 're iwanhimnhasi za'ra wa'aba mono hã, wasazéb zô, ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tô 're wanhimnhasi za'ra, i'uwaibaba wa.

12Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're idapawaptob za'ra mono norĩ hã, tô ibâre te marĩ na 're ipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ihâimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zezusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, e ta norĩ nhipai u, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã isarinai õ di, aima za'ra wa'aba hã. Tô ãne hã, isarina. I'uwaibaba nherẽ, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono ãna, wa tô wa te 're robzépata za'ra, iwasu'uwẽ ré daro mono bâ, wa te 're iropéi mono zé hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu tõ za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 're, 'ri 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tãma 're isõmri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra suru na, ãma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tãma 're isõmri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra suru na, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're izata za'ra mono hã. E ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

14Tane duré, Wanhib'apito hã ma tô te te wama 're pisutu za'ra, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're iwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're iwapawaptob za'ra mono na, ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wẽ wa'rãmimhã, dama.

15Tane nherẽ, nimahã na hã marĩ zô aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono da hã, Cristuhu wasu'uwẽ na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa ãma 're ĩtoi uptabi, ĩpẽ'ẽ 'remhã, ĩnhimiromhuri wa'rãmi, marĩ zô aima 're ĩnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marĩ zô aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ĩsina aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di, ãhã na hã. Ãne 'wa'âhã, aré ĩma 're robzei mono õ di. Ĩdâ'â da si, aré ĩnhimirosa'rada hã.

16'Re ĩsi'madâ'â zei waihu'u mono õ di, te dama 're iwasu'u mono zém na iwasu'uwẽ hã. Tô ĩnhimiromhuri wa, wa te te dama 're wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina. Iwasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono õ 'wa'âhã, aré ĩma 're ropipa uptabi mono di.

17Ãne na te tãma 're iromhuri mono zéb da hã, wa hã ĩsi'uihâ na ĩsipisutu 'wa'âhã, aré ibâre ĩpawa'âbâ ré, iwasu'uwẽ na te tãma 're iromhuri mono da hã. Tane nherẽ, ĩsi'uihâ na ĩsipisutu õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô ĩpisutu, taha ma ĩ'umnhasi zarina, te tãma 're romhuri wẽ u'âsi mono da.

18E marĩ na tawamhã, ĩpawa'âbâzé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ siré 're ĩhâimana mono nherẽ, marĩ zô dama 're ĩnhimnhasi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono õ zarina, da te 're ĩpawa'âbâ mono ãna, wa iwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ĩtoi u'âsi. Taha na si ĩpawa'â hã, ãma 're ĩtoi u'âsi mono zém na si.

19Wa hã ĩpawa'âbâ ré, 're ĩhâimana mono õ di. Tahawa, ĩwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherẽ, wa tô ĩsima wẽ, dapawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'âsi mono da, ĩnhimirowasu'u zarina, Cristu hã da te 're isaze za'ra mono da si, da'ahâ na.

20Zudeu norĩ hã iwasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono da, i'rata 're ĩhâimana za'ra mono ré, zudeu hâimanazéb zarina, wa tô 're ĩhâimana, ĩnhimirowasu'u zarina, ta norĩ hã ahâ na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'érézé hã te zahadu te te 're 'madâ'â pese za'ra, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwẽsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã i'rata 're ĩhâimana za'ra mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ĩhâimana, ta hã te 're i'madâ'â pese mono zéb zarina, te te 're ĩwẽsãmri mono da newa, isine za'ra, ãne na ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ nherẽ. Sõ'awi te tiwi wẽ'õ za'ra õ di, zudeu norĩ hâimanazé hã. Da'ahâ na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô ãne na si te 're rosa'rata.

21Tane duré, zudeu'õ norĩ 'rata, 're ĩhâimana mono ré, ta norĩ hâimanazéb zarina, wa tô duré 're ĩhâimana. Zudeu norĩ nhimiroti hã te 're 'madâ'â pese mono õ di. E tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te 're 'madâ'â mono õ di, zudeu'õ norĩ 'rata 're ĩhâimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madâ'â u'âsi tô. Cristuhu nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â u'âsi. Ãne si, wa tô te 're 'manharĩ, ta norĩ zama ahâ na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudeu'õ norĩ hã.

22Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hâimana za'ra mono nherẽ, sib'uware na ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã iwasu'uwẽ na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ĩhâimana, ĩnhimipawaptobzéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. Ãne hã dapoto

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono bâ 're idahâimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're
ĩhâimana, da'ahâ na Cristu hã da te 're isaze za'ra mono zéb da si.

23Cristuhu wasu'uwẽ hã daro mono bâ da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da
si, wa ãne dama 're ĩhâimana. Duré iwasu'uwẽ zarina, 'Re ihâimana u'âsi
mono, isazei'wa norĩ ma, uburé marĩ iwẽ hã te te tãma 're i'anhomri mono
zém na, dame 're ĩhâimana mono da, wa tô ãne dama 're ĩhâimana.

24Ãne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahâ na
're dasipibu za'ra mono nherẽ, ãté misi te za ni'wa hã dawi watobro.
Tawamhã dawi iwatobro si, te za marĩ iwẽ hã dawi sima ti'â. Ãne hã aima
waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asiptete sina
Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mo, marĩ iwẽ uptabi hã 'Re ihâimana
u'âsi mono te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're
uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hã dawara na wara tete wa, dawi
watobro wẽ te, marĩ iwẽ hã te te sima i'âri ne.

25Ni'wa hã dawara na dame hâimana da, te te sima wẽ wamhã, te za nasi
sihâiba wairo, dazada sihâiba wapu da. Tawamhã dawi watobro wamhã,
ropsu 'manharĩ na te za ãma sõpre ni, te te da'mairẽme wẽ te. Tane nherẽ,
te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. Isi'utõrĩ'õ
zô si, wa za Cristuhu ãma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re ihâimana
u'âsi mono, marĩ iwẽ uptabi hã te te wama 're i'apisutu mono zô si.

26Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei
mono õ di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirẽme za'ra mono da. Tane
duré, wa hã siwa'ru 're ĩhâimana mono õ di, Cristuhu ãma hã. Taha ãma si,
wa za õhõ haré 're ĩhâimana u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ uptabi hã
te te ĩma ipisutuzéb zô si, i'upana marĩ zô tiwi 're ĩsipai mono ãna. Ãne duré,
sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norĩ hã da'ubu wi simi'ahâri waihu'u õ wamhã,
taré te za nasi da'ãma pahairĩ siwa'ru, te te da'ãma simirei ãna. Tanei õ di,
wa hã. Siwa'ru 're ĩhâimana mono õ di. Cristuhu ãma 're ĩhâimana wẽ mono
zém na si, wa ĩsina te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Ni'wa hã dame wara da, te te sima wẽ wamhã, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hã 'râwi 're ĩsi'wapéi u'âsi, ĩwasété na 're ĩhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ĩhâimana tõ mono da oto. Ĩpẽ'ẽ 're, te ĩsima 're irosa'rata wasété mono zé hã wa tô oto 'râwi te ĩsima 're a'uprosi. Tahawa, wa tô ãne si te ĩsima 're ab'manharĩ, ĩnhimirowasu'u zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ uptabi hã te te ĩma pisutu nherẽ, 'râwi te ĩsiwi simini tõ da.

1 Corĩtu 10

Romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ãne hã wa za oto aima ãma rob'rãzarõtõ za'ra wa'wa, aima ãma ĩpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tõ da. Duréihã wahi'rata norĩ Mozési hã Ezitu hawi te te sani za'ra wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hâiwa'a na te isõwab za'ra hã mo, bâdâdi te te tãma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono sina. Â pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tô duré te te simro, rob'ré na, zara u te te saprĩ za'ra da, ezipsiu norĩ wi hã, te te sõ'reptu za'ra da.

2Ãne na hâiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob'ré na da te saprĩ za'ra wa, ma tô Mozésihi ãma uburé da te ãma 're sasõmri za'ra, wa norĩ hã â dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, Cristuhu ãma, wa te oto 're isasõmri za'ra mono ne.

3Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono, hâiwa hawi te te 're idapawapto mono na, ma tô dasa da te 're huri, aihĩni.

4Â hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama i'õb za'ra mono na ma tô duré da te 're âhuri, aihĩni pese. Ẽtẽ zahâbâ itõmo wawẽ sipo'ozém hawi 're ipu'u mono na, ma tô da te 're âhuri, isimipawaptobzéb zarina. Ẽtẽ zahâbâ hã a'ubuni wi 're isa mono na, â hã da te ãma 're i'âhuri mono ne, ma tô Cristu hã 'râwi dasiré 're hâimana, te te 're da'apawapto mono da.

5Tane nherẽ, ãne na 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherẽ, ma tô da'ahâ na siwi da'awẽ'õ, dapo're ãna 're danomro mono 'ru te.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tahawa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tô te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

6E marĩ, te tawamhã wama wasu'u za'ra, ãne na wahi'rata norĩ wasu'u hã. Ta norĩ ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tõ da, te wama wasu'u za'ra.

7Duré ta norĩ ne, romhâiba 'manharĩ ãma waihu'u pese newa, ãma 're idawata za'ra mono ãma, 're wawata za'ra mono tõ da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, ma tô ãne na ibaihâ na ãma rob'ui'éré: “Tawamhã dato hã ma tô dasiwi 'manharĩ ni, powawẽ hâiba ne, oru 'manharĩ ãma idawata za'ra zéb da hã. Tahawa, ma tô duré siwa'ru ãma apese za'ra ni, dahâimana wasété si dama wẽ za'ra wa.”

8Ta wahi'rata norĩ hã ahâ na ma tô duré aibâ norĩ pi'õ na tiwasédé hã 'manharĩ za'ra. Ãne wa, ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba na. Tahawa, wa norĩ wawasédé hã ãne na wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wahi'rata norĩ ne.

9Ta norĩ hã ma tô duré tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô, te te pibu za'ra da. Ãne 'ru te, ma tô duré wahi nhipsari na hã da'ahâ na da'uprosi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne na hã wa norĩ zama, wa te 're pibu za'ra mono õ di za, Wanhib'apito hã, wawasédé wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, niha te te wama 're arob'manharĩ mono õ zô.

10Wahi'rata norĩ hã ma tô duré Mozésihi ma nharĩ wasété za'ra. Ma tô duré taha wamhã tãma aiwapsari za'ra. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa ãma tãma iromhuri'wa hã we satõ, Dapãrĩ'wa na isisi hã, ta hã te te da'uprosi da. Ãne õ'umnhasite, wa norĩ zama hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za.

11Ãne ma tô wahi'rata norĩ ma tiromhâiba duréihã, tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ihâ za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tô duré ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'éré, ãma 're iwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, isine wa te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'manharĩ za'ra mono tõ da. Romhuture di oto, waré za'ra irob'rãsutuzéb u hã. Tahawa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

12Tahawa, Cristuhu ãma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apâ 're airere'e aba mono tõ da.

13Tô sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono õ di za, ipire uptabi na hã. Tô õhõ na si te te 're ida'apibui mono zém na si, te za tô te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marĩ na uburé te te wama 're i'aropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za ipire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apâ tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tô sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowẽ ré ihawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

14Tahawa, ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ ãma 're idawata za'ra mono zém na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhiti te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

15A norĩ wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô. Tahawa, ãhã na te aima ãma irowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za ãma 're irosa'rata pese za'ra wa'aba mo, i'uwaibaba te ãma aima 're i'a'uwaimrami aba mono zô.

16Zezusi hã wazada idâ'âzém na 're iwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za hâsizém na uwa 'rãi wa'u isé hã wa te 're âhuri. Ãne hã wasiré, wa te 're âhuri mono wamhã, Cristuhu wi iwapru hã tiwi pu'u wa, wazada idâ'âzéb zarina, te rowẽzé hã wahâiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré i'u'ẽne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wẽ'ẽ za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi hâibapru wa, wazada idâ'âzéb zarina, te duré wahâiba mono bâ rowẽzé hã wama 're hâimana za'ra.

17Zezusi hã wazada idâ'âzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa'ahâ nherẽ, wa za i'u'ẽne hã wa te wasima 're wẽ'ẽ za'ra, misi nherẽ, wa te 're ihuri mono da hã. E marĩ te wama wasu'u za'ra, misi i'u'ẽne hã. Wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã wa'ahâ nherẽ, simisutu Cristuhu siré 're iwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahâiba ne oto 're iwahâimana za'ra mono zé, te duré wama wasu'u za'ra.

18Izaraéu nhihudu norĩ hã bété. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're sõprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tãma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono õ ré, te za suru na te te sima 're po'o za'ra, inhi hã, ãma 're saihuri mono da. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono siré te za 're hâimana za'ra. Tane duré, a norĩ wa'wa hã waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're isõmri za'ra mono nhi na, dasiré ãma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhâiba 'manharĩ ãma. E ãne hã aima wẽ za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wẽ õ di, ãma 're i'aiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

19Ãne na te aima ãma irowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra. E romhâiba 'manharĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, waihu'u pese na 're ihâimana mono ne, 're ihâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hâimana za'ra. Mare di. Ta hã wama za'ra hã, tarére hã.

20Ãne si, wa za duré aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa. Isazei'õ'wa norĩ hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ta norĩ hã ãma 're sõprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tãma ãma 're sõprub za'ra, ãma 're iwata za'ra mono da hã. Tahawa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma si hã te za ãhã wamhã 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, ãne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

21A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tô asiré 're asi'rã'õtõ aba mo, uwa 'rãi wa'u isé hã asiré 're âhuri aba mono da, hâsizém na, Wanhib'apito wi, iwapru tiwi pu'u wa, wazada idâ'âzém na ãma 're i'asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tahawa, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, ãma dame 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihâsizém na isiré 're âhuri aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito hâiba, da te dasiwi hâibapru wa, wazada idâ'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré i'u'ẽne hã asiré 're ihuri aba mo. E tawamhã i'uwaibaba, te za tô dame 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, isazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tô i'uwaibaba ãne hã aima za'ra wa'aba hã.

22Ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hâimana za'ra wa'wa, i'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. Ãne zarina, wazada 're hâimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhiptetezém nhipai u, wanhiptetezé hã wama 're hâimana za'ra mono bâ, wa za isimihâzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

23Ni'wam norĩ hã asiré isazei'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si.” Ãne ma tô ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tô. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Tahawa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré isazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tõ za'ra mono da. Duré wasiré isazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're ipawaptob za'ra mono da si, wa za tô uburé marĩ hã iwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra.

24'Râwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré isazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

25Romnhi hã da te dasima 're iwede za'ra mono zéb ãma, da te 're i'uipra za'ra mono hã, te za asina aihâtâ'â ãna 're ihuri aba mo, nima hawib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ãna. Romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

26'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã: “Uburé ti'a hã Wanhib'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ihâimana za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Tahawa, uburé dasazé hã wẽ di, ãma 're iwasaihuri mono zéb da hã.”

27Isazei'õ'wa isiré ai'masai wa'aba da, asô 'maihârâ aba wamhã, te za tô isiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima i'a za'ra wa'wa hã te za tô ihuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zô, da'mazadanharĩ aba ãna, 'râwi aipẽ'ẽ 're, asiwi i'maiwẽ'õ aba zarina.

28-29Tane nherẽ, ãté ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaihu'u 'wa: “Ã hã dasazé hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono.” Ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'râwi aipẽ'ẽ na asiwi 'maiwẽ'õ aba tõ da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima i'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tõ da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tõ da. E tawamhã, romnhi hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're isõmri za'ra mono na, wa za 're ĩsa, romhâiba 'manharĩ ãma dame 're ĩwata mono õ nherẽ. Ãne, wa 'râwi wa hã te ĩsima ãma 're rosa'rata u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30'Re ihâimana u'âsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e i'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô õ hã wa te 're ihuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô sena newa.

31Ãne, wa za duré aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ĩnhimirowasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're âhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da.

32Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tõ da. Ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudeu norĩ da, duré zudeu'õ norĩ da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ihâimana za'ra mono norĩ da.

33Wa hã bété. E niha dama 're ĩhâimana mono zé hã. Ãne si, wa tô te ĩsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're i'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. Ĩsima si, ãne na 're ĩhâimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ĩnhimipawaptobzéb zarina.

1 Corĩtu 11

Aibâ norĩ hã timro nhipai u 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

1Wa hã 're ĩmorĩzém na aima ãma 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're isisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ĩhâimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo.

2A norĩ wa'wa hã te oto ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ĩhâimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zém na zama. Isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na roti hã da te ĩma 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aba mo, te aima ãma 're iroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Tahawa, wa ai'ãma 're ĩwata u'âsi za'ra wa'wa.

3Tane nherẽ, wa ĩsima wẽ, waihu'u za'ra wa'aba da, ãne: Cristu hã uburé aibâ norĩ nhib'apito, te 're hâimana. Duré aibâ norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te Cristuhu nhib'apito na hã 're hâimana.

4A norĩ wa'wa hã, zudeu'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, zudeu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô uburé marĩ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Isazei'wa norĩ hã asiré 're ai'rã'õtõ aba mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marĩ te ta norĩ hâimanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta norĩ hã Cristu te te siwi 're iwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudeu'õ norĩ hâimanazéb uwaibaba õ wa, ãne hã.

5Duré pi'õ norĩ hã 'rãi ubu ãna, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rãi ubu ãna, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, imro hã tãma wazéb za'ra õ di. E marĩ wa. Pi'õ 'rãi ubuzé hã timro zapari 're ihâimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudeu'õ norĩ hâimanazéb zarina. Pi'õ norĩ hã marĩ iwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za da te 're 'rãpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norĩ hã 'rãi ubu ãna, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, pi'õ, da te 're i'rãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta norĩ hã, sisém na.

6Ãne hã pi'õ norĩ, 'rã ubu ãna 're hâimana za'ra mono wamhã, ãne hã wẽ te bâ, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ihâimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhihâri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tõ da, te za 'rã ubu ré, dame 're hâimana za'ra, isazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono ré.

7Tane nherẽ, isazei'wa norĩ, siré 're si'rã'õtõ mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã aibâ norĩ zapari 're ihâimana za'ra mono zé hã, pi'õi ma, aibâ ipirezé, te wasu'u.

8Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, pi'õi hâiba na aibâ hã te te poto õ di. Aibâ hâiba na si, ma tô pi'õ hã poto.

9Duré aibâ hã pi'õi ma, 're hâimana mono da, te te poto õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Pi'õ si, ma tô tãma poto, aibâ ma, 're ihâimana mono da hã.

10Tahawa, isazei'wa norĩ hã rowahutu u 're si'rã'õtõ mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za tô 'rã ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Timro norĩ zapari 're ihâimana za'ra mono zém na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, duré hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te te iré 're 'madâ'â za'ra mono wa, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da, zudeu'õ norĩ hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

11Tane nherẽ, wa norĩ hã Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, aibâ norĩ hã pi'õi ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ zama hã, aibâ ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Ãne hã aiwa te wama wasu'u za'ra.

12Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã aibâ hâiba na ma tô pi'õ hã poto 'rata tô. Tane nherẽ, te oto ta hawim haré aibâ norĩ hã pi'õi hâiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marĩ hã te te apoto, aibâ na, duré pi'õ na.

13E tawamhã i'uwaibaba, te za pi'õ norĩ hã 'rãi ubu ãna, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, isazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ mono wamhã. Ma'ãpé, a norĩ wa'wa hã asi'uihâ na ãma waihu'u za'ra wa'aba, ãne na hã.

14Aibâ norĩ hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wẽ'õ nherẽ, te siséb ãna iré 're hâimana za'ra, tihâimanazéb zarinai õ nherẽ. Ãne hã 'râwi wapẽ'ẽ na dahâimanazém na, wa te wasina 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa ãne na aima ãma roti za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madâ'â ze ti. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô iséré pa hã te te tãma 're pisutu za'ra, pi'õ norĩ ma hã, i'rãzuwazéb da hã.

16Ãté ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne na sina ĩzadawa 'ru za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré 're ihâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ĩzaze za'ra õ wa. Ãne wamhã, wa za ãne na si ĩzadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra. Wa norĩ hã aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré õhõ na si te te ãma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré, 're ihâimana za'ra mono wasu'u na si.

Zezusi hã dazada idâ'âzém na ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're idasaihuri mono zé wasu'u

17Aimawi na wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're i'upa za'ra wa'aba mono zém na hã. Tahawa, ai'ãma ĩwata za'ra wa'aba õ di za, ãhã na hã. Rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, asiptete sina Cristuhu ãma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na si, ma tô i'upana asiwi 're iro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

18Ãne uimrehẽne, wa za a'â ai'ãma za'ra wa'aba rob'ui'éré. Ma tô we ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, asima aipo'o aba na hã, 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono 'ru te. Ãne na suru na wa tô dazaze, da te we ĩma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hã. Ãté tô sena, ãne na hã.

19Ãne hã wẽ'õ nherẽ, ãté wẽ di tô. E marĩ wa. Asiwi aipo'o aba nherẽ, ni'wam norĩ hã wa za wa te 're waihu'u za'ra, tô sena, Zezusihi zazei uptabi 'wa, 're ihâimana za'ra mono na hã.

20Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, Wanhib'apito hã wazada idâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ aimawi hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'rã'õtõ aba mo, siwa'ru.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Aihĩni, asitẽme 're aihutu aba mono õ ré, te za ni'wam norĩ si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba'ré na. Tahawa, te za ni'wam norĩ hã tisa hã te te 're simini za'ra, iwana 're dasihutu mono wa. Tahawa, te za tô iwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norĩ hã te za duré ãma 're si'rãiwamnarĩ za'ra, uwa 'rãi wa'u isé hã sa'ẽtẽ na te te 're âhuri mono wa.

22E niha. E asõrõwa hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ã bâ, asapa'abâ asa hã iwa 're ihuri aba mono zéb da hã. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ãne hã asiwi 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asiré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're i'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Ãne hã asima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, te duré isimarĩ'õ norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, e niha wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E ãne zarina, wa za duré ai'ãma 're ĩwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'ãma 're ĩwata za'ra wa'aba mono da hã.

23Duréihã Wanhib'apito te te ĩma iwaihu'uzém na, wa tô ãne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zuda hã Zezusi te te dama ihâiba nhomrizém na, tô taha bara na ma tô Wanhib'apito Zezusi hã i'u'ẽne hã ti'â.

24Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, i'u'ẽne hã. Ãne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono norĩ ma: “Ã hã i'u'ẽne hã ĩhâiba te wasu'u, asada ĩsisõmri za'ra wa'aba zé hã. Ã hã te za 're ihuri aba mo, ĩ'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.” Ãne ma tô sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

25Tawamhã saihuri pari, tô õne ma tô duré hâsizé hã ti'â, uwa 'rãi wa'ui ré hã. Ãne te duré tãma nharĩ za'ra: “Ã hã rob'rãi wa'u hã, ĩwapru asada za'ra wa'aba ĩwi pu'u wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té, tô sena za te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Ã hã 're âhuri aba mono sidâpâsi, te za ĩ'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, õne u'âsi.” Ãne ma tô duré sina tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Tawamhã i'u'ẽne hã 're huri aba mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã 're âhuri aba mono wamhã, ta hã, Wanhib'apito dazada idâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apâ imorĩzéb u hã.

27Tahawa, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ãma 're isipo're pu'u za'ra mono zéb da, i'u'ẽne hã te te siré 're huri mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã te te siré 're âhuri mono wamhã, siséb ãna siré 're si'rã'õtõ mono wamhã, ta norĩ hã te za Wanhib'apito hâiba na, tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, iwapru na zama, dazada idâ'âzé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, i'u'ẽne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rãi wa'u hã.

28-29Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito dazada dâ'â da, isihâiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono ãna, i'u'ẽne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ te te 're hâ za'ra. Taha õ'umnhasite, te za a'â aipẽ'ẽ na 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehẽne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto i'u'ẽne hã asiré 're ihuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rãi wa'u hã asiré 're i'âhuri aba mo.

30Tahawa, ni'wam norĩ hã ãne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono õ wa, te ta norĩ hã hâzé u'âsi 're hâimana za'ra ahâ na, asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tô duré 're dâ'â za'ra, ãne wa.

31Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hâimana za'ra mono zô, a'â wapẽ'ẽ na 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahâ za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re wasiwẽ'õ za'ra mono wa, 're iwahâimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're i'upa za'ra mono na hã.

32Tane nherẽ, ti'ab ré te za tô wawasédé hã te te wa'ãma 're i'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apâ wa te ãma 're sasõmri pese

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono da. Nimahã na, uburé isazei'õ'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awẽ'õ tõ da, te za tô ãne wa, te te 're wa'ahâ za'ra, ti'ai ãma 're wanomro mono ré.

33Ĩsisãnawã norĩ, ãne na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hã. Tahawa, te za a'â asisô 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihĩni asitẽme 're aihutu aba mono wapsi, asiré ãma 're asaihuri aba mono da. Ãne hã wẽ di.

34Ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, mra te te 're simroi mono wamhã, tinhorõwa ãma si te za a'â tisa hã te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitẽme 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da, te za ãne si i'uwaibaba 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Nimahã na, ãma atẽme ĩmorĩ aba wapsi, wa za aimawi na aima ãma roti za'ra wa'wa, rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

1 Corĩtu 12

'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na romhuri mono bâ te te dama 're i'apisutu mono zé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, wasiré isazei'wa norĩ hã romhuri mono bâ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawapto waihu'u pese na, ãma 're isipawaptob za'ra mono zéb da hã, ta hã te te tãma 're ipisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, sena ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, rosa'rata na ãma 're upa za'ra wa'aba mono tõ da.

2A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô wa'uburé hã te te 're aiwada'uri u'âsi za'ra wa'wa, tô sena newa, romhâiba 'manharĩ hã tarére nherẽ, mreme õ nherẽ, ta norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ, wa taré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

3Tane nherẽ, wa ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, aimawi roti hã waihu'u za'ra wa'aba da oto. Ãté ni'wam norĩ hã te za ãne na Zezusi hã te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusihi ma, marĩ iwasétére si tãma 're hâimana mono neza, 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono nhimirob'manharĩzém na.” Ãne na hã ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb ré, 're inomro mono norĩ hã, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. Duré ãté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hã: “Zezusi hã, taha Wanhib'apito, danhipai u.” Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarinai õ nherẽ, ãne na tô sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di.

4'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã misi nherẽ, te isazei'wa norĩ ma, romhuri hã te te 're apisutu, tinhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da.

5Duré Wanhib'apito hã misire nherẽ, wasipu'u pese na, wa wa te tãma 're romhuri za'ra, wanhimiromhuri mono bâ, wasiré isazei'wa norĩ hã.

6Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã misi nherẽ, õhõ si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hã sipu'u pese na, wa te tãma ãma 're irob'ma'wamarĩ za'ra mono zéb da hã.

7Wahâiba mono bâ, ma tô romhuri hã te te wama 're apisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Ipẽ'ẽzani hã sena na wapẽ'ẽ 're, 're ihâimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré isazei'wa norĩ hã ãma 're wasipawapto wẽ u'âsi za'ra mono da.

8'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ni'wam norĩ si, te za te te 're pisutu za'ra, tô sena ta norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama ãma 're roti wẽ za'ra mono da, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na hã. Ni'wam norĩ si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama iwaihu'u'õ na, te te dama ãma 're roti wẽ u'âsi za'ra mono da.

9Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ta norĩ hã Cristu te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré isazei'wa norĩ nhipai u. Ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra, iwaihu'u pese zarina, te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norĩ si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasima 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te ãma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norĩ hawim hãi õ'umnhasite. Damreme dama iwaihu'u'õ na zama, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, timreme nai õ nherẽ, te te dama ãma 're isadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasima 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã sõ'awi te te dama ãma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

11Tô õhõ si te misi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã romhuri te te dama 're apisutu, isazei'wai mono bâ, te te sima 're ida'awẽ mono zéb zarina, ãma 're idasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

Dahâiba misi ne, isazei'wa norĩ hã 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

12Ãne, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahâiba hã misi nherẽ, wahâiba na marĩ hã wama 're ihâimana za'ra mono hã ahâ di, wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherẽ, misi te tô wahâiba hã wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã wa'ahâ uptabi nherẽ, wa oto simisutu ãma 're wanomro, wahâiba misi ne.

13Wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ hã zudeu. Duré ni'wam norĩ hã zudeu'õ. Duré ni'wam norĩ hã pawa'âbâ ãna iwada'uri zarina si, te te dama 're iromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã wada'uri ãna si'uihâ na 're ihâimana za'ra mono. Ãne hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wahâiba misi ne, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na â dawabzuri uburé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'ẽzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ẽ 're, oto 're isãmra mono da hã.

14Wahâiba na marĩ hã misi wama 're hâimana za'ra mono õ di. Marĩ hã ahâ na te tô wahâiba na hã wama 're hâimana za'ra, tite mono bâ te te 're iromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé iré 're iwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã romhuri hã sipu'u pese na te te wama 're apisutu, ãma 're iwasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

15Ãne, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa taré, wahâiba na marĩ hã wama 're ihâimana za'ra mono zém na hã. Ãté wapara, te aré wama te te 're nharĩ za'ra, ãne: “Wa hã asib'rata õ di. Tahawa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ĩhâimanare. Marĩ dai õre di, wa hã.” E ãne hã aré i'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã.

16Ãté wapo're hã te aré duré wama te te 're nharĩ za'ra, ãne: “Wa hã atõmo õ di. Tahawa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ĩhâimanare. Marĩ dai õ di, wa hã.” E ãne hã aré duré i'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã.

17Duré, wahâiba na watõmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono õ di aré, tô. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré duré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhãi waihu'u za'ra mono õ di tô aré.

18Tane nherẽ, ãne na hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're i'awẽ mono zéb zarina si, ma tô marĩ ahâ na te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na iré 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã.

19Wahâiba na marĩ hã ahâ na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tane nherẽ, marĩ ahâ na te tô wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherẽ. Tahawa, wa tô 're wahâimana za'ra.

21Ãté wato hã te aré wanhib'rata ma hã tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã.” E ãne hã aré i'uwaibaba. Ãté wa'rã hã te aré duré wapara ma hã tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã.” Ãne hã i'uwaibaba õ di tô duré aré.

22Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ihâimana za'ra mono hã sib'uware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherẽ, te tô pire na wama 're hâimana za'ra.

23Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ihâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ihâiba'ubu wẽ za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tõ da.

24-25Nima norĩ ré si, wa ai'uréiwi iré 're wahâimana za'ra, rowazéb ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ihâimana za'ra mono hã, si'u te te wama ãma 're iromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono ãna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. Ãne da si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu ãna, pire na tô uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, wasiré isazei'wa norĩ hã, simisutu haré wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono ãna. Ma tô te te sima 're wa'awẽ, wapire na wasima 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

26Wapara hã marĩ ãma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbâ, te za uburé wahâiba hã isabâdâ robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré isazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa norĩ zama, wa za duré isabâdâ robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré isazei'wa hã isimiromhuri wẽ na da te dasima wasu'u wẽ za'ra wamhã, wa norĩ zama, wa za duré isabâdâ 're wato za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27A norĩ wa'wa hã te tô simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwẽ asiré 're anomro aba mo, aihâiba misi aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahâiba na marĩ hã tite mono bâ te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã, dama 're ihâimana za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bâ, tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

28Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bâ isimipawapto waihu'u pese na tãma ãma 're iwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, wasiré isazei'wa norĩ hã. Romhuri hã danhipai u ipire uptabi hã ma tô ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're isadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, isazei'õ'wa norĩ ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ipire hã ma tô duré ni'wam norĩ ma si, te te 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na isazei'wa norĩ ma si te te ãma 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré isazei'wa norĩ 're ihâimana wẽ za'ra mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama ãma 're iroti za'ra mono zéb da hã, ma tô duré ni'wam norĩ ma isimiromhurizéb da hã, te te tãma 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, isimiromhurizéb da hã. Ma tô duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, iwaihu'u pese zarina te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wa. Duré marĩ zô, tiwi 're irowaptâ'â za'ra mono norĩ ãma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu, isibrob'õ norĩ ãma hã, duré ihâzé ré norĩ ãma hã. Duré isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, dama 're hâimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu. Duré damreme dama iwaihu'u'õ na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're apisutu, timreme nai õ nherẽ, te te dama ãma 're isadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã.

29E tawamhã isazei'wa norĩ hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, isazei'õ'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono õ di. E uburé te duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'mahârâ'wa na 're hâimana za'ra, isazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hâimana za'ra, isazei'wa norĩ 're ihâimana wẽ za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te isazei'wa norĩ hã marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

30Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tô ãne na hã 're hâimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama iwaihu'u'õ na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sõ'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono õ di. Tite mono bâ, te za misi si isazei'wa norĩ hã romhuri hã te te ãma tãma 're 'manharĩ za'ra.

31Tane nherẽ, romhuri hã danhipai u dama ipire norĩ zô si, te za sô 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa norĩ hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Aimawi na, wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, ã norĩ wasu'u nhipai u iwasu'u wẽ uptabi na hã, ãma 're i'anomro wẽ uptabi aba mono zéb da na hã.

1 Corĩtu 13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

1Ti'ai ãma hâiwa ãma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wẽ mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã, piza'a 're baihâ 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihâ za'ra mono wa, da te 're iwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. Ãne wamhã, marĩ dai õ di aré tô, dama 're ĩnhimirowasu'u mono zé hã.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono nherẽ, duré uburé roti hã ĩma waihu'u pese nherẽ, duré uburé rowaihu hã dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwaihu'u'õ hã ĩma waihu'u pese nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã tarére, wa aré 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Marĩ dai õ di tô aré, 're ĩhâimana mono zé hã. Ãté ĩma waihu'u pese di aré, te tãma nharĩ da, ẽtẽ 'rãihâ ma, si'ré da, tizabzém nhiti, 'Re ihâimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. Ãne da, 'Re ihâimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã, aré marĩ dai õ di tô duré, 're ĩhâimana mono zé hã.

3Duré uburé ĩnhibro hã isibrob'õ norĩ ma, te tãma 're anhomri mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're ihâimana mono zarinai õ wamhã, aré tô tarére hã, dama ãma 're ĩnhoprub mono zé hã. Duré isazei'wa 're ĩhâimana mono wa, da te 're ĩ'ruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi ĩzata da, duré dawi ĩsihâiba zawi õ nherẽ, tane nherẽ, aré duré tarére, ĩnhimi'manharĩ wẽ zé hã, ĩnhimizawi pese zé ĩma 're hâimana mono õ wamhã.

4E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu ãma za 're idahâimana za'ra mono zé hã. Isazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'ãma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra, da'ãma 're isiwãrĩ za'ra mono na hã. Duré marĩ na 're si'ruiwapari za'ra mono õ di za. Duré tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u pire na 're ihâimana za'ra mono na, 're si'madâ'â ze za'ra mono õ di za.

5Duré hâimana nhiséb ãna, da'ãma 're to za'ra mono õ di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono õ di za. Ãne isazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ihâimana za'ra mono zéb da hã.

6Isazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ihâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're idahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowẽ za'ra mono õ di za,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isazei'wa norĩ hã. 'Re idanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, sena na.

7Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawẽ'õ za'ra mono õ di za. Iwẽ si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawẽ za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ẽ na. Ãne isazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ihâimana za'ra mono zé hã za.

8Isazei'wa norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihâri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono tõ da oto. Duré isazei'wa norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme amo na te te dama 're irowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihâri. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na, da te 're irowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhihâri. Isazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utõrĩ waihu'u õ di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

9Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na, wa te 're irowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra õ di, uburé hã. Suru na, wa tô wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra õ di. Taha zama, wa tô duré suru na wa te 're waihu'u za'ra.

10Tane nherẽ, nimahã bâtâ na Zezusi hã apâ wei morĩ wamhã, isine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tâibâ za oto suru na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, wa te 're iwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tâibâ za oto suru na Ipẽ'ẽzani na, wa te 're irowaihu'u za'ra mono zé hã.

11Wa hã ai'uté na 're ĩhâimana mono ré hã, ai'uté mreme na, wa tô 're ĩmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata na, wa tô te 're rosa'rata aré, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Tane nherẽ, oto ĩprédu wamhã, ai'uté hâimanazém ne na, 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

îhâimana mono õ di oto. Wa tô oto rẽme pese, ai'utére ré 're îhâimana mono zé hã.

12Tane duré, wa norĩ hã dasi'madâ'âzé i'uzurire na ãma 're idasi'madâ'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai ãma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherẽ, nimahã na si, wa za 'râwi wa te 're 'madâ'â za'ra oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã. 'Re iwahâimana za'ra mono zém na, te te 're iwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za oto duré.

13Ãne, wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, isazei'wa norĩ nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã da te dasina 're i'umnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono umnhasi sina, iwẽ zô dasina 're idanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 're idanhimizawi pese za'ra mono zéb zama hã, si'utõrĩ õ di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ipire uptabi. 'Re idanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ipire uptabi na te za 're hâimana.

1 Corĩtu 14

Damreme dama iwaihu'u'õ na, 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasima 're isadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

1Asimizawi pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, iwẽ uptabi zô si. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, romhuri hã sipu'u pese na, isazei'wa norĩ ma, ãma 're sipawaptob za'ra mono da, te te tãma 're i'apisutu mono zéb zô zama hã, te za duré asima sô 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ ipire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na isazei'wa norĩ ma, da te 're irowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, iwẽ uptabi zô si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama iwaihu'u'õ na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama iwaihu'u'õ na hã. Ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama iwaihu'u'õ na si, 're mreme zusi mono wa, ta norĩ hã.

3Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na isazei'wa norĩ ma, te te ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za isazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhib'apito ãma siptete sina 're nomro mono da, pẽ'ẽ wẽ na. Taha zarina si, te za duré tãma 're rowẽ wairébé apâ, tiwi 're irobzei'õ za'ra mono zém hawimhã.

4Ni'wa hã simreme nai õ nherẽ, damreme dama iwaihu'u'õ na te te dama rowasu'u wamhã, 'râwip si te ta hã ãma sipawapto, Wanhib'apito ãma siptete na 're hâimana u'âsi mono da. Te te ãma dapawapto waihu'u õ di za, dama sadaihu'u õ wa. Tane nherẽ, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na isazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za wapari waihu'u za'ra, taha zarina oto ãma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhib'apito ãma ta norĩ hã siptete sina ãma 're hâimana za'ra mono da oto.

5Wa hã wa tô ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama iwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa tô duré te ĩsima 're aiwẽ uptabi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire na 're hâimana za'ra, isazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama iwaihu'u'õ na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sõ'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama iwaihu'u'õ na dama isadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're irowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto isazei'wa norĩ hã ãma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã.

6Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za ãma atẽme ĩmorĩ 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã atẽme ãma ĩmorĩ aba wamhã, duré damreme dama iwaihu'u'õ na si, 'Re ihâimana u'âsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tô i'uwaibaba, wa aré ãma aipawapto wẽ za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré ta hã, damreme dama iwaihu'u'õ na te aima isadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ĩwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'râwi oto ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da hã, marĩ dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma iwaihu'uzém na hã, duré 'râwi 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te iwaihu'u na hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã, duré isazei'wa norĩ hâimanazém na roti na hã.

7Ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnhihârâzé isurure hã ãma 're danhimnhihãsi mono wamhã, iwapari pibui pese na ãma 're danhimnhihãsi mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnhihârâzé hã. Duré, rowamremezé hã da te ãma 're rowamreme za'ra mono wamhã, iwapari pibui pese na, da te ãma 're rowamreme za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezé hã.

8Duré da'wapéi'wa norĩ zô, danhimnhihârâzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnhihãsi mono nherẽ, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama iwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tô. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te ãma 're ropé za'ra, nimomomhã.

10Daro mono bâ, te tô damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'râwi ãma 're idasisadaihu'u za'ra mono zéb da hã, dasimremezém na.

11Tane nherẽ, ni'wa hã damreme ĩma iwaihu'u'õ na, te te ĩma rowasu'u wamhã, ĩsiré a'uwẽ'õ na, wa za ĩsina waihu'u, ĩma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã isiré a'uwẽ'õ na, te za duré sina ĩwaihu'u, tãma ĩzadaihu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama iwaihu'u'õ na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te ãma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norĩ hã.

12A norĩ wa'wa hã bété. Ma tô sô 're asõpré u'âsi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono Tipẽ'ẽzani na hã, romhuri mono bâ te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã õhõ si 're hâimana za'ra mono õ di, ipire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Tahawa, romhuri iwẽ uptabi zô si, te za asima 're irob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha ãma si.

13Tahawa, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama iwaihu'u'õ na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za duré te te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, Ipẽ'ẽzani si romhuri te te tãma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norĩ ma hã, damreme dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, sõ'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

14Wasiré isazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa hã damreme ĩma waihu'u õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãma 're ĩmreme mono wamhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te ãma 're rosa'rata waihu'u mono õ di, ĩma waihu'u pese õ wa. 'Râwi ĩpẽ'ẽ na si, wa tãma 're ĩmreme.

15E niha tawamhã, i'uwaibaba si te 're i'manharĩ mono zéb da hã. Ĩpẽ'ẽ na, wa za tô tãma 're ĩmreme 'râwi, damreme ĩma iwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, wa za duré wamremezém na tãma 're ĩmreme, te ãma 're irosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Duré wasiré isazei'wa norĩ siré 're ĩnho're mono wamhã, wa za tô 'râwi ĩpẽ'ẽ na 're ĩnho're, damreme ĩma iwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa za duré wamremezém na 're ĩnho're, te ãma 're irosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Tahawa, ãne te za duré a norĩ wa'wa hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

16A norĩ wa'wa hã asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, ãté te za aipẽ'ẽ na si 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama iwaihu'u'õ na si, tãma 're aimreme zusi aba mono ré. Ãne wamhã, e niha te za aiwapari'wa norĩ hã ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ta norĩ hã.

17Ãne hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã wẽ nherẽ, tane nherẽ, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã ãma 're sipawapto waihu'u za'ra mono õ di, siptete sina Wanhib'apito ãma 're inomro u'âsi mono zéb da hã.

18Wa hã ĩsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ĩma iwaihu'u'õ na 're ĩmreme u'âsi. Taha zarina, wa duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi.

19Tane nherẽ, wasiré isazei'wa norĩ 're wasi'rã'õtõ mono ré, damreme dama iwaihu'u'õ na, ĩnhimirowasu'u hâ na te dama 're rowasu'u mono wamhã, e aré ibâ ãne hã, ãma 're idasipawaptob za'ra mono da hã. Mare di. Aré ibâi õ di, ĩma hã. Ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherẽ, damreme dama isadaihu'u pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, aré iwẽ ĩma hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na te dama ãma 're i'aroti mono zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Ĩsisãnawã norĩ, ai'uté norĩ hã siwa'ru te te sima 're irosa'rata za'ra mono ne, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, te aima ãma irowasu'u za'ra wa'aba zém na hã. Duré ai'utépré norĩ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono õ ne, te za aiwasété ãna 're anomro aba mo. Aihâimana prédub sina, te za asima ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

21Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã: “Darob amoi hawi te za ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, da te 're ĩzadawa wasu'u za'ra, dasimremezém na, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, damreme tãma isa'rese'õ za'ra na. Tane nherẽ, ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ĩwapari za'ra mono õ di za, po're ãna 're nomro u'âsi mono wa, ta norĩ hã.”

22Tahawa, damreme dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasima 're isadawa wasu'u za'ra mono zé, isazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pe hã te te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Isazei'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. Tane nherẽ, damreme uwaibaba, dama iwaihu'u pese na ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã, isazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ihâimana u'âsi mono za iwẽ na tãma 're isõprub za'ra mono zém na, te te sina 're iwaihu'u siromo za'ra mono zéb da hã, ã hã. Isazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã.

23Ãté asiré isazei'wa norĩ me, te za asiré asi'rã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã ãté te za damreme aima iwaihu'u aba õ na, ai'ahâ wa'aba na asima irowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã ãté tane ré, te za isazei'õ'wa norĩ hã, atẽme za'ra wa'aba asisi, isazei'wai hâimanazé, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Ãne wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'ãma rosa'rata za'ra wa'wa. Ãté te za ai'ãma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rã siwamnarĩ za'ra wa'aba newa.

24Tane nherẽ, ãté asiré asi'rã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ihâimana u'âsi mono, dama isadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahâ wa'aba na. Tane ré, isazei'õ'wa norĩ hã atẽme sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'râwi tipẽ'ẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã timremezém na te te oto iwapari za'ra zéb zarina, isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé, te te iwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za oto siwẽ'õ pese za'ra, tiwasété na isiwaihu'u za'ra zéb zarina.

25'Râwi sima si, te te 're irosa'rata za'ra mono zé hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, imana'rãmi hawimhã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tãma ipire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da. Tawamhã ãne te za oto ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: "'Re ihâimana u'âsi mono hã te nare asõ'a wa'aba, aima 're hâimana za'ra wa'wa." Ãne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, isazei'õ'wa norĩ hã.

Isazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono wa, marĩ i'uwaibaba si te te 're i'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

26Ĩsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sõ're za'ra wa'wa, isazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norĩ si te za duré isazei'wa norĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ si te za duré marĩ iwaihu'u'õ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma si, te te 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai õ nherẽ, te za duré ni'wam norĩ si 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima iwaihu'u za'ra wa'aba õ na hã. Ni'wam norĩ si te za duré aimreme aba na, te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sõ'awi, aré damreme aima iwaihu'u za'ra wa'aba õ na 'Re ihâimana u'âsi mono, da te aima 're isadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Asimiromhuri aba mono bâ, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo aihâiba mono bâ wa'aba, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

27Aihĩni 're ai'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã damreme dama iwaihu'u'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba na hã wamhã, wẽ di duré. Tane nherẽ, ta norĩ nhipai u hã asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

di za, damreme aima iwaihu'u aba õ na hã. Si'ubdatõ haré te za asima 're i'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norĩ hã atãma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hã sõ'awi te te aima ãma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa, asimreme na oto 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihâ na za'ra wa'aba.

28Tane nherẽ, ni'wa hã aimreme aba na aima iwasu'u pese aba 'wa da hã, asiré 're 'maihâimana aba mono õ wamhã, tawamhã, damreme dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã te za ari'iwi 're si'ubumro. Tipẽ'ẽ na si, te za 're mreme zusi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, damreme tãma iwaihu'u za'ra õ na hã.

29Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã aimreme aba na 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tô te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba na hã wamhã, wẽ di duré. Ãne wamhã, ni'wam norĩ hã asiré isazei'wa norĩ hã te za isimirowasu'u za'ra zém na te te sima ãma 're rowasu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hawib zô, tô sena zô, te te ãma iwaihu'u pese za'ra zéb da hã.

30Tawamhã duré, ni'wa hã te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, ãté ni'wa ihâiba amoi ma, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, tizadawa wasu'u hã, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. Ãne wamhã, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hã te za tinhimirowasu'u hã sazâ, õhõ si te te oto aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da.

31Taha zarina si, te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã sisãna'repsi asima 're isadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihĩni oto ãma 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã asi'uihâ na, duré aipẽ'ẽ wẽ wa'aba zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da oto.

32-33'Re ihâimana u'âsi mono hã, marĩ hã siwa'ru, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã, te te sima 're wa'awẽ mono õ di. Rowẽ na wawaimri wasiré 're wahâimana za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wa'awẽ. Tahawa, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba si, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'mahârâ'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madâ'â pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da, rowahutu u, 're dasi'rã'õtõ mono sidâpâsi, te te 're damreme nhihâri za'ra mono tõ da. Daro mono bâ isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, isadawa wasu'u'wa norĩ hã.

34Isazei'wa norĩ, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za ari'iwi dame 're si'ubumro, 're iwahâimana za'ra mono zéb zarina. Timro norĩ zapari, te za tô 're hâimana za'ra pi'õ norĩ hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na, Mozési ãne na te te ãma irob'ui'érézéb zarina. Tahawa, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te te sima 're robzanhamri za'ra mono õ di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tõ za'ra mono da.

35Pi'õ norĩ hã dasi'rã'õtõzéb ãma, rowahutu'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, tãma iwaihu'u za'ra õ hã te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hã te te ãma 're sadanharĩ za'ra, waimri si. Isazei'wa norĩ hã aihĩni 're asi'rã'õtõ aba mono ré, pi'õ norĩ hã timreme na te te dawi 're sihâri za'ra mono wamhã, wẽ õ di za, pi'õ norĩ mreme hã.

36E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã dawana waihu'u za'ra wa'aba bâ, te za ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarinai õ nherẽ. E a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni.

37Ãhã na te aima ãma irob'ui'éré za'ra wa'aba zé hã, ĩsi'uihâ na ĩnhimiroti na hãi õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, isimiroti zarina si. Ma'ãpé, ãne hã asi'uihâ na ãma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na asi'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré aimawi romhuri mono bâ, Tipẽ'ẽzani na te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Ãne na ĩnhimiroti na, ni'wam norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono õ wamhã, tawamhã, isazei'õ'wa na te za ta norĩ ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Tahawa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

39Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za ãhã wasu'u na hã aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama iwaihu'u'õ na, 'Re ihâimana u'âsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tõ da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono õ di za.

40Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, uburé marĩ hã te za i'uwaibaba si 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, ipibui pese zarina, aiwaimri wa'aba.

1 Corĩtu 15

Cristu ihâiwa'utuzé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zezusihi wasu'uwẽ na, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tô oto asima iwẽ za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da hã oto.

2Ãhã wasu'uwẽ hã te aima ãma 're iwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, asiptete sina 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono õ wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ãté 'Re ihâimana u'âsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono õ wamhã, te te 're i'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za.

3-4Zezusihi wasu'uwẽ hã danhipai u ipire uptabi hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ĩma 're irowasu'u za'ra mono zéb zarina. Ãne, Zezusihi wasu'u hã ipire uptabi hã: Cristu hã ma tô, u, wazada dârâ, uburé wawasété na 're iwahâimana za'ra mono norĩ zada. Taha pari, ma tô dasiwi sẽrẽ ni, u, ab're 're. Tawamhã bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô duré Imama hã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u, hâiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne ma tô tãma tiromhâiba, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã ibaihâ na te te ãma irob'ui'éré siromo za'ra zéb zarina.

5Tawamhã Zezusi hã hâiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tô sihâi'ré. Taha pari, ma tô duré tizadawa wasu'u'wa norĩ ma zama sihâi'ré za'ra, 12 na aré isiré 're inomro mono norĩ ma hã.

6Taha parimhã, ma duré tizazei'wa norĩ nho'a sihâi'ré, 500 na ihâiba za'ra norĩ nho'a, aihĩni norĩ siré ta norĩ hã si'ubumroi ré. Ta norĩ hã te zahadu dâ'â ãna 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ si, ma tô tidâ'â za'ra, umro na.

7Taha pari, ma tô duré Tiaguhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama isadawa wasu'u'wa da, za daro mono bâ te te isatõrĩ za'ra norĩ ma, sihâi'ré za'ra, uburé te te hâiba pibu za'ra da.

8Ĩma zama, ĩma robduma si, ma tô duré sihâi'ré, Zezusi hã. Ni'wa hã daza'u si poto wa, marĩ iwẽ uptabi hã dasiré te te sina i'uwaimrami õ ne, wa tô wa hã daza'u si Zezusi hã 'madâ, ĩtõmo na, ĩma sihâi'ré wa.

9Wa hã uburé ĩsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zapari, wa 're ĩhâimana, tãma ĩwapu za'ra na. E marĩ wa. Te sazei õ ré, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ ma, te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Tahawa, ibâi õ di aré, isadawa wasu'u'wa na, da te 're ĩwaptẽrẽ za'ra mono zé hã.

10Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ĩma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ĩhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ĩma tinhopru, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa tô te ĩsina tãma 're uwaimrami u'âsi. Uburé ĩsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô romhuri na te 're 'rãnhipai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ĩsi'uihâ na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô te te 're ĩpawapto, ãne na te dama 're romhuri mono da, ĩma isõprubzéb zarina si.

11Ãté, wa hã wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ hã. Ãté ĩsiré norĩ si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Ãne hã wẽ di, ĩma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, misire Zezusihi wasu'uwẽ hã wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra, tô õhõ si wa. Tô taha wasu'uwẽ si, ma tô oto 're isaze za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'wa hã.

'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

12Ãne, wa za duré ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: "'Re dadâ'â za'ra mono wamhã, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono õ di za, niwamhã. Mare uptabi di za." Ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. E ãne hã tô sena. Mare di. Cristu hã dâ'â nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono apâ te te ihâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, e niha te bété ãne na te te ãma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

13'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ idahâiwa'utu za'ra zé hã tô senai õ 'wa'âhã, e marĩ te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ ihâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na, te aré tô wama wasu'u za'ra. Ãne hã aré tô, wama za'ra hã aiwa.

14Duré, Cristu hã 'Re ihâimana u'âsi mono, sena na te te apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di, Zezusihi wasu'uwẽ, wa te dama 're iwasu'u za'ra mono zé hã. Taré 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di duré, Cristuhu ãma 're isasõmri za'ra wa'aba mono zé hã. Taré te aré 're isaze za'ra wa'aba mo, marĩ dai õ nherẽ.

15'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu hã 'Re ihâimana u'âsi mono, apâ te te ihâiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã. Senai õ 'wa'âhã, wa norĩ hã wazadawa nhipese na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ihâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimirowasu'u za'ra hã.

16'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ idahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu, apâ ihâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ihâiwa'utuzé hã tô senai
õ 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're isasõmri za'ra wa'aba mono zé hã,
aiwasété wa, asada idâ'â aba zém na, 're isaze za'ra wa'aba mono zé hã.
Ihâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwẽ'õ
pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi
aba mo, õne haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna.

18Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, uburé isazei'wa, 're idâ'â
za'ra mono norĩ hã te aré ipẽ'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana
u'âsi mono nhiti.

19Cristu hã apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, tô ibâre te aré wa'ãma 're dapẽ'ẽzé
uptabi za'ra, wasiré isazei'wa 're iwahâimana za'ra mono norĩ ãma hã. E
marĩ wa. Marĩ dai õ wa aré, wa te ãma 're isasõmri za'ra mono zé hã, marĩ
da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

20Tazahã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu
hã. E marĩ te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ihâiwa'utuzé hã.
Niwapsi uburé isazei'wa 're idâ'â za'ra mono norĩ hã, tô sena za apâ 'Re
ihâimana u'âsi mono te te ihâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi õ
di, ã hã.

21-22Duréihã aibâ hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na isisi hã. Taha nhirã na, te
oto dadâ'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Taha nhihudu si,
're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibâ marĩ iwẽ hã te te i'manharĩzéb
zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, ãne
na hã. Cristu na isisi hã. Taha ãma si 're inomro mono ma, te za
dahâiwa'utuzé hã tãma 're hâimana za'ra, õne u'âsi.

23Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morĩ
wapsi, te za isib'a'uwẽ norĩ hã tihâiwa'utu za'ra.

24-25Tawapsi, te za oto rob'rãsutuzé hã iwa waptãrã. Tawapsi te za uburé
dama ipire norĩ nhiptetezé hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai ãma uburé dama
roti'wa norĩ wi hã, hâiwa nhirõtõ na uburé ihâiba'õ norĩ wib zama. 'Re
ihâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norĩ ãma te te i'ai'utézéb u si, te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za Cristu hã te te 're da'ab'madâ'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma isib'a'uwẽ hã sõmri za'ra, õhõ si te te 're ab'madâ'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na.

26Dadâ'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'rãsutu ãma hã.

27Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré siro, Cristuhu ãma: “Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu, uburé marĩ hã pire na te te 're ab'madâ'â mono da, siwaprosi.” E tawamhã, pire na dama 're ihâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tãma 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u õ di, ãne hã. Tizapari'wai ma si, ma tô pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto.

28'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madâ'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, isapari 're hâimana mono da oto, Imama si te te oto 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

29Ãne, wa za duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, za idahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô â dawabzuri hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra, isazei'wa norĩ, â dawabzuri da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ ré, 're idâ'â za'ra mono norĩ upana, isazei'wa norĩ zu hâiwa'utu za'ra da. E marĩ da, ma tô bété ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono õ nherẽ. Ãne wamhã, e tô i'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

30Wa norĩ hã bété, Cristuhu ma, wa te 're iromhuri pese za'ra mono norĩ hã. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtâ sidâpâsi, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, da te 're iwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã senai õ 'wa'âhã, e marĩ da, wa aré bété wa te tãma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

romnhimimnhasi uptabi za'ra nherẽ. Marĩ dai õ di tô aré, tãma wanhimiromhuri za'ra zé hã.

31Ĩsisãnawã norĩ, awẽ sidâpâsi aré 're ĩdâ'â u'âsi mono nherẽ, wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi, iwasu'uwẽ na. Wa norĩ hã Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ĩtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne na hã.

32Éfézu ãma, ni'wam norĩ hã ma tô ĩzada tihâimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're iwairébé mono ne. Ta norĩ 'rata, ĩhâimana ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ĩwĩrĩ da newa. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ĩnhimiromhuri hã, Cristuhu ma hã, ĩma romnhimimnhasi nherẽ, te tãma romhuri wamhã aré. Ãne hã i'uwaibaba õ di tô aré, ĩma hã. Tarére aré, te 're iromhuri mono zé hã. Dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã, ti'ai ãma 're wahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono 'wa'âhã, i'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. Ãne danhimiroti wasédé hã: “Ãté romhutu na, wa za wasi'utõrĩ. Ãté awẽm na niha wamhã. Tahawa, ãhã na hã watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirõiwi da, wasazém na, duré âzé na.” Ãne wamhã, wa aré tô ibâre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã.

33Ãne wa, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hã tô sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da. Taha na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ ne te za oto 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo.

34Ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã 'râwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hã rẽme pese za'ra wa'aba da, aiwẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ihâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wa, dahâiba té wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Ãté ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne 're sisadanharĩ za'ra: “E niha te za merẽ 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ahâiwa'utu. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, 're dahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono nherẽ, e niha te za merẽ ãne nherẽ, apâ da'ahâiwa'utu.”

36E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're i'upa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, itomhâ 're si'utõrĩ mono õ nherẽ, 're 'wanhipré za'ra mono õ di.

37Duré, trigu 'rã hã da te 're zuri mono wamhã, duré aimawi amnho hã da te 're zuri mono wamhã, e iteihi zama te za isu da te 're zuri. Mare di. Inhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hã.

38Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te i'aropoto mono hawim haré, te te sima 're i'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

39Duré, ti'ai ãma uburé hâiba ré 're ihâimana za'ra mono hã aiwapsi õ di. A'uwẽ hâiba hã aimawi. Duré abaze norĩ hâiba hã aimawi. Duré pe'a norĩ hâiba hã, aimawi. Duré si norĩ hâiba hã aimawi.

40Duré, hâiwa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hâiba hã aiwab õ di, ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hâiba ne hã. Hâiwa ãma si, dahâiba hã wẽ uptabi di. Duré 'madâ'â zei uptabi di. Ti'ai ãma dahâiba hã wẽ nherẽ, duré 'madâ'â ze nherẽ, aiwab õ di, hâiwa ãma dahâiba ne hã.

41Bâdâ hã bété. Ta hã 'madâ'â ze ti. Wẽ uptabi di. A'amo hã 'madâ'â zei uptabi di duré. Uburé wasi hã hâiwa na 're isimasa mono hã, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherẽ, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono õ di, i'madâ'â ze da hã. Duré uburé wasi norĩ hã aiwapsi 're simasa mono õ di, i'madâ'â ze da hã.

42Tane duré, za niwa 'Re ihâimana u'âsi mono te te ida'ahâiwa'utuzé hã. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, itomhâ 're si'utõrĩ mono wapsi, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tô 're dahâiba si'utõrĩ za'ra. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõrĩ za'ra mono ãna, te za oto iré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

43'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're séme mono wamhã, wasété uptabi di, dahâiba hã. Duré, marĩ hã te te 'manharĩ waihu'u õ di dahâiba hã, marĩ dai õ wa oto. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wẽ uptabi di za oto. 'Madâ'â zei uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za iré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

44'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're iséme mono hã, ti'ai ãma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re ihâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, Ipẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa ãma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina.

45Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: "'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô aibâ hã poto 'rata, Adã na isisi hã. A'uwẽ hâiba na 're morĩ da, ma tô poto 'rata tô." Tane nherẽ, Adãhã ne te tô 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'â ãna 're danomro mono da, te te dama 're i'apisutu mono hã, Ipẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi.

46E tawamhã hâiwa ãma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai ãma dahâibazém na, te tô a'â iré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai ãma ré hã. Niwapsi te za hâiwa ãma dahâiba iwẽ uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

47Duréihã te te dama i'manharĩ 'rada hã aibâ na ma tô ti'a na 'manha, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ, taha uirĩ na si, ma tô aibâ aimawi hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma ipire uptabi hã, duré iwẽ uptabi hã.

48Uburé ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ hã te Adãhã hâiba ne, iré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na ihâiba 'manharĩ na'rata ne ré. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si hâiwa ãma za 're ihâimana za'ra mono norĩ si, te za hâiwa ãma 're imorĩ hâiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hâiba 'manharĩ sine ré.

49Wa norĩ hã, aibâ ti'ai 'manharĩ na ihâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré iré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we imorĩ hâiba ne iré 're wahâimana u'âsi za'ra. Tahawa, wa za oto isine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

50Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, sena na. Ti'ai ãma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawaprui ré hã, taha ré, hâiwa u iré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma ré wahâiba hã za wawi 're isi'utõrĩ za'ra mono hã, hâiwa ãma iré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata iré 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

51-52Marĩ hã aré dama iwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hâi'ré za'ra wa'wa, sõ'awi. Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõrĩ siromo õ di za, rob'rãsutuzé wana hã. Rob'rãsudu hã oto iwa iwaptã'ãzé waihu'uzéb da, danhimnhihârâzé da'rãsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahâiba ré 're iwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahâiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're idatõmo si'rãmi za'ra mono ne. Danhimnhihârâ hã da te wapari za'ra wi, ni'wam norĩ isazei'wa dawana 're idâ'â za'ra mono hã te za apâ ahâiwa'utu, dâ'â ãna oto 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ihâiba tiwi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahâiba ré 're iwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahâiba itém na isi'utõrĩ'õ na saprĩ za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

53Ti'ai ãma ré hã, wahâiba hã si'utõrĩ pese di. Tane nherẽ, wa za tô niwapsi wahâiba itém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're isi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ, u hã, iré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto, õne u'âsi.

54-55Ãne hã niwa za wama romhâimana za'ra wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã duréihã te te ãma irob'ui'éré siromo zahuré zéb zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, za apâ iwahâiwa'utu za'ra zém na hã. Ãne duréihã ãma irob'ui'éré siro hã: "'Re idadâ'â za'ra mono zém na, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re idadâ'â za'ra mono zé hã, e mahãta tawamhã te te da'ãma i'ai'uté za'ra zéb da hã. Mare di oto. Baba uptabi di. Duré, e mahãta te isiptetezé hã tãma 're hâimana oto, te te ãma 're ida'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Mare uptabi di oto, tãma hã."

56E marĩ wa, ma tô aré 're iwadâ'â za'ra mono zé hã siptete na wazada 're hâimana za'ra. Wawasété na 're iwanomro mono zéb zarina, ma tô aré tô siptete na wazada 're hâimana za'ra, te te 're iwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'érézéb zarina, 're wanomro wẽ mono õ wa, ma tô aré te te siwi 're wa'awẽ'õ pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

57Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Õhõ si, ma tô 're iwadâ'â za'ra mono zém na hã wama ãma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, iwẽ uptabi hã te te wazada i'manharĩzém na hã.

58Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, tahawa, te za asiptete u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Wanhib'apito ma, 're iromhuri za'ra wa'aba mono zé hã taréi õ di. Ãne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tãma 're iromhuri pese u'âsi za'ra wa'aba mo, asimi'ẽ na.

1 Corĩtu 16

Zeruzalẽ ãma isazei'wa norĩ ma, rob'uiprazé da te dasiwi i'rã'õtõzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Isazei'wa norĩ ma, rob'uiprazé hã asiwi i'rã'õtõ aba zéb da na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Galasia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma isazei'wa norĩ, daza'rui mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma, te tãma iroti za'ra zém na, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, duré a norĩ wa'aba zama ãne hã 'manharĩ za'ra wa'aba da.

2Dumigu sidâpâsi 're sãmra aba mono da, te za rob'uiprazé hã 're ipo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba mono bâ wa'aba. Aipawa'â hã suru na 're waibui wa'aba mono wamhã, suru na te za 're ipo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ẽtẽ na 're waibui wa'aba mono wamhã, sa'ẽtẽ na te za duré 're ipo'o za'ra wa'aba mo. Atẽme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rã'õtõ aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Ĩwana ré, te za asiwi 're i'rã'õtõ u'âsi aba mo dumigu sidâpâsi, ĩzô nomro siromo da.

3Tawamhã atẽme za'ra wa'aba ãma ĩwisi wapsi, asiwi ipisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za iré satõrĩ za'ra Zeruzalẽ u, asõprubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwi âri da. Rob'ui'éré ré zama, wa za duré satõrĩ za'ra, wa te iwẽsãmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'éré hã.

4Tawamhã ãté ĩzama wa za ĩsima rowẽ, Zeruzalẽ u ĩmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za isiré ĩmorĩ za'ra, asiwi ipisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paulu hã za datẽme imorĩzém na dama isiwasu'uzé wasu'u

5Wa tô ĩsima rowairébé, Masédonia u, a'â ĩmorĩ da, tame isazei'wa norĩ siré a'â ĩnhamra hutu da. Tawamhã Masédonia hawip si, wa za oto ãma atẽme ĩmorĩ 'wa, tamomomhã.

6Tawamhã atẽme ãma ĩwisi aba wamhã, ãté wa za a'â ai'ratab za'ra wa'aba ĩhâimana hâ. Ãté rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'ratab za'ra wa'aba ĩnhamra hâ pese za. Tamep si, te za asiwi ĩpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ĩmorĩzéb da hã, rowẽ na ĩmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba.

7Ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ĩnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ĩsina roti õ di. Ai'rata ĩnhamra hâ za'ra wa'aba da si, wa tô ĩsima wẽ. Ãne na dâ'âsina, awa'awi ãma atẽme ĩwisi aba õ di za. Nimahã na si, wa za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ĩnhamra hâ za'ra wa'wa, Wanhib'apito hã te te ĩma pisutu pese wamhã.

8Tahawa, wa za a'â ãme nhamra Éfézu ãma, Pẽtecosti na bâtâ nhisi hã za iwa iwaptã'ãzéb u, datoi 'manharĩzéb u hã.

9Ĩnhimiromhuri wẽ'õ'wa norĩ hã ahâ uptabi nherẽ, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ĩnhowa ropese ĩma, ãme te tãma 're iromhuri mono zéb da hã. Tahawa, ãmemhã ĩma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihi wasu'uwẽ na te dama 're iromhuri mono zéb da hã.

10Duré, Timotiu hã atẽme ãma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za, sina hâtâ'â ãna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're iromhuri mono ne, te duré taha zama te te tãma 're romhuri. Tahawa, te za asiwi isawi pese za'ra wa'wa.

11Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ihâimana mono newa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, ãma atẽme wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za ãma ana wa'wa, rowẽ na aihawi wa'aba hã wei morĩ da apâ, we ĩtẽme wisi su'u da. Tahawa, wa zahadu a'â sô mapari za'ra, isiré romhuri'wa norĩ zô zama.

12Wasisãnawã Apolu hã wa za duré aima ãma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tãma roti u'âsi, wasiré isazei'wa norĩ siré ãma atẽme morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te te sima rowẽ õ di, ta norĩ siré ãma atẽme imorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tãma hâimana õ wapsi, te za, u, ãma atẽme timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paulu hã roti na za te te oto dama i'rãsutuzém na rowasu'u

13Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za duré sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Asiptete sina te za duré ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

15-16Estéfanasihi ãma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, isõrõwa ãma isiré 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma zama. Ta norĩ hã ma tô sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're isi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ihâimana za'ra mono norĩ hã simi'ẽ na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madâ'â za'ra. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tahawa, ĩsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, isiré norĩ hã simi'ẽ na te te 're iromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

17-18Estéfanasi norĩ hã, Furtunatu norĩ me, Acaicuhu norĩ me, we ĩtẽme sihutu wamhã, ma tô ĩma rowẽ watobro. Wa hã ai'rata 're ĩnhamra aba mono õ wa, wa ai'ãma 're ĩpẽ'ẽzé u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ĩtẽme sihutu wa, ma tô sina ĩma rowẽ wazere za'ra, te te sina aima 're irowẽ zani u'âsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're iwasu'u wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

19Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa. Aquira hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Prisilaha me. Uburé isõrõwa ãma rowahutu u siré 're isi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono wa, te ãma asawi za'ra wa'wa.

20Ãme wasisãnawã norĩ 're isi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé ãma asawi za'ra wa'wa. Duré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, te za uburé asiré isazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

21Wa hã Paulu, ĩsi'uihâ na wa za oto aima rob'ui'éré na 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩnhib'rata na te ãma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

22Wanhib'apito zawi'õ'wa norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowẽ'õ te te tãma 're apisutu mono za. Wanhib'apito, apâ we aimorĩ su'u za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Wanhib'apito Zezusihi ma, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

24Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Corĩtu

2 Corĩtu 1

1Wa hã Paulu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĩtu ãma, iwasu'uwẽ u 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na isadawa para dama 're ĩhâimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwẽzéb uwaibaba. Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma irowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timotiu na wano nhisi hã.

2Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're i'anomro aba mono zéb da hã.

Paulu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

3'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapẽ hã i're wama 're simi'wara u'âsi mono da.

4Wa norĩ hã, Timotiuhu me, uburé marĩ ipire wa te 're sépata mono wamhã, te za tô te te 're wapawapto, wapẽ i're wama 're sa'wari mono da hã. Tahawa, wama waihu'u pese di oto duré, isarina, wa te 're idapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapẽ'ẽ nhimi'wara mono da, marĩ ipire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwapawapto mono ne, wa za tô wa norĩ zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapẽ hã i're dama 're simi'wara mono da apâ.

5Wa norĩ hã Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata tô, ti'ab ré Cristu hã te te 're irobzépata mono ne. Isine, wa te 're robzépata mono nherẽ, ta hã te za te te 're wapawaptob u'âsi, wapẽ i're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Wa norĩ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherẽ, tô wama 're rowẽ mono di. E marĩ wa. Wanhimiromhuri zarina 're isaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré isimipawaptobzéb zarina, aipẽ hã i're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norĩ hã wa te 're robzépata mono wamhã, te tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wapawapto, wapẽ i're wama 're sa'wari u'âsi mono da. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Paulu norĩ hã te te 're robzépata zahuré mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ipawaptob u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapẽ i're wama 're simi'wara u'âsi mono da.” Ãne te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo. Tahawa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Tawamhã te te 're iwapawapto mono ne, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipẽ i're aima 're simi'wara aba mono da.

7Ãne na, wa tô wa te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono za 're irẽme za'ra wa'aba mono õ na hã. Tahawa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, te te 're iwapawaptob u'âsi mono ne, apâ 're aipẽ'ẽ nhimi'wara u'âsi aba mono da.

8Wasisãnawã norĩ, wa duré wasima wẽ ni, wa te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma wahâimana ré, rowasédé hã wazada ihâimanazém na hã. Tame, wa te robzépata za'ẽtẽ uptabi wa, wa tô aré wasina rosa'rata ni, za wadâ'â da newa oto.

9Ãne, wa tô wasina rosa'rata ni aré: “Tô sena, wa za wadâ'â ni, romhutu na.” Tawamhã e marĩ da, ma tô ãne hã bété wazada hã tiromhâiba. 'Râwi wawaihu'u pese na 're wasi'madâ'â tõ mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tô ãne hã wazada tiromhâiba. 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ida'ahâiwa'utu mono da hã. Duré tãma hã waihu'u pese di, te te 're ida'ab'madâ'â mono da hã, rowasédé dazada 're hâimana mono wamhã.

10Ta hã ma tô wanho'reptu tô, wadâ'âzém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherẽ. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're iromhâimana wasété mono zém hawimhã. Tahawa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're iwanho'reptui mono da hã.

11A norĩ wa'wa hã wa'ãma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. Ãne wamhã, iwẽ na si te za tô wama 're sõprub u'âsi. Taha zarina, te za tô da'ahâ na ãma 're dawata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã, iwẽ na si wama 're sõprub u'âsi mono wa.

Paulu hã datẽme morĩ tõ da, te te ãma isaprĩzé wasu'u

12Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wahâimana nhipese na hã wa'ãma siwi tihi. Tane nherẽ, senai õ di ta hã. Wa norĩ hã 'râwi wapẽ'ẽ na 're wasiwẽ'õ mono õ di. E marĩ wa. Marĩ hã wa te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ wa, 're iwahâimana wẽ u'âsi mono zarina. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ iwẽ si, wa tô wa te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa ãne na hã 're wahâimana oto.

13-14Wa te ãma aima irob'ui'éré za'ra wa'aba zé hã e pire di, 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, duré ãma iwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wazadawa nhipese na, marĩ na wa te ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba õ wa, aimawi na wa te ãma aima 're roti za'ra wa'aba mono õ wa duré. Ãne na hã sena na 're iwahâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di. Tane nherẽ, wa tô wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, nimahã na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhipese õ na 're iwahâimana mono na hã. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hã nimahã bâtâ na apâ we imorĩzéb ãma, wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norĩ hã za duré ai'ãma iwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tô taha bâtâ na hã.

15-16'Re ĩhâimana mono zém na, ĩwẽsãmri za'ra wa'aba newa, wa tô aré ĩsima rowẽ, ã hawi Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, apâ ĩmorĩ wamhã, ãma atẽme ĩmorĩ aba na, te sahu da duré. Masédonia u we ĩmorĩ 'rata wa, ãma atẽme ĩmorĩ aba ne, duré ãma atẽme ĩwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima rowẽ aré. Ãhã wamhã, te aré asiwi ĩpawapto wa'wa, Zudéa u ĩmorĩzéb da hã. Ãhã 'wa'âhã, te aré tô oto maparane ĩnhimipawapto wẽ zé hã tihâiba aima za'ra wa'aba, ĩnhimiromhuri na hã.

17Tane nherẽ, ãma atẽme ĩmorĩ aba zém na, te sahu õ di, Masédonia hawi apâ ĩmorĩ ré, ãma atẽme ĩsipai waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Marĩ hã ĩma hâimana wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na ãma saprĩ, ãma atẽme ĩmorĩ aba tõ da a'â. Ãne wa, ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô ĩ'ãma rosa'rata wasété za'ra, ĩzadawa nhipese na hã, ĩmreme hã tô senai õ newa. E ĩnhimirosa'rata na 'râwi te ĩsiwi ro'wa'rutu wa, wa tô ãne hã ĩsima pisutu, ãma atẽme ĩmorĩ aba tõ da hã. Mare di. E isazei'õ'wa norĩ hã sima si 'râwi te te 're irosa'rata za'ra mono ne, wa tô ãne hã ĩsima pisutu. Mare di. Ãne wab õ di. Isazei'õ'wa norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, awa'awi te za te te dawi ãma 're saprĩ za'ra, simirosa'rata na saprĩ pese wa, ta norĩ hã. Isimiropisutu na ropsi'âri õ nherẽ, te za te te dama 're nharĩ za'ra, siwa'rãmi. E ãne, 're ĩhâimana mono zé hã, wa hã. Mare di. Ãnei õ di.

18'Re ihâimana u'âsi mono hã, dama umnhasi uptabi di. Niwamhã dama sadawa nhipese õ di. Ta hã ma tô ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Tahawa, wa hã nimahã na hã aima ĩzadawa nhipese za'ra wa'aba õ di. Te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, taréi õ di. Ĩnhimirosa'rata waptu na hã te duré ãma 're saprĩ mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Zezu Cristu hã bété, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã tinhimiroti ahâ na te te ãma 're azaprĩ mono õ di. Tô õhõ si isimiroti hã te tãma 're hâimana. Tane duré, wa norĩ hã isadawa wasu'u'wa norĩ hã, Sila norĩ me duré Timotiu, tô i'uwaibaba si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ me hã, wa tô wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hã.

20'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ na te te dama 're i'aropisutu mono zé hã ahâ uptabi nherẽ, ma tô Zezu Cristu hã pisutu, uburé te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono da hã. Tahawa, Zezusi hã wama umnhasi di oto, uburé te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zém na hã. Wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono wamhã, wa 're wamreme zusi, ãne: “Tane tô.” E marĩ te wasu'u, ã hã. Cristu, tô sena uburé marĩ na te te wama 're i'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norĩ hã isadawa wasu'u'wa norĩ sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, iwasu'uwẽ wasu'u na hã.

21'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu ãma 're wahâimana za'ra mono da. A norĩ wa'aba zama, te duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô wapisutu za'ra, iwasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da.

22Tipẽ'ẽzani hã ma tô duré te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ 're, wama 're ihâimana za'ra mono da hã. E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra, Ipẽ'ẽzani hã wapẽ'ẽ 're, 're ihâimana mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're iwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, Ipẽ'ẽzani hã wapẽ'ẽ 're, oto 're sãmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, sena na za te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zém na hã, uburé te te wama 're i'aropisutu mono zéb zarina.

23Wa hã apâ ĩmorĩ wamhã, ãma atẽme ĩsipa za'ra wa'aba õ di tô, Corĩtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihâ za'ra wa'aba tõ da, ãma atẽme ĩwisi aba õ di tô, apâ hã. Tô sena, wa ãne hã aima ĩsiwasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Tahawa, ĩzadawa nhipese wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te za tô ĩ'azâ pé niha hã wamhã.

24E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bâ, te za bété wanhimiroti hã 're isaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina ãma 're anomro aba mo, Cristuhu ãma, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono ãna. Taré, wa wasiré wa te tãma 're romhuri za'ra, ato sina ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2 Corĩtu 2

1Ãne wa, wa tô ĩsima ãma saprĩ, apâ ãma atẽme ĩmorĩ aba tõ da a'â, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherẽ, ĩmreme na te duré aihâ za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tõ da. Ãma atẽme za'ra wa'aba ĩmorĩ 'rata wamhã, ĩnhimiroti na te aihâ za'ra wa'aba zém na hã ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Ãne tõ da duré, ãma atẽme ĩmorĩ aba õ di za a'â.

2Ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba 'wa'âhã, ãté te aré duré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba wa. Ãne wamhã, e 'wam norĩ te aré duré sina ĩma rowẽ wazere za'ra, ĩwi robzei'õ pese wamhã. Ãté aré ni'wai õ di, te te sina ĩma irowẽ wazere da hã. E marĩ wa. A norĩ wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa.

3Ãne wa, wa tô rob'ui'éré si ãma aima sõmri za'ra wa'wa a'â, te ĩsina iropisutuzém nhibrob're. Wa tô duré ĩsima rosa'rata, ãne: “Ãté itẽme ĩmorĩ za'ra wamhã, te za ĩwi tirobzei'õ pese, ĩnhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. Ãne wa, wa za rob'ui'éré si tãma sõmri za'ra a'â. Tawamhã ĩnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ĩto sina, wa za itẽme ĩmorĩ za'ra oto. Ãne wamhã, tãma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hâimana za'ra, ta norĩ hã.” Ãne wa tô ĩsima rosa'rata, ai'ãma za'ra wa'aba hã. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono õ di. E ãne hã i'uwaibaba, ĩma hã. Mare di. I'uwaibaba õ di. Tahawa, wa tô a'â rob'ui'éré si ãma aima sõmri za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Te ãma aima rob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tô ai'ãma robzépata za'ẽtẽ za'ra wa'wa, ĩpẽ'ẽ 're. Ãne wa, ĩpẽ'ẽzé uptabi di. Tahawa, wa tô duré aiwa'õ. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Ãne da hãi õ di. Ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Aibâ ãma, iwasédé hã da te oto 're i'madâ'â za'ra mono õ zé wasu'u

5Ni'wa hã, asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono hã misi ma tô tihâimana wasété na sina ĩwi robzei'õ. Tane nherẽ, e ĩwi si ma tô tirobzei'õ. Mare di. A norĩ wa'aba wi zama, ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa suru na, aibâ 're ihâimana wasété mono paramhã. E aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa tô ãne na hã aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Suru na ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Ĩwi si sa'ẽtẽ na hã ma tô tirobzei'õ pese, tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono wa, ta aibâ hã.

6Õ aibâ hã ma tô asiwi iwẽ'õ za'ra wa'wa. Ai'ahâ na ma tô duré asiwi iwaihu'u 'wa ta hã, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wa, asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da a'â. Ãne hã tô wẽ di asiwi i'manharĩ 'wa hã.

7Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã iwasédé hã ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tâibâ. Ma tô siwẽ'õ, tiwasété na hã. Apâ te za asiwi i'âri wẽ wa'wa, robze na asiré 're hâimana aba mono da oto apâ. Tiwi robzei'õ pese wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te rẽme tõ da, te za apâ asiwi i'âri wẽ wa'wa.

8Tahawa, ma'ãpé asiwi pawapto wẽ wa'aba, aima isawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'õ u'âsi 're hâimana tõ mono da, asiti za'ra wa'aba.

9Ĩnhimi'ui'éré 'rata na, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa, aibâ hã tô õ hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da. Ĩnhimiroti si 'madâ'â za'ra wa'aba zô, wa tô aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, aibâ hâiba na hã.

10A norĩ wa'wa hã, dawasédé da te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hã oto da'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzama te oto da'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za tô. Tahawa,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aibâ hã tiwasédé ipire hã tô sena te te 'manharĩ wamhã, wa za tô ĩsima pisutu, asarina wa'aba, iwasédé hã te oto ãma 're 'madâ'â tõ mono da, simisutu ato sina asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da apâ. Cristuhu nho'a, wa ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, iwasédé hã za te oto ãma 're i'madâ'â mono õ na hã, aibâ ãma.

11Aibâ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ mono zém na hã, wa te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tõ da, wa te wasima pisutu za'ra õ wamhã, Satanasi hã te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marĩ na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré isazei'wa norĩ wi, robzei ãna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hã wama waihu'u pese za'ra di. Tahawa, wa za tô wasima pisutu pese za'ra ni, iwasédé hã wa te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tõ da, aibâ ãma hã.

Paulu hã Trowadi ãma sãmra ré, hâtâ'â na isãmrazé wasu'u

12Ãne wa za duré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Trowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô mo, tame Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama wasu'u da. Tamomo ĩmorĩ wamhã, Wanhib'apito hã ma tô ĩma 'ridawa ĩnhowa, tame te oto tãma romhuri da.

13Tane nherẽ, wa tô ĩhâtâ'â sina ĩhâimana, wasisãnawã Titu hã ĩzô sãmra õ wa, tame te sõpẽtẽ da nherẽ aré. Tahawa, wa tô õne haré ta hawimhã mo, Masédonia u we ĩmorĩ da hã.

Wedewa'u isadazei uptabi hã dama 're isadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwẽ na da te ãma 're iropéi mono zé wasu'u

14Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're ĩwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahâ nho'a sisarina te te 're isimroi mono ne, taha ma si wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ si daro mono bâ wa te dama ãma 're ropéi mono da, Cristu hã aihĩni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u isadaze hã da te 're zata za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa, 're isadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama ãma 're ropé, Cristuhu wasu'uwẽ hã.

15-16Wedewa'u isadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're iwẽ wairébé mono ne, te duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wẽ te. Tane nherẽ, aiwa da te dasima 're wẽ za'ra mono õ di, Cristuhu wasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ hã iwasu'uwẽ te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipẽ'ẽ 're dâ'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Marĩ hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're iwẽ'õ za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, iwasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ si iwasu'uwẽ te te sima 're iwẽ za'ra mono norĩ si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hâiwa ãma i'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norĩ ma si, tãma 're wẽ u'âsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwẽ hã, marĩ isadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're iwẽ wairébé mono ne. E 'wa hã 're hâimana mono bâ, si'uihâ na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwẽ na romhuri na te te ãma 're i'uwaimrami mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hâimana õ di.

17Ni'wam norĩ hã 're simarĩ ahâ za'ra mono da si, te 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã ta norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono õ di. Duré marĩ aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono õ di wa norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tô wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, ãne da, te te sima wapisutu za'ra wa, ta hã.

2 Corĩtu 3

'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama iropisutuzép té wasu'u

1Ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'ãma irosa'rata za'ra wa'wa ãté, 'râwi wasina iwawatazém na hã. E wanhimiromhuri na wawasu'u na rob'ui'éré ré, wa tô wasi'uihâ na hã ãma atẽme za'ra wa'aba iré hã wanem ni, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na, wa te dama 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'éré ré hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za atẽme 're sihutu 'wa, nima hawimhã, isimiromhuri wasu'u na rob'ui'éré ré hã. Duré aihawi wa'aba hã, isimiromhuri na dama 're iwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norĩ hã 're nomro, nimomo. Tane hãi õ di, wa norĩ hã.

[2]Darob amoi u, 're wane mono wamhã, asimirob'ui'éré za'ra wa'aba ré, 're wane mono õ di, da te dasiwi 're iwawaihu'u mono zéb da hã. Mare di. Cristuhu wasu'uwẽ na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na dama 're iwahâimana mono na hã.

[3]Wanhimiromhuri zarina si, Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're iromhuri mono zém na hã, danhimirob'ui'éré hã da te 're sõré za'ra mono wa, marĩ hã da te ãma 're iwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherẽ, marĩ na da te 're irob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono õ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã isi'utõrĩ'õ pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 're isaze za'ra wa'aba mo. E ẽtẽ tõmo baihâ na rob'ui'éré zarina, ma tô 're isaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã marĩ hã aipẽ'ẽ 're te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô oto 're isaze za'ra wa'aba mo, Cristu hã.

[4]A norĩ wa'wa hã wanhimiromhuri zarina, ma tô oto 're isaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi iwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're iromhuri mono na hã. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô wa norĩ hã sena na wasina waihu'u ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a.

[5]E wa norĩ hã wasi'uihâ na wama waihu'u pese di ãne hã, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're irowasu'u mono zéb da hã. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwasu'uwẽ na, wa te dama 're iromhuri mono zéb da hã, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da.

6Taha si ma tô te te 're wapawapto, te te dama iropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wẽ mono da. E niha tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã. E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré, te wasu'u, ã hã. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina 're idanomro mono zép té, te wasu'u, ã hã. Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're danomro mono nherẽ, e taha zarina te za 're dasisõ'reptu za'ra, ropipa hawimhã. Mare di. Ni'wa hã te te sina uwaimrami waihu'u õ di, Mozésihi nhimi'ui'éré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã da te 're saze za'ra mono wapsi, te za Ipẽ'ẽzani hã te te 're da'anho'reptu ropipa hawimhã, rowẽ na isiré 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

7-8Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti na rob'ui'éré, ẽtẽ tõmo baihâ na, Mozésihi ma, te te sõmri da. Rowa'a za'ẽtẽ na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã itẽme wi, Mozésihi u hã. Tawamhã Mozési hã ẽtẽ tõmo baihâ na rob'ui'éré te te mrami pari, Izaraéu nhihudu norĩ u sa'a hawi apâ te te itẽme iré si'ra za'ra wamhã, i'ubu na hã rowa'a hã sa'ẽtẽ di. Sa'a hawi, morĩ ré, i'ubu na rowa'a hã suru na sipari nherẽ, tawamhã, Izaraéu nhihudu norĩ hã titõmo na te te 'madâ'â waihu'u za'ra õ di, Mozési hã. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã ẽtẽ tõmo baihâ na rob'ui'éré hã, isimirowa'a ré, Mozési hã te te datẽme ãwisi nherẽ, wẽ nherẽ, taha si, da te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're dasisõ'reptu waihu'u za'ra mono õ di. Isimiroti 'rada hã wẽ nherẽ, taha nhipai u wẽ uptabi di, Ipẽ'ẽzani nhimipawaptobzé hã, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idanomro u'âsi mono zéb da hã, rowẽ uptabi ãma hã.

9'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na ẽtẽ tõmo baihâ na rob'ui'éré hã Mozésihi ma, te te isõmri hã wẽ nherẽ, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'awẽ'õ. Tane nherẽ, te te oto dama iropisutuzép tép si hã iwẽ uptabi. E marĩ wa. Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te oto 're wa'awẽsãmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa, Wamama hã.

10Duréihã Mozési hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré ẽtẽ tõmo baihâi ré, te te si'rai wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te, rowa'a na te iré mo, wẽ wa, isimiroti hã. Tane nherẽ, rowa'a hã ma tô ai'utõ. 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép tép si, wẽ uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwẽ na hã.

11'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wẽ wa, ma tô Mozésihi hâiba na tirowa'a, ẽtẽ tõmo baihâ na rob'ui'éré hã te te mrami ré hã. Tane nherẽ, ãma ronomro hâ õ di, rowa'a na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép tép si wẽ uptabi di, taha si 're si'utõrĩ waihu'u mono õ wa za, te te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u wẽ hã.

12'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã, niwamhã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madâ'â u'âsi. Tahawa, wapahi ãna, wa tô wa te dama 're wasu'u u'âsi.

13Tawamhã Mozési hã ma tô 'rã ubu ré datẽme simasisi, i'ubu na rowa'a hã tiwi isi'utõrĩ na te te siwi waihu'u za'ra tõ da, Izaraéu nhihudu norĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhiséb ãna, wa za tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra, niwamhã ta hã dawi 're si'utõrĩ mono dai õ wa za.

14-15Duréihã Izaraéu nhihudu norĩ hã ma tô 'rãihatob za'ra. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, niha te te sina tãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Ta hawim haré, te zahadu da'rã ubu ré 're idahâimana za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'éré hã te te sima 're sõré u'âsi za'ra, rowahutuzéb ãma, isimiroti 'rada hã te te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, ta norĩ hã. Tane nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're idahâimana za'ra mono ne 're hâimana za'ra, ta norĩ hã.

16Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're idahâimana za'ra mono ne, 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

17Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipẽ'ẽzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowẽ na ãma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihâ na wa te wasina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zém na, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono tõ da, duré taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

18Wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahâimana za'ra. Tahawa, Wanhib'apito 're imorĩ wẽ uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Ipẽ'ẽzani te te 're iwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're iwanomro wẽ mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra, isine ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã.

2 Corĩtu 4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

1'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, isadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Tahawa, wawi 're robzei'õ mono ãna, wa tô 're wahâimana u'âsi.

2Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahâimana nhipese sina dawi 're wahâimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tô wa te wasiwi 're awẽ'õ. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu mono õ di. Õhõ si, wa tô sõ'awi wa te dama 're wasu'u u'âsi, sena na, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Ãhã zarina, te za 'râwi dapẽ'ẽ na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipese ãna, 're iwahâimana mono zém na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're iwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi zahadu 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, 're inomro u'âsi mono norĩ wi hã.

4Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tô Wa'uburé hã ipo're'õ norĩ nhib'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hâimana za'ra mono da. Tahawa, Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi nherẽ, rob'uiwẽzém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherẽ, te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wẽ uptabi nherẽ, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ di, sena na iwasu'uwẽ na hã.

5Wa norĩ hã wa'ãma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te ãma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono õ di. Zezu Cristuhu si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norĩ hã aima romhuri aba 'wa na hã 're wahâimana. Zezusihi si 're isazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tô wa norĩ hã wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

6Duréihã ropoto na'rata hawimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô tinha, ãne: “Ãhã na hã robra si 're asa'wari mono nherẽ, oto airowa'a na.” Ãne te tinha. Tane ma tô duré wapẽ'ẽ 're, te te wama 're arowa'a oto, isadawa wasu'u hã wa te oto ãma 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Cristu hã ma tô wama waihu'u za'ra, Imama 're imorĩ wẽ uptabi na hã.

7Ãté ni'wa hã te za marĩ iwẽ uptabi hã iwa'âbâ za'ẽne hã piza na zé'a 'manharĩ 're tisẽ, piza isipo'o pese wa, i'manharĩ uwa wa. Tane duré, wa norĩ hã wahâiba nhib'uware nherẽ, wa marĩ iwẽ uptabi hã wa te dama 're wasu'u, tô Cristuhu wasu'uwẽ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si iwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'ãma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tõ da.

8Ropire wazô 're wairébé ahâ mono nherẽ, te te wa'ãma 're ai'uté waihu'u za'ra mono õ di. Duré wa'rã 'remhã rosa'rada wama ahâ za'ra nherẽ, 're wahâtâ'â za'ẽtẽ za'ra mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Wazada hã ahâ di wanhitob'ru norĩ hã. Tane nherẽ, da te 're iwarẽme za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono õ di. Te duré da te 're wa'ahâri sa'ẽtẽ uptabi. Tane nherẽ, wazô 're rob'é'é waihu'u mono õ di.

10-11Da te dasiwi wapãrĩ da si, te da te wa'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra aré, Zezusi hã da te dasiwi iwĩrĩ ne da. Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana. E marĩ te wasu'u tawamhã, da te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi mono nherẽ, wadâ'â'õzé hã. Cristu hã dâ'â nherẽ, apâ ihâiwa'utuzé, te wasu'u, sena na iwaihu'u pese zéb da hã.

12Tahawa, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awẽ sidâpâsi wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana u'âsi. Taha zarina te za oto a norĩ wa'wa hã rowẽ na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono siré si.

13Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: “'Re ihâimana u'âsi mono hã wa tô te ĩsina 're umnhasi, te te 're ĩpawapto mono da. Tahawa, ĩmreme ãna 're ĩhâimana waihu'u mono õ di. Wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, isimiroti hã tô sena wa.” Ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'éré, ibaihâ na hã. Tane duré wanhimirosa'rada hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa isadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa.

14Wanhib'apito Zezusihi hâiwa'utu'wa hã te za duré wahâiwa'utu, Zezusihi ãma si 're wahâimana mono wa. Tawamhã asiré za'ra wa'aba te za sitẽme wazaprõ, hâiwa u. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

15Wa norĩ hã ai'madâ'â sina za'ra wa'aba, wa marĩ hã ahâ na wa te 're sépata. Tawamhã Cristuhu wasu'uwẽ na daro mono bâ wa te 're da'apawapto mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina, da'ãma 're isiwãrĩ mono zé hã, wa za wa te dama ãma 're aropé, da'ahâ uptabi na oto iré 're dahâimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahâ na ãma 're dawata za'ra oto, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã, tinhoprubzéb zarina, da'ãma 're siwãrĩ mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Datõmo na dama i'madâ'â waihu'u'õ zô, da te 're irob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

16Tahawa, niwamhã wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di. Tô sena ãne hã mare uptabi di. Awẽ sidâpâsi wahâiba prédubzéb u, duré wahâiba téb ré wanhiptetezé hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherẽ, wa wapẽ'ẽ 're apâ 're wanhiptete u'âsi. Tahawa, tô wawi hã 're robzei'õ waihu'u mono õ di tô.

17Ti'ab ré, wa za tô wa te 're robzépata a'â. Tane nherẽ, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono iwẽ uptabi na hã duré ipire uptabi na hã te te wama 're wa'âbâ, isi'utõrĩ'õ na. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ẽtẽ mono nherẽ, taha nhipai u wẽ uptabi di za, iwẽ na te te wama iropisutu siromo zé hã.

18Uburé marĩ hã ti'ab ré, datõmo na da te 're i'madâ'â za'ra mono si hã, si'utõrĩ pese di. Hâiwa ãma marĩ hã datõmo na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ si, 're si'utõrĩ waihu'u mono õ di za. Te za 're hâimana u'âsi za'ra. Tahawa, ti'ab ré datõmo na da te 're i'madâ'â za'ra mono zô si, wa te 're rob'ruiwapari mono õ di za. Datõmo na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zô si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

2 Corĩtu 5

1Wahâiba hã 'ri na, wa za oto ãma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmorĩ mono ré hã, romhâ 'manharĩ na 'ri hã iwa 're dasi'ubumroi hutu mono pari, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai ãma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. 'Ri iwẽ uptabi hã dama 're simasam hâ mono da, te za duré iwẽ na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, iwẽ uptabi hã, hâiwa ãma za wawi 're isi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ hã, taha ré si oto i'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

2Ti'ai ãma wahâiba ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hâiwa ãma wahâiba itém na za oto 're iwahâimana za'ra mono zéb zô, ãme ti'ai ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'uza ihâ tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're irob'ruiwapari za'ra mono ne.

3Ai'uréiwi 're danomro mono wa, dama 're idanhiséb za'ra mono ne, hâiwa ãma hã wahâiba ãna 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wahâiba téb ré si, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra.

4Ti'ai ãma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono õ di za. Ti'ab ré, wa za tô 're wawazidi za'ra, wa te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'â su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hâ. Mare di. Ãne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. Tane nherẽ, wa za tô sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba itém na isi'utõrĩ waihu'u'õ na, za te te wama ãma 're i'azaprĩ mono zéb zô. Ãne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono da nherẽ, wa za taha wa'rãmi isi'utõrĩ'õ ré 're wahâimana u'âsi za'ra.

5'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô te te wama 're apisutu siro, ãne hã. Tipẽ'ẽzani hã ma tô te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ité hã za te te wama 're i'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

6Tahawa, wa za 'Re ihâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're isi'utõrĩ za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'â hâiwa ãma Wanhib'apito 're isãmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama.

7Wa norĩ hã, uburé marĩ hã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te wama 're i'anhomri mono hã, ti'ab ré watõmo na romhâ ré, wa te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono õ di. Uburé te te sima wa'ãma 're i'aropisutu mono zém na, wa te 're isaze za'ra mono zéb zarina si, wa ãma 're wahâimana za'ra, watõmo na wa te wasisõwa 're 'madâ'â za'ra mono õ nherẽ, romhâ ré.

8Wa norĩ hã wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marĩ wa. Ti'ab ré, wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ pese za'ra mono nherẽ, wẽ uptabi di za, taha

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhowa're're, hâiwa ãma Wanhib'apito 'rata 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

9Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're iwahâimana za'ra mono zém na, wa'ãma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai ãma wahâiba i'ratare ré, duré hâiwa ãma wahâiba itéb ré.

10E marĩ wa, wa za ãhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hã. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wẽ na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai ãma uburé marĩ, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, iwẽ na, duré iwasété na.

'Re ihâimana u'âsi mono hã da'ãma 're isiwadi mono zé wasu'u

11Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô Wanhib'apito hã wa te wasiwi 're wazé. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norĩ hã marĩ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're iwahâimana za'ra mono zém na hã. Tahawa, iwẽ si, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã, tãma waihu'u pese di duré. Ãne na hã sena na aipẽ'ẽ 're, ãté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré.

12-13Ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hâimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wẽ te, te sina 're wata za'ra. Ta norĩ hã ma tô wanhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherẽ, wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rada hã, ta norĩ hã te te wawi 're waihu'u za'ra mono õ di. Tahawa, te ta norĩ hã te te wa'ãma dama 're romnomri za'ra, ãne: “Paulu norĩ hã simiza'rese ãna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'rãihaiwamnarĩ za'ra.” Wẽ di. Tane nherẽ, wa norĩ hã wa za tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimiromhuri na ãma 're wawata za'ra mono da. Ta norĩ hã te duré ãne te te wa'ãma dama 're romnomri za'ra: “Paulu norĩ hã te simirosa'rata nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra, isimiroti hã sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono da.” Wẽ di. Wa'ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

romnomri wasétézé 're hâimana mono nherẽ, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimi'ẽ na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa ãne hã aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada iwẽ hã da te wa'ãma 're iwaihu'u za'ra mono da si, iré 're iwahâimana za'ra mono hã 'râwi.

14Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra, da'ãma. Wa norĩ hã wasima si, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono õ di za. Dawasété wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hã uburé dazada dârâ da'upana, dawasété wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihâ na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono õ wa.

15Ãma 're inomro té mono norĩ hã, sima si ãma 're hâimana za'ra mono tõ da, ma tô dazada dârâ, Cristu hã. Taha zarina, te za sada idâ'â za'ra ma si, duré sada ihâiwa'utu za'ra ma si hã 're hâimana za'ra, Cristuhu ma.

16Ãne wa, ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're idahâimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. Isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tô aré te 're rosa'rata, Cristu 're ihâimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherẽ, taha zarina, te ãma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hã.

17Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihâiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're idapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hâimana za'ra. Tahawa, te za 're inomro 'rata mono zé hã tãma 're si'utõrĩ za'ra. Ãhã wamhã, 're ihâimana 'rata za'ra mono zé hã tâibâ za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're idahâimana téb za'ra mono zém na si 're hâimana za'ra, iwẽ na si.

18Ãne hã ma tô iwẽ si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ãma 're iwanomro mono zép téb da hã. Isitob'ru na, wa tô aré tãma 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, Cristuhu dâ'âzém na, ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama isadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré wama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pisutu za'ra, wa te da'ãma 're iromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'ãma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

19Cristuhu dâ'âzém na 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'ãma 're ipo're pu'u mono õ zéb zarina hã. Ma tô oto wama pisutu za'ra, ãne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

20Tahawa, ma tô Cristu hã datẽme wazatõrĩ za'ra, isadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ãne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: “Ma'ãpé, 'râwi asi'madâ'â za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma siwadi za'ra wa'aba da oto.” Ãne na ma tô wa'u'âbâ te te dama 're aroti pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

21Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô wasété ãna 're hâimana u'âsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô uburé wawasédé, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hâiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, te te oto 're iwa'awẽsãmri mono da hã.

2 Corĩtu 6

1Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono siré, wa te tãma 're iromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima ãma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sõprub za'ra wa'wa, iwẽ na hã. Tahawa, isazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa iwa'rãmi asina tãma 're i'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

2Duréihã Izaia hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ãne: “Ai'ãma ĩpẽ'ẽzézéb da, bâdâ te ĩsima ipisutuzém na, wa tô aiwapa. Te i'asõ'reptuzéb da, bâdâ hã iwa waptã'ã wamhã, wa tô aipawapto tô.” Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bâdâ ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihâ na asima tiwi waptẽrẽ za'ra wa'aba da, duré te te asõ'reptu za'ra wa'aba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Wa norĩ hã wa tô 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, 're iwanomro wẽ mono zéb zô, ni'wam norĩ hã wahâimanazém na te te 're wa'madâ'â za'ra mono wa, taha zarina, tiwaséte na oto 're si'marõpãrĩ za'ra mono tõ da, Cristuhu wasu'uwẽ hã duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da. Wa te dama 're iromhuri za'ra mono zé hã, da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da, wa ãne na 'râwi wapẽ'ẽ 'remhã 're wasi'madâ'â za'ra, wa norĩ hã.

4A norĩ wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa te 're iromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wẽ na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're iwahâimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherẽ, wa wanhiptete sina ãma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'õ utõrĩ za'ra mono ãna.

5'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa oto 're wahâimana za'ra mono wa, ma tô da te dasiwi 're wahâ za'ra. Ma tô duré dasiwi da te 're wanheme, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana waséte za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimiromhuri na, wa duré dama 're wasiwasutu za'ẽtẽ u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ na hã. Ãne wamhã, wanhotõ ãna ma tô duré wa'ãma 're awẽ za'ra, nimahã mara na hã. Wasai ãna, wa duré nimahã bâtâ na hã 're wasi'ubumro.

6Ãne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ, wa tô 're wanomro wẽ u'âsi. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tô oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Tahawa, wawara sina hã duré oto dazada 're wazahi za'ra mono õ di oto. Wanhimizawi pese na si hã, wa oto duré 're wahâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese ãna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Ãne zarina, te za asiwi iwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, dama 're iwahâimana za'ra mono na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Iwasu'uwẽ hã wa tô, tô sena na hã wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tô ãne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re iwanomro wẽ mono zém na si, wa tô wanhitob'ru norĩ da, 're wahâimana za'ra, ta norĩ ãma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norĩ ãma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norĩ ãma hã.

8Ãne na te za tô asiwi iwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa, dama 're iwahâimana za'ra mono na hã. Tahawa, te ni'wam norĩ hã 're iwanomro wẽ mono zém na te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wẽ za'ra. Tane nherẽ, te ni'wam norĩ hã te te wa'ãma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherẽ, te wazadawa nhipe hã te te wa'ãma 're sa'ra u'âsi.

9Wa norĩ hã daro mono bâ isazei'wa norĩ ma, wawaihu'u pese za'ra nherẽ, te ni'wam norĩ hã tarére na si te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa zahadu wahâiba ré 're wahâimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherẽ, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u õ di.

10Nimahã bâtâ na, da te dasina 're wapẽ'ẽzé zani za'ra mono nherẽ, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si. Duré wanhibrob'õ na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa wa te 're dapawaptob za'ra, iwasu'uwẽ na si, danhibro pese ne, rowẽ na 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono siré. Wa norĩ hã wanhimarĩ õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé te te wama 're i'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, iwẽ uptabi ré si.

11-12Corĩtu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, sõ'awi wa tô aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're iwahâimana za'ra mono zém na hã. Aiwi 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'aba si te asimizawizém na 're iwa'mararé za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tahawa, ĩ'ra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za ãne na aima roti za'ra wa'wa, te asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'ãpé, aipẽ'ẽ na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norĩ hã wapẽ'ẽ na, wa te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab õ na 're idahâimana za'ra mono zé wasu'u

14Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, isazei'õ'wa norĩ hâimanazéb zu, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto. Rowa'a na 're idanomro wẽ mono zé hã, duré robra na 're idanomro wasété mono zé hã, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab õ di. Tahawa, isazei'õ'wa norĩ siré, 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tô'ã.

15Cristu hã bété. E Satanasihi me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwẽ'õ zahuré mono ãna. Mare di. Tane duré, isazei'wa norĩ hã aiwa 're hâimana za'ra mono õ di, isazei'õ'wa norĩ me hã. Ãne hã baba uptabi di, wama hã.

16Romhâiba 'manharĩ hã ãma 're idawata za'ra mono zé hã, e 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri wa. Mare di. E marĩ wa. Aiwab õ wa, dama hã. Tane duré, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're iwata za'ra mono õ norĩ siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã wapẽ'ẽ 're, wa'ãma 're sõrõwa za'ra mono wa oto. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré isazei'wa norĩ hã, 'ri 'rãihâ wam ne, wapẽ'ẽ 're, 're sãmra mono wa oto. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã ma tô imreme na rob'ui'éré za'ra, romhâ ré isib'a'uwẽ norĩ ãma hã, ãne: “Ĩnhib'a'uwẽ norĩ siré, wa za oto 're ĩhâimana u'âsi za'ra, 'râwi i'rata. Wa za duré tô isiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra. Isib'apito, wa za oto tãma 're ĩhâimana za'ra. Tawamhã ĩnhib'a'uwẽ te za duré ĩma 're hâimana za'ra.”

17Ãne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u amo hã: “Dapo're ãna 're idanomro mono norĩ hã, te za oto asiwi 're irẽme za'ra wa'aba mo, ta norĩ hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Dapo're'õ norĩ hã uburé marĩ hã te te siwi 're i'manharĩ wasété za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zé hã, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawapsi, wa za oto ĩsitẽme te 're aiwaibui wẽ wa'wa.

18Tawapsi, wa za duré Aimama za'ra wa'aba na hã aima 're ĩhâimana 'wa. Tawamhã ĩ'ra te za duré oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo."

2 Corĩtu 7

1Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ, ãne hã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're i'aropisutu mono zé hã, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marĩ iwasété wi, wa za 're wasi'madâ'â pese za'ra, ãma 're wasihâiba wasété za'ra mono tõ da, duré 'râwi wapẽ'ẽ 're, ãma 're wasiwasété za'ra mono tõ da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tãma 're wasisõmri u'âsi za'ra, ãma 're wanomro wẽ u'âsi mono da.

Paulu hã dama 're itoi u'âsi mono zé wasu'u

2Ma'ãpé, asiwi 're wazawi wẽ za'ra wa'aba mono, apâ 're wawaibui wẽ wa'aba mono da. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra. Tane nherẽ, duré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hã, marĩ iwasédé hã wa te aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, nimahã na hã. Duré wanhimiromhuri zarina, aihâimana wasété na 'râwimhã asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba õ di. Duré rob'uiprazéb zô, marĩ taré, wa te aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di.

3E aiwasédé hã te ai'ãma sa'ra wa'aba da, wa ãne ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Ãne da hãi õ di. A norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Tahawa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wama 're rowẽ za'ra mono di za. Ãne na, wa tô aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

4A norĩ wa'wa hã ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wẽ wa'aba na, ma tô asina ĩma 're irowẽ zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherẽ, wa ĩtoi uptabi na 're ĩhâimana u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Masédonia u, we wasimasisi wamhã, wa te ãma ãpusi waihu'u õ di. Ãmemhã wazada hã ro'wa'rutu uptabi di, da'ahâ na wazada dahâimana za'ra wa. Duré ai'ãma wahâtâ'â za'ẽtẽ za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhasite.

6'Re ihâimana u'âsi mono hã, taha si dapẽ'ẽ nomri'wa te 're hâimana, dawi 're robzei'õ za'ra mono nherẽ. Ta hã ma tô wapẽ'ẽ hi, Titu hã aihawi wa'aba, nimosi wei watẽme wisi wa.

7E tawamhã, Titu wei watẽme iwisizém na si, ma tô wapẽ hã i're wama nomro. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wẽ wa'aba na zama, ma tô wapẽ hã i're wama nomro. Duré Titu hã asiwi ipẽ'ẽ hiri aba na aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba na zama, ma tô wapẽ hã i're wama nomro. Ta hã Titu hã ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ãne: “Corĩtu ãma isazei'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra, 'râwi te te duré asabu za'ra da, tãma asawi uptabi za'ra wa. Ta norĩ hã ma tô duré 'râwi sina tipẽ'ẽzé za'ra, marĩ hã iwasétére hã te te siwi i'manharĩ za'ra zém na hã. Te duré sima aiwẽ za'ra, te te siwi ai'upari wẽ za'ra da, asitob'ru norĩ wi.” Ãne na ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Titu hã. Tahawa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di, ãhã na hã.

8Rob'ui'éré te aima isõmri 'rata za'ra wa'wa hã sõré za'ra wa'aba wamhã, ma tô aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa, te ãma aima inharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Tahawa, wa tô wa hã ĩsiwi ãma robzei'õ, te aiwi ãma irobzei'õ za'ra wa'aba zém na hã. Tane nherẽ, te ãma ĩsiwi irobzei'õ na te sahu õ di oto. E marĩ wa. Te aiwi ãma irobzei'õ za'ra wa'aba zém na, ãma aihâimana za'ra wa'aba õ wa oto.

9Tahawa, wa hã ĩtoi uptabi di, ãhã na hã. E ĩnhimi'ui'éré na te aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. Mare di. Aiwi irobzei'õ pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima iwẽ za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Tahawa, wa hã marĩ iwasédé hã te ãma aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, ĩnhimi'ui'éré na te ãma aima inharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Isazei'õ'wa norĩ hã 're inomro wasété mono zéb zarina, robzei'õ u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te ta norĩ hã dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 're. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'apisutu mono zéb zarina si, dawi 're robzei'õ pese za'ra mono wamhã, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu. Ãne wamhã, 're idahâimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwẽ'õ za'ra mono õ di za oto.

11Ma'ãpé, ãne na ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima aiwẽ za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi irobzei'õ pese za'ra wa'aba zém na hã. Taha zarina, ma tô oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé iwasédé hã 'râwi asiwi wẽ'õ pese za'ra wa'aba da. Tahawa, ma tô oto asima iwẽ uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tô duré asiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima ihâimana za'ra wa'aba zém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzém na, isadawa para ĩmreme na te aihâ za'ra wa'aba õ'umnhasite, ma tô ĩma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ma tô asima ĩwẽ za'ra wa'wa oto, apâ ãma atẽme ĩmorĩ aba da, wasisabu su'u za'ra da. I'uwaibaba na si, niha ãma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tô asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibâ hã tiwasédé te te i'manharĩzém na hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da. Tahawa, aiwasédé hã ãma 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Ãne, wa tô ã hawim nherẽ ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

12Tahawa, e taré aibâ hã tiwasédé te te da'ãma i'manharĩ ãma, ĩpẽ'ẽzé wa, wa tô ãne na ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha hâiba na te ãma aima nharĩ za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibâ hã te pawaptob da, wa tô ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ãne na hã. Mare di. A norĩ wa'wa hã aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ĩnhimiroti hã 're i'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'éré 'rata za'ra wa'wa.

13Ãne hã wa te ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba wa, ma tô apâ wapẽ hã i're wama nomro. Tane nherẽ, taha zarina si õ di, aima wato za'ra wa'aba zé hã. Titu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã we watẽme wisi wamhã, ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Ai'rata sãmra aba ré hã, ma tô, u, asiwi ipẽ'ẽ hiri 'wa, asiwi ipawapto wẽ wa'aba zém na hã. Ãne wa, ma tô, to sina hã we watẽme wi, aihawi wa'aba hã. Ãne wa, wa duré wa norĩ zama hã watoi uptabi na isabâdâmhã wahâimana.

14Titu hã ãma atẽme morĩ aba õ ré, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, isõwa, te te aiwaihu'u siromo za'ra wa'aba da. Tahawa, taré te ãma tãma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba õ di, isõwamhã. Wa norĩ hã wazadawa nhipese ãna, wa tô wanhimirowasu'u wẽ na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tô sena na ãma 're iwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha zarina, Tituhu ma, wa te i'aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na hã, tô sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

15Titu hã ai'rata sãmra aba ré, ma tô isimiroti hã asiwi iwapari pese 'wa. Ma tô duré asiwi iwazéb za'ra wa'aba sina, asiwi i'âri wẽ wa'wa. Tawamhã taha na nasi ai'ãma po're pu'u za'ra wa'aba wamhã, ma tô isimizawizé ai'ãma za'ra wa'aba hã te te sina tãma 're hâimo u'âsi.

16Tahawa, wa hã duré, aima ĩto za'ẽtẽ za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa oto, ãne na 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

2 Corĩtu 8

Isibrob'õ norĩ ma, 're idanhoprub za'ẽtẽ za'ra mono zé wasu'u

1Wasisãnawã norĩ, wa wasima aiwẽ za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, isazei'wa norĩ ma, 're isõpru mono zé wasu'u hã, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédonia ãma rowahutu u, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma, 're isõpru mono zé wasu'u hã.

2Ta norĩ hã da te ãma 're irowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono nherẽ, duré sibrob ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, ma tô to sina, dama tinhoprub za'ẽtẽ za'ra, tite rob'uiprazém na hã.

3-4Marĩ hã sa hâimana za'ra õ nherẽ, ma tô sa'ẽtẽ na dama sõmri za'ra, tinhoprubzém na te te ãma dazawi za'ra da. Si'uihâ na ma tô sima pisutu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra, ãne na wa te ãma saze za'ra wa, Zeruzalẽ ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ te te siwi ãma pawaptob za'ra da, te te sima iwẽ uptabi za'ra zéb zarina. Tahawa, wẽ di ãne hã, dama ãma isõprub za'ra zé hã, Masédonia ãma isazei'wa norĩ nhoprubzé hã.

5Wa norĩ hã ãne zô, wanhimipari õ nherẽ, ma tô Wanhib'apito ma uimrehẽne sisõmri za'ra ta norĩ hã, taha ma si 're hâimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tô duré wama sisõmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutu za'ra zéb zarina hã.

6Titu hã ãma atẽme morĩ 'rata aba wamhã, ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata, asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Tahawa, wa tô tãma roti pese ni, duré ãma atẽme morĩ aba wamhã, rob'uiprazé ubumro na te te ãma sizusi da, romhuri hã wẽ uptabi na te te uprosi da.

7A norĩ wa'wa hã te Cristu hã aima umnhasi za'ra wa'aba wa, ãma 're isasõmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na, te aimreme wẽ na dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo. Isimiroti hã ma tô duré 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, asimi'ẽ na te 're iromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're iwazawi pese za'ra wa'aba mo. Ãne hã aima sa'ẽtẽ uptabi za'ra wa'aba di, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Tahawa, te za sa'ẽtẽ na dama asõprub za'ra wa'wa duré.

8Ãne hã wa hã te ãma aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Taré wa aima ãma roti za'ra wa'wa, ĩnhimiroti zarina, 'manharĩ za'ra wa'aba wamhã, 're idazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédonia ãma isazei'wa norĩ hã simi'ẽ na te te 're idapawaptob za'ra mono ne zô pé, wa ãne na taré ãma aipibu za'ra wa'wa.

9Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hã Timama siré robze na 're hâimana u'âsi mono nherẽ, ma tô hâiwa ãma tihâimanazé hã we tirẽ a'â, ti'ai ãma si'a'uwẽ da, te te a'â dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tô dawazari si'a'uwẽ, taha zarina, a norĩ wa'aba zama 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're asimroi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi aba mono da, hâiwa ãma hã. Tahawa, Wanhib'apito hã sisawi ãna 're ihâimana mono ne, te za asisawi ãna dama asõprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hã.

10-11Ĩnhimirosa'rada hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi i'ubumroi wa'aba zém na hã. Wahub 'rata na ma tô dawana asima ipisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hã asiwi i'rã'õtõ aba zéb da hã. Dawana ma tô duré rob'uiprazé ubumro na ãma isãna'rata za'ra wa'wa. Tahawa, ma'ãpé asiwi uprosi wẽ wa'aba, rob'uiprazé ubumro hã. Ato sina, ãma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto ãhã na hã ãma i'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hã, aihâiba mono bâ aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhã, isa'ẽtẽ zarina, niha wamhã, duré isuru zarina.

12Ato sina, ãma asõprub za'ra wa'aba wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za asõprubzém na aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Asimarĩ aba õ wa, tô suru na isõmri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré ãma aiwẽsãmri za'ra wa'wa, ato sina ãma asõprub za'ra wa'aba wa.

13-14E a norĩ wa'aba si, sa'ẽtẽ na isõmri za'ra wa'aba na, da'upana ãma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré ãhã na hã sa'ẽtẽ na aima hâimana za'ra wa'aba wa, te za ãma ipawaptob za'ra wa'wa, Zeruzalẽ ãma isazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ẽtẽ na tãma hâimana za'ra wamhã. Ãne wamhã, aiwa te za asõprubzém na asima ãma 're iwa'rãmi za'ra wa'aba mo.

15Duréihã Mozési ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, Izaraéu nhihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahâri mono sidâpâsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi i'ubumroi mono na hã: “Ni'wam norĩ hã sa'ẽtẽ uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherẽ, tãma si'atarẽme za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te ãma pawaptob za'ra mono wa. Tahawa, ni'wam norĩ hã suru na te te sima ubumro za'ra nherẽ, ta norĩ wi hã tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, isazéb zô hã.”

Titu hã to sina datẽme imorĩzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tãma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Tahawa, wa tô ãma wawata ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã.

17Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atẽme imorĩ aba zém na da hã. Tahawa, si'uihâ na te te ãma sima irowẽzéb zarina, to sina te za tô ãma atẽme timorĩ za'ra wa'wa ãhã na hã, atẽme za'ra wa'aba.

18Wasisãnawã hã wa za duré isiré ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, aibâ hã. Ãme isazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na simiromhuri wẽ uptabi wa, ta hã.

19Duré dama simiromhuri wẽ uptabi wa, ma tô isazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzalẽ u isazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za iwasi'aba'ré siré, ãma wasiré morĩ da. Tawamhã Wanhib'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharĩ ni, duré wato sina, wa te 're ida'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

20Wanhimisaihuri hã da te wa'ãma nomri tõ da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitẽme wa te wasiwi 'madâ'â pese za'ra, wasi'aba'réi wamhã.

21I'uwaibaba, wa te ãma i'uwaimrami za'ra da si, wa tô iré wasima rob'madâ'â za'ra ni, Wanhib'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

22Wasisãnawã hâiba amo hã wa za duré ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, Titu norĩ siré, ãma morĩ da. Ta hã wa tô nasi pibu za'ra ni, simi'ẽ na te te 're romhuri mono zô, Wanhib'apito ma. Tahawa, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena isimi'ẽ na hã, duré to sina te te 're iromhuri mono na hã. Ta hã aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã te te wapari wa, tãma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'uiprazém na dama i'asõprub za'ra wa'aba zéb da na hã. Tahawa, toi uptabi di ãhã na hã, rob'uiprazé ubumro na za te te ãma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

23Titu hã bété. Ta hã ĩsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa te 're hâimana, Cristuhu wasu'uwẽ na ĩsiré te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasisãnawã hâiba amo norĩ hã za isiré ãma ineb zahuré da hã, ta norĩ hã te za tisiré isazei'wa norĩ zadawa para, ãma atẽme ine wa'aba na siwasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wẽ uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra.

24Tahawa, ma'ãpé iwẽ na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese za'ra wa'aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're i'aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré ãme isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã, ãne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za iwẽ na si tãma ãma i'uwaimrami za'ra wa'wa za.

2 Corĩtu 9

Zudéa ãma isazei'wa norĩ ma, idanhoprub za'ra zé wasu'u

1E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ĩnhimi'ui'éré na hã, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. Ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhã na hã.

2E marĩ wa. Zudéa ãma isazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihâ na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. Ãne na, wa tô wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. Ãme Masédonia ãma isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ ma, wa tô aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Ãne, wa tô ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: “Ataza ãma isazei'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã.” Ãne na, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi i'ubumro siromo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tô ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da.

3Ãne na, wa tô dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa za ĩsisõwa ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ĩwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tõ da, wa za tô ãne hã 'manha.

4Ãté Masédonia hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ĩsiré ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba. Tawamhã ãma atẽme wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã, ãté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tô aséb za'ra wa'wa, tô sena i'ubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

5Tahawa, wa tô ãne rosa'rata ĩsima, wasisãnawã norĩ hã ĩsisõwa te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hâ ĩzô, ĩma iropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'â, asi'uihâ na ato sina, dama asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

6Ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hã suru na da te 're izuri mono zéb zarina, te za suru na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã za'ra mono wamhã. Sa'ẽtẽ na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ẽtẽ na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're idanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're sõpru, iwa'rãmi.

7'Râwi aipẽ'ẽ 're, asima iwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihâiba mono bâ dama asõprub za'ra wa'wa, ãté sa'ẽtẽ na, ãté suru na. Robzei'õ nherẽ, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aima i'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihâ na si te za asima iwẽ za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'wa, ato sina. Ãne si iwẽ uptabi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, dato sina dasima 're idanhoprub za'ra mono zé hã.

8'Re ihâimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi di, uburé marĩ iwẽ hã te te aima 're i'anhomri aba mono da hã, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré ãma 're idapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na rob'ui'éré, ibaihâ na hã: “Isibrob'õ norĩ ma, te 're sõprub u'âsi, sa'ẽtẽ na. Isimizawi pese zé hã dawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Te za dama 're hâimana u'âsi za'ra.”

10E 'wa hã te robzâ hã robzuri'wa norĩ ma, te te 're anhomri. E 'wa hã, te dasazé hã te te dama 're anhomri. Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono. Tane te za duré isõprubzé hã aima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'wa, dama 're asõprub za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, sa'ẽtẽ uptabi na oto dama ãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da, nimahã na hã.

11Sa'ẽtẽ na te za tô iwẽ hã te te aima 're sõmri u'âsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĩ wa'wa hã sa'ẽtẽ na ãma 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Tahawa, da'ahâ na te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, asõprub za'ra wa'aba zé hã za wa te datẽme ãwisi za'ra wẽ te.

12Iwẽ hã te za tô i'manharĩ za'ra wa'wa, ãne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhã. E marĩ wa. Ta norĩ wi hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za oto, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ wi hã, Zudéa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ wi hã. Taha zarina, te za duré ahâ na oto ãma 're wata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã.

13A norĩ wa'wa hã tãma asõprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tãma ãma i'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tahawa, ahâ na te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwẽ zarina 're anomro wẽ wa'aba mono na, duré asõprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĩ hã, duré darob amoi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, pawaptob za'ra wa'aba wa.

14Ta norĩ hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'ãma 're mreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ta hã tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarĩ na tãma asõprub za'ra wa'aba da, isimarĩ'õ norĩ ma hã.

15'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama isõprub za'ra zé wa'rãmi. Isõprubzé hã wẽ uptabi nherẽ, damreme na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

i'uwaibaba na, da te dasima ãma 're irowasu'u za'ra mono zé hã, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

2 Corĩtu 10

'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, Paulu te te dama 're isadawa wasu'u mono zé wasu'u

1Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're ĩbâsi za'ra: “Paulu hã wa'rata sãmra ré hã, waimri na ihâimana, duré wama za'ra hã isasi õ. Wanhiti romhâ na 're hâimana mono wapsi, te mreme pahi ãna te te wama 're anharĩ, tinhimi'ui'éré na si.” E ãne hã ĩma 're hâimana mono bâ. Mare di. Wa hã Paulu, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za ãma aima roti za'ra wa'wa ãhã na hã, ta hã simizawi pese wa, duré atãma na 're hâimana u'âsi mono wa. Marĩ da, 're sisapẽtẽ waihu'u mono õ di, ta hã.

2Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ĩma nharĩ za'ra, ĩhâiba na: “Paulu hã isazei'õ'wa norĩ ne, te 're hâimana.” Ãne te ni'wam norĩ hã te te ĩ'ãma 're rosa'rata upa za'ra. Tahawa, apâ ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, ãté ĩmreme tete na, wa za tô oto aima roti za'ra wa'wa, ĩpahi ãna, ãne hã te ĩsima wẽ õ nherẽ. Tahawa, ĩwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, asõ'a za'ra wa'aba.

3Wa norĩ hã ti'ai ãma, wa dawazari 're wahâimana tô, uburé isazei'õ'wa norĩ wazari. Tane nherẽ, ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhitob'ru norĩ hã. Mare di.

4Ti'ai ãma 're idasi'wapé za'ra mono zém na danhimnhi'ãsi na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si, wa tô wa te 're a'wapéi u'âsi, iwaihu'u pese zarina. Isitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa te tiwi ãma 're i'a'uprosi mono zéb da hã, wa ãhã na si wa te 're a'wapéi u'âsi, ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si.

5Taha na si, wa duré danhimiroti tô senai'õ hã wa te dawi 're a'uprosi. Ni'wam norĩ hã tiwẽ na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u ãna, 're hâimana za'ra. Ãne na danhimirosa'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasédé hã, wa duré wa te dawi 're a'uprosi u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na, iwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norĩ nhimirosa'rata wasédé hã wa duré wa te tiwi 're awaibui u'âsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norĩ hã iwẽ na si.

6A norĩ wa'wa hã te oto Cristuhu ãma 're isasõmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, Cristuhu wi, apâ tihâimana wasété zô 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norĩ zada 're wahâimana, wa te wasiwi iwẽ'õ za'ra zéb zarina, niha wa te dama ãma roti za'ra da, ta norĩ hâiba na hã.

7Atõmo na wahâiba mana wawi, asiwi 're iwa'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô asiwi 're iwawẽ'õ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra 'râwi: “Wa norĩ si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra.” Ãne na asi'ãma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'ãpé apâ asi'ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marĩ wa. Wa norĩ zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

8Wanhib'apito hã ma tô wapisutu, isadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhã, wanhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã wama pisutu. Mare di. Isadawa para, wa te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô wapisutu, Wanhib'apito hã. Ãhã zarina si, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãma 're ĩnhisé mono õ di, tô sena aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãne na hã.

9Ĩnhimi'ui'éré na te aima ãma iroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da, te ãma ĩsima aiwẽ za'ra wa'aba õ di.

10Ni'wam norĩ hã te duré te te sima 're ĩwasu'u za'ra, ãne: “Pauluhu nhimiroti hã pire uptabi di, tinhimi'ui'éré na si te te wama 're iroti za'ra mono zém na hã. Mreme tete sina, te za duré ãma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'éré na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. Tane nherẽ, wa'rata sãmra wamhã, marĩ dai õ di. Wama mreme wapu za'rare di.” Ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're ĩbâsi za'ra, ĩza'rerap si.

11Tane nherẽ, asiti wahâimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'éré na wamreme tete sina, wa te aima ãma iroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na hã ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ ãma atẽme za'ra wa'aba wane wamhã. Ãne hã ma'ãpé wa'ãma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'ãma i'upa za'ra wa'aba norĩ hã.

12Ta norĩ hã danhipai u 're ihâimana wẽ za'ra mono na, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã isine za'ra da hã, wa te wasina rosa'rata waihu'u õ di, wawẽ na hã. Tane nherẽ, te ta norĩ hã isimiza'rese'õ ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wẽ zéb zô si, te ta norĩ hã 'râwi sina 're sõpré, taha na si danhipai u 're hâimana wẽ za'ra mono da newa.

13Tane nherẽ, wa norĩ hã tô ibâre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzém nhipai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Romhuri hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzéb zarina si, wa tô wa te dama 're romhuri, a norĩ wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're iromhuri wẽ mono zém na si.

14'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzéb zarina si, wa tô ãma wanem ni, atẽme za'ra wa'aba, dawana isadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ipisutuzém nhipai u, wa te duré tiwi ãma upai õ di, Cristuhu wasu'uwẽ na hã wa te aima iwasu'u 'rata za'ra wa'aba na.

15Duré, danhimiromhuri na nherẽ, taré wa norĩ hã da'upana wazadawa nhipese na 're wasiwasu'u mono õ di, aima za'ra wa'aba hã. Taré, wa wa norĩ hã wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, Cristuhu ãma 're isasõmri za'ra wa'aba mono zém na, asima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzéb zarina si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Tawapsi, wa za datẽme 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba
're idahâimana za'ra mono norĩ ma, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u
mono da. Cristuhu wasu'uwẽ na ni'wa hã te te dama 're iromhuri mono õ
zéb u si, wa za tô oto 're wane, darob amoi u hã, iwasu'uwẽ na, da te dama
ãma 're romhuri za'ra mono nherẽ, taré wazadawa nhipese na, da'upana
dama 're wasiwasu'u tõ mono da.

17Ãne na ma tô duréihã ni'wa hã ibaihâ na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi
mono mreme na: “Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono
wamhã, Danhib'apito te te 're ipawapto wẽ za'ra mono zém na si, te za tô
dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto ãma 're ihâimana za'ra mono zém na
hã.”

18Ni'wam norĩ hã tiwẽ na 'râwi 're isi'madâ'â ze za'ra mono norĩ hã,
Wanhib'apito te te 're wẽsãmri za'ra mono õ di, ta norĩ hã. E marĩ wa. Te te
sima 're i'awasu'u wẽ mono norĩ si, te za te te 're awẽsãmri, Wanhib'apito
hã.

2 Corĩtu 11

Cristuhu wasu'uwẽ upana, roti senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ wasu'u

1Ãhã na, wa za ĩsisõwa ãma ĩsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩ'ãma aiwa'a za'ra
wa'aba tõ da, ĩnhimiza'rese'õ na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ.

2Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô te ai'ãma 're rosa'rata
u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'asawi pese za'ra wa'aba
mono ne. Ni'wa hã aibâ ma, ti'ra hâiba ubuni hã mro da, te te tãma ipisutu
ne, wa tô aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihâimana za'ra wa'aba
mono da.

3Tane nherẽ, wa ĩhâtâ'â sina, te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. E marĩ
wa. Cristuhu ãma si, 're sasõmri pese za'ra wa'aba mono nherẽ, ãté ni'wam
norĩ hã roti tô senai'õ na taré te te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zéb
zarina, te za Cristuhu wasu'uwẽ hã irẽme za'ra wa'wa. Duréihã Wa'uburé hã
wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te irowasu'u ne, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tô ãté ni'wam norĩ hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tô senai'õ na hã.

4Zezusihi wasu'uwẽ tô sena uptabi si, wa tô aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã taha wasu'u na, wa te aima irowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tô isaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tô duré asima iwẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ upana, tô senai'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito wasu'uwẽ ne, tô senai õ nherẽ, 'râwi asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di. Õne haré ma tô ãma 're isasõmri za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani upana, ma tô ihâiba'õ mreme si asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo.

5E ta norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa pâ, ma tô bété isimirowasu'u na ãma isaze za'ra wa'wa. E ĩnhimiromhuri hã tãma wapu bâ, ta norĩ nhimiromhuri ma hã.

6Ãté ĩmreme hã, ĩma pibu prã ti tô, da'ahâ nho'a te dama 're irowahutu mono zéb da hã. Tane nherẽ, Cristuhu wasu'uwẽ si, tô sena hã ĩma waihu'u pese di. Ãne na ma tô oto ĩ'ãma iwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

7Asiwi ĩpawa'âbâ aba ãna, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'rãmi, a norĩ wa'aba si, ĩma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da, wa tô ĩhâimanazéb da hã, ĩsi'uihâ na nasi wa'â, ĩpire na aima ĩhâimana za'ra wa'aba tõ da. E ãne wamhã, ĩwasédé wa tô 'manha. E tô 're ĩhâimana mono zéb zarina, ma tô ãne na ĩ'ãma irosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima.

8Cristuhu wasu'uwẽ na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ĩnhamra aba ré, rob'uiprazém na ĩma asõprub za'ra wa'aba õ nherẽ, ma tô ai'upana za'ra wa'aba, isazei'wa norĩ hã ĩpawaptob za'ra, darob amoi ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te pawaptob za'ra dai õ nherẽ, ma tô tite rob'uiprazém na ĩpawaptob za'ra, aima za'ra wa'aba si, te ãma iromhurizéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ai'rata ĩnhamra aba ré, asimarĩ zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'aba õ di, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â wamhã. Wasisãnawã norĩ si, ma tô uburé marĩ na siwi ĩpawapto, ãma ĩhâimana mono zéb da hã, Masédonia hawi, ãma ĩsiré isi'aba'ré norĩ hã. Tahawa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, ĩnhiwari na hã te nasi ropire hã aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ĩhâimana, apâ ĩmorĩ na te sahu wamhã, ãma atẽme za'ra wa'aba.

10Ni'wa hã marĩ na te wari ãna, wa tô aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, asiwi ĩpawa'âbâ aba ãna. Ãne hã ĩma wẽ uptabi di tô. Ãhã wasu'u hã da te ĩwi pari waihu'u õ di, Ataza ãma, 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Cristuhu nhimiroti hã tô sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hã tô sena, wa ãne na aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa.

11E marĩ wa, wa tô ĩnhiwari ãna aima romhuri za'ra wa'wa. E ĩma asawi za'ra wa'aba õ wa. Mare di. Ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Ãne na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã.

12Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ hã, aiwa ĩsine hã te te dama 're iromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tõ da, wa za tô ĩpawa'âbâ ãna te 're da'apawaptob u'âsi.

13Ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tô sena 're hâimana za'ra mono õ di. Sadawa nhipese na, te tô te te 're romhuri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono da, dasima.

14Tô ibâre, te ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra. E marĩ wa. Satanasihi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norĩ hã. Duré Satanasihi ma hã waihu'u pese di, tihâiba na rowa'a na dama 're isihâi'ré mono da hã, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te ãma 're saze za'ra mono da.

15Tahawa, tô ibâre te za tãma iromhuri'wa norĩ hã isadawa para, sadawa nhipese na dama 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri wẽ 'wa, 're hâimana za'ra mono newa, da te ãma 're irosa'rata wẽ za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zéb da hã, dasima. Tahawa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're ahâ za'ra.

Paulu hã te te 're irobzépata mono zé wasu'u

16Ãne wa za ĩsiwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'wa. Ĩnhimiromhuri wẽ na, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhâimana mono zém na, ĩ'ãma rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Tane nherẽ, ãté te za tô ãne na hã duré ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa, ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhâimana mono zém na hã. Ãne na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, te za tô asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba ãna, ĩwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're iromhuri wẽ mono zém na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.

17Ãté Wanhib'apito te te ĩma iwaihu'uzéb zarina, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di, ãhã na hã. Ãté danhimiza'rese ãna 're idahâimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wẽ na hã.

18Ni'wam norĩ hã te Wanhib'apito wasu'uwẽ na te te dama 're iromhuri wẽ za'ra mono zém na hã aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, ãma 're iwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tane, wa za duré wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're iromhuri wẽ mono zém na hã, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

19A norĩ wa'wa hã asimiza'rese sina 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e niha te bété simiza'rese ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ nhimiroti si, 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna. Tane duré, wa hã ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhâimana mono di pâ, te za pé ĩzama asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa duré.

20Ni'wam norĩ hã ma tô 're ihâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norĩ zadawa para si, uburé marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da si. Tane nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di, ta norĩ hã. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, duré ta norĩ ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherẽ, e niha bâ bété, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di. Ta norĩ si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherẽ, duré te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nherẽ, e asiwi hã 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna bété.

21Wa hã ãne, te aima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono da hã, ãté aré sada ĩnhib'uware di. Ta norĩ si hã tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, ãne te te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da hã, 're ĩhâimana mono bâ, wa hã bété. Mare di. Ta norĩ hã marĩ wasu'u wẽ na, dama 're isiwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãma ĩwabzu za'ra õ di, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're iromhuri wẽ mono zém na hã. Tane nherẽ, wa hã ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, ãté tô ĩnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa.

22Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, hebreu na 're ihâimana za'ra mono na hã, duré Izaraéu nhihudu 're ihâimana za'ra mono na hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ihâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã hebreu na, duré Izaraéu nhihudu na, duré Abra'ãhã nhihudu na ĩwamri na hã 're ĩhâimana. Ãne na wawamri na 're iwahâimana za'ra wa'aba mono hã aiwa tô wama za'ra hã.

23Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na hã 're ĩhâimana. (Ãté ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhâimana mono na, ĩ'ãma rosa'rata za'ra wa'aba da nherẽ, wa za tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa merẽ ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wẽ 'wa na hã 're ĩhâimana. Wa tô te tãma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ĩzai u'âsi, ta norĩ 're ihâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ĩ'ahâri u'âsi, powawẽ hânhorõ na,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ihâ za'ra mono zém nhipai u. Ãne wa, wa tô aré 're ĩdâ'â u'âsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'ẽtẽ mono wa.

24Ĩsiré zudeu norĩ hã ma tô duré nimahã na hã te te siwi 're ĩpré'é. Ãne na hã nimahã bâtâ na ma tô 5 na ĩzada tiromhâiba. Misi bâtâ na, 39 na da te dasiwi 're ĩpré'é mono zé hã, zudeu norĩ te te sima 're irob'manharĩ za'ra mono zéb zarina.

25Romanu norĩ hã ma tô duré te te siwi 're ĩpré'é, wedehu na. Ãne na hã si'ubdatõ oto duré, ĩzada iromhâimana wasété zé hã nimahã bâtâ na. Ẽtẽ na ma tô duré dasiwi ĩhâ ni, da te dasiwi ãma ĩwĩrĩ da. Duré, uba're hã ma tô ĩré ãzé, â 'rowi, â sisasi hã sa'ẽtẽ wa. Ãne, taha na si'ubdatõ te oto duré irobzépatazé hã. Ãne hã uba're hã misi â na ĩré sipo'o pese wamhã, bâtâ na wa tô â poré wa'wa ĩhâiba, bâtâ bâre, duré mara bâre.

26Daro mono bâ 're ĩmorĩ ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô âpré na te 're saprĩ, panho'õmo na hã. Duré isimisaihuri norĩ ahâ di, bâdâdi na hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ĩsiré zudeu 're hâimana za'ra mono nherẽ, ma tô duré ĩzada 're hâimana wasété u'âsi za'ra, zudeu'õ norĩ zama hã duré. 'Ri nho'õmo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ĩ'ru za'ra, niha na da te ĩma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorĩ ré hã, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ĩhâimana, â poré na zama 're ĩmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, ma tô duré ĩzada 're hâimana za'ra, ta norĩ zama. Tahawa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô 're ĩhâimana u'âsi.

27Duré ãma 're ĩhâimana mono zéb da hã, wa tô te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhib'rata na. Bâtâ ahâ na wa tô duré ĩnhotõ ãna hã ĩza'wari. Mram na zama hã te duré robzépata ahâ di, duré 'rubu na zama. Ĩsai ãna te 're iromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. Ĩ'uza ãna 're ĩhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata.

28Tane nherẽ, taha si õ di, te 're irobzépata mono zé hã. Awẽ sidâpâsi, wa ĩpẽ'ẽ na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono norĩ ãma, te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ ãma, wa 're ĩhâtâ'â za'ẽtẽ za'ra.

29Ni'wam norĩ isazei'wa norĩ hâimanazéb 're, sib'uware na 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma hã, e niha wa za te ãma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ ãma hã wa za tô ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marõpãrĩ za'ra mono 'ru te, wa za sada 're ĩhâimana za'ra, tiwasédé te te 're i'manharĩ 'rata za'ra mono norĩ zada hã, ta norĩ hã po're ãna 're hâimana za'ra mono wa.

30Ãté niwapsi, wa za tô ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marĩ na te 're irobzépata mono zém na si, taha zarina, marĩ da hã, ĩsi'uihâ na ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

31'Re ihâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezusihi mama hã, taha ma si ĩwaihu'u pese di, ĩzadawa nhipese ãna aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norĩ hã.

32Uburé marĩ da, ĩsi'uihâ na ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na hã wa za aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Damascu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa norĩ ma ĩ'ru, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'ẽtẽ mono bâ, te te ĩzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĩsãmri wa, te te siwi ĩ'âri da.

33Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô si'õtõ na siwi ĩ'ãma si'ra, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra zadazâri hawi. Tahawa, wa tô rowẽ na dawi watobro rob u, da'wapéi'wa norĩ wi hã.

2 Corĩtu 12

Paulu hã, sõtõ 'rowim ne, marĩ hã te te i'ab'madâ'âzé wasu'u

1Marĩ dai õ nherẽ, wa za duré ãne na aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, sena 're ĩhâimana mono zéb zarina ĩnhimiromhuri wẽ na, ãma asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina 're wata za'ra, sõtõ 'rowim ne, marĩ hã ta norĩ si te te 're 'madâ'â za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono newa. Tane nherẽ, wa tô duré ĩzama marĩ iwaihu'u'õ hã te 're a'madâ'â, ĩnhotõ 'rowim ne, Wanhib'apito te te ĩma 're i'awaihu'u mono zéb zarina si.

2Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ĩzaprõ, hâiwa u, 're isãmra mono zéb u. Wa hã Cristuhu zazei'wa. Ĩnhotõ 'rowim ne, hâiwa u ĩmorĩzém na hã 14 na ma tô ĩ'ãma tiwahu oto. Ãté ĩhâiba u'âsi na, wa tô wi. Ãté ĩpẽ'ẽzani na si. Wa hã ĩsiwaihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ãne hã.

3-4Ãne na hã ãma ĩsiwaihu'u õ di, wa hã. Ãté ĩpẽ'ẽzani na si, wa wi, tô. Ãté ĩhâiba wahuré. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, ãne hã tãma waihu'u pese di. Ãne si, wa tô wa hã ĩsiwaihu'u, rowẽ uptabi u ĩwisi na hã tô. Tame rowasu'u iwẽ uptabi hã wa tô te awapari, ĩsi'uihâ na. Rowasu'u wẽ uptabi wa, damreme na i'uwaibaba da te dasima ãma 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

5Ãne na ĩma romhâimana wamhã, ãté ibâre, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmrizém na hã. Tane nherẽ, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di za. Ĩsi'uihâ na marĩ da, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi ãma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

6Ãne na ĩma iromhâimanazém na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, te ĩsina rosa'rata 'wa'âhã, e ĩnhimiza'rese'õre zarina, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marĩ wa. Tô sena, ãne na hã aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherẽ, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di za. Ĩnhimiromhuri hã 're i'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're iwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩhâimanazém na ĩ'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

7Danhotõ 'rowi, da te 're irosawẽrẽ za'ra mono ne, wa tô marĩ iwẽ uptabi hã te ab'madâ'â tô, ĩnhotõ nem na te i'awaihu'u ne. Tahawa, danhipai u dama ĩpire newa, 'râwi ãma 're ĩsi'madâ'â zei mono tõ da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ĩma pisutu, ĩhâiba na te tô 're robzépata mono da, ro'wa hã te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're danhiptâ'â za'ra mono wa, dawa 're si'ẽ za'ra mono wa, da'ãma 're isépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tô Satanasi hã te te 're ĩpibui u'âsi, te ãma 're irobzépata u'âsi mono da hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tiwi 're ĩzawi mono õ di, ãne na te te 're ĩpibu tõ mono da hã. E marĩ wa. Dama ĩpire newa, 'râwi te ĩsina 're rosa'rata tõ mono da.

8Tahawa, wa tô si'ubdatõ Wanhib'apito wi hã ĩsi'ãma rowaptẽ, tô õhõ na te 're irobzépata mono zém na hã ta hã simisaré te te ĩ'ãma sizâri da, te ãma 're robzépata zahu tõ mono da.

9Tane nherẽ, ãne si ma tô nasi ĩma waihu'u asa, te tiwi rowaptẽrẽ wamhã: “Te ai'ãma sizâri õ di za. Ĩnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihâimana mo. Asi'uihâ na marĩ da hã, asib'uware na 're aihâimana mono nherẽ, te za asiptete sina ĩ'ãma 're aihâimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina.” Ãne si, ma tô nasi ĩma waihu'u na wa'rã asa, Wanhib'apito hã. Tahawa, ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za tô ĩto sina aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rãmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ĩhâimana u'âsi mono da.

10Ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherẽ, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'ãma 're wasété za'ra mono nherẽ, duré ĩma ropire na 're ĩhâimana mono nherẽ, duré da te ĩma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré marĩ na te 're robzépata mono nherẽ, wa ĩto sina 're ĩhâimana u'âsi. E marĩ wa. Ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherẽ, wa za taha wa'rãmi, ĩnhiptete sina 're ĩhâimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĩtu ãma isazei'wa norĩ ãma, Paulu hã ihâtâ'â za'ra zé wasu'u

11Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa tô ĩnhimiromhuri wẽ na si aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne hã te ĩsima wẽ õ nherẽ. Ãté ĩnhimiza'rese'õ ne, wa tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã dama 're ĩwasu'u wẽ za'ra wa'aba mono õ 'ru te. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩpawapto mono õ 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di, 're ĩhâimana mono zé hã tô. Tane nherẽ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'õ na te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te aima 're iroti za'ra wa'aba mono norĩ ma, ĩwapu na tãma 're ĩhâimana za'ra mono õ di.

12Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô ĩnhimi'ẽ na marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã aima 'manharĩ za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiromhuri na. Ãne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

13E tawamhã ai'upana za'ra wa'aba si, wa tô darob amoi ãma isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te 're apawapto pese, ta norĩ si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marĩ na, wa tô bété a norĩ wa'wa hã ai'mararé za'ra wa'wa, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'õ'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Ãté asimarĩ aba zô, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono õ zém na si, wa tô ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã. Ma'ãpé, ãne na tô ĩwasédé hã te aima 'manharĩ za'ra wa'aba ze te bâ, ĩma pari za'ra wa'aba.

14Si'ubdatõ ãma, wa za oto ãma atẽme ĩmorĩ 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhã ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, asiwi ĩpawa'âbâ aba da, te aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'aba õ di za, asimarĩ za'ra wa'aba zô, ãma atẽme ĩmorĩ aba õ wa za. Taré Cristuhu wasu'uwẽ na te aipawaptob za'ra wa'aba da si, wa za tô ãma atẽme ĩmorĩ 'wa. E damama norĩ ma, te za da'ra norĩ hã te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hã. Mare di. Damama norĩ si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hã. Tane duré wa hã, aimama za'ra wa'aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, ĩsima. Tahawa, asiwi ĩpawa'âbâ aba õ di za.

15Tawamhã ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarĩ hã uprosi, te ãma aipawaptob za'ra wa'aba da, te ãma i'âri hã za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherẽ. Ãne na hã ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherẽ, e te za ãne wa'rãmi ĩzawi za'ra wa'aba ãna da hã ĩwi asisawi za'ra wa'wa.

16Asiwi ĩpawa'âbâ za'ra wa'aba da, te aiwi irowaptẽrẽ za'ra wa'aba õ na, ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tô. Tane nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã rosa'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na ĩ'ãma upa za'ra, rob'uiprazé hã ĩzadawa nhipese na te aiwi i'ubumro za'ra wa'aba na hã. E ãne hã i'uwaibaba. Mare di. I'uwaibaba õ di.

17Wasisãnawã norĩ hã, ĩzadawa para ãma atẽme si'aba'réi wa'aba da, te ãma isatõrĩ za'ra hã e ma tô aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uiprazém na. Mare di. Ãne na hã aima sadawa nhipese za'ra wa'aba õ di, ta norĩ hã.

18Titu hã bété. Ta hã wa tô duré ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, ãma atẽme aba morĩ da hã. Wasisãnawã hâiba amo hã wa tô duré ãma isiré satõ. E Titu hã ma tô ãhã wamhã aima sadawa hapese 'wa, asimarĩ za'ra wa'aba zô hã. Mare di. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana mono zé hã. Aiwa tô ãne na 're iwahâimana mono zé hã, rob'uiprazém na aiwi 're iwanhimisaihuri za'ra wa'aba mono õ na hã.

19E taré wa'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahâimana mono wa, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Wasisãnawã norĩ, wama asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô uburé marĩ hã wa te 're ab'manharĩ, asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro aba mono da oto.

20Ai'ãma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'aba mono sina, wa tô ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, za ãma atẽme ĩmorĩ aba na dâ'âsina, duré 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwẽsãmri za'ra wa'aba õ na dâ'âsina. Ãté a norĩ wa'wa hã te za duré asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'wa, za ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã. Ãté ãhã na hã te 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo 'râwi. Ãté te duré marĩ na 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Ãté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Ãté asi'ãma si te duré 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Ãté te duré asi'ãma 're iwasété za'ra wa'aba mo. Ãté te duré asima 're idabâsi wasété za'ra wa'aba mo. Ãté dama aipire newa, te duré 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. Ãté siwa'ru te duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, wa ai'ãma te 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra wa'wa, wa hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Ãma atẽme ĩwisi aba wamhã, ãté ĩpẽ'ẽzé te, wa za aiwa'õ, ai'ãma ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihã ai'ahâ na ma tô aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo aré. Ma tô duré asina 're asimisaihuri za'ra wa'aba mo, pi'õ na, aibâ na zama. Asiséb ãna, ma tô duré marĩ iwasétére zô si asima 're asõpré wa'aba mo. Ãne na aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wa, ãté te za ĩwi tirobzei'õ pese. Tahawa, ãté ĩnhiséb di za, Ĩnhib'apito ma hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, ai'u'âbâ za'ra wa'aba hã.

2 Corĩtu 13

Paulu hã roti na te te i'rãsutuzém na rowasu'u

1Si'ubdatõ, ãma atẽme za'ra wa'aba ĩmorĩ na hã wa za oto sahu, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ibaihâ na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na hã: “Ni'wam norĩ da, 're dawasété za'ra mono wamhã, maparane dahâiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norĩ hã danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tãma 're isiwasu'u za'ra mono zém na hã.” Ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã. Tawamhã wa hã ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, taha zarina, wa za tô sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hã aiwaihu'u za'ra wa'wa.

2Maparane ãma, ĩmorĩ na te ãma atẽme sahu za'ra wa'aba wamhã, wa tô aima waihu'u siromo za'ra wa'wa, aiwasédé 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ, za te i'aihâ za'ra wa'aba zém na hã. Ĩnhimi'ui'éré na, wa za oto ãne na aima ãma sahu za'ra wa'wa, asiti za'ra wa'aba ĩhâimana nherẽ. Ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, ĩnhimi'ahârizé hã te aima ba'a za'ra wa'aba õ di za, aiwasédé 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ ma hã, duré ĩza'u si tiwasété zô 're isipizari za'ra mono norĩ ma zama.

3Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tô ãne na asima ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô wẽ di, ĩma hã. Ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, Cristuhu zadawa para, wa za tô aihâ za'ra wa'wa. Tawamhã ãté te za oto asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're irowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono na hã. Cristu hã niha te te aima irob'manharĩ za'ra wa'aba zéb da hã, e sib'uware bâ za, asada za'ra wa'aba hã za. Mare di. Siptete uptabi di ta hã, te te i'aihâ za'ra wa'aba zéb da hã.

4Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ihâiba hã sib'uware di. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiptetezém na ma tô apâ hâiwa'udu, 're hâimana u'âsi mono da oto. Tane, wa tô duré wa norĩ hã wanhib'uware na 're wahâimana. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahâimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharĩ za'ra wa'aba ni, wasi'uihâ nai õ nherẽ.

5Aipẽ'ẽ 're, te za a'â 'râwi asi'madâ'â za'ra wa'wa, isazei'wa norĩ hâimanazéb zarina, tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Ãne na asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipẽ'ẽ 're, 're isãmra aba mono na, te za asina iwaihu'u za'ra wa'wa. E ãne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di bété. Tane nherẽ, Cristu hã aipẽ'ẽ 're, 're sãmra aba mono õ wamhã, asina tãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina iwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihâ na 'râwi.

6Wa hã wa ãma ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na, wa te wasina ãma i'uwaimramizém na hã.

7Wa duré 're wamreme u'âsi, ai'ãma za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ iwasétére hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. E ai'ãma za'ra wa'aba, wa te 're iromhuri mono na, da te dasiwi 're wawẽsãmri mono da, wa ãne hã ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norĩ wa'wa hã iwẽ si oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Iwẽ si tô 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihâ za'ra wa'aba õ di za. Ãne wamhã, ãté te za ãne na wa'ãma irosa'rata za'ra wa'wa, asima: “Oro Paulu norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're hâimana zahuré mono za, te te wahâ za'ra õ di.” Ãté

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãne na te za wa'ãma irosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wama wẽ di tô, iwẽ si tô 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã.

8Cristuhu wasu'uwẽ hã tô sena uptabi hã, ni'wa te te dawi pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, iwasu'uwẽ hã. Taha zarina si, wa za tô 're wahâimana, wa norĩ hã, 'râwi wa te wasiwi 're wẽ'õ mono ãna.

9A norĩ wa'wa hã tô sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã, wa za tô aima 're wato za'ra wa'wa. Ãne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihâ za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihâ za'ra wa'aba õ wamhã, ãté ni'wam norĩ hã te za wa'ãma sima rosa'rata wasété za'ra, wawẽ'õ'wa norĩ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherẽ, wẽ di tô wama hã, tô sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã.

10Ãne wa, wa asiti ĩnhamra aba ré, aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, za ãma atẽme ĩwisi aba wa, asõ'a te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, Wanhib'apito zadawa para te te ĩma ipisutuzéb zarina. Ma tô ĩma pisutu tô, isadawa para si te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono da. E tawamhã ĩnhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã ĩma pisutu. Mare di. Taré isadawa para si, te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô ĩma pisutu tô, Wanhib'apito hã.

11Ĩsisãnawã norĩ, ĩnhimi'ui'éré na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã te za oto irẽme pese za'ra wa'wa. Te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zé hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowẽ na si asiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're irosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã isimizawi pe hã, te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, dama rowẽ nhomri'wa hã.

12Tahawa, te za uburé asiré isazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo. Ãme, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're isi'ubumroi mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa, uburé.

13Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, iwẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré Ipẽ'ẽzani hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha ãma si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Galata

Galata 1

1-2Wanhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ, daza'rui mono bâ Galasia na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, wa hã Paulu, wa ãma asawi za'ra wa'wa. Uburé wasiré isazei'wa norĩ hã te duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, ĩ'rata isi'ubumro norĩ hã. Ãne wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Wa hã Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, isadawa para. Ni'wam norĩ hã te te siwi ĩpisutu õ di, isadawa wasu'u'wa na 're ĩhâimana mono da hã. Ãne da hã da te dasiwi ĩpisutu õ uptabi di. Zezu Cristuhu si ma tô Wamama me si sima ĩpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra te te ihâiwa'utu me si.

3Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

4Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iwẽzéb uwaibaba, ma tô Zezu Cristu hã wazada sisõ, wazada dâ'â da, te te wa'awa'âbâ da, 're wanomro wasété mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wahâ za'ra tõ da, rob'rãsutuzéb ãma hã, duré dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ ne, 're wanomro u'âsi tõ mono da.

5Wamama si wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hã Wanhib'apito wasu'uwẽ ne, aiwa 're i'maihâimana mono õ na rowasu'u

6Ãhã na wa ai'ãma ĩtob'uzu za'ra wa'wa. E marĩ wa. Tãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tô Cristu hã asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, ma tô aiwara sina, 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na, aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me aiwam newa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me, aiwa 're hâimana mono õ di. Mare uptabi di. E marĩ wa, wa tô ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ma tô sima te te 're wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ upana te te ãma saprĩ za'ra da, aimawi rowasu'u u. Ta norĩ hã ma tô aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ãma ro'wa'rutu za'ra wa'wa.

8Wa norĩ hã wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na. Tane nherẽ, nimahã na Cristuhu wasu'uwẽ upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awẽ'õ pese. Tane duré nimahã na hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã iwasu'uwẽ upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za duré te te siwi 're awẽ'õ pese.

9Ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Tahawa, wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, wa te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Ni'wam norĩ hã wanhimirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ pese.

10E ĩnhimiroti na ĩ'ãma 're idawata za'ra mono zéb zô, wa ĩsina 're ĩnhimipari. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono si ĩ'ãma 're iwata mono zéb zô si, wa ĩsina 're ĩnhimipari. Ti'ai ãma ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da, 'râwi ĩsi'uihâ na te ĩsina 're rosa'rata mono 'wa'âhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're ĩhâimana mono õ di aré.

11Ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé niha we ĩ'ãma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ nhimirowasu'u zarinai õ di, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ te dama 're iwasu'u mono hã.

12Ni'wa ãne na hã te te ãma 're ĩpo're pu'u mono õ di, ti'ai ãma wasiré 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã. Ni'wa hã te te duré ĩma 're rowasu'u mono õ di, te iwaihu'u pese zéb da hã. Mare di. Si'uihâ na ma we hâiwa hawi ĩma siwaihu'u Zezu Cristu hã, iwasu'uwẽ na te iwaihu'u pese zéb da hã.

Paulu hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te isãna'ratazém na isiwasu'uzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13-14Wa hã wasiré zudeu norĩ nhimizazezéb zarina 're ĩmorĩ ré, wa tô ĩsima wẽ upta, wasiré iwaprédu mono norĩ nhipai u, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina si, 're ĩmorĩ da. Ãne 're ĩmorĩ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, ĩwasété na wa tô te 're arob'manharĩ aré, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma hã. Wa tô te ĩsima 're awẽ, te 're uprosi mono da. Ãne ma tô ĩwasu'u wasédé hã 're iwapari za'ra wa'aba mo.

15-16Tawamhã bâdâ ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono ti'ra te te ĩma iwaihu'uzém na, i'ra wasu'uwẽ na si, zudeu'õ norĩ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, ĩpoto õ ré, ma tô sima ĩpisutu siro, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, tãma ĩzawi uptabi wa, ma tô oto ĩzô hâ, tãma iromhuri'wa na oto 're ĩhâimana mono da. Tawamhã e 'wa hã wa tô sadawa pibu, ãne zarina te dama 're isadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pibui õ uptabi di wa hã.

17Duré Zeruzalẽ u, a'â ĩmorĩ õ di, Cristu hã tizadawa wasu'u'wa da, ĩwana te te sima ipisutu za'ra norĩ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tô a'â mo, Arabia u. Tame ĩnhamra pari, wa tô apâ mo, Damascu na 'ri nho'õmo nhisi u.

18Si'ubdatõ ma tô oto ĩ'ãma tiwahu, Wanhib'apito ãma te isasõmrizém na hã. Tawamhã Zeruzalẽ u wa tô oto mo, Pedru hã te hâiba pibu da. Tame ma tô romhuri hã maparane ĩ'ãma ai'utõ, i'rata ĩnhamra ré.

19Ãhã wamhã, Pedruhu siré norĩ hã aihĩni te sõpẽtẽ za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tiaguhu si, wa tô tawamhã sõpẽtẽ. Wanhib'apito sisémemhã ta hã.

20Tô sena, wa rob'ui'éré na nherẽ ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a.

21Tawamhã Zeruzalẽ hawi wa tô oto watobro, daza'rui u ĩmorĩ da, Siria u, duré Sirisia u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Zahadu te te siwi ĩhâiba pibu za'ra õ di, Zezusihi zazei'wa norĩ hã daza'rui mono bâ, Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã.

23Taré ma tô ĩwasu'u wẽ si te te 're wapari za'ra, ta norĩ hã. Ãne na ĩwasu'u wẽ hã: “Paulu hã ma tô te te wa'ãma 're arowasété aré, Wanhib'apito ãma, wa te 're sasõmri tõ za'ra mono da. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito ãma da te 're sasõmri za'ra mono da.” Ãne na si ma tô ĩwasu'u wẽ hã te te 're ropé.

24Tahawa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, te 're wata u'âsi za'ra, te te ĩnho'reptui wẽ te ta hã.

Galata 2

Tiagu norĩ u, Paulu norĩ isihutuzé wasu'u

1Tawamhã 14 na ĩ'ãma wahu pari, wa tô apâ mo, Zeruzalẽ u. Tawamhã tamomo ĩmorĩ wamhã, ma tô Banabé hã ĩsiré mo. Taha wamhã, Titu hã wa duré ĩsiré saprõ.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã za apâ ĩmorĩzém na, te te ĩma waihu'u siromo wa, wa tô apâ hã mo. Tawamhã 'ri nho'õmo u wasihutu wamhã, aibâ dama ipire na 're ihâimana za'ra mono norĩ me, wa tô wahâiba pisutu wasi'rã'õtõ ni. Tahawa, wa tô ta norĩ ma ĩsiwaihu'u, zudeu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're iwaihu'u za'ra mono zém na. Te te ãma ĩzaze za'ra zô, wa tô ĩnhimiromhurizém na tãma ĩsiwasu'u za'ra, te te ãma ĩzaze za'ra õ wamhã, taré 're hâimana mono tõ da, ĩnhimiromhurizé hã.

3Tawamhã ma tô ta norĩ hã ãma ĩzaze za'ra, zudeu'õ norĩ ma, te tãma 're irowasu'u za'ra mono zém na. Tahawa, te te siwi pisutu za'ra õ di, Titu hã ĩsiré 're imorĩ hã, sizudeu da. Titu hã gregu na ipodo, zudeu'õ. Ãne nherẽ, te te siwi pisutu õ di, sihâiwata nhizâri ré 're imorĩ da hã, sizudeu da.

4Ni'wam norĩ si, zudeu norĩ hã ma tô i'upana sima wẽ za'ra, Titu hã sihâiwata nhizâri ré 're imorĩ da hã. Ta norĩ hã wasiré Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tô hâimana nhipese sina wasiré 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

si'rã'õtõ, dama wapsãi'a'wa ne wahâimanazé ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowẽ na 're iwahâimana za'ra mono zéb zô, Cristu Zezusihi ãma. Ta norĩ hã zudeu norĩ hã, ma tô sima wawẽ za'ra, isine 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're rob'manharĩ u'âsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa.

5Tane nherẽ, ta norĩ nhimirosa'rata na hã, wa te ãma saze za'ra õ di. Mare uptabi di. Wa tô wasima wẽ za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ uptabi si, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, ta norĩ nhimirosa'rata na hã wa te ãma saze za'ra õ di.

6Dama ipire za'ra norĩ ma, ĩnhimiromhurizém na tãma ĩsiwaihu'u za'ra parimhã, marĩ asa te te ĩma waihu'u za'ra õ di, imreme za'ra nhipai u, zudeu'õ norĩ ma, te tãma 're irowasu'u za'ra mono zéb da na hã. Ta norĩ hã pire na dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, ipire na te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di, wa hã. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã dapire na te te da'ãma 're rosa'rata mono õ wa, tãma hã taré wa.

7Ãne si ma tô aibâ norĩ hã siwi ĩwaihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono tô sena te te ĩpisutu na, zudeu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're wasu'u za'ra mono da, Pedru hã te te ipisutu ne, tisiré zudeu norĩ ma, te te 're rowasu'u mono da.

8'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Pedru hã te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, tisiré zudeu norĩ ma, Cristu hã te te tãma 're iwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te satõrĩ wa. Tane duré wa hã tiwaihu'u pese na ma tô te te 're ĩpawapto, zudeu'õ norĩ ma, Cristu te tãma 're iwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te ĩzatõrĩ na dâ'âsina, wa hã.

9Tahawa, ma tô oto Tiagu norĩ hã ĩ'ãma waihu'u za'ra, tãma ĩzawi pese wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ĩpisutuzém na hã. Õ norĩ hã isimiroti pire na ma tô Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra, Tiagu hã, Pedru hã, duré Zuwã. Tawamhã ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzém na te te ĩ'ãma waihu'u za'ra wa, ma tô tinhib'rata na siwi wazawi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra, Banabéhé me. Wama wẽ za'ra di, wa norĩ hã zudeu'õ norĩ u si 're waneb da, Cristuhu wasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wẽ za'ra di, Tiagu norĩ si, tisiré zudeu norĩ u si 're inomro mono da hã, Pedru norĩ me. Ãne na wa tô wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni.

10Ãne si ma tô wama waihu'u za'ra, Tiagu norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ isimarĩ'õ norĩ hã wanhimarĩ na wa te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono ãna. Ãne zô, wa ĩsima te 're rosa'rata u'âsi, iwẽ na si te 're da'apawapto mono da.

Paulu hã Pedruhu ma te te irowaihu'uzé

11-12Tawamhã Ãtioquia ãma ĩnhamra ré, ma tô Pedru hã ãma ĩzarina wi. Tawamhã zudeu'õ norĩ ãma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tô danho'a tãma rowaihu'u. Ãne tinhimirosa'rata na te te i'upazé hã. Ãtioquia u wisi wamhã, ma tô aré zudeu'õ norĩ me 're sa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ me hã. Tawamhã isarina si ma duré aibâ norĩ hã aihutu, Tiaguhu hawimhã. Ta norĩ hã ma tô te te sima 're wẽ za'ra, Wanhib'apito zazei'wa norĩ zudeu'õ hã, sihâiwata nhihâri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudeu za'ra na 're hâimana za'ra mono da. Tawamhã zudeu'õ norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô Pedru hã tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tõ mono da. E marĩ wa. Zudeu'õ norĩ siré 're sai u'âsi mono wa, te te siwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite, we isihutu norĩ hã.

13Tawamhã Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto isiré zudeu norĩ hã tiwi sisawi za'ra, zudeu'õ norĩ wi, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahâimana za'ra mono nherẽ. Banabéhé zama ma tô dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra.

14Ãne na ma tô Pedru norĩ hã tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudeu'õ norĩ ãma hã. Tô sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si oto dama 're hâimana za'ra mono õ di, Pedru norĩ hã. Ãne wa tô ãma waihu'u za'ra. Tahawa, wa tô Pedruhu ma tinha, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ nho'a, ãne: “A hã zudeu nherẽ, ma tô zudeu'õ norĩ siré 're asai mo aré, a hã zudeu'õ 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana mono newa. E niha ma tô bété oto tiwi asisawi za'ra, zudeu'õ norĩ wi, a'â sizudeu za'ra da, isazei'wa norĩ hã.” Ãne wa tô tãma tinha.

15Wa norĩ hã zudeu na wa tô wapoto ni. Zudeu'õ na wapoto õ di, siwa'ru 're inomro mono norĩ ne.

16Wa norĩ hã wa tô oto marĩ hã waihu'u ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awẽsãmri mono zém na hã. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasédé hã te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te oto te te 're da'awẽsãmri. Taha zarina, dawasété 'ru te, te te dahâ za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. Isimiroti na Mozési te te irob'ui'éré 'rata zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're apari mono õ di za, dawasédé hã. Ãne na wa tô oto waihu'u ni, wa norĩ hã.

17Tahawa, Cristu Zezusi hã wa tô wasina umnhasi za'ra ni, taha zarina si wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, tawapsi te te 're wa'awẽsãmri mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isimiroti na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono õ di za, dawasédé te te da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ na. Tahawa, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're irob'manharĩ mono zém na wa te 're 'madâ'â mono õ di oto, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te 're wa'awẽsãmri mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na wa tô wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, tawapsi oto duré te te wawẽsãmri mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina wa te 're irob'manharĩ mono zém na, wa te 're 'madâ'â mono õ di oto, taha zarina, te te wanho'reptu dai õ wa. Ãne wa, ma tô ni'wam norĩ hã wama nharĩ za'ra, zudeu norĩ hã, wanhimirosa'rata na wa te ãma upa newa, aimawi na. E tô i'uwaibaba ãne hã. Mare di. Cristu te te wama iwaihu'uzéb zarina, wanhimirosa'rata na wa te ãma upai 'wa'âhã, te aré Cristu hã wanhowa ãma upa na'rata, te te wama iwaihu'uzém na hã. E tô sena, ma tô Cristu hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wanhowa ãma upa na'rata. Mare di. Te te ãma upai waihu'u õ di. Mare uptabi di.

18Wa hã wa oto te dama 're awaihu'u u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono za te te 're ida'anho'reptui mono õ na. Tawamhã nimahã na ĩnhimirosa'rata na te saprĩ wamhã, wa za tô tãma ãma upa. Tawapsi ĩwẽ'õre di za.

19-20Ãne te aré ĩnhimirosa'rata 'rada hã ĩma 're hâimana: 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're rob'manharĩ mono wamhã, taha zarina si ĩwasédé hã te te ĩ'ãma 're 'madâ'â mono õ di za. Tawapsi te za oto te te 're ĩwẽsãmri. Taha zarina ĩwasété 'ru te, rob'rãsutuzéb ãma te te ĩ'azâri õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã na ĩnhimirosa'rata 'rada hã te oto ĩza'u 're simi'wara. Ta hã wa tô oto rẽme pese ĩsipara, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma iwaihu'uzéb uwaibaba si 're ĩmorĩ da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â wa, isiré ĩdâ'â ne, ĩsi'uihâ na te ĩsima 're irosa'rata mono zém na 're ĩhâimana mono õ di oto, Cristuhu si oto ĩpẽ'ẽ 're, 're hâimana mono wa, 're ĩwada'uri wẽ mono 'wa da hã. Cristu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Ta hã te te 're ĩzawi pese mono wa, ma tô ĩzada sisõ, ĩzada dâ'â da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ĩhâimana.

21Wa hã te ĩsiwi 're wẽ'õ mono õ di oto, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩzawi pese mono zé hã, Cristu te te ĩwa'âbâzém na dazada idâ'âzém na hã. Tahawa, ĩsi'uihâ na ĩsisõ'reptu dai õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're irob'manharĩ mono zém na, te 're ab'madâ'â mono õ di oto, taha zarina, ĩwasédé hã te te ĩ'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da, te te 're ĩwẽsãmri mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Dasi'uihâ na dasisõ'reptu dai õ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're apari mono õ di dawasédé hã, da te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã. Ãne 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di, Zezu Cristu dazada idâ'âzé hã. Tahawa, te oto

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ĩsiwi 're wẽ'õ mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩzawi pese mono zé hã, Cristu te te ĩwa'âbâzém na, dazada idâ'âzém na hã. Mare uptabi di. Ãne Pedruhu ma, te tãma ãma irowaihu'uzé mono hã.

Galata 3

'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awẽsãmri mono zém na rowasu'u

1Galata nhihudu norĩ, e niha te rosa'rata waihu'u ãna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada idâ'âzém na, wa tô te aima ãma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hã ma tô aiwi udâ za'ra wa'wa, taré waihu'u prã za'ra wa'aba da hã.

2Ma'ãpé we ĩma waihu'u za'ra wa'aba. E marĩ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani hã we aima sõmri za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're. E isimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're irob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô we Tipẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, tô sena iwasu'uwẽ na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tô we aima sõmri za'ra wa'wa. Ĩhe. Tahawa tô, ma tô we Tipẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ za'ra wa'aba 're, 're sãmra mono da oto.

3E niha te bété oto rosa'rata waihu'u ãna, 're anomro aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani te te aima isõmri za'ra wa'aba zarina, ma tô aihâimanazép tém na ãma isãna'rata za'ra wa'wa, iwẽ na. E niha te bété oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo asi'uihâ na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

4-5E taré ma tô iwẽ hã asina 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô we Tipẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're aima sõmri za'ra wa'wa. Ma tô duré marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te aima 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. E marĩ wa. E isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarinai õ di. Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tô we Tipẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa, 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono hã. Taha zarina si, ma tô duré marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã te te aima 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na.

6Tane Abra'ã hã. Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi pese, te te tãma iropisutuzé za te te tãma ãma i'uwaimrami na hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wẽsãmri, Abra'ã hã. Duréihã ãne Abra'ãhã wasu'u na ma tô rob'ui'éré ibaihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã.

7Tawamhã Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, simisutu Abra'ãhã nhihudu na, te za oto te te 're da'anhisi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da asina hã.

8Zahadu romhâ uptabi nherẽ, ma tô zudeu'õ norĩ ãma sima roti, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne isimiroti hã: Zudeu'õ norĩ hã, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma zama te za duré tãma 're irowẽ za'ra mono zéb da hã te te tãma 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Iwasédé hã te te oto ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te za te te 're awẽsãmri. Taha zarina wasété za'ra 'ru te, te te ahâ za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. Ãne isimiroti hã zudeu'õ norĩ ãma hã. Tahawa, ma tô ãne Abra'ãhã ma waihu'u siro, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: “Te aima iropisutuzém na asina ĩzazei pese zéb zarina, wa za dama 're irowẽ za'ra mono zéb da hã te dama 're apisutu, dapoto mono bâ.” Ãne ma tô iwasu'uwẽ na romhâ ré ãma po're pu'u siro.

9Abra'ã hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're sazei pese, te te tãma iropisutuzém na. Tahawa, rowẽ te te tãma ipisutuzéb zarina, ma tô rowẽ uptabi na 're hâimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhã, Abra'ãhã ma te te ipisutu ne, te za dama 're irowẽ za'ra mono zéb da hã te te dama 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

10Tane nherẽ, isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, da te 're irob'manharĩ za'ra mono zém na 're danhopré mono wamhã, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhã dama 're romhâimana za'ra. Õne haré, isimiroti mono bâ da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, te za tô te te siwi 're da'awẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na rob'ui'éré ni: "'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'éré hã te ibaihâ na dama 're hâimana, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono da. Ãne zarina, isimiroti mono bâ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, te za te te siwi 're da'awẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã."

11E ãne te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: "Ĩnhimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're irob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. Wa za oto te 're ai'awẽsãmri 'wa. Taha zarina, duré aiwasété za'ra wa'aba 'ru te, te aihâ za'ra wa'aba õ di za." E ãne te za te te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréihã ma tô ãne na rob'ui'éré ni: "'Re ihâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za. Ãne wamhã, te za rowẽ uptabi na 're dahâimana u'âsi za'ra." Ãne na da te ãma rob'ui'éré wa, wa tô waihu'u za'ra ni tô.

12Duréihã ma tô duré ãne na rob'ui'éré ni: "'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wamhã, rowẽ uptabi na te za 're dahâimana u'âsi za'ra." Tane nherẽ, Cristuhu wasu'u zô, te zahadu 're rob'é'é, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, dama 're irowẽ za'ra mono zéb da hã.

13Wa norĩ hã wa te dame wasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono hã. Tahawa, te aré duré te te siwi 're wa'awẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawapsi hã te aré duré wahâ za'ra, wawasété za'ra 'ru te. Tane nherẽ, te te 're wahâ za'ra mono tõ da, ma tô Cristu hã wẽ nherẽ, wazada sisõ, wa'upana 'Re ihâimana u'âsi mono te te azâri da. Taha na ma tô wa'awa'â, Cristu hã. Duréihã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré ni: "Ni'wa hã wasété uptabi wa, te za dasiwi wĩrĩ ni. Taha pari,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wede na te za dasiwi sasõmri ni, da te ãma waihu'u za'ra da, wasété uptabi wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma iwẽ õ na.” Tawamhã ãma irob'ui'érézéb zarina, Cristu hã wẽ nherẽ, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o ré, ma tô siwi wẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wa'upana ma tô azâ, wasété õ nherẽ.

14Ãne ma tô Cristu Zezusi hã wa'awa'âbâ pa. E marĩ da. Simisutu isib'a'uwẽ ãma 're wanomro mono wa, zudeu'õ norĩ ma zama, iwẽ na 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da, Abra'ãhã ma te te iropisutuzéb zarina, duré wahâiba mono bâ wapẽ'ẽ 're, Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri mono da, te te wama iropisutu za'ra zéb zarina, Zezu Cristu hã Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'ãhã ma iwẽ na te te tãma iropisutuzém na rowasu'u me

15Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 're iwahâimana za'ra mono zém na. Ãté ni'wam norĩ hã te za marĩ iwẽ na sima roti zahuré. Tawamhã tô sena za te te sima ãma i'uwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'éré zahuré tinhisi na, da te ãma waihu'u zahuré da. Taha parimhã, te te sima ãma uwaimrami zahuré tõ da, ni'wa hã te te tiwi isizâri zahuré da hã, waihu'u õ di. Duré, ni'wa hã timreme na te te ãma sipa zahuré õ di za. E marĩ wa. Ma tô ãma sisazei pari zahuré.

16Tane Abra'ãhã ma, isipai u isihudu na zama, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iropisutuzé hã. Ãhã wasu'u na, da te ãma rob'ui'éré wamhã, isihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra õ di. Isihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra 'wa'âhã, te aré isihudu ahâ na dasiwi wasu'u ni. Isihudu misi, te wasu'u. Ta hã Cristu.

17Wa za oto aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aima ãma isimiré'é za'ra wa'aba zém na. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Abra'ãhã ma iwẽ na ropisutu. Tô sena te te tãma ãma uwaimrami da, ma tô tãma siwasu'u. Taha pari, te te tãma iropisutuzém na hã ma tô da'ãma tiwahub ahâ uptabi, 430 na. Tawamhã ma tô tinhimiroti mono bâ dama waihu'u 'rata. E tahawa, iwẽ na te te dama ãma uwaimrami õ di za, Abra'ãhã ma, te te iropisutuzém na hã. E tahawa, te za tinhimiropisutu na ãma saprĩ, te te dama ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uwaimrami tõ da. Mare di. Te za tô te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Abra'ãhã ma, te te iropisutuzéb zarina.

18Abra'ãhã ma, iwẽ na te te tãma ropisutu wa, taha zarina ma tô ãma tãma uwaimra. Tane iwẽ na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tô te te ãma dama 're a'uwaimrami, sô 're simipari mono ãna, marĩ na isimiroti hã a'â da te dasina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb zô.

19Abra'ã hã 're hâimana mono ré, ma tô iwẽ na tãma ropisutu siro 'Re ihâimana u'âsi mono hã, isipai u isihudu ma, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da. Abra'ãhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Dawasété na 're danomro mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dawasété na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tô tinhimiroti hã dama waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, ti'ai u we imorĩzéb u si, te za pire na 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, zudeu norĩ te te 're irob'manharĩ za'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u mono da, ma tô tinhimiroti na rob'ui'éré hã hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ma tisõ, aibâ ma te te siwi sõmri da, isipai u.

20Ni'wa hã ti'ai ãma si'uihâ na tinhimiroti hã te te dama waihu'u wamhã, ni'wa hã isãna'remhã hâimana õ di, isimiroti hã te te dama iwaihu'u da hã. Tane 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Si'uihâ na ma tô Abra'ãhã ma waihu'u, iwẽ na za te te tãma ãma 're i'a'uwaimrami mono na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma irob'ui'érézé wasu'u

21Abra'ãhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E taha wa, te te dama ãma uwaimrami õ di za iwẽ na, Abra'ãhã ma, aré te te iropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tô te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi. Uburé marĩ hã isimiroti zarina, da te dasina tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono da hã, dama waihu'u za'ra 'wa'âhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowẽ uptabi na 're dahâimana za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Tane nherẽ, daro mono bâ te dawasété na 're danomro. Dasi'uihâ na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono õ di tô. Ãne, da te iwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ãma rob'ui'éré. E marĩ da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re ihâimana u'âsi mono iwẽ hã te te dama ãma 're uwaimrami mono da, te te dama iropisutuzéb zarina.

23Bâdâ iwa waptã'ã õ ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ ré hã, ãne aré dahâimanazé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô zudeu norĩ hã tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwati, Cristuhu wasu'uwẽ hã sõ'awi te te wama waihu'u za'ra õ ré hã, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb da hã oto.

24'Re daprédub za'ra mono õ ré, da'madâ'â'wa hã te te dama 're iroti mono ne, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwati aré, Cristu hã datẽme wei morĩ õ ré. Ta hã te we oto datẽme mo, te te dawa'âbâ da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're isaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, taha zarina te te 're wa'awẽsãmri mono da oto duré.

25-26Ma tô oto bâdâ hã iwa waptãrã, Cristu hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb da hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're irob'manharĩ za'ra mono zéb da hã, pire na wama 're hâimana za'ra mono õ di oto, Mozési te te ãma irob'ui'éré hã. E marĩ wa. A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu Zezusi hã Danho'reptui'wa na asina 're isaze za'ra wa'aba mo. Tahawa, te oto simisutu 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihĩni.

27Ma tô duré â dawabzuri hã i'manharĩ za'ra wa'wa, Cristu 're imorĩzém na si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa.

28-29Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'aba'a waihu'u mono õ di, zudeu norĩ hã, duré zudeu'õ norĩ hã, iwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana za'ra mono norĩ hã, aibâ norĩ hã, duré pi'õ norĩ hã. Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã wa, iwẽ na si, Abra'ãhã ma te te iropisutuzéb zarina, te za iwẽ na si te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

Galata 4

1-2Ãne wa za duré marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é na iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Ãté ai'uté mama tõ hã te 're 'maihâimana, 'watébrémi hã. Prédu wapsi, ite hã za, imama hã dâ'â õ ré, tinhibrom na te te tãma ãma iropisutuzé hã. Tane nherẽ, uburé timama nhibrob ré, za 're hâimana mono nherẽ, prédub õ ré te za danhimarĩ ãna te te dama 're iromhuri za'ra mono norĩ ne, 're hâimana. Te za a'â da te dasiwi 're 'madâ'â, hâimana wẽ na 're hâimana mono zô. Imama nhibro hã te za duré da te tãma 're 'madâ'â pese, 'watébrémi ma. Ãne te za a'â i'ra hã 're hâimana, ãma iwahubzé hã bâdâ hã iwa waptã'ã õ ré, imama tinhibrom na te te tãma iropisutuzém na hã.

3Tane wa norĩ hã, ai'uté ne, roti sena hã wama iwaihu'u pese za'ra õ zarina, wa tô aré 're wahâimana za'ra, roti da te wama 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina si.

4Tawamhã bâdâ oto iwa waptã'ã wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ra ãma te te irotizéb zarina, ti'ai u we te te isatõrĩ da hã. We te te satõrĩ wamhã, ma tô pi'õi ma i'ra hã tãma podo oto, zudeu na. Zudeu na poto wa, pire na ma tô tãma 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozésihi ma te te 're i'awaihu'u mono hã.

5E marĩ da, ma tô ti'ra hã we satõ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, wa te 're irob'manharĩ za'ra mono na 're iwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'âbâ da, ma tô we satõ, wa'ãma 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tawamhã i'ra oto 're iwanomro mono na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô we ti'ra pẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ mono bâ wama 're hâimana za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto.

7Tahawa, robzei'õ na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'âbâ ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. Ãne wa, uburé marĩ wẽ na ti'ra norĩ ma, te te iropisutuzéb zarina, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

8Zudeu'õ norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba õ di aré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, ma tô i'upana aimawi nhimiwada'uri na 're aihâimana za'ra wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ ne, robzei'õ na.

9'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô oto Aimama na asiwi iwaihu'u za'ra wa'wa. Tahawa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'awaihu'u aba wa, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di. Ãne wamhã, e niha te za bété apâ aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u hã, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba õ nherẽ, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowẽ si aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ. E niha te za bété asima iwẽ za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ ne, apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, robzei'õ na hã.

10Bâdâ ipire hã marĩ 'manharĩzéb da hã, te oto zudeu norĩ zarina 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo, a'amo zama, duré wahub zama.

11Ãne wa, wa ai'ãma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ĩsiwasutu wẽ mono nherẽ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za ãhã wamhã 're hâimana.

12Ĩsisãnawã norĩ, wa hã zudeu nherẽ, ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô zudeu'õ newa asine 're ĩmorĩ 'wa. Tahawa, ma'ãpé ĩsine 're anomro aba mono. Atẽme

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

amo ĩmorĩ 'rata aba wamhã, marĩ hã ĩma 'manharĩ wasété za'ra wa'aba õ di, ĩhâiba na hã.

13Ĩhâzé si ĩ'ãma watobro wa, wa tô ai'rata ĩnhamra za'ra wa'wa. Ãhã wa, wa tô Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. Ãne na ma tô ĩ'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa.

14Tawamhã ĩhâzé ré, atẽme ĩwisi za'ra wa'aba nherẽ, ĩhâzé wa, asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wẽ na asiwi i'âri aba ne, niha wamhã, Cristu Zezusi, wẽ na asiwi i'âri aba ne, ma tô wẽ na asiwi ĩ'âri 'wa.

15E niha bété oto ãhã na hã. Aré aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di, ai'rata ĩnhamra aba wa. Ãhã wa, duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba 'wa'âhã, te aré ato hã isani za'ra wa'wa, ĩma sõmri za'ra wa'aba da, ato hã.

16E niha te bété oto ãhã na hã ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa. E aiwẽ'õ wa'aba 'wa na si, te za oto ĩ'ãma irosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tô sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ.

17Aibâ norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wẽ za'ra wa'aba mono da, tô sena tinhimirowasu'u wẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E marĩ da. Ĩnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono da itẽme, ĩnhimiroti nhipai u, õ norĩ nhimiroti si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono da oto.

18Roti iwẽ na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, tô ĩma hã wẽ di za ãne hã, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, duré niha wamhã tô ĩhâiba za're'ra wamhã.

19Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ, pi'õ tiwasã te te 're isépata za'ra mono ne, wa tô wa hã ĩpẽ hã te ai'ãma 're sépata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're imorĩzém na 're anomro aba mono õ wa. Ãma 're anomro wẽ wa'aba mono wapsi, ĩma 're rowẽ mono di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Ãhã na hã ĩhâtâ'â di, ai'ãma za'ra wa'aba hã. Ãhã wa, ĩnhimirosa'rada hã ahâ di, ai'ãma za'ra wa'aba hã. Ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba neza, ĩwaimri te oto aima rowaihu'u za'ra wa'aba da.

Sara norĩ wasu'u hã, Agaha wasu'u me

21Uburé õ nherẽ, ma tô asima iwẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. E aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã, Abra'ãhã 'ra norĩ ãma hã.

22Ãne ta norĩ wasu'u na, rob'ui'éré hã: Abra'ãhã 'ra norĩ hã, maparane aibâ te tãma 're hâimana zahuré. Imorĩ'rada hã Agaha 'ra, iwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna 're ihâimana mono 'ra. Duré ihâiba amo hã Saraha 'ra wada'uri ãna 're ihâimana mono zé're hawimhã, te 're hâimana.

23Dasi'uihâ na dahâimanazém na 're ida'ra za'ra mono na ma i'ra hã tãma podo, romhuri'wai ma. Abra'ãhã 'ra hâiba amo hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutuzéb zarina, ma duré i'ra hã tãma podo, wada'uri ãna 're ihâimana mono ma hã, Saraha ma. Ãne Abra'ãhã 'ra norĩ wasu'u hã.

24Ta hã marĩ te sina wasu'u. 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima da'ãma irotizé hã te pi'õ norĩ wasu'u zahuré. Maparane te te sima da'ãma irotizé hã. Imorĩ'rada hã Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima da'ãma irotizé. Ta hã, Aga te wasu'u. Agaha 'ra hã ma tô tina zabâdâ danhimiwada'uri zarina 're hâimana, robzei'õ na. Tane Sina'i ãma 'Re ihâimana u'âsi mono, te te sima da'ãma irotizém niwĩ 're idanomro mono norĩ hã, Agaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'âbâ ãna 're idahâimana za'ra mono ne, te robzei'õ na 're dahâimana za'ra, ãhã na hã.

25Arabia na daza'ru nhisi ãma, Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi hã, Aga te wasu'u. Zeruzalẽ na 'ri nho'õmo nhisi, Aga hã te tô duré wasu'u. E marĩ wa. Zeruzalẽ 're, 're idahâimana za'ra mono norĩ hã danhimiwada'uri zarina, dapawa'âbâ ãna 're idahâimana za'ra mono norĩ ne, te robzei õ na 're dahâimana za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Ãnei õ di, Zeruzalẽ ihâiba amo hã, hâiwa ãma 're isa mono hã. Rowẽ na si, te iwa 're dahâimana za'ra. Zeruzalẽ hã hâiwa ãma 're isa mono hã, wana Sara aihĩni dana te wasu'u.

27Duréihã, ma tô pi'õ i'ra õ na ãma romnhimiré'é 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Zeruzalẽ 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma. Ãne te 'mahâ: “Pi'õ, ai'ra hã niwa aima 'maipoto õ nherẽ, ma'ãpé 're atoi u'âsi mono, aipẽ'ẽ 're. Aimro hã te te airẽme nherẽ, ai'ra ahâ di za. Pi'õ mro ré, 're ihâimana mono nhipai u, ai'ra ahâ di za. Tahawa, te za rowẽ te, 're atoi u'âsi mo.”

28Ĩsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Izaqui hã ma tô podo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te iropisutuzéb zarina. Tane te te tãma iropisutuzéb zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

29Abra'ã hã 're morĩ ré, ma tô Izaquihi ma nharĩ wasété, dasi'uihâ na dahâimanazém na 're ida'ra za'ra mono na ipodo hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, te te ipawaptobzém na ipoto ma, ma tô nharĩ wasété. Tane duré ãhã na hã te za 're romhâimana.

30E niha tawamhã duréi wasu'u na rob'ui'éré hã. Ãne iwasu'u hã: “I'ra ré satõrĩ, pi'õ hã romhuri'wa hã. Imama, tinhibrom na tãma ãma sipo'o zahuré õ di za, danhimiwada'uri zarina 're ihâimana mono õ 'ra me.”

31Ãhã wa, ĩsisãnawã norĩ, wa za oto marĩ hã iwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Agaha nhihudu na te te 're wa'anhisi mono õ di za oto, danhimiwada'uri zarina 're imorĩ nhihudu, 're iwahâimana za'ra mono na hã. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're ihâimana mono õ nhihudu, 're iwahâimana za'ra mono na, te oto te te 're wa'anhisi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Saraha nhihudu uptabi na. Tahawa, wa norĩ hã wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di oto.

Galata 5

Wanhib'apito ãma rowẽ na 're idahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Zezu Cristu hã ma tô wa'anho'reptui pa, rowẽ na ãma 're wahâimana za'ra mono da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're irob'manharĩ za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te õ hã 're wa'anho'reptui mono õ wa oto. Ãne wa, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za oto, isimiroti na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, apâ robzei'õ na 're anomro aba mono tõ da.

[2]Ma'ãpé asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã Paulu, marĩ hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mono da, asizudeu za'ra wa'aba da, asina 're dazaze za'ra wa'aba mono wa, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhã, ãne wamhã. Cristu hã wazada dâ'â za'ra nherẽ, te te 're wa'anho'reptui mono da, e taré te za ã hã bété 're hâimana, asada za'ra wa'aba idâ'âzé hã.

[3]Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. Ni'wam norĩ hã da te sihâiwata nhihâri za'ra da, te te sina 're dazaze za'ra mono wamhã, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhã 're hâimana za'ra, ta norĩ hã. Danhihâiwata nhihâri siré, te za õne haré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ tõ mono da.

[4]Zudeu norĩ ne, ma tô 'râwimhã 're asi'mai'madâ'â aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da hã, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono, aiwasété za'ra wa'wa hã te te u ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono õ wa, te te u duré ãma 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da hã, taha zarina aiwasété za'ra wa'aba 'ru te, te te u duré 're aihâ za'ra wa'aba mono tõ da, za irob'rãsutuzéb ãma hã. Ãne taré 'mairosa'rata aba wamhã, ma tô Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahâ wa'wa, asimirosa'rata na. Ãhã wa, ma tô 'râwi asiwi i'maiwẽ'õ wa'wa, 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono nhoprubzé hã Cristu tidâ'âzém na, te te 're ida'anho'reptui mono zéb da hã.

5Ãnei õ di, wa norĩ hã. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tô wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra, rob'rãsutuzéb ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama iwaihu'u za'ra zéb zô, wawasédé te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te 're iwa'awẽsãmri mono zém na. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto.

6Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ oto 're wanomro mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'aba'a mono õ di za, isihâiwata nhihâri ré norĩ hã, duré isihâiwata nhihâri õ norĩ hã. Zudeu na duré zudeu'õ na 're iwahâimana za'ra mono zém na hã, te te oto 're wa'awaihu'u mono õ di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're iwahâimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

7A norĩ wa'wa hã ma tô aré tô sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tô sena rowasu'u na asima ãma apa za'ra wa'wa.

8E asima ãma apa za'ra wa'aba da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aima waihu'u za'ra wa'wa, sima asô ihârâ za'ra wa'wa hã. Mare di.

9I'rada hã wa za aima sadawa wahutu za'ra wa'wa, ãne: “I'u'ẽtẽ wapuzé hã surure na da te ahiri nherẽ, te za ãma timapu, i'u'ẽtẽ wapu hã.” Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ropé, rowasu'u senai'õ na hã.

10Tane nherẽ, simisutu Wanhib'apito nhib'a'uwẽ 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, za apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Aibâ hã dama pire na 're hâimana mono nherẽ, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tãma 're rowẽ mono õ di za, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono si za te te azâri wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ĩsisãnawã norĩ, wedepo'o nhonhi'rãmi na Zezu Cristu dazada idâ'âzé hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, da te ãma 're saze za'ra mono da. Tahawa, ma tô zudeu norĩ hã te te siwi 're ĩwẽ'õ za'ra, imreme zarina te dama 're rowasu'u mono õ wa, u, tãma za'ra hã. Ta norĩ hã te duré taré te te dama 're ĩwasu'u za'ra, danhihâiwata nhihâri wapsi, 're dasizudeu za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. Ãne zahadu zudeu'õ norĩ ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'âhã, e te aré zudeu norĩ hã te te siwi 're ĩwẽ'õ za'ra, te dama 're irowasu'u mono zém na hã. Mare di. Te te siwi 're ĩwẽ'õ za'ra mono õ di aré ãma hã.

12Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're iro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, tinhihâiwata nhihâri siré, te za pé tane wamhã ta norĩ hã 're si're zani za'ra, wẽ te bâ.

13Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're irob'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asõpré wa'aba mono tõ da, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa. Tane nherẽ, rowẽ na 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, marĩ iwẽ'õ na aipẽ'ẽ 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, asina hã ãma 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo niha wamhã asib'rata na, duré asimarĩ na zama, duré asimiroti na zama hã.

14'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã ahâ uptabi nherẽ, simisutu haré te wasu'u, isimiroti hã ãne: “Ma'ãpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marĩ iwẽ na asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asõpré wa'aba mo.” Ãne si isimiroti hã.

15Tane nherẽ, abaze zahi 're isisimroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, asina asapa'a za'ra wa'aba õ di za.

Wamama pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si, rowẽ na 're idanomro mono zém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16-17Wa norĩ hã marĩ iwẽ'õ na ãté 'râwi wapẽ'ẽ 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. Ãne na te te sima 're wa'awẽ mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã. Marĩ iwẽ na si 'râwi wapẽ'ẽ 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awẽ. Tawamhã marĩ iwẽ'õ na 'râwi wapẽ'ẽ 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, te za te te 're wa'a'uwati, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã, wa te wasima ãma 're rob'manharĩ za'ra mono tõ da. Tahawa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhã siwa'ru marĩ iwẽ'õ na aipẽ'ẽ 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, asina hã 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

18Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, isimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're irob'manharĩ 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asõpré wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa.

19Dasi'uihâ na danhimirosa'rata wasété zarina 're idanomro mono zé wasu'u hã, wa tô waihu'u za'ra ni. Ãne te 're danomro wasété. Siwa'ru te tiwasédé hã pi'õ na, duré aibâ na zama te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra. Siwa'ru te dasina 're dahâimana za'ra. Danhiséb ãna, te marĩ iwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra.

20Duré 'Re ihâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra. Te duré tãma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharĩ'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'âbâ za'ra. Duré marĩ na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba'ré na te duré 're dazahi za'ra. Duré marĩ iwẽ zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirẽme za'ra, 'râwi dasi'rata 're dahâimana za'ra mono tõ da.

21Marĩ na te duré 're dasisõ'ru za'ra. Duré da'rã siwamnarĩ na te 're dahâimana za'ra, âzézei'wa 're dahâimana za'ra mono wa. Duré datoi wasétére u, te 're dasi'rã'õtõ, siwa'ru da te 're âhuri mono da, âzé hã. Tane

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te duré 're hâimana, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã. Tahawa, wa za ãma sahu, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. Ãne 're danomro wasété mono wamhã, hâiwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're idanhisisi mono da hã mare di, Danhib'apito uptabi u, iwẽ uptabi si, tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te tãma 're i'anhomri mono da u.

22Ãne 're danomro wasété mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhã. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapẽ'ẽ 're datoi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dapẽ'ẽ toi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono õ di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahâimana za'ra. Duré marĩ iwẽ na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tô sena wa, ropisutu wẽ na, te za da te dama ãma 're rob'manharĩ wẽ za'ra.

23Duré dawaimri te za dama 're dahâimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahâimana za'ra. Ãne 're dahâimana za'ra mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã baba uptabi di.

24Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, tiwasédé hã aré te te 're 'manharĩ ze za'ra mono nherẽ, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherẽ, 'râwi te za tô oto te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da hã oto.

25'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô wama tisõ, wahâimanazép té hã iwẽ hã. Tahawa, ma'ãpé isimiwada'uri zarina si, 're wanomro wẽ wa'aba mono oto.

26Danhipai u, wapire na 're wahâimana za'ra mono newa, 'râwi wapẽ'ẽ na wasina 're wawata za'ra mono õ di za, da te wama 're nharĩ za'ra mono tõ da. Duré wanhipai u, dapire na 're idahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono õ di za.

Galata 6

Roti iwẽ na 're idasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ãté ni'wa hã te za tihâimanazém na upa. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwaimri 're ipawapto pese za'ra wa'aba mo, apâ 're hâimana wẽ mono da, ni'wa hã. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé 'râwi a'â asina 're asõpré wa'aba mono za, a norĩ wa'aba zama, wa'rui'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tõ da.

2Marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé 're asipawapto pese za'ra wa'aba mono, roti iwẽ na si. Ãne wamhã, Cristuhu nhimiroti wẽ 'madâ'â'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

3Ãté ni'wa hã simiroti pire newa, te za 'râwi tinhimiroti pire na 're si'madâ'â ze. Ãne wamhã, 'râwi te za tipẽ'ẽ na sima 're sadawa nhipese.

4-5Romhuri hã te wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, wa te wasina 're i'madâ'â pese za'ra mono da hã. Ãne wa, wa za aihĩni 'râwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono da, wanhimiromhuri hã. Wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wapẽ'ẽ 're wasima 're wato za'ra. Danhimiromhuri hã wanhimiromhuri me aiwab õ na, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za.

6Ãté ni'wa hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Ãne wamhã, te za asimarĩ na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo asa.

7Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ihâimana u'âsi mono wi, simani õ di za, dahâimana wẽ wa'rãmimhã, iwẽ na te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono da hã, duré dahâimana wasété wa'rãmimhã, iwasété na te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono da hã. Ãhã wasu'u hã tô sena wa, senai õ na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'râwi aipẽ'ẽ 're asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tõ da.

8Danhimirosa'rata wasété zarina 're danomro u'âsi mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowẽ isi'utõrĩ'õ nhiti.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhã, te za rowẽ isi'utõrĩ'õ ãma 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

9Tahawa, ma'ãpé wawa'a ãna marĩ iwẽ na, wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono za, wa norĩ hã. Tawamhã bâdâ iwa waptã'ã wapsi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wa'ãma sima irotizé hã te za iwa'rãmi marĩ iwẽ hã te te wama 're anhomri.

10Ãne wa, wama iwaihu'u pese zarina, wa za dahâiba mono bâ marĩ iwẽ na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're idapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré isazei'wa norĩ hã marĩ iwẽ na 're wasipawapto pese za'ra.

Paulu hã roti na te te i'rãsutuzé wasu'u

11Ãhãta ĩnhimi'ui'éré isa'ẽtẽ na, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩsi'uihâ na ĩnhib'rata na.

12Ni'wam norĩ hã ma tô te te aima 're roti zadawa za'réi'õ za'ra wa'wa, asihâiwata nhihâri ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudeu za'ra wa'aba na hã 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Isiré zudeu norĩ si ãma 're wata za'ra mono da, te te aima iroti za'ra wa'aba zém na hã. Cristu wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô wa'awa'âbâ pa. Tane nherẽ, taha wasu'u si te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di, isimirowasu'u na te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da, isiré zudeu norĩ hã.

13Ta norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're nomro mono nherẽ, uburé marĩ na 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, isimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, iré 're anomro aba mono wa, tisiré zudeu norĩ ma, sina 're wata za'ra mono da, isimiroti zarina oto 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

14Tanei õ di, wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma si, wa za 're ĩwata u'âsi, wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada idâ'â ãma. Tahawa, tiza'ozém na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wazada dâ'â wa, ĩwi 're idadâ'â za'ra mono ne, duré wa hã dawi 're ĩdâ'â mono ne, ti'ai ãma danhimirosa'rata na hã oto 're ĩhâimana mono õ di.

15Danhihâiwata nhihâri ré si, 're idahâimana za'ra mono zé hã, marĩ dai õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhihâiwata nhihâri ãna 're idahâimana za'ra mono zéb zama hã marĩ dai õ di, tãma hã. Dahâimanazép tém na, iwẽ na si oto 're idahâimana za'ra mono hã, taha si tãma hã iwẽ uptabi.

16Õhõ wasu'u zarina 're dahâimana za'ra mono wamhã, wa ĩsima te 're da'awẽ, rowẽ na si oto 're danomro mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'ãma te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ãma hã.

17Wa hã Zezusihi ma romhuri'wa, wa 're ĩhâimana, isimiwada'urizéb zarina. Da te ĩma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, ĩhâiba hâ'ẽtẽ ré, 're ĩmorĩ wa, ĩpibui pese di, tãma iromhuri'wa 're ĩmorĩ na hã. Te te oto sahâri za'ra, aimawi tinhimiroti na te te ĩwi 're iro'wa'ré za'ra mono norĩ hã.

18Ĩsisãnawã norĩ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, aihâiba na za'ra wa'aba hã, tãma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Éfézu

Éfézu 1

1Wa hã Paulu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ĩwẽzéb zarina. Tahawa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Éfézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. A norĩ wa'wa hã ma tô õne u'â Zezusihi ãma si 're anomro aba mo, aihâimana nhiptete sina.

2Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Cristuhu ãma 're idanomro mono norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé wasu'u

3'Re ihâimana u'âsi mono hã sõpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, ma tô marĩ mono bâ wama ãma 're sõpru, uburé marĩ iwẽ na, hâiwa hawi. Tahawa, wama 're sõprub za'ra mono wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

4Ta hã ti'a te te poto õ ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwẽ da, Cristuhu ãma za 're wanomro mono wa, wawẽ uptabi na ãma 're wanomro mono da, marĩ, wa te 're 'manharĩ wasété za'ra mono ãna. Ta hã te te 're wa'apoto mono õ ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'azawi pese.

5Tãma rowẽ wa, ma tô wa'ãma sima roti siro, wa'ãma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te iwawa'âbâzéb zarina. Te te sima 're wa'awẽ uptabi mono wa, ma tô ãne na sima roti siro, wa'ãma za'ra.

6Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô oto wa'ãma uwaimrami wẽ za'ra, i'ra tãma isawi hã te te iwa'awa'âbâ za'ra zéb zarina. Tahawa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

7-8Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô tidâ'âzém na wa'awa'â. Marĩ, wa te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã ma tô duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto. Ãne wamhã, ma tô Wamama hã wa'ãma uwaimrami wẽ, sa'ẽtẽ na tãma 're hâimana mono wa, te te 're iwa'azawi pese mono zé hã.

9-10Te te da'ãma sima irotizé hã dama waihu'u ãna ma tô dawi 're hâimana aré. Tane nherẽ, rosa'rata wẽ waihu'uzé hã sa'ẽtẽ na tãma 're ihâimana mono zéb zarina, ma tô oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te da'ãma tãma i'uwaimramizém na. Tawamhã niwapsi bâdâ te te sima ipisutuzém na te za da'ãma uwaimra, te te da'ãma sima irotizé hã. Tawapsi te za uburé tinhimipoto ma nharĩ za'ra, hâiwa ãma, ti'ai ãma zama, simisutu Cristuhu nhimiroti na 're dahâimana za'ra mono da, ta hã da'madâ'â'wai uptabi, dama 're hâimana mono wa.

11-12'Re ihâimana u'âsi mono hã marĩ na te te sima 're aroti mono wamhã, te za tô te te ãma 're a'uwaimrami. Ta hã ma tô wa'apisutu siro, isib'a'uwẽ 're wanomro mono da, Cristuhu ãma za 're wanomro mono wa. Ãne duréihã te te wa'ãma sima irotizéb zarina, ma tô wa'ãma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zô 're iwanhimipari 'rata za'ra mono norĩ ma, ãma 're iwawata u'âsi za'ra mono zéb da hã.

13A norĩ wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu ãma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwẽ hã ma tô iwapari za'ra wa'wa, asi'uihâ na. Tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã. Tawamhã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô Danho'reptui'wa na asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha zarina ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani hã we aima sõmri za'ra wa'wa, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, isib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono na. Ãne ma tô ai'ãma uwaimrami wẽ za'ra wa'wa, te te dama iropisutuzéb zarina.

14Tawamhã niwapsi te za uburé marĩ iwẽ hã te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono bâ. Duré isib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra mono wa, te za rowasété hawi wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ãne tô sena za te te wama ãma i'a'uwaimramizém na, wa te ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waihu'u za'ra da, ma tô Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri. Tahawa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

Isazei'wa norĩ ma, Paulu te te irowaptẽrẽzé wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono wi

15Aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã ma tô we ĩtẽme tiwisi 'wa, Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré isazei'wa norĩ 're isawi pese za'ra wa'aba mono na zama.

16Taha zarina, wa õne u'âsi 're ĩto, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ai'ãma za'ra wa'aba. Duré tãma 're ĩmreme mono wamhã, aima za'ra wa'aba zama wa tô te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, hâiwa u ai'ãma 're ĩpo're si'âri za'ra wa'aba mono ãna.

17Wamama hã waihu'u pese za'ẽtẽ na dâ'âsina, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu hã Tipẽ'ẽzani na te te aima 're sõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hã ihâimanazém na 'râwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu 'madâ'â'wa hã.

18-19Wa hã wa ĩsima wẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, isimiroti hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ uptabi zô te te i'aipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hã, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ iwẽ uptabi na wama 're isõprub za'ra mono zéb da hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te iropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa.

20Wa duré aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, iwaihu'u pe hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tô Cristu hã ab're hawi hâiwa'utu, dâ'â nherẽ. Taha pari, ma tô pisutu, pire na isimire niwĩ 're sãmra mono da oto, hâiwa ãma.

21Tame te pire uptabi na dama 're hâimana, pire na hâiwa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma, duré tame siptete na 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama. Taha na dâ'âsina wa, ti'ai ãma duré hâiwa ãma zama tipire na te te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma siwi wabzu za'ra õ di, dama ipire za'ra norĩ hã. Õne u'â te za tipire na te te 're da'a'rãnhipai u'âsi.

22-23'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Cristu hã pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, isimipoto mono bâ. Ma tô duré Cristu hã pisutu, ropâ tinhib'a'uwẽ norĩ 'madâ'â'wa da, õhõ si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hã misi nherẽ, wahâiba na marĩ mono bâ wama 're ihâimana za'ra mono ne, te Cristu hã hâiba wasu'u, isib'a'uwẽ norĩ hã. Isib'a'uwẽ norĩ hã tãma 're hâimana za'ra mono wa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hã. Ta hã te ropâ 're hâimana u'âsi, uburé marĩ hã 're ihâimana za'ra mono zéb da hã, isadawa para.

Éfézu 2

Dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi 're idanomro mono zém hawi, danho'reptuzé wasu'u

1Duréihã a norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono na, te aré tô 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono õ wa, duré aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wab zama.

2Isazei'õ'wai hâimanazém na ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé norĩ nhib'apito nhimiroti na zama. Hâiwa nho're ãma te ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Isimiroti hã tãma pire za'ra di, ipo're'õ norĩ ma hã. Tahawa, te ta norĩ hã isimiroti na si 're nomro, 'Re ihâimana u'âsi mono wapari'õ'wa norĩ hã.

3Tane wa norĩ hã, wa aré tô wanhimirosa'rata wasété zarina 're wanomro. Wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, wa tô aré wa te wasima ãma 're uwaimrami za'ra. Ãne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré tô duré dazu wahâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

4-5Tane nherẽ, wawasété na 're wanomro mono wa, 're iwadâ'â za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô Cristu te te ihâiwa'utuzém ne wapẽ'ẽ 're te te 're wa'ahâiwa'utu, rowẽ na si oto ãma 're wanomro mono da. Ãne ma tô wama ãma uwaimrami wẽ za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ipẽ'ẽzézé hã sa'ẽtẽ na tãma 're hâimana mono wa, duré tãma wazawi uptabi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa. Tahawa, te te 're iwa'anho'reptui mono zé wa'rãmi, marĩ zô 're simipari mono ãna, ma tô, tô te te 're wa'anho'reptu.

6Ta hã Cristu ab're hawi te te ihâiwa'utu ne, ma tô wapẽ'ẽ 're te te 're wa'ahâiwa'utu, hâiwa ãma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihi 'rata.

7E marĩ da. Da te waihu'u za'ra da, wa'uirĩ na 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, isimizawizé sa'ẽtẽ na tãma 're ihâimana mono na hã. Ãne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're ida'azawi pese mono zém na.

8'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô asõ'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihâ na 're asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Sõpru wa, ma tô Wamama hã aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa, asõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã.

9Marĩ hã ahâ na 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, taha zarina te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono õ di za 'Re ihâimana u'âsi mono hã, 'râwi asi'ãma wa'aba 're ai'maiwata aba mono tõ da, asi'uihâ na asi'manho'reptui wa'aba mono dai õ wa.

10Cristu Zezusihi ãma 're wanomro mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wama sõmri za'ra wahâimanazé ité hã, wa te ãma dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra mono da, duré iwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra mono da ãma, te te wa'ãma iroti siromo zéb zarina.

Zudeu norĩ, zudeu'õ norĩ me aihĩni Cristuhu ãma oto 're inomro mono zé wasu'u

11-12A norĩ wa'wa hã ma tô zudeu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Tahawa, ma tô asihâiwata nhihâri aba õ na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudeu norĩ hã. Ta norĩ si ma tô tinhihâiwata nhihâri ré na 're sisisi za'ra, tihâiba na te te sima 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hã Danho'reptui'wa na waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ãma 're anomro aba mono õ di aré. A norĩ wa'wa hã zudeu'õ wa, Izaraéu nhihudu norĩ siré duré 're anomro aba mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma si, iwẽ na te te iropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne wa, rowẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono ãna, ma tô 're anomro aba mo. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba ãna, ma tô aré duré 're anomro aba mo.

13Tane nherẽ, dasisiti 're idahâimana za'ra mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, romhâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hã wazada idâ'âzéb zarina, ma tô Wamama hã sitẽme ai'ãwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi ãma oto 're anomro aba mono da, 'râwi i'rata 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na hã.

14Cristu hã ma tô wawi uprosi za'ra, 're iwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã. Tahawa, aihĩni wa oto isib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra, zudeu norĩ hã, zudeu'õ norĩ me. 'Re wasisawi pese za'ra mono sina, wa oto tô duré 're wanomro.

15'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã sa'ẽtẽ na ma tô zudeu norĩ ma si 're hâimana za'ra, marĩ hã te te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, taha zarina iwasédé hã te te tãma 're i'apari mono zéb da hã duré. Cristu hã wazada idâ'âzéb zarina, tâibâ oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã, marĩ na dawasédé hã te te dama 're i'apari mono zéb da hã. Misi dahâiba ne, aiwapsi wa oto 're wahâimana za'ra, zudeu norĩ, zudeu'õ norĩ me, wahâimanazép tém na si, iwẽ na si ãma 're wanomro mono da, duré wasisawi pese sina oto 're wahâimana za'ra mono da wasiré.

16Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada idâ'âzém na ma tô wawi uprosi za'ra, 're iwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã, aihĩni tizazei'wa norĩ hã te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re ihâimana u'âsi mono u.

17Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, ma tô rowasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, rowẽ na 're idahâimana za'ra mono zém na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono oto te te 're ida'awẽsãmri mono zéb zarina. E marĩ da. Zudeu'õ norĩ hã rowẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono õ norĩ hã, duré zudeu norĩ, rowẽ na ãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wahâimana za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're iwanomro mono norĩ hã.

18Cristu hã wazada dâ'â wa, duré wama 're hâimana za'ra mono wa, te za oto Ipẽ'ẽzani hã simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're iwasihutu mono zéb da hã wanhimirosa'rata na. Tawamhã tãma 're wamreme zusi mono wamhã, te za te te 're wa'awapari u'âsi, zudeu norĩ hã, zudeu'õ norĩ me.

19Tahawa, zudeu'õ nherẽ, dasiré'õ ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te oto dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te duré i'ra na dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo oto.

20Ẽtẽ 'manharĩ na wa za 'ri na ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ẽtẽ na'rata nhisiwi, da te dasiwi 're i'ri za'ra mono ne, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa, isadawa wasu'u'wa norĩ hã. Duré Wamama pẽ'ẽzani, marĩ hã te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono norĩ zama ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wẽ'ẽzéb ãma, ẽtẽ tõmo hâpâ wawẽ na, wa za Zezu Cristuhu ãma simiré'é, wapawapto uptabi 'wa wama 're hâimana za'ra mono wa, ta hã.

21Ẽne hã misi 'ri na simisutu 're isimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hã, wa'ãma 're isõrõwa za'ra mono da hã, aiwapsi ãma 're wahâimana za'ra mono da.

22Tane a norĩ wa'wa hã, ẽtẽ ahâ na 'ri misi da, da te dasiwi i'ri ne, te za te te aima 're nharĩ u'âsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhib'apito ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, isõrõwa misi tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Ipẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ za'ra wa'aba 're, 're ihâimana mono zéb zarina.

Éfézu 3

Paulu hã zudeu'õ norĩ ãma te te 're iromhuri mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Tahawa, wa hã Paulu, wa 'Re ihâimana u'âsi mono wi hã, te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, aima za'ra wa'aba. Zudeu'õ norĩ, wa hã, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, iwasu'uwẽ na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tô dasiwi ĩnherẽ ni, dazazéb 're, ĩzab da.

[2]'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô romhuri hã ĩma tisõ, aima 're irowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãne na ma tô iwapari za'ra wa'wa, tô.

[3-4]Duréihã te te sima da'ãma irotizé hã aré dama iwaihu'u'õ hã ma tô ĩma waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Nimosi wa tô suru na ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

[5]Zudeu'õ norĩ ãma te te sima irotizé hã te te dama waihu'u õ di aré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã na si duréihé ma tô Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ ma waihu'u, te te sima da'ãma irotizé hã, Tipẽ'ẽzani na ta norĩ ma te te iwaihu'uzéb zarina. Duré marĩ hã te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, dama isadawa wasu'u'wa norĩ ma zama, ma tô tãma waihu'u za'ra, te te sima da'ãma irotizé hã.

[6]Rowasu'u wẽ hã aré dama iwaihu'u'õ hã 're ihâimana mono hã, ãne. Zudeu'õ norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ te te 're saze za'ra mono wa, marĩ iwẽ na zudeu norĩ ma 're isõpru mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hâimana za'ra. Simisutu te za oto 're hâimana za'ra, dahâiba misi ne. Cristu Zezusihi ãma oto 're nomro mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, marĩ iwẽ na te te tãma iropisutu za'ra zéb zarina, te za zudeu'õ norĩ ma zama te te tãma ãma 're a'uwaimrami, zudeu norĩ zu. Ãne zudeu'õ norĩ ãma te te sima irotizé hã.

[7]'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô ĩpisutu, tãma iromhuri'wa 're ĩmorĩ da, Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono da, tiwaihu'u pe hã te te ĩma sõmri na dâ'âsina.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ĩwana isazei'wa norĩ hã ĩwẽ na te sipa za'ra õ di. Ta norĩ si ma tô tiwẽ na ĩnhipa za'ra. Tane nherẽ, ma tô ĩpisutu, zudeu'õ norĩ ma te tãma 're wasu'u za'ra mono da, iwẽ hã sa'ẽtẽ na Cristuhu ma 're ihâimana mono hã dama ãma 're isõpru mono zéb da hã.

9Ropoto mono 'wa hã ma tô aré pisutu, ropoto na'rata hawimhã dama waihu'u ãna a'â 're hâimana mono da, te te da'ãma sima irotizé hã. Duréihé ma tô ĩpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama ãma i'uwaimramizém na hã te te sima da'ãma irotizéb zarina.

10-11Ta hã ma tô sima wẽ, hâiwa ãma pire na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u wẽ hã ahâ na tãma 're ihâimana mono na hã. Simisutu isib'a'uwẽ norĩ hã oto tãma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto ãne na waihu'u za'ra, duréihã te te sima da'ãma irotizé hã te te da'ãma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te ida'anho'reptuzéb zarina.

12Tahawa, Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, duré isimipawaptobzém na wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi ãna itẽme 're wasihutu wanhimirosa'rata na, 'Re ihâimana u'âsi mono u, robze na tãma 're wamreme zusi mono da.

13Ãne wa, wa hã te irobzépata na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu wasu'uwẽ hã wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're irowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tahawa, Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono 'ru te, iwasédé hã da te ĩma 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, ĩma 're rowẽ mono di. Ãne wa, te irobzépata na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

14Tahawa, ĩhi'rãtitõ, wa 're ĩsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi mono da, aima za'ra wa'aba.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Õhõ si Wamama wa, wa i'ra 're wahâimana za'ra isazei'wai mono bâ, hâiwa ãma ti'ai ãma zama 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã.

16-19Wamama te hã iwaihu'upe hã, te sa'ẽtẽ na 're hâimana tãma. Ãne wa, wa tiwi te 're rowaptẽrẽ u'âsi, aima za'ra wa'aba, Tipẽ'ẽzani na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina, ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hã aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da, iwaihu'u pese na asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hã sa'ẽtẽ uptabi na, te Cristuhu ma 're hâimana. Ãne wamhã, uburé asiré isazei'wa norĩ me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono õ nherẽ, Cristu te te 're iwa'azawi pese mono zé hã. E marĩ da. Uburé marĩ iwẽ si, 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're ihâimana za'ra mono ne, aima zama 're hâimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã, duré dahâimanazém na rowaihu'u wẽ zéb zama hã.

20'Re ihâimana u'âsi mono hã waihu'u pese di, te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb da hã, marĩ iwẽ zô wa te 're irosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marĩ iwẽ hã wa te tiwi 're iwaptẽrẽ za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're iwa'apawapto mono zéb zarina, tãma waihu'u pese di, iwẽ na te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb da hã.

21Tahawa, isazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu ãma 're iwanomro mono norĩ, Wamama ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono!

Éfézu 4

Misi Cristuhu hâiba ne, aihĩni isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tahawa, wa za aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa 're
ĩmorĩ 'ru te, dazazéb 're da te dasiwi 're ĩzai mono wa, 're ĩza mono ré.
Ma'ãpé dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono za, 'Re ihâimana u'âsi
mono te te sima 're i'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tô
te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa.

2Ãne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asõpré wa'aba mono õ di
za. Duré aiwamri aihâimana atãma na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba
mo, aihâimana wẽ sina.

3Wamama hã ma tô Tipẽ'ẽzani na te te wama 're anharĩ, rowẽ na oto wasiré
're wanomro mono da. Tahawa, ãne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono
da, te za 'râwi asina 're asõpré u'âsi aba mo.

4Cristuhu nhib'a'uwẽ mono bâ misi dahâiba ne, wa simisutu oto 're
wahâimana za'ra. Misi te Ipẽ'ẽzani hã 're hâimana. Taha si te wama 're
hâimana za'ra, wapẽ'ẽ mono bâ. Duré õhõ zô si wa 're wanhimipari za'ra
oto, rowẽ uptabi zô. Taha zô 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tô
tinhib'a'uwẽ da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

5Õhõ si, te Danhib'apito 're hâimana. Misi te dama i'umnhasi uptabi 're
hâimana, da te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã. Õhõ zadawa parap si, te
â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra.

6Õhõ si uburé Damama te 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Õhõ si
te duré danhipai u ropâ 're hâimana. Te duré wapẽ'ẽ mono bâ wapẽ'ẽ 'reb
za'ra hã oto 're sãmra.

7Cristu hã ma tô marĩ iwẽ na i'madâ'â waihu'u õ na wama 're sõprub za'ra,
wahâiba mono bâ, te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina, wa te tãma 're
idapawaptob za'ra mono zéb da hã.

8Duréihã ma tô ãne na rob'ui'éré ni, ibaihâ na hã: “Hâimo oto dawi watobro
wa, morĩ wamhã, ma tô sisarina da'ahâ na te te danhimro. Marĩ iwẽ na ma
tô duré dama 're sõpru.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9E marĩ te tawamhã wasu'u, hâimo imorĩzé hã. Ãne te wasu'u: Ma tô si'ra ti'ai 'rowi uptabi, adâ 're ihâimana za'ra mono zéb u.

10Ti'ai u we imorĩ hã ma tô apâ mo, hâiwa nhipai u ropâ uburé da'madâ'â'wa dama 're hâimana mono da.

11Cristu hã ma tô ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, isadawa wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norĩ ma, ma tô duré pisutu za'ra, marĩ te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, isazei'wa norĩ ma. Duré ni'wam norĩ hã ma tô pisutu za'ra, iwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã ma tô pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, isimiroti na te te 're dapawaptob za'ra mono da, ãma 're dahâimana wẽ za'ra mono da.

12Ãne ma tô Cristu hã da'apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina duré oto 're hâimana za'ra mono da.

13Tawamhã aihĩni wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã wa te ãma 're isaze za'ra mono zém na hã. Duré aihĩni wa za oto 'râwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã, niha 're ihâimana mono na. Ãne wamhã, wahâimana wẽ zé, wa za wasima wa te 're sa'ẽtẽ za'ra. Tawamhã wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're iwanomro wẽ uptabi mono zé hã.

14Ãne wamhã, ai'uté ne wanhimiza'rese ãna 're wanomro mono õ di za oto. Tawamhã dazadawa nhipese na da te wama 're roti za'ra mono nherẽ, roti tô senai'õ hã wa te 're wapari za'ra mono õ wa, roti tô senai'õ niwĩ 're wasipizari za'ra mono õ di za.

15Wa norĩ hã roti tô sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. Ãne wamhã, wahâimana wẽ na, wa za wa te 're sa'ẽtẽ za'ra. Tawamhã wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're iwanomro wẽ uptabi mono zé hã, Wanhib'apito ne.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Marĩ mono bâ wahâiba bâ wama 're hâimana za'ra mono nherẽ, wa za wa'rã zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra. Tane wa norĩ hã Wanhib'apito zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, rowẽ na wa za wasiré 're wahâimana za'ra. Tawamhã 're iwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ẽtẽ za'ra mono da, wahâimana wẽ zé hã.

Cristuhu ãma oto 're idanomro mono zép té wasu'u

17Tahawa, tô sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ ne 're anomro aba mono tõ da, ta norĩ nhimirosa'rada hã tô senai õ wa.

18Tob'a na 're inomro mono norĩ ma, rob'madâ hã tãma iwaihu'u za'ra õ ne, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hã tãma waihu'u za'ra õ di, isazei'õ'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra mono õ wa, isimiroti hã te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u ãna 're hâimana za'ra. Tahawa, rowẽ na ãma 're idahâimana za'ra mono zéb ré, 're hâimana za'ra mono õ di za.

19Siséb ãna te ta norĩ hã te te sina 're rob'manharĩ wasété za'ra, tihâimana wasété na. Tiwasété zô si te duré sima 're sõpré, marĩ iwasété na si 're hâimana za'ra mono da.

20E ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô Cristu hã ihâimanazém na 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di.

21A norĩ wa'wa hã ma tô Cristuhu wasu'uwẽ hã aipo're na 're iwapari za'ra wa'aba mo. Oto isiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, Zezusihi hawi roti tô sena hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

22'Re anomro wasété aba mono da si, te aré asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Tahawa, te aré aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te za oto irẽme pese za'ra wa'wa, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Asimirosa'rata wẽ na si te za oto 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina
're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono da oto.

24Da'uza hã ihâ tém na 're idasi'uza za'ra mono ne, te za oto aihâimanazép
tém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, iwẽ na si. Taha da, ma tô 'Re
ihâimana u'âsi mono hã aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, isine 're anomro
wẽ wa'aba mono da, tô sena na duré dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba
mono da oto.

25Tahawa, dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aihâiba
mono bâ te za tô sena na si asima 're irowasu'u za'ra wa'aba mo.

26-27Nimahã na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhã, 're aiwasété za'ra
wa'aba mono õ di za, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.
Duré asiti'rui ré bâdâ hã wahuré ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da,
te za asiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina
aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da dama.

28Danhibrom na dawi 're i'asimisaihuri za'ra wa'aba mono zém na hã, duré
oto 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono na hã ãma 're sahu za'ra wa'aba mono
õ di za. Te za oto asib'rata na 're iromhuri za'ra wa'aba mo, aihâimana wẽ
na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asimiromhuri na isibrob'õ
norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, ãne na si hã wẽ wa.

29Aimreme wasété na dama 're aimreme zusi aba mono õ di za oto. Aimreme
wẽ na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wẽ na si 're
dapawaptob za'ra wa'aba mono da ãma.

30'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimanazém na
Wamama pẽ'ẽzani wi 're robzei'õ tõ za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa.
Ipẽ'ẽzani hã te wapẽ'ẽ 're, wama 're hâimana za'ra, wapibui pese zéb da hã,
'Re ihâimana u'âsi mono te, tãma 're iwahâimana za'ra mono na, bâdâ iwa
waptã'ã õ ré, te te iwa'anho'reptuzéb da hã.

31Tahawa, te za oto 're irẽme pese za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ na 're
ida'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Asiti'ru na 're i'aihâimana za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mono zéb zama te za 're irẽme pese za'ra wa'aba mo, asahi duré 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zama. Aimreme 'rãihâ sina, duré dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Da'ãma zama duré 're wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za oto.

32Marĩ iwẽ na te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo, da'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono sina. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Cristu dazada dâ'â wa, te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di oto, 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Tahawa, a norĩ wa'aba ma, iwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, isine dawasédé hã duré oto da'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

Éfézu 5

'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na oto 're idanomro mono zé wasu'u

1A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tãma asawi za'ra wa'aba di. Tahawa, te za isirã zarina si oto 're anomro aba mo.

2Cristu te te 're iwa'azawi pese mono zéb zarina, te za oto 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô sisawi ãna, wazada za'ra hã sisõ, dâ'â da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're idanhoprub za'ra mono zéb zarina, sisawi ãna sisõmri wa, Wamama ma wẽ uptabi di, wazada idâ'âzé hã.

3A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono nherẽ, siwa'ru aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, pi'õ na, duré aibâ na zama. Duré aihâimana nhiséb'õ na 're anomro aba mono õ di za. Duré danhibrom na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã i'uwaibaba õ wa 're idahâimana wasété za'ra mono zé hã.

4Duré aimreme nhiséb'õ na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme to na duré asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za, ãne hã i'uwaibaba õ wa, Wamama nhib'a'uwẽ 're iwanomro mono norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma hã. Wama 're isõpru mono zém na si, te za oto asima 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, Wamama ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da.

5Tahawa, te za oto iwaihu'u za'ra wa'wa, ãne: Sina 're isimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré dahâimana nhiséb'õ na 're inomro mono norĩ hã itẽme 're sisisi mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã, duré Cristuhu u hã, da'ãma 're isib'a'uwẽ zahuré mono zéb u hã. Duré danhibrom na te te 're ida'ruiwapari za'ra mono norĩ zama itẽme 're sisisi mono õ di za, marĩ zô si te te sima 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono upana. Tahawa, duré ta norĩ hã marĩ iwẽ na tinhib'a'uwẽ norĩ ma te te iropisutuzéb ré, 're hâimana za'ra mono õ di za.

6Ta norĩ hã po're'õ u'âsi 're nomro mono wa, te za nimahã na tãma rob'manharĩ za'ra ipipa na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ, ãté ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te idahâ za'ra õ na hã. Ãne na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, isimirowasu'u tô senai'õ wa, ta norĩ hã.

7Tahawa, ipo're'õ norĩ siré marĩ hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za oto.

8-9A norĩ wa'wa hã roti sena hã aré waihu'u za'ra wa'aba õ di, Cristuhu nhimiroti hã. Tahawa, datob'a na 're idanomro mono ne, ma tô aré robra na 're anomro aba mo, aiwasété na. Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorĩ wẽ na 're idanomro mono ne, te oto isimiroti ré 're anomro aba mo. Tahawa, te za oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamhã, te za te te dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra. Te za duré 're nomro wẽ. Duré tô sena na si te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Dahâimanazé tô sena na si te za dama 're hâimana za'ra. Tahawa, a norĩ wa'wa hã roti sena zarina si te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ãne te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na: “E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te ĩwẽsãmrizéb da hã.” Ãne te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

11Isazei'õ'wa norĩ siré, marĩ iwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, ipẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're inomro mono norĩ siré hã. Ta norĩ ma, te za 're iroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasété za'ra zé hã.

12Ipo're'õ norĩ hã te marĩ iwasédé hã pi'uriwi te te 're 'manharĩ za'ra. Ta norĩ nhimi'manharĩ wasété zé hã wasété uptabi wa, taha na si ãma wanhiséb uptabi za'ra di, wa te ãma wasima 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã. Tahawa, te za ta norĩ ma 're iroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasété za'ra zé hã.

13-14Robra wa, wa te ro'o wamhã, wa za marĩ hã wa te 're waihu'u za'ra, tô sena na ihâimanazém na. Tane bâdâ te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono wamhã, dama hã rob'madâ'â pese di za. Duréihã wahi'rada, ma tô ãne na roti: “A hã i'asõno hã, ma'ãpé ai'utu. Ma'ãpé aiwahutu, 're idadâ'â u'âsi za'ra mono zém hawi. Tawamhã Cristu hã te te dama 're irob'uiwẽ mono ne, te za roti sena hã aima waihu'u.”

15Tahawa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'râwi asina 're asõpré u'âsi aba mono da, 're i'anomro wẽ wa'aba mono zéb da na hã. Sena na roti wẽ waihu'u'õ'wa ne, 're anomro wasété aba mono õ di za oto. Roti sena hã oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za ãma 're anomro wẽ wa'aba mo, tô sena roti wẽ zarina si.

16Ãhã na uburé dawasédé hã te daro mono bâ 're hâimana. Tahawa, wama 're hâimana za'ra mono ré bâdâ hã, wa za wa te 're dapawapto wẽ za'ra.

17Tawamhã danhimiza'rese ãna 're idanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Wanhib'apito te te sima 're i'ai'awẽ wa'aba mono zéb zô si, te za 're asõpré u'âsi aba mo, asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Âzé na 're asi'rãiwamnarĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasété aba mono tõ da. Wanhib'apito pẽ'ẽzani nhimiwada'uri na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, robze sina ãma 're anomro aba mono da oto.

19Aima ãma 're irobze za'ra wa'aba mono zéb da hã, te za 're asõ're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito pẽ'ẽzani te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wanhib'apito hã sõpru wa, te za rowẽ zarina tãma 're asõ're za'ra wa'aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asõ're na.

20Wamama hã sõprub di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, uburé marĩ wẽ na wama 're isõprub za'ra mono zéb zarina, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para.

21A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hã. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

Imro ré norĩ ma, rotizé wasu'u

22Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're iwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina.

23E marĩ wa. Aimro za'ra wa'wa hã asipai u 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhib'a'uwẽ norĩ nhipai u 're ihâimana mono ne, ta norĩ nho'reptui'wa 're hâimana mono wa ta hã.

24Isib'a'uwẽ norĩ hã Cristuhu nhimiroti te te 're iwapari pese za'ra mono ne, te za pi'õ norĩ hã aimro nhimiroti 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

25Aibâ norĩ, Cristu hã tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're i'azawi pese mono ne, te za aimro hã 're isawi pese za'ra wa'aba mo, tihâiba hã sawi ãna te te isõmri ne, sada dâ'â za'ra da.

26Marĩ hã â na da te 're i'upsõ za'ra mono ne, ma tô tinhimiroti na wawasété hawi te te 're wa'a'upsõi wẽ wapẽ'ẽ 're, 're wanomro wẽ mono da, isib'a'uwẽ si oto 're wahâimana za'ra mono da tãma.

27Ãne ma tô sina uwaimra dama, zazahâ ihâi uptob õ ne, duré ihâ'rã'ru'õ ne zama, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da, isib'a'uwẽ norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Aibâ norĩ, Cristu te te 're iwa'azawi pese mono zéb zarina, te za aimro hã 're isawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marĩ iwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama iwẽ zô 're asõpré wa'aba mo. Tawamhã marĩ hã iwẽ zô aimro ma 're asõpré wa'aba mono zém na, te za marĩ hã iwẽ zô asima zama 're asõpré wa'aba mo.

29-30Ni'wam norĩ hã sima 're sipese u'âsi za'ra mono wamhã, 're saihuri mono ãna 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za. Te za 're saihuri u'âsi. Te za duré 're si'madâ'â pese za'ra, Cristu te te wama 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, tinhib'a'uwẽ norĩ ma.

31Ãne iwasu'u na rob'ui'éré hã: “Dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nherẽ, te za oto dahâiba misi ne damro me si dasiré 're dasi'ubumro.”

32Ãhã wasu'u hawi wa tô ãne na, wa norĩ hã oto waihu'u za'ra ni, aré dama waihu'u õ na 're hâimana mono nherẽ. Aibâ imro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'õ imro hã isib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u.

33Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hâimana, ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Tahawa, aibâ norĩ, te za aimro 're isawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re isawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ iwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asõpré wa'aba mo, iwẽ zô hã. Duré pi'õ norĩ, aimro hã te za 're iwazéb za'ra wa'aba mo.

Éfézu 6

Da'ra norĩ ma, damama norĩ ma, duré dana norĩ ma zama rotizé wasu'u

1Da'ra norĩ, Wanhib'apito nhimiroti 're iwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã duré ana wa'aba nhimiroti zama hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

2-3'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo aimama ma, duré ana wa'aba ma zama, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihâimana hâ za'ra wa'aba mono da, ti'ai ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're hâimana, taha zarina marĩ iwẽ hã za te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono na hã. Duréihã ma tô ãne na 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama roti: “Aimama nhimiroti hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, duré ana nhimiroti zama. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atâ'â su'u za'ra wa'aba mono õ di za. Te za 're asi'ihi pese za'ra wa'aba mo.” Tahawa, te za aimama nhimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

4Damama norĩ, ai'ra ma hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tõ da. Te za asimiroti wẽ na si 're ipawapto wẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti zarina, ai'ra norĩ wa'wa hã 're nomro wẽ mono da.

Pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ ma, duré danhib'apito norĩ ma, rotizé wasu'u

5Aipawa'âbâ ãna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norĩ, asib'apito mreme hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're iromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tô sena na asib'apito mreme hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

6E asib'apito nho'a si te za romhuri hã tãma 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. Isa're'ra nherẽ, te za romhuri hã tãma 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da, asimiromhuri na hã. Cristuhu ma 're iromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai ãma asib'apito aba ma zama romhuri hã 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwẽ mono zéb zarina.

7Ato sina te za tãma 're iromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're iromhuri za'ra wa'aba mono ne.

8Wapawa'âbâ ãna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're iwahâimana za'ra mono norĩ, duré wawada'uri ãna wasi'uihâ na 're iwahâimana za'ra mono norĩ me zama, wa te dama 're i'manharĩ wẽ za'ra mono wa'rãmi, te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wanhib'apito hã te te wama 're wa'âbâ za'ra. Ãhã wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

9Danhib'apito norĩ, aima romhuri za'ra wa'aba 'wa norĩ ma hã, wa tô tãma roti za'ra, romhuri hã te te aima 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Tahawa, te za aima romhuri'wa norĩ ma 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Tãma 're ropipa za'ra wa'aba mono õ di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hâiwa ãma, aima romhuri'wa norĩ nhib'apito na zama. Aiwapsi te za te te aima 're wa'âbâ za'ra wa'wa, 're iromhuri wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'rui'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're ida'apawapto mono zé wasu'u

10Wa za oto roti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, Wanhib'apito ma si iwaihu'upe hã sa'ẽtẽ na tãma 're hâimana mono wa, te za iwaihu'u pese zarina aihâimana nhiptete sina 're anomro aba mo.

11Dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te za sisada 're si'uza za'ra. Tane te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhimiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

12Wa norĩ hã wasiré 're iwahâimana za'ra mono norĩ me, 're wasi'wapé za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hâiwa nho're ãma simiroti wasété na 're ihâimana za'ra mono norĩ me. Wa'uburé norĩ hã ti'ai ãma dapo're'õ na 're idanomro mono norĩ ma hã, simiroti pire di, Wanhib'apito nhimiroti waihu'u'õ'wa ta norĩ hã 're nomro mono wa.

13Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norĩ hã nimahã bâtâ na asô 're sihutu aba mono wamhã, te za 're i'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're i'wapé za'ra wa'aba mono na, ãma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ wi 're aiwairébé aba mo.

14Tahawa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé isa'ẽtẽ na, te za 're asi'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé isa'ẽne hã tô sena 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

idahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé itete na te za 're asisõ'utu ubu za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé itede hã 're idanomro wẽ mono zé, te duré ta hã wasu'u.

15Duré dapara'uza itete na te za 're asipara'uza za'ra wa'aba mo. Dapara'uza itede hã iwasu'uwẽ na datoi u'âsi da te 're idapo're pu'u za'ra mono zé, te duré ta hã wasu'u, rowẽ u'âsi Wamama siré oto ãma 're idanomro mono zéb da hã.

16Duré ibaihâ 'manharĩ zapodo, dasimapazé te za asiré 're i'wasari aba mo, da te 're aihâzup tõ wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Dasimapazé hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé, te wasu'u, ibaihâ 'manharĩ hã. Po'o 'wa ro'o hã Wa'uburé nhimihâzé, te wasu'u.

17Da'rãzaza itete na te za 're asi'rãzaza za'ra wa'aba mo. Da'rãzaza itede hã wanho'reptuzé, te duré ta hã wasu'u. Duré sib'ézé 'wa pa hã te za asiré 're i'wasari u'âsi aba mo. Sib'ézé 'wa pa hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te duré ta hã wasu'u, Ipẽ'ẽzani te te wama 're awaihu'u mono da, isimiroti hã.

18Te aima iroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré ipẽ'ẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tãma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ihâimana za'ra mono norĩ ma, te za duré tiwi 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'âsi mono da, daro mono bâ.

19Ĩma zama te za duré tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, timreme te te ĩma 're awaihu'u u'âsi mono da, wẽ na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ĩpahi ãna, Cristuhu wasu'uwẽ hã aré dama iwaihu'u'õ hã, da te 're waihu'u za'ra mono da oto.

20Cristu hã te te datẽme ĩzatõrĩ wa, wa oto isadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ĩza mono nherẽ. Tahawa, ĩpahi ãna te dama 're sadawa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasu'u mono da, te za tiwi 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paulu te te dama iroti 'rãsutu zéb ãma, te te ida'azawizé

21Tiquicu hã te za aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ĩhâimanazé hã. Ta hã wapawapto wẽ 'wa na 're ihâimana mono, Wanhib'apito ma romhuri'wa, wama isawi pe hã.

22Ãme iwahâimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, rowasu'u wẽ zarina, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

23'Re ihâimana u'âsi mono Wamama wi, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norĩ hã waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono da.

24Uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norĩ ma, wa za te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, ta norĩ hã Wanhib'apito tô sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hã iwẽ na te te 're apawaptob u'âsi mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Filipu

Filipu 1

1Wa hã Paulu, Timotiuhu me, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Filipu na 'ri nho'õmo nhisi ãma uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi ãma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, duré isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama hã.

2Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paulu hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Filipu norĩ ãma 're imreme mono zé wasu'u

3Ai'ãma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi, Ĩnhib'apito ãma.

4Duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba.

5Cristuhu wasu'uwẽ hã 're iwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're iromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're iropéi mono zém na hã. Tahawa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

6Ta hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba zém na, iwẽ na te te ai'ãma isãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa õne u'â, ti'ai u apâ we imorĩzéb u, Cristu Zezusi hã. Taha õ ré, te te aiwi sazâri waihu'u za'ra wa'aba õ di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. Iwẽ si te za tô te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Ãne wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7I'uwaibaba wa tô ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. Ĩpẽ'ẽ 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hâimana u'âsi mono wa. Romhuri iwẽ uptabi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ipisutuzém na, ma tô ĩsiré tãma 're iromhuri za'ra wa'aba mo, tô. Ãhã na dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré, ma tô a norĩ wa'aba zama 're iromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhâimana mono õ ré hã ma tô duré ĩsiré dama 're iwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwẽ hã senai õ newa da te ĩma 're inharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tô ĩsiré 're iromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi.

8'Re ihâimana u'âsi mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tô duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

9'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're idazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'ẽtẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã iwẽ na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré iwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono da.

10Tawapsi te za iwẽ si asima 're ipisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da hã. Ãne wapsi, 'râwi aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono õ di za, nimahã na Cristu apâ we imorĩzéb u hã. Ãhã zarina si, te za aiwasété wi, aihâimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo.

11Tahawa, te za iwẽ si 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. Ãne na ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Paulu hã Cristuhu ma si, 're isisõmri mono zé wasu'u

12-13Ĩsisãnawã norĩ, e ãme ropipa hã ĩma ihâimanazéb zarina, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te datẽme iropézé hã mazazâ. Mare di. Ãne ĩma romhâimana nherẽ, ma tô da'ahâ na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã. Ãne na ĩ'ãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa. Dazazéb 're ĩhâimanazém na, ma tô da'wapéi'wa norĩ hã danhib'apito nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ hã siwi ĩwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ĩhâimana mono 'ru te, da te dasiwi ĩnherẽzém na hã. Da'ahâ na ma tô duré ãne na ĩwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ĩnherẽ õ 'wa'âhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ hã te te wapari za'ra õ di aré.

14Duré dazazéb 're ĩhâimana wa, te oto wasisãnawã norĩ hã ahâ na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhib'apito hã, taha si te te 're ĩpawaptob u'âsi mono wa. Tahawa, pahi ãna te oto 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã.

15Ni'wam norĩ hã isiniwĩ da'ahâ na 're dahâimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ĩnhimiromhuri wẽ zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te ãma 're ĩ'ruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te i'uwaibaba te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, te te ãma 're ĩpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono wa.

16Ta norĩ ma, tãma ĩzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã romhuri te te ĩma isõmri na te te ãma ĩwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã senai õ newa da te ĩma 're inharĩ za'ra mono norĩ ma, tô sena na te dama 're i'anharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã.

17Tane nherẽ, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wẽ na te te dama 're wasu'u za'ra mono õ di, Cristu hã. Sima si te te 're irosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahâ na isimirowasu'u wẽ niwĩ 're dahâimana za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono da. Ma tô duré te te 're rosa'rata za'ra, ãne hawi te ãma 're robzépata za'ẽtẽ mono da, dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré.

18-19Tane nherẽ, wẽ di tô, ĩma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wẽ na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, duré ni'wam norĩ hã sima si te te 're irosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, wẽ di duré tô ĩma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tô ipire uptabi hã te tô wama 're hâimana. Tahawa, ãma ĩto ti, wa hã. Ĩ'ãma 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowẽ na watobro, ãne na ĩma iromhâimana wasété zém hawi. Ãne hã ĩma waihu'u pese wa, wa rowẽ u'âsi 're ĩhâimana tô.

20Tahawa, wa tô wa hã ĩpẽ'ẽ 're, 're ĩsi'madâ'â pese, niwamhã ĩnhimiromhuri na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te ãma 're i'uwaimrami mono zém na ĩzô 're robaba tõ mono da, õne u'âsi ĩpahi ãna te tãma 're romhuri u'âsi mono da, ãhã na zama. Ãne wa, wa 'râwi te ĩsima 're 'ruiwapari u'âsi. Ãne na tô sena ãma 're ĩhâimana mono zém na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra, ĩhâiba ré, ãma 're ĩhâimana mono na hã, duré ãté ĩdâ'â da nherẽ, ãma 're ĩhâimana u'âsi mono na zama.

21E marĩ da, wa za 're ĩhâimana, ĩhâiba ré hã. Cristuhu ãma si 're ĩmorĩ da. Duré tô ĩdâ'â da wamhã, marĩ õre di, ta hã tô duré ĩma wẽ uptabi di.

22E ma hã wa za tawamhã ĩsima wẽ. E da te dasiwi ĩwĩrĩ su'u da. E ĩhâiba ré 're ĩhâimana mono da si a'â. Wa hã 'râwi te ĩsima pisutu waihu'u õ di, ĩsi'uihâ na hã. Tane nherẽ, aré tô ĩma iwẽ ta hã, ĩhâiba ré a'â 're ĩhâimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. Ãne wamhã, romhuri iwẽ hã wa aré te tãma 're ab'manharĩ u'âsi a'â, Cristuhu ma, te tãma 're ida'awaibui mono zém na hã.

23Ĩnhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapé zahuré, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ti'ai ãma 're ĩmorĩzé hã te rẽme da hã, wa ĩsima te 're wẽ tô, Cristuhu siré 're ĩhâimana mono da oto, hâiwa ãma. Ãne wamhã, ĩma 're rowẽ uptabi mono di aré, ti'ai ãma 're ĩhâimana mono zém nhipai u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Tane nherẽ, ai'udâna za'ra wa'aba, a'â ti'ai ãma 're ĩhâimana mono da hã, ĩma wẽ uptabi di, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hã a'â.

25Ãne na hã wa tô, tô sena na ĩsina waihu'u. Tahawa, 'râwi wa tô duré ĩsina waihu'u, za a'â asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono na hã, ĩnhimipawaptobzéb zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ãma 're anomro aba mono da.

26Ãne wamhã, nimahã na apâ ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zezusihi ãma aiwata za'ra wa'wa, ĩzabu za'ra wa'aba zém na.

27Niha za ĩma romhâimana nherẽ, te za Cristuhu wasu'uwẽ zarina si 're anomro wẽ wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ hã da te 're isaze za'ra mono zéb zarina. Duré ãté ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba õ nherẽ, wa za tô õhõ na si ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

28Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ 'ruiwapari'wa norĩ ma hã. Ãne hã aipahi ãna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono za te te i'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te i'asõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã.

29Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'ãma 're irobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Tame ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi ĩ'madâ'â za'ra wa'wa, rowasédé hã da te i'manharĩ na ĩma, te robzépata da. Taha na, zahadu te irobzépata u'âsi na ma tô ãhã na hã ĩwasu'u hã iwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're irobzépata za'ra wa'aba mo ĩsine, rowasédé hã da te aima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã.

Filipu 2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame isi'a'uwẽzé wasu'u

1Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowẽ wairébé u'âsi 'wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani siré te duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da.

2Tahawa, ma'ãpé duré ãma asiwi 're sisiwi wa'aba mono, asabâdâb za'ra wa'aba ãma ĩma 're irowẽ pusi u'âsi mono zéb da hã. Aiwapsi te za 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wẽ na, te za misi haré duré rosa'rada hã 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. Ã norĩ na te za ãma asiwi 're isisiwi za'ra wa'aba mo. Tawapsi, ĩma 're rowẽ uptabi mono di za duré, ai'ãma za'ra wa'aba hã.

3'Râwi asima si 're irosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za iwẽ na si 're idahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Asima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ ãma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

5Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Tahawa, isimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're irosa'rata wẽ za'ra wa'aba mo.

6Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherẽ, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi ãna, ma tô wei mo tô, ti'ai u hã.

7Si'uihâ na te te sima iwẽzéb zarina, ma tô tirẽ a'â, 'Re ihâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're ihâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Tahawa, ma tô si'a'uwẽ, dasine 're hâimana mono da, a'â.

8A'uwẽ hâiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, õ tidâ'âzéb u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrĩzéb da na wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da nherẽ, ma tô, tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi ãna.

9Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wẽ uptabi na. Ma tô duré isisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

10-11Tahawa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tãma ana ni, Zezusihi ma, dama isisi pire uptabi ma. Ãne da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hâiwa ãma uburé pese hâiba ré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai ãma uburé pese hâiba ré 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tãma ana ni, dama pire wa, adâ 're ihâimana za'ra mono zéb ãma uburé pese 're ihâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãne: “Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito.” Ãne na Zezu Cristuhu ãma dawata za'ra wamhã, taha u'âbâ, te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, Wamama ãma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're irowa'a za'ra mono zé wasu'u

12Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ĩnhimiroti hã iwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãhã na oto ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba õ nherẽ, te duré ĩnhimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba õ nherẽ. Aihâimana prédup sina, te za 're iromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na tãma ãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da.

13E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã aipẽ'ẽ 're, te te ai'ãma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, isimipawaptobzém na marĩ na ãma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina i'uwaibaba si marĩ hã tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, te te sima 're i'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

14Marĩ na 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za uburé marĩ hã 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono ãna, te za marĩ iwẽ si uburé 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

15Ãne na te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'ãma 're sa'ra wa'aba mono tõ da, duré marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ wa, aiwẽ na 're anomro aba mono da. A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're i'anomro wẽ wa'aba mono norĩ hã, wasété uptabi na 're ihâimana za'ra mono norĩ wazari, duré tiwasété na 're isiwamnarĩ pese za'ra mono norĩ wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za dama 're irowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, wasi hã hâiwa na te te dama 're irowa'a za'ra mono ne.

16Tahawa, rowasu'u iwẽ uptabi hã te za dama 're isõmri za'ra wa'aba mo, ãma 're idanomro wẽ u'âsi mono zéb da hã. Ãne hã dama 're 'manharĩ wẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za we apâ imorĩzéb ãma hã. E marĩ wa, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa tamemhã. Ti'ab ré, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, taré te ai'ãma 're iromhuri pese za'ra wa'aba mono õ zém na hã, ĩsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apâ we imorĩzéb ãma hã.

17Sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã danhimizama na tãma danhoprubzé te te tãma 're izata za'ra mono ne, ma tô a norĩ wa'wa hã tãma 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norĩ hã uwa 'rãi wa'u isé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tãma 're izata za'ra mono nhisiwi, te te 're isa'wari za'ra mono ne, ãté ĩwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, ĩdâ'âzém na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Ãne na za ĩma romhâimana nherẽ, ĩma rowẽ uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, ãne na ĩma romhâimana nherẽ.

18Tahawa, te za duré a norĩ wa'aba zama ĩzabâdâ ĩma iromhâimanazém na hã ãma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epafroditu wasu'u me

19Aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ĩma rowẽ hâ, ĩwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aima irowẽ za'ra wa'aba ne. Tahawa, wa tô ĩsima wẽ, Timotiu hã te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã ãne hã sena na te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apâ we ĩtẽme wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã.

20Ãmemhã ni'wa hã ĩma hâimana õ di, ĩsine te te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô õhõ si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'ãma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hã, rowẽ na si ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tanei õ di, ni'wam norĩ hã. 'Râwi te sima si marĩ zô 're sõpré, te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tãma 're i'awẽ mono zéb zô, sima 're sõpré mono õ di, ta norĩ hã.

22Tane nherẽ, Timotiu hã 're imorĩ wẽ na ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherẽ, 're isipizari mono õ na hã. Ta hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Damama siré da te 're iromhuri u'âsi za'ra mono ne, ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hã.

23Tahawa, wa tô ĩsima wẽ tô, ãme niha za ĩma iromhâimanazém na, te ĩsina waihu'u wamhã, Timotiuhu si te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba da.

24Wanhib'apito si wa tô ĩsina umnhasi, te te ĩma pisutu da, ĩzama ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na hã.

25Wasisãnawã Epafroditu hã ma tô we ĩtẽme isatõrĩ za'ra wa'wa, te te ĩma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ĩ'ãma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zô nasi ĩwi irowaptâ'â na hã. Cristuhu wasu'uwẽ na ĩsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhitob'ru norĩ, wasiré wa te 're i'a'wapéi mono. Wẽ uptabi di, ta hã. Tane nherẽ, wa tô waihu'u, Timotiuhu wana, te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da apâ.

26Ta hã te te duré apâ asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'ãma pẽ'ẽzé za'ra wa'aba wa. Duré ai'ãma hâtâ'â za'ẽtẽ za'ra wa'aba di, ãme ihâzé na isiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Tahawa, wa za tô ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'wa, Timotiuhu wana.

27Tô sena ma tô aré dârâ tô, hâzé wa. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãma aiwamri, dâ'â tõ da. Taha ãma si õ di, isiwamrizé hã. Te te pese wamhã, ĩ'ãma zama ma tô duré aiwamri, ĩwi robzei'õ nherẽ, robzei'õ uptabi tõ da ĩwi, isipai u.

28Tahawa, wa ĩsima wẽ upta oto, te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da apâ, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowẽ uptabi za'ra wa'aba hâ. Duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa hã ai'ãma ĩhâtâ'â za'ra wa'aba zéb zarina, ĩwi irobzei'õzé hã ĩma si'utõrĩ hâ, asabâdâ za'ra wa'aba.

29-30Tahawa, ma'ãpé ãma atẽme wisi aba wamhã, asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za Epafroditu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhib'apito zazei'wa oto 're wahâimana za'ra mono na dâ'âsina, duré oto wasi'ãma 're wasisãnawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi ihâimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã isine 're ihâimana wẽ za'ra mono norĩ zama, te za duré asiwi ihâimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi ihâimana wazéb za'ra wa'wa, Epafroditu hã. Ta hã tãma romnhimimnhasi nherẽ, ma tô sisawi ãna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A norĩ wa'wa hã romhâ na asimroi wa'aba wa, asiwi ĩpawapto waihu'u aba õ wa, ma tô õhõ si ĩpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. Ãne wa, te za ato sina apâ asiwi i'âri wẽ wa'wa, atẽme wisi za'ra wa'aba wẽ te duré.

Filipu 3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're i'uwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono wẽ te. Te aima irob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na, te ãma aima isisiwi za'ra wa'aba zém na hã, te ĩsiwi ãma ro'wa'ré õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tô ĩnhimi'ui'éré na aima ãma sahu za'ra wa'wa, te ãma aima irob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na hã, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã 're isaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

2Tahawa, te za a norĩ wa'wa hã 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're isiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're ihâimana za'ra mono norĩ wi. Marĩ iwasété si te ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra. Ãne te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra: “Aibâ norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nhihâri za'ra, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.” Ãne te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na. Tane nherẽ, te ta norĩ hã dahâiba hã taré te te dawi 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa.

3Ta norĩ hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ na hã. Wa norĩ si, wa 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're wahâimana za'ra, Ipẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na ãma 're wawata za'ra mono wa. Tahawa, marĩ hã wasi'uihâ na wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na 'râwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina ãma 're i'uwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, iwẽ te te wama i'manharĩ za'ra zém na si, wa tô wa te wasima ãma 're rowẽ za'ẽtẽ uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

4Ni'wam norĩ hã te tô 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra, marĩ hã si'uihâ na te te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. Marĩ hã wasihawi wasi'uihâ na wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô ibâre wa aré wa hã danhipai u 're ĩsi'umnhasi, marĩ hã ĩsihawi te 're i'ab'manharĩ mono zém na hã, taha zarina, ĩsi'uihâ na ĩsisõ'reptuzé hã te ĩsina ãma uwaimrami da.

5E marĩ wa. Ĩwaptã'ãzém na 8 na bâdâ hã ĩ'ãma ne parimhã, ma tô ĩnhihâiwata nhizâri ni, zudeu norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izaraéu nhihudu 're ĩhâimana mono. Duré i'ra Bẽzamihĩ nhihudu 're ĩhâimana mono. Wa hã duré hebreu uptabi. E marĩ wa. Ĩhi'rata norĩ hã uburé hebreu uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono ãna. Duré farizeu na dame 're ĩhâimana mono wa, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madâ'â pese, Mozési te te ãma irob'ui'éré hã, isimiroti na hã.

6Wasiré zudeu norĩ hâimanazém na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're ĩhâimana mono da, wa tô 're ĩsiwasutu u'âsi aré. Tahawa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, wa tô te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, Zezusi hã 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono 'ra õ newa, ta norĩ hã te 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese tô, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmri da newa. Tahawa, nima hã isimiroti te ãma i'upa na da te dasiwi ĩwaihu'u õ di.

7Ãne na 're ĩhâimana 'rata mono zém na aima ĩsi'rãzarõtõ za'ra wa'aba zé hã ĩma wẽ di aré, taha si ĩma pire wa, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmri da newa. Tane nherẽ, Cristuhu ma oto 're ĩhâimana mono wamhã, tarére oto ĩma hã, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã.

8'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmri da, uburé marĩ hã ĩsihawim na te 're i'ab'manharĩ mono zé hã taré uptabi oto ĩma hã. Misi te ipire uptabi hã ĩma 're hâimana oto. Ĩnhib'apito, Cristu Zezusi hã 'râwi te iwaihu'u pese da si, te ĩma 're hâimana oto, taha si. Marĩ zô 're ĩnhimipari mono õ di oto, ta hã ĩma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ĩma 're hâimana oto, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã. Tahawa, Cristuhu niwĩ ĩhâiba na te isaprĩ wẽ da si, wa 're ĩsi'madâ'â wẽ u'âsi.

9Misi haré Cristuhu ãma si oto 're ĩhâimana mono da, wa tô ĩhâimanazéb 'rada hã 'râwi ĩsiwi wẽ'õ pese. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã, ĩsi'uihâ na te 're i'madâ'â pese mono na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmri da, ĩsina 're ĩnhimipari mono õ di oto. Cristu hã te ĩsina 're i'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwẽsãmrizéb ré si, wa oto 're ĩhâimana, taha si te te ĩpisutu wa oto.

10-11Cristu hã 'râwi te iwaihu'u pese da si, wa tô oto ĩsima wẽ, wa hã. Ta hã dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana 'rata mono zé hã oto ĩma si'utõrĩ wa, duré taha wa'rãmi ĩhâimanazép tém na si oto 're ĩhâimana mono wa, wa ĩsima wẽ, ĩnhiptete sina taha ãma si oto 're ĩhâimana mono da, isimipawaptobzé iwẽ ré si. Ãne hã wa tô duré ĩsima wẽ, Cristu hã ti'ab ré te te 're irobzépata mono ne, te 're irobzépata mono da si, isine. Cristu hã dazada idâ'â ne, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã ĩma isi'utõrĩ da si, wa tô ĩsima wẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã te te sima ĩwẽ wamhã, te te ĩma pisutu da, isiré 're ĩhâimana u'âsi mono zéb da hã.

Dawara na romnhimiré'ézé wasu'u

12Wa hã uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma ipisutuzéb zarina, 're ĩhâimana mono zém na te ĩsina 're i'uwaimrami mono na, 're ĩsi'madâ'â mono õ di. Mare di. Zahadu te ĩsina uwe õ di, wa hã. Tane nherẽ, wa tô taha zô 're ĩsiwasutu u'âsi, iwẽ uptabi hã nimahã na te ĩsina sõ'õtõ da. Ãhã da, ma tô Cristu Zezusi hã ĩ'ãma tinhib'a'uwẽ.

13Ĩsisãnawã norĩ, wa hã 'râwi 're ĩsi'madâ'â mono õ di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma ipisutuzéb zarina, 're ĩhâimana mono zém na te ĩsina i'uwaimrami na hã. Dawara na 're dasirẽme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhã, dasibabarãi u apâ da te 're rob'madâ'â za'ra mono õ di. Dasisõwap si te da te 're rob'madâ'â za'ra, õne haré. Tane duré, wa hã marĩ te 're i'ab'manharĩ mono zém na 're ĩsipo're pu'u zahu mono õ di. Mare di. E marĩ wa. Õne haré marĩ iwẽ hã ĩnhowa 're ihâimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi.

14Marĩ iwẽ hã da te dasina 're sõ'õtõ za'ra mono da, sô 're dasirẽme za'ra mono wa, awa'awi u'âsi 're idasisa'rei mono ne, wa marĩ iwẽ uptabi zô 're ĩsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihi dâ'âzém na 'Re ihâimana u'âsi mono, 're ĩhâimana mono zép té, za te te ĩma isõmri zô si.

15Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina ãma 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã, ãne zô wa za tô wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô ãhã zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono hã rosa'rada aimawi na i'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're waihu'u za'ra, tô õhõ na si wasiré te te ãma 're rosa'rata za'ra mono da oto.

16'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zém na si, wa za ãma 're wahâimana za'ra, tô õhõ na si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé ĩsine 're ĩmorĩ wẽ ne, 're anomro wẽ wa'aba mono za. Ni'wam norĩ ma, tãma ãma 're iwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ihâimana wẽ za'ra mono norĩ ne, te za a norĩ wa'aba zama ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo.

18Ni'wam norĩ hã ahâ na Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, te tihâimana wasété zarina, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u da, 're hâimana za'ra. Ã norĩ wasu'u na hã ahâ na wa tô te ãma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãhã na wa duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, ĩwawa sina te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherẽ, rob'ui'éré na hã.

19Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're idahâimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marĩ wa. Ta norĩ hã te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te marĩ hã tihâiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono upana. E ta norĩ hã tihâimana wasété na 'râwi 're siwẽ'õ za'ra mono ã bâ, te bété sina 're wata za'ra, 're ihâimana wẽ uptabi za'ra mono na hã. Ti'ai ãma uburé marĩ hã iwasété na si, te ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra.

20Tane nherẽ, wa norĩ ma hã ti'ai ãma waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra mono õ di. Hâiwa ãma si te waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra. Ta hawi za wei wazô imorĩ zô si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zô, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zô si.

21Taha si te uburé marĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're ab'madâ'â, siptete uptabi wa. Tahawa, tiwaihu'u pese na te za wahâiba itém na wama ãma saprĩ za'ra, wahâiba isib'uware ré 're iwanomro 'rata mono zém hawi, isi'utõrĩ pese hawimhã. Tawamhã wahâiba itéb ré, Cristuhu hâiba ne iwẽ uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, i'rata.

Filipu 4

Paulu hã te te dama iroti 'rãsutuzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Tahawa, ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé Wanhib'apito ãma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'ãma ĩpẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'râwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhâ na nherẽ, te asina ĩma 're irowẽ zani za'ra wa'aba mo. Tahawa, wa tô te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ĩto sina. Ãne wa, te za asiptete sina õhõ ãma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

2Ĩhidiba norĩ, Evodia, Sĩtiquihi me, ãne wa za aima roti wa'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ, 're aihâimana aba mono wa, ma'ãpé rowẽ na si apâ asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono ãna.

3Duré a hã ĩpawapto wẽ 'wa na 're i'aihâimana mono hã, ma'ãpé ã pi'õ norĩ hã pawaptob zahuré na. Ta norĩ hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama ãma 're iropéi mono na hã. Clemetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ĩsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ibaihâ na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata za 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ibaihâ 're ihâimana mono na hã.

4Ma'ãpé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono na dâ'âsina. Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoi u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

5Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, iwẽ na. E marĩ wa. Wanhib'apito hã za we apâ morĩ su'u na dâ'âsina.

6Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zô aiwi 're irowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipẽ'ẽ 're, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'ãma duré tãma 're aimreme zusi aba mo.

7Rowẽ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're i'apisutu mono hã, iwẽ uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're iwaihu'u za'ra mono õ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taha si te za te te 're aipẽ'ẽ nomri wẽ za'ra wa'wa, marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Ãne hã 'Re ihâimana u'âsi mono hawi rowẽ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

8Ĩsisãnawã norĩ, ĩnhimiroti na wa za oto ãma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, ãhã na te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tô sena 're ihâimana za'ra mono na si te za asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're iwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma iwẽ uptabi na hã, duré marĩ hã wasété ãna 're ihâimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ iwẽ hã da te 're isawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wẽ wa, ãma 're idatob'uzu za'ra mono na hã. Ãne na si te za uburé marĩ iwẽ uptabi na asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're iwasu'u wẽ za'ra mono na si.

9Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã iwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, atõmo na asiwi 're ĩ'madâ'â aba mono na, ma tô duré iwaihu'u pese za'ra wa'wa. Ãne na uburé marĩ na aima 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wama rowẽ nhomri'wa hã te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paulu hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma iwatazé wasu'u

10Ãne wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di ãhã na hã, aré ai'ãma 're rob'é'é hâ za'ra wa'aba mono nherẽ, apâ ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Tahawa, wa Wanhib'apito ãma ĩwata, ĩtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Ãté ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na asiwi ĩzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherẽ, ma tô ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11E tawamhã, nimahã na marĩ zô ĩwi iro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhâtâ'â mono wa, wa ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãhã na hã. Mare di. Taha wab õ di. Ãté nimahã na marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, duré niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa ĩsina 're ĩhâtâ'â mono ãna 're ĩhâimana u'âsi tô.

12Ãne hã ĩma waihu'u pese di, marĩ zô dawi 're iro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're idahâimana za'ra mono zé hã. Ãne hã wa hã te dame pibui ahâ di. Duré danhimarĩ ahâ na 're idahâimana za'ra mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa tô waihu'u, robzei u'âsi 're ĩhâimana mono zém na hã. Nimahã na hã ĩsai ahâ wamhã, duré mra te 're sépata mono nherẽ, tane nherẽ, ĩma 're rowẽ u'âsi mono di, ãne hã aiwabre wa ĩma hã. Nimahã na hã marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono õ wamhã, duré ãté marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, ĩma 're rowẽ mono di. Ãne wa, wa ĩto sina 're ĩhâimana. E marĩ wa. Ĩma 're iromhâimana mono zé hã aiwa wa.

13Ãne hã niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa sada 're ĩnhiptete mono. E marĩ wa. Cristu hã ĩnhiptetezé te te ĩma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

14Tane nherẽ, ĩma wẽ uptabi di, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã, ãhã na ãme te robzépata ré hã.

15Filipu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ĩnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tô ĩ'ãma ana wẽ wa'wa, ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã. Masédonia na asipti'a nho'õmo nhisi hawi wa'aba oto ĩmorĩ wamhã, isazei'wa norĩ hã daza'rui amoi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ĩ'ãma sina za'ra õ di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tô asiwi ĩpawapto wẽ wa'wa tô, ãma ĩhâimanazéb da hã. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Duré aihawi za'ra wa'aba ĩmorĩ wa, Tesalonita na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra ré hã, ma tô duré ĩpawaptobzéb da hã nasi asiwi isõmri za'ra wa'wa, ĩma, marĩ zô nasi ĩwi rowaptâ'â sidâpâsi.

17E asõprub za'ra wa'aba zém na ĩma ãma sahu za'ra wa'aba da, wa tô ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Isãna'rata hawi ĩ'ãma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono si, iwẽ na za te te aipawa'âbâ za'ra wa'aba zéb da na te te aima ãma sa'ẽtẽ za'ra wa'aba da si, wa tô te ai'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa.

18Ãme wa tô uburé marĩ hã ĩsima waibui wẽ, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epafroditu hã ma tô we ĩma ãwisi wẽ, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. Tahawa, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â õ di oto. Sa'ẽtẽ na te za oto marĩ hã ĩma tihâiba. Ãne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Asõprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati isadaze hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te 're izata za'ra mono zéb zarina, tãma ãma 're irowẽ pusi mono ne, tãma wẽ uptabi di duré ãhã na hã, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã.

19A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã Ĩnhib'apito hã uburé marĩ hã iwẽ uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa sa'ẽtẽ na, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'ẽtẽ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa iwẽ hã, Cristu Zezusihi ãma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina.

20Tahawa, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wamama ãma si. Tane tô.

Paulu hã te te idazawi 'rãsutu zé wasu'u

21Ma'ãpé uburé ĩma ãma sawi za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ oto 're ihâimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zezusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Ãme ĩsisãnawã norĩ hã, ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ĩ'rata 're ihâimana za'ra mono hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ĩsiré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, ãme 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Apito Sézaha nhorõwa ãma 'ri 'rãihâ 're, romhuri'wa norĩ zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré isazei'wa norĩ hã.

23Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Colosu

Colosu 1

1-2Wa hã Paulu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ĩwẽzéb zarina. Tahawa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Colosu na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Timotiu te duré ãma asawi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã te oto wasiré wasisãnawãi wa, 're anomro wẽ wa'aba mo Cristuhu ãma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da hã.

Paulu hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

3'Re ihâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're wamreme zusi aba mono sidâpâsi, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma hã.

4Cristu Zezusihi si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã, duré uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're isawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wa, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, ãne na oto 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa.

5Cristuhu wasu'uwẽ hã tô sena uptabi hã imorĩ'rata na da te atẽme ãwisi za'ra wa'aba wamhã, tame ma tô iwapari na'rata za'ra wa'wa, iwẽ uptabi hã hâiwa ãma dazô 're isimi'wara mono zé wasu'u hã, duré taha zô si 're idanhimipari u'âsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô Cristuhu si asina 're i'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Hâiwa ãma, wẽ uptabi na asô 're isimi'wara aba mono hã, te tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te asô 're 'madâ'â pese za'ra wa'wa. Taha zô si te tô asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Cristuhu wasu'uwẽ hã ma tô da te ãma ropé oto, ropâ. Tahawa, ma tô isazei'wa norĩ hã dasina tahâ'â ni oto. Tahawa, ma tô duré dahâimanazém na da te 're saprĩ za'ra, iwẽ u hã. Tane ma tô duré iwasu'uwẽ hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, iwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhã. Tame ma tô oto iwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'azawi pese mono zém na hã.

7Epafrasihi nhimirowasu'u zarina, ma tô ãma iwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hã Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama isawi pe hã. Simi'ẽ na te Cristuhu ma, te te ai'ãma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana.

8Ta hã ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hã oto iwaihu'u za'ra wa'aba na hã.

9Tahawa, aiwasu'u wẽ hã wa te iwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tô õne u'âsi ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ta hã te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tô wa te tiwi aima 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'wa. Ipẽ'ẽzani hã te za tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu iwẽ uptabi hã oto ãma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'râwi.

10Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hâimanazéb zarina 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, tãma ãma asina 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Marĩ iwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za toi uptabi na aihâimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhã 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tô marĩ 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo, asi'uihâ na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono wi hã, tiwaihu'u pese na iwẽ uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi ãma 're anomro aba mono da, taha na si. Ãne wamhã, te za tô ato sina asiptete sina ãma 're anomro aba mo. Duré ãne wamhã, uburé marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za.

12Ãne wamhã, Wamama ãma te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa ãma tinhib'a'uwẽ norĩ ma, iwẽ uptabi hã te te sô 're i'apisutu mono hã aima za'ra wa'aba zama aima 're hâimana mono da dasine, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb ãma hã rowa'a za'ẽne 're isa'wari u'âsi mono ãma hã.

13Ta hã ma tô wa'anho'reptu tô, robra hawi, Satanasihi nhiptetezém hawi. Ta hawi ma tô te te 're wa'awaibu, i'ra nhimi'madâ'â si oto tãma 're wahâimana za'ra mono da, tãma isawi uptabi nhimi'madâ'â si.

14Ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'awa'â, marĩ wa te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono da, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto.

Cristu hã 're ihâimana mono zé wasu'u

15Cristu hã 'Re ihâimana u'âsi mono ne, te tô 're mo, aiwa wa. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã datõmo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. I'ra si ma tô da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datõmo na hã, ti'a 're morĩ ré. Ta hã duréihã marĩ õ uptabi ré hã, te tô 're hâimana u'âsi, i'ra hã. Uburé ropoto nhipai u, te ta hã pire uptabi na 're hâimana.

16Õhõ si ma tô Timama zadawa para uburé marĩ hã te te apoto, hâiwa ãma, duré ti'ai ãma zama, datõmo na da te 're i'madâ'â za'ra mono hã, duré da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zama. Uburé hâiwa nho're ãma dapo're'õ norĩ ma simiroti pire na 're ihâimana za'ra mono norĩ zama ma tô te te apoto, ihâiba'õ norĩ hã. Uburé marĩ hã taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tô te te apoto tô, Timama zadawa para.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Cristu hã õne u'âsi te tô 're hâimana, marĩ õ uptabi ré hã. Ta hã te uburé marĩ hã tinhimipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono ãna, tãma 're hâimana za'ra mono da, simisutu.

18Ta hã uburé tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hã dapisutu'wa duré, 're idapoto téb za'ra mono na 're idanomro mono da hã. Dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'âsi, uburé za idahâiwa'utu za'ra norĩ nhipai u. Tahawa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hâimana tô.

19'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iwẽzéb zarina, ma tô ti'ra hã pisutu, isine uptabi 're hâimana mono da, aiwa.

20Ma tô duré sima ãma roti siro, i'ra hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzém na oto da'ãma 're siwadi mono da, uburé hâiwa ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ãma hã, duré uburé ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ãma zama.

21A norĩ wa'wa hã ma tô aré 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipẽ'ẽ 're wa'aba hã. Asitob'ru na ma tô ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipẽ'ẽ 're marĩ iwasété na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marĩ iwasété si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ma tô aré isiti 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

22Tane nherẽ, i'ra hã dasiré a'uwẽ hâiba na dazada idâ'âzéb zarina, te oto ai'ãma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'õmhã sisõ're te te asõré wa'aba da, aiwasédé hã da te ai'ãma sa'ra waihu'u aba õ wa za tamemhã oto, Cristu hã tidâ'âzém na aiwasédé te te aima 're i'apari aba mono zéb zarina.

23Tahawa, õne haré te za Cristuhu wasu'uwẽ si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hã ẽtẽ nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u õ na 're isa mono ne. Te za tô ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono ãna. Imorĩ'rata na Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, iwẽ uptabi hã hâiwa ãma asô 're isimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'ré za'ra wa'aba mono õ di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hã. Ãhã wasu'uwẽ hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ropâ ma tô da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hã Paulu, wa ãhã wasu'uwẽ na te dama 're romhuri u'âsi.

Paulu hã isazei'wa norĩ te te 're ipawaptob za'ra mono zé wasu'u

24Wa hã ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'ãma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, wa ĩto sina 're ĩhâimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tô te 're robzépata za'ẽtẽ tô, ta hã ti'ai ãma 're morĩ ré, dazada te te irobzépata ne. Tane nherẽ, Cristuhu nhib'a'uwẽ norĩ ma, ĩnhimiromhuri na te tãma ãma 're uwaimrami mono da, wa za tô taha na te 're robzépata u'âsi.

25'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, isib'a'uwẽ norĩ te tãma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tô romhuri hã ĩma tisõ, uburé isadawa wasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

26Ãhã wasu'u hã 'Re ihâimana u'âsi mono, isãna'rata hawimhã te te aré dama 're i'awaihu'u mono õ hã ma tô oto sõ'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwẽ norĩ ma si.

27'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima ãma roti, ãhã wasu'u hã iwẽ uptabi hã aré da te 're iwaihu'u za'ra mono õ hã te te oto dama awasu'u hâi'ré da sõ'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudeu'õ norĩ zama. Ãhã wasu'u hã aré da te 're iwaihu'u za'ra mono õ hã, ãne: Cristu hã te oto aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Tahawa, te za tô taha zô si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ uptabi hã za te te wama 're i'apisutu mono zô si. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u hã, ã hã aré da te 're iwaihu'u za'ra mono õ.

28Tahawa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu iwẽ hã wa te 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tô duré wa te 're da'uwati wẽ za'ra dahâiba mono bâ, marĩ hã da te 're 'manharĩ wasété za'ra mono tõ da oto. Wa tô duré wa te dama 're roti za'ra, marĩ da te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono da, i'uwaibaba si. Ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma prédup sina 're inomro mono norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tô ãne hã wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wẽ hã wa te oto 're iwaihu'u za'ra mono zém hawimhã.

29Ãne da, wa tô 're ĩsi'wapéi u'âsi, ĩnhiptete sina te tãma 're romhuri mono da. Cristu hã tinhiptetezé te te ĩma 're sõmri mono wa, wa iré te ãma 're romhuri pese, taha na si 're ĩnhiptete uptabi mono wa.

Colosu 2

1Wa hã wa ĩsima wẽ ãne hã, te ai'ãma 're iromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩhâiba pibu za'ra wa'aba õ nherẽ. Duré Laudiséa na 'ri nho'õmo nhisi ãma isazei'wa norĩ 're isi'ubumroi mono norĩ ãma te 're iromhuri pese mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré ĩsima wẽ, daro mono bâ ni'wam norĩ ãma te duré 're iromhuri pese mono na zama, uburé te te 're ĩhâiba pibu za'ra mono õ norĩ ãma hã.

2Ta norĩ hã tipẽ'ẽzani wẽ ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tô te ãma 're romhuri pese za'ra. A norĩ wa'aba ãma zama wa tô duré te 're romhuri pese, aipẽ'ẽzani wẽ ré tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norĩ hã, 're isisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norĩ wa'aba zama te za duré ãne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã aré dama iwaihu'u'õ hã te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tô ta norĩ hã oto sena na te te 're waihu'u za'ra. Duré a norĩ wa'aba zama hã te za tô oto sena na 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama iwaihu'u'õ hã, ã hã Cristuhu wasu'uwẽ, te dama wasu'u.

3Cristu hã rowasu'u dama iwaihu'u'õ na 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u waihu'u'wa, ta hã. Ẽtẽ'ubuzi iwa'âbâ za'ẽne hã ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nherẽ, da te oto 're isõpẽtẽ za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u hâi'ré sõ'awi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ni'wam norĩ hã roti senai'õ na taré te te aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nherẽ, ãma 're saze za'ra wa'aba mono tõ da, wa ãne na aima nharĩ za'ra wa'wa.

5Ai'rata ĩnhamra aba õ nherẽ, ĩpẽ'ẽ na wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'ãma 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhâ na nherẽ.

Cristuhu ãma 're idanomro mono zé wasu'u

6Tahawa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'ãpé simisutu isiré ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi.

7Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono õ di. Tane duré a norĩ wa'wa hã Cristu te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina si te za asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwẽ na tô sena da te aima ãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

8Tahawa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihâ na senai'õ na danhimirosa'rata nhipese na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono tõ da, tô sena newa taha ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina pawa'âbâ ãna te te dama 're iromhuri za'ra mono ne, robzei'õ na apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hã Cristuhu hawib õ di. Dahi'rata sidâpâsi tô senai'õ na taré da te dasima 're iroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré ihâiba'õ norĩ hã wasété uptabi na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ropâ siptete sina marĩ te te 're i'madâ'â za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhipe hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Cristu hã ti'ai ãma a'uwẽ hâiba na 're morĩ ré, te tô 'Re ihâimana u'âsi mono ne 're hâimana, aiwa uptabi wa. Tahawa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hã.

10Tane duré a norĩ wa'wa hã, Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ di, rowẽ na ãma 're i'anomro u'âsi aba mono zéb da hã. Cristu hã uburé ihâiba'õ norĩ 'madâ'â'wa norĩ nhipai u, te pire uptabi na õhõ si 're hâimana u'âsi, siwaprosi.

11Zudeu norĩ hã te 're sisihâiwata nhihâri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're inomro mono na da te ãma 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tane duré, wa norĩ hã Cristuhu ãma oto 're wanomro mono wa, ta hã ma tô wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rata wasété na 're iwanomro wasété mono zé hã te te wawi 're anhihâri, wawẽ na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da.

12Â dawabzuri hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, â da te 're i'asãmra aba mono zé hã, Cristuhu siré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zé, te ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ab're 're, isiré da te 're i'aséme aba mono zéb zama, te ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ta hã 're anomro 'rata aba mono zé hã oto 're irẽme pese za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, Imama hã tiwaihu'u pese na te te ihâiwa'utu ne, ma tô duré isiré aihâiwa'utu za'ra wa'wa. Isiré 're aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hã 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwaihu'u pese na asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ãne hã aima pisutu za'ra wa'wa, taha ãma si oto 're anomro aba mono zép téb da hã.

13A norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, ma tô aré 're anomro aba mo, aiwasété si 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hã, aipẽ'ẽ 're ato sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da, Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, apâ te te ihâiwa'utu ne.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tahawa, wawasédé wa te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za, ta hã.

14Wawasédé wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na te te aré wa'ãma sima irob'ui'éré za'ra zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasété na wa te aré tãma 're iwa'âbâ za'ra mono õ na wa'ãma rob'ui'éré hã. Isimiroti hã wa te wasina ãma 're i'uwaimrami za'ra mono õ zarina, wawasété na te te wa'ãma 're i'arob'ui'éré mono zé hã ma tô te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're idahâimana za'ra mono zéb da, duréihã te te dama 're i'aroti 'rata mono hã ma tô duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada idâ'âzém na ma tô te te wama 're a'uprosi tô oto.

15Uburé hâiwa nho're ãma ihâiba'õ norĩ nhiptetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono hã, dapo're'õ norĩ ma simiroti pire na tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ nhiptetezé hã aré. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahâ nho'a sisarina te te isimroi mono ne, ma tô danho'a ta norĩ ãma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na Cristuhu dâ'âzém na hã, Cristuhu ma wapu na 're ihâimana za'ra mono na, uburé da te oto ãma 're waihu'u za'ra mono da.

16Ãté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa: “Romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'rãi wa'u isé hã siwa'ru bâtâ na 're âhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahârizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'amo hã 're pusi mono sidâpâsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dato da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za dame 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Bâdâ ahâ na pire na dama 're ihâimana za'ra mono zama, te za duré dame 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zéb da, dama ipire mono hã. Ãne hã asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.” Ãne na ni'wam norĩ hã te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'uihâ na danhimi'manharĩzém hawi 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri mono dai õ wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ihâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ ãma 're hâimana mono õ di, ipire hã. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharĩzé mono hã. Marĩ i'uptabi hã dama ãma 're hâimana za'ra mono õ di. Iwẽ hã za dama 're ihâimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marĩ iwẽ uptabi hã, ta hã Cristu te tô wama wasu'u za'ra, taha si.

18Ãté ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're idahâimana za'ra mono norĩ na, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherẽ. Ãté te za duré ta norĩ hã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ãma si 're wata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono upana. Tawamhã ãté ta norĩ hã te za aima roti za'ra wa'wa, ãne: “A norĩ wa'wa hã wasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Te za isimini za'ra wa'wa.” Ãne na ta norĩ hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã. Ta norĩ hã marĩ aimawi hã dama iwaihu'u'õ hã sõtõ 'rowim ne, te te 're isabu za'ra mono na dama 're isiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madâ'â ze za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono newa, 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina.

19Ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ si te te sima 're tété za'ra mono õ di. Cristu hã uburé tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te pire na 're hâimana taha si, da'rã hã dahâiba ma pire na 're ihâimana za'ra mono ne. Dahâiba na danhorõ 're ihâimana za'ra mono hã te dahi hã te te sitẽme 're tété tete za'ra, danhiptete sina ãma 're dahâimana za'ra mono da, dahâiba na hã. Tane duré Cristu hã te za tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're apawapto, ta norĩ hã 're sipawaptob za'ra mono da, siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina ãma 're ihâimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'ẽtẽ u'âsi za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're i'awẽ mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Cristu hã dâ'â wamhã, 're anomro 'rata aba mono zé hã ma tô isiré aiwi ai'utõrĩ za'ra wa'wa. Tahawa, ti'ai ãma danhimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hã tâibâ oto. Ta hawi ma tô ihawimhã aiwairébé 'wa. E marĩ da, te bété zahadu ãne hã isazei'õ'wa norĩ nhimiroti hã asina 're isazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

21-22Ni'wam norĩ hã te ãne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina newa: “Ã hã dasa hã asib'rata na âri õ di za, wasété wa. Duré ã hã téiwai õ di za, asadawa na. Duré ã hã asib'rata na upi tõ. Wasété uptabi di.” Ãne hã te ni'wam norĩ hã dasa na te te aima 're roti wasété za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherẽ, dasai mono bâ dama 're hâimana hutu za'ra mono di. Tahawa, dasa da te dasiwi 're isawi za'ra mono zém na roti hã tarére duré. Marĩ dai õ di ãne hã, 'râwi dasi'uihâ na da te dasima 're irosa'rata za'ra mono zé hã.

23Dasa na te te dama 're iroti wasété za'ra mono norĩ hã waihu'u pese newa, te ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra. Tane nherẽ, ta norĩ hã waihu'u pese na 're hâimana za'ra mono õ di. Ta norĩ hã te ãne te te 're dawada'uri za'ra, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ãma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono upana. Ta norĩ hã 'râwi sina 're wata u'âsi za'ra mono nherẽ, te dama wapu na 're ihâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hã te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono na te ta norĩ hã te te 're robzépata za'ra tihâiba na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã taha zarina te te 're wẽsãmri za'ra mono da newa. Tane nherẽ, taré uptabi ta hã. Marĩ dai õ di, dasi'uihâ na dasai mono bâ da te dasima 're iroti za'ra mono zé hã. E dasi'uihâ na da te dasima 're iroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasété zarina marĩ iwasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Mare di. Sib'uware di, marĩ da, wama 're hâimana za'ra mono õ wa, ta hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Colosu 3

1Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te apâ ihâiwa'utu ne, ma tô a norĩ wa'aba zama aihâiwa'utu za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're atâ'â u'âsi za'ra wa'aba ne 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép tém na si, oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, ma'ãpé iwẽ uptabi hã hâiwa ãma asô 're isimi'wara aba mono zô si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hã danhib'apito simasisizéb ãma 're sãmra u'âsi pire na, Timama 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ.

2Hâiwa ãma uburé marĩ iwẽ uptabi na 're ihâimana za'ra mono na si, te za asima ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãme ti'ai ãma uburé marĩ 're ihâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto.

3'Re anomro 'rata aba mono zé hã ma tô aima ai'utõrĩ za'ra wa'wa oto. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'ãma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, ãne na hã.

4Cristuhu ãma si tô sena 're wahâimana za'ra mono wamhã, taha na si ãma 're iwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hã nimahã na tinhimirowa'a na ti'ai u apâ wei morĩ wamhã, a norĩ wa'wa hã te za duré danho'a isiré aihâimana za'ra wa'wa, isine aiwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te oto ãma 're i'aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

'Re idanomro mono zép té wasu'u

5Ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ hâimanazéb zarina, marĩ wasété zô 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã te za 'râwi asiwi 're i'uprosi pese za'ra wa'aba mo, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô da te oto 're irob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Pi'õ na aibâ na zama siwa'ru aiwasédé, 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te za 'râwi 're i'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're irowasutu za'ra wa'aba mono zé hã, duré marĩ wasété zô si asima 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré danhipai

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marĩ zô si asima 're i'asõpré wa'aba mono zé hã. Ãne hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, marĩ zô i'upana asima 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Tahawa, te za tô uburé aiwasédé hã asiwi 're i'uprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utõrĩ pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wẽ wa'aba mono da oto.

6Ãne hã dawasété si, da te dasima 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama arob'manharĩ za'ẽtẽ ipipa na, te te siwi ida'awẽ'õ pese zéb zarina.

7A norĩ wa'aba zama ma tô aré ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété si asima 're isawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãne na aré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã.

8Tahawa, te za uburé marĩ hã 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã irẽme pese za'ra wa'wa oto, 're ida'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hã, duré niha dama 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima da'ãma 're irosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré da'ãma 're iwasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé aimreme wasété 'wa hã. Ã norĩ hã te za uburé irẽme pese za'ra wa'wa.

9Taré asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hã 're rẽme pese za'ra wa'aba mono nherẽ, uburé aiwasédé 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã.

10Taha wa'rãmi, te oto 're idanomro mono zé itém na si 're anomro aba mo, iwẽ na. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, isine 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina õhõ si duré 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

11Tahawa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tãma 're dahâimana za'ra mono nherẽ, te te siwi 're da'ahâiba wẽ'õ mono õ di oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Cristuhu zazei'wa norĩ hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudeu'õ norĩ hã zudeu norĩ me, duré sihâiwata nhihâri ré 're inomro mono norĩ hã, duré sihâiwata nhihâri ãna 're inomro mono norĩ hã, duré a'uwẽ pahi norĩ, marãi 'rowi 're ihâimana za'ra mono hã darob amoi ãma,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duré iwada'uri zarina pawa'âbâ ãna te te dama 're iromhuri za'ra mono norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã. Ãne hã te uburé isazei'wa norĩ hã aiwapsi tãma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hâimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ipire uptabi za'ra hã, wasiré isazei'wa norĩ ma hã. Taha si te za tizazei'wa norĩ pẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi, ihâiba mono bâ.

12A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, te tô oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Tahawa, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za tô oto da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mo. Te za duré 're idapawapto wẽ za'ra wa'aba mo. Asiré norĩ ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono õ di za.

13Ni'wam norĩ hã asiré nherẽ, marĩ na te te aiwi 're ro'wa'ré za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ ãma hã. Duré marĩ na te te aiwi 're ro'wa'ré za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito hã aiwasédé te te oto ai'ãma 're i'ab'madâ'â aba mono õ ne, ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ ãma hã.

14Danhipai u, dama ipire uptabi na roti hã, ãne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré isazei'wa norĩ hã rowẽ na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâiba za'ra wa'wa hã misi ne.

15Cristu hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, rowẽ na asiré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, te za aipẽ'ẽ 're iré 're anomro u'âsi aba mo, uburé marĩ hã i'uwaibaba si ãma 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahâiba misi ne, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipẽ'ẽ 're rowẽ na asiré 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãma. Tahawa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si.

16Cristuhu wasu'uwẽ na te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihâimana wẽ na 're anomro aba mono zé hã asima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ihâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu iwẽ hã ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama ãma 're iroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõprub uptabi wa, te za tãma 're asõ're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. Ipẽ'ẽzani te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowẽ zarina tãma 're asõ're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito ãma 're idanho're za'ra mono na zama.

17Uburé marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, duré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para si, te za uburé marĩ hã 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã Zezusi hã iwẽ uptabi hã wanhowa te te i'manharĩ wẽ zéb zarina, te za tô marĩ hã 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're idahâimana za'ra mono norĩ ma rotizé wasu'u

18Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tô sena ãma 're ihâimana za'ra mono zéb zarina.

19Aibâ norĩ, aimro te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Tãma 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asima 're isawi pese za'ra wa'aba mo.

20Ai'uté norĩ, aimama nhimiroti te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ihâimana za'ra mono zéb zarina. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're wẽ za'ra wa'aba mono wa, ãne hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Damama norĩ, ai'ra norĩ ma, ai'aba'ré na aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ hã te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono tõ da.

22Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ, ti'ai ãma asib'apito norĩ mreme hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norĩ hã 'râwi titõmo na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hã tãma 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Mare di. Ihâiba za're'ra nherẽ, te za tô romhuri hã tãma 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã asiwi 're iwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina.

23Ato sina te za tô tãma 're iromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norĩ ma, hâiwa ãma Wanhib'apito 're isãmra mono ma, ato sina 're iromhuri za'ra wa'aba mono ne.

24Aipawa'âbâ aba zé hã hâiwa ãma asô 're isimi'wara aba mono hã, Wanhib'apito hã za te te aima isõmri za'ra wa'aba na asina waihu'u siromo za'ra wa'aba wa, te za ãne hã tô sena ti'ai ãma asib'apito norĩ ma 're iromhuri wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ta norĩ ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di. Ta norĩ u'âbâ, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're iromhuri za'ra wa'aba mo, ta hã Wanhib'apito uptabi wama 're hâimana mono wa.

25Ni'wam norĩ hã tiwasété si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, taha wa'rãmi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã hâ za'ra, nimahã na hã. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã po're'õ na 're nomro u'âsi mono nherẽ, tinhimihâzé te te tãma ba'a waihu'u za'ra õ wa za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, dama pire na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, dama wapu na 're ihâimana za'ra mono norĩ zama.

Colosu 4

1Danhib'apito norĩ, pawa'âbâ ãna aima romhuri'wa norĩ ma, te za 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, i'uwaibaba na si. Asib'apito za'ra wa'wa hã hâiwa ãma 're isãmra mono hã te te 're ai'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za ãne na hã tãma 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norĩ ma hã.

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

2'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono. Asimiza'rese te za tãma 're aimreme zusi aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

3'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, wa'ãma zama te za duré tãma 're aimreme zusi aba mo, ta hã te te wama 're a'ridawa mono da, isadawa wasu'u hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ aré dama iwaihu'u'õ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tô oto dasiwi ĩ'âri ni, dazazéb 're, da te dasiwi ĩnherẽ da. Tahawa, wa oto taha 're nhamra.

4Tahawa, ma'ãpé duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, ĩ'ãma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're ĩpawaptob u'âsi mono da, Cristuhu wasu'uwẽ dama iwaihu'u'õ hã ipibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto ãma 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ãhã da si te te ĩpisutu wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

5Asimirosa'rata wẽ, oto ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'õ'wa norĩ ma aihâimana prédup sina tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopẽtẽ za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwẽ hã dama 're iwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, da te 're waihu'u za'ra mono ãna 're dahâimana za'ra mono tõ da, Cristuhu wasu'uwẽ hã.

6Isazei'õ'wa norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wẽ na si te za tãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, tãma ãma 're rowẽ zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wẽ na te te ãma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. Ãne wamhã, i'uwaibaba si te za tô aimreme na tãma ãma 're iwa'rãmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwẽ na te te ãma 're asadanharĩ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paulu hã te te idazawi 'rãsutu zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Wasisãnawã Tiquicu hã, wama isawi pe hã te za aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, ãme ĩhâimana na hã. Ta hã wasiré Wanhib'apito ma romhuri wẽ 'wa, te tô wama umnhasi sina 're hâimana.

8Tahawa, wa za oto atẽme ãma satõrĩ za'ra wa'wa ã ĩnhimi'ui'éré ré, ãme rowẽ na iwahâimana za'ra na te te aima wawasu'u wẽ za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowẽ wairébé aba da, wazabâdâmhã.

9Taha siré, te za duré Onezimu hã ãma mo, wasisãnawã wama isawi pese hâiba amo hã, wama i'umnha hã ta hã duré, tame asiré isazei'wa norĩ, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã. Ta norĩ si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãme iromhâimanazém na hã, duré iwahâimana za'ra zém na zama.

10Aristacu hã ãme dazazéb 're, ĩsiré ihâiba hã te ãma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcu hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hã. Taha na wa tô nimahã na hã aima ãma roti pari za'ra wa'wa, niwa atẽme wisi za'ra wa'aba wamhã, asiwi sawi wẽ wa'aba da.

11Zozué hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Zustu na isisi amo hã. Ã norĩ hã zudeu na 're ihâimana za'ra mono, si'ubdatõ ihâiba za'ra hã. Ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ahâ uptabi nherẽ, si'ubdatõ si te zudeu norĩ hã te te ĩsiré 're romhuri za'ra, tô ã norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u, wa te tãma 're ida'awaibui mono na hã. Ã norĩ hã ma tô siwi ĩpawapto pese za'ra tô.

12Epafrasi te duré ãma asawi za'ra wa'wa, tame asiré isazei'wa norĩ siré 're ihâimana mono hã, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa hã. Ta hã te ai'ãma 're mreme u'âsi 'wa simi'ẽ na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da, duré aihâimana prédup sina 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono da, ta hã te te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'ãma 're mreme u'âsi za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ta hã te te ai'ãma 're iromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tô ta hã ĩsi'uihâ na waihu'u. Laudiséa ãma isazei'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma, te te 're iromhuri pese mono na wa tô duré waihu'u. Duré Ierapuri ãma isazei'wa norĩ 're isi'ubumroi mono norĩ ãma, te te 're iromhuri pese mono na zama, wa tô duré waihu'u, ta hã.

14Luca hã, dawede'wa wama isawi pe hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

15Ma'ãpé, duré wasisãnawã norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba, Laudiséa ãma 're isi'ubumroi mono norĩ hã. Duré Nipaha zama wama sawi wẽ za'ra wa'aba. Duré taha nhorõwa ãma Cristuhu zazei'wa, siré 're isi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ zama, wama sawi wẽ za'ra wa'aba.

16Ã hã te ãma aima irob'ui'éré za'ra wa'wa hã asisõ'a asima sõré pari za'ra wa'aba wamhã, te za asiwi isõmri 'wa, Laudiséa u, tame isazei'wa norĩ hã sisõ'a te te duré sima sõré za'ra da. Duré Laudiséa u te dama irob'ui'éré hã te za duré iwa'rãmi aima sõmri za'ra wa'wa, ta hã duré asima sõré za'ra wa'aba da.

17Arquipuhu ma, ma'ãpé ãne hã 'maiwaihu'u aba za: "'Re ihâimana u'âsi mono, romhuri te te aima ipisudu hã 'mairẽme õ di za. Uburé te za tãma ãma i'a'uwaimrami mo." Ãne hã te za tãma i'maiwaihu'u 'wa, Arquipuhu ma hã.

18Wa hã Paulu, wa ĩnhimi'ui'éré na ãma asawi za'ra wa'wa. Ma'ãpé ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ĩhâimana na. Rowẽ u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hã ai'ãma 're isiwãrĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Tesalonita

1 Tesalonita 1

1Isazei'wa norĩ, wa hã Paulu, Sila norĩ, Timotiu norĩ me, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesalonita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma. Wamama hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, isib'a'uwẽ, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã, wa ta norĩ ma hã, ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesalonita ãma isazei'wa norĩ, tô sena 're ihâimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

2Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da.

3Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ iwẽ si te 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono, te 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, dawi 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ iwẽ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we imorĩzéb zô, asimi'ẽ na te sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne na 're anomro wẽ wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, wawa'a ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã.

4Wasiré isazei'wa norĩ, wa tô duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré isib'a'uwẽ 're anomro aba mono da, te te sima aipisutu za'ra wa'aba na hã.

5Zezusihi wasu'uwẽ na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're iwapawaptob za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zém na, wa tô duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwẽ hã tô sena na, wa te 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tahawa, wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima i'aiwẽ za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tô wa'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, 're iwanomro wẽ mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da.

6A norĩ wa'wa hã ma tô 're anomro wẽ wa'aba mo, ãma iwasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito ãma isisanhozéb zarina. Iwaihu'u pese pẽ'ẽzani hã ma tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'ãma 're irowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ.

7Taha na a norĩ wa'wa hã ma tô duré dama ãma asanho za'ra wa'wa, aihĩni isazei'wa norĩ, Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're isi'ubumroi mono norĩ ma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're isi'ubumroi mono norĩ ma zama.

8Tame 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wapari za'ra, a norĩ wa'wa hã dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã. Duré isipai u, daza'rui mono bâ ma tô isadawa wasu'u hã datẽme 're waptã'ã. Duré 're isazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tô aiwasu'u wa'wa hã da te 're wapari za'ra, daro mono bâ. Tahawa, wa norĩ hã 're isaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di, aiwasu'u za'ra wa'wa hã da te 're wapari siromo za'ra mono wa.

9Aiwasu'u wapari'wa norĩ hã, si'uihâ na te wama rowasu'u za'ra, atẽme iwasihutu aba zém na. Ma tô, u, asima iwawẽ za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ta norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're sazei pese za'ra. Tahawa, romhâiba 'manharĩ ãma, nasi wata za'ra õ di oto. Te te tãma 're romhuri za'ra mono õ di duré oto. Ma tô rẽme pese za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono si, tô sena hã, u. Tahawa, isadawa wasu'u, ma tô saze za'ra. Tahawa, te taha na si te te tãma 're romhuri pese za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10I'ra hã hâiwa hawi apâ we imorĩzéb zô, te 're simipari u'âsi za'ra, ab're hawi apâ te te ihâiwa'utu zô.” Ãne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Ta hã Zezusi hã, Wanho'reptui'wa. Ma tô wanho'reptu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã za te te idahâ za'ra zé wi hã.

1 Tesalonita 2

Tesalonita ãma Paulu hã iwẽ na si te te iromhurizé wasu'u

1Wasisãnawã norĩ, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimiromhuri za'ra wa'aba zé hã taré hãi õ di. Tô sena, wa tô aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. Ãne na ma tô wa'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa.

2Filipu na 'ri nho'õmo nhisi ãma zahadu wasi'ubumroi ré, wa tô robzépata za'ra ni, isazei'õ'wa norĩ nhimihâzém na, duré damreme wasété na zama. Taha na ma tô wa'ãmamhã iwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô wapawaptob za'ra, wapahi ãna, isadawa wasu'u hã wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwẽ hã. Tahawa, wamreme wa'rãmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherẽ, wa tô iwasu'uwẽ na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tô, wapahi za'ra ãna.

3Roti tô sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, ãhã na hã. Rowasu'u wẽ upana, wa te aima roti za'ra wa'aba õ di. Duré marĩ iwẽ hã wa te aiwi 're waibui za'ra wa'aba mono da, wa te wasima ãma aiwi 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ iwẽ hã wa te aiwi udâ za'ra wa'aba õ di.

4Mare di. Ãnei õ di. Tô sena, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwawẽ za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa iwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra, ãne na romhuri'wa da, te te wawẽsãmri za'ra wa, wa norĩ hã. Tawamhã wanhimirowasu'u wẽ wa, taré wama 're dato za'ra mono da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're iwawẽsãmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hã. Õhõ si te za te te 're wapibu za'ra, 're iwanomro wẽ mono zéb zô, iwẽ na si 're iwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zô zama. Tahawa, isadawa wasu'u na, wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te dama 're irowasu'u wẽ za'ra mono na, wa'ãma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

5Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'ãma wawata za'ra wa'aba õ di. Duré marĩ iwẽ hã wanhimirowahutu wa'rãmi, wama sõmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Ãne na ma tô wa'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ãne na wapẽ'ẽ 're, wanhimirosa'rata za'ra hã.

6Wanhimirowahutu wẽ na wa'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Duré, aimawi norĩ hã ãne zarina, wa'ãma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di duré.

7Cristu hã ma tô wazatõrĩ za'ra, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, isadawa para. Tahawa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherẽ, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono õ wa, wa te ãma aiwi robzei'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Ãnei õ di, wa te aima i'manharĩ za'ra wa'aba zé hã. Wamreme wẽ na si, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tô ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norĩ hã ti'ra te te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne.

8'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, iwasu'uwẽ hã wawa'a ãna, wa tô aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Tahawa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono õ di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tõ da hã. Tô sena, a norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

9Wasisãnawã norĩ, ãne na te tô wa'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're iwanomro wẽ mono zém na. Wa norĩ hã wahâimanazéb da, wa tô wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihâ na wanhib'rata na wa tô romhuri za'ra ni, wahâimanazéb da hã. Bâdâ 'rãiwatobro õ ré, duré bâdâ sébré nherẽ, wa tô wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tõ da, wama asõprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10A norĩ wa'wa hã ma tô iwawaihu'u za'ra wa'wa, asõ'a za'ra wa'aba, 're iwanomro mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô duré wawaihu'u za'ra, 're iwanomro wẽ mono zém na hã. Wawasédé hã wa te 'manharĩ za'ra õ di. Iwẽ na si wa tô wahâimana za'ra ni, asõ'a za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na hã duré ãma wasipa za'ra õ di. Ãne ãma 're iwanomro mono zé hã, tô ibâ na si.

11Damama hã, dahâimanazém na ti'ra norĩ te te 're ipawaptob za'ra mono ne, wa tô wa norĩ hã aihâiba mono bâ wa'aba, aipawaptob za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wẽ wa'aba mono da. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

12Duré da te aima 're amhâzépa za'ra wa'aba mono nherẽ, wa tô ãma aima robze za'ra wa'aba ni iwasu'uwẽ na, aiwi 're robzei'õ tõ za'ra wa'aba mono da. Wa tô aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a 're anomro wẽ wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, hâiwa ãma ihâiba na rowa'a na isiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ uptabi na.

13'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te aima iwasu'u za'ra wa'wa hã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô asima iwẽ za'ra wa'wa. Taré ti'ai ãma aibâ nhimirowasu'u newa, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, ma tô ãma irosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hã. Isadawa wasu'u hã te tô ai'ãma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're, iwẽ na si 're anomro aba mono da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, wa 're wawata za'ra, imreme hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Isazei'wa norĩ te te 're irobzépata za'ra mono zé wasu'u

14Zudéa na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã, aiwana za'ra wa'aba, ma tô da te 're sazei pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, iwasu'uwẽ hã. Tawamhã Cristu Zezusihi ãma ma tô 're danomro, isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã. Tawamhã isiré norĩ hã isazei'õ'wa norĩ hã ma tô te te ãma 're rowasété za'ra, isazei'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono tõ da,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwasu'uwẽ hã, tisiré nherẽ. Tane, a norĩ wa'wa hã wasiré isazei'wa norĩ hã, ta norĩ ne, ma tô 're irobzépata za'ra wa'aba mo, asiré norĩ hã asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudéa norĩ ne.

15Duréihã, zudeu norĩ hã ma tô te te 're simro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã. Duré, ãhã na zama isihudu norĩ hã ihi'rata norĩ hã te te 're irob'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tô siwi tiwĩ, Wanhib'apito Zezusi hã. Ma tô duré te te wa'ãma 're rowasété za'ra, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono tõ da. Ma tô sisiti siwi wazatõrĩ za'ra, isiti wasi'aba'ré da. Ma tô duré uburé da'ãma tinhitob'ru za'ra. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, 're ihâimana za'ra mono zé hã.

16Tawamhã wa norĩ hã zudeu'õ norĩ ma, wa tô wa te tãma 're rowasu'u za'ra iwasu'uwẽ na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hã te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhã ta norĩ hã zudeu nherẽ, isazei'õ'wa norĩ hã, ma tô te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, iwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da. Ãne tiwasété na 're ihâimana za'ra mono zém na, ma tô 're siwasété za'ẽtẽ za'ra. Tawamhã tâibâ oto. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô wawi ro'wa'rutu'wa norĩ hã te te 're wẽ'õ pese za'ra. Rowẽ'õ, ma tô duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã isiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paulu hã Tesalonita u apâ imorĩzém na isiwasu'uzé wasu'u

17Wasisãnawã norĩ, isazei'õ'wa norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina, wasi'aba'ré na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'réi wamhã, asiti za'ra wa'aba, wa a'â 're wasi'ubumro. Tane nherẽ, ai'rata 're iwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'ãma 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hã wapẽ'ẽzé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Tahawa, apâ atẽme wasihutu su'u aba da, wa tô wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da.

18Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hã Paulu hã, apâ atẽme ĩmorĩ aba neza. Tahawa, atẽme ĩmorĩ aba da, bâdâ, wa tô nasi ĩsima pisutu. Tane

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nherẽ, Satanasi hã wanhitob'ru hã ma tô nasi wa'ãma ro'wa'rutu za'ra, ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba tõ da.

19Tane tô. Ni'wam norĩ me asõwa're'reb za'ra wa'aba, wasisõpẽtẽ za'ra õ di za, Wanhib'apito Zezusi apâ wei morĩ wamhã. Ni'wam norĩ hã, asõwa're'reb za'ra wa'aba, te te wama 're rowẽ zani za'ra mono õ di za. Wanhib'apito wei morĩ wamhã, ni'wam norĩ hã asõwa're'reb za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra õ di za, tô sena aima za'ra wa'aba, wa te 're isadawa wasu'u za'ra mono zém na hã.

20Tane tô, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa dama, a norĩ wa'wa hã wama 're rowẽ zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 're isaze za'ra wa'aba mono zém na.

1 Tesalonita 3

Timotiu hã isazei'wa norĩ ma rowẽ zô, Tesalonita u imorĩzé wasu'u

1-3Tawamhã ai'ãma wapẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba wa, apâ wasi'aba'rézéb zô wanhimipari waihu'u za'ra õ di oto. Tahawa, wa tô wasisaze za'ra ni, Timotiu hã wa te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, wa hã ĩsiwaprosi Atena na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra da nherẽ. Tawamhã wa tô ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, Timotiu hã. Ta hã wasiré isazei'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're irowasu'u mono, wasiré. Tahawa, wa tô atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, iwasu'uwẽ hawi apâ 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, da te ai'ãma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherẽ. A norĩ wa'aba ma hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'ãma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're irobzépata za'ra mono na hã.

4Ãne na wa tô iwana aima rowaihu'u siromo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're irob'manharĩ pipa za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zém na hã. Ãhã na, tô sena na ma tô asina iwaihu'u za'ra wa'wa, tô wa'ãma 're romhâimana za'ra mono wa.

5Tahawa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apâ ãma atẽme ĩmorĩ aba neza, 're isazei'õ utõrĩ za'ra wa'aba mono zé hã te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Tahawa, Timotiu hã wa tô ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, apâ te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã. Wa'uburé hã dawasété da, dawada'uri'wa hã te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahâri za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, wa tô ai'ãma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'wa. Aima wanhimiromhuri za'ra wa'wa hã taré 're hâimana mono õ'umnhasite, wa tô ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa Timotiu hã, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Timotiu hã, rowasu'u wẽ Paulu norĩ ma, te te i'ãwisizé wasu'u

6Tawamhã Timotiu hã ma tô we apâ watẽme tiwisi za'ra, aihawib za'ra wa'aba. Ma tô aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã wei wama ãwisi za'ra. Ãhã wamhã, aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã wa te wapari ze za'ra di. Cristu hã te, u, asina 're i'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, iwẽ na si te, u, wa'ãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Iwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Ãne, aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã, wa te wapari ze za'ra di. Tane tô, wa norĩ zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te i'asabu za'ra wa'aba zéb zô hã.

7Wasisãnawã norĩ, da te wa'ãma 're rowasété za'ra mono nherẽ, duré marĩ ipire na wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô apâ pẽ'ẽ daba'wara pese ni.

8Ãne wa, wahâtâ'â ãna wa oto 're wahâimana za'ra apâ, Wanhib'apito ãma asiptete sina ãma 're anomro aba mono wa.

9Tahawa, wa oto Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, isõ'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hã asina 're i'umnhasi pese za'ra wa'aba mono zém na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Awẽ sidâpâsi, wa wanhimi'ẽ na tãma 're wamreme zusi, bâtâ na bara na zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na ãma atẽme za'ra wa'aba iwasi'aba'rézéb da hã, 'râwi wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu iwaihu'u za'ra wa'aba õ hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're isazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

11Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zezusihi wi hã, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atẽme wa'aba.

12Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wẽ di. Tahawa, wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awẽ sidâpâsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da. Sa'ẽtẽ na, wa te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'ẽtẽ na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra.

13Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, aihâimana nhiptete za'ra wa'aba sina, iwẽ uptabi na si ãma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zezusi hã, uburé tinhib'a'uwẽ norĩ me, wei wazô si'aba'réi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba ãna te za isõ'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a.

1 Tesalonita 4

'Re idanomro wẽ mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono, dama 're itoi mono zé wasu'u

1Wasisãnawã norĩ, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, 're i'anomro wẽ wa'aba mono zéb da na, taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mo. Ãhã na wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wẽ wa'aba mono zém nhipai u, asima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Taha zadawa para, wa te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô oto iwaihu'u pese za'ra wa'wa.

3'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, 're anomro wẽ wa'aba mono da, pi'õ norĩ, duré aibâ norĩ zama aihâiba na asiwi 're asimisaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto.

4Aibâ norĩ hã aimro si te za 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.

5'Re irowasutu za'ra wa'aba mono zô si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Ta hã, isazei'õ'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé, 'Re ihâimana u'âsi mono te te waihu'u za'ra õ wa.

6Tane 're anomro aba mono õ di za. Isazei'wa norĩ hã, asisãnawã te 're anomro aba mo. Tahawa, asisãnawãi mro nherẽ, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono õ di za, asiwi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono tõ da, aiwasédé hã duré asi'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharĩ mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za niha tãma rob'manha. Ãne tô sena, wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, wa duré ãma aima sahu za'ra wa'aba ni.

7Aibâ norĩ, aimro hâiba upana aimawi pi'õ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré pi'õ norĩ hã aimro hâiba upana aimawi aibâ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Dahâimana nhiséb õ ré, 're wanomro mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're wa'apisutu mono õ di. Wanhimi'ẽ na ãma 're wanomro wẽ uptabi mono da si, ma tô te te sima 're wa'apisutu.

8Tahawa, ãne wa te aima iroti za'ra wa'wa hã, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za. Ni'wa hã te te siwi wẽ'õ wamhã, e ta hã ti'ai ãma dahâiba te za siwi wẽ'õ. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono te za siwi wẽ'õ, wama Tipẽ'ẽzani nhomri'wa hã.

9Isazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di za oto. Tô sena ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã si'uihâ na ãma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã.

10Ma tô 're idazawi pese za'ra wa'aba mo tô, Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're idasi'ubumroi mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isaze za'ra mono norĩ hã. Tane nherẽ, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono sina, iwẽ uptabi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

11Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, ãne wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, rowẽ na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wẽ za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ẽ na asi'uihâ na aihâimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba mono bâ wa'aba. Ãne, wa tô aima roti za'ra wa'aba ni. Ãne iwẽ uptabi hã te za tô 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

12Tawamhã danho'a 're anomro wẽ wa'aba mono wa, isazei'õ'wa norĩ hã te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Te za duré te te oto 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ẽ na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 're dawari za'ra wa'aba mono ãna, te za 're anomro aba mo.

Uburé Danhib'apito Zezu Cristu apâ za we imorĩzé wasu'u

13Wasisãnawã norĩ, ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'õ'wa, dawi dâ'â wamhã, te za isiré norĩ hã ãma 're pẽ'ẽzé pese za'ra, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hã te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Tanei õ di za, a norĩ wa'wa hã. Tahawa, wa wasima wẽ za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'â wasu'u hã.

14Zezusi hã ma tô dârâ. Ma tô pẽ'ẽhai'utõ. Pẽ'ẽ si'utõrĩ nherẽ, ma tô apâ hâiwa'udu. Ãhã na te oto 're morĩ u'â. Ãne na hã wa tô saze za'ra ni. Tahawa, wa tô duré waihu'u za'ra ni, isazei'wa norĩ hã 're dâ'â za'ra mono wamhã, apâ 're ihâiwa'utu za'ra mono zém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za apâ te te 're ahâiwa'utu, Zezusi te te apâ ihâiwa'utu ne.

15Tawamhã Wanhib'apito we apâ wazô morĩ za'ra wamhã, ãté wa norĩ hã zahadu wahâiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tawamhã 're idâ'â

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra mono norĩ wana, itẽme wasihutu õ di za. Ãne Wanhib'apito te te wama irowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni.

16Tô sena, Wanhib'apito hã te za wei wazô si'ra za'ra, hâiwa hawi. Tawamhã te za tãma wa'ru za'ra, hâiwa ãma tãma iromhuri pese 'wai ma. Hâiwa ãma tãma iromhuri pese 'wa hã, te za wei hâ, hârâ 'rãihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnhihârâzém na. Tawamhã isazei'wa norĩ hã 're idâ'â za'ra mono norĩ hã, te za uimrehẽne apâ hã hâiwa'utu za'ra za.

17Tawamhã wa norĩ hã isazei'wa norĩ, zahadu wahâiba ré 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã, apâ ihâiwa'utu za'ra norĩ me, te za sitẽme wa'ubumro awa'awi, hâiwa'a ãma. Tawamhã Wanhib'apito ãhã wamhã wa za oto aihĩni sõpẽtẽ za'ra ni, hâiwa nho're ãma. Tawamhã i'rata wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra.

18Ãne te za iwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

1 Tesalonita 5

Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré, 're idanomro wẽ mono zé wasu'u

1Wasiré isazei'wa norĩ, Wanhib'apito apâ wei wazô imorĩzé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherẽ, wa za duré apâ ãma aima rob'rãzarõtõ za'ra wa'wa, rob'ui'éré na. Niwapsi, te za we apâ wazô hã timorĩ za'ra. Tane nherẽ, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra õ di. Nimahã na we imorĩzé hã, sena na hã wa te duré waihu'u za'ra õ di. A norĩ wa'wa hã ma tô ãne hã iwaihu'u pese za'ra wa'wa.

2Wanhib'apito nhibâdâ hã, bara na isimisaihuri zô 're danhimipari za'ra mono õ nherẽ, we datẽme imorĩ ne, te za tô iwa waptãrã. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

3Sô 're danhimipari za'ra mono õ wa, te za isazei'õ'wa norĩ hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, ãne: “Rowẽ na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marĩ hã wazô 're wairébé mono ãna.” Ãne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Ãne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô 're wairébé, Wamama hã za te te dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irob'manharĩzém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra õ di za, pi'õi ma, i'ra tãma 're rere'e mono da, iwasã ãma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu'u wi tiwi 're isimani za'ra mono õ ne.

4Wasiré isazei'wa norĩ, a norĩ wa'wa hã Wanhib'apito apâ wei imorĩzéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tahawa, awa'awi za wei morĩ nherẽ, tãma a'rãmi za'ra wa'aba õ di za, bara na isimisaihuri norĩ ma, 're idasi'rãmi za'ra mono ne.

5Tawamhã Wanhib'apito apâ we imorĩzéb zô, aihĩni 're i'asimipari za'ra wa'aba mono norĩ hã, rowa'a na 're idahâimana za'ra mono zém ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, a norĩ wa'wa hã ti'ai ãma. Apâ we imorĩzéb zô 're idanhimipari za'ra mono õ norĩ ne, robra na wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono õ di oto.

6Tahawa, 're idanhotõ za'ra mono ne, wanhimiza'rese ãna 're wahâimana za'ra mono tõ da, wa za sô 're wanhopré u'âsi.

7Bara na si te danhimiza'rese ãna hã 're danhotõ za'ra. Bara na si te duré âzézei'wa norĩ hã 're si'rãiwamnarĩ za'ra.

8Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apâ we imorĩzéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ẽ na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni za, wanhitob'rui wi, Wanhib'apito wa te 're isaze za'ra mono zém na, duré 're iwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're iwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're iwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u ihâtete na te 're si'uza za'ra. Te duré ti'rãzaza ihâ tete na 're si'rãzaza za'ra, tinhitob'rui wi, da te 'manhiptâ'â tõ da. Ãne na wa norĩ hã, Wanhib'apito wa te 're isaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ wẽ te te wawi wasété tõ da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're iwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're iwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi 're ro'wa'rutu tõ za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awẽ mono õ di. Ma tô te te sima 're wa'awẽ, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptui mono da si.

10Ta hã ma tô wazada tidâ'â za'ra, i'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã apâ wei wazô morĩ wapsi, wahâiba ré 're iwanomro mono norĩ hã, wawana 're idadâ'â za'ra mono norĩ me, wa za i'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi.

11Tahawa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ wẽ za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tô sena na ãhã na hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, õne u'âsi.

'Re idanomro wẽ mono zéb da na roti wasu'u

12Wasiré isazei'wa norĩ, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're iromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Tahawa, te za marĩ hã iwẽ si te te aima 're wẽ za'ra wa'wa. Duré timreme wẽ na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhã ta norĩ mreme, te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

13Ta norĩ hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're iwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowẽ na si.

14Wasiré isazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hã 're wa'a za'ra mono wamhã, te za tãma 're iroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ẽ na si'uihâ na te te tô sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã robzei ãna 're hâimana za'ra mono wamhã, te za tô duré 're ipawaptob za'ra wa'aba mo, robzei'õ u'âsi 're nomro mono tõ da. Duré ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherẽ, iwẽ na si 're nomro tõ mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ wamhã, te za 're ipawaptob za'ra wa'aba mo. Da'ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ni'wai ma iwẽ'õ hã da te 'manharĩ wamhã, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ iwẽ'õ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Marĩ iwẽ'õ hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, iwẽ na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono tõ da. Iwẽ na si te za asima 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're i'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwẽ mono bâ.

16Ato sina, te za 're anomro u'âsi aba mo.

17'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

18Wẽ wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowẽ na 're anomro aba mono wamhã, duré robzei'õ na 're anomro aba mono nherẽ, wẽ wa, te za tô ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa.

19'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za.

20Ni'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zarina, marĩ hã te te waihu'u wamhã, isimirowasu'u hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

21Uburé marĩ hã te za niha hã 're ipibu za'ra wa'aba mo, iwẽ zô. Tawamhã marĩ iwẽ si te za asima 're itété za'ra wa'aba mo.

22Uburé marĩ iwasédé hã te za asiwi 're iwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo, iré 're anomro aba mono tõ da.

23'Re ihâimana u'âsi mono wi, rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ẽ na isine, iwẽ na si ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wẽ na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hã apâ wei wazô morĩ za'ra wapsi, te za iwẽ na si hã ai'madâ'â za'ra wa'wa za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're i'aipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, iwẽ na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'éré 'rãsutu zé

25Wasiré isazei'wa norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

26Uburé asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

27Wanhib'apito zadawa para, ĩmreme pire na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima irob'ui'éré za'ra wa'wa hã, dama 're sõré za'ra wa'aba mono da, isazei'wai mono bâ.

28Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, tinhimipawaptobzé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Tesalonita

2 Tesalonita 1

1-2Isazei'wa norĩ, wa hã Paulu, Sila norĩ me, Timotiu norĩ me, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesalonita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma. Wamama hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, isib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, duré ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apâ wei morĩ wa, dahâimanazéb zarina za te te dama i'arowairébézé wasu'u

3Wasisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tô oto 're isazei pese za'ra wa'aba mo. Awẽ sidâpâsi 're isazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo. Aihâiba mono bâ, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awẽ sidâpâsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra. Ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama 're wẽ za'ra mono di. Tô i'uwaibaba na si.

4Tahawa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa, wato sina. Isazei'wa norĩ hã, daro mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma, wa tô wa te 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tawamhã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. Iwasédé hã da te aima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tô 're isépata za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ẽ na te asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tô wa te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, wapẽ'ẽ 're wato sina.

5Tawamhã wa tô wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, sena na te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Tahawa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, i'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, isimiroti ré 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Tahawa, za iré 're anomro wẽ wa'aba mono wa, te a'â 're irobzépata za'ra wa'aba mo, asirõiwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. Ãne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tô waihu'u za'ra ni, tô ibâ isimirowairébézé hã.

6Tane tô, 'Re ihâimana u'âsi mono, tô sena. Tawamhã te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma.

7Duré te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, rowẽ na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're iwahâimana za'ra mono norĩ zama, te za te te 're wapawaptob za'ra, rowẽ na si 're wahâimana za'ra mono da. Tô sena, te za Wanhib'apito Zezusi hã wei wama sihâi'ré za'ra hâiwa hawi, te te tãma 're iromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã wei morĩ wamhã, te za tô dahâ za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra.

8Tawamhã unhama ro'o wa'wam ne na, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha na te za ãhã wamhã dama arob'manha, 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasima 're iwẽ'õ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhib'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, iwasu'uwẽ te te 're isazei õ za'ra mono norĩ ma zama.

9Ta norĩ hã te za sisiti satõrĩ za'ra, isiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowẽ'õ u'âsi ãma. Taha na te za te te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhã Wanhib'apito nhiti 're dahâimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowẽ uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha ré 're dahâimana za'ra mono õ di za. Ãne, sena na te za dama arowairébé.

10Tawamhã wei morĩ wamhã, isimiroti zarina 're danomro wẽ mono da, te te 're idapawaptob za'ra mono norĩ hã te za ãma tiwata za'ra, te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tô ãma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina iwasu'uwẽ na 're isaze za'ra wa'aba mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã, te za ãma dame aiwata za'ra wa'wa za. Te za duré ãma atob'uzu za'ra wa'wa za. Tane tô, bâdâ ipire, iwa waptã'ã wapsi, te za uburé dama ãma uwaimra.

11Tahawa, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, iwẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're idanomro mono zép tém na 're anomro wẽ wa'aba mono da, te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, asimirosa'rata wẽ 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, iwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa.

12Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi ãma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono me, te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2 Tesalonita 2

Wanhib'apito Zezu Cristu apâ za we imorĩzé wasu'u

1-3Ãté ni'wa hã ma tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za we apâ wazô iwisizéb za'ra na hã. Ãté bâdâ hã iwa waptã'ã newa, ma tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã iwasu'u hã tô sena newa, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba mono tõ da. Ãté 'Re ihâimana u'âsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te iwaihu'u zarina newa, ãté duré marĩ hã te te iwapari zarina newa, ãté duré wanhimi'ui'éré zarina newa, ni'wa hã ma tô ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Ãne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udâ tõ za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito wei morĩ õ ré, daro mono bâ te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zada 're dahâimana za'ra. Duré ni'wa hã iwasété uptabi hã te za dama sihâi'ré. Ta hã, ropipa ãma za oto 're ihâimana mono zé hã.

4Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, ãma 're idawata za'ra mono norĩ hã te za dawi wẽ'õ za'ra, ta norĩ ãma 're dawata za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tõ da oto. Romhâiba hã te za duré dawi wẽ'õ za'ra, ãma 're dawata za'ra mono tõ da. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'apisutu mono hã te za dawi wẽ'õ za'ra. Uburé ãma 're idawata za'ra mono na te te ãma ida'rãnhipa na, te za siwasu'u ãne dama: “Wa hã, Ĩwaihu'upe. Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono.” Ãne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri u, te za ãzé, tame sãmra da.

5E ma tô tawamhã ãne na hã aiwi aimani za'ra wa'wa, te aima irowahutu za'ra wa'aba zé hã ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ré.

6Tane nherẽ, aibâ iwasété uptabi hã 'Re ihâimana u'âsi mono, bâdâ te te tãma pisutu õ ré, we datẽme watobro õ di za a'â. Niwa bâdâ hã iwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si. Ãne na hã ma tô duré iwaihu'u za'ra wa'wa.

7Ãhã na pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hã tinhimiromhuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tiwi isawizé hã te za a'â ãma 're hâimana, iwasété uptabi ãma, bâdâ iwa waptã'ã õ wa a'â. Taha parip si, te te tiwi isawizé hã ãma 're hâimana mono õ di za oto.

8Tawamhã iwasété uptabi hã te za we sihâi'ré oto, danho'a te te romhuri da. Tane nherẽ, Wanhib'apito Zezusi hã wei morĩ wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tiwĩ. Rowa'a za'ẽtẽ ré wei wisi wamhã, taha wamhã iwasété uptabi hã tâibâ za oto.

9Tane nherẽ, Wanhib'apito wei morĩ õ ré, te za iwasété uptabi hã Satanasihi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marĩ hã tô sena newa, da te ãma iwaihu'u za'ra zéb da hã, duré marĩ na idatob'uzu za'ra zéb da, te za te te dama 're romhõsi.

10Tinhimiromhuri wasété na te za dawi udâ pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti za 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ wi. Ta norĩ hã te iwasu'uwẽ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, tô sena iwasu'uwẽ hã. Tahawa, ta norĩ hã te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tô sena iwasu'uwẽ hã da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dapawaptob õ di za. Tawamhã te te dapawaptob õ wa, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipese na tô sena newa te te dawi i'udâ nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto.

12Tahawa, sisiti te za dazatõrĩ za'ra ropipa u, tô sena iwasu'uwẽ hã da te 're isaze za'ra mono õ norĩ hã, iwasété si, da te dasima 're iwẽ za'ra mono norĩ hã.

'Re idasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

13Wasisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono wa, Wanhib'apito te te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô marĩ õ uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, imorĩ'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã Tipẽ'ẽzani hã ma tô te te aima 're anhomri 'wa, itẽme 're anomro wẽ wa'aba mono da. Ma tô duré ai'ãma tinhib'a'uwẽ uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena iwasu'uwẽ hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono da.

14Te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipẽ'ẽ 're aima nharĩ za'ra wa'wa, iwasu'uwẽ, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré rowẽ uptabi ré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, isine rowa'a za'ẽtẽ ré.

15Tahawa, wasiré isazei'wa norĩ, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're irowahutu za'ra wa'aba mono na hã. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'éré na, wa te aima ãma 're irowahutu za'ra wa'aba mono zé hã te za 're isazei pese za'ra wa'aba mo, isarina 're anomro wẽ wa'aba mono da.

16-17'Re ihâimana u'âsi mono hã Wamama hã, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapẽ'ẽ 're, 're wanomro wẽ u'âsi mono da, wahâimana nhiptete sina wanhimi'ẽ na sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da, iwẽ zô. Tahawa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono da, duré asiptete sina iwẽ na si tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wẽ za'ra wa'aba na hã.

2 Tesalonita 3

Paulu norĩ ãma isazei'wa norĩ 're imreme zusi mono zé wasu'u

1Wasisãnawã norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã, dahâiba mono bâ da te 're wapari su'u za'ra mono wa, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba.

2Tazahã, aihĩni da te 're saze za'ra mono õ di, isadawa wasu'uwẽ hã. Tahawa, te za duré wa'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo, te te dawi wanho'reptu za'ra da, iwasété uptabi na si 're idanomro mono norĩ wi.

3Wanhib'apito Zezusihi si, umnhasi za'ẽtẽ uptabi di. Tahawa, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da, aihâimana nhiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, iwasété uptabi wi, te za tiwi aihâiba zawi za'ra wa'wa.

4Wa norĩ hã Wanhib'apito ãma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa. Tahawa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tô sena, wanhimiroti zarina ãma 're i'anomro aba mono na hã. Tane tô, õne u'â te za ãma 're anomro aba mo.

5'Re ihâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, isimizawizé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina asimi'ẽ na ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

Isazei'wa norĩ, tinhimarĩ zô te te sima 're iromhuri za'ra mono zé wasu'u

6Wasisãnawã norĩ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norĩ wi, a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã asiré isazei'wa norĩ nherẽ, wa'a u'âsi te 're hâimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ di. Tahawa, ihâiba zu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Wa norĩ hã ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, wa tô ãma aima asanho za'ra wa'aba ni, isazei'wa norĩ hâimanazém na hã. Siwa'ru 're wahâimana za'ra mono õ di. Mare di. Tahawa, ãma aima iwasisanho za'ra wa'aba zé hã ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa, isarina ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

8Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, dasa hã wa'âbâ ãna wa te 're huri mono õ di. Wa tô wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatâ'â nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bâdâ 'rãi watobro õ ré, duré bâdâ sébré nherẽ, wa tô wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asõprub za'ra wa'aba mono zô si, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahâimana za'ra mono tõ da.

9Wanhib'apito wasu'uwẽ na, wa te aima 're iromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, marĩ na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're i'ru za'ra wa'aba mono zé hã, tô sena te aré tô wama 're i'ru za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, marĩ na wa te 're rowaptẽrẽ za'ra mono õ di, ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Ãne wa tô aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, 're iwahâimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da.

10Ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã, wa tô ãne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: “Ni'wa hã, te te 're romhuri mono õ wamhã, dame 're sai mono õ di za, mram na hã.”

11Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba 're isi'ubumroi mono norĩ hã, isazei'wa nherẽ, taré te, u, 're hâimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawi 're ro'wa'rutu za'ra, da te 're iromhuri pese za'ra mono norĩ wi. Ãne wa, wa aima ãma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hã.

12Tawamhã Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tô tãma roti pese za'ra ni, ta norĩ ma, rowẽ na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihâimana za'ra zéb da hã.

13Wasisãnawã norĩ, marĩ hã dama 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tõ.

14Ã rob'ui'éré na wa te aima inharĩ za'ra wa'aba na, ni'wa hã asiré isazei'wa nherẽ, ãma 're morĩ wẽ da, te te sima wẽ õ wamhã, ta hã te za oto ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã ihâiba zu ãma 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norĩ hã.

15Tane nherẽ, asitob'ru na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisãnawãi ma, 're iroti za'ra wa'aba mono ne, te za tô tãma 're iroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'éré na rowasu'u 'rãsudu

16Wanhib'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, rowẽ u'â hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

17Ĩsi'uihâ na wa aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩnhib'rata na, ãhã na hã: “Wa hã Paulu, wa asawi za'ra wa'wa.” Ãne u'âsi, wa nasi dama rob'ui'éré, ĩnhisi na. Ãne wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

18Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, isimizawizé hã uburé aihâiba mono bâ wa'aba ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Timotiu

1 Timotiu 1

1-2Ĩ'ra Timotiu, wa hã Paulu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te ãma i'aipo're pu'uzéb zarina, isazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi. 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tô ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tô Cristu Zezusihi zama ĩpisutu. Õhõ zô si, wa sô 're wanhimipari za'ra, marĩ iwẽ uptabi hã te te wama ipisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'uwaimrami mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

3Masédonia na danhipti'a nho'õmo nhisi u ĩmorĩ u'âbâmhã, wa tô ai'ãma ropti, a'â Éfézu ãma hã asãmra da. Tane da hã, wa za duré ĩmreme na ãma aima sahu, tame a'â asãmra da. Tame ni'wam norĩ hã te isazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Tahawa, te za a'â tame asã, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hã te te sazâri pese za'ra da.

4Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratare si te te 're 'madâ'â za'ra. Duré dahi'rata sidâpâsi te dahi'rata nhisi wasu'u zama, ta norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Taha zarina, te ãma 're dasisada'âbâ za'ra. Ãne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawapto wẽ za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowa'õtõzéb uwaibaba õ wa. Ta hã da te 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za isimirowa'õtõzé hã da te 're waihu'u za'ra.

5E marĩ da, wa tô ãne hã aima waihu'u. Wa tô ĩsima aiwẽ, isazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono wa, Wamama zawi pese 'wa, duré dazawi pese 'wa 're nomro mono da hã. Isazei'wa norĩ hã simirosa'rata wẽ ré si, te za 're nomro. Ãne wamhã, marĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono na, 'râwi 're siwẽ'õ za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima iwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tô dasisawizé hã ipẽ'ẽ 're tãma 're hâimana za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ni'wam norĩ hã te aima iwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono õ di oto. Roti sena hawi, ma tô aipizari za'ra. Tahawa, te taré marĩ ipire õre na si ãma 're sisada'âbâ za'ra.

7Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherẽ, tãma waihu'u pese za'ra õ di, isimiroti hã. Tãma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tãma pibu prã za'ra di, te te dama 're irowasu'u za'ra mono zé hã.

8'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozési te te dama 're i'awaihu'u mono hã wẽ di, da te dama ãma 're iroti za'ra mono zéb da hã. Ãne wama waihu'u pese za'ra di.

9-10E 're inomro wẽ mono norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wẽ wẽ'õ'wa norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana. Duré rob'manharĩ wasété'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré iwasété norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'râwi pesere dasisô 're ida'a're nhi'oto za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te ãma 're iwasété za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timama te te 're isimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré tina te te 're isimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dahâiba na da'ãma 're isipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré aibâ si'uiwa dasina 're idanhipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré iwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa da, a'uwẽ hã da te dasiwi 're isimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 're isadawa nhipese za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timreme hã tô sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, taré te te sina 're iroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré roti tô senai'õ na siwa'ru, ãma 're idanomro wasété mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Roti tô sena na si, wa tô te dama ãma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wẽ uptabi di, Wanhib'apito wasu'u hã. Taha da, ma tô ĩma pisutu, iwasu'uwẽ na te ãma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowẽ u'âsi 're imorĩ hã.

Paulu hã Wanhib'apito ãma iwatazém na rowasu'u

12-13Ãhã na wa za ãma ĩwata, Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma hã. Ta hã ma tô ĩwaihu'u siro, ĩnhimiromhuri hã za te tãma ãma 're i'uwaimrami mono na hã. Taha zarina ma tô ĩpisutu, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ĩnhiptete u'âsi. Tahawa, wa za ãma 're ĩwata u'âsi, ĩma 're rowẽ mono wa. Wanhib'apito ãma wa tô aré te ãma 're wasété, ĩmreme wasété na. Isazei'wa norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré te tãma 're rob'manharĩ wasété. Ta norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré duré sada 're ĩsima'wara. Wanhib'apito Danho'reptui'wa na 're imorĩ na hã ĩma waihu'u õ di aré. Te duré sazei õ di aré. Tahawa, zahadu ĩnhimiza'rese ãna 're ĩmorĩ wa, ma tô ĩ'ãma tipẽ'ẽzé, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te te ĩ'azâri tõ da.

14Wanhib'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tô ĩpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da hã, ĩma hâimana da. Aihĩni Cristu Zezusihi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te te 're ipawaptob za'ra mono ne, ma tô ĩpawapto duré.

15Ti'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hã, 're idanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. Ãne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimirowasu'u hã tô sena wamhã, aihĩni ãma 're idasisaze za'ra mono da hã, ĩma wẽ di. Wa hã dawasété nhipai u, ĩwasédé hã sa'ẽtẽ uptabi di.

16Tane nherẽ, ma tô ĩ'ãma tipẽ'ẽzé, te te ĩ'azâri tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Cristu Zezusi hã ĩ'ãma wa'a su'u õ wa, da'ãma iwa'a su'u õ na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, za ĩza'u da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã, i'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ u'âsi ãma.

17Tahawa, Danhib'apito uptabi ãma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'â te dama 're sãmra, idâ'â'õ hã, ni'wa hã niwa te te i'madâ'â waihu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

õ hã. Õhõ si Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Wẽ uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

18-19Duréi pese hã ma tô ni'wam norĩ hã Wamama zadawa hawimhã marĩ na aima rowasu'u za'ra, za tãma asimiromhuri na iwaihu'u siromo zéb da. Taha zarina ĩ'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima iwaihu'uzé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da, roti tô senai õ, ãma 're 'wapéi u'âsi mono da. Ãne te za 're aimo, ãma 're 'wapéi u'âsi mono da. Roti tô sena si te za 're i'madâ'â pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're isaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorĩ wẽ. Ãne wamhã, aiwasété õ wamhã, 'râwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasété na. Ãhã na ni'wam norĩ hã tiwasété na 're sisãmri za'ra mono nherẽ, 're siwẽ'õ za'ra mono õ di. Tahawa, ma tô oto sazei utõrĩ za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're isaze za'ra mono zé hã.

20Ãne Imeneusi norĩ hã te oto 're tineb zahuré, Alesãdrihi me. Tahawa, wa tô a'â tãma hâiba za'ré zahuré, Satanasihi ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E marĩ da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da, taha u'âbâ te te 're wẽ'õ zahuré mono tõ da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

1 Timotiu 2

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zém na rowasu'u

1Ãhã na marĩ ipire na wa za aima rowasu'u. 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhã, te za uburé da'ãma tãma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marĩ zô dawi 're rowaptâ'â za'ra mono wamhã, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, marĩ hã te te dama 're anhomri mono da. Duré marĩ na dama 're sõpru mono wamhã, te za ãma 're dawata za'ra.

2Danhib'apito mono bâ, dama 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma, te za tãma 're damreme zusi, uburé dama ipire za'ra norĩ ãma zama. E marĩ da. Ta norĩ hã te te dama 're roti wẽ za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

õ wa, rowẽ na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahâimana wẽ za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina.

3-4'Re ihâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa. Ta hã ma tô te te sima 're da'awẽ, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awẽ, aihĩni pese isimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono da, ãma 're danomro wẽ mono da, isimiroti hã tô sena uptabi wa. Aihĩni ãma 're wamreme zusi mono wamhã, tãma rowẽ di. Tahawa, te za wama 're to za'ra.

5Misire hâiwa ãma 're ihâimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hã. Misire da'ãwisi wẽ 'wa Wamama u hã. Ta hã Cristu Zezusi, aibâ na 're ihâimana mono.

6Ta hã ma tô dazada sisõ, uburé te te da'awa'âbâ da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã bâdâ te te ipisutuzém na, ma tô da'awa'â. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're ida'awẽ mono zé hã, uburé pese te te 're ida'anho'reptui mono zéb da hã, wa tô waihu'u za'ra ni.

7Ta hã ma tô ĩpisutu, isadawa wasu'u'wa 're ĩhâimana mono da, zudeu'õ norĩ hã te 're po're pu'u za'ra mono da, isadawa para, Wanhib'apito wasu'uwẽ na. E marĩ da. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono da, duré te te ãma 're sasõmri za'ra mono da, isimiroti zarina si 're nomro wẽ mono da, tô sena uptabi wa, isimiroti hã. Ĩzadawa nhipese na aima ĩsiwasu'u õ di. Tô sena wa tô aima 're ĩsiwasu'u.

8Wa za oto aima waihu'u, te ĩsima 're ida'awẽ mono zém na hã. Aibâ norĩ hã nimame 're ihâimana za'ra mono zé mono bâ te za 're mreme zusi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, te za tãma 're mreme zusi, tãma 're simiwẽ za'ra mono sina, hâiwa u, te te 're da'ruiwapari za'ra mono ãna, duré tizadawa na 're isi'wapé za'ra mono ãna.

9-10Pi'õ norĩ hã, aibâ norĩ te te sima 're 'madâ'â ze za'ra mono da, dama 're si'uza wamnarĩ za'ra mono õ di za. Duré dama 'madâ'â ze da, 're siséré tété wẽ za'ra mono da hã mare di za. Duré tinho'rebzui wẽ na si, sima 're isipese za'ra mono õ di za. Duré tinhipsisi wẽ na si, sima 're isipese za'ra mono da

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã mare di za. Duré da'uzazé iwa'âbâ za'ẽtẽ na si, 're isi'uza za'ra mono da hã mare di za. Dama rob'manharĩ wẽ zéb zô si, te za sina 're sõpré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're isiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

11Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norĩ hã ari'iwi te te 're wapari za'ra. I'madâ'â'wa norĩ zapari 're ihâimana za'ra mono na te za 're si'madâ'â za'ra pi'õ norĩ hã, ari'iwi te te 're iwapari za'ra mono da hã.

12-13Pi'õ norĩ hã aibâ norĩ ma, te te 're irowahutu za'ra mono da hã, mare di. Aibâ norĩ ma, timreme pire na 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Ari'iwi te za 're si'ubumro, pi'õ norĩ hã. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô aibâ hã poto na'rata, Adã na isisi hã. Taha za'u si ma duré pi'õ hã poto, Ewa hã.

14Pi'õ si, Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adã hã. Pi'õ si Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te iwaihu'u õ zéb zarina, ma tô Wamama nhimiroti na hã upa na'rata.

15Tane nherẽ, pi'õi mono bâ hâimana wẽ na 're hâimana za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Wanhib'apito umnhasi sina, te za 're hâimana za'ra. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Hâimana wẽ uptabi na te za dama 're hâimana za'ra. Tawamhã iwasã hã ãma 're sépu'u za'ra mono wamhã, i'ra hã tãma 're rere'e wẽ mono da, te za Wamama hã te te 're anho'reptu, pi'õ norĩ hã.

1 Timotiu 3

Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa na rowasu'u

1Ã hã te aima iwaihu hã, tô sena uptabi. Ãté ni'wa hã te za sima wẽ, isazei'wa norĩ hã te te 're 'mai'madâ'â mono da. Ãne wamhã, te te sima iwẽzé hã wẽ di, da'madâ'â na te te 're i'mairomhuri mono da hã.

2Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ, te za 're hâimana wẽ za'ra. Tawamhã iwasédé hã da te ãma 're isa'ra mono da hã, mare di. Timro uptabi si te za

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

duré te te sima 're 'madâ'â za'ra, misi haré. Hâimana prédum na te za duré dama 're hâimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'âsi za'ra, 're nomro wẽ mono da. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. Duré itẽme 're dasihutu mono wamhã, te za te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hã te za tãma 're hâimana za'ra, te te ãma 're idapawaptob za'ra mono zéb da hã.

3Duré âzézei'wa, 're nomro mono õ di za. Duré da'ahâri zei 'wa, 're hâimana za'ra mono õ di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hâimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za.

4Isõrõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ, te za duré te te 're 'madâ'â pese za'ra, timama mreme si te te 're wapari pese za'ra mono da, timama hã isimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da.

5Ni'wa hã isõrõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ 're nomro wẽ mono da, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ nherẽ, e niha te za tawamhã õ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'wa norĩ hã te te 're 'madâ'â wẽ za'ra duré, 're nomro wẽ mono da, ta norĩ zama. Tãma hã waihu'u õ di za tô.

6Ni'wa hã Wanhib'apito te te isazezém na ãma ronomro õ nherẽ, da'madâ'â'wa na 're 'maihâimana mono õ di za. E marĩ wa. Isazeté'wa hã da'madâ'â'wa, 're 'maimorĩ wamhã, ãté da'madâ'â'wai wa, te za 'râwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'uburé norĩ nhib'apito hã 'râwi sina 're wata mono wa, te te iwẽ'õ ne, te za ta hã wẽ'õ.

7Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wẽ za'ra. Ãne wamhã, dama 're ihâimana wẽ mono zém na te za isazei'õ'wa norĩ zama te te dama 're wasu'u wẽ za'ra. Dama 're hâimana wẽ za'ra mono õ wamhã, te za damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra. Ãne wamhã, wa'uburé norĩ nhib'apito te te da'ãma sima iroti wasété zé hã te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tãma, da'madâ'â'wa norĩ hã.

Dapawapto'wa norĩ wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Dapawapto'wai mono bâ te za 're hâimana wẽ za'ra. Duré âzézei'wa na 're hâimana za'ra mono õ di za. Rob'uiprazéb zô si mreme si'ahâ na 're hâimana za'ra mono õ di za.

9Wanhib'apito nhimiroti hã aré dama sa'rese õ nherẽ, ma tô oto te te dama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã. Isimiroti hã tô sena wa, te za dapawapto'wa norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâimana wẽ sina. Iwasu'uwẽ hã tô sena na te za te te 're saze za'ra. Ãne wamhã, 'râwi tipẽ'ẽ na 're siwẽ'õ za'ra mono õ di za, tô sena na te te 're isaze za'ra mono õ na hã.

10Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu õ ré hã, te za a'â da te dasiwi 're 'mai'madâ'â, dama 're i'maihâimana wẽ mono zô. Tawamhã dama 're 'maihâimana wẽ mono wamhã, te za oto dapawapto'wa na 're 'maihâimana.

11Imro zama te za dama 're hâimana wẽ, pi'õ hã. Damreme hã iwẽ'õre na te te dama 're robzanhamri mono õ di za. Hâimana prédup sina te za dama 're hâimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hâimana nhiptete na, te za 're hâimana.

12Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norĩ hã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, 're nomro wẽ mono da. Duré uburé isõrõwa ãma isiré 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, ta norĩ zama 're nomro wẽ mono da.

13Dapawapto'wa norĩ hã te te 're dapawapto wẽ za'ra mono wamhã, isimipawapto wẽ na te za da te 're wasu'u wẽ za'ra. Ãne wamhã, mreme nhiséb ãna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're isaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama isihâi'rézé wasu'u

14-15Atẽme ãma ĩwisi su'u da hã ĩma wẽ nherẽ, ãma ĩwisi su'u õ na dâ'âsina, wa ãne na ãma aima rob'ui'éré. E marĩ da. Niha dama 're iwahâimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, wa 're wanomro. Isib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra, daro mono bâ wa te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, isazei'wai mono bâ wa za wa te 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Õne haré te za dama 're hâimana u'âsi, da te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã.

16Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi di, aré dama sa'rese õ nherẽ, Wamama hã te te oto dama ihâi'ré hã wa te 're isaze za'ra mono zé hã, ãma 're iwanomro wẽ mono zéb da hã. Ãne te te dama iwaihu'uzé hã: “A'uwẽ na ma podo, ti'ai ãma. Duré tô sena i'ra 're imorĩ wẽ uptabi na, ma tô Tipẽ'ẽzani na dama waihu'u za'ra. Duré hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô titõmo na 'madâ'â za'ra. Duré a'uwẽ mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô iwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra. Duré rowẽ uptabi u ma tô mo, hâiwa u.”

1 Timotiu 4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

1'Re ihâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'ẽzani na ma tô ãne dama waihu'u: “Rob'rãsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam norĩ hã tinhimizaze rẽme za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti te te aré 're isaze za'ra mono zé hã. Ihâiba'õ norĩ nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norĩ nhimiroti zarina 're nomro mono da oto.” Ãne ma tô dama waihu'u.

2Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datẽme 're ropé, aibâ norĩ zadawa hawi. Aibâ norĩ hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherẽ, ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipese na hã.

3Ta norĩ hã te za dasina 're idamro za'ra mono zé hã dawi sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tõ da, dasiwaprosi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawi sawi za'ra, marĩ mono bâ 're dasaihuri tõ mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherẽ, ãma 're idasaihuri mono zéb da hã. Isazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dasazém na isimiroti hã. Ãne wa, sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za isimipoto na 're wasaihuri.

4-5Uburé dasazé hã wẽ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipodo hã ãma 're iwasaihuri mono zéb da hã. Wẽ wa, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, ãma 're wasaihuri mono tõ da hã. Sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wa za ãma 're wasaihuri, iwẽ na te te ãma nharĩ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãhã wa, tãma wẽ di, isimipoto na 're iwasaihuri mono zéb da hã.

6Tawamhã uburé te aima i'awaihu'uzéb zarina si, te za wasiré isazei'wa norĩ ma 're i'awaihu'u mo. Ãne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wẽ 'wa, te za tô 're aimo. Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're isaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorĩ u'âsi sina, te za tãma 're iwaihu'u u'âsi za'ra mo, roti tô sena zarina zama, ãma 're aimorĩ u'âsi ne. Õhõ na si 're aimorĩ wamhã, asiptete sina te za 're aihâimana mo, Wanhib'apito ãma hã.

7Dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratare hã 're wapari mono õ di za, ta hã isazei'õ'wa norĩ te hã, tarére wa, uptabi õre wa. Ta hã te za asima 're i'madâ'â pese mo, 're aihâimana wẽ mono da, Wamama nhimiroti zarina.

8-9Ãne wa za duré aima waihu'u. Ãté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihâiba wairob za'ra mono da, dahâiba wairobzé hã wẽ wa, dahâiba ma hã. Ãne hã dama 're rowẽ za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wẽ mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Rowẽ na te za ãma 're danomro, ti'ai ãma, hâiwa ãma zama. Tô sena wa tô aima rowaihu'u. Ãhã wasu'u hã tô sena wa, aihĩni te za da te ãma 're saze za'ra.

10Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te ãma 're saze za'ra mono da. 'Re morĩ u'âsi wa, wa tô wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hã uburé Danho'reptui'wa, te 're hâimana. Isazei'wai mono bâ te za tô te te 're wa'anho'reptu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tahawa, uburé te aima i'awaihu'uzém na te za isazei'wa norĩ ma 're i'awaihu'u mo, asimiroti pire sina.

12Aihâiba prédu pese õ nherẽ, te za 're aimorĩ wẽ, aihâiba prédu pese õ wa, asimiroti na isazei'wa norĩ hã te te 're aiwẽ'õ za'ra mono tõ da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wẽ na, duré dama aihâimana wẽ na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wẽ na. Taha na, te za dama 're asanho u'âsi mo, asirã zarina 're nomro wẽ mono da, isazei'wa norĩ hã.

13Nimahã na wa za ãma atẽme wi. Ma'ãpé, ãma atẽme ĩwisi õ ré hã, dama 're sõré u'âsi mono za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na dama 're irowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're idapawaptob u'âsi mo, isimiroti zarina 're danomro wẽ mono da. Taha da, te za asina 're i'madâ'â u'âsi mo.

14Marĩ iwẽ hã ma tô Wamama hã aipẽ'ẽ 're aima tisõ, ãma 're idapawapto mono zéb da hã. Hâiwa hawi te te tãma iwaihu'u za'ra zém na, ma tô isadawa wasu'u'wa norĩ hã aima waihu'u za'ra, iwẽ hã za te te aima isõmri na. Duré ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã, tinhib'rada hã ai'ãma sa'ra za'ra, ai'rã nhisiwi. Taha ré ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã aima tisõ. Taha zarina, te za asina tãma 're i'uwaimrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimiromhuri hã Wamama ma.

15Uburé te aima i'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're i'madâ'â u'âsi mo. Õhõ si te za asima 're ipisutu pese mo, asina 're i'uwaimrami mono zéb da si. Ãne wamhã, dapawaptom na rowaihu hã asima ãma 're isa'ẽtẽ mono na te za da te ai'ãma 're waihu'u za'ra.

16'Re aimorĩ wẽ da, duré i'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'râwi 're asi'madâ'â pese mo. Ãne wamhã, te za 're asisõ'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norĩ zama, te za duré 're i'anho'reptui u'âsi mo.

1 Timotiu 5

Isazei'wa norĩ pawaptobzém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ãté aibâ ihâiba prédu hã te za tihâimanazém na 'mai'upa. Ãhã wamhã, aimreme ipire na tãma hã nharĩ õ di za. Aimama ma, aimreme wẽ na 're inharĩ mono ne, te za duré aimreme wẽ na hã 're ipawapto mo, 're morĩ wẽ da oto apâ. Duré ipréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're i'apawapto mo, aimreme wẽ na ano norĩ hã 're i'apawapto mono ne.

2Duré pi'õ iprédum norĩ hã te za aimreme wẽ na 're i'apawapto mo, aimreme wẽ na ana hã 're ipawapto mono ne. Duré pi'õ ipréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're i'apawapto mo, aimreme wẽ na si aihidiba norĩ hã 're i'apawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norĩ ma hã 're aihâimana mo.

3Pi'õi mrotõ norĩ pawapto'wa da hã ni'wa hâimana õ wamhã, te za marĩ na 're i'apawapto pese mo.

4Pi'õi mrotõ 'ra norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za tina hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'õi mrotõ nhihudu norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za ti'rata norĩ hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Ãne te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, ãne si tãma wẽ wa.

5Pi'õi mrotõ ma, sena na danhimipawaptobzé tãma ihâimana'õ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono zô si 're simnhasi, marĩ na te te 're pawapto mono da. Bâtâ na te za tãma 're mreme u'âsi, bara na zama, marĩ na te te 're pawapto mono da.

6Pi'õi mrotõ hã, ãté ãne 're 'maihâimana mono õ di za. Ãté marĩ zô si te za sina 're simnhasi u'âsi. Ãne wamhã, ipẽ'ẽ 're dâ'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo.

7Tahawa, te za tãma 're iroti pese za'ra mo, isazei'wa norĩ ma, imrotõ norĩ ãma te aima iroti mono zé hã te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhã isazei'wa norĩ hã damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ãté ni'wam norĩ tisisãnawã tinhimarĩ na hã te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za. Ãté isõrõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, te te 're pawaptob za'ra mono õ di za. Ãne wamhã, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono õ wamhã, te aré isazei'õ'wa ne oto 're nomro. Ãne wamhã, te te 're ipawaptob za'ra mono õ na, te aré isazei'õ'wa norĩ hã 'rãnhipa za'ra, tihâimana wasété na hã.

9-10Pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za, pi'õi mrotõ si'ihi norĩ nhisi zu hã. 6o na ãma 're wahub za'ra mono parip si, te za isisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norĩ hã te te 're warahu wẽ za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono ãna, isazei'wa norĩ ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsõ na zama, duré robzei'õ na 're idanomro mono norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, duré simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã. Ãne wamhã, pi'õi mrotõ norĩ hã dama waihu'u pese za'ra di za, siwaptom na te te 're idapawaptob za'ra mono zém na hã. Tawapsi, te za isisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, pi'õi mrotõ si'ihi norĩ nhisi zu.

11Pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na ihi norĩ nhisi zu, ãma 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Ãté hâiba téb uptabi ré, 're mrotõ za'ra mono wa, te za te te sima 're wẽ za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Ãté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di za oto.

12Tawamhã timro na te te ãma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're iroti za'ra mono zé hã ãma 're sapa'a za'ra mono õ di za. Tahawa, ãté te za oto da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra, ãma 're sõpré u'âsi mono õ wa.

13Duré pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na ihi norĩ nhisi zu, 're rob'ui'éré za'ra mono wamhã, ãté dawaptom na te za dama 're wa'a za'ra. Ãté sihâiwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wẽ te. Ãté marĩ te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Ãté aimawi timreme na te za te te dawi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma 're ro'wa'rutu za'ra. Ãté marĩ taré te te 're wapari za'ra mono ãna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra.

14Tahawa, wa tô ĩsima wẽ za'ra, duré apâ timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ hã. Te za duré apâ 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa ãma te za ti'ra norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Ãne dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norĩ mreme hã.

15Ãne wa tô aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã ma tô wairé, pi'õi mrotõ norĩ hã, Wanhib'apito nhimiroti wẽ nhiti, Satanasihi nhimiroti si te te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Tahawa, wa tô ãne na aima waihu'u.

16Pi'õ hã isazei'wa 're 'maimorĩ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. Ãne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi mrotõ norĩ ãma te te ãma 're sépata za'ra mono õ di za, isazei'wa norĩ hã. Tãma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ si te te 're ipawaptob za'ra mono da hã.

Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wai wasu'u

17-18Aibâ norĩ hã isazei'wa te te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wamhã, te za iwa'rãmi marĩ iwẽ hã te te tãma 're sõmri za'ra, isazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ na te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré isimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marĩ hã iwẽ hã sa'ẽtẽ na te te tãma 're isõmri za'ra mono da hã, wẽ di. Ãne hã wa tô waihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, ãne: “Powawẽ hã amnho trigu 'rã, tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.” Duré isimiroti hâiba amo hã ãne: “Romhuri'wa norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tô i'uwaibaba te za da te 're pawa'âbâ za'ra.” Taha zarina te za isazei'wa norĩ hã da'madâ'â'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

19Ãté da'madâ'â'wai ãma te za ni'wa hã iwasédé hã ãma tihi. Tawamhã siwaprosi te te ãma hiri wamhã, wapari õ di za, imreme hã. Ãté si'ubdatõ te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za ãma sisadawa waptob za'ra, ãma i'madâ'â'wa norĩ hã. Ãté maparane te za ãma sisadawa waptob zahuré. Ãne wamhã, da'madâ'â'wa zô te za aihâ, ihâimanazém na sadawa pibu da.

20Tawamhã tô sena tiwasédé hã te te 'manharĩ wamhã, te za isazei'wa norĩ nho'a tãma iroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Danho'a te za tãma iroti, isipai u da'madâ'â'wa hâiba amo norĩ hã sina 're hâtâ'â za'ra mono wa, isine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, ta norĩ hã.

21Da'madâ'â'wa hã aima sawi uptabi nherẽ, te za danho'a tãma iroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Asimiroti na 're da'mairẽme mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te we te te 're wa'ab'madâ'â, Cristu Zezusihi me. Hâiwa ãma romhuri'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu za'ra norĩ zama, te duré te te we 're wa'madâ'â za'ra. Tahawa, ta norĩ nho'a 're wanomro mono wa, da'madâ'â'wa norĩ ãma te aima iroti mono zé hã te za 're i'madâ'â pese mo.

22-25Ãne wa za duré aima waihu'u. Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abâ da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abâ duré asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hâimana wẽ prã za'ra mono wamhã, isabâdâ da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono õ'umnhasite. Te za 'râwi 're asi'madâ'â u'âsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tõ mono da. Wa za a'â aima waihu'u, asi'ãma waihu'u da. Â si 're hâsi mono nherẽ, te za oto uwa 'rãi wa'u isé hã suru na 're ihâsi mo, ãma 're asiwede mono da. E marĩ da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'âsi tõ mono da. Aihâzé hã te te aimrami siwapto wa, asib'uwa na 're aimorĩ wa, te za 're ihâsi u'âsi mo, suru na. Ãne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ida'apisutu mono õ zém na hã za. Ãté ni'wam norĩ hã sõ'awi tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, iwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u õ ré hã. Ãté nimahã na si te za ta norĩ hã iwasété na da te 're waihu'u za'ra. Ãté

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni'wam norĩ hã te te dama 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Ãté nimahã na si te za ta norĩ hã da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zém na. Ãne wa, wa tô ãne na hã aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tõ mono da, da'madâ'â'wa da hã.

1 Timotiu 6

1Iwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ hã te za ti'madâ'â'wa hã isimiroti na te te 're wazéb za'ra. Ãne 're hâimana za'ra mono õ wamhã, ãté te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhisi na da te ãma 're wasété za'ra. Ãté wa'ãma zama te za duré da te 're wasété za'ra, isazei'wa norĩ ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa.

2Ãté pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ 'madâ'â'wa hã te za isazei'wa 're 'maimo. E tawamhã imreme hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za, isisãnawã ne tãma 're 'maihâimana mono nherẽ, i'madâ'â 'wa hã. Mare di. Isimiroti na te za te te 're wazéb za'ra. Isazei'wa 're 'maimorĩ wa, duré tãma sawi pese za'ra wa, te za ti'madâ'â'wai ma, te te tãma 're romhuri wẽ uptabi za'ra. Ãne na te aima 're iroti mono zéb zarina, te za isazei'wa norĩ ma 're i'aroti pese mo, ãma 're nomro wẽ mono da.

3-5Ãté ni'wam norĩ hã aimawi na te za isazei'wa norĩ ma te te tãma 're rowasu'u za'ra. Ãté Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na, ta norĩ hã te te ãma 're saze za'ra mono õ di za, tô sena nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti hã rowẽ na ãma 're idanomro mono zéb da hã, duré dawẽ na si ãma 're idanomro mono zéb da hã. Ãne wamhã, roti tô sena hã tãma waihu'u za'ra õ di za. Taré te za tinhimiroti wẽ na 'râwi sina 're wata za'ra. Ta norĩ ma, wẽ di, marĩ wasu'u na 'râwi ãma 're isisada'âbâ za'ra mono da hã, duré 'râwi timreme na 're isi'wapé za'ra mono da hã. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima ãma 're wa'rãmi za'ra, ãma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'ãma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tô sena hã tãma waihu'u pese za'ra õ wa, roti tô sena zarina si te te 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ di za. Ta norĩ hã te te duré sima 're rosa'rata siwamnarĩ za'ra, isazei'wa norĩ hã rob'uiprazé hã te te tãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sõmri za'ra mono da, isimirowasu'u wa'rãmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da.

6'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhã, duré marĩ zô si wasima 're wanhopré mono ãna 're wanomro mono wamhã, wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

7E rob'uiprazé ma tô wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhã. Mare di. Wahâiba si marĩ ãna wa tô 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhã, e wanhimarĩ hã wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di.

8Tahawa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, marĩ zô si wasima 're wanhopré mono õ di za, marĩ na wa te wasima ãma 're irowẽ za'ra mono zéb da hã.

9Rob'uiprazéb zô, da te dasima 're rosa'rata siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, ãté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburé te te dama 're i'aroti wasété mono zé hã. Ãne wamhã, ãté isimiroti hã da te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za tô oto. Ãté rosa'rata ãna te za isimiroti zarina, marĩ zô si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marĩ wasété zô zama. Ãne wamhã, te za oto dawi 're robzei'õ pese za'ra. Rowẽ u'âsi 're idanomro mono zé hã duré oto dama 're hâimana za'ra mono õ di za.

10E marĩ wa. Rob'uiprazém na si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, siwa'ru te za marĩ hã iwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã roti wẽ hã aré te te 're isaze za'ra mono zém hawi, ma tô 're sipa za'ra, rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norĩ hã te oto robzei'õ si hã te te 're sépata za'ra.

11A hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Tahawa, ta norĩ ne 're aimorĩ õ di za. Te za 're aihâimana wẽ u'âsi mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Õhõ si te za 're i'madâ'â pese mo, 'Re ihâimana u'âsi mono si, ai'ãma 're siwãrĩ u'âsi mono da. Te za duré 're ida'azawi pese mo. Rowasédé hã taré da te aima 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, asiptete sina te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za Wanhib'apito ãma 're aimorĩ u'â. Atoi u'âsi te za duré 're aimo. Taha na si 're aimorĩ da, te za asina 're i'madâ'â u'âsi mo.

12A hã isazei'wa, 're aimorĩ wa, te za sô 're asi'wapéi u'âsi mo, 're i'aimorĩ wẽ zéb zô, duré rowẽ u'âsi ãma 're aihâimana mono wa, hâiwa ãma hã asina uwaimrami da. Taha da, ma tô bâtâ na aipisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da'ahâ norĩ nho'a isazei'wa na asiwaihu'u wẽ zé para.

13-14Ãhã na, wa za aima pisutu, uburé te aima iroti mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai ãma 're idanomro mono zé hã te te dama 're i'apisutu mono nho'a. Cristu Zezusihi nho'a zama wa aima pisutu, Põsiu hã Pilatuhu ma, tihâimanazém na isiwaihu'u wẽ nho'a zama. Uburé te aima iroti mono zé hã te za asina 're i'madâ'â u'âsi mo, apâ we imorĩzéb u, Wanhib'apito Zezu Cristu hã. Asina 're 'madâ'â u'âsi mono wamhã, tawamhã da te aima 're nharĩ za'ra mono õ di za, asina 're i'madâ'â mono õ zém na hã.

15Bâdâ te te ipisutuzém na te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma tinha, apâ wei morĩ da, Wanhib'apito hã. Wẽ uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Õhõ si uburé Danhib'apito uptabi. Uburé ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhipai u, pire uptabi di. Duré uburé dama ipire norĩ nhipai u, pire uptabi di.

16Õhõ si siwaprosi 're imorĩ u'â hã. Ta hã, rowa'a za'ẽtẽ na te 're hâimana u'âsi. Tahawa, ni'wa itẽme isébré da hã, mare di. Da te dasiwi ihâiba pibu da hã, mare di duré. Ta hã wẽ uptabi di. Waihu'u pese uptabi di duré. Tahawa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

17Ãne te za duré isibrob ahâ norĩ ma 're i'aroti mo, sibrob ahâ wẽ te, 'râwi sina 're wata tõ za'ra mono da. Danhibro hã dama 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di za, dama ãma 're irowẽ za'ra mono zéb da hã. Tahawa, tinhibrop si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marĩ wẽ na uburé wama 're sõpru mono wa, wama ãma 're irobze za'ra mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Ãne te za duré isibrob ahâ norĩ ma 're i'aroti mo, te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marĩ wẽ na dama 're sõprub za'ra. Te za duré simi'ẽ na marĩ na te te 're dazari u'âsi za'ra.

19Ãne wamhã, ite uptabi da hã te za marĩ hã iwẽ hã sô 're simi'wara u'âsi za'ra, niwa apto'o ré wab da hã. Duré rowẽ u'âsi te za ta norĩ hã 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma.

20-21Timotiu, ma'ãpé roti hã tô sena si asina 're 'madâ'â u'âsi mono za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima iwaihu'uzé hã, ãma 're ida'apawapto mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tô sena hã tãma iwaihu'u za'ra na hã. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu nhimiroti hã wa te 're isaze za'ra mono zém hawi, ma tô ta norĩ hã 're sipa za'ra. Ta norĩ hã te te dama 're irowasu'u za'ra mono zé hã, Wanhib'apito nhimiroti zarinai õ di. Tahawa, roti tô senai'õre wi, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tõ mono da. Wa ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama hã te te 're i'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Timotiu

2 Timotiu 1

1-2Ĩ'ra Timotiu, ĩma i'asawi pe hã, wa hã Paulu wa ãma aima rob'ui'éré. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima ĩwẽzéb uwaibaba, ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩmorĩ da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô dama ropisutu, rowẽ na i'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, Cristu Zezusihi ãma 're danomro mono wa. Ãne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tô oto datẽme ĩzatõ. Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ẽzé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

Paulu hã Timotiuhu ma, te te irotizé wasu'u

3'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa 're ĩwata u'âsi. Marĩ na te tiwi ãma i'upazém na hã, te te oto ĩ'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa, wa oto ĩto sina te tãma 're romhuri u'âsi. Tane duréihã ma tô duré ĩhi'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're ĩmreme mono wamhã, bâtâ na, duré bara na zama hã te aima tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi,, te te 're aipawaptob u'âsi mono da.

4Aiwa'õzém na ai'ãma ĩpo're pu'u wa, wa ĩsima rowẽ upta, te asabu na sahu da, rowẽ uptabi sina ĩto sina 're ĩhâimana mono da.

5Duré Wanhib'apito zazei'wa na tô sena 're aihâimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Loidi norĩ hã ma tô ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hâimana zahuré, Eunisihi me. Ta norĩ ne, tô sena Wanhib'apito zazei'wa 're i'aimorĩ na hã, tô ĩma aiwaihu'u pese di.

6Ãne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõpru wa, te te aima isõmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi ĩnhib'rada hã te hiri wamhã, ma tô aipẽ'ẽ 're aima tisõ, iwẽ hã. Tahawa, ma'ãpé asimi'ẽ na tãma 're romhuri u'âsi mono.

7E wasina wapahi sina 're wahâimana za'ra mono da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sina ãma 're wahâimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahâimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahâimana za'ra mono da, ma tô te te wama 're anhomri, Tipẽ'ẽzani hã.

8Ãne wamhã, 're asisé mono õ di za, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama 're wasu'u tõ mono da hã. Duré 're asisé mono õ di za, ĩwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tô dasiwi ĩnherẽ ni, dazazéb 're. Tahawa, wa oto te 're robzépata. Ãne wa, ma'ãpé 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhiptede te te aima isõmri na, sada 're asiptete mono, ĩsine 're robzépata mono da.

9'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tô duré te te sima 're wa'apisutu, isib'a'uwẽ oto 're wahâimana za'ra mono da, wawẽ uptabi na. E marĩ wa, ma tô sima wa'apisutu. E marĩ iwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab õ di. Taré te te sima 're wa'awẽ mono wa, duré simizawi pese wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ma tô duré wa'ãma tinhib'a'uwẽ za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata õ ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô sima wa'ãma roti siromo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihi nhiminho'reptuzém na hã.

10Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi we datẽme iwisizém na, ma tô oto wama sihâi'ré za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re idadâ'â za'ra mono zé hã, siptete nherẽ, ma tô wama uprosi za'ra. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwẽ hã wa te 're isaze za'ra mono zéb zarina, ma tô wama waihu'u za'ra, rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u na hã.

11Taha wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ĩpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da, isimiroti na te 're da'apawapto mono da.

12Tahawa, te te ĩpisutuzéb zarina, te ĩsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherẽ, 're ĩnhisé mono õ di, isadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ tõ da. Wanhib'apito hã wa ĩsina te 're umnhasi, te te 're ĩpawaptob u'âsi mono da. Ta hã ĩma waihu'u pese di, iwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tô tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ĩsihâiba nho, tô sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ĩ'madâ'â mono zéb da hã, bâdâ iwa waptã'ã õ ré, apâ we imorĩzéb u hã.

13Ãne wamhã, roti tô sena hã te aima 're i'awaihu'u mono hã, te za 're i'madâ'â u'âsi mo. Cristu Zezusihi ãma 're aimorĩ wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're ida'azawi pese mo.

14Roti tô sena hã te aima 're i'awaihu'u mono hã, wẽ uptabi wa, te za 're i'madâ'â pese mo, ãma 're ida'apawapto mono da hã, aimawi rowasu'u na da te ãma saprĩ za'ra tõ da. Taha da, te za te te 're aipawaptob u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã, wapẽ'ẽ 're, 're ihâimana mono hã.

15Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, uburé isazei'wa norĩ hã ma tô ĩrẽme za'ra. Figilu norĩ zama, ma tô Emozenihi me dame ĩrẽme zahuré. Ãne hã aima waihu'u pese di.

16-17Onesifuruhu si ma tô tinhimipawaptobzém na nasi ĩma rowẽ zani. Tahawa, wa ĩsima wẽ, Wanhib'apito hã Onesifuru norĩ hã, duré isõrõwa ãma isiré 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, iwẽ na te te 're apawapto mono da. Ta hã ĩma 're sisé mono õ di, ĩwasu'u na hã. Tahawa, Roma u wei wisi wamhã, ma tô te te ĩzô aba, te te ĩnhopẽtẽ da.

18Ãne wa, wa ĩsima wẽ, Wanhib'apito hã iwẽ na te te ãma tãma uwaimrami da, bâdâ iwa tãma waptã'ã wa, dahâimanazém na te te ida'awaihu'uzéb da hã. Onesifuru hã ma tô marĩ mono bâ nasi ĩpawapto, Éfézu ãma 're ĩhâimana mono ré hã. Ãne na hã aima waihu'u pese di.

2 Timotiu 2

Paulu hã Timotiuhu ma, roti te te tãma isõmrizém na rowasu'u

1Ĩ'ra, ma'ãpé ĩwapari pese, asina. Cristu Zezusihi ãma wa wa norĩ hã 're wanomro. Ãhã wa, te za a hã isimipawaptobzéb zarina, asiptete sina ãma 're aihâimana mo.

2Ĩnhimirowasu'u hã ma tô aipo're na 're iwapari mo, isazei'wa norĩ nho'a te dama 're irowasu'u mono zé hã. Ta norĩ hã ahâ di. Tawamhã 're i'awapari mono zé hã te za aibâ norĩ ma 're i'awaihu'u mo, aima i'umnhasi za'ra norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma hã, tãma iwaihu'u pese za'ra zéb zarina, ĩnhimirowasu'uzém na te te duré ãma 're uzusi za'ra mono da hã, dapawaptom na.

3Da'wapéi'wa dama i'umnha dasi'wapéi 're, dame 're hâimana mono wamhã, te te 're robzépata tõ mono da hã, 're sisawi mono õ di za. Tane a hã, Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ na 're aihâimana mono wa, te za asina 're isazei u'âsi mo, asisawi ãna ĩsine 're robzépata mono da.

4Da'wapéi'wa norĩ hã tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré hã tãma wẽ za'ra di, isib'apito isimiromhuri na te te 're awẽsãmri mono da. Ãne wa, tinhimiromhuri upana, marĩ mono bâ te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di, te te aré sima 're iwẽ za'ra mono na hã.

5Duré, ni'wa hã dawara na hâimana wamhã, dawi watobro nherẽ, marĩ iwẽ hã te te sima âri õ di za, dawara na rotizé hã te te sina 'madâ'â õ wamhã. Dawara na roti hã te te sina i'madâ'âzéb zarina si, te za marĩ iwẽ hã sima ti'â, dawi watobro wamhã.

6Tane duré, buru na romhuri pese 'wa hã, amnho hã uburé da te ubumroi pari, imorĩ'rata na te za tite da hã âri 'rata.

7Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata u'âsi mono, te aima irowasu'uzém na hã. Ãne wamhã, Wanhib'apito hã te za te te 're aipawapto, ãhã wasu'u na hã ãma 're awaihu'u mono da.

8Ma'ãpé, Zezu Cristuhu ãma 're rosa'rata pese mono. Ta hã dâ'â nherẽ, ma tô ab're hawi hâiwa'udu, Dawihi nhihudu hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono wamhã, taha wasu'u na wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi.

9Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. Ĩwasédé hã te 're 'manharĩ mono newa, wa oto 're ĩza, dazazéb 're, isi'uwazi nhorõ rutu na ĩpawasisi ré. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pawasisi ãna ne, te 're hâimana u'âsi. Te za da te dama ãma 're rowasu'u u'âsi za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Te irobzépata da hã ĩma pire nherẽ, ĩsisawi õ di, te robzépata tõ da hã. Te
're robzépata mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te
sima ipisutu za'ra norĩ hã wa za te 're apawaptob u'âsi, Cristu Zezusi hã te
te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hã te te sina 're
uwaimrami za'ra mono da, rowẽ na i'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

11Tô sena da te dasima 're irowasu'u za'ra mono zé hã ãne: “Cristuhu siré 're
wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hã dâ'â uptabi nherẽ, ab're hawi hâiwa'utu
wa, wa za isiré 're wahâimana u'âsi za'ra.

12Robzépada hã wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherẽ, wanhiptete sina
ãma 're wahâimana u'âsi za'ra mono wamhã, wa za Cristuhu siré wapire na
wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'õ'wa na dama 're wasiwasu'u
za'ra mono wamhã, tizazei'wa na te te sina 're wa'awaihu'u mono õ di za. Te
za te te siwi 're wa'awẽ'õ oto.

13Wa norĩ hã Cristu hã wa te 're saze za'ra mono nherẽ, tiwi 're wasipizari
za'ra mono nherẽ, te tô wama umnhasi u'âsi na 're hâimana, marĩ na te te
taré dama ãma 're aropisutu mono õ wa.”

14Ãhã wasu'u na te za asimi'madâ'â norĩ hã ãma 're ipo're pu'u za'ra mo. Te
za duré aihâimana prédup sina tãma 're i'aroti mo, 'Re ihâimana u'âsi mono
nho'a 're wahâimana za'ra mono nherẽ, taré marĩ wasu'u na 're sisada'âbâ
za'ra mono tõ da. Dasisada'âbâzé hã wẽ õ wa, taha zarina 're dahâimana
za'ra mono wamhã, te za dawi 're si'utõrĩ za'ra, dahâimana wẽ zé hã.

15Romhuri'wa nhimiromhuri hã wẽ wamhã, tinhimiromhuri ma, 're sisé
mono õ di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, i'uwaibaba si roti tô sena
na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwẽsãmri mono
da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

16'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarinai õ na rowasu'u'wa norĩ nhiti, te
za 're aihâimana mo. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, 're dahâimana za'ra
mono wamhã, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahâ za'ra, Wamama
nhimiroti nhiti hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ta norĩ nhimirowasu'u hã da'wa're ne, te 're hâimana. Da'wa're hã sa'ẽtẽ wamhã, te za uprosi, danhi hã. Tane, duré ta norĩ nhimirowasu'u hã isazei'wa norĩ ãma te te ropéi mono wamhã, te za tiwi uprosi za'ra, ihâimana wẽ zéb za'ra hã. Tane, Imeneusi norĩ nhimirowasu'u hã Pirétuhu nhimirowasu'u me te aiwa 're hâimana.

18Ta norĩ hã senai'õ na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, ãne: “Tâibâ, bâdâ ma tô iwa waptã'ã pa, 'Re ihâimana u'âsi mono ab're hawi te te ida'ahâiwa'utuzéb da hã. Niwab da hã te te ãma sahu õ di za, te te ida'ahâiwa'utuzém na hã.” Ãne te ta norĩ nhimirowasu'u hã 're hâimana. Taha zarina ma tô dawi uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're isaze za'ra mono zé hã.

19Tane nherẽ, ẽtẽ 'manharĩ na 'ri na'rada hã, siptete na 're ihâimana mono ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na 're hâimana u'âsi. Ãne isimiroti na rob'ui'éré hã: “Wanhib'apito hã te za tinhib'a'uwẽ norĩ hã tite na te te 're awaihu'u.” Ãne duré ãma irob'ui'éré hâiba amo hã: “Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, te za tiwasédé hã rẽme pese za'ra, 're nomro wẽ mono da oto.” Ãne isimiroti na rob'ui'éré hã.

20'Ri wawẽ ãma hã piza hã ahâ na te 're hâimana za'ra, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ hã, duré ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ hã, duré wede 'manharĩ hã, duré zé'a 'manharĩ hã. Nima norĩ hã, marĩ da hã wẽ uptabi di, marĩ hã da te ãma 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã. Duré nima norĩ hã marĩ da hã wẽ uptabi õ di, marĩ hã da te ãma 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã.

21Tane ni'wam norĩ hã te aima iwaihu'u mono zéb zarina, tô senai'õ na rowasu'u'wa nhimiroti hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, Wanhib'apito ma, wẽ uptabi di za, romhuri hã za te te tãma 're i'apisutu mono da hã. Ãne wa, Wanhib'apito ma, sisõmri za'ra wa, te za tãma pisutu za'ra, iwẽ na te te tãma 're dapawaptob za'ra mono da.

22Ãne wa, dahâiba téb ré, dawasété zô 're idasiwasutu za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana mono õ di za. Te za asina 're irosa'rata u'âsi mo, aihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wẽ na 're aihâimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowẽ na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're irosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ me, hâimana wẽ sina, isimipawaptobzéb zô te te tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra mono norĩ me.

23Siwa'ru marĩ na 're dasisada'âbâ za'ra mono wamhã, 're dawapari mono õ di za. Ãne na, 're dasisada'âbâ za'ra mono wamhã, te za oto damreme na 're dasi'wapé za'ra. Ãne na hã aima waihu'u pese di.

24Ni'wa hã Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hâimana mono wamhã, timreme na te te 're da'a'wapéi mono õ di za. Simizawi pese na te za dama 're hâimana, aihĩni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono ãna.

25-26Ni'wam norĩ hã isimiroti na sada 're hâimana za'ra mono wamhã, atãma te za tinhimiroti wẽ na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te ãma saprĩ za'ra da, Wamama nhimiroti hã tô sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, isimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norĩ nhib'apito hã ma tô aré tãma 're sadawa nhipese za'ra, te te sima 're ida'awẽ mono zéb uwaibaba, isimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, a'uwẽ norĩ hã tinhimirosa'rata na te te ãma saprĩ za'ra wamhã, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hã atãma te te 're apawapto, tinhimiroti wẽ na hã.

2 Timotiu 3

Rob'rãsutu u, za 're idahâimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

1Wa za oto marĩ na aima rowasu'u, ãma 're rosa'rata u'âsi mono da hã. Nimahã na rob'rãsutu u hã oto ro'rutu wamhã, dama mono hã ropire di za.

2Ãne dahâimanazé hã za: Dasima si te za marĩ zô 're danhopré. Duré rob'uiprazéb zô si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'râwi dapẽ'ẽ na, te za marĩ na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharĩ wasété za'ra. Duré marĩ na dama 're danhoprub za'ra mono nherẽ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

danhoprum na da'ãma 're dawata za'ra mono õ di za. Duré damama norĩ nhimiroti hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã da te 're wazéb za'ra mono õ di za.

3Duré 're idasisawi pese za'ra mono zé hã dama 're hâimana mono õ di za, dapẽ'ẽ 'remhã. Duré da'ãma dapẽ'ẽzézé hã dama 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré taré te za dawasédé hã da te da'ãma 're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra mono õ di za. Duré dazahi u'âsi te za 're dahâimana za'ra. Duré 're idahâimana wẽ za'ra mono norĩ hã te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra.

4Duré dasiré nherẽ, te za 'râwi dasisada 're dahâimana za'ra. Duré dapẽ'ẽ 're, rosa'rata waptu na, marĩ iwasédé hã te za da te 're 'manharĩ za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'râwi dapẽ'ẽ na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zawi'wa, 're danomro mono õ di za. Taha upana, te za ti'ai ãma marĩ da te dasima 're iwẽ za'ra mono zô si dasima 're darĩtĩ za'ra.

5'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're dahâimana wẽ za'ra mono da, da te dasima 're wẽ pese za'ra mono newa, te za 're dasiwasu'u za'ra. Tazahã, i'uptabi na hã da te dasima 're wẽ za'ra mono õ di za, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono wa, ãma 're idahâimana wẽ za'ra mono zéb da hã. Tahawa, te za ta norĩ nhiti romhâ na 're aihâimana mo.

6Ta norĩ hã hâimana nhipese na danhorõwa u te za datẽme 're sihutu. Te za duré pi'õ norĩ hã tizadawa nhipese na te te 're 'rãmi za'ra. Tawamhã sib'uwa na 're hâimana za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're sasõmri za'ra. Ãhã wamhã, pi'õ norĩ marĩ ahâ na te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wa, te za robzei'õ na 're hâimana za'ra. Siwa'ru te za ta norĩ hã duré 're hâimana za'ra, te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba.

7Pi'õ norĩ hã, ni'wam norĩ nhimirowasu'u te te 're wapari ze za'ra mono nherẽ, roti tô sena hã niwa te te iwaihu'u za'ra da hã, mare di za.

8Duréihã ma tô aibâ norĩ hã Mozésihi nhimiroti da, sada 're hâimana zahuré, Zanesi norĩ hã Zãbri me. Tane ãhã na senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norĩ nhimirosa'rata wẽ za'ra hã hâimana õ di. Duré Wanhib'apito ãma isimirowasu'u za'ra hã tô senai õ di. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te siwi 're awẽ'õ.

9Zanesi norĩ hã Zãbrihi me, ma tô dasiwi waihu'u zahuré ni, isimiza'rese'õ na. Tane te za duré oto isimiza'rese'õ za'ra na hã dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'õ na dama rowasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã ta norĩ nhimirowasu'u hã da te 're wapari hâ za'ra mono õ di za oto.

Pauluhu nhimiroti 'rãsutu na rowasu'u

10-11A hã ma tô ĩwaihu, ĩnhimiroti na, duré ĩhâimanazém na, duré dapawaptom na ĩnhimiromhuri na te ĩsina 're iroti mono zém na, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're ĩhâimana mono zém na, duré da'ãma ĩwa'a su'u õ na 're ĩhâimana mono zém na, duré te 're ida'azawi pese mono zém na, duré marĩ ahâ na ĩzada 're hâimana mono nherẽ, Wanhib'apito ãma ĩsina ĩnhiptete sina 're ĩhâimana mono zém na zama. Ma tô duré iwaihu, da te ĩma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã, duré te 're irobzépata mono zém na hã. Ma tô duré iwaihu, marĩ hã ĩzô 're iwairébé mono zém na hã, Ãtioquia na 'ri nho'õmo nhisi ãma, duré Iconizu ãma, duré Risitira ãma. Ipipa na da te ĩ'ãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, wa tô te 're robzépata za'ẽtẽ. Tane nherẽ, ĩdâ'â tõ da, ma tô Wanhib'apito hã nasi a'â ĩnho'reptu.

12Cristu Zezusihi ãma 're dahâimana wẽ za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono 'ru te, dasi'uihâ na te za tô isazei'wa norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra.

13Iwasété norĩ hã, duré ihâimana nhipese norĩ hã te za 're siwasété pese za'ra. Isadawa nhipese na te za da te ãma 're sasõmri za'ra. Te za duré dapẽ'ẽ 're dasima 're dazadawa nhipese za'ra.

14Tane nherẽ, ta norĩ ne 're aihâimana mono õ di za. Tô sena roti hã ma tô dawi 're i'awaihu'u mo. Taha na si te za 're aihâimana u'âsi mo. Roti hã tô sena hã ma tô asina 're isazei mo. Tô sena roti na aima rowaihu'u'wa norĩ hã, aima waihu'u pese za'ra di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15'Watébrémi na 're aihâimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Taha zarina hâiwa hawi rowaihu hã te aima 're hâimana, asõ'reptuzé hã asina i'uwaimramizéb da hã, Cristu Zezusihi zazei'wa 're aimorĩ wa.

16Uburé isimiroti wẽ na rob'ui'éré hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'awaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Ãne wa, isimiroti mono bâ wẽ di, roti tô sena na, da te ãma 're idapawaptob za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, isimiroti hã, danhimiroti tô senai'õ na, da te dama ãma 're irowaihu'u za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, isimiroti hã, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama ãma 're iroti za'ra mono zéb da hã, ãma 're idahâimana wẽ za'ra mono da hã oto.

17Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, tãma iromhuri'wa norĩ ma iwaihu'u pese zéb zarina, iwẽ na te te tãma ãma 're idapawaptob za'ra mono zéb da hã.

2 Timotiu 4

1-2Wa za oto marĩ hã aima waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahã bâtâ na te za Cristu Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawẽ na zama. Taha zarina, te za aihĩni norĩ ma dama arowairébé, dahâiba ré norĩ ma, duré adâ'â norĩ ma zama. Wanhib'apito hã te za wei mo apâ, Danhib'apito uptabi na oto dama 're sãmra mono da. Ãne wa, wa za aima ti'ru. Ma'ãpé, Wanhib'apito wasu'uwẽ na dama 're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari õ zém na zama, te za Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ida'apo're pu'u u'âsi mo. Da'ãma aiwa'a ãna, te za asimiroti na 're ida'apawapto mo, dawasété na 'râwi 're dasisãmri za'ra mono da, dawasédé hã da te 're rẽme pese za'ra mono da, dawẽ na si oto 're dahâimana za'ra mono da.

3E marĩ wa, wa ãne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ di za. Rowasu'u hã da te 're iwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're iwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

4Roti tô sena uptabi hã te za da te 're rẽme za'ra, da te 're wapari za'ra mono tõ da, dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'rata si rowasu'u senai õ hã, da te 're wapari za'ra mono da oto.

5Ta norĩ ne 're aihâimana mono õ di za. Asimiza'rese te za 're aihâimana mo. Te za duré aihâimanazém na ãma 're ipibui pese mo. Duré, Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ 'ru te, da te dasiwi aima 're rob'manharĩ wasété mono nherẽ, 're asisawi mono õ di za, 're robzépata mono tõ da. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ida'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima ipisutuzéb zarina, asimiromhuri na tãma ãma 're uwaimrami mono da.

6Wa za oto aima ĩsiwasu'u. Ĩnhibâdâ romhuture di oto. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ 'ru te, za da te dasiwi ĩwĩrĩ nherẽ, ĩdâ'â tõ da hã, ĩsisawi õ di za.

7-8'Re dasi'wamhâri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're idawairébé mono ne, wa tô wa hã ĩnhiptete na 're ĩpusi. Duré dawara na dawi ĩwatobro ne, wa 're ĩhâimana, Wanhib'apito ma, ĩnhimiromhuri na te ĩsina tãma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tô duré 're morĩ u'â, isimiroti 'madâ'â sina. Ni'wa hã dawara na dawi watobro wẽ te, te za ropsu 'manharĩ hã sô tihâiba, da te ãma isõprezéb da hã. Tane, te marĩ iwẽ uptabi hã ĩzô 're hâimana, Wanhib'apito ma, ĩnhimiromhuri na te ĩsina tãma uwaimrami wẽ te. Nimahã na te za bâdâ hã iwa waptãrã, Wanhib'apito apâ we imorĩzéb da hã, dahâimanazém na te te ida'awaihu'uzéb zarina, te te da'ãma i'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wẽ uptabi wa, te za marĩ iwẽ uptabi hã ĩma pisutu, i'uwaibaba si. E ĩma si te za pisutu. Mare di. Aihĩni Wanhib'apito zawi sina, wei imorĩzéb zô 're isimipari za'ra mono norĩ ma zama, te za duré marĩ iwẽ uptabi hã tãma pisutu za'ra.

Paulu hã Timotiuhu ma, marĩ na te te ipo're pu'uzém na rowasu'u

9Ma'ãpé, we asima rowairébé, we ĩtẽme aimorĩ hâ, ĩzabu da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Demasi hã ĩ'ãma sapa'a õ di oto. Ma tô ĩwi watobro, Tesalonita na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da, marĩ hã te te sima i'awẽ zarina, taha na si oto 're morĩ da. Cresẽti hã ma tô mo, Galasia na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hã ma tô duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

11Lucaha si te ĩ'rata nhamra. Ãhã wa, Marcuhu zô rowaimrami mono za, sõpẽtẽ da, asiré we saprõni da, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩpawapto mono da.

12Wa hã wa tô Tiquicu hã satõ, Éfézu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da hã.

13Tawamhã we aimorĩ wamhã, ĩsi'ubuzé hã we ĩma âri za, Capuhu nhorõwa ãma te irẽme hã, Trowadi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Ibaihâ zama, we ĩma duri za. Ibaihâ hã romhâ 'manharĩ hã, ĩma wẽ uptabi wa, ta norĩ zama we ĩma duri za.

14Alesãdri hã ma tô ĩwi ro'wa'rutu pese, isi'uwazi na romhuri'wa hã. Wanhib'apito si te za tãma ãma wa'rã, marĩ te te ĩma i'ab'manharĩ wasété zé wa'rãmimhã.

15Taha aibâ hã ma tô wanhimirowasu'u na hã wazada tihâiba, sahi sina. Ma'ãpé tiwi 're asi'madâ'â pese mono za.

16Da'ãma rowairébé'wai ma, ĩsiwasu'u 'rata wamhã, ĩhâimana wasété õ zém na hã, ni'wa hã ĩ'ãma sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ĩ'ãma sime da. Aihĩni ma tô ĩwi sina tipahâ za'ra. Tane nherẽ, te ĩsima wẽ õ di, da te ĩrẽmezém na te te dama ãma i'awa'rãmi da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

17Da te ĩrẽme za'ra nherẽ, ma tô Wanhib'apito hã ĩ'rata tihâiba, te te ĩnhiptete da, 'ri para zudeu'õ norĩ ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwẽ na. Ãhã wamhã, ma tô Wanhib'apito hã ĩnho'reptu, ĩdâ'â tõ da a'â.

18Tane te za Wanhib'apito hã duré rowasété hawi ĩnho'reptu, hâiwa u te te ĩ'ãwisi wẽ da, tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're i'ab'madâ'â mono zéb u hã. Ta hã si wẽ uptabi wa, aihĩni wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Paulu hã sisa'u te te idazawizém na rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Ma'ãpé ĩma sawi zahuré na, Prisila norĩ hã Aquiraha me. Duré ĩma sawi za'ra na, Onesifuruhu nhorõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ hã.

20Erastu hã ma tô ĩza'u nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Trufimu hã hâzé wa, wa tô tirẽ, Miletu na 'ri nho'õmo nhisi ãma.

21Ma'ãpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono õ ré, za we i'aimorĩzéb da na hã. Wasiré isazei'wa norĩ hã te ãma asawi za'ra, Euburu norĩ hã, Pudẽti norĩ me, duré Rino, duré Claudia. Duré uburé isazei'wa hâiba amo norĩ hã te ãma asawi za'ra.

22Timotiu, wa ĩsima aiwẽ, Wanhib'apito hã 'râwi aipẽ'ẽ 're, 're isãmra mono na, asina 're waihu'u u'âsi mono da. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono wi, wa tô te tiwi 're waptẽrẽ u'âsi, isimizawizé hã uburé ai'ãma za'ra wa'aba 're hâimana u'âsi mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Titu

Titu 1

1Wa hã Paulu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ, wa ãma aima rob'ui'éré. Zezu Cristu hã ma tô ĩpisutu, te te datẽme ĩzatõrĩ da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ u, te tãma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito wasu'u wẽ na te 're apawapto mono da, ãma 're nomro wẽ mono da. Taha da, ma tô datẽme ĩzatõ.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese õ di. Marĩ te te apoto mono õ ré, ma tô tizazei'wa norĩ ãma sima roti siro, rowẽ isi'utõrĩ'õ ãma i'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zô si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

3Tawamhã bâdâ ma tô oto iwa waptãrã, te te dama iwaihu'uzéb da hã, ãhã wasu'u hã. Tahawa, ma tô we ĩma tisõ, tinhimiroti hã, isadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa hã.

4Titu, tahawa, wa ãma aima rob'ui'éré. Te i'aipawaptobzéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi, asawi te. Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

Cereta na rob'ré za'iti nhisi ãma, Titu te te 're idapawapto mono zé wasu'u

5Titu, Cereta na rob'ré za'iti nhisi ãma wa tô airẽ, tame asãmra da a'â. E marĩ da. Romhuri hã i'uwaibaba na dama hiri da. Duré iprédum norĩ hã 're apisutu mono da, 'ri nho'õmo mono bâ isazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhã te aima irotizéb zarina si, te za oto 're i'apisutu mo.

6Ãne wa tô aima roti, ta norĩ ãma. Wẽ na 're inomro mono norĩ si te za 're i'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hã. Wẽ na 're nomro mono wa, iwasédé hã da te ãma 're isa'ra mono õ norĩ si, te za 're i'apisutu mo. Timro uptabi si te te 're i'madâ'â za'ra mono norĩ si, te za 're i'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

I'ra norĩ hã tô sena isazei'wa 're inomro mono norĩ mama si, te za 're i'apisutu mo. I'ra norĩ hã po're õ wamhã, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhã, te za iwasu'u na da te ãma 're ropé. Tawamhã ta norĩ mama hã 're apisutu mono õ di za, da'madâ'â'wa da hã.

7Da'madâ'â'wa norĩ hã te za dama 're hâimana wẽ za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wẽ'õ tõ za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wẽ za'ra mono di za. Ãne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norĩ hã. Dama pire wẽ te, 'râwi sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono õ di za. Duré sahi wa, te te 're dahâ za'ra mono õ di za. Duré sadawa nhipese na te te dama 're rob'rãmi za'ra mono õ di za.

8Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wẽ mono da si, te za te te sina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Duré hâimana prédup si na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si te za 're nomro wẽ. Duré tihâiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da.

9Wanhib'apito wasu'uwẽ, te dama 're iwasu'u mono hã tô sena. Tahawa, te za da'madâ'â'wa norĩ hã iwasu'uwẽ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, i'uwaibaba si te te dama ãma 're roti za'ra mono da, rowẽ na si Wanhib'apito ãma 're danomro mono da, duré ãma 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're i'upa za'ra mono norĩ hã.

10Ãhã na te aibâ norĩ hã ahâ na 're hâimana za'ra, isazei'wa nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti na te te 're iwawapari za'ra mono õ norĩ hã. Ta norĩ nhimirowasu'u hã dama i'uwaibaba õ di. Tizadawa nhipese na te ta norĩ hã te te dama 're rob'rãmi za'ra. Ãne te 're dahâimana za'ra da'ahâ na, zudeu na 're idapoto za'ra mono hã.

11Tahawa, te za ta norĩ wi 're i'azawi mo, aimawi na isazei'wa norĩ ma te te 're rowasu'u za'ra mono tõ da. E marĩ wa. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô ni'wam norĩ hã 're sipa za'ra, roti tô senai'õ niwĩ, damama siré 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

idahâimana za'ra mono norĩ hã. Aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te rob'uiprazé hã da te tãma 're sõmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rãmi.

12Cereta nhihudu hã tô sena na ma tô tisiré norĩ hâimanazém na rowasu'u. Ãne te tinha, romhâ ré dapo're pu'u'wa hã: “Cereta nhihudu norĩ hã sadawa nhipese na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'âsi. Wa'a za'ra nherẽ, te tisa zô si 're sõpré.” Ãne te dawasu'u, romhâ na ré dapo're pu'u'wa hã.

13Isimirowasu'u hã tô sena. Tahawa, aimreme pire na te za isazei'wa norĩ ma 're i'aroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, robze sina ãma 're hâimana za'ra mono da.

14Zudeu norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'rada hã tô senai õ wa, te te 're wapari za'ra mono õ di za, isazei'wa norĩ hã. Duré Wanhib'apito ãma tô sena roti hã te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za.

15Danhimirosa'rata wẽ u'âsi 're danomro mono wamhã, uburé marĩ iwẽ na 'râwi ãma 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Tane nherẽ, danhimirosa'rata wasété u'âsi 're danomro mono wamhã, marĩ wẽ nherẽ, da te ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'râwi ãma 're dasiwasété za'ra, isazei'õ'wa na 're idahâimana za'ra mono norĩ hã. Tane nherẽ, dawasété na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono ãna, te za 're dahâimana za'ra.

16Ta norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwaihu'u za'ra na. Tane nherẽ, 're nomro wasété mono wa, tô senai õ di, 're isiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're ida'ruiwapari za'ra mono zép si, te tãma 're hâimana za'ra. Te duré po're'õ u'âsi hã 're nomro. Marĩ iwẽ hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di, duré ta norĩ hã.

Titu 2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Titu, rowasu'u sena na si uwaibaba si te za isazei'wa norĩ ma 're irowahutu mo, ãma 're nomro wẽ mono da.

2Aibâ ihi norĩ ma, te za 're i'aroti mo, hâimana prédup sina 're hâimana za'ra mono da, duré tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hâimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hã tô sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marĩ hã sada 're hâimana za'ra mono nherẽ, Wanhib'apito ãma si te za 're nomro wẽ u'âsi.

3-4Pi'õ ihi norĩ ma zama, te za duré 're i'aroti mo, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da. Te te duré 're dawasu'u wasété za'ra mono õ di za, dama. Âzézei'wa 're hâimana za'ra mono õ di za. Roti wẽ na si te za i'ra ré norĩ hã te te 're pawaptob za'ra, timro hã duré ti'ra norĩ zama te te 're sawi pese za'ra mono da.

5Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da, i'ra ré norĩ hã. 'Ri 're, romhuri wẽ 'wa te za 're hâimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã da te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na oto 're nomro wẽ mono wa, i'ra ré norĩ hã.

6'Ritéi'wa norĩ ma zama, te za duré 're i'aroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wẽ mono da.

7A hã aihâimana wẽ na, te za dama ãma 're asanho mo, asirã zarina si 're danomro wẽ mono da. Dama 're rowahutu mono wamhã, aimreme tô sena na si, te za duré dama 're irowahutu mo.

8Iwasu'u uwaibaba si, te za dama 're irowahutu mo, da te aima 're nharĩ za'ra mono tõ da, taré da te aima 're nharĩ za'ra mono wa, timreme niwĩ wawẽ'õ'wa norĩ hã 're siséb za'ra mono da.

9Iwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ ma zama, te za 're i'aroti mo, tinhib'apito mreme hã te te 're wapari pese za'ra mono da, isimiromhuri na te te 're wẽsãmri za'ra mono da, isib'apito hã. Romhuri'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã timreme na te te tãma 're wa'rãmi za'ra mono õ di za, tinhib'apito ma hã.

10Duré marĩ hã tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono õ di za. Te za te te tãma 're romhuri wẽ za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono ãna. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wẽ mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wẽ na 're dawata za'ra.

11'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ida'anho'reptui mono zéb da hã.

12Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô wama waihu'u, wa te 're rẽme pese za'ra mono da, isazei'õ'wa norĩ hâimanazé hã, dawẽ te, wawasété zô wa te 're rowasutu tõ za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si oto 're wanomro wẽ mono da.

13Ãne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zô wanhimipari sina. Wa za rowẽ u'âsi 're wahâimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'ẽtẽ ré, apâ wei morĩ wapsi, wa za watõmo na 'madâ'â za'ra ni, danhipai u 're ihâimana mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristu hã.

14Ta hã ma tô wazada sisõmri za'ra, wazada dâ'â za'ra da, 're iwanomro wasété mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, isib'a'uwẽ si 're wahâimana za'ra mono da oto. E marĩ da. Sena na 're wanomro mono da, duré wawa'a ãna iwẽ na si wa te oto 're dapawaptob za'ra mono da.

15Ĩnhimiroti zarina si, te za 're ida'apawapto mo, Wanhib'apito ãma 're danomro wẽ mono da. 'Re danomro wasété mono tõ da, te za dawi 're i'azawi pese mo. Wanhib'apito zadawa para te za aimreme pire na si dama 're i'aroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwẽ'õ mono tõ da, dama 're i'aroti mono zém na hã.

Titu 3

Isazei'wa norĩ hã 're ihâimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Titu, isazei'wa norĩ hã te za 're i'apo're pu'u u'âsi mo, dama ipire norĩ nhimiroti si, duré roti'wa norĩ nhimiroti zama, te te 're wapari pese za'ra mono da. Simi'ẽ na te za imreme hã te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra.

[2]Duré te te 're dabâsi wasété za'ra mono õ di za. Te te duré 're dazada'âbâ za'ra mono õ di za. Simizawi pese na si, te za 're hâimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hâimana za'ra, hâimana wẽ na.

[3]Wa norĩ zama hã, Cereta nhihudu norĩ ne, wanhimiza'rese ãna, wa aré tô 're wanomro. Wapo're'õ u'âsi, wa aré 're wahâimana za'ra. Dazadawa nhipese na ma tô da te wama 're rob'rãmi za'ra. Uburé marĩ hã sipu'u pese na, wa tô aré wa te wasima 're wẽ za'ra, iwẽ newa, ãma wama 're robze za'ra mono da hã. Wa tô duré wa te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Danhimarĩ na da'ruiwapari hã ma tô aré duré wama 're hâimana za'ra duré. Wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono 'ru te, ma tô aré da te 're wa'ruiwapari za'ra. Wa norĩ wa norĩ zama asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré.

[4]Tane nherẽ, wawasété na 're wanomro mono nherẽ, tinhoprubzém na ma tô dama 're siwaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã. Duré uburé te te 're ida'azawi pese mono zém na zama, ma tô dama 're siwaihu'u.

[5]'Re iwanomro wasété mono hawi, ma tô te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wẽ mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra mono wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Tipẽ'ẽzani te te wama 're i'anhomri mono na, ma tô wapẽ'ẽ 're te te 're wa'apoto té. Wawasété hawi, ma tô wapẽ'ẽ 're, te te 're wa'a'upsõ, ãma 're wanomro wẽ mono da oto.

[6]Sõpru uptabi wa, ma tô wei wama te te 're anhomri Tipẽ'ẽzani hã, Zezu Cristu te te 're iwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wẽ uptabi di, Ipẽ'ẽzani hã.

[7]Wawasété na 're wanomro mono nherẽ, ma tô te te 're wa'azawi pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, ma tô te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, rowẽ isi'utõrĩ'õ ãma i'rata

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Tahawa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, i'rata 're iwasi'ubumroi u'âsi mono zéb zô hã.

8Te aima irowasu'uzé hã tô sena. Tahawa, te za isazei'wa norĩ ma 're i'aroti mo, marĩ wẽ na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're irowasu'u mono zé hã wẽ uptabi di, dama 're irowẽ za'ra mono zéb da hã.

9Ni'wam norĩ hã zudeu norĩ hi'rata norĩ nhisi wasu'u na, te ãma 're sisada'âbâ za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, zudeu norĩ ma 're ihâimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbâ za'ra. Ãne wamhã, dama 're irowẽ za'ra mono zé hã, mare di. Tahawa, marĩ na 're idasisada'âbâ za'ra mono zé hã, 're wapari mono õ di za.

10Ãté ni'wa hã te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, isazei'wa norĩ wi. Taha zarina, isazei'wa norĩ hã sima ãma 're siwanhizari za'ra mono wamhã, te za tãma 're i'aroti mo, ãne na te te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da. Tawamhã ãne na te te aiwapari õ wamhã, te za duré tãma ãma isahu. Tawamhã te te aiwapari õ wamhã, ma'ãpé, tiwi 're asi'madâ'â pese mono za. Ãhã wamhã, duré oto isiré 're aihâimana mono õ di za.

11E marĩ wa. Tãma roti nherẽ, te te i'aiwapari õ na, waihu'u wa. Duré oto roti sena hawi sipai wamhã, te za iwasété na dasiwi hã waihu'u ni za.

Paulu hã, Tituhu ma te te irowaihu'u 'rãsutu zé

12Nimahã na, wa za aibâ hã atẽme satõ, ãté Atemasi hã, ãté Tiquicu hã. Tahawa, ma'ãpé rosa'rata, we aimorĩ da, wasisõpẽtẽ da, Nicopuri na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha na wa tô ĩsima rosa'rata, rowa'u'u wahâ nomro ré, tame ĩnhamra da.

13Duré aibâ norĩ hã pawaptob zahuré na za, Zena norĩ hã Apoluhu me. Danhimirob'manharĩzém na dawasu'u'wa, te 're hâimana, Zena hã. Marĩ hã aima ihâimana zarina, te za ipawaptob zahuré, marĩ hã tãma hâimana zahuré õ wa, inebzéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Wa tô ĩsima wẽ, wasiré isazei'wa norĩ hã marĩ zô dawi 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhã, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hâimana za'ra mono tõ da, dapawaptob ãna.

15Uburé ĩsiré 're isi'ubumroi mono norĩ hã ma tô timreme na ãma asawi za'ra. Wasiré isazei'wa norĩ hã wa wamreme na ãma sawi za'ra ni, wazawi'wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, aihĩni te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Filemo

Filemo 1

1-2Filemo, a hã wasiwadi wama asawi pese di, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. Ãhã na, wa hã Paulu, wa za asawi, ĩnhimi'ui'éré na. Wano Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ, asõrõwa u siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ zama, wa za ãma azawi ni. Duré wahidiba hã Apiza hã wa za ãma sawi ni. Duré aibâ hã Arquipu hã wa za ãma sawi ni. Ta hã te duré wasiré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hã Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tô dasiwi ĩ'âri ni. Dazazéb 're ma tô duré dasiwi ĩnherẽ ni. Tawamhã dazazéb 're, ĩnhamra ré, wa za aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

3Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

4-5Filemo, asawi di. Ãhã na wa za aima waihu'u, Wamama ãma ĩwatazém na, ai'ãma hã. Aiwasu'u wẽ hã ma tô we nasi ĩtẽme waptãrã. Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're i'azawi pese mo, uburé isazei'wa norĩ hã. Tahawa, aiwasu'u wẽ hã we ĩtẽme 're waptã'ã mono wa, ĩto ti, wa hã aima hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme mono wamhã, wa duré ãma 're ĩwata u'âsi, Ĩnhib'apito ãma.

6'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô uburé Cristuhu zazei'wa norĩ ma 're sõpru, uburé marĩ iwẽ na. A hã, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa ai'ãma 're ĩmreme, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te aima 're awaihu'u pese mono da, aipẽ'ẽ 're, uburé marĩ iwẽ hã Cristuhu zazei'wa norĩ ma, te te 're i'anhomri mono hã.

7A hã ĩno. Ĩma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, ĩto ti. Duré ĩtoi uptabi di, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Tahawa, ĩma rowẽ uptabi di. Duré uburé isazei'wa norĩ hã robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marĩ na a hã 're apawapto mono wa, ĩtoi uptabi di, aima.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Tahawa, marĩ na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptẽ. Wa hã asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E tahawa, wa za ãma aima ti'ru, marĩ hã 'manharĩ da. Mare di. Te ãma aima 'rui õ di za.

9Ĩma asawi pese wa, wa hã Paulu, dazazéb 're ĩnhamra nherẽ, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowaptẽ, asi'uihâ na si marĩ hã 'manharĩ da.

10Ãne ãhã na Onezimuhu ãma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptẽ, Onezimuhu ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ hã wa tô tãma waihu'u, dazazéb 're ĩnhamra ré. Ãhã wamhã, ma tô saze. Tahawa, ĩ'ra ne, te oto ĩma 're hâimana, Onezimu hã.

11Te te aima 're romhuri zei mono ãna, te aré 're mo, Onezimu hã. Tahawa, aré aima hã wẽ õ di ta hã. Tazahã, ãhã na hã tihâimanazém na ma saprĩ oto. Ãhã wamhã, aima wẽ di za oto. Duré ĩma zama hã wẽ di za oto.

12Ĩma hã duré oto sawi di. Ĩma sawi uptabi nherẽ, ãhã na wa za oto Onezimu hã atẽme satõ, ai'rata 're sãmra mono da, apâ.

13Ĩ'rata 're sãmra mono 'wa'âhã, te aré te te 're ĩpawapto, ai'upana. Te te 're ĩpawapto mono da, wa tô ĩsima wẽ, dazazéb 're ĩnhamra ré, wa hã iwasu'u wẽ 'wai wa.

14Tane nherẽ, te za asi'uihâ na si tãma ipisu, apâ we ĩtẽme satõrĩ da, ãne hã aima wẽ wamhã. Duré aima wẽ õ wamhã, mare di za. Ãne wapsi hã tô marĩ õ di za, ĩma hã wẽ di za tô. Wa hã, ãne hã te ãma aima pisutu õ di. Mare di.

15Ta hã Onezimu hã ma tô aré airẽ. Ãté suru na asiti 're sãmra mono nherẽ, wẽ di. E marĩ wa, wẽ di. Atẽme wisi wapsi, ãté te za oto ai'rata 're sãmra u'âsi. Tahawa, ãté ãne hã aima wẽ di za tô.

16Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimu hã. Pawa'âbâ ãna aima romhuri'wa si 're morĩ õ di za oto. Cristuhu zazei uptabi 'wa oto 're morĩ wa, wano te za oto 're hâimana, Onezimu hã. Tô sena ĩma sawi di. Tawamhã aima sawi uptabi di za oto, ta hã. Asiré isazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ãhã na, wa za aiwi rowaptẽ, Onezimuhu ma. Ma'ãpé, atẽme wisi wi, sawi na za, ai'rata apâ 're hâimana u'âsi mono da oto. Wa hã asiré isazei'wai wa, atẽme ĩwisi 'wa'âhã, te aré ĩzawi. Tane te za isawi, Onezimu hã, apâ aima 're hâimana mono da.

18Ãté ai'rata sãmra ré hã, ma tô marĩ hã aiwi wasété. Ãté marĩ, ma tô aiwi ti'â, asiti morĩ õ ré. Sena wamhã, ma'ãpé we ĩma waihu'u za, apâ iwa'âbâzéb zarina te aima sõmri da, isõwa're're, Onezimuhu upana.

19Tô sena, ĩmreme hã. Wa hã Paulu hã wa za aima wa'â. Ãne wa oto aima rob'ui'éré, waihu'u da. A hã, Zezusihi zazei'wa. Ãhã na Zezusihi wasu'uwẽ zarina, robze na te oto 're aimo, iwasu'uwẽ hã te aima waihu'u wa, wa hã.

20Tahawa, wa ãne aima roti. Duré wa aiwi rowaptẽ, Onezimuhu ma, sawi da, duré ai'rata 're sãmra mono da, a hã ĩno, Cristuhu zazei'wai wa. Ãne ai'rata 're sãmra mono wamhã, wẽ di za ĩma hã.

21Ãne, wa aima rob'ui'éré, ĩnhimiroti hã waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're i'ab'manharĩ wẽ mono zé hã, Onezimuhu ãma hã, ĩnhimiroti zarina hã wa za waihu'u. Ãté ĩnhimiroti zarina si õ di za. Ãté asi'uihâ na asimirosa'rata zarina zama, te za tãma i'manharĩ wẽ.

22Duré misi wa za aiwi waptẽ. Ma'ãpé, daza'warizé hã ĩma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'â ĩnhamra da. A norĩ wa'wa hã ma tô duré ĩma 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, hâiwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te te ĩzatõrĩ da, dazazém hawi atẽme za'ra wa'aba, ãma ĩmorĩ da apâ. Tahawa, wa sô mapa, ĩmorĩzéb zô, atẽme za'ra wa'aba, ĩma 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãma ĩmorĩ da hã apâ. Ãne si.

23Ãhã na Epafrasi hã te ãma asawi. Ta hã duré Cristu Zezusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te nhamra, ĩme.

24Marcu hã te duré ãma asawi, duré Aristacu hã, duré Demasi, duré Luca. Ta norĩ hã, ĩsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Ãne si, wa ĩnhimirob'ui'éré hã ãma aima 'rãsutu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Wa hã wa duré 're ĩmreme u'âsi, Wamama ma, ai'ãma za'ra wa'aba, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hebreu

Hebreu 1

'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

1Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tizadawa 'mahârâ'wa norĩ ma te te 're rowasu'u, ta norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te oto ãma 're rowasu'u za'ra mono da, isadawa nhipai u. Ta norĩ ma, ma tô marĩ na misi si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ãma ipu'u na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi.

2Tane nherẽ, ti'ra si ma tô oto pisutu, isadawa nhipai u te te oto wama ãma 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'rãsutuzéb u romhutu na za 're iwahâimana za'ra mono norĩ ma. Taha si ma tô Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tô duré pisutu Imama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto.

3Õhõ si te oto Timama hã iwẽ uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a isa'ẽtẽ ré na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marĩ hã te te 're a'upari wẽ, 're si'utõrĩ tõ za'ra mono da. Õhõ si dawasédé hã te te dama 're apari mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hâiwa'utu wa, te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra hâiwa ãma, danhipai u iwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ, isiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi hã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, pire na 're ihâimana mono zé wasu'u

4Imama hã ma tô isisi hã tãma pisutu, sisi pire da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na isisi da hã, uburé hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré Imama hã pisutu, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, i'ra hã.

5Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã ãne: “A hã ĩ'ra te ĩme 're aihâimana mo. Tahawa, wa za oto ĩ'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.” Ãne duré imreme amo hã: “Wa hã Imama na wa za tãma 're ĩhâimana. Tahawa, ĩ'ra na te za duré 're hâimana.” Tawamhã e

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ãma zama, ma tô ãne na hã tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Zezusihi ãma si, ma tô ãne na hã tinha.

6Ãne te duré tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ra hã ti'ai u za te te we isatõrĩzém na, da'ra hã dama 're ipoto 'rata za'ra mono ne, poto da: “Uburé hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã za tô ãma 're iwata u'âsi za'ra mono da si, wa ti'ru.”

7Ãne na si ma tô duré hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ãma hã tinha: “'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra, rowa'u'u na ne 're hâimana za'ra mono da, duré unhama ro'o na ne 're hâimana za'ra mono da.”

8Tazahã, i'ra si dama pire uptabi na 're ihâimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ãne: “A hã Ropoto'wa. Da'ãma 're asib'a'uwẽ mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ mono õ di za. Te za tô aima 're hâimana u'âsi. Duré marĩ na 're upai mono ãna, te za 're ida'ab'madâ'â u'âsi mo.

9Uburé marĩ iwẽ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono si, aima wẽ uptabi di. Duré uburé marĩ iwasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono si, ma tô da'ãma 're i'a'ruiwapari mo. Tahawa, wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono, Asib'apito hã wa tô aipisutu, uburé asiré 're ihâimana za'ra mono norĩ nhipai u, aipire na tãma 're aihâimana za'ra mono da, duré ãne zarina ãma 're atoi u'âsi mono da.”

10Ãne ma tô duré ti'ra ma tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: “A hã uburé Danhib'apito. Duréihã ropoto na'rata hawimhã ma tô ti'a hã i'manha. Asi'uihâ na ma tô duré hâiwa hã i'manha.

11-12Tane nherẽ, te za niwamhã ai'utõrĩ zahuré za, sahuré ta norĩ hã, da'uza hã dawi 're ihâsiwamnarĩ su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hã dawi 're hâsiwamnarĩ za'ra mono wa, rob u da te oto 're sãmra mono da, da te 're ihânhinha za'ra mono ne, te za ta norĩ hã i'uprosi zahuré, itép si 'manharĩ zahuré da, isõwa're're. Da'uza 'rada hã da te oto dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, ihâtép si da te ãma 're isaprĩ za'ra mono ne, te za tô itép si i'manharĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zahuré, ti'a norĩ hã, hâiwa me. Tane nherẽ, niwamhã ai'utõrĩ õ di za, a hã. Aiwétési te za 're aihâimana u'âsi mo. Nimahã na hã ãma saprĩ waihu'u õ di za, aihâimanazém na hã. Tô õhõ na si, 're i'aihâimana mono zé hã za.”

13Ãne ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u siro: “Ĩ'rata te za 're asãmra u'âsi mo ĩnhimire niwĩ, dama aipire na ĩsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uware na 're hâimana za'ra mono da oto.” Tawamhã e hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ma, ma tô ãne hã waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Ti'ra ma si, ma tô ãne hã waihu'u siro, ta norĩ ma, pire u'âsi 're hâimana mono wa za, Zezusi hã.

14E niha tawamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã ihâiba'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ. Ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're satõrĩ za'ra ti'ai u, za te te isõ'reptu za'ra norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norĩ nhimiromhurizé hã te tãma 're hâimana za'ra.

Hebreu 2

Danho'reptuzé iwẽ uptabi wasu'u

1Tahawa, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're iwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra, tiwi wasina 're wapahâ za'ra mono tõ da.

2Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te iwaihu'u za'ra zé hã tô sena na 're ihâimana mono na ma tô da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã õhõ si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, duré isarina si 're nomro wẽ mono õ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã isimi'manharĩ za'ra zéb zarina si te te 're hâ za'ra.

3Ãne wa, te te 're iwa'anho'reptui mono zéb zô, iwẽ uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherẽ, e isimihâzé wi, wa za wasi'uihâ na tiwi 're wasisõ'reptu za'ra. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tô Wanhib'apito hã dama rowasu'u 'rata, si'uihâ na. Imreme wapari'wa norĩ hã ma tô duré ãne na wama ãma rowasu'u za'ra, tô sena danho'reptuzém na wa te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã.

4'Re ihâimana u'âsi mono zama, ma tô te te 're wa'apawapto, te te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u hã, tô sena na 're ihâimana mono na wa te wasina ãma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marĩ iwẽ hã dama i'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô, tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ, taha zarina tô sena, wa te ãma 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, te te 're ida'anho'reptui mono zé wasu'u hã. Ma tô duré Tipẽ'ẽzani ma pisutu, romhuri hã isazei'wai mono bâ te te sima 're i'awẽ mono zéb zarina, te te tãma 're apisutu mono da, ãma 're idasipawaptob za'ra mono zéb da hã. Taha zarina, wasi'uihâ na tô sena, wa te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apawapto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Zezu Cristu hã Danho'reptui'wai wasu'u

5Za 're idahâimana téb za'ra mono na, wa tô aima ãma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E tahawa, te za hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're idahâimana téb za'ra mono ãma hã. Mare di. Ta norĩ hã danhib'apito da, te te pisutu za'ra õ di.

6Tazahã duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ibaihâ na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te inharĩzém na hã: “'Re ihâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'ãma 're aipo're pu'u u'âsi mo. E niha da, te bété da'ãma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwẽ na si 're dahâimana za'ra mono nherẽ.

7Ma tô aré dama ipisu, hâiwa ãma aima romhuri'wa norĩ zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahã, ma tô oto dama ipisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, iwẽ na si.

8Ma tô duré dama ipisu oto, uburé marĩ hã niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na.” 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô oto dama pisutu,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

niwapsi uburé marĩ hã da te 're i'madâ'â za'ra mono zéb da hã, dapire na. Marĩ hã taré 're 'maihâimana mono õ di za, da te 're i'madâ'â za'ra mono õ na hã. Tane nherẽ, zahadu uburé marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hã.

9Zezusi 're imorĩzép si wa tô wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu, ti'ai ãma 're hâimana mono ré hã, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hã dazada dâ'â da si, ma tô pisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da'ãma 're pẽ'ẽzé mono wa, da'ãma 're isiwãrĩ mono zéb da hã oto. Ma tô duré pisutu ti'ra hã, pire na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada idâ'âzéb zarina, te te irobzépata na te te sina tãma ãma uwaimrami wa, Timama ma hã.

10'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marĩ hã tãma 're hâimana. Ta hã tô ibâ, ma ti'ra hã pisutu Zezusi hã, dazada dâ'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb zarina. Da'ahâ na hâiwa ãma rowẽ uptabi na i'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tô ãne da hã tãma pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

11Zezusi hã ma tô dawasédé hã te te dama 're apari. Taha zarina te iwasédé te te tãma 're i'apari mono norĩ ma, isiré misire Imama za'ra na hã tô õhõ si tãma 're hâimana za'ra. Tahawa, Zezusi hã ãma 're sisé mono õ di, ta norĩ hã tisisãnawã na za te te 're anhisi mono na dâ'âsina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã misire Imama za'ra wa, simisutu. Te za tô tisisãnawã na te te 're anhisi, Zezusi hã.

12Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusi hã Timama ma, za te te tãma irowasu'uzém na hã: “Ĩsisãnawã norĩ ma, wa za tãma te 're aiwasu'u wẽ za'ra. Siré 're si'rã'õtõ mono ré hã, wa za ai'ãma 're ĩwata u'âsi, isõ'a za'ra.”

13Ma tô duré ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusihi mreme wasu'u na hã: “Ĩzama wa za te ĩsina 're umnhasi pese u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.” Duréihã ãne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te ãma irob'ui'érézé hã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isazei'wa norĩ ãma hã: “Ãhãta wa hã wa oto 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ siré, te te õ hã duré ĩma 're i'apisutu mono norĩ siré.”

14'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ne, tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te a'uwẽ hâiba na 're hâimana za'ra, nhi ré na, duré iwaprui ré hã. Tahawa, ma tô Zezusi hã dasiré si'a'uwẽ, a'uwẽ hâiba na a'â 're morĩ da. Tidâ'âzém na Wa'uburé nhiptede hã te te tiwi prub da, ma tô a'uwẽ hâiba na podo, Wa'uburé nhimi'manharĩzéb zarina, dadâ'âzé ma, dasipibuma marĩ zô 're danhopré tõ mono da oto.

15Ni'wam norĩ hã te tô Wa'uburé nhimiromhurizéb zarina, pahi u'âsi 're hâimana za'ra, tidâ'âzé ma hã, iwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna te te dama 're iromhuri za'ra mono hã tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hâtâ'â u'âsi 're ihâimana za'ra mono ne. Ta norĩ hã tidâ'âzé ma, pahi ãna oto 're hâimana za'ra mono da, ma tô sada tidâ'â za'ra, Zezusi hã.

16E hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tô we ti'ai u mo Zezusi hã, dawazari si'a'uwẽ da. Mare di. Abra'ãhã nhihudu mono bâ te te 're ipawaptob za'ra mono da si, ma tô wei mo. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

17Tahawa, tisisãnawã norĩ me, aiwa uptabi a'â 're hâimana mono da, ma tô si'a'uwẽ Zezusi hã, sasedoti 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi ne 're hâimana mono da, tãma umnhasi na te te tãma 're romhuri mono da, da'ãma pẽ'ẽzé uptabi sina. Taha da, ma tô si'a'uwẽ tô, taha zarina dawasédé hã te te oto dama 're apari mono da. Ta hã dasiré si'a'uwẽ õ 'wa'âhã, ãne hã te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

18Zezusi hã ma tô robzépata za'ẽtẽ tô, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hã ma tô aré pibu, tiwasédé hã te te 'manharĩ da. Tane nherẽ, te te iwapari õ zarina, tiwasédé hã te te 'manharĩ õ di. Tahawa, Wa'uburé hã te te 're wapibu za'ra mono wamhã, te za õ hã tô te te 're wa'apawapto, isine wawasédé hã wa te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're 'manharĩ za'ra mono ãna, wanhiptete sina õhõ ãma si oto 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

Hebreu 3

Mozésihi norĩ wasu'u, Zezu Cristuhu wasu'u me

1Ĩsisãnawã norĩ, a norĩ wa'aba zama ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, hâiwa ãma i'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tahawa, te za Zezusihi ãma si 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ai u, we te te isatõrĩ na, duré dama isadawa wasu'u'wa na. Ta hã sasedoti ipire uptabi na te wa'ãma te te 're romhuri u'âsi, iwasu'uwẽ na wa te 're isaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da.

2Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'âsi, te te tãma 're i'apisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihã Mozési hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'âsi za'ra.

3Ni'wa hã simiromhuri wẽ na te te sima 'ri wamhã, te za ãma tatob'uzu za'ra ni, isimiromhuri wẽ na hã. E tawamhã 'ri na si te za ãma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharĩ'wai ãma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hã dama pire na 're hâimana mono nherẽ, taha hâimanazém nhipai u hã, Zezusihi si dama pire uptabi di.

4Ti'ai ãma uburé 'ri hã danhib'rata na rob'manharĩ hã si'uihâ na 're si'manharĩ za'ra mono õ di. Tahawa, te 'ri'wa norĩ hã 'ri nhipai u, pire na 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono si ma tô uburé marĩ hã te te 're ab'manharĩ. Tahawa, te uburé marĩ nhipai u, pire uptabi na 're hâimana u'âsi ta hã siwaprosi.

5Mozési hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'âsi, isib'a'uwẽ te te tãma 're ipawaptob za'ra mono zém na hã. Marĩ na 'Re ihâimana u'âsi mono hã za ti'ab ré te te dama 're i'arowaihu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zém na, ma tô isib'a'uwẽ ma te te 're rowaihu'u siromo za'ra, Mozési hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hã 're hâimana.

6Tane nherẽ, te Cristuhu si tãma umnhasi na uburé isib'a'uwẽ norĩ hã te te tãma 're 'madâ'â pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã. Wa norĩ hã Cristuhu ãma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, wapahi ãna wanhiptete sina ãma 're wanomro mono wamhã, wa za tô isib'a'uwẽ na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ si, za te te wama ipisutu za'ra zéb zô, wama umnhasi sina sô 're iwanhimipari u'âsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhã, tawapsi wa za tô isib'a'uwẽ na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra.

'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ 're iwa'utu za'ra mono zé wasu'u

7-8Duréihã ni'wa hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa para, ãne na ãma rob'ui'éré: “Ã bâtâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aihi'rata norĩ wa'wa hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono da. Ta norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahã bâtâ na ma tô tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã niha zô te te sina pibu za'ra da, niha te te pé tãma rob'manharĩ za'ra õ zô, ãma iwa'a su'u za'ra õ na hã.”

9Ãne duré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã: “Aihi'rata norĩ hã ma tô siwi ĩpibu, ãma ĩwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, 40 na ãma wahub za'ra ré, marĩ iwẽ na si te 're pawaptob u'âsi za'ra mono nherẽ.

10Tahawa, wa tô ta norĩ hã oto ĩsiwi wẽ'õ pese za'ra. Tahawa, wa tô ãne ĩsima tinha: ‘Ta norĩ hã ĩzô si 're sõpré mono õ di oto. Ĩnhimiroti zarina si 're ihâimana za'ra mono da hã, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di duré.’ Ãne ta norĩ ãma te ĩsima irotizé hã.

11Tahawa, te oto ĩsiwi iwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ĩmreme pire na ta norĩ ãma hã tinha, ãne: ‘Tô sena, ã norĩ hã nimahã na hã dame sisisi õ di za, ti'ai

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wẽ u hã, iwa 're iwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ipisutu za'ra zéb u hã.' "

12Ĩsisãnawã norĩ, 'râwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã asimirosa'rata wasété aba zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, aré i'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi hã.

13Awẽ sidâpâsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ toi u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihi nhimiroti wasédé hã wẽ newa, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, ai'rã tete na tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da, te za tô 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na wasiré 're wahâimana za'ra mono ré, ti'ai ãma hã.

14Wa norĩ hã Zezusi, wa te 're isaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tô wa te 're umnhasi za'ẽtẽ za'ra. Ta hawim haré, 're iwadâ'â za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhã, tawapsi wa za Zezusihi siré 're wahâimana u'âsi za'ra, isine dama wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra mono da.

15Duréihã ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa para, te te ãma irob'ui'éré na wa za ãma aima sahu za'ra wa'wa, ãma aipo're si'âri za'ra wa'aba tõ da: "Ã bâtâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aihi'rata norĩ hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono da hã."

16E 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã te te wapari za'ra nherẽ, siwi wẽ'õ pese za'ra. E 'wam norĩ hã te bété wasu'u, ãne na ãma irob'ui'éré hã. Mozési hã 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te isimroi mono norĩ, te wasu'u za'ra. Ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihâ na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Duré, e 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ihâimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese za'ra, Mozési hã Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'ãma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hã. Tô õ norĩ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã ma tô siwi wẽ'õ pese za'ra. Tiwasédé hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tô a'ubuni wi ai'utõ, ta norĩ hã. Ma'ãpé ta norĩ wasu'u na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono duré, waihu'u za'ra wa'aba da.

18'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ ãma timreme pire na rowaihu'u siromo za'ra, ãne: “Ta norĩ hã nimahã na hã sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, iwa 're iwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ipisutu za'ra zéb u hã.” Ãne ma tô ta norĩ ãma waihu'u siro, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, duréihã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi 're iwẽ'õ za'ra mono zéb zarina, po're'õ u'âsi tiwi 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma hã.

19Tawamhã e marĩ, wa za wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra ni, ta norĩ wasu'u na hã. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're saze za'ra mono õ wa, sisisi õ di, ti'ai wẽ u hã, iwa 're iwa'utu za'ra mono zéb da, te te aré tãma ipisutu za'ra zéb u hã. Tahawa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ ne aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si 're i'madâ'â za'ra wa'aba mono õ zarina.

Hebreu 4

1Duréihã wahi'rata norĩ ma, te te ropisutu wamhã, e ta norĩ ma si ma tô rowẽ hã tãma pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa norĩ ma zama ma tô wama pisutu za'ra oto, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowẽ uptabi na. Tahawa, 'râwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama iropisutu za'ra zé hã asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, duréihã wahi'rata norĩ te te siwi isimini za'ra ne.

2Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutu wẽ hã te te wapari za'ra nherẽ, te te sina uwaimrami za'ra õ di, te te ãma saze za'ra õ wa. Tane duré, wa norĩ zama wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã wa te 're wapari

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra. Tane aiwa isimiropisutu wẽ na wa te 're saze za'ra mono õ wamhã, wa norĩ zama tô wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, te te wama iropisutu za'ra zé hã, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowẽ uptabi na.

3'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ si, wa za tô wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na oto ãma 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama iropisutu za'ra zém na. 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono õ norĩ si te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, rowẽ hã. Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norĩ ãma hã: “Te ĩsiwi iwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ĩmreme pire na ta norĩ ãma tinha, ãne: ‘Tô sena, niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, 're idawa'utu za'ra mono ne, iwa 're hâimana za'ra mono da, te aré tãma ipisutu za'ra zéb u hã.’ ” E tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã zahadu te te tãma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab õ di. Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marĩ hã te te sima apisutu siromo, marĩ hã te te dama ãma 're i'ab'manharĩ mono zéb da hã.

4Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'éré, te te ro'apoto mono pari, ãma i'awẽzém na hã, ãne: “'Re ihâimana u'âsi mono hã zahadu 6 na bâdâ hã ãma morĩ ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari, oto awẽ wam na hã te oto wa'udu, romhuri ãna.”

5Ta hã ãne iwasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ ãma ni'wa te te ãma irob'ui'érézé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Tô sena niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, aré 're wa'utu za'ra mono da, iwa 're hâimana za'ra mono da, te aré tãma ipisutu za'ra zéb u hã.”

6Duréihã ti'ai wẽ wa, 're idanomro wẽ mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, iwa 're hâimana za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, isimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. E

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tawamhã õhõ haré ma tô dawi sizâ 'Re ihâimana u'âsi mono hã, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're idanomro u'âsi mono zé hã. Mare di. Si'utõrĩ waihu'u õ di, ta hã. Ni'wam norĩ hã te za tô rowẽ uptabi na 're idahâimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutu za'ra zéb zarina.

7E niha wa za tawamhã ãne na sena na wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô bâdâ hã tô sena na pisutu, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're idanomro mono zéb u 're idanhisisi mono zéb da hã. Tawamhã ãne te te pisutu wamhã, “ã bâtâ na” ma tô sisi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne na ma tô apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, duréihã wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're inomro mono zém hawi, ãma wahub ahâ za'ra parip si. Ãne apito Dawi te te ãma irob'ui'érézém na te ãma aima irob'ui'éré za'ra wa'aba zé hã: “Ã bâtâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipẽ'ẽ tete na aihâimana za'ra wa'aba tõ.”

8Duréihã Zozué ti'ai wẽ u te te idanhimroi mono zé hã, e taha si, 'Re ihâimana u'âsi mono, 're idawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama ipisutuzé hã, te wasu'u. Mare di. Taha si õ di. Taha si 'wa'âhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã niwamhã te te aré wasu'u zahu õ di ãne hã, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're idanomro mono zé wasu'u hã.

9'Re idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're idanomro mono zé hã, te tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma 're hâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi, duréihã ropoto na'rata hawi bâdâ hã 6 na ãma si'utõrĩ pari, bâdâ misi na romhuri ãna iwa'utu ne, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

10Ni'wam norĩ hã 're idawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're idanomro mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ipisutuzém na te te sina 're i'uwaimrami za'ra mono norĩ hã, 're siwasutu za'ra mono õ di za oto, taha na 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're awẽsãmri mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã duréihã te te ro'apoto mono pari, romhuri te te isazâri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono õ di za oto, ta norĩ hã apâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tahawa, rowẽ uptabi na 're iwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, ãma 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Duréihã Izaraéu nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi wẽ'õ pese za'ra wa, ta norĩ hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, 're idawa'utu u'âsi za'ra mono zé hã. Ta norĩ ne, wa te wasiwi 're simini tõ za'ra mono da, wa za tô taha zô si wasima 're wanhopré u'âsi, iwẽ uptabi zô si.

12'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ihâiba ré ne, te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra. Siptete uptabi di duré imreme hã, uburé marĩ hã i'uwaibaba si te te dama ãma 're i'ab'manharĩ mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Sib'ézé 'wa pa si'uiwa i'wa pese ne, te wama 're hâimana za'ra, isadawa wasu'u hã. Sib'ézé i'wa pese na te za romnhi hã da te 're nhizazari za'ra, ihi si da te 're urĩrĩ za'ra mono da hã. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wamhã, 'râwi wapẽ'ẽ na wanhimirosa'rada iwẽ hã duré iwasédé hã wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra.

13Marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wi isima'uri pese na hã 'maihâimana õ di, te te 're i'ab'madâ'â mono õ na hã. Ai'uréiwi te uburé marĩ hã tãma 're hâimana, sõ'awi. Taha ma si, wa za nimahã na hã wahâimanazém na tãma wasiwasu'u za'ra ni, wahâiba mono bâ. Tahawa, wahi'rata norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono õ di za, wa norĩ hã.

Zezusi hã sasedoti ipire uptabi na te te da'ãma 're iromhuri mono zé wasu'u

14Sasedoti ipire uptabi na te tô ni'wa hã te te wa'ãma 're romhuri u'âsi. Ta hã Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Timama u ma tô mo hâiwa u, 'râwi te te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi mono da, wama za'ra. Tahawa, Zezusi, wa te 're isaze za'ra mono zém na tô sena dama 're iwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tô ta hawim haré wanhiptete sina ãma 're wahâimana u'âsi za'ra.

15Tawamhã tô õ hã sasedoti ipire uptabi na, te te wa'ãma 're iromhuri mono hã, e wahâimana nhib'uware na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa'ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're siwamri mono õ di za bété, ta hã. Te za tô wa'ãma 're siwamri u'âsi. E marĩ wa. Ta hã ma tô Wa'uburé hã te te 're pibu aré, tiwasédé hã te te 'manharĩ da, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're iwa'apibui u'âsi mono ne. Tane nherẽ, tiwasédé hã te te 'manharĩ õ uptabi di, Zezusi hã.

16Tahawa, wasina 're wahâtâ'â za'ra mono ãna, wa za tô 'râwi wapẽ'ẽ 're, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're wasihutu, da'ãma 're siwãrĩ mono da, te te 're ida'ab'madâ'â u'âsi mono u hã. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'ãma 're siwamri mono da, duré wa'ãma 're siwãrĩ mono da, wa za ãhã ré wapẽ'ẽ 're, itẽme 're wasihutu u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã.

Hebreu 5

1Duréihã ma tô ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, tisiré sasedoti norĩ nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudeu norĩ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã te te tãma 're sõmri za'ra da'upana, ãma 're iwata za'ra mono zéb da hã. Danhimizama ma tô duré da'upana te te tãma 're simro, dawasédé hã te te dama ãma 're i'apari mono zéb da hã.

2Ta norĩ hã sasedoti ipire uptabi norĩ hã ma tô hâimana nhib'uware na 're hâimana za'ra, ti'ai ãma dasiré 're hâimana za'ra mono wa. Tahawa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zém na 'râwi 're isiwaihu'u za'ra mono õ norĩ ãma, ma tô sasedoti norĩ hã 're siwamri za'ra, sada hã 're sahi su'u za'ra mono ãna. E marĩ wa. Ta norĩ hã aiwa tiwasété wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô tisiré norĩ ãma 're siwamri za'ra sasedoti norĩ hã, aiwa 're hâimana za'ra mono wa.

3Duré ta norĩ hã dawasété u'âbâ si, marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 're sõmri za'ra mono õ di, dawasédé hã te te dama ãma 're i'apari mono zéb da hã. Si'udâna zama ma tô marĩ hã te te tãma 're sõmri za'ra sasedoti norĩ hã, dasine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4E ma tô tawamhã ni'wam norĩ hã 'râwi 're sipisutu za'ra si'uihâ na, sasedoti ipire uptabi na dama 're ihâimana za'ra mono da hã. Mare di. Dasi'uihâ na 're dasipisutu za'ra mono õ di, dapire da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tô sasedoti ipire uptabi na hã 're hâimana za'ra. Duréihã Arã hã sasedoti ipire uptabi na tisiré norĩ ma, 're hâimana mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu ne, ma tô ta norĩ hã te te 're apisutu, tô õhõ si dapisutu'wai wa.

5Tane duré, Cristu hã si'uihâ na sipisutu õ di, sasedoti ipire uptabi na dama 're ihâimana mono da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono si ma tô pisutu. Duréihã ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te irotizém na hã, ti'ra ma: “A hã ĩ'ra na te 're aihâimana mo. Tahawa, wa za ĩ'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

6Ãne duré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na ãma irob'ui'éré amo hã, Cristuhu ãma: “A hã sasedoti norĩ, dama 're ihâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Mequizédéqui hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono zéb zarina.”

7Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré hã, ma tô wawa sina Timama ma mre, mreme 'rãihâ na, za te te irobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wẽ tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marĩ hã Imama te te tãma ipisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharĩ mono da, te te sima 're wẽ u'âsi mono wa, ma tô Imama hã sima wẽ, te te pawaptob da. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono, niha na hã te te sima wẽ 'wa'âhã, te aré tô tiwaihu'u pese na hã sõ'reptu, dâ'â tõ da.

8Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherẽ, ma tô te te 're robzépata, ti'ai ãma 're morĩ ré hã. Taha zarina ma tô ãne hã si'ãma waihu'u: Ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, taha zarina te za tô te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. Ãne ma tô Zezusi hã si'ãma waihu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherẽ, Imama te te tãma iwẽzéb zarina si te te 're ab'manharĩ mono wa, ma tô sina uwaimra, uburé isimiroti te te 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da, hâiwa ãma dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

10Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô Zezusi hã pisutu, sasedoti ipire uptabi na dama 're hâimana mono da, tãma da'ãma romhuri'wa da, duréihã Mequizédéqui hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono ne, uburé ma, 're hâimana mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ipire wasu'u

11Ãne na te duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô aré ĩsima wẽ. Tane nherẽ, pire di, te aima ãma iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marĩ wa. Aima rowasu'u hâtob za'ra wa'aba wa.

12A norĩ wa'wa hã Cristu, 're isaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tô ai'ãma tironomro pese za'ra wa'wa. Ãhã wamhã, te aré oto isazei'wa norĩ ma, romnhoré'wa da, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da, ta norĩ ma hã. Tane nherẽ, te zahadu a norĩ wa'wa hã isazeté'wa ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're iwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã e aima waihu'u za'ra wa'aba ã bâ, te za apâ iwasu'u na da te aima ãma 're sahu za'ra wa'wa. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si hã 're saihuri, ina norĩ hã isai uptabi hã te te tãma 're ai waihu'u za'ra mono õ wa. Tane, a norĩ wa'aba ma, te za tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're iwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apâ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ipire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihâ na.

13Ai'uté norĩ ma, tãma waihu'u õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma iwẽ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb da hã, duré tãma iwẽ'õ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da hã. Tane te duré a norĩ wa'wa hã zahadu ãne na 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

14Iprédum norĩ si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ipire hã tãma iwaihu'u pese za'ra norĩ si te za waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ si da te 're i'manharĩ za'ra mono zé hã, duré tãma iwẽ'õ hã da te 're i'manharĩ za'ra mono õ zé hã. Uburé marĩ hã niha iwẽ zô, duré niha iwasété zô, te te 're ipibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norĩ ma si waihu'u pese wa.

Hebreu 6

1Tahawa, Cristuhu wasu'uwẽ na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihã da te aima ãma 're irowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ipire uptabi hã 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwẽ hã, aihâimana prédub sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihã da te aima ãma 're irowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hã ma tô 're iwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharĩ za'ra mono pari, ta hawi 're idasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hã.

2Duré â dawabzuri wasu'u na hã apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ta hã ma tô 're iwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norĩ hã, tinhib'rada hã da'rã nhisiwi te te 're isa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're idapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tô 're iwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwẽ na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima ãma 're irowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã. Tâibâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono za te te dama 're i'apisutu mono zéb zarina, isimirob'manharĩ pipa ãma za 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

idahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hã. Ã norĩ wasu'u mono hã ma tô 're iwaihu'u pari za'ra wa'aba mo.

3Tahawa, ã norĩ wasu'u nhipai u, wa za oto roti ipire uptabi hã wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana prédum na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina si.

4-6Ãté ni'wam norĩ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Ãté dasa ise hã taré da te 're itẽ'ẽ za'ra mono ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã duré tẽ'ẽ za'ra, ta norĩ hã. Ãté 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, te za duré ta norĩ hã dame 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã te za duré ãté waihu'u za'ra, isei uptabi hã, si'uihâ na. Ãté te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzé hã isiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, ãma 're ihâimana wẽ za'ra mono da hã. Ãté ta norĩ hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te duré waihu'u pari za'ra nherẽ, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ hã. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da, da te dasiwi sasõmri wa, da te dasiwi iwẽ'õ pese za'ra ne, te za duré ta norĩ hã siwi wẽ'õ pese za'ra oto, Cristu hã. Taha zarina, te za duré Cristuhu ãma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norĩ hã.

7Ãne wa za oto ti'ai wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ti'a hã wẽ wamhã, tã hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, itede'wa norĩ ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono õ wa, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ti'ai wẽ na hã. Ãne wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã tãma pisutu, ti'ai wẽ ma hã.

8Tazahã, ro'wa si duré wab'ru zama, ãma 're poto za'ra mono wamhã, marĩ dai õ di, ti'a hã. Tahawa, ãté te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese. Ãne wamhã, unhama ro'o na te za uprosi, ti'a hã. Ãne 're idahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne na te aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'aba nherẽ, ai'ãma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Sena na wa tô oto ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marĩ iwẽ si 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina.

10'Re ihâimana u'âsi mono hã taré te te dama 're aropisutu mono õ di. I'uwaibaba si te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ, te te dawi ãma 're a'upai mono ãna. Tahawa, tãma 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're po're si'âri waihu'u mono õ di za. Isib'a'uwẽ norĩ hã tãma 're ipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tãma 're isawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma po're si'âri waihu'u õ di za. Te za tô ãma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norĩ ãma hã.

11Wa tô ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, tô õhõ na si 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'rãsutu u, iwẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

12Aiwa'a ãna õhõ ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã siptete sina, Cristu te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ uptabi hã tãma sõmri za'ra, te te tãma iropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norĩ, 're ihâimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

'Re ihâimana u'âsi mono hã sena na te te dama iropisutuzé wasu'u

13Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tãma ropisutu, ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma isisi pire hã tãma 're hâimana mono õ wa, tinhisi na te te tãma iropisutu da hã.

14Ãne ma tô Abra'ãhã ma ropisutu: “Iwẽ uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidâpâsi, ahâ uptabi na te za 're hâimana za'ra.” Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã si'uihâ na tãma ropisutu, Abra'ãhã ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tawamhã Abra'ã hã wahub ahâ na te sô 're simipari, simi'ẽ na. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ãma tãma uwaimra oto, te te tãma iropisutuzém na hã.

16Tane nherẽ, wa norĩ hã marĩ pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, dama ipire norĩ nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te ãma 're wazaze za'ra mono da, duré da te ãma 're wawawã za'ra mono tõ da.

17Tane hã ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhisi pire na tãma ãma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ norĩ ma hã, tinhimirosa'rata na tô sena te te ãma 're isaprĩ mono õ na, ta norĩ hã te te ãma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zéb zarina, iwẽ hã za te te sima 're iwaibui mono norĩ hã.

18'Re ihâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese waihu'u õ di. Tahawa, te te dama iropisutuzé hã te te ãma saprĩ waihu'u õ di. Tinhisi pire na te te dama iropisutuzém na hã te te ãma saprĩ waihu'u õ di duré. Tahawa, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'ãma 're sisaprĩ za'ra mono da, itẽme 're iwasisa'rei mono norĩ hã wa za oto wato sina 're wahâimana za'ra, iwẽ uptabi zô wasina 're iwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutu za'ra zé hã.

19Uba're tétézé hã âi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tõ da. Tane duré, iwẽ uptabi zô wasina 're iwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za ãma 're wanomro, wapẽ'ẽ na wa te ãma 're wawã za'ra mono ãna. Zezusi hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono hã sô 're iwanhimipari za'ra mono hã ma tô ãzé 'ri para u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa u, hâiwa ãma hã. Zazahâ ihâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tô ãzé, 'ri 're wa'wa iwẽ uptabi u, 'Re ihâimana u'âsi mono, dazô 're isãmra mono zéb u hã.

20Zezusi hã wa'udâna ma tô tamomo ãzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ipire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

romhuri'wa na. Duréihã Mequizédéqui hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

Hebreu 7

Mequizédéquihi wasu'u

1Ta hã Mequizédéqui hã Salẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma danhib'apito, ma tô dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ihâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihã Abra'ã norĩ hã, danhib'apito norĩ, maparane si'uiwa na te te ãma ai'uté za'ra pari, apâ si'aba'réi ré, ma tô sõpẽtẽ Mequizédéqui hã, Abra'ã hã. Tahawa, ma tô mreme pire na Mequizédéqui hã ãma mre, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, marĩ hã iwẽ si te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã.

2Tawamhã Abra'ã norĩ hã te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te i'wasari hã ma tô Abra'ã hã tinhiptõmo hi za'ratazém hawimhã misi waze, te te ipo hã. Taha parimhã, ma tô misi tãma tisõ, Mequizédéquihi ma. Mequizédéquihi nhisi hã: “Danhib'apito, sena na si da'madâ'â'wa” te wasu'u. Duré iwaptẽrẽzéb amo hã “Salẽ ãma danhib'apito”, iwaptẽrẽzéb amo hã. Salẽ hã “rowẽ” te wasu'u. Taha zarina, Salẽ ãma danhib'apito na iwaptẽrẽzé hã, “Danhib'apito, dama rowẽ nhomri'wa” te wasu'u.

3Taha mama nhisi ui'éré hã hâimana õ di, ibaihâ na hã, ina nhisi me. Ihi'rata norĩ nhisi ui'éré zama, hâimana õ di duré. Iwaptã'ãzém na ãma irob'ui'éré hã hâimana õ di duré, idâ'âzém na irob'ui'éré na zama. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'ãma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

4Mequizédéqui hã dama pire uptabi di. Ma'ãpé ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã wahi'rata uptabi hã ma tô danhibro hã Mequizédéquihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hã. Te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apâ siré i'wasari hã tinhiptõmo hi za'ratazém hawi ma te misi po'o. Taha pari, ma tô, tô misi tãma tisõ, Mequizédéquihi ma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Levita norĩ hã sasedoti na dama 're ihâimana za'ra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, te za danhibro hã te te dawi 're waibu, tisiré a'uwẽ norĩ wi, tô Izaraéu nhihudu norĩ wi. Danhibro hã danhiptõmo hi mono bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tãma 're sõmri za'ra, levita norĩ ma hã. Abra'ãhã nhihudu si, siré 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're sõmri za'ra, levita norĩ ma hã.

6Tawamhã Mequizédéqui hã Levihi nhihudu, 're hâimana mono õ nherẽ, ma tô Abra'ã hã danhibro hã tãma tisõ. Tinhiptõmo hi mono bâ te te po'o mono pari, ma tô misi tãma tisõ. Tawamhã Mequizédéqui hã mreme pire na ma tô ãma mre, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwẽ uptabi hã te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. Taha ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, duréihã.

7'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ hã te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hã da'ãma mreme wamhã, ta hã pire na dama 're ihâimana mono. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Tahawa, wa za ãne na ãma waihu'u za'ra ni, Mequizédéqui hã Abra'ãhã ma, pire na 're ihâimana mono zém na hã.

8Levita norĩ hã, sasedoti na da'ãma romhuri'wa norĩ hã te za tô te te dawi 're waibu danhibro hã, danhoprubzé da te tãma 're ipo'o za'ra mono hã. Tane nherẽ, te za uburé ta norĩ hã 're dâ'â za'ra, levita norĩ hã. Mequizédéquihi si, dâ'â ãna wama 're ihâimana mono ne, te wama 're hâimana sasedoti na hã, idâ'âzém na ãma irob'ui'éré hã ãma hâimana õ wa, ibaihâ na hã.

9-10Levi hã uburé sasedoti norĩ hi'rada te 're hâimana, uburé da'ãma romhuri'wa norĩ hi'rada, duré danhoprubzé te te dawi 're iwaibui mono norĩ hi'rada. Mequizédéqui hã Abra'ã te te sõpẽtẽ wamhã, Levi hã zahadu poto õ di. Tane nherẽ, te taha wamhã Abra'ãhã hâiba 're tihâiba, tihi'rata hâiba 'remhã. Tahawa, Abra'ã hã danhibro, Mequizédéquihi ma te te po'o wamhã, taha nhipai u ma duré Levi hã tãma po'o, Abra'ãhã hâiba 're, hâimana wa. Tawamhã Mequizédéqui hã Levihi ma zama pire na 're ihâimana mono zé, te wasu'u, ã hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're dahâimana wẽ za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhã, ma tô duré sasedoti norĩ te te da'ãma 're iromhuri za'ra mono zéb da hã, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norĩ hã levita norĩ tinhimiromhuri na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri, dawasédé hã taha zarina te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa aré. Tane nherẽ, ta norĩ hã tinhimiromhuri na te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Tahawa, sasedoti ihâiba amo hã levita norĩ nhibrob're isébré hã te oto dama 're hâimana, Levihi nhihudu na 're hâimana mono õ nherẽ, duré Arãhã nhihudu na hã 're hâimana mono õ nherẽ. Mequizédéqui hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono ne, te ta hã dama pire uptabi na 're hâimana oto.

12Duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã tinhimiromhuri na te te tãma ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norĩ nhibrob're sasedoti ihâiba amo hã ma tô duré ãzé. Sébré wamhã, ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiroti té hã isu dama tisõ, sasedoti norĩ hâimanazém na isimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré nhowa're're.

13Ta hã sasedoti ihâiba amo hã danhowa're're isébré té hã, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hã Levihi nhihudu na hã 're hâimana mono õ di. Izaraéu 'ra hâiba amo nhihudu te 're hâimana. Niwamhã ni'wa hã isiré Izaraéu 'ra hâiba amo nhihudu hã sasedoti na dama 're hâimana mono õ di, isine da hã. Mare uptabi di.

14Wanhib'apito hã Zudaha nhihudu, te 're hâimana. Ãne hã dama waihu'u pese uptabi di, iwasu'u na hã. Mozési hã, Zudaha nhihudu norĩ ãma te te dama ãma rowasu'u õ di, sasedoti na te te da'ãma 're i'mairomhuri mono da hã.

Sasedoti ihâiba amo Mequizédéquihi ne, dama 're ihâimana mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ãhã wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di oto. E marĩ wa. Sasedoti ihâiba amo hã oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Mequizédéqui hã sasedoti na dama 're ihâimana mono ne, 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri uptabi 'wa da hã oto.

16'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, ma tô levita norĩ si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhã Wanhib'apito hã Levihi nhihudu 're hâimana mono wa, ma tô ãzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hã Levihi nhihudu 're hâimana mono õ di. E marĩ zarina, ma te bété tawamhã ãzé. Ta hã si'utõrĩ waihu'u õ wa, ma tô ãzé, sasedoti na dama 're hâimana u'âsi mono da. Nimahã na hã si'utõrĩ waihu'u õ di za tô, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa.

17Duréihã, ma tô ni'wa hã ibaihâ na ãma rob'ui'éré iwasu'u na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, ti'ra ma te te irotizém na hã, ãne: “A hã, sasedoti norĩ, dama 're ihâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Mequizédéqui hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono ne.”

18-19Ãne wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré hã pire na dama 're hâimana mono õ di oto. E marĩ wa. Marĩ dai õ wa oto, te te ãma 're ida'anho'reptui mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, dawasédé hã te te oto da'ãma 're i'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, duré taha zarina te te 're ida'awẽsãmri mono da hã. Tahawa, aimawi hã iwẽ uptabi hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wama pisutu za'ra oto, sô 're iwanhimipari za'ra mono zéb da hã: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hâimana. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wa za itẽme 're wasihutu wapẽ'ẽ 'remhã 'râwi, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã.

20-21Duréihã sasedoti norĩ hã da'ãma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhã, tinhisi na mreme pire na te te tãma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tazahã, Zezusi hã dama sisasedoti da, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono te te oto pisutu wamhã, mreme pire na ma tô tãma ropisutu, ãne: “Wa hã Danhib'apito uptabi, ĩmreme ipire na wa za oto aima ropisutu, ãne: ‘A hã sasedoti na te za dama 're aihâimana u'âsi mo. Niwamhã te dawi aiwazere õ di za, ta hawimhã.’ Ãne wa aima ropisutu. Ĩnhimiropisutu na te aima ãma isaprĩ da hã, mare uptabi di za.”

22Ãne na Zezusihi ma, timreme ipire na te te tãma ropisutu wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té iwẽ uptabi hã te wasu'u. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzém nhipai u iwẽ uptabi hã, te wasu'u.

23Duréihã sasedoti norĩ hã ahâ uptabi na ma tô sisõwa're're te te da'ãma 're romhuri za'ra, 're si'utõrĩ mono sidâpâsi.

24Tazahã, Zezusi hã nimahã na tidâ'â na te te sahu õ di za. Õne u'â te za 're hâimana u'âsi. Tahawa, sasedoti na te za tô dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu'u ãna ni'wai ma.

25Tahawa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hã, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'râwi dapẽ'ẽ 're itẽme 're idasihutu mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono u. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hã oto.

26Tahawa, te oto õhõ si sasedoti ipire uptabi na hã wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'ãma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorĩ wẽ uptabi. Õhõ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wẽsãmri, marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono õ wa. Tahawa, iwasédé hã sena na da te ãma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, ti'ai ãma dawasété na 're idanomro mono norĩ nhiti 're sãmra mono da oto, hâiwa ãma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da.

27Duréihã sasedoti norĩ 're ihâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, Zezusi hã. Ta norĩ hã awẽ sidâpâsi te za tinhoprubzé hã si'udâna te te tãma 're sõmri 'rata za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono ma, tiwasété parizéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taha pari, te za duré da'udâna zama danhoprubzé hã te te tãma 're sõmri za'ra, dawasédé te te dama ãma 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hã sasedoti na te te wa'ãma 're iromhuri za'ra mono zé hã. Niwa marĩ te te 'manharĩ wasété waihu'u õ wa, awẽ sidâpâsi si'udâna tinhoprubzé hã te te tãma 're anhomri mono õ di, Timama ma hã. Misi haré ma tô tinhoprubzém na hã tãma sisõ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihâiba zawi ãna tãma sisõmri wamhã, õhõ haré dawasédé hã te te oto dama ãma 're i'apari mono zéb da hã.

28Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, ma tô sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'uware na 're dahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô ãne da hã te te 're da'apisutu. Tane nherẽ, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marĩ hã Imama te te tãma 're i'apisutu mono zéb zarina, te te tãma ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

Hebreu 8

Sasedoti ipire uptabi na Zezusi hã wama 're ihâimana mono zé wasu'u

1Ãhã na te aima ãma irowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra, ipire hã. Sasedoti ipire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Ãhã wasu'u si, ipire uptabi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zém nhimire niwĩ, te pire uptabi na 're sãmra u'âsi hâiwa ãma, iwẽ uptabi nhimire niwĩ.

2Taha si te sasedoti ipire uptabi na te te 're romhuri, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma iwẽ uptabi 're, hâiwa ãma. Hâiwa ãma 'ri hã ni'wa te te 'ri õ di. Tô õhõ si ma tô iwa 're isãmra mono zéb da hã si'uihâ na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

3'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi norĩ hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ãma 're iwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da'upana te te tãma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're i'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tãma sihâiba nho, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, sasedoti ipire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto.

4Cristu hã ti'ai ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marĩ wa. Sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, iwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, zudeu norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarina.

5Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ihâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ hã ãma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa hã te 're hâimana, sasedoti norĩ hã i're te te da'ãma 're iromhuri za'ra mono zé hã. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa awã ne, te ta hã 're hâimana, aiwab uptabi õ nherẽ. Hâiwa ãma isõrõwa si, iwẽ uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhâ 'manharĩ na 'ri hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te 'manharĩ õ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãne hã tãma pisutu: “Ẽtẽ 'rãihâ na asãmra ré, romhâ 'manharĩ na 'ri 'manharĩ da, te aima ipisutuzéb uwaibaba si, te za i'manha.” Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, Mozésihi ma hã.

6Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô oto tãma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'ãma tãma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norĩ te te da'ãma 're iromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te wa'ãma 're i'ab'madâ'â mono hã. Wẽ uptabi di ta hã, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ iwẽ uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wẽ uptabi na dama 're hâimana, te te dama iropisutuzép té hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzéb 'rada hã wẽ uptabi 'wa'âhã, te aré tô õhõ si dama 're hâimana u'âsi. Duré te te dama iropisutuzép té hã, ãhã wamhã, te te aré duré dama pisutu õ di.

8Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama iropisutuzéb 'rada hã ma tô 'râwi siwi wẽ'õ. Ãne na ma tô dama ãma rowasu'u, duréihã: “Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izaraéu nhihudu norĩ ma, wa za ĩnhimiroti té hã tãma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norĩ ma zama.

9Ta norĩ hi'rata norĩ ma, te iropisutu 'rata ne, 're hâimana mono õ di za, te dama iropisutuzép té hã. Ihi'rata norĩ hã Ezitu hawi te simroi mono wamhã, te tãma iropisutu za'ra zé wa'rãmi, ĩnhimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Tahawa, wa tô ta norĩ wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihâ na 're hâimana za'ra mono da oto, wẽ te bâ.

10Tane nherẽ, nimahã bâtâ na wa za te dama iropisutuzép té hã tãma pisutu za'ra Izaraéu nhihudu norĩ ma hã, duréihã te dama iropisutuzém nhowa're're. Ã hã, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te dama iropisutuzé hã. Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã ipẽ'ẽ 're te tãma 're anhomri, iré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Ta norĩ nhib'apito, wa za oto tãma 're ĩhâimana za'ra. Tawamhã ĩnhib'a'uwẽ na si te za tô ta norĩ hã ĩma 're hâimana za'ra.

11Wa hã Danhib'apito uptabi hã, ĩnhib'a'uwẽ norĩ te te 're ĩwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za oto ta norĩ hã. Duré isisãnawã norĩ te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za. Si'uihâ na te za ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã tipẽ'ẽ na te te 're ĩwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're ihâimana za'ra mono norĩ zama.

12Iwasété za'ra hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Duré marĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã ãma 're ĩsipo're pu'u mono õ di za duré.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutu 'rata nhowa're're, te te dama iropisutuzép té hã te te dama pisutu wamhã, marĩ dai õ di oto, isimiropisutu 'rada hã. Tahawa, te za oto ai'utõ, marĩ i'ratare hã 're isi'utõrĩ pese za'ra mono ne.

Hebreu 9

Romhâ 'manharĩ na 'ri wasu'u

1'Re ihâimana u'âsi mono hã duréihã tinhimiropisutu 'rada hã te te dama sõmri wamhã, ma tô dama pisutu za'ra, ãma 're idawata za'ra mono zéb da hã. 'Re dazâmorĩ mono ré, danhimizahâri sidâpâsi, romhâ 'manharĩ na 'ri hã da te dasiwi isimizusi mono zéb da hã, ma tô duré dama pisutu, ãma 're idawata za'ra mono zéb da hã, duré iwa 're isãmra mono zéb da zama.

2Duréihã romhâ 'manharĩ na 'ri hã danhimizahâri sidâpâsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're isimizusi mono hã maparane te 'ri 're wa'wa hã 're hâimana zahuré. 'Ri 're wa'wa imorĩ'rata ãma, te rob'uiwẽzé sima'warazé hã 're sa. Wedeza hã te duré iwa 're sa, i'u'ẽtẽ wapu 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwa da te 're isa'ra mono zéb da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hã iwẽ uptabi na isisi hã.

3Duré zazahâ ihâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarã niwĩ, 're ihâimana mono hã maparane ãma 'ri 're wa'wa hâiba amo nhisi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te, danhipai u iwẽ uptabi hã, iwa 're isãmra mono zém na taha nhisi hã.

4Tame te ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na wedeza ne hã 're sa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hã. Wedehâ're hã te duré 'ri para 're sa. Wedehâ're mana wawimhã, oru 'manharĩ. Duréihã rob'ui'éré na 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzém na, wedehâ're nhisi hã. Wedehâ're 're, te oru 'manharĩ hã simhi ne hã 're sa, mana na dasa nhisi hã i're 're isa'wari mono hã. Arãhã nhiwedehu zama te duré wedehâ're wa 're sa'wari, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na isuire 're iwairébé mono hã. Rob'ui'éré hã te duré iwa 're sa'wari

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwẽ norĩ ma iropisutuzém na rob'ui'éré hã, ẽtẽ tõmo baihâ na.

5Wedehâ're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharĩ hã ropoto hâiba hã isaripi ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, tame 're isãmra mono zé, te ta norĩ hã wasu'u zahuré. Wedehâ're nhisiwi, te ta norĩ hã duré 're papo zahuré. Wedehâ're nhitobzé nhisi hã 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're i'apari mono zém na isisi hã. Ãne duréihã romhâ 'manharĩ na 'ri wasu'u hã. Tane nherẽ, ãhã na hã te ãma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba õ di za. Suru na wa tô ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

6Ãne ma tô danhimizahâri mono sidâpâsi 'ri paramhã marĩ hã sipu'u pese na iwa da te 're sa'ra. Tawamhã sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã awẽ sidâpâsi ma tô 're sisisi, 'ri 're wa'wa imorĩ'rata u hã, tame iwa tinhimiromhuri mono bâ marĩ na te te 're romhuri za'ra mono da.

7Tane nherẽ, sasedoti norĩ nhib'apito, tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi si ma tô maparane ãma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re ihâimana u'âsi mono te hã, danhipai u iwẽ uptabi hã iwa 're isãmra mono zéb u hã. Wahub sidâpâsi ma tô misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhã, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasédé za te te ãma dama 're ipari mono zéb ré, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te tãma 're sõmri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, dawasédé da te 're i'manharĩ za'ra mono zé, za te te dama ãma 're ipari mono zéb da hã.

8E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra ãne hã, duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're iromhuri za'ra mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ãne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhâ 'manharĩ na 'ri ãma hã, 'ri 're wa'wa imorĩ'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te 're isimroi mono zé hã, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hã 'ridawa sitom haré zahadu dawi 're sa. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwa 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isãmra mono zéb u hã, zahadu itẽme 're danhisisi waihu'u mono õ di. Ãhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra.

9E marĩ te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa imorĩ'rata ãma danhimizama iwa da te 're izata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tãma 're isõmri za'ra mono zém na, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're idanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'râwi 're idasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihâ na hã. Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma danhoprubzé hã, ãma 're dawata za'ra mono da, da te tãma 're isõmri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're idanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 're idasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono zé hã. Ãne, wa te oto ãma 're iwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ipire wasu'u na hã.

10'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're isõmri za'ra mono zé hã dapẽ'ẽ 're, da te dasima 're irosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hã marĩ, da te 're ihuri mono zém na roti te wasu'u. Duré marĩ wa'u, da te 're i'âhuri mono zém na rowasu'u zama hã te wasu'u. Duré 're dasihâiba wasété za'ra mono tõ da, 're idasi'upsõi pese za'ra mono zém na zama roti hã te wasu'u. Ã norĩ na roti hã taré sõ'awi dahâiba na roti, ma tô dama 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're idanomro mono zép té hã, te te dama ipisutuzép téb ãma, ma tô oto dawi ai'utõ, ã norĩ na roti 'rada hã.

11Cristu hã ma tô oto sisasedoti tô, sasedoti ipire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're idanomro mono zép té hã iwẽ uptabi hã te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhã hâiwa ãma 'ri hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwa 're isãmra mono zéb u, ma tô oto ãzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi i'ri õ u, ropoto wazari ti'ai ãma 're isa mono õ u. Ti'ai ãma romhâ 'manharĩ na 'ri nhipai u, wẽ uptabi di 'ri, hâiwa ãma hã. Pire uptabi na te ta hã 're sab u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã Cristu hã hâiwa ãma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tô wanhowab za'ra hã ãzé, 'ri 're wa'wa iwẽ uptabi u, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwa 're isãmra mono zéb u hã. Tamomo itẽme sébré wamhã, e pone'ẽrebâi waprui ré ma tô ãzé. Duré e powawẽ 'ra waprui ré zama, ma tô ãzé, te te tãma isõmri da ré, duréihã sasedoti norĩ te te tãma 're isõmri za'ra mono ne ré. Mare di. Tiwaprui ré si ma tô itẽme ãzé Timama u hã, te te tãma sõmri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré.

13Sasedoti norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, te za pone'ẽrebâi wapru hã suru na dahâiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhã, powawẽ iba'õmo wapru hã, marĩ na dahâiba mana wawip si 're dasihâiba wasété za'ra mono wa, apâ te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da hã, taha zarina pibu pese na 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhã, powawẽ 'ra sipi'õ hã da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hã 're isi'ru'a za'ra mono hã te za duré ta norĩ hã te te dahâiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da, duré taha na hã.

14Ãne hã duréihã danhimizama wapru na dahâiba mana wawi marĩ na 're idasihâiba wasété za'ra mono parizéb da hã, wẽ nherẽ, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasété parizéb da hã oto. E marĩ wa. Taha si wasété ãna 're hâimana u'âsi mono wa. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani waihu'u pese zarina ma tô wazada sisõmri za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wazada za'ra dâ'â da, tiwapru na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapẽ'ẽ 're wadâ'â u'âsi ne 're iwanomro mono zéb zarina, wawasété si wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'râwi 're iwasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono zé hã te te oto wama 're apari mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawẽ na wahâimanazém na wa te oto 're upa za'ra mono ãna.

'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tahawa, te oto Cristuhu si te te da'ãma 're ab'madâ'â, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã. Tidâ'âzém na ma tô da'awa'â Cristu hã, dawaséte na 're idanomro mono zém hawi te te oto 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzéb 'rada hã dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're i'apisutu mono norĩ hã te te sima 're awaibu, iwẽ uptabi na te te tãma 're i'aropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da iré, ta norĩ hã.

16-17Ni'wa hã dâ'â õ ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, i'uirĩ na si niha da te dasima ipo'o mono da na hã. Sisõ'a ré, te za ãne na hã ãma rob'ui'éré ibaihâ na hã, pibu pese na isibro hã i'uirĩ na da te dasima ipo'o mono zéb da hã. Tawamhã e zahadu dâ'â õ ré, te za te te sima po'o, isimi'ui'éré zarina, te te tãma iroti za'ra zéb zarina. Mare di. I'uirĩ na si te za tô ta norĩ hã isibro hã te te sima po'o, idâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzé hã.

18Duréihã sasedoti norĩ hã danhimizama te te 're isimroi mono wapru na te te da'ãma 're romhuri za'ra mono õ 'wa'âhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzéb 'rada hã pire na aré dama 're hâimana mono õ di. Taré te aré dama 're hâimana.

19Duréihã Mozési hã imorĩ'rata na ma tô uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tô powawẽ wapru hã â na waza. Pone'ẽrebâi wapru zama hã ma tô duré waza. Tawamhã wesuirã suiro panhipti hã ma tô sada si'ẽ za'ra. Taha pari, simisutu ma tô pone'ẽrebâ zéré na te te awasisi, da te iséré pré na. Tawamhã danhimizama wapru na ma tô ãma di'i, â wazari powawẽ wapru na hã. Tawamhã ibaihâ nhisiwi ma tô wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tô duré te te sãsã'ã, te te ãma da'ahâiba di'i mono da, danhimizama wapru na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tawamhã Mozési hã ãne na te duré dama roti: “Ã danhimizama wapru hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima iropisutu za'ra wa'aba zé hã, pire na oto aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono da hã, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Tahawa, te te aima ãma iroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

21Tawamhã romhâ 'manharĩ na 'ri nhisiwib zama, ma tô duré wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da. Uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're isimasa mono nhisiwib zama ma tô duré sãsã'ã, te te ãma adi'i mono da.

22Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, ma tô danhimizama wapru na marĩ hã da te ãma 're di'i za'ra, 'ri para 're isimasa mono hã, wasété ãna 're simasa mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tô duré ãma 're dasihâiba di'i za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dahâiba wasété ãna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, iwapru hã tiwi 're isisa'wari za'ra mono na si, te za ãma 're dasihâiba wẽ za'ra dahâiba mana wawip si, marĩ na 're dasihâiba wasété za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada isisõmrizé wasu'u

23Ã norĩ hã ti'ai ãma romhâ 'manharĩ na 'ri hã, duré uburé marĩ hã iwa 're isimasa mono hã, hâiwa ãma 're ihâimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, aiwab uptabi õ di, marĩ ipire da, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, 'ri hã ti'ai ãma hã, duré uburé iwa 're iropsimasa mono hã. Ta hã ma tô sasedoti norĩ hã danhimizama wapru na te te 're di'i za'ra, taha zarina si 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasété ãna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, hâiwa ãma marĩ hã sena 're ihâimana za'ra mono hã iwẽ na si, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tô iwẽ uptabi hã sada dârâ.

24Ãhã wa, Cristu hã dâ'â pari oto duré hâiwa'utu wamhã, ti'ai ãma danhib'rata na da te 're i'ri za'ra mono 'remhã, sébré õ di, 'Re ihâimana u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono iwa 're isãmra mono zéb u hã. E marĩ wa. Ta hã ti'ai ãma 'ri hã, hâiwa ãma 'ri i'uptabi ne si 're hâimana mono wa, duré i'uptabi õ wa. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwa 're isãmra mono zéb u si ma tô ãzé Cristu hã, tame te te oto wa'ãma 're romhuri u'âsi mono da, Timama nho'a.

25'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi hã ma tô duréihã siwaprosi itẽme 're zasi, 'Re ihâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa iwẽ uptabi u hã, sasedoti ipire uptabi hã. Duré wahub sidâpâsi ma tô misi haré itẽmemhã 're zasi, danhimizama wapru hã te te tãma 're sõmri mono da, da'udâna. Tane nherẽ, Cristu hã wahub sidâpâsi hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwa 're isãmra mono zéb u hã, itẽme 're zasi u'âsi mono õ di. Misi haré ma tô itẽmemhã ãzé, Timama u hã, õhõ haré dazada sisõmri wa, Timama ma hã.

26Cristu hã wahub sidâpâsi 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dazada 're sisõmri u'âsi mono 'wa'âhã, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'âsi. Tawamhã robzépata za'ẽtẽ na te aré tô te te 're robzépata u'âsi. Tane nherẽ, za rob'rãsutu u irob'umhutuzéb u si ma tô misi haré tãma sisõ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hã te te dama 're apari mono da oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

27Misi haré te za aihĩni 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã niwapsi da'awaihu'u, dawẽ na duré dawasété na zama, taha zarina te te oto dama 're arowairébé mono da hã.

28Tane ma tô duré Cristu hã misi haré dazada dârâ, dawasédé hã da'ahâ na te te oto dama ãma 're i'apari mono zéb da hã. Tawamhã niwa ti'ai u apâ wei morĩ zahu wamhã, ta hã oto dazada dâ'â da hã, wei morĩ õ di za, taha zarina dawasédé hã te te duré dama 're apari mono da hã. Ãne hã mare di za. Sô 're isimipari za'ra mono norĩ si, te te oto isõ'reptui pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hã, ta norĩ zô si.

Hebreu 10

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma irob'ui'éré zarina, iwẽ hã oto wama 're ihâimana za'ra mono zém na wa te ãma 're waihu'u uptabi za'ra mono õ di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're simroi u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, da te 're sahâri za'ra mono ãna. Tane nherẽ, danhimizama da te tãma 're isimroi mono zé hã sib'uware di, dawasédé hã tô sena te te dama 're i'apari mono da hã, ãma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapẽ'ẽ na 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idanomro mono norĩ ma hã. Dapẽ'ẽ 're, rowẽ na 're idahâimana za'ra mono zéb da hã, sib'uware di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're isimroi mono zé hã.

2'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono norĩ hã danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're isimroi mono zém na, õhõ haré dawasédé hã te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhã, taha zarina 'râwi 're dasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono õ di aré, dawasété na hã. Taha zarina te aré oto danhimizama pãrĩ hã da te 're sahâri za'ra.

3-4Tane nherẽ, powawẽ iba'õmo wapru hã duré pone'ẽrebâi wapru hã dawasédé hã te te dama 're pari uptabi za'ra mono õ di. Taré te za danhimizama hã wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te 're isimroi mono zéb zarina, ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasété na 're dahâimana za'ra mono wa.

5Tahawa, Cristu hã ti'ai u wei imorĩzéb u, ma tô Timama ma tinha, ãne: “Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hã asina sô 're asimipari mono õ di. Tane nherẽ, ĩhâiba hã ma tô ĩma isõ, da'upana ĩsina aima ĩnhoprubzéb da hã.

6Danhimizama hã dawasété parizéb da, wahuré da te aima 're izata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono õ di. Duré dawasété parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're isõmri za'ra mono na zama hã, asima 're rowẽ mono õ di.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ãne te duré tãma tinha, Timama ma hã: “'Re ihâimana u'âsi mono, wa hã wa wei ãwa mo ti'ai u, ĩma ipisutuzéb zarina, te oto ĩsina uwaimrami da aima, ibaihâ na ĩwasu'u na duréihã da te ĩ'ãma irob'ui'éré za'ra zéb zarina.”

8Ãne ma tô Cristu hã imorĩ'rata na Timama ma rowasu'u, tô: “Danhimizama dawasété parizéb da, da te aima 're izata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're idanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono õ di a hã. Duré taha na a hã asima ãma 're rowẽ mono õ di.” Ãne na ma tô Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã isimiroti 'rata na te te ãma irob'ui'éré zarina, ãne hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ.

9Taha pari, ma tô duré Timama ma siwasu'u, ãne: “Ãhãta wa hã wa tô wei mo ti'ai u, ĩma ipisutuzéb zarina, te oto ĩsina aima ãma uwaimrami da.” Ãne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u, duréihã dawasété parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idanhoprub za'ra mono zé hã te te oto dawi sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tãma sõprub da oto, taha na si dawasédé hã te te dama ãma 're apari mono da.

10Zezu Cristu hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutuzéb zarina, tihâiba na tãma isõprum na te te ãma tãma uwaimrami wa, ma tô te te 're wa'a'upsõ wawasété wa, tãma 're wanomro wẽ mono da oto. Misi haré ma tô tãma sisõ, dazada dâ'â da, tô õhõ na si dawasédé hã te te oto dama ãma 're apari mono da.

11Sasedoti norĩ hã awẽ sidâpâsi te te da'ãma 're romhuri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa ãma. Danhimizama na 're idanhoprub za'ra mono zé hã te ahâ uptabi na te te tãma 're sõmri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, tô õhõ si. Tane nherẽ, ã norĩ hã danhimizama na 're idanhoprub za'ra mono zém na hã, dawasédé hã te te dama ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di.

12Cristuhu si, ma tô misi haré tihâiba hã tãma tisõ, dazada dâ'â da, õhõ na si dawasédé hã te te dama ãma 're apari mono da. Taha pari, te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra, pire uptabi na isiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Tame te oto Cristu hã sô 're simipari u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norĩ nhiptetezé hã te te tiwi i'uprosi za'ra zéb zô hã, tãma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norĩ hã.

14Misi haré 'Re ihâimana u'âsi mono ma, dazada sisõmri wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaibu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si oto ãma 're danomro mono da.

15'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. Ãne te te wama ãma iwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

16“Nimahã bâtâ na wa za, te dama iropisutuzép té hã dama pisutu, duréihã te dama iropisutuzém nhowa're're. Ãne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te oto dama iropisutuzém na hã. Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã dapẽ'ẽ 're te dama 're anhomri, iré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ĩmreme hã.”

17Ãne ma tô duré iwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra: “Dawasété na 're ĩsipo're pu'u mono õ di za oto, marĩ, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

18Ãhã wamhã, dawasédé hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te oto dama 're i'apari mono zéb da hã, marĩ dai õ di oto, danhimizama na tãma 're idanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da. Ta hã tâibâ oto, marĩ dai õ wa.

'Re ihâimana u'âsi mono u, 'râwi dapẽ'ẽ na 're idasihutu mono zé wasu'u

19Ĩsisãnawã norĩ, Zezusihi wapru hã tiwi ipu'uzém na wazada idâ'âzéb zarina, wa za oto wasina wapahi ãna 'Re ihâimana u'âsi mono u hã 're wasihutu 'râwi wapẽ'ẽ na, robzei u'âsi tãma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're isisisi mono ne, wa za oto wa norĩ hã 'râwi itẽme 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono ãna, tãma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahâ ihâpa hã te dawi 're hâsipra u'âsi, itẽme 're danhisisi tõ mono da. Tane nherẽ, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahâ ihâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, itẽme 're idanhisisi mono ne, wapẽ'ẽ na itẽme 're wasihutu mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na ime 're wanomro u'âsi mono da oto.

21Sasedoti ipire uptabi na hã te oto duré wama 're hâimana za'ra. Taha si te oto tãma hã duré umnhasi na uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madâ'â, pire uptabi na.

22Wawasété na 're wanomro mono wa, wapẽ'ẽ na 'râwi 're iwasisãmri za'ra mono na, 're iwasiwẽ'õ za'ra mono zé hã ma tô Cristu tiwapru na hã te te wama 're apari, duréihã sasedoti norĩ hã te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da, danhimizama wapru na suru na te te ãma 're idahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norĩ hã 're sihâiba wasété za'ra mono ãna, 'Re ihâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're isihâiba upsõi pese za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wahâiba upsõi pese ne tãma 're wahâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si. Tahawa, wa za oto wapẽ'ẽ na 'râwi itẽme 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã, õhõ si wa te oto wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina.

23'Re ihâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're i'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono da hã. Tahawa, wanhiptete sina wa za iwẽ uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wama iropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono ãna, sena na za wama 're ihâimana za'ra mono na wa te dama 're iwasu'u za'ra mono zéb zarina.

24Wa za duré wasi'ãma hã 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marĩ na 're iwasipawaptob za'ra mono zéb da na, duré taha zarina 're iwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da na, duré marĩ wẽ na wa te wasima ãma 're iwa'rãmi wẽ za'ra mono zém na da zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Ni'wam norĩ hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'õtõ mono nherẽ, ma tô ta norĩ hã oto rosahâri pese za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã wasiré 're iwasi'rã'õtõ mono zé hã wa te wasiwi sazâri õ di za. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'õtõ u'âsi, ãma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marĩ wa. Wanhib'apito apâ we imorĩzéb u hã bâdâ hã romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

26Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ, sena na 'râwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherẽ, duré te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina, 're ihâimana wasété 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhã, marĩ hã 're 'maihâimana mono õ di, ta norĩ da hã, iwasédé te te tãma 're ipari za'ra mono zéb da hã, ta norĩ ma.

27Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono zada, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã uprosi unhama ro'o za'ẽtẽ na, te te siwi 're iwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. Tahawa, te za ta norĩ hã sina pahi na sina 're simipari za'ra oto.

28Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma irob'ui'éré hã ni'wam norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ma tô da te dasiwi 're simro, ãma 're dapẽ'ẽzé waihu'u za'ra mono ãna. Marĩ iwasédé hã ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ré, siwaptom na titõmo na i'madâ'â za'ra 'wa norĩ hã, iwasété na te te dama 're iwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norĩ hã.

29Ãne, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wẽ'õ'wa norĩ ma hã, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhã za, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're i'ruiwapari za'ra mono norĩ ma, 're iromhâimana za'ra mono zé hã za. Tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za tô ta norĩ hã hâ za'ra za'ẽtẽ, rob'rãsutuzéb ãma hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép tém na, Cristu hã dazada idâ'âzé hã taré newa, te ta norĩ hã te te ãma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norĩ hã te duré 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ãma te te 're wasété u'âsi za'ra, isimizawi uptabi ãma hã.

30Tahawa, te za tô ta norĩ hã nimahã na hã hâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'éré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na hã. Ãne na hã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto: “Wa hã ĩsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. Ĩwétési wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma hã.” Ãne duré 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré amo hã: “Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za i'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahâ za'ra, dawasété na ĩsiwaprosi te 're ida'awaihu'u mono zéb zarina.”

31Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'rata, 're irere'e mono ne, te te 're hâ za'ra mono wamhã, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã.

32Ma'ãpé, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're iwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marĩ na 're robzépata za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô asiptete sina ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

33Nimahã na hã ma tô ni'wam norĩ hã danho'a te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, ma tô 're ipawaptob za'ra wa'aba mo, ta norĩ zu, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da nherẽ.

34Dazazéb 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norĩ me aipẽ'ẽ na 're irobzépata za'ra wa'aba mo, ihâiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherẽ, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di, taha na hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma asibrom nhipai u, hâiwa ãma iwẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uptabi hã isi'utõrĩ'õ hã za aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

35Tahawa, Cristu hã aipahi ãna asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rẽme za'ra wa'aba mono õ di za. Asiptete sina te za tô ãma 're anomro u'âsi aba mo. Ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ uptabi na aima wa'âbâ za'ra wa'wa, nimahã na hã.

36Marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za tô asiptete sina, asina 're i'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da. Ãne zarina, asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô tãma 're anomro wẽ wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima iropisutu za'ra wa'aba zém na iwẽ uptabi hã oto asina i'uwaimrami za'ra wa'wa.

37Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne imreme na rob'ui'éré, Cristuhu wasu'u na hã: “Ta hã za we imorĩ hã niwamhã oto wei morĩ wamhã, sô rowaptâ'â õ di za. Romhutu na te za tô wei mo.

38Ni'wam norĩ hã te tãma 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si 're inomro wẽ mono norĩ hã, ta norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awẽsãmri, iwasédé hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ wa za oto, ta norĩ ãma hã. Ãne wa, te za rowẽ uptabi na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ĩwi 're sipizari za'ra mono wamhã, ãma 're ĩtoi waihu'u za'ra mono õ di za oto, ta norĩ ãma hã.”

39Tane nherẽ, ta norĩ ne, wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono õ di oto. Nimahã na 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono õ di, ta norĩ ne. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã niwamhã ta norĩ zu te te wa'uprosi õ di za. Taha si wa tô wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're iwa'anho'reptui mono da hã. Taha zarina te za tô wa norĩ hã wa'anho'reptu, i'rata oto 're iwahâimana u'âsi za'ra mono da hã, 'râwi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hebreu 11

'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

1E niha, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé hã. Ta hã te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina, iwẽ uptabi zô si 're iwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tô sena za te te wama ãma i'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marĩ hã watõmo na wa te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ihâimana za'ra mono na hã. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé hã, te za wama 're hâimana za'ra.

2Duréihã wahi'rata norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô te te 're awẽsãmri, ta norĩ hã.

3'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te inharĩzéb zarina, marĩ õ uptabi ré, te te i'aropoto mono na hã. Datõmo na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ na si, ma tô te te ro'apoto, watõmo na wa te oto 're i'madâ'â za'ra mono da hã. Ãne na wa tô duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina hã.

4Abéu hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô iwẽ uptabi na tãma tinhopru, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Caĩhĩ nhibzari si, te te wẽsãmri õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, Abéu hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽsã, 're imorĩ wẽ na zama. Tahawa, ma tô Abéu nhoprubzép si wẽsã. Ãne na Abéu hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihã dâ'â nherẽ, zahadu hâiba ré wama 're ihâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha ãma duré 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

5Duré Enoqui hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô hâiba ré mo, hâiwa u. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô hâiba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ré sitẽme ti'â. Tahawa, ni'wa te te waihu'u õ di ta hã, idâ'âzém na hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã ma tô ãne na rowasu'u ibaihâ na, Enoquihi wasu'u na hã: "'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa u sitẽme te te âri õ ré, ma tô Enoquihi ma 're to, 're imorĩ wẽ zéb zarina."

6Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono õ nherẽ, ta norĩ ma hã, 're toi mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, tipẽ'ẽ na 'râwi itẽme 're sihutu mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, tô sena 're ihâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zô si 're isõpré mono norĩ ma, iwẽ na za te te ta norĩ ma iwa'âbâ za'ra na, te za ta norĩ hã te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

7Nowé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ãma saze, ropipa hã za dazô iwatobrozém na 'Re ihâimana u'âsi mono hã romhâ ré te te ãma ipo're pu'uzém na, zahadu marĩ hã titõmo na te te 'madâ'â õ nherẽ, Nowé hã. Tahawa, isimiroti zarina ma tô uba're za'ẽne hã 'manha, ti'ra norĩ hã te te ãma sõ'reptu za'ra da, duré timro zama hã, duré tisani'aba norĩ zama hã te te ãma sõ'reptu za'ra da. Taha zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã siwi da'awẽ'õ pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si isimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma tiwata, ãne: "Ãhã si te 're timorĩ wẽ." Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Nowéhé ãma iwatazé wasu'u hã.

8Abra'ã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré isimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, ti'a te te tãma ipisutuzéb u morĩ da, ãma isa'ru da hã. Tawamhã tirom hawi ma tô watobro tô, ti'ai amoi u morĩ da, tamomomhã bâdâdi hã te te waihu'u õ nherẽ, za ãma imorĩzéb da hã itẽme.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi ãma 're sãmra Abra'ã hã, dasiré õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, za ãma isa'ru da hã te te tãma ipisutuzéb ãma. Ãhã wamhã, romhâ 'manharĩ na 'ri wa, te oto 're sãmra, 'ri uptabi õ wa. Izaqui norĩ hã ma tô duré romhâ 'manharĩ na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacoho me. Ta norĩ ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te iropisutu ne, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

10Abra'ã hã 'ri nho'u isi'utõrĩ'õ zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iwẽzéb zarina, te te dazô i'ri zô si hâiwa ãma. Tahawa, te te siwi wẽ'õ õ di Abra'ã hã, romhâ 'manharĩ na 'ri hã wasété wa, a'â i're 're sãmra tõ mono da hã.

11Abra'ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré i'ra hã tãma podo, si'ihi pese nherẽ, duré imro hã Sara hã préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherẽ. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutuzém na te te ãma sazei pese wa, ma tô i'ra hã tãma podo tô.

12Abra'ã hã si'ihi uptabi wa, idâ'âzéb u romhutu nherẽ, ma tô ihâiba hawi da'ahâ uptabi na hã dasina dahâ'â u'âsi, isihudu sidâpâsi. Wasi norĩ hã hâiwa na ahâ uptabi na 're isimasa mono ne, ma tô da'ahâ uptabi na hã atébré ni. Â zaihâ na supara, ahâ uptabi na 're isimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

13Ã norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dâ'â za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zé hã te te sima 're waibui mono õ di ta norĩ hã, ti'ai ãma hâiba ré 're hâimana za'ra mono ré hã. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zé hã romhâ na uptabi na za te te tãma ãma i'uwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô ãma 're to za'ra ta norĩ hã, ti'ai ãma 're nomro mono ré. Ma tô duré sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai ãma dasiré 're ihâimana uptabi za'ra mono õ na hã.

14Ãne na ta norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, daro hã aimawi itéb zô 're isõpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're irob uptabi za'ra mono na hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tirob 'rata hawi 're iwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Mare di. Ãne 'wa'âhã, ãté te aré ta norĩ hã apâ tirob 'rata u 're nomro.

16Tane nherẽ, daro iwẽ uptabi zô si ma tô ta norĩ hã sima 're sõpré, hâiwa ãma sô 're ihâimana za'ra mono zô si, iwa 're isi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi wẽ'õ za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tõ da hã. Taha zarina, ma tô oto tô 'ri nho'u hã iwẽ uptabi hã tãma 'manharĩ za'ra, iwa 're isi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, tirop téb ãma.

17-18Abra'ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô aré ti'ra hã tãma tiwĩ Izaqui hã, tãma ãma isõprubzéb da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te pibui wamhã. Taha õ ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu siro, Abra'ãhã ma hã, ãne: “Ai'ra Izaquihi hawip si, te za asihudu norĩ hã ahâ uptabi na 're hâimana za'ra, asihudu sidâpâsi te aima iropisutuzéb zarina.” Ãne na 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ropisutu nherẽ, ma tô aré Abra'ã hã ti'ra hã tiwĩ Izaqui hã, i'ra si'aibâ hã misi tãma poto nherẽ. Duré ta hawip si za isihudu norĩ hã sitébré da nherẽ, ma tô aré tãma tiwĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

19Abra'ã hã ãne ma tô sima rosa'rata: “'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ te te 're ida'ahâiwa'utu mono da hã. Tahawa, ĩ'ra hã te aré tãma iwĩrĩ hã, te te duré waihu'u pese di, apâ te te ĩma ihâiwa'utu da hã, te te ĩma iropisutuzém na te te ĩma ãma uwaimrami da hã.” Ãne ma tô sima rosa'rata, Abra'ã hã. Tawamhã i'ra Izaqui hã dâ'â uptabi õ nherẽ, aré dâ'â wa, apâ te te tãma ihâiwa'utu ne, ma tô dâ'â ãna tãma tisõ apâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

20Duré Izaqui hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô ti'ra norĩ ãma rowaptẽ tiwi, iwẽ na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré iwẽ si te te tãma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norĩ ma hã Ezauhu me.

21Duré Zaco hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô Zuzéhé 'ra norĩ ma rowaptẽ 'Re ihâimana u'âsi mono wi, iwẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré iwẽ si te te tãma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tô duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, Zaco hã.

22Duré Zuzé hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô tidâ'âzéb u tidub'rata norĩ ma rowaihu'u siromo za'ra, Izaraéu nhihudu norĩ, za Ezitu hawi iwairébézém na hã. Ãne na, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tãma sina roti za'ra, i'uirĩ na si, ihi hã te te siwi âri da apâ, tiza'ru 'rata u, tamep si te te siwi sẽrẽ da.

23Duré Mozésihi mama norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tô dawi simi'uri zahuré Mozési hã, 'watébrémi na tãma poto zahuré wa. Duré tãma 'madâ'â ze zahuré wa, tãma sawi uptabi zahuré di. Tahawa, ma tô dawi simi'uri zahuré. A'amo hã si'ubdatõ ma tô ãma ai'utõ, te te dawi isimi'uri zahuré zém na hã. Apito ma, ta norĩ hã pahi zahuré õ di, 'watébrémi na 're ipoto za'ra mono norĩ hã, te te dama 're a'rui mono nherẽ. Ãne ma tô 'manharĩ zahuré Mozésihi mama norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi zahuré mono zéb zarina.

24Mozési hã prédu wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô dawi sisawi, Ezitu ãma apito Fara'oho 'ra sipi'õi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tõ da, pi'õ te te iprédum na hã.

25Apito Fara'oho nhorõwa ãma, uburé marĩ iwasédé hã te te a'â dame 're i'ab'manharĩ mono da hã, te te sima wẽ õ di Mozési hã, taha na si wẽ uptabi newa ãma 're itoi mono da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ siré, te te 're irobzépata mono da si, ma tô sima wẽ.

26Apito Fara'oho nhorõwa ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, te aré marĩ iwa'âbâ za'ẽtẽ na tinhibro pese, Ezitu ãma uburé marĩ hã iwa'âbâ za'ẽne hã 're isimi'wara mono na. Ta hã marĩ wa'âbâ za'ẽtẽ mono hã wẽ nherẽ, taha upana marĩ iwẽ uptabi si ma tô sima wẽ, Mozési hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tô sima wẽ pese. Iwẽ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, niwa za te te tãma isõmri na si, ma tô te te ãma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hã.

27'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Mozési hã watobro Ezitu hawi, apito Fara'o hã te te sima simimnhasi ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono hã datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherẽ, Mozési hã titõmo na te te 're i'madâ'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apâ sipi'rai õ di, Ezitu u hã. Õne haré ma tô ta hawi watobro, siptete sina.

28Mozési hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Pascowa na dato hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zéb da na tãma roti za'ra Izaraéu nhihudu norĩ ma hã, ta norĩ hã tisai 'manharĩ na te te ãma sãna'rata za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Mozésihi ma te te ipisutuzéb zarina. 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Mozési hã tãma roti za'ra Izaraéu nhihudu norĩ ma hã, tinhimizama wapru na 'ridawa zada'ré hã te te ãma sapré za'ra mono da, hâiwa ãma romhuri'wa hã Dapãrĩ'wa na iwaptẽrẽ hã, aibâ tãma 're ipoto'rata za'ra mono hã te te tiwi simroi mono tõ da, Izaraéu nhihudu norĩ wi hã.

29Duré Izaraéu nhihudu norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô â poré na hã saprĩ za'ra, zara u, Â ipré na â poré nhisi na. Â 'ré na da te 're isaprĩ za'ra mono ne, ma tô rob'ré na saprĩ za'ra, â zada'ré amoi u hã, i'uiwada u. Tane nherẽ, ezipsiu norĩ hã rob'ré na dazarina te te aré saprĩ za'ra da, si'aba'réi wamhã, ma tô â hã apâ iré atob za'ra. Tahawa, ezipsiu norĩ hã â poré na ma tô uburé ai'utõ.

30Duré Izaraéu nhihudu norĩ hã, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'ri 'wawi wa'ra 'rãihâ hã ma tô nasi te te uirĩ za'ra, sime da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutu za'ra zéb zarina. Bâdâ hã 7 na ma tô ãma ai'utõrĩ za'ra, te te nasi siwi uirĩ za'ra mono ré hã. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 'rãihâ hã ma tô aime. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô aime.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Duré Ra'abi hã pi'õ aré iwa'âbâ zô 're isisõmri mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tô wapsãi'a'wa norĩ hã tinhorõwa u 'mazasi wẽ zahuré, ti'ai wẽ zô pi'uriwi dama robzabui'wa norĩ hã. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dazu wĩrĩ õ di Ra'abi hã, 'ri nho'õmo ãma uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'õ'wa norĩ zu hã.

32Ãne na 'Re ihâimana u'âsi mono si, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na, ahâ uptabi na te ãma aima rob'rãzarõtõ za'ra wa'aba neza. Ãhã wamhã, ĩnhimirob'rãzarõno hã te aré sina tipahâ. E marĩ wa. Ahâ uptabi wa. Ahâ uptabi di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã, zahadu te ãma aima irowasu'u za'ra wa'aba õ hã: Gidiã hã, duré Baraqui, duré Sãsã, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuéu, duré aimawi norĩ hã uburé 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ hã.

33Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô te te da'ãma 're ai'uté za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, daro hã te te dawi 're waibui mono da. Ta norĩ hã iwẽ si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wa, ma tô iwẽ uptabi hã te te sima 're waibu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hã ma tô te te 're sadai'ré nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tõ mono da.

34Ta norĩ hã ma tô duré unhama ro'o za'ẽne hã te te 're simro, siwi. Ma tô duré dawi 're sisõ'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nherẽ. Sib'uware na 're hâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na ma tô siptete na dazada 're hâimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tô ta norĩ hã tizahui'wa norĩ hã te te 're wano'õ apâ, darob amoi hawi te te 're idazahu za'ra mono norĩ hã.

35Duré pi'õ norĩ wi, aré tiwi 're idâ'â za'ra mono norĩ hã, ma tô apâ tãma 're hâiwa'utu za'ra, pi'õ norĩ ma. Duré ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ hã dazazéb 're, 're hâimana za'ra mono ré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi 're udâ za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré dazazém hawi da te tãma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherẽ, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di. Tahawa, ma tô danhimirob'manharĩ wasété na 're si'utõrĩ. Rowẽ uptabi na 're idanomro u'âsi mono zéb u hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te 're hâiwa'utu za'ra mono da, ma tô ãne zô si 're si'madâ'â za'ra, ta norĩ hã.

36Ni'wam norĩ ãma, ma tô duré 're dawa'ẽ za'ra. Powawẽ hâiwaré 'manharĩ na ma tô da te dasiwi 're hâ za'ra. Duré ni'wam norĩ hã ma tô da te 're pawasisi za'ra, isi'uwazi nhorõ rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da hã.

37Ni'wam norĩ hã ma tô duré ẽtẽ tõmo wawẽ na da te 're simro. Ni'wam norĩ hã ma tô duré iwãiwa ãma 're dasiwã za'ra, wede'ézém na ne. Sib'ézé 'wapa na ma tô duré da te 're simro. Pone'ẽrebâi hâ na si ma tô duré ni'wam norĩ hã 're si'uza za'ra. Sibrob ãna ma tô duré ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Danhimirob'manharĩ wasété na ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're robzépata za'ra, da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono norĩ wasu'u 'rãzarõno hã.

38Ta norĩ hã hâiwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, ẽtẽ 'rãihâ u zama. Duré ẽtẽ 'rãihâ zahâpâ ẽtẽ're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're hâimana wẽ za'ra.

39Ta norĩ ãma si ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're wata za'ra uburé, õhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra zéb zarina, iwẽ uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono õ nherẽ, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're isi'utõrĩ za'ra mono zéb u.

40'Re ihâimana u'âsi mono hã iwẽ uptabi hã niwamhã za te te wama isõmri za'ra na, te te sima wa'ãma roti siromo za'ra wa, ti'ab ré ta norĩ hã te te sima 're waibui mono õ di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutu za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zé hã. Uburé wasiré si te za rowẽ uptabi na i'rata 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norĩ hã.

Hebreu 12

'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ai ãma damama ne te te 're ida'ahâ za'ra mono zé wasu'u

1Duréihã ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're inomro wẽ mono norĩ hã ahâ uptabi na 'râwi wamana wawi 're isimasab u'âsi mono ne, wa za ta norĩ ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra. Tahawa, wa za uburé marĩ iwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra, 're iwanomro wẽ mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tõ da, te te 're iwawasutu u'âsi za'ra mono hã, wawasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marĩ ipire hã dahâiba na dama 're ihâimana za'ra mono hã da te dasisa 're isani za'ra mono ne, wa za wawasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra. Tawamhã wanhiptete na wa za tô ãma 're wahâimana za'ra Cristuhu ãma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, dawara tete haré dasiwi 're idasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na ãma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si.

2Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're i'rãsutu za'ra mono zéb u si, da te 're i'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi ãma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tô isãna'rata hawimhã te te 're wa'apawapto, 'Re ihâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, 're iwadâ'â za'ra mono zéb u, õhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Ta hã Cristu hã sihâiba zawi õ di, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dâ'â tõ da hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã dazada 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ pãrĩzép si nherẽ. Taha wa'rãmi, hâiwa ãma to sina 're ihâimana u'âsi mono zé hã za tãma 're ihâimana mono na, te te sina waihu'u siromo wa, tahawa, sihâiba zawi õ di tô, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dâ'â tõ da hã. Ãhã na hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te oto pire uptabi na 're sãmra, isiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

3Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're irobzépata mono na hã. Tiwasété si te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã te te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, te te tãma 're irob'manharĩ wasété za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'ẽtẽ, Zezusi hã. Tane nherẽ, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a norĩ wa'wa hã te za marĩ iwasété wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da, te za tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

4Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aima i'mairob'manharĩ za'ẽtẽ aba na hã, Zezusi, ãma idâ'â ne hã.

5E ma tô bété ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima iroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima inharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Ãne ma tô ãhã wasu'u na ni'wa hã ãma rob'ui'éré, duréihã: “A norĩ wa'wa hã ĩ'ra na ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasédé hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asisãmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩ'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa. Duré apâ 're anomro wẽ wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ĩ'ãma asima 're irosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

6E marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Danhib'apito uptabi hã uburé te 're i'azawi pese mono norĩ hã te 're ahâ za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'râwi 're sisãmri za'ra mono da, uburé ĩ'ra na te 're isisi za'ra mono norĩ hã apâ 're nomro wẽ mono da, wa wa hã te tãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

arob'manharĩ, ta norĩ ma.” Ãne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã.

7Damama norĩ hã bété. E ti'ra norĩ hã te te 're hâ za'ra mono õ di za, po're ãna 're hâimana za'ra mono wamhã. Te za tô te te 're hâ za'ra. Tane te duré Aimama 'wa 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aihâ za'ra wa'wa. E marĩ wa. I'ra si tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa oto. Tahawa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra si, oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're i'aihâ za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za tô sada 're asiptete za'ra wa'aba mo za.

8Uburé te tô ti'ra norĩ hã te te 're ahâ za'ra 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tiwasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono zém na ãma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norĩ hã. Tahawa, te te 're ai'mai'ahâri aba mono õ wamhã, i'ra'õ na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Ãne wamhã, ni'wa hã mama õ wa, da te 're i'ahâri mono õ ne, 're ai'maihâimana aba mono na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na i'ra na tãma 're ai'maihâimana aba mono õ na hã.

9Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã wawasété na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahâ za'ra mono wamhã, wa tô ta norĩ hã wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hâiwa ãma Wamama uptabi hã wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahâ za'ra mono nherẽ, rowẽ na õhõ ãma si 're wanomro u'âsi mono da oto.

10Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã ma tô wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahâ za'ra tô, 're waprédub za'ra mono õ ré hã. Wawasété na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô te te 're wa'ahâ za'ra, niwamhã i'uwaibaba uptabi õ nherẽ, damama norĩ nhimi'ahârizé hã. Tazahã, 'Re ihâimana u'âsi mono si, te i'uwaibaba si te te 're wa'ahâ za'ra. Te te 're iwa'apawapto mono da si, te

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za tô ti'ai ãma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahâ za'ra, wawasété ãna isine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norĩ hã.

11Wawasédé hã wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhã, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha na hã. Robzei'õ na si wa za a'â 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwahâ za'ra mono zém na oto 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhã, duré wa'ãma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapẽ hã i're wama 're simi'wara wẽ oto, õhõ ãma si 're iwanomro wẽ mono zéb zarina wa.

'Re ihâimana u'âsi mono mreme, da te 're iwapari pese za'ra mono zé wasu'u

12Tahawa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, aipẽ'ẽ wẽ zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono tõ da.

13Bâdâdi na awa'awi u'âsi 're idanomro mono ne, te za Cristuhu nhirã zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, iwẽ na si. Ãne wamhã, i'rãtẽire hã morĩ wasété na 're imorĩ ne, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma sib'uware na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro wẽ mono wamhã, ta norĩ hã tiwasété na 're si'marõpãrĩ zahu za'ra mono õ di za oto. Apâ te za ai'ãma 're siptete za'ra wa'wa, isazei uptabi 'wa na 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na.

14Rowẽ zô te za 're asõpré wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma si 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Ãne hã ni'wam norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ nherẽ, niwamhã Wanhib'apito hã titõmo na te te dame 'madâ'â za'ra õ di za, ta norĩ hã.

15'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubzéb zarina, iwẽ uptabi hã te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono hã 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wede pa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hã, taha wa'u isé hã dama simimnhasi õ di. Tane nherẽ, ipa hã da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhã, te za te te 're da'rãiwamnarĩ za'ra, taha pa wa'u hã sé wa. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za ni'wam norĩ wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ hã te te aiwi 're rowasété za'ra wa'aba mono tõ da, duré taha zarina a norĩ wa'wa hã 'râwi aiwasété na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tõ da, ta norĩ zu.

16Duréihã Ezau hã tãma mrab uptabi wa, ma tô tino nhipi hã tiwi waptẽ, Zacoho wi. Tawamhã imama ma ipoto'rata zarina, uburé marĩ hã imama te te tãma ipisudu hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono, iwazéb zahi te te tãma ipisudu hã i'upana inoi ma 're hâimana mono da, ma tô tinoi ma ti'ru, isipi wa'rãmi Ezau hã, taha na sai õ ré. Ãne hã Ezau hã 're ihâimana wasété mono ne, te duré ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana wasété za'ra wa'wa. Ta norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're isipsaihuri za'ra mono norĩ wi, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé te te 're iwazéb za'ra mono õ norĩ wi hã.

17Tawamhã taha na ãma ronomro parip si, ma tô Ezau hã timama ma tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãma mreme da, iwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da, inoi upana. Tane nherẽ, ma tô imama hã siwi wẽ'õ, ãma mreme tõ da. Tahawa, tiwasédé te te 'manharĩ pari nherẽ, apâ te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharĩ sina, wawa 'rãihâ na wawa nherẽ. Ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãne na hã.

18Duréihã Izaraéu nhihudu norĩ hã ma tô Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u sina rotété za'ra, tame a'â i'rata si'ubumro da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata. Ta hã ẽtẽ 'rãihâ hã danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhã na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono u, aipẽ'ẽ na 'râwi itẽme 're aihutu aba mono wamhã, marĩ hã asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izaraéu nhihudu norĩ si ma tô 'râwi unhama ro'o za'ẽne hã 'madâ'â za'ra, ẽtẽ 'rãihâ nhisiwimhã. Tamemhã ma duré hâiwa nhirõtõ 'rãdâ hã watobro, i'rãdâ'âra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uptabi hã. Rowa'u'u za'ẽtẽ zama ma tô duré watobro, ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma hã. Ãne ma tô ta norĩ hã 'madâ'â za'ra titõmo na, Izaraéu nhihudu norĩ hã.

19Danhimnhihârâzé hã ihârâ 'rãihâ hã ma tô duré wapari za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme zama ãhã wamhã, ma tô duré wapari za'ra, Izaraéu nhihudu norĩ hã. Ta hã te te wapari za'ra wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite, ma tô sima wẽ za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, hâiba pisutu.

20E marĩ wa, ma tô ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izaraéu nhihudu norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ẽtẽ 'rãihâ hâiba na tãma roti za'ra, ãne: “Ni'wa hã ã ẽtẽ 'rãihâ te te upi wamhã, te za asiwi iwĩrĩ 'wa, ẽtẽ na. Duré asimizama za'ra wa'aba zama, te te sina 'mai'upi wamhã, te za iwĩrĩ 'wa, ẽtẽ na.” Ãne ma tô ẽtẽ 'rãihâ hâiba na ta norĩ ma mreme pire na tãma roti za'ra aré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha pipa te, ma tô Izaraéu nhihudu norĩ hã sima wẽ za'ra, Mozésihi ma si, hâiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

21Ã hã te te i'madâ'â za'ra hã pipa uptabi wa, te Mozési hã 'râwi sima tinha, ãne: “Ĩpahi wa, wa tãma rẽrẽ.” Ãne te sima tinha, Mozési hã. Ãne ma tô ropipa uptabi hã ẽtẽ 'rãihâ ãma isõ'a iwatobro za'ra hã 'madâ'â za'ra duréihã, Izaraéu nhihudu norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhã.

22Tazahã, a norĩ wa'wa hã tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhã na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono u aipẽ'ẽ na 'râwi asina 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhã, hâiwa ãma Siã na ẽtẽ 'rãihâ nhisi u ne, ma tô 're irob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hâiwa ãma Zeruzalẽ hã 'ri nho'õmo u ne, ma tô 're irob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra u'âsi mono zéb u hã, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ hã ahâ uptabi na, i'rata 're isi'ubumroi mono zéb u zama.

23Tame te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã to sina 're si'rã'õtõ, aibâ hã dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama isawi pese ne, 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono te te 're i'azawi pese mono norĩ hã, hâiwa ãma sisi ui'éré ré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã. Tamomo ma tô itẽme 're irob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahâimanazém na i'uwaibaba si te te 're ida'awaihu'u mono zéb zarina, da'ãma rowairébé'wai u hã. Duré ti'ai ãma ré iwẽ si te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã 're ihâimana za'ra mono zéb u, ma tô duré 're irob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, rowẽ uptabi na oto 're ihâimana za'ra mono norĩ u hã.

24Zezusihi u ma tô duré asina 're irob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hã te oto 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép té hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â u'âsi. Duréihã Caĩ hã tino te te wĩrĩ wa, iwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'ruiwa'âbâzé, te wasu'u, Abéu wapru hã. Tanei õ di, Zezusihi wapru hã. Dazada dâ'â wa, iwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dawasédé te te dama 're i'apari mono zé, te wasu'u.

25Tahawa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tõ da. Duréihã Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhã, isimiroti wapari'õ'wa norĩ hã wairébé õ di, te te idahâ za'ra zé wi hã. Wa norĩ hã bété. E 'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa hawi te te wei wama 're aroti wẽ mono nherẽ, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhã, e isimihâzé wi wasi'uihâ na 're wawairébé mono da bâ, wa za bété wanhimipari ãna hã 're wanomro u'âsi.

26Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Sina'i na ẽtẽ 'rãihâ nhisi ãma te te dama roti wamhã, ma tô ti'a hã sãsã'ã. Tane nherẽ, taha za'u hã ma tô oto dama ropisutu, ãne: “Ti'a hã niwapsi wa za duré sãsã'ã, irẽme ma. Tahawa, ti'a si hã niwamhã te sãsã'ã õ di za oto. Hâiwa nhirõtõ zama hã, wa za oto isu sãsã'ã za, nimahã na hã.” Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama iropisutuzép tém na rob'ui'éré hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra imreme hã, “irẽme ma” na hã. Uburé za marĩ hã ti'ai ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipodo nimahã na te te sãsã'ã za'ra wa, za isi'utõrĩ mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhã taha nhowa're're, te za iwẽ uptabi hã da te oto isãsã'ã waihu'u'õ hã 're hâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, isi'utõrĩ waihu'u'õ hã.

28'Re ihâimana u'âsi mono hã 'râwi te te 're wa'ab'madâ'â mono da, i'rata 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawi ãma i'ai'uté waihu'u za'ra õ hã. Tahawa, wa za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, sõpru wa. Te te sima 're iwa'awẽ mono zéb zarina, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'âsi mono da.

29Wate 'Re ihâimana u'âsi mono hã ipo're'õ norĩ te te uprosi waihu'u pese di, unhama ro'o za'ẽtẽ na marĩ hã 're isi'unhama pese mono ne hã. Tahawa, wa za tô wa norĩ hã imreme hã wa te 're wapari u'âsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã.

Hebreu 13

'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're itoi mono zé wasu'u

1'Re i'asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're i'uzusi u'âsi za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma 're asisãnawã za'ra wa'aba mono wa oto.

2Darob amoi hawi atẽme 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asõrõwa u, te za duré 're ida'mazasi wẽ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã tinhorõwa u te te 're da'mazasi wẽ za'ra mono wamhã, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô te te 're 'mazasi wẽ za'ra, ta norĩ ma, tãma sa'rese za'ra õ nherẽ, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã.

3Duré wasiré isazei'wa norĩ ãma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're isimasa mono norĩ ãma hã, ta norĩ hã asiwi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norĩ siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marĩ na te te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irobzépata za'ra mono norĩ ãma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré duré 're irobzépata za'ra wa'aba mono ne.

4Imro ré norĩ hâimanazé hã te za 're iwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ta hã pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're i'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã tihâiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ta norĩ te te 're hâ za'ra. Duré ni'wam norĩ hã mro ré nherẽ, imro'õ hâiba na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norĩ hã duré te te 're ahâ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

5Rob'uiprazéb zawizé, te te aima 're roti za'ra wa'aba mono tõ da, tãma asina 're rowairébé za'ra wa'aba mono õ di za. Asibro hã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're irowẽ za'ra wa'aba mo. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne dama sina ropisutu: “Niwamhã te airẽme za'ra wa'aba õ di za. Duré asiwaprosi 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asiti za'ra wa'aba 're ĩhâimana waihu'u mono õ di za.”

6Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za ãne wa te wasima 're nharĩ za'ra, duréihã apito Dawi hã te te sima inharĩ ne, ãne: “Õhõ si Danhib'apito uptabi te te 're ĩpawaptob u'âsi. Tahawa, marĩ ma, 're ĩpahi mono õ di. E 'wa ãne wamhã, marĩ te te ĩ'ãma 'manharĩ da bâ.” Ãne duréihã Dawi hã 'râwi te te sima inharĩ ne, wa za duré wa norĩ hã wa te wasima 're nharĩ za'ra, isine ãhã na mono hã.

7Ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na isãna'rata hawi te te ãma aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono norĩ ãma hã, ai'madâ'â'wa za'ra wa'aba norĩ ãma hã. Ta norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na, duré 're idâ'â za'ra mono zém na zama, te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norĩ wa'wa hã isine asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

8Zezu Cristu hã tihâimanazém na te te ãma 're saprĩ waihu'u mono õ di. Ahâmhâ na duré ãhã na zama te tô õhõ u'âsi 're hâimana.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Cristuhu wasu'uwẽ upana, danhimiroti aimawi na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're irowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, iwẽ uptabi hã te te wama 're i'apisutu mono na si, wa za wapẽ'ẽ 're ãma 're wanhiptete u'âsi za'ra. Taha si wa norĩ hã wama iwẽ uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're isawi za'ra mono na roti hã da te 're i'madâ'â za'ra mono na, ãma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 'remhã. E marĩ wa. Taré na dasa hã 're hâimana mono wa. Taha na ãma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tô, dasa da te dasiwi 're isawi za'ra mono na roti na hã.

10Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, sasedoti norĩ hã dawasété parizéb da, danhimizama te te tãma 're simroi mono wamhã, ta norĩ hã inhi na hã 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norĩ hã danhimizama wapru na 'Re ihâimana u'âsi mono, dawasédé hã zahadu te te dama ãma 're apari mono newa, te za Cristu hã sada idâ'â za'ra zé, ta norĩ hã te te 're simini za'ra. Wa norĩ si Cristuhu zazei'wa norĩ si, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wazada idâ'â za'ra zém na hã.

11Sasedoti norĩ nhib'apito, tisiré norĩ nhipai u ipire uptabi si wahub sidâpâsi ma tô danhimizama waprui ré itẽme 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwa 're isãmra mono zéb u hã. Dawasété parizéb da, ma tô ta norĩ hã tãma ãma 're sõprub za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Tane nherẽ, ma tô romhâ na danhimizama hâiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahâri sidâpâsi 'ri hã da te dasima 're isõré za'ra mono zém nhiti.

12Ãne wa, ma tô duré Zezusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dârâ, te te irobzépata za'ẽtẽ zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasété hawi.

13Tahawa, wa za oto wa norĩ hã Zezusihi u si dawi 're wawairébé, taha si tô sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Tahawa, wa za tô, 're idanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rẽme pese za'ra. Zezusi hã wazada dâ'â wa, da te dasiwi i'ruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherẽ, wa za tô itẽme 're wawairébé, 're iwanomro 'rata mono zém hawimhã, Zezusihi u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ãme ti'ai ãma 'ri nho'u hã 're i'maihâimana u'âsi mono hã wama 're 'maihâimana mono õ di, ãma 're iwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã. Ta hã baba uptabi di. Hâiwa ãma 'ri nho'õmo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're ihâimana u'âsi za'ra mono zô si.

15Tahawa, Zezusi hã wazada idâ'âzéb zarina, wa za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréihã danhimizama na duré dasa na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're itoi mono ne, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zém na sõ'awi dama 're iwasiwasu'u za'ra mono na zama, wa za tãma ãma 're wanhoprub za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

16Marĩ iwẽ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da dama, duré 're idapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

17Asiré isazei'wa 'madâ'â'wa norĩ nhimiroti hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marĩ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã niwapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'ãma 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Tahawa, te ta norĩ hã ai'ãma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're i'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're ihâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tô ta norĩ hã te te ai'ãma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherẽ, 're wapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, robzei ãna te za te te 're romhuri za'ra. Ãne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ hã.

18Ma'ãpé, wa'ãma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. 'Re iwanomro wẽ mono da si, wa tô wa norĩ hã wa te wasima 're wẽ u'âsi za'ra. Tahawa, marĩ na 're iwahâimana wasété za'ra mono zém na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã 'râwi wapẽ'ẽ na 're wasisãmri za'ra mono õ di oto, wama 're hâimana za'ra mono õ wa.

19Tahawa, wa duré wa hã ĩsima aiwẽ uptabi za'ra wa'wa, ĩ'ãma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ãma ĩzatõrĩ su'u da, atẽme za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hâ.

20-21Wanhib'apito Zezusi hã wazada idâ'âzéb zarina, te oto pone'ẽrebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're hâimana za'ra, wa'madâ'â'wa iwẽ uptabi na hã. Wazada idâ'âzéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã taha na dama ropisutu té, ãma 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto, taha ãma si. Zezusi hã dâ'â nherẽ, ma tô Imama hã apâ hâiwa'utu. 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama rowẽ pisutu'wa hã, iwẽ si te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marĩ hã te te aima 're iwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tãma ãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, iwẽ si wa te oto tãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa'ãma 're toi u'âsi mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, Zezu Cristuhu ãma si ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

Rowasu'u 'rãsutuzé wasu'u

22Ĩsisãnawã norĩ, ã te aima ãma iroti za'ra wa'aba zém na, ma'ãpé aiwaimri ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tô ĩmreme 'rutu na ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa, ã ĩnhimi'ui'éré na hã.

23Wasisãnawã Timotiu hã ma tô dazazém hawi watobro, da te tãma irob'ruzéb zarina. Ãne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa. Tawamhã ta hã we ĩtẽme wisi su'u wamhã, ãme ĩnhamra ré, te te duré ĩnhiza wamhã, te za ãma ĩsiré mo, atẽme za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ĩsiré.

24Ma'ãpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, tame 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré. Italia na danhipti'a nho'õmo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhisi hawi 're iwairébé mono norĩ zama te ãma asawi za'ra wa'wa duré, isazei'wa norĩ, siré 're isi'ubumroi mono norĩ hã.

25'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, isimizawizé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, tô aipẽ'ẽ aba mono bâ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tiagu

Tiagu 1

Marĩ ahâ na dazada 're ihâimana za'ra mono zém na rowasu'u

1Wa hã Tiagu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, daro mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, wa za ĩnhimi'ui'éré na ãma asawi za'ra wa'wa.

2Ĩsisãnawã norĩ, marĩ hã ahâ na asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za atoi u'âsi 're anomro aba mo.

3E marĩ wa, wa ãne hã ãma aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za isimipawaptobzép si asina 're i'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wamhã, te za asiptetezé aipẽ'ẽ 'remhã 'râwi asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito ãma si 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

4Tawamhã iwẽ uptabi za, ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã.

5'Re ihâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu'u ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za asima tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ta hã sõpru uptabi wa. Duré uburé ta hã dama marĩ wẽ nhomri'wa. Ãne wa, tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, dahâimanazém na rowaihu iwẽ uptabi hã.

6'Re ihâimana u'âsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, 'râwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono ãna. Isimipawaptobzém na, 'râwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã rowa'u âsisasi te te ãma 're i'a'ubei mono ne, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

7-8Ãne wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wanhib'apito hawi dahâimanazém na rowaihu'uzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za.

9Wasiré isazei'wa norĩ hã simarĩ õ nherẽ, Wanhib'apito zazei'wai wa, te za tipẽ'ẽ na 're toi u'âsi za'ra.

10Duré wasiré isazei'wa norĩ hã sibro pese wẽ te, tipẽ'ẽ na te te sima 're rowẽ za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tipẽ'ẽ na si 're toi u'âsi za'ra. Duré sibro pese na ta norĩ 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za, rom na romnhirãrã 're isimnhatã mono ne, dawi 're hâiba simani za'ra oto.

11Bâdâ hã 'rãi watobro wa, duré ro'o wa'ro uptabi wa, te za rob're hã dawi 're 'ré za'ra. Isirãrã zama te za 're a'a, ti'ai u hã. Tawamhã dama 'madâ'â ze nherẽ, tâibâ za oto isirãrã hã. Tane isibro pese norĩ hã rob're 're isi'utõrĩ su'u za'ra mono ne, tinhimiromhuri te te 're 'madâ'â za'ra mono zawéré ré, te za 're dâ'â za'ra.

12Wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ahâ na dazada 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te dama 're ba'a za'ra mono õ nherẽ, te za danhiptete sina ãma 're dahâimana u'âsi za'ra. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ãne na da'awaihu'u. Tawamhã isawi pese 'wa 're dahâimana za'ra mono wa, te za tãma wa'âbâ za'ra oto, rowẽ uptabi na, i'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zém na, te te dama iropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

13Ãté ni'wam norĩ hã te za 'râwi sima ãma rosa'rata wasété za'ra, tiwasédé hã za te te i'manharĩ za'ra da na hã. Ãne wamhã, 'râwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: "'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩnhimirosa'rada hã ĩma tisõ, ĩwasédé te i'manharĩ da hã." Ãne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ wasété na. Duré dawasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono da hã, te te da'ãma 're rosa'rata mono õ di.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ãté marĩ iwasété na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te i'manharĩ za'ra da hã, ãma dama 're robze za'ra mono da newa.

15Tawamhã dawasété na da te dasima ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihâ na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowẽ isi'utõrĩ'õ nhiti.

16Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwẽ na ãma 're upa za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata na.

17'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa na rob'uiwẽ'wa 'manharĩ'wa hã, hâiwa hawi ma tô marĩ iwẽ na uburé we dama 're sõpru, iwẽ uptabi na si. Ta hã tihâimanazém na te te saprĩ õ di. Õne u'â, te hâimana wẽ u'âsi 're hâimana.

18Te te sima 're ida'awẽ mono zéb uwaibaba, ma tô timreme na te te 're wa'apoto té, wapẽ'ẽ 're, uburé isimipoto norĩ nhipai u, isib'a'uwẽ tãma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma tô, tô sena na timreme na te te 're wa'apoto té, wapẽ'ẽ 'remhã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

19Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, ãma 're i'asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ari'iwi te za a'â 're idawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sina aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono tõ da, duré dazada 're asahi za'ra wa'aba mono tõ da.

20Dahâimana zahi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, e te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri. Mare di. Taha na te te 're da'awẽsãmri mono õ di za.

21Tahawa, asima 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé marĩ hã 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zama, te za 're irẽme pese za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na tãma 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, isimiroti hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ta hã ma tô tinhimiroti hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 'râwi aipẽ'ẽ 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta hã simiroti waihu'u pese di, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono hawi, te te 're i'ai'anho'reptu wa'aba mono zéb da hã.

22Taré isimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, imreme wapari pese 'wa na, taré 'râwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tõ da. Tô sena te za isimiroti hã 're i'madâ'â za'ra wa'aba mo.

23-24Ãté aibâ hã rob'madâ'âzém na te za si'madâ. Tawamhã si'madâ'â pari, oto nimomo morĩ wamhã, awa'awi te za sina po're ha'â. Tane, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, da te 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhã, awa'awi te za ãma 're dapo're simrami za'ra.

25'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã wẽ uptabi di. Ta hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawasédé, wa te 're irẽme pese za'ra mono zéb da hã. Tawamhã isimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamhã, duré õne u'âsi ãma 're dahâimana za'ra mono wamhã, taré imreme wapari'wa 're danomro mono õ di za. Tô sena imreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowẽ u'âsi te za ãma 're dahâimana za'ra.

26Ãté ni'wam norĩ hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na, tô sena ãma 're nomro mono newa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, ãté 'râwi siwi 're simi'rãmi waihu'u za'ra mono õ di za, 're mreme wasété tõ za'ra mono da hã. Ãne wamhã, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're hâimana za'ra mono õ di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'râwi sima 're sadawa nhipese za'ra.

27Ãne 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Ãne te za ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Imama'õ norĩ hã duré ina'õ norĩ hã te za te te 're pawaptob za'ra. Pi'õi mrotõ norĩ zama te za duré te te 're pawaptob za'ra, ropire hã tãma 're hâimana za'ra mono wamhã. Tihâimanazém na te za duré 're sipibui pese za'ra, Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina 're hâimana wasété za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono tõ da. Ãne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tô sena isimiroti 'madâ'â pese 'wa 're idahâimana za'ra mono na hã.

Tiagu 2

Aiwapsi danhimizawizém na 're idahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ẽtẽ ré, te 're hâimana u'âsi, wẽ uptabi na. Tawamhã isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, dahâiba 'madâ'â zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono õ di za, asimizawizém na hã.

2Ãté aibâ isibro pe hã te za ãzé ai'rã'õtõ aba ré, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na siptõmo hi wasisi ré, duré uza wẽ ré. Tawamhã ãté aibâ hã te za duré ãzé isimarĩ'õ hã, uza wasété ré.

3Ãté tawamhã i'uza wẽ ré ma, te za tãma i'manharĩ 'wa ãne: “Ãhãta wedeza iwẽ. Ãme asãmra.” Taha pari, te za duré isimarĩ'õ ma i'manharĩ 'wa ãne: “Hâiwim haré asa na.” Niha wamhã, “Ĩpapara asãmra, ti'ai wa.”

4Ãne dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab õ di, 're idazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasété zarina, te za asiwi 're idahâiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawi za'ra wa'aba zém na hã.

5Ĩsisãnawã norĩ, ĩma i'asawi pese za'ra wa'aba norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai ãma, simarĩ ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu za'ra, te te sina 're i'umnhasi za'ẽtẽ za'ra mono na si, 're hâimana za'ra mono da, duré da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb 're rowẽ uptabi na i'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, isawi'wa norĩ ma, te te tãma iropisutu za'ra zéb zarina.

6Tane nherẽ, ma tô a norĩ wa'wa hã isibrob'õ norĩ hã 're ihâiba wazéb'õ za'ra wa'aba mo. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norĩ hã te bété te te 're aiwati pese za'ra wa'wa. Duré e 'wam norĩ hã ma tô datẽme te te 're asimroi wa'wa, da'ãma rowairébé'wa norĩ u, ipipa na te te ai'ãma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. Isibro pese norĩ si, ma tô ãne na te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7E ta norĩ hã Asib'apito za'ra wa'aba nhisi hã te te 're waptẽrẽ wasété za'ra mono ã bâ bété, wẽ uptabi nherẽ, ta hã.

8Ibaihâ na te tihâiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Isimiroti hã ãne: “Dahâiba mono bâ te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marĩ iwẽ zô, asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé iwẽ zô dama zama 're asõpré wa'aba mo.” Ãne ãma irob'ui'éré hã, ibaihâ na hã. Tawamhã ãne na isimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, wẽ di.

9Tane nherẽ, asimizawizém na asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãhã wamhã, Wamama nhimiroti na asimizawizém na hã ãma tãma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono õ di za.

10Ãté ni'wa hã Wamama nhimiroti, Mozésihi ma te te i'awaihu hã, te za misi ãma tizaihâ. Ãne wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwasédé hã ãma sa'ra, isimiroti mono bâ te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wa.

11Ta hã ma tô ãne dama roti aré: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.” Ma tô duré dama roti, ãne: “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za.” Ãne isimiroti hã. Tane nherẽ, aimro na asiwi 're apsaihuri za'ra wa'aba mono õ nherẽ, oto 're danhimroi wa'aba mono wamhã, aiwasété na te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ wa.

12Isimiroti hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana za'ra, wawasédé hã wa te 're irẽme pese za'ra mono zéb da hã. Nimahã na te za wahâimanazém na te te 're wa'awaihu'u Wamama hã, isimiroti 'madâ'â pese 'wa na. Ãne wa, wa za wamreme wẽ na si wasima wa te 're rowasu'u u'âsi za'ra. Duré wahâimanazé iwẽ na si, wa za dama 're wahâimana u'âsi za'ra.

13Nimahã bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u wapsi, da'ãma 're ipẽ'ẽzé za'ra mono õ norĩ ãma, pẽ'ẽzé õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti'ab ré da'ãma 're isiwamri za'ra mono õ norĩ ãma hã. Da'ãma 're ipẽ'ẽzé u'âsi za'ra mono norĩ ãma si, te za ãma 're pẽ'ẽzé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're idasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

14Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ãté ni'wa hã te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're imorĩ na, marĩ iwẽ na te te 're dapawapto mono õ nherẽ. Tawamhã e te za sina uwaimra, tinho'reptuzé hã. Mare di. Te te sina uwaimrami õ di za.

15-16Ãté wasiré isazei'wa norĩ wi, te za marĩ zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, i'uzazéb zô, duré isazéb zô, aibâ norĩ wi, duré pi'õ norĩ wi. Tawamhã ãne ta norĩ, 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã: “Ma'ãpé, rowẽ na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'uza wẽ ré si, duré asai wẽ na si,” ãne wamhã, marĩ zô dawi 're iro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, taré dama 're inharĩ za'ra wa'aba mono zé hã za. Ãne wamhã, e te za da te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Mare di.

17Tane, ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherẽ, marĩ iwẽ na te te oto 're dapawapto mono õ wamhã, taré dama 're isiwasu'u mono zé hã te za 're hâimana, marĩ dai õ na.

18Ãté ni'wa hã te za ãne dama siwasu'u: “Wa hã marĩ iwẽ na, wa tô te 're da'apawaptob u'âsi. A hã ma tô dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorĩ na.” Ãté ãne te za dama tinha, ni'wa hã. Tawamhã wa hã wa aré asa tãma waihu'u, ãne: “Ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherẽ, iwẽ na te te 're da'apawapto mono õ wamhã, tô senai õ di, dama 're isiwasu'u mono zé hã. Wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za ãne wamhã, dasiwi ĩwaihu'u ni, tô sena na, isazei'wa 're ĩmorĩ na. Marĩ iwẽ na te 're ida'apawapto mono zéb zarina si, te za dasiwi ĩwaihu'u ni, tô sena na dama 're ĩsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa tô 're ĩmorĩ na hã.

19Misire uburé Danhib'apito uptabi hã te 're sãmra. Ãne na hã aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tô ãma isaze. Wa'uburé norĩ zama ma tô misire

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Danhib'apito uptabi wasu'u hã waihu'u za'ra. Tahawa, te pipa te, 're rẽrẽ'ẽ za'ra.

20E niha te rosa'rata ãna 're aihâimana mo. Ãté ni'wa hã te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're imorĩ na. Tane nherẽ, marĩ iwẽ na te te 're da'apawapto mono õ wamhã, marĩ dai õ di za, dama 're isiwasu'u mono zé hã. Ma'ãpé, ãne hã waihu'u.

21Duré ma'ãpé ãma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'ãhã wasu'u na. E marĩ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahi'rada hã te te 're wẽsãmri. Ti'ra Izaqui hã te te tiwi sawi ãna, te aré tãma tiwĩ, ẽtẽ za'ra nhisiwimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma ãma tãma isõprubzéb da, te te i'ruzéb zarina. Tahawa, ma tô wẽsã.

22Abra'ã hã ma tô mreme 'manha, te te sina 're umnhasi za'ẽtẽ mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropisutuzém na, isihudu hã ahâ da. Imreme hã te te i'manharĩzéb zarina, wa tô ãma waihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tô sena te te sina 're i'umnhasi mono zém na.

23Tô sena, Abra'ãhã wasu'u na da te ãma irob'ui'éré hã. Ãne ãma irob'ui'éré hã: ‘Abra'ã hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tô duré te te sina 're umnhasi za'ẽtẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, te te tãma iropisutuzém na. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wẽsãmri, Abra'ã hã.’ Ãne ãma irob'ui'éré hã. Duré, Abra'ã hã tãma sawi pese wa, ma tô sima sisi, tisiwadi uptabi na.” Ãne wa aré asa tãma waihu'u.

24Taha wasu'u zarina, ma'ãpé marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherẽ, marĩ iwẽ na da te 're dapawaptob za'ra mono õ wamhã, e te za te te 're da'awẽsãmri, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wanhib'apito zazei'wa 're danomro mono wamhã, te za marĩ iwẽ na da te 're dapawaptob za'ra. Tawapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri.

25Ra'abihi zama ma tô wẽsã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã isimipawapto wẽ zém na, pi'õ tihâiba iwa'âbâ zô te te 're isõmri mono hã. Ta hã ma tô duréihã Izaraéu nhihudu norĩ hã pawaptob zahuré, wapsãi'a'wa norĩ hã, pi'uriwi ti'ai

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wẽ zô robzabui'wa norĩ hã. Tinhorõwa u ma tô 'mazasi zahuré, tame sõtõ zahuré da, duré sa zahuré da. Bâdâdi amo na pi'uriwi apâ datẽme neb zahuré da, ma tô duré pawaptob zahuré. Tahawa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽsã pi'õ hã, aibâ norĩ hã te te pawapto wẽ zahuré wa.

26Wa za duré aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ni'wa hã dâ'â wamhã, oto ipẽ'ẽzani hã tãma hâimana õ wa, ihâiba hâ si te za tihâiba. Tane ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherẽ, marĩ iwẽ na dapawaptob ãna 're hâimana mono wamhã, dama 're isiwasu'u mono zép si, te za taré tãma 're hâimana.

Tiagu 3

Damreme wasété ãna 're idahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma rowahutu'wa da hã, ãté ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahã bâtâ na te za wahâimanazém na wa'awaihu'u, Wanhib'apito hã. Tawamhã wa norĩ hã dama rowahutu'wa nherẽ, marĩ, wa te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zém na, te za sa'ẽtẽ wama nharĩ za'ra, Wanhib'apito hã, wasiré isazei'wa norĩ nhipai u.

2Uburé wa norĩ hã wa wahâimanazém na wa te 're upa za'ra. Ni'wa hã timreme na te te 're upai mono õ 'wa'âhã, aré 're hâimana wẽ mono di. Duré tiwasédé hã te te 're 'manharĩ tõ mono da hã, te aré 'râwi siwi 're simi'rãmi, tãma waihu'u pese wa.

3Duré marĩ isurure na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Isi'uwazi nhi'odo hã, wa za awaru zadai'ré 're, wa te 're sé, wa te wasima 're iwẽzé za'ra mono zéb uwaibaba, wa te 're wata pizari za'ra mono da, awaru hã.

4Uba're wasu'u na, te za duré ãma irosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hã sa'ẽtẽ nherẽ, te za rowa'u'u za'ẽne hã te te 're simro. Tawamhã iwairĩzé hã surure nherẽ, te za taha na i'mapraba'wa hã te te 're pizari uba're hã, te te sima iwẽzéb uwaibaba, wara da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tane danhoto hã surure nherẽ, te za marĩ hã ihawi te te 're ropé. Wa za duré unhama ro'o wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, iro'o surure na. Unhama ro hã surure nherẽ, te te oto 're ropéi mono wamhã, te za marã za'ẽne hã 're sihõmo.

6Tane danhoto hã unhama ro'o ne, te aiwa dama 're hâimana za'ra. Danhoto hawi, te za sipu'u pese na damreme wasédé hã te te 're ropé. Ta hawi te za 'râwi 're dasiwasété za'ra. Unhama ro hã te za danhimarĩ hã te te dawi 're uprosi. Tane danhoto wasété na, te za dahâimana wẽ hã da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hawimhã te za damreme wasédé hã te te dama ãma 're sãna'rata, wa'uburé hã.

7A'uwẽ norĩ hã te uburé abaze norĩ da, siptete na 're hâimana za'ra, si norĩ da, ti'ai baba di'i na 're inomro mono norĩ da, duré â 'rowi 're inomro mono norĩ da zama.

8Tane nherẽ, ni'wa hã si'uihâ na 'râwi si'uwati waihu'u õ di, mreme wasété tõ da hã. Danhoto hã dama 're ihâimana za'ra mono hã, ta hã iwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapãrĩ'wa, damreme wasédé hã.

9Wanhoto na wa za uburé Danhib'apito uptabi ãma 're wawata za'ra, duré Wamama ãma hã. Wa za duré wa te da'ãma 're wasété za'ra, wanhoto ihâiba amo na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apoto mono nherẽ, isine 're wanomro mono da.

10Siwazari wazadawa hawip si, te wamreme hã 're wairébé, Wamama ãma 're iwawata za'ra mono zém na hã, duré wa te da'ãma 're iwasété za'ra mono zém na zama. Ĩsisãnawã norĩ, ãne aimreme hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

11Ma'ãpé â na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te â wẽ hã ub're hawi 're wairébé, â isei õ me hã. Mare di.

12Ma'ãpé duré ãma rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rã na. Azeitona 'rã hã e te za ti'rã, aimawi rowede na, figuera wede na. Mare di. Misi haré te za tô ti'rã tiwede hawim na si. E uwa 'ru u, te za podo i'rãi amo hã, figuera na i'rã nhisi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã. Mare di. Taha wazari ipoto da hã mare di. Tane duré â wẽ hã hâimana õ di, â warĩrĩ wazari. Duré siwazari ub're hawi 're wairébé mono õ di, â hã. Tane aimreme hã siwazari 're sani za'ra wa'aba mono õ di za.

'Re ihâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u na rowasu'u

13E 'wam norĩ hã te 'Re ihâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're hâimana za'ra, asiré wa'aba hã isimirosa'rata za'ẽne hã. Ãne hã ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhã, hâimana wẽ na te za 're hâimana za'ra. 'Râwi tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Ãne wamhã, hâiwa hawi rowaihu'u ré 're inomro mono na, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

14-15Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 're marĩ na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, duré marĩ iwẽ zô asima si 're asõpré wa'aba mono wamhã, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ãne wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za, 'râwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tõ da. Ãne 're dahâimana wasété za'ra mono wamhã, isazei'õ'wa nhimirosa'rata wasété zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hâiwa hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono õ di.

16Marĩ na da te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, duré marĩ iwẽ zô dasima si 're danhopré mono wamhã, rowẽ hã dama 're hâimana za'ra mono õ di za. Te za dasiwi da te 're ro'wa'rutu za'ra. Te za duré 're dahâimana wasété za'ra.

17Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dawasété ãna 're danomro. Roti wẽ na te za da te 're dapawaptob za'ra, rowẽ na dasiré 're dahâimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'ãma 're dapẽ'ẽzé za'ra. Te za duré dasina 're dapẽ'ẽzé za'ra. Duré marĩ iwẽ na te za 're dasipawaptob za'ra. Duré danhimizawizé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã da te dama 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré dahâimana zadawa nhipese na 're dahâimana za'ra mono õ di za.

18Amnho iwẽ hã da te 're zuri mono wamhã, te za iwẽ si da te 're ubumro za'ra, amnho hã. Tane roti iwẽ na 're dasipawaptob za'ra mono wamhã, rowẽ na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, duré isimiroti na 're danomro mono wamhã, dahâimana wẽ na si te za dasima 're dahâimana za'ra oto.

Tiagu 4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're idanomro mono wasu'u

1A norĩ wa'wa hã te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba zarina, marĩ zô asi'rep si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa.

2A norĩ wa'wa hã ma tô marĩ hã ahâ na asima 're iwẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã uburé asima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te za sô 're idanhimroi wa'aba mo, ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marĩ na te duré 're ida'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marĩ iwẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, a'â 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, iwẽ hã.

3Ãté te za asima si tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, asimirosa'rata wasété zarina, tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

4E Wamama nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono bâ, te isazei'õ'wa norĩ nhimiroti si bété, 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, Wamama zawi'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E ãne na aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Isazei'õ'wa norĩ nhimiroti si, da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, Wamama ãma te za 're danhitob'ru za'ra.

5Duréihã ma tô ãne imreme na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã, ãne: “Wamama, Tipẽ'ẽzani te te wama 're isõmri mono hã, wapẽ'ẽ 're wama 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awẽ uptabi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wamama zawi'wa na oto 're wanomro mono da.” E taré ma tô ãne na hã rob'ui'éré, ibaihâ na hã. Mare di. Taré te te ãma rob'ui'éré õ di. Tô sena ma tô ãma rob'ui'éré.

6Ãne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi. Duréihã ma tô taha wasu'u na rob'ui'éré, isadawa wasu'u'wa hã, ãne: “Si'uihâ na 'râwi tinhimirosa'rata na 're isi'madâ'â ze za'ra mono norĩ zada, te za 're hâimana, Wamama hã. 'Râwi tinhimirosa'rata na 're isi'madâ'â za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawapto.” Ãne ãma irob'ui'éré hã.

7Tahawa, ma'ãpé 'Re ihâimana u'âsi mono ma, aiwapu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono, isimiroti na si ãma 're anomro aba mono da. Wa'uburé norĩ nhib'apito nhimipibui wasété zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhã si'aba'ré na, te za asiti za'ra wa'aba hã sina 're pahâ.

8Ma'ãpé Wamama u asimirosa'rata na 're aihutu aba mono. Tawamhã õ hã te za duré 'râwi atẽme 're simasisi 'wa. Ipo're'õ norĩ, asib'rata u're wa, 're asimisõ za'ra wa'aba mono ne, te za 'râwi aipẽ'ẽ na aiwasété na 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mo, aiwẽ na 're anomro aba mono da oto. Wamama ãma tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tazahã tô sena ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, ma'ãpé aihâimana wasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

9Aiwasété na 'râwi 're asisãmri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ru'ru wa'aba mo. Rowẽ te, aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mono õ di za a'â. Robzei'õ na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

10Aihâimana wẽ na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, Danhib'apito uptabi ma hã, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da. Aihâimana wasété na si te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã robzei'õ hawi te za ai'ãma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, rowẽ na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ĩsisãnawã norĩ, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã tisiré isazei'wai ãma, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, niha wamhã, te te duré 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, tisiré isazei'wai u'âbâ, Wanhib'apito nhimiroti hã 're idasisawi pese za'ra mono zé hã te za te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Ãne wamhã, isimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ãna, te za 're nomro.

12'Re ihâimana u'âsi mono si danhipai u roti wẽ 'manharĩ'wa hã te 're hâimana. Taha si dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wai uptabi hã te duré 're hâimana. Õhõ ma si waihu'u pese di, te te 're ida'anho'reptui mono zéb da hã, duré te te 're ida'a'uprosi mono zéb da hã. E a norĩ wa'wa hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa pâ, te bété asiré Cristuhu zazei'wa 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

Dasisõwa rowaihu'u nhomri na rowasu'u

13-14Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ãté ãne te za asisõwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãté ãhã na 'ri ahâ u wa za ai'aba'ré ni, niha wamhã awẽ. Tame te za misi wa'ãma tiwahu, rob'uiprazéb zô wa te romhuri za'ra ré, wa te wasima sa'ẽtẽ za'ra da, rob'uiprazé hã.” Ãté ãne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awẽmhã niha ai'ãma iromhâimana za'ra wa'aba zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihâimana za'ra wa'aba zé hã aiwa romnhizédé ne. Romnhizé hã 're hâimana za'ra mono wamhã, te za awa'awi 're si'utõrĩ. Tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utõrĩ su'u za'ra wa'wa.

15Tahawa, te za ãne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're wa'awẽ mono wamhã, marĩ wa te 're i'manharĩ za'ra mono da hã, wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra.” Ãne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

16Tane nherẽ, niwa romhâimanazé hã waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'râwi asi'uihâ na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Ta hã dawasédé.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tahawa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ iwẽ na da te dama ãma 're i'uwaimrami za'ra mono da hã, wẽ di. Tane nherẽ, taha wasu'u hã dama waihu'u pese za'ra nherẽ, marĩ iwẽ na da te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, ta hã duré dawasédé.

Tiagu 5

Isibro pese norĩ ãma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

1Asimarĩ ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'õ hã 're isépata za'ra wa'aba mo. Tahawa, te za ãne wana ré asina 're ai'ru'ru siromo aba mo.

2Asimarĩ za'ra wa'wa hã te za aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé iwẽ hã te za ihâ tetere hã te te aiwi 're hâzapu'u za'ra wa'wa.

3Marĩ hã ate za'ra wa'wa, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ hã duré ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ hã 're si'ubuzi za'ẽtẽ za'ra mono õ di za oto. Ta norĩ hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhã, te za asõti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibro hã asima si 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono zarina, te za rowẽ hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimarĩ hã unhama ro'o na, dawi 're isi'utõrĩ za'ra mono ne, te za rowẽ hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa. Rob'rãsutuzéb u romhutu nherẽ, ma tô asima si 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo, asima si marĩ asima 're rob'ubumro za'ra wa'aba mono hã.

4Aiburu na romhuri'wa norĩ hã 're pawa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di. Õhõta te aiwapsari za'ra. Hâiwa hawi te za dawapa, amnho ubumroi'wa norĩ 're isiwapsari za'ra mono zé hã 'Re ihâimana u'âsi mono, danhipai u iwaihu'u pe hã.

5Ti'ai ãma te asibro hã asima si 're i'ubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima ãma 're rowẽ za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Powawẽ hã hâipese wamhã, romhutu di oto, da te iwĩrĩzéb da hã. Tane, romhuture di oto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dazu te te i'aihâ za'ra wa'aba zéb u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ni'wam norĩ hã marĩ hã te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono õ nherẽ, ma tô a norĩ wa'wa hã taré dama 're i'ru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta norĩ ma, waihu'u za'ra õ di, 're isisõ'reptu za'ra mono zéb da hã.

Wanhib'apito zô danhimi'ẽ na sô 're idanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

7Ĩsisãnawã norĩ, rowasédé hã 're hâimana mono nherẽ, te za asimi'ẽ na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo, apâ wei morĩ õ ré. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa norĩ hã te simi'ẽ na, tã zô 're simipari za'ra, a'ẽ ta'a zô, duré ipĩni 'rãsutuzéb zô zama. Simi'ẽ na te sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're i'ubumro za'ra mono zéb zô, tãma sawi za'ra wa, buru nho hã.

8Tane a norĩ wa'wa hã te za duré asimi'ẽ na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Za we apâ morĩ su'u na dâ'âsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

9Ĩsisãnawã norĩ, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tõ da. Dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa hã we imorĩzéb u hã romhuture di oto. Ãne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za.

10Duréihã Uburé Danhib'apito zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, ma tô simi'ẽ na tihâimana wẽ na te te 're robzépata za'ra. Tane te za duré ta norĩ wasu'u na 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, isine 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

11Ta norĩ hã te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono nherẽ, siptete sina ma tô Wamama ãma si 're hâimana u'âsi za'ra. Tahawa, tãma 're rowẽ za'ra mono di oto. Taha wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di. A norĩ wa'wa hã ma tô Zoho wasu'u hã 're iwapari za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono umnhasi sina ma tô ãma 're mo, Zo hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã, isimizawizé hã sa'ẽtẽ uptabi di. Duré da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã sa'ẽtẽ di. Ãne wa, Zo hã te te robzépata za'ẽtẽ pari, ma tô marĩ iwẽ na hã apâ tãma tinhopru.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ĩsisãnawã norĩ, ãhã na marĩ ipire hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za aimreme uptabi na si dama 're iropisutu za'ra wa'aba mo. Ãté ni'wa hã te za marĩ na dama ropisutu. Tawamhã ãté te za ãne dama tinha, tô sena na te te dama iropisutuzém na, da te ãma waihu'u za'ra da: "'Re ihâimana u'âsi mono hã hâiwa 'manharĩ'wa, ti'ai 'manharĩ'wa, uburé marĩ 'manharĩ'wa, te 're hâimana. Ta hã ma tô ĩwaihu'u, tô sena na te aima iropisutuzém na." Ãté ãne te za ni'wa hã dama tinha, 'Re ihâimana u'âsi mono nhisi na hã, te te dama ãma waptob sina. Ãne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're iropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono ãna, aimreme hã tô senai õ wa, Wamama hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tõ da.

Ihâzé ré norĩ wasu'u

13Ãté asiré isazei'wai wa'wa hã te za robzépata. Ãne wamhã, te za sina rowaptẽ, hâiwa u. Duré ni'wa hã rowẽ tãma hâimana wamhã, tinho're na te za Wamama ãma tiwata.

14Duré ni'wa hã hâzé wamhã, te za sô tihârâ za'ra, isazei'wa pawapto'wa norĩ zô, Wamama wi te te ãma rowaptẽrẽ za'ra da, duré azeitona 'rãi wa'ui wabre na te te ãma 'rãi u'ré za'ra da, Wanhib'apito zadawa para.

15Tawamhã Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptẽrẽ za'ra wamhã, Wanhib'apito te za tô sõ'reptu, ihâzé ré hã. Te za tô duré pese. Duré ihâzé ré hã tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono nherẽ, iwasédé te te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za tô oto.

16Ãne wa, Wanhib'apito hã aihâzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhã dahâimana wẽ sina, da te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, da te tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra mono zéb zarina, te za tô te te dama ãma 're a'uwaimrami, Wanhib'apito hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Duréihã Wamama zadawa wasu'u'wa hã te 're hâimana, Eliasi na isisi hã. Ta hã wasine hã te a'uwẽ na 're mo. Ta hã ma tô rowaptẽ hâiwa u, tã we ta'a tõ da hã, ti'ai u hã. Tahawa, si'ubdatõ wahu wãiwamhã, tã hã we ta'a õ di.

18Taha pari, ma tô duré rowaptẽ, tã hã we ta'a da apâ. Tawamhã te we tã hã tita'a oto. Tahawa duré oto amnho hã ahâ di, da te 're i'ubumro za'ra mono da hã.

19-20Ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ãté asiré isazei'wa hã te za aipi'ra, roti senai'õ niwĩ. Tawamhã ãté misi te za i'maipawapto wa'wa, apâ te te sina siri da, roti tô sena niwĩ 're hâimana mono da apâ. Ãne asimiroti wẽ na 'manho'reptui wa'aba wamhã, ipo're'õ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're hâimana u'âsi mono õ di za, rowẽ u'âsi nhiti. Duré Wamama hã te te ãma 'madâ'â õ di za, marĩ hã ahâ na tiwasédé te te 're i'ab'manharĩ mono zé hã. Ta hã te za tãma pari za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Pedru

1 Pedru 1

1Wa hã Pedru, Zezu Cristu nhimipisudu, isadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ da. Ãhã na wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma. Airom nhiti te dawazari 're aihâimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'õmo mono bâ, Põtu ãma, duré Galasia ãma, duré Capadosia ãma, duré Azia ãma, duré Bitinia ãma.

2Aipoto za'ra wa'aba õ ré, ma tô Wamama hã sima aipisutu siromo za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, isib'a'uwẽ na oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tô Tipẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're aima sõmri za'ra wa'wa, aiwẽ uptabi na oto õhõ ãma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada idâ'âzéb zarina, aipẽ'ẽ 're te te 're ai'a'upsõi wa'aba mono wa, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, duré ãma 're anomro aba mono da, taha ãma si.

Rowẽ uptabi zô, 're idanhimipari za'ra mono zé wasu'u

3'Re ihâimana u'âsi mono ãma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. E marĩ wa. Ipẽ'ẽzézé hã sa'ẽtẽ na tãma 're hâimana mono wa, ma tô wa'apoto té, wapẽ'ẽ 're, wahâimanazép té iwẽ na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ma tô Imama hã ab're hawi hâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're iwa'ahâiwa'utu mono zéb zô.

4Nimahã na, te za marĩ hã iwẽ hã te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwẽ norĩ zô te te 're i'ab'madâ'â mono hã hâiwa ãma. Tame iwẽ uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawi 're isi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ hã, dawi 're iwasété za'ra mono õ hã duré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Ate za'ra wa'aba da, te iwẽ hã asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã iwaihu'u pese na te oto asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo. Tahawa, te za iwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asõ'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro isi'utõrĩzéb ãma.

6Tahawa, te za iwasu'uwẽ zarina aipẽ'ẽ 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ.

7Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wẽ di, Wanhib'apito umnhasi sina 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Ẽtẽ waipo pré oru hã dama isawi pese zém nhipai u, tãma wẽ di. Ẽtẽ waipo pré oru hã wa'âbâ za'ẽtẽ wa, dama sawi pese di, ta hã dama 're hâimana u'âsi mono dai õ nherẽ. Zata õ zô, te za unhama wa hiri ni, zata õ wa, da te iwaihu'uzéb da hã, oru uptabi na. Tane, a norĩ wa'wa hã rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, apâ wei morĩ wapsi, te za danho'a ai'ãma tiwata za'ra wa'wa, õhõ umnhasi sina ãma 're i'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marĩ hã iwẽ hã aima sõmri za'ra wa'wa. Rowẽ uptabi hã te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto.

8-9A norĩ wa'wa hã atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, Zezu Cristu hã. Tane nherẽ, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hã. Atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono wa, te aipẽ'ẽ 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'ẽtẽ za'ra wa'aba na. E marĩ wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hã asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

10Duréihã aibâ norĩ hã te 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa hã. Ta norĩ hã danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. Iwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u siromo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re ihâimana u'âsi mono za te te aima ãma 're i'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na.

11Ãne te ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: “E 'wa hã, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhã te te 're da'anho'reptu.” Ãne te ta norĩ hã te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pẽ'ẽzani hã ipẽ'ẽ 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tãma waihu'u siromo za'ra, Cristu hã za te te irobzépatazém na. Taha pari, rowẽ uptabi hã hâiwa ãma za tãma 're ihâimana mono na ma tô duré tãma waihu'u siromo za'ra.

12'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô duré ãne hã tãma waihu'u siromo za'ra: “Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di, danho'reptui'wai wasu'u hã. Ai'uirĩ na wa'aba, za 're idahâimana za'ra mono norĩ pibu ma, wa tô ãne hã aima waihu'u siromo za'ra wa'wa.” Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô oto rowasu'uwẽ na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're ida'anho'reptui mono zém na. Hâiwa hawi, Wanhib'apito pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hã wẽ uptabi wa, te oto hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono, dahâimana wẽ da, te te 're ida'apisutu mono zé wasu'u

13Zezu Cristu hã nimahã na te za wei mo apâ. Tahawa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hã apâ wei morĩ wapsi, te za aima 're irowẽ za'ra wa'aba mono zé hã aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

14Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Isimiroti hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô marĩ hã iwasété zô si 're irowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono õ di za oto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Ta hã hâimana wẽ uptabi na, te 're hâimana. Tahawa, te za a norĩ wa'aba zama, aihâimana wẽ uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isine.

16Duréihã ma tô ãne siwasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: “Wa hã ĩhâimana wẽ uptabi na, wa 're ĩhâimana. Tahawa, a norĩ wa'aba zama te za aihâimana wẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, ĩsine.”

17A norĩ wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wamama na te 're isisi za'ra wa'aba mo. Ta hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa, te 're hâimana. Ãhã wa, 're idahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bâ te te dama ãma 're a'uwaimrami, dahâimana wẽ zarina, duré dahâimana wasété zarina zama. Tahawa, te za 're ihâimana mono zém na asiwi 're iwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hã, ti'ai ãma 're anomro aba mono ré.

18A norĩ wa'wa hã ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbâ za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, tarére na 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, aihi'rata norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. E ẽtẽ waipo pré oru na, duré e ẽtẽ waipo prã prata na ma tô ai'awa'âbâ 'wa. Taha na te te ai'awa'âbâ aba õ di. E marĩ wa. Ta norĩ hã wẽ u'âsi 're hâimana za'ra mono õ wa. Tahawa taha na te te aiwa'âbâ za'ra wa'aba õ di.

19Dazada idâ'âzém na si ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, iwapru hã tiwi ipu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'ẽrebâ iwẽ uptabi ne, da te dasiwi iwĩrĩ da hã, dawasété wa, dawa'âbâzéb da. Cristu hã wẽ uptabi na 're ihâimana mono hã ma tô tidâ'âzém na aiwasédé hã wa'âbâ za'ra wa'wa. Ta hã te te iwawa'âbâ za'ra zé hã wẽ uptabi di.

20'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ro'apoto mono õ ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dâ'â da, dawasété wa'âbâzéb da hã. Ãhã na ro isi'utõrĩzéb u hã, ma tô we datẽme wi oto Cristu hã, aima ãma 're irowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ma tô ab're hawi hâiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowẽ uptabi te te tãma pisutu da, hâiwa ãma. Ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto õhõ si asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te dama iropisutuzé hã te te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba da.

22Wanhib'apito nhimiroti hã, tô sena. A norĩ wa'wa hã ma tô isimiroti hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, marĩ iwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di oto. Aiwẽ na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ ãma. Tahawa, te za õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

23'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utõrĩ waihu'u õ di za. Ta hã ma tô oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, i'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai ãma damama norĩ si te za nimahã na dawi 're si'utõrĩ za'ra. Tanei õ di, Aimama 'wa hã aipẽ'ẽ 're te te 're i'aipoto téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa ta hã dame si'utõrĩ waihu'u õ di.

24Duréihã ma tô ãhã wasu'u na ãma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã. Ãne te rowasu'u: “Du hã 're wapti'i hâ za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirãrã norĩ hã wẽ nherẽ, te za 're sirãrã a'a za'ra. Tane duré dahâiba hã wẽ nherẽ, te za 're si'utõrĩ su'u.

25Tanei õ di, Uburé Danhib'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa ta hã si'utõrĩ waihu'u õ di za.” Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô Uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwẽ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

1 Pedru 2

1Tahawa, te za aiwasédé hã 're irẽme pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahâimanazé tô senai'õ hã, duré danhimarĩ na danhimi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ai'uté ipoto té hã tina hâiwa'u zô 're i'ru'ru mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zô si 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihâimana wasété hawi asõ'reptuzé hã 'râwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

3Wanhib'apito dama 're isõpru mono zé hã 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Ẽtẽ na Cristuhu ãma te te ãma isimiré'ézé wasu'u

4Ma'ãpé, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherẽ, 're aihutu aba mono. Ta hã wẽ nherẽ, ma tô dasiwi wẽ'õ ni, ẽne hã 'ri'wa norĩ te te siwi iwẽ'õ ne. Tane nherẽ, da te dasiwi wẽ'õ nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wẽ uptabi di, Wanhib'apito hã. Tãma sawi uptabi di duré.

5Ẽne ahâ nherẽ, 'ri hã da te dasiwi ãma i'ri ne, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa, isõrõwa na tãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Isõrõwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ne, sasedoti norĩ ne, tãma iromhuri'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré aihâiba na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada idâ'âzéb zarina, tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono wamhã, Wamama ma hã wẽ di, tãma 're i'asõprub za'ra wa'aba mono zé hã.

6Duréihã iwana ré 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ẽtẽ na Zezu Cristuhu ãma simiré'é. Ãne te tawamhã taha na tinha: “Ẽtẽ tõmo wawẽ hã wa tô pisutu, ĩnhorõwa ãma te hiri da, Siã na 'ri nho'õmo nhisi ãma. 'Ri na'rata wẽ'ẽzéb ãma wa za tihi, 'ri hã siptete na sab da. Ẽne hã ĩma wẽ uptabi di. Ĩma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, iwẽ na za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa, dawi 're robzei'õ za'ra mono õ di za.”

7Ẽtẽ na isisi hã aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hã, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono õ norĩ ãma, ma tô 'ri'wa norĩ ãma simiré'é, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã. Ãne te ta norĩ ãma rowasu'u: “Ẽtẽ tomhâpâ wẽ, 'ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na'ratazéb da, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te siwi iwẽ'õ hã te oto tô pire uptabi na hã 're sa'wari u'âsi.”

8Duré ẽtẽ tõmo wawẽ wasu'u amo na rob'ui'éré hã, ãne: “Ẽne hã te za nasi da'marõpãrĩ za'ra.” Ẽne te te nasi da'marõpãrĩ za'ra wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'uwẽ hã da te 're saze za'ra mono õ wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're ida'awẽ'õ mono zéb zarina.

9Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ si oto tãma 're anomro aba mono da. Sasedoti norĩ hã te te sima 're i'apisutu mono ne, te oto a norĩ wa'wa hã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhõ ãma si 're anomro aba mono da, ite da. Ta hã robra hawi ma tô rowa'a u sitẽme asô tihârâ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, rowẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're i'uwaimrami wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ãma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

10A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono õ di aré. Ãhã na te oto isib'a'uwẽ tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré. Ãhã na ma tô oto asina iwaihu'u za'ra wa'wa, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã.

Dahâimana wẽ zém na rowasu'u

11Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, darom nhiti 're idahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Tahawa, marĩ wasété na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata wasété zarina 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, aiwasété 'wa hã.

12A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ wazari, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tahawa, te za aihâimana wẽ na si dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã aihâimana wasété na, taré da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã Cristu hã apâ wei morĩ wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, isimiroti zarina aihâimana wẽ na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

13Wanhib'apito nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, uburé dama ipire norĩ nhimiroti hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Tahawa, ti'ai ãma danhipai u da'madâ'â'wa nhimiroti hã te za duré 're iwapari pese za'ra wa'aba mo.

14Duré tãma da'madâ'â'wa da, te te 're ida'apisutu mono norĩ nhimiroti zama, te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Ihâimana wasété norĩ hã, isadawa para te te 're hâ za'ra mono da, duré ihâimana wẽ norĩ ãma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tô ta norĩ hã pisutu za'ra.

15'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa, aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, taré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

16Pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ ne, robzei'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, a norĩ wa'wa hã. Tane nherẽ, Cristuhu ãma rowẽ na 're anomro aba mono nherẽ, ãne taré 'râwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za: Ĩwasédé te 're 'manharĩ mono nherẽ, rowẽ u'âsi wa za 're ĩhâimana. Ãne taré 'râwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

17Ãne wa, te za dahâiba mono bâ 're idahâiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburé asiré isazei'wa norĩ hã te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za duré asima 're ipipa za'ra wa'aba mo, iwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai ãma danhipai u da'madâ'â'wa hã te za asiwi 're ihâiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'âbâ õ nherẽ, romhuri'wa norĩ hã 're inomro wẽ mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Aiwada'uri zarina aipawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ, asib'apito nhimiwada'urizé hã te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, isimizawi pese norĩ mreme hã, duré isimizawi'õ norĩ mreme zama.

19Taré nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, ari'iwi te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ãne zarina te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

20Marĩ hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, e te za ai'ãma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi te za 're isépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono si te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

21Cristu hã ma tô robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hã ma tô ãne na aima ãma asanho za'ra wa'wa, isirã zarina si ari'iwi 're robzépata za'ra wa'aba mono da hã. Taha da, ma tô sitẽme asô tihârâ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

22Cristu hã marĩ na tiwasédé te te 'manharĩ õ uptabi di. Duré niwamhã sadawa nhipese na te te inharĩ waihu'u õ.

23Da te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono nherẽ, asa te te dama 're nharĩ wasété mono õ di. Duré da te tãma irob'manharĩ wasété mono na te te robzépata nherẽ, te te dama ropipa õ di asa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, ma tô sisõ, taha si dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wai wa, te te ãma dama 're a'upai mono õ wa.

24Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â wamhã, ma tô wawasété wa, wawa'âbâ za'ra, wawasédé hã wa te oto 're 'manharĩ tõ za'ra mono da, wahâimana wẽ na si oto 're wahâimana za'ra mono da. Ihâiba na da te tãma irob'manharĩ wasétézém na, ma tô robzépata za'ẽtẽ. Taha zarina, a norĩ wa'wa hã rowẽ na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré, pone'ẽrebâ, bâdâdi nhiti 're isipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Ãhã na ma tô apâ aipizari za'ra wa'wa, Da'madâ'â wẽ 'wai u, isarina si oto 're anomro aba mono da, rowẽ na.

1 Pedru 3

Damro ré norĩ hâimanazé wasu'u

1-2Pi'õ norĩ, romhuri'wa norĩ hã tinhib'apito mreme te te 're iwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hã 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Ãté aimro za'ra wa'wa hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wẽ za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tãma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za uihâ na te te 're saze za'ra. E marĩ wa. Tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa, duré imreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa.

3-4Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asõpré wa'aba mono õ di za, ai'rãi waipo iwẽ na, duré asõ'rebzu za'ra wa'wa hã iwẽ na. Duré ai'uza za'ra wa'wa iwẽ na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wẽ na oto 're i'anomro aba mono zéb zô si, te za asima 're asõpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô zama. Ãne si tãma wẽ uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

5Ãne si ma tô wahi'rata sipi'õ norĩ hã 're nomro, 're ihâimana wẽ za'ra mono norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô ta norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wẽ za'ra mono da. 'Re inomro wẽ mono na, ma tô duré ta norĩ hã sina 're sõpré. Tahawa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra.

6Ãne Sara hã ma tô 're mo. Timro mreme hã ma tô te te 're wapari pese, Abra'ãhã mreme hã. Tahawa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara, Abra'ã hã. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mo. Asina aihâtâ'â ãna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhã Saraha nhihudu na te za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

7Duré aibâ norĩ, aimro siré te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã aibâ wa, aihâiba hã siptete za'ra wa'aba di, aimro hâiba za'ra wa'aba ma hã. Ãne hã te za asina iwaihu'u za'ra wa'wa. Tahawa, te za aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Rowẽ isi'utõrĩ'õ hã te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã aima sõmri za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Aimro norĩ wa'aba ma zama, te za duré tô tãma sõmri za'ra. Tahawa, te za aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhã, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hã.

Isazei'wa norĩ, dama 're hâimana wẽ za'ra mono nherẽ, te te 're irobzépata za'ra mono zé wasu'u

8Ĩmreme na wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wẽ na te za aihĩni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapẽ'ẽzé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za dasiré aipẽ hã 're isépata za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽzé sina. Duré uburé marĩ wẽ na dama 're rowẽ za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhã, te za duré dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za.

9Duré asada 're dahâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimana wasété na. Duré dapẽ'ẽ na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za, aimreme wasété na hã. Wamama wi si, te za ta norĩ ma 're iwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, iwẽ si te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ta norĩ ma hã. Ãne da, ma tô Wamama hã sitẽme asô tihârâ za'ra wa'wa, iwẽ na si aima 're sõprub za'ra wa'aba mono da.

10Duréihã ãne na ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã dama roti: “Aihâiba ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wasété na dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za.

11Aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, iwẽ si dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowẽ na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're irosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

12Hâimana wẽ na dama 're ihâimana za'ra mono norĩ si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te te duré tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, te za te te 're awapari, imreme zarina te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da. Tane nherẽ, dahâimana wasété na dama 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dazada 're hâimana."

13A norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za rowasédé hã te te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa.

14Dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na hã 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za duré.

15Cristu hã Asib'apito aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're isaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo.

16Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasété ãna. Aihâimana wẽ na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasété na 'râwi 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Tawamhã dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're inharĩ wasété za'ra wa'aba mono niwĩ, te za dasimreme ma 'râwi 're danhiséb za'ra.

17Ãté 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. Ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono wamhã, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'â 're irobzépata za'ra wa'aba mono na. Ãne hã te te wama 're awẽ mono õ di, dama 're iwahâimana wasété za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahâimana wasété za'ra mono wamhã, ãté te za da te 're wahâ za'ra. Ãne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, i'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra.

18Misi haré ma tô Cristu hã dazada dârâ, 're idahâimana wasété za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re imorĩ wẽ uptabi hã ma tô dârâ, 're idanomro wasété mono norĩ da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono u. Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ma tô Imama hã hâiwa'utu, apâ 're hâimana u'âsi mono da.

19Tihâiba na u'âsi, te adâ'â norĩ u hã mo, dazazéb 're, 're idasimasa mono ne, nimomo 're iwairébé mono õ norĩ u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te itẽme timorĩ za'ra.

20Ta norĩ hã Nowé ti'ai ãma 're morĩ ré, te te 're wapari za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Nowé hã 'ri ne uba're, te te 'manharĩ ré, te ta norĩ hã po're ãna 're nomro. Tane nherẽ, da'ãma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te te oto da'uprosi wamhã, 'ri ne uba're wa, isisisi norĩ si, ma â wi hã sõ'reptu za'ra. Ta norĩ hã umro za'ra di. 8 na ihâiba za'ra hã.

21Ta hã â hã, â dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsõzé, te â dawabzuri hã wasu'u. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da te dasi'ãma 're iropisutu za'ra mono zé te wasu'u, â dawabzuri hã. Dawasédé te te dama 're apari mono wa, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasété na hã. Tahawa, dama 're irowẽ za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tãma 're ropisutu za'ra, ãma 're idanomro mono zéb da hã. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, Imama hã ab're hawi te te hâiwa'utu wa, duré apâ 're morĩ wa, te oto asõ'reptuzé hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

22Cristu hã hâiwa u morĩ wa, te oto pire na Timama nhimire niwĩ 're sãmra, Danho'reptui'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

'madâ'â'wa, te 're hâimana. Uburé hâiwa nho're ãma, pire na duré waihu'u pese na 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama, te pire uptabi na hã tãma 're hâimana za'ra.

1 Pedru 4

'Re idanomro mono zép tém na rowasu'u

1Cristu hã ma tô tihâiba na robzépata. Tahawa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihâiba zawi ãna, isine 're irobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, marĩ, da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te za oto da te 're rẽme pese za'ra.

2Tahawa, ti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're iwẽ mono zéb zarina si, marĩ na asima 're irosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ãna oto.

3Wahub ahâ na hã ma tô ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai hâimanazém na, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ré hã. Ma tô asisô 're irowasutu za'ra wa'aba mo aré. Âzézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato iwẽ'õre hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, ma tô asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré âzézei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ai'rã siwamnarĩ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono upana, ma tô romhâiba 'manharĩ ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa rob'manharĩ hã.

4'Re anomro wasété aba mono zé hã, tâibâ oto. Tahawa, siwa'ru dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wa, te ai'ãma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'õ'wa norĩ hã. Tahawa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta norĩ hã taré te te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa.

5Tane nherẽ, nimahã na ta norĩ hã 're ihâimana wasété za'ra mono zém na te te iwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta norĩ ma arowairébé, 'Re ihâimana

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

u'âsi mono hã. Te te ida'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé norĩ ma rowairébé, ihâiba ré norĩ ma, duré 're idâ'â za'ra mono norĩ ma zama.

6Tahawa, dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Ta norĩ wapari'wa norĩ hã ma tô oto tidâ'â za'ra. Ti'ai ãma 're nomro mono ré, ma tô iwasété na wẽ'õ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, uburé 're idahâimana za'ra mono norĩ hã iwasété na te te 're i'awẽ'õ mono ne. Tane nherẽ, hâiba ré 're nomro mono ré, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na po're pu'u za'ra, ta norĩ hã rowẽ isi'utõrĩ'õ ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama irotizé

7Ro isi'utõrĩzéb u hã, romhuture di oto. Tahawa, te za aihâiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da.

8'Re idasisawi za'ra mono zé hã uburé roti nhipai u te 're hâimana, pire na. Tahawa, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Dazawizé hã dama 're hâimana za'ra mono wamhã, dawasédé hã da te da'ãma 're 'madâ'â za'ra mono õ di za, ahâ na, da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, dawasédé hã.

9Te za duré 're ida'mazasi wẽ za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ẽ za'ra wa'aba mono ãna.

10'Re ihâimana u'âsi mono hã sõpru wa, ma tô aihâiba mono bâ dama 're iromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima sõmri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina te za oto ate aba mono bâ dama ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, asimiromhuri za'ra wa'aba na hã.

11Tawamhã dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhã, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, timreme te te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're irowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihâiba na zama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're isõmri za'ra wa'aba mono na, te za 're idapawaptob za'ra wa'aba mo. Ãne na hã te za dama ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Wanhib'apito zazei'wa norĩ te te 're irobzépata za'ra mono zé wasu'u

12Ĩsiwadi norĩ, ĩma i'asawi pese za'ra wa'aba norĩ, ãhã na rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono wa, te a'â 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, 're irobzépata za'ra wa'aba mono zém na ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, da te aima 're rob'manharĩ za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono õ newa.

13Cristu hã aiwana za'ra wa'aba, ma tô robzépata za'ẽtẽ. Tahawa, isine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Cristu hã tiwaihu'u pese na apâ wei morĩ wapsi, ato za'ẽne hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa.

14Ãté Cristuhu ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa. Tane nherẽ, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowẽ uptabi zé hã.

15-16Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ na dawi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhimirosa'rada hã dawi 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Ãté nimahã na dama 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. Ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, i'uwaibaba te za tô 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, 're aséb za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu zazei'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wẽ te, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

17Bâdâ hã ma tô oto iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama i'arowairébézéb da hã, ta hã dahâimanazém na dawaihu'u'wa 're hâimana mono wa. Tahawa, te za a'â tinhib'a'uwẽ norĩ ma arowairébé, 're iwahâimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhã e niha za isazei'õ'wa norĩ ma te te irowairébézé hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ na, 'Re ihâimana u'âsi mono, we te te dama iwaihu hã te te ãma saze za'ra õ wa dame, ta norĩ ma, 're rowẽ za'ra mono õ di za.

18Duréihã ãhã wasu'u na ma tô ãne na dama rowasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã: “Ãté marĩ ahâ na te za sada 're hâimana za'ra, 're inomro wẽ mono norĩ zada hã, tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ ré. Tawamhã e niha te za tãma 're romhâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ ma hã, siwa'ru 're ihâimana za'ra mono norĩ ma hã.”

19Ãté wa za a'â robzépada hã wa te wasina 're 'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're i'awẽ mono zéb zarina. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahâimana wẽ za'ra, ta hã tinhimiropisutu wẽ na za te te wama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa.

1 Pedru 5

Wanhib'apito zazei'wa 'madâ'â'wa norĩ ma rowasu'u

1Da'madâ'â'wa norĩ, ãhã na wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madâ'â'wa, wa duré 're ĩhâimana. Cristu hã te te robzépata wamhã, wa tô ĩtõmo na 'madâ, te te irobzépatazé hã. Wa hã wa za duré isazei'wa norĩ siré, rowẽ uptabi hã ĩsina waihu'u hâiwa ãma, rowẽ uptabi hã sõ'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hã.

2Tahawa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tãma 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pawaptob za'ra wa'aba mono da, tãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. Ãne da, ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'uiprazéb zô tãma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono õ di za. Tô sena asima 're iwẽ uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're idapawaptob za'ra wa'aba mo.

3Asimi'madâ'â za'ra wa'wa hã tãma 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, ma tô aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, a norĩ wa'wa hã dama aipire wẽ te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wẽ na te za tãma ãma 're asanho wẽ za'ra wa'aba mo, asimi'madâ'â za'ra wa'aba norĩ ma.

4Tawamhã Da'madâ'â'wai uptabi hã apâ wei morĩ wapsi, tãma 're idapawapto wẽ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'âbâ za'ra wa'wa, iwẽ uptabi na, si'utõrĩ'õ na oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

5Iprédupté́m norĩ, iprédum norĩ mreme si te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Isazei'wa norĩ, aihĩni te za romhuri na 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Duréihã ãne na ma tô rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa hã: “Dapire na 'râwi 're idasi'madâ'â ze za'ra mono norĩ da si, te za 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Dapire na 'râwi da te dasi'ãma 're irosa'rata za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawaptob u'âsi.”

6Ãhã wa, te za Wamama ma 'râwi aiwapu na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hâimana mono wa. Ãne wamhã, bâdâ te te ai'ãma sima ipisutu za'ra wa'aba zém na, te za ai'ãma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

7'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa. Tahawa, marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, 're i'aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zém na. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto.

8Ma'ãpé, aihâimana nhimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Da'rui'wa hã datẽme

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're morĩ wa, wa'uburé norĩ nhib'apito hã. Hu'u zéré pa hã wairõ sina, tisa zô 're inomro mono ne, te ta hã datẽme 're morĩ u'â, Wanhib'apito si da te dasina 're i'madâ'â u'âsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da.

9Asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're hâimana za'ra mono 'ru te, da te tãma 're irob'manharĩ za'ra mono zém na, te a'â te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. Ã norĩ wasu'u hã ma tô iwaihu'u za'ra wa'wa. Tahawa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono sina.

10Tane nherẽ, 're robzépata hâ za'ra wa'aba mono õ ré, rowẽzé hã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'âsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Õhõ ma si te isimizawizé hã sa'ẽtẽ na tãma 're hâimana. Tahawa, ma tô sitẽme asô tihârâ za'ra wa'wa, rowẽ isi'utõrĩ'õ ãma isiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa.

11'Re ihâimana u'âsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'âsi za'ra.

Pedru te te idazawizé wasu'u

12Sila hã ma tô ĩpawapto, aima ĩnhimiroti suru za'ra wa'aba nherẽ, te te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Ta hã ĩsisãnawã ne, te ĩma 're hâimana. Tahawa, ĩma umnhasi di. Wa hã wa tô ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptobzé hã asi'uihâ na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tô sena wa ta hã. Tahawa, te te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

13Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, Babilonia na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ma tô Wamama hã sima pisutu za'ra, isib'a'uwẽ oto 're hâimana za'ra mono da. Ta norĩ zama ma tô timreme na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ãma asawi za'ra wa'wa. Ĩ'ra na te 're isisi mono zama, ma tô duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, Marcu hã.

14Tame te za uburé asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhib'a'uwẽ norĩ, rowẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi, Wamama wi hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pedru

2 Pedru 1

1Wa hã Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré isadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, wasiré isazei'wa 're i'anomro aba mono norĩ ma. Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi di. Duré wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wẽ uptabi di. Wẽ uptabi zahuré wa, ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

2'Re ihâimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezusi hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ãne wa, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ u'âsi, ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

3'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na uburé marĩ iwẽ na wama 're sõpru, wapẽ'ẽ 're, isine wawẽ uptabi na ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, duré isine wa te dama 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb da zama.

4Ãne zarina, te te wama 're i'aropisutu mono zéb zarina, ma tô marĩ iwẽ hã wapẽ'ẽ 're, te te wama 're anhomri, sa'ẽtẽ na. Wama wẽ uptabi di, wama 're isõprub za'ra mono zé hã. E marĩ da, ma tô wama 're sõprub za'ra. Isine wahâimana wẽ na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. Ãne wamhã, isazei'õ'wa norĩ ne, wawasété zô 're wasiwasutu u'âsi za'ra mono õ di za, wawasété na 're wahâimana za'ra mono da hã.

5-7Ãne wa, isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwẽ uptabi na si ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhib'apito nhimiroti hã te za 're iwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za õne haré Wanhib'apito ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na si, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Duré, asisãnawã norĩ hã 're isawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré isazei'wa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're idazawi pese za'ra wa'aba mo duré.

8Ãhã zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihâimana wẽ hã asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo. Ãne wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti hã taré waihu'u za'ra wa'aba õ di za. Te za tô marĩ iwẽ na ãma asima 're i'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo.

9Tane nherẽ, ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, datob'a na 're idanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré da te 're irob'madâ'â wẽ pese za'ra mono õ ne. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're i'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, te te aima 're pari za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're aipo're si'âri za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're idanomro mono ne, 're anomro aba mo.

10Ĩsisãnawã norĩ, tô sena ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ 're anomro aba mono da. Ãne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono da, 'râwi isib'a'uwẽ na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Ãne wamhã, Wanhib'apito hã 're rẽme za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di za oto.

11Taha zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hâiwa u, Wanho'reptui'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu u, Danhib'apito uptabi na dama 're ihâimana u'âsi mono u.

12Ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ, duré asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za te ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tõ da, iwasu'u hã.

13-14Ĩma wẽ di tô, ĩhâiba ré 're ĩhâimana mono ré hã, ãhã wasu'u na, te ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da hã, ĩdâ'âzéb u romhuture na, te ĩsina waihu'u wa, Wanhib'apito Zezu Cristu te te ĩma iwaihu'u siromo zéb zarina.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tahawa, ĩma iwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aima ãma irob'ui'éré za'ra wa'wa hã, aiwi 're simani za'ra wa'aba mono tõ da, ĩ'uirĩ na hã.

Wanhib'apito hã rowa'a za'ẽtẽ ré, sab ré, te te siwi i'madâ'â na rowasu'u

16Wa norĩ hã wa tô Wanhib'apito hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, iwaihu'u pese uptabi na, duré za apâ we imorĩ na zama. E tawamhã taré danhimirosa'rata nhipese zarina, wa tô Wanhib'apito wasu'uwẽ hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norĩ hã Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ẽtẽ ré, isab ré, wa tô watõmo na hã 'madâ'â za'ra ni.

17-18I'rata wa tô aimasam ni, Imama ãma wata wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Hâiwa hawi te we tãma tinha, rowẽ uptabi hawi, ãne: “Ã hã ĩ'ra, te 're isawi pese mono, tãma 're ĩto za'ẽtẽ mono.” Ãne te we tãma tinha. Wa norĩ hã wa tô ãne na hã wapari za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono hâiwa hawi we te te tãma inharĩ na, ẽtẽ 'rãihâ iwazéb zahi ãma, Wanhib'apito Zezusihi 'rata wasimasab ré.

19Marĩ, wa te isabu za'ra zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena na Danho'reptui'wa na 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ te te dama 're irowasu'u za'ra mono zém na hã. Awẽ u te za wasi wawẽ hã 're pusi, dama rowa'a'wa da, isimirowa'a zarina ãma 're danomro wẽ mono da. Tane wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, isadawa 'mahârâ'wa norĩ nhimirowasu'u hã, ãma 're iwanomro wẽ mono zéb da hã. Ãne wamhã, te za ãma 're irosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

20-21'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u na rob'ui'éré hã, marĩ te te iwasu'uzé hã, ni'wa hã si'uihâ na te te waihu'u õ di, te te dama 're i'awaihu'u mono da hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã, si'uihâ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô Tipẽ'ẽzani na te te tãma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Tane, wa norĩ zama isadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u hã, wasi'uihâ na wa te 're waihu'u za'ra mono õ di, marĩ te te iwasu'uzé hã wa te dama 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwaihu'u za'ra mono da hã. Taha wasu'u hã pire wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2 Pedru 2

Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ na rowasu'u

Zuda 3-16

1Duréihã ma tô ni'wam norĩ hã wahi'rata norĩ wazari 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa newa, senai'õ hã. Tane te za duré senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Ta norĩ nhimirowasu'u hã tô sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono wamhã, te za dahâimana wẽ zé hã dawi 're si'utõrĩ za'ra. Wanhib'apito hã tidâ'âzém na te te 're wa'âbâ za'ra mono nherẽ, te za 're simrami za'ra, tinhib'apito zô, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're ahâ za'ra, 're dâ'â za'ra mono da.

2Ta norĩ hâimanazéb zarina, te za da'ahâ na da te ãma 're sasõmri za'ra, dahâimana nhiséb'õ na, Wanhib'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ. Tahawa, te za da'ahâ na Wanhib'apito nhimiroti ma, da te 're nharĩ wasété za'ra, taré.

3Tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te za taré rob'uiprazéb zô, tinhimirosa'rata na si, marĩ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã iwasété na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Tahawa, isimihâzé wi, 're sisõ'reptu waihu'u za'ra mono õ di za.

4Tane, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, duréihã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, tinhimihâzé hã te te tãma ba'a za'ra õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ropipa u ma tô sisiti satõrĩ za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra ãma. Tame te za ta norĩ hã 're simasa, bâdâ iwa iwaptã'ãzéb u, dahâimanazém na te te ida'awaihu'uzéb zarina te te dama i'arowairébézéb u hã. Tawapsi te za ta norĩ hã duré oto hâ za'ra.

5Duréi uptabi hã 'Re ihâimana u'âsi mono tinhimihâzé hã te te dama ba'a õ di, ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ma. Â ma, ma tô tinha, â pusi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono da, â na te te da'uprosi da, 're dahâimana wasété za'ra mono wa. Nowé norĩ si ma tô sõ'reptu za'ra, 7 na ihâiba za'ra norĩ me. Nowé hã te te aré dama 're roti u'âsi, 're dahâimana wẽ za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na.

6Duré, dahâimana wasété wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã siwi da'awẽ'õ, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma, duré Gomora na 'ri nho'õmo nhisi ãma zama. Unhama ro'o na ma tô da'uprosi, da te ãma waihu'u za'ra da, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're ida'ahâ za'ra mono na.

7Loho si 're morĩ wẽ wa, ma tô sõ'reptu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Dahâimana nhiséb'õ na, 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô tipẽ'ẽ na aré te te 're robzépata, Lo hã.

8Da'rata 're hâimana mono ré, awẽ sidâpâsi dawasété na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hã te te 're awapari mono wa, pẽ'ẽzé ahâ uptabi di, Lo hã.

9'Re ihâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, Lo hã te te isõ'reptuzéb da hã. Tane duré, Wanhib'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're i'anho'reptui mono zéb da hã, isimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Duré tãma waihu'u pese di, te te 're ida'ahâ za'ra mono zéb da hã, 're idanomro wasété mono norĩ hã, bâdâ iwa iwaptã'ãzéb u hã, dahâimanazém na te te ida'awaihu'uzéb da hã. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'rãsutuzéb ãma.

10Dahâimana nhiséb'õ na 're dahâimana za'ra mono wamhã, duré isimiroti hã da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, te za sa'ẽtẽ na da te 're robzépata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzéb zarina. Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, te simipari ãna 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te 're wazéb za'ra mono õ di. Timreme na te te ãma 're wasété u'âsi za'ra, sina pahi za'ra ãna.

11Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ ma, siptete za'ra di. Duré tãma waihu'u pese za'ra di. Tane

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nherẽ, Wanhib'apito nho'a 're hâimana za'ra mono wa, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ ãma, 're mreme wasété za'ra mono õ di, asa.

12-13Tanei õ di, aibâ norĩ hã senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Roti hã uburé tãma waihu'u za'ra õ wamhã, te roti ma te te 're nharĩ wasété za'ra, wẽ nherẽ, roti hã. Ta norĩ hã abaze ne, te rosa'rata ãna 're hâimana za'ra, simiza'rese ãna. Taha zarina, abaze hã da te 're simroi mono wa, 're irere'e mono ne, te za ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're hâ za'ra, 're ihâimana wasété za'ra mono zé wa'rãmi. Ta norĩ hã te marĩ hã te te sima 're wẽ ahâ za'ra. Siséb ãna, te rowa'a na te te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Tahawa, ta norĩ wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'ãma 're mreme wasété za'ra wa'wa, isazei'õ'wa norĩ hã.

14Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te pi'õ iwasété norĩ zô te te 're rob'madâ'â u'âsi za'ra. Ta norĩ ma hã wẽ za'ra di, tiwasédé hã te te ãma 're i'manharĩ u'âsi za'ra mono zéb da hã. Hâimana nhipese na te ta norĩ hã 're nomro, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro mono õ wamhã, te za ta norĩ ãma te te 're sasõmri za'ra. Duré senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tinhimarĩ wẽ zô si, te te sima 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tahawa, ta norĩ hã tãma wẽ õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

15Ta norĩ hã ma tô 're idanomro wẽ mono zé hã rẽme za'ra, Balaã hã 're imorĩzéb zarina, oto 're nomro mono da. Balaã hã Be'oho 'ra. Duréihã ma tô Balaã hã sima wẽ, rob'uiprazé hã da te tãma sõmri da, isimiromhuri wasété wa'rãmi.

16Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, ma tô isimizama awaru po'repore hã, a'uwẽ mreme na tãma tinha, simiza'rese ãna 're morĩ tõ da. Ãne na ma tô tiwi sizâ, za te te i'manharĩ wasété zé hã.

17Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, tinhimirowasu'u na te te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ wa, wa za oto marĩ na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ta norĩ hã sipti hã 're i'â'ré mono ne, te 're hâimana za'ra. Duré hâiwa nhirõno hã rowa'u hã nimomo te te 're sate mono wa, tã hã ihawi we

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

're ita'a mono õ ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã pisutu siromo za'ra, robra si 're isa'wari mono zéb ãma, iwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

18Ta norĩ hã simiroti pire newa, 'râwi sina 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahâimana wasété za'ra mono da, dama ãma 're rowẽ za'ra mono da newa. Ãne wamhã, nimosi isazei'õ'wa norĩ hâimana wasétézém hawi 're idasipizari za'ra mono norĩ hã, te za oto te te ãma 're sasõmri za'ra, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ ãma hã.

19Dasi'uihâ na dahâimanazém na 're dahâimana wasété za'ra mono nherẽ, rowẽ na si za 're idanomro mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherẽ, rowẽ na si 're nomro mono õ di, ta norĩ hã, tihâimana wasété hawi iwairébézéb da hã, tãma waihu'u za'ra õ wa. Marĩ hã da te 're sei hõsi za'ra mono wamhã, dasi'uihâ na da te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za. Tane, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã si'uihâ na tiwasédé hã te te sahâri waihu'u za'ra õ di.

20Ãté ta norĩ hã Danho'reptui'wa na ma tô Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tô isazei'õ'wa hâimana wasétézém hawi 're sipizari za'ra. Tane nherẽ, apâ dasiré 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, e niha za tawamhã, 're ihâimana za'ra mono zé hã. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono õ ré, rowẽ'õ na 're ihâimana za'ra mono zém nhipai u hã, tãma 're rowẽ õ uptabi za'ra mono di za oto.

21Ta norĩ hã hâimana wẽ na 're hâimana za'ra mono da, te te sina 're waihu'u za'ra mono õ ré, ma tô robzei'õ na 're hâimana za'ra. Tazahã, dahâimana wẽ zé hã te te oto siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, te oto robzei'õ uptabi na 're hâimana za'ra.

22Ta norĩ hã apâ tiwasété u 're sipizari za'ra mono wa, ma tô te te sina ãma 're uwaimrami za'ra, dahâimanazém na tô sena na da te dasima 're inharĩ za'ra mono zé hã, ãne: “Wapsã hã te za apâ mo, tinho'o'o zô, te te 'rẽne da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Duré uhâbâ hã da te 're upsõ za'ra mono nherẽ, te za apâ 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na.”

2 Pedru 3

Wanhib'apito Zezu Cristu hã za apâ we imorĩzé wasu'u

1Ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa za duré rob'ui'éré na ãma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ãma irob'ui'éré za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

2Wa tô ĩsima wẽ, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ nhimiroti na, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa tô duré ĩsima wẽ, Wanhib'apito nhimiroti na zama, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na hã, wasiré isadawa wasu'u'wa norĩ hã wa te aima ãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã.

3-4Marĩ ipire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rãsutu u hã romhuture wamhã, te za ni'wam norĩ hã ãne 're hâimana za'ra. Marĩ iwasété zô si te za te te 're rowasutu za'ra. Ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa: “Oro apâ wei morĩ 'ruza Zezu Cristu hã, te te sina iropisutuzéb zarina. E mahãta tawamhã. Wamama norĩ hã ma tô wawi 're dâ'â za'ra. Tane nherẽ, te õhõ u'â zahadu 're ropsa'wari, Ropoto na'rata hawim haré.” Ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa.

5-6Ta norĩ hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, duréi pese timreme na hã hâiwa te te ipoto na, ti'a te te ipoto na zama, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô â na ãma aiwãnhiza, â hã ti'a hã te te 're uirĩ mono da oto. Duré ãma ronomro pari, ma tô â pusi. Ma tô tã si nomro. Ma tô uburé marĩ hã ti'ai ãma hã uprosi, â na.

7Duré 'Re ihâimana u'âsi mono mreme zarina, hâiwa norĩ hã ti'ai me te za a'â 're hâimana zahuré. Bâdâ iwa iwaptã'ãzéb u, te za dahâimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã te za da'uprosi, 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã. Duré unhama ro'o na te za oto hâiwa norĩ hã uprosi zahuré, ti'ai me.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, Wanhib'apito hã zahadu apâ wei morĩ õ nherẽ, ma'ãpé marĩ na ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani tõ za'ra wa'aba mono da. Bâdâ hã wa te 're isa'rata za'ra mono nei õ di, Wamama nhimiza'ratazé hã. Bâdâ misi nherẽ, tãma hã wahub ahâ ne. Duré miu na wahum nherẽ, tãma hã misi bâtâ na ne.

9Wanhib'apito hã wa'a õ di, iwẽ na te te dama iropisutuzém na, te te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono da hã. Ai'ãma wa'a su'u za'ra wa'aba õ di, te te i'aihâ za'ra wa'aba da hã. E marĩ wa. Te te ida'uprosi da hã tãma wẽ õ wa. Uburé dawasété na 're idasiwẽ'õ za'ra mono da si, tãma iwẽ hã.

10Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Isipsaihuri hã sô idanhimipari õ zém na si, te za ãzé, 'ri para u hã. Tane, Wanhib'apito zô 're idanhimipari za'ra mono õ zém na si, te za wei mo apâ. Ãne wamhã, hâiwa te za ai'utõ. Rãrã'ã za'ẽtẽ uptabi di za. Uburé marĩ hã hâiwa na 're isimasa mono hã te za ai'uzâ. Danhipti'ai mono bâ, marĩ hã 're ihâimana za'ra mono hã te za si'utõrĩ.

11Tawamhã uburé marĩ hã isi'utõrĩzém na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamhã 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si.

12Te za duré asimi'ẽ na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono bâdâ te te ipisutu zô. Bâdâ hã iwa waptã'ã su'u da, te za asiptete sina 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Bâdâ iwa waptã'ã wamhã, te za hâiwa hã ai'utõ, unhama ro'o na. Duré uburé marĩ hã hâiwa na 're isimasa mono hã te za ai'utõ.

13Ãne za romhâimana wa, hâiwa itéb zô, duré ti'a itéb zô zama, wa za sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, tame dawẽ na si 're idahâimana za'ra mono zéb zô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãne iwẽ na te te dama ropisutu wa, wa za sô 're wanhimipari u'âsi za'ra.

14Tahawa, ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, rowẽ zô 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aihâimana wẽ uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono da.

15Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito hã da'ãma iwa'a su'u õ zém na hã. Ta hã te simi'ẽ na 're hâimana, tinhimihâzé wi te te 're ida'anho'reptui mono da hã. Ãne na ma tô duré Paulu hã wama isawi pe hã aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, hâiwa hawi rowaihu'u na 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iwaihu'uzéb zarina.

16Ãne na ma tô te te dama 're awaihu'u, Paulu hã te te dama ãma 're rob'ui'éré mono wamhã. Nimame te tihâimana za'ra, isimi'ui'éré pire hã. Ta hã dama pire za'ra di, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Ãne wa, ma tô ni'wam norĩ hã isimiroti na te te ãma 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono õ wa, wẽ nherẽ, isimiroti hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito ãma siptete sina 're hâimana za'ra mono õ wa, ma tô Pauluhu nhimiroti na te te ãma 're upa za'ra. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâiba amo na zama, ma tô te te ãma 're upa za'ra. Tahawa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã hâ za'ra.

17Ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'ãpé 'râwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono tõ da, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

18Ma'ãpé, 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono, aihâimana wẽ hã asima 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristu te te 're iwa'apawapto mono zém na. Duré Wanho'reptui'wa Zezu Cristuhu ãma rowaihu hã, te za asima 're isa'ẽtẽ za'ra wa'aba mo. Ta hã Wanho'reptui'wai wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Tane tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Zuwã

1 Zuwã 1

Zezu Cristu isi'a'uwẽzé wasu'u

1Wa hã Zuwã, wa za oto aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ihâimana mono ãma, wa za aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hã ma tô si'a'uwẽ, ti'ai ãma hã. Ta hã wa tô wa te 're wapari za'ra, ti'ai ãma 're morĩ ré, isiré 're iwanomro mono norĩ hã. Wa tô duré wa te 're hâiba 'madâ'â u'âsi za'ra, watõmo na. Dâ'â pari, hâiwa'utu wa, wa tô duré wanhib'rata na hâiba upi za'ra ni. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na isisi hã, duré 're idanomro mono zép téb da hã, te te dama 're i'apisutu mono.

2Duréihã marĩ õ ré hã Wamama siré te 're hâimana u'âsi, ta hã. Tawamhã ma tô we datẽme sihâi'ré, sõ'awi na ãma 're idanhopré mono da hã oto. Wa norĩ hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra. Tahawa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're idanomro u'âsi mono zé te te dama 're i'apisutu mono hã.

3E marĩ da, wa ãne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're i'madâ'â za'ra mono zém na hã, duré wa te 're iwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'râwi 're iwahâimana za'ra mono ne, duré i'ra siré Zezu Cristuhu siré 'râwi 're iwahâimana za'ra mono ne, a norĩ wa'aba zama isiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'aba ni.

4Watoi uptabi zé hã wa te wasima 're sa'ẽtẽ za'ra mono da, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, ãma 're iwahâimana za'ra mono zéb da na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono, rowa'a u'âsi 're ihâimana mono zé wasu'u

5Zezu Cristu hã ma tô Timama hã te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hã wa te 're iwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hã te te wama 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã. Ãne na wa tô wa te 're wapari za'ra: Rowa'a wamhã oto, robra õ di. Tane, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, marĩ iwasédé hã ãma 're hâimana mono õ di. Ãne Timama hã te te wama 're isadawa wasu'u za'ra mono zé hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ãté wa za wawasété na 're wahâimana za'ra. Tawamhã wawasété na 're wahâimana za'ra mono wamhã, robra u'âsi wa za 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ 'remhã. Tawamhã robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ, oto 'Re ihâimana u'âsi mono siré, 'râwi 're iwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, wazadawa nhipese na wa za tô 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ. Ãne wamhã, tô senai õ di, 're iwahâimana za'ra mono zé hã.

7Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're wahâimana za'ra mono wamhã, rowa'a na 're ihâimana mono ne, wa za duré wa norĩ hã rowa'a na 're wahâimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'râwi wasiré ãma 're wahâimana za'ra, wasisawi pese za'ra sina. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã te za duré wawasédé hã te te wama 're apari tidâ'âzém na Zezusi hã, wawasété ãna oto ãma 're wanomro mono da.

8Ãté wa za taré 'râwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: “Wa norĩ hã wawasété ãna, wa 're wahâimana za'ra.” Ãne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété õ na wasina 're iwawata za'ra mono na. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã wapẽ'ẽ 're, wama 're hâimana za'ra mono õ di, ãne wamhã.

9Tane nherẽ, wawasédé hã wa te 're i'manharĩ za'ra mono na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 'râwi 're wasiwẽ'õ za'ra mono wamhã, te te dama 're i'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama ãma 're a'uwaimrami, te te wama ãma 're a'upai mono ãna. Tãma 're iwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã wa te 're i'manharĩ za'ra mono hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Te za tô te te wama 're apari, wawasédé hã.

10Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô da'ãma waihu'u siro, uburé 're idahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Tahawa, wa norĩ hã wawasété ãna 're iwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, wa isadawa nhipe hã wa te ãma 're sa'ra za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã wapẽ'ẽ 'remhã, wama 're hâimana za'ra mono õ di za.

1 Zuwã 2

Zezu Cristu hã Timama ma, te te 're ida'apawapto mono zé wasu'u

1Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, e marĩ da, wa ãne na aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwasété ãna oto ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, wa ãne ĩnhimi'ui'éré na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, Zezu Cristu hã 're imorĩ wẽ uptabi hã te za ai'ãma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, tinhimiroti wẽ na. Timama ma, te za ãne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hã: "Ã norĩ hã, tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, asiwi 're awẽ'õ mono õ di za. Wa hã wa tô i'upana sada ĩdâ'â za'ra, uburé iwasédé hã te tãma 're i'apari mono zéb da hã." Ãne te za Timama wi te te 're rowaptẽrẽ, ai'upana za'ra wa'aba.

2Ta hã ma tô wazada dârâ, 'Re ihâimana u'âsi mono wawasédé hã te te wama 're i'apari mono zéb da hã. Tane nherẽ, wazada si dâ'â õ di. Uburé da'udâna dawasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ da zama, ma tô dârâ, da'upana.

3E niha, wa za tawamhã wasina waihu'u pese za'ra ni, 'râwi isiré 're iwahâimana za'ra mono na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'râwi isiré 're iwahâimana za'ra mono na.

4Ãté ni'wa te za ãne dama 're siwasu'u: "Wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã ĩma waihu'u pese di." Ta hã isimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono õ nherẽ, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipese sina. Duré taha ma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã ipẽ'ẽ 're, tãma 're hâimana mono õ di.

5-6Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'azawi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pese mono zém ne, 're isisawi pese za'ra mono zéb zô, ta norĩ wi tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za. Te za te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're ihâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, e niha tawamhã, ta norĩ 're ihâimana za'ra mono zé hã za. Zezu Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, 're ihâimana wẽ mono zém ne, te za ta norĩ hã tô 're hâimana wẽ za'ra. Ãne hã wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za tô sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're iwahâimana za'ra mono zém na hã.

Duréi nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti té wasu'u

7Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãhã na 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizép tém na te ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di. 'Re isaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono zém na, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, za 're iwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hã te 're iwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

8'Re ihâimana u'âsi mono te te dama irotizé hã ãhã na te ãma irob'ui'éré hã duréi nherẽ, ãhã na hã duré oto ité. E marĩ wa. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô Timama nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tô õhõ zarina si. A norĩ wa'aba zama te duré isimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Tahawa, wa tô oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherẽ, ãhã na hã ité duré, Wamama nhimiroti hã, õhõ si nherẽ. Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wẽ mono da, robra na si 're danomro wasété tõ mono da, danhimiza'rese ãna. Tahawa, te oto robra hã te te sina rosapari u'âsi. Iwa'rãmi te duré rowa'a isa'ẽne hã te te sina rosa'ré, hâimomhã.

9Ãté ni'wa hã dasiré isazei'wa newa te za taré ãne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 're ĩmorĩ wẽ di. Rowa'a na si wa 're ĩhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina.” Ãne ni'wa hã dama 're siwasu'u mono nherẽ, isazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra na 're hâimana.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ni'wa hã isazei'wa norĩ te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tipẽ'ẽ 're. Tawamhã rowa'a na si 're morĩ wamhã, 're si'marõpãrĩ mono õ di za tiwasété na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wẽ mono wa.

11Tane nherẽ, ni'wa hã isazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tipẽ'ẽ 're. Robra na, duré datob'a ne siwa'ru 're idahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana wasété.

12-14Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono aiwasété 'wa hã te te ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono õ di oto, Zezusi hã dazada idâ'âzéb zarina. Duré Wamama hâimanazé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tahawa, wa aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Iprédum norĩ, duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ihâimana mono siré 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré ipréduptém norĩ, Iwasété uptabi ãma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

15-16Ti'ai ãma uburé marĩ 're ihâimana za'ra mono hã asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zawizé hã ai'reb za'ra wa'aba 're hâimana mono õ di. Uburé marĩ ti'ai ãma 're ihâimana za'ra mono hã, Wamama tei õ di, 'râwi da te dasima 're i'ruiwapari za'ra mono hã, duré datõmo na marĩ zô da te dasima 're idanhopré mono hã, duré danhipai u dapire na 'râwi dasina 're idawata za'ra mono zé hã. Tahawa, ti'ai ãma uburé 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ne, aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena Wamama hã 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

17Ti'ai ãma uburé 're idahâimana wasété za'ra mono zé hã isi'utõrĩzéb u, ãhã na hã te te sina rotété u'âsi, duré uburé marĩ iwasédé hã da te dasima 're i'ruiwapari za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utõ, simisutu. Ni'wam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si 're hâimana za'ra mono wapsi, ta norĩ si te za 're hâimana u'âsi za'ra, si'utõrĩ ãna.

Cristuhu zada za 're ihâimana mono wasu'u

18Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ, ropsi'utõrĩzéb u hã romhuture di oto. Tame te za oto aibâ iwasédé hã dama sihâi'ré sõ'awi, Cristuhu zada 're ihâimana mono hã. Cristuhu newa te za isimiroti hã da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hã ma tô 're iwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te duré ãhã na wanho'a 're hâimana za'ra ahâ uptabi na, za Cristuhu zada 're ihâimana mono ne. Tahawa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utõrĩzéb u iromhuture na hã.

19Ta norĩ hã ma tô aré wasiré 're si'rã'õtõ u'âsi, iwasu'uwẽ u. Wasiré uptabi 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô aré wasiré 're hâimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, te aré wasiré 're hâimana u'âsi za'ra, 'râwi. Tane nherẽ, ma tô wahawi 're wairébé. Tahawa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ihâimana za'ra mono õ na hã.

20A norĩ wa'wa hã ma tô Zezusi hã 're imorĩ wẽ uptabi hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Tahawa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hã aihâiba mono bâ iwaihu'u za'ra wa'wa.

21E Wamama nhimiroti hã tô sena uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa ãne ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Taha wab õ di. Isimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré 're idazadawa nhipese za'ra mono zé hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hawib õ na hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

22E 'wam norĩ hã bété 're isadawa nhipese za'ra mono hã. Ta norĩ hã te ãne Zezusi hã te te dawi 're udâ za'ra: “Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu õ di.” Ta norĩ hã sadawa nhipese uptabi na 're ihâimana za'ra mono. Ta norĩ hã te Cristuhu zada 're hâimana za'ra,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te te dawi 're udâ za'ra mono wa. Imama zada zama te duré 're hâimana za'ra, ta norĩ hã.

23Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, te te dawi 're udâ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Imama siré 'râwi 're hâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ si, Zezusi hã Wamama hawi we imorĩ na te te 're isaze za'ra mono na tô sena dama 're isiwasu'u za'ra mono norĩ si, te Wamama siré 'râwi 're hâimana za'ra, rowẽ na.

24Ma'ãpé, iwasu'uwẽ hã 're isaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi 're iwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'âsi aba mono. Ãma 're anomro u'âsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ãma 're anomro aba mo, duré Imama ãma zama.

25Cristu hã ma tô ãne wama ropisutu siromo za'ra, 're wadâ'â za'ra mono ãna, i'rata 're iwasi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã.

26E 'wam norĩ ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono norĩ ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Isiniwĩ 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norĩ hã tinhimiroti tô senai õre na te te 're aipibui u'âsi za'ra wa'wa.

27Tane nherẽ, ma tô Cristu hã Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto iré 're anomro u'âsi aba mo. Aipẽ'ẽ 're, te aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Tahawa, roti aimawi zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si te za uburé marĩ iwẽ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã. Tô sena uptabi, isimiroti hã. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, te za isimiroti si 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu ãma si te za duré 're anomro u'âsi aba mo.

28Ĩ'ra norĩ, ãne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hã apâ wei morĩ õ ré, ma'ãpé õhõ ãma si 're anomro u'âsi aba mono, niwa apâ za wei morĩ wa, tãma aipahi za'ra wa'aba tõ da, duré rowazép te, tãma ai'rãpo za'ra wa'aba tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Cristu hã 're imorĩ wẽ uptabi na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marĩ na 're isiwasété mono õ na hã. Tahawa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'apisutu mono zéb zarina si 're nomro wẽ mono wamhã, tawapsi te za oto iwaihu'u za'ra wa'wa, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, sena na 're inomro mono na hã.

1 Zuwã 3

'Re ihâimana u'âsi mono 'ra norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

1Ma'ãpé, ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama 'Re ihâimana u'âsi mono hã, tô sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Tahawa, tô sena, wa oto i'ra na hã 're wahâimana za'ra, isazei'wai mono bâ. Dapo're'õ u'âsi 're idanomro mono norĩ hã, Wamama hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ wa, wa norĩ zama i'ra na te te duré siwi 're wawaihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

2Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, wa oto 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, za 're iwahâimana za'ra mono zéb da hã, zahadu wama waihu'u prã za'ra di. Cristu hã apâ wei wazô morĩ wamhã, isine wa za oto 're wahâimana za'ra. Ãhã si wama waihu'u pese za'ra di. E marĩ wa, wa za isine 're wahâimana za'ra. Tô sena Cristu hã 're ihâimana mono zém na 'râwi wa te oto wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa za oto tô isine 're wahâimana za'ra.

3Õhõ zô rob'umnhasi sina, sô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé marĩ iwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra 'râwi, iwẽ na si 're wahâimana za'ra mono da. Cristu hã wasété ãna 're imorĩ ne, wa za 're wahâimana za'ra.

4E marĩ na tawamhã, 're idawasété za'ra mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, ta hã dawasédé. Tahawa, ni'wam norĩ hã 're wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ te 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra, 'râwi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tane nherẽ, Cristu hã ma tô we ti'ai u mo, dawasédé hã te te dama 're apari mono da. Ã hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hã 're imorĩ wasété õ, duré marĩ iwasédé hã te te 're i'ab'manharĩ mono õ.

6Tahawa, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma si 're hâimana za'ra mono wamhã, ta norĩ hã tiwasété 'manharĩ na hã te te ãma 're uzusi za'ra mono õ di za. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ ma, Cristu hã tãma waihu'u za'ra õ wa tô.

7Ĩ'ra norĩ, dahâimana wasété na 're idanomro mono na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, danhimiroti senai'õ na dama 're ihâimana za'ra mono na zama. Ma'ãpé 'râwi asina 're asõpré pese aba mono. Ni'wam norĩ hã 're nomro wẽ mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na sima ãma 're sipa za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si hã 're hâimana wẽ za'ra mono di, Cristu hã 're imorĩ ne.

8Wa'uburé hã, wa'rui'wa hã ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ u'âsi. Tahawa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te Wa'uburé nhib'a'uwẽ na 're hâimana za'ra. Taha nhimiromhuri wasédé hã te te tiwi pari da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã we ti'ai u hã datẽme mo.

9'Re ihâimana u'âsi mono 'ra norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za. Mare di. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ipẽ'ẽ 're, 're ipoto téb za'ra mono zé hã te te tãma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ãma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hã õne u'âsi te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za tô.

10E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra norĩ hã, duré Wa'uburé 'ra norĩ hã. Ni'wam norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ wamhã, duré te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're nomro mono õ di za. Ãne na wa za ta norĩ hã Wa'uburé 'ra na wa te 're waihu'u za'ra.

'Re idasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Duréihã isãna'rata hawimhã, ma tô Zezusihi wasu'uwẽ hã 're iwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're iwasisawi pese za'ra mono zém na hã.

12Duréihã Caĩ, tino te te i'ruiwapari ne, wa norĩ hã 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za. Ta hã iwasété nhib'a'uwẽ te 're hâimana, Wa'uburé nhib'a'uwẽ. Ta hã ma tô tino hã tiwĩ. E marĩ wa. Ino si 're ihâimana wẽ mono zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te wẽsãmri 'ru te.

13Ĩsisãnawã norĩ, ipo're'õ norĩ hã te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, ãté te za 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “E marĩ wa, te õ norĩ hã te te 're ĩ'ruiwapari za'ra.” Ãne hã 'râwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tô ihâimana wasété norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Ãne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ipo're'õ norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ newa, 'râwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.

14Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã te dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 'remhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti. Tanei õ di, wa norĩ hã wasiré isazei'wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti, wapẽ'ẽ 're wadâ'â u'âsi ne aré 're wanomro mono nherẽ, wa tô ihawi 're wawairébé, 'Re ihâimana u'âsi mono niwĩ, rowẽ na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapẽ'ẽ 'remhã. Ãne, wa tô oto wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa ãne hã tô sena na wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni.

15Dapãrĩ'wa norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norĩ hã te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, ta norĩ hã dapãrĩ'wa ne, te 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã 're hâimana za'ra. Tahawa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hã wama 're hâimana za'ra mono õ di za, aiwa.

16E niha wa za, 're idasisawi pese za'ra mono zé hã waihu'u pese za'ra ni. Ãne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma tô sisawi ãna wazada tidâ'â za'ra. Taha zarina wa za duré wa norĩ hã 're wasipawaptob za'ra, 're wasisõ'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa za tô 're wasipawaptob za'ra, 're wasihâiba zawi za'ra mono ãna. Ãne 're idasisawi pese za'ra mono zé hã za oto.

17Ni'wam norĩ hã marĩ, tãma 're hâimana za'ra mono nherẽ, marĩ zô dawi 're iro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherẽ, da'ãma 're pẽ'ẽzé za'ra mono õ wamhã, e ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

18Ĩ'ra norĩ, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono õ di za. Uburé wa za marĩ iwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hã tô sena wama 're ihâimana za'ra mono zarina.

'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â ãna 're idanomro mono zé wasu'u

19Õhõ na si 're wahâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're iwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tô sena uptabi na si 're iwanomro mono na. Duré isõ'a 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'râwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tõ da, te za wapẽ'ẽ 're wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapẽ hã i're wama 're simi'wara mono da.

20'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã marĩ hã wapẽ'ẽ na 'râwi wa te 're iwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're iwahâimana za'ra mono na 'râwi wapẽ'ẽ na 're wasiwawã za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Wa'ãma 're pẽ'ẽzé uptabi mono wa, te za wapẽ hã i're wama 're simi'wara, i'ra 're iwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawã za'ra mono õ wamhã.

21Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ, wa norĩ hã tô sena 're wahâimana wẽ za'ra mono wamhã, tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nhib'a'uwẽ 're iwahâimana za'ra mono na 'râwi 're wasiwawã za'ra mono õ di za. Ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za. Wasina wahâtâ'â ãna, wa za tãma 're wamreme zusi u'âsi, isõ'a nherẽ.

22Duré, isimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te te wama 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa te tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marĩ hã iwẽ te te wama 're anhomri.

23E niha tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Ãne isimiroti hã. I'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Duré te te wama 're iroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Ãne isimiroti hã.

24Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tô sena te ta norĩ hã ãma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Ta hã te duré i'rata 're sãmra u'âsi za'ra, 'râwi. E niha wa za tawamhã, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'rata 're isãmra u'âsi mono zém na hã. Ta hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ 're, 're sãmra mono da, uburé marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're isãmra mono na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

1 Zuwã 4

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

1Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãté ni'wam norĩ hã te za ãne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: "'Re ihâimana u'âsi mono ma tô Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri. Ipẽ'ẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zéb zarina si, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra." Ãne ni'wam norĩ hã aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, isimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono õ di za, a'â. Ãhã na hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono norĩ hã ahâ uptabi na te oto 're hâimana za'ra. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Tahawa, te za uburé roti hã tô sena zô 're ipibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hawib zô si.

2E niha te za tawamhã iwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré sena na te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono na hã. Ãté ni'wam norĩ hã te za ãne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'râwi tipẽ'ẽ hawim na te te 're irosa'rata za'ra mono hã: “Zezusi hã ta hã Cristu, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu. Ta hã ti'ai ãma dawazari poto wa, ma tô si'a'uwẽ.” Ãne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena na te za ãma 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré Ipẽ'ẽzani ré 're ihâimana za'ra mono na zama.

3Tane nherẽ, ni'wam norĩ Zezusi hã Danho'reptui'wa da, ti'ai ãma dawazari isi'a'uwẽ na te te dawi 're udâ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré 're hâimana za'ra mono õ di, tô sena na. Zezusihi zada, 're ihâimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipẽ'ẽ na hã. Ma tô iwaihu'u siromo za'ra wa'wa, Zezusihi zada, 're ihâimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bâ dasima da te ãma 're iropéi mono na hã. Ãhã na isõwam nherẽ, te isimiroti wasété na 're dahâimana za'ra duré.

4Ĩ'ra norĩ, a norĩ wa'aba si te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ da, ma tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marĩ wa. Aipẽ'ẽ 're, 're isãmra aba mono hã, Wa'uburé ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai ãma dawada'uri wasété 'wai ma.

5Ta norĩ hã te 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ me 're hâimana za'ra. Tahawa, te iwẽ'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ta norĩ hã. Taha na si te te tãma 're rowasu'u za'ra mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, wapari ze ti, isimiroti wasété za'ra hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ ma hã.

6Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa oto 're wanomro. Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'râwi te te 're iwaihu'u za'ra mono hã, te ta norĩ si te te 're wawapari za'ra. Tanei õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ'õ norĩ, 're inomro mono norĩ te te 're wawapari za'ra mono õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na hã. Tahawa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono õ wamhã, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra, Wa'uburé hawi roti tô senai õ zarina 're ihâimana za'ra mono na hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhã, wa za duré wasina waihu'u za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hawi roti sena uptabi zarina 're ihâimana za'ra mono na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

7Ĩsisãnawã norĩ, 're idasisawi pese za'ra mono zé hã 'Re ihâimana u'âsi mono te wa, wa za ãma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, te oto 're hâimana za'ra. 'Râwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã.

8'Re ihâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ u'âsi. Tahawa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono siré 'râwi 're nomro mono õ di, ta norĩ hã.

9'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zé hã wama waihu'u za'ra. E niha ma tô wama waihu'u za'ra. Ti'ra hã misi nherẽ, ma tô we satõ ti'ai u, taha ãma si rowẽ na 're wanomro u'âsi mono da oto.

10Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherẽ, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Tahawa, ma tô ti'ra we satõ ti'ai u, wazada dâ'â da, wazada dâ'â wa, wawasété na te te oto 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'ab'madâ'â tõ mono da. Tô sena isimizawi pese zé hã siwaprosi te tãma 're hâimana, danhipai u.

11Ĩsisãnawã norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãne hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norĩ zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, isine.

12'Re ihâimana u'âsi mono hã ni'wa titõmo na te te 'madâ'â õ di. Tane nherẽ, 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za wa'rata 're sãmra u'âsi, 'râwi. Te te 're iwa'azawi pese mono zé hã wa za duré wa te wasina ãma tãma 're uwaimrami u'âsi za'ra.

13E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're iwanomro mono na, duré õhõ si wa'rata 're isãmra u'âsi mono na. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

14Wamama hã ma tô ti'ra hã we satõ, Danho'reptui'wa da. Ta hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra, watõmo na. Ãhã na wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, i'ra hã.

15Ni'wam norĩ hã te za ãne te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã we ti'ai u satõ, Danho'reptui'wa da.” Ãne na ni'wam norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ 'ratap si te 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're hâimana, 'râwi. Ta norĩ si te duré 'Re ihâimana u'âsi mono siré hã 're hâimana u'âsi za'ra, 'râwi.

16'Re ihâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're hâimana za'ra, 'râwi. Ta norĩ 'ratap si te duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're sãmra, 'râwi. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'azawi pese mono zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi ãma 're wawã za'ra mono õ di za oto.

17Niwapsi te za Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, za te te da'ãma i'arowairébézéb ãma hã. Tawamhã 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ si

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te za hâ za'ra oto. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, sihâiba zawi ãna te te 're idazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, tawapsi, wasina wapahi za'ra õ di za, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã oto. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'azawi pese mono zé hã wa te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi ãna isõ'a hã wahâimana za'ra ni.

18Dazawizé dama 're hâimana za'ra mono wamhã, dapahizé hã hâimana õ di. Dazawizé sena uptabi hã te za sisiti sa'ré, dapahizé hã. Tahawa, ni'wam norĩ ma, ipahi 're hâimana za'ra mono wamhã, tama hâimana õ di, sena na isimizawizé hã. Ta norĩ hã pahi u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te za romhâ ré robzei'õ na 're hâimana za'ra ti'ab ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã za da'ãma isipo'ozéb ãma te te da'ahâ za'ra wa, da te 're irobzépata za'ra mono ne.

19'Re ihâimana u'âsi mono hã imorĩ'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norĩ hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Tahawa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

20Ãté ni'wam norĩ hã te za taré ãne dama 're siwasu'u za'ra: “'Re ihâimana u'âsi mono hã wa wa te 're sawi pese za'ra.” Ãne dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te te oto 're da'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, sadawa nhipese na te ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Titõmo na 'râwi te te 're i'madâ'â za'ra mono norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono õ nherẽ, e niha te za tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã dahâiba u'âbâ hã te te siwi 're sawi pese, titõmo na te te siwi 're 'madâ'â mono õ nherẽ. Ãne wamhã, tãma sawi waihu'u za'ra õ di, ta norĩ ma hã.

21Zezusi hã ma tô ãne te te wama 're roti za'ra: “Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra.” Ãne isimiroti hã, wama za'ra hã.

1 Zuwã 5

Isazei'wa norĩ hã siptete sina dawi 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Ni'wam norĩ hã, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra. Ni'wa hã aibâ hã wama sawi pese za'ra wamhã, taha u'âbâ, wa za duré i'ra norĩ hã wa te 're sawi pese za'ra.

[2]Taha zarina wa za duré ãne hã waihu'u za'ra ni: 'Re ihâimana u'âsi mono hã wama sawi pese za'ra wamhã, duré isimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, taha u'âbâ, wa za i'ra na 're iwahâimana za'ra mono hã tô sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré isazei'wa norĩ me hã.

[3-4]Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. Isimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. E isimiroti hã wama pire za'ra di, wa te 're i'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tãma ãma 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Tahawa, wanhiptete na wa za 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ da, 're wahâimana za'ra, uburé marĩ iwasédé hã ti'ai ãma 're ihâimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina ãma 're wahâimana za'ra. Zezusi hã Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're i'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawi 're wahâimana za'ra.

[5]E 'wam norĩ hã te za tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã, siptete sina 're hâimana za'ra. Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na te te 're isaze za'ra mono norĩ si, te za sada 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã.

Cristu hã a'uwẽ hâiba na dasiré ipoto na tô sena na da te 're iwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

[6-8]Zezu Cristu hã ti'ai u wei morĩ wamhã, a'uwẽ hâiba na ma tô podo. E niha wa za tawamhã wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hã a'uwẽ hâiba na ipoto na, duré ti'ai ãma a'uwẽ hâiba na 're imorĩ na. Si'ubdatõ iwaihu'uzé hã. Imorĩ'rata na iwaihu'uzé hã ãne: Ti'ai ãma poto wamhã, â na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane ãma iwaihu'uzéb da hã ãne: Õ hã

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dâ'â wamhã, iwapru hã ma tô tiwi puru, da te dasiwi iwa'rézéb ãma hã. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwẽ hâiba na 're imorĩzém na. Duré si'ubdatõ ãma iwaihu'uzéb da hã ãne: 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, tô sena na si te te wama 're i'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te ãma 're waihu'u pese za'ra. Ta hã te sadawa nhipese ãna 're hâimana u'âsi. Tô sena uptabi na si isimiroti hã. Â na ipotozé wasu'u hã, duré dâ'â wa, iwapru tiwi ipu'uzé wasu'u hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimirowasu'u hã, ã norĩ waihu'uzém na marĩ aimawi na wa te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di. Ãhã wasu'u si wa tô upsãtã pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hã a'uwẽ hâiba na ipotozé wasu'u si.

9Marĩ na tô sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wa za tô wa te ãma 're saze za'ra. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono wamhã, e wa te ãma 're saze za'ra mono õ di za. Da te wama 're irowasu'u za'ra mono zém nhipai u hã, wa za tô wa te ãma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E niha tawamhã ma tô wama waihu'u za'ra. Zezusi hã tô sena, ti'ra uptabi na ma tô wama waihu'u za'ra. Tahawa, tô sena wa, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, õne haré.

10Ni'wam norĩ hã, Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za tipẽ'ẽ na sena na te te 're waihu'u za'ra, â na ipotozé wasu'u na, duré iwapru, tiwi ipu'uzé wasu'u na. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're i'awaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwẽ hâiba na ipoto na, Zezusi hã. Tane nherẽ, ti'ra na Zezusi te te dama 're iwaihu'u mono zém na, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ãma 're saze za'ra mono õ wamhã, isadawa nhipe hã te te ãma 're sa'ra za'ra, ta norĩ hã.

11E niha 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ti'ra te te dama 're iwaihu'u mono zé hã. Ta hã ma tô te te wama 're apisutu, i'ra wazada idâ'âzém na ãma 're iwanomro u'âsi mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra siré, 'râwi 're nomro mono wamhã, ta norĩ hã te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra siré 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã i'rata dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di za.

'Re idanomro u'âsi mono zé, da te dasina 're i'uwaimrami za'ra mono zé wasu'u

13E marĩ da, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono norĩ ma. Aipẽ'ẽ 're, atâ'â ãna 're anomro u'âsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

14'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, uburé marĩ na wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, tô sena te za wamreme hã te te 're awapari pese, te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zéb da hã. Tahawa, wasina wahâtâ'â ãna, wa za 'râwi wapẽ'ẽ 're itẽme 're wasihutu, 'Re ihâimana u'âsi mono u hã.

15Uburé marĩ na wa te tiwi 're irowaptẽrẽ za'ra mono zém na te wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, wamreme na. Tô sena na, wa tô ãne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama ãma 're i'a'uwaimrami mono zém na hã.

16-17Uburé da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, dawasédé tô, simisutu. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhã, õ hã te te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za tô oto. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idanomro u'âsi mono zé hã, tiwi 're simani za'ra mono õ di za tô oto duré. Tawamhã ni'wam norĩ hã iwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, duré iwasété na 're waihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, te za ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ipẽ'ẽ 're, dâ'â ãna 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé hã te te tãma 're apisutu mono da oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété wi 're isipizari za'ra mono zéb zô, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're iroti za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zé hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za iwasédé hã te te ãma 're ab'madâ'â u'âsi. 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idanomro u'âsi mono zé hã, tahawa, te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono õ nherẽ, e niha te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're siwamri za'ra, te te 're isõ'reptu za'ra mono zéb da hã. Tahawa, ta norĩ ãma hã te ãma aima roti za'ra wa'aba õ di za, ãma 're i'aimreme zusi aba mono zéb da hã.

18Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma 're 'ra za'ra mono wa, isib'a'uwẽ na oto 're nomro wẽ mono wamhã, tiwasédé hã te te oto duré 're i'manharĩ u'âsi za'ra mono da hã mare di za. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã, Zezusi hã oto ãma 're sisaprĩ u'âsi za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za tô oto duré. Tahawa, iwasété uptabi hã te te oto 're upi waihu'u za'ra mono õ di za, Wa'uburé hã. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

19Ti'ai ãma uburé 'Re ihâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ hã iwasété uptabi zadawa para te 're hâimana za'ra. Wa norĩ si 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa 're wanomro. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

20Ãne wa tô duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra hã ma tô wei mo, ti'ai u. Ta hã ma tô tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tô sena uptabi hã wa te 're iwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. I'ra ãma, Zezu Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, wa duré Imama ãma 're wanomro, tô sena uptabi 're ihâimana mono ãma. Zezusi hã, ta hã uburé Danhib'apito uptabi. Ta hã dapẽ'ẽ 're dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã, te te dama 're i'apisutu mono. Ãne na wa tô wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

21Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marĩ na 're idawata za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'râwi, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Zuwã

2 Zuwã 1

1Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, tinhib'a'uwẽ da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma. Tame te asiré isazei'wa norĩ me hã, 're asi'rã'õtõ u'âsi aba mo. Pi'õ norĩ hã ti'ra te te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne, te 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, isazei'wai mono bâ. Tahawa, sena na hã ĩma asawi pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, ĩma si asawi za'ra wa'aba õ di. Uburé Zezusihi wasu'uwẽ waihu'u pese 'wa norĩ ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré.

2Iwasu'uwẽ hã tô sena uptabi hã wasiré wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Õne u'âsi te za iwasu'uwẽ hã wasiré 're hâimana u'âsi.

3Wamama ma, wa 're ĩmreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, duré i'ra Zezu Cristuhu ma zama, isimizawizé hã wa'ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ta norĩ ãma si rowẽ u'âsi, ãma 're wanomro mono da. Wa'ãma 're siwãrĩ u'âsi zahuré mono da, wa duré tãma 're ĩmreme u'âsi zahuré. Ãne te za te te wama 're apisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tô sena na wasiré wa te ãma 're i'madâ'â pese za'ra mono norĩ ma, duré 're iwasisawi pese za'ra mono norĩ ma zama.

Isazei'wa norĩ, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

4Ni'wam norĩ hã asiré 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã iwasu'uwẽ tô sena zarina si te, u, 're hâimana za'ra, Wamama te te wama 're i'aroti mono zéb zarina si. Ãne hã te wapari wamhã, ma tô iwasu'u wẽ za'ra hã ĩma rowẽ waze. Tahawa, ĩtoi uptabi di, ãhã na mono hã.

5Wasiré isazei'wa norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré isazei'wa norĩ hã, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. Ã hã roti hã ãhã na si õ di. Duréihã isãna'rata hawimhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zezusi wa te 're isaze na'rata za'ra mono zém hawi, wama 're ihâimana u'âsi za'ra mono, ã hã.

6E niha tawamhã, ãma 're iwasisawi pese za'ra mono zé hã za. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Ãne ma tô isãna'rata hawimhã, isimiroti wasu'u hã 're iwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

7'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ hã ahâ uptabi na te oto 're hâimana za'ra. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Zezu Cristu hã, a'uwẽ hâiba na dasiré ipoto õ na, te ta norĩ hã sô 're simrami za'ra dama, 'Re ihâimana u'âsi mono hã Danho'reptui'wa da, te te ipisudu hã. Ni'wam norĩ hã ta norĩ ne 're hâimana za'ra mono wamhã, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono hã. Te za duré iwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ihâimana za'ra mono na hã.

8Tahawa, roti tô senai'õ na te te dama 're iroti za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'râwi, 're iromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'â hã 're simini tõ za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ iwẽ na 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te aima iwa'âbâ za'ra wa'aba zé hã ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'râwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo tiwi.

9Ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, tinhimirosa'rata na te te ãma 're uzusi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono siré 'râwi hã 're hâimana za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhã, ta norĩ si te Wamama siré 're hâimana za'ra 'râwi, duré i'ra siré zama.

10Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're iroti za'ra mono hã ta norĩ hã atẽme 're sihutu aba mono wamhã, sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, asõrõwa u 're sisisi aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhã, isimiromhuri wasété na te za ime 're aiwasété za'ra wa'aba mo, ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wa a norĩ wa'aba zama.

Zuwãhã nhimi'ui'éré 'rãsutuzé wasu'u

12Zahadu marĩ hã ahâ uptabi di, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherẽ, ãhã na hã te ĩsima wẽ õ di, ibaihâ na te aima ãma irob'ui'éré za'ra wa'aba da hã. Ãma atẽme ĩmorĩ aba da si, wa oto ĩsima rob'madâ, wasisabu za'ra da 'râwi. Tawapsi wa za 'râwi wasisadawa 'madâ'â za'ra ni. Duré tawapsi wasima hã watoi uptabi za'ra di za oto.

13Ãme wasiré isazei'wa norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, aihidiba uptabi aba zé 'rem ne, 're inomro mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te ipisutu za'ra norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Zuwã

3 Zuwã 1

1Gaiu, a hã ĩsiwadi uptabi, ĩma i'asawi uptabi, tô sena. Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, 're ĩhâimana mono, wa za oto aima ãma rob'ui'éré.

2Ĩsiwadi, 're aimorĩ wẽ da, wa te ai'ãma te 're rowaptẽrẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi. Tahawa, wa tô ĩsima te 're aiwẽ u'âsi, uburé marĩ iwẽ si aima 're hâimana u'âsi mono da. Wa duré te ĩsima 're aiwẽ, aihâzé ãna 're aihâimana mono da.

3'Re aihâimana mono zém hawi, ma tô wasisãnawã norĩ hã we ĩtẽme 're sihutu. We 're sihutu mono sidâpâsi, ma tô siparabâsi te te ĩma 're aiwasu'u wẽ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're i'aihâimana wẽ mono na hã. Tahawa, aiwasu'u ma hã ĩtoi uptabi di. Õhõ na si te tô 're aihâimana u'âsi mo, rẽme waihu'u ãna.

4Ãne hã ĩ'ra norĩ ãma te 're wapari wẽ za'ra mono wa, ĩma 're rowẽ uptabi mono di, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te ãma 're ipo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're isazei pese za'ra mono norĩ ãma. Ĩ'ra norĩ 're ihâimana wẽ za'ra mono wasu'u te 're wapari mono wamhã, ĩma 're rowẽ uptabi mono di. Marĩ na uburé rowasu'u hã te 're wapari wẽ mono nherẽ, te te siwi ãma 're wabzu mono õ di, ĩ'ra norĩ wasu'u te 're iwapari zei mono zé hã.

Gaiuhu wasu'u wẽ wasu'u

5Ĩsiwadi, ĩma i'asawi pe, asimi'ẽ na te isazei'wa norĩ ãma 're aiwãrĩ u'âsi mo, darob amoi hawi atẽme 're isihutu mono norĩ ãma. Ta norĩ hã aima sa'rese za'ra õ nherẽ, te ai'umnhasi na tãma 're aihâimana za'ra mo.

6Ta norĩ hã ma tô asimizawi pese zém na we te te 're aiwasu'u za'ra, ãme isazei'wa norĩ 're isi'rã'õtõ mono norĩ nho'a. Isazei'wa norĩ hã darob amoi hawi atẽme 're isihutu mono norĩ hã, aihawi nimomo 're nomro mono õ ré, marĩ na ãma 're aiwãrĩ za'ra mono wamhã, wẽ di, ubana 're nomro tõ mono da. Wẽ uptabi di. 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're i'awẽ mono zéb zarina si te za ãma 're aiwãrĩ za'ra mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ta norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tô si'uihâ na asatõrĩ za'ra, tirom hawi, daro mono bâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré isazei'õ'wa norĩ hã marĩ na ãma 're siwãrĩ za'ra mono da, sina sô 're simnhasi za'ra mono õ di, isadawa wasu'u'wa norĩ hã. Mare di.

8Tahawa, wa norĩ si wa za ãma 're wasina u'âsi. Zezusihi wasu'uwẽ hã ta norĩ hâiba u'âbâ, wa te ãma 're ropéi mono da, wa za ãma 're wasina u'âsi za'ra, sena na si.

Diutrefesihi wasu'u, Dimetriuhu wasu'u me

9Ãne wa za duré ãma aima waihu'u. Ĩnhimi'ui'éré hã tamomo wa tô ãma tisõ isurure hã, isazei'wa norĩ hã asiré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma. Tane nherẽ, te ni'wa hã tame 're sãmra, ĩwẽ'õ'wa hã, Diutrefesi na isisi hã. Ta hã uburé asiré isazei'wa norĩ ma, si'apito da si te te sina 're rob'ruiwapari u'âsi mono wa, ĩnhimiroti hã te te 're wapari mono õ di, isipai u da'madâ'â'wa na 're ĩhâimana mono 'ru te.

10Tahawa, atẽme ãma ĩwisi wapsi, wa za isimiromhuri wasété na asiré isazei'wa norĩ hã ãma po're pu'u za'ra, isõ'a. Ta hã te sadawa nhipese na taré te te dama 're wabâsi wasété u'âsi. Tane nherẽ, taha si õ di, tiwasédé te te 're i'manharĩ mono zé hã. Isazei'wa norĩ hã darob amoi hawi itẽme 're sihutu mono wamhã, isõrõwa u itẽme 're isisisi mono da hã, te te 're dawaibui mono õ di. Õne haré te te tãma 're arob'ru. Duré tame isazei'wa norĩ hã 're isi'ubumroi mono norĩ wi, te duré te te 're awẽ'õ, isiré isazei'wa norĩ hã darob amoi hawi itẽme 're sihutu mono wa, sô 're hãsi tõ mono da, isõrõwa u itẽme 're sisisi tõ mono da. Tane nherẽ, isazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono ãna, tisiré isazei'wa norĩ hã tinhorõwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré õ hã da'mazasi'wa norĩ ma, te te tãma 're arob'ru, tisiré isazei'wa norĩ wi 're wairébé mono da, siré 're hâimana tõ za'ra mono da oto, rowahutuzéb 'remhã.

11Ĩsiwadi, ĩma asawi pe hã, dapo're ãna dawasédé da te 're i'manharĩ za'ra mono ne, 're aihâimana mono õ di za, õ aibâ hã 're imorĩ wasété ne. Marĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwẽ zô si te za asima 're irob'madâ'â u'âsi mo, 're idahâimana wẽ za'ra mono norĩ ne. Ni'wam norĩ hã marĩ iwẽ si te te sima 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tihâimana wasété si te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'râwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di.

12Aibâ hã te aihĩni isazei'wa norĩ hã te te siwi 're wasu'u wẽ za'ra, Dimetriu na, isisi hã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're iwẽ mono zéb zarina si, sena na 're ihâimana mono na ma tô iwaihu, 're ihâimana wẽ mono zém na hã, ta hã. Ĩzama wa duré te ãma 're wasu'u u'âsi, wẽ na dama 're ihâimana mono na hã. A hã ma tô, tô sena ĩnhimiroti na hã ĩwaihu.

Zuwã te te irob'ui'éré 'rãsutu zéb ãma, isazei'wa norĩ te te i'azawizé

13Zahadu marĩ hã ahâ uptabi di, te aima ãma iwaihu'uzéb da hã. Tane nherẽ, te ĩsima wẽ õ di, ibaihâ na te aima ãma irob'ui'éré da hã, ãhã na hã.

14'Râwi iwasisõpẽtẽ su'u da si, wa ĩsima te rosa'rata u'âsi. Tawapsi wa za 'râwi wasisadawa 'madâ'â ni, marĩ mono na hã.

15Wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, rowẽ u'âsi 're aihâimana mono zé hã te te aima 're pisutu u'âsi mono da. Ãhã na wasiwadi norĩ zama te ãma asawi za'ra, ãme ĩsiré 're ihâimana za'ra mono norĩ hã. Ma'ãpé, wasiwadi norĩ ai'rata 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ihâiba mono bâ ĩma azawi mono.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zuda

Zuda 1

[1]Wa hã Zuda, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, Tiaguhu no, wa aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, isib'a'uwẽ na oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tahawa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hã. Duré Zezu Cristu hã te te oto 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa.

[2]Wa hã wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma 're ipẽ'ẽzé mono zé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'ẽtẽ na, duré rowẽ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi duré, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, isazei'wa norĩ ma, rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u
2 Pedru 2.1-22

[3]Ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa tô aré ĩsima rosa'rata, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're iwa'anho'reptui mono zém na te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, marĩ iwasétére hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na ĩsima ãma saprĩ, taha na si te ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra. Ta hã ma tô misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'uwẽ na roti na ãma 're iwanomro mono zéb da hã. Tahawa, wa oto aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, tô da'ãma 're ai'aba'ré za'ra wa'aba mono da, Cristu, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb udâna.

[4]E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ hã te aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Sõ'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã roti na te te aiwi ãma 're upa za'ra wa'wa. Tahawa, isimiroti za'ra hã tô sena newa, te asiré isazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra. Duré õ norĩ hã aibâ iwasété norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã misi uptabi 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana mono hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di. Aimawi na si te duré te te dama 're rowasu'u za'ra. Ãne isimiroti za'ra hã: "'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hã te te dama 're apari. Tahawa, da te 're saze za'ra mono nherẽ, te za da te dasima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzém na dasina 're dapahi za'ra mono ãna." Ãne isimiroti wasété za'ra hã, dama. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ ãma waihu'u siro ibaihâ na hã, 're inomro wasété mono norĩ ãma, te te 're iwẽ'õ pese za'ra mono u'âbâ, za te te 're ihâ za'ra mono zém na hã.

5Wa za oto ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ. Duréihã Wanhib'apito hã ma tô Izaraéu nhihudu norĩ sõ'reptu za'ra. Ezitu hawimhã ma tô sani za'ra. Tawamhã te te sõ'reptu za'ra nherẽ, ni'wam norĩ hã te te sina 're i'umnhasi za'ra mono õ norĩ hã ma tô uprosi.

6Tane duré, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, isipizari za'ra norĩ ãma, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu za'ra aré, isadawa para niha na te te tãma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherẽ, ma tô hâiwa ãma romhuri na tiwi ãma upa za'ra. Taha wamhã, 're ihâimana za'ra mono zé hã ma tô rẽme za'ra. Tahawa, ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã satõrĩ za'ra, robra si 're isa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'âsi mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ropsi'utõrĩzéb u za te te da'ãma irowairébézéb u, te za tame ta norĩ hã a'â 're hâimana u'âsi za'ra. Tawapsi te za oto wẽ'õ pese za'ra.

7Duré ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré Gomora na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré i'rata 'ri wa'õtõ mono bâ 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Tamemhã ma tô uburé dahâimana wasété uptabi na 're dahâimana za'ra, dasiwazari. Dahâiba na ma tô dasina 're danhimisaihuri za'ra. Duré aibâ nherẽ, ma tô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aibâ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Hâiwa ãma aré te te 're iromhuri za'ra mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're iwapari za'ra mono õ ne, da te 're wapari za'ra mono õ di. Tahawa, ma tô unhama ro'o na dama rob'manharĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da, wẽ te bâ, unhama ro'o u'âsi na. Taha na te za ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, ta norĩ zarina ãma 're danomro wasété tõ mono da, isirã za'ra zéb zarina.

8-9Duréihã 're idawasété za'ra mono ne, te ãhã na hã aibâ norĩ hã 're hâimana wasété za'ra, roti tô senai'õ na te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ta norĩ hã sõtõ 'rowim ne, marĩ iwasétére hã te te 're i'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te tihâiba na 're siwasété za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ ãma, te duré te te 're wasété za'ra, ta norĩ hã. Tanei õ di, Migueu hã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ma ipire hã. Ta hã duréihã ma tô Mozésihi hâiba hã sawi Wa'uburé wi, te te âri tõ da. Tawamhã Migueu aré sada sahi nherẽ, iwasédé hã te te ãma hiri õ di, te te ãma iwasété na hã. Ãne si ma tô tãma waihu'u, Wa'uburé ma: “Wanhib'apito si te za sa'ẽtẽ aima tinha.” Õ hã Wa'uburé aré dama pire na hâiwa ãma romhuri'wa na 're ihâimana mono. Tahawa, te te tô ãma wasété õ di, Migueu hã. Tane nherẽ, te ta norĩ hã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ãma, te te 're wasété za'ra, aibâ iwasété norĩ hã.

10Tane nherẽ, te aibâ iwasété norĩ hã rosa'rada hã uburé tãma iwaihu'u za'ra õ ma, nharĩ wasété za'ra. Robzari norĩ hã rosa'rata ãna siwa'ru 're ihâimana za'ra mono ne, te ta norĩ hã 're hâimana za'ra, simirosa'rata 'wa'rutu na. Taha zarina te za ai'utõ.

11Ta norĩ ma, tãma ropipa uptabi za'ra di za, duréihã Caĩ, 're ihâimana wasété mono zém ne, 're hâimana za'ra mono wa. Duré Balaã hã rob'uiprazéb zô 're imorĩ wasété ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihã Cora hã ma tô ti'madâ'â'wa hã wẽ'õ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Tane te duré aibâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iwasété norĩ hã isazei'wa norĩ 'madâ'â'wa norĩ nhimiroti hã te te 're wẽ'õ pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Tahawa, Cora isi'utõrĩ ne te za duré ai'utõ za, aibâ iwasété norĩ hã.

12A norĩ wa'wa hã te asiré isazei'wa norĩ me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hã asima 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherẽ, te iwasété norĩ hã atẽme 're sihutu 'wa, asa hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré. Siséb za'ra õ zarina te ta norĩ hã te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'wa, siwa'ru. A norĩ wa'wa hã zazahâ ihâirã ne te 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, iwẽ na si. Tane nherẽ, ta norĩ hã zazahâ ihâirã, da te 're ihâ'uptob za'ra mono ne, te 're hâimana wasété za'ra, sima si te te 're rosa'rata wasété za'ra mono wa. Ta norĩ hã hâiwa nhirõno hã, tã ihawi 're ta'a za'ra mono ãna, rowa'u te te 're i'mapraba za'ra mono ne, marĩ iwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Duré rob'rã, 're i'rã prédu mono zéb u, wede hã 'rãi ãna 're isimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o'o za'ra mono wa, 're i'ré pese za'ra mono ne, marĩ iwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

13Â sisasi hã 're isibzaihâ za'ra mono ne, te ta norĩ hã tãma 're rowẽ za'ra mono da newa, hâiwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono ãna. Duré â nhibzaihâ zaipro iwasédé, supara 'ré u te te 're isãmra mono ne, te marĩ iwasété si te te 're 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã. Wasi hã siwa'ru 're inomro mono ne, te duré ta norĩ hã siwa'ru 're hâimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono ãna. Ta norĩ ãma ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima ãma roti siromo za'ra, za te te ihâ za'ra zém na hã. Robra si 're isa'wari mono zéb u te za satõrĩ za'ra, robra u'âsi u, iwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da, tame.

14Duréihã Enoqui hã te 're hâimana, Adãhã 'ra nhihudu hã. Ta hã ma tô romhâ ré da'ãma waihu'u siro, 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Ãne ma tô da'ãma waihu'u siro: “Ma'ãpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhib'apito te za wei mo. Tãma iromhuri'wa norĩ hã ahâ uptabi na te za we isiré ai'aba'ré.

15Tawamhã te za oto da'awaihu'u, 're idahâimana wasété za'ra mono na, duré 're idahâimana wẽ za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'ãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

arowairébé. Tamep si te za oto 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ hã awẽ'õ pese. Uburé marĩ iwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za awẽ'õ pese, duré mreme wasété na 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te te 're wasété za'ra mono wa.”

16Ta norĩ hã te 're siwapsari u'âsi za'ra, soto wasété na. Si'upana si te duré ta norĩ hã dawasédé hã te te da'ãma 're sa'ra, 're danomro wẽ mono nherẽ. Si'uihâ na marĩ hã te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharĩ za'ra, iwasétére hã. 'Râwi te ta norĩ hã duré sina 're wata u'âsi za'ra, tiwẽ na. Te duré taré dawẽ te te da'ãma 're sa'ra, iwa'rãmi marĩ iwẽ hã da te tãma 're sõmri za'ra mono da.

Zuda hã, isazei'wa norĩ hã siptete sina ãma 're nomro mono da, te te tãma iroti za'ra zé wasu'u

17Ĩsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti wasu'u wasédé hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

18Ãne ma tô ta norĩ hã wama waihu'u siromo za'ra: “Nimahã na iropsi'utõrĩzéb u hã aibâ norĩ te za dawazari 're hâimana za'ra, iwasété norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di za. Te za duré ai'ãma 're wa'ẽ za'ra wa'wa. Si'uihâ na marĩ hã te te sima 're iwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te 're 'manharĩ za'ra, iwasétére hã.” Ãne ma tô wama waihu'u siromo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

19Aibâ iwasété norĩ hã te isazei'wa norĩ wi tinhimirowasu'u wasété na te te 're ro'wa'rutu za'ra, isazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ u'âsi mono nherẽ, siwi 're siwanhizari za'ra mono da, ta hawi. 'Re idahâimana wasété za'ra mono norĩ nhimirosa'rata zarina si te ta norĩ hã te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ta norĩ pẽ'ẽ 're, 're hâimana za'ra mono õ di.

20Ĩsisãnawã norĩ, tane nherẽ, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're isaze za'ra wa'aba mono zém na, aihâimana prédubzé hã asima 're sa'ẽtẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, Ipẽ'ẽzani te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tãma 're aimreme zusi aba mo.

21'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, isimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahâ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're isõpru mono zéb zô, te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, te te aima isõmri za'ra wa'aba zô.

22Ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito zadawa wasu'uwẽ hã te te 're saze za'ra mono nherẽ, ãma 're isiwawã za'ra mono norĩ ãma, te za ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwẽ na apâ 're pẽ'ẽ nhimi'wara mono da.

23Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're idanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norĩ hã 're ipawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tõ mono da. Duré ni'wam norĩ hã, wasété uptabi na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã ta norĩ ãma zama te za duré 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mo. Ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono nherẽ, te za ta norĩ wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tihâimana wasété zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, sitẽme. Da'uza hã hâi wẽ nherẽ, da te dasiwi 're hâ uptob za'ra mono wa, da te 're iwẽ'õ pese za'ra mono ne, tihâimana wasété zém na 're isi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're iwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo.

Zuda hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma iwatazé wasu'u

24-25'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Taha si uburé Danhib'apito hã te 're hâimana, Wa'anho'reptui'wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristu we te te wazada isõmrizém na ma tô ta hã te te 're wa'anho'reptu, tô wazada idâ'âzém na. Ta hã wẽ uptabi di. Wẽ uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'âsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, õhõ si. Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hã, marĩ õ ré 're ihâimana mono zé hã, duré ãhã na zama hã. Õne u'â te 're hâimana u'âsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Tahawa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Taha ma, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, 're rẽme za'ra wa'aba mono tõ da, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da. Te za duré sitẽme aiwaibui wa'wa, aiwasété ãna isõ'a 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina i'rata 're anomro u'âsi aba mono da, rowẽ ãma. Tane tô.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apocalipsi

Apocalipsi 1

1-2Duréihã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tô sena na za romhutu na 're iromhâimana mono zém na, tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te duré waihu'u siromo za'ra da. Tahawa, Zezusi hã ma tô hâiwa ãma romhuri'wa hã we satõ Zuwãhã u, marĩ te te tãma waihu'u da. Tawamhã ma tô itẽme wi. Itẽme wisi wamhã, Zezusihi ma, 'Re ihâimana u'âsi mono hã sõ'awi te te oto tãma iromhâi'rézém na ma tô Zuwãhã ma waihu'u. Ãhã wamhã, sõtõ 'rowim ne, ma tô marĩ hã 'madâ, da te 're irosawẽrẽ za'ra mono ne. Tahawa, tô sena na te za oto Zuwã hã ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marĩ hã te te i'madâ'âzém na, tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiwaihu'uzém na hã, Zezusi hã sena na te te iwaihu'uzém na.

3Tawamhã ãhã wasu'u hã za 're iromhâimana mono zém na ni'wa te te dama 're sõré mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. Duré, ãhã wasu'u hã ni'wa te te 're wapari pese mono wamhã, ãma tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. Ãma ronomro õ ré, te za 're romhâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwaihu'uzém na hã. Tahawa, ni'wa hã hâimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhã, tãma hã 're rowẽ u'âsi mono di za ãma.

Azia na ti'a nhisi ãma isazei'wa norĩ, Zuwã te te isawi za'ra zé wasu'u

4Wa hã, Zuwã. Ĩnhimi'ui'éré na wa ãma asawi za'ra wa'wa, Azia na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi zazei'wa, asiré 're asi'rã'õtõ u'âsi aba mono norĩ hã, 7 na daza'rui mono bâ 're i'ai'rã'õtõ aba mono norĩ hã. Wa hã wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, isimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da. Ta hã duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're hâimana u'âsi. Õne u'âsi te za duré ãhã mono na zama hã 're hâimana. Hâiwa ãma te ta hã 're sãmra u'âsi, danhib'apito simasisizém na. Duré Ipẽ'ẽzani zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra wa'wa. Ta hã te 'Re ihâimana u'âsi mono simasisizé uiwada 're hâimana u'âsi. Taha pẽ'ẽzani hã 7 na isimiromhuri hã.

5Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã dama i'umnha, te simi'ẽ na 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'uwẽ 'wa da hã. Ta hã ma tô dawana tihâiwa'utu 'rata, ihâiba si'utõrĩ waihu'u õ na. Uburé ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhipai u, Zezusi hã te 're hâimana. Misi Danhib'apito uptabi na, te tô 're hâimana. Ta hã te te 're wa'azawi pese. Tahawa, ma tô wazada dârâ. Wazada dâ'â wamhã, iwapru ma tiwi puru. Tawamhã wawasété na 're wanomro mono ré, ma tô tiwapru na tidâ'âzém na te te 're wa'a'upsõ, wawasété ãna ãma 're wanomro mono da oto.

6Ma tô duré te te 're wa'apisutu, Imama ma, wa te da'ãma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, sasedoti norĩ ne, Isib'apito ma hã. Ma tô duré te te 're wa'apisutu, isadawa para, wapire na 're wahâimana za'ra mono da. Ta hã Zezusi hã wẽ uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za tô ãma 're wawata u'âsi za'ra.

7Ma'ãpé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hã te za wei mo, hâiwa'a na. Wei morĩ wamhã, uburé te za dasiwi 'madâ'â za'ra ni. I'a're wi, siwi iwa'ré'wa norĩ hã te za duré 'madâ'â za'ra, siwi iwĩrĩ'wa norĩ hã. Tawamhã da'upsãtã mono bâ te za sô aiwa'õ za'ra ni, daro mono bâ. Tô sena te za ãne hã tiromhâiba.

8'Re ihâimana u'âsi mono, dama isiwaihu'uzé hã, ãne: “Wa hã imorĩ'rata na, wa tô 're ĩhâimana u'âsi. Õne u'â, wa za duré 're ĩhâimana u'âsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, duré wa hã isarina za'ra ĩsi'utõrĩ da hã mare di za.”

Zuwã hã Zezusi te te isabuzé wasu'u, sõtõ 'rowim ne

9Wa hã Zuwã, asisãnawãi wa'wa. A norĩ wa'wa hã Zezusihi ãma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manharĩ wasédé, 're isépata za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusihi ãma si 're ĩmorĩ wa. Zezusihi ãma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra. Ta hã te za duré te te 're

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'apawaptob u'âsi, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ, wawaséte u tiwi 're wasipizari za'ra mono tõ da, wanhiptete u'âsi ãma 're wanomro mono da. Wa hã wa tô te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tô sena na Zezusihi zazei'wa na wa tô duré dama 're ĩsiwasu'u u'âsi. Tahawa, ma tô dasiwi ĩ'âri ni. Ma tô duré dasiwi ĩzatõrĩ ni, Patemusi na rob'ré za'iti nhisi u.

10Tawamhã tame ĩnhamra ré, Wanhib'apito nhibâtâ na 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ĩ'uihâ pi'ra. Te te ĩ'uihâ pi'rai wa, wa tô aimawi ĩhâiba, ĩhâiba waihu'u õ na. Tawamhã ĩhâiba waihu'u õ na ĩhâimana ré, wa tô ni'wai mreme hã wapa, ĩbabarãi hawi. Mreme 'rãihâ na te ĩma tinha, danhimnhihârâzé hârâ 'rãihâ na ne.

11Ãne te tawamhã ĩma tinha: — Ãhã na marĩ hã te za i'ab'madâ'â mo. Tawamhã uburé i'ab'madâ'â mono hã te za ibaihâ na ãma irob'ui'é. Ãma rob'ui'éré parimhã, Zezusihi zazei'wa norĩ, 'ri nho'õmo mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma, te za ibaihâ hã isõmri za'ra, 'Ri nho'õmo nhisi mono bâ, ãne isisi norĩ ma: Éfézu, duré Esmina, duré Pegamu, duré Tiatira, duré Sadési, duré Filadéufia, duré Laudiséa. Ã norĩ ma, te za asimi'ui'éré hã tãma isõmri za'ra, isazei'wa norĩ ma, 7 na 'ri nho'õmo ãma 're isi'rã'õtõ mono norĩ ma hã.

12Tawamhã wa tô ĩsibabarãi u 'rãihaipi'ra, ĩma inharĩ'wa zô. Sô ĩsipi'rai wamhã, rob'uiwẽzé sima'warazé hã 7 na ihâiba za'ra hã duré isisiwimhã iro'o ré hã wa tô 'madâ'â za'ra. Rob'uiwẽzé sima'warazé mono hã, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ. Te rob'madâ'â nherẽ, ĩnhotõ 'rowi te irosawẽrẽ ne, wa tô rob'madâ.

13Tawamhã rob'uiwẽzé wa'wa, te ni'wa hã za, aibâ ne hã. I'uza hâpa, ipara u te tiwi hâihaipra. Duré sõ'utu wasisi ré, te za. Isõ'utu wasisizé hã, oru 'manharĩ na.

14Duré iséré hã, rã uptabi di. Pone'ẽrebâ zéré ne, tô sena irã uptabi, iséré hã. Duré, ito hã, unhama ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Duré ipara hã ẽtẽ topsada brõzi ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré imreme hã, â'a'a 'rãihâ ruru'u ne.

16Wasi hã 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwĩ. Duré isadai'ré hawimhã, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, i'wa pe hã. Duré i'ubu hã te rowa'a za'ẽtẽ. Abzuma bâdâ te te 're irowa'a mono ne, te rowa'a za'ẽtẽ.

17Tawamhã õ hã te 'madâ'â wamhã, wa tô ipapara aime sa'ẽtẽ, ĩdâ'â ne, ĩpahi te. Tane nherẽ, ma tinhib'rata nhimire niwĩ ĩ'upi, ĩpahi tõ da. Ãne te ãhã wamhã ĩma tinha: — Ĩma aipahi tõ. Wa hã romna'rada duré rob'rãsudu.

18Wa tô dârâ aré. Ĩdâ'â nherẽ, wa oto tô 're ĩhâimana u'âsi. Duré oto ĩdâ'â waihu'u õ di za. Ma'ãpé, ãne na hã awaihu'u pese. Te ĩsima ipisutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adâ 're ihâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata, oto 're dahâimana u'âsi za'ra mono da.

19Tahawa, uburé marĩ hã i'ab'madâ hã te za i'a'ui'éré mo, ãhã na ipusi mono hã, duré nimahã na za ipusi mono da hã.

20Ãhã na wa za duré aima waihu'u. Wasi hã ĩnhib'rata nhimire niwĩ te itété za'ra i'madâ hã, te ãma isimiré'ézé hã waihu'u õ di, a hã. Duré rob'uiwẽ uparizé i'madâ'â za'ra hã te ãma isimiré'ézé hã, waihu'u õ di tô duré aima. Tahawa, wa za oto aima waihu'u, te ãma isimiré'é zahuré zém na hã, waihu'u da. Wasi hã 7 na ihâiba za'ra hã, ĩnhib'rata nhimire niwĩ te itété za'ra hã, isazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono, te wasu'u, tô 7 na ihâiba za'ra hã. Duré rob'uiwẽzé sima'warazé hã, duré isisiwimhã iro'o ré hã 7 na ihâiba za'ra hã, isazei'wa norĩ te wasu'u, 'ri nho'õmo mono bâ siré 're isi'rã'õtõ mono norĩ. Ãne te ãma isimiré'é zahuré zé hã.

Apocalipsi 2

Éfézu ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

1Tawamhã Zezusi hã ĩtẽme iwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne: — Zuwã, te za oto irob'ui'é, Éfézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzém na te za tãma irob'ui'é, ãne: “Wa hã wa ĩsi'uihâ na aima roti za'ra wa'wa, wasi hã 7 na ihâiba za'ra hã ĩnhib'rata nhimire niwĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te itété za'ra hã, duré 7 na rob'uiwẽzé sima'warazé wa'wa 're ĩmorĩ hã, oru 'manharĩ wa'wamhã.

2Éfézu ãma ĩzazei'wa norĩ, uburé 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Asimi'ẽ na te ĩma 're iromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di, apâ. 'Re idanomro wasété mono norĩ nhimiroti hã te 're iwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Isimiroti hã te a'â 're iwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã i'uwaibaba'õ na te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te asina 're iwaihu'u za'ra wa'aba mo, isadawa nhipese na hã. Tahawa, te ã norĩ hã 're iwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

3Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, 're ĩrẽme za'ra wa'aba mono õ di. Duré ĩwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di. Ĩ'ãma si te aihâimana nhiptete sina hã 're aihâimana za'ra wa'aba mo. “Ãne wa tô te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're i'aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã.

4Tane nherẽ, te oto marĩ hã misi pese ĩwi ro'wa'ré, te ai'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa hã. Duréihã 're ĩzazei na'rata za'ra wa'aba mono zém hawimhã, aré asimizawi pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, ma tô oto asiwi irẽme 'wa, 're asimizawi pese za'ra wa'aba mono zé hã.

5Ma'ãpé, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawimhã ma tô oto asina irosapari pese za'ra wa'wa. Tahawa, aiwasété wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo, apâ. 'Re ĩzazei na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, 're i'aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono ne, te za tô oto apâ hã 're anomro wẽ wa'aba mo. Ãnei õ wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna 're anomro aba mono wamhã, wa za ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa, rob'uiwẽzé sima'warazé ate wa'wa hã te aiwi âri za'ra wa'aba da. Te aiwi âri za'ra wa'aba wamhã, baba di za oto, ate za'ra wa'wa rob'uiwẽzé hã. Ãne, wa aima waihu'u siromo za'ra wa'wa ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hã, tô ĩma iwẽ hã. Nicora'ihi nhimiroti wasédé hã te te 're iwapari za'ra mono norĩ hã te 're hâimana wasété za'ra. 'Re ihâimana wasété za'ra mono zé hã ĩma wẽ õ di, wa hã. Ta hã ĩsine 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tahawa, ai'ãma ĩma 're rowẽ za'ra wa'aba mono di.

7"A norĩ wa'wa hã asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na hã. Ãne isimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma si, wa za tãma pisutu za'ra, rob'rãi u'â hã te te 're huri u'âsi mono da. Taha wede hã 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra u'âsi mono zéb ãma te 're sa, rowẽ uptabi ãma hã, i'rã hã da te 're huri mono wa, dadâ'â ãna 're idanomro u'âsi mono zé hã. Ãne Ĩmama pẽ'ẽzani te te irotizé hã."

Esmina ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

8— Te za oto irob'ui'é, Esmina na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzém na te za tãma irob'ui'é, ãne: "Wa hã wa aima roti za'ra wa'wa, duréihã marĩ õ ré 're ĩhâimana mono. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, wa hã, marĩ zarina ĩsi'utõrĩ õ di za. Wa za 're ĩhâimana u'âsi. Wa tô dârâ aré. Ĩdâ'â nherẽ, wa tô apâ duré hâiwa'udu, 're ĩhâimana u'âsi mono da oto apâ.

9Ĩma waihu'u pese di, da te aima 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, 're irobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré, ĩma waihu'u pese di, asibrob'õ na 're irobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te asibrob ahâ ne, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩnhimipawaptobzém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norĩ hã te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'wa. Te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ta norĩ hã zudeu na 're poto za'ra mono zahã, te Satanasihi nhimiroti zarina si, siwa'ru 're hâimana za'ra.

10Za 're irobzépata za'ra wa'aba mono zém na hã asina 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé hã nimahã na te za dama

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ai'mai'ru wasété 'wa, da te ai'maimrami aba da, dazazéb 're, da te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tô sena ĩzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhã 10 na bâdâ hã te za ai'ãma 'maihai'utõrĩ 'wa, dazazéb 're ai'masima'wara aba ré, niha aihâiba za'ra wa'aba na 're 'mairobzépata za'ra wa'aba mono ré hã. Ãne wamhã, ma'ãpé asiwi ĩrẽme aba tõ, tô'ã. Tawamhã da te ai'manhimroi wa'aba zém na ai'masi'utõrĩ aba nherẽ, ĩ'mairẽme aba õ wamhã, duré dawi ĩ'mai'udâ wa'aba õ wamhã, wa za aima wa'âbâ za'ra wa'wa. Rowẽ, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're i'ai'ubumroi u'âsi aba mono zéb da hã.

11“Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na hã. Ãne isimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari za'ra ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ hã 're idadâ'â zahu za'ra mono norĩ siré, te te 're robzépata za'ra mono õ di za, unhama ro'o u'âsi ãma hã. Robze na te za 're hâimana u'âsi za'ra. Ãne Ĩmama pẽ'ẽzani te te irotizé hã.”

Pegamu ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

12— Te za oto irob'ui'é, Pegamu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzéb zarina te za tãma irob'ui'é, ãne: “Wa hã sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa pese ré ĩza hã, wa aima roti za'ra wa'wa, i'wa pese ré hã.

13Ĩma waihu'u pese di, 're i'ai'ubumroi wa'aba mono zé hã. Tame te Satanasihi nhimiwada'uri na 're dahâimana za'ra. Tame ma tô Ãtipasi hã dasiwi wĩrĩ ni asõ'a za'ra wa'aba, simi'ẽ na te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono hã. Tane nherẽ, asõ'a za'ra wa'aba da te dasiwi wĩrĩ nherẽ, tãma aipahi za'ra wa'aba õ di. Ĩrẽme za'ra wa'aba õ di duré. Õne haré te ĩnhimiroti na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

14Tane nherẽ, te duré marĩ hã ĩwi ro'wa'ré, te ai'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa hã. Ni'wam norĩ hã ma tô aibâ nhimiroti na 're hâimana za'ra, Balaã na aibâ nhisi hã. Ta hã ma tô duréihã Baraquihi ma te te 're roti, Izaraéu nhihudu norĩ ma, sadawa nhipese na te te 're roti wasété za'ra mono da, simiroti wẽ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

newa, isine 're hâimana wasété za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're isõmri za'ra mono hã, ma tô Baraqui hã te te 're a'ru, Izaraéu nhihudu norĩ ma, te te 're huri mono da. Ma tô duré te te tãma 're roti pese za'ra, pi'õ, mro ré nherẽ, aibâ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibâ, mro ré nherẽ, pi'õ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da.

15Tane, te ãhã na ni'wam norĩ hã Nicora'ihi nhimiroti wasété na 're hâimana za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

16Ma'ãpé ãhã na hã aihâimana wasédé hã sahâri za'ra wa'aba, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono u. Aihâimana wasédé hã sahâri za'ra wa'aba õ wamhã, wa za ãma atẽme ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono norĩ hã ĩzadai'ré hawi sib'ézé 'wa si'uiwa isa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

17“Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na hã. Ãne isimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za dasa ise hã duréi te dama ihâi'ré'õ hã te tãma 're anhomri, mana na dasa nhisi hã. Duré ẽtẽ'a, wa za te tãma 're anhomri ihâiba mono bâ, isisi itém na ãma irob'ui'éré za'ra ré hã dama isa'rese'õ hã. Te te 're iwaibui mono norĩ ma si, za waihu'u pese di, isisi ité hã. Ãne Ĩmama pẽ'ẽzani te te irotizé hã.”

Tiatira ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

18— Te za oto irob'ui'é, Tiatira na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzém na te za tãma irob'ui'é, ãne: “Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. Ĩto hã te unhama ro'o si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ĩpara hã te ẽtẽ topsada brõzi ne 're si'ubuzi zahuré.

19Marĩ hã 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ĩma 're iromhuri pese za'ra

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, te ĩ'ãma si 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ĩzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawi, ĩma 're iromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ĩma 're iromhuri pese za'ra wa'aba mo. Ãne wa tô ĩsi'ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

20Tane nherẽ, marĩ hã misi te ĩwi ro'wa'ré, te ai'ãma iwaihu'u za'ra wa'wa hã. Pi'õ iwasédé hã te ai'rata 're hâimana za'ra wa'wa, Zézabéu na isisi hã. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Ãne dama 're siwasu'u mono nherẽ, te ĩzazei'wa norĩ ma, simiroti wasété na te te 're roti. Taha zarina, te ta norĩ hã pi'õ aimawi na mro ré nherẽ, ãma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré pi'õ, mro ré nherẽ, aibâ aimawi na te ãma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré romhâiba 'manharĩ ãma 'Re ihâimana u'âsi mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're isõmri za'ra mono hã te duré te te 're huri. Ta hã, pi'õ hã e niha te simiroti wasété nherẽ, ai'rata 're hâimana za'ra wa'wa. E asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba ãna.

21Ta hã pi'õ hã simiroti wasété nherẽ, ãma ĩwa'a õ di aré, te i'azârizéb da hã. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tô aré te 're 'madâ'â. Tane nherẽ, tiwasété wi sipi'rai õ di, aibâ aimawi na dawi 're ihâimana mono zém hawimhã.

22Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'õ hã tiwasété wi sipi'rai õ wa, wa za oto azâ, te te robzépata za'ẽtẽ da. Si'ãma 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ zama ã pi'õi hawi sipizari za'ra õ wamhã, wa za isu hâ za'ra, te te robzépata za'ẽtẽ za'ra da.

23Pi'õ nhirã zarina 're ihâimana za'ra mono norĩ hã wa za duré hâ za'ra, si'utõrĩ da, isimiroti zarina ta norĩ hã we 're hâimana za'ra mono wa. Tawamhã ãne te tãma rob'manharĩ za'ra wamhã, te za uburé ĩzazei'wa norĩ hã ãma ĩwaihu'u za'ra, pi'uriwi marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, uburé marĩ hã te dawi 're i'awaihu'u mono na hã. Uburé danhimirosa'rada hã ĩma waihu'u pese di, duré marĩ zô 're idanhimnhasi za'ra mono zéb zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã ni'wam norĩ hã marĩ iwẽ hã te te 're i'manharĩ za'ra mono zé wa'rãmip si, wa za marĩ iwẽ na te tãma 're awa'âbâ. Duré ni'wam norĩ hã marĩ te te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahâ za'ra.

24"Pi'õ nhimiroti 're iwapari za'ra wa'aba mono õ norĩ ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa norĩ ma si. A norĩ wa'wa hã Satanasihi nhimiroti sima'uri pe hã dawi waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima ãma sahu za'ra wa'aba õ di za, ĩnhimiroti i'amo na hã ipire na hã, te te 're asi'wa'rutu tõ za'ra wa'aba mono da.

25Õhõ na si te za asiptete na ĩ'ãma 're anomro aba mo, we ĩmorĩzéb u.

26-27"Tawamhã ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te 're ai'uté za'ra mono wamhã, duré rob'rãsutu u te tãma 're iwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, ĩzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hâimana za'ra mono da. Ĩmama hã dama ĩpire da, sisadawa para te te ĩpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bâ te te 're da'madâ'â za'ra mono da. Simiroti nhiptete na te za te te 're dawada'uri za'ra. Ub'rẽ ne hã zé 'manharĩ hã da te 're iprub za'ra mono ne, te za ta norĩ hã tô te te 're daprub za'ra.

28Duré awẽ u, wasi wawẽ 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're i'awẽ za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te tãma 're apisutu, rowẽ hã.

29"Asimipari pese za'ra aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizé wasu'u hã."

Apocalipsi 3

Sadési ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

1— Te za duré irob'ui'é, Sadési na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzéb zarina te za tãma irob'ui'é, ãne: "Wa hã wasi hã 7 na ĩnhib'rata te itété za'ra hã, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã 7 na te te 're iromhuri mono zéb ré, te 're i'madâ'â mono, wa hã. Uburé marĩ hã 're i'manharĩ za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zé hã, ĩma waihu'u pese di. Ĩnhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te aipẽ'ẽ 're, atâ'â ne 're anomro aba mo, ĩ'ãma 're anomro aba mono zahã.

2Ĩ'ãma 're anomro zei wa'aba mono da, Ĩnhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima ipisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di. Tahawa, ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marĩ hã 're i'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã, aiwi si'utõrĩ pese za'ra aba õ ré, ma'ãpé apâ ĩ'ãma romhuri wẽ zé hã asiwi sa'ẽtẽ aba.

3Ma'ãpé duré ĩ'ãma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ĩnhimiroti hã aipo're na 're iwapari za'ra wa'aba mono zém na, duré 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hã ĩnhimiroti hã te za 're i'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi te za 're aipizari za'ra wa'aba mo. Ãne na hã apâ ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba õ wamhã, wa za oto aihâ za'ra wa'wa. Nimahã na isimisaihuri norĩ hã sô 're danhimipari za'ra mono õ nherẽ, danhorõwa u 're isisisi mono ne, wa za atẽme ĩwisi 'wa, te aihâ za'ra wa'aba da hã. Bâdâ hã ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

4Tane nherẽ, nima norĩ si Sadési ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te ĩ'ãma 're anomro wẽ wa'aba mo, ai'umro na wa'aba nherẽ. Da'uza hâirã, ihâ upto wi da te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne, te aiwẽ na ĩ'ãma si 're anomro aba mo. A norĩ wa'aba si da'uza hâirã ne aiwasété ãna 're anomro aba mono si, te za ĩsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono wa, te za ĩ'rata 're anomro u'âsi aba mo.

5“Duré ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã te za duré uza hâirã na ĩ'rata 're hâimana za'ra. Ibaihâ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're isimi'wara mono zém na isisi isimi'wara hã te tiwi pari za'ra õ di za. Ĩmama nho'a, wa za sõ'awi ĩnhib'a'uwẽ na hã te tãma 're wasu'u za'ra, hâiwa ãma duré tãma iromhuri'wa norĩ nho'a zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6“Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na.”

Filadéufia ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

7— Te za oto duré irob'ui'é, Filadéufia na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzém na te za tãma irob'ui'é, ãne: “Wa hã 're ĩwasété mono õ, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, ĩnhimiropisutuzéb zarina, sena na te dama ãma 're i'a'uwaimrami mono 'wa hã. Duréihã Dawi hã te 're hâimana, dama ipire hã. Isõrõwa hã i'ri za'ẽtẽ uptabi. Tame te ni'wa hã 're sãmra, 'ridawazéb ré hã, te te dama 're i'ridawa mono da hã, duré te te dawi 're i'ridawa nhito mono da hã. Tane wa hã, wa hâiwa ãma Ĩmama nhorõwa 'ridawazéb ré 're ĩhâimana u'âsi, ĩwétési. Wa hã te dama 'ridawa wamhã, ni'wa apâ te te dawi sito waihu'u õ di. Duré te 'ridawa nhito wamhã, ni'wa hã te te 'ridawa waihu'u õ di.

8“Duré 're i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nherẽ, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te ĩ'ãma si 're anomro wẽ wa'aba mo. Te duré ĩnhimiroti si 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tô asõwa 'ridawa za'ra wa'wa, Ĩmama, da'ãma 're isib'a'uwẽ mono zéb u 're i'asisisi aba mono zéb da hã ãma. Taha 'ridawa hã ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba õ di.

9Ma'ãpé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihi niwĩ 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, e niha wa za tãma rob'manharĩ za'ra, ta norĩ ma hã. Ta norĩ hã zudeu nherẽ, zudeu norĩ hâimana wẽ zém na 're ihâimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahã, te Satanasihi nhimiroti zarina si 're hâimana za'ra, sadawa nhipese na. Tahawa, wa za ãne tãma rob'manharĩ za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tãma aipire za'ra wa'aba wa. Tahawa, te za aiwaihu'u za'ra wa'wa, te 're i'asawi pese za'ra wa'aba mono na.

10Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te aima iroti za'ra wa'aba zéb zarina, ĩmreme na si 're anomro aba mono wa, ma tô asina i'uwaimrami za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã. Tahawa, ropsi'utõrĩzéb u, za marĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ipipa hã iwairébé mono na hã wa za aima ba'a za'ra wa'wa, iwasété norĩ, za te te ida'apibui mono zéb ãma hã, ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã.

11Atẽme ĩmorĩ aba zé hã romhuture di oto. Tahawa, ma'ãpé asiptete u'âsi ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã da te aiwi 'mai'âri tõ aba da.

12"Tawamhã ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã, wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hâimana nhiptete na 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'ri uparizé, résí ãna 're isimasab u'âsi mono ne. 'Ri uparizé hã marĩ te te 're résí za'ra mono ãna te 're simasa. Tane te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma, simirosa'rata si'réi ãna, ãma 're wata u'âsi za'ra. Tahawa, wa za ihâiba na ãma ui'éré za'ra, Ĩnhib'apito nhisi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi na, wa za duré ihâiba na rob'ui'éré za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi hã, Zeruzalẽ itém na isisi hã, hâiwa hawi za te te we isi'ra hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi. Ĩnhisi tém na, wa za duré ihâiba na rob'ui'éré za'ra.

13"Asimipari pese za'ra aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na."

Laudiséa ãma isazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

14— Te za oto irob'ui'é, Laudiséa na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima iwaihu'uzém na te za tãma irob'ui'é, ãne: "Wa hã tô sena, ĩ'umnhasi sina, sena na 'Re ihâimana u'âsi mono te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono da, 're ĩhâimana mono. Wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropoto waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ĩhâimana mono.

15-16'Re i'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Wa za oto ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Â wahâ hã dama se ti, da te 're i'âhuri mono da hã. Duré â wa'ro hã marĩ ise da, da te 're i'âwa'ro za'ra mono da hã, dama wẽ di. Tane nherẽ, â wapu hã dama sei õ di, da te 're i'âhuri mono da hã. Dama sei õ wa, te za sa'wari ni. "Tane, te a norĩ wa'wa hã â wapu dama isei õ ne, ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ĩ'ãma si 're anomro aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo. Ĩ'ãma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã, aré ĩma wẽ di. Tane nherẽ, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩzazei'wa na asadawa nhipese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ĩwasu'u wasété za'ra. "Tahawa, â wapu isei'õ hã da te 're isa'wari za'ra mono ne, wa za oto ai'ãma ĩnho'o'o za'ra wa'wa, te aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba wa.

17"Ãne te duré 'râwi asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo: 'Wa norĩ hã wanhibro pese za'ra di. Marĩ zô wawi 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono õ di.' Ãne te asima 're inharĩ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, robzei'õ na si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ãne na 'râwi 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Tahawa, wa ai'ãma 're ĩpẽ'ẽzé za'ra wa'wa. Asibrob ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asibrob'õ ne, te ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're wa'aba hã. Duré da'uza õ na 're idahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ai'uréiwi. Datob'a na 're idahâimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo.

18Tahawa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Ẽtẽ waipo pré oru uptabi hã iwazari'õ hã da te 're i'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te dawi 're i'uipra za'ra mono ne, te za ĩnhimiroti zô si 're asõpré wa'aba mo, iwẽ uptabi zô si, aipẽ'ẽ 're asibro pese ne, rowẽ na si ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'uza hâirã hã te za da te dawi 're uipra za'ra, ãma 're dasi'uza za'ra mono wa, da te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã ĩwi 're irowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩ'ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. Duré datõmo nhihâzém na 're dasitõmo wẽ za'ra mono da, 're dasitõmonhihâ za'ra mono da, da te dawi 're i'uipra za'ra mono ne, te za ĩzô si tô 're asõpré u'âsi aba mo, ĩnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da.

19Wa hã te 're i'azawi pese mono norĩ hã wa tô te tãma 're aroti pese, tiwasété na 're sisãmri za'ra mono da. Wa duré te 're hâ za'ra, apâ 're nomro wẽ mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

da. Tahawa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena na ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

20“Ma'ãpé duré, wapari pese za'ra wa'aba, te ãma isimiré hã. Aibâ te 'ridawab za. Tawamhã 'ri tede'wa hã te 'mahâ, sãmra zô, duré itẽme sébré da. Tawamhã 'ri tede'wa te te wapari wamhã, te za tãma 'ridawa, sitẽme te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowẽ na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hã aibâ, 'ridawa isam ne, wa asô 're ĩnhimipari za'ra wa'wa. Ĩmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ĩzô 're aihãsi aba mono zô, wa 're ĩnhimipari u'âsi. Tawamhã ĩzô 're aihãsi aba mono wapsi, duré asitẽme 're ĩ'mazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipẽ'ẽ 're, 're ĩnhamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowẽ na 're wahâimana u'âsi za'ra.

21“Duré, ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ĩsimasisi mono zéb ãma, ĩzababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hã ĩdâ'âzéb u ĩsipi'rai õ na Satanasihi ãma te ai'uté wa, taha pari Ĩmama zababa oto 're ĩnhamra u'âsi mono ne, te za ta norĩ hã ĩzababa 're si'ubumroi u'âsi.

22“Asimipari pese za'ra aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te irotizém na hã.”

Apocalipsi 4

Hâiwa ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're idawata za'ra mono zé wasu'u

1Taha za'u si, wa tô duré marĩ hã te ab'madâ'â, ĩnhotõ 'rowim ne. Hâiwa u wa tô rob'madâ. Te rob'madâ'â wamhã, wa tô 'madâ, hâiwa 'ridawa hã. Õne haré 'ridawa u'âsi na ihâiba hã. Tawamhã ni'wai mreme, mreme 'rãihâ na isimnhihârâzém hârâ ne te iwapari 'rata ne hã wa tô duré wapa. Ãne te ĩ'mahâ: — We ãwa aimorĩ hâimo, te aima awasu'u mono da, za 're iromhâimana mono zéb da hã ab'madâ'â mono da.

2Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô duré ĩ'uihâ pi'ra, awa'awi. Te te ĩ'uihâ pi'rai wa, wa tô duré aimawi ĩhâiba, ĩhâiba waihu'u õ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na. Tawamhã ma tô ĩzaprõ, hâiwa u. Hâiwa u, te te ĩzaprõni wamhã, danhib'apito simasisizé hã wa tô 'madâ. Ni'wa hã te ãma nhamra.

3Tawamhã ãma isãmra hã te nasi hâibahai'ubuzi, ẽtẽ'ubuzi zarob'a uptabi ne hã. Duré ẽtẽ'ubuzi itobro'o préro'o ne hã te nasi ai'ubuzi. Tawamhã isimasisizé mana wawi, te tãiwaipo ne hã nasi ai'ubuzi, ẽtẽ'ubuzi ro'o uzé ne hã.

4Tawamhã danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hã aimasa, 24 na danhib'apito norĩ te ne hã. Taha na te asimro, dama ipire norĩ 24 na ihâiba za'ra norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na si 're isõpré pese mono norĩ hã. Uza hâpa hâirã ré te asimro. Ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ré zama te asimro.

5-6Duré danhib'apito simasisizém hawi te tã si'ubuzi ne hã nasi ai'ubuzi, iwapsa'a zama, duré irãrã'ã zama. 'Rãsitõ hã te duré isõ're tiro'o za'ra, 7 na ihâiba hã, iro'o hâ hã. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiromhurizéb zarina hã 7 na. Â poré hã te duré isõ're nomro. Â hã isarob'a uptabi, simhi isarob'a uptabi ne hã. Maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã te duré 'râwi imana wawi si'uiwada za'ra. Ã norĩ hã ihâiba nho're niwĩ itob ahâ. Duré ibabarã niwĩmhã tob ahâ di duré. Ã norĩ hã tob ahâ wa, ihâiba upsibi ré norĩ hã wa tô 'madâ'â za'ra.

7-8Imorĩ'rada hã, hu'u zérépa 'rã ne i'rã hã. Duré isãna'remhã powawẽ iba'õmo 'rã ne i'rã hã. Duré si'ubdatõ ãma hã da'rã ne i'rã hã. Duré maparane si'uiwa na ãma hã si'õmo 'rã ne i'rã hã, hâiwi 're sisa'rei mono wa, i'rã ne hã. Ã norĩ hã 6 na ipaihi za'ra hã, ihâiba mono bâ. Duré ã norĩ hã ihâiba upsibi ré norĩ, tob ahâ wa, ihâiba na hã. Tawamhã bâtâ bâre duré mara bâre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahâri za'ra mono ãna, ãne: “Uburé Danhib'apito uptabi 'Re ihâimana u'âsi mono hã, 're iwasété mono õ. Siwaprosi 're iwasété waihu'u mono õ uptabi. Wẽ uptabi di. E ni'wa hã isipai u waihu'u pese na 're hâimana mono bâ. Õhõ si, siwaprosi iwaihu'u pese uptabi hã. Duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're hâimana u'âsi. Te za duré 're hâimana u'âsi, ãhã na zama, si'utõrĩ waihu'u ãna.”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ãne te ã norĩ hã maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã nasi ãma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na isãmra ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi ãma tiwata za'ra, duré sõpru uptabi wa.

10Nasi ãma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama ipire za'ra norĩ hã danhib'apito simasisizém na isãmra nho're hi'rãtitõ ana, siré ãma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rãtitõ si'ubumro sina, ti'rãzaza sani za'ra isõ're, tãma pire za'ra wa, ãma wata za'ra da.

11Ãne te nasi ãma tiwata za'ra: “Wanhib'apito, 'Re ihâimana u'âsi mono, a hã aiwẽ uptabi di. Aiwaihu'u pese di. Aiwaihu'u pese na ma tô i'aropoto mo. Asima iwẽ zarina ma tô uburé pese i'aropoto mo. Asima iwẽ zarina te oto uburé marĩ hã 're hâimana za'ra, asimipoto mono bâ. Tahawa, uburé i'aropoto mono zéb zarina tô ibâre, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra.”

Apocalipsi 5

Pone'ẽrebâ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, ibaihâ isinhai ré te te i'ârizé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré 'madâ, ibaihâ isinhai ré hã. Danhib'apito simasisizém na isãmra hã te tinhib'rata nhimire niwĩ tété. Ibaihâ nhinha hã, i'ui'éré si'uiwa ré hã. Duré 7 na ihâiba hã i'uptob ré hã siwasihu tõ da, ni'wa te te duré sõré tõ da hã.

2Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, isimiwada'uri pire hã. Ãne te nasi anha ta hã, mreme 'rãihâ na: — E 'wa hã danhipai u iwẽ uptabi, duré iwaihu'u pese uptabi hã te za 7 na ibaihâ nhinha uptobzé hã prub za'ra, ibaihâ te te sõ'a da. E 'wa hã te ãhã da hã sada tihâiba.

3Tane nherẽ, ni'wa hã sada hâimana õ di hâiwa ãma hã, ipru'wa da hã, te te pru wa, ibaihâ nho'a'wa da hã, duré te te isõré da hã. Duré ti'ai ãma 're idahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana õ di. Duré ti'ai 'rowi adâ 're ihâimana za'ra mono hã ni'wai õ di, sada hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Tahawa, wa tô sa'ẽtẽ aiwa'õ, 're idahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana õ wa, ipru'wa da hã, duré te te isabu da hã.

5Tawamhã 24 na dama ipire norĩ te misi ĩma tinha, ãne: — Aiwa'õ tõ. Ma'ãpé 'madâ'â. Õhõta te za, hu'u zérépa, Zudaha nhihudu. Ta hã apito Dawihi nhihudu, za isine pire na te te 're ida'ab'madâ'â mono da hã. Ta hã uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hã tinhitob'ru norĩ nhimiromhuri wasété nhiptetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra. Tahawa, te õhõ si sada tihâiba, 7 na i'uptobzé hã te te i'aprub da hã, duré ibaihâ isinhai ré te te isõ'a da hã.

6Tawamhã wa tô 'madâ, Pone'ẽrebâ hã. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ wa'wab zama, duré 24 na dama ipire norĩ wa'wab zama. Da te dasiwi wĩrĩ wa, da te iwa'rézéb ré te za. 7 na i'õmo ré hã, Pone'ẽrebâ hã. Duré 7 na itõmo ré hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã danhipai u uburé marĩ na iwaihu'u pese zé, te wasu'u, itõmo za'ra hã.

7Tawamhã Pone'ẽrebâ hã ma tô ai'ré, danhib'apito simasisizém na isãmra u, ibaihâ nhinha hã te te âri da, tinhimire niwĩ te te itédé hã. Tawamhã Pone'ẽrebâ hã ma tô ti'â, ibaihâ nhinha hã.

8Te te âri wamhã, ma tô maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã Pone'ẽrebâi ma, hi'rãtitõ ana. 24 na dama ipire norĩ zama, ma te duré tãma ana. Rowamremezéb ré ma tô tãma aiwẽ'ẽ za'ra, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ u'awi ne ré zama. U'awi 'remhã wedewa'u isadaze, te i're tiro'o za'ra. Taha nhizé hã hâimo haré wahu na, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, tãma 're imreme zusi mono zé, te wasu'u.

9Tawamhã ta norĩ hã te Pone'ẽrebâi ma tinho're za'ra, tinho're itém na. Ãne te tãma tinho're za'ra: “A hã ma tô dasiwi aiwĩrĩ ni. Ma tô dazada hã atâ. Dazada atâ'âzém na ma tô ida'awa'â, dawasédé hã dama 're apari mono da ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ oto 're danomro mono da. Dapoto mono bâ a hã ma tô ida'awa'â, damreme sipo'o mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã. Danhipai u aiwẽ uptabi di, a hã. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tahawa, te aiwétési sada hã aihâiba, ibaihâ isinhai ré i'âri da hã, duré i'uptobzé hã aprub da.

10A hã ma tô duré Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'awa'âbâ mono norĩ hã 're i'apisutu mo, sasedoti na te te tãma da'ãma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, duré ti'ai ãma pire na za dama 're hâimana za'ra mono da."

11Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te nemo tizadawa'a'a, ahâ uptabi na. Da te sa'rata waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã. Danhib'apito simasisizé hã ma siwi uirĩ. Duré maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ mana wawi te asõré, 24 na dama ipire za'ra norĩ hã isisõré mana wawib zama.

12Ãne te sõ're 'rãihâ na ta norĩ hã tizadawa'a'a: "Pone'ẽrebâ hã da te dasiwi iwĩrĩ hã, õ hã danhipai u wẽ uptabi di. Õhõ si wẽ uptabi wa, õhõ ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Õ hã uburé Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono."

13Tawamhã wa tô duré wapa, uburé pese 'Re ihâimana u'âsi mono te te ida'apoto mono bâ, duré te te i'apoto mono bâ, ihâiba ré mono hã, hâiwa ãma, duré ti'ai ãma, duré ti'ai 'rowi adâ 're ihâimana za'ra mono zéb ãma, duré â 'rowi uburé pese ihâiba ré mono hã. Uburé pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a'a ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ida'apoto mono bâ. Ãne te tazadawa'a'a ni, ta norĩ hã: "Danhib'apito simasisizém na isãmra ãma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré Pone'ẽrebâi ãma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wẽ uptabi zahuré wa ta norĩ hã, duré waihu'u pese uptabi zahuré wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, õ norĩ ãma."

14Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã te ãma sõ're uze pese za'ra: — Tô sena, tô sena. Duré 24 na dama ipire za'ra norĩ hã ma tô hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apocalipsi 6

Pone'ẽrebâ, ibaihâ nhinha uptobzé te te iprub za'ra zé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ẽrebâ hã da te dasiwi iwĩrĩ hã ma tô ibaihâ nhinha tob'ratatobzé imorĩ'rada hã pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã te imorĩ'rada hã hâ, mreme 'rãihâ na: — We aiwatobro.

2Tawamhã ãne hârâ wi, wa tô marĩ 'madâ, awaru irã hã. I'mapraba'wa hã te umnhi'ãsi ré nhamra. Tawamhã ma tô i'rãzaza hã tãma sẽrẽ ni. I'rãzaza hã za te te da'ãma i'ai'utézé, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru norĩ zô, siwamnhasi sina te te ãma ai'uté za'ra da.

3Tawamhã Pone'ẽrebâ hã ma tô duré ibaihâ nhinha uptobzé hã isãna'remhã pru. Te te pru wi, ropoto na ihâiba norĩ hã ma tô duré isãna'remhã hâ: — We aiwatobro.

4Tawamhã awa'awi awaru ipré uptabi hã ma tô watobro. I'mapraba'wa isisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ézé 'wapa ma tô tãma sõmri ni, da'wapézéb da hã. Taha ma, ma tô duré tãma pisutu ni, dasi'wapé hã te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

5Tawamhã Pone'ẽrebâ hã si'ubdatõ ãma ibaihâ nhinha uptobzé hã ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatõ ãma ropoto na ihâiba norĩ hârâ hã, ãne: — We aiwatobro. Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisã, i'rãdâ hã. I'mapraba'wa hã te marĩ pibuzé hã 're ti'â, tinhib'rata, amnho pibuzéb da hã.

6Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hã, maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ isimasabzém hawi. Ãne te rowa'âbâzé hã tãma anhoré, awaru 'mapraba'wai ma: — Ãne misi bâtâ na dapawa'â hã, tô misi ipibuzém na aiwa ãma isipo'o na, amnho trigu wa'âbâzéb zarina. Ãne te za dawi isarõ hâimo, rowa'âbâzé hã. Tane nherẽ, azeitona wede hã 're isimasa mono hã, duré uwa 'ru hã 're isimnhatã mono hã u'a za'ra õ di za, azeitona 'rãi wa'ui wabre hã si'utõrĩ tõ da a'â, uwa 'rãi wa'u isé zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Tawamhã Pone'ẽrebâ hã ma duré pru, maparane si'uiwa na ãma ibaihâ nhinha uptobzé hã. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ihâiba norĩ hã maparane si'uiwa na ãma hã, da'rãsutu'wa hã. Ãne te hâ: — We aiwatobro.

8Tawamhã hârâ wi, wa tô duré 'madâ, dadâ'â wa, dahâiba'a ne awaru ihâiba'a hã. I'mapraba'wa nhisi hã Adâ'â na isisi hã. Duré ihâiba amo, 'râwi te te isa'u mono nhisi hã, Adâ 're ihâimana za'ra mono zém na. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'a'uprosi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'uprosi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, dahâzé pire na te te 're idaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahâ prã na te za dasi'utõrĩ, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahâiba wamhã, misi si te za dadâ'â za'ra. Taha zarina te za da'ahâ prã na ai'utõrĩ ni, daro mono bâ.

9Tawamhã Pone'ẽrebâ hã ma tô duré imrotõ hã pru, ibaihâ nhinha uptobzé hã. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're isimroi mono norĩ pẽ'ẽzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na pahi ãna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're isimroi mono norĩ pẽ'ẽzani hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizéb 'rowi te ta norĩ hã asimro, wedeza ne 'rowi.

10Tawamhã mreme 'rãihâ na te hã: — Wanhib'apito, danhipai u aiwaihu'u pese di. Duré aiwẽ uptabi di. Tô sena, a hã. Tahawa, e nimahã na hã wa'uprosi'wa norĩ ãma iwasédé hã sa'ra õ di za, ti'ai ãma 're ihâimana wasété za'ra mono ãma. E niwamhã wa'ruiwa'âbâ za'ra õ di za, asimi'ahârizém na hã.

11Tawamhã da'uza hâirã hâpa, ma tô tãma sõmri za'ra ni, tidâ'âzéb u sipizari ãna, Zezusihi ãma 're hâimana za'ra mono wa. Ma tô duré tãma nharĩ za'ra ni: — Ma'ãpé, asimi'ẽ na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're isimroi mono norĩ za'ratazé hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutuzé hã zahadu da te dasina azahutu õ di. Da te ai'uprosi aba ne, asiré isazei'wa norĩ, za da

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te 're isimroi mono norĩ za'ratazé wab õ wa, te za a'â asimi'ẽ na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo.

12Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô Pone'ẽrebâ hã duré pru imropâ ãma hã, ibaihâ nhinha uptobzé hã. Te te pru wamhã, awa'awi ma tô ti'a hã sãsã'ã, sa'ẽtẽ uptabi. Bâdâ hã ma tô duré titoptâ'â, zazahâ ihâ 'rãdâ'â uptabi ne. A'amo hã ma tô duré titõmo wapru.

13Wasi hã ma tô duré rere, ti'ai u. Figuera wede 'rã hã rowa'u'u za'ẽne hã te te 're pari za'ra mono wa, 're i'a'a mono ne, ma tô wasi hã rere, ti'ai u.

14Tawamhã ma tô duré hâiwa nhirõno hã ai'ub'rã, ibaihâ da te 're i'ub'rã za'ra mono ne. Duré ti'a hã sãsã'ã wamhã, ẽtẽ 'rãihâ, daro mono bâ 're isimasa mono hã ma tô si'ré za'ra, 're isimasa mono zém nhiti. Rob'ré za'iti zama, ma duré uburé sina si'ré za'ra, 're isimi'wara mono zém nhiti.

15Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito mono bâ dama ipire mono bâ ma tô ẽtẽ 'rãihâ zahâpâ sima'uri, da'madâ'â'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã. Isibrob ahâ norĩ zama ma tô sima'uri, isibrob'õ norĩ zama, pawa'âbâ ãna iwada'uri zarina si te te dama 're iromhuri za'ra mono norĩ zama, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ihâimana za'ra mono norĩ zama. Uburé ma tô dasima'uri, ẽtẽ 'rãihâ zahâpâ ẽtẽ're 're, duré ẽtẽ nhi'riti 're, dasi'utõrĩ tõ mono da.

16Tawamhã ẽtẽ 'rãihâ norĩ ma, te nasi si'mahârâ za'ra, ẽtẽ tõmo wawẽ norĩ ma zama. Ãne te nasi tãma si'mahârâ za'ra: — Ma'ãpé, wanhisiwi we airere'e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hâiwa ãma danhib'apito simasisizém na isãmra hã te te wa'asãmri tõ da. Duré Pone'ẽrebâ nhimihâzé wi, wanhisiwi we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba da.

17Bâdâ ipipa hã ma tô oto iwa waptãrã, õ norĩ hã te te iwa'a'uprosi zahuré mono zéb da hã. E 'wa hã hâiba ré tiwi watobro da bâ. Ni'wa hã dâ'â ãna tiwi watobro waihu'u õ di za. Sõ'rata waihu'u zahuré õ di za duré.

Apocalipsi 7

Izaraéu nhihudu uihâi ui'éré za'ratazé wasu'u, 144 miu na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Tawamhã wa tô duré 'madâ, maparane si'uiwa na hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Bâtâ pusizém niwĩ misi te za, ti'ai ãma hã. Bâtâ zasizém niwĩ te duré misi za. Duré hâiwa si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma ipisutu za'ra zéb zarina, te ta norĩ hã rowa'u hã si'u tété za'ra, bâtâ pusizém niwĩ, duré bâtâ zasizém niwĩ, duré hâiwa si'uiwa na, te te 're rowapõrĩ tõ za'ra mono da. Te te duré 're âzasisi za'ra tõ mono da, te rowa'u hã siwi tété, duré wede hã te te 're résí tõ za'ra mono da.

[2-3]Taha parimhã, wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma romhuri'wa aimawi hã. Bâtâ pusizém hawi ma tô we sihâi'ré. Ta hã te rob'ui'éré siro hã tinhib'rata we 're ti'â, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ ãma te te 're i'aza'ra mono da hã. Tawamhã maparane si'uiwa na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te 'mahârâ za'ra, mreme 'rãihâ na, ãne: — Tô'ã. Ti'ai ma, rob'manharĩ za'ra wa'aba tõ a'â, â poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ hã a'â wa te a'uihâ ui'éré mono, pibui pese da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzém na dazu te te robzépata za'ra tõ da. — Ãne te 'mahârâ za'ra hâiwa ãma romhuri'wa hã, tinhib'rata rob'ui'éré siro te te 're i'râ'âri hã. Tawamhã ma tô oto a'uihâ ui'éré, bâtâ pusizém hawi iwatobro hã tisiré norĩ me. Maparane si'uiwa na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma 'ru za'ra aré, isimi'manharĩ waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharĩ za'ra da aré, duré â poré ma, te te rob'manharĩ za'ra da. Tane nherẽ, hâiwa ãma romhuri'wa aimawi hã ma tô ãma pa'uwati za'ra, ti'ai ma, te te a'â rob'manharĩ tõ za'ra da.

[4]Tawamhã wa tô duré wapa, ni'wai mreme hã. Te ĩma wasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ za'ratazé hã. Ãne te ĩma wasu'u: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ za'ratazé hã ãne, i'uihâ ui'éré ré norĩ hã 144 miu na ihâiba za'ra hã. — Ãne ma tô ni'wa hã ĩma waihu'u. Ã hã Izaraéu nhihudu norĩ za'ratazé, te wasu'u. Isihudu sidâpâsi, te awasu'u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Zudaha nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré tô Rubẽhẽ nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Gadihi nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã tô 12 miu na.

6Duré tô Aséhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Naptalihi nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã tô 12 miu na. Duré tô Manaséhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na.

7Duré Simiãhã nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã tô 12 miu na. Duré tô Levihi nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Isacaha nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã tô 12 miu na.

8Duré tô Zébulõhõ nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Zuzéhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã tô 12 miu na. Duré tô Bẽzamihĩ nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Simisutu hã, i'uihâ ui'éré za'rata za'ra zé hã 144 miu na ma watobro, Izaraéu nhihudu norĩ za'ratazé, isihudu sidâpâsi hã.

Da'ahâ uptabi na 'Re ihâimana u'âsi mono nho're idahâimana za'ra zé wasu'u

9-10Taha parimhã, wa hã Zuwã, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, wa tô da'ab'madâ, da'ahâ uptabi na, da te idaza'rata waihu'u õ hã. Dapoto mono bâ te aimasam ni, damreme sipo'o mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'ẽrebâ nho'reb zama. Da'uza hâpa hâirã ré te isõ're aimasam ni. Tawamhã wa'asu ne hã, da te tété za'ra sina, te damreme 'rãihâ na ãma tawata za'ra ni, ãne: — Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono, danhib'apito simasisizém na isãmra hã ta hã, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'ẽrebâ hã tô isiré Wa'anho'reptui'wa. Ã norĩ hã ma tô wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're iwasi'utõrĩ za'ra mono zé wib zama.

11Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ipire za'ra norĩ hã isisõré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ mana wawib zama. Ta norĩ hã hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô duré

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

danhib'apito simasisizém nho're hi'rãtitõ ana, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata za'ra da.

12Ãne te ãma tiwata za'ra: — Tô sena, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra. Tô sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiwẽ uptabi di. Duré asõprub uptabi di. Tô sena danhipai u uptabi dama aipire na te 're aihâimana mo. Tô sena, wa ãne ai'ãma wawata za'ra ni.

13Tawamhã ãma wata za'ra pari, ma tô 24 na dama ipire norĩ siré hã misi ĩ'mazadanha, ãne: — E 'wam norĩ, õ norĩ hã, da'uza hâpa hâirã ré hã. E ma hawi we idasi'aba'ré.

14Tawamhã asa wa tãma tinha, ãne: — Me. Wa hã te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hã. Tawamhã ma tô oto ĩma waihu'u, ãne: — Ã norĩ hã ropsi'utõrĩzéb ãma, ti'ai ãma da te 're irobzépata za'ẽtẽ za'ra mono zéb 'rãsutu u, hâiba ré 're ihâimana za'ra mono. Da te dasima 're irob'manharĩ wasété za'ra mono zém na 're idasi'utõrĩ mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono nherẽ, hâiba ré we iwairébé, ã norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô sihâiba 'ru za'ra, Pone'ẽrebâ wapru na dazada idâ'âzém na iwasété wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hã hâirã da, da te 're i'upsõi pese za'ra mono ne.

15Tahawa, te ã norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hâpa hâirã ré. Romhuri sahâri waihu'u ãna te te tãma 're romhuri u'âsi za'ra, isõrõwa ãma hã. Duré danhib'apito simasisizém na isãmra hã te za duré 'râwi ãma 're sisaprĩ u'âsi za'ra, i'uza hâpa hâirã ré norĩ ãma hã, i'rata za oto 're sãmra u'âsi za'ra mono wa.

16Tawamhã ã norĩ hã mra te te 're sépata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're 'rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bâdâ hã te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawi rowa'ro ipire hã te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto.

17E marĩ wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ẽrebâ hã danhib'apito simasisizéb ãma isa hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'âsi, â u'âsi u, da te 're âhuri mono wa, 're idanomro u'âsi mono zéb u. 'Re da'ru'ru mono wa, da'upĩ hã da te dasima 're i'u'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pẽ'ẽzé ãna oto 're nomro u'âsi mono da.

Apocalipsi 8

Pone'ẽrebâ hã 7 ãma ibaihâ nhinha uptobzé te te iprubzé wasu'u

1Tawamhã 7 ãma hã ibaihâ nhinha uptobzé, ma tô Pone'ẽrebâ hã 'ridawa. Te te 'ridawa wi, ma tô duré oto rowarõtârâ. Ma tô duré tirob'é'é pese, hâiwa ãma hã. Bâtâ pibuzé za'ratazém na aiwa ma tô ãma aipo'o, ãma ronomro ré hã, rowarõtâ'â ré.

2Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nho're, isimasam norĩ hã. Ta norĩ ma, ma tô 7 na danhimnhihârâzé hã sõmri za'ra ni.

3-4Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tô wei mo, misi aimawi hã. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati isadaze hã da te tãma 're izata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hã ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ te 're ti'â, wedewati isadaze nhemezéb da hã. Tawamhã wedewati isadaze hã ma tô ahâ na tãma sõmri za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhã wedeza ne oru 'manharĩ ãma ma tô zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ihâimana u'âsi mono hã isadaze hã te te hã da, ma tô zata za'ra, wedewati isadaze hã. Te te zata za'ra wamhã, ma tô isizé hã si'ré hâimo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're imreme zusi mono mreme siré. Hâiwa ãma romhuri'wa nhib'rata hawi, te isizé hã si'ré hâimo, 'Re ihâimana u'âsi mono nho're isam nhib'rata hawi.

5Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô pré'a 'manhe, u'awire ne hã oru 'manharĩ 're, wedewati isadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hã da te 're izata za'ra mono zém hawi ma tô pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhã, ma tô õne haré ti'ai u sa'wa, uzâ hã. Te te sa'wari wamhã,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma tô tãiwapsa hã watobro, duré tãirãrã'ã hã. Tãsi'ubuzi zama, ma tô duré watobro. Ma tô duré ti'ai popo hã watobro.

Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ, tinhimnhihârâzém na isimnhihãsizé wasu'u

6Tawamhã 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô oto asõré pese, tinhimnhihârâzém na simnhihãsi da.

7Tawamhã imorĩ'rada hã ma tô tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô tãzâ hã rere ti'ai u, unhama zama. Dawaprui wazari, ma rere uzâ hã, duré tãzâ hã. Ti'ai u rere'e wamhã, daro mono bâ ma tô ti'a hã zada, iwãiwa prã na. Wede hã 're isimasa mono hã ma tô duré si'uzâ, isa'ratazé wãiwa prã na. Du zama hã ma tô uburé sihõmo, daro mono bâ.

8Tawamhã isãna'remhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré amnhihârâ, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, ma tô marĩ hã ẽtẽ 'rãihâ ne hã âi ba waptãrã, unhama ro'o ré. Waptã'ã wamhã, â poré mono bâ ma tô â wãiwa prã na hã te te âwapru.

9Tepe norĩ hã â 'rowi 're ihâimana za'ra mono hã ma tô duré si'utõrĩ, ahâ prã na, isa'ratazé wãiwa prã na. Ma tô duré uba're hã ahâ prã na si'utõrĩ, â nhisi baba 're isisa'rei mono hã. Isa'ratazé wãiwa prã na hã ma tô si'utõrĩ.

10Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã si'ubdatõ ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô wasi isa'ẽne hã waptãrã, hâiwa hawimhã. 'Rãsitõ ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptã'ã wamhã, nima niwĩ panho'õmo norĩ nhisiwip si, ma tô waptãrã. Isa'ratazé wãiwa prã na panho'õmo nhisiwi, ma tô waptãrã, ub're nhisiwib zama.

11Tawamhã pa nho'õmo norĩ nhisiwi iwaptã'ãzéb ãma hã ma tô dawi âwazari zé hâza'õtõ pese. Tahawa duré oto âzé uptabi di. Tawamhã da te âhuri wamhã, ma tô da'ahâ na dasi'utõrĩ, âzé pire uptabi wa. Wasi isa'ẽtẽ nhisi hã Âzé pese 'wa na isisi hã.

12Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô bâdâ hã itõmo wãiwa prã na titobra. A'amo zama ma duré itõmo wãiwa prã na titobra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wasi norĩ zama, ma duré itõmo wãiwa prã na tobra. Tahawa, te te rob'uiwẽ prã za'ra di wasi norĩ hã, bâtâ norĩ me, duré a'amo norĩ me.

13Taha pari, wa tô duré 'madâ, si'u hã, hâimo uptabi 're iwara hã. Ta hã te wara sina, mreme 'rãihâ na dama rob'mahâ, ãne: — Ni'ãpé, ni'ãpé, ni'ãpé. Ti'ai ãma uburé pese 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ si'ubdatõ isimnhihãsi õ, tinhimnhihârâzém na oto simnhihãsi wamhã, isimnhihãsi sidâpâsi te za ropipa uptabi hã asô wairébé 'wa. Ãne ĩnhotõ 'rowim ne, te i'azabui mono hã, duré ĩpo're na te i'awapari mono hã.

Apocalipsi 9

1Taha pari, ma tô imrotõ ãma hã amnhihârâ duré, hâiwa ãma romhuri'wa hã, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, wa tô 'madâ wasi hã, hâiwa hawi ti'ai u iwaptã hã. 'Ridawazé hã ma tô wasi ma sõmri ni, ab're 'rehâ 'ridawazé hã. (Ab're 'rehâ hã, wa'uburé norĩ 're ihâimana za'ra mono zé).

2Tawamhã wasi hã ma tô ab're 'rehâ hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, ma tô isizé hã watobro, ab're 'rehâ hawi. Isizé hã unhama ro'o za'ẽtẽ nhizédé ne hã. Tawamhã watobro wamhã, ma tô bâdâ hã tõmo utõ. Ma tô duré hâiwa'utõ, ab're 'rehâ nhizé hã. Tahawa, ma tô daro mono bâ tirobra.

3Tawamhã isizédé hawimhã ma tô 'ridi hã wairé, ti'ai u. Tawamhã ta norĩ ma, ma tô pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne isé uptabi ne, te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimi'manharĩ waihu'u pese zém na.

4Ãne te ni'wa hã tãma nharĩ za'ra: — Dui ma, 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, duré wesuirã ma zama hã, duré wede ma zama hã. Te duré tãma da'ru za'ra, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ'õ, uihâ ui'éré ãna 're inomro mono norĩ ma si, te za 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo.

5Tane nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. A'amo imrotõ na si te za dama 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na ne isé pire na, te za dama 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, da te ãma 're robzépata za'ẽtẽ uptabi za'ra mono da.

6Tawamhã a'amo imrotõ na da te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono wa, te za 'râwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra, dasi'uihâ na 'râwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nherẽ, 're dasisimroi waihu'u mono õ di za. Te za a'â tô da te 're robzépata hâ za'ra.

7Tawamhã 'ridi hã te asõré, awaru hã dasi'wapé da, da te 're ipese za'ra mono ne. Ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ne ré, te asõré. Duré tawamhã awaru hã, da'ubu ne i'ubu mono hã.

8Duré iséré mono hã aiwa pi'õ zéré ne. Duré i'wa mono hã, aiwa hu'u zérépa 'wa ne.

9Tawamhã isi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré aimasa. Duré isaripi ruru hã ruru'u za'ẽtẽ uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharĩ ruru'u ne hã, dasi'wapé zô ãma 're idasisa'rei mono ruru'u ne, isaripi ruru hã.

10Duré ina're 'wamhi mono hã apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhipsari ne, sé pire di, isimiwa'rézé hã. Tawamhã tina're 'wamhi na te za tô te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. A'amo imrotõ ãma te za te te 're dahâzub u'âsi.

11Duré isib'apito za'ra hã te 're hâimana, ab're 'rehâ 'madâ'â'wa hã. Hebreu norĩ nhiminhisizém na hã, Abadõ na. Duré gregu norĩ nhiminhisizém na hã Apoliã na. Isisi hã Da'uprosi'wa, te wasu'u.

12Tawamhã ropipa hã imorĩ'rata na iwatobro hã ma tô ai'utõ. Tane nherẽ, te za duré ropipa hã maparane dazô pu.

13Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã imropâ ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Oru 'manharĩ na wedeza ne na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati isadaze, da te tãma 're izata za'ra mono zé u'rã'wa mono hawi, imreme hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Hâiwa ãma romhuri'wai ma, imropâ ãma isimnhihârâ ma, te te inharĩ hã wa tô duré ĩpo're na wapa. Ãne tawamhã imreme hã: — Ma'ãpé, wa'uburé maparane si'uiwa na ipawasisi ré norĩ ma, ipawasisizé hã wasihu za'ra na, Eufrati na pa nho'õmo nhisi ãma 're isi'ubumroi mono norĩ ma.

15Tawamhã ãhã wamhã, ma tô oto tãma wasihu za'ra. Duréihã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma ropisutu siromo za'ra, niwa bâdâ te te ipisutuzé hã, iwa waptã'ã wapsi, te te da'uprosi mono da. Tô ã bâtâ na iwa waptã'ã wa, ma tô ipawasisizé hã tãma wasihu za'ra. Tawamhã daro mono bâ da'ahâ uptabi prã na te za wa'uburé norĩ hã te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

16Tawamhã wa tô wapa, daza'ratazé 'mahârâ hã, dasi'wapé zô awaru na idasisa'rei mono norĩ za'ratazé hã. Ãne daza'ratazé 'mahârâ hã, te iwapari hã, 200.000.000 na. Da'ahâ uptabi di.

17Tawamhã awaru, wa tô 'madâ'â za'ra, dasi'wapé zô ãma 're idasisa'rei mono zé hã. Ĩnhotõ 'rowim ne, wa tô 'madâ'â za'ra, isisiwi isi'ubumroi mono norĩ zama. Ta norĩ hã isi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré isisiwi asimro. Isõ'utu ubu mono hã unhama ro'o pré ne na, iwamnarĩ mono hã. Duré sõté uzé ne na isõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré 'rẽnhipré nho'utu uzé ne na, isõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré awaru 'rãi mono hã, aiwa hu'u zérépa 'rã ne. Isadai'ré hawi mono hã te unhama ro'o mono ne hã nasi wairé, duré isizédé hã, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire zama. Duré isizédé uzé pire hã te duré nasi wairé, dapãrĩzé hã.

18Tawamhã ã hã, unhama ro'o ne hã duré isizé hã duré ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire hã ma tô te te da'uprosi, awaru zadai'ré hawi, iwairébé mono hã. Daro mono bâ da'ahâ uptabi prã na ma tô te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

19Ãne ma tô tizadai'ré ro'o nhipãrĩ na te te da'uprosi, tizamo na zama. Isamo mono hã wahi zamo ne hã. Tô wahi 'rã ne na isamo 'rãsutu mono hã. Taha na ma tô te te dahâzu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Tawamhã dahâiba ré idasi'atarẽme mono hã idadâ'â mono õ hã, 'râwi dasi'uihâ na 're dasisãmri za'ra mono õ di. Zahadu te wa'uburé norĩ ãma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hâiba 'manharĩ ãma si 're dawata za'ra, danhib'manharĩ nhipese na da te 're irob'manharĩ za'ra mono ãma, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ ãma, duré ẽtẽ waipo prã prata 'manharĩ ãma, duré ẽtẽ topsada brõzi 'manharĩ ãma, duré ẽtẽ 'manharĩ ãma, duré wede 'manharĩ ãma. Zahadu da te rẽme mono õ di. Ropoto hâiba 'manharĩ hã te te rob'madâ'â õ nherẽ, duré simipari õ nherẽ, duré morĩ õ nherẽ, te zahadu ãma 're dawata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono upana.

21Duré zahadu danhipãrĩ na hã 're dasiwẽ'õ za'ra mono õ di, duré simi'â na, duré dahâiba na dasina 're danhimisaihuri za'ra mono na hã, duré dasiwi romnhimi'uri na hã. Zahadu dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di. Õne u'âsi te marĩ iwasété na si 're dahâimana za'ra.

Apocalipsi 10

Hâiwa ãma romhuri'wa hã ibaihâ nhinha isurure te te 're i'râ'ârizé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa aimawi hã isimiwada'uri pire hã. Hâiwa hawi ma we si'ra, hâiwa'a na ubu ré. Tãiwaipore te duré i'rã nhisiwimhã za. Duré i'ubu hã aiwa bâtâ ro'o ne. Duré unhama ro'o nhoto pa ne, iza hã.

2Tawamhã ibaihâ nhinha isurure te sõzi haré 're ti'â, tinhib'rata. Tawamhã â poré nhisiwi ma tô tipara nhimire niwĩmhã tipara hã tisã. Ti'a nhisiwi ma tô duré tipara nhimi'e niwĩmhã tipara hã tisã.

3Tawamhã mreme 'rãihâ na te hâ. Hu'u zérépa wairõ 'rãihâ ne, ihârâ hã. Hârâ wamhã, awa'awi ma tô tãiwapsa hã tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rãihâ na. 7 na iwapsa'a za'ra hã.

4Wapsa'a za'ra wamhã, damreme ne hã wa tô wapa. Tahawa, wa tô imreme za'ra hã te iwapari na aré rob'ui'éré. Tane nherẽ, te ni'wa hã hâiwa hawimhã ĩma tinha, te rob'ui'éré tõ da. Ãne te ĩma tinha: — Tô'ã. Rob'ui'éré tõ. Taré asi'repsi asima si hã waihu'u, tãiwapsa'a norĩ mreme hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã â nhisiwi isa hã ti'a nhisiwib zama isa hã te i'madâ hã ta hã ma tô hâiwa nho'õmo tinhib'rada hã wẽ, tinhimire niwĩ hã.

6-7Tawamhã simiwẽ sina, ma tô waihu'u: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã za te te irob'manharĩzéb da hã sô rowaptâ'â õ di za oto. Tawamhã 7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnhihârâzém na simnhihârâ wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ãma uwaimra, duréihã te te da'ãma sima iropisutuzé hã dama iwaihu'u'õ hã. Duréihã tizadawa 'mahârâ'wa norĩ ma, te te iropisutuzém na te za oto dama rob'manha. Ãne, wa tô sena na awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, isimiropisutuzém na zama. — Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para waihu'u, hâiwa ãma romhuri'wa hã, hâiwa nho'õmo tinhib'rada te te iwẽ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ta hã hâiwa 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré â poré 'manharĩ'wa, duré uburé iwa 're idahâimana za'ra mono poto 'wa.

8Tawamhã hâiwa hawi we te te ĩma inharĩ 'rata mreme hã wa tô duré wapa. Ãne te duré ĩma tinha: — Ma'ãpé, sô aimorĩ, ibaihâ nhinha isurure zô, âri da, hâiwa ãma romhuri'wa, sõ'a haré tinhib'rata te te 're i'râ'âri zô. Õ hã hâiwa ãma romhuri'wa, â nhisiwi isa hã, ti'a nhisiwib zama.

9Tawamhã wa tô itẽme sô mo. Sô ĩwisi wamhã, wa tô tiwi waptẽ, ibaihâ nhinha isurure hã. Te tiwi waptẽrẽ wamhã, te ĩma ti'ru, ãne: — Ma'ãpé âri, 'rẽne da. 'Rẽne wamhã, ropĩni ne hã isei uptabi za, asadai'ré 'remhã. Tane nherẽ, oto sõmri wamhã, aipẽ'ẽ 'remhã te za adi'izé.

10Tawamhã wa tô oto ti'â, isib'rata hawi ibaihâ nhinha isurure hã. Te âri wamhã, wa tô ti'rẽ. Te 'rẽne wamhã, ropĩni ne hã sei uptabi di, ĩzadai'ré 'remhã. Tane nherẽ, oto te sõmri wamhã, ĩpẽ'ẽ 'remhã, ma ĩdi'izé.

11Tawamhã ni'wa hã te ĩma tinha: — Te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're isadawa wasu'u mo, dapoto mono bâ za dama 're iromhâimana za'ra mono zém na hã, damreme sipo'o mono bâ. Daro mono bâ dama ipire za'ra norĩ ma, za 're iromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're isadawa wasu'u mo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apocalipsi 11

'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ wasu'u

1Tawamhã ma tô ĩma sõmri ni, wedehu waré ne hã marĩ pibuzé hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩzatõ, ãne: — Mo oto aimorĩ ti'ai ãma ĩnhorõwa u, wedehu waré ne na, 'ri hã pibui mono da, duré ĩma danhoprubzé nomrizé hã pibui mono da, wedeza ne hã, danhimizama da te ĩma 're izata za'ra mono zé hã. Ma'ãpé duré ĩnhorõwa ãma, ĩ'ãma 're idawata za'ra mono norĩ hã sa'rata za'ra na.

2Tane nherẽ, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhã pibui mono õ di za. Ta hã wa tô pisutu, ĩnhib'a'uwẽ'õ norĩ si te te iwa 're ubumroi mono da. Ta norĩ hã niwapsi te za Zeruzalẽ ãma hã 'ri nho'u iwẽ uptabi ãma hã da'ãma ai'uté za'ra. Tahawa, te za te te sina dawasi za'ra. 42 na a'amo ihâimana u te za te te da'ãma rowamnarĩ za'ra, 1.260 na bâdâ za da'ãma isi'utõrĩzéb u.

3Taha ré, wa za ĩzadawa wasu'u'wa norĩ hã satõrĩ zahuré, tô 1.260 na bâdâ isi'utõrĩzéb u simi'ẽ na te te ĩzadawa wasu'u zahuré mono da. Tawamhã pone'ẽrebâ zéré 'manharĩ na uza wasété ré, te za tineb zahuré, pẽ'ẽzé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono wa.

4Ã norĩ hã azeitona wede ne, te duré 're hâimana zahuré, i'rãi wa'ui wabre hã iro'o pese ne, simi'ẽ na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwẽzém ne, te duré 're hâimana zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwẽ zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré.

5Tawamhã ni'wa hã te te tãma rob'manharĩ wasété zahuré da nherẽ, te za tizadai'ré hawi unhama ro'o na wĩrĩ zahuré. Ãne na te za si'utõrĩ isitob'ru norĩ hã, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono da nherẽ.

6Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã isimipawapto waihu'u pese zém na te za hâiwa pese zahuré, tã ta'a tõ da, te te dama sadawa wasu'u zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te i'âwapru zahuré da hã, duré te te sima iwẽ zahuré zéb zarina, ti'ai

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ma, te te nasi i'arob'manharĩ wasété zahuré da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono u, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te za ãne te te dama arob'manharĩ zahuré.

7Tawamhã te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarĩ hã ab're 'rehâ hawi iwatobro hã sô tisusi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhã ropoto siwamnarĩ hã aibâ norĩ ma, siptete zahuré wa, te za pãrĩ zahuré.

8Tawamhã 'ri nhi'riti 're za'ẽtẽ ãma, te za taré ihâiba hâ hã tiza'wari zahuré, 'ri nho'õmo za'ẽtẽ ãma, wede nhonhi'rãmi na Isib'apito za'ra, da te dasiwi iwĩrĩzém nho'õmo ãma, dama isa'rese za'ẽtẽ ãma. Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 're idahâimana wasété za'ra mono ne, ã 'ri nho'u hã. Duré Ezitu na romnhisi ãma 're idahâimana wasété za'ra mono ne hã, ã 'ri nho'u hã. Ãne 'ri nho'õmo zahuré na ãma isimiré'ézé hã, Zeruzalẽ hã.

9Tawamhã da'ahâ uptabi na te za itẽme ubumro zahuré ni, ihâiba hâ hã da te dasiwi 'madâ'â zahuré da, 'ri nhi'riti sa'wari ré. Si'ubdatõ bâdâ ine wãiwab u, te za dapoto mono bâ dasiwi 'madâ'â zahuré ni, damreme sipo'o mono bâ, 're idahâimana za'ra mono hã. Te za duré ãma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tõ da.

10Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma hã rowẽ za'ra di za, isadawa wasu'u'wa norĩ hã dâ'â zahuré wa. Tahawa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. Isadawa wasu'u'wa norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dâ'â zahuré wa, te za 're dato za'ra.

11Tawamhã si'ubdatõ bâdâ, ãma ineb zahuré zé wãiwa pari, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ipẽ'ẽzani hã apâ tãma sõmri zahuré, hâiba ré 're neb zahuré da apâ. Taha pari, te za oto hâiwi aima'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhã, te za tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni, da te i'madâ'â za'ra norĩ hã.

12Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ'wa norĩ hã te za wapari zahuré, hâiwa hawi ni'wai mreme hã. Mreme 'rãihâ na te za sô tihârâ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

zahuré, ãne: — We ane wa'aba, hâimo. Tawamhã i'ruiwapari'wa norĩ hã te te 'madâ'â za'ra mono ré, te za hâiwa'a na tizasi zahuré, hâiwa u.

13Tawamhã zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'ẽtẽ uptabi ti'a sãsã hã watobro. Watobro wamhã, 'ri hã nima norĩ hã te za sina, Zeruzalẽ ãma, 'ri nho'õmo 'remhã 're isimasa mono hã. 10 na 'ri 'maihâimana wamhã, te za misi si dawi rere'e. Te za duré 7 miu na tadâ'â za'ra ni, ti'a sãsã'ã na hã. Tawamhã dadâ'â ãna idasi'atarẽme mono hã te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te za tawata za'ra ni, hâiwa ãma 're isãmra mono ãma, simi'manharĩ waihu'u pese uptabi wa.

14Tawamhã ropipa hã maparane ipu hã tâibâ oto. Tane nherẽ, zahadu si'ubdatõ ãma zô, te rowaptâ. Romhuture di oto, duré ropipa iwatobro da hã. Ma'ãpé ãne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnhihârâzém na isimnhihârâzé wasu'u

15Tawamhã 7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, hâiwa ãma damreme 'rãihâ hã wa tô wapa. Ãne te nharĩ za'ra: — Satanasihi nhimi'madâ, 're danomro mono da, ma tô da te dasima 're wẽ za'ra aré, daro mono bâ. Tane nherẽ, ropâ te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhimi'madâ'â si 're danomro, Wanhib'apito nhimi'madâ hã. Danho'reptui'wa da, te te ipisutu nhimi'madâ'â zama te za 're dahâimana za'ra oto. Wanhib'apito hã te za tô te te 're da'ab'madâ'â u'âsi oto, õne u'âsi.

16Tawamhã 24 na dama ipire za'ra norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a tisimasisizém na isi'ubumro norĩ hã ma tô hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da.

17Ãne te ãma tiwata za'ra: “Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono, a hã danhipai u asiptete uptabi di. Duréihã marĩ õ ré hã, te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihâimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, duré danhipai u asiptetezé hã ma tô oto dama ihâi'ré, da te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u da'madâ'â pire na ãma isãna'ra, ãhã na hã. Tahawa, wa ai'ãma wawata za'ra ni.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Ai'ãma 're idawata za'ra mono õ norĩ hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Tahawa, ma tô oto iwa waptãrã, asiwi ida'awẽ'õ pese zéb zarina, dama irob'manharĩ wasété zéb da hã. Ma tô duré iwa waptãrã, dahâimanazéb zarina dama i'arowairébézéb da hã, uburé adâ'â norĩ ma hã, asimiroti hã te te 're iwapari za'ra mono õ norĩ hã uburé 're ahâ za'ra mono da, duré uburé asimiroti wapari pese 'wa norĩ ma, tãma 're ab'manharĩ wẽ mono da. Ma tô iwa waptãrã, asadawa wasu'u'wa norĩ ma, marĩ iwẽ hã 're anhomri mono da, te te aima 're iromhuri pese za'ra mono zé wa'rãmi. Uburé pese asib'a'uwẽ norĩ ma, marĩ iwẽ hã 're anhomri mono da, ma tô iwa waptãrã, ai'ãma 're iwata za'ra mono norĩ ma, dama ipire norĩ ma, dama iwapu norĩ ma zama. Ma tô duré iwa waptãrã, ti'ai ãma da te 're irowasété za'ra mono norĩ hã uprosi da."

19Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri ãma hã, ma tô ni'wa hã 'ridawa hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, te oto wedehâ're hã sõ'awi 'ri para za. Wedehâ're 're, te ẽtẽpo i'ui'éré ré hã da'wa, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tinhib'a'uwẽ ma iropisutuzéb ui'éré ré hã. Tawamhã ma tô tãiwapsa hã watobro, tãirãrã'ã zama, tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãsã'ã. Tãzâ hã ma duré asa'wa, ipire hã.

Apocalipsi 12

Pi'õi wasu'u, Satanasihi wasu'u me

1Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, marĩ hã ma tô hâiwa nho're na sihâi'ré, dama isa'rese'õ hã, ãma 're idatob'uzu za'ra mono hã. Ta hã dama iwaihu'u'õ hã wa tô 'madâ, pi'õ isa hã. Bâtâ ro'o ne na i'uza hã. Ipara 'rowimhã a'amo te za. Duré 'rãzaza ré te za. I'rãzaza na hã wasi te aimasa, 12 na.

2I'ra te duré ãma sépu, pi'õi ãma. Ãma sépu'u wa, te hâzé te, 're sadari.

3Tawamhã ma duré marĩ hã sihâi'ré, hâiwa nho're na, marĩ isa'rese'õ hã. Ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hâiba za'ẽne hã te za. Ihâiba hã ihâiba pré. Duré 7 na i'rã hã. 10 na duré i'u hã. Powawẽ õmo ne, i'õmo za'ra hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Duré 7 na i'rãi mono bâ i'rãzaza hã, danhib'apito 'rãzaza ne hã. I'rãzaza si'ubuzi na i'rãzaza za'ra hã.

4Tawamhã tizamo na ma tô wasi hã waibu, hâiwa ãma 're isimasa mono hã. Ahâ uptabi prã na ma tô waibu, isa'ratazé wãiwa prã na. Tawamhã te te waibui wamhã, ti'ai u ma tô sa'ẽtẽ sãmra. Tawamhã pi'õ nho're te za, ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã. Pi'õ te sapa i'ra zô, waptã'ã wi te te 'rẽne da.

5Tawamhã ma tô tãma waptãrã aibâ na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bâ te te 're ida'awada'uri mono da hã. Tawamhã ma tô tiwi âri ni, 'Re ihâimana u'âsi mono u, danhib'apito simasisizém na 're isãmra mono u, isiré danhib'apito na 're hâimana mono da.

6Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ wi, te pi'õ wara, a'ubuni u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropese siromo zéb u, te te tãma ipisutuzéb u. Tame hâimana mono ré, te za 1.260 na bâdâ ihâimana u te te 'madâ'â, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

7Tawamhã dasi'wapé, hâiwa nho're ãma ma tô watobro. Hâiwa ãma romhuri'wa hã Migueu na isisi hã, duré hâiwa ãma isiré tãma iromhuri'wa norĩ hã, te ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hâiba za'ẽne hã siwi 'wapé. Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô sina ana, hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ me.

8Tane nherẽ, ma tô Migueu norĩ hã ãma ai'uté za'ra. Tahawa, hâiwa ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto.

9Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô siwi time ti'ai u, apâ morĩ tõ da. Ta hã Satanasi, wanhitob'ru. Ta hã duréihã wahi na isihâiba. Uburé tizadawa nhipese na te te 're ida'a'rãmi mono, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bâ. Tawamhã wa'uburé norĩ zama isib'a'uwẽ zama ma tô isiré siwi sãmra ti'ai u, apâ si'aba'ré tõ da.

10Tawamhã wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Mreme 'rãihâ na te tinha: — 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô oto wa'anho'reptuzém na wama ãma uwaimra, wanhitob'rui wi. Danhib'apito na siptete na te te 're ida'ab'madâ'â

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono zé hã ma tô duré dama hâi'ré oto. Duré Danho'reptui'wa da, te te ipisudu hã te duré isiré te te 're da'ab'madâ'â oto, waihu'u pese na. Wasiré isazei'wai ãma, awẽ sidâpâsi simizazâri ãna iwasédé hã te te ãma 're i'aza'ra mono hã ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã sihawi time hâiwa hawi, ti'ai u, Wa'uburé hã.

11Pone'ẽrebâ hã dazada idâ'âzéb zarina, ma tô wasiré isazei'wa norĩ hã ãma ai'uté za'ra, Satanasihi ãma. Iwasu'uwẽ hã sena na te te dama 're isadawa wasu'u za'ra mono zém na zama, ma tô ãma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, dawi 're sihâiba zawi za'ra mono õ di, 're dâ'â tõ za'ra mono da. Tahawa, 'Re ihâimana u'âsi mono wi sipizari ãna, ma tô duré Satanasihi ãma ai'uté za'ra.

12Tahawa, ma'ãpé 're ato za'ra wa'aba mono, hâiwa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Tane nherẽ, ti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, â poré na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. E marĩ wa. Wa'uburé hã sahi uptabi na atẽme morĩ aba na dâ'âsina, ti'ai u. Ti'ai ãma te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da, za 're ihâimana hutu mono zém na te te sina waihu'u wa, ma tô tizahi pese. Tahawa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

13Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hâiba za'ẽne hã hâiwa hawi da te ime na siwaihu'u wamhã, ma tô pi'õ zarina 're mo, aibâ na i'ra tãma iwaptã'ã zarina.

14Tane nherẽ, ma tô si'õmo wawẽ paihi hã isaripi ré hã pi'õi ma za ni, a'ubuni u 're isãmra mono zéb u, ãma wara da, tô õme, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma iropese siromo zéb u. Tame te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â, si'ubdatõ wahum nhipai u wãiwa, ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ wi.

15Tawamhã ho'orã ne hã ma tô â hã tizadai'ré hawi sa'wa pi'õ zarina, â pré da, â te te 'mapraba da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Tane nherẽ, ti'a hã ma tô pi'õi ãma aime. Ti'a hã ma tô si'ridawa, â zô, â hã iwa a'a da. Tawamhã ma tô â hã iwa ti'a'a tô, ho'orã hâiba ne tizadai'ré hawi pi'õ zarina te te isa'wari hã.

17Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô pi'õ da tizahi pese, tiwi simani wa. Tahawa, ma tô isihudu norĩ zô mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norĩ hã te wasu'u, isihudu norĩ hã. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're iwapari pese za'ra mono, duré tô sena na Zezusihi zazei'wa na 're isiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norĩ zô te mo, ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã te te 'wapé za'ra da.

18Tawamhã te oto ta hã â poré zaihâ na za, supara'ré wa.

Apocalipsi 13

Ropoto siwamnarĩ pipa zahuré wasu'u, â 'rowimhã, duré ti'ai 'rowimhã

1Tawamhã wa hã wa tô duré 'madâ, â 'rowi ropoto siwamnarĩ hã â hawi watobro ré. Ihâiba misi nherẽ, 7 na i'rã hã. Duré 10 na powawẽ õmo ne, i'õmo mono hã. I'õmo na hã danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne ré, te õmo 'rãzaza ré aimasa, 10 na. Duré i'rãi mono na rob'ui'éré za'ra ré hã aiwa 'Re ihâimana u'âsi mono newa, 'Re ihâimana u'âsi mono wamri na isiwaptẽrẽ ui'éré wasédé hã.

2Duré ihâiba hã, hu'u hâiba ne. Ipara hã robzahi para ne hã ursu para ne. Duré isadai'ré hã, aiwa hu'u zérépa zadai'ré ne, isadai'ré hã. Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã, Satanasi hã ma tô tinhiptetezé hã tãma tisõ, isadawa para siré te te da'ãma 're romhuri wasété zahuré mono da, isimiromhuri waihu'u pese zém na.

3Tawamhã misi i'rãi ãma i'u'a ré hã da te wĩrĩ da, da te i'u'a ne hã. Tane nherẽ, i'wa're hã ma tô tãma dârâ. Tahawa, daro mono bâ uburé 're idahâimana za'ra mono hã ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré ãma sasõmri za'ra ni, isimiwada'uri na hã.

4Ma tô duré ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ ãma tawata za'ra ni aihĩni, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, tinhimi'manharĩ waihu'u pese zé hã te te tãma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sõmri wa. Tane ma tô duré â hawi ropoto siwamnarĩ ãma tawata za'ra ni. Ãne te ãma tawata za'ra ni: — E 'wa hã isine hâimana waihu'u pese bâ. E 'wa hã duré isiptete wabzu'wa pâ.

5Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'ẽi wasété, 'râwi waihu'u pese na sina wata na dâ'âsina. 'Re ihâimana u'âsi mono te te sadawa uwati õ di. Ma tô duré tãma waprosi, dama pire na te te da'awada'uri wasété mono da a'â, 42 na a'amo isisõré mono u.

6Taha ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'ẽi wasété tô, isisi na zama. 'Re isãmra mono zém na ma tô duré timreme wasété, duré hâiwa ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ãma zama.

7Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô duré tãma waprosi, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, isib'a'uwẽ te te 'wapé za'ra da, te te ãma ai'uté za'ra da, isib'a'uwẽ norĩ ãma. Ma tô duré tãma waprosi, simiwada'uri wasété nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bâ, duré damreme sipo'o mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã.

8Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã te za ãma 're dawata za'ra, da'ahâ uptabi na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãma 're wata za'ra mono õ di za, ibaihâ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're isimi'wara mono zém na isisi 're isimi'wara mono norĩ hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te ropoto mono õ ré, danhisi na te te ãma irob'ui'éré za'ra hã ã ibaihâ hã, Pone'ẽrebâ, da te dasiwi iwĩrĩ te hã.

9Ma'ãpé, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba hã, ãhã wapari pese za'ra wa'aba.

10Ni'wa hã isazei'wai wamhã, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi 're sawi za'ra mono õ wamhã, te za tô da te 're sé. Duré sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi 're sawi za'ra mono õ wamhã, te za tô da te 're simro. Ãne da nherẽ, te za sipizari ãna ãma 're nomro, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tawamhã wa tô duré 'madâ ropoto pipa hã, ti'ai hawi iwatobro hã. Maparane i'u hã, pone'ẽrebâ 'rare õmo ne hã. Tane nherẽ, imreme hã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ mreme ne, imreme hã.

12Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi iwatobro hã. Isadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're dawata za'ra mono da, i'rãi ãma i'u'azé tãma isitob ãma.

13Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te 're aromhõsi, marĩ iwaihu'u'õ na, dama isa'rese'õ na. Hâiwa hawi unhama ro iwaptã'ã na ma tô datõmo nho'a romhõsi.

14Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô tãma waprosi, â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi mono da. Ãne ma tô tinhimiromhõsi na dama 're sadawa nhipese, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ ma hã. Ma tô duré dama ti'ru, romhâiba, da te dasiwi 'manharĩ da, â hawi ropoto siwamnarĩ hâiba na, sib'ézé 'wapa na da te dasiwi wĩrĩ nherẽ, apâ ihâiwa'utu hâiba na.

15Tawamhã romhâiba hã da te dasiwi 'manharĩ parimhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ti'ai hawi ropoto pipa ma waprosi, romhâiba ma, ipẽ'ẽzani te te tãma sõmri da, mreme ré oto 're morĩ da, duré romhâiba ãma 're idawata za'ra mono õ norĩ hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã.

16Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te da'awada'uri, da te dasima waprosi za'ra da, ni'wam norĩ hã isib'rata nhimire niwĩ da te sib'rata ui'éré za'ra mono da, duré ni'wam norĩ hã i'uihâi mono na da te uihâ ui'éré za'ra mono da. Tawamhã ma tô da te a'ui'éré tô, daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã, dama iwapu mono bâ duré dama ipire mono bâ, duré danhibro pese mono bâ, duré danhibrob'õ mono bâ, duré dapawa'âbâ ãna dawada'uri zarina si da te dama 're iromhuri za'ra mono bâ, duré dawada'uri ãna dasi'uihâ na 're idahâimana za'ra mono bâ. Da'upsãtã mono bâ ma tô da te da'ui'éré za'ra.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Tawamhã danhib'rata ui'éré õ nherẽ, da'uihâ ui'éré õ nherẽ, da te 're rob'uipra waihu'u za'ra mono õ di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono õ di. Â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na da'uihâ ui'éré hã, duré danhib'rata ui'éré hã, isisi za'ratazé hã.

18A norĩ wa'wa hã ai'mai'rãiwaihu'u pese aba wamhã, ma'ãpé isisi za'ratazéb ui'éré hã asiwi 'maiwaihu'u aba, iwasu'uzé hã. 666 na isisi za'ratazé hã danhisi za'ratazém na isisi hã te wasu'u.

Apocalipsi 14

'Re ihâimana u'âsi mono, iwasété hawi te te iwa'âbâ za'ra norĩ nho're wasu'u

1Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ẽrebâ hã wa tô 'madâ tô, da te dasiwi iwĩrĩ hã. Siã na ẽtẽ 'rãihâ nhisiwi te ta hã za. Duré 144 miu na dahâiba hã te isiré aimasam ni, isisi na i'uihâ ui'éré ré mono hã, duré Imama nhisi na zama i'uihâ ui'éré mono hã.

2Tawamhã wa tô duré wapa, hâiwa hawi ni'wai mreme hã. Â'a'a 'rãihâ ruru'u ne, imreme hã. Duré tãiwapsa'a za'ẽtẽ rãrã'ã ruru'u ne, imreme hã. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're irowamreme za'ra mono ne, imreme hã.

3Tawamhã 144 miu na ihâiba za'ra norĩ hã te danhib'apito simasisizém nho're asõré, maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ nho'reb zama, duré dama ipire za'ra norĩ nho'reb zama. Tinho're itém na te tinho're za'ra, dama isa'rese'õ na. Ã norĩ si 're idanomro wasété mono zém hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwa'âbâ za'ra norĩ si te te waihu'u pese za'ra di, isõ're hã.

4Ã norĩ hã ma tô 're si'madâ'â pese za'ra, 're siwasété tõ za'ra mono da hã, pi'õ na 're idanhimisaihuri za'ra mono õ ne. Duré pi'õ za'rese'õ'wa 're ihâimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madâ'â pese za'ra. Pone'ẽrebâ nhirã zarina si ma tô 're nomro. Ta norĩ si ma tô 're idanomro wasété mono zém hawi wa'âbâ za'ra. Ta norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma sisõmri na'rata za'ra, Pone'ẽrebâi ma zama.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Duré 're sadawa nhipese za'ra mono õ di. Duré iwasédé hã sena na da te ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di, iwẽ na si 're hâimana za'ra mono wa.

Si'ubdatõ hâiwa ãma romhuri'wa norĩ nhimirowasu'uzé wasu'u

6Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã. Hâimo uptabi te 're wara. Iwasu'uwẽ hã te dama 'mahâ, isi'utõrĩ'õ hã, dapoto mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ ma, duré damreme sipo'o mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ ma zama.

7Ãne te mreme 'rãihâ na te te dama 'mahârâ: — 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wẽ uptabi wa, ãma 're aiwata pese u'âsi za'ra wa'aba mono. Ma tô iwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te da'ãma i'arowairébézéb u da hã, uburé pese. Tahawa, te za Ropoto'wai ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa 'manharĩ'wai ãma, duré ti'ai 'manharĩ'wai ãma, duré â poré 'manharĩ'wai ãma, duré ub're 'manharĩ'wai ãma.

8Tawamhã te duré isãna'remhã 're wara, hâiwa ãma romhuri'wa hã ihâiba amo hã. Ãne te duré ta hã te te rob'mahârâ: — Ma tô daré ai'utõ. 'Ri nho'õmo za'ẽne hã ma tô daré ai'utõ, Babilonia hã. Ma tô uprosi ni. Âsipãrĩ na si pi'õ hã 're isai mono hã te za tihâiba amo norĩ ma ti'ru, isiré te te âhuri wa, si'rã idi'iti pese za'ra da, isiré. Tane ma tô Babilonia ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã te te 're dawada'uri za'ra daro mono bâ, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're idanomro mono ne, isine 're danomro wasété mono da. Tahawa, ma tô daré ai'utõ, Babilonia hã.

9-10Tawamhã si'ubdatõ ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã te duré 're wara, hâimo uptabi, maparane nhana're iwatobro hã. Ãne te duré ta hã mreme 'rãihâ na te te rob'mahârâ: — Ni'wa hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're wata mono wamhã, duré ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're wata mono wamhã, duré isisi na uihâ ui'éré ré 're morĩ wamhã, duré sib'rata ui'éré ré 're morĩ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé ipire uptabi hã te za te te 're sépata. Ni'wa hã âzé te za dama ti'ru, â na iwazari'õ hã isé pire uptabi hã te te hâ'rẽne da. Te te hâ'rẽne wamhã, ti'uihâ idi'iti hã te za sépata. Tane,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ropoto siwamnarĩ ãma 're iwata za'ra mono norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé ipipa uptabi hã te za te te 're sépata za'ẽtẽ uptabi za'ra, tãma wẽ'õ pese za'ra wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Unhama ro'o na te za te te 're robzépata za'ra, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire na, isi'utõrĩ'õ na. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ nho'a, te za te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra, Pone'ẽrebâ nho'a zama.

11Tawamhã unhama ro'o nhizé hã te te ãma 're irobzépata za'ra mono nhizé hã te õne u'âsi 're sizédé 'rãti u'âsi, hâimo. Unhama ro hã ro'o nhimizazâri waihu'u õ di, â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're iwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're iwata za'ra mono norĩ ma hã, duré isisi na i'ui'éré za'ra norĩ ma hã. Õne u'âsi te ã norĩ hã robzépata wi 're wairébé waihu'u mono ãna, te te 're robzépata u'âsi za'ra.

12Ãne hã za 're romhâimana mono na dâ'âsina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ hã sipizari ãna 're hâimana nhiptete za'ra, isimiroti te te 're iwapari pese za'ra mono hã, Zezusihi ãma si duré 're inomro mono norĩ hã.

13Tawamhã wa tô duré wapa, hâiwa hawi ni'wai mreme hã. Ãne te ĩma ti'ru: — Ma'ãpé, ãne ãma rob'ui'éré: “Ãhã na te iwaihu'uzém hawi, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese za'ra mono zawéré ré, 're dâ'â za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.” Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma ãma saze, timreme na. Ãne ma ãma saze: “Tane tô. Tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za tô. Simi'ẽ na tinhimiromhuri wẽ ré, te za hâiwa u iré 're sisisi. Tahawa, te za oto romhuri na tisiwasudu hã te te 're sahâri za'ra.” Ãne 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ãma isazezé hã. Ãne te za ãma irob'ui'é.

Ti'ai ãma roptehârizém na, ãma isimiré'ézé wasu'u

14Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, hâiwa'a hã te za. Isisiwimhã aibâ hã te nhamra, ti'ai ãma dasiré ipodo hã ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na 'rãzaza ré. Roptehârizéb ré zama te nhamra, i'wa pese ré.

15Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa ihâiba amo hã ma tô hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zém hawi watobro, 'ri hawi. Watobro

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, te mreme 'rãihâ na 'mahâ, hâiwa'a na isãmra hã. Ãne te 'mahâ: — Ti'ai ãma daro mono bâ hã ma tô amnho 'rãi'ré pese mono. Tahawa, ma tô oto iwa waptãrã, iroptehâri mono zéb da hã, bâdâ. Tahawa, ma'ãpé roptehâri mono, asimiroptehârizém na.

16Tawamhã hâiwa'a na isãmra hã ma tô te te roptehâri tô, daro mono bâ tinhimiroptehârizém na.

17Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma romhuri'wa aimawi hã. Hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zém hawi ma duré watobro, 'ri hawi. Roptehârizé hã te duré ta hã 're ti'â, tinhib'rata.

18Tawamhã ma tô duré hâiwa ãma romhuri'wa aimawi hã watobro, wedeza ne hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Ta hã wedeza ne na unhama 'madâ'â'wa. Ta hã roptehârizé te te 're i'râ'âri hã te 'mahâ. Ãne te 'mahâ: — Ma'ãpé, uwa 'ru 'rã hã anhimizuhâri mono, daro mono bâ 're isimnhatã mono hã. Asimiroptehârizém na te za oto i'anhimizuhâri mo, 'rãi prédu mono wa.

19Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô te te anhimizuhâri tô, uwa 'ru 'rã hã daro mono bâ, ti'ai ãma hã. Te te anhimizuhâri mono wamhã, ma tô te te anhamra ẽtẽ're 're, iwa'u zô, dapara na da te 're iwati za'ra mono zéb 're.

20Tawamhã uwa 'ru 'rã, ẽtẽ're 're te te anhamra mono wamhã, ma tô a'rãiwati, iwa'u zô. 'Ri nho'õmo nhiti da te 're iwati za'ra mono zéb 're, ma tô a'rãiwati. Te te awati wamhã, dawapru na iwa'u hã tawamhã, ma tô puru, ẽtẽzapu'u hawi. Pu'u wamhã, â wara tete ne te tipraba, dawapru na iwa'u hã. 300 na ti'ai pibuzéb zarina te tipraba, dawapru hã. Duré misi ipibuzé wãiwa, ma ti'â'masisi hâimo, â 'rehâ prã na.

Apocalipsi 15

7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã, oru 'manharĩ na u'awi ré isimasabzé wasu'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Tawamhã wa tô duré marĩ hã 'madâ, hâiwa nhirõtõ na dama isa'rese'õ hã ãma 're idatob'uzu za'ra mono hã. Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te 7 na aimasa. Ta norĩ ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã pisutu, 7 na rob'manharĩ pipa mono na hã, irẽme ma te te taha na dama ãma 're rob'manharĩ za'ra mono da. Ã norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimi'ahârizéb 'rãsudu, te wasu'u.

[2]Tawamhã wa tô duré 'madâ, â poré ne hã. Simhi isarob'a uptabi ne â hã, unhama ro'o na iwazari ré hã. Tawamhã wa tô duré 'madâ, â hawi ropoto siwamnarĩ ãma te te ãma i'ai'uté za'ra norĩ hã, tô õhõ ãma 're iwata za'ra mono õ norĩ hã. Taha nhisi hã danhisi za'ratazém na isisi hã. Ihâiba na romhâiba ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã wa tô duré 'madâ'â za'ra. Ta norĩ hã te aimasa, simhi isarob'a ne â poré zarob'a 'rata. Rowamremezéb ré te duré aimasa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma isõmri za'ra ré.

[3]Te duré tizadawa'a'a, Mozésihi nho'rezém na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nho'rezém na, Ezitu hawi isib'a'uwẽ norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawi isõ'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'ẽrebâ te te 're ida'anho'reptui mono zém na. Ãne te ãma tizadawa'a'a: “Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono, aiwaihu'u pese uptabi di. 'Re i'ab'manharĩ mono zé hã wẽ uptabi di. A hã daro mono bâ uburé pese Danhib'apito. Tô sena uptabi na si te dama 're i'aroti wẽ uptabi mo. Upai ãna, te duré 're ida'ab'madâ'â wẽ mo.

[4]Wanhib'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé. Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wẽ za'ra, danhipai u pese, aiwẽ uptabi wa. Aiwétési tô sena aiwẽ uptabi hã. Daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã te za we ai'ãma 're dawata u'âsi za'ra, upai ãna dama 're i'arob'manharĩ wẽ mono zé hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa.”

[5]Taha parimhã, wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hã, duré 'ri paramhã 'ri 're wa'wa ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono 're isãmra mono zé hã. Ta hã ni'wa ma tô 'ridawa hã 'ridawa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Tawamhã ni'wa te te 'ridawa wamhã, ma tô 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ hã tô õ norĩ hã wairé 'ri para hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisutu za'ra norĩ hã rob'manharĩ pipa na te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da. Uza hâirã ré ihâ si'ubuzi ré ma te wairé, duré ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ na sõ'utu wa'rãmi ré.

7Tawamhã maparane si'uiwa na, ropoto na ihâiba norĩ siré hã misi ma tô 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ma sõmri za'ra, oru 'manharĩ na u'awi hã, 7 na ihâiba za'ra na. U'awi hã uwa 'rãi wa'u isé pire ré hã. Uwa 'rãi wa'u isé pire hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé, te wasu'u.

8Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'remhã ma tô romnhizé hã rob'utõ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowa'a za'ẽtẽ hawimhã. Tawamhã 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono õ di za, a'â. 7 na rob'manharĩ pipa na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ te te dama 're rob'manharĩ 'rãsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Apocalipsi 16

U'awi 're, uwa 'rãi wa'u isé na 'Re ihâimana u'âsi mono, 7 na te te dama irob'manharĩ pipa mono zé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré wapa, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã, imreme 'rãihâ hã hâiwa ãma, isõrõwa 'ri hawi. 7 na hâiwa ãma tãma iromhuri'wa norĩ ma, te rob'ru za'ra. Ãne te tãma rob'ru za'ra: — Mo oto ai'aba'réi wa'aba ti'ai u, 7 na u'awi hawi ĩnhimihâzé hã sa'wari za'ra wa'aba mono da.

2Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã imorĩ'rata uimrehẽne ma tô mo, ti'ai u. Tinhi'u'awi wamhã, ma tô te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bâ. Te te sa'wari mono wamhã, ma tô da'wa're iwasété uptabi hã duré isé uptabi hã te te daduri, â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na i'ui'éré ré mono norĩ hã, duré ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're iwata za'ra mono norĩ hã.

3Tawamhã imorĩ'rata nhana'remhã ma tô duré hâiwa ãma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari âi ba, â poré mono bâ. Te te sa'wari mono

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wamhã, ma âwapru, â poré mono bâ. Adâ'â wapru si'u'ẽtẽ ne na, ma te te âwapru. Ma tô duré si'utõrĩ, â 'rowi uburé pese 're inomro mono hã.

4Tawamhã si'ubdatõ ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari, âi ba, panho'õmo mono bâ, duré ub're mono bâ. Te te sa'wari mono wamhã, ma duré te te âwapru.

5Tawamhã wa tô wapa, hâiwa ãma romhuri'wa hã, â mono bâ, â 'madâ'â'wa hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma te tiwata, ãne: — A hã tô sena te marĩ na upai ãna i'uwaibaba si dama 're i'arowairébé mo. A hã 're aiwasété mono õ. Marĩ õ ré hã te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihâimana mo.

6'Re idanomro wasété mono norĩ hã ma tô asib'a'uwẽ norĩ, duré asadawa wasu'u'wa norĩ zama hã te te 're simro. Ma tô te te 're wapru pu'u za'ra. Tahawa, ma tô iwa'rãmi dawapru hã tãma i'anhomri mo, õhõ si da te 're âhuri mono da. Ibâre ma tô oto rowasédé hã sô tiwatobro za'ra tô.

7Tawamhã wa tô duré wapa ni'wai mreme hã, wedeza ne hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Te duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma tiwata, ãne: — Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono, tô sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marĩ na upai ãna te i'uwaibaba si dama 're i'arowairébé mo, sena na.

8Taha pari, hâiwa ãma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na ãma ma tô duré ta hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, bâtâ nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô titõmo wa'ro pese. Tahawa, ma tô te te dahâiba zata, bâtâ tõmo wa'ro zé pire hã.

9Ma tô duré te te dahâpré pese. Tawamhã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharĩ pipazém na te te dazada ãma 're rowairébé mono wa. Tane nherẽ, dawasété wi dasipizari za'ra õ di. Duré siptete uptabi nherẽ, 're ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono õ di.

10-11Tawamhã imrotõ ãma hã ma tô hâiwa ãma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, ropoto siwamnarĩ â hawi iwatobro simasisizém nhisiwi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

danhib'apito simasisizém ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô robra hã watobro, ropoto siwamnarĩ nhimi'madâ'â norĩ, 're ihâimana za'ra mono zéb ãma. Tame te dahâzé hã sépata za'ẽtẽ za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhã te duré 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wasété uptabi za'ra ni, hâiwa ãma 're isãmra mono ãma, dahâzé da te sépata za'ẽtẽ za'ra 'ru te, da'wa're te te duré daduri mono 'ru te zama. Tane nherẽ, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di duré.

12Tawamhã imropâ ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, Eufrati na panho'õmo za'ẽtẽ nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô ti'â'ré. Bâtâ pusizém hawi darob amoi hawimhã dama ipire norĩ hã, tisiré da'wapéi'wa norĩ zama â 'ré na te te saprĩ za'ra da hã, ma tô ti'â'ré tô.

13Tawamhã wa tô duré 'madâ, si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã, iwasété norĩ hã. Uti hâiba ne ihâiba za'ra hã. Ropoto siwamnarĩ zadai'ré mono hawi, ma tô misi si wairébé, ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hâiba za'ẽtẽ zadai'ré hawi, duré â hawi ropoto siwamnarĩ zadai'ré hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai'ré hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hã, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipese na hã te te 're ida'a'rãmi mono.

14Ta norĩ hã si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã simiromhõsi waihu'u pese za'ra di. Ta norĩ hã niwamhã te za te te ropé daro mono bâ, dama ipire za'ra norĩ zô, da'wapéi'wa norĩ zô zama te te ubumroi mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te siwi 'wapé da hã, bâdâ isa'ẽne, 'Re ihâimana u'âsi mono danhipai u isiptete uptabi nhimipisutu na.

15Tawamhã ãne danhotõ 'rowim ne, da te 're irosawẽrẽ za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tô Zezusihi mreme hã wapa ĩpo're na, tizazei'wa norĩ te te ipo're pu'uzé hã. Ãne te tinha: “Ma'ãpé, aipo're pu'u za'ra wa'aba. Isimisaihuri zô 're danhimipari za'ra mono õ nherẽ, danhorõwa u 're isisisi mono ne, wa za wei mo apâ. Ãté ni'wa hã tisiwadi zô simipari wamhã, sõtõ ãna te za sô rob'madâ'â u'âsi. Tawamhã i'uza hã te za i'rata nomro 'râwi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

isiwadi hã we itẽme wisi wa, si'aba'ré na te te sisada âri da, ãma isi'uzazéb da hã. Tane asimiza'rese sina, ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ĩmorĩ wamhã, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hã datõmo nho'a ai'uréiwi 're morĩ wa, 're isisé mono ne, ĩma aséb za'ra wa'aba tõ da, asimiza'rese sina ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ĩmorĩ wamhã, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za."

16Tawamhã wa'uburé norĩ hã ma tô oto ubumro, dama ipire za'ra norĩ hã, dama ipire norĩ siré, da'wapéi'wa norĩ zama. Amazedõ na hebreu norĩ mreme na romnhisi ãma ma ubumro.

17Tawamhã da'rãirẽme hã 7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, hâiwa nho're 're iromhâimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinha, mreme 'rãihâ na, ãne: — Tâibâ za oto. Ã hã, da'rãsutu'wa.

18Tawamhã tãiwapsa hã ma tô watobro, duré tãirãrã'ã zama, duré tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãsã'ã, sa'ẽtẽ uptabi. Niwamhã ãne hã watobro õ di isine hã, dapoto na'rata hawimhã, ti'a sãsã hã.

19Tawamhã Babilonia na 'ri nho'õmo za'ẽtẽ nhisi ãma, ma ti'a sãsã'ã na ti'a sipo'o. Si'ubdatõ iwa'õtõ na ma tô ãma sipo'o. Ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimi'ahâri pipa zém na te te dama arob'manharĩ, Babilonia ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma. 'Re idahâimana wasété za'ra mono zé hã tiwi simani õ di. Tahawa, uwa 'rãi wa'u isé pire hã da te 're huri mono wa, da te 're isépata za'ra mono ne, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé hã da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bâ 'ri nho'õmo mono bâ ma duré ropsisa'wari. Tahawa, ma uburé ropsi'utõrĩ pese, 'ri nho'õmo mono bâ.

20Rob'ré za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. Â si ma tô te te sina sinarĩ. Duré ẽtẽ 'rãihâ 're isimasa mono zama ma rere'e, uburé pese.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Duré tãzâ hã isa'ẽtẽ uptabi hã ma danhisiwi sisa'wari. Inhama pire pibuzé hã 35 na. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimirob'manharĩ pipa uptabi na te te dama rob'manharĩ 'ru te, te ãma wasété za'ra ni.

Apocalipsi 17

Pi'õi wasété wasu'u

1Tawamhã 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô we ĩtẽme 'maimo, u'awi ré ihâimana za'ra norĩ siré hã. Tawamhã te ĩzatõ, ãne: — We ĩsiré aimorĩ, Babilonia na 'ri nho'õmo za'ẽtẽ nhisi ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te irob'manharĩ pipa zé hã sabu da. Panho'õmo si'rutu 'rata, te 'ri nho'õmo za'ẽne hã 're hâimana. Pi'õi wasédé iwa'âbâ zô aibâ ma, 're isisõmri mono ne, te Babilonia ãma hã 're dahâimana wasété uptabi za'ra.

2Aibâ hã pi'õi hâimana wasété na 're ihâimana wasété mono ne, ma tô daro mono bâ danhib'apito norĩ dama ipire za'ra hã Babilonia ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ siré 're wasété uptabi za'ra. Âzé nhipãrĩ para da'uihâ idi'iti zarina, da te 're irobzanhamri za'ra mono ne, ma tô daro mono bâ Babilonia ãma 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ siré, 're dahâimana to za'ra, dawasété na hã. Pi'õ iwasédé hã timro upana aibâ aimawi zô si, te te 're irowasutu mono hã, Babilonia ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ marĩ iwasété zô si da te dasima 're irob'ruiwapari za'ra mono, te wasu'u.

3Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô duré ĩ'uihâ pi'ra. Te te ĩ'uihâ pi'rai wa, wa tô duré aimawi ĩhâiba. Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ĩzaprõ, a'ubuni u, supara'ré u. Tame pi'õ hã wa tô 'madâ'â, ropoto siwamnarĩ ipré nhisiwi, isãmra hã. Ropoto siwamnarĩ hâiba hã ma te rob'ui'éré hã hâiba'utõ. Aiwa 'Re ihâimana u'âsi mono wamri sine na, isiwaptẽrẽ ui'éré wasédé hã. Duré 7 na i'rã hã, ta hã. Duré i'u hã 10 na. Taha hâiba nhisiwi, te pi'õ hã nhamra.

4Pi'õi uza hã ihâpré warõ tâ'â na, duré ihâpré pese na i'uza hã, duré uburé da'uza wamri nhipai u, iwa'âbâ za'ẽne ta hã. Uburé marĩ hã tisipesezé hã iwa'âbâ za'ẽtẽ mono bâ te te si'ãma i'aza'ra mono ré, te nhamra, ẽtẽ waipo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pré oru 'manharĩ ré, duré ẽtẽ'ubuzi 'manharĩ ré, duré a'é tõmo wawẽ ne itob'a 'manharĩ ré, iwa'âbâ za'ẽtẽ ré. Hâsizé hã oru 'manharĩ na i'manharĩ hã te duré 're ti'â tinhib'rata, uwa 'rãi wa'u isé pire ré hã. Uwa 'rãi wa'u isé hã pi'õ ipo're'õ siwamnarĩ hâimanazé, te wasu'u. Aibâ na 're ihâimana siwamnarĩ u'âsi mono zé, te duré wasu'u ta hã.

5Duré pi'õi uihâ na rob'ui'éré hã dama iwaihu'u'õ na, ãma isimiré'ézém na hã iwamri. Ãne iwamrizé, imorĩ'rada hã: Babilonia na 'ri nho'õmo za'ẽtẽ na. Duré daro mono bâ dawasété 'ru na'rata 'wa na, iwamrizéb amo hã. Duré iwamrizéb amo hã pi'õi wasété norĩ na na, iwamrizéb amo hã, isine aibâ na 're hâimana wasété za'ra mono da, pi'õ norĩ te te 're wada'uri za'ra mono wa, ta hã.

6Tawamhã ã pi'õ hã wa duré 'madâ, apâ. Da'uihâ idi'iti wa, dato sina da te 're irobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hã robzanha. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, isadawa para, da te 're simroi mono wẽ te, te 're to, pi'õ hã. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wẽ te, te pi'õ hã 're to. Tawamhã pi'õ hã te 'madâ'â wamhã, wa ãma ĩtob'uzu, ĩma sa'rese õ wa.

7Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ĩzadanha, ãne: — E marĩ da, ma tô ãma atob'uzu. E waihu'u ã bâ. Waihu'u õ wa, wa za tô oto aima hâi'ré, pi'õi hâimanazé hã dama isa'rese'õ hã. Duré â hawi ropoto siwamnarĩ hâimanazé hã wa za duré aima hâi'ré, isisiwi pi'õ isãmra hâimanazé hã, 7 na i'rã hã, duré 10 na i'u hã.

8Ã hã â hawi ropoto siwamnarĩ i'madâ hã ihâiba ré hã aré. Tane nherẽ, ãhã na hâiba ré, hâimana õ di a'â. Tane nherẽ, te za romhutu na hâiba ré watobro, ab're 'rehâ hawi. Watobro wamhã, niwapsi te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã uprosi. Taha õ ré hã, aré dâ'â nherẽ, hâiba ré ab're 'rehâ hawi watobro wa, te za da te 'madâ'â za'ra sina ãma tatob'uzu za'ra ni, ti'ai ãma daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono hã. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã danhisi hã a'ui'éré ibaihâ na, za i'rata rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi hã. Tawamhã ibaihâ na isisi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ui'éré ihâimana za'ra õ norĩ hã te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarĩ ãma hã.

9— Ã hã te aima ihâi'ré hã ni'wa hã tinhimirosa'rata na te te ãma romhõsi wapsi hã, te za waihu'u. Ã hã 7 na i'rã za'ra hã 7 na ẽtẽ 'rãihâ mono hã te wasu'u, pi'õ, ihâiba nhisiwi isãmra za'ra hã. Duré 7 na dama roti'wa norĩ hã te wasu'u za'ra.

10 7 na ihâiba za'ra hã ma tô imrotõ na siparabâsi nasi ai'ré za'ra, da'madâ'â hawi. Ta norĩ za'u hã te oto misi te te 're da'ab'madâ'â. Duré ihâiba amo, da'rãsutu'wa hã zahadu sébré õ di, da'madâ'â'wa da hã. Sébré wamhã, tô sena te za te te 're da'ab'madâ'â hutu.

11 Da'madâ'â'wa norĩ hã uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarĩ â hawi iwatobro hã ãzé, te te 're da'madâ'â mono da, aré hâiba ré nherẽ, idâ hã. 8 ãma te za ãzé daza'u, te te 're da'madâ'â mono da. Ta hã te za niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono hã uprosi.

12— Tawamhã duré â hawi ropoto siwamnarĩ u hã 10 na i'madâ'â za'ra hã, 10 na dama ipire za'ra norĩ te wasu'u, da'madâ'â'wa na zahadu te te ãma isãna'rata za'ra õ hã. Niwapsi te za tãma waprosi za'ra ni, â hawi ropoto siwamnarĩ siré te te 're da'madâ'â hutu za'ra mono da.

13 Ã norĩ hã misi haré simisutu isimiroti za'ra hã za, marĩ 'manharĩ wasété da hã. Tahawa, te za simisutu tãma sisõmri za'ra, â hawi ropoto siwamnarĩ ma hã, isadawa para te te 're da'madâ'â za'ra mono da, duré tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da.

14 Te za duré ropoto siwamnarĩ siré siwi 'wapé, Pone'ẽrebâ hã. Tane nherẽ, te za Pone'ẽrebâ hã ãma ai'uté za'ra. Ta hã Pone'ẽrebâ danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hâimana mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hâimana mono wa, te za ãma ai'uté za'ra. Ni'wam norĩ hã isirã zarina si 're nomro mono da, Pone'ẽrebâ te te 're i'apisutu mono norĩ hã, duré simi'ẽ na õhõ ãma si 're inomro mono norĩ hã, te za Pone'ẽrebâ siré ãma ai'uté za'ra, ropoto siwamnarĩ norĩ ãma hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã te duré ĩma tinha, ãne: — Ã pa nho'õmo si'rudu hã i'madâ hã pi'õi wasédé iwa'âbâ zô 're isisõmri mono isisiwi isãmra hã, daro mono bâ damreme sipo'o mono bâ 're idahâimana za'ra mono, te wasu'u, ã pa nho'u hã.

16-17'Re ihâimana u'âsi mono hã te za pisutu za'ra, 10 na dama ipire za'ra norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima ipisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarĩ ma sisõmri za'ra wa, isapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã romnhowa te te i'aza'ra mono hã za te te ãma i'a'uwaimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarĩ zapari te te 're da'madâ'â 'rãsutu za'ra. Tahawa, ropoto siwamnarĩ i'madâ hã i'õmo norĩ me hã te za ã pi'õi wasédé hã siwi 'ruiwapa. Tawamhã pi'õi wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréiwi hâimana da. Te za duré inhi hã siwi ti'rẽ. Te za duré siwi uprosi, unhama na. Ãne te za Babilonia ãma hã dasi'utõrĩ.

18— Duré ã pi'õ i'madâ hã ã 'ri nho'õmo za'ẽne hã te wasu'u, dama isa'rese za'ẽne hã. Ã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito hã dama ipire hã, daro mono bâ dama ipire norĩ nhipai u 're ihâimana mono. Õ norĩ hã te te 're i'awada'uri mono.

Apocalipsi 18

Babilonia hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'uprosizé wasu'u

1Taha pari, wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa aimawi hã. Hâiwa hawi te wei mo, isimiwada'uri pire hã. Ihâiba hã te rowa'a za'ẽtẽ, ti'ai mono bâ.

2Tawamhã mreme 'rãihâ na te 'mahâ. Ãne te 'mahâ: — Babilonia hã dahu nho'u dama isa'rese za'ẽne hã ma tô daré ai'utõ. Ma tô uprosi ni. Ahâ uptabi na te oto iwasété norĩ hã iwa 're hâimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Sipahutu norĩ zama, duré si'õmo norĩ zama te oto ahâ uptabi na iwa 're hâimana za'ra, uburé pese si iwasété norĩ hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Uburé dapoto wamri mono bâ ma tô uwa nho'u isé nhimi'rãiwamnarĩ ne, dawasété si da te iwa 're 'manharĩ za'ra. Ma tô duré daro mono bâ danhib'apito norĩ hã dama ipire za'ra hã siré 're wasété uptabi za'ra. Aibâ hã timro upana pi'õ aimawi zô si te te 're irowasutu za'ra mono ne, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono upana, marĩ iwasété zô si da te 're rob'ruiwapari za'ra. Duré Babilonia ãma marĩ zô si, da te 're irob'ruiwapari za'ẽtẽ uptabi za'ra mono zarina, ma tô marĩ hã da te 're uipra za'ẽtẽ uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're irob'uipra za'ra mono zém na, ma tô daro mono bâ dama rowede'wa norĩ hã 're sisibro pese uptabi za'ra. Ãne wa, ma oto Babilonia hã ai'utõ.

4Tawamhã wa tô duré wapa, damreme hâiba amo hã hâiwa hawi te te inharĩ hã. Ãne te tinha: — Ĩnhib'a'uwẽ norĩ, ma'ãpé ta hawi aiwairébé aba, 'ri nho'õmo za'ẽtẽ hawi, dasine 're aiwasété tõ za'ra wa'aba mono da, duré dawasété norĩ hã za te te 're irobzépata za'ra mono norĩ zu, 're robzépata tõ za'ra wa'aba mono da.

5Marĩ hã da te 're isibu 'rãihâ za'ra mono ne, ma tô Babilonia ãma 're idawasété za'ra mono zé hã tinhibu 'rãihâ pese, hâiwa u. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãma sipo're pu'u, Babilonia ãma 're idawasété uptabi za'ra mono zéb ãma.

6Ma'ãpé Babilonia ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ma, tãma ãma wa'rãmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're irob'manharĩ za'ra mono ne. Ta norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina ma tô ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra. Tahawa, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, te te tãma 're irob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za tãma ãma iwa'rãmi za'ra wa'wa, Babilonia ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ma, isipai u te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono da.

7Ta norĩ hã ma tô sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasété zarina ma tô sina 're hâimana wasété uptabi za'ra. 'Re ihâimana wasété za'ra mono zarina, te za aiwab da, tãma 're irob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'ẽtẽ za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tawamhã pi'õ te nasi si'ãma tinha, ãne: Wa hã dama ĩpire na, wa 're ĩnhamra. Duré imrotõ hã timro zô 're isiwa'õ za'ra mono ne, 're ĩhâimana mono õ di. Ĩsiré norĩ hã ahâ uptabi di. Niwamhã ĩwi robzei'õ waihu'u õ di za. Ãne te pi'õ hã si'ãma nasi tinha, Babilonia ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ ãma isimiré'é na.

8Ãne te te nasi si'ãma nharĩ wa, te za niwapsi rob'manharĩ pipa hã bâtâ na õne haré sô watobro, dahâzé hã, duré dadâ'âzé hã, duré mra hã. Tawamhã uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwasédé te te ãma ihiri hã waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhama na, pi'õ hã.

9Tawamhã daro mono bâ danhib'apito norĩ hã dama ipire za'ra norĩ hã ã pi'õ na 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ hã pi'õ izata nhizé te te sãmri za'ra wamhã, te za ãma aiwa'õ za'ra.

10Tawamhã pi'õ te te irobzépata pipa te, te za romhâ na aimasa. Ãne te za ipibu ma 're sadari za'ra: — Ropipa uptabi hã ma tô asô tiwatobro 'wa, Babilonia ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ zô hã. Ropipa uptabi di. Misi bâtâ na ma ropipa uptabi hã õne haré asô tiwatobro 'wa, 'ri nho'õmo za'ẽtẽ ãma 're i'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ zô. Taha na ma tô irobzépata za'ẽtẽ za'ra wa'wa.

11Tawamhã daro mono bâ roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã te za duré sô ti'ru'ru. Te za sô aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uipra za'ra mono dai õ wa.

12Ãne aré rowede'wa norĩ wi, da te 're i'uipra za'ra mono hã; ẽtẽ waipo pré oru hã, duré ẽtẽ waipo prã prata hã, duré ẽtẽ'ubuzi iwa'âbâ za'ẽtẽ upsãtã mono bâ, duré a'é tõmo wawẽ ne itob'a 'manharĩ hã, iwa'âbâ za'ẽne hã. Ãne duré, aré rowede'wa norĩ wi, da te 're i'uipra za'ra mono hã; zazahâ ihâi wẽ uptabi 'manharĩ hã, ihâ prépe hã duré ihâ uzétâ iwa'âbâ za'ẽne hã. Duré wede hã iwa'âbâ za'ẽtẽ upsãtã mono bâ, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'âbâ za'ẽtẽ 'manharĩ mono hã, duré uhâ nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharĩ mono hã, duré ẽtẽ topsada brõzi 'manharĩ mono hã, duré isi'uwazi tete 'manharĩ mono hã, duré ẽtẽ su'u rã 'manharĩ mono hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ãne duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uipra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsãtã mono bâ, dasai warĩrĩzéb da hã, duré 'ri 're zadazezéb da hã, duré dasihâiba'u'rézéb da hã, wedewa'u zadaze iwa'âbâ za'ẽtẽ mono hã. Ã hã rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uipra za'ra mono hã; uwa 'rãi wa'u isé hã, duré azeitona 'rãi wa'ui wa hã, duré trigu i'rãi ré hã, duré isu pese uptabi hã, duré powawẽ hã, duré pone'ẽrebâ hã, duré awaru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbâ ãna da te dama 're iromhuri za'ra mono hã. Ãne te uburé marĩ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa norĩ wi hã.

14Tawamhã rowede'wa norĩ hã te za 'ri nho'õmo ma nharĩ za'ra, ãne: — Uburé pese marĩ iwẽ hã sô 're irob'ruiwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utõrĩ. Uburé asibro hã ma tô isimini pese za'ra wa'wa. Oto sõpẽtẽ zahu za'ra wa'aba õ di za.

15Tawamhã roptede'wa norĩ dama rowede'wa norĩ hã danhibro pese na da te tiwi 're irob'uipra za'ra mono zém na 're isisibro pese uptabi za'ra mono norĩ hã te za duré romhâ na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babilonia ãma da te irobzépata za'ra pipa te, te za romhâ na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

16Sô siwa'õ za'ra sina, te za ãne sima ãma nharĩ za'ra: — Ropipa uptabi hã ma tô dazô watobro, 'ri nho'õmo za'ẽtẽ ãma 're idahâimana za'ra mono norĩ zô hã. Da'uza ihâiwẽ uptabi na te aré 're dasi'uza za'ra, ihâpré pese na duré ihâpré dâ'â na iwa'âbâ za'ẽtẽ na si. Dasipesezém na iwa'âbâ za'ẽtẽ na ma tô aré 're dasipese za'ra, oru 'manharĩ na, duré ẽtẽ'ubuzi iwa'âbâ za'ẽtẽ na, duré a'é tõmo wawẽ ne itob'a 'manharĩ na. Ãne aré marĩ na 're idasipese za'ra mono zé hã.

17Tane nherẽ, ma tô õne haré ropsi'utõrĩ, si'aba'réi waré na danhibro hã. Tawamhã â poré mono bâ uba're na 're idahâimana za'ra mono hã te za duré romhâ na aimasam ni, uba're na roti'wa norĩ hã, duré ãma iromhuri'wa norĩ hã, duré uba're na 're idanomro mono dama rowede'wa norĩ hã.

18Tawamhã ã norĩ hã 'ri nho'õmo nhizé, te te sãmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za ãne sima nharĩ za'ra: — Õ hã 'ri nho'u hã iwẽ uptabi aré. Isine hã 'ri nho'u hã i'maihâimana waihu'u õ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisiwi sa'wari za'ra. Siwa'õ za'ra sina, te za duré ãne sima nharĩ za'ra: — Ropipa uptabi hã ma tô sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'õmo za'ẽtẽ ãma 're idahâimana za'ra mono zô hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na iwa da te wawi 're irob'uipra za'ra mono zém na, wa tô aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're iwahâimana za'ra mono hã. Tane nherẽ, ma tô si'aba'réi waré na ropsi'utõrĩ õne haré.

20Ãne te i'awapari mono hã, ĩnhotõ 'rowim ne, ĩpo're na. Tahawa, ma'ãpé hâiwa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'õmo za'ẽne hã isi'utõrĩzém na. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, ma'ãpé 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, isadawa wasu'u'wa norĩ zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ zama. E marĩ wa. Babilonia ãma da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Tahawa, te za ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo.

21Tawamhã ãne, wa tô duré te azabu. Hâiwa ãma romhuri'wa isimiwada'uri pire hã ma tô ẽtẽ tõmo wawẽ uptabi hã sarõtõ. Te te sarõtõ wamhã, ma tô âi ba time, â poré ãma. Te te me sina, te ãne tinha: — Ãne te za Babilonia hã 'ri nho'õmo za'ẽne hã sa'ẽtẽ uptabi daré uprosi, si'utõrĩ da. Tawamhã ropsi hã te za oto sô nomro.

22Tawamhã rowamreme õ di za oto. Duré danhimnhihârâzé hã baba di za oto. Duré danhimnhihârâzé isurure hã robaba di za oto. Duré rowamreme'wai õ di za oto, duré isõ're'wai õ di za oto, da te aré 're iwapari za'ra mono hã. Rob'é'é uptabi di za. Duré romhuri nhipese'wa norĩ hã robaba uptabi di za. Duré ẽtẽ tõmo wawẽ 'manharĩ na amnho, da te 're isub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Rob'é'é uptabi di za.

23Duré rob'uiwẽzé hã te te oto dama 're rob'uiwẽ za'ra mono õ di za, Babilonia ãma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono õ di za oto. Babilonia ãma dama rowede'wa norĩ hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. Iwa 're idahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô simi'â na te te da'ãma 're romhuri za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono upana, isine marĩ zô

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, õhõ na dama 're rowẽ za'ra mono da newa.

24Babilonia ãma iwa 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te te 're simro, isadawa wasu'u'wa norĩ zama. Babilonia norĩ zadawa para, ma tô duré daro mono bâ dasiwazari da te 're danhimro. Tahawa, ma tô Babilonia hã daré uprosi ni.

Apocalipsi 19

1Taha pari, wa tô duré wapa, hâiwa ãma da'ahâ uptabi na damreme 'rãihâ na da te inharĩ za'ra ne hã. Ãne te damreme 'rãihâ na nharĩ za'ra ni: — Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ta hã Danho'reptui'wa. Danhipai u wẽ uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di.

2Marĩ na te te upai ãna, te i'uwaibaba si te te dama 're arowairébé, sena na. Pi'õ siwa'âbâ zô 're isisõmri mono 're ihâimana wasété mono zéb zarina, isine daro mono bâ 're dahâimana wasété za'ra mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã iwasédé hã ãma tihi. Ma tô wẽ'õ pese. Isib'a'uwẽ norĩ te te 're simroi mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã uprosi, pi'õ hã.

3Tawamhã te duré damreme 'rãihâ na nharĩ za'ra ni, ãne: — 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'õmo za'ẽtẽ ro'o nhizé hã õne u'âsi hâimo 're sizédé si'réi mono wẽ te, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

4Tawamhã 24 na dama ipire za'ra norĩ hã duré maparane si'uiwa na ropoto na ihâiba norĩ hã ma tô hi'rãtitõ ana, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na isãmra ãma. Ãne te ãma tiwata za'ra: — Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

Pone'ẽrebâ imrozém na datozé wasu'u, ãma isimiré'ézém na hã

5Tawamhã danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hã tinha, ãne: — Ma'ãpé, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mono, uburé isib'a'uwẽ norĩ hã, duré dama aipire za'ra wa'aba norĩ hã, duré dama aiwapu na 're i'aihâimana za'ra wa'aba norĩ hã, duré uburé 'Re ihâimana u'âsi mono 're ihâimana wazéb za'ra wa'aba mono norĩ zama hã.

6Tawamhã wa tô duré wapa, da'ahâ uptabi na 're idamreme zusi mono mreme hã. Â'a'a 'rãihâ ruru'u ne, damreme hã. Duré tãiwapsa'a za'ẽtẽ rãrã'ã ruru'u ne, damreme hã. Ãne te damreme 'rãihâ na nharĩ za'ra ni: — Uburé Danhib'apito uptabi, iwaihu'u pese uptabi hã ta hã danhipai u, pire uptabi na te 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tahawa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

7Bâdâ hã ma tô iwa waptãrã, Pone'ẽrebâ imrozéb da hã. Duré ãma imro da hã ma tô sima apese. Tahawa, ãma 're watoi u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

8Za ãma imro ma hã, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma tisõ, i'uzazé hâirã wẽ uptabi hã, ãma isi'uza da hã. Ãma imro da uzazé hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te te 're iromhuri wẽ za'ra mono zé, te wasu'u.

9Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ĩma tinha, ãne: — Ma'ãpé, ãne na ãma rob'ui'éré: “Pone'ẽrebâ imrozém na da te dasima ãma iromhu'u za'ra zéb u sihutu da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã sô ihârâ za'ra norĩ ma, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.” Ãne te duré ĩma tinha: — Ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi.

10Tawamhã tô õ hã hâiwa ãma romhuri'wa papara, wa tô ĩhi'rãtitõ aime, ãma ĩwata da aré. Tane nherẽ, te ĩma tinha, ãne: — Tô'ã. Ãne hã 'manharĩ tõ. Wa hã asine hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhâimana, duré asisãnawã norĩ ne hã, duré asiré isazei'wa norĩ ne hã. Ta norĩ hã roti tô sena uptabi hã, Zezusi te te dama 're i'awaihu'u mono hã te te 're iwapari pese za'ra mono. Ta norĩ ne hã, wa 're ĩhâimana, wa hã. Ma'ãpé 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata mono. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa 'mahârâ 'rata 'wa norĩ hã, Ipẽ'ẽzani te te tãma 're iwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marĩ

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na te bété te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô õhõ na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're i'awaihu'u mono na si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

Awaru irã nhisi isãmra hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma te te i'ai'utézé wasu'u

11Taha pari, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô ĩma si'ridawa, hâiwa hã. Tawamhã awaru irã hã wa tô 'madâ. I'mapraba'wa nhisi hã, sena na Dama i'umnhasi na. Duré isisi amo hã, Tô sena uptabi na, isisi hã. Ta hã dawasédé hã da te 're i'manharĩ za'ra mono zéb zarina te te 're da'awẽ'õ mono wamhã, tô i'uwaibaba si te te 're da'awẽ'õ. Tô isarina si te duré te te 're da'ahâ za'ra, te te ãma 're upai mono ãna. Duré dawasété na 're idanomro mono norĩ hã te te 're 'wapé za'ra mono wamhã, tô isarina si te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, te te ãma 're upai mono ãna.

12Duré ito hã aiwa unhama ro'o ne. Duré i'rã na hã i'rãzaza si'ubuzi hã, ahâ uptabi di. Danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne, i'rãzaza mono hã. Duré ihâiba na danhisi na rob'ui'éré hã, dama isa'rese'õ na. Õhõ ma si waihu'u pese di, ãma isimiré'ézé hã.

13Duré i'uza hã dawapru na hâzapré di. Taha nhisi hã 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, isisi hã.

14Tawamhã hâiwa ãma da'wapéi'wa norĩ hã te duré isarina sisa're, awaru irã na uza hâirã wẽ uptabi na.

15Duré awaru irã na isãmra zadai'ré hawimhã, te sib'ézé 'wa si'uiwa i'wa pe hã aipra. Taha na, te za da'ãma ai'uté, daro mono bâ 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Simiwada'uri nhiptete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru 'rã hã ẽtẽ're 're, iwa'u zô da te 're wati za'ra mono wamhã, te za iwa'u hã 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hã dawi 're pu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono isiptete uptabi hã sa'ẽtẽ te te 're da'ahâ za'ra mono wamhã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Tawamhã duré i'uza hâpa na isisi na rob'ui'éré, duré izada'õtõ na zama. Ãne isisi na rob'ui'éré hã, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré isisi amo na rob'ui'éré hã, Danhipai u dama ipire.

17Tawamhã wa tô duré 'madâ hâiwa ãma romhuri'wa hã, aimawi hã. Bâtâ nhisiwi te za. Tawamhã te hârâ 'rãihâ na uburé si norĩ zô hã hâ, hâimo uptabi 're isisa'rei mono norĩ zô. Ãne te sô tihârâ za'ra: — We asina ubumroi wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'ẽtẽ na asaihuri aba da.

18Tawamhã daro mono bâ da'upsãtã mono nhi na te za asaihuri 'wa, adâ'â norĩ nhi na, duré ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhi na, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norĩ nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norĩ nhi na, duré dapawa'âbâ ãna dawada'uri zarina si da te dama 're iromhuri za'ra mono norĩ nhi na, duré dawada'uri ãna dasi'uihâ na 're idahâimana za'ra mono norĩ nhi na, duré dama ipire norĩ nhi na, duré dama iwapu norĩ nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ dâ'â nhi na te za asaihuri 'wa.

19Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã wa tô 'madâ, ti'ai ãma dama ipire za'ra mono norĩ me. Ta norĩ hã ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'rã'õtõ, awaru irã 'mapraba'wa hã te te siwi 'wapé da, duré isiré da'wapéi'wa norĩ zama te te siwi 'wapé za'ra da.

20Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã ma tô âri ni. Awaru irã 'mapraba'wa ma tô ti'â. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu newa, romhõsi na dama 're isadawa nhipese mono, ma tô duré isiré hã ti'â. Ta hã ma tô aré â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi, dama isa'rese'õ na. Te te 're iromhõsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhipese aré, â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ihâiba ui'éré mono hã, ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're idawata za'ra mono hã. Tawamhã awaru irã 'mapraba'wa hã ma tô â hawi ropoto siwamnarĩ norĩ hã, dama 're isadawa nhipese mono me wabzu. Unhama ro'o u'âsi u, ma tô hâiba ré wabzu, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire u.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Tawamhã awaru irã na isãmra hã tizadai'ré hawi sib'ézé 'wapa i'wa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norĩ hã. Uburé ma sõ'rebzâri pese. Tawamhã si norĩ hã danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahâpãrĩ pese.

Apocalipsi 20

miu na Satanasihi ãma pawasisi ré iwahubzé wasu'u

1Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã. Hâiwa hawi te wei mo, ab're 'rehâ zô 'ridawazéb ré, duré isi'uwazi nhorõ rutu ipire ré zama.

2Tawamhã te te si'rai wi, ma tô ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã õne haré sa'ẽtẽ uptabi ti'â, siptete uptabi na. Ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ta hã Satanasi, wanhitob'ru, duréihã wahi na isihâiba. Ta hã hâiwa ãma romhuri'wa hã te te sa'ẽtẽ âri wamhã, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hâimana mono da.

3Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehâ u. Taha wamhã, ma tô duré oto iré sito. Ma tô duré iré upto, miu na wahub u daro mono bâ sadawa nhipese na te te 're da'a'rãmi tõ mono da. miu na wahub 'rãsutu parip si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para tãma wasihu ni, suru na a'â 're morĩ da, te te sima iwẽzéb zarina.

4Tawamhã wa tô duré 'madâ danhib'apito simasisizém ne na 're idasi'ubumroi mono zé hã. Ãma isi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma pisutu za'ra, dahâimanazém na te te 're ida'awaihu'u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, isadawa para. Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're i'rãnhihâri za'ra mono norĩ pẽ'ẽzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te. Ta norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're iwata za'ra mono õ. Duré ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're iwata za'ra mono õ. Duré â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na i'uihâ ui'éré za'ra õ, duré isib'rata ui'éré za'ra õ. Ta norĩ hã ma tô oto hâiba ré apâ 're hâimana za'ra. Ma tô tihâiwa'utu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

za'ra. Tawamhã Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hã pawasisi ré, miu na ãma iwahub u.

5Ã hã, 're idahâiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhã miu na wahub 'rãsutu parip si, ma tô daro mono bâ uburé pese 're idadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni, dahâiwa'utu 'rata na 're idahâiwa'utu za'ra mono õ norĩ hã. Ãne wa tô te te ab'madâ'â.

6Tawamhã 're idahâiwa'utu 'rata za'ra mono norĩ ma hã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ta norĩ hã 're idadâ'â zahu za'ra mono ne, unhama ro'o u'âsi u, da te 're idanhamra za'ra mono norĩ zu 're sisisi mono õ di za. miu na wahub u te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma sasedoti na 're hâimana za'ra, duré Cristuhu ma zama. Te za duré isiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhama ro'o u'âsi u, da te imezé wasu'u

7Tawamhã miu na wahu 'rãsutu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're isa mono zém hawi oto watobro da.

8Tawamhã watobro wamhã, daro mono bâ te za oto te te 're da'a'rãmi, sadawa nhipese na. Ti'ai ãma hã darom nhisi zahuré hã maparane za oto. Gogui na duré Magogui na darom nhisi zahuré hã. Tame te za Satanasi hã da'rã'õtõ, dasi'wapé da. Da'ahâ uptabi na te za da'a'rã'õtõ. Â poré zaihâ na supara 're isimi'wara mono ne, da'ahâ uptabi di za.

9Tawamhã daro mono bâ te za oto dasiwi romnhitom ni. Da te dasiwi romnhito wamhã, te za 'ri nho'u hã dasiwi ubu ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're isawi mono hã, isib'a'uwẽ norĩ, iwa 're ihâimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za hâiwa hawi uzâ hã sãmra. Te te sãmra wamhã, te za ãma da'uprosi, unhama ro'o na.

10Tawamhã Wa'uburé hã sadawa nhipese na te te 're ida'a'rãmi mono hã te za me ni, unhama ro'o u'âsi u, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire u. Â hawi ropoto

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siwamnarĩ norĩ, da te iwabzurizéb u te za me ni. Tawamhã tame te za oto te te 're robzépata za'ẽtẽ u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Da te 're idaza'ré za'ra mono zé 'rãsutu wasu'u

11Tawamhã wa tô duré 'madâ, danhib'apito simasisizé irã hã, isa'ẽtẽ uptabi hã. Ãma isãmra hã wa tô duré 'madâ. Tawamhã uburé pese hã, ma tô ti'a hã ai'utõ, duré hâiwa zama. Taha wamhã, marĩ õ uptabi di oto. Tahawa, da te 're 'madâ'â zahuré mono õ di oto, ti'a norĩ hã hâiwa me. Tâibâ ma tô ai'utõrĩ pese zahuré.

12-13Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 're idadâ'â za'ra mono hã, dama ipire norĩ hã, duré dama iwapu norĩ hã. Da'upsãtã mono bâ, te aihĩni pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Â poré mono bâ, â na 're idasi'utõrĩ mono norĩ zama te aimasam ni, adâ 're ihâimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhã ibaihâ ahâ na ma tô sõzi za'ra ni, ti'ab ré uburé marĩ, da te 're i'manharĩ za'ra mono zém na rob'ui'éré ré hã, marĩ iwẽ na, duré marĩ iwasété na zama. Ma tô duré sõzi ibaihâ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata za rowẽ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré hã. Tawamhã ibaihâ na da te 're i'manharĩ wẽ za'ra mono zéb ui'éré zarina, ma tô da'ãma rowairébé za'ra ni. Da te 're i'manharĩ wasété za'ra mono zéb ui'éré zarina zama, ma tô aihĩni pese da'ãma rowairébé za'ra ni.

14-15Tawamhã ni'wam norĩ hã ibaihâ na 're ihâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're isimi'wara mono zém na isisi isimi'wara õ norĩ hã ma tô sãmra ni, unhama ro'o u'âsi u. (Ã hã unhama ro'o u'â hã maparane ãma 're idadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u.) 'Re idadâ'â za'ra mono zé hã tâibâ oto. Duré adâ hã aré 're ihâimana za'ra mono zé hã, tâibâ duré oto. Ma tô ab're 're sãmra ni, uburé adâ'â norĩ hã, unhama ro'o u'âsi u. Tahawa, tâibâ oto, adâ 're ihâimana za'ra mono zé hã.

Apocalipsi 21

Hâiwa ité wasu'u, ti'a ité wasu'u me

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[1]Tawamhã wa tô duré 'madâ hâiwa ité hã, duré ti'a ité hã. Hâiwa i'rada hã ma tô ai'utõrĩ pese. Duré ti'a i'rata zama hã ma tô ai'utõrĩ pese. Â zama hã ma tô duré ai'utõrĩ pese.

[2]Tawamhã wa tô duré 'madâ, 'ri nho'u hã, iwasédé iwa 're ihâimana mono õ hã, Zeruzalẽ itém na isisi hã. Ta hã te hâiwa hawi wei mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi. Pi'õ hã oto mro da, 're isi'uza wẽ uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u iwẽ uptabi hã.

[3]Tawamhã damreme 'rãihâ hã wa tô duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te te inharĩ hã. Ãne te we ĩma tinha: — Ma'ãpé, waihu'u. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto dasiré 're hâimana u'âsi, 'râwi. Isib'a'uwẽ te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra. Te za tô oto duré dasiré 're hâimana u'âsi. Isib'apito za'ra te za oto 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

[4]Te za duré oto da'atõmo u'õ, dapẽ'ẽzé õ u'âsi 're dahâimana u'âsi za'ra mono da. Tawamhã duré oto 'Re dadâ'â za'ra mono õ di za. Duré 're dasiwa'õ za'ra mono õ di za oto. Duré dahâzé, da te 're sépata za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. Uburé 're iromhâimana 'rata mono zé hã si'utõrĩ pese wa oto.

[5]Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã danhib'apito simasisizém na isãmra hã te ĩma tinha, ãne: — Ma'ãpé waihu'u. Wa hã wa za tô marĩ ité hã te ab'manharĩ, ãhã na hã. Tawamhã te duré ĩma ti'ru: — Ma'ãpé ãne ãma arob'ui'éré mono. Ãhã wasu'u hã uburé marĩ ité hã za te i'ab'manharĩ mono na hã, tô sena. Tô sena wa, ãhã na da te 're rob'umnhasi za'ra mono sina, da te 're ĩzazei pese za'ra mono da na, te za ãma i'arob'ui'éré mo.

[6]Tawamhã te duré ĩma tinha, ãne: — Tâibâ oto. Wa tô te ãma a'uwaimrami. Wa hã isãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tô 're ĩhâimana u'âsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, wa hã marĩ zarina ĩsi'utõrĩ õ di za. Õne u'âsi, wa za 're ĩhâimana. Tawamhã ni'wam norĩ hã te te 're 'rubu za'ra mono wamhã, wa za â u'â hã te tãma 're õb za'ra, wa'âbâ ãna, da te 're âhuri mono wa, ĩsiré rowẽ na 're idanomro u'âsi mono zéb da hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna, Satanasihi ãma te te i'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za Isib'apito za'ra na 're ĩhâimana. Ĩnhib'a'uwẽ si te za oto ta norĩ hã 're hâimana za'ra.

8Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te za unhama ro'o u'âsi wa'wa 're hâimana u'âsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, ĩwi 're isipizari za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ĩzazei utõrĩ za'ra mono norĩ hã, duré marĩ iwasété uptabi na 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré dahâiba na 're ihâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ ãma ĩ'upana 're iwata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhipese na 're ihâimana za'ra mono norĩ hã. Uburé pese, te za ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahâimana u'âsi za'ra, 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, unhama ro'o u'âsi wa'wa. Unhama ro'o u'â hã maparane ãma 're idadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u.

Zeruzalẽ ité wasu'u

9Tawamhã 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô misi we ĩtẽme 'maimo, 7 na u'awi ré ihâimana za'ra norĩ siré hã, rob'manharĩ pipa na te te dama 're irob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ siré hã. Tawamhã ta hã te ãne ĩzatõ: — Ma'ãpé we ĩsiré aimorĩ, Pone'ẽrebâ mro da hã, za te aima ihâi'ré hã sabu da.

10Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô duré aimawi ĩ'uihâ pi'ra. Te te ĩ'uihâ pi'rai wa, wa tô duré aimawi ĩhâiba. Taha pari, ma tô hâiwa ãma romhuri'wa hã ĩzaprõ, ẽtẽ 'rãihâ za'ẽtẽ uptabi u, i'rãihâ uptabi u. Te te ĩzaprõni wamhã, Zeruzalẽ ité hã wa tô 'madâ, marĩ iwasédé hã iwa 're ihâimana mono õ hã, hâiwa hawi we te te isi'ra hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi.

11'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowa'a na, te 'ri nho'u hã tirowa'a za'ẽtẽ. Ẽtẽ'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hã.

12-13Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra hã 'rãihâ uptabi di. 'Ridawa isa'ẽne hã 12 na ihâiba hã. Bâtâ pusizém niwĩmhã si'ubdatõ 'ridawa isa'ẽne hã, duré bâtâ zasizém niwĩmhã, duré tô si'ubdatõ 'ridawa isa'ẽne hã. Duré hâiwa nhimire

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

niwĩmhã, duré tô si'ubdatõ. Duré hâiwa nhimi'e niwĩmhã, duré tô si'ubdatõ, 'ridawa isa'ẽne hã. Uburé hã 12 na ihâiba hã. Duré 'ridawa za'ẽtẽ mono bâ te hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã misi si simasa, 'ridawa 'madâ'â'wa norĩ hã. Duré 'ridawa za'ẽtẽ mono bâ rob'ui'éré mono hã misi si, 12 na Izaraéu 'ra nhisi mono na.

14Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hã ẽtẽ tõmo wawẽ topa hã 12 na ihâiba hã. Taha na 12 na Pone'ẽrebâ zadawa wasu'u'wa norĩ nhisi mono hã. Misi si ãma isisi ui'éré mono hã.

15Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã te te ĩma inharĩ hã te wedehu waré ne hã 're ti'â, marĩ pibuzé hã, ẽtẽ waipo pré oru 'manharĩ hã. 'Ri nho'õmo zada'ré te te ãma ipibuzéb da hã te 're ti'â, duré 'ridawa isa'ẽtẽ mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama.

16Tawamhã 'ri nho'õmo zada'ré te te pibui mono wamhã, isasé're mono hã aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na ipibuzé mono hã. Ina're pibuzé mono hã duré aiwapsi ma wairébé. Duré i'a're mono pibuzé hã aiwapsi ma te duré wairébé, duré isihâi mono hã. Uburé pese aiwapsi ipibuzé mono hã. Tawamhã ãne ipibuzé mono hã, 2.200 na ti'ai pibuzém na ina're pibuzé mono hã duré i'a're pibuzé mono hã, duré isihâi pibuzé mono hã.

17Tawamhã ma tô duré pibu, wa'ra nhimi'rãmi hã hâza'õtõ zô. Te te pibui wamhã, 64 na ipibuzé hã. Ti'ai ãma da te 're iropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, ipibuzé hã.

18Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra hã ẽtẽ'ubuzi zarob'a na i'manharĩ hã. Duré 'ri nho'u hã oru uptabi na si 'ri 'manharĩ mono hã, aimawi na wazari ãna. Aiwa simhi ne hã isarob'a uptabi.

19-20Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhã, misi si ẽtẽ'ubuzi wa'âbâ za'ẽtẽ mono hã iwamri mono bâ. 12 na ẽtẽ'ubuzi wa'âbâ za'ẽtẽ mono hã, iwamri mono bâ, duré ito pré wamri mono bâ, duré itob'uzé wamri mono bâ.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Duré 12 na 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ẽtẽ mono hã, a'é tõmo wawẽ ne itob'a 'manharĩ mono hã, misi si. Duré 'ri nho'õmo 'ri wa'wa 'ri nhi'riti wawẽ hã ẽtẽ waipo pré oru uptabi na i'manharĩ hã, iwazari õ na. Aiwa simhi rã ne sarob'a uptabi di.

22Tawamhã 'ri nho'õmo ãma 'Re ihâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri hã iwa ihâimana hã sãmri õ di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono iwaihu'u pe hã, duré Pone'ẽrebâi me oto 'râwi da'rata 're hâimana u'âsi zahuré mono na dâ'âsina, isõrõwa hã oto hâimana õ di.

23Duré 'ri nho'õmo na hã bâdâ te te 're rob'uiwẽ mono õ di za oto, duré a'amo zama hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowa'a si te za oto te te 're rowa'a, Pone'ẽrebâ nhimirowa'a zama.

24Tawamhã daro mono bâ 're idahâimana za'ra mono norĩ hã te za isimirowa'a na 're dahâimana za'ra. Duré dama ipire za'ra norĩ hã te te 're ida'madâ'â za'ra mono norĩ hã te za tinhibro hã ahâ uptabi na 'wasa, 'ri nho'u itéb u.

25Tawamhã duré 'ridawa za'ẽtẽ mono hã 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ẽtẽ mono hã te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi, õne u'âsi sitob ãna. Tame oto 're mara waihu'u mono õ wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi.

26Tawamhã daro mono bâ te za danhibro hã 'wasari ni, 'ri nho'u itéb u hã. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zéb ré, te za asisi ni.

27Tawamhã marĩ iwasédé hã da te 'mazasi za'ra õ di za. Duré 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré 're idazadawa nhipese za'ra mono norĩ hã itẽme 're danhisisi waihu'u mono õ di za oto. Ibaihâ na 're idahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi 're isimi'wara mono zém na, isisi, 're isimi'wara mono norĩ si, te za itẽme 're sisisi, Pone'ẽrebâ te na isisi ui'éré ré mono norĩ si hã.

Apocalipsi 22

1Tawamhã hâiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, tô õ hã ma tô duré ĩzaprõ, â u'â hã te 'madâ'â da. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, dato sina 're idanomro u'âsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne â zarob'a

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uptabi di, â u'â hã. Panho'u 're ipraba za'ra mono ne, te 'Re ihâimana u'âsi mono norĩ simasisizéb zahâpâ hawi tipraba, Pone'ẽrebâ simasisizéb zahâpâ hawi me.

2'Ri nho'õmo wa'wa, 'ri nhi'ridi inomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã â praba zada'ré si'uiwa na isãna'rata si'uiwa sisa'ridi hã te tame 're sa, i'rã hã da te 're huri mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata, dato sina 're idanomro u'âsi mono zé hã. A'amo sidâpâsi i'rãzé ta hã. Duré wahub sidâpâsi te 're 'rãi u'âsi. Duré isu hã daro mono bâ apâ ãma 're idazéptâ'â za'ra mono zéb da hã te 're hâimana za'ra.

3Duré marĩ iwasédé hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'awẽ'õ pese mono hã, iwa 're hâimana za'ra mono õ di za, 'ri nho'õmo ãma hã. Duré te te 're ida'awẽ'õ pese mono hã iwa 're dahâimana za'ra mono õ di za. Taha 're te za 'Re ihâimana u'âsi mono norĩ simasisizé hã 're hâimana, Pone'ẽrebâi me iwa 're isimasisi zahuré mono zéb da hã, danhib'apito simasisizém ne hã, te te ãma 're ida'ab'madâ'â u'âsi zahuré mono zéb da hã. Tahawa, te za isib'a'uwẽ norĩ hã ãma 're wata u'âsi za'ra.

4Te za duré i'ubu hã te te siwi 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Duré isisi na uihâ ui'éré ré, te za 're hâimana za'ra.

5Tamemhã 're mara waihu'u mono õ di za. 'Re robra waihu'u mono õ na dâ'âsina, rob'uiwẽzém na da te 're rob'uiwẽ za'ra mono õ di za oto. Duré bâdâ hã te te 're rob'uiwẽ mono õ di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhã isib'a'uwẽ norĩ hã te za isadawa para pire na 're hâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Zezusi apâ we timorĩzém na te te sina idapo're pu'uzé wasu'u

6Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã tô õ hã te duré ĩma tinha, ãne: — Ãhã wasu'u hã tô sena. Tô sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawã za'ra mono ãna. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, Tipẽ'ẽzani hã te te tãma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô hâiwa ãma tãma iromhuri'wa hã we ĩzatõ, tô sena za iromhâimana mono zém na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

te aima awaihu'u siromo mono da, duré ĩnhipai u isib'a'uwẽ norĩ ma, te aima i'awaihu'u mono zéb zarina tãma 're awaihu'u mono da.

7Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô wapa, tizazei'wa norĩ te te ipo're pu'u za'ra zém na hã. Ãne te tinha: — Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su za apâ hã. Ãhã wasu'u hã tô sena, ibaihâ na za iromhâimana mono zém na ãma irob'ui'éré hã ni'wa ta hã te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za.

8Wa hã Zuwã hã wa tô ãne uburé marĩ hã te awapari. Wa tô duré uburé marĩ hã te ab'madâ'â. Tawamhã ãne te awapari mono pari, duré ãne marĩ te ab'madâ'â mono pari, wa tô hâiwa ãma romhuri'wai papara aime, ãma ĩwata da, za iromhâimana mono zém na te te ĩma i'awaihu'u mono ãma.

9Tane nherẽ, te si'ãma ĩma tinha, ãma ĩwata tõ da. Ãne te tawamhã ĩma tinha: — Tô'ã. Ãne hã 'manharĩ tõ. Wa hã asine, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhâimana, duré asisãnawã norĩ ne hã, duré isadawa wasu'u'wa mono norĩ ne hã. Duré ãhã wasu'u na i'arob'ui'éré mono wapari pese 'wa norĩ ne hã wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Tahawa, ma'ãpé 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata u'âsi mono.

10Tawamhã te duré ĩma tinha, ãne: — Ãhã wasu'u hã za iromhâimana mono zém na i'arob'ui'éré mono hã asima sawi õ di za. Sõ'awi te za dama ãma 're i'arowasu'u mo, iromhâimanazéb da hã za ãma ronomro õ wa.

11Ãne na za romhutu na iromhâimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété si õne haré te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si tô ãma 're hâimana za'ra mono, wẽ te bâ. Duré ni'wam norĩ hã tihâiba na 're hâimana siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si tô duré 're hâimana za'ra mono tinhimi'manharĩzém na, te te ãma 're i'uzusi za'ra mono zém na hã wẽ te bâ, rob'rãsutu u hã. Duré ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã, wẽ u'âsi ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ãma si 're nomro u'âsi mono wamhã, tô õhõ na si 're nomro u'âsi mono tô, rob'rãsutu u hã.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa, tizazei'wa norĩ te te ipo're pu'u za'ra zém na hã. Ãne te tinha: — Ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su za apâ hã. We ĩmorĩ wamhã, ĩnhimipawa'âbâzéb da hã wa za we ĩsiré âri siro za, da te ĩma 're iromhuri wẽ za'ra mono zéb zarina te ãma ida'apawa'âbâ mono zéb da hã.

13Wa hã duréihã marĩ õ ré hã wa tô 're ĩhâimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, marĩ norĩ zarina ĩsi'utõrĩ õ di za wa hã. Õne u'âsi, wa za 're ĩhâimana u'âsi.

14Duré, ni'wam norĩ hã ti'uzazé hâirã da, te te 're i'upsõi pese za'ra mono norĩ ma si hã tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasété wi, 're isipizari za'ra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwasédé te te tãma 're i'a'upsõi mono zé, te wasu'u, i'uza hâirã hã. Ta norĩ si te za rob'rãi u'â hã te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata ãma 're idanomro u'âsi mono zé hã. Ta norĩ si te za duré õne haré 'ri nho'õmo u 're sisisi, 'ridawa za'ẽtẽ na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra ãna.

15Ni'wam norĩ si 'ri nho'õmo u 're sisisi waihu'u mono õ di za, marĩ iwasété uptabi na 're idahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're idahâimana za'ra mono norĩ hã, duré dahâiba na 're idahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono upana 're idawata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhipese ze te, uburé dama 're isadawa nhipese za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'ri nho'õmo u hã.

16Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa. Ãne te ĩma tinha: — Wa hã Zezusi, wa tô hâiwa ãma ĩma romhuri'wa hã we atẽme satõ, ã hã te i'awaihu'u mono hã te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'õmo mono bâ ĩzazei'wa norĩ, siré 're isi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma, awaihu'u mono da, isipai u. Wa hã apito Dawihi nhihudu, za isine ĩpire na te 're ida'ab'madâ'â mono. Wa hã awẽ u, wasi wawẽ 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're i'awẽ za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, Ĩmama nhib'a'uwẽ norĩ ma.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te Pone'ẽrebâi mro da me, dazô 're hârâ u'âsi zahuré, ãne: — We 're anomro aba mono, â u'âsi u. Tawamhã ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're wapari za'ra mono wa, â u'âsi u 're nomro mono wamhã, te za duré ihârâ zahuré na dazô 're hãsi u'âsi. Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're i'âhuri mono ne, ni'wam norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za tô â u'âsi u 're nomro, te te 're âhuri u'âsi mono da, wa'âbâ ãna. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idanomro u'âsi mono zé.

Zuwã, te te dama ãma irob'ui'éré 'rãsutu zé wasu'u

18Wa hã Zuwã hã, wa za oto ãma aipo're pu'u siromo za'ra wa'wa ĩmreme pire na, ãhã wasu'u na, ã ibaihâ na, za iromhâimana mono zém na te ãma i'arob'ui'éré mono, 're iwapari za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã siwa'ru sihawim na te te ãma 're sa'ẽtẽ za'ra mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're hâ za'ra, ã ibaihâ na te te dama 're irob'manharĩ pipa mono zé isimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tãma ãma 're sisiwi za'ra, i'ahâri na hã.

19Duré ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã za iromhâimana mono zém na te i'arob'ui'éré mono hawimhã tô senai õ newa, te te 're sani za'ra mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã rob'rãi u'â hã te te tiwi 're sawi za'ra, te te dame 're huri tõ mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ratamhã rowẽ na 're danomro u'âsi tõ mono da. Te za duré 'ri nho'u ité hã iwẽ uptabi hã te te tiwi 're sawi za'ra, iwasédé hã iwa 're ihâimana mono õ hã. Ãhã na, wa tô ã ibaihâ na ãma rob'ui'éré pa, ã 'ri nho'õmo na hã, duré ã rob'rãi u'âsi na hã.

20Tawamhã Zezusi hã te duré irẽme ma siwasu'u, ã te ãma i'arob'ui'éré mono na te te ĩma i'awaihu'u mono 'wa hã. Ãne te siwasu'u: — Tô sena, wa za wei morĩ su za apâ. Tane tô. Wanhib'apito Zezusi apâ we aimorĩ su'u za tô.

21Wa hã Zuwã hã wa za oto asawi za'ra wa'wa, irẽme ma. Wa ĩsima te 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2022, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol no campo. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.